

6109.



TAYLOR INSTITUTION.

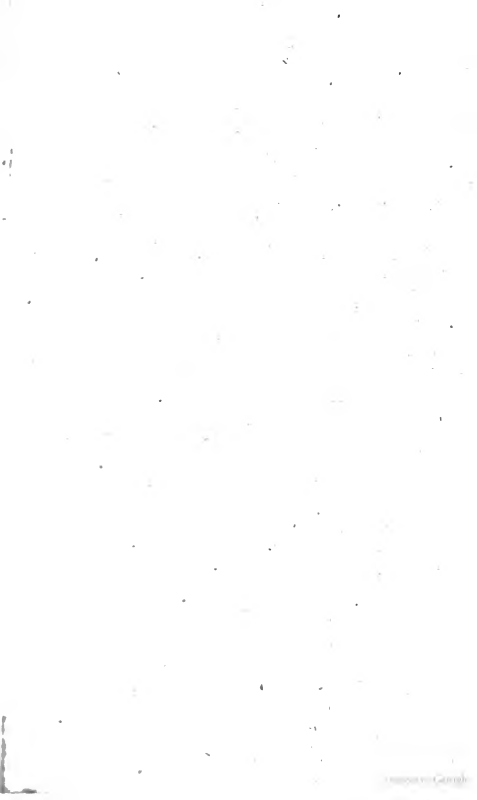
BEQUEATHED

TO THE UNIVERSITY

BY

ROBERT FINCH, M. A.

OF BALLIOL COLLEGE.





JO. AUGUSTI ERNESTI
CLAVIS CICERONIANA.

JO. AUGUSTI ERNESTI
CLAVIS CICERONIANA

SIVE

INDICES

RERUM ET VERBORUM

PHILOLOGICO-CRITICI

IN

OPERA CICERONIS.

ACCEDUNT

GRÆCA CICERONIS

NECESSARIIS OBSERVATIONIBUS

ILLUSTRATA.

OXONII:

EXCUDEBANT COLLINGWOOD ET SOCIJ.

Prostant venales apud W. H. LUNN, T. PAYNE, J. MAWMAN,
W. MILLER, J. MACKINLAY, R. H. EVANS, J. FAULDER,
Londini; et J. COOKE, J. PARKER, Oxonii.

-MDCCCX.



PRÆFATIO

EDITIONIS PRIMÆ.

QUÆ nos causæ ad hos Indices conficiendos impulerint, quodque simus in iis consilium secuti, expositum est a nobis tum, cum universis Ciceronis operibus ante hoc biennium præfaremur. Nempe, cum his inprimis consultum hac Ciceronis editione vellemus, qui propter rei familiaris angustias, non possunt iis Ciceronis editionibus uti, quæ doctorum hominum curis illustratæ ac perpolitæ prodierunt, eaque de causa et carere Ciceronis libris plerisque coguntur, et ab iis legendis retinentur: ipsarum porro editionum illarum, ut quæque est præstantior, ita minus est eorum usibus accommodata, qui non multum in hoc eruditionis genere profecerunt; propterea, quod fere plus doctiorum usibus sunt, quam reliquorum comparatæ: illud relictis omnibus efficiendum nobis sumsimus, ut et verbis et rebus, quantum quidem indicum ratio pateretur, explicandis et illustrandis, faciliorem tironibus Ciceronis lectionem efficercmus, et plures ad eam invitaremus, qui nunc et verborum et rerum ignoratione ea, cui mederi ipsi non possunt, ab ea rejiciuntur. Equidem quo magis de ratione edendorum veterum auctorum illustrandorumque cogito, hoc mihi magis videtur difficile, quæ sit optima, definire. Quo tempore docti in hoc literarum genere homines, depulsa scholastica barbarie, incipiebant e tenebris eruere, et teneis blattisque eripere veterum auctorum reliquias, propter sumnam omnium in hoc genere ignorantiam, consentaneum, uti erat, ita putabant, omnia explicare et illustrare, in quibus hæerere incititia hominum posset. Itaque magna pars animadversionum in rebus levibus, in singulis verbis occupabatur, multaque afferebantur ejusmodi, quæ nunc in vulgatis Lexicis reperiuntur, nec tironibus sunt ignota. Postea, cum major in dies lux affulgere cœpisset bonis literis, inprimisque his nostris temporibus, cum summa ingenia in hoc genere illustrando elaborarunt, vulgaria multa, facilia, et tironibus nota sunt, quæ superioribus illis renascentium literarum temporibus nova et obscura jure putabantur. Itaque consentaneum fuit, aliam illustrandorum auctorum rationem inire. Hinc exorti sunt, qui hunc sibi modum statuerent, ut quæ se aut

primos observasse et vidisse existimarent, aut quæ ab aliis
 essent sparsim explicata, aut non satis illustrata, ea tantum
 afferrent. Ac profecto, si quis, ut vere Burmannus judicat,
 omnia ab aliis centies dicta et repetita, recoquere, et ad quem-
 vis auctorem, sua cura edendum, adlinere velit, ut nostris
 temporibus quidam, in his Pitiscus ad Suetonium, facere
 sustinuerunt; non nisi obscuræ diligentiae et putida quadam
 variæ eruditionis ostentatione sibi, fortasse etiam indoctis aut
 semidoctis, non autem eruditis placere possit. Sed hæc ratio,
 consentanea per se et probabilis, eruditisque satis accommo-
 data, tamen non parum incommodi habet. Nam primum ea
 res nobis hanc necessitatem imponit, ut quot sunt unus au-
 ctoris a doctis hominibus editiones curatæ, tot sint habendæ
 uni et coëmendæ, si, quicquid ad eum illustrandum allatum
 sit, scire velit: ut illud taceam, fieri in hac imbecillitate no-
 stra, et vitæ humanæ angustiis non posse, ut quæ in bonos
 auctores, aut de literis græcis latinisque scripta sunt, unus
 omnia legere et meminisse queat, atque ita, quid nondum
 explicatum, dictum, illustratumve sit, scire. Ex quo neces-
 sario consequitur hoc, ut sæpe repetantur ante dicta, etiam
 cum non putamus; quemadmodum in doctissimorum homi-
 num commentariis aninadverti factum esse, et facile possem
 probare. Et ad illud quidem incommodum melius fecerunt,
 qui, quæ sibi in aliquo auctore emendanda explicandaque re-
 stare credebant, non ad novam editionem contulerunt, sed
 peculiaribus libellis prodiderunt, ut Lipsii, Schotti alique fe-
 cere. Sed illud est maximum in hac ratione incommodum,
 quod ea perpaucis consulitur. Nam eorum, qui in hoc genere
 excellunt, et supra mediocritatem se attollunt, mira semper
 fuit et nunc quoque est paucitas. Et his tamen compa-
 rantur ejus generis editiones. Mihi autem hoc videtur esse
 doctorum hominum, ut etiam eorum imbecillitati prospiciant,
 qui auctores vetres cognoscere, et eruditionem ex iis haurire
 cupiunt, neque tamen sine aliena ope, et interpretis auxilio,
 possunt ea, quæ eruditioribus vulgata et facilia videntur, in-
 telligere. His fortasse subvenire voluerunt hi, qui Variorum
 notas, aut excerptas, aut integras, suis adjunxerunt. Quorum
 alterum habet hoc commodi, quod sic sub conspectum subji-
 citur, quicquid docti homines ad unum auctorem illustrandum
 emendandumque contulerunt: sed simul etiam hoc incom-
 modi, quod multa ne tironibus quidem ignota, multa ad intel-
 ligendum non necessaria, multa falsa, melius hodie perspecta,
 et a posterioribus interpretibus aut confutata jam, aut confu-
 tanda tamen, legenda sunt, tantaque notarum moles congeri-
 tur, ut ipse auctor tanquam cymba in Oceano natare videat-
 ur. Neque tamen altera ratio magis probanda est, propterea,
 quod delectus ille difficilis est, neque facile omnibus in hac

ratione satisfieri potest. Quod si tantum Gronovii, Grævii, Burmanni, et his similes hoc instituto uterentur, quorum est in hoc genere notio, qui discernere bona a malis, necessaria ab inutilibus possent, esset fortasse, ut ista ratio magis illa superiori posset probari. Nunc cum oppido pauci sint ex ea classe, non est committendum, ut, hac licentia semel facta, male et inepte mutilandi laboris alieni consuetudo invalescat, et orbis eruditus Schrevelianis, Knippingianisque similium editionum copia inundetur, quibus parum profecto huic studio consultum foret. Optima sine dubio ratio edendorum auctorum esset ea, cujus leges expositas nuper a Creverio, in præfatione Liviana, legimus. Earum summa hæc est, ut primo critica subtilitas adhibeatur, totusque auctor e Codd. MSS, primisque editionibus constituatur: a doctorum virorum ingenii profectæ emendationes, prout ratio tulerit, aut recipiantur in contextum, aut commemorentur: loci depositi, aut nondum constituti, indicentur: in explicando autem is inodus servetur, ut obscura e judicio intelligentum hominum, et in quibus viri in hoc genere docti aut editor ipse hæserunt, aut quorum e vulgatis lexicis interpretatio hauriri non potest, ea explicentur et illustrentur. Sed cum hujus Livii Creveriani censuram in Actis Eruditorum nuper ageremus, satis, ut opinor, docuimus, facilius esse, ut in omni genere, ita in hoc, bonas leges scribere, quam ad usum transferre, et ad eas in emendandis illustrandisque veterum libris se accommodare. Age vero ~~per~~ illam, quia de genere universo est, huc transcribamus: In hoc consilio non est profecto, quod reprehendi possit: neque dubium est, quin omnes, qui ad auctores edendos accedunt, eo uti velint; modo recte uti eo omnes possint. Nam primo plerisque, etiam satis doctis, accidit, id quod sibi accidisse sæpe numero, ni fallimur, Casaubonus fatebatur, ut cum legcret librum, sibi facillima viderentur, quæ difficultia explicatu et obscura esse intelligeret tum demum, cum aliis eorum sensus accurate perspicueque explicandus esset. Hoc omnibus, pæne dicam, accidit, qui auctores ediderunt, quos non aliquoties aliis sunt interpretati, ut facile possemus multis exemplis demonstrare, si locus pateretur. Omnino difficile est, quid sit obscurum, ubique posse definire; dubiumque nobis videtur, utrum indocto an docto obscuriores libri veteres videantur. Quid enim? ἐπεὶ Grævius plusne difficultatis in epistolis Ciceronianis explicandis vidit ante, quam in Gronovii disciplinam venerat, an, postquam ad ejus auctoritatem se contulerat? Quid? libros sacros, quinam facilius intelligere sibi videntur? doctiores an indoctiores? Quod ergo huic rei dicemus esse remedium? Nobis mallems dici. Sed, si, quid sentiamus, dicendum sit, mature defæcandum est ingenium, et dialectica mathematicisque disciplinis ita subigendum, ut

clara ab obscuris discernere discat: ita consuescere debemus, ut, singulis verbis formulisque utrum jungamus ideas, nec ne, judicemus et judicare possimus. Constituendum etiam est, et definiendum, cui scribamus, quo profectu esse lectores nostros velimus, ut, quid iis obscurum esse possit, eo facilius intelligamus. *Hæc ibi.* Age vero, si ita sis ingeniosus, acutus, doctus, exercitatusque, ut, cum constitueris, quam late patere editionis adornandæ usum velis, consilio satisfacere possis ita, ut neque intra consilii tamquam metas consistas, neque positos ratione limites transilias; illud tamen restat, quomodo efficere possis, ut eandem rem in eodem auctore non, ut in docendo fieri adsolet, sæpius necesse sit explicare. Hic vero fatemur, nobis nunc quoque placere eam rationem, quam in præfatione Ciceroni nostro præmissa nobis ostendimus placere, et Viris summis, Facciolato, in Ciceronis orationibus aliquot, Gesnero in rusticis edendis, aliisque nonnullis placuit, ut verborum et formularum interpretatio, quoniam ad Lexicon pertinet, in indices conjiciatur, quos, ubi opus est cuique, adire lector possit. Sed de hac ratione, quoniam eo loco satis dictum est, nunc iterum aut plura dicere, quamquam habemus quædam, tamen non attinet. Veniamus potius eo, quo nos jamdudum vocat et brevitatis studium, et temporis inopia. Illud modo, quoniam ad judicandum de opusculi ratione opus est, monemus, ut, quibus prodesse voluerimus, meminerint lectores nostri. Non eruditissimis, certe non solis, neque solis his, qui jam longe sunt in hoc studio versati, multumque profecerunt, ut et ipsi doctis annumerari possint, sed etiam, atque in primis, talibus, quales sunt, qui in gymnasii bene instituti classe prima, aut in Academiis, doctoribus, enarrantibus auctores veteres, operam dant, non plane illi quidem rudes, sed aliquantum provecti, neque tamen eruditi; verbo iis, quibus consulere voluisse Facciolatus videtur.

Quinque Indices hæc Clavis Ciceroniana, quemadmodum ausi sumus appellare, complectitur, cum quatuor tantum promiserimus. Accessit enim Græcus, de quo dicere tum, nescio quomodo, eramus obliti. Primum locum obtinet *Index Legum*, quarum a Cicerone facta est mentio, cui explicationem ipsius *legis* verbi et quarundam formularum, in quibus *legis* verbo utimur, præmisimus. Ipsæ autem *leges* collocatæ illæ quidem sunt literarum ordine, sed tamen illud quoque accommodatum memoriæ tironum juvandæ censuimus, si, quæ *leges* sub uno genere continentur, ut *Frumentariæ*, *Agrariæ*, *Tabellarariæ* &c. uno loco ponerentur, aut saltem commemorarentur; quod etiam propterea fieri consentaneum fuit, quod sæpe hæc *legum* genera apud Ciceronem, aliosque auctores, occurrunt. Ceterum eæ tantum *leges* hic exhibentur, quarum nomen est in Ciceronis libris; neque plus promissimus: quam-

quam facile intelligimus fore, qui earum etiam nomina commemorata vellent, quarum vis tantum et sententia Ciceronis libris, non adjecto nomine, continetur. De ipsarum legum auctoribus, ætate, ubi quidem de ea constabat, sententiaque, in primis ex Cicerone, sed interdum etiam ex aliis, cum veteribus, tum recentioribus auctoribus, breviter disputavimus: in quo quædam reperient harum rerum intelligentes, ab aliis, aut non dicta, aut non satis illustrata, tamquam de ætate legis Aciliæ de repetuendis, et alia.

Sequuntur *Geographicus*, nominibus tribuum Rom. subjectis, et *Historicus*, in quem omnia nomina propria coniecimus, non solum hominum, sed sectarum philosophicarum, festorumque dierum. In his illustrandis primo ea commemoravimus, quæ de iis in Cicerone memorabilia occurrunt; deinde alia, quæ nobis necessaria videbantur, aut a nobis observata erant. Illud autem inprimis operam dedimus, ut familias Romanas, tamquam Appiorum, Marcellorum, Scipionum, Pompeiorum, Metellorum &c. accurate, quantum possemus, digerceremus, diversos ejusdem nominis homines, adjecto aut pronomine, a Cicerone omissis, aut cognomine, aut parentum nominibus distingueremus, quo neglecto, neque Cicero satis intelligi, neque hic index ad historiam Romanam et ceteros auctores illustrandos prodesse posset. In quo nobis, si quid erratum est, aut in universo hoc genere aliquid aut perturbatum aut quacunque ratione peccatum, veniam dabunt æqui rerum harum æstimatores, aut amice monebunt, ut in posterum, cum ipsorum monitis, tum nostra retractatione emendatior hic index et plenior fieri possit. Quam veniam hoc confidentius et rogamus et speramus nobis eos esse daturos, quod et sua sponte sciunt et ex ipsius hujus indicis plurimis locis intelligi potest, quantum et quoties in hoc genere propter difficultatem obscuritatemque rerum a summis hominibus sit peccatum. Ipse Cicero, cui Familiae Rom. melius, quam nobis, poterant esse et debebant cognitæ, tamen sæpe, ut ex epistolis ad Atticum constat, in iis hæsit, et sibi necessitatem vidit impositam, peritos ejus rei homines consulendi. Nomina Romanorum hominum apud Ciceronem sæpe ita ponuntur, ut ex ipsis rebus, temporumque ratione demum, de quo capienda sint, interdum conjectura valde obscura et lubrica, sit divinandum. In quo, quam facilis sit error, nemo non videt. Itaque etiam nos, si cujus interpretis, aut alius, errorem in hoc genere commemoravimus, nulla acerbitate verborum usi sumus. Sed nobis etiam hanc ob causam venia debetur, quod in eas temporis angustias conclusi eramus ab librario, impatiente moræ, cum hunc indicem conficeremus, ut vix relegendi et retractandi tempus relinqueretur. Quod si liberum nobis temporis spatium fuisset

set concessum, multa fortasse accuratius scripsissemus, multa certe plenius, pluribusque observationibus, et ex eruditorum hominum libris collectis, et nostris illustrata. Nam etsi multa huc pertinentia habebamus notata in liturariis nostris, tamen nondum neque erant satis excussa, et ita quasi matura, ut iis uti possemus, neque tempus excutiendi liberum concedebatur. Quædam etiam aut omissa, aut errata, dum obiter percurrimus hunc indicem, ipsi observavimus, quæ in addendis commemorata sunt et emendata.

Paullo plus diligentiae adhibuimus in *Latinitatis Indice*. Nam cum ita accideret, ut, exscripto-typis historico, cessarent operæ, plus etiam temporis ejus conficiendi dabatur. Elaboravit olim in latinitate Ciceroniana in Indicem colligenda Nizolius, cujus Thesaurus sæpius est, nuper etiam in Italia, curam operis suscipiente Facciolato, recusus. Cujus operis de utilitate non est, ut hic multa dicamus. Verum hoc opus non tam ad intelligendum Ciceronem, quam ad latine scribendi facultatem comparatum scimus: in qua re magnam ejus utilitatem esse posse, idem Facciolatus in præfatione demonstrat. Illud etiam, dum opus excutimus, et in hoc indice nostro concinnando comparamus, infinitis in locis observavimus, in nova hac editione corruptas lectiones veterum editionum, etsi doctorum hominum opera dudum sublata, tamen esse servatas, neque ad illud opus emendandum adhibita esse, quæ post Nizolii tempora rectius intellecta sunt et explicata. Multis verbis, multisque formulis alienæ ab iis locis, quæ laudantur, potestates tribuuntur, diversi significatus confunduntur, quædam etiam, ad cognoscendam omnem latinitatem Ciceronianam necessaria, prætermittuntur. Sed fortasse etiam nobis interdum accidit, non modo hoc, sed etiam illud, ut leviora, neque de consilio nostro et instituto necessaria, admitteremus. Verum quis est, quin hic subinde incuria aliqua, quæ nobis sæpe obrepit nec opinantibus, peccet, aut qui omnibus satisfacere possit? Hoc possum vere dicere, cum Ciceronem sæpe perlegissem, tamen hujus latini indicis causa totum diligenter iterum excussisse, curamque adhibuisse, ne quid elaberetur, quod locum in indice nostro postulare posset. Sed nihilo minus facile video, potuisse accidere, ut interdum aliquid mihi facillimum videretur, quod esset aliis obscurum, interdum autem contra ejusmodi, ut tirones in eo hæere posse putarem, in quo nemo hæreat. Idque adeo, dum excerpta loca digro, factum esse in notandis locis vidi. Mihi ita constitutum erat, ut mallem quædam non adeo necessaria irrepere, quam necessaria excludi. Illud etiam, dum interpretor veteres auctores hominibus, non sane adeo rudibus latinitatis, sæpissime mihi usu venit, ut quæ facilia, et iis dudum cognita putaram, in iis hæreant, neque satis distincte

eorum vim explicare possint. Cujus rei qui nullum usum habent, facile iniquius de hoc genere judicant. In primis autem operam dedi, ut distinctas verborum notiones traderem, atque ita abducerem tirones ab illa puerili ratione, et nimis in scholis nostris pervagata, cum se putant intelligere auctorem, ubi verba latina totidem verbis Germanicis interpretari possunt. Hujusmodi sunt *auctoritas*, *humanitas*, *res publica*, *lex*, *cupiditas*, *monumentum* et infinita alia. Invenient etiam in hoc indice lectores nostri quasdam disputationunculas^a, quibus superioribus interpretibus, aliisque, non recte, aut non satis intellecta et explicata, aut in vulgus non satis nota, aut nondum distincte satis tradita, illustrantur: multa etiam Critica, sed ea pleraque in defendenda vetere lectione occupata; quæ eruditioribus non injucunda speramus fore. Vere Cel. Gesnerus in præfatione ad Scriptores Rusticos judicat, multas falsas interpretationes et emendationes non necessarias in auctoribus veteribus inde ortas esse, quod viri docti, qui eos attigerunt, non uno quasi tenore perlectis semel iterumque, ante omnia eorum orationi et sententiis ita adsuevissent, ut illos, tamquam amicos suos, et de sententiis et de verbis nossent. Idque adeo cum aliis interpretibus, tum Grævio accidit. Itaque ille interdum emendanda censet, quæ sæpius apud Cicronem occurrunt: idem verbum alio loco tolli vult, aliis relinquit; alio loco verbum mutat, deinde ejusdem loci vetere et a se correcta lectione alio loco ad suam sententiam stabiliendam utitur. Cujus generis exempla passim docti viri reperient^b. Neque vero hoc eo dictum volo, ut de gloria Grævii, summi hominis, et in hoc literarum genere inter principes numerandi, detractum quicquam velim; sed eo potius, ut primo fiant hujus criticæ disciplinæ studiosi in sollicitandis veterum auctorum locis cautiore, et in legendis ipsis auctoribus diligentiores, atque ita intelligant, quantæ diligentiae sit hæc Critica ars, et quam temere faciant, qui, ut aliquid concoquere non possunt, aut non satis vel analogiæ respondens, vel Dialecticis præceptiunculis suis conveniens putant, ita mutare sustinent: quæ temeritas est, cum a multis, tum a Cel. Burmanno in primis, in Præfatione aurea Phædri reprehensa; cujus ego præfationis uti tamquam normam mihi semper propositam habui, ad quam, quicquid est hujus facultatis, dirigerem, ita lectionem omnibus his vehementer commendatam esse cupio, qui in hoc genere elaborare volunt. Sed etiam hanc ob causam istud hic commemoro, ut eo facilius et nos veniam peccatorum nostrorum consequamur a doctis hominibus, cum cogitent, eum etiam virum in his

^a Vid. v. c. *ara*, *herciscere*, *impluvium*, *consecratio*, *inscientia*, *senatus auctoritas*, *imperium*, *jurisdictio* &c. &c.

^b Vid. v. c. *educere*, *efficere*, *concoquere*, *honor*, *decedere* &c.

rebus lapsum esse interdum, qui præceptore usus sit J. Fr. Gronovio, et quocum me nec ingenio audeam, nec ætate, quæ vix juventutem excessit, comparare. Ceterum hunc indicem ad Ciceronianam, atque ita optimam Latinitatis et maxime necessariam partem cognoscendam percipiendamque, tironibus vel maxime commendo, ut eum non solum, ubi hærent, consulant, sed etiam, cum otium est ab ipsorum auctorum lectione, in qua sunt hic omnia, ipsum totum perlegant, et ita tamquam uno tenore Ciceronianam latinitatem percipiant. Ipsum autem Ciceronem si recte penitusque cognoscere velint, cujus totius cognoscendi, quæ hic traduntur, parva tantum pars habenda, iis auctor sim, ut Lipsii illud consilium sequantur, qui Ciceronem biennium saltem ita legendum esse dicebat et relegendum, ut nullum diem de manibus ponatur.

Latinitatis indicem excipiunt, et ultimum locum obtinent, *Græca Ciceronis*: quorum indicem Gronovianæ editioni et Grævianæ subjectum dum excutio, mirari satis non potui, quare commiserint excellentissimi viri, ut eum non recognoscerent, sed ita relinquerent, uti in superioribus editionibus repererant. Nam etiam verba corrupta et e suis editionibus sublata, in eo reperiuntur, prætermisissis iis, quæ substituerant ipsi. Nos operam dedimus, ut sublatis his verbis, primo ex quibus auctoribus, quorum verbis usus est Cicero, ea petita sint, iudicemus, et necessariis observationibus hæc Græca illustraremus.

Constitutum etiam erat, *Corradi Quæsturam*, libellum omnibus, qui Ciceronem legere volunt, utilem lectu, quem J. Fr. Gronovius Clavem Ciceronis appellare solebat, et Grævius suæ editioni subjicere decreverat, his indicibus adjungere: et erat jam ante huic annum paratum et correctum a nobis exemplum, librarioque traditum, quod sequi operas volebamus: eaque de causa in Indice historico nihil de ipso Cicerone, nihil de Quinto Fratre, nihil de Terentia, aliisque, diximus, de quibus accurate exposuit Corradus, ex quo de his cognosci volebamus: sed mutavit librarius, ut fit, consilium. Dabimus tamen operam, ut separatiim et hic libellus, et Perizonii animadversiones prodeant*, ad quas sæpe in Indice historico provocavimus, et harum literarum studiosis valde necessarias putamus. Ita vale, humanissime lector, studiis nostris fave, et si quid a nobis peccatum repereris, vel hoc nomine condona, quod in hoc opusculo conficiendo multæ nobis, tum propter ipsius laboris difficultatem et tædium, tum propter alias causas, de quibus hic dicere non est necesse, molestiæ devorandæ fuerunt. Scripsi Lipsiæ in ipso mercatu vernali anni Christi MDCCXXXV1111.

* Uterque libellus recusus est, Corradenus Lipsiæ a. 1745. 8. Perizonianus Altenburg. a. 1771.

PRÆFATIO

EDITIONIS SECUNDÆ.

QUAM nos ausi sumus spem concipere tum, cum primum hanc Clavem Ciceronianam edebamus, fore, ut opera nostra neque doctis hominibus improbaretur, nec studiosis literarum latinarum ad Ciceronis libros intelligendos, Ciceronianamque latinitatem accurate cognoscendam, inutilis reperiretur; ea adeo non fefellit, ut non modo non pœnituerit nos laboris, quem haud parum molestum, suniseramus, sed etiam fructum ejus satis magnum ceperimus. Quo libentius hoc fecimus, ut, cum altera editio libri pararetur, cum diligenter totum recognosceremus, et emendatiorem locupletioreque redderemus. Id locis propemodum innumerabilibus factum esse, vere nobis licet dicere. Et indigebat historicus maxime Index plurima vel emendatione, vel accessione. Nam et major multo quam in ceteris, difficultas erat, in digerendis maxime, et vere etiam illustrandis personis Ciceronianis, quam in latinitate, vel colligenda, vel explicanda, et ad eum conficiendum longe brevius, quam pro difficultate rei, temporis spatium datum fuerat. Itaque ab illo statim tempore, quo primum e manibus dimissus est liber, cœpimus, et in ipsis Ciceronis libris legendis interpretandisque, et in ceteris lectionibus nostris, sive Græcos historicos tractaremus, sive Latinos scriptores quoscunque, denique virorum doctorum Commentariis, ad aliquem talem scriptorem, aut omnino ad literas humaniores pertinentibus, cognoscendis, notaremus diligenter, si quid occurreret, quod prodesse aliquando Clavi nostræ posset. Has a nobis per tot annos congestas copias cœpimus accurate recensere, cum ad recognoscendum opus vocabamur, ut eas vel ad emendandum, vel augendum conferremus. In quo tamen hic modus a nobis servatus est, ut maxime utcremur iis, quæ consilium operis postularet, quod totum ad intelligendum pertinere volumus in his, quæ nec vitio aliquo scripturæ, nec difficultate ex obscuritate sententiarum, aut alia tali causa, laborarent. Nam quæ loca habent difficultatem hujusmodi, ea vero emendandi magis et interpretandi solertiam, quam Indicum talium diligentiam desiderant. Diu est, cum agitare cœpimus consilium edendarum in universos Ciceronis libros Observationum, quibus tales etiam difficultates, per veterum libro-

rum, et qualiscunque doctrinæ nostræ, præsidia, tollere tentaremus: nec ab eo consilio nunc alieni sumus. Sed alia ex aliis occupationum impedimenta nos ad hanc diem ab illo instituto retardarunt, et ut nunc est, parva spes ostenditur majoris otii, quam nobis superioribus annis contigit. Raro otium venit ad hos, qui eo ad utilitatem communem uti vel possint, vel velint. Est igitur in manu Dei eventus consilii nostri, nec quicquam audemus, quamquam cupientes, hoc tempore promittere. Voluntas quidem, et hac ratione, et quacunque alia, divinis humanisque literis operam navandi aliquam, non inutilem studiosis, etiam cum molestia nostra, nunquam nobis deerit. Quid enim melius facere possumus, atque etiam jucundius, quam faciliorem et munitiorem reddere juventuti, præsertim cupienti, aditum ad divinarum humanarumque literarum intelligentiam, hoc est, ad sapientiam divinam et humanam? pro qua etiam vota facimus, ut in dies longius ac latius propagetur, et uberrimos pietatis in Deum, virtutisque omnis, publice privatimque profuturæ, fructus edat. Scr. Lipsiæ, Idibus Martiis, a. C. MDCCC LVII.

PRÆFATIO

EDITIONIS QUARTÆ.

ETSI putabam, me, qui mihi diligentiae conscius essem, quæ in secunda hujus libri editione usus eram, nihil reliquisse, quod in eo locum habere debeat: tamen, qui idem sciebam, quam facile esset, aliquid in hoc genere laboris prætermittere, cum ad recensitionem operum Ciceronis accedebam, mihi legem ejus laboris etiam hanc dixi, ut diligenter attenderem, si quid esset in verbis et constructionibus, quod a vulgari ratione et nota omnibus recederet aliquo modo, ut, id an notatum esset in Clave viderem, atque si id non esset, adderem. Hoc modo auctior factus est libellus latinitatis notitia. Sed similiter in aliis generibus feci, ut, si quidem fieri posset, nihil in illo genere esset, quod desiderari posset, atque ita hoc opus omni modo ad perfectionem adduceretur. Interdum vero etiam breviora effeci, quæ ante scripseram: atque omni modo accommodatius efficere volui hoc opusculum ingeniis ac studiis juvenum Ciceronis scripta legentium et tractantium, ut quam facillime intelligere ejus scripta et in iis legendis sine molestia versari possent. Quod si perfeci, non male me hoc labore de juventute literarum latinarum studiosa meritum putabo. Scr. Kal. Sept. C13 1300 LXXVI.

INDEX LEGUM

QUARUM

IN LIBRIS CICERONIS

NOMINATIM MENTIO FIT.

LEX proprie nihil aliud est, nisi formula quædam verborum, a Græco *ἄγωα*. Nam quis credat, esse a ligando, aut, ut Cicero existimat, de Leg. i. 6. a legendo? Eaque significatio in multis loquendi formis permansit. *Lex carminis* est formula, modus edicti, Liv. i. 26. Nam *carminis* verbum, quod ipsum pro formula verborum dicitur, v. c. pro Muren. c. 12. h. l. est ipsum regis edictum, *legis* adjectum verbum significat formulam modumque verborum: ut in musicis *lex carminis* est modus. Si *lex* esset h. l. edictum, *legis carmen* dicendum erat, non *lex carminis*. *Leges Manilianæ venalium vendendorum* de Orat. i. 53. quid sunt, nisi formulæ a Jcto conceptæ, quibus uti in emendis vendisque rebus liceret? *Lex pactionis*, vel *fæderis*, vel *jurisjurandi* porro, quæ dicitur, est formula verborum, quibus concepta pactio est, aut fœdus, aut iurandum. *Lex Censoria* in Verrinis l. c. 51. 55. nihil aliud est, nisi formula *locationis*, ex qua manceps s. redemptor ædis, extruere et tradere ædem debebat. vid. *Leges Censoriæ*: unde et *leges antiquarum ædium* ap. Plin. H. N. xxxvi. 23. antiquæ locandarum ædium formulæ. Ipsa deinde *Lex Verris* l. c. c. 55. init. erat formula, quæ continebat modum conditionesque, quibus locari columnas volebat, unde *lex* pro *conditione* dicitur. Hoc cum non satis intellexeret Hotomannus, perperam scripsit ad Orat. de Prov. Cons. c. 51: *Lex apud Jctos sæpe pro pactione usurpatur. Lex Mancipii* de Or. i. 39. est formula venditionis. Cum ergo *Lex fertur* a magistratu ad populum, quæ et *rogatio* dicitur, non fit, quod putant, qui interpretantur, *es wird ein Gesetz gegeben*: sed formula proponitur populo, qua res aliqua juberi possit: quam cum approbat populus, *lex jubetur*, cum rejicitur, *antiquatur lex*. Hujusmodi formulam nostri vocare possunt *einen Vorschlag zu einem Gesetz oder Verordnung*. Nam

populus rogatur, *velitne, jubeatne, &c.* aut, *ut velit jubeat*. Leges omnes, quæ ad jus civile aut publicum pertinent, dici possunt *Vorschläge zu Gesetzen*: In quibus autem de singulis rebus aut hominibus constituitur, tamquam *Lex de Cicerone revocando* ad Att. iv. 1. *lex Manilia*, qua suavitati populo Manilius, ut Pompeium bello Mithridatico præficeret; ex profecto non sunt *Vorschläge zu Gesetzen*, sed *zu einer Anordnung, zu einem Befehle*. Nam edictum, quo reges nostri v. c. Imperatorem belli constituunt, non appellatur *ein Gesetz*. Oratio ergo Ciceronis *pro lege Manilia* non est defensio aut sussio *des Gesetzes des Manili*, uti vulgo interpretantur, sed defensio *des Vorschlages, den Manilius gethan hat*, de Pompeio imperatore constituendo. Contra *lex Domitia* est *ein Vorschlag zu einem Gesetze*, quia est juris publici. Cum autem *legem ferre centuriatam curiatamque* dicunt Latini; nihil aliud dicunt, nisi, e formula solemniter interrogare populum, quem velit magistratum creare? *velitne alicui rei militaris administrationem committere, nec ne?* velit (in lege curiata) adoptionis facultatem dare &c. in quibus nullo modo vocabulum nostrum *ein Gesetz* locum habet. Jam quia, quæ his legibus rogabantur, cum a populo jussa essent, tenebant populum, propterea factum est, ut *lex* diceretur deinde, *quicquid tenet populum*. Et hoc est, quod nos dicimus *ein Gesetz*. Illud etiam attinet dicere, cum Imperatores Romani aut Reges de jure civili publicoque constituunt, non *leges* proprie dici, sed *edicta, constitutiones*, ut e libris Juris Civilis, Codice Theodosiano &c. intelligi potest; cum autem alicui concedunt aliquid muneris vel beneficii, eam *legem* appellari posse. v. c. pro vulgari: *ex Privilegio Cæs. Majestatis, aut Regis*, dicitur Latine: *ex lege Cæsaren, Regia*, aut, *quam dirit Cæsar vel Rex*. Nam quod, auctore Pomponio,

aiunt *legem esse patricii magistratus tantum, plebeiorum, i. e. tribunorum, plebiscita*, id usus omnis antiquitatis refellit, quæ de utrisque promiscue legem dixit, præsertim posteaquam ea, quæ plebs jussisset (plebiscita) omnes Quirites tenere cœpere, eandemque adeo vim habuere cum legibus, quas magistratus patricius comitiis centuriatis pertrahisset. Hæc præfari placuit, quod intelleximus usu, nostris hominibus hæc vulgo satis nota non esse, neque in lexicis vidimus satis distincte tradi. Sequitur deinceps ipsarum Legum commemoratio.

ACILIA lata a Manio Acilio Glabrione Tribuno plebis, ejus patre, qui in causa Verrina A. U. DCLXXXIII. quesitor fuit Act. i. in Verron c. 17. et Cos. A. U. DCLXXXVI. Fuit de *pecuniis repetundis*, qua licuit, semel dicta causa, condemnare reum, aut absolvere, nisi ampliarent judices, in Verr. i. 9. Ceterum in hoc loco hæsit Hotomannus Obs. i. 14. qui negat, *Aciliam* hic locum habere; in ejus rationibus refellendis longus est Grævius *de prælo* ad l. c. Omnis Hotomanni disputatio hoc uno coincidet, si probare poterimus doctis, falsum esse, quod vulgo omnes sumunt, *Aciliam* esse posteriorem *Serviliæ*: quæ opinio negotium nobis in loco illo facessat necesse est. Nam paraphrasis Græviana non tribuit sententiam facilem et naturalem. Duas leges commemorat Cicero, *Aciliam* et *Serviliam*, ejus caput de comperenduatione in *Corneliam* translatum erat, quod acerbiora judicia efficeret; quod sane non fecisset, si acerbior esset, semel dicta causa, pronuntiare. Arcebitur autem legum, uti constare poterat Grævio, non solum posita est in pœnis, sed etiam in forma judicii, qua acrius constringitur reus; quod ex multis legibus intelligi potest, in quibus sola forma judicii mutata est et severius constituta. Jam, pergit Cicero, *utram putas molliorem?* quod ita intelligatur necesse est, *Aciliamne putas an Serviliam molliorem?* Neque enim de alia dixerat. Ex quo illud quoque cogitur, ut pronomina, *illam, illa, hæc*, ad has duas leges referantur. Illa ergo cum ad *Aciliam* pertineat, hæc ad *Serviliam* referatur necesse est, non ad *Corneliam*, nisi, quatenus hoc caput commune habuit cum *Serviliæ*. Jam Cicero statim post *utram* dicit: *opinionem illam veterem*. Sed hanc veterem paulo post appellat *mitiorem*; quod qua formam judicii in *Aciliam* convenit. Item, sumto hoc, *illam veterem molliorem esse*, subjungit: *Atqui ego tibi illam Aciliam vestitus*, ut non sit, quod conquerere. Mani-

festum est, *illam veterem, et illam Aciliam* eandem esse. Nam quod Grævius per *veterem* illam superiorem *Serviliæ* et *Aciliæ* intelligi putat, non vero simile est. Dicit enim *illam veterem*, pronomen *illam* necessario ad aliquid, de quo jam dictum, pertinet. Sed de nulla alio dictum, nisi de *Aciliæ*, ad quam referri possit. Hæc explicatio ex regulis Grammaticis et naturali verborum consecutione ita certa mihi videtur, ut nemo dubitare possit. Itaque vel ex hoc mihi videtur confici, *Aciliam* esse *Serviliæ* priorem. *Aciliæ* legi nemo horum, quos consului, de hæc lege scriptores annum certum tribuit. Unde igitur constat, *Serviliæ* posteriorem? Nec tempus, nec ratio repugnat, quo minus *Aciliæ* prior *Serviliæ* sit. Ipsa autem forma judicii, quæ acerbior est in *Serviliæ*, vero simile etiam facit. Lex *Serviliæ* lata est A. U. DCLIII. v. in *Serviliæ* Lex. Filius Acllii ejus, qui hanc legem tulit, consul fuit A. U. DCLXXXVI. Tum temporis ad minimum quadraginta et tres annos natus erat. Inter hunc consulatum ergo et annum legis *Serviliæ* interjecti sunt anni omnino xxxii. Quid impedit quo minus Acllius pater ante hoc tempus Trib. Pl. esset? Nam tribunum hanc legem esse, non dubitant, quod sciam. Quod Cicero Act. i. in Verr. c. 17. ex ea lege, dicit, *severissimis* iudiciis usum populum, ipsamque legem *severissimam* appellat Asconius: fuit severa, quando severitatem *Calpurnia* et *Junia* auxit. Sed quod hanc rationem addit Asconius, *ut qua ne comperendinari quidem liceret reum*: nonne potuit accidere Asconio, quod multis Grammaticis accidisse docti sciunt, atque etiam Asconio, (v. *leges Sacrate*), ut in rationibus reddendis aliquando aberraret a vero? et æquumne est, propter hanc explicationem Asconii, vim facere legibus Grammaticis in explicando loco Ciceroniano? quem locum, nisi tenebras offunderet locus Asconii, omnes ita interpretarentur, ut, semel causa dicta, pronuntiare posse, initius sit comperendinatum, atque ut adeo ipsa *Aciliæ* mitior sit, quam *Serviliæ*; quando in omnibus aliis legibus comperendinatio majus reo periculum creat. Cicero, ut hoc etiam addam, non dicit: *creptum esse legem Aciliæ comperendinatum*, ac necessario, primum causa dicta, pronuntiatum esse, non licuisse ampliare; sed primum causa dicta, *licuisse* pronuntiare. Quod si post *Serviliam* *Aciliæ* lata esset, et severitatis causa comperendinatus ademptus reis, dicendum fuisset necessario, *oportebat* primum dicta causa pronuntiare. Ceterum juventutis causa illud mo-

nendum etiam est, quod in Lexico Fabri dicitur lex *Acilia* esse eandem, quæ *Aquilia*, de qua apud Cic. de Off. iii. 14. id falsum esse, neque *Acilii* idem, qui *Aquilii*.

ACILIA CALPURNIA. vid. *Calpurnia Acilia*.

ACILIA DIDIA pro Sext. c. 64. Numquam cum Didio Acilius Consul fuit, sed Cæcilius. Itaque dotti viri ibi legendum recte censent: *Cæcilia Didia*. Nam leges *Ælia, Junia, Licinia, Cæcilia, Didia*, fuere de comitiis habendis et legum ferendarum modo. Itaque sæpe apud Ciceronem junguntur. vid. v. c. ad Att. ii. 9. et sic hoc loco junguntur *Cæcilia, Didia, Licinia, Junia*.

ÆRUTIA: lata est ab Æbutio, incertum quo, et quo tempore. Cavit, ne quis sibi ipsi aut collegis potestatem aut curationem ferret. Ejus mentio in *Agraria* ii, 8.

ÆLIA ab auctore Q. Ælio Consule A. U. C. DLXXXVI. de Comitibus, ad Tribunorum seditiosas legum lationes coercendas comparata. Pighius autem tribuniciam putat A. U. DXVI. latam: quod per locum orationis in Pison. credi non potest. Ea cautum est, ut quoties comitia essent, 1) de *calo servare* liceret: 2) *obnuntiare* liceret, *obnuntiationi* que *cedere* necesse esset: 3) *intercedere* magistratus pares et Tribuni possent: ut intelligitur ex Or. pro Sext. c. 15. et de Prov. Cons. c. 19. Ejus mentio porro pro Sext. c. 53. Red. in Sen. c. 5. Har. resp. 27. Vat. 9. Pis. 4. ad Att. ii. 9. Eam in Pison. 4. centum annis ante Pisonis et Gabinii consulatum latam ait Cicero: quod etsi non ad litteram accipiendum, tamen non multo longius tempus intercessisse clarum est: idque convenit satis cum anno, quem nos posuimus. Nam locus ad Att. i, 16. ubi Lurco cum Lege *Ælia* inisse magistratum dicitur, haud dubie est corruptus, de eoque alibi dicemus. Sed de primis duobus legis capitulis aliquid monendum. Primo, hæc lex tantum ad comitia legibus ferendis pertinet. Nam in comitiis magistratibus creandis non licet servare de *calo*, nisi quis ante ostenderit, se servaturum, ut e Philippica secunda constat. Deinde *servare de calo*, ut mea fert opinio, non ad omne auspiciorum genus pertinet, sed ad unum certum. Jove fulgente non possunt fieri comitia. Itaque *servare de calo*, est *calum contemplari, si qua parte fulgur existat aut tonitruum*. Cum Consul in auspicio est, v. e. nocte, quæ est ante diem, qua procedit, non dicitur *de calo servare*, sed *auspicari*, neque de ullo auspicii genere invenies, nisi de hoc uno, dici: *servare de calo*. Jam, quia, qui servabat de *calo*, ostendebat,

se velle impedire comitia, et quia, si vellet, poterat, nuntiatio sive vero sive ficto auspicio: eo ipso comitia tollebantur, quod quis, de *calo* se servare, aut servaturum, dicebat. Itaque nunquam servatum de *calo*, quin comitia tollerentur. Cic. in Vatin. c. 7. Num quem post urbem conditam scis tribunum pl. egisse cum plebe, cum constaret servatum esse de *calo*? Phil. ii, 32. quisquamne divina-re potest, quid vitii in auspiciis futurum sit, nisi quis de *calo* servare constituit? Nam qui hoc constituit, eo animo facit, ut impediatur comitia, unde facilis divinatio. cf. p. Dom. 15. Hæc confirmantur egregio loco Dionis Cass. l. xxxviii. p. 66. extr. (ed. Relmar. p. 160. Init.) de lege a Clodio lata, qua solutus est a lege *Ælia*. Porro *servare de calo* est magistratum, et, si magistratus jubeat, augurum: unde male nonnulli primum caput legis *Æliæ* sic concipiunt, ut augures de *calo* servarent. Itaque et tribunus pl. Sextius de *calo* servasse traditur. Sext. 36. Augures porro *nuntiare* vitium auspiciorum possunt magistratui, sed non *obnuntiare*, h. e. dicere *alio die*: hoc est magistratibus proprium. Phil. li. 32.

ÆLIA SENTIA. Topic. c. 2. jubet *assiduo vindicem assiduum esse*, h. e. locupletem locupleti, ex interpretatione *Ælii*. Lex *Ælia Sentia* de manumissionibus satis nota est Jctis; sed ea est Consul A. U. DCCIV. adeoque post mortem Ciceronis, tempore Augusti, lata. Porro, Consules *Ælium* et *Sentium* quendam simul, ante Topica scripta, fuisse, aut prætores, aut tribb. pl. (nam et a duobus tribb. pl. leges nominari, lex Carbonis et Silvani docet) non reperimus. Itaque cum a melioribus Codd. nomen hujus legis absit, eaque lex, quæ assiduo jubet assiduum vindicem esse, sit e XII. Tabb. petita, hoc legis nomen non potest esse a Cicerone. Corruptioni locum dedit nomen *Ælii*, quod statim subjicitur. Nam quod Norisius Cen. Pis. Diss. iii, 9. *Sentiam* esse putat a librario, *Æliam* esse jus *Ælium*; quod valde placebat Heinkecio: id probari propterea non potest, quia lex commemorata est lex quæ proprie dicitur e XII. tabulis. J. Cannegieterus V. C. de Notis p. 316. tentat, *Lex apud Ælium Sextum*. Non placet.

AGRARIÆ. *Flaminii, Sempronia, Thoria, Rulli, Flavii, Philippi, Plotia, Cæsaris Julia*, de quibus s. l. Legum agrariarum fragmenta vel leges collectas habemus in Gæsii scripti. rei agrariæ p. 329. sq.

ANNALES sunt, quibus constitutum est, quo anno cuique magistratus petere liceret: quo si quis creatur, v. e. Con-

sul, *anno suo* Consul factus esse dicitur, vid. Agr. ii. 2. Eas leges attulit ambitio, ut gradus essent petitionis. Tulit primus accensus *Villius*, tribunus pl. A. Postumio Albino et Q. Fulvio Flacco Coss. qui inde *Annalis* dictus est, quod nomen familiæ hesit. Liv. l. xl. c. 44. et Manut. de Legg. c. 6. Nam etsi Livius l. c. primum ab eo de ea re latum esse dicit: tamen idem, jam ante eum de tempore honorum petendorum leges fuisse, dubitare nos non sinit xxv. 2. Sed anni singulorum non definiti erant, ut lege Villii, verum universe, quæ ætas matura esset honoribus petendis. Vid. Sigonius et Pighius, inpr. Dukerus, ad Liv. l. l. c. c. Anni autem constituti sunt Villia lege, quaesturæ 31. ædilitati 37. præturæ 40. consulatui 43. Nam his annis Cicero hos magistratus gessit, qui, *suo* se quemque *anno* gessisse, prædicat: nec audiendi, qui aut annum 27. ut Zamosius de Senat. p. m. 25. aut annum 25. ponunt, ut Dodwell. Præl. Camd. Dicuntur hæc leges etiam *Annaria* apud Festum et Lamprid. in Commodio c. 2. *Annalem* tulit etiam M. Pinarius Rusca Trib. pl. vid. Cic. de Or. ii. 65. ex qua nihil restat: nec ætas ejus satis certa.

de *AMBITU*. *Catpurnia*, *Cecilia*, *Fabia*, *Julia*, *Læmia*, *Tullia*.

ANTONIS. Ep. xii. 14. si vera lectio, de iis legibus loquitur Cicero, de quibus multa dicuntur in Philippica prima et secunda, quas in Consulatu secundo per vim et contra auspicia tulit; item quas e tabulis Cæsaris dicebat se proferre, quod convenerat in Senatu, quietis causa, acta Cæsaris rata habere. Nominatim memoratur *judiciaria*, quam in Consulatu cum Cæsare tulit, Phil. i. 5. viii. 9.

APULEIA, *L. Saturnini*, tribuni pl. de *Majestate*. Cic. de Orat. ii. 25. 49. A. U. DCli. lata, occasione motuum, qui Romæ exorti sunt, cum Cimbrī superatis Alpibus Q. Catuli exercitum invasisent, et equites Romani relictis præsiidiis Romam fugissent, qua re imminuta populi Rom. majestas videbatur. v. Pighius ad h. a.

APULEIA, ejusd. *L. Saturnini* trib. pl. A. U. DCliii. pro Corn. Balbo c. 21. Ea tulit de colonis in *Siciliam*, *Achaïam*, *Macedoniamque* deducendis, simul detulit Mario, ut in singulas colonias ternos cives crearet, hoc consilio, ut eo minus huic rogationi C. Marius Consul resisteret. Sed ea lex perlata non est, ut e Cicero l. c. Intelligi potest. De ceteris legibus Apuleii popularibus, jam a Gracchis promulgatis, v. Flor. iii. 16. Cic. de Leg. ii. 6. Nieupoort. Hist. Rom. vii. 8.

APULEIA FRUMENTARIA. vid. *Frumentaria*.

AQUILLIA (forte *C. Aquillii Galli*

Trib. pl.) de *damno injuria dato*. Ea est, quam Cic. in Bruto c. 34. extr. appellat de *Justitia*: pro quo quidam, non probante Grutero, legunt: *injuria*, vel *injustitia*. Omnibus, de damno injuria dato, legibus, quæ ante erant latæ, derogavit, ut ait Ulpianus l. xviii. ad edictum. Ejus reliquias a Caio et Ulpiano servatas illustrare Balduinus, Noodt, et docti viri ad Caium in Schellingii Jurispr. Ante Justin. p. m. 179.

AQUILLIA *C. Aquillii Galli*, Ciceronis familiaris, de *dolo malo*, quem tum tene-ri putabat, cum aliud esset simulatum, aliud actum. Omnium malitiarum everriculum hanc legem appellat Cicero de N. D. iii. 30. cf. de Off. iii. 14. De hac lege est comm. J. Saresii Mendozæ in Thes. Meermannii T. II. qui putat auctorem esse *M. Aquilium* Cons. A. U. DCXXV. Sed hic Ciceroni familiaris esse non potuit.

ATINIA in Verr. l. i. c. 42. de *rebus furto surreptis non usu capiendis*: cujus hæc verba fuerunt, *quod surreptum erit, ejus æterna auctoritas esto*. v. Gell. xvii. 7. Verbum *surreptum* explicat Gothofredus ad xii. tabb. et *surreptum* latius esse *re furtiva*, cui jam in xii. Tab. æterna auctoritas tribuitur. Tulit Tribunus quidam *Atinius*. Ejus in Institutionibus et Pandecte aliquoties fit mentio. Vid. Menardus ad Cic. l. c. *Quæstio* fuit inter Jctos veteres, auctore Q. Scævola, utrum ea lex in præteritum etiam, an in futurum tantum valeret. vid. Gellius l. c. Balduinus Jurispr. Mucian. p. 281. 282. Menardus l. c. Cicero quidem diserte, loco citato, eam his legibus annuerat, quæ in posterum statuunt, ex iisque docere suscipit, non posse a Præ-tore edici in præteritum.

AULI Lex, ad Att. vi. 2. vid. *Gabinia*.

AURELIA est *judiciaria* *L. Aurelii Cottæ*. Cum, a primis temporibus judicio-rum, ea penes senatum fuissent, C. Gracchus (v. *Sempronius lex*) tulit, ut propter avaritiam senatorum ad equites transferrentur. Hi ita severe judica-bant, ut ipso Cicero teste in Verr. Act. i. c. 13. numquam eques in judi-cium aut suspicionem capte pecunias propter rem judicandam vocatus sit. Sed erant tamen iniquiores Senatui, et reos senatores nimis cupide condemna-bant, in primis, si quem constabat, aut iu Senatu, aut in magistratu provinciali, publicanis impudentibus non satis indulsisse. Itaque cum frustra lege *Livia* et *Plautia* latum esset, ut equitibus et sena-toribus essent communia judicia; C. Sul-la tandem restituit senatoribus judicia. Sed ne tum quidem, ut e Cicero, in primisque Verrinis, intelligi potest, recte judicabant. Itaque, cum diu plebs de

Judiciis esset conquesta; et verendum esset, ne seditiosus Trib. aliquis inde seditionis movende occasione arriperet; legem judicariam tulit Cotta, Prætor Pompeio et Crasso II. Coss. in qua hoc temperamento usus est, ut omnibus ordinibus satisfaceret, quod nulli judicandi potestas eriperetur. Itaque ex illa lege judicarent *Senatores, Equites* et e plebe *Tribuni ærarii*. Nam quod Vell. ii. 32. duobus ordinibus judicia a Cotta data dicuntur, id fit, quia tribunorum ordo non numeratur, ut sexta Classis census Tulliani, v. Interpretes ad l. c. Unde et interdum senatores tantum et equites memorantur, ut pro Fonteio c. 12. Ejus legis sæpe mentio apud Ciceronem, v. c. Phil. i. 8. Agrar. i. 2. Corn. Fr. 31.

ÆRELIA lex commemoratur ad Q. Fr. i. 3. extr. quæ videtur, quantum e contextu judicare licet, *de ambitu* sanxisse: quod etiam videbatur Manutio ad l. c. Ea cujus Aurelii fuerit, nondum reperi.

AURELIA, fratris C. Aurelii Cottæ, vid. C. Cotta leges.

CÆCILIA. L. Cæcilius trib. pleb. Consule Cicerone A. U. DCXC. tulit *de ambitu* legem, qua ejus pœna imminueretur, et ea constitueretur, quæ ante proximam legem fuisset. Nam cum frater ejus de ambitu reus factus condemnatusque esset, adeo ægre tulit eum pœnæ acribitatem, quæ fratri perferenda erat, ex lege recentissima, Calpurnia, ut de ea lege mitiganda cogitaret. Itaque videbatur ea lege res judicatas rescindere velle. Sed, quantum e Cicerone colligere licet, non est perlata, pro Sulla c. 22, 23.

CÆCILIA DIDIA lata a Q. Cæcilio Metello et T. Didio Viro Coss. A. U. DCLV. utilissima civitati Rom. unde inter remedia reip. refertur a Cie. ad Att. ii. 9. Ejus duo capita apud Ciceronem invenio, alterum, *de modo legum promulgandarum*. Phil. v. 3. *Tribuni pleb. tulerunt de Provinciis*—num etiam hanc legem populus Rom. accepit? quid? promulgata fuit? quid? nonne ante lata quam scripta? nonne ante factum vidimus, quam futurum quisquam est suspicatus? Ubi lex Cæcilia et Didia? ubi promulgatio, trinundinum? alterum de duabus rebus non una lege conjungendum, quod dicebatur, per satiram ferro, pro Domo c. 20. Quæ est quæso alia res, quæ sententia legis Cæcilia et Didia, nisi hæc, ne populo necesse sit in conjunctis rebus compluribus, aut id quod nolit accipere, aut id quod velit, repudiare? Manutio autem de Legg. placet duas fuisse leges, quod non absurdum est; sed nec necessarium est. Nam quia fuit de modo legum ferendarum,

plura capita habere potuit, quæ nempe ad illum modum pertinerent. Ceterum conf. h. l. ACILIA DIDIA.

CÆSARIS LEGES, vid. Julia.

CÆPIONIS judicaria lex de Invent. l. 49. est *Sereilia judicaria*.

CALPURNIA L. Calpurnii Pisonis trib. pl. Verr. iv. 25. Off. ii. 21. Ea primum latum est A. U. DCIV. *de pecuniis repetundis*, ut si quis provincialis magistratus contra leges pecuniam in provinciâ cepisset, ab eo repeti ex judicio possent. Hac lege prima questio perpetua constituta est. Ea ergo fuit de pec. repet. quam alie secute sunt. Cie. in Bruto.

CALPURNIA alia fuit C. Calpurnii Pisonis, *de ambitu*. Lata est A. U. DCLXXXVI. eo et M'. Acilio Glabione Coss. auctore senatu, quod eo anno magnus ambitus apparebat, et C. Cornelius Tr. Plebis de ambitu ferebat, gravioresque justo pœnas ei constituerat. v. pro C. Cornelio p. 632. 633. Ejus mentio pro Mur. c. 23. In eadem oratione c. 32. hæc dicuntur: *Senatus Consultum esse factum, si mercede corrupti obviam candidatis essent, si conducti sectarentur, si gladiatoribus vulgo locus tributim, et item prandia si vulgo essent data: contra legem Calpurniam factum videri*. Et post: *si factum sit sc. hujusmodi quid, quia contra legem sit, dubitare nemo potest*. Dicitur etiam ACILIA Calpurnia, sed apud Ciceronem simpliciter Calpurnia. Senatus Consultum factum est paullo post, quo lex Calpurnia abrogaretur, pro Corn. l. p. 631. ad q. l. vid. Ascon. De ea intelligendus Sallustius B. Cat. 18. Inprimis accurate de ea narrat Dio Cass. xxxvi. p. 18.

CAMPANA ad Att. ii. 18. est *Julii Cæsaris*, quam in Consulatu tulit de agro Campano dividendo. vid. Agraria JULIA.

CARRONIS tribunitia: ut populo eundem tribunalum creare liceret, quoties vellet. Ei restiterunt Scipio et Lælius. Læli. 21. Est C. Carbonis trib. pl. de quo v. Ind. Hist.

CARRONIS (ejusdem) et SILVANI lex tribunitia A. U. DCLXIV. lata *de civitate*, ut, qui fœderatis civitatibus adscripti essent, et, cum hæc lex ferretur, in Italia domicilium haberent, et sexaginta diebus apud prætorem profiterentur, ii cives Rom. optimo jure essent. pro Archia c. 4. Dicitur etiam *Plautia* vel *Plotia* a Silvano, qui e familia Plotia fuit.

CARBONIS tabellaria, vid. *Tabellariae leges*.

CASSIA, *de senatu*: quæ populi judicaria firmasse dicitur, laudatur in Cornelianæ i. fragm. p. 634. Est ejusdem L. Cassii Longini trib. plebis, a quo tabellaria

profecta est, C. Mario et C. Flacco Coss. lata, ut Asconius ad l. c. tradit, propter similitudines cum Q. Cæcilio, cui populus Imperium, ob res male cum Cimbris gestas, abrogaverat. Nam ea lege sancitum est, ut, quem populus damnasset, cuive imperium abrogasset, is in senatu non esset.

CASSIA *tabellaria*, v. *Tabellariæ leges*.

CASSIA TERENTIA *frumentaria*, v. *Frumentaria*.

Q. CATULI *de vi*, vid. *Intutia*.

CENSORIÆ. in Verr. i. 55. sunt 1) formulae, quibus Censores veteres templa, aut alia opera publica, edificanda locabant, ut ex iis a redemptoribus extruerentur et traderentur. Ex eo loco intelligi potest, istas formulas semper retentas fuisse, sed ita, ut e re ipsa quædam Censoribus corrigere liceret, h. e. addere: *Corriguntur Leges Censoria*. Quid enim? Video in multis veteribus legibus: Cn. Domitius, L. Metellus &c. addiderunt &c. 2) De Provinc. Cons. c. 5. autem *Lex Censoria* est formula, qua publicanis a Censoribus vectigalia locata sunt, quæ et vectigalia ipsa, quæ locabantur, et conditiones, quibus locabantur, continebat, ut et populo et redemptoribus prospiceretur. Hinc Cicero: Si qui, sc. Publicanus, publico frui non potuit per hostem, tegitur ipsa *lex Censoria*. conf. ad Q. Fr. i. 12. Verr. li. 7. Pro *lege Censoria* est *locatio Censoria* Verr. iii. 6. Hoc sensu etiam in libris Juris Civ. occurrit, et fragmenta legis ejusdem Censoris sunt in Pandecte. vid. Bald. de Jurispr. Mucian. p. m. 114 seq. CENSORIÆ leges sunt 3) constitutiones et edicta Censorum, de *arario et vectigalibus Pop. Rôm.*, de *edificiis publicis*, de *populi in tribus et centuriis descriptione*, et similibus rebus. In his erat etiam constitutio, qua cautum erat, ne *carnifex in urbem ingrederetur*, cujus mentio pro Rabirio Peril. c. 5. ad quem locum vid. Turnebus. Hinc causæ etiam ad Censores agi dicuntur, ex his scil. legibus. Varr. R. R. i. 7. extr. Ipsa etiam *Lex Clodia*, de notis Censoriis, docet causas quasdam apud eos actas esse.

CENTURIATA LEX Agr. ii. 11. dicitur, quicquid in comitiis centuriatis ad populum fertur, etiam de magistratibus creandis, ut l. c.

CICERONIS, vid. *Tullia*.

CINCIA a M. Cincio Alimento tr. pl. A. U. DCLIX. Cornelio et Sempronio Coss. lata, suasa autem a Q. Maximo, Cie. de Senect. 4. *Fuit de donis et muneribus, ne quis ea ob causam orandam caperet*, quæ sunt Taciti verba Annal. xi. 5. unde a Plauto *Muneralis* dicitur. Ejus mentio ap. Cie. de Orat. ii. 7. ad

Att. i. 20. Notus est doctus Fr. Brummeri Lips. de hac lege Commentariolus, conf. Schultingii Jurispr. Aute-Just. p. 561. seq.

De CIVITATE *Licinia*, *Popia*, *Gellii*, *Carbonis*, *Silviani*, *Cælia* &c.

CLODIÆ sunt P. Clodii trib. pleb. Coss. Gabinio et Pisone latæ, de quibus est locus classicus pro Sext. 25. 26. In his plurimum turbarum dedit ea, qua tulit, ut Cicero *aqua et igni interdictum esset, et ne intra quingenta millia passuum ab Italia tecto reciperetur: ac ne quis de eo revocando mentionem neque in Senatu neque ad populum faceret*. de qua lege multa in Or. pro domo, de Har. Resp. pro Sext. ad Quir. et in Senat. post reddit. in Pisone &c. Aliam improbissimam tulit de *Cypri rege Ptolemao*, ut bona ejus publicarentur, et Cyprus in provinciam formam redigeretur, eaque res Catoni mandaretur, de qua Cic. pro Sextio c. 26. Ejus legis hæc causa fuit, ut primum regem ulcisceretur, qui sibi a piratis capto olim pecuniam, qua se redimeret, negarat, deinde Catonem a republica removeret, ne ab eo impediuntur conata sua, v. Dio xxxviii. p. 79. Et similis, qua *Sacerdoti Pesantunio sacerdotium ademittit*, ibid. Nec melior est, qua Gabinio et Pisoni provincias Syriam et Macedoniam dedit: quod illi pacti erant, ne ipsum in Cicerone relegando impediunt. De *frumentaria* v. *Frumentaria*. Tulit etiam, ne quis eo die de calo servaret, quo cum populo agi posset; nec intercederet quisquam tribunorum: quo Cicero legem Aliam Fufiam sublatam dicit pro Sext. l. c. quod tamen Tunstallus Ep. ad Middleton. p. 68. existimat tantum pertinuisse eo, ut ipse ea lege solutus esset, ut factum in Lurco; ad Att. i. 16. Alia fuit de *collegis novis institutis*: (quæ deinde Cæsar sustulit. Sueton. c. 42.) Denique tulit, ne Censores in Senatu legendo præterirent, nisi qui apud eos accusatus et Censoris utriusque sententia condemnatus esset: quam legem sustulit Scipio, Pompeii socer, ut patet e Dione Cass. xl. p. 147. vid. in Pison. c. 4. et ibi Ascon. orat. pro domo, de Har. Resp. pro Sextio passim.

COCTIA est L. Aurelii Cottæ judicaria. ad Att. iv. 16. v. AURELIA. Neque vero erat, quare Malapinæus dubitaret, a Cotta posse Coctiam fieri. Nam eodem modo a regulo Cottio Alpium pars dicitur *Alpes Cottianæ et Coctianæ* ap. Tac. Hist. iv. 68. add. Varias Lect. in Sueton. Ner. 18. Liv. xxix. 38. Cie. Off. ii. 17. Sed inusitatum hoc, quod a cognomine legis nomen ducitur; quamquam etiam Asconius legem

Serviliam de repetundis vocat *Glauciam* ad Act. i. in Verr. et est *Lex Metella* ap. Pün. xxxv. 17. ubi tamen corrigunt *Metella*. v. Harduin. ad l. c.

CÆLIA Tabellaria, vid. *Tabellariæ leges*.

CORNELIÆ Leges. de his v. Pighius ad a. dclxxii. Apud Ciceronem hæc occurrunt:

CORNELIA L. Cornelii Sullæ de sententia ferenda. Ea cautum erat, ut, antequam iretur, causa cognita, in consilium, *Quæstor* interrogaret reum, palam an per tabulas vellet sententias ferri. Ex *Cluentianæ* c. 20. intelligitur, eam legem valuisse adhuc tempore celebris illius *Judicii Juniani*, paullo post autem, cum *Cicero Cluentium* defenderet, obsoletam fuisse, neque amplius observatam.

CORNELIA judicaria ejusdem: qua *judicia equitibus* ademta et *Senatui* restituta sunt. *Ascon.* in *Divinat.*

CORNELIA pro Cluent. c. 56. ejusdem *Sullæ* est de *veneficiis*, quæ ante *Semproniam* fuit. Ea cautum est primo de *vicariis*, deinde de *veneficiis*, de *coltioni-*
bibus, de *falso*, &c. ut *questiones capitales* haberentur, et *pæna* his constituta est et *deportatio* et *bonorum proscriptio*. vid. *Sigon.* de *Judiciis* ii. 31. p. m. 664.

CORNELIA de proscriptis, ejusdem: qua inter alia cautum est, ne quis *proscriptum* juvaret, vid. in *Verr.* l. i. c. 47. ut *proscriptorum bona* venirent ad *Kalend. Junias*, et in *Tabb. publicis* ad *ærarium pecunia* redacta referretur: pro *Rosc. Amer.* c. 43. 44. *Agr.* iii. 3. In eadem, ut opinor, lege fuit, ut *his*, qui suas partes in bello secuti essent, honores ante tempus legitimè capere liceret. *Acad.* ii. 1. Sed aliis placet, *peculiarem legem de magistratibus* fuisse: quod ipsum non absurdum.

CORNELIA Testamentaria, contra *testamentorum subjectores* et *corruptores*, in *Verr.* i. 42. Sed eadem item alia genera *falsi* complexa est, unde et *de falso* laudatur. v. *Jul. Pauli* recept. *sententiarum* l. v. tit. 25. et ibi viros doctos ap. *Schulting.* p. 513. sq.

CORNELIA nummaria, qua cautum est, ne quis *privatus nummos adulterinos* faciat, infuso deteriori ære in nobilior, aut alio modo quocumque. in *Verr.* i. 42. Continebatur hoc *falsi* genus lege de *falso*; sed quod nil pestilentius est *Reip.* quam *adulterari nummos*, lege *pecuniaria* de hoc crimine sciendum putavit *Sulla*. v. *Gravinae O. J.* p. 431. Huc pertinet etiam *edictum Marci Graciani*, trib. pl. de quo videndus *Plinius H. N.* xxxiii. 9. extr.

CORNELIA de repetundis secuta est

Serviliam; ex qua cum alia, tum hoc in suam transtulit *Sulla*, ut, si ex bonis rei condemnati non tantum redigeretur, quantum ei lis æstimata esset, persequi ab iis liceret, ad quos ex pecunia, quam cepisset is, qui damnatus esset, pervenisset. Ex quo legis capite accusatus est, damnato *Gabinio*, *L. Rabirius Postumus*. vid. *Or. pro Rab. Post.* c. 4.

CORNELIA de provinciis ordinandis. Hujus legis capita apud Ciceronem hæc reperio: *Simtus* definiebat, quos liceret *civitatibus provincialibus* facere in *legatis publice Romani mittendis*, ut eos in *Senatu* laudarent, qui *provinciam præfuis-*
sent. ep. ad *Div.* iii. 8. 10. Sanciebat, ut, qui *provincias ex S. C. lege Semproniam* haberent, *imperium* retinerent, quoad in urbem introissent. Quod sine dubio non hanc vim habebat, ut ex lege hæc *imperium* haberent, et rem *militarem* attingere possent *pætores*, quod e *Curiatæ lege* habebant; sed ut, si per *Curiatam* legem *imperium* haberent, id non tam diu haberent, quoad e *provincia* decessissent, sed, quoad in urbem introissent. Ceterum quomodo in hac lege *calumniatus* sit *Appius*, vid. ep. ad *Div.* i. 9. conf. *Sigon.* de *A. J. P.* iii. 11. circa fin. Ut *tricesimo die*, postquam in *provinciam* venisset *successor*, de *provincia prætor* decederet. *ibid.* iii. 6.

CORNELIA de civitate. Ea lege *Volaterranis* *jus civitatis Rom.* ademptum est, ita tamen, ut *nexa* atque *hereditates* non tollerentur, h. e. ut et *hereditates* capere possent, et per *nexum s. per as* et *libram abalienare*, quæ vellent. Hanc legem negat *Cicero* valere posse, quia sit contra *jus Romanum*, quo *civitas* nemini invito adimi possit. v. *pr. Cæcili.* c. 33. sq.

CORNELIA de sacerdotiis. ap. *Ascon.* in *Div.* v. *Lex Domitia*.

CORNELIA majestatis, in eos, qui *majestatem pop. Rom.* minuisent. Ea dicitur in *Pisonem* c. 21. vetare hæc: educere e *provincia exercitum*, et *bellum* sua sponte gerere, in *regnum* *injussu populi et senatus accedere*—et pro *Cluentio* c. 21. *Legiones sollicitare*; in *Verrem* l. i. c. 5. *vivos* dimittere *hostes populi Rom.* accepta *pecunia*. Ep. ad *Div.* iii. 11. ne in *quonvis* *impune declinare* liceret. Quicumque *amplitudinem dignitatemque populi Rom.* læsisse *convinci poterat*, is *majestatis convictus* putabatur, ut docet *Auctor libr. ad Herenn.* ii. 12.

CORNELIA tribunicia, *Verr.* i. 60. multa petita est a *Q. Oplinio*,—quod, eum *tribunus plebis* esset, intercessit contra *legem Corneliam*. Hujus legis sæpe fit apud *veteres* mentio. Caput

ejus, ad quod hic locus pertinet, fuit de intercessionem tribunicia. Ex h. l. videatur colligi posse, tribunis ademptam fuisse potestatem intercedendi, quam tamen unam relietam discrete tradit Cicero de Leg. iii. 2. Cæsar B. Civ. i. 5. Eam difficultatem sic tollere tentat Manutius, ut Optimum putet opposuisse se legi Corneliæ, ut ea abrogata lex C. Aurelii Cottæ de restituenda tribunicia potestate perferretur. Sed quia unquam legit ita dici, *intercedere contra legem aliquam?* Latinitas quidem hæc verba non aliter accipi patitur, quam, *intercedere velante lege, aliter, quam lex jussit, intercedere.* Res autem sic se habet: Lex Cornelia ademerat tribunis intercessionem, non tamen omnino, sed ut in causis quibusdam relinqueretur, aut iis finibus circumscriptus esset ejus usus, ut raro Intercedere liceret. Locus Cæsaris videtur indicare, licuisse intercedere, si quis sua sponte intercederet: Reprehendit enim Senatum, qui talem Antouii intercessionem sustulerit: non cum appellatus esset. Nam si omnis dignitas adempta est, etiam hæc ablata fuerit necesse est, ne appellari possent tribuni: in quo maxima dignitas. Pighius ad a. 672. tradit, cautum lege Corneliæ fuisse, ne appellantis opem ferrent, nisi jurasent, se aliter æquo jure uti non posse. Id unde hauserit, nescio: quod tamen est absurdum. Illud certum est, culpam ab Opinio commissam eo, quod alieno loco intercesserat.

Cn. CORNELII et L. GELLII, vid. L. Gellii et Cn. Cornelii.

CORNELIÆ C. Cornelii, qui trib. plebis A. U. DCXXXVI. fuit, memorantur ab Asconio Pediano in Argum. Orationis pro Cornel. quod fragmentis præmittitur p. 626. s. et in ipsis fragmentis. In iis legibus ferendis, quum multum turbarum ortum esset, intercessio collegæ neglecta, fasces consulis fracti, &c. majestatis reus factus est, Prætor Cicero defendente. v. inpr. Dio Cass. xxxvi. p. 18. 19. In duabus, quæ perlatæ sunt, fuit hæc: ut *Prætores ex edictis suis perpetuis judicarent*, h. e. edicto annuo, nisi quis malit legere *perpetuo*, i. e. sine varietate, quod valde probabile facit J. A. Bachius, V. Cel. in Hist. Jur. p. 208. Sed prætoribus videtur licuisse etiam ex tempore quædam edicere, cujusmodi edictum commemoratur, sed provinciale, Verr. iii. 14. Saltem id sibi videtur quidam arrogasse: cui generi perpetua opponuntur. Ejus legis quæ vis fuerit, v. ap. Perizon. de Lege Vocon. p. 193.

CORNELIA de libertinorum suffragiis, in fragm. Or. in Cornelium, est quæ et

Manilia dicitur, de qua v. infra. Eam accusator Cornelii dixerat a Cornelio trib. pl. cum Manilio datam esse.

C. COTTÆ, fratris L. Aur. Cottæ, leges memorantur in fragmentis Corneliæ i. p. 630. de iisque ipse abrogandis ad senatum retulisse dicitur. Eæ quorūsum pertinuerint, non constat. v. Ascon. ad l. e. qui commemorat hanc, qua tulit, ut iis, qui tribuni plebis fuissent, alios quoque magistratus capere liceret, quod L. Sulla lege nefas erat. Eam autem legem non contineri putat iis, de quibus abrogandis ad Senatum retulerit.

C. COTTÆ ejusdem de judiciis privatis memoratur l. e. eamque abrogavit frater M. Cotta, anno postquam lata est.

CRASSI de Civitate, vid. Licinia.

CURIATA dicitur, quicquid in Comitibus Curiatis ad populum fertur. Sed tempore Ciceronis, inductis tributis, cum obsolevisset Curiata, (vid. Gron. Observat. iv. l. Agr. ii. 11.) per lictores in duabus causis habebantur, primo *de re militari*, deinde *de adoptione*. Nam, ut Cicero ait in Agraria il. 12. rem militarem continebant, neque cuiquam licebat eam attingere sine lege curiata. cf. Lex Cornelia de prov. ord. Hinc *lege Curiata ornari* ibidem c. 10. est, comitiis Curiatis accipere imperium, et potestatem rei militaris administrandæ. De *adoptione* autem exemplum extat P. Clodii, qui comitiis Curiatis a plebeio adoptatus est.

DIDIA et CECILIA, vid. Cecilia Didia.

Lex de DOLO malo, vid. Aquillia.

DOMITIA de Sacerdotiis ad Brut. ep. 5. Eam tulit A. U. DCXLIX. Consulibus C. Mario et C. Fimbria, Cn. Domitius *Athenobarbus*, trib. pl. Ex ea lege sacerdotes, h. e. Pontifices, augures, Quindecimviri sacr. fac. qui ante a collegio quique suo cooptabantur, comitiis populi Rom. electi sunt, ut ita sacerdotia hæc ab illo tempore beneficia pop. R. facta sint. Nam qui jam ante, ut Pontifex M. Curio M. et alii, a populo creati fuerant, (Liv. xxv. 5. xxvii. 8.) ad eos Lex hæc non pertinebat. v. Gruch. de Com. ii. 2. 3. quamquam et Pontifex M. Agrar. ii. 7. ea lege creatus dicitur. Sed quod religio obstat videbatur, quo minus populos hos sacerdotes faceret, eamque ob causam eandem lex antiquata esset, cum eam Q. Maximo, fratre Scipionis, et L. Mancino Coss. tulisset C. Licinius Crassus, de Amicit. c. 25; hæc religionis calumniam ut vitaret Domitius, hoc legi adjecit, ut xvii. tantum tribus sorte ductæ sacerdotes crearent. v. Agr. ii. 7. qui est locus de hac re classicus. Sublata est hæc lex a Cornelio Sulla, *lege Cornelia de Sacerdotiis*, nobilitatis amore

lata, a quo multae aliae ejus leges profectae sunt. Sed hae quoque paullo post a Labieno trib. pl. A. U. DCXCI. sublatae, et *Domitia* restituta est. E. Phil. ii. 2. autem patet, hoc temperamentum adhibitum esse, ut duo e collegio nominarent, populus ex his, qui nominati essent, legeret. Eam confirmavit C. Julius Caesar, donec M. Antonius lege lata collegiis jus suum restituit, v. Guther. de Jur. Pont. l. 8. P. Manutius de Legibus et ad Epist. ad Brut. 5.

DUODECIM TABB. LEGES a Decemviris Consulari potestate ex *lege Terentia* latae sunt A. U. CCCIII. et CCCIV. de qua re non est ut multa dicamus, vid. Liv. iii. 31. sq. Pomponium de O. J. et ad hunc Cujacium, (ad calem Observat.) et Bynekershookium in Opusculis: ut ceteros mittamus, qui juris Rom. historiam scripsere. Ipsarum Tabb. fragmenta libris veteribus multi collegere, quos omnes videt Jac. Gothofredus in praestantissimo libello de quattuor fontibus juris. Has tabulas fontem omnis enim publici tum privati juris Romani recte appelles, iisque insigne pretium Cicero statuit. Eas, si quid ex iis defini non posse videbatur, supplere poterant Praetores edictis, e quibus Jus honorarium ortum est, uti appellatur v. e. in Institut. Justin. l. ii. 4. 10. Supplementa fecere etiam tribb. plebis alique magistratus legibus de Jure Civili ferendis. Cujusmodi sunt Voconia, Furia, Falcidia, Aquillia, et omnes, quae juris privati sunt.

EBUTIA, vid. *Ebutia*.

FABIA de servis alienis retentis s. de *plagiariis*, ut in veteribus Juris libris citatur. Ejus haec vis fuit, ne quis aut ingenuum, aut libertinum, aut servum alienum, invitum secum haberet, aut invito vel insciente domino venderet aut emeret sciens. Ejus mentio apud Ciceronem pro C. Rabirio Perd. c. 3. ad quem locum vid. Turnebus. cf. Paullus Sent. Rec. v. 30. 6. Gravina Orig. Jur. p. 462.

FABIA de numero sectatorum, pro Murena c. 34. *Sectatores* qui dicantur, vid. ap. Quintum Fr. de petitione Consulatus, ubi ab *Saluatoribus* et *Deductoribus* distinguuntur. Ei rei, quoniam ad ambitum pertinere videbatur, modum statuere visum est Fabio, hujus legis latori.

FLACCI de *Sulla actis*, vid. *Valeria*.

FLANINII de agro *Gallico* et *Piceno*. Acad. ii. 5. Aliquot annis ante secundum Punicum bellum, invito senatu, a C. *Flaminio* trib. pleb. lata, de agro Piceno et Gallico virum dividendo. in Bruto c. 14. cf. de Invent. ii. 17. ad h. l. alludit Cato in Orig. ap. Varr. R. R.

i. 2. ubi male in vulg. nonnullis legitur: *jubente Caesare*. Nam is ager diu ante Caesarem hae lege divisus est. *Gallicus* autem ager qui sit, v. Ind. Geogr. Ceterum hanc legem initium et causam corruptae plebis fuisse docet Polybius, l. ii. p. 152.

L. FLAVII *Agraria* ad Att. i. 18. 19. qui tribunus pl. eam tulit Metello Celere et Afranio Coss. auctore Pompeio, sed non pertulit. Nam de agris dividendis Pompeii militibus &c. ferebat, magnorumque motuum causa fuit. Videndus Dio Cassius in primis, xxxvii. p. 52.

FRUMENTARIAE sunt, quibus largitio frumenti plebi ex aerario facienda proposita et sancita est. De iis vid. *Lipsum* Elect. l. 8. qui tamen non omnes leges frumentarias commemoravit; et Vincentii *Contareni* de Frumentar. Rom. largitione librum, in quo Lipsiana examinantur: quibus addas licet collecta *Hortensii* in ed. Ciceronis Olivetana p. 431. sq. Eae autem hae sunt:

SEMPRONIA C. *Gracchi* trib. pl. qua sancitum est, ut inopi plebi singuli modii venderentur a senatu triente cum semisse, idque frumentum, plebi dividendum, ex aerario emeretur. Ejus saepe mentionem facit Cicero, v. e. pro Sextio c. 48. Tuse. Dispp. lli. 20. Brut. c. 62. ubi M. Octavius Cn. F. eam populi frequentis suffragiis abrogasse dicitur, (qui locus Lipsium fugiebat) de Off. ii. 21. Eam instaurare conatum esse aliquem de tribunis C. Marii A. U. DCXXXIV. collegis, colligo e Plutarcho in Mario, p. 407. ed. Syll. qui dicit, C. Marium opinionem popularitatis, lege de ambitu lata concitatum, perdidisse, repugnando fortiter legi frumentariae, quae ferebatur. Ceterum tirones notent, in lege dici *semisses et trientes* pro dextantibus: quia dextantes numos non habebant, ut bene docet Gronov. de Sestert. iv. 12. Frustra Chapmanus ap. Pearcium ad Cic. Off. ii. 21. corrigit *semisse aut triente*, interpretaturque vilissimo pretio.

APULEIA *Saturnini*, ad Herenn. i. 12. quae non fuit, nisi instauratio aut confirmatio *Sempronia*, A. U. DCLIII. lata. Ei se opposuit Quæstor urbanus, Cæpio, Senatuique docuit, aerarium tantam largitionem ferre non posse. Itaque perlata non est. Hæc continetur legibus Apuleiis, quae memorantur de Legibus ii. 6.

LIVIA M. *Livii Drusi*, A. U. DCLXII. lata, quae continetur legibus *Liviis*, a Cicerone de Legg. ii. 6. memoratis. conf. Ascon. in Cornelianam, et Flor. lli. 17. Hæc lex ipsa *Sempronia* erat, quæ jam aliquando intermissa erat. Non est perlata.

CASSIA TERENTIA, lata a duobus Coss. C. Cassio et M. Terentio A. U. DCLXXX. consensu Senatus, qui aliter placari plebem, in Senatum nimis vehementer coortam, non posse intelligebat. Ea quini modii singulis in singulos menses constituti videntur. vid. Sall. Hist. p. 974. ed. Cortii. nisi id ipsum e Sempronia repetitum est. Caput ejus invenio hoc in Cicerone in Verr. iii. 70. ut quotannis ex erario pecuniæ summa decerneretur SCto, qua frumentum in Sicilia, frumentaria pop. Rom. provincia, a prætorie emeretur, et quidem eodem omnibus annis pretio, nempe quaternis sestertis singuli tritici modii, duobus autem hordei. vid. Argument. l. iii. in Verr. Ceterum, utrum ad Siciliam solam istud caput pertinuerit, an vero alias etiam provincias complexum sit, de eo non convenit inter eruditos. Illud nobis videtur e Ciceronis loco laudato colligi posse; hoc contendit Contarenius l. c. Atque hoc caput, cum nonnullis aliis fortasse, de modo compartandi distribuendique frumenti, Semproniæ additum est. Nam uti in ceteris rebus, de quibus aliquoties ad populum latum, tanquam de ambitu, de repetundis, semper summa primæ in eo genere legis servata est, nempe ut agi in hominem posset, ut poena esset crimini constituta, cetera autem de personis, de modo iudicii, de genere poenæ mutata sunt: sic in frumentariis legibus semper illud e Sempronia servatum est, ut commissibus et trientibus populo venderentur modii singuli, in ceteris autem rebus quædam addita sunt aut mutata. Id ex eo intelligi potest, quod a Clodio remissos esse populo trientes cum semissibus tradunt auctores rerum Rom. Ceterum ex dictis intelligitur, Semproniam legem sæpe intermissam esse, repetitam autem vel rogationibus tribunorum, auram popularem captantium, vel ab ipsis optimatibus auctoritate senatus, cum interesset senatui, ut se populo gratiosum redderet, eoque facilius tribb. pl. seditiosas leges rogantibus resistere posset. vid. Plutarch. in Catone et Civil. monitis. Atque de hac ipsa lege, aut certe de Clodia, sermo est ap. Cic. ad Att. ii. 19. ubi Cæsar minatus esse dicitur legi *Roscia* et *Frumentaria*, quod mortuo plausu in theatro ab equitibus ac plebe acceptus erat, Curio autem filius summo, quod unus Cæsar et Pompeii nimiam potentiam libere insectaretur. Nam sic ulcisci equites putabat, si holorem in xiv. sedendi adimeret, plebem autem, si frumentum, quod exiguo pretio e Sempronia lege a Terentio et Cassio ac paullo ante a Sempronia Catonis auctoritate in consuetudi-

nem et usum revocata acciperent. Mautius ad eum locum non satis accuratus est.

CLODIA P. Clodii trih. pl. A. U. DCXCV. Hac Semproniæ legis beneficium auctum est. Tulit enim, ut gratis daretur frumentum, quod antea semisse ac triente dabatur. Dom. 10. Sext. 25. Ascon. in Pis. 4.

OCTAVIA, M. Octavii Cn. F. qui legem frumentariam, incertum quando, tulit, ex qua modica largitio et illis temporibus necessaria fiebat, quod, ut Pighio videtur, majus pretium in modios singulos statuebat. Cic. Off. ii. 21. Ad eum pertinet locus Brut. 62. unde patet, ætate M. et L. Lucenlii floruisse.

L. PHILIPPI tribuni A. U. DCXLIX. pernicio, sed non perlata. l. c.

FRUMENTARIA *Sicularum*, quæ et *Hieronica* dicitur, vid. *Hieronica*.

FUFIA lex juris publici et reip. Rom. saluberrima fuit. Male in plerisque vulgatis libris *Fusia* dicitur. In Græviana quoque hic varietas est, et interdum, v. c. in Vat. 7. 9. *Fusia* errore operarum expressum est. Tulit eam Tribunus quidam *Fufius*. Est autem, ut *Ælia* et *Cæcilia Didia*, de modo comitiorum et legum ferendarum (unde cum iis sæpe apud Ciceronem conjungitur) et inter remedia furorum tribunitiorum refertur. in Sen. p. Red. c. 5. in Vat. c. 7. 9. Sanctum erat hac lege, ne omnibus diebus fastia legem ferri liceret, de prov. Cons. c. 19. pro Sext. c. 15. Ejus etiam mentio ad Att. iv. 16. Har. R. 27. in Pison. 4.

FUFIA lex, lata a Q. Fufio Caleno (non Fusio, nam ap. Dionem dicitur *Φύσις*) tribuno pleb. M. Messala et M. Pisone Coss. A. U. DCCXII. Ei occasionem dedit Clodius. Qui cum sacra Bonæ Dcæ polluisset, et de ea re e SCto Consularis rogatio facta esset, ex qua a prætorie in iudicio Clodiano iudices legerentur, amicusque Clodii Fufius videret, ea lege perlata, ægre servari posse Clodium; tulit ipse, ut iudices sorte ducerentur, quod ita facilius putaret iudices ejusmodi fore, qui se corrumpi sinerent. Ejus legis defensor fuit Hortensius, quod a rogatione Consulari solo genere iudicium differret, putaretque, nullis illum iudicibus absolvi et vel plumbeo gladio jugulari posse. ad Attic. i. 14. 16. in quo vehementer deceptus est.

FURIA s. FUSIA; nam idem nomen est, et *Furii* idem et *Fusii* sunt appellati. v. Liv. iiii. 4. Quintil. i. 10. et Hotomann. ad Verr. i. 42. ubi male vulgo legunt *Furias Fusias*. Ea est de testamentis, unde *testamentaria* appellatur. Ex legibus duodecim tabularum licebat

legata facere de re sua, quot quis vellet. *Uti quisque legassit sua rei, ita jus esto.* Sed cum sumpe tantum legaretur, ut aut non sufficeret res mortui, aut saltem absumere-retur ita legatis, ut heredi nihil relinqueretur; noluerunt multi hereditates cernere. Quare, cum intersit resp., valere voluntates morientium, ceperunt quidam de modo legatis constituendo cogitare. Itaque tulit ad populum primus C. Furius, ut non liceret plus, quam mille asses legati nomine capere, isque quadruplum solveret, qui plus cepisset. Menardus ad Cle. l. c. Theophilus ad Instit. l. ii. c. 22. Ejus legis mentio est ap. Cic. in Verr. i. c. 43. pro Balbo c. 8.

FURIA ATILIA est L. Furi et Sert. Attili tribb. pl. A. U. DCXVII. de Mancino hostibus dedendo, quibuscum in-jussu Senatus et populi pacem fecerat. Off. iii. 30.

GABINIA est A. Gabinii tribuni pl. ejus, qui postea Consul cum L. Pisone fuit, unde etiam *Auli* lex dicitur ad Atticum vi. 2. Ea cautum est, ne provincialibus liceret Romam versuram facere, h. e. pecuniam fœnorii sumere: quodsi quis pecuniam provinciali dedisset, ne ex *synagoga* ejus rei causa facta jus redderetur a magistratibus provincialibus. Hoc clarissime apparet ex ep. ad Att. v. 21. (ubi v. not.) vi. 1. Nihilominus in hac lege explicanda doctissimi viri, P. Manutius, Jac. Cujacii alique errarunt. conf. Dissertatione. nostr. de negotiatoribus.

GABINIA tabellaria, vid. *Leges Tab.*

GABINIA alia est ejusdem trib. pl. in Or. pro L. Manilia c. 19. Ibi conqueritur, non licere Pompeio per oblectatores; A. Gabinium secum inter legatos educere in bellum, adeoque expertem esse gloriæ ejus imperatoris atque exercitus, qui ejus consilio, Periculo ac lege constitutus sit. Ex quo intelligi potest, Gabinium pertulisse legem de Pompeio Piratico bello præficiendo, quod c. 17. disertè dicit. Clarius de hac lege Plutarchus loquitur in Pompeio p. 631. ed. Wechel. Ἐγκρίθη δὲ Γαβίνιος οἷς τῶν Πομπηίου ἐνθάδην ὅμιλος, ὁ καυχήσιμος, ἀντιμετρῶν δὲ μισοκλήσιον αὐτῷ δίδοντα, καὶ δύνανται λαὸν ἀνέναντος ἀνδρῶντος ἀνεναντιῶντος. Ἐδίδον γὰρ δεξιὰς ἐν ὅμοις αὐτῷ τῆς (ἰσθῆ) ἡρακλείου ἐκλῶν θαλάσσης, ἠκούον δὲ γαβίνου τετραποσίους ἀπὸ θαλάσσης—πρὸς δὲ τῶν τοῦτο ἐκλῶν σιντι-καίδια σπριουτῶν αὐτῶν ἐν τῆς θαλάσσης λαὸν κατὰ μέρος ἡγμενοίαις, χρήματα δὲ λαμβάνει ἐν τῶν ταμίαις καὶ παρὰ τῶν τιλο-κάνων, ὅσα βέλονται, καὶ τοῦς δικαστοῖς αὐτοῖς ὄντα πλάθουσι καὶ κατὰ λόγῳ κρατίας καὶ πλορημάτων ἰστικῶν. *Ei legi se Catulus, Roscius, alique, sed frustra, opponebant, et tandem, invito senatu, perle-*

robatur. vid. inpr. Dio Cass. xxxvi. p. 10.

GABINIA alia ejusdem A. Gabinii est, legi *Pupia* similis, de qua suo loco. Ea sancitum est, ut mense toto *Februario* quotidie, h. e. omnibus diebus, quibus Senatus haberi posset, *Senatus* legationibus daretur, ad Qu. Fr. ii. 12.

L. GELII et Cn. CORNELII lex A. U. DCXXXI. tempore belli Mithrid. de senatus sententia sanxit, ut cives *Romani* essent optimo jure, quos Cn. Pompeius Imperator de Consiliis bellici (ut Cic. appellat in Vt. c. 15.) sententia sigillatim civitate donavit. Or. pro Balbo c. 8. 14.

GLAUCIA, v. *Servilia de repetundis.*

C. GRACCHI *frumentaria*, v. *Frumentaria*.

C. GRACCHI lex de *judicio capitis civis Rom.* v. *Sempronie leges.*

HELIA, que a nonnullis e Cicerone laudatur, v. c. in Nizoliano lexico, est *ÆLIA*, de qua suo loco. *Heliam* gentem nullam Romæ fuisse docet Perizonius, de num. Consul. p. 35. in *Triga* Diss. p. 151.

HIERONICA sæpe in Verrinis memoratur, v. c. ii. 13. iii. 7. 51. iv. 22. Lex fuit Siculorum, ex qua inter aratores (h. e. qui agros publicos pop. Rom. hac conditione ac lege tenerent, ut decimas quotannis darent pop. Rom.) et decumanos (h. e. publicanos, qui decimas redemerant,) judicia fierent. Verr. ii. 13. Eam dederat Hiero rex, pop. Rom. amicus, suis aratoribus et decumanis. Similis autem erat legibus locationum pactionumque Censoris. Nam ea constitutum erat, quibus conditionibus aratores Siculi agros Regis obtinerent. *Scripta ita diligenter est*, ait Cicero, Verr. iii. 8. *ut eum scripsisse appareat, qui alia vestigia non haberet, ita se-vere, ut tyrannum; qua lege Siculis tamen arare expediret. Nam ita diligenter constituta sunt jura decumano, ut tamen ab invito aratore plus decuma non possit auferri.* Cum igitur Rupilius prætor Siciliam in provinciæ formam redigeret, eam de consilii sententia retinuit, et aratoribus agri Romanorum publici dedit, quod ejus æquitatem perspexerat.

HIRTIA, lata jussu Cæsaris a prætoribus A. Hirtio, qua sancitum est, ne quis Pompeianus, qui vivat, teneat dignitatem. Phil. xiii. 16.

HOSTILIANÆ ACTIONES, v. Ind. Histor. JUDICIARIÆ sunt, quibus constituitur, per quem ordinem judicia sint, *Semproniana, Plotia, Cornelia, Aurelia, Pompeia*; de quibus suis locis. in Pison. 39. vide inprimis *Aurelia Lex*. Sigon. de Antiqu. Jur. C. R. ii. 18.

JULIÆ LEGES. De Harusp. resp. c. 23. c 4

memorantur *leges Juliae* contra auspicia latae. Eae sunt, quas in Consulatu primo tulit. vid. Plut. in *Cæsare*, p. 713. ed. Wechel.

AGRARIA JULIA, primo consulatu, quem cum Bibulo gessit, lata, qua *Campanum agrum et Stellatam XX. millibus civium, quibus terni pluresve liberi essent, divisit*; eique rei XXviros constituit ex iis, qui maximos honores gessissent, unde etiam Ciceroni is honor, sed frustra, oblatus est. Ep. ad Att. ii. 9. 19. Ceterum conf. Fr. Fabric. in vita Ciceronis, de hoc XXviratu. Ei cum Bibulus obnuntiaret, quam potestatem lex *Ælia* dabat, armis foro expulsus est. Suet. in *Cæs.* c. 20. De ea conf. ad Att. ii. 16. 18. Ea lex ut valerit, hoc adjectum habebat caput, ut candidati se ipsi iurejurando execerarent, si, impetrato, quem peterent, magistratu, mentionem fecissent de agro Campano aliter possidendo atque ex hac lege; unde Laterensis eo anno tribunatum petere destitit. vid. pro Plane. c. 5. et ibi Manut. Hæc lex etiam memoratur Phil. v. 19. Ejus fragm. vide apud Gersium in script. R. Agr. p. 530. Ceterum multa ad hanc legem, et Ciceronis ad eam pertinentia loca, inprimis de XXviratu, illustranda, habet Mazoechius de *Amplith.* Campano p. 14. seqq. E veteribus inprimis legendus Dio Cass. xxxviii. init.

JULIA de provinciis ordinandis, lata in primo Consulatu, qua repetita et aucta est *Cornelia*, de qua supra. Jubebat duas rationes in provincia apud duas civitates deponere, easdemque totidem verbis ad ærarium referre. Ep. ad Div. v. 20. ii. 17. ad Att. vi. 7. ne prætoriae ultra annum, consulares ultra biennium obtinerentur. Phil. i. 8. Quam autem lex *Julia* Phil. iii. 15. commemoratur, ex qua Brutum, Plancium, aliosque provincias obtinere placebat Ciceroni, privilegium fuit, quo his provinciæ istæ datæ sunt contra legem *Semproniam*, quæ SCto decreti Coss. et Prætt. designatis provinciis jubebat.

JULIA de repetundis, lata in primo Consulatu, post *Calpurnium*, *Aciliam*, *Serviliam*, *Corneliam*, acerrima et iustissima. Sext. 64. in Pis. c. 16. pro Rab. P. c. 4. in Vatin. c. 12. *Ausus est Gabinus, nullo exire de provincia, educere exercitum*, (quod olim lege prohibitum non fuisse docent Duker et Drakenb. ad Liv. xxvii. 43.) *bellum sua sponte gere, in regnum injussu populi aut senatus accedere, quæ cum plurimæ leges veteres, tum lex Cornelia maiestatis, Julia de pecuniis repetundis planissime vetant* &c. Lex *Cornelia* vetat, quatenus maiestas pop. Rom. his rebus minuitur: *Julia*, quia talia fieri solent pecuniam acce-

ptæ causa. conf. argum. Or. pro Rab. Posth. De hac lege est etiam locus in Pison. c. 21. Eadem lex est quæ ibi nominatur c. 37. et in universum ex hac oratione plurimum lucis capit, quod in ea obijciuntur Pisoni et Gabinio, quæ contra hanc legem fecerant. Constitutum erat ea lege, quid et a quo accipere in provincia liceret, ad Att. v. 10. et 16. *Scito non modo nos fænum, aut, quod lege Julia dari solet, non accipere, sed ne ligna quidem, nec præter quattuor lectos et lectum quemquam accipere quicquam* &c. Jubebat etiam post *Serviliam* et *Corneliam*, si e bonis, de repetundis condemnati, non tantum redigeretur, quanti ei lis æstimata esset, reliquias ab iis persequi, ad quos ea pecunia pervenisset; ex quo legis capite Rabirius Posth., condemnato e lege *Julia* Gabinio, accusatus est. vid. c. 4. Ea autem oratione ostendit, hoc capite legis equites, ut tota lege, non teneri. Ceterum multa hujus legis capita fuisse intelligi potest e Cælii epist. 8. qua unum et centesimum caput laudatur; quæ epistola multum facit ad hujus legis rationem cognoscendam. Huc pertinet etiam locus Flacc. c. 6. Ex iis legis capitibus multa servata sunt in *Pandecte* l. xlviii. tit. 11. v. de hac lege Lips. ad Tac. A. xiv. 28. et Interpp. Suetonii ad Cæs. 43.

JULIA de sacerdotiis lata, in qua lex *Domitia* repetita, et ei quædam addita sunt. Ex ea licebat etiam absentis rationem habere in creandis sacerdotibus. ad Brut. ep. 5.

JULIA *Sumtuaria*, ad Att. xiii. 7. a Dictatore *Cæsare* lata. Quamquam enim P. Manutius ad Cic. ep. ad Divers. vii. 26. plane vocat in dubium hanc legem, atque etiam Gellius ii. 24. Octaviano tribuit *Julianam* sumtuariam; tamen ex l. c. satis apparet, superiores sumtuarias leges ab eo repetitas et severius sanctas fuisse. Nam propterea ex Hispania scripsit, se postea Romæ mansurum, ne leges suæ negligerentur, ut neglecta esset illa, quam de sumtibus faciendis tulisset. Si ab alio lata sumtuaria neglecta esset, ut placet Manutio, unde timet Cæsar, ne suæ quoque contemnuntur? Aliorum leges sæpe neglectas scimus (vid. v. c. *frumentaria leges*); sed non facile vivo latore, in primis eo, qui potens esset, et legem suam conservaturo vellet. Itaque Cæsar non putasset, hoc in his legibus ausurum quemquam, et propterea in Hispaniam abiit. Nunc enim aliter videt evenisse, et jam initium negligendarum legum suarum factum esse in *sumtuaria*, Romæ manere vult, ut presentia sua absterreat homines a tali re audeu-

da. Denique si alius legem neglectam dicere voluit, cur sumtuarum potius nominat, quam quancumque aliam? De hac lege Cæsaris intelligendus sine dubio est etiam locus ad Div. ix. 15. nam ea epistola scripta est paullo ante, quam Cæsar in Hispaniam iret post bellum Africanum. Ceterum is neglectus legis eius movisse videtur, ut postea severe eam exerceret. vid. Sueton. c. 43. et ibi Torrent.

JULIA de Legationibus liberis. *Liberæ legationes* dicuntur, cum Senatoribus, privatæ rei causa, tamquam voti solvendi, hereditatis aut syngraphæ persequendæ, extra Italiam abeuntibus, jus nomenque legati pop. Rom. Scito datur, ut eo majori cum dignitate, securitate &c. ubique versari possint. Harum tempus olim infinitum fuit. Namque hanc ipsam ob causam liberæ dici videntur, quod exire et redire liceret, cum placeret. Sed quoniam multi nimis abutebantur legationis nomine ac jure, Cicero Consul retulit ad Senatum de tollendis legationibus liberis Seuatus Consulto. In quo cum ei tribunus plebis quidam intercessisset, effecit tamen, ut annum tempus esset, quod antea infinitum erat, de Legib. iii. 8. Julius Cæsar postea de his legationibus tulit, ut *quinquennium tantum durarent.* ad Att. xv. 11. Ceterum de legationibus liberis, nulla necessitas mihi videtur esse statuendi, peculiari lege sancitum esse. Nam potuit legis de provinciis caput esse de legationibus liberis, quod eæ in primis ad provincialium injuriam pertinebant.

JULIA de publicanis tertius parte pecuniæ debite relevandis, lata est in primo Consulatu, quam primus scivit Plancius. Cic. pro Plancio c. 14. Ea lege sibi equestrem ordinem Cæsar adjunxit; cum Cato contra, publicanis niuis acerbus quod erat, a Senatu equites abalienaret.

JULIA judicariæ Phil. i. 8. His abrogavit Aurelium de judiciis cum tribus civitatis ordinibus communicandis, sublati e numero Judicum Tribuni ærarii. Sueton. c. 41. deinde de judiciis legendis, eorum censu, ætate, sancit eadem lege.

JULIA de vi et majestate. Ea sancitum est, ut de vi et majestate damnatis aqua et igni interdiceretur. Phil. i. c. Ea non est confundenda cum *Julia altera de majestate*, cujus fragmenta sunt in libris juris civilis. Nam ea est Augusti. De lege de vi vid. Jul. Paull. Sentent. Rec. v. 96. ap. Schulting. Juris-Prudent. Ante-Justin. p. 520. sq.

JULIA L. Julii Cæsaris, qui consul

fuit cum P. Rutilio Lupo, bello Sociali A. U. DCLXIII. *de civitate cum Sociis et Latinis communicanda*, pro Corn. Balb. c. 8. Cujus legis hoc caput erat, ut ad eos tantum populos hoc beneficium pertineret, qui fundi (ei legi sc.) facti essent, h. e. ut liberum cuique civitati sociorum Latinorumque esset, utrum vellent hoc beneficium uti, nec ne? Itaque etiam Heracliensium et Neapolitanorum multi hoc beneficium repudlabant, h. e. ei legi fundi fieri nolabant. Nam, quemadmodum donatio nullam vim habet, nisi ea, cui fit, ei donationi fundus fiat, s. ut loquuntur ICI, accipiat donationem. Sic nulla lex Romana, qua beneficium sociis aliisque populis tribuitur, rata esse potest, et ex ea lege beneficium quisquam uti, nisi eam legem probaverit, h. e. professus sit, se beneficium legis uti velle. Hæc quamquam jam ab aliis, tamquam Grævia, dicta sunt, tamen placuit repetere, quod in hac formula, *fundi facti sunt populi*, explicanda etiam nunc errare doctos viros invenit.

JUNIA de peregrinis, v. Penni de peregrinis.

JUNIA LICINIA, v. Licinia Junia.

LECTORIA (pro quo in multis vulgg. Ciceronis libris male est *Plectoria*, *Lectoria*, *Pletoria*, solenni librorum aberratione, v. Drakenb. ad Liv. xxxiv. 45.) *contra circumscriptiones adolescentum.* de Off. iii. 15. vid. Manut. ad Cic. locis infra citatis, Salsasium ad Capitolinum in Anton. p. 330. et Gruterum ibidem. Ea minorrennitatis, ut vocant, anni definiti sunt. Ea enim cautum est, ne xxv. annis minores stipulari possent, auctore Sueton. L. iv. Rhetor. ap. Priscian. et inter fragmenta Suetonii: unde *Quinovicennaria* Plauto dicitur in Pseud. i. 3. 68. Hæc lege rei privatæ judicium, publicum factum est, ut Cic. ait de Nat. Deor. iii. 39. Alia ejus capita collegit Heinecc. H. I. C. p. 84. in quo non videtur locum in Capitolini Marco inspexisse. Nam V. Cl. dicit, ibi tradi, minoribus petentibus, causa cognita, datos curatores a lege hac. Capitolinus dicit: *Curatores datos ex ea propter lasciviam et dementiam*, Antonium autem statuisse, ut omnibus adultis curatores darentur, non redditis causis. Sed dudum ante Heinneccium sparsa legis bujus capita collecta sunt a Gothofredo ad J. 2. Cod. Theodos. de donat. Tulit M. Lætorius Plancianus Trib. Pl. A. U. ccccxc. cf. doctos viros ad Cuij Instit. i. 8. de Curationibus.

LICINIA MUCIA, lata a L. Licinio Crasso Oratore et Q. Mucio Scaevola A.

U. DCLVIN. *de civitate, ne quis sit pro cive, qui non sit civis*. de Or. ii. 64. Offic. iii. 11. pro Balbo 21. 24. pro Cornelio majestatis reo, ubi *lex de civibus regundis* dicitur, ad qu. l. v. Asconius. Licebat autem ex ea lege his, ex quorum civitate erat, qui pro cive Rom. esse haberique volebat, eum repetere, quod et lege *Papia* licebat: quod intelligi potest e Brut. c. 16. Hanc legem causam præcipuam belli Italici fuisse tradit Cicero de Off. iii. 11. atque hæc sine dubio de causa perniciosam appellat in Cornelianæ i. fr. Ceterum de hac lege vid. in primis Baldini Juris-pr. Muc. p. 100. ubi de toto hoc legis genere, quod est de civitate, agit.

LICINIA JUNIA, a *Licinio Murena* et *D. Junio Silano* Coss. A. U. DCCXI. lata. Lege *Cæcilia Didia* sancitum erat, ut lex ferenda per trinumiduum promulgaretur. Hoc legis illius caput novis severioribusque penis sanxit *Licinia Junia*, unde utraque lex sæpe jungitur a Cicerone, Phil. v. 3. pro Sext. 64. ad Attic. iv. 16. ii. 9. Vatin. c. 14.

LICINIA *Crassi* Oratoris, similis *Æbutia*, qua cautum est, ne ei, qui de aliqua curatione ac potestate ferret, collegia, cognatis, affiniibus eam potestatem curationemve mandare liceret. Agr. ii. 8. pro Domo 20.

LICINIA *de ambitu*, et quidem de *sodalitiis*, lata Cn. Pompeio et M. Crasso Coss. A. U. DCCXVIII. vid. Argum. Or. pro Plancio. Nam ex ea lege accusatus est a Laterense Plancius. Erat autem lex severissima, et *editicios judices* concedebat, h. e. eos, quos accusator edidisset, cum in ceteris judiciis, qui præerat judicio, sortiretur judices, reus et accusator, quos vellent, rejicerent, quod multo æquius videtur. Sed senatus, ejus bona voluntate hæc lex lata est, propterea in hac causa editicios judices edi volebat, quod existimabat, si reo judices ab accusatore eherentur, accusatorem eos editurum ex iis tribubus, quas reus largitione devinctas haberet. Ita fore, ut iidem et testes et judices essent. Neque vero cuiquam melius de largitione facta constare posse, quam tribulibus. Itaque Cicero Laterensem reprehendit, qui, cum Plancium ex hac lege accusaret, non eas tribus edidisset, quas maxime clamaret corruptas esse, sed longe alias: ex quo intelligatur, eum non tam legem de *sodalitiis*, quam *editicios judices* secutum esse. vid. pro Plancio c. 15. 16. sqq. ex quo loco, aut oratione, hujus legis ratio nunc cognoscenda est. De hac lege

capit etiam P. Manutius locum Cælli ep. 2.

LIVÆ leges, quarum mentio ap. Cic. de Legg. ii. 6. et in Cornelianæ i. fragmentis, sunt *Livii Drusi* Trib. plebis seditiosi A. U. DCLXII. non perlatæ. Tulit autem *legem frumentariam*, de qua supra, *judiciariam*, qua judicia communia essent senatoribus et equitibus, item *agrariam* de *Colonis* deducendis per Italiam et Siciliam, et alias. Cicero autem loc. cit. dicit has leges et *Apuleias* Titiasque *uno Senatus vericulo* sublatas esse, h. e. permissa Coss. republica, hæc formula: Videant Consules, ne quid detrimenti capiat respublica. cf. l. c. c. 19.

LURCONIS lex *de ambitu* lata est ab *Aufidio Lurcone*, unde *Aufidia* dicitur, A. U. DCCXII. Pisone et Messalla Coss., quæ qualis fuerit, cognoscitur ex Ep. ad Att. i. 1.

LUTATIA vel LUCTATIA, lata Q. *Lutatia Catulo* et M. *Æmilio* Coss. A. U. DCLXXV. de vi, acerbior *Plotia*, qua sancitum est, ut etiam festis diebus ludisque, quibus judicia nulla erant, (vid. Act. l. in Verr. 10.) de vi queri posset. pro Cælio c. 1. (ubi Pighius ad a. DCLXIV. legi vult *retulit pro tulit*) et 29. Propterea autem adeo severe de vi sancitum est, quod eo tempore arma in ipsa urbe versabantur civilia, adeoque severissimis legibus coercenda vis erat. l. c.

MÆNIA, lata a *Manio* trib. pl. A. U. CCCCLXXII. ut patres ante inita a populo suffragia fierent auctores ejus rei, quam populus jussurus esset, neque adeo reprehendere comitia, h. e. irrita facere, possent. in Bruto c. 14. Ad hanc legem respicit Livius i. 17: *Decreverant, ut, cum populus regem jussisset, id sic rutilum esset, si Patres auctores fierent, hodieque in legibus magistratibusque rogandis usurpatur idem jus, vi adempta. Priusquam populus suffragium inerat, in incertum comitorum eventum patres auctores sunt.* Ceterum lex Mænia confirmavit tantum et repetit legem *Publiam* in eandem sententiam jam A. U. CCCXIV. a Q. *Publilio Philone* Dictatore latam. Liv. viii. 19. vid. Gronov. obs. i. 25. qui locum illum Ciceronis egregie illustrat.

LEX MAJESTATIS, Corn. Sullæ, in *Pison*. c. 21. v. *Cornelia de majestate*. Præter eam de majestate laudantur apud Ciceronem *Apuleia*, *Varia*, *Julia*, de quibus suis locis.

MAMILIA *de regundis finibus agrorum*, h. e. fundorum; qua constitutum est, ut in finibus agrorum, quinque

pedes in latitudinem relinquerentur, ut Legg. xii. tabb. constitutum esset, et singuli arbitri regendis finibus darentur, cum e Legg. xii. tabb. tres essent, si de finibus orta controversia esset, de Legg. i. 21. Hunc locum non vidit Cl. Heinkeius H. J. C. R. p. 85. 86. ubi pluribus de hac lege (ex Gæzio) disserere instituit, quod a paucis intelligatur. Nihil igitur de arbitris. Ceterum de hac lege vid. Gæzio ad script. Agr. p. 339. et in not. p. 182. 191. &c. Primus fragmentum ejus protulit Lipsius Elect. i. 15. Lata est A. U. DCXLII.

MAMILIA in Bruto c. 33. 34. In edd. vulg. est *Manilia*, quæ nomina confunduntur sæpissime in libris. Est rogatio ea, de qua Sallust. B. Jug. c. 40: *Inter ea C. Mamilius Limetanus trib. pl. rogationem ad populum promulgat, uti quæreretur in eos, quorum consilio Jugurtha Senatus decreta neglexisset, quique ab eo in legationibus aut imperiis pecunias acceperant; qui elephantos, qui perfugas tradidissent, item qui de pace cum bello cum hostibus pactiones fecissent.* Ibi optimi Codd. et plerique habent *Mamilius*; sed nonnulli tamen *Manilius* et *Mallius*. Item apud Gellium vi. 11. *Mamilius* defendit etiam Pigebius Annal. T. iii. p. 123. vid. plur. ap. Corneium ad Sallust. l. c. De nominum illorum confusione vid. et Gruter. ad Cic. de Or. i. 54. Interpp. ad Liv. xxvii. 35. et mox in *Manilianis* Legg.

MANILIA, a Trib. pl. C. Manilio lata et a Pratore Cicerone defensa, qua Pompeio *Mithridat. belli reliquæ persequenda traditæ* sunt. vid. Arg. Orat. pro Lege Manil. Orat. c. 29. Plutarchus in Pompeio. p. 643. ed. Wechel.

MANILIA de suffragiorum confusione, pro Mur. c. 23. a C. Manilio trib. pl. A. U. DCXXCVII. lata. Hæc est eadem, quæ in Cornelia dicitur de libertinorum suffragiis. Ea enim lege, cujus ei auctorem Cornelium fuisse dicebat accusator, sancitum est, ut libertinis in omnibus tribubus suffragium esset, ut Asconius in Milonianam prodidit. Ante enim libertini omnes in tribubus quattuor urbanis suffragia ferebant, in quas cum reliqua fece conjecti erant a Censore Fabio, qui hoc salubri instituto Maximi cognomen meruit.

MANILIANÆ Leges *venalium vendendorum*, in l. i. de Orat. c. 58. erant formulæ, quibus uti possent in rebus vendendis emendisque, qui se decipi nollent: unde *Actiones* vocantur a Varone R. R. ii. 5. 11. unde et verbosiores fuisse discimus. Exemplum talis legis est apud eundem ibi. 3. 5. Auctorem

habebant *Manium Manium*, Ictum eum, qui A. U. DCIII. Consul cum L. Marcio Censorino fuit. De Scriptura, utrum *Manil.* an *Mamil.* v. Victor. ad Varr. l. c. variant enim libri.

MARIA lata a C. Mario trib. pl. eo, qui postea sæpe Consul fuit. A. U. DCXXXIV. ambitum coercet et libertatem suffragii ferendi augeat. Jussit enim *ut pontes angustiores fierent*, quos suffragium ferentes transibant, de Legg. iv. 17. ne quis scil. inspicere tabellam posset, ne rogare de suffragio, aut appellare ferentem. Ea lex, quia potentiarum procedum opposita erat, a Cotta et Metello Coss. oppugnata scito est, sed frustra. vid. Plutarch. in Mario p. 407. ed. Wechel.

MEMMIA, quæ ex Orat. pro S. Roscio laudatur, rectius *Remmia* dicitur, de qua suo loco.

MUCIA LICINIA, vid. *Licinia Mucia*.

MILITARES LEGES. Pro Flacco c. 32: *Si justas inimicitias putabas, cur, cum trib. mil. Flaccus esset, in ejus legione miles fuisti, cum tibi per leges militares effugere liceret iniquitatem Tribuni?* Ap. Lipsium de re milit. xv. 15. de legibus militaribus agitur, sed de legibus furti tantum, nihil de ceteris, aut de ea, ad quam respexit Cicero. Ea autem hæc fuit, ut, si quis forte in ejus tribuni legione miles allectus esset, quem sibi putaret inimicum, eamque rem plane facere posset, ut is, inquam, ex ea legione in aliam transire posset, ne iniquitati inimici obnoxius esset.

NUMARIA, Cornelii Sullæ. vid. *Cornelia numaria*.

OTIIONIS lex, quæ laudatur pro Murena c. 19. est *Roscia*.

PAPIA, lata a C. Papio, trib. pl. A. U. DCLXXXVIII. Cotta et Torquato Coss. v. Dio Cassius xxxvii. p. 33. Eam pluribus locis commemorat Cic. pro Archia c. 5. pro Balbo 23. ad Attic. iv. 14. Offic. iii. 11. Sanxit, *ut peregrini urbe pellerentur, et socii Latini nominis in suas civitates redigerentur*. Peregrini ea ætate qui dicti sint, docet Spanhem. in Orb. Rom. p. n. 363. Hi primo capite legis ex urbe exire jussi sunt, ne se pro civibus Rom. gererent, quod a multis fiebat, ut olim Græcorum temporibus a Penno jam sancitum erat, teste Cic. de Off. iii. 11. qui hanc crudelitatem valde improbat. Alterum caput fuit, ne socii Latini Romæ essent, ne urbes sociorum Latin. vastæ fierent, quod jam ante A. U. DLXXVI. lex *Claudia* Consularis rogatu ipsorum sociorum sanxerat, neve se pro civibus Romanis gererent v. Liv. xli. 8. 2. et paul-

lo post L. Postumius Consul, ut servaretur, edixerat ibid. xlii. 10. Itaque ex hac lege Mamertini M. Crasum quandam repetere susceperunt, a quo tamen incepto postea recessere. pro Balbo c. 23. In hujus legis tempore graviter errat Sigonius, qui eam latam esse paullo post Claudiam ait, de J. Prov. iii. 1. eumque secutus Balduin. Jurispr. Muc. p. 101. alique, cum plus centum annis inter utramque intersit. Itaque Cicero de Off. iii. 11. a Penno, qui post legem Claudiam vixit, et legem suam A. U. dcxxvii. promulgavit, peregrinos exterminatos dicit *apud patres nostros, a Papio nuper*. Quidam vero duas leges putant latas a Papio, v. Manut. ad Agrar. i. 4.

PAPIRIA, C. *Papirii Carbonis*, qua tulit, ut eundem trib. pleb. toties creare liceret, quoties populus vellet. Eam dissuasere P. Africanus, Lælius, alii. Note sequente ob hanc legem interfectus est. Cic. in Lælio, c. 25. et aliis locis. cf. Epit. Liv. l. cix.

PAPIRIA, lex tributaria incertæ ætatis, qua sancitum est, ne quis ades aut quæcumque rem, terram, aram, lignum, injussu populi consecraret. Auctor fuit Q. *Papirius*. Cic. pro Domo c. 50.

PEDEUCEA de incestu, de Nat. Deor. lii. 30. lata a Serto Peduceo trib. pl. A. U. dcxli. Hanc legem frustra audet e legum numero eximere Böhlerius ad l. c. cum Cicero diserte dicat, *rogationem de incestu*: quæ verba interpretationem Viri summi plane respuunt. Nam actio Peducei in Metellum, de qua hunc locum ex Ascon. in Miloniana c. 12. interpretatur, non fuit rogatio de incestu, sed rogatio potius, ut, quoniam Metellus male judicasset, extra ordinem judex Cassius constitueretur. Neque hæc rogatio tantum indicat corruptionem humani ingenii, quam illa de incestu, ex qua intelligitur, etiam penis esse homines a tantis sceleribus absterrendos.

M. JUNI PENNI trib. pl. temporibus C. Gracchi A. U. dcxxvii. quam tulit de peregrinis ex urbe ejiciendis. Hanc legem intermissam instauravit Papius, v. lex *Papia*. de Off. iii. 11.

PHILIPPI lex Agraria Off. ii. 21. Est L. Marci Philippi, qui legem talem tulit in tribunatu A. dcxxlix. similem Græchanæ. Sed cum ei resisterent optimates, facile vinci se et antiquari legem passus est.

PISONIS de repetundis, vid. *Calpurnia de repetundis*.

PLAUTIA vel PLOTIA agraria, tribunitia incertæ ætatis, sed paullo ante Flavii

rogationem lata, quæ ei similis fuit, auctore Cicerone ad Att. i. 18.

PLOTIA *judiciaria*, cujus mentio pro *Cornelio maj. res. I.* Lata est a M. *Plautio Silvano*, Strabone, et Catone Coss. A. U. dclxiv. Ea lege judicia cum equitibus et senatoribus communicata sunt, quod Q. Servilius Cæpio et L. Drusus frustra tentaverant. Nam tum e *Sempronia* lege equites soli judicabant. vid. Ascon. ad l. c.

PLOTIA, ejusdem trib. de vi armatis hominibus, ut de ejus capite quæreretur, qui vim fecisset. Ejus sæpe mentio apud Ciceronem, v. c. pro Mil. c. 13. ad Div. viii. 8. ad Att. iv. vid. Sigon. de Jud. ii. 33. Sed ibi graviter errat vir doctus, cum eam legem auctoritate Catuli latam dicit, adeoque duas leges confundit et pro una habet, quæ apud Ciceronem sæpe distinguuntur. Lex *Lutatia Catuli*, de qua supra, severior fuit *Plotia*, et sanxit præterea, ut quibuscumque diebus, etiam festis, quibus nulla exercebantur judicia, de vi quæri posset ex *Plotia* lege. Itaque non de *Plotia*, sed de *Lutatia* capiendus est Cicero pro Cælio ab init. cum legem esse dicit, quæ quotidie quæri jubeat de vi armatis hominibus. Ceterum quid sit vis, docet Cicero pro Cæcina. Cælius ep. 8. scribit, Sempronium Rufum tulisse accusatori sub Tuccio calumniam, eumque reum fecisse lege *Plotia* de vi.

POMPEIA *judiciaria*, lata ab Cn. *Pompeio* in Consulatu secundo A. U. dcxcviii. qua lege servatur quidem *Aurelia*, sed hoc adjicitur, ut amplissimo ex censu, e centuriis, aliter quam ante, iudices legerentur. vid. Ascon. ad Pisonianæ c. 39. Ejus mentio apud Cicer. in Pison. l. c. Phil. i. 8. Ex his intelligitur, quomodo capienda sint Plutarchi verba in Pompeio, p. 350. ed. Wech. τὰς δίκας ἀποκρίναι τὸν τὸν ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς πόλεως nempe ita. Non modo non adversatus est rogationi *Aureliæ*, qua equites in societatem Judiciorum vocantur; sed deinde etiam eodem consulatu confirmavit, lata lege in eandem sententiam, sed adjecto capite de censu.

POMPEIA de vi, est Cn. *Pompeii* in tertio consulatu A. U. dcc. lata, qua sancitum est, ut de cade in via *Appia facta extra ordinem quæreretur*. Eam legem cognoscas licet e Miloniana et Asconii Argumento.

POMPEIA de ambitu ejusdem Cn. *Pompeii* tertium Consul, ad Att. x. 4. qua gravior poena et breviora judicia constituta sunt. Nam ternæ tantum horæ ad dicendum datæ sunt, in Bruto c. 95. add. Att. xlii. 49. ubi est dierum præstati-

tutorum mentio. v. ad locum illum P. Manntium.

PORCIA, *M. Porcii Catonis* Censorii, ut existimat P. Mauvius, qua cautum est, ne quis civem Rom. vinciret, aut verberaret, aut necaret, pro Rab. 4. Verr. v. 63. cf. Liv. x. 9. Sed si hæc lex est eadem, quæ de provocazione laudatur, quod mihi fit verisimile, quando utrumque ad libertatem civium pertinet, non Catonis est ea lex, sed *Porcii Leccæ* tribuni pl. A. U. DLVI. quod placet etiam Fighio ad h. a. Sigonio, et Ant. Augustino. An hæc lex Imperatoribus jus in capita civium ademerit in bello, quæri potest. Sed recte negant Sigonius et Dukerus ad Livii Epit. 57.

PUPIA, a *Pupio* quodam trib. pleb. nomen habere videtur. Ejus hæc capita apud Ciceronem reperia. Primum, ne senatus, de ulla re toto mense *Januario* habeatur, nisi aut perfectis aut rejectis legationibus, ad Div. i. 4. cui post lege Gabinia adjectum est, ut ne *Februario* quidem, ut supra dictum. alterum, ne senatus diebus comitalibus habeatur, ad Q. Fr. ii. 12.

De RELIGIONE lex, quæ ad Att. i. 16. memoratur, est *Fufia*.

REMMIA (pro quo vulg. edd. *Memmia* habent, quidam etiam *Remmiam* dicunt, utrumque male, et repugnantibus Codd. melioribus, cum Ciceronianis, tum Digestorum, in quibus de hac lege est xlviii. 16.) Quo auctore et quo anno lata sit, non constat. Hoc ex Cic. pro S. Roscio Amer. c. 19. intelligi potest, fuisse oppositam impudenti calumniatorum, ne scil. liceret quemvis vel innocentem impune accusare, eique molestiam ericare, sine causa. Ex e. 20. autem colligitur, calumniatorum fronti literam fuisse inustam. Quæ autem lauri solita sit, de eo non satis certo constat. Nam etsi valde probabilis est eorum opinio, qui K. inustam putant, quod ea prima litera est vocis *calumnia*, e veteri scribendi ratione, quæ *kalumnia* scribebat, v. Vossius Aristarch. i. 17: tamen non est omni ex parte certa, sed conjectura tantum nititur; quando nemo vet. est ejus rei auctor. Frustra ad Paullum provocat Vossius. Nihil de litera dicit. Hoc pœnæ genus sustulit deinde Constantinus M. vid. Menard. ad Cicer. l. c. Extat *Brenemanni* eruditus de hac lege libellus.

De REPETUNDIS leges, quibus tenentur magistratus et senatores, qui in provinciis, aut propter rem judicandam, contra leges, pecunias cepere. Cic. pro Cluent. e. 37. 54. sunt *Calpurnia*, *Acilia*, *Junia*, *Servilia*, *Cornelia*, *Julia*,

de quibus suis locis agitur.

ROSCIA *theatralis*, lata a *L. Roscio Othone* trib. pl. A. U. DCLXXXVI. C. Calpurnio Pisone et Manio Acilio Glabrone Coss. fautore equestri ordinis. Ea sancitum est, ne quis in quatuordecim gradibus orchestre, in qua senatores sedebant, proximis sederet, nisi qui eques et equestri censu esset. Itaque si quis censum decoxisset eques, non licebat ei inter equites sedere. Cic. Phil. ii. 18. Nam decoctoribus ejuscumque ordinis, ut ex eodem loco constat, certus locus assignatus in theatro erat, neque solum his, qui suo, sed etiam qui fortune vitio decoxisset. In Or. pro Muren. c. 19. bis dicitur lex hæc equitibus dignitatem et voluptatem restituisse: quo verbo utitur etiam Velleius ii. 32. (ubi vid. Intt.) Ex quo colligere licet, equites jam antiquioribus temporibus separatim a plebe sedisse: nisi quis velit restituere intelligere *præstare*, ut sæpe est in legibus. v. Gloss. Nomic. Cod. Theod. in h. v. Ceterum quas turbas hæc lex, Consule Cicerone, dederit, cum plebi in mentem venisset, sibi eam legem ignominie esse, et quomodo em a Cicerone oratione aliqua, quæ intercidit (ad Attic. ii. 1.) composita sint, v. ap. Plutarch. in Vit. Cicer. et Plin. vii. 30. ubi v. Harduin. Eam secuta est lex *Julia* de eadem re. Plin. xxxiii. 2.

RULLI lex agraria, v. *Servilia*.

RUPILIA lex apud Siculos dicebatur, quod decretum potius dicere more Romano debebant, ut facit Cicero Verr. ii. 13. Nam Rupilia lex continebat jura, quæ *P. Rupilius* Prætor victis Siculis de decem legatorum sententia, ut moris erat, dederat, cum Siciliam in provinciæ formulam redigeret. Ejus sæpe fit mentio Verrinarum secunda et tertia, quod Verres eam in jurisdictione et re frumentaria neglexerat.

De SACERDOTIIS, est lex a *C. Licinio Crasso* lata, sed non per lata. (vid. *Lex Domitia*.) de Amicit. c. 25.

LEGES SACRATÆ hæc dici putantur in primis, quæ in monte sacro A. U. CCLX. secessione populi facta, latæ sunt, unde ipsi illi monti nomen bæsit. Liv. ii. 33. Earum mentio apud Ciceronem sæpe, in primis in iis orationibus, in quibus, in Clodiam legem, contra se latam, invehitur, quod ea legibus sacratis vim attulerat. pro Sext. 30. pro Domo c. 17. de Off. iii. 31. de Legg. ii. 7. &c. Locus in primis illustris est in Cornelianæ i. fragm. *Tanta igitur in illis* (nempe vet. Rom.) *virtus fuit, ut anno xvi. post reges exactos, propter nimiam dominationem*

potentium, secederent, leges sacratas sibi ipsi restituerent, duos tribunos crearent, montem illam trans Anienem, qui hodie mons sacer nominatur, in quo armati consederant, aeternae memoriae causa consecrarent. Ad q. l. male Aseonius, in monte sacro primum *sacratas* latas, dicit, et verba Ciceronis sollicitat, ut ex sequentibus patebit. Leges autem sacratas apud Livium tres reperimus, s. legis sacratae in monte sacro latae tria capita potius; *sacratam* enim *legem* dicit, l. c. et *sacratae leges* per enallagen pro *sacrata* dici possunt. v. *Leges Titiae*. 1. ut *Tribuni quotannis quinque de plebe crearentur, qui auxilio plebi adversus consules essent*: 2. ut *idem tribuni pl. sacrosancti essent*: 3. ut *soli plebei tribuni fierent*. Sigonius de J. C. R. i. 6. duas alias addit: 1. *ne de capite civis nisi centuriatis comitiis ageretur*: 2. *ne privilegia*, h. e. rogationes in homines singulos, *ferri liceret*. Et dicuntur sane sacratae leges apud Cie. pro Dom. et pro Sext. Sed capita illius legis sacratae fuisse, quae in sacro monte lata est, non videntur. Decepit virum doctissimum multosque alios, quod sacratas leges a sacro monte dici, et nullas praeterea alias putarunt. Mihi antiquiores hae duae leges videntur, et forte aut capita *legis Valeriae* de provocatione, aut tamen ab eodem sigillatim latae, ac deinde in xii. tabb. tralatae. Nam lex de provocatione ipsa est sacrata, ut e Liv. ii. 8. intelligitur, et illud, de capite civis, discrete ad legem de provocatione refertur a Dionysio l. v. p. m. 334. Leges autem hae sacratae dicuntur propterea, quod *caput ejus, qui contra fecit, consecratur*. Hae enim est una e tribus vel dualus sacrandarum sanctionum formis; quae apud Ciceronem pro Balb. c. 14. et in Cornel. Fragu. commemorantur. de quibus vide interpretes et Schwarzii Dissert. de Detestatione Sacr. Nam hanc ipsam ob causam etiam Tribb. pl. sacrosancti sunt, quod ejus caput sacrum est, qui eos violavit, ut e Rabiriana intelligi potest. cf. Budaeus ad Pandect. p. m. 334. Itaque etiam illa *Valeria Horatia* ap. Liv. iii. 55. sacrata lex est. Nam alias *sacratas leges*, praeter eas quinque, quas Sigonius facit, in monte sacro perlatas, fuisse, nemo negare potest, qui Livium attente legit. L. iii. c. 32. concedunt patribus plebei de decemviris, modo ne *lex Italiae de Aventino atque sacratae leges* abrogarentur. Ex quo intelligitur, etiam *Italam* sacratam fuisse. L. vii. c. 41: *Lex quoque sacrata militaris lata est, ne cujus militis scripti nomen, nisi ipso volente, deleteretur*. Me-

morat idem *legem sacratam Volscorum*, Hetruscorum aliorumque populorum, qua milites legebantur. vid. l. ix. c. 39. unde *sacrati milites*. ibid. c. 40. In eandem sententiam Perizonius, in Animadversionibus, de legibus sacratis tradidit. Est locus c. 10. p. 418. Ceterum locus ille classicus et praecipuus ex oratione pro Balbo et Cornelia fugiebat tum summum virum: item alter ille Livianus de sacrata militari. Illud unum addam, *Legem Valeriam* eadem formula sanciri, qua sacrata tribunitia, ap. Dionys. l. vi. p. 410.

SCATINIA vel SCANTINIA, (mire enim in hoc nomine variant Codd. vid. Ferrar. ad Phil. iii. 6.) lata a *Scatinio* trib. pl. A. U. dubium quo, *in molles et effeminatos, qui nefanda Venere uterentur*, h. e. aut ipsi muliebria paterentur, aut pueris vim facerent, quibus poena decem millium numorum statuebat; ex qua sibi inimicos accusationem minari scribit Coelius ep. 13. cf. Phil. iii. 6. Ex eo loco intelligitur, legislatorem Aricinum fuisse. vid. plura ap. Gravin. Orig. Jur. R. p. 433. ed. nov. inprimis Christum v. Cel. de Lege Scatinia.

SEMPRONIAE LEGES laudantur Phil. i. 7. de quibus legendus Plutarch. in Gracchis.

TIB. GRACCHI *Agraria Sempronia*, ne quis agri plus quam d. jugera possideret, quod jam lege *Licinia* Solonis cautum fuerat, sed neglectum jam diu: et ut tres viri tributis comitis crearentur, qui agros dividerent, quos divites praeter hunc modum possiderent. Lex perlatam non est. vid. Plutarchum in Gracchis. de motibus agrariis inde a lege *Licinia*, in primis de *Sempronia*, vid. Appian. B. C. ii. 2. 1. p. 604. ed. Toll. Vellei. ii. 2. Epit. Liv. 58. et ibi Dux. Fragmenta ejus legis habet Gelsius, Ser. Agr. p. 349. Sigon. de A. J. l. ii. 2. Ex ea lege et Coloniae deducendae erant. v. Agrar. ii. 12. et ibi Manut.

C. GRACCHI *Fruentaria*: v. in *Frum. LL.*

C. GRACCHI de provinciis, de ea vide Argument. Or. de Provinc. Cons. ipsamque orationem. Laudatur pro Balbo c. 27. ad Div. i. 7. pro Domo c. 9. Ex ea provinciae magistratibus nondum creatis a senatu decernebantur: idque praecipuum ejus caput fuit. De ea capio etiam illa verba Verr. iii. 6: *Festigati-bus censoria locatio constituta est, ut Asia lege Sempronia*. Hotomannus aliter.

C. GRACCHI de libertate civium Rom. qua cautum est, ne de capite civis Romani injussu populi Rom. judicaretur.

Idem jam *xix. Tabb.* sancitum erat, et *Faleria s. sacra* lege in monte sacro, ut Sigonio placere vidimus, pro Rab. c. 4. Verr. v. 63. Catil. t. 11. iv. 5.

C. GRACCHI, *ne quis iudicio circumveniretur.* pro Cluentio c. 56. ei successit Cornelia *de falso*, ut ex eodem loco intelligi potest, quem vide.

SEMPRONIA C. Gracchi *iudiciaria*, iudicia a senatu ad equites transtulit. v. *Lex Aurelia.* Appian. Bell. Civ. i. p. 618. edit. Toll.

SEMPRONIA *lex de provincia Asia*, Verr. iii. 6. per quam locatio vectigalium constituta est.

SERVILIA, C. Servilii Glaucae praetoris, A. U. DCLIII. quo ipso anno interfectus est. Alii annum XLVII. ei tribuunt: sed errant, quod eo anno in magistratu non fuit. *De repetundis* fuit, acerbior superioribus. Sanxit, ut reus post primam actionem comperendinaretur, cum antea ex lege Acilia liceret, semel causa dicta, pronunciare, nisi ampliant iudices. Verr. i. 9. saepe apud Cicéron. laudatur, v. c. pr. Rab. P. 1. 4. Capita huius legis et scriptoribus veteribus collegit Sigonius de Iudiciis ii. 27. ubi etiam extat insigne fragmentum ex P. Bombi museo editum. An sit prior *Acilia* posteriorve, vide in *Acilia*.

SERVILIA ejusdem Glaucae, *de civitate*, eodem anno A. U. DCLIII. lata, quod, ut mihi videtur, statuerat, omni ratione equitum et plebis benevolentiam capere. Huius quæ vis fuerit, ex Or. pro Balbo c. 24. intelligi potest. Nempe, si quis et sociis Latinis senatorem reum fecisset, isque condemnatus esset, ei ut civitatis jus tribueretur, eumque inter cives locum si occuparet, quem condemnatus habuisset.

SERVILIA Q. Servilii Capionis, *iudiciaria*: quam suavit populo Crassus. Brut. 43. 86. Invent. i. 49. de Orat. ii. 55. pro Cluent. 15. lata ab eo in Consulatu A. U. DCLXVII. Sanxit enim, ut iudicia, quæ XVII. annis ante, lege *Sempronia*, a Senatu ad equites translata essent, utrique ordini communia essent; sed eam legem aut non perlatam, aut paullo post abrogatam fuisse, ex Sigonii sententia, mihi intelligitur, quod paullo post idem tulit M. Livius Drusus, et quidem incassum, vide *Leges Licias*: sed certiori argumento *quæ* ci res potest. C. Servilii Glaucae dicitur ap. Cic. in Bruto, certo consulatum, anno post præturam, quod lege rogaverat trib. pl. Saturninus, A. U. DCLIII. consecutus fuisse, nisi interfectus esset, quod equestrem ordinem beneficio legis obstrinxisset. Quæ autem alia potuit, nisi *iudiciaria*? Nam

altera, *de repetundis* nihil ad commodum equitum, qui hoc genere legum non tenebantur. Itaque certissimum puto, Servilium Capionis, Servilia Glaucae abrogatam esse, et, quæ communicata cum Senatu iudicia erant, ea solis equitibus restituta eo ipso anno, quo illam alteram *de repetundis* tulit, qui est decimus annus a *Servilia* Capionis. Huc pertinet illud, quod in reliquiis Or. pro Scauro commemoratur, causam Capionis e *Servilia* lege accusati de repetundis, ad equites actam et iudicatum esse.

SILVANT ET CARBONIS. vid. *Carbonis* et *Silvani*.

SUMTEARIA *Julia*. vid. *leges Juliae*.

TABELLARIÆ quatuor sunt; de quibus vid. Cic. de Legg. iii. 16. in Lælio c. 16.

1.) GABINIA, a tribuno plebis Q. Gabinio homine ignoto et sordido A. U. DCCXIV. lata, ut, in magistratibus creatis, non voce civis, sed tabellis, uterentur, ut libere suffragia, sine inimicitiarum metu, ferre possent; unde Cic. Agr. i. 2. tabellam *iudicem lucis libertatis* vocat.

2.) CASSIA, L. Cassii Longini trib. pl. A. U. DCCXVI. (qui scopulus reorum in Prætura dictus est, cujusque ob severitatem iudices severi dicti sunt Cassiani,) *de populi iudicio*, ut Cicero vocat de Legibus l. c. Ea lege sancitum est, ut *tabellæ etiam in iudicio populi adhiberentur, præterquam in iudicio perduellionis.* conf. pro Sextio c. 48. Sed in hac lege intelligenda mihi videntur multi docti homines non satis vium verborum percipere. Nam ita video fere accipere hanc legem, ut de his iudiciis lata sit, quæ in Comitibus populi fiant, quod dicitur *de populi iudicio*: quod est falsum. Nam in his etiam iudiciis tabellæ adhibentur, quæ a *selectis iudicibus* exercentur, atque id ex *lege Cassia* factum, atque ante vocem pronuntiatum esse puto; quod etiam postea sanxit *Lex Cornelia*, de sententia ferenda, ut liberum esset reo, postulare, pro Cluent. c. 20. Decepit doctos homines vox *populi*: neque intellexerunt, *populi iudicia* dici, non solum ea, quæ ab universo populo in comitiis aguntur, sed omnia *publica*, h. e. in quibus *causæ publicæ*, aut *crimina publica*, quæ vocantur, iudicari solent, tanquam de repetundis, de ambitu, de vi, de maiestate &c. Hæc autem iudicia *populi iudicia* appellantur, primo, quia olim ipse populus exercebat, cum postea, quæstionibus perperis A. U. DCIV. adeoque ante *legem Cassiam*, constitui ceptis, omnia a *selectis iudicibus* exercerentur, præter u-

num *perduellionis iudicium*, quod lege excipitur, et usque ad *legem Juliam* de vi, populi universi fuit. v. Hotom. ad Verr. i. 5. et Orat. pro Rabir. Per. deinde, quia iussu, legibus populi, et loco populi, a iudicibus administrabantur. Cic. Verr. v. 48: *Quo confugient socii? — ad populum Romanum confugient? facitis est causa populi. Legem enim se sociorum causa iussisse et vos ei legi custodes ac vindices proponuisse dicet.* Hæc tenenda sunt tironibus, cum legunt, quæ Sigonius de Iudiciis L. iii. c. 1. 2. de *populi iudicio* dixit. Neque enim satis distincte rem tradidit, et ea tempora, quibus omnes causæ publicæ ad populum agebantur, solæque controversiæ privatiæ ad magistratum sine consilio iudicium agebantur, ab his distinxit, quibus publicæ causæ omnes ad iudices selectos, præter unum *perduellionis* criminis, actæ sunt. Nam et *peculatus* et *maiestatis* causæ, quas populo propriis fuisse dicit, ad iudices actæ sunt. vid. v. c. Act. i. in Verr. c. 13. Inprimis clarus locus est Verr. i. 42: *Cornelia testamentaria, numaria, ceteræ complures: in quibus non jus aliquod novum populo constituitur, sed sancitur, ut, quod semper malum facinus fuerit, ejus questio ad populum pertineat.* Atqui hæc causæ ap. selectos iudices actæ.

3.) *PAPIRIA C. Carbonis* trib. pl. A. U. DCXXXII. lata est, eaque sancitum, ut in legibus jubendis et antiquandis populus tabellis uteretur.

4.) *CÆLIA*, A. U. DCXVI. lata est, eaque cautum, ut, quod unum iudicium lege *Cassia* exceptum esset, *perduellionis*, id quoque tabellas cum reliquis iudiciis communes haberet. Causam hujus legis ferendæ hanc habuisse dicitur apud Ciceronem, ut opprimeret C. Popillum inimicum, de Legg. iii. 16.

TERENTIA Frumentaria. vid. *Frumentaria*.

TESTAMENTARIAE, Cornelia, Furia, Voconia: de quibus v. suis locis.

THORIA, Agraria, Sp. Thorii trib. pl. A. U. DCXVI. quæ sancitum est, ne quis, qui agrum publicum in Italia a certo tempore possideret, vectigal penderet publicanis. in Brut. c. 36. Sp. Thorius agrum — vectigali levavit. Appianus de bello Civ. l. i. c. 623. de hac lege ita: *ἔργον (leg. θύρα) ἀναρχὸν ὑποχρεῖται νόμος, ἐπὶ μὲν γὰρ μάλιστα δυνάμει, ἀλλ' ὅταν οὖν ἴχνηται, καὶ θύρας ὑπὲρ αὐτῆς τῇ δυνάμει κατατίθεσθαι, καὶ ταῖς τὰ χεῖρα κατὰ τὴν δυνάμεις — sc. τῇ δυνάμει &c.* Cautum est etiam ea lege de pascuis nonnilil, ut colligere licet e Cic. de Or. ii. 70. Ejus duo fragmenta insignia edidit Sigonius

de Ant. J. l. i. li. c. 2.

TITIA, quæ pro Muren. c. 8. laudatur, Pighio ad A. CCCCLXXXVIII. videtur esse *C. Titii* trib. pl. qui illo anno legem tulit, de quæstorum numero duplicando, et provinciis quæstoriis sortiendis, e Scito. qua opinione nihil se probabilius a quoquam dici vidisse, ait Grævius ad h. l.

TITIAE leges, quæ de Legg. ii. 6. dicuntur, sunt *Sext. Titii*, seditiosi tribuni A. U. DCIV. Tulit *agrariam* legem. v. Cic. de Or. ii. 11. Titia, quæ memoratur de Legg. ii. 12. sine dubio est ejusdem. Nam eodem modo, ut c. 6. jungitur *Liuis*. Atque ex eo loco mihi fit verosimile, *Titias leges* per enallagen dici pro *Titia lege*.

TRIBUNITIA lex dicitur sæpiissime, quod omnes sciunt, quæ a tribuno lata est; sed illud neglexerunt omnes, quos vidi, animadvertere, *Tribunitiam legem* dici etiam eam, quam Pompeius tulit de *Tribunis reficiendis potestate pristina*, quam iis Corn. Sulla ademerat Act. i. in Verr. c. 16: *Vident adhuc post legem tribunitiam* (quam sc. Pompeius tulit) *unum senatorem vel tenuissimum esse damnatum*. Sic *iudicium Junianum* significare potest non solum, quod exercuit, cui præfuit Junius, et sic est in *Cluentiana*; sed etiam quod fuit de Junio, in quo reus fuit Junius, ut sæpe iudicia apud Ciceronem a reis vocantur. v. c. *iudicium Verris*, *Cluentii*.

TULLIA, a *M. Cicerone de ambitu* lata A. U. DCXC. memoratur in Vat. 15. pro Sext. 64. pro Mur. c. 32. sq. ex quo loco accuratius cognoscere hanc legem licet. Nam ambitus genera ab Sulpitio obiecta Murenæ commemorantur et refelluntur. Pœna etiam acerbior ea constituta esse dicitur, quæ in *Calpurnia* fuit, nempe exilium, v. Muren. 41. Idque decem annorum, ut tradit Dio Cass. xxxvii. p. 42. Morbi quoque excusationi pœna constituta est &c. v. pro. Muren. c. 23.

VALERIA, Agr. iii. 2. pr. S. Rose. 43. l. i. de Legg. &c. est *L. Valerii Flacci* Interregis A. U. DCXXI. qua L. Corneliū Sullam dictatorem creavit, tulitque, ut omni, quæ fecisset, rata essent, possetque impune, quem vellet, indicta causa interficere.

VARIA lata est a *Q. Virio Hybrida* trib. pl. A. U. DCXII. de *maiestate*: qua sancitum est, ut questio haberetur de his, quorum opera consiliove socii contra populum Rom. arma sumsisset. Nam eo anno Cosa. L. Julio Cæsare et P. Rutilio Lupo ortum est bellum in Italia, quod *Sociale*, *Marsicum* et *Itali-*

eum appellatur. Hujus legis frequens mentio ap. Cicéron. v. c. pro Mil. c. 36. in Brut. c. 56. 88. Quæst. Tusc. ii. 24. &c. Sed in loco postremo Boherius, Vir summus, intelligi vult aliam legem Variam de incestu: quod Valerius M. iii. 7. M. Antonium de incestu accusatum tradit, eumque locum huc retulere interpretes. Sed temporum ratio facile arguit hanc sententiam. Cicero dicit se ridisse Antonium pro se dicentem causam lege Varia. At accusatio de incestu facta est anno quæsturæ provincialis, quam Pighius refert ad A. U. DCXL. quo Cicero natus nondum erat. Necesse igitur est, ut idem post etiam accusatus sit de majestate e lege Varia, cum Cicero jam forum attigisset.

VATINIA, P. Vatini Trib. pl. A. U. DCXCIV. consule Cæsare lata, de repetundis; ut repetundarum judicio liceret alterna consilia rejicere, unde ipsa lex de alternis consiliis rejiciendis dicitur in Vatin. c. 11. Consilia sunt iudices omnes, quos prætor sortitus est; eos omnes ex hac lege semel rejicere licet reo, semel accusatori; cum antea nonnullos tantum rejicere liceret ex eodem consilio utrique, quorum loca aubsortitione prætoris replebantur. Alterna consilia rejicere ergo est idem ac alterius rejicere consilia: ut Verr. ii. 13. cum alterne civitates rejectæ essent; pro alternis, semel ab accusatore, semel ab reo.

VATINIA ejusdem tribuni, qua Cæsari, cui jam lege Sempronia de provinciis Senatus Galliam ulteriorem attribuerat, etiam citerior cum Illyrico et tribus legionibus stipendiisque in quinquenarium data est, in Vatin. c. 12. De hac lege etiam capiendus locus videtur c. 15. ubi reprehendit Cicero Vatini, quod sua lege factus sit legatus Cæsaris in Gallia. Nam quod Manutius putat, legem ab eo latam, ut legati provinciales a populo crearentur, nullo idoneo testimonio demonstrari potest.

VATINIA alia rogatio, sed non perlata, memoratur in Vat. c. 9. sq. qua latum est, ut questio haberetur de iis, quos L. Vettius, qui in senatu confessus esset, se cum telo fuisse et Cn. Pompeium occidere voluisse, participes illius consilii fuisse diceret.

De vi leges, Plotia et Latatia.

VIARIA lata a C. Curione, Paulo et Marcello Coss. A. U. DCCIII. de viis muniendis, non dissimilis Agrariæ Rullii. Cælius ep. 6. Ad hanc ferendam legem quid Curionem impulerit, docet Appianus B. C. l. ii. p. 732. ed. Toll. Nempe quod ære alieno oppressus pecuniam ac-

ceperat a Cæsare, ne sibi in tribunatu adversaretur. Hanc mercedem ne frustra accepisset et Pompeianis aliqua ratione adversari videretur, quod facile intelligebat, eos huic legi repugnatos esse: Εἰσπύοντες βαρυντάς ἰδὼς πολλὸν λυσικυνὸς εἰ καὶ κατακυνὸς, καὶ αὐτὸν λυσικυνὸν αὐτῶν ἐπὶ πικραισὶν ἰδὼν quæ verba similitudinem ejus cum Servilia Agraria Rullii satis demonstrant. Sed fortasse etiam eadem ornamenta potestatis, eandem potestatem in provinciis dedit, quam lex Servilia. Ex ep. ad Att. vi. 1. &c. mihi videtur colligi posse, constitutum fuisse vectigal ærario solvendum, in vehicula, esseda, rhedas, lecticas, equos, &c. quibus in itineribus uterentur, ut ea pecunia in viis muniendis consumeretur. Nam cum Vedius Ciceroni obvius factus esset cum duobus essedis et rheda, equis juncta, et lectica et familia magna; horum causa dicit Cicero, Vedio solvendum ex lege Curionis, si perferatur, sestertia centena. Id vectigal simile fuisset ex parte ei, quod nos dicimus Geleite, quod in vias muniendas impenditur, hoc certe sub titulo exigi solet. Quidam hanc legem male Viariam aut Vinariam aut Vincariam appellant. v. Contarenius de Frum. Larg. c. 9. Lips. Elect. i. 8.

VILLIA, v. Annales.

VOCONIA, lata a Q. Voconio Saxa Trib. pl. A. U. DLXXXIV. suadente Catone. Est testamentaria, de mulierum hereditatibus: qua sancitum est, ut, qui post A. Postumium et Q. Fulvium Censores census esset, ne heredem virginem, neve mulierem, faceret. Cic. in Verr. i. 42. neve mulier legati nomine plus caperet, quam heres. ibid. 43. Eadem lex laudatur pro Balbo c. 8. de Fin. ii. 17. de Senect. c. 5. Censi e Vocouii mente sine dubio erant cives, quod nemini licebat deferre ad Censorem rem suam, nisi qui civis Rom. esset. Sed in hoc verbo calumniabantur, qui rem suam ad uxorem aut filiam transferre cuperent. Nam cum illis temporibus, lex census Serviana, de vendendis incensis, non acerbè aut severe satis servaretur, et multi clives Rom. incensi essent, (causas vid. ap. Perizon. libro mox memorando p. 129.) hi, qui feminam heredem faciebant, propterea se lege Voconia teneri negabant, quod incensi essent. Atque hac calumnia verbi census eludebant legem, Prætoribus facilibus in re dura. Nam ex Verrinæ l. c. intelligi potest, prætores ante Verrem omnes ex hac calumnia decrevisse, et hereditates hoc modo ad filias mulieresque transire potuisse. Qui autem censi erant, adeoque

legem eludere calumniando non poterant, heredem fiduciarium faciebant, h. e. qui hereditatem cerneret quidem, sed deinde filie, aut cuicumque testator voluisset, redderet, si honestus esset. Nam si quis perfidus negabat se heredi-

tatem filie redditurum, cogi non poterat. v. de Fin. ii. 17. de hac lege multi, in primis Balduinus, sed omnium optime Jac. Perizonius in Diss. de lege Voconia, qui primus hujus legis vim accurate perspexit.

INDEX GEOGRAPHICUS.

ABDERA, urbs Thraciæ, crasso collo, Democriti patria. Rouia Abdera ad Att. iv. 16. dicitur, propter stuporem senatorum. v. Iud. Gr. *ἀβδεραις*. Unde *Abderites*, de Nat. Deor. i. 23.

Abydus, oppidum Troadis, ad Hellespontum, e regione Sesti.

Acarmania, pars Græciæ versus occidentem ad mare Iouium inter Ambracium sinum et Acheloum fluvium.

Achai et Achiri, populi Græciæ, proprie qui Achaiam incolunt in Peloponneso.

Achaicus, Act. i. in Verr. 2.

Achaia, provincia Romana, Peloponnesum et Græciam proprie sic dictam cum circumiectis insulis contiueus. Proprie pars Peloponnesi, isthmo vicina.

Acherini, l. iii. in Verr. 43. Siciliæ populus, exigue civitatis, sed ignotæ veteribus auctoribus. Itaque Cluverus Sic. Ant. ii. 2. vocem vitiatam putat, et, probante Harduino, legendum conjicit *Scherini* a *Schera*, urbe Siciliæ mediterraneæ versus septentrionem, iuter Hypsara et Crimissum fluvium. Ap. Silium viii. 269. memoratur *pubes liquentis Acheti*, pro quo Dan. Heinsius scribebat, *Pubes ingentis Acheti*; qui ipse fluvius aut locus ignotus est: unde illud nomen varie tentatur. *Pubes Acheti* possunt dici *Achetini*. Et fortasse sic scripsit Cæro. Sed nil definitio. Ceterum seuel hic dixisse sufficiat: Non valere hanc rationem, qua in huiusmodi nominibus Geographi et Critici sæpe utuntur: *Hoc nomen in nullo alio auctore occurrit, ergo vitiatum est, et in notum nomen mutandum*. Quis enim contendat, omnia loca exigua et obscura Siciliæ, aut ejuscumque regionis, memorata esse Geographis antiquis, aut aliis auctoribus. Si nil variant MSS. meliores, aut ipsa ratio manifeste vitium lectionis convincit, nil tentandum. Sic judicat etiam Drakenb. ad Liv. viii. 12.

Acmonenses, pr. Flacc. 15. incolæ *Acmonæ* Phrygiæ magnæ. In Hieroclis Synecdemio *ἀκμονα* dicitur. ad q. l. v. Wesselingius, V. C. Alia est *Acmonia* Dacie Trajani. Vitiose edd. vett. quædam *Acmonenses*.

Acradina, vel *Achradina*, in Verr. lib. iv. 53. pars Syracusarum.

Acrugiane, vid. *Agrugiana*.

Acronoma, ad Att. xiii. 40, locus incertus. Pithæus in margine libri sui scri-

psit *saxa Acherontia*, quod, sive ex ingenio, sive ex libro est, non absurdum puto. Nam *Acherontia urbs* Apuliæ in alto saxo jacebat, unde *nidum Acherontia* appellat Horatius.

Actium, urbs et promontorium Acarnaniæ prope sinum Ambracium, pugna inter Octavianum et Antonium nobilitatum.

Actium Corcyra, ad Att. vii. 2. Locus s. portus insulæ Corcyrae, cui insulæ nomen adjicitur, ne cum Actio Acarnaniæ confundatur.

Æculanum, ad Att. xv. 2. putant esse idem cum *Æculano*, quod est oppidum in Hirpinis. Sed Manutius negat, locum sanum esse, et conjicit *Herculanum*, quod non longe abest a Pompeianis; pro *Æculanum* dicitur et *Eclanum*, in Itinerar. Anton. ubi vid. Wesselingium. conf. Gorsii Iud. in script. R. Agr.

Adrianum mare, ad Att. x. 7. quod vulgo *Adriaticum* dicitur. Et etiam dicitur in Pisonem, et apud Horatium.

Adramidenus, Or. p. Flacc. 13. si vera lectio esset, esset ab Adramitis, parte Sabæorum, in Arabia felici. vid. Bochari. G. S. p. l. i. ii. c. 13. Sed non est dubium, quin, auctoribus doctis viris, legendum sit:

Adramyttenus, ab Adramytte s. Adramyttio, nobili Mysiæ urbe in maritima ora.

Adrumetum, pro Flacc. oppidum Africæ propriæ, Byzacenæ provincie caput. Sed non est dubitandum, quin cum Grævio recipiendum sit e Camerarii, Ursini, Sylvi conjectura *Adramyttium*. Quid enim *Adrumetum* Africæ ad Prætozem Asiæ ejusque legatum? Ceterum in nomine *Adramyttii* ita variant veteres libri, ut non mirum, si huiusmodi error in Ciceronem irrepsit. v. Duker. ad Thucyd. v. l. et Wesseling. ad Anton. Itin. p. 335.

Ædii, populi in Gallia Lugdunensi.

Ægeum mare, inter Asiam et Europam; hinc Græciam Macedoniamque, illinc Cariam et Ioniam, aduens.

Ægina, insula in sinu Saronico, inter insulas Græciæ minores, circa Peloponnesum.

Æginetæ, de Offic. ili. 11. incolæ insulæ Ægiæ.

Æmilia, ad Div. x. Ep. 30. Via in Gallia Cispadana a Placentia ad Ariminum, ita dicta, quia ab Æmilii Lepido strata est.

Enaria, ad Att. x. 13. insula opposita Campaniæ, quæ et *Pitheculus* dicitur. Bochart. G. S. p. ii. l. i. c. 33. mavult *Enaria* scribi ab *enaribus*, i. e. similibus, quod et Salmasio placebat, reprehendo a Vossio ad Melam, p. 519. qui a fodinis ærariis dictam putat. Plinius H. N. iii. 6. a figlinis doliorum Pithecusam dictam putat.

Enus, ex emend. Turnebi Advers. xx. 28. pro Flacco 14. Thraciæ urbs antiquissima, Homer. Iliad. 2. 520. laudata, ad ostium orientale Hebri. Locis de hac urbe a Cellario G. A. t. i. p. 1061. alatis addendus hic Plinii H. N. xvij. 4. *Vites aduri* — *Enos sensit admoto Hebræo*. Pro *Eno* ap. Ciceronem olim lectum *Eno*, et inde *Homo*, non est mirum, cum facilis confusio sit. In Actis Concil. Constantinop. ii. Coll. 8. p. 240. subscribit Paulus episcopus *Enorum*, pro *Eniorum*. v. Wesseling. ad Hierocl. p. 634. ubi plures de auctore urbis scriptores laudantur.

Æolia, regio Asiæ minoris maritima, quæ a Lydia usque ad Hellespontum, atque Propontidem adeo, pertinet.

Æqui, populi Latii Sabinis et Marsis confines.

Æquimelium, de Div. ii. 17. locus Romæ, sic dictus, quod Melii domus ibi æquata solo est. Liv. iv. 16.

Æsernia, vid. *Esernia*.

Ætenses, in Verr. iii. 18. ad montem Ætnam, populi urbis *Ætnæ*. Gr. *aitnaia*, qui occurrunt in numis. v. Gotham Numar. v. 4.

Ætolia, pars Græciæ inter Acarnaniam et Locrin et sinum Corinthium; unde *Ætoli*.

Agerennus ager, Or. de Leg. Agrar. ii. 19. in Asiæ regione fuit, quæ a P. Servilio Isaurico imperio Rom. adjuncta est; si quidem sana lectio est. sed Turnebus, Grævius alique legi volunt: *Sagalassensis* vel *Agalassensis*, a Sagalasso, urbe Pisidiæ, in ea regione, quam sub Rom. potestatem Servilius redegit.

Agragiana s. *Acragiana portæ*, Tusc. v. 23. portæ Syracusarum, quæ imminuebant viæ, quæ Agrigentum forebat. Drovillius ad Charit. p. 193. putat, verum esse *Achradina*, vel *Agragantina*.

Agrigentum, in Verr. lib. ii. 26. oppidum Siciliæ, in maritima ora versus meridiem. Dicitur *Acragas* et *Agragas*, de Græco. Ejus urbis accuratissima descriptio est ap. Polybium l. ix. p. 779. ed. Gr. Unde

Agrigentini, in Verr. l. ii. 50.

Agrinæ, in Pis. c. 37. sunt populi Thessaliæ. Sed pro Gen. *Agrinarum* Turnebo *Agrianum* placet, ejus popu-

li mentio ap. Liv. xxviii. 5. ubi v. Sigon. et Gron. item ad xxxiii. 18. *Agrianum* mallem, si quid mutandum. Nam propius accedit ad vulgatum, et est idem populus. v. Stephan. in *ἄγρνα*.

Aggyrium, in Verr. iii. 27. oppidum Siciliæ prope fl. Symæthum.

Aggyrinensis, in Verr. ii. 9. iii. 18. &c. *Alabandum*, s. *Alabandus*, de Nat. D. iii. 14. urbs Carie prope dumen Mæandrum. Unde

Alabandeis, ad Div. xlij. ep. 56. qui est pluralis Græcus ex *Alabandus* (*Ἀλαβάνδης*) quod est in Brut. 95; ex quo male quidam fecere *Alabandæus*: item, *Alabandenses*.

Alba, ad Att. viii. 12. est Alba Fucensis, ad Lacum Fucinum, colonia Rom. in Marsis. Nam ea est non procul Sulmone, cui L. c. a Cicerone jungitur. conf. ix. 6. et ibi Malasp.

Albana, Or. pro lege Agrar. ii. 34. vicus, vel forum Capnæ, ubi unguentarii venales merces habebant.

Albana aqua, de Div. l. 44. est lacus Albanus in Latio prope Albam Longam ab Ascanio conditam, de qua Liv. i. 3.

Albanum, ad Att. iv. 11. prædium Pompeii in agro prope Albam Longam.

Albanus mons, nomen habet ab Alba longa. In eo quotannis feriæ latinæ celebrabantur a Rom. et Latinis in memoriam fœderis, olim inter eos icti. Curatio sacri erat Consulm. vide de Div. l. i. 11. pro Milone *Albani tumuli* dicuntur.

Albanus lacus, de Div. l. 44.

Albenses, ad Herenn. ii. 28. Varro de L. L. vii. p. m. 91. *Cum duæ sint Albæ, ab una dicuntur Albani, ab altera Albenses*; nempe ab ea, quæ est ad lacum Fucinum.

Alentinus, vid. *Halentinus*.

Aletrinas, Or. pro Cluent. 16. ab oppido Aletrio Latii in Hernicis.

Aletriensis, pro Corn. Balb.

Alexandria, Acad. iv. 4. est Asiatica in Troade.

Algida, Or. 45. terra circa Algidum montem et urbem in Latio.

Alifanus ager, Or. de Leg. Agrar. circa Alifas, oppidum Samnitium, inter Venafrum et Sabati confluentem, supra lævam Vulturii ripam.

Aliphera, ad Att. vi. 2. urbs maritima Achaïæ.

Allienis, ad Att. ix. 5. ab Allia fluvio, ad quem infelix cum Gallis pugna facta, de qua Liv. l. v. 38. unde *Allienses* dicti infelices, nefasti.

Allobroges, populi Galliæ Narbonensis: quorum caput *Genava*.

Atinum, ad Att. viii. 50. oppidum in ora Etruriæ.

Atinense, ep. 6. ad Div. lib. ix. prædium dictum ab Alsio.

Alyzia, ep. 2. ad Div. lib. xvi. oppidum Acarnaniæ, citra Leueadem a Patris Italiam versum.

Amalthea, ad Att. i. 13. villa Attici in Epiro, cujus sæpe mentio fit.

Amalthæum, ad Att. i. 15. gymnasium in Amalthea fuisse videtur. vid. ind. Græcum.

Amanus, ad Div. ii. ep. 10. Mons Ciliciæ a Tauro procurrens, et ejus quasi ramus. ab oriente Ciliciam claudit, et a Syria dirimit.

Amaniensis, ad Div. lib. ii. ep. 10. incolæ montis Amanæ in Cilicia.

Amantia, Phil. xi. 11. oppidum in ora Illyricana.

Ambracia, ad Brut. 5. urbs Thesprotiæ in Epiro, ad sinum Anubracium. Unde

Ambraciota, Tusc. Q. i. 34.

Ameria, municipium in Umbria. Unde *Americi*.

Amestratinus, in Verr. lib. iii. 39. v. 51. ab Amastra s. Amestrato oppido Siciliæ, mare versus, ad Halesum fluvium.

Aminus, Leg. Man. 8. oppidum nobile Ponti.

Amphictyones, de Inv. ii. 23. commune Græciæ concilium, cujus sæpe mentio apud Demosthenem. v. van Dahlen Diss. de Concilio Amphictyonum.

Amphiochia, in Pison. 40. ager circa Argus, Amphilochorum urbem in Acarnania.

Anapianctus, de Div. i. 36. Lacus pestilentis vaporis in Hirphis. de quo vid. Virgil. *Æn.* vii. 565. sqq. et illi interpretes.

Anagnia, dives urbs in Herniciis. Virgil. *Æn.* vii. 684. Unde

Anagnidi, Philip. ii. 41. et

Anagninum, ad Att. xii. 1. prædium in agro Anagninæ.

Ancon, ad Att. vii. 11. eadem quæ vulgo *Ancona*, urbs maritima in agro Piceno. Ancou autem est usitatus veteribus. v. Oudendorp. ad Cæs. B. C. i. 12. Hinc

Anconitanus, Or. pro Cluent. 14.

Andria Terentii, ab Andro Cycladum insula.

Anio, fluvius Sabinorum.

Aniensis, ad Div. viii. 6. tribus rusticæ nomen.

Antilibanus, mons supra mare Sidonium, qui cum Libano, cui ex adversum situs est, ubique fere æqualibus disjunctus spatia, CoeleSyriam complectitur. ad Att. ii. 16. v. Strabo l. vi. p. 1096.

Antiochia, ad Att. v. 18. caput Syriæ. Hinc *Antiochimus*, Phil. xi. 7.

Antium, urbs veteris Latii ad mare, celebris olim re navali, templo Fortunæ et Sortibus, de quibus in utroque de Divinat. libro. Hinc dicuntur

Antiates, ad Att. ii. 6.

Aonius, ad Att. v. 21. ab Aonia, i. e. Beotia.

Apamea, ad Att. v. 16. urbs Phrygiæ majoris ad Marsyæ et Mæandri confluentes. De hac semper intelligendus est Cicero, cum de ea in Epistolis loquitur, quæ ipsi, Ciliciæ Proconsuli, attributa fuit.

Apollonia, ad Brut. 2. urbs Macedoniæ maritima, literarum studiis nobilis.

Apolloniensis, in Verr. iii. 43. ab Siciliæ oppido Apollonia.

Apollonis, pro Flacco §1. oppidum Lyiciæ, quæ et Apollonidea et Apollonidia dicitur. Unde

Apollonidiensis s. *Apollonidensis*. ad Q. Fr. i. 2. 3. Att. v. 13.

Apenninus, mons Italiam, veluti dorsum, pene totam percurrens, laudatur. v. c. de Or. iii. 19. Phil. xii. 11.

Appia, ad Att. ii. 12. via celeberrima et Regina viarum, uti Statius appellat, Roma Capuam, et Capua Brundisium ferens, ab Appio Cæco Censore strata magnifice. Liv. ix. 29.

Appiani, ad Div. iii. ep. 7. incolæ oppidi *Appiæ* in Phrygia. Laudantur etiam apud Plinium, et ipsa *Appia* s. potius *Appia* in Hieroclii Synecdemo p. 668.

Appii Forum, v. *Forum Appii*.

Apulia, pars Græciæ magnæ extrema, unde *Apuli* dicuntur.

Aquileia, oppidum et colonia in regione Transpadana in Venetis.

Aquinum, urbs Latii novi. unde *Aquinate* dicuntur.

Arceadia, regio Peloponnesi mediterranea.

Arcanum, ad Att. v. 1. et multis aliis locis, in primis ep. ad Q. Fr. fuit prædium Q. Fratris prope Minturnas.

Aradus, ad Att. ix. 9. urbs Phœnicæ in insula parva, continenti juncta.

Ardeates, ab *Ardea*, Latii urbe.

Arcthusa, celebris fons Siciliæ ad Syracusas: de quo vid. Intt. ad Virg. Eclog. x. et Ovid. Metam. v. 567. sqq. Quævis nunc sit, v. ap. Dorvillium in Siculis p. 198.

Argentens Fluvius, ep. 34. ad Div. lib. x. in Gallia Transalpina ad Forum Julium.

Argentens Pons, ad Div. x. 34. locus vel vicus cum ponte in fluvio Argentæo.

Argi, urbs Argolidia, unde

Argius, Tusc. Q. i. 47. *Argia Sacerdos*.

Argirus, Brut. 13.

Argileus, de Fin. v. 18.

Argiletum, ad Att. xii. 32. mons urbis Romæ, ubi Cicerones domum aut tabernas habuisse videntur; unde *Argiletanus*, ad Att. i. 14.

Arginusa Off. l. 24. insulae tres prope Lesbium, ad quas Lacedaemoniorum dux Callieratidas ab Atheniensibus in bello Peloponnesiaco victus est.

Aricia, oppidum Latii sub Albano monte.

Ariminum, Umbriae oppidum, trans Appenninum ad mare situm. Unde

Ariminenses, in Verr. lib. l. 12.

Ariopagus, ad Att. v. 11. mons, ubi Mars iudicatus erat; deinde iudicium Atheniensium; unde *Ariopagita*, de Div. i. 30.

Armenii, populi Asiae.

Arniensis, de Lege Agrar. ii. 29. tribus Rom. et Regio Etruriae.

Arpi, ad Att. ix. 3. oppidum Apuliae.

Arpinum, ad Att. ii. 11. urbs Italiae et municipium, duobus civibus C. Mario et M. Cicerone nobilitatum, unde *Arpinates* dicuntur; et *Arpinas*, ad Att. i. 6. v. 1. de praedio.

Arretium, ad Div. xvi. ep. 12. oppidum Etruriae, unde *Arretini* dicuntur. pro Caecina c. 33. pr. Mur. 24. &c. ad Att. i. 19.

Artemitani, ad Att. i. 19. Sed legendum cum Grævia *Arretini*. *Artemita* enim nulla fuit in Italia, quod constat. v. Intt. ad Anton. Itiner.

Asculum, Brut. 46. oppidum in Agro Piceno, quod et *Asclum* dicitur, et ap. Hieroclem *Ἀσκλας*. unde pro Sull. 8. *Asculani*.

Apendum, in Verr. lib. i. 20. urbs Pamphyliæ.

Assorinus Ager, in Verr. lib. ili. 19. circa *Assorum*, Siciliae oppidum inter Agyrium et Ennāni. Verr. iv. 44.

Assyria, pars Asiae maioris, ultra Tigrin, unde *Assyrii* dicuntur.

Astura, ad Div. vi. ep. 19. ad Att. xii. 40. flumen Latii, in quo insula ejusdem nominis, ubi Ciceronis villa.

Astypolensis, de N. D. lii. 18. ab *Astypalæa* insula maris Cretici, unde rectius dicitur *Astypalæensis* quam *Astypolensis*, et sic est in Davisiana.

Atandrius s. Antandrius, ad Qu. Frat. i. 2. 2. ab oppido Mysiae *Atandro s. Antandro*, ut Strabo appellat, et vulgo laudant; idque rectius videtur Cel. Wesselingio ad Hieroclem p. 661. qui *Ἀτάνδριος* habet.

Atella, de Lege Agrar. ii. 31. oppi-

dum Campaniae inter Capuam et Neapolim. Dicitur *Atellanum* municipium, ad Q. Fr. ii. 14. et *Atellanus versus*, de Div. ii. 10. e fabula Atellana.

Athamanum gens, in Pison. 40. populus Athamaniae, regionis Graecae, de cuius situ disputant, aliis ad Illyricum, aliis ad Thessaliam, aliis ad Aetoliam, ad Epirum denique aliis referentibus.

Athas, mons Macedoniae, a Xerxe perfossus, de Fin. ii. 34.

Atinas, ad Att. xv. 3. ager circa *Atinam*, urbem Latii.

Atlas, mons Mauretaniae Tingitanæ in Africa altissimus.

Attalenses, Or. de Leg. Agrar. i. 2. ii. 19. populi *Attalæ*, urbis Lyciae, quamquam alii alio referunt.

Aulis, Tusc. Qu. i. 48. portus Boeotiae ad Euripum, unde classis Graecorum Trojam profectura solvit.

Aurelia via, Phil. xii. 9. per maritima Etruriae duceus Pisas versus, vel ad illas, ut ex Peutingeriana tabula et Itinerar. Antonini intelligitur, in quibus etiam tractus ejus commemoratur.

Aurelii Gradus, pro Flacco 28. v. *Aurelium tribunal*.

Aurelium Tribunal, in Pison. 5. nomen habet, incertum a quo Aurelio: extractum saxo, cum vulgo lignea et mobilia tribunalia magistratum essent, circumdatumque gradibus, qui inde *Aurelii gradus* dicuntur. Ceterum e locis Ciceronis, in quibus tribunalis Aurelii et graduum Aureliorum mentio fit, intelligi potest, ibi versari solitam fuisse multitudinem hominum plebeiorem et perditorum, inter hos etiam Judæos.

Aventinum, ad Att. xii. 32. mons urbis Romae, in quo Cicerones domum aut tabernas habuisse videntur.

Avernus, Tusc. Quest. i. 16. Lacus in Campania pestilens.

Azia, Cæcin. 7. castellum in agro Tarquiniensi.

B.

Baia, locus amenissimus in Campania, prope mare, et frequens hominibus, qui eo propter aquas calidas veniebant.

Balearicus, de Divin. i. 2. a Balearibus insulis, prope Hispaniam. Cognomen Metelli.

Bargyleta, ad Div. xiii. ep. 56. incolae Bargyli, oppidi in Caria: Gr. *Βαργυλιῶται*. Unde *Bargyleta* maluit scribi viri docti. v. Duker. ad Liv. xxxvii. 17.

Bath, Acad. iv. 40. villa Hortensii inter Lucinum lacum et Baias in Campania.

Belloraci, populi in Gallia Belgica.

Beneventum, oppidum Samnitium.

Unde

Beneventus, Verr. i. 15.

Bessica gens, in Pison. 34. in Thracia.

Bellia, Verr. ii. 22. oppidum tenue Siciliæ, non longe a Syracusis. Unde

Bidinus, Verr. ii. 22.

Bithynia, regio Asiæ minoris, in ora Pontica.

Blandenona, ad Q. Frat. ii. 15. nomen urbis prope Placentiam, ut ex ipsa epistola intelligitur, ejus nulla in reliquis omnibus libris mentio. Sed corruptum nomen videtur. P. Manutius legendum videbatur: *Laude, nonis*. *Laus* enim est oppidum prope Placentiam. In Itinerario Antonini p. 272. occurrit *Blandona*. sed nec loca conveniunt, nec illud ipsum nomen a suspitione corruptionis liberum est. In libris antiquis forte est *Blandenone* in ablativo, unde verum nomen videtur *Blandeno*.

Bacota, regio Græciæ, Euripo, Attica, Phocide et Locride cineta. Unde *Bacotus*, Div. ii. 25.

Bomonia, urbs Galliæ Cispadanæ.

Boria vel *Boreia*, ad Attic. xvi. 4. urbs Africæ, forte ad promontorium *Boreum* in Cyrenaica, ad Syrtim majorem. Plin. v. 4. sed nomen dubium est. Procopius *ἡ πόλις τῆς ἀριστερᾶς* vi. 2. memorat urbem *Borium*, ultimam Pentapoleos versus occidentem, quæ et memoratur in Itin. Anton. p. 66. ubi vid. Suritam et Cel. Wesseling.

Bosporus, Mur. 15. factum, quod Propontidem et Pontum Euxinum committit. a quo dicitur

Bosporani, L. Man. 4. populi ad Bosporum Asiatici.

Borisanus, Cluent. 79. oppidum Samnitium.

Boville, ad Att. vi. 13. oppidum non procul a lacu Albano ad viam Appiam, ad quod Clodius a Milone interfectus est, quam eadem Cicero *pugnam Bovillan* vocat: ap. Front. de Colon. p. 103. est etiam *Bovilla*.

Bovillus adj. ad Att. v. 13.

Bovillana vicinitas, pro Plane. 9.

Bovillanus Fundus, ad Q. Fr. iii. 1. 2. ab ignobili loco in Arpinati, non Bovillis illis, quæ sunt ad Appiam.

Brundisium, oppidum in Calabria, portu in primis nobili, e quo trajectus in Græciam.

Bruttii, populi magnæ Græciæ.

Bullientes, in Pison. 40. sine dubio a *Bulide* Macedoniæ (proprie Illyriæ) urbe et Cæsari de B. C. iii. 40. memorata, unde F. Ursinus rescribat: *Bullidenses*, ut habet idem Cæsar l. c. c. 12. item Plinius maior iv. 10. Phil. xi.

11. dicitur *Byllis*. ad Div. xiii. 42. *Bulliones*.

Buthrotum, oppidum Epiri, in quo Atticus domum habuit. De ejus urbis causa sæpe est in epp. ad Att. quæ cognoscitur optime ex epistola ad Planesium, ad Att. xvi. 16.

Buthrotum, ad Att. iv. 8. adjective.

Byllis, Philip. xi. 11. oppidum in ora maritima Macedoniæ, s. Illyriæ, quod et *Bullis* dicitur: unde in libris *Bullientes* s. *Bullidenses* et *Byllidenses*. vid. Var. Lect. ad Cæs. de B. C. iii. 12. 40. et viros doctos ad Liv. xxxvi. 7. inpr. Drakenb. ad xlv. 30.

C.

Casena, ad Div. xvi. 27. oppidum in Gallia Cispadana Senonum.

Caicus, Flacc. 29. amnis Mysiæ.

Caieta, ad Att. i. 3. portus celeberrimus Italiæ, ad mare inferum, prope Formias, ubi erat Ciceronis Formianum. Casaubono h. l. et ep. 4. videbatur *Caieta* pro Ciceronis Formiano dici. Nihil opus, si locum inspexeris. Exposita dicit signa in portu Caietano, sequæ missurum, qui pro vectura solveret et auferret signa.

Cales, ad Att. vii. 14. oppidum mediterraneum Campaniæ.

Calenum municipium, Agrar. ii. 31. idem oppidum.

Calenus, ad Att. viii. 3. intellige *ager*, circa Cales.

Calacta, in Verr. lib. iii. 43. oppidum Siciliæ post Halesam. unde *Calactini*, Verr. iii. 43.

Calatia, ad Att. xvi. 6. urbs agri Campani.

Calpe, ad Div. X. ep. 32. mons præaltus Hispano litori ad fretum Gaditanum adjacens. de quo Plin. iii. 1. Ad id fuit urbs ejusdem nominis, ut contra Borchart. Geogr. S. l. i. e. 34. ostendit Cel. Wesseling. ad Itin. Ant. p. 406. quæ dicitur *Carteia* hodie, ut docet Vales. ad Exc. Peirese. p. 72.

Camerinum, ad Att. viii. 12. oppidum in montibus, qui Picenum ab Umbria dirimunt. De variationibus, quæ in hoc nomine occurrunt ap. Veteres, v. Gessii Ind. Geogr. in Scr. R. A.

Camers Ager, pro Sull. 19. circa oppidum Camerinum.

Camerinus, pro Corn. Balb. 20. ubi est *caedus Camertinum*, de quo v. Liv. ix. 36.

Candaria, ad Att. iii. 7. regio montibus aspera, quæ ab extrema Epiro ad Macedoniam usque pertinebat.

Cannæ, Tusc. Qu. i. 37. vicus Apud

liæ, clade Rom. bello Punico ii. nobilitatus.

Canusium, ad Att. viii. 11. urbs Apuliæ, unde *Canusinus*, ad Att. i. 13.

Capena Porta Romana, a qua via Appia ducebatur, ad Att. iv. 1. Origo nominis dubia est.

Capenas, ad Div. ix. 17. Agr. ii. 26. a *Capena* oppido Etruriæ inter Velos et Tiberim in ripa sito, quod apud Frontinum et *Copenus* dicitur p. 121.

Capitina, in Verr. iii. 43. intell. *urbis*. *Capitium* est urbs mediterranea Siciliæ.

Cappadocia, ad Att. v. 12. et propria quidem, regio Asiæ inter Taurum et Antitaurum, propinqua Ciliciæ.

Caracium, ad Brut. 3. locus ignotus veteribus Geographicis et reliquis auctoribus. Ursinus et Ortelius conficiebant legendum, *Dyrachium*; et ita postulat ep. sequens.

Caria, Orator. 2. regio Asiæ minoris, a qua *Caricæ* dicuntur, sc. ficus, quod optimum genus est.

Carina, ad Q. Fr. ii. 3. locus urbis Romæ, ubi Cicero ædes habebat ab avis hereditate acceptas.

Carteia, ad Att. xv. 20. urbs Hispaniæ Bætiæ ad promontorium Calpen, de qua vid. Cellar. G. A. t. i. p. 69. sqq. De ejus situ disputant Hispani. Cel. Wesselingio ad Ant. Itin. p. 407. videtur esse quæ hodie *Rocadilla*.

Casilinum, ad Att. xvi. 8. urbs agri Campani, Colonia Romana ad Vulturum, unde *Casilinenses*, de Invent. ii. 51.

Casinas, Agrar. ii. 26. lii. 3. ager circa *Casinum* oppidum Latii in Volscis.

Cassia via, Philipp. xii. 9. per mediam Etruriam ducebat; media inter Flaminiam et Aureliam. Nomen habet a *Cassio*, incertum quo.

Casinas fundus, Philipp. ii. 40. M. Varronis, de quo vid. de R. R. lii. 5. prope *Casinum*, unde *Casinas* et *Cassinæ* fit. Quamquam et *Cassium* pro *Casinum* invenitur ap. Frontin. l. c. p. 134. pro quo tamen forte legendum *Cassium*.

Castulonensis saltus, ad Div. x. ep. 38. in Hispania Tarraconensis, prope urbem *Castulonem* ad ripas Bætis sitam.

Catina, in Verr. ii. 75. urbs Siciliæ, unde *Catinenses*, Verr. ii. 40. De ea v. Dorvillii Sicula c. 13.

Caucasus, Tusc. ii. 10. mons Asiæ, Iberiam et Albaniam a septentrione claudens.

Caudicini, de Offic. iii. 30. oppidum Samnii, a quo *furcæ Caudinæ*, *pax Caudina* dicuntur. item *Caudinum prælium*, Cato 12.

Caennii, ad Q. Fr. i. 1. 11. elves *Caenni*,

de Div. ii. 40. urbis *Caricæ maritimæ*, ubi et est *Canneus*. *Ficus Canneæ* in magno pretio in Italia erant. vid. l. c. sunt enim *Caricæ* optimæ. Frustra Gron. ad h. l. malebat *Cauniæ*, item Duk. et Drakenborch. ad Liv. xxxiii. 20. nam utrumque rectum est ut *Alexandria* et *Alexandrea*: et e *Cauneus* (*Canneus*) melius intelligitur omen (*caræ ne eas*) quam e *Caunius*. De urbe *Cauno* dignus est qui conferatur Cel. Wesseling. ad Hieroclis Synecdemum p. 685.

Celtiberi, Tusc. ii. 27. populi Hispaniæ Tarraconensis, a

Celtiberia, Phil. xi. 5. regione Hispaniæ Tarraconensis.

Centuripa, Verr. iv. 29. oppidum Siciliæ xii. m. p. ab Ætna, ut est in Itiner. Anton. p. 93. Sed ibi est *Centuripa*, quod Wesselingio neutrum pl. videtur. Recte. (v. Dorvillii Sicula p. 167. qui in jugis Ætnæ ponit. hodie *Certolibi*.) Nam sic Strabo l. vi. pag. 417. ed. Almel. *centuripa sūreus*, et sic sæpius. Hinc

Centuripinus, in Verr. ii. 58.

Ceos, ad Att. v. 12. insula celebris et Cycladibus; dicitur et *Cea*. patria Simonidis.

Cephalædum, in Verr. ii. 52. oppidum Siciliæ. de nominis varia scriptura et terminatone vid. Interp. ad Strab. l. vi. l. c. et Wesseling. ad Ant. It. p. 92. Hinc *Cephalæditani*, in Verr. ii. 52.

Ceramicus, ad Att. i. 10. locus celeberrimus Athenis duplex, alter in urbe, alter extra urbem, cujus sæpiissime apud Græcos mentio. de utroque docte scripsit Meursius in libello de *Ceramico gemino*, qui extat Thes. Gronoviani t. iv.

Chalcedonius, a *Chalcedone* urbe Bithyniæ.

Chalcidicus Euripus, de Nat. D. lii. 10. fretum inter Eubæam et Græciam continentem, quod nomen habet a *Chalcide*, Eubææ urbe, septies die ac nocte reciproans de vulgari fama. Plin. ii. 97. Mela ii. 7. ad q. l. vlt. Vossium p. 510. 511. inpr. Liv. xxviii. 6. qui illius freti naturam breviter sed accurate describit.

Chaonia, ad Att. vi. 3. regio Epiri.

Cherronesus, ad Brut. 2. est Thraciæ Cherronesus, unde

Cherroneses, in Pison. 35.

Cherronesus, ad Att. vi. 1. Taurica.

Chius, insula Asiatica, ad oram occidentalem, in qua urbs cognominis; unde *Chii*, pro Arch. 8.

Chrysas, in Verr. iv. 44. fluvius Siciliæ per Assorinorum et Agrinorum agrum fluens.

Cibyra, in Verr. iv. 13. oppidum,

quod ab aliis ad Pisidiam, ab aliis ad Phrygiam refertur: quia est fere in confinio. Hinc

Cibyrate, in Verr. iv. 13. ad Att. v. 2. qui venatus studiosi et periti erant, pantherasque capiebant, unde *Cibyrate panthera*. item

Cibyriticus, ad Att. v. 21. et aliis locis.

Cimbri, pro L. Manil. 20. populi Germaniae in Chersoneso ab Albis ostio in septentrionem longe procurren-
te, quae Cimbria ab his dicitur, hodie *Jutland*. De iis, eorum migratione et bello cum Rom. accurate egit Cellarius Diss. de Cimbris et Teuton. Inter Diss. Acad. p. 488.

Cimmerii, Acad. iv. 19. sunt populi fabulosae Italiae ab oppido *Cimmerio*, quod ad Buianum et Avernum sinum fuisse dicitur. Fabula est ap. Homer. Odys. 2. Ab iis *Cimmeriae tenebrae* dicuntur.

Cingulum, ad Att. vii. 11. oppidum in Piceno, belli civilis Caesariani tempore edificatum a T. Labieno. Sed fuit praeterea aliud *Cingulum*, quod *Florentinum* dicitur, ut ab hoc *Piceno* distinguatur.

Circeii, ad Att. xii. 19. urbs cum promontorio Veteris Latii, subjecta Pontinae paludi.

Citticus, a *Cittio*, Cypri urbe.

Citarini, in Verr. iii. 43. Cluverius legendum censet *Cetarini*, a *Cetaria*, urbe Sicilliae inter Segestanorum emporium et promontorium. Et sic est ap. Plin. iii. 8. Graev. ad l. c.

Civaro ad Div. x. ep. 23. locus in finibus Allobrogum, si lectio recta est. Nam Mos. quidam habent *Cuiaro*: unde Scaliger, Sirmondus, et alii legi volunt *Cularo*, quae est *Gratianopolis*, hodie *Grenoble*: quos bene sequitur Graevius. Vulgatum defendit Dionys. Salvagnius Boessius: sed ei respondit Vales. notit. Gall. p. 165. et postea pluribus et accuratius Bimardus de originibus Cularonensibus in Muratorii Thes. nov. inser. T. 1.

Clarius Br. 51. a *Claro* urbe Colophoniorum.

Clastidium, Tusc. Qu. iv. 22. vicus Galliae Cisalpinæ.

Claterna, ad Div. xii. ep. 5. oppidum Lingonum in Gallia Cispadana, juxta amnem ejusdem nominis.

* *Clazomenae*, Tusc. i. 43. urbs Ioniae.

Cliterninus, ad Div. ix. 22. a *Cliterno*, Aequorum oppido.

Cnidus, pro L. Munil. 12. urbs Cariae, unde *Cnidius*, in Verr. iv. 60. &c.

Cnosii, de Legg. 1. 5. incolae urbis Cnosii in Creta.

Obiomachus, pro Font. 5. vicus ignobilis inter Tolosam et Narbonem.

Ocytus, de Nat. D. iii. 17. fluvius

ap. inferos.

Orlimontana Porta, in Pison. 23. Romana porta, dicta a *Carlio* monte, in cujus clivo erat.

Colchia, regio ad litus orientale Ponti Euxini notissima, cujus populi *Colchi*.

Collatia, Agrar. ii. 35. oppidum Latii non procul ab urbe Roma.

Colophon, urbs Ioniae celebris. unde *Colophonii*.

Comensis, ad Att. v. 11. a *Como* s. *Novocomo*, colonia transpadana Galliae cisalpinæ.

Commagene, ad Div. iii. 10. pars Syriae, Amano monti et Euphrati interjecta: unde *Commagenus*, ad Att. ii. 12.

Commaris, ad Div. xv. ep. 4. vicus vel castellum Ciliciae in Amano monte.

Consentini, de Fin. B. i. 3. cives oppidi *Consentiae* in mediterranea Bruttiorum.

Conus, in Verr. iv. 60. ab insula *Cò*, inter Asiaticas sita ad oram occidentalem, in qua urbs eodem nomine.

Corcyra, insula nota Graeca a parte occidentali, cujus populi *Corcyraei*.

Corduba, urbs in Hispania ulteriori s. Baetica.

Corfinium, ad Att. viii. 3. &c. municipium in Pelignis, cum bello Italico, tum civili Caesaris nobilitatum. v. *Caes. de B. C. l. i.* unde *Corfiniensis* ad Att. viii. 5.

Corinthus, urbs Achaiae, ad Isthmum; a Mummio deleta et a Jul. Caesare instaurata: a qua dicuntur *Corinthia vasa*, *Rosc. Amer. 46.* Tusc. ii. 14. et *Corinthium aes*, ad Att. ii. 1. &c. factitium, e variis metallis artificiose mistum et ante Corinthum a Mummio deletam notum. v. Dukerus ad Flor. ii. 16. Bochartus Hieroz. ii. 6. 16. Forte post eam dirutam primum Romae innotuit, cum in praeda Corinthia signa et vasa ex hujusmodi aere facta Romam perlata essent.

Coriolanus, ad Att. ix. 10. a *Corioli* urbe Latii ad viam Appiam.

Corycus, ad Div. xii. 13. oppidum Ciliciae.

Cosanum, ad Att. ix. 6. ager urbis *Cosae* in Etruria.

Crabra Aqna, Agrar. iii. 3. aquae ductus ex agro Tusculano ad urbem deductus: unde et Tusculana dicitur Balb. 20. sed post Tusculanis aqua Crabra relicta sub Augusto. v. de ea Frontin. de Aqueduct. n. 9. Nuper de ea disputatum est in questione de situ Tusculanae villae Ciceronis.

Crannon, de Or. ii. 6. urbs Thessaliae: melior scriptura est *Cranon*, ut docet Drakenb. ad Liv. xxxvi. 10. qui et h. l. sic scribi tradit in Cod. Trajectino.

Crater, ad Att. ii. 8. fuit sinus inter

Misenum et Minervæ promontorium amœnissimum, de quo v. Strabo l. v. in eo et Baie.

Creta, insula Græca inter Ægæum et Cyrenaicum mare.

Cretes, Tusc. ii. 14. incolæ Cretæ.

Crodunum, pro Fontei. 5. pro quo alii *Crodinum* legunt: locus fuit obscurus in provincia Gallia, forte non procul Tolosa.

Crommius-Acra, ad Div. xii. ep. 13. promontorium Cypri, *κρομμύς ἀκρά* Gr. contra Anemurium, promontorium Ciliciæ. v. Victor. ad b. l.

Croton, ad Att. ix. 19. urbs in Brutis: unde *Crotoniata*, de Invent. ii. 1.

Crustumina tribus, Plane. 16.

Cularo, v. *Civaro*.

Cumæ, urbs Campaniæ; unde *Cumani*, incolæ urbis, et *Cumanus* ager, Agr. ii. 26.

Cumannum, ad Att. iv. 10. prædium Pompeii prope Cumas.

Cumanum, Acad. i. 1. prædium Varonis.

Cures, ad Div. xv. ep. 20. urbs Sabinorum princeps, unde *Cures Sabina* dicantur.

Cybirata, v. Cibyrate.

Cybiatra, ad Div. xv. ep. 2. 4. oppidum Cappadociæ.

Cydus, flumen in Cilicia, Phil. ii. 11.

Cymæus Fundus, pro Fac. 20. ad *Cymen*, Æoliæ oppidum.

Cyprus, insula Asiaticæ e regione Ciliciæ aspera, unde Ciceronis provinciæ Ciliciæ attributa erat.

Cyrene, pro Plane. 5. urbs Cyrenaicæ regionis in Africa, unde *Cyrenæus*, Tusc. Qu. i. 42. et *Cyrenaicus*, Acad. iv. 42.

Cyrrhestica, ad Att. v. 18. pars Syriæ, confinis Ciliciæ, nomen habet a *Cyrrho* urbe, Plin. v. 23. quæ non confundenda est cum *Cyrrho* Macedoniæ, a qua *Cyrrhestica Minerva* dicitur, quod in ea urbe templum Minervæ Alexandri M. jussu exstructum est. vid. Diodor. Sic. l. xviii. p. 584. nam ibi pro *ἡ πόλις ἢ τὴν Ἀρτέμιδος*, sc. templum exstrui jussit, legendum, auctore Wesselingio ad Itinerar.

Hieros. p. 606. *ἡ πόλις*. Inde autem, ut hoc addamus, cultus migravit in Syriam, ubi templum *Cyrrhesticæ Minervæ* nemorat Strabo l. xvi. p. 1090. Ipsa urbs *Cyrrhus* Syriæ ab altera Macedoniæ nomen traxisse videtur, ut plures aliæ urbes Syriæ cognominis urbis Macedoniæ et Thessaliæ invenias, quod iis Thessali et Macedones suarum urbium nomina tribuere, v. Vossius ad Melam p. 448.

Cyzicum et *Cyzicus*, urbs Mysiæ minoris, ad Propontidem, s. Hellespontum. Nam in Hieroclis Synecdemo *Cyzicus* Hellespontum metropolis est, quemadmo-

dum v. c. *Lampsacus*, quod ap. Cic. Verr. i. 24. oppidum in Hellesponto dicitur, quod ab aliis ad Mysiam refertur. v. in *Hellesponto*. In bello Mithridatico nobili obsidione inelaruit, et hoc nomine sæpe apud Ciceronem commemoratur. Inde *Cyzicenus*.

D.

Dalmatia, regio Europæ, Illyrico et Masiæ confinis.

Danaï, Græci, a Danao.

Dardani Sext. 43. incolæ Dardaniæ, quæ est pars Masiæ superioris, Illyrico et Macedoniæ finitima.

Delus, insula celebris propter Latonæ partum et religionem, in mari Ægæo; unde *Deliacus*, Orator. 70. et *Delius*, de Divin. i. 54. *Delinea rasa*, Rose. Am. 46. Verr. iv. 1. *Deliaea supelles*, Verr. ii. 72. v. Harduin. ad Plin. xxxiii. 11. *Deliacus Gallinarius*, Acad. ii. c. 26. cf. c. 18. v. Taylor ad Marmor Sandvicenæ p. 57.

Delphi, urbs Phocidis.

Delphica Mensæ, Verr. iv. 59. genus abaci, vel mensæ e marmore, quod primum Delphis factum et inventum. Plin. xxxiv. 5. ubi v. Harduin. add. Ruben. Elect. i. ult. Salmas. ad jus R. et A. c. 23.

Denseleto, in Pison. 34. Thraciæ populi; etiam *Denteleto* dicuntur.

Derthona, ad Div. xi. ep. 10. urbs Liguriæ, inter Genuam et Placentiam sita, Colonia Romanorum.

Dianium, in Verr. lib. i. 34. v. 36. oppidum in Hispania Bætica maritima, dictum a Diana, præcipue ibi culta.

Dionysopolis, ad Q. Fr. i. 2. 2. pro quo Ursinus: *Dionysopolis*, a *Dionysopoli* Phrygiæ urbe, quæ ad Ciceronis provinciæ Ciliciam pertinuit, de qua loquitur Cicero.

Dodona, urbs Epiri, in cuius querceto templum Jovis et oraculum, quod dicitur *Dodonæum*, de Div. i. 1.

Dotopes, populi Epiri.

Domitia Via, Or. pro Font. 4. in Gallia provincia, quam nomen tulisse putat Hotomannus a Cn. Domitio, qui Pro-Cos. cum Gallis et Allobrugibus bellum gessit.

Doreæ, populi Græciæ, in Ætolia, a Doro filio Hellenis, qui terram illam primus occupavit.

Dorylenses, pro Flac. 17. incolæ oppidi *Dorylai*, quod erat in Phrygia.

Drepanitanus, in Verr. ii. 57. a *Drepano* Siciliæ oppido et promontorio.

Dymæi, ad Att. xvi. 1. a *Dyma* urbe Achaiæ, in quam Pompeius bello piratico magnum numerum piratarum locaverat, ut, quoniam ea urbs mediterranea esset, a rapinis maritimis abstraherentur.

Dyrrhachium, celebris urbs in Illyrico, ad mare, unde in Italiam trajectus erat.

E.

Ecbatana, L. Manil. 4. *Medie* caput, quod Tigranes Rex Armeniæ tenebat. Armenii enim Medis aliquot provincias eriperant, atque cum his etiam Ecbatana, totius *Medie* caput. v. Græv. ad h. l. multa de hac urbe lectu digna habet Bochart. Geogr. S. p. i. l. iii. 14. ubi inter alia docet, nomen habere a diversicoloribus pinnis septem murorum, quibus cincta fuit.

Edissa, in Verr. lib. v. 34. urbs Siciliæ cum portu, cuius nemo præter Ciceronem mentionem fecit. Sed Cluverius ex conjectura legit, Grævius autem e Codd. MSS. Franc. et Reg. restituit *Odyssa*, quæ urbs fuit ad promontorium Odysseum post Pachynum in australl latere. Sed Bochartus Geogr. S. p. ii. l. i. c. 29. ostendit, *Edissam* esse Phœnicum coloniam, idque nomen a Græcis mutatum in *Odyseam*, non intelligentibus vim nominis, quod locum myrtis frequentem significat, et putantibus, ab Ulyssæ dictam, qui prope eam Hecubæ cenotaphium erexit.

Edui, v. *Ædui*.

Eggya sc. civitas, in Verr. lib. 43. male pro *Engyna*, quod vide. cf. Cluver. Sic. Antiq. ii. 11.

Eleusis, s. *Eleusin*, de Nat. Deor. l. 42. ad Att. vi. l. oppidum Atticæ Megarum versus, ad dextram ripam Cephisi, celeberrimum *initūs* s. *mysteriis*. Nat. D. i. 42. Libri quidam scripti et edd. habent *Eleusinam*, ut aliis veterum scriptorum locis: sed eam terminationem Ciceronis ævo jam usitatam fuisse merito dubitat Drakenb. ad Liv. xxxi. 23.

Eleutherocilices ad Attic. v. 20. ad Div. xv. 4. populi Ciliciæ liberi, Græcis etiam *ἱεὺς* dicti, de quibus vid. Spanh. in Orde Rom. exerc. ii. c. 11. p. m. 231. sq. de Usu et Pr. Num. p. 785. ubi de toto hoc genere populorum Imp. Rom. liberorum agit.

Elis, ad Div. xlii. 26. urbs Peloponnesi, a qua et ipsa regio *Elis* dicitur, unde *Eli*, de Div. ii. 12.

Elorini, in Verr. lib. iii. 43. ab oppido *Eloro* Siciliæ, juxta fluvium cognominem.

Emathia, de Leg. ii. 3. ab Emathia, quæ Macedonia est antiquo nomine.

Engyni, in Verr. lib. 43. iv. 44. it. v. 72. incolæ oppidi *Engyi* in Sicilia medi-

terranea. Dicitur et scribitur etiam *Enguium* et *Enguini*.

Enna, in Verrinis sæpe, oppidum Siciliæ celeberrimum, prope quod nemus est, ex quo rapta Proserpina dicitur. vid. lib. 48. Ovid. Metam. v. 385. unde Ceres ibi præcipua religione colitur. v. Verr. lib. 49. quæ propterea *Ennensis* Ceres dicitur. Ejus mentio ap. Callimachum in Cererem, ad q. l. Spanhem. cum de scribendi ratione, num aspiratione scribendum sit, nec ne, tum de ipsa urbe multis disserit. conf. Heins. et Burm. ad Ovid. l. c. Ab Enna dicuntur *Ennenses* in Verrinis et *Ennensis ager*.

Entellini, in Verr. lib. iii. 43. incolæ oppidi *Entelle* in Sicilia ad Crimissum.

Epictetus ad Div. iii. ep. 10. dicitur Phrygia min. Sed Manut. et Lamb. illud verbum cum duobus antecedentibus deletum volunt.

Epidaurus, urbs Argolidis.

Epiphanea, ad Div. xv. 4. oppidum Ciliciæ ad Amanum montem, diversum ab eo, quod inter Arethusam et Larissam Syriæ fuit. Plin. v. 23.

Epirus, regio Græciæ, ad mare Ionium. unde *Epiroticus*, ad Attic. i. 5.

Eporedia, ad Div. xl. 20. colonia Romanorum in Transpadana Gallia, Sybillinis libris a pop. Rom. condi jussa, in faucibus Salassorum vallis inter Vercellas et Vitricium. de diversa scribendi ratione v. Viros doctos ad Anton. Itin. p. 345.

Ephesus, nobilissima Ionie et totius Asiæ urbs, Dianæ templo in primis celebrata.

Equustuticus, ad Att. vi. l. urbs exigua Apuliæ in colle sita, dicitur etiam *Æquum Tuticum*, item *Tuticum* simpliciter. v. Wesseling. ad Itin. Anton. p. 105.

Erana, ad Div. xv. 4. vicus Ciliciæ in Amano.

Eretrias, Acad. Qu. iv. 42. ab *Eretria*, urbe Eubecæ.

Eretricus, Tusc. Qu. v. 38. ab eadem urbe.

Erycus mons, in Verr. lib. ii. 8. 47. celeberrimus *Ioveneris Eryciæ* religione, quæ sæpe in Verrinis memoratur. Ceterum hic mons *Eryx* potius nominatur et *Erycinus* quam *Erycus*: unde Viri docti reponunt, auctore etiam Asconio, *Erycinum*, quod verum est, vel *Erycium*. In aliis tamen etiam libris interdum hæc forma invenitur. Salmasius ap. Flor. ii. 2. in Nazariano Cod. invenit *Eryco* pro *Eryce*, idque retinendum putat. Item Grævius in Ryckiano. Begerus ita etiam edidit. Sed rejiciunt eam

lectionem N. Heinsius et Cel. Dukerus. Defendit contra J. Gron. ap. Tacit. A. iv. 43. ubi eadem scriptura. Et sunt alia quoque nomina diversæ scripturæ, ut *Arabs* et *Arabus*. Virg. *Æn.* vii. 605. Ovid. *Her.* xv. 76. ubi v. lutt.

Erymanthia bellua, Tusc. ii. 8. ab *Erymantho* monte Arcadiæ: *Erymanthius* aper, Tusc. iv. 22.

Erythræ, Verr. i. 19. oppidum Ionie. *Esernia*, s. *Æsernia*, ad Attic. viii. 11. oppidum Samnitium ad lævam Vulturni.

Esquilæ, de Nat. Deor. iii. 25. mons, in quo Romæ pars posita, a quo dicebatur *Esquilina porta*, Cluent. 13. item in Pison. 23. &c.

Euphrates, fluvius Asiæ, terminus imperii Rom. ultra quem Parthi habitabant.

Euripus, pro Mur. 15. dicitur in genere pro freto longiori et tenuiori, quale Euboicum est, Taorominitum in Sicilia &c. de Euboico v. *Chalcidicus Euripus*.

Eurotas, ad Att. xv. 9. fluvius Lacedoniæ prope Spartam, nobilis certaminibus et exercitationibus, quæ a Spartanis ad eum habebantur; v. Tusc. v. 34. ubi memoratur: *cursus ab Eurota*. Ad fluvii ripam sedebant spectatores. hinc proverbii vim habere dicunt, *ad Eurotam sedere*, ut sit, aliorum miseras et labores otiosum spectare. Sed *Eurotam* Brutus appellabat rivum, qui villam Lanuvinam rigabat. Itaque *ad Eurotam sedere* est in villa otiosum versari.

Euxinus pontus, mare inter Europam et Asiam, supra Propontidem.

F.

Fabratia, ad Div. ix. 24. oppidum Volcorum ad amnem Trerum, hodie *Falcatara*.

Falernus, ager ad radices montis Massici in Campania, vino nobilis. v. *Gaurus mons*.

Falernum, Phil. xiii. 5. prædium in agro Falerno.

Faliscus, sc. ager, circa *Falerios* Etruriæ oppidum, cujus incolæ *Falisci*. de eo v. Heins. ad Ovid. *Am.* iii. 13. init.

Ferentani, Cluent. 69. incolæ oppidi *Ferentii* in Apulia, vicini Venusiæ. Sic vulgo. Sed Grævius bene censet legendum *Frentani*, qui sunt vicini Marucinis, quibuscum l. c. junguntur. Nam, non modo nullum est *Ferentium* aut *Ferentam* in Apulia, quod vulgo putant, sed ne *Ferentani* quidem, ut mea fert opinio, ulli sunt. Apud Horat. *Carm.* iii.

4. pro *Ferenti* legendum e MSS. et Edd. quibusdam cum Cuningamio *Forenti*: et *Ferentani* Apulia, apud Livium depravati sunt, ut vidit J. Fr. Gronovius, legendumque *Forentani* e MSS. ix. 15. et alio loco *Forentum* pro *Ferentum* ib. c. 20. ut etiam Dukero et Drakenb. placet. *Ferentini* sunt in Latio et Etruria. Aliiter tamen statuit Cellar. G. A. t. i. p. 714.

Fesulæ, Catil. iii. 6. ii. 9. oppidum olim Etruriæ ad Apennini radices prope Florentiam. Sulla coloniam ibi constituit. Unde

Fesulani, Mur. 24.

Fibrenus, Leg. ii. 1. fluvius, qui per Arpinatense Ciceronis fundum ferebatur.

Ficulense, ad Att. xii. 34. prædium prope *viam Ficulensem*, quæ nomen habuit a veteri orbe *Ficulea* s. *Ficulnea* (unde et *Ficulnense* scribitur,) in Sabina, ultra sacrum montem.

Fidene, Agrar. ii. 35. oppidum Sabrinorum.

Firmum, ad Att. viii. 12. oppidum in agro Piceno. unde *Firmanii*, Phil. vii. 8.

Flaminia via, antiquissima et celeberrima, Romæ ferebat per Etruriam Ariminum usque: straverat C. Flaminius Censor A. U. DCCCXIII. unde nomen sortita. Strabo l. v. p. 333. ed. nov. et Bergierius de viis Rom. publ. iii. 21. qui Strabonem sequitur. Liv. xxxix. 2. dicit a Bononia ad Arretium a J. Flaminio stratam esse viam, sed ea alia via est. Nam illa a Censore, hæc, ut Livius diserte tradit, a Consule Flaminio strata est.

Flumentana porta Romæ, ad Att. vii. 4.

Formiæ, municipium Latii in Aruncis, *Formianum*, ad Att. i. 4. prædium Ciceronis in agro Formiano prope Caletam. it. ep. 10. ad Div. lib. xvi.

Formianum, ad Att. xv. 13. prædium Dolabellæ prope Formias.

Forum Apii, ad Att. i. 10. oppidum Latii veteris, prope tres Tabernas. De hoc genere oppidorum, quæ *Fora* dicuntur, agit Sigonius *Ant. Jor. Ital.* ii. 5.

Forum Cornelium, ad Div. xii. ep. 5. seu *Cornelii*, oppidum Lingonum ad viam Flaminiam, dictum a L. Cornelio Solla.

Forum Gallorum ad Div. x. 30. oppidum in Gallia Cispadana in via Emilia.

Forum Julii, ad Div. x. 17. colonia Julii Cæsaris in Gallia Narbonensi.

Forum Voconii, ad Div. x. ep. 17. oppidum Gallie Narbonensis prope florem Argenteom. Sed ep. 34. est *Voccontium*.

Fregellæ, oppidum Volcorum in La-

tio ad ripam Liris. unde *Fregellani* et *Fregellanus* ager.

Fretense mare, ad Att. x. 7. est fretum inter Italiam et Siciliam. v. Turneb. Adversar. xviii. 10. Nam *fretum* αἰὲρ dicitur pro Siculo, ap. Flor. i. 26. extr. Cic. ad Att. ii. 1. ad q. l. v. Grævium, item Interpr. ad Cæs. B. C. i. 26.

Frusinas, ad Att. xi. 4. prædium non procul a *Frusino*, Latii oppido.

Fulginas, Fragm. Or. il. pro L. Varen. a *Fulgino* oppidulo in Umbria ad Tinniam amnem.

Fundanus, Or. de lege Agrar. ii. 25. ager circum *Fundos*, ad Att. xiv. 6. oppidum Latii novi, inter Tarracinam et Formas situm. Ab eo et *lacus Fundanus* dicitur.

G.

Gabina vicinitas, pro Plancio 9. a *Gabii* oppido Latii, fere medio iuter Romam et Præeste loco.

Gades, Insula cum oppido ejusdem nominis, in Hispania Bætica, ad ostium fluvii Bætis, quod oppidum celebrem portum habet, hodie *Cadix*: inde *Gaditanus*.

Galatæ, populi Phrygiæ confines, cujus olim pars fuit *Galatia*. A Gallis postea occupata est, quibus Græci admisti fuerunt, unde et *Gallo-Græci* dicuntur.

Gallicanus saltus, Or. pro Quinct. 25.

Gallicus ager, Brut. 14. Varr. i. de R. R. c. 2: *Ager Gallicus Romanus vocatur, qui viritum cis Ariminum datus est, ultra agrum Picenum*. Sic autem dictus est ager iste, quod inde expulsi sunt Galli Senones. Atque sic capiendum vocabulum, ubi Gallicus Picenusque junguntur, ut sit Catil. ii. aliquoties. Itaque ap. Cæs. B. C. i. 29. ubi *Gallia Picenumque* junguntur, eodem modo intelligendum Gallie nomen. Dicitur etiam *Gallia quæstoria*, de qua v. ad Sueton. Claud. 24.

Gallinaria Sylva, ad Div. ix. 23. in Campania inter ostia Vulturni et Læterni juxta litus.

Gargettius, ad Div. xv. 16. a Gargetto ἁγία s. pago Atheniensi.

Gaurus mons, Agrar. ii. 14. in Campania, vino nobilis. Montes continui sunt, quorum occidentalis pars *Gaurus*, orientalis *Massicus*, septentrionalis *Falerinus* dicitur: v. Flor. i. 16. et ibi Intt. *Gaurani saltus* memorantur ap. Flor. ii. 6. 28. ad q. l. v. Grævium.

Gedusanus ager, Agrar. ii. 19. memoratur inter loca a P. Servilio Isaurico

suh imperium Rom. redacta. Grævio corrupta vox videtur.

Gelenses, Verr. iv. 33. iii. 43. ab oppido *Gela* Siciliæ, juxta fluvium, qui *Gelas* dicitur.

Germalus, ad Att. iv. 3. mons et pars urbis Romæ.

Geta, ad Attic. ix. 10. populi Thraciæ Dacis vicinæ.

Gortynius, Phil. iii. 5. a Gortyna, Cretæ urbe.

Græcia dupliciter dicitur: 1.) latius, duas provincias Macedoniam et Achaïam complexa. 2.) angustius de parte ea, quæ inter Isthmum Peloponnesi et Thesaliæ interjacet, quæ Græcia proprie dicitur.

Græcia magna, pars inferioris Italiæ, Colonia Græcorum occupata. de ejus terminis et nominis ratione vid. Cellar. G. A. t. i. p. 512.

Græcostasis, ad Q. Fr. ii. 1. locus Romæ in foro ante curiam, ubi legati exterorum populorum et regum consistere solebant et exspectare, donec responsa acciperent a senatu. v. Varro de L. L. iv. 32. Cælius Rhodigin. x. 5. alii que laudati Cortio ad Sall. Catil. c. 40.

Gyarus, ad Att. v. 12. asperissima insula in Ægeæ.

Gythæum, de Off. iii. 4. navale Spartanorum.

H.

Hales, ad Div. vii. ep. 20. flumen in Lucania. add. *Heles*.

Hatesa vel *Halasa*. in Verr. lib. ii. 7. oppidum Siciliæ; unde *Halerini*, qui sæpe in Verrinis memorantur.

Halentinus, in Verr. iii. 43. pro quo est in Græviana *Alentinus*; quod sic esse in numis ostendere viri docti. Est autem ab *Alento* vel *Aluntio*, oppido maritimo inter Lilybæum et Pelorum. Sed idem tamen Grævius iv. 23. reliquit *Haluntinus*: cujusmodi negligentie exempla plura sunt in Græviana. Cui enim non in hoc genere hujusmodi quid accidit?

Halicarnassus, princeps urbs Carie.

Halicynæses, Verr. ii. 33. ab *Halicii*, oppido Siciliæ Lilybæum versus.

Haluntinus, Verr. iv. 23. v. *Halentinus*.

Halys, de Div. ii. 56. fluvius Paphlagoniæ.

Hædri, ad Div. vii. 10. v. *Ædri*.

Heles, etia, ad Att. xvi. 7. fluvius nobilis prope Veliam. vid. ad Div. vii. 20. ubi *Hales* appellatur.

Heliopolis, de Nat. Deor. iii. 21. urbs Ægypti, nobilis templo Solis.

Hellespontus, fretum Europam ab

Asia dividens. Dicitur etiam de tota ista Asiæ parte, quæ est ad Hellespontum. Hinc in Verr. i. 24. *Lampsacum* Hellesponti oppidum dicitur. ad Div. xiii. 53. *Pariuna* civitas in Hellesponto.

Hemonis, ad Att. viii. 15. loci nomen esset, si locus sanus esset, sed sine dubio in hac voce corruptus est. Grævius legit: *ad Chaoniam fugam intendis*, in qua prædia Atticus habebat; quæ lectio sensum certe commodum habet.

Hera, ad Att. ii. 1. urbs Siciliæ, quæ et *Hybla* uotiori nomine dicitur.

Heraclea, Verr. ii. 50. oppidum Siciliæ, circa ostium fluvii Halyci, a qua dicuntur

Heraclenses, Verr. iii. 43.

Heracleota, ad Div. xiii. 56. incolæ urbis Heracleæ in Caria.

Herbita, in Verr. iii. 32. oppidum Siciliæ mediterraneæ ad Heræos montes: unde

Herbitenses, in Verr. lib. ii. 64. et aliis locis. Hodie urbs in ruinis jacet ab Enna versus septentrionem euntibus obvia. v. Dorvill. Sicul. c. 9.

Herculanum, s. *Herculeum*, ad Att. vii. 3. oppidum non procul Pompeiis. Gr. *Ἡράκλειον*, a quo dicitur

Herculanea via, Agr. li. 14. inter lacum Lucrinum et mare in Campania, via multarum deliciarum.

Herculanensis, ad Div. ix. 25. ab eodem oppido.

Hernici, populi Latii.

Hierosolyma Flacc. 28. urbs *suspiciosa* et *maledica* dicitur.

Hierosolymarius, ad Att. ii. 9. per joem Pompeius dicitur, ab Hierosolymis captis.

Himera, in Verr. iv. 33. urbs et fluvius Siciliæ.

Hirpini, de Div. i. 36. populi Italiæ.

Hispania, ad Div. x. 32. Hispaniæ Bæticæ urbs, hodie *Scritta*.

Hispaniensis, de Nat. D. iii. 10.

Hister, fluvius, Orator. 45. Danubii ea pars, quæ in Illyrico est.

Hybla, in Verr. iii. 43. ab *Hybla* urbe. Sed tres *Hyblæ* sunt. *Major* prope Centuripas: *parva*, quæ et *Megara* dicitur, unde *Hyblæ apes*: et *minor*, quæ et *Hera* dicitur. de qua Cicero loquatur, non satis caplo. Forte de magna. Nam minorem ipse *Heram* appellat ad Att. ii. 1. et minorem *Megaridem* in Verr. v. 25. v. Dorvill. Sicul. p. 172.

Hydrus, *untio*, ad Att. xv. 21. xvi. 5. urbs Calabriae cum portu, unde trajectus brevissimus in Græciam. dicitur etiam *Hydruntum*,

Hymettus, de Fin. B. li. 34. mons Atticæ, melle et marmore nobilis.

Hypanis, Tusc. Qu. i. 39. fluvius in regione ad Bosporum Cimnerium.

Hyperborei, de N. D. iii. 23. populi Sauromatiæ maxime boreales.

Hyrcania, regio in Asia majori, ad mare Hyrcanum s. Caspium.

I.

Janiculum, Agr. li. 5. mons, in quo Romæ pars posita.

Lapides, pro Balbo 14. sunt populi *Iapidie* in ora Italiæ maritima, cum ex Illyride in Italiam veniunt.

Iconium, caput Lyeaoniæ.

Ida, de Leg. ii. 9. ab *Ida*, notissimo monte Phrygiæ.

Iguvium, ad Att. vii. 13. oppidum Umbriæ ad viam Flaminiam; hodie *Eugubium*, *Gubio*. v. Manut. ad hunc locum. Oudend. ad Cæs. B. C. i. 12.

Illyricum, Man. 12. regio mari Adriatico adjacens, Italiæ opposita.

Imacharensis, in Verr. iii. 42. ab *Imachara* s. *Machara*, ut MS. Huydecooperianus habet, Siciliæ oppido, *Herbitam* versus.

Inatpini, ad Div. xi. 4. populi, qui in Alpibus habitant.

Indus, de Nat. Deor. ii. 52. fluvius in India.

Insabres, pro Balb. 14. populi Galliæ Cispadanæ.

Intemelium, ad Div. viii. 14. urbs citra Alpes, Plin. iii. 5.

Interamna, s. *Interamna*, quod est ap. Frontinum, urbs Umbriæ.

Ionia, regio Asiæ minoris.

Ionium mare, de Orat. iiii. 19. est mare Adriaticum: vocat enim *superum*, et opponit *infero*. Alias sic dicitur mare omne inter Italiam, Siciliam et Græciam.

Irpinus fundus, Agr. iii. 2. *Hirpinus*.

Isauri, ad Div. xv. 2. populi Isauriæ.

Isauricus, ad Att. v. 21. ab *Isauria*, quæ est regio interjecta Psidiæ, Pamphyliæ, Ciliciæ et Lyeaoniæ.

Isara, ad Div. x. 15. flumen Galliæ Transalpinæ.

Issus, ad Att. v. 20. urbs Ciliciæ ad Pinarum amnem et sinum Issicum, qui ab ipsa urbe nomen tulit.

Italia, Agr. li. 25. angustius dicitur et antiquius de Latio.

Ithaca, insula Ulyssis ad Leucadiam peninsulam in mari Ionio sita.

Ithrei et *Ituræi*, Phil. xiii. 8. sunt populi Syriæ, artis sagittariæ periti, ex quibus servi, gladiatores &c.

Juturnæ, Cluent. 36. lacus vel fons

in Italia saluber juxta Numicum amnem, a Juturna Nympha, de qua est ap. Virgilium in *Æneide* ultima.

L.

Labici, Agrar. ii. 35. oppidum Latil, quod et *Labicum* dicitur, a qua via *Labicana* xv. m. p. ab urbe. Unde *Labicanum*. Paradox. vi. 3. ager circa oppidum.

Laconicum, ad Att. iv. 10. sudatorium in balneis, in hemisphaerium ædificatum, quo utebantur crudi. Inventum est hoc genus a Lacedæmoniiis: inde nomen. v. Intt. ad Vitruv. v. 10.

Lacena, Tusc. Qu. i. 42. femina Spartana; ut *Laco* de viris.

Lampsacum, in Verr. i. 24. urbs Mysie s. Hellespontii. Nam Cicero: *Lampsacum est urbs in Hellesponto*. Hellespontus autem complectitur etiam Mysiam. v. *Hellespontus*.

Lanuvium, pro Muren. 41. oppidum Latii; municipium, cultu Junonis Sospitæ celebre. Unde *Lanuvini*, de Nat. D. l. 29.

Lanuvium, de Divin. i. 36. ager circa Lanuvium.

Lanuvinum, ad Att. ix. 9. prædium in agro Lanuvino.

Laodicea, ad Att. v. 15. quæ et *Laodicea*, ut *Laodiceni* et *Laudiceni*, dicitur; urbs Phrygiæ majoris, ad fluvium Lycum, non procul ab Apamea. De hac capiendus est Cicero, quoties de *Laodicea* provincie suæ attributa loquitur.

Lapithæ, in Pison. 10. in Thessalia populi, tabulis celebrati.

Larinum, ad Att. iv. 12. vii. 13. viii. 13. municipium ad fines Apulie in Ferentanis, ad dexteram Tiferni ripam. Inde *Larinus* et *Larinas*, pro Cluent. 5. 6.

Laternum, ad Att. x. 1. fundus Q. Ciceronis in Arpinati agro. conf. iv. 7. ad Qu. Fr. iii. 1.

Latiaris, pro Milon. 31. cognomen Jovis, qui Latio præsidet, in Latio colitur: pro quo scribunt alii *Latialis*. sed in Gronov. refertur ad montem: quod merito reprehendit Grævius. Mons enim, de quo ibi sermo, est *Albanus*, non *Latiaris*. De scriptura v. viros doctos ad Sueton. Caj. 22. Duker. et Drakenb. ad Liv. xxi. 63.

Latini, populi Italiæ, incolæ Latil.

Latimenses, de Harusp. Resp. 28. iidem.

Latnus, Tusc. l. 38. mons Carie, in quo Eudynnion obdormivit.

Latro, ad Qu. Fr. ii. 6. urbs et portus Etruriæ.

Lavernium, ad Att. vii. 8. nomen loci aut fani a *Laverna* Dea dicti.

Lavicanus, pro Plane. 9. ab Lavico.

v. *Labici*.

Laurentum, oppidum Latii.

Lebadia, de Divin. i. 33. urbs Bæotie; ad quam sanum et antrum Trophonii.

Lemnus, insula Græca in mari Ægæo. Unde *Leinnium saxum*, de Fin. B. ii. 29.

Lemonia tribus, Plane. 16.

Leocorion de Nat. D. iii. 19. templum Athenis. v. Suidas in *Λευκόριον*, in primis *Ælian*. V. H. xii. 28.

Leonaticum, de Nat. Deor. iii. 19. videtur a Cicerone factum vocabulum, ut *Λιονίκιον* exprimeret; pro quo *Leopardus* et *Lambinus* *Leo natorum* conjiciebant, probante nuper Bohlerio.

Leontini, in Verr. ii. 66. urbs Siciliæ in ora maris Siculi inter Catanam et Syracusas; dicitur et *Leontiam*, a qua dicitur

Leontinus Campus, Philip. ii. 17. publicus populi Romani, mire fertilis, qui propterea æque ac Campanus a Cicerone inter patrimonialia reip. Rom. refertur: qui et *Leontinus ager*, de Div. i. 33.

Lepreon et *Lepreos*, ad Att. vi. 2. urbem maritimam Arcadiæ esse censuit Dicaearchus in libris de descensu in Trophonii antrum. Sed est urbs maritima Achaie. Arcadia est mediterranea. Pro *Arcadiæ* legendum suspicarer *Achaie*, nisi Pausanias quoque l. i. c. 5. referret, nonnullos *Lepreon* ad Arcadiam referre, cum sit Elis. Achaia et Elis confines sunt, itaque facile eadem urbs ab aliis ad Achaia, ab aliis ad Elidem referri potuit: cujus confusionis multa exempla extant.

Leptis, in Verr. v. 59. duplex Leptis est, altera *magna*, prope Syrtim majorem, altera *minor*, prope Adrumetum. De qua l. c. sermo sit, conjectura colligendum. Civis Rom. dicitur Lepti negotiatus esse. Fuit ergo ea Leptis in provincia Rom. Atqui Leptis est inter Adrumetum et Tisdran, qui sunt conventus Rom. ap. Hirtium de bello Africano. Ideoque in hanc mihi convenire videtur. Memoratur eadem Leptis minor ap. Hirt. l. c. c. 7. et libera civitas appellatur. Sed in ea licebat negotiari.

Lesbiaci, Tusc. Qu. i. 31. incolæ insulæ Lesbi.

Letini, in Verr. iii. 43. Nulli sunt, quod constet, in Sicilia *Letini*. Itaque docti coniecere legendum *Jetini*. conf. Harduin. ad Plin. iii. 8. Legi etiam posset *Nesini*, qui ipsi Ciceroni in Verriais memorantur.

Leucadia, Tusc. Qu. iv. 34. peninsula Acarnaniae.

Leucas, Tusc. Qu. iv. 18. promontorium peninsulae Leucadiae; sed v. *Leucata*.

Leucas ad Div. xvi. ep. 1. oppidum ejusdem peninsulae.

Leucata, ad Att. v. 9. celebre Leucadiae promontorium, unde amoribus irretiti se praecipitare solebant in mare, ut amore liberarentur. conf. Tusc. iv. 18. et ibi Davisium, qui ostendit, non esse legendum *Leucade*, sed *Leucata*.

Leucopetra Tarentinorum, ad Att. xvi. 6. ignota est Geographis. *Leucopetra* autem *Rheginorum* e Ciceronis Phil. I. 3. et Att. xvi. 7. nota, unde Cluverius in Ital. Vet. pro *Tarentinorum* legebat *Rheginorum*. Alii aliter hunc locum tentarunt.

Leuctra, Tusc. Qu. i. 46. oppidum Boeotiae, ad quam celebrem victoriam a Spartanis Thebani, ductu Epaminondae, retulerunt; unde *Leuctricus*, v. c. ad Att. vi. 1.

Libya, regio Africae maritima inter Cyrenaicum et Africanum provinciam.

Ligur, e Liguria Galliae Cisalpiniae.

Ligusticum Bellum, de Nat. D. ii. 23. a Liguribus, quibuscum gestum est.

Lilybaeum, promontorium Siciliae, unde *Lilybaeanus*, Div. in Caecil. 17.

Lindus, urbs insulae Rhodi.

Linternus, Agrar. ii. 26. ab *Linterno*, oppido Campaniae, s. *Literno*, unde *Linterninum* s. *Liternum* praedium, ad Att. x. 13.

Liparensis, in Verr. iii. 37. a Lipara insula, quae et urbem hoc numine habet, principe insularum inter Siciliam et Italiam medio mari positarum; quae dicuntur *Aeoliae*, eademque *Vulcaniae* et *Liparae*.

Liris, ananis Latii.

Linterninum, v. *Linterninum*.

Locri, ad Att. vi. 1. urbs in Bruttis, ad sinum, qui ab urbe *Locrensis* dicitur, nobilitata legislatore Zaleuco.

Locri, de Nat. D. ii. 2. pupulus.

Luca, ad Div. i. 9. oppidum Etruriae.

Lucani Agri, Phil. xiii. 5. in Magna Graecia, aut certe confines ei; nam nun convenit inter auctores, utrum Lucania sit Magnae Graeciae, nec ne.

Lucani, Tusc. Qu. i. 37. populi.

Lucerium, pro Delot. 6. castellum Deiotari in Galatia.

Lucense Municipium, ad Div. xiii. ep. 13. est *Luca*.

Luceria, ad Div. xv. 15. ad Att. vii. 12. oppidum Apuliae, infra Teanum, ad fluvium Cerebalum; colonia Romano-ruin.

Lucretinus, ad Att. vii. 11. a *Lucretio* vel *Lucretio* in Sabinis, ubi Atticus praedium babebat. Huratius *Lucretilem* appellat.

Lucrinus lacus, ad Att. xiv. 16. in Campania.

Lucrinenses, ad Att. iv. 10. ostrae, quae in lacu Lucrino capiuntur.

Lupercal, ad Div. vii. 20. locus Pani sacer.

Lusitania, pars Hispaniae veteris, cujus populi *Lusitani*.

Lutius, de Nat. D. iii. 22. fluvius Arcadiae, a Cellario omissus. Eum describit Pausan. in Arcadie. c. 28. qui circa fontes ita appellari dicit, quod Jupiter recens natus in eo lotus sit; qua vero longius a fonte recedat, *Gortynium* ab urbe *Gortyna* appellari.

Lycaonia, ad Att. v. 15. regio Asiae inter Ciliciam, Pisidiam, Pamphyliam et Cappadociam; unde *Lycaones* dicuntur.

Lyceum, de Orat. i. 21. locus Athenis, in quo Peripatus Aristotelis erat.

Lycia, regio Asiae minoris, ad mare mediterraneum, Cariae et Pamphyliae interjecta; unde *Lycii*.

Lydia, regio Asiae minoris versus mare Aegaeum, inter Ioniā, Aetoliā et Phrygiā magnam, unde dicuntur *Lydi* populi, pro Flac. 2. et *Lydius*, de Div. i. 12.

M.

Macedonia, modo est pars Graeciae inter Thessaliam, Thraciam, Acarnaniam &c. modo provincia Romana Proconsularis, Graeciam inde ab Illyride ad Graeciam proprie sic dictam continens.

Macharensis, in Verr. iii. 18. a *Machara*, vid. *Imachara*.

Malea, Div. iv. 12. promontorium Laconiae.

Mamertini, in Verr. ii. 5. populi Siciliae, Messanae incolae, quae civitas *Mamertina* l. c. vocatur. Mamertini olim Campaniae populi fuere, sed Messanam deinde occuparunt.

Mantineae, de Fin. B. ii. 30. urbs Arcadiae.

Marathon, urbs Atticae prope mare Euboicum, ad quam nobilem victoriam Miltiade duce Athenienses consecuti sunt.

Marathonius taurus, Tusc. Qu. iv. 22. a Theseu comprehensus. v. Plut. in Theseo, Ovid. Met. vii. 433.

Marsi, populi Latii, a quibus Italicum s. sociale bellum *Marsicum* de Divin. i. 44. dicitur, quod ejus praecipui aucto-

res fuere, apud eosque bellum ortum est.

Martius Campus, locus patens prope Tiberim, in quo comitia populi Romani centuriata habebantur. Marti consecratus est a Bruto, ne Tarquinio, cujus agri fuerant, reddi posset.

Marucini, Cluent. 69. populi Campanie ad mare Adrianum, Ferentanis et Pelignis confines.

Massicus, vino nobilis mons Campanie. v. *Gaurus*.

Massilia, urbs nobilis in Gallia Narbonensi, hodie *Marseille*. quamquam Vossus ad Melam p. 477. docet, Massilium veterem non sitam fuisse, ubi hodierna est, sed longe ab ea ad promontorium, ubi et nunc ejus rudera sint, et sæpe numi effodiuntur.

Mauritania, pars Africæ maritima.

Mauri, ad Div. x. 30. incolæ Mauritanie.

Mecia, ad Att. iv. 15. tribus pop. Rom. al. *Melia*.

Mæotis, palus s. lacus in Sarmatia ultra Isthmum Tauricum.

Medi, populi Asiæ majoris, ultra Tigridem.

Megara, urbs Megaridis, Atticæ confinis, atque adeo ejus, ex veterum nonnullorum sententia, pars.

Megaræ, in Verr. v. 25. urbs Siciliæ prope Syracusas ad mare, quæ et *Hybla minor* dicitur. Liv. xxiv. 35. et alibi *Megara* vocat in plurali. Sed feminino genere etiam Plinius dixit H. N. iv. 7.

Megarici, Acad. iv. 42. philosophi ex Enelidis schola.

Megarica signa, ad Att. i. 8. id est, Megaris e lapide, qui ibi nascitur, elaborata. Statuæ Megaricæ valde celebres. vid. Corrad. ad h. l. et Junium.

Melita, insula maris Siculi, quæ hodie *Malta* dicitur. Unde *Melitensis vestis*, Verr. ii. 72. e gossypio facta. v. Cluver. Sicil. Ant. p. 436.

Mencii, in Verr. iii. 43. incolæ oppidi Siciliæ *Menæ* dicti, quod subiacebat lacui Palicorum.

Messana, urbs Siciliæ ad fretum posita, quæ et *Mamertina civitas* dicitur in Verrinis.

Mesopotamia, regio Asiæ majoris inter Euphraten et Tigridem.

Metapontus, de Fin. B. v. 2. urbs Magnæ Græciæ prima a Tarento ad mare sita.

Methynæus, Tusc. Qu. ii. 27. a *Methyna*, urbe insulæ Lesbii, cujus vites et uvæ celebrantur apud Virgilium.

Miletus, urbs Ionie, a qua Milesii.

Celebrantur etiam ap. Ciceronem in Verrinis *lanæ Milesiæ*.

Mityladum commune, in Verr. l. 38. regiuncula et urbs in Lycia ad Taurum montem.

Minturnæ, oppidum in Aurncis in confinio Campanie et Latii ad Liris ostia. unde *Minturnenses*.

Minucia via, ad Att. ix. 6. Roma a porta Minucia Brundisium ferebat, ut Appia, sed alio tractu, nempe per Sabinos, strata a L. Minucio eo, de quo ap. Liv. iv. 16. v. Intt. ad Horat. Ep. l. 17.

Misenum, promontorium, portus et oppidum Campanie.

Mitylenæ s. *Mytilenæ*, nam utrumque rectum esse docet Voss. ad Melam p. 509. urbs Lesbii.

Molossi, populus Epiri.

Mons sacer, post Anienem in Sablnis, ita dictus a *legibus sacratis*. v. Irid. Legg. in *sacrato Legg*.

Mopsuestia, ad Div. iii. 8. *μύψα* (regis Argivorum) *Iria*, oppidum Ciliciæ, ad Pyramum amnem prope mare.

Mulvius pons, ad Att. xlii. 33. qui Tiberim jungit, prope Roman. de quo v. Tacit. A. xiii. 47.

Murgentinus ager, in Verr. iii. 18. qui est ad *Murgentium*, oppidum Siciliæ, supra ostium Sinnæthi, prope mare.

Mutina, oppidum Gallie Cispadanæ, hodie *Modena*.

Mutyensis, in Verr. lib. iii. 43. a *Mutica* Sicil. oppido: s. *Muticensis*, ut habet MS. Huydecoperianus, v. not. alii *Mutyensis*. v. Harduin. ad Plin. iii. 8. Græv. ad l. c. In Anon. Ravennate l. v. p. m. 804. est: *Mutaca*.

Mycenenses, a *Mycenis* in Argolide.

Mylasa, Phil. v. 7. urbs Carie; unde *Myllasei*, ad Div. xlii. 56. Hæc est urbs, in quam cum Stratonice venisset, propter templorum multitudinem clamavit; *audite templa*. Per simplex S scribendum defendit Cel. Wessel. ad Hieroclem p. 688. pluribus Cel. Drakenborch. ad Liv. xxxviii. 39.

Myndus, oppidum Carie. *Myndenses*, ejus cives, ad Div. iii. 8. ubi tamen Manutius legi volebat *Synnadenses*: Quarterius ap. Olivetum *Midaenses*, ab oppido Phrygiæ *Midaion* (Græcè *Μίδαιον*). Puit enim ea pars Phrygiæ sub Procos. Ciliciæ; a qua longe aberat *Myndus* Carie.

Myrina, ad Div. v. ep. 20. urbs Eolice.

Mysia, regio Asiæ min. ad mare Hægæum et Hellespontum, unde

Mysorum gens, Or. pro Flacco 3.

N.

Narbo, caput Galliae Narbonensis.
Nar, ad Att. iv. 15. fluvius Lucaniae prope lacum Velinum.

Narona, ad Div. v. ep. 9. 10. oppidum Dalmatiae. In Græv. Cod. erat *Nardona*, et hoc Scaliger ad Eusebium Plinio Itinerariis restituere volebat, quod etiam vulgatas Ptolemæi edd. obsidet. Sed rectum est *Narona*, quod etiam H. Surita Ptolemæo restituit ad Itin. Ant. p. 338. ed. noviss. ad q. l. vid. etiam Wesselingium. In MSS. confundi hæc verba docet Burm. ad Sucton. Tib. c. 4.

Neapolis, Campaniae oppidum.
Neapolitanum Pompeii, ad Att. vii. 2.
Neapolis, Verr. iv. 53. pars Syracusarum novissima.

Nemeus, leo, Tusc. Qu. iv. 22. a Nemea loco in Argolide.

Nemorensis, ad Att. vi. 1. intellige *ager*. Lucus erat in agro Aricino Dianæ sacer; ei adjacentem agrum, Nemorensi dicebant.

Nemus, ad Att. xv. 4. lucus Dianæ sacer in agro Aricino. Unde *Nemorensis*.
Nervii, populus Galliae, e Cæsare notus.

Nesis, ad Att. xvi. 1. insula Campaniae objecta, in qua Lucullus filius villam habebat.

Netum, in Verr. iv. 26. oppidum Siciliae.

Netini s. *Netincenses*, in Verr. v. 51. ii. 64.

Nicaea, ad Att. xiv. 1. urbs Liguriae prope mare: hodie *Nizza*.

Nicaeenses, ad Div. xiii. ep. 61. incolae *Nicaeae* in Bithynia.

Nilus, fluvius Aegypti.

Nola, urbs in Campania, unde *Nolani*, et *Nolanus ager*, item *Nolanum*, prædium prope Nola, ad Att. xiii. 8.

Norensis, Fragn. Or. xvii. pro M. Æm. Scauro. p. 10. a *Nora*, oppido Garlinæ.

Novæ, de Orat. ii. 66. sc. tabernæ argentariorum in foro Rom. exornatæ scutis Cimbrorum, ut *Veteres* Samnitium. Livius ix. 40.

Novocomenses, ad Div. xiii. 35. incolae oppidi Novi Comi in Insubria ad lacum Larinum.

Nuceria, Agrar. ii. 31. est oppidum Campaniae, quod Itin. Ant. xvi. m. p. a Nola abesse dicit. Ceterum plures esse Nucerias ad l. c. observat Surita.

Numantia, urbs Hispaniae Tarracensis nobilis. unde *Numantinum fœdus*, de Fin. B. ii. 17.

Nysæi, ad Div. xiii. p. 64. incolae oppidi *Nysæ* in Mæonia Lydia.

O.

Oericulana villa, pro Milon. 24. ad *Oericulum*, oppidum in Umbria cis Apenninum.

Œtu, mons inter Thessaliam et Macedoniam; unde *Œterus*.

Olbia, ad Qu. Fr. ii. 7. urbs Sardiniae. Unde *Olbiensis*, ad Qu. Fr. ii. 3. sc. epistola, i. e. Olbiae scripta. Nam de ea ibi sermonem esse, ex ipsa epistola facile intelligitur.

Olympeni, ab Olympo, urbe Pamphyliæ, a P. Servilio Isaurico capta. Agr. i. 2. ii. 19.

Olympia, de Orat. iii. 32. ad Att. xiii. 30. urbs Elidis in Peloponneso, juxta Alpheum in Pisæo agro, celebris ludis Olympicis.

Olympus, de Div. i. 12. &c. mons inter Thessaliam et Macedoniam.

Onchesmites, ad Att. vii. 2. ventus ab Onchesmo Epiri portu flans.

Opus, ad Att. vi. 2. urbs Locridis, metropolis *Opuntiorum*.

Orestis, Har. Resp. 16. pars Macedoniæ libera.

Orindicus Ager, Agr. ii. 19. s. potius *Orondicus* aut *Orondius*, ab *Oronda*, urbe inter Pisidiam et Isauriam.

Oropus, ad Att. xii. 23. urbs Boeotiae in finibus Atticæ.

Ostia, celebris colonia ad ostium Tiberis. Unde

Ostiensis Provincia, pro Mur. 8. quæstoria. et *Ostiense* incommodum, Man. 12. quod experti Rom. sunt, cum ad Ostiam classis Rom. a piratis capta et oppressa est.

P.

Pachynum, Verr. v. 34. promontorium Siciliae.

Pæstum, ad Att. xi. 17. urbs Lucaniae, Gr. *Possidonia*, a qua sinus *Pæstani* dicitur. ad Att. xvi. 6. *Pæstana præfectura* memoratur ap. Front. de Colon. p. 109.

Palatium, mons unus ex his, in quibus extructa est Roma: mons *Palatinus*.
Palatina, tribus populi Romani urbana.

Palatinae Balneæ, pro Rosc. Amer. 7. quia fuere ad Palatinum montem vel in monte.

Πάλαρος, ad Div. xii. ep. 13. oppidum prope Laodiceam.

Pamphylia, regio Asiae minoris ad mare mediterraneum (unde mare *Pamphylum* ejus pars, quæ Pamphyliam aluit, dicitur) inter Lyciam et Ciliciam.

Panormitani, cives urbis *Panormi*,

quæ est urbs Siciliæ celebris et portus in parte occidentali.

Paphlagonia, regio Asiæ min. ad Pontum Euxinum inter Bithyniam et Pontum.

Paphus, urbs Cyprî notissima propter cultum Veneris, quæ inde *Paphia*.

Pariana civitas, ad Div. xiii. 53. *Pariorum* in Hellesponto urbs, *Paros*.

Perma, urbs Galliæ Cispadanæ. unde *Parmenses*.

Parthi, proprie populi Persiæ, ultra Euphratem: deinde omnes, qui olim Persæ.

Parthini, in Pison. 40. populi in Illyria. v. Oudend. V. C. ad Suet. Aug. 19.

Patarani, pro Flacc. 32. urbis *Patare* in Lycia cives.

Patræ, urbs notissima Achaïæ.

Pedanium, ad Att. ix. 18. prædium in agro Pedano h. e. prope *Pedum*, oppidum inter Præneste, Tibur et Tusculum.

Pelasgi, populi Græciæ.

Pelignus, e Pelignis, populo Italiæ, Maris, Marrucinis, et Ferentanis confini.

Pelion Nemus, ad Heren. ii. 22. in monte Pelio in Thessalia.

Pelios Mons, de Fat. 15.

Pella, ad Att. iii. 8. caput Macedoniæ, unde reges Macedoniæ, Philippus et Alexander *Pellæi* dicti. Philippum Demosthenes de Corona contentus causa appellat ἡ Πάλλα *εραφίρα*, et cum contentu de ea urbe loquitur. de qua re vid. Wesseling. ad Ant. Itin. p. 319.

Peloponnesus, magna peninsula, reliquæ Græciæ Isthmo Corinthio adhaerens.

Pelorum, promontorium ad Siciliæ fretum.

Pentelicus, ad Att. i. 8. Hermes Pentelicus, est statua ejus generis, quod *Hermæ* vocabant, facta e marmore, quod præstantissimum e monte Atticæ Pentelico, auctore Pausania l. i. 19. 32. vii. 23. 25. 26. excidebatur, inventore *Byze Nario*. Pentelici marmoris mentio est etiam ap. Strabonem l. ix. p. 619. ed. Almelov. et apud Plutarchum in Valerio Publicola p. 105. ed. Wechel.

Perga, urbs Pamphyliæ.

Pergamus, urbs Mysiæ majoris celebrissima, unde *Pergameni*.

Perrherbia, in Pison. 40. pars Thessaliæ; alii tamen ad Macedoniam, item ad Etoliam referunt.

Persice, ad Att. xv. 9. porticus celebrissima Lacedæmone fuit, quæ hoc nomine appellabatur, quod e manubiiis Persarum ædificata erat. Vitruv. i. 2. Ad hanc alludens Brutus in villa Lanu-

vina porticum Persicæ appellabat. v. *Eurotas*.

Pessinus, urbs Gallo-Græciæ s. Galatiæ, unde *Pessinuntius*.

Petrini, in Verr. iii. 39. Petræ oppidum in Sicilia cives.

Petrinum, ad Div. vi. 19. prædium a vico Petrino, qui fuit in agro Sinuesano.

Phæaces, Br. 18. populi Coreyræ mollissimi; quorum molliem jam Homerus in Odyssæa celebravit.

Phalereus, est cognomen Demetrii rhetoris, a pago Attico, in quo natus erat.

Pharsalicus, a Pharsalo Thessaliæ urbe.

Phaseis, urbs ultima Lyciæ, ad fines Pamphyliæ.

Phaselitæ, Agrar. ii. 18. incolæ urbis Phaselidos.

Pheneatæ, de Nat. D. iii. 22. a *Pheneo*, oppido Arcadiæ.

Pheræ, de Divin. i. 25. urbs Thessaliæ; unde *Pheræi*, de Iuvent. ii. 49.

Philomelum s. *Philomelum*, ad Att. v. 20. ad Div. iii. 8. in Verr. iii. 83. urbs Phrygiæ majoris. Unde *Phitome-lienses*, in Verr. iii. 83.

Phintia, in Verr. iii. 83. oppidum Siciliæ.

Phlius, ad Att. vi. 2. urbs Achaïæ, unde *Phliasii* et *Phliuntii*. Sed illud tamen usitatus. Tusc. iv. 3.

Phocii, in Pison. 40. populi *Phocidia*.

Phanice, Acad. iv. 20. pars Syriæ: etsi interdum ab ea distinguitur propter nobilitatem et magnitudinem. Phil. xi. 14. Cellarius alique negant latinum esse: *Phanicia* Cl. Schwarz adduxit contra locum Varronis de L. L. iv. 6. Sed etiam de Fin. iv. 20. editiones quædam habent *Phanicia*. In Gronoviana autem est e *Phanica*, pro e *Phanice*. quod utrumque recte dici potest. Nam multæ voces apud Latinos, potas tamen maxime, et Græcam et Latinam formam habent. Sic *Penelope* et *Penelopa*, *Circe*, *Circa*. v. Voss. de Anal. ii. 2. et Heins. ad Virg. Æn. iii. 386. ubi etiam exempla e prosaicis. Librarii, qui hoc nesciebant, e *phanica* fecere *poëtica*, unde *Manutius* fecit *Phanicia*, quem deinde alii secuti sunt.

Phryges, populi Asiæ minoris.

Phrygia, regio Asiæ min. ad Hellespontum et Ægeum mare.

Phthia, urbs Phthiotidis, Thessaliæ partis. Unde *Phthiota*, Tusc. Qu. i. 10.

Picenus ager, in Italia, Umbriæ confinis. Qui et *Picens ager*, de Senect. 4. v. Græv. et viros doctos ad Flor. l. 19.

item *Picentinus*. *Picentes*, pro Sull. 8. ad Att. vii. 26.

Pindenise, ad Att. v. 20. urbs Eleutheroecilium, expugnatione Ciceronis nobilitata, quæ et *Pindenissus* dicitur, ad Div. ii. 10.

Piræus, portus Atheniensis et pagus.

Pisaurum, oppidum Umbriæ maritimum, quod præterlabitur fluvius cognominis *Pisaurus*. *Pisauensis*, ad Att. ii. 7.

Pisidia, regio Asiæ min. Pamphylia et Isauriaë confinis: a qua *Pisida* dicuntur.

Placentia, urbs Galliaë Cisalpinæ. hodie *Piacenza*, in confluente Padis et Trebia. unde *Placentini*.

Plateæ, urbs Bæotiaë nobilis.

Plutonium, de Div. i. 36. templum Plutonis in Lydia, et quidem in pago Acharaca, qui est in via inter Tralles et Nysam.

Pollentia, ad Div. xi. 13. Phil. xi. 6. oppidum Liguriaë supra Albam, haud procul Tanari ac Sturæ confluentibus.

Pompeia via, Verr. v. 66. via in Sicilia post urbem Messanam.

Pompeianum, ad Att. i. 20: prædium Ciceronis in agro Pompeiano. Aliud est *Pompeianum*, ad Div. vii. 3. prædium Marii: et ad Att. v. 1. Pansæ prædium. Dicuntur a *Pompeis*, oppido Campaniæ, ut *Pompeiani* Sull. 21.

Pomptinum, campus Latii in Volscis: item prædium in illo agro.

Pontina, ad Att. iv. 15. tribus pop. Rom. rusticæ. quæ et *Pontina*, ad Att. vii. 5.

Pontus, regio Asiæ ad Pontum Euxinum.

Popilia, ad Div. viii. 8. tribus rusticæ: nomen.

Potentia, Har. Resp. 28. locus in agro Piceno.

Præneste, oppidum Latii non procul Roma.

Pretius lacus, pro Mil. 27. in Etruria. Græv. *Prelus*, quod probat Cellar. G. A.

Prisene, Paradox. i. urbs Ionie.

Privernus, a Priverno, oppido Latii.

Propontis, mare inter duo freta Hellespontum et Bosporum Cimmericum interjectum, quasi vestibulum Ponti Euxini.

Prytaneum, locus Athenis, ubi bene meriti de rep. publice alebantur.

Ptolemaum, de Fin. v. 1. gymnasium Athenis.

Ptolemais, ad Div. i. ep. 7. oppidum Egypti Alexandriaë propinquum.

Punicanus pro *Punicus*, pro Mur. 36. *Punicana trichonia*, humilia et vilis

materiae. v. Scalig. ad Varr. R. R. iii. 7. ubi tamen *fenestras Punicanas* non recte interpretari videtur. Plin. xxviii. 11. *Punicana* commemorat, sed ita ut in iis species magis quam materia spectata videatur.

Pupina, Agr. ii. 35. ager Romæ propinquus versus Etruriam, ap. Varr. R. R. i. 9. 3. Colum. i. 4. 2. Livia *Pupiniensis*; a quo tribus *Pupinia* nomen habet.

Putruli, locus celeberrimus in veteri historia in Campania, hodie *Pozzuolo*; unde dicuntur *Putcolani*; et *Putcolanum*, ad Div. v. 15. prædium in agro Putcolano.

Pyramus, fluvius Ciliciæ.

Pyrgensis, de Or. ii. 71. a *Pyrga* Tusciae urbe.

Pyriphlegeton, de Nat. D. iii. 7. fluvius igne ardens apud inferos.

Q.

Quirina, ad Div. viii. 8. tribus urbanae nomen.

R.

Ravenna, colonia et portus ad mare Adriaticum in Gallia Cispadana.

Reatina prefectura, de Nat. Deor. ii. 2. ab *Reate* oppido Sabinorum, amenissima urbe. *Reatini* sæpe memorantur a Cicerone.

Recentioricus, Siciliensis ager, de legg. Agr. passim, v. c. i. 4. ii. 21. fuit publicus populi Rom.

Regillus lacus, de Nat. Deor. ii. 2. lacus in Latio.

Regium vel Rhegium, ad Att. xvi. 6. urbs et promontorium in ora maritima Bruttiorum, unde traiectus in Græciam; unde *Rhegini*.

Rhegium Lepidi, ad Divers. xii. 5. xi. 9. urbs Galliaë Cispadanae in via Æmilia; nomen tulit ab Æmilio Lepido, quæ cum C. Flaminio Consul fuit: ab ea dicuntur *Regienses*, ad Div. xiii. 7. cf. Plin. iii. 15.

Rhenus, fluvius Germaniæ.

Rhodanus, fluvius Galliaë Transalpinæ.

Rhodus, insula Asiatica in mediterraneo mari, celeberrima studiis eloquentiæ, philosophiæ et rei navalis; in qua et urbs cognominis.

Rhosiacus, ad Att. vi. 1. a *Rhovo* urbe Ciliciæ, in sinu Isico, celebri vasis fictilibus; unde Atticus, *vasa Rhosiaca* ut sibi mitteret, Ciceronem rogarat.

Romilia, tribus pop. Romani.

Rosia vel Rosea, ad Att. iv. 15. sunt campi fertilissimi agri Reatini, forte illi

ipsi, qui in hac ipsa epistola *etiam* Reatinorum vocantur. v. Varr. R. R. i. 7. 10. et ibi Interpp. Heinsius et Burmann. ad Virg. Æn. vii. 712.

Rudini, de Orat. iii. 42. incolæ oppidi in Calabria Rudiarum. pro Arch. 10. *Rudius* est. Sed hic quoque Ant. Augustinus et Ursinus rescribi volebant *Rudinus*. Ausonius quoque Ennium *Rudium* appellavit, non *Rudius*. Item ap. Frontin. de Colon. p. 127. *Rodinus*.

S.

Sabini, populus Latii.

Sacra via, ad Att. iv. 3. via urbis Romæ, quæ nomen habet a fœdere, quod in ea inter Romulum et Tatium ictum est.

Sagra, de Nat. D. ii. 2. fluvius Brutiorum inter Locros et Cauloniam in Magna Græcia.

Saguntum, urbs Hispaniæ Tarraconensis; unde *Saguntini*.

Saïte, de Nat. Deor. iii. 23. a *Sai* urbe Ægypti, et quidem in Delta.

Salamis, de Off. i. 18. nna ex insulis Græcis circa Peloponnesum, nobilis clade Xerxis.

Salamis, ad Att. vi. 1. urbs Cypri. Unde *Salamini*, ad Att. v. 21. pro Arch. 8.

Salapini, Agrar. ii. 27. incolæ oppidi Apuliæ Salapinæ.

Salaria, de Nat. D. lii. 5. Via a porta Collina in Sabinos, a sale dicta per eam Romam devecto.

Salentini, Rose. Amer. 46. incolæ oppidi *Salentia*, in Calabria.

Salernum, Hereun. iv. 51. oppidum Picentiorum, pop. in Magna Græcia.

Samnites, populi Samnii. item

Samnis, genus gladiatorum, quod armis Samniticis utebatur. v. Liv. l. ix. 40.

Samnium, regio Italiæ inter Volcos, Pelignos, Campanos, Apulos, Lucanos.

Samarobriæ, ad Div. vii. 2. oppidum Galliæ Belgiæ in Ambianis.

Samos, insula Asiatica in mari Ægæo, eam urbe ejusdem nominis, nnde *Samii*, *Samia vasa*, pro Mur. 36. fictilia et vilia.

Samothracia, insula una ex iis, quæ circa Thraciam jacent.

Sardi, incolæ Sardiniae, insulae in mari Ligustico.

Sardis, de Senect. 17. urbs præcipua Lydiæ, a qua *Sardiani*. ad Div. xiii. 55.

Sardonius, ad Div. vii. 25. a Sardinia.

Satricum, urbs Latii antiqui ad Ap-piam viam.

Saxa rubra, Phil. ii. 31. locus inter Cremonam et Veios.

Scantia sylva, Agrar. i. 1. et alia locis: in Campania fuit publica sylva pop. Rom. quam Censores pecuariis locabant. *Aqua Scantia* sunt ap. Plin. H. N. ii. 107.

Scepsis, Tuseulan. Qu. i. 24. a *Scepsi*, Mysiæ oppido.

Scylla, Syrtis ad fretum Siculum.

Scyru, ad Att. v. 12. insula maris Ægei.

Scythæ, populi Sarmatiæ.

Scythia, pars Sarmatiæ Europææ.

Sebusiani, Quinet. 25. populi Galliæ Lugdunensis, Æduis et Allobrogibus interjecti, ut intelligitur ex loco Cicer. et Cæs. B. G. vii. 64. Aliis dicuntur

Segunani, item *Secusiani*. Hotomannus ad Casareu probat *Seguniani*; ad Ciceronem: *Sebusiani*. Oudendorp. V. C. ad Cæs. B. G. i. 10. præfert *Segunani*, cum interim fatentur, plerosque MSS. et vet. edd. habere *Sebusiani*. Ap. Ciceronem nñ variant, nisi quod Dresd. habet *Sebaginnos*.

Segesta, oppidum Siciliæ, de quo vid. Verr. iv. 33. unde *Segestani* et *Segestenses* iii. 34.

Scianum, ad Div. vii. ep. 1. nomen prædii, quod ab obscuro aliquo oppidulo nomen habet, in agro Etrusco.

Seleucea Pieria, ad Att. xi. 20. urbs Syriæ ad Euphraten. de qua vide Polyb. v. 59. et Celiar. G. A. iii. 12. 26. seqq.

Seleucia, ad Div. viii. 14. regia Parthorum.

Semurium, Phil. vi. 6. ager a Larentia pop. Romano legatus. v. Macrob. Saturn. lib. i. c. 10.

Senenses, Brut. 18. a *Sena*, Etruriæ oppido.

Seplasia, in Pison. 7. 11. locus Capuæ, ubi unguenta vendeabantur. cf. Agrar. ii. 34.

Septem Aqua, ad Att. iv. 15. Lacus agri Reatini.

Sepyra, ad Div. xv. ep. 4. vicus Ciliciæ, in ea Amani parte, sub cujus radicibus Aræ Alexandri erant.

Scriphus, de Nat. D. i. 31. insula in mari Ægæo, inter Cycladas; unde *Scriphius*, de Sen. 3.

Setinus ager, Agrar. ii. 25. in Latio, frugum et vini fertilissimus, ab *Setia*, oppido non ignobili.

Servilius lacus, S. Rose. 32. Romæ fuit.

Siciliensis, de Nat. Deor. iii. 10. Agr. i. 4.

Sicyon, ad Att. i. 13. una de septem civitatibus veteribus Græciæ in Peloponneso prope Isthmum. Celebrantur cog-

Sicyonii apud veteres. vid. de Or. i. 54. et *olivæ Sicyoniæ* apud Virgilium in *Georgicis*.

Sida, ad Div. lib. iii. 6. urbs Pamphyliæ.

Sidicinus, ad Att. vi. 1. a *Sidicino*, colonia agri Campani.

Sigeum, promontorium, oppidum et portus Troadis.

Sila silva, Br. 22. picariis celebris silva in Brutiis, prope Mamertinam urbem. v. Fabric. et Heins. ad Virgil. *Æn.* xii. 715. Fabricius ait, se primum illum Ciceronis locum e MSS. restituisse.

Silva Scantia, v. *Scantia silva*.

Sinope, urbs Ponti.

Sinuessanum diversorium, ad Div. xii. 20. *Sinuessa*, oppidum et colonia Latii in finibus Campaniæ trans Lirin ænein.

Sipontum, urbs Apuliæ. Græcis *Sipus*, ad Att. vi. 2.

Sipylus, mons Lydiæ, ad quem Magnesia altera.

Sisapo, Phil. ii. 19. urbs Hispaniæ, cujus verus situs non satis certus est. Ad eam miniaria metalla, quæ societates publicanorum exercebant. vid. Plin. xxxiii. 7. Unde proverbium: *Tenes cum sociis, tanquam Sisaponem*. v. Suritam et Cel. Wesseling. ad Ant. Itin. p. 444. Sed in primis Turneb. Adv. x. 16.

Smyrna, urbs Ionie, unde *Smyrnæi*.

Solentini, in Verr. lib. iii. 43. incolæ oppidi in Sicilia, quod est *Solentum* vel *Solus*; unde et *Soluntini* dicuntur, quæ scriptura est in numis.

Soli, oppidum Ciliciæ.

Solonium ad Att. ii. 7. campus agri Lanuvini. item de Divin. aliquoties.

Soranus, a *Sora* oppido Latii.

Sparta, urbs Peloponnesi, quæ et Lacedæmon, caput Laconicæ; unde *Spartiate*.

Stabianum, ad Div. lib. vii. 1. prædium ad *Stabias*, oppidum Campaniæ.

Statiellenses, ad Div. lib. xi. 11. eives urbis Liguriæ, inter Dertonam et Vada Sabatia, quæ dicebatur *Aquæ Statiellæ* seu *Aquæ Statiellonum*.

Stellatis campus, Agrar. i. 7. in mediterranea Campania, de quo adeundus Camillus Campan. Fel. Diss. ii. c. 33. sq.

Suburana, Agrar. ii. 29. tribus urbana.

Sucro, Balb. 1. fluvius Hispaniæ.

Suessa, Phil. iii. 4. *Aurunca* in Campania prope Minturnas.

Sulmo, urbs in Pelignis.

Sunium, promontorium, urbs et pagus Atticæ.

Sybota, plur. ad Att. v. 9. insulæ tres prope Coreyram. Schol. Thucyd. ad i. 47.

Synnada, plur. urbs Phrygiæ magnæ. item *Synnas*, ad Att. v. 16. dicta.

Syracuse. Descriptio Syracusarum est in Verr. iv. ubi sunt quatuor tantum partes, vel Epipolis non numeratis; vel Insula, ob causas quas vide ap. Dorvillium Itin. Sic. p. 177. sq.

Syracusanus portus: quoties occurrit, intelligendus major. nam minor dicebatur *Laccius*: v. Dorvillius ad Charitonem p. 282.

Sysyra, ad Att. ii. 4. locus in Armenia celeber aurifodinis.

T.

Tanagra, pro Dom. 43. oppidum Bæotiæ.

Tarentum, urbs Calabriae celeberrima, vestibus, lanis, &c.

Tarpeius, mons Romæ, in quo Capitolium.

Tarquini, oppidum Etruriæ: unde *Tarquiniense municipium*, pro Cæcin. 1. et *Tarquiniensis ager*, de Div. ii. 22.

Tarracina, ad Att. vii. 5. urbs Latii ad mare, quæ et *Anxur* dicitur Volco nomine.

Tarichea Castra, ad Div. xii. 11. ad *Taricheam*, oppidum Judææ munitissimum.

Tarsus, caput Ciliciæ.

Tartessus, ad Att. vii. 4. a *Tarteum*, quæ est urbs Bæticæ Hispaniæ ad ipsa Bæticæ ostia, alio nomine *Carteia*, ut vulgo Geographi tradunt. Sed Valesius ad Exc. Peiresc. p. 72. docet, *Carteiam* esse *Calpen*: Tartessus quæ fuerit, non liquere.

Tauri Pyle, ad Att. v. 20. angustiae, per quas iter patet ex Cappadocia in Ciliciam, Curt. iii. 2.

Taurominium, vel *Tauromenium*, quæ est melior et certior scriptura, urbs Siciliæ, unde *Taurominitanus*, in Verr. ii. 66. it. iii. 6. &c. de qua legendus Diod. Sic. xvi. p. 411.

Taurus, mons Asiam pene totam mediam percurrens.

Toygetus, mons Græciæ, a mari per totam Laconicam procurrens, ad usque Arcadium.

Teaunum Sidicinum, ad Att. iii. 11. diversum a *Teano Apulo* pro Cluent. 69. De *Sidicino* capiendus est locus Phil. xii. 11. quod non procul abest a *Calibus*. it. Agr. ii. 35.

Tegea, de Divin. i. 18. incolæ urbis Tegeæ in Arcadia.

Telmessus, de Divin. i. 42. cives *Telmenii*. Gr. *τελμεσίου*. a *Telmesso*, de Divin. i. 11. urbe Cariæ. Drakenborch. ad Livium xxxviii. 16. *Telmessus* scribendum censet.

Temenites Apollo. Verr. iv. 53. a *Temeno*, loco prope Syracusas, cujus incolæ *Temenites*. v. Interpretes ad Sueton. Tiber. 74. et Dorvill. It. Sic. p. 188. sq. *Tennus*, pro Flacc. 18. oppidum *Æolæ*.

Temsa, Verr. v. 16. oppidum primum Bruttiorum. scribitur etiam *Temesa* et *Tempa*. Unde *Temsa*num incommodum, in Verr. v. 15. direptio *Temsa* a fugitivis. *Est Temesa*num, v. Intt. ad Ovid. Metamorph. xv. init.

Tene, ad Att. vi. 2. pro quo alii, probante Grævio, legunt *Tenea*, est vicus maritimus Achaïæ, inter Corinthum et Mycenæ. *Tenea*, Mela, Strabo. Plineius *Atene*, manifeste pro *Tenea*.

Tenedica *Securis*, ad Qu. Fr. ii. 11. proverbio dicitur in iis rebus, quæ prædantur et plane celeriterque auferuntur. originem proverbii vide in Adag. Erasm. p. m. 1451. sq. In quibus *Tenediorum* est *Securis*: de quibus extat libellus. v. Index lat. in *Securis*.

Tenedus, Verr. i. 19. insula Asiatica ad oram occidentalem Trojano agro opposita; unde *Tenedis*: in qua urbs ejusdem nominis. Nat. D. lii. 15.

Terentina, ad Div. viii. 8. tribus rusticæ nomen.

Terinaus, Qu. Tusc. ii. 48. a *Terina* urbe in Bruttia, a quo *sinus Terinaus* dictus est. Gr. *τρίνα*.

Terracina, urbs Latii.

Thasus, insula Græca ad Thraciæ oram.

Theanum, v. *Tea*num.

Thebe, urbs Bæotiæ.

Therma, Verr. ii. 35. oppidum Siciliæ; unde *Thermitanus*, ibid. 43. &c.

Thermopyla, angustus transitus per præruptos montes, silvis impervios, ex Thessalia in Bæotiam et Loeridem.

Thessalonica, urbs Macedonia.

Thespie, urbs Bæotiæ sub Helicône ad sinum Crisseum, Musis sacra, quæ inde *Thespiades* dicuntur.

Thesprotia, regio et urbs Epiri, ad sinum Ambracium.

Teutoni, Manil. 20. populi Germaniæ veteris ad sinum Codanum, et in insulis ejus sinus, de quibus vid. Cellar. Diss. de Cimbris et Teutonis.

Thrasimennus lacus, in Etruria, clade Romana nobilitatus, de Divin. ii. 8.

Threicius, de Off. ii. 7.

Threidica arina gladiatorum, qui *Threces* vel *Thracas* dicebantur, ab armaturæ genere.

Thurium, et *Thurii* (nam utrumque est ap. Cic.) ad Att. lii. 15. ix. 19. urbs Caiabriæ, olim *Sybaris* dicta, quo nomine propter summas iucularum voluptates innotuit. De scriptura nominis v. Duker. ad Liv. xxxviii. 9.

Thymis, ad Att. vii. 2. fluvius Eplon nobilis.

Thyreum, ad Div. xvi. 5. oppidum Acarnaniæ prope mare et urbem Leucadem.

Tibarani s. *Tibareni*, ad Div. xv. 4. populi Eleutherocilicibus finitimi, a Cic. victi.

Tibur, oppidum Latil ad Anienem amnem. Unde *Tiburs*, ad Att. viii. 4. ager circa Tibur. *Tiburinum Scipionis*, Phil. v. 7. prædium in agro Tiburtino.

Tigurinus ager, pagus Helvetiorum.

Tircenus pons, ad Att. xvi. 13. Codd. in hoc nomine variant. Sed hæc est optimorum lectio. Fuit Minturnis, forte in fluvio Liri. Nam is Minturnas præterlabitur.

Tisensie, in Verr. ili. 38. a *Tissa*, oppido Siciliæ, juxta Ætnam.

Tmolites, pro Flacc. 3. qui habitat in *Tmolo*, pro Flacc. 19. monte Lydiæ, odoribus celebri.

Tolosa, oppidum Galliæ Narbonensis. Unde *Tolosanum aurum*, Nat. Deor. iii. 30. est, quod Q. Servilius Cæpio a templo Tolosano sustulit. de Orat. ii. 47. ea de causa a C. Norbano reus factus et condemnatus dicitur.

Tralles, urbs Lydiæ nobilis, ad Mæandrum fluvium, ex vulgari opinione, quam dubiam reddidit nuper Cel. Wesesling. ad Hieroclem p. 659. unde *Traliani*.

Trasimennus lacus, v. *Thrasimennus*.

Trebulanum, ad Att. v. 2. prædium Pontii in agro Trebulano: a *Trebula*, urbe Campaniæ, citra Vulturum. Primo de urbe Campaniæ, non de Trebula Sabinorum capiendum esse, intelligitur ex ipso Cicerone, qui dicit, se cogitasse eo die, quo ista scripserit, tantum ex Pompeiano ad Trebulanum Pontii; reliquis diebus se iusta itinera facturum. Epistola sequens est e Trebulano. quomodo autem tam exiguo tempore potuisset Trebulani Sabinorum venire? Alterum citra Vulturum fuisse, docet Liv. xliii. 39.

Trebulanus ager, Agrar. ii. 25. circa *Trebulas Sabinorum*.

Tres Tabernæ, ad Att. i. 13. locus in via Appia, cujus in descriptione itineris Paulini mentio fit; ad quem diverti viatores et cibo vltroque se reficere poterant.

Trioculinum, Verrin. v. 4. a *Trioca-*

lis, oppido Siciliæ mediterraneæ inter Himeram fluvium et Crimissum.

Tritia, ad Att. vi. 2. urbs maritima Achaïæ.

Troæne, urbs Argolidis.

Trogini, de Divin. ii. 37. *Troginorum* tetrarchia dicitur Deiotaro a Cesare erepta. Sed nemo veterum *Troginos* memorat: unde J. Gronovius *Troconum* conjiciebat. v. Cellar. G. A. iii. 4. Davies ad h. l.

Trogodytae, de Divinat. ii. 44. populi Africae varii, in speluncis habitare soliti. Errant enim, qui unum certum populum hoc nomine dici putant.

Troja, urbs Troadis in Asia minori.

Trojanum, Att. ix. 13. villa in agro Laurentino, dicta ab urbe Troja in eodem agro.

Tromentina, ad Att. iv. 16. tribus populi Rom. rusticana, a campo *Tromento*. Festus.

Trophonius, ad Att. vi. 2. *Trophoniana* narratio est de eo, qui in antrum *Trophonii* descendit, quod in Bæotia fuit.

Truentinum castrum, ad Att. viii. in agro Piceno, oppidum ad ostium fluvii *Truenti*, unde nomen accepit.

Tusci, iidem qui Etrusci.

Tusculanum, prædium Ciceronis in agro Tusculano, sæpe memoratur. *Tusculum* est urbs Latii. *Tusculanum* Cæsaris, de Orat. ii. 3. *Tusculanum* Crassii, ad Att. iv. 16. *Tusculanum*, ad Att. i. 14. prædium Q. Fratris.

Tyba, ad Div. xv. 1. trans Euphraten, sive vicus, sive urbs fuerit, ignotum est.

Tycha, Verr. iv. 53. pars Syracusarum.

Tyndaritani, ad Att. xv. 2. a *Tyndari* s. *Tyndaride*, urbe Siciliæ ad Heliconem annem.

Tyrrhena gens, est Etrusca, quod Etruria etiam *Tyrrhenia* dicta est.

Tyrus, urbs Phœnicea priuua.

V.

Vada, ad Div. xi. ep. 10. sunt vada Sabatia, Sabata s. Sabatorum. *Sabata* erat oppidum maritimum, in ora Genuensi, præcipuum, non longe Savona distans, cui adjacent campi palostres, qui Vada dicuntur, et vada Sabatorum seu Sabatia. Cluver. Ital. Ant. i. 8.

Valentini, Verr. v. 16. a *Valentia*, oppido Bruttiorum, quod et *Vibon* et *Vibo Valentia* dicitur: municipium fuit illis temporibus. v. *Vibo*.

Vardari, ad Div. v. ep. 9. populi Dalmatiae.

Vaticanus ager, Agrar. ii. 35. circa

montem Vaticanum trans Tiberim iuxta Romam.

Veii, urbs Etruriæ. Unde *Veiens* ager: et *Veientes*, populus Etruriæ, cuius caput Veii.

Veientina, ad Att. iv. 16. tribus populi Rom.

Velia, oppidum Lucanæ, proximum fluvio Hæleti: ad quod est portus Velinus.

Velia, ad Att. vii. 13. regio editior Romæ, Palatino monti propinqua.

Velientes, pro Corn. Balbo 24. incolæ oppidi Velie.

Velina, ad Att. iv. 15. tribus populi Rom.

Velinus lacus, ad Att. iv. 15. prope Veliam, urbem.

Venafrani, incolæ oppidi *Venafræ*, quod est extremum Campaniæ in septentriones, nobile oleis.

Vennsia, oppidum in finibus Apuliæ et Lucaniæ, patria Horatii Flacci; unde *Venusini*.

Vercellæ, ad Div. xi. 19. municipium Galliarum Transpadanarum.

Vescianum, ad Att. xv. 2. prædium prope *Vesciam* urbem, non procul a Minturnis: a qua tamen *Vescinum* potius dicendum fuisse bene notat J. F. Gronovius. Nam et *Vescinus* (Agrar. ii. 25.) ager circa Vesciam, dicitur.

Veseris, locus in Campaniæ sub monte Vesuvio.

Vibo, ad Att. iii. 3. oppidum Bruttiorum, hodie *Monte-Leone*. v. Græv. ad h. l. olim *Hippo* dictum. cf. Strabo l. vi. p. 393. ed. Almel. et ibi Vir. doct. item Plin. iii. 5. cuius hæc verba sunt: *Hippo*, quod nunc *Fibonem Valentiam* appellamus. v. *Valentini*. Hinc *Fibonensis sinus*, ad Att. xvi. 6.

Vicentini, s. *Vicetini*, ad Div. xi. 19. incolæ oppidi *Vicentiæ*, (dicitur etiam *Vincetia*, unde incolæ *Vicentini*;) quod situm fuit in regione Transpadana, in Venetorum finibus.

Vienna, ad Div. x. 9. urbs Allobrogum, in Gallia Narbonensi.

Vicellinus, de Amic. ii. a *Vicellia*, oppido Norici, quæ est provincia Romana inter Danubium annem et alpes Noricas.

Vitularia via, ad Qu. Fr. iii. 1. 2. fuit in Arpinati. Nam e Manliano fratris prædio, quod in Arpinati erat, recta in Fufidianum Vitularia via profectus est; quod in eodem agro erat. cf. Manut. ad h. Epist.

Vocantii, ad Div. x. ep. 23. populi Galliarum Transalpinarum, quorum caput *Focurum Vocantium*.

Volaterra, oppidum Etruriæ. Unde

Volterrana veda, Quinct. 6. in Etruria, non procul a Volaterris.

Volca, Or. pro Font. 7. vulgo *Volga*: quod bene correxit Grævius. est populus Allobrogibus confinis, in ea, quæ hodie *Languedocia* vocatur. Eos commemorat Cæsar B. G. vii. 7. ubi item in omnibus bonis edd. *Volca*. it. ap. Melam ii. 5.

Volci, populi Italiæ in Latio.

Vollinia, pro Plane. 16. Tribus Rom.

Vulchalon, Font 5. locus ignotus in provincia Gallia Transalpina.

U.

Ubra, ad Div. vii. 12. oppidulum Latii in agro Pomtino. Unde *Ulabranus populus*, ibid. 12.

Umbria, regio Italiæ ad mare superum, Etruriæ ex adversum sita.

Utica, urbs et conventus in Africa propria, s. in Zeugitana ejus parte; a qua Cato Uticensis dictus est.

X.

Xenise balnear, Cæcl. 29. pro quo alii *Senise*, pars Baiarum.

Z.

Zeugma, ad Q. Fr. ii. 12. oppidum s. potius tractus plurium oppidorum in Calesyria ad Euphratem, nomen habens a ponte, quo Euphrates ibi jungitur.

Zoster, ad Att. v. 12. promontorium Atticæ et portus cum oppido.

TRIBUS ROM. XXXV.

ÆM. vel *Æmi*. *Æmilia*. Cicero.

Ani. Anienensis. Cicero: qui ultimam facit Agr. ii. 29.

Arn. vel *Arnen*. Arniciensis. Cicero.

Cla. Claudia.

Clu. vel *Clust*. Clustumina, s. Crustumina. Cicero.

Col. Collina.

Cer. Cornelia.

Esq. vel *Exq*. Esquilina.

Fab. Fabia.

Fal. Falerina.

Gel. Galeria.

Hor. vel *Horat*. Horatia.

Lem. Lemonia. Cicero.

Mec. Mæcia. Cicero.

Men. Menenia. Cicero.

Ouf. Oufentina.

Pal. vel *Palat*. Palatina. Cicero.

Pap. vel *Papir*. Papiria.

Pub. Publilia. *Pop*. Poplilia, s. Popillia.

Pub. *Publ*. et *Publit*. Publilia. item *Pup*. *Pupl*. et *Puplit*. Poplilia.

Pol. Pollia.

Pom. vel *Pomp*. Pomptina, Poutina. Cicero.

Pup. Pupinia. Cicero.

Qui. vel *Quir*. Quirina. Cicero.

Rom. Romilia. Cicero.

Sab. Sabatina.

Scap. vel *Scap*. vel *Scapt*. Scaptia. Cicero.

Ser. vel *Serg*. Sergia.

Stel. Stéllatina.

Sub. Suburana. Cicero, qui eam primam facit.

Ter. Terentina. Cicero.

Tro. vel *Tromen*. Tromentina.

Vien. Veientina. Cicero.

Vcl. Velina. Cicero.

Vet. Veturia.

Vol. vel *Volt*. vel *Voltin*. Voltinia. Cicero.

INDEX HISTORICUS.

ABSYRTUS, Nat. D. iii. 19. apud Paucum *Ægiæus* s. *Ægiæus* dicitur: Medea frater, de ejus corde est pro *L. Manil.* 9. de Nat. D. iii. 26. *Ovid. Trist.* iii. 9.

Academia, gymnasium Athenis. *Acad.* i. 4. *Academia* vetus aqua absumpta diu.

Academici, Veteres iidem qui Peripatetici, *Offic.* iii. 4. et Stoici. *ibid.* i. 1. 2. licentiam habent, quodcumque probabile est, defendere. *Offic.* iii. 4. totius philosophiæ Academicæ veteris descriptio, constitutio et ratio, in compendio, de *Fin.* iv. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. *Acad.* i. 4—9. Academicæ philosophiæ historia a Socrate ad Arcesilam, *Acad.* i. 4—13. ab Arcesila ad Carneadem, quæ est nova *Academia.* *ibid.* 13. sqq. Academici opinari possunt, et sapienti opinari licere contendunt. *Acad.* iv. 35. sqq.

Acastus, ad *Divers.* xiv. 5. xvi. 3. ad Attie. sæpissime. Ciceronis servus.

L. Accius, s. *Attius*, *Heren.* i. 4. et infinitis aliis locis. Controversiam habuit prætor P. Mucio. *Heren.* ii. 13. Familiaris D. Bruti, *Brut.* 28. D. Bruti monumenta versibus ornat, *Arch.* 9. annales scripsit, qui laudatur. *Brut.* 18. hi annales carmine scripti fuerunt, itaque de *Leg.* i. 2. ubi commemoratur inter historicos Latinos prosaicos, pro *Accius* alii legunt *Macer*, quod ex Codicibus firmat *Davinius*. fuit autem poeta Latinus Tragicus, circa annum U. DC. Ejus fabula sapissime laudantur a veteribus, quarum fragmenta a *Stephanis*, *Delrione* et *Scriverio* collecta sunt.

P. Accius pro *Attius* vel *Atius*, *Lig.* 2. &c. est *Varus*, de quo in *Varus*. De varietate scripturæ v. *Burm.* ad *Sueton.* *Aug.* c. 4. et *Virg. Æn.* v. 568.

T. Accius, Pisarenensis *Brut.* 78. Eques Rom. qui accusavit Aulum Cluentium. *Hernagoræ* præcepta didicerat.

Achanto, de Nat. D. iii. 21. Rhodia, mater *Solis*.

Achilles, de *Divin.* i. 30. ei propinquum mortem Hector moriens denunciavit. &c. *Arch.* sepulcrum ejus in Sigæo.

Acidinus, *Div.* iv. 12. legatus, ut opinor, *Sulpicii Procos.* *Achaia* &c. cognomen gentis *Manliæ*. ad *Att.* iv. 3. est C. *Manlius Acidinus*, princeps Catilinarij belli. *Agrar.* ii. 24. est L. *Manlius Acidinus*, qui Consul fuit cum *Fulvio Flacco.* *Liv.* xl. 43. E *fastis Capitolinis* apparet, fuisse fratrem germanum *Fulvii*, adoptatum in familiam *Manliam*.

Acilii, familia plebea, ejus prænomen *Manius*, cognomen *Glabrio*. vid. in *Glabrio*, et *Balbus*.

L. Acilius, de *Leg.* ii. 23. *Jctus*, *Commentarios* scripsit in xli. tabulas. Vocem *Lessus* non intellexit, et vestimenti genus suspicatus est.

Acilius, *Off.* iii. 32. historicus. Scripsit historiam græcæ. *Vossius* putat esse C. *Acilium Glabriorem*, qui a. U. DLI. quæstor et a. DLVI. trib. pl. fuit: quod negat *Chyppmannus* ap. *Pearcium* ad h. l. eumque centum annis juniorem facit, putans fuisse Græcum natione et a Romano nomen accepisse, quod *Cicero* in *Bruto* commemorans omnes historicos Romanos, in his *Albinum*, qui et ipse græcæ scripsit, ejus nullam mentionem fecit. Ejus opus *Claudius latinum* fecit, ut patet e *Liv.* xxv. 39. ubi v. *Dukerum* et *Drakenb.* de hoc *Acilio*. Sed nil magis opere præter conjecturas afferre licet.

Acirion, *Fin.* v. 29. *Loerensis*, *Pythagoreus*, *Platonis* temporibus. Neminus præter *Ciceronem* memoratur, quod *acium*, nisi *Valerio M.* ex hoc ipso *Ciceronis* loco. Sed ibi *Codd.* et *edd.* præferunt *Arion*, et plus tribus *Ciceroni*, ejusque *Codd.* quam compilatori *Valerio*. Nomen *Arion* notius est, quam *Acirion*, quod corruptioni locum fecit.

Attius s. *Attius Dionysius*, ad *Div.* xii. 30. pro *Attius Corradus* et *Manutius* malebant *Atticus*: ut sit M. *Pomponius Atticus Dionysius*, servus *Ciceronis*, in *Attici* gratiam libertate donatus.

C. Aculeo, de *Orat.* i. 43. eques Rom. acuto ingenio et Juris civilis peritissimus, *ibid.* ii. 1. propinquus *Ciceronis*, quocum erat *Cic.* matertera: unde filios ejus consobrinos suos vocat. *ibid.* ii. 65. a *Crasso* defenditur. *Brut.* 76. pater C. *Visellii Varronis*.

Acusilas, de *Orat.* ii. 12. *Argivus*, historicus non indiserus. Viri ante bellum *Peloponnesiacum*, auctore *Dionysio Halicarnassio*, de *Thucyd.* *Charact.* *Diogenes Laërt.* i. 41. *Cabe* s. *Scabra* filium facit, et a nonnullis adnumeratum septem sapientibus tradit. vid. de eo *Jonnius de script. H. P.* i. 1. 6. *Menag.* ad *Laërt.* p. 24. *Voss.* de *Hiet. Gr.* i. 1. 2. iv. 2.

Acusius, ad *Att.* xi. 23. *Rhodius*.

Acutulus, ad *Att.* i. 4.

Æacides, de *Div.* ii. 56. *Off.* i. 13. est *Pyrrhus*.

M. Æbutius, *Flacc.* 37.

Ser. Æbutius, pro Cæc. l. accusator Cæcinæ.

Ætius, Tusc. iii. 12. Medem pater, et Solis filius.

Ægialus et Ægialeus, N. D. iii. 19. apud Paenivm est Absyrtus.

Ægisthus, N. D. iii. 38. libidinosus: *Agamemnonis intersector*.

Ægypta, ad Att. viii. 15. Divers. xvi. 15. servus et deinde libertus Ciceronis.

Ælius, pro Cluent. 25. familia Rom. plebeia, cujus cognomina ap. Ciceronem, Catus, Pætus, Tubero, Lamia: neque plura in numis aut aliis monumentis. *Opinionem Pigihii, Norisii et aliorum, nomen hoc derivantium ab alio: unde primum Allii, deinde Ailii, et tandem Ælii facti sint, bene refellit Duker, ad Liv. xxvii. 7. De familia Æliorum v. Reines. Ep. ad Hofm. et Rup. ep. 48. et Rupert. ad Pompon. Enchir. iii. 4.*

Ælius, pro Sext. 43. Ligur. (Pisonis socer.) v. Ligur.

L. Ælius, ad Her. iv. 12. ei Lucillius libros Satyrarum inscripsit, versus h. t. *prolatus est e libro primo, neque affertur a Domus. Brut. 46. Cæpionem defendit contra T. Beturium, &c. orationes scripsit tantum, non egit. Brut. 56. eques Rom. eruditus Græcis literis et Latinis, Stoicus, antiquitatis et scriptorum veterum literate peritus, M. Varronis præceptor, etiam a Cicerone adolescente perstudiose auditus. Orator non fuit, sed scripsit tantum orationes aliis. Acad. i. 2. de antiquitate Romana scripsit. de Leg. ii. 23. scripsit in xii. tabulas. Cognomine dictus duplici, Stilo et Præconinus, de eo v. Sueton. de Grammat. c. 3. v. de Curion. Lect. ant. l. 8. et collecta Harduino in Ind. Autorum ad Plin. II. N.*

L. Ælius, Pis. 27. &c. &c. Lamia cognomine, quem Piso et Gabinus consules urbe exire iusserunt, insignis amicus et defensor Ciceronis, eques Rom. qui cum ceteris equitibus elivum Capitolinum obsederat, cum de Catilinariis deliberaret Senatus. Sapissime nomine Lamia Ciceroni commemoratur.

M. Ælius, Att. xv. 26.

P. Ælius, Cluent. 59. testamento Cluentium heredem facit. *Larinus videtur fuisse. Alium ab hoc esse P. Ælium, Sexti Ælii fratrem, ex temporis ratione intelligitur.*

Q. Ælius, Br. 28. Pætus, qui cum M. Penno consul fuit. (A. U. DLXXXVII.)

S. Ælius Catus, Brut. 20. Divers. vii. 22. Jctus, et eloquens, de Orat. i. 45. propter juris civilis scientiam appellatur. de Orat. i. 56. commentarios scripsit de jure civili. Or. iii. 33. omnibus civibus consilii sui copiam fecit. Top. 3. quomodo locuples explicat. de

Leg. ii. 23. xii. tabulas interpretatus est, vocem *Lessus* non intellexit, et vestimenti genus suspicatus est.

Æmilia, Div. ii. 37. filia Æmilii Pauli.

Æmilianus Scipio, Phil. xiii. 2. *Lucii Æmilii Pauli filius a P. Africani Majoris fil. adoptatus. vid. Scipio.*

Æmilus Alba. in Verr. iii. 62. scurra, Verris familiaris.

L. Æmilus, Phil. xiii. 4. vid. *L. Paulus.*

M. Æmilus Avianus, Div. xiii. 21. negotiator.

M. Æmilus Lepidus Porcina, Br. 25. orator bonus, orationes reliquit.

M. Æmilus (Lepidus), vid. *Lepidus.*

M. Æmilus (Seaurus), vid. *Seaurus.*

Æschines Milesius, Brut. 95. Asiaticus orator, æqualis Ciceroni, quo genere orationis usus sit. *memoratur etiam Straboni l. xiv. et Senecæ Contr. i. 8. quos locos jam vidit Menag. ad Laërt. ii. 64.*

Æschines Socraticus, de Inv. i. 31. inductionis Rhetoricæ exemplum ab eo petitur.

Æschines, Or. ii. 23. orator. de Or. iii. 56. Athenis cedit Rhodum, laudat Demosthenem. *ejus oratio contra Ctesiphontem sive commemoratur apud Ciceronem.*

Æschines, Or. i. 11. Academicus cum Carneade Clitomacho Academiam obtinuit. *Neapolitanus fuit, Melanthii Rhodii discipulus, Laërt. ii. 64.*

Æschrio, in Verr. ii. 14. Syracusanus.

Æschylus, Acad. i. 3. Tusc. ii. 10. aliisque pluribus locis. Poëta et Pythagoricus.

Æschylus Cnidius, Brut. 91. Rhetor, quocum fuit in Asia Cicero adolescens.

Æschylus Tyndaritanus, in Verr. iv. 22.

Æsculapius, N. D. iii. 22. plures Æsculapii.

Æsernius, Opt. gen. dic. 6. gladiatoris nomen ab Æsernia urbe.

Æsernius, Brut. 35. cognomen M. Claudii Marcelli, filii Marci Marcelli.

Æsopus, Or. i. 61. Sext. 58. Qu. Fr. i. 24. Tusc. ii. 16. histrio nobilis, ad Divers. vii. 1. histrio, male agit in ludis Pompeii II. consulis. Divin. i. 37. familiaris Ciceronis, laudatur. Off. i. 31. non facile agit Ajacem.

Æsopus, tragadi filius, ad Att. xl. 13. 15. socius Dolabellæ in adulteriis cum pellicibus: exercebat Ciceronem, vita se. flagitiosa et deperdita.

Ætidenus, Flacc. 22. Trallianus.

Ætion, Brut. 18. pictor. *Hujus pictoris aliquoties mentio est apud Lucianum in Imaginibus, cujus locos attulit Junius in Catal. Pictor. &c. Sed hunc locum Ciceronis non vidit. Alius Ætion*

statuarius est, qui memoratur ap. Theocritum epigramm. 7.

L. Afrunius, poeta, Brut. 45. imitatur C. Titium. Fib. i. 3. Menandrum solebat convertere &c.

L. Afranius, Att. i. 18. 19. 20. Auli filius dicitur. ad Div. xvi. 12. legatus Pompeii in Hispania. Nomen ejus est etiam ad Div. i. 1. Phil. xiii. 13. Consul fuit cum Metello Celer A. U. dccciii. Ejus res gesta cum Petreio contra Casarem nota sunt e l. i. Casaris de bello Civili. Dio l. xxxvii. p. 50. dicit, cum melius saltare potuisset, quam res gerere.

P. Africanus major, Acad. ii. 2. Panætium secum habet. Offic. ii. 22. ejus abstinentia a Panætio laudatur. de Or. iii. 7. in dicendo gravis. Har. Resp. 12. pro Corn. i. in secundo Consulatu cum Ti. Longo Senatoria subsellia a populi concessu separat in Megalensibus, et Senatui primum locum dat. de Or. ii. 67. Censor. Offic. i. 33. ejus filius (P. Afr.) L. Paullum filium adoptat; propter infirmitatem valetudinis non potuit patris similis esse. add. Brut. 19. Fuit tamen cum patre legato fratris L. Scipionis in bello Syriaco in Asia, Liv. 37. 7. et Augustur, 40. 42. ubi v. Sigon. Habuit et alterum filium Cnaum, ut appellat Valer. M. iv. 5. 3. quem Pighius ad A. U. 579. putat esse eum, qui ap. Liv. 41. 27. L. Scipio dicitur, prator. v. Torren. ad Val. M. l. c.

P. Africanus minor, Offic. i. 32. L. Paulli fil. v. L. Paullus Macedonicus, a quo Æmilianus dicitur, quia familie Æmiliae fuit. ibid. eloquentia cumulat belli gloriam. Brut. 21. Divinat in Cæ. 21. accusat L. Cottam. Or. ii. 67. Brut. 87. igitur dictus est a Fannio in historia, de Fat. 7. &c. Carthaginem cepit, Verr. 4. 4. Carthagine capta Sculis monumenta sua restituit, Mil. 3. Ti. Gracchum jure interfectum pro concione interrogatus respondet, Offic. i. 25. a Q. Metello, (Macedonico) sine acerbitate dissensit, Q. Fr. l. 8. Xenophontis Cyropædiam non ponit de manibus, Mil. 7. domi noctu interficitur, de Or. ii. 40. in qua eadem socius fuit C. Carbo. Sed de eadem re tantum tamquam de suspitione hominum loquitur ad Div. ix. 21. et auctores eadem plane incerti. v. Fellei. ii. 4. Valer. M. iv. 1. Plutarchus in Romulo. ad Heren. iv. 13. memoratur Scipionis nomine, item in Lælio et paucis aliis locis, quod res facile indicabit.

Agamemdes, Tusc. i. 47. cum Trophonio fratre templum Delphicum ædificat. Ejus votum.

Agamemnon. Homericus ille, sæpe commemoratur.

Agamemnon, nomen servi est in Epist. ad Atticum.

Agathinus, in Verr. ii. 26. Thermitænus.

Agathocles, in Verr. iv. 55. Notissimus Siculus Rex, de quo vid. Polyh. lib. x. p. 918. imprimisque Diodor. Sicul. qui l. 19. 20. Agathocles late commemorat.

Agathocles, de Div. i. 24. ejus Historia commemoratur. Agathocles historici duo sunt, Babylonius, qui et Cyzicenus dicitur, quod de Cyzico scripsit; et Samius, qui de Rep. Pessimiorum scripsit. Sed hunc locum de Babylonia accipiendum putat Vossius de Hist. Gr. l. iii. p. 158. l. iv. Opp. Utrum ea Historia, quam Cicero offert ex libris de Cyzicenorum rebus, an vero ex aliorum sit, non dixerim. Quatuordecim hoc nomine viros ex antiquitate collegit Fabric. Bibl. Gr. iii. 11. p. 273. quibus adde decimum quintum Agathoclem, Archontem Atheniensem Olymp. cv. eo ipso tempore, quo Delphici Apollinis janum diripere aggressi sunt Phocenses. vid. Pausan. x. 2.

Agasilas, ad Divers. v. 12. Spartiates, neque pictam, neque fictam imaginem suam extare voluit. Offic. ii. 5. sine adjumentis hominum magnas res efficere potuit.

Agis, Off. ii. 23. rex Lacædæmoniorum, diversus ab eo, qui vixit tempore Lyandri, quo duce Athenienses ad flumen Ægos victi sunt.

Aglaophon, de Orat. iii. 7. pictor excellens. Duo Aglaophontes pictores sunt, pater et filius; de quibus veterum locis congesti Junius Catal. Artific.

L. Agrius, Flacc. 13. eques Rom.

Agonis, in Cæcil. 17. Lilybæana mulier, Veneris liberta.

T. Agusius, ad Div. xiii. 70. Cicero nis comes in exilio.

Ahalas, cognomen Serviliorum. v. e. Phil. ii. 11. ubi est sermo de C. Servilio Ah. qui Metium interfecit. Quod in eodem capite ait: Quid duos Servilios, Cascas an Ahalas dicam &c. id ita intellige: Servilios, facinore hoc promeritos, ut Ahalas potius quam Cascas dicerentur: ut recte Manutius et Wesselingius V. C. obs. ii. 16. ubi et docet, Ciceronis ætate nullos Ahalas fuisse.

Aius Loquens, de Div. ii. 32. nomen Dei, ara ejus.

Ala ex Arilla, cognomen Servilii, Orat. 45. ubi tamen Lamb. correxit Hala pro Ahala.

Alabandus, Nat. D. iii. 15. conditor Alabandi et Deus urbis.

Alabarches, ad Att. ii. 17. est Pompeius, qui jactabat se vectigalia pop. Rom. valde auxisse. Quam autem accommodatum sit hoc nomen, ex eo intel-

ligi potest, quod Plinius tradit, quia olim vectigalia in solis pascuis fuerint, propterea servorum esse a censoribus, ut omnia vectigalia reipubl. pascuorum nomine in tabulis, et in pactionibus Censores complecterentur. Vectigal enim e pascuis scriptura dicitur, et Alabarches, ut docet Cupacius, qui hanc vocem Ciceroni reddidit, Obs. viii. 37. dicitur ab ἀλάρα, atramentum, etque adeo magister scripturæ. Sed alii præferunt Alabarcha, ut in hoc Ciceronis loco, ita in aliis, ubi hujus magistratus mentio: in his nuper Weselingius V. C. de Archontibus Judæorum c. 8. dictum putans ab Ægypti Nomo Arabia, quæ resellere longioris est disputationis. Libri quidem et res stant pro priori opinione.

C. Albinus, Att. xiii. 31.

Ser. Albedius, Phil. xiii. 13. Senator, beneficio Antonii.

C. Albinus, ad Div. xiii. 8. Senator, P. Sextii frater.

P. Albinovanus, Har. Resp. 7. pontifex minor.

Albinovanus, (M. Tullius) Vatin. 1. accuator P. Sextii de vi.

A. Albinus, Acad. Qn. iv. 45. Brut. 21. Prætor P. Scipione et M. Marcello Coss. Consul cum L. Lucullo, ejus, qui Mithridaticum bellum gessit, avo, (penn.) scripsit historiam Græce, literatus et disertus. Ejus jocus in Carnadem, qui ipso prætor Romæ fuit. De historia Albini v. Polyb. Exc. de Vit. et Virt. p. 1482. ed. Gron. Macrob. Sat. i. præf. qui sumxit e Gellio xi. 8.

A. Albinus, Brut. 35. post Red. ad Quir. Consul cum M. Antonio Oratore (penn.) Latine dixit.

Albinus, Brut. 35. flamen, disertus.

C. Albinus, Sext. 3. Senator, filium P. Sextii patri collocat.

Sp. Albinus, Brut. 25. It. 34. Lege Manilia post Consulatum oppressus est, multas orationes reliquit.

L. Albinus, Sext. fil. Quirina. Quint. 6. idem videtur, qui memoratur de Orat. ii. 70. Valens in natis Fam. Rom. p. 59. pro Quirina conjicit Carinas. male. non vidit, Quirina h. l. esse nomen tribus, quod sæpe apud Ciceronem adjicitur nominibus propriis, non cognomen.

Statius Albius Oppianicus: Cluent. 4. Larinas, eques Rom. a Cluentio beneficii accusatus et condemnatus. Ejusdem vitricus. vid. in Oppianicus.

Albanum, judicium, Cæc. 10. dicitur ab hoc Albio.

Albius. Sabinus, Atr. xiii. 14.

M. Albutius, Offic. ii. 14. Sed recte viderunt viri docti, legendum: T. Albutius. Nam dicitur post praturam Sardinie accusatus esse a Julio; quod manifeste in T. Albutium convenit. Pcar-

cus autem V. Cel. conjicit ibi legendum pro Sardinie Mueius et Julius: eleganter.

T. Albutius, Brut. 35. Athenis adolescens fuit, perfectus Epicureus evasit, et pene Græcus fuit, orationes reliquit. Fin. i. 3. Athenis Græcis litteris operam dat; Scævole in eum jocus, Orat. 44. apud Luciliem reprehenditur nimium studium in collocaione verborum. Div. 19. Prætor Sardinie. in eum accusationem suscipit Cn. Pompeius Strabo quæstor, neque ei permittitur. in Pis. 38. Offic. ii. 14. in Sardinia ipse triumphat. Prov. 7. e Sardinia triumphum petit, qui ei negatur. Brut. 26. de rep. pecuniis accusatur a Mutio angure. Tusc. v. 37. Athenis æquo animo exul philosophatur. Memoratur etiam de Orat. ii. 70. It. iii. 43.

Alceus, de N. D. i. 27. Delectatur nævo in articulo pueri. Tusc. iv. 33. Vir fortis, tamen de amoribus scribit.

Alcamenes, de N. D. i. 30. Statuarius, cujus Vulcanus Athenis laudabatur. v. Val. M. viii. 11. vixit Phidie temporibus. Opera ejus, quæ opud Veteres commemorantur, enumerat Junius in Catal. Pictor. et statuar. in quibus imprimis nobilis Venus Hortensis: cujus mentio ap. Lucian. in Imag. inist.

Alciades, Or. ii. 22. scripta ejus extiterunt Ciceronis temporibus, de Div. ii. 69. ejus omnium, Tusc. iii. 32. fens Socratem rogat, ut sibi virtutem tradat.

Alcidamus, Tusc. i. 48. Rhetor antiquus et nobilis, scripsit laudationem mortis. Gentilius corrigit Alcidamas: quod recte probat Buberius, sic rescribendum existimans etiam ap. Quintil. iii. 1. adde Ursinum et Davis. ad Cic. l. c.

Alcmaon, Tusc. iii. 5. furiosus fit, Is, qui parricidium fecit, ut est in fabulis.

Alcmaon, Acad. ii. 17. Crotonlatus.

N. D. i. 11. Pythagoricus, sideribus et animo divinitatem tribuit. de eo et scriptis ejus vid. Menag. ad Laërt. viii. 83.

Aledius s. Alledius, Att. xli. 4. 24. 27. amicus Cæsaris et Attici. Alii putant, Casarem, Transaltus Ep. ad Middletonum p. 100, Balbum majorem tecto nomine dici, ut ex Arredio, h. e. qui non hujusmodi loquitur, balbutiendo sit Alledius, ut pro Hirro Illius. Sed nomen hoc occurrit etiam alibi. Lipsius ad Tacit. A. i. 10. legi vult Aledius, et putat esse cum, cujus ibi mentio: cui opinioni favet J. Fr. Gronovius: et sic habet ed. Rom. et P. Manutius edidit.

L. Alenus, de Nat. D. iii. 30. tabulas publicas transcribit, chirographum sex primorum imitatus.

Aleo, de Nat. D. iii. 21. filius Atræi.

Alexander, ad Her. iv. 30. qui et Paris dicitur, raptor Helenæ.

Alexander, ad Div. v. 12. ab Apelle tantum pingi et a Lysippo fingi vult. de Div. i. 23. Ei Calanus mortem propinquam prædixit. de Div. ii. 66. ejus somnium. Tusc. iv. 39. Clitum interfecit.

Alexander Phærus, de Inv. ii. 49. In Thessalia tyrannide a occupat, de Off. ii. 7. insidias uxoris, Thebes, quomodo caverit, de Inv. ii. 49. ab ea interfecit, scil. adjuvantibus fratribus. *Rem totam commemorat Diodor. Sic. l. xv. p. 517. ed. Rhodom. Viri circa Olymp. ev.*

Alexander, Agr. ii. 16. Rex Ægypti. *Ptolemæi Alexandri filius, qui ejectione regno, Tyri mortuus est: dicebatur Romanos fecisse heredes regni.*

Alexander, Att. ii. 20. 22. poëta Græcus, Geographus et Astrologus, negligens homo et non bonus poëta, sed tamen non inutilis et indoctus. *Est Alexander Ephesius, cognomine Lychnus, quem Strabo aliique tradunt Cosmographiam versibus scripsisse. v. Grav. ad h. l. Alexander Polyhistor scripsit quoque Geographica multa, v. Harduin. in Ind. Nomin. Pliniano, sed in prosa.*

Alexion, Att. vii. 2. Medicus Ciceronis. Att. xiii. 25. moritur ibid. xv. 1. 2.

Alexis, Att. v. 20. &c. servus Attico jucundus.

Alexinus, Acad. iv. 24. *Philosophus Megaricus de Schola Eubulida, de quo Laërt. ii. 109. 110. et ibi Menag. Zenoni Stoico inprimis adversarius erat, quem multis sophismatibus verabat. Ex l. c. Cic. intelligi potest, eum contra sensus disputasse, quorum certitudinem Zeno defendebat.*

C. Alfius, Vat. 16. in petitione præturæ repulsam fert, Planc. 17. prætor, Quæstor in causa Cn. Plancii. Vat. 16. laudatur a Cæsare. *Nomen ejus est etiam ad Qu. Fr. lii. 1. §. 7. et ep. 3.*

Allienus, in Cæcil. 15. homo a subcellis, rabula.

A. Allienus, Phil. xii. 12. legatus C. Trebonii a Dolabella intercepti, ad Divers. xii. 11. et 12. *Lathyri nepos. v. Valens de num. Lagid. p. 131. legatus Dolabellæ, iv. legiones ex Ægypto eductas tradit C. Cassio in Syria. Att. x. 15. prætor Lentulo et Marcello consulibus.*

Sext. Alphenus, Quint. 5. it. 24. a Sulla proscriptus. Ejus bona emerant P. Quintus et Sext. Nævius.

C. Amasanius seu *Amasinius*, ad Divers. xv. 19. Epicureus. Acad. i. 1. malus auctor de philosophia Latinus. Physica Epicurea scripsit, Tuscul. iv. 3. Ejus libris commoventur homines, ut Philosophiam Epicuream discant.

Amianus, Att. vi. 1.

Ammonius, ad Divers. i. 1. legatus Ptolemæi Auletræ, Romam missus, au-

xilii contra seditiosos Alexandrinos petendi causa.

Anpia, ad Divers. vi. 12. filia Ampii Balbi.

T. Ampius Balbus, ad Div. i. 3. prætor Cilicie ante Lentulum. ibid. ii. 16. x. 29. quæ tota epistola ad eum scripta est. xii. 20. Att. viii. 11. Pompeianus, delectum habet. de ejus tribunatu et lege de Pompeio v. Vellei. Pat. ii. 40.

Amphiarus, ad Divers. vi. 8. de Nat. D. ii. 3. augur. de Divin. i. 40. augur clarus et præstans.

Amphilochus, de Divin. i. 40. Argivorum rex et augur.

Amphion, ad Herenn. ii. 27. de Divin. ii. 64. *Jovis et Antiopæ filius, eodem partu cum Zetho editus. Lyre cantu muros Thebanos edificasse fertur &c.*

Amynomachus, de Fin. ii. 31. heres Epicuri. cf. Laërt. ix. 16. 17.

Amynas, Att. xii. 9. Philippi Regis Macedoniæ pater. Amyntæ filius h. l. est L. Marcus Philippus.

Amyntas, Flacc. 30. Apolloniadiensis.

Anaces seu *Anætes*, Nat. D. iii. 21. Jovis et Proserpinæ filii, Dioscuri, Tritopatreus, Eubuleus et Dionysius.

Anacharsis, Scythes, Tusc. v. 32. ejus *ἀνράξις*; epistola ad Hannonem.

Anacreon, Tusc. iv. 33. Ejus poësis tota est amatoria.

Anaxagoras Clazomenius, Physicus. de Or. iii. 33. Brut. 11. Periclis præceptor. de Or. iii. 15. otium secutus est. Tuscul. v. 39. patrimonium suum relinquit discendi studio. Tusc. iii. 13. quomodo mortem filii tulerit. Acad. iv. 31. nivem albam esse negat, quia aqua nigra, unde concreta esset. Acad. iv. 37. Homæomerin, contra has egregie disputat Lucret. lib. i. de N. D. i. 11. primus mundum mentis infinitæ vi designatum esse dicit. in quo quid desideraverit Socrates, et multa alia digna lectu de Anaxagora vid. np. Batium in Lexic. v. Anaxagore. Acad. i. 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. Tusc. i. 43. Lamproci moritur.

Anaxarchus, Demoeritæus. Tusc. ii. 21. fortitudo in subeunda morte a Nicocreonte. *Abderita, Democriticus: Apud Alexandrum M. graciosus fuit, ejus mensæ cum esset una cum Nicocreonte, Cypri præfecto, adhibitus, eum acriter perstrinxit, quem deinde dolorem mortuo Alexandro sic vultus est Nicocreon. vid. Philo p. 881. Laërt. ix. 58. Justin. xii. 13. 4. Plin. H. N. vii. 23.*

Anaximander seu *Anaximandrus*, de Divin. i. 50. physicus, prædicit Lacedæmoniis terræ motum. Acad. iv. 37. Omnia gigni ex infinitate naturæ dicit. de Nat. D. i. 10. Nativos et mortales Deus facit.

Anaximenes, Acad. ii. 57. Ex acre orania fieri. de N. D. i. 10. Acre Deum facit, eum gigni, immensum et semper in motu esse.

Ancarius, Chuent. 59. pastor.

Qu. Ancharius, Q. F. Sext. 53. Trib. pl. Cæsare et Bibulo Consulibus, quo usus Bibulus in impedienda C. Cæsaris Agraria lege in Pison. 38. ad Divers. xiii. 40. Macedoniae proconsul post Pisonem ex prætura.

Anchialus, ad Div. xiii. 45. servus L. Egnatii equitis Rom.

Andricus, ad Div. xvi. 14. servus Ciceronis, qui et *Menander* dicebatur.

Andromacha, Att. iv. 15. de Div. i. 13. Eonii fabula.

Andromeda, Nat. D. ii. 43. sidus.

Andromenes, Att. xiii. 24.

Andron, Verr. iii. 45. Ætensis Senator.

Andron, ad Div. xiii. 67. Artemonis filius, Laodicensis.

C. Andronicus, Puteolanus. Att. v. 15. familiaris Ciceronis.

Anemo, Nat. D. iii. 20. (pro quo *Davinius* : *Almo*) Deus Romanorum : proprie fluvius prope Roman.

Anicatus, Att. ii. 20. amicus Attici.

L. Anicius, Brut. 83. a quo *Anicianum* vinum, *Aniciana* nota. Consul fuit A. U. DCCCIII.

C. Anicius, ad Div. vii. 26. xii. 21. Senator legatione libera in African legatur.

Annalis, ad Div. xiii. 8. cognomen Villiorum, unde ? v. in *Lex Annalis*.

Annius Brochus, Verr. iii. 40. Senator Panormitanus.

C. Annicius, ad Div. xii. 25.

M. Anicius, ad Div. xiii. 55. xv. 4. legatus Ciceronis in Cilicia.

Annia, in Verr. i. 43.

Annicerii, philosophi. Offic. iiii. 33. *Cyrenaeici Philosophi ab Aristippo profecti. Nomen habent ab Anniceride, discipulo Hegesie, qui est Aristippi discipulus.*

Annius Saturninus, Att. v. 1.

C. Annii Bellienus, Font. 4. legatus Marci Fonteii, Prætoris Gallie.

L. Annii, Verr. i. 41. propinquus P. Annii Aselli, et heres secundus.

M. Annii Appius, Balb. 20. Camertinus, a C. Mario civitate donatus.

M. Annii, Verr. i. 5. civis Romanus.

M. Annii, Verr. v. 29. homo splendidissimus, eques Rom. qui testimonium contra Verrem dixit.

M. Annii, Att. v. 4. legatus Ciceronis.

P. Annii Asellus, Verr. i. 41. civis

Rom. Sacerdote prætore urbano mortuus.

T. Annii Luscus, Brut. 20. Q. Fulvii Nobilioris collega in Consulatu a. dc. adversarius *Ti. Gracchi* agrariam ferenti. *Epit. Liv. 58. ubi. v. Drakenb.*

T. Annii, ad Quirit. post redit. 6. Milo, Trib. pl. eo anno, quo Cicero revocatus est. *vid. plura in Milo.*

T. Annii Cimber, Phil. xi. 6. Lysidici Græci hominis filius, Antonianus. Phil. xiii. 12. prætorius, de beneficio Cæsaris.

T. Annii Velina, Brut. 48. in concionibus tolerabilis orator.

Anteros, Att. xiii. 44.

Anteros, de Nat. D. iii. 23. filius Veneris ex Marte.

Anteros, Att. ix. 14. xi. 1. servus vel libertus Attici.

Antherus, ad Div. xvi. 21. servus.

Anthropinus, in Verr. v. 34. Apolloniensis.

Anticlea, Tusc. v. 16. fuit mater Ulyssis. *sed hoc loco Cicero ancillam nominare voluit, quæ Euriclea dicebatur, auctore Homero. Nisi vero librarium error est, ut placet Buhrio.*

Antigenidas, Br. 50. thibicen, qui discipulo frigenti ad populum dixit : mihi cane et Musis.

Antigonus, Deiot. 15. legatus Deiotari ad Cæsarem.

Antigonus, ad Div. xiii. 32. libertus Cn. Otacilii Nasonis.

Antigonus, Off. ii. 14. Macedoniae Rex, ejus epistola ad Philippum filium. Est Antigonus II. Soter, qui mortuo Demetrio II. tutor impuberis filii fuit, ducta matre et diademate sumto, ita tamen, ut privigno regnum conservaretur.

Antimachus, Brut. 51. poeta, poema suum (quod Ciceronis ætate extitit, Thebaida) cum recitaret, omnes præter Platonem eum reliquerunt. *Obscuritas hujus hominis pene in proverbium abiit. v. Fossius ad Catull. p. 323.*

Antiochus Magnus, de Or. ii. 18. Syriæ rex, Hannibalem recipit. Verr. i. 21. a L. Scipione vincitur. Sext. 27. intra Taurum regnare jubetur : Asia, qua ille muletatur, Attalo donatur. Deiot. 13. ablatam a Romanis Asiæ partem æquo animo fert.

Antiochus Epiphanes M. F. Phil. viii. 7. a Popillio jubetur abscedere Alexandrin.

Antiochus, Phil. ix. 2. Antiochi magni nepos : ad eum Cn. Octavius mittitur, ut eum classes habere et elephantos alere prohiberet. *Est Epiphanis fil. cf. ad h. l. Polyb. Legat. 107.*

Antiochus Antiochi X. Pii et *Selenes* (v. inf.) filius, *Seleni* *Cyboactis* frater. Verr. i. 27. Romam venit, regni Ægypti petendi causa, et per Siciliam transiens a Verre expulatur. *Est is, qui vulgo Asiaticus dicitur: cui Pompeius regnum Syria ademit, et solam Commagenen, cum particula Mesopotamiae reliquit, unde Rex Commagenus vocatur ad Div. xv. 1. Nam eundem esse, ut Valenti de Numis Seleuc. videtur, temporum ratio arguit. De regibus Commagenis est libellus Massoni in Haymi Thes. Britann. T. I.*

Antiochus Ascalonita, Acad. i. 3. magister M. Varronis, e nova Academia remigrat in veterem, scribit contra Philonem. Brut. 19. Academia nobilissimus, auditur a Cicerone. Acad. iv. 5—18. Disputationis ejus contra Academiam novam compendium, Cap. 19—22. inconstantia ejus in sentiendo, iv. 43. germanissimus Stoicus, si pauca mutasset. i. 4. librum contra Philonem scribit nomine Sosus. iv. 9. quomodo ostenderit concedendum esse ab Academicis, perceptum esse hoc: nihil percipi posse. Nat. D. i. 7. librum scribit ad Balbum. Ab eo dicuntur *Antiochine* partes, ad Divers. iv. 8. *Ex his patet vere Sextum Empir. Hypot. Pyrrh. i. 33. extr. scripsisse: 'Ο' Ἀντίχου τῶν ἐκείνῳ μισθῶν ἡς τὴν Ἀκαδημία.*

Antiochus, Cæcin. 8. servi nomen.

Antiochus, Flacc. 36. libertus.

Antiochus Gabinus, Att. iv. 16. libertus Gabinii.

Antiope, Nat. D. iii. 21. uxor Pieri, mater Pieridum. Fin. i. 2. et alibi tragœdia Pacuvii.

L. Antipater, (Cælius) Brut. 26. scriptor luculentus, juris civilis peritus, L. Crassi magister. Orat. ii. 12. L. Crassi Oratoris familiaris, scripsit belli Punici ii. historiam, disertius quam superiores, etsi non plane probetur. Legg. i. 2. historicus Latinus, Fannio æqualis, accuratius scripsit superioribus, tamen sine uitore. *De compendio ejus a M. Bruto facto v. in M. Brutus. de eo vid. Fossium de Hist. Lat. i. 8.*

Antipater Cyrenæicus, Tusc. v. 377. cæcus fuit. *de eo vid. Laërt. ii. 86.*

Antipater Derbetes, ad Div. xiii. 73. familiaris Ciceronis.

Antipater Sidonius, Or. iii. 50. de Fato 2. poeta, qui poterat versus hexametros aliosque variis modis fundere ex tempore. *Hujus Antipatri epigrammata sunt quædam in Anthologia, quæ suggeret Index Auctorum Anthol. subiectus.*

Antipater, Offic. ii. 24. Tyrius, Stoi-

cus, Ciceronis temporibus floruit et paullo ante mortuus est, quam filius M. Ciceronis Athenas venisset. *Ex eodem loco intelligi potest, eum de officiis scripsisse. Dicitur enim reprehendisse Pannatium, quod in utilitatum præceptis quadam omiserit.*

Antipater Tarsensis, Acad. iv. 6. reprehenditur, quod contra Academicos (in primis Carneadem) disputet. de Divin. i. 3. duo libros edidit de Divinatione de Divin. i. 20. ii. 15. statuit ad hostiam deligendam ducem esse vinum quandam sententiam atque divinam, quæ toto confusa mundo sit. Offic. iii. 12. Diogenes Babylonii discipulus, quædam magistri reprehendit. *Hi tres Antipatri sæpe a doctissimis hominibus permiscuntur, v. c. Stanley p. 655. qui nimis hic brevis est, Græv. ad Offic. ii. 24. &c. Accuratus distinxere Fabric. B. G. iii. 15. Jonsius i. 13.*

Antipater, Offic. ii. 14. rex Macedoniæ. Ejus ad Cassandrum filium epistola. *Dicitur rex, quia potestale regia usus est post Alexandri M. mortem, rege Philippo Arida. Cassander demum diadema sumxit.*

Antiphon, Att. iv. 15. servus, histrio.

Antiphon, Orat. ii. 59. nomen comicum.

Antiphon Rhamnusius, Brut. 12. Socratis æqualis, sophista, locus communes scripsit: optime capitis causam oravit. *Ab hoc boni rhetores dicti Rhamnusii. Hic est, qui a Socrate ap. Platonem in Menexeno et Xenoph. Memor. Socr. i. 6. perstringitur. De eo eruditam Diatribam scripsit Petr. Spanius Lugd. B. 1765. 4. ejus extant orationes.*

Antiphon, de Divin. i. 20. ii. 70. conjector quidam somniorum. de Divin. i. 51. ejus artificiosa somniorum, oraculorum, et vaticinationum interpretatio. *Atheniensis fuit, inuagians, qui et libros de Interpretatione somniorum scripsit, qui in Onirocriticis Artemidori ii. 14. et ab aliis memorantur. v. Fabric. B. G. ii. 26. ubi Antiphontes plures commemorantur.*

Antisthenes, Nat. D. i. 13. ejus liber, qui *Physicus* dicebatur. Naturalem unum Deum facit. Att. xii. 38. ejus dialogus laudatur. homo acutus magis, quam eruditus. Orat. iii. 17. patientiam et duritiem maxime in Socraticis adamarat, ab eoque Cynici et Stoici orti sunt.

Antistius, Rosc. 32. accusator, bello civili Sullano cæsus.

C. Antistius, Verr. iii. 71. eques Rom. magister publicanorum in Sicilia.

L. Antistius, Balb. 21. Orator. P. scribendum putat Abramius.

M. Antistius, Or. ii. 71. Pyrgensis. equum ei ademit Lepidus censor.

P. Antistius, Brut. 49. 63. rahula probabilis restitit C. Julio L. F. contra leges (Villium) Consulatum petenti, in tribunatu A. U. DCLXVI. cf. c. 90.

T. Antistius, ad Div. xiii. 29. Quæstor Macedoniæ initio belli civilis. Corcyræ moritur. *Pater*, ut opinor, *Consularis*, quem laudat *Velleius* ii. 43.

Antistius Severus, ad Q. Fr. ii. 1. tribunus pl. a. U. DCCXVII. *Manutius* pro Severus legi vult Vetus, ut idem sit cum sequente, quod placuit etiam A. Augustino, vel S. Antistius Vetus, quam sententiam ornat Spanhem. de F. et P. N. Diaz. vi. Jac. Gronovius retinet vulgatum lectionem, et tamen de eodem intelligit, post Ursinum, qui et hoc Antistie gentis cognomen docet.

Antistius Vetus, ad Brut. 11. libertatis vindex et defensor, M. Bruto carissimus. *Vir adilitius*, cum illa epistola scriberetur, petiturus mox præturam, ut ex illa epistola patet; et legatus M. Bruti.

Sp. Antius, Phil. ix. 2. in legatione a Larte Tolumnio occisus. *Sed ap. Plin. H. N.* xxxiv. 6. est Sp. Nautius: quod hic reponendum putat Harduinus: idque verum puto.

M. Antius Briso, Brut. 25. tribunus pl. restitit L. Cassii legi tabellariæ.

C. Antonius M. fil. ad Div. v. 5. Flacc. 38. *Ciceronis collega*. Habuit quandam infamiam. Ejus damnatione Catilinæ sepulchrum floribus ornatum et epulis celebratum. Dom. 16. a Cicerone defenditur de majestate reus. Vat. ii. reus factus est de repetundis et de majestate. Cæli. 31. accusatur a M. Cælio. ad Div. v. 6. procos. Macedoniæ minus officiosus est in Ciceronem. ad Att. i. 12. Pompeius ei in Macedonia successum vult. Dicit Ciceroni partem pecuniæ queri in Macedonia. *M. Antonii Oratoris filius*.

C. Antonius, Phil. vii. 6. frater M. Antonii Triumviri. Phil. iii. 10. (qui ibidem L. Antonius in *Vulgatis* dicitur, male tamen, ut omnes fatentur,) Macedonia sortitus est, sortiente M. Antonio Cos. fratre.

L. Antonius, Phil. v. 7. frater M. Antonii Triumviri, gladiator Asiaticus dicitur. Phil. v. 3. a M. Antonio creatur VIIvir agrorum dividendorum. Phil. vi. 5. ejus statua in foro. ad Div. x. 15. eum persequitur post pugnam Mutinensem Plancus cum fratre. ad Div. x. 33. post pugnam Mutinensem Alpes

occupat.

M. Antonius, Offic. ii. 14. orator. accusando nobilitatus est. Brut. 36. qualis Orator. Tusc. ii. 24. ejus in dicendo contentio. Cluent. 50. quare nullas orationes ediderit. Or. ii. 1. omnis cruditionis expertus putatus est. Verr. i. 23. putatus est nullas tabulas conficere. falso. ad Quir. post Red. 5. Consul cum A. Albino. Or. ii. 1. Ciliciam Proconsul rexit. ibid. 45. M. Aquillium et C. Norbanum defendit. ibid. ii. 68. Censor de ambitu reus factus est. ad Div. vi. 2. bellum civile prædicit. Or. iii. 3. interfectus in Mariana proscriptione, caputque in rostris positum est. ad Her. iv. 5. v. in Bruto. Or. i. 7. de hoc Antonio, ut et de C. Cæ. Collega, et Triumviro egregia congestit, et numis illustravit Valens in *Famil. Rom.* T. 1. p. 79. sqq.

M. Antonius M. f. in Verr. ii. 3. iii. 91. prætor. infinitum imperium ejus, quod scil. nactus est in omnes oras maritimas factione Cethegi et gratia Cottæ Consul a. U. DCLXXIX. avarissimus homo, Siciliam depopulatur. Est oratoris filius, Triumviri pater, qui in expeditione Cretensi, a qua Creticus est appellatus, perit.

M. Antonius, M. Antonii Cretici F. Oratoris N. Phil. ii. 2. Q. Fadii libertini filium ducit. Cum C. Curione fil. libidinem exerceat. ad Div. iii. 6. præfectus evocatorum in Cilicia. Phil. ii. 20. In Quæstura sine ScTo, sorte, lege, egestate coactus, ad Cæsarem in provinciam proficiscitur. In tribunatu C. Marcello et L. Lentulo Coss. ScTo contra Cæsarem intercedit, et ad Cæsarem fugit. *conf. Cæs. B. Civ.* i. 1. Mil. 13. P. Clodium interficere conatur. Att. vii. 8. ejus tribuni pi. concio in Pompeium. ad Div. viii. 14. augur fit. Phil. ii. 14. a C. Trebonio revocatur, dum Cæsar interficitur. Phil. i. 1. statim post cædem Cæsaris Optimatibus favet, et Dictaturam in perpetuum tollit. ibid. 2. Amatiū Pseudo-Marium interficit in consuiatu. ad Div. xii. 3. Cæsari statuam ponit in rostris, et inscribit: PARENTI OPTIME MERITO, (hanc deinde Dolabella evertit.) Att. x. 13. ejus leones (add. *Plin.* viii. 16.) Att. x. 10. Phil. ii. 24. 25. Cytlicidem secum lectica aperta portat. ad Div. x. 30 et 11. ad Mutinam vincitur, quod prælium describitur. Phil. v. 9. Mutinam obsidet &c.

M. Antonius, diversus a Illiviro est

Phil. iii. 10.

Antro, ad Att. xv. 17.

Arde, Nat. D. iii. 21. Musa, ex primis quatuor, patris Jove altero.

†

Apella, ad Div. x. ep. 17.
Apella, ad Div. vii. ep. 25. libertus M. Fabii Galli.
Apella Chius, Att. xii. 19. columnarum artifex. *Hunc Apellam non commemoravit Junius: sed habet alium Apellam statuarium e Plin. xxxiv. 8.*
Apelles, Brut. 18. pictor, ad Div. i. ep. 9. Venerem imperfectam reliquit. de Off. iii. 2. nemo eam absolvere se posse confusus est. ad Div. v. 12. apud Alexandrum graciosus, qui ab eo solo se pingi voluit.
Apenas, ad Att. iv. 8. servus.
Aphilia, Brut. 48. aptior concionibus orator, quam iudiciis. *Ed. Mediol. habet Aphila*, unde post factum *Ofella*. Guilielmus malebat *Ofilius*. v. et Corradus ad h. l. sed frustra laboratur in hoc nomine a viris doctis.
Apollo, Nat. D. iii. 23. Arcades Nomionem appellant. ib. 16. cum Hercule de tripode certat. ib. 23. cum Jove de Creta. Acad. iv. 28. erinitus. Tase. iv. 34. sanetus. Verr. iv. 53. Temenites.
Apollinis operta, de Div. ii. 55.
Apollinares ludi. Phil. i. 15. ii. 13. Att. ii. 19. de eorum origine tirones legant Liv. xxiv. 12. ubi auctores de his ludis laudat Dukerus. Actos esse iv. *Id. Jul. e Cicerone, Macrobio, et Dione demonstrat Norisius in Cenotaph. Pis. p. 137. 138.*
Apollodorus Pyragrus, Verr. iii. 31. Argyniensis.
Apollodorus, Nat. D. iii. 33. Tyrannus Cassandrem. de eo lege *Ælian. V. H. xiv. 41. xv. 15.*
Apollodorus, Att. xii. 23. ad ejus Chronica respicitur. *Ea sunt Apollodori Atheniensis, cujus nobis Bibliotheca sola e scriptis pluribus reliqua est. de eo et ejus scriptis v. Fabric. B. G. iii. 27. de Chronicis autem, quæ iambis conscripta erant, et accurate temporis rationem designabant; unde Romani iis libenter utebantur, et Laërtius in definiendis ætatibus philosophorum crebro usus est; vide etiam Menag. ad Laërt. i. 37. ii. 2. Iosius ad Cic. l. c. eum confundit cum Epicureo Apollodoro, qui antequam dictus est, et vitam Epicuri scripsit.*
Apollodorus, Nat. D. i. 34. Est Academicus, Zenoni Epicureo æqualis, a quo maledictus, ut Cicero ait, agebatur.
Apollonides, Flaccian. 21. Temnites.
Apollonius, Alabandensis. Or. i. 24. mercede docuit rhetoricam, sed minus idoneos noluit docere. ib. 17. ab eo rhetoriæ didicit aliquando Cicero: quo nomine sæpe apud Ciceronem commemoratur. Cognomen ejus est Molo vel Molonis. *Vixit in Rhodo insula.*

Apollonius, Drepanitanus, Verr. iv. 17.
Apollonius, Verr. v. 7. Panormitanus.
Apollonius, ad Div. xiii. 16. libertus P. Crassi M. F. doctus.
Apollonius, Att. iv. 7. homo Græcus.
Aponius, v. *Apronius*.
Appio, (sic enim Latini scribunt: v. inscriptio ap. Scaligerum ad Euseb. p. 154. rectius tamen foret more Græcorum Apio.) Agrar. ii. 19. Ptolemæus, Rex Cyrenarum, qui pop. Romanum heredem fecit. v. Liv. Epit. 70.
Appii, sunt Claudie familie, de quibus vid. in Claudiis.
Apronius, Verr. ii. 44. homo fœdus, de cohorte Verris.
Q. Apronius, Verr. iii. 9. princeps decumanorum.
Apronius, Milon. 27. juvenis. Sic Vulgg. quod correctum est *Aponius*.
L. Apuleius Saturninus, Brut. 62. seditiosorum post Græchos eloquentissimus. *Hujus tribuni pl. sæpe mentio est ap. Ciceronem. De legibus ejus v. in Ind. Legg. de ipso autem Plutarch. in Mario. Appian. B. C. l. i. &c. Appul non Apul. scribendum docet Burman. ad Suet. Aug. c. 100.*
Apuleia, populi, Att. iv. 11. dicitur P. Clodius, propter seditiones et libidines. *Tunstallus Ep. ad Midlet. p. 98. navult intelligi Clodium: ceterum locum vitiosum putat.*
L. Apuleius, Div. 15. subscriptor Q. Cæcili, nullo usu forensi.
L. Apuleius, Plane. 11. prætor Macedonie Questore Cn. Plancio.
Apuleius, ad Div. xiii. 45. Proquestor in Asia Q. Philippi Proconsulis.
P. Apuleius, Phil. vi. 1. trib. pl. Hirtio et Pansa Coss. Ciceronem producit, et de M. Antonio interrogat. Phil. xiv. 6. Ciceronem a suspitione fascium ad populum liberat. Att. xii. 13. 14. fit augur.
Apuleius, prædicator, Att. xii. 14. 17. diversum putant ab *Apuleio augure*, qui in eadem ep. nominatur. *Et sic videtur, quod additur prædicator: quod distinctionis causa factum, verisimillimum est. An idem est v. 1.*
Aquila, Phil. xi. 6. *Pontius*, de percussoribus Cæsaris, L. Planeum Pollentia expellit.
Q. Aquilius Gallus, Cæc. 27. Jctus summus, mirifice laudatur. Brut. 42. paratus in agendo et celer in respondendo. de Offic. iii. 14. Tulit formulas de dolo malo. Quint. 1. &c. sæpe nominatur. ad Att. i. 1. non vult Cons. petere propter valetudinem et regnum judiciale. Top. 7. quomodo litus definitur.
Manius Aquilius, Agrar. ii. 30. bello

fugitivorum, liberalis in civitates Siciliæ in Verr. iii. 54. Procons. Siciliæ Br. 62. de Offic. ii. 14. accusatur diligenter a L. Fusio. p. Flacc. 39. absolvitur propter memoriam belli cum fugitivis in Cæcil. 21. accusatur a P. Lentulo, principe senatus. Orat. ii. 45. eum defendit Antonius orator. Tusc. v. 5. crudeli morte perit. *Est enim a Mithridate, auro liquefacto in os infuso, necatus. Ceterum hunc Aquillium alterius M. Aquillii, qui a P. Lentulo accusatus est, filium putat Manutius ad Div. in Cæcil. c. 21. Mihi non liquet.*

Aquinus, Tusc. v. 22. malus poeta, qui etiam a Catullo notatur, ep. 14.

Aratus, Nat. D. ii. 41. ejus carmina a Cicerone admodum adolescentulo convertuntur. de Or. i. 16. Acad. iv. 20.

Aratus Sicyonius, Offic. ii. 23. laudatur. Patriam a tyranno oppressam liberat. *Est auctor faderis Achaici, cujus vitam luculenter scripsit Plutarchus: add. Polyb. l. ii.*

Arbuscula, ad Att. iv. 18. Mima, de qua est apud Horat.

Arcenias, de Or. iii. 18. Polemonis discipulus. Fin. v. 31. Podagræ dolores fortiter fert. Acad. i. 12. negat quicquam sciri posse, illud ipsum quod Socrates reliquerat, cum Zenone certat. Acad. iv. 24. Zenonis et Arcesilæ disputatio in quo vertatur.

Archagathus, Haluatinus, in Verr. iv. 23.

Arche, Nat. D. iii. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.

Archelaus, Div. ii. 42. summus Astrologus tempore Panætiæ.

Archelaus, Tusc. v. 4. Anaxagoræ discipulus, idemque Socratis præceptor.

Archelaus, Tusc. v. 12. Perdicæ filius, fortunatissimus putatus. *De hoc Macedonia rege v. Buharius ad h. l. et Spanhem. de V. et P. N. T. I. p. 376.*

Archelaus, Rab. P. 8. Comanorum sacerdos, gener Ptolemæi, regis Ægypti, qui Alexandriam, Ptolemæo Aulete pulso, occupavit: de cujus genere et fati v. Strabo xii. p. 334. add. Noris. Cynotaph. Pis. p. 225. *Est autem filius Archelai ducis Mithridatici contra Sullam in Græcia, ut ille docet.*

Archias, Aulus Licinius, Poëta, Arch. i. sqq. Antiochenus, civitate donatus a Crasso, Ciceronem ad studia cohortatur et in iis juvat. ibid. 3. ejus fama, amicitie, in-ignis facultas poetica, libri. ad Att. i. 16. Lucii Luculli Mithridatico bello gestas res scribit. Suspiciatur Cicerone res Metelli Numidici scripturum. Div. i. 36. ejus versiculi quidam Latine

conversi. *Epigrammata quædam hominis restant in Anthol. Gr.*

Archidemus, Acad. iv. 47. Dialecticus, Stoicus. *Tarsanis fuit. de eo vid. Laërt. vii. 40. 68. 84. 88. Auctores, qui de eo egerunt, multos laudat Fabric. B. G. l. iii. c. 10.*

Archidemus, Flacc. 22. Trallianus.

Archilochus, Tusc. i. 1. regnante Romulo vixit. ad Att. xvi. 11. Ab eo Archilochium edictum Bibuli. Attic. ii. 20. i. e. acerbum.

Archimedes, Orat. iii. 33. Tusc. i. 25. Nat. D. ii. 35. ejus sphaera. *de qua vid. etiam Sert. Empir. adv. Math. l. ix. p. 577. et ibi Fabricium ror. xiv. Fin. v. 19. patriam captam præ studio non sensit. Verr. iv. 58. Marcellus ejus mortem moleste fert. Tusc. iv. 23. ejus sepulcrum a Cicerone Quæstore repertum.*

Archonides, Verr. iii. 56. iv. 26. Elorinus.

Archytas Tarentinus, de Orat. iii. 34. Pythagoreus, Philolai præceptor. Fin. v. 29. Platonis tempore vixit. Fin. ii. 14. Platonis ad eum epistola, nona inter epistolas Platonis. Tusc. iv. 36. iræ potens.

Arcus, Att. v. 9. libertus.

Arganthionius, Cato 19. rex Tartariorum, qui octoginta annos regnavit, centum et viginti vixit. *add. Plin. H. N. vii. 48.*

Ariarathes, ad Div. xv. 2. Att. xiii. 2. Ariobarzanes filius; et alius, Ariobarzanes frater.

Arion Methymæus, Tusc. ii. 27. *Citharædus, de quo nota est ex Herodoto fabula.*

Ariobarzanes, Manil. 2. rex Cappadociæ a Mithridate regno expulsus. socius populi Romani. Eusebes et Philoromæus dicitur. *qui tituli etiam in numis occurrunt. Cilicis Proconsuli Ciceroni commendatur a Senatu, et ab eo magno periculo liberatur, laudatur. conf. ad Div. xv. 2. 4. Attic. v. 20. Prov. 5. Gabinio in ulciscendis inimicis utitur.*

Aristæus, Nat. D. iii. 18. olive inventor, Apollinis filius. Verr. iv. 57.

Aristæus, Verr. v. 42. Dexionis filius.

Aristides, de Offic. iii. 4. *Justus* dictus est. ibid. iii. 11. Themistoclis consilium utile, quia injustum, non probat.

Aristippus, Socraticus, de Orat. iii. 17. Cyrenaicæ philosophiæ auctor. ad Div. ix. 26. ejus dictum de Laide. Acad. iv. 42. voluptatem summam bonum facit. Offic. i. 41. licentia ejus contra morem consuetudineque loquendi non est imitanda.

Aristo, ad Div. ii. 18.

Aristo Chius, *Stoicus*. Acad. iv. 42. Fin. ii. 11. 13. summum bonum in *ἀγαθότητι* ponit. Nat. D. i. 14. ejus de natura Deorum sententia. *Commemoratur etiam Aristo quidam* Tusc. v. 8. qui Bruto persuaserat, virtute effici vitam beatam, non beatissimam, et quocum Ciceroni hoc nomine disputatio fuit: *sed ibi Aristum legendum docent Davinius et Buherius*.

Aristo, Balb. 52. Massiliensis, a Sulla civitate donatus.

Aristocritus, ad Div. xiv. 3. servus aut libertus potius.

Aristodamus, Apollonidiensis. Verr. v. 6.

Aristodemus, ad Att. ii. 7.

Aristogiton, Tusc. i. 49. *Atheniensis*, qui cum *Harmodio Pisistrati tyrannidem* evertit.

Aristomache, Tusc. v. 20. uxor Dionysii tyranni.

Aristonicus, Phil. xi. 8. cum eo bellum gestum L. Valerio et P. Licinio Coss. Agr. ii. 33.

Aristophanes, Comicus, Legg. ii. 15. poeta facetissimus. Or. 9.

Aristophanes, Or. iii. 33. Grammaticus liguus. Fin. v. 19. Att. xvi. 11.

Aristoteles, Tusc. iii. 28. sperat philosophiam brevi tempore absolutam fore. Acad. i. 4. Socratis dubitationem et disserendi genus relinquit, Platonis ubertatem complexus. Acad. i. 7. quintum genus elementorum statuit, e quo mentes et sidera. Tusc. i. 10. *βριδύχμα*, de mente sententia. de Fin. v. 4. primus instituit exercitationem de omnibus rebus in utramque partem disserendi. Fin. v. 5. Duplex scribendi genus Aristotelis, populare et subtile, causa est, quare interdum non idem dicere videatur. Ejus libri de moribus, utrum ipsius an filii? Nat. D. i. 13. Scripsit libros de philosophia, quorum hic tertius laudatur. In sententia de Deo inconstans. de Off. iii. 8. honestatem omnibus rebus præfert. de Inv. i. 5. plurimum Oratoriae profuit. de Orat. iii. 35. eloquentiam professus est, quod videret Isocratem in eo genere frequentari. ad Div. i. 9. ejus ratio oratoria omnis libris de Oratore Ciceronianis continetur. ibid. Aristotelius mos est, cum scribimus in sermone ac dialogo. ad Att. ii. 1. Aristotelia pigmenta h. e. ornamenta orationis ex Aristotelis præceptis. Or. ii. 39. liber ejus, in quo artes dicendi omnium superiorum narravit. cf. Inv. ii.

Aristoteles, A. Licinius, Melitensis, ad Div. xiii. 52. hospes Ciceronis.

Aristoxenus, Fin. v. 19. Musicus,

Att. vii. 4. Or. iii. 33. Tusc. i. 10. quid de anima senserit. ibid. 18. sententia de anima reprehenditur. Aristotelis discipulus.

Aristus, Academicus, Att. v. 10. Acad. i. 3. frater Antiochi, ejus, qui auctor est quintæ Academicæ, de quo supra. quocum conjungitur. Tusc. v. 8. Sic enim ibi legendum, non Aristo. ut docuere ad illum locum Davinius et Buherius. M. Bruti magister. *Plutarchus in Brut. init. adeo φίλος et συμπίκτος vocat*. Brut. 97. Academicæ heres, hospes et familiaris Ciceronis.

Aristus, in Verr. iv. 12. Panormitanus.

Arquus, s. *Arcus*, *Arqui*. Nat. D. iii. 20. Thaumantis filius.

C. Arrius, ad Att. ii. 14. 15. &c. amicus Ciceronis et vicinus ejus in Formiano. ad Q. Fr. i. 3. summam amicitiam cum Cicerone simulans, eum insidiosè tractat. *Sed fortasse etiam hoc alterum ad Q. Arrium fil. referri potest, quem ipsum Vat. 12. familiarem suum appellat*.

Q. Arrius, Br. 69. grata populo verborum copia fuit, qua, infimo loco natus, pecuniam et honores consecutus est. &c. Verr. ii. 15. et iv. 20. prætor Siciliæ designatus, non successit *Verr*, quod exorto bello servili missus est contra *Crizum* et *Spartacum*: quorum illum profligavit, ab hoc victus est. Liv. Epit. 96.

Q. Arrius, ad Att. ii. 5. destituitur in petitione Consulatus a Cesare, quem ipse ante juverat. Vat. 12. epulum dedit in honorem patris, *Cæsare et Bibulo Coss. Is est etiam, quem amicum suum vocat, p. Milon. c. 17. Videtur autem esse filius Q. Arrii Prætoris Siciliæ designati, et hoc epulum dedisse eam ipsam ob causam, ut populi auram captaret, consulatum petiturus. Magnificum hoc epulum fuisse vel Horatii locus indicat, Satyr. ii. 3.*

Arsaces, ad Div. viii. 14. Rex Parthorum; quocum Cigero bellum gessit in Cilicia. Est *Orodes*, *Phraatis* fil. ut alio loco a Cicerone vocatur.

Arsinoa, Nat. D. iii. 22. *Arsippi* uxor. *Arsippus*, Nat. D. iii. 22. *Arsinoæ* vir, *Æsculapii* cujusdam pater.

Artavasdes, Att. v. 20. Rex Armeniorum. v. 21. ejus filia nubuit *Deiotaro* filio. ad Div. xv. 2.

Artaxerxes, Att. x. 8. *Xerxis* filius, ad quem *Themistocles* confugit.

Artemidorus Ætensis, Verr. iii. 44. *Artemidorus Cornelius*, Verr. iii. 49. medicus *Verris*.

Artemidorus Pergæus, Verr. iii. 21.

quo adjutore Verres Dianæ Pergææ templum expilavit.

Artemidorus, Verr. i. 31. *qui sit nescio, et videtur ibi locum non habere. Neque de ullo Artemidoro sermo, sed de Philodamo: quod nomen etiam Panta-gathus reponerat.*

Artemisia, Tusc. lii. 31. Mausoli regis Carie uxore. sepulcrum magnificum Mausolo Halicarnassi extruxit.

Artemo, Verr. iii. 87. Entellinus.

Artemo, ad Div. xiii. 67. Laodiceus.

Artemo Climachias, Verr. ii. 51. Cephaleditanus.

Artemo, Verr. lii. 45. Ætneensis Senator.

Arius, Tusc. iv. 22. filius Tarquinii Sup. qui cum L. Bruto simul interfuit.

L. Aruntius, ad Div. vii. 18.

P. Ascitius, Cæc. 10. In suspitionem interfecti Dionis, Alexandrinorum legati, contra Ptolemæum, vocatur.

Asclapo Patrensis, ad Div. xiii. 20. xvi. 9. medicus.

Asclepiades, Tusc. v. 39. Eretricus philosophus. Cæcitatem æquo animo fert.

Asclepiades, Flacc. 15. Aemonensis.

Asclepiades, de Or. i. 14. medicus, amicus Crassi, eloquens. *Hoc loco inductus Cocchius Medicus Florentinus Clarissimus, negat verum esse, quod vulgo, auctore Ptolemaeo H. N. xvii. 3. statuunt, eum æqualem Cn. Pompeio fuisse, in notis ad scriptores Chirurg. Græcos p. 154. Quod enim Crassus de eo loquitur, majorem Pompeio esse debuisse, et Plinium adeo errasse. Quasi non potuerit Crassi tempore paullo junior fuisse; aut probabile sit, Plinium, diligentem scriptorem, in re errasse, quæ non multum a suis temporibus abesset.*

M. Asellius, Clu. 61. Larinas.

Asellius, de Legg. i. 2. historicus Latinus languidus et insecutus.

Asellus, Or. ii. 64.

Aninius, Phil. xiii. 13. Senator voluntarius, qui se ipse fecit Senatorem, beneficio Antonii.

Aninius Larinas, Cluent. 13.

Aninius Dento, Attic. v. 20. Centurio primi pili in exercitu Bibuli.

Aninius Pollio, ad Div. x. ep. 33. amicus Antonii. ibid. 31. et 32. 33. ex Hispania, cui a Cæsare præfectus erat, ad Ciceronem scribit, et libertatis se cupidum ostendit &c. *Ejus epistolæ sunt l. x. 31. 32. 33. De eo diligenter et accurate egit P. Manut. ad l. c. ep. 31. locis veterum de eo congestis. cf. Intt. ad Horat. Carm. ii. l. de ejus posteris v. Lips. ad Tacit. A. iii. 75. in primis Ryckium ad Tacit. p. 112.*

Aspasia, de Inv. i. 31. *Sophistria Miteria celebra, Socratis in eloquentiæ studio magistra, Periclis tandem uxor: de qua vide in primis Plutarch. in Pericle p. 165. ed. Wechel. ubi accurate de ejus natalibus, artibus, vitæ genere &c. agit.*

Astarte, N. D. iii. 23. Venus Syria, quæ Adonidi nupsit.

Asteria, Nat. D. iii. 16. 18. Latonæ soror, ex qua Hercules Tyrius.

Astyages, de Div. i. 49. eo regnante quæ solis defectio facta est, eam prædicat Thales.

Astyanax, Att. iv. 15. tragicus.

C. Ateius Capito, de Div. i. 16. Crassum in provinciam abeuntem diria prosequitur, et propterea ab Appio Censore tanquam eumentis auspicia subscribitur. *Origines inimicitarum lege ap. Dion. Cass. xxxix. p. 105.*

C. Ateius Plaguleius, ad Att. x. 8. commemoratur inter Cæsarianos Ciceronis inimicos.

L. Ateius, L. F. Aniensis Capito. ad Div. viii. 8. videtur idem esse ad Q. Fr. ii. 10.

Athamas, Har. Resp. 18. furiosus post matricidium factus. Tusc. iii. 5. furiosus.

Athamas, Pis. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

Athamas, Attic. xii. 10. servus.

Athenaus, ad Div. xv. 4. apud Ariobarzanem gratus.

Athenagoras, Cynæus, Flacc. 7.

Athenais, ad Div. xv. 4. nomen femine, uxoris, aut matris Ariobarzanis.

Athenio, Verr. ii. 54. Harusp. Resp. 12. dux fugitivorum et Siculorum, qui cum fugitivis se conjunxerant. Hinc Attic. ii. 12. *Athenio dicitur Sex. Clodius, quia fuit dux servorum Romæ tumultuantium, ut Athenio fugitivorum: itemque Siculus, ut Athenio.*

Athenodorus Calvus, Att. xvi. 11. 14.

Athenodorus, Tarsensis, Sandonis filius, ad Div. iii. ep. 7. *Philosophus, (Cæsaris Octavii præceptor.) Videtur de nobilitate scripsisse. de eo Sueton. Claud. 4. Fabric. in Catal. Stois. B. G. l. iii. c. 15. de eo extant conjectanea Cl. Harkensrothi in Obs. Miscell. Nov. Vol. i. p. 49.*

Atherianum jus, ad Div. ix. ep. 18. *ab Atherio quodam vel Hatherio Jcto, vel Atherio potius. Atherium et Haterium promiscue esse in libris, docuit Cl. Torren. ad Valer. M. i. 7. 8. Jus Atherianum non esse cibum, inde patet, quod, si cibum esset, ambiguitatis lusus et jocus tolleretur. Neque tamen de lege Atheria cum Cortio capiendum: sed de illius*

temporis J.Cto. Aterius autem equites Rom. eo tempore fuisse, ex loco Valerii colligi potest.

Atidius, Verr. iii. 32. C. Verris præfectus.

C. Atinius Labeo, pro Dom. 47. a Q. Metello Censore e Senatu ejicitur, et postea ejus, Metelli Macedonici, bona consecrat in tribunatu. (Plin. Hist. Nat. vii. 47.) idem Cn. Lentulo Censori facit.

L. Atratinus, Cæl. 1. filius L. Atratinus ejus, qui a M. Cælio de ambitu accusatus erat; accusat Cælium de ambitu. Patrem defenderat Cicero.

Atta, Sext. 51. quidam per Enallagen dici putant pro Atta, qui fuerit poeta Latinus. Sed cum Abrantio Grævius interpretatur: Senes philosophos Græculos, quos vide.

Attalus, Rex Pergamenus, Sext. 27. ei Asia Antiocho M. adempta condonatur. Deiot. 7. in P. Africanum liberalis fuit: ubi tamen aut Cicero lapsus est, Attalum pro Antiocho ponens, aut Antiochus (M.) reponendus. v. Ursinus ad l. c. et Drakenb. ad Lær. epit. 57. De Attalorum Stemmate v. Rupert. ad Herold. c. 12. Spanhem. de Usu et Pr. N. Diss. viii. p. 511.

Attalica, in Verr. iv. 12. in peripetasmata auro intertexta, ab Attalo rege inventa et usurpata.

Attalus Iphimeneus, ad Q. Fr. i. 2. 4. homo Græcus de Quinti provincia.

Attalus Nelinus, Verr. iv. 26.

Atellius, ad Att. v. 19. debitor Ciceronis, si lectio sana est. v. not.

Atticus, Attic. xii. 23. annalis ejus: sc. liber, qui laudatur. Brut. 3. ad Att. iii. 20. adoptatur ab avunculo. ii. 1. scripsit de Consulatu Ciceronis. Brut. 45. ejus stilus. de Fin. ii. 21. colligit historiæ thesauros. Historiæ peritissimum fuisse etiam ex eo colligitur, quod in epistolis sæpe a Cicerone de rebus historicis consulitur. Epicureum fuisse, opinio est. v. ad Div. xiii. 1. contra disputat Tunstallus Ep. ad Middletonum p. 171. 19.

Atticula, ad Attic. vi. 5. filia Attici; quæ et Cæcilia dicitur.

A. Attilius, pro Cæcin. 10. testis in Cæcinnæ.

C. Attilius, Rosc. Am. 18. sua manu semen spargentem conveniunt legati. de eo Valer. iv. 4. de paupertate Columella de R. R. l. i. init. Plin. xviii. 5. Hic est, qui primus Serrani cognomen recepit M. F. M. N. Consul fuit a. U. 495. et 503. Non autem fuit filius illius Reguli, qui a Panis captus est, ut vulgo putant. De familia Attilia optime e-

git et multos vulgares errores refellit Perizon. Animadv. Hist. c. 1.

L. Attilius, pro Cæc. 10. A. filius, testis in Cæc.

L. Attilius, ad Att. ii. 3. ubi tamen Tunstallus legi vult A. filius: qui est L. Afranius. p. 40.

M. Attilius Regulus, Fin. v. 28. Sext. 59. &c. de Offic. iii. 26. bis consul fuit. de Senect. 20. Carthaginem redit ad supplicium.

M. Attilius Calatinus, Nat. D. ii. 23. Fidem dedicat. Consul a. 495. 496. Dictator a. 504. A. F. C. N. Ejus etiam mentio est pro Planc. 25. de Senect. 17.

M. Attilius, Act. i. Verr. 13. de majestate damnatus.

Sex. Attilius, Offic. iii. 30. Attic. xii. 5. Cos. cum Furio, legem fert de fœdere Numantino.

Attilius, ad Div. xiii. 62. eques Rom.

Attilius, de Fin. i. 2. Sophoclis Electram Latinam facit, qualis scriptor? confer Att. xiv. 20.

S. Attilius Gavianus, Sext. 34. tribunus plebis, qui Ciceronis restitutionem impedierat: Serranum se ferebat: adoptatus in familiam Attiliam. de eo et de hoc loco v. Perizon. l. c.

Attius Navius, de Div. i. 17. augur, tentatur a Tarquinio Prisco. Novacula cotem præcilit.

C. Attius Pelignus, Att. viii. 4. Sullone portas aperuit Antonio in bello civili.

L. Attius Poëta. vid. Accius.

M. Attius Balbus, Phil. iii. 6. Prætorius.

P. Attius, Att. vii. 13. v. in P. Varus et in Accius.

T. Attius, Cluent. 23. accusator Cluentii.

Attius, ad Div. xv. 17. pigmentarius.

Auctus, ad Div. xiii. 50. (Acilius) Proconsul, Sulpitii successor.

Cn. Aufidius, Tusc. Qu. v. 39. Prætorius, Cicerone puero, cæcus, in Senatum tamen venit, historiam Græcam scripsit. cf. de Fin. v. 19. Dom. 13. adoptat Oresten.

Sext. Aufidius, ad Div. xii. 26. 27.

T. Aufidius, Br. 48. J.Ctus, T. Juventii et P. Orbii æmulus, frater M. Virgillii. Idem esse videtur, qui Flacc. 19. Prætor Asiæ vocatur: ut placet etiam Corrado ad Brutum.

Aufidius, Att. i. 1. inter eos ponitur, quos competitors Ciceroni in Consulatu fore opinio erat. Diversus est ab Lurcone, qui eo fere tempore tribunus plebis fuit. Forte est T. Aufidius, de quo ante.

Aufus, Att. vi. 1. amicus Ciceronis.
Corradus conjicit Alfius.

Avianus, Acad. iv. 25. Puteolanus, amicus Ciceronis.

C. Avianus, Hammonius, ad Div. xiii. 21. M. *Æmilii Aviani* libertus, *idem est*, qui ep. 27. C. Avianus Evander dicitur, ad Div. vii. 23. statuarius. *v. de eo et vera nominis scriptura*, Canegrier Diss. de *etate et stilo Aviani* c. 8. *qui scripturam Avianus vitiosum docet*.

C. Avianus, vel *Avianus* Flaccus, ad Div. xiii. 35. 75.

C. Avianus Philoxenus, ad Div. xiii. 35. Siculus, a Cæsare in Novocomenses relatus, Ciceronis beneficio. *Nomen assumit* Flacci Aviani, *quod eo familiarissime unus erat, cum Tullii nomen assumere debuisset ob beneficium*.

Avidius, Leg. ii. 3. dicitur a Pompeio et Cicerone defensus esse. *pro quo Davis, cum Manutius et Lamb. Balbus*.

Avilius Larinas, Cluent. 13.

Avus, Or. 14. est *Cluentius*, pro quo est *Oratio*.

Arius, vel *Aulus*, Att. xii. 5. forte est argentarius, Att. xiii. 4.

M. Aulanus, s. *Aulianus*, Sext. 4. Tribuus militum C. Antonii, Catilinarius, a P. Sextio Capua expellitur.

Auletes, Postum. 10. est cognomen Ptolemæi, qui regno pulsus est.

Aulus, Att. vi. 2. est *Gabinius*, vid. *Auli Lex*.

Auli filius, Att. i. 20. *Afranius*, Att. i. 16. est *idem* L. *Afranius*.

Aurata, Or. i. 39. est *Orata*: de quo infra. Cur hic scribatur *Aurata*, *lepida rationem offert* *Chapmannus* in *notis* *Pearceanis* ad *Offic.* iii. 16.

Aurelianus, Att. iv. 16.

Aurelius, Att. xiv. 9. ab *Hirtio* Germanis præpositus.

Aurelius, ad *Divers.* xvi. 24. ad Att. xvi. 15. creditor Ciceronis.

C. Aurelius, Verr. i. 50. Consul a. U. dclxxviii. cum L. Octavio.

L. et C. *Aurelii*, L. filii, *Orestæ*, ad Div. xiii. 40. orationes reliquerunt.

M. Aurelius Scavrus, Brut. 35. Latine dixit, (Consul a. U. dclvi.) in Q. Cæcil. 19. Quæstor L. Flacci, Flaccum ei accusare non permittitur, Verr. i. 33. Ephesi prohibitus est servum e templo *Dianæ* abducere.

L. *Aurifer*, Orat. ii. 60. eques Romanus.

A. *Aurius*, Cluent. 8. *Larinas*.

M. *Aurius*, *Melinus*, Cluent. 5. *Larinas*. duxit *Cluentiam*.

Nun. *Aurius*, *ibid.* 7. *Larinas*.

Autobulus, Pis. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

P. *Autronius*, Brut. 68. orator sola voce probabilis. Sull. 1. consul designatus cum P. Sulla de ambitu condemnatur, Att. iii. 2. 7. exulat. postea conjuravit cum *Catilina*.

Axilla, Or. 45. cognomen *Serviliorum*. Vester *Axilla* Ala factus est.

Axianus, ad Att. xv. 29.

Axius, Att. iv. 15. senator, qui in Roscis villam habuit, ad Att. iii. 15. de hoc interpretantur *Sueton.* *Jul. Cas.* 9. *Idem* inducitur ap. *Farr.* R. R. iii. 2. ubi et villa ejus in Roscis commemoratur.

Q. *Axius*, Att. i. 12. fenerator. Att. x. 11. forte *idem* cum *superiori*.

B.

Babullius, Att. xiii. 48.

Bacchus, Nat. D. iii. 23. multi *Bacchi*.

Bacis, *Bactius*, Div. l. 18. augur.

Babius, Att. ix. 14. homo obscurus, sed non infans.

M. *Babius*, Pis. 36. jussu L. Pisonis in Macedonia interficitur.

Q. *Babius*, *Tampilus*, Phil. v. 10. Legatus Romanorum ad Hannibalem Saguntum obsidentem. Cognomen et *Tamphilus* scribitur in *Fastis* *Cup.* v. *Duk.* et *Drakenb.* ad. *Liv.* xl. 17. In numo gentis *Bæbia* est *Tampilus*. add. *Græv.* ad l. c.

P. *Bagienus*, ad Div. x. 33. Legatus aut *Præfectus* *Antonii* fuisse videtur.

Balbitius, Att. xv. 13. amicissimus Ciceroni, qui eum subsidium senectutis sue vocat. *Mongallus* intelligit *Balbus* minorem: probat *Olivetus* *F. C.*

Balbinus, ad Att. xiii. 21. *Cæsarianus*.

Balbus, cognomen *Ampiorum*, *Lucitiorum*, *Octaviarum*, et *Thaviorum*: ubi vid.

Balbus major, Att. xiii. 9. pro quo est oratio de jure civitatis. Fuit *Gaditanus*, a Cn. Pompeio civitate donatus, rogatu *Luc. Cornelii Lentuli*, unde ab eo nomen assumpsit. de eo vid. argumentum orationis. Fuit gratiosissimus apud Cæsarem. Att. vii. 3. *Tartessus* dicitur. *ibid.* vii. 7. a *Theophaue* *Mitylenæo* adoptatur. *ibid.* li. 12. *Quindecim-Vir*. In Orat. pro *Balbo* interdum L. *Cornelius* simpliciter dicitur. Ad consulationem pervenit gratia *Cæsaris*. de eo v. *Plin. H. N.* vii. 43.

Balbus, est e fratre nepos *Corn. Bal-*

bi; unde minor Att. viii. 9. dicitur. Asinii Pollionis quæstor fuit in Hispania: ejus flagitia commemorantur. ad Div. x. 32. de eo v. Plin. H. N. v. 5.

Balbus, Sull. 19. Fausti libertus.

Balbus, p. Cælio 11. accusator M. Cælii. forte est P. Octavius *Balbus*.

Balbi duo, Orat. iii. 21. Stoici. vid. in *Lucilius*.

Balbutius, Cluent. 60. Larinas.

Balearicus, de Div. i. 2. Metellus. v. *Metellus*.

Ballio, Q. Rosc. 7. nomen Comicum lenonia.

M. Hambatio, Phil. ii. 36. est Q. *Fabius*, M. Antonii socer, pater *Fulvius*.

Banobal, Venerius. Verrin. iii. 39.

Barba Cassius, Phil. xiii. 2. amicus Cæsaris et Antonii, ejus quæstor fuit, autore Appiano, Civil. i. v.

Barbatius, Phil. xiii. 2. amicus Cæsaris et Antonii.

Bardylis, Offic. ii. 11. Illyricus latro, propter aquabilem prædæ partitionem, magnas opes habuit. Apud Græcos quoddam scribitur *Bardyllis*. v. *Weseling*, ad *Diodorum* xvi. p. 409.

Barnæus, Att. xiv. 19.

M. Basilus, s. *Basilus*, Cluent. 38. Senator.

Basilius, ad Div. vi. 15. Cæsarianus, qui postea in eum conjuravit.

Basilius, Phil. ii. 41. gladiator de grege M. Antonii.

Basilus, Att. vii. 9. bustum Basili, locus in via Appia latronibus infestus.

Basilus Minucius: v. in *Minucius*.

Basus, ad Div. vii. 20. vid. *Cæcilius*.

Basus Lucilius. v. in *Lucilius*.

Battara, ad Div. vii. 9. pro quo alii: *Vacerra*. videtur familiaris *Trebatii* fuisse.

Battonius, Att. vi. 8. amicus Atticii et Ciceronis.

M. Bebrus, Cluent. 16. Senator Rom.

Bellerophon, Tusc. iiii. 26.

C. Annii Bellienus, Font. c. 4. Hunc non diversum a C. Billieno (v. *infr.*) putat *Tristanus Comm. T. I.* p. 90.

quod mihi temporum ratio permittere non videtur. Nec verum est, cum habuisse duarum gentium nomina per adoptionem. *Bellienus* est cognomen.

Nec denique *Betilius* reponendum pro *Bellienus*, etsi in numo occurrit, et *Seneca* reddendum videtur. Nimis sæpe hoc nomen in libris occurrit.

L. Bellienus, Phil. ii. 36. *Pompeianus*, ejus domus post eadem Cæsaris incensa est et deflagravit.

Bellienus, ad *Divers.* viii. 15. verna *Demetrii*. Cum præsidio est *Intemelii*. A quo forte non diversus est alter

ad Div. xvi. 22. homo pessimus, flagitiosus. *Quidam*: *Bilienus*: quod idem nomen est.

Belus, Nat. D. iii. 16. Indorum Hercules.

L. Bestia e Calpurniis Brut. 34. bonus tribunus Plebis, *Popilius* a C. Graccho expulsum sua rogatione restituit, post consulatum oppressus est lege *Mamilia*. Or. ii. 70. a C. Memmio accusatur. *Bestia* est cognomen *Calpurniae familiae*.

Bestia, Phil. xiii. 12. Cæli. 11. accusatur de ambitu, in petitione præturæ defenditur a *Cicerone*. Qu. Fr. ii. 3. Phil. xii. 8. et Phil. xi. 5. consulatum in *Bruti* locum petit.

T. Betucius, Burrus Asculanus. Brut. 46. aliquot orationibus *Asculi* habitis, et una Romæ contra *Cæpionem*, nobilibus, cui *Cæpionis* ore respondit *Ælius*.

Bias, Parad. i. *Prieue patria*. de Amic. 16. e septem *Sapientibus*.

M. Bibulus, Att. i. 17. Cæsaris amicitiam querit, ædilitate et prætura onissam, ut consulatum eo facilius consequatur. Har. Resp. 23. Cæsare collega in Consulatu leges ferente semper servat de cælo. Dom. 15. servat de cælo, cum Cæsar de adoptando *Clodio* legem *Curiam* fert. *Vatin.* 9. *Vatinus* trib. pl. Consulatum in vincula ducit, reliquis tribunis mitti jubentibus. Att. ii. 19. ejus edictis, quæ domo abditus (vim *Cæsarianorum* timens) dat, irascitur *Pompeius*, quod his laceratur. 21. In Cæsarem acerba edicta dat, quæ inde *Archilochus* dicuntur, populo vehementer grata. Dom. 26. censet, ut pontifices de domo *Ciceronis* statuant. ad Div. xv. 1. Proconsul *Syriæ*. xii. 19. quam diu *Parthi* in provincia ejus sunt, *Antiochia* se tenet, urbe munita. viii. 6. contra *Parthos* male puguat. ii. 17. *Ciceroni* proconsuli *Ciliciæ* invidet. Brut. 77. scriptitavit accurate. Bello civili perijt.

Bilienus, ad Div. xvi. 22. idem qui *Bellienus*, ubi v.

C. Bilienus, Brut. 47. æqualis M. *Bruti* *J.Cti.* laudatur. v. *ibid.*

A. Binnius, Cluent. 59. copo de via Latina.

Bion, Tusc. iiii. 26. ejus apophthegma.

Bithynicus, ad Div. vi. 16. *Cæsarianus* e gente *Pompeia*, fil. Q. *Pompeii* *Bithynici*, A. N. a *Bithynia* dictus, devicta a patre. Post mortem Cæsaris *Siciliæ prætor* fuit.

Biton, Tusc. i. 47. pietas in matrem, mors placida. *Cleobis* frater.

Blandenius Zeuxis, ad Q. Fr. i. 9. 2.

Blaunius, Deiot. 12. Gallo-Græcus, Deiotari legatus.

Blossii, Agr. ii. 34. nobiles Campani bello Punico ii.

C. Blossius, Cumanus, de Amic. 11. Philosophus Stoicus, Antipatri Tarsensis Romæ auditor, de quo vid. Plutarch. in Græcchiis p. 827. ed. Wëch. ubi dicitur incitasse Ti. Græchum ad legem Agrariam ferendam; de qua re post accusatus, se amicitia snima Ti. Græchi defendit. Cic. l. c.

Bœthus, Verr. iv. 14. cælator et statuarius, laudatus Plinio xxxiii. 55. xxiv. 8. ubi argento meliorem fuisse, quam cetero genere materiæ dicit. Carthaginiensis fuit, teste Pausan. l. v. cap. 17.

Bœthus, de Div. l. 8. li. 21. Stoicus, prognosticorum causas elicere conatus est. Sed effecit tantum, ut earum rerum rationes paterent, quæ in mari cœlo fierent. de eo et alius hujus nominis v. *Metaph.* ad *Laert.* vii. 143. *Laertio* l. c. 148. 149. memorantur libri de Natura et de Fato, in quibus forte libri de prognosticis erant.

Bogudes, ad Div. x. 32. Rex Mauritanie Tingitanæ: cujus mentio sæpe ap. *Hirt. Bell. Afr.* 23. 25. 59. 60. a quo Regnum Bogudis et Mauritania Bogudiana: quæ alias Tingitana.

Bonius, ad Herenn. iv. 3. nomen cursoris. v. *Gronov.* ad h. l.

M. Bolanus, ad Div. xlii. 77. amicus Ciceronis. Alii scribunt Bollanus: quæ forma est etiam ap. *Horatium*.

Bona Dea, Dom. 40. &c. Ejus sacra habita in aribus Pontif. M. a matronis pro salute pop. Rom. De Bonæ Deæ Sacris, templis &c. præclare observata sunt ap. *Broukhusium* ad *Tibull.* p. 124. 125. 333.

Brennus, de Div. i. 37. cum Gallicis copiis fano Apollinis bellum intulit. Pythiæ de ea re responsum.

Brinnius, Att. xiii. 12. 14. Ciceronem heredem facit.

T. Broechus, Lig. 4. 11. avunculus Q. Ligarii. Furiz familiæ cognomen.

Brogitarus, Gallo-Græcus. Har. Resp. 13. 27. Ei Clodius sacerdotium Pessinuntium vendidit, expulso justo sacerdote, et regis nomen dedit.

Brulla, de Or. iii. 23. delectabatur vehementius talis.

Bruttius, ad Div. xvi. 21. homo jucundus, quem M. Cic. fil. secum Athenis habuit; a quo diversus videtur.

L. Bruttus, ad Div. xiii. 38. eques Romanus. Siculus.

L. Brutus, e familia patricia Junia. Brut. 14. Planc. 25. Romam regio do-

minatu liberavit. de Offic. iii. 10. Collegæ Collatino imperium abrogat. Tusc. iv. 22. interit cum Arunte. Brut. 14. Phil. i. 6. princeps nobilitatis Brutorum. Hoc dicitur tantum ex opinione vulgari, quæ tum erat, cui faventi Brutis corumque gloria, non refragatur. Nam ipse Brutus inde ducere originem videri volebat: unde ejus imaginem in atrio habebat. Atticus etiam stemma Brutorum fecerat, in quo a L. Bruto paternum, ab Ahala maternum genus duxerat. v. *Wesseling.* V. C. Obs. 11. 16. Sed Brutos illos, qui deinceps commemorabuntur, plebeios fuisse, nec a Junia illa familia patricia originem duxisse, docet accurate P. Manut. ad Ep. 1. ad Brutum. Et Plutarchus in Bruto. init. jam tum negatam esse illam a L. Bruto, regum expulso, originem, ab his, qui eis ob Cosaris eadem infestis essent. Quid? si a Bruto orti sunt eo, qui apud Dionysium Italic. memoratur, ubi de secessionem in montem sacrum agitur: qui fuit plebeius: l. vi. p. 396. qui et ipse L. Junius dictus est, primum ipso sibi hoc nomen Bruti arrogante, tanquam alteri libertatis assertori, quod ei deinde mansit.

D. Junius Brutus, M. filius, collega Africani min. in Consulatu dcxvi. Brut. 28. Græce doctus. de Leg. iii. 9. a Trib. Curiatio in vincula conjicitur. pro Balbo 17. in Hispania ulteriori feliciter pugnaret de Gallæcis triumphat. Arch. 11. Attii versibus monumenta sua inscripsit. Ejusdem etiam mentio fit in Bruto 22. Ap. *Velleium* li. 5. dicitur Aulus: v. interpretes et *Sigon* ad a. U. dcxv.

D. Brutus, Brut. 47. pro Rabir. 7. Att. xii. 22. Græce et Latine doctus. Consul fuit cum Mamerco Æmilio Lepido Liviano.

D. Brutus, Verr. i. 55. Phil. iii. 1. provinciam Galliam a Cæsare ipsi datam eripere audent Antonius. Ejus edictum cap. 4. ad Divers. xi. 10. exercitum alit suo sumtu. ibid. 11. obsidione liberatur. ibid. xi. 1. postulat, ut sibi et M. Bruto, Cassio cum publico præsidio liceat Romæ esse, ut tuti sint, idem liberam legationem postulat et reliquis suis. ibid. 21. in Decemviris est, creatis, ut ab Antonio rationem gesti consulsus repeterent.

M. Brutus, pater, ad Div. vii. 22. Brut. 47. Jctus. Brut. 62. juris publici et privati peritus, a forensi eloquentia abfuit. Or. ii. 33. libri de jure laudantur. pro Cluent. 51. initia librorum de Jure Civili. Fin. i. 4. Negat partum ancillæ in fructu habendum &c. De eo

consulere licet auctores Historiæ juris Rom.

M. Brutus, filius. Or. ii. 54. filius ejus, qui libros de Jure Civili scripsit, Cn. Plancium accusavit, defensore Crasso, qui cum ab eo laecissus esset, in illa accusatione egregie eum ultus est. cf. Cluent. 51. Brut. 34. accusationem facitavit, nullos magistratus petiit, dedecus familiæ vocatur. Cluent. 51. Orator vehemens, bona paterna effudit. Font. 13. accusat Seaurum. Off. ii. 14. Juris Civilis peritus, propter multas accusationes *accusator* cognominatus est. *Hunc quidam patrem optimæ faciant. Male. Non ita de eo ad filium scripsisset in Bruto* 34.

M. Brutus, Quinct. 20. Tribun. pl. a. U. dclxx. *Scipione et Norbano Consulibus. Hotomanno et Manutio videtur esse M. Bruti, qui Cæsarem interfecit, pater, a Cn. Pompeio bello Sullano necatus.* Agr. ii. 33. Trib. pl. qui coloniam Capuanam ferre voluit. *Alium M. Brutum, ad quem hoc referam, non reperio: neque tamen pro certo affirmare ausim, ad M. Bruti percussoris Cæsaris patrem pertinere deducendæ colonie consilium. Ceterum consentit cum eo, quod Cicero dicit, mirari se, cur Rullus ejus Bruti exitum non perhorrescat. Idem mecum sentire postea vidi Mozochium de Amphitheatro Camp. p. 9. qui inprimis de hoc Bruto videndus. Sed quod cum negat tribunum pleb. fuisse, quod Turnebus ad l. c. sine auctore dixerat, quia non probabile, Brutus, qui genus suum a L. Bruto patrio duci vellent, tribunos fieri voluisse, quo eam rem refutassent ipsi, id nihili est, ut patet e loc. Ciceronis pro Quintio.*

M. Brutus, Phil. i. 3. Ejus et Cassii prætorum edictum post eandem Cæsaris. cap. 4. urbe cedit. Phil. ii. 12. interfecto Cæsare pugionem extollit, et Ciceronem nominatim exclamavit, Phil. ii. 13. ei provincia datur post eandem Cæsaris et quæstores. ad Div. iii. 4. gener Cn. Pompeii M. vi. 6. a Cæsare Gallie præficitur. xii. 15. xiii. 10. Att. xii. 5. epitomen Fannianam scripsit, i. e. historiæ a Fannio scriptæ. xiii. 8. ejus epitome Cælianorum. Acad. i. 3. de philosophia Latine scripsit. audivit Athenis Ariatum. Fin. i. 3. Liber de virtutibus ad M. Tullium. Tusc. Qu. v. 1. ejus avunculus est Cato Uticensis.

Q. Cæpio Brutus, Phil. x. 11. est idem M. Brutus, qui ita dicitur, quod a matris Serviliæ fratre adoptatus erat.

M. Bucculeius, Or. i. 39.

Bucilianus, Att. xv. 17. xvi. 4. unus e conjuratis in Cæsarem.

Bulbus, Verr. ii. 32. Cluent. 26. Senator Rom. homo sordidus.

P. Burienus, Quinct. 6. prætor urbanus: a. U. dclxx. *Scipione et Norbano Coss.*

Burrhus, Orat. 48. Ennius dixit pro *Pyrrhus. v. Vctor. P. L. xiv. 3.*

T. Burras, (Munatius Plancus) ad Div. vii. 2. damnatur post tribunatum, *Pompeio M. III. Consule gestum.*

Busrenus, Q. Fr. ii. 12. regulus barbarus et obscurus.

Busennius, Att. viii. 12. Pompeianus.

C.

C. Caccurrius, in Verr. iv. 17. civis Rom. Lilybæi. v. not.

Cæcilia, Metelli Balearici filia. de Div. i. 2. ex ejus somnio Junonis Sosipitæ templum reffectum. de Div. i. 44. ii. 40. *S. Rose.* 50. *Nepotis (majoris) soror: sed quia eadem fœmina,* ibid. c. 10. *Nepotis filia dicitur, Viri docti, aut hic legendum putant soror, aut c. 50. delendum, Balearici et sororem. Nam aut Balearici filia est et Nepotis majoris soror, aut Nepotis filia, non Balearici. Ea quæ c. 50. de ea dicuntur, Balearici filii magis conveniunt, quam Nepotis. Nepotis filius tum nondum ornatissimus fuit, junior quippe Cicero: nec patrum clarissimi nisi de Macedonici filii, Balearici fratribus, intelligi possunt.*

Cæcilia, Att. vi. 2. et 4. est filia Attici. Ipse enim Atticus Cæcilius dicitur, quia a Cæcilio avunculo adoptatus erat.

C. Cæcilius, Flacc. 36. eques Romanus.

Cæcilius, Or. ii. 10. Insuber Gallus, poëta comicus. Att. vii. 3. malus auctor latinitatis.

Cæcilius Trypho, Att. iii. 8.

L. Cæcilius, in Sen. p. Red. 9. Milon. 14. prætor P. Lentulo Spinthere Consule. *Sed alii malunt Cælius, ut est apud Asconium. Harduinus putat esse eum, qui ap. Plinium H. N. vii. 49. memoratur. Sed ibi prænomen est M. et libri quidam, præsertim edd. habent Cælius: quæ lectio fit probabilis cognomine Rufi, quæ est Cæliorum. Et fuit M. Cælius Rufus Orator æqualis Calvo, qui exitum non bonum habuit: de quo infra.*

L. Cæcilius, Sull. 22. Trib. pl. legem Cæciliam fert. vid. *Lex Cæcilia:* 23. legi Agrariæ Rulli se intercessurum protuler.

L. Cæcilius, ad Q. Fr. i. 2. 2. negotiator in provincia Qu. Ciceronis.

M. Cæcilius, Divin. in Cæcil. 9. frater Q. Cæcili, ejus, in quem est divinatio.

Q. Cæcilius, pro Corn. 1. Consul cum M. Junio Silano. *Est Metellus Numidicus.*

Q. Cæcilius, Q. F. Metellus Pius Scipio. ad Div. viii. 8. *adoptatus a Q. Metello Pio, Numid. fil. ante P. Scipio, ut appellatur pro Domo. Socer Pompeii Magni, ejusdem collega in consulatione. Huc est ille Scipio, qui contra Cæsarem in Africa bellum gessit.*

Q. Cæcilius Bassus, Att. ii. 9. Quæstor Cæsare et Bibulo Coss. ad Divers. xi. 1. eum sperabat Brutus firmiorem fore, nuntio de morte Cæsaris allato. Phil. xi. 13. exercitum in Asia privatus habet. ad Div. xii. 11. et 12. in Syria legionem habuit, quæ ad C. Cassium venit, invito Basso. ad Div. xii. 18. Deiot. 8. 9. ubi male vulgo Cattius est. *De turbis ab eo in Syria motis vid. Joseph. xiv. 11.*

Q. Cæcilius, Att. i. 1. 12. fœnerator, arunculus Attici.

Q. Cæcilius, Q. fil. Pomponianus Atticus. Att. iii. 20. *est T. Pomponius Atticus, qui ab arunculo Q. Cæcilio testamento adoptatus erat, quod ei Cicero gratulatur.*

Q. Cæcilius, Div. in Cæcil. 2. cognomine Niger, Siculus, Verris quæstor, qui accusationem Verris petebat, in quem est Divinatio. vid. Argum. Asconii.

T. Cæcilius, Eutychides, Att. iv. 15. libertus Attici, qui prænomen habet Attici ante adoptionem, et nomen ejus post adoptionem.

A. Cæcina, ad Div. x. 25. ejus est epistola libr. vi. 7. ibid. xlii. 66. negotiatus est in Asia. vi. 5—8. exul, quod contra Cæsarem scripserat. librum Ciceroni mittit. it. ep. 9. in Sicilia exul. *De Etrusca disciplina librum scripsit, qui laudatur ap. Plinium. v. Harduin. in Ind. Auct. ad quem alludit Cicero in epistola ea, quam ad eum scripsit, vi. 6. De hoc Cæcina v. Demsterum Etrur. Regal. i. 2. 59. ubi et alios Cæcinas colligit, docetque nunc quoque hanc familiam Volaterris florere. cf. Fr. Mariunum de Etruria Metropoli c. 15. 16. et Gorium Inscr. Etr. T. iii. p. 159. ubi inscr. antiquæ Volaterranæ Cæcinarum sunt.*

A. Cæcina, Cæcin. 1. (Licinius) Volaterranus, pro quo est oratio. Hunc eundem cum superiori putat Demsterus l. c. et Passeratius not. ad Or. pro Cæcin. c. 1. nec ipse abnucri.

Cæcina, Att. xvi. 8. Volaterranus: *diversus ab utroque superiori.*

Cæcius, Att. ix. 13. *qui sit, nemo tradidit.*

C. Cælius, Att. ix. 11. ab Appio eum mandatis ad Ciceronem mittitur.

M. Cælius, vid. *M. Cælius.*

M. Caparius, Catil. iii. 6. socius Catilinæ, apud Sallustium Qu. dicitur. Cat. 46.

C. et L. Capasii, fratres. Brut. 69. ignoti homines, oppidano et incondito genere dicendi, quæstores facti sunt.

Cn. Capio, Att. xii. 20. Serviliæ Claudii pater, vivo patre naufragio perierit, an mortuo? de Fin. ii. 16. Ei decernitur questio in Tubulum.

Capiones duo, Cn. et Qu. Brut. 25. Font. 7. eorum testimonium in Q. Pompeium rejicitur. *De prænominibus vide Vater. viii. 5. de testibus, ubi in nonnullis edd. Caius.*

Q. Servilius Capio, Brut. 43. collega C. Lælii in Consuatu (a. DCXIII.) *Is, qui in Lusitania bellum gerens Viriatus per insidias interfecit. Ejus filius videtur esse, qui sequitur.*

Q. Servilius Capio, Tusc. v. 5. vid. Davis. ad Her. i. 14. fusus a Cimbris, causam dixit, decem annis post reus factus a Cn. Junio Norbano. Balb. 11. damnatus de repetundis post præturam Gallie ex consulatione (quem cum Atilio Serrano gessit). Smyrnæ vixit. ad Her. i. 12. quæstor urbanus (A. DCLIV.) cum Apuleius Saturninus legem frumentariam ferret, perfecit, ut ea antiquaretur, cum auctoritate, tum vi. vid. *Lex Apuleia frum. App. Bell. Civ. l. i. p. 626. ed. Toll. de Inv. i. 50. Hunc esse eundem, qui ante a. DCXLVII. Consul cum Atilio fuerat, Pighio placet: itaque ad eundem hæc retulimus. legem judicariam frustra tulit de judiciis, quæ ex lege Gracchi apud equites erant, cum senatu communicandis (unde Patronus Senatus est appellatus) Brut. 56. Br. 62. equestri ordini nimis deditus. Hunc diversum putat Corradus ab eo, qui legem judicariam tulit: quod in equitibus adversus fuit: sed potuit odio Drusi ad equitum partes transisse. Brut. 46. accusatur a T. Betucio Barro Asculano, et se defendit, Dom. 46. M. Drusi inimicus. Unde inimicitia orta, docet Plinius xxxiii. 1.*

Q. Servilius Capio, Fin. iii. 2. avus Luculli pueri. magni eum fecit Cicero. Nam L. Lucullus Serviliani Capionis habuit in matrimonium, quem P. Manutius ad h. l. putat esse filium ejus Q. Capionis, qui bello sociali perii. Eum sane Cicero dicit, posse esse in prin-

eipibus si viveret: quod in hunc non cadit.

Q. Cæpio, Fin. iii. 2. amicus Ciceronis. *Est filius præcedentis, frater Serviliæ Lucullæ: qui M. Brutum adoptavit.*

Q. Cæpio, ad Div. vii. 21. *est M. Brutus, adoptatus a Q. Cæpione, de quo ante.* Prætor urbanus eo anno, quo Cæsar interfectus est. Att. ii. 24. Cn. Cæpio Brutus, *Græv. corr. Q. Cæpio Brutus.* Sic est Phil. x. 11.

Cærellia, ad Div. xiii. 72. necessaria Ciceronis. Att. xiii. 21. studio Philosophiæ flagrat. xii. 51.

C. Julius Cæsar, L. F. Or. ii. 3. *Q. Catuli frater.* Off. i. 37. facetiis vicit omnes. Off. i. 30. ejus sermones multo lepore conditi erant. *Itaque etiam de Or. II. 58. inducitur de joci et ridiculis disserens. add. infr. in C. Julius.*

C. Julius Cæsar, Balb. 19. in Hispania prætor, quæ Gaditanis beneficia tribuerit. Att. ii. 21. concionem in Bibulum concitare non potest. Dom. 9. gratulatur P. Clodio remotum ex urbe Catonem. Att. ii. 3. de conjungendo Pompeio et Crasso laborat. ad Div. ix. 16. volumina ἀποθνήσκον conficit. Cat. iv. 4. sententia ejus de Catilinariis. ad Div. vi. 18. legem, qua prohiberet esse in Decurionibus, qui facerent præconium, ferre cogitat. de Div. i. 15. Deiotarum tetrarchiæ regno multat. ad Div. xiii. 4. in lege Agraria Volaterranos liberat. Br. 72. qualis in dicendo, de ratione latine loquendi accuratissime scripsit. Marc. 1. beneficium in M. Marcellum laudatur. Att. xiii. 10. in suspicione est, ejus jussu M. Marcellum interfectum esse; sed defenditur. Att. x. 4. prope jubet oeiidi Metellum tribunum pl. de Divin. i. 52. cum immolaret, in extis bovis opimi cor non fuit. Top. 24. scripsit contra Catonem Ciceronis. (*Gell. IV. 16.*) ad Att. xii. 41. de Catone et contra Catonem scribit, de Div. ii. 9. in Curia Pompeia ante simulacrum Pompeii trucidatus jacet &c.

C. Cæsar Octavius, Phil. iii. 15. ad Senatus auctoritatem se confert. Phil. xi. 8. adolescentulo imperium extraordinarium Cicero sententia sua tradit. ad Div. xi. 20. dictum Ciceronis ægre fert. ad Div. xii. 23.

L. Cæsar, L. f. Tusc. v. 19. jussu Cinnæ interfectus. *Est is, qui cum P. Rutilio a. U. DCLXIII. consul fuit: C. frater. add. in L. Julius.*

L. Cæsar, Planc. 21. ædilitiam repulsam tulit. Cat. iv. 6. sororis virum P. Lentulum socerum Catilinæ interficiendum censet. Muren. 34. (et Att. i.

2.) Consul cum C. Figulo (A. DCLXXXIX.) Scitum facit simile legi Fabiæ de numero sectatorum. ad Div. ix. 14. ægrotat Neapoli. Hujus sororis filius M. Antonius fuit. ad Div. x. 28. optime sentit, sed in Antonium non acriter dicit, quia ejus avunculus est. Phil. vi. 5. agrorum assignationem Antonianam sententia sua dissolvit, et juvante Cicerone VII-Virum acta sustulit. Sull. 19.

L. Cæsar, L. f. (*Cæs. B. C. 1. 8.*) Att. vii. 13. mandata absurdissima a Cæsare habet, non homo, sed scopæ solutæ, de quibus pluribus *ep. seqq.* ad Div. ix. 7. *Est idem Proquestor Africæ, cui, Catone interfecto, Cæsar vitam concessit. v. Cæsar. l. c. et Hirt. B. Afr. c. 89. Sex. Cæsar*, Harusp. 6. flamen Quirinalis.

Cænnia, Cæcin. 4. Tarquiniensis.

P. Cænnius, *ibid.* 4. Tarquiniensis.

C. Cæsetius, Lig. 11. eques Rom. Ligarii advocatus. Phil. xiii. 15. trib. pl. a Cæsare ab rep. remotus. Phil. iii. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit. *add. Vell. ii. 68. ubi v. interpretes: quorum nullus locis Ciceronis usus est.*

P. Cæsetius, Verr. v. 25. legatus Verris.

L. Cæsius, *Q. Fr. i. 1. 4.* de cohorte prætoris Q. Ciceronis in Asia. *add. l. 2. 2. forte idem est iii. 1.*

M. Cæsius, Verr. i. 50. Prætor cum C. Annio Sacerdote.

M. Cæsius, ad Div. xii. 11. Ædilis Arpini.

P. Cæsius, Balb. 22. eques Romanus a Cn. Pompeio patre civitate donatus, ad Div. xiii. 51.

Sex. Cæsius, Flacc. 26. eques Romanus.

Cæsonius Calventius, post Red. in Sen. 6. *est L. Piso, is, qui cum A. Gabinio Consul fuit. v. in L. Piso. Cæsonius cognomen Pisonum fuit, ante quam Frugi dicerentur. add. Prev. Cons. 4. Pis. 6. ubi MSS. et edd. plures habent Cæsonius. analogia quidem sic videtur postulare.*

M. Cæsonius, Act. i. in Verr. 10. Ædilis cum Cicerone. *add. Att. i. 1. xii. 11.*

C. Cæstius, Flacc. 13. eques Rom. Att. v. 13.

Cæsulenus, Br. 34. accusator.

L. Cæstius, Br. 34. accusator de plebe; tempore Jugurthini belli.

Calamis, Br. 18. statusrius, dura quidem signa fecit, sed tamen molliora signis Canachi. *vid. Plinium Histor. Natural. xxxiv. 19. Quintilian. xii. 10.*

Pausan. p. 9. 53. 134. 443. 447. 479. &c. ed. Kuhn. et laudatos *Harduino* ad l. e.

Calanus, Tusc. ii. 22. Indus, sua voluntate vivus comburitur. Div. i. 23. Alexandro propinquam mortem vaticinatur.

Calatinus, Agrar. ii. 24. est *M. Attilius Calatinus*, de quo in *Attilius*.

Calchas, Or. 22. vates Græcorum in obsidione Trojana. Nat. D. ii. 3. Augur. Div. i. 33. ex passerum numero belli Trojani annos auguratus est.

Caldis, Inv. ii. 9. cognomen, quod temerarii et calidi consilii hominibus tribuitur.

Caldus, Att. vi. 5. cognomen C. Cæli *Quæstoris*.

M. Calenius, Att. viii. 12. *Pompeianus*.

L. Calenus, Verr. ii. 8. civis Rom.

Calenus, Phil. x. 1. (*Fufius*) *Brutus* non probat, sed *Antonium*, et propterea a *Cicerone* reprehenditur. Att. i. 14. trib. pl. *P. Clodius* favet. vid. *Lex Fufia* et in *Q. Fufius*.

Cn. Calidius, Verr. iv. 20. eques Rom. in Sicilia negotiator, cujus filius senator fuit.

M. Calidius, Q. Fr. in Sen. p. Redit. 9. Prætor des. *P. Lentulo Spinithere* Cos. Br. 79. orator prope singularis. *Quintil.* x. 1.

Q. Calidius, Planc. 28. 29. lege *Q. Metellum Numid.* restituit. fit prætor, supplicante populo *Metello*. Verr. iii. 25. a *Q. Lollio* accusatur. sc. e *Prætoris Hispaniensis*: quamquam *Asconius* id a *Gallia* factum putat: quod *Menardus* non concoquebat. Act. i. in Verr. 13. Planc. 29. condemnatur.

Callicratidas, Off. i. 24. *Lacedæmoniorum* dux, cum multa fecisset egregie, ad extremum vertit omnia, n. p. prælio ad *Arginusas*. de re v. *Diodor. Sic.* xiii. p. 217. sq. de Off. i. 30. impatiens.

Calliduma, Verr. ii. 36. *Agathini* fil. *Thermikana*.

Callimachus, Orat. iii. 33. Grammaticus et Poeta. Tusc. i. 34. 39.

Calliphana, Veliensis, Balb. 24. lege a *C. Valerio Flacco* lata fit civis Romana.

Callipho, Fin. ii. 6. 11. Acad. iv. 42. voluptatem et honestatem summum bonum esse dicit. Fin. v. 25. quomodo in hanc sententiam incidit.

Callipides, Att. xiii. 12. proverbium de eo. add. *Sueton. Tiber.* 38.

Callisthenes, Orat. ii. 14. *Olynthius*, *Aristotelis* discipulus, *Alexandri* comes, scripsit historiam pene rhetorum more.

Tusc. iii. 10. mors a *Theophrasto* peculiari libro deploratur. Rab. Postum. 9. ab *Alexandro* necatur. ad Div. v. 12. scripsit *Troicum bellum*. de Div. i. 34. ii. 25.

Calpurnia gens, in Pis. 23. est *Pisonum*, *Bestiarum*, *Bibulorum*, *Cæsoninorum*.

L. Calpurnius, Att. x. 8. est *L. Calpurnius Piso*, familiarissimus *Antonii*. Qui nominatur pro Cæc. 12. nescio an idem sit.

P. Calpurnius, Lanarius, Offic. iii. 16. Sed *P. Manutius* legi volebat: *Calpurnius*.

Q. Calpurnius, Verr. iv. 49. *P. Mutii* collega in Consulat. a. DCXX.

Calva, Att. xv. 3.

Calvena, Att. xiv. 5. 9. xvi. 11. est *Matius*, *Cæsaris* amicus.

Calventius, v. *Cæsonius*.

Calvinus, est cognomen familie *Domitiae*.

C. Calvisius, ad Div. xii. 25. ad Div. x. 25. 26. reipubl. amans. Phil. iii. 10. *Africam* quam ante jam obtinuerat, (nunc autem *Cornificius* obtinebat) sortiente *M. Antonio* sortitur.

Calvus, ad Div. xv. 21. orator, a *Cicerone* laudatur. v. *C. Licinius Calvus*.

Calvus, Att. i. 16. appellatur *M. Crassus*, quod aliquando sub *Calvi* nomine in auctione *Nonnei* quædam emerat.

Calypso, mulier, cui inservit *Ulysses*. Off. i. 31.

C. Camillus, ad Div. ix. 20. xiv. 5. 14. &c. post *Atticium* amicissimus *Ciceroni*. ad Div. v. 20. juris prædicatorii peritus.

L. Camillus, Cato 12. qui cum *Appio Claudio* Consul fuit (a. U. cccciv.) e familia *Furia*. Eisdem Consules edit *Gell.* ix. 11. sed alii *P. Claudium*, v. *Sigon.* ad h. a.

M. Camillus, Tusc. i. 37. is est, qui *Romam* a *Gallis* captam restituit.

Camirus, Nat. D. iii. 21. conditor *Camiri*, oppido *Rhodi*orum.

Camula, Att. v. 21. centurio.

M. Camurtus, Cæl. 30. de crimine, nescio quo, in *Vettium* commissu, condemnatus.

Canis, Att. xiii. 41. *Grev.* *Kana*, filia *Gellii Cani*, quam *Q. fil.* collocare cogitabat, si ei placeret.

Canachus, Brut. 18. statuarins. ejus signa rigidiora sunt, quam ut imitentur veritatem. *Plin.* II. N. xxxiv. 8. *Sicyonius* fuit. Ejus opera quædam commemorat etiam *Pausan.* p. 134. 472. 483. 570. 730. &c. ed. Kuhn.

Canephora, Verr. iv. 3. dicebantur

virgines Athenis, quæ in sacris Cereis canistra ferebant in capitibus. *Statuæ hunc figuram referentes h. l. Canephoræ dicuntur. de Canephoris v. Spanh. ad Callim. H. in Cereem.*

Canidius, ad Div. x. 21. legatus Lepidi Illviri, aut trib. aut simile quid.

Canidius, s. *potius*, ut *putant*, *Calidius*, ad Div. viii. 9. disertus. *Canidius etiam quidam de Lepidi exercitu memoratur ad Div. x. 21. qui legati aut tribuni munere suæctus videtur, quo usus et Lepidus ad milites incitandos, ut pacem flagitarent.*

C. Caninius, Gallus, ad Div. ii. 8. a Cicerone defenditur. vii. 1. amicus M. Varronis et Ciceronis. ix. 2. 6. ad Div. i. 2. trib. pl. Marcellino et Philippo Coss. ibid. tempus Caninianum. ubi v. *Manut.*

T. Caninius, Rebilus. Att. xii. 37. legatus Cæsaris in Gallia. ad Div. vii. 30. Consul prid. Kal. Jan. anno ante mortem Cæsaris.

Caninius Sutrins, Att. i. 1.

C. Canius, Off. iii. 14. eques Romanus factus et literatus. Syracusas otinandi causa se contulit. de Or. ii. 69. ubi *vulgg. habent Cannius.*

Canuleius, Att. x. 5.

L. Canuleius, in Verr. ii. 70. in portu Syracusano publicanus.

M. Canuleius, Br. 92.

Canus s. *Kanus*. Att. xiii. 31. est Q. Gellius Canus. v. *Tunstallus* p. 162.

P. Canutius, Br. 56. homo disertus. subiecisse dicitur P. Sulpitio mortuo orationes. Cluent. 18. Scamandrum accusat. ib. 10. accusator Oppianici.

Ti. Canutius, (trib. pl.) ad Div. xii. 3. Ciceronem producit. ibid. 23. Phil. iii. 9. v. *Periz. A. H. e. 2.*

Capho, Phil. x. 10. xi. 5. veteranus. viij. 3. de grege Antonii nebulo, centurio.

C. Capito, Att. xiii. 33. Cæsarianus. ad Div. viii. 8. xiii. 29. cognomen *familie Atciae*. v. *Atcius*.

L. Capito, Q. Fr. iii. 1. 5. cum C. Memmio trib. pl. Gabinium postulat.

Capius, ad Div. vii. 24. histrio. *Sed legendum puto Catius, e vestigiis MSS. qui habent Citius: nisi id est pro Cipius, ut habet Festus in non omnibus dormio, ut placet Ant. Augustino, quod esset familia Cipia, sed non est necesse nomen id esse familie, cum ille sit histrio.*

Caprius, Nat. D. lii. 23. pater Dionysi, seu Bacchi cujusdam.

Carbo, ad Div. ix. 21. cognomen familie *Papiriae plebeiae*. *De hac familia epistola illa classica est. De Carboni-*

bus egregia congegit Vaillantus de Num. Fam. R. sed v. impr. Periz. A. H. e. 3.

C. Carbo, Arvina. ad Div. ix. 21. a L. Damasippo prætoris occisus est. Unus e Carbonibus bonus civis fuit. *Pighius ad A. dclxix. putat esse filium Caii, qui a Crasso accusatus est.*

Cn. seu C. Carbo et ejus frater, scurra, ad Div. ix. 21. homines improbi.

Cn. Carbo, ad Div. ix. 21. a M. Antonio accusatus, atramento sutorio sumto moritur. *P. Manutius putat esse Metelli Caprarii in consulatu collegam. Ejus, auctore Cicerone, l. c. tres filii hi sunt:*

Cn. Carbo, Act. i. in Verr. 4. Proculus. Gallie, quæstore Verre. de Or. iii. 3. ter Consul fuit. ad Div. ix. 21. a Cn. Pompeio Lilybæi interfectus est. Homo improbissimus. *In edd. vulg. olim erat P. pro Cn. quæ res hic turbas quasdam dedit, ut apud Manut. ad hanc epist. p. 33. ed. Græv. et Vaillantum T. II. p. 205. in Nummis Famil. Rom.*

M. Carbo, ad Div. ix. 21. P. Flacco accusante condemnatur. Fur magnus e Sicilia.

C. Carbo, Brut. 27. 43. eloquentissimus. Or. i. 34. ejus exereitationes oratorie. Brut. 25. M. Emilius Lepidus Porcinam studiosè audivit. Or. i. 10. Juris civilis et morum majorum ignarus fuit. *nam ibi pro Cn. esse legendum C. res ipsa loquitur et MSti Lambini probant. vid. Pearcius ad hunc locum.* Or. ii. 25. trib. pl. eo anno, quo Tib. Græchus casus est, seditiosus fuit; in consulatu autem sanior, nam L. Opimium, qui C. Græchum interfecerat, ad populum defendit. Mil. 3. tribun. pl. P. Africanum interrogat in concione, quid de cæde Ti. Græchi sentiat. Or. ii. 40. ad Div. ix. 21. in cæde P. Africani socius fuisse putatus est. Brut. 27. 43. Verr. iii. 1. ad Div. ix. 21. a L. Crasso ob seditionem Græchanam accusatus, cantharidas sumisit et se judicio ita subtraxit. de Amic. 25. legem fert de tribunis pl. ut, quoties vellet plebs, eos reficere liceret. Arch. 4. legem fert cum Silvano de civitate.

C. Carbo, C. Fil. Cn. N. Brut. 62. parum acutus orator.

D. Carfulenus, Phil. iii. 9. Senator. ad Div. x. 33. legatus Pansæ, interiiit in prælio Mutinensi duce Pansa. Att. xv. 4. transit ab Antonio ad Octavianum.

Carnendes, Or. i. 11. Cyrenæus, æ-

etor Academiæ tertius. Tusc. iv. 3. Academicus Cyrenæus. Acad. i. 19. quartus ab Arcesila, in Arcesilæ ratione manet. Acad. v. 30. Dialecticus. discit a Diogene Stoeico. Fin. iii. 12. in Dialecticis exercitatus et summa eloquentia. Acad. iv. 42. quod summum bonum statuerit. ibid. 45. Calliphontis sententiam de summo bono valde defendit. ibid. 31. ejus de visis sententia. ib. 9. Quomodo Antipatro Stoeico responderit, qui sibi concedi volebat hoc perceptum esse: *Nihil percipi posse*. Att. xiii. 21. *πυγίλῃ* pugillis et retentionem aurigæ similem facit *παυγίλῃ*. N. D. i. 2. disserit contra eos, qui omnia hominis causa nata esse dicunt. Divin. ii. 3. querit, quarumne rerum divinatio sit, earumne, quæ sensibus percipiuntur. ib. i. 13. fingit, in Chiorum lapidicinis saxo diffusio exstitisse caput Panisci. ib. ii. 41. Prænestinam fortunam risit. ib. i. 30. concertationis studio modo ait hoc, modo illud. N. D. ii. 65. libenter in Stoicos invehebatur. Div. i. 4. multa acute et copiose contra Stoicos disputavit. Att. vii. 2. Ejus dictum spurcum: Bene eveniat &c. *Græce: εὖ γὰρ ἀγαθῇ παρὰ δαιμόνιον* in re Venerea. Tusc. v. 41. Or. ii. 37. legatus Romanum missus.

L. Carpinatius, Verr. ii. 70. publicanus in Sicilia pro magistro.

T. Carrinas, ad Att. xiii. 33. (*gentis Alibi.*)

L. Carteius, ad Div. xii. 11. aliquid muneris in exercitu Cassii in Syria tenuisse videtur.

Carrili, Petit. Cons. 3. amici Catilinæ.

Sp. Carvilius, de Or. ii. 61. familia *Carvilia plebeia*, sed equestria tamen.

Casca, cognomen *Serviliorum*, Phil. ii. 11. fuit inter percussores Cæsaris. Att. xiii. 44. librum scripsit. xvi. 15. ejus tribunatus. r. *Servilius*.

Cascellius, Balb. 20. prædiator ætate auguris Q. Scævole. vid. *Faler. Max.* vi. 2. 12. et viii. 12. 1. Hoc nomen vindicant contra eos, qui *Casellius* legi voluit, ut *Pighius Ann.* ad a. 633. *cujus opinionem videtur probare Grævus ad Cic. Balb.* 20. *Harduin.* ad *Plin.* viii. 61. ubi præceptor ejus *Volegius* traditur: *Robert.* ad *Pompon. Enchirid.* iii. 11. ubi de A. Cascellio *Jo. Jo.* agit, *cujus et Horatius mentionem fecit. Ceterum huic familia hereditarium quodammodo Jurisprud. studium fuit.*

M. Cascellius, Q. Fr. i. 2. 2. negotiator in provincia Qu. Ciceronis.

Emander, Div. ii. 42. summus A-

strologus tempore Panætii.

Cassandra, Or. ii. 66. &c. Priami filia.

C. Cassinius Schola, Mil. 17. Interannas, familiaris P. Clodii.

Cassius Barba, v. *Barba*.

C. Cassius Longinus, Dom. 50. Censor. *Hujus C. Cassii Longini Censura incidit in annum DCCIX. Nam præcedit mentio Censoris Q. Marci, qui decem annis ante, DLXXXIX. Censor fuit. Alius Cassius censor fuit a. DCCXXVII.*

C. Cassius, Plane. 21. in petitione tribunatus repulsam tulit. *Consul cum Cn. Domitio Ahenobarbo.* A. U. DCLVII.

C. Cassius, Varus, qui *Consul fuit cum M. Terentio Varrone Lucullo*, non *L. Gellio*, ut *Manutius ad Or. pro Rabir.* *Perd. cap. 7. trudit.* nam *Gellius anno post consul fuit.* *L. Manil.* 23. Legi Maniliæ favet. *Cluent.* 49. *Verr.* i. 23. in *Verr.* iii. 41. consul A. U. DCLXXX. primo anno præturæ Siculæ *Verris.* *Fortè hic est pater trium Cassiorum C. L. et Q. qui dicte non traditur.*

C. Cassius, frater *Q. Cassii*, Att. v. 21. ad quem sunt epistolæ Ciceronis ad Div. i. xii. et ipsius duæ ibid. 11. 12. is, qui *Cæsarem interfecit.* ad Div. vi. 6. legatus Cæsaris. vii. 33. declamat apud Ciceronem. viii. 10. questor M. Crassi contra *Parthios* pugnantis Crasso interfecto reliquias exercitus collegit. xv. 14. Proquestor M. Crassi. xv. 16. Epicureus fit. *Nam Cicero Epicurem appellat ejus novos amicos.* xv. 19. Ciceronem, Epicureum Catium propter malum dicendi genus ridentem, ulciscitur aeri epistola. Att. vii. 21. trib. pl. initio belli civilis Cæsariani Capuam venit ad Consules, qui ex urbe fugerant, ut Romani redirent, et pecuniam de sanctiori ærario auferrent.

L. Cassius, Plane. 24. adolescens, subscriptor Laterensis, contra *Planicium*, familiaris Ciceronis. Phil. ii. 13. ei provincia datur post eandem Cæsaris et *Questores.* *Fruter C. Cassii, qui Cæsarem interfecit.* Phil. iii. 9. Ei tribuno pl. mortem denunciat M. Antonius, si in Senatum venisset.

L. Cassius Ravilla, Verr. i. 55. Censor, pater ejus, qui legem tabellariam tulit: consul A. U. DCCXXVI. cum *L. Cinna.*

L. Cassius, ad *Her.* iv. 35. auctor legis Tabellariæ et severissimus in judiciis exercendis, S. Rose. 30. unde ab eo *judices Cassiani dicti sunt.* *Brut.* 25. 27. legem tabellariam tulit Lepido et Mancino Coss. Sext. 48. legem tabellariam fert. de Leg. iii. 16. legem ta-

bellariam fert, auram popularem captans.

L. Cassius, Clu. 38. Senator, et iudex in causa Oppianici.

L. Cassius, Catil. iii. 4. pro Sull. 13. socius Catilinæ. fuit competitor Ciceronis in Consulatu. An idem sit cum precedente, nescio.

Q. Cassius, Longinus, frater Cail, percussoris Caesaris. Att. vi. 6. quæstor Pompeii in Hispania sine sorte. ad Div. xvi. 11. Trib. pl. Lentulo et Marcello Coss. cum Antonio et Curio ad Cæsarem proficiscitur. add. ad Att. vii. 3. 16. Phil. iii. 10. Hispaniam sortitur, sortiente M. Antonio.

Sp. Cassius, Fuscellinus. Læl. 11. Balb. 23. Cum Consul cum Posthumio Cominio esset, fœdus factum cum Latinis. *Is est consulatus secundus, a. U. CCLX.* Nam ter consul fuit. Dom. 38. ejus domus ob regnum appetitum evertitur, et in eo loco ædes Telluris extruitur. add. Vitell.

Cassius, cujus est epistola ad Ciceronem Div. xii. 13. e Cypro. Quæstor vocatur in inscriptione epistola. Mari persequitur classem Dolabellæ &c. Videtur ergo C. Cassii quæstor fuisse, aut potius Trebonii in Asia.

Cassius, Balb. 17. pro quo Manutius legit: Crassus, et intelligit de P. Crasso M. patre, qui consul cum Cn. Lentulo fuit, et de Lusitanis triumphavit.

Castoris, sc. ædes, Quinct. 4. In ea pecuniæ deponitas esse commemorat Grævius. Sed hoc nil ad rem. Locus explicandus videtur e Verr. i. 49. de ea æde multa in eodem Ferrina. ejus et alibi crebra mentio. de Div. i. 43. ædes Castoris Tusculi.

Castor, Deiot. 1. nepos regis Deiotari, qui avum apud Cæsarem accusavit de insidiis. Ejus pater quoque Castor fuit, qui chronologica scripsit, laudatus Eusebio, Suidæ, et aliis. v. Scalig. ad Euseb. p. 18.

M. Castricius, Verr. iii. 80. Eques Rom. Flacc. 23. Att. ii. 7. videtur negotiator in Asia fuisse. xii. 28. creditor Ciceronis.

L. Castrinius Patus, ad Div. viii. 2.

L. Castronius Patus, ad Div. xiii. 13. princeps municipii Luceusis. Idem eum precedente videtur, alterque locus ex altero corrigendus.

T. Catienus, Qu. Fr. i. 2. 2. queritur de Q. Cicrone.

L. Catilina, e Sergiis. Catil. ii. 1. vid. Argument. Catilinar. Cœl. 4. post præturam Africæ causam de repetundis aggit. Att. i. 2. eum defendere ante Copsu-

latum in judicio cogitat Cicero. i. 16. bis absolvitur de incestu et de repetundis. Flacc. 38. ejus sepulcrum damnato C. Antonio floribus ornatur et epulis celebratur. Cœl. 5. virtutis simulacra in eo erant multa. De ejus proavo est insignis locus ap. Plin. H. N. vii. 28.

Catilius, ad Div. v. 10. pirata in Dalmatia.

Catius, Insuber, ad Div. xv. 16. Epicureus Ciceronis temporibus, a quo spectra Catiana. Nam quædam Epicureorum et idola Latine dixerat spectra. ad Div. xv. 19.

C. Catius, Vestinus, ad Div. x. 23. Tribunus militum in exercitu M. Antonii.

Catonæ, de Catonum gente est insignis locus ap. Plinium H. N. vii. 14. ubi stemma Catonum proponit Herduinus.

C. Cato, Verr. iv. 10. M. Catonis Censorii et L. Pauli nepos, filius sororis P. Africani, ex Macedonia de repetundis damnatus est. Balb. 11. damnatus, exul Tarracone vixit. Brut. 28. medioeris orator. Brut. 34. Lege Mamilia post consulatum (quem gessit anno U. DCXXXIX.) oppressus est.

C. Cato, ad Div. i. 2. Tribunus plebis Marcellino et Philippo Coss. it. ep. 4. 5. legem fert de imperio Lentulo Spintheri in Cilicia abrogando. ad Q. Fr. i. 2. 5. Gabinium de ambitu accusare voluit, in quo prope occisus est. ad Att. iv. 15. et 16. Lege Junia et Licinia absolvitur. Fufia etiam reus, cum Milone et Cicrone in gratiam redit, Pompeio iterum consule.

L. Cato, pro Rabir. 7. pro Font. 15. Consul fuit cum Cn. Pompeio Strabone DCLXIV. tempore belli socialis; in quo perijt. de quo vid. App. B. C. i. i. pag. 641.

M. Cato, is, qui sapiens et Censorius dictus est. Planc. 8. Tusculanus. Mur. 8. homo novus, et deinde Consul et Censor. Cato 4. Prætor. ibid. 10. Tribunus mil. in bello cum Antiocho M. affuit pro illo ad Thermopylas: idem tradunt Plutarchus, Appianus, Frontinus, Aurelius Victor. v. Sigon. et Drakenb. ad Liv. xxxvi. 17. Livius autem legatum fuit, i. e. ubi v. Dukerum. Mur. 14. cum Scipione profectus in bellum contra Antiochum. Memoriam lapsum Scipionem pro Glabrione poni, (nisi librorum peccatum est) monet Wesselingius V. Cœl. Obs. ii. 26. in Cœcil. 20. Consul in Hispania fuit. Acad. iv. 2. Græcas litteras senex discit. Or. i. 37. iii. 33. Orator et Jctus. Orat. ii. 33. libri ejus de jure laudantur.

tur. Off. i. 29. apophthegmata collegit. Or. i. 33. ejus Origines dixit in Qu. Ser- gium Gallum. Brut. 15. 16. 17. ejus ora- tionibus antiquiores non exstiter, lau- dantur. Off. i. 23. Carthaginem delenda- dum suadet, in quo et mortui valuit au- ctoritas. ad Div. iv. 6. filium summo Inge- nio et virtute amisit. Brut. 20. excessit, annos 85. natus. *Lucius* xxxix. 40. *nona- genario majorem facit, alios auctores se- cutus. v. ibi Drakenb. laudatur plurimis locis ejus nomen.* ad Inv. i. 4. Div. i. 15. ii. 24. Off. i. 11. ii. 25. &c. *Tirones le- gant locum Livii cit.*

M. Cato, M. fil. de Off. i. 11. 23. in ex- ercitu Pompilii in Liguria tiro militat. Macedonico bello interfuit, vid. Plu- tarch. in Emilio Panlo. ad Div. iv. 6. patre vivo obiit. laudatur.

M. Cato, M. F. M. N. de Off. iii. 16.

M. Cato, M. F. M. N. M. PROV. Mur. 2. accusat L. Murenam. Dom. 8. bello Cypro praeficitur lege Clodia, ut de rep. ablegaretur. Att. i. 14. vehemen- ter contra P. Clodium de religione reum agit. confer. ep. 13. ad Div. i. 9. Cicero- ni invidet. viii. 11. honorifice locutus de Cicerone, supplicationem non decernit. Att. x. 16. Siciliam tenere non potest, in quam missus fuerat, eum tenere po- tuisset. de Div. i. 32. homo doctus, per- terretur vaticinio ejusdam Rhodii remigis. Off. i. 31. in Africa Cesari se non tradidit. de Div. i. 14. quidam eum sefe- lerunt. Fin. iii. 2. legendi aviditas. Off. i. 31. ad incredibilem a natura factus est severitatem. Paradox. i. coll. Mur. 29. perfectus Stoicus, ea sentit, quae non probantur in vulgus. Or. 10. Div. ii. 1. de ejus laudibus scribit Cicero. Att. xii. 41. Caesaris liber contra Catonem.

Q. Lutatius Catulus, N. D. i. 28. amat Roscium puerum, municipem nomen. ejus in Roscium epigramma.

Q. Catulus, Q. F. Font. 15. legatus in bello civili. Scientia magna rei mili- tatis. Mur. 17. vincitur in petitione consulatus a Cn. Manlio. Tusc. v. 19. pater alter Laetius. cum eo Marius colle- ga Cimbricae victoriae gloriam commu- nicat. Dom. 38. porticum in area Flacci de manubiis Cimbricis fecit, quae inde porticus, et monumentum Catuli saepe dicitur. Orat. iii. 3. a Mario proscrip- tus se ipse interfecit. Brut. 35. doctus et disertus, scripsit de consulatu suo et de rebus gestis ad A. Furium postum, Xenophonteo genere sermonis. Off. i. 37. exquisito judicio utitur literarum. ibid. i. 38. in sermonibus quamvis praepotens esset, unus de multis videbatur.

Q. Catulus, Q. F. Q. N. Catil. iii. 10. dissentit Consul (DCLXXV.) a collega Lepido, qui acta Sullae rescindenda putabat. Balb. 17. auctor est cum Lepido foederis

Marciani confirmandi. Verr. iv. 31. Ca- pitolium dedicavit, unde ejus monumen- tum dieitur. Pis. 3. Ciceronem patrem patriae pronunciat. Off. i. 22. Cn. Pom- peio par judicatur. Coel. 29. legem de vi tulit et quare? ad Div. ix. 15. ejus con- stantia. Manil. 17. 20. Legi Maniliae resistit. Ceterum pluribus aliis locis nominantur et pater et filius, in quibus facile ratio temporum agnoscere quem- que docebit.

C. Caudinus, Cluent. 38. Senator. cognomen familiae Corneliae.

L. Caudius Mergus, Cluent. 38. Sena- tor.

Cecrops, Leg. ii. 25. &c.

Celer, Att. x. 1. disertus magis, quam sapiens, amicus Attici, non Q. Metellus Celer.

Q. Celer, Att. vi. 3. Ejus oratio con- tra M. Servillum. vid. in Metellus.

C. Censorinus, Brut. 67. Graece do- ctus, inimicus fori.

L. Censorinus, Brut. 27. Acad. ii. 32. Consul cum Manillo. Brut. 90. Orator bello civili Sullano perlit. v. L. Mar- cius.

Censorinus, Phil. xi. 5. de Antonii partibus.

Centaurus, Nat. D. ii. 44. sidus.

Centaurus, Div. i. 43. in Capitolio, de caelo ictus.

C. Cento, Orat. ii. 71. dissuasit legem Cinciam. cognomen familiae Claudiae.

M. Ceparius, ad Div. ix. 23. v. Ce- parius.

Cypasii, Cluent. 20. fratres, Oratores. v. Capasii.

Cephalio, Att. vii. 25. forte servus At- tici.

*Cephalus, Att. iv. 16. Atheniensis, qui inducitur in Platoni *œconomia*.*

Cephess, Nat. D. ii. 43. sidus. Tusc. v. 3. cum uxore, genere et filia in stel- las relatus.

*Cercops, N. D. i. 38. Pythagorae, cui Pythagorae carmen Orphicum tri- buebant. De hac re v. Clemens Alex. Strom. i. i. p. 333. et Suidas in *Ὀρϕύς*.*

P. Cervius, Verr. v. 44. legatus Ver- ris.

Cesennius Lento, Phil. xii. 9. Septemvir.

C. Cestius, in Sen. p. rexit. 8. trib. pl. P. Lentulo Spinthere Cos.

C. Cestius, v. Castius.

Cethegus, est cognomen familiae cu- jusdam Lentulorum e gente Cornelia.

Cethegus, Sull. 25. Metellum Pium vulnerat in Hispania. in Senat. p. Red. 4. est consobrinus L. Pisonis Caesonini. Catil. iii. 3. Catilinae socius in conju- ratione.

M. Cethegus, M. F. de Senect. 14. Suade medulla dictus est ab Ennio, etiam senex in dicendo studiosissime se

exercet. Brut. 15. primus fuit, qui eloquens Romæ fuit et habitus est. Belli Punici ii. tempore vixit, P. Tuditani Collega in Consolato &c.

P. Cethegus, Prætor (a. U. DCLXXIX.) Br. 48. remp. cognorat et tenebat. in senatu consularium auctoritatem assequabatur; in publicis causis parum valebat, in privatis veterator. Parad. v. 3. Ei homini non probatissimo homines amplissimi serviunt, munera mittunt &c. provinciarum ejus auctoritate consequendarum causa. *Respicit inprimis ad L. Lucullum. v. Plutarch. in Lucullo. p. 495. ed. Wechel. De eodem Cethego capio locum pro Cluent. c. 31.*

Chærea, pro Q. Rosciu sæpe, est C. Fannius Chærea.

Chærestratus, S. Rosc. 16. nomen Comicum.

Cherippus, vid. *Cherippus*.

Chæron, Att. vi. 2. Græcus, qui induitur in Dicæarchi libro, v. in Dicæarchus.

Chares, Her. iv. 6. *Lyndo oriundus, statuarius, Lysippi discipulus, qui celebrem illum Solis colossum Rhodium, qui inter septem miracula numerabatur, fecit. Plin. xxiv. 8. Junius in Catalogo Pictorum &c.*

Charidemus, Verrin. i. 20. Chius.

Charisius, Brut. 83. Orator Atticus, multas orationes aliis scripsit, Lysiam volebat imitari.

Charmidas, vel *Charmadas*, Acad. iv. 6. Carneadis auditor; eloquens, vulgo: *Carneades, confer de Orat. i. et ibi Penricium. add. Vales. Emend. l. 29. et ibi Pct. Burmannum V. C. Orat. 16. e Carneadis judicio eadem eodem modo docuit semper. Orat. ii. 88. Tusc. i. 24. divina memoria fuit.*

Charondas, Leg. i. 23. legislator Catanensium et aliorum Siculorum.

Chelidon, Verr. i. 40. &c. meretrix Verris.

Chelys, de N. D. ii. 44. sidus.

Cherippus, ad Div. xii. 22. it. 30. cum Curnificiu in Africa fuit. Att. iv. 7. v. 4. Qu. Fr. i. 1. 4. de cohorte prætoris Q. Ciceronis in Asia fuit.

Chilius, Att. i. 9. 12. poëta, si tamen lectio vera est.

Cilo, Q. Fr. iii. 2. vid. etiam: Cilo. item iii. 1. architectus.

Chrestus, ad Div. ii. 8. homo obscurus.

Critilius, Brut. 74. a C. Rufio accusatur.

Chryses, Orat. 46. Apollinis sacerdos ap. Homer. Iliad. A.

Chrysippus, Orat. i. 11. Solensis Cilix, acutissimus, sed in dicendo exilis et jejuna. Acad. iv. 23. Stoicus. de Fat. 7. discipulus Cleanthis, a quo dissentit. ad

Div. ix. 4. ejus de possibilibus sententiæ, Acad. iv. 24. contra sensus disputat, sed ea etiam dissolvit. 27. armat Carneadem. 29. quomodo Soritæ occurrendum putarit. in eo ridetur a Carneade. Fin. i. 11. ejus sedentis statua porrecta mand in Ceramico quid significet? iii. 20. omnia hominum causa esse nata dixit. Tusc. i. 45. in omni memoria curiosus. Nat. D. i. 34. a Zenone Epicureo Chæsiippus dicitur. ii. 64. porcis animam pro sale esse dicit. de Div. i. 19. collegit innumerabilia oracula, nec ullum sine locuplete auctore, aut teste. ii. 15. statuit ad hostiam deligendam duceem esse viam quandam sententem atque divinam, quæ toto confusa mundo sit. Fat. 4. ejus laquei. ibid. 10. omnes nervos contendit, ut persuadeat, omne æquum aut verum esse aut falsum. Off. iii. 10. ejus scite dictum. N. D. i. 15. ejus libri duo de natura Deorum, quales sint de Diis sententiæ. Div. i. 3. totam de divinatione duobus libris explicavit sententiam; uno præterea de oraculis; uno de somniis. ii. 65. liber ejus. Fin. iv. 3. scripsit Rhetoricam, seu potius obmutescendi artem.

Chrysippus, Att. vii. 2. libertus Ciceronis literatus, discedit a filio Cicerone, in servitum propterea retractus. xi. 2.

Chrysogonus, Verr. i. 36. servi nomen. pro Rosc. Am. sæpe. est libertus gratiosus Sullæ. de eo vid. Plin. xxxv. 18.

Cicerones, de his legendus *Corradus in Quæstura*, qui eos accurate persequitur.

Cn. Cicero, Att. i. 16. ita appellabat plebs aliquando Cn. Pompeium, quod nimis Ciceronem diligeret.

L. Cicero, Or. ii. 1. M. Ciceronis patruus. *Ejus filius L. Cicero est*, Att. i. 5. patruelis Ciceronis. *Eum appellat fratrem, sc. patruelem*: item Fin. v. 1. *Eum extinctum esse a. DCLXXXV. docent ex illo* (Att. i. 5.) *loco Mongaltius ad l. c. et Tunstallus Ep. ad Middleton. p. 7—12.*

M. Cicero Senex, Or. ii. 66. *M. Tullii Ciceronis nostri avus: ut docet Corradus in Quæstura.*

M. Cicero, M. filius, Att. i. 2. natus ex Terentia L. Cæsare et C. Figulo Coss. Phil. x. 6. legatus Bruti. ei legio se tradidit, quam legatus L. Piso Antonii ducebat. ad Div. xiii. 11. *Ædilis Arpini &c.*

Q. Cicero, M. frater, de eo collecta omnia diligenter a Corrado Quæst. p. 278. ed. Lips. *Scripsit Annales ad Att. ii. 16. xiii. 13.*

Q. Cicero, Q. filius, Phil. iii. 7. ad Div. xiii. 11. *Ædilis Arpini*. Att. xi. 8. M. Ciceronem apud Cæsarem accusat, nefarie cum eo agit.

Cilo, sive *Chilo*, ad Div. vi. 30. libertus Turanui, aut cliens.

Cimber, vid. *Tillius Cimber*.

Cimon, Off. ii. 18. in suos curiales hospitalis fuit.

Cincinnatus, vid. *L. Quintius Cincinn.*

L. Cincius, Att. i. 1. 7. 16. procurator Attici. adde i. 20.

M. Cincius, Or. ii. 71. legem de donis et muneribus fert. v. *Lex Cincia*.

P. Cincius, Sull. 20. eques Romanus, pro quo in codd. non nullis est *Sicius*. v. *Cort. ad Sall. C.* 21. ubi docet veram lectionem esse *Sitius*, vel *Sitius*, deque homine diligenter agit. v. etiam in *P. Sitius*.

Cineas, Tusc. i. 24. Pyrrhi legatus, summa memoria. ad Div. ix. 25. ejus libri de re militari.

L. Cinna, Font. 15. Legatus bello sociali. Phil. i. 14. M. Antonium Oratorem interfecit. Tusc. v. 19. quater consul. Collega Cn. Octavii et Publ. Crassi. L. Caesarem, M. Antonium et C. Caesarem interfici jubet.

L. Cinna, Phil. iii. 10. provinciam sibi ab Antonio datum recusavit.

Circæ, Nat. D. iii. 19. Perseidis filia, quam Circienses colunt. Off. i. 31. mulier, cui inservit Ulysses.

Cipius Lævus, ad Divers. x. 21.

M. Cippius, Sext. 35. trib. pl. (Lentulo Spinthere Cos. in Senat. p. R. 8.) vi de foro depellitur, rogatione C. Fabricii de Cic. Plane. 31. judicio, defendente Cicerone, condemnatur.

Claussius, Phil. v. 6. gladiator M. Antonii.

Claudia gens, patricia est Appiorum et Pulchrorum. de *Claudia familia* videtur Suetonius in *Tiberio*. c. 1. de ea vid. Spanhem. de *V. et P. N.* t. ii. p. 42.

Claudia, Cael. 14. Harusp. 13. Appii Cæci progenies, pudicitiam probat. *Filiam non fuisse, sed neptem, docet e temporum ratione Abramius ad Or. pr. Cælio* 14. *Vestalem non fuisse, ut nonnulli tradidere vel existimaverunt, docet Dukerus ad Liv. xxix. 14. dicitur Quinta, non prænominem, sed cognominem, ut alia Tertie*, Secundæ &c.

Claudia, Cael. 14. Vestalis, patrem Appium Claudium triumphantem de Salassis amplexa, a trib. pl. inimico de curru detrahi non sinit. *Fratrem vocat Sueton. Tib. 2. ubi vid. Intt.*

Claudia, s. *Clodia*, ad Div. v. 2. uxor Q. Metelli Celeris, Appii Claudii et P. Clodii soror, de ejus fœda libidine et sceleribus v. in primis *Cabanam*.

App. *Claudius*, Decemvir, Fin. ii. 20. cognomine *Crassinus*. v. *Pighius ad a.* 202.

App. *Claudius Cæcus*, (ante cæcitatem *Crassus*) abarus *P. Clodii*. Cael. 14.

Tusc. v. 38. in cæcitate nulli muneris publico aut privato deest. conf. Cato. 6. fœdus cum Pyrrho faciendum dissuadet. bis consul. Censor ante primum consulatum: in qua censura sibi via Appia strata et aqua Appia in urbem ducta maximam Senatus invidiam conflat. v. *Diod. S.* xx. p. 773. 774. Brut. 14. interrex comitia habens, de plebe consules non accipit. v. *infr. in M. Curius*.

App. *Claudius*, Brut. 28. volubilis et fervidus orator. Ex temporis ratione colligere licet, sermonem esse de eo, qui de Salassis triumphavit.

App. *Claudius* major, de Or. ii. 60. et 70. dicax. dicitur major, quia fratrem eodem nomine habuit minorem, *P. Clodii patrem. Filius est C. Claudii*.

App. *Claudius*, minor, *P. Clodii pater, filius C. Claudii*. vid. pro Plane. 21. de Harusp. R. 12. cum ludos fecit, servos de cavea exire jussit. *Hunc, aut certe fratrem, puto esse eum, qui Prætor fuit, eo anno, quo Lex Plantia Papiria data est, Arch. 5.* Consul fuit cum *P. Servilio Isaurico*, Plane. 21.

App. *Claudius Pulcher*, App. F. C. N. *P. Clodii frater, is, ad quem sunt Cic. epistola*. Div. ii. 35. Ciceronis collega in augurato: ad quem etiam *librum scripsit de jure augurali, ut ex epistolarum libro iii. constat. Att. iv. 16.* post consulatum, quem cum *L. Domitio gessit*, in Ciliciam sine lege curiata cogit. Quomodo se in provincia gesserit, et de similitudine, quam cum Cicerone successore excrevit, legenda epistola Ciceronis ad *Diversos*, et ad *Atticum* in *Cilicia scripta libro iii.* ad Div. viii. 6. accusatus a Dolabella spem triumphii abiecit. pro eo Pompeius laborat. Brut. 64. defenditur ab Hortensio. ad Div. viii. 6. absoluitur. 12. 14. ejus censura, qualis fuerit, de Div. i. 16. notat C. Ateium. vid. in *C. Atrius*. Att. ii. 22. Pompeio promittit, *P. Clodium* nihil periculi Ciceroni creaturum. viii. 1. inconstans, quod scilicet max Pompeio, max Casari favebat. Nam hunc locum de eo capiendum esse, ex eo intelligitur, quod *L. Domitio jungitur, ut Phil. xiii. 9.* ad Div. iii. 4. ejus filia nubit Cn. Pompeii filio. Brut. 77. soecr Bruti, Orator, antiquitatis, juris auguralis et publici peritissimus, bello civili interit. Div. i. 58. sortibus harulationibus et psychomantia utitur. Tusc. i. 16. necromantiæ studiosus. &c. ad Div. v. 10. ei Vatinius in augurato successit. homo inprudens. *Manutius de alio Appio. nescio quo, intelligit, sed ratio ejus nihil valet.* ibid. 9. tres sorores habet. At ap. *Jarr. R. R. iii. 16. dicit se pauperem relictum a patre cum duabus sororibus et duobus fratribus. de quo vid. P. Manutius ad Cie. l. c.*

App. *Claudius*, C. filius, ejus, qui P. Clodii frater fuit. Nam is duos filios eodem nomine habuit, quorum alter major, alter minor dicitur: minoris mentio fit ad Div. viii. 8. ad quem locum vid. Manut. ad Div. xi. 22. se cum Antonio conjunxit propter patris restitutionem, sed deinde cum optimatibus fecit. Qui utrum major, an minor fuerit, parum dixerim.

A. *Claudius*, Verr. ii. 57. Siculus, a Claudio quodam civitate donatus, sive a majoribus accepto nomine, qui jus civitatis per Claudium aliquem accepissent.

C. *Claudius*, s. Clodius, Cerci filius, Brut. 18. M. Tuditani collega in consulatu (a. U. DCLIV.) Tusc. i. 1.

C. *Claudius*, P. Clodii avus, Appii Clodii maj. et min. pater, Planc. 21. Consul fuit cum M. Perperna (a. U. DCLXI.) Rabir. 7. homo potens, mediocri orator. Brut. 45.

C. *Claudius*, P. Clodii patruus App. F. Har. resp. 12. Off. ii. 16. ejus magnificentissima edilis fuit. Verr. ii. 49. iv. 4. prator L. Licinio Crasso et Q. Mucio Coss.

C. *Claudius*, C. F. e tribu Palatina, homo plebeius de cohorte Verrina. Verr. ii. 43.

L. *Claudius*, de Harusp. resp. 6. Rex sacrorum, qui cum ceteris pontificibus domum Ciceronis religione liberavit. Prænomen Lucii duos tantum e familia Claudia gessisse et usurpatum ab ea amplius non esse, quod de criminibus capitalibus damnati essent, tradit Suetonius in Tiberio c. 1. Unde dubitare quis posset de hoc prænominis: sicut Drakenb. ad Liv. xli. 21. haret in L. Claudio Asello. Sed id non de omnibus Claudiis intelligendum, verum tantum de patriciis.

M. *Claudius*, ad Div. viii. 4. a repulsa postulatur a duobus fratribus Gallis M. et Qu. E. Marcellis fuit, sed viri docti tegunt M. Calidius.

P. *Claudius* Puteher, de Div. i. 16. Appii Cerci filius, collega L. Junii in Consulatu bello Punico primo (a. U. Div.) classem maximam perdidit, cum vitio navigasset. Nat. D. ii. 3. propterea condemnatus est. confer de Div. ii. 33.

P. *Claudius*, Brut. 15. est collega L. Porcii Cos. a. U. DCLXIX.

P. *Claudius*, Div. i. 47. augur. Sed ibi Appius legendum esse, et auguris nomen et res ipsa docet, uti viderunt Manutius, Loxbins, Davinius.

S. *Claudius*, quere in Clodiis.

T. *Claudius*, Centumalus. Off. iii. 16. Sed Tib. legendum monet Langius ad h. l. idque probat Drakenb. ad Liv. xl. 59. quod T. prænomen in Claudia gente vitatum non fuerit.

T. *Claudius*, Vatin. 1. P. Sextium de vi accusare voluit, communicato cum Vatinio consilio. abiecit consilium, cum M. Tullius Albinovanus accusare institueret.

Cleantes, Acad. iv. 23. Stoicus, Fat. 7. magister Chryssippi. Div. i. 3. ea, quam Zeno in suis commentariis de Divinatione tradiderat, uberius facit. Acad. iv. 41. Solem Deum putat. Fin. ii. 21. ejus tabula de voluptate et virtute. Fin. iv. 3. scripsit artem Rhetoricam s. potius obmutescendi.

Cleobis, Tusc. i. 47. mors ejus et pietas.

Cleombrotus, de Off. i. 24. Lacedæmoniorum dux, invidiam timens, cum Epaminonda temere conflixit.

Cleombrotus, Ambraciota, Tusc. i. 34. in mare se abiecit lecto Platonis Phædone. De quo est epigramma Callimachi elegans.

Cleomenes, Verr. ii. 14. Syracusanus.

Cleon, Brut. 7. Atheniensis, civis turbulentus, sed eloquens, de quo videndus Diodor. S. xii. p. 108. miris modis perstringitur ab Aristophane in Equitibus.

Cleophrantus. Cluent. 16. Medicus.

Clinias Cretensis, Leg. 1. 5. qui inducitur apud Platonem in dialogo de legibus.

Clithenes, Leg. ii. 16. Atheniensis, dotes filiarum deposuit in templo Junonis Samiæ.

Clithenes, Brut. 7. Orator Atheniensis: qui post Solonem et Pisistratum floruit, pantlo ante Themistoclem.

Clitarchus, Leg. i. 2. historicus Græcus, non optimus. Brut. 11. ad Div. ii. 10. non magnæ fidei est, Alexandri comes, de morte Themistoclis quid tradiderit.

Clitomachus Pernus, Acad. iv. 6. Or. i. 11. Carneadæ auditor et successor in Academia. Acad. iv. 31. ejus liber ad C. Lucillum postum, item ad L. Censorinum. Acad. iv. 32. quatuor libros scripsit de sustinendis assensionibus. Tusc. iii. 22. consolatio ejus scripta ad Carthaginienses eversa Carthagine. nomen ejus occurrit etiam Acad. iv. 4. Or. 16.

Clitus, Tusc. iv. 37. Dux Alexandri, ab eo interficitur.

Clodia gens, Dom. 44. eadem, quam Claudia.

Clodia, Att. xii. 22. Decimi Bruti, (qui Consul fuit cum M. Emilio Mamurco) mater.

Clodia, Att. ix. 6. et 9. socrus. L. Metelli, trib. pl.

Clodianus, Att. i. 19. est Cn. Corn. Lentulus Consul a. U. DCLXXXI. cum L. Gellio Poplicola. Sigon. in fastis Rom.

Clodius, Leg. 1. 2. historicus Latinus,

- languidas et inæcitus. *cognomen habuit Licini. v. Periz. An. H. p. 349. Ejus mentio fit etiam ap. Licium, ut xxix. 22.*
- Clodius* fenerator Att. xii. 30. *qui est Hermogenes Clodius. v. in Hermog.*
- Clodius* Patavinus, Att. xii. 44.
- Clodius* Philetærus, ad Div. xiv. 4. libertus.
- A. Clodius*, Verr. iv. 17. Drepanitanus, ante civitatis jus Apollonius, Nitonis filius.
- C. Clodius*, Att. iii. 17. frater P. Clodii. ejus filius Milonem accusavit et Qu. Fratrem accusare voluit.
- C. Clodius Philo*, ad Div. xiii. 32. Halesinus, civis Romanus.
- L. Clodius*, Cluent. 14. Anconitanus, pharmacopola circumforaneus.
- L. Clodius*, ad Div. iii. 4. præfectus fabrum Ciceroni, v. *notata ad L. Claudium.*
- M. Clodius* Arethagathus, ad Div. xiii. 22. Halesinus, civis Romanus.
- P. Clodius*, Div. ii. 8. Consul cum L. Junio. vid. *P. Claudius Appii Cæci filius.*
- P. Clodius*, Ap. f. C. n. *de hujus hominis moribus, sceleribus, tribunatu, legibus, morte, agitur in orationibus post red. in Sen. pro Dom. de Har. respons. pro Sext. in Valin. pro Milone &c.* Domi Cæsaris deprehenditur veste muliebri Att. i. 12. contra jus adoptatur. Dom. 13. ad plebem traducitur a C. Herennio. Att. i. 18. 19. simulat, se omnia Cesare, Crasso, Pompeio auctoribus facere. Har. Resp. 22. promittit Pompeio se nihil Ciceroni periculi creaturum. Att. ii. 22. 23. incitat plebem, ut propter annonæ caritatem lapidationem faceret. pro Dom. 5. Apuleia populi dicitur. Att. iv. 11. &c.
- P. Clodius*, P. fil. e *Fulvia*, Att. xiv. 13. privignus Antonii, qui duxerat Fulviam.
- P. Clodius*, Cæli. 11. amicus Ciceroni a *Clodia* fratre diversus, inter accusatores *M. Cælii*. disertus. Sic videtur *P. Manutius*, probante Grævio.
- Sext. Clodius*, Att. i. 20. frater Papii Pæti. ad Div. ix. 16. literatissimus criticus.
- Sext. Clodius*, Dom. 10. ejus fræditas. ei rem frumentariam *P. Clodius* lege frumentaria permittit. Sext. 64. leges *Clodio* scripsit. Cæli. 32. tabularium incendit, ubi et omnia ejus scelera commemorantur. Att. xiv. 13. ab Antonio restitutus est.
- Sext. Clodius*, Rhetor. Att. iv. 15. quo nunc est Atticus, et Antonius. Phil. ii. 17. *de eo v. Sueton. de Illustr. Rhet. c. 5.*
- Sext. Clodius* Phormio. Cæc. 10. argentarius.
- Cladius*, Att. x. 8. Cæsarianus, cliens Attici.
- T. Cladius*, Sext. Rose. 23. Terracinenensis quidam, homo non obscurus. *Hæc videntur pugnare. Fuit obscurus Romæ, non obscurus in patria.*
- Clautius*, Att. xii. 18. it. 36. *Manutius Archilectus videtur, qui Ciceroni formam fani descripserat, quo Tullia consecraretur.*
- Cludius*, Div. i. 41. haruspices in Peloponneso.
- Cluentia*, Cluent. 5. soror Cluentii.
- A. Cluentius Avitus*, Cla. 1. Larinas, pro quo est oratio.
- Num. Cluentius*, Cluent. 60. eques Romanus.
- C. Cluvius*, Qu. Rose. 14. Judex in causa Fannii contra Flavianum.
- Cluvius*, *Puteolanus*, ad Div. xiii. 7. a Cæsare præfectus agro in Gallia Cisalpina dividendo.
- M. Cluvius* Puteolanus, fenerator. ad Att. vi. 2. ad Div. xiii. 56. *Fortasse idem est cum præcedente.*
- Cluvius Tullus*, v. Tullus.
- Clytemnestra*, Fat. 15. filia Tyndarei.
- Cocceius*, Att. xii. 13. 18. *Videtur esse, qui dein M. Antonii Triumviri quaestor et legatus proquestore fuit, auctor pacis inter Antonium et Octavianum. de quo Appian. B. C. l. v. p. 1122. sqq. ed. Toll. Prænomen ejus ap. Appianum est Lucius, in numo apud Valentem de Num. Flam. T. I. pag. 288. Marcus.*
- Cocles*, Legg. ii. 4. Off. i. 18. Parad. 1. 2. fortis. pontem contra vim hostium obtinuit solus.
- Coctius*, ad Div. ix. 4. *MS. noster Costio, ut et ed. Mediol. 1498. et ed. 1471. in margine.*
- Codrus*, Fin. v. 22. Tusc. i. 48. Nat. D. iii. 19. conservat morte sua Athenas.
- Corlius*, Att. vii. 3. xii. 6. trapezita.
- Corlius*, Samnis, Cluent. 59.
- C. Corlius*, *Caldus*. *C. fil. ut patet ex inscriptione antiqua ap. Murator. Her. ii. 13. Mur. 8. Or. i. 25. in Verr. v. 70. homo novus ad Consulatum pervenit (a. U. DCLIX.) cf. Petit. cons. 3. et ibi Palerm. Plane. 21. in questura petitione repulsam tulit. Brut. 45. medioeris orator. Estne hic, qui, ut Sullæ tyrannidem impediret, bellum in Italia excitavit? ad quem respicit Cicero Att. x. 12. 14. 15. 16. ubi v. Corrad.*
- C. Corlius*, ad Div. viii. 8. trib. pl. *M. Marcello et Sulpicio Cass. ut ex ea epistola intelligitur. Eum diversum esse*

a C. Caelio, questore Ciceronis, res ipsa docet. Nam trib. pl. fuit eo ipso anno, quo alter ille questura functus est.

C. Caelius Caldus, L. F. C. N. Att. vi. 2. 5. 6. ad Div. ii. 15. Questor Ciceronis, ab eo praeficitur provinciae, cum ex ea decederet. Att. vi. 6. ejus vitia. Ad eum est epistola ultima l. ii. ad Div.

L. Caelius Antipater, Or. ii. 12. Or. 69. Att. xiii. 8. Div. i. 24. historicus. vid. in Antipater.

L. Caelius, Cæcia. 9. testis in Cæciana.

M. Caelius Rufus. Hic est ille Caelius, pro quo est oratio. Ex ea libido hominis et lascivia apparet, quae etiam ex eo intelligatur, quod ipse commemorat, sibi ædili des. accusatumque ex lege Scatinia parari. Ejus sunt Epistolae Libri viii. De ejus vita, moribus et fatis accurate dixit P. Manutius in praef. ad Comment. in Epistolas Cælianas. In tribunatu favit Miloni et Ciceronis auctoritati paruit. Mil. 33. Att. vii. 1. Brut. 79. C. Antonium de majestate accusavit et L. Atratinium de ambitu. Cael. 31. unde ab ejus fil. L. Atratio postea de vi accusatus est, defendente Cicerone, Cael. 1.

M. Caelius Vicinianus, ad Div. viii. 4. alii, Vinicianus. Adilitatem cum Caelio Rufo frustra petit, quod olim de Dictatore promulgasset.

M. Caelus, Verrin. iv. 17. eques Rom. qui Lilybæi habitabat.

M. Caelus, Placc. 4. eques Rom.

P. Caelius, Verr. i. 50. praetor cum C. Verre.

Q. Caelius Latiniensis, Manil. 19. trib. pl. et anno post legatus.

Q. Caelius, Phil. xiii. 2. et 12. collusor Antonii.

Sex. Caelius, Q. Fr. ii. 6. Sed nomen corruptum esse videtur, sive: Sex. Clodius legendum cum P. Manutio et Lambino, sive: Sex. Clodius cum Grutero.

T. Caelius, Balb. 23. Senator a Consilio accusatus et damnatus.

Catum, N. D. ii. 24. Saturni pater ab eo executus.

Collatinus, Off. iii. 10. fuit in regibus expellendis Bruti socius. ei collega Bruti imperium abrogavit.

P. et L. Cominii, Cluent. 36. equites Romani disertissimi.

P. Cominius Spoletinus. Brut. 78. eques Rom. accusavit C. Corneliū Cicerone defendente. pro C. Corn. i.

Sext. Cominius, Verr. iv. 10. eques Rom.

Comus, ad Div. ix. 22. fidicen, quo magistro usus est Socrates.

C. Considius, Lig. 1. Praetor Africam proximo anno ante ortum bellum civile.

L. Considius, Agrar. ii. 34. Duumvir Capuæ.

M. Considius Nonianus, Att. viii. 11. proprætor. ad Div. xvi. 12. ei Gallia citerior obtigit. Hunc locum Manutius de Q. Considio Gallo capit, Ursinus de Caio. Sed Manutius idem ad Att. viii. 11. recte ad M. refert, qui ibi discrete prætor vocatur.

Qu. Considius Gallus, ad Div. xii. 26. Verr. i. 7. Cluent. 38. Senator. Att. ii. 24. senex fortissimus timorem Senatorum de morte a Caesaris militibus tollit. Att. i. 12. fenerator. de ejus facilitate et aqutate vid. Valer. Max. iv. 8.

C. Coponius, de Div. i. 32. homo prudens atque doctus. Att. viii. 12. prætor C. Marcello et Lentulo Coss.

M. Coponius, Or. i. 39. ii. 32. Brut. 52. a Qu. Scaevola defenditur contra M. Curium.

T. Coponius, Balb. 23. Tiburtinus, damnato C. Massone civis Rom. factus est. Nepotes habuit T. et C. Coponios.

T. et C. Coponii, Cael. 10. adolescentes doctissimi.

Corax, Or. i. 18. iii. 21. Siculus, scriptor de rhetorica antiquissimus. Brut. 12. qua occasione et tempore artem rhetoricam scripserit?

L. Cordus, Verr. iv. 20. negotiator Siculus.

L. Corfidius, pro Lig. 11. eques Rom. Ligarii advocatus. vid. Curfid. Hic est, ut opinor, de cujus opinato reditu in vitam, lepidam fabulam e Varrone narrat Plin. H. N. vii. 52.

Coricus, Phil. xiii. 12. sive, ut quidam volunt: C. Oricus. Aedilis Caesaris beneficio, a Cicerone defensum esse videtur.

Coriolanus, Marcius, Brut. 10. cum Themistocle comparatur.

Cornelia gens. Leg. ii. 22. ex ea nemo crematus, sed omnes humati sunt. primus ex ea familia, et quidem patricia, Sulla voluit cremari.

Cornelli, pro Corn. i. tam multi fuerunt, ut etiam collegium constitutum sit.

Cornelia, mater Gracchorum. Brut. 27. filios docuit. epistolæ ejus. Brut. 58. de Div. ii. 29. Inv. i. 49.

Cornelia, ad Div. v. 6. uxor P. Sestili, Corn. Scipionis filia.

Cornelius, Verr. iii. 11. medicus C. Verris in Sicilia.

Cornelius, Verr. i. 26. lictor Verris proquestoris.

Cornelius, Culleolus, Div. i. 2. ejus Octaviano bello furibundam prædictionem audiendam portavit senatus.

Cornelius, Att. i. 12.

A. Cornelius, Div. i. 24. Consul cum M. Valerio in bello Samnitico, a. cccc.

C. Cornelius, (Cethegus) Brut. 18. Consul cum Q. Minucio a. U. DLVI.

C. Cornelius, (qui a Cicerone defensus est de r.) Brut. 78. a P. Comminio Spoletino de majestate accusatur. Corn. i. reus majestatis. Vatin. 2. defenditur tribunatus ejus.

C. Cornelius, Sull. 2. 6. eques Rom. Catilinæ socius, qui cum Vargunteio Ciceronem in lectulo interficere voluit.

C. Cornelius, Sull. 18. filius C. Corneli ejus, qui inter Catilinos fuit.

Cn. Cornelius, Agr. ii. 14. est *Cn. Dolabella*, qui Consul cum M. Tullio Decula fuit, a. U. DCLXXII. pro Corn. i.

Cn. Cornelius, Balb. 8. legem de civitate ex Scto tulit. est *Cn. Cornelius Lentulus*, qui a. U. DCLXXXI. Consul fuit.

Cn. Cornelius, ad Div. vii. 9. amicus Trebatii, homo obscurus.

L. Cornelius, Balb. 17. est *Balbus*.

L. Cornelius, Chrysogonus, pro S. Rose. 2. libertus L. Sullæ gratiosissimus. v. *Chrysogonus*.

M. Cornelius, Cethegus, Brut. 15. Marci filius, vid. *M. Cethegus*.

M. Cornelius, Att. i. 13.

P. Cornelius Rufinus, Or. ii. 66. avarus, sed fortis, ad Consulatum (secundum) pervenit opera C. Fabricii. anno U. CCCLXXVI.

P. Cornelius, ad Div. xiii. 6. videtur publicanus esse, societatis Africanæ.

P. Cornelius, ad Div. xiii. 14. civis Rom. in Gallia Cisalpina negotiator.

P. Cornelius, ad Div. xiii. 36. dictus est *Demetrius Megas Siculus*, quod ei *P. Cornelius Dolabella* civitatem rogatus Ciceronis a Cesare impetraverat.

P. Cornelius, ad Div. viii. 8. Trib. pl. M. Marcello et Ser. Sulpicio Coss.

P. Cornelius, Brut. 22. est *Scipio Africanus minor*.

Q. Cornelius, ad Div. vii. 17. Jctus. vii. 8. ab eo didicit jus Trebatius.

Q. Cornelius, ad Div. v. 6. affinis P. Sextii.

Q. Cornelius, Har. Resp. 6. pontifex minor.

Cornicinus, (seu *Cornicen*) ad Att. iv. 2. est cognomen *Cn. Oppii*.

Cornificius, Verrin. i. 37. scriba Veris Præf. Urb.

Q. Cornificius, Act. i. in Verr. 10. judex justissimus. Att. i. 13. primus in Senatu mentionem de violatis a Clodio

sacris fecit. ib. 1. competitor Ciceronis in Consulatu. ad Div. xii. 17. Ciceronis collega in auguratu. *Vir doctus hic fuit, ad quem sunt Ciceronis quædam epistolæ, Prætor Africa, viro adhuc Cæsare.*

C. Cornutus, Att. i. 14. Pseudo-Cato. h. e. imitator *Catonis*. trib. pl. *M. Pisonis et Messala Coss.* in Sen. post Red. 9. prætor P. Lentulo Spinthere Cos.

M. Cornutus, Font. 15. Legatus bello sociali.

M. Cornutus, Phil. xiv. 14. ad Div. x. 12. prætor urbanus Hirtio et *Pansa Coss.*

M. et P. Cortius, Verr. v. 64. equites Romani in agro Taurominitano.

Corumbus, Balbi servus. Att. xiv. 3.

Ti. Coruncanus, Planc. 8. Sull. 7. Tusculanus. Dom. 54. Nat. D. iii. 2. Pontifex. Max. primus e plebe Or. iii. 33. omnibus civibus consilii sui copiam fecit. Br. 14. ex Pontificum commentariis longe plurimum ingenio valuisse videtur. add. Cato 9. Læli. 11. Or. ii. 66. *Hunc fuisse nepotem Tusculani illius e fastis Capitol. apparere ait Pighius ad a. 396.*

Coryphe, Nat. D. iii. 23. Oceani filia, Minervæ Corinæ e Jove mater.

C. Cosconius, Sull. 14. prætor Consule Cicerone. Vat. 5. Proconsul Hispaniæ ulterioris, post præturam. habuit Vatinium legatum. Att. ii. 19. Viginti-Vir agris dividendis lege Cæsaribus; in ejus mortui locum invitatur Cicero.

C. Cosconius Calidianus, Cluent. 35. Orator clamosus. Brut. 69. nullo acumine sed grata populo verborum copia.

M. Cossetius, Verr. iii. 22. eques Rom. qui in Sicilia versabatur.

L. Cosinius Tiburs, Balb. 23. damnato T. Cælio civis Rom. factus. Ejus filius eques Rom. fuit.

L. Cosinius, Att. i. 20. ii. 1. ad Div. xiii. 23. tribulis Ciceronis et amicis. *An hic est collocutor, ap. Farron. R. R. ii. 1?*

L. Cosinius Anchialus, ad Div. xiii. 23. libertus L. Cosinii.

Cossi, Fratres, Or. ii. 23.

Canutianæ tabernæ, ad Div. xvi. 27.

M. Cossetius, Verr. iii. 80. idem qui Cossetius.

C. Cotta, ex Aurelius. Acad. iv. 26. Consul cum P. Servilio Gemino. *male vulgo M. Cotta legitur. C. bene edidit Davies et MSS.*

C. Cotta, M. frater, Corn. i. de suis legibus abrogandis refert. Pis. 26. nimia triumphandi cupiditate flagrat. Nat. D. i. 6. Academicus. Brut. 49. Att.

xiii. 19. seqq. qualis orator. Cæc. 33. Att. xii. 20.

C. Cotta, Or. iii. 3. trib. plebis, quo anno L. Crassus mortuus est: non multo post e civitate ejectus.

L. Cotta, Prætorius. Brut. 36. qualis orator.

L. Cotta, Brut. 21. accusatur a P. Africano minori. defensus a Q. Metello Macedonico, absolvitur. veterator habitus est, h. e. *callidus in causis agendis*. *Exemplum calliditatis in tribunatu habet Valer. M. vi. 5. quem ad a. dxcix. refert Pighius. cf. Mur. 28. Font. 13. in Q. Cæcil. 21.*

L. Cotta, Or. ii. 47. Or. iii. 47. Trib. pl. a. U. dclix. cum. T. Didio et C. Norbano, quo rogationem in Cæpionem ferente, cum una cum Didio intercedere vellet, vi e templo pulsus est. Orat. iii. 11. Q. Catuli sodalis, gaudebat gravitate linguæ et sono vocis ægesti.

L. Cotta, M. frater. *Autor legis Aureliæ judicariæ*. Catil. iii. 8. Agrar. ii. 17. L. Torquati collega in consulatu, a. U. dclxxxviii. de Div. i. 12. eo et Torquato Consulibus Jupiter Capitolium petiit et ignes injectit. ad Div. xii. 2. desperatione in Senatum non venit. Dom. 26. negavit legem de Ciceronis reditu ferendam esse, quod lex Clodia jure lata non esset. Div. ii. 21. Att. xii. 23.

M. Cotta, Verr. v. 13. L. Luculli collega in consulatu, a. U. dclxxxix.

M. Cotta, Att. x. 16. xii. 22. Prætor Sardiniam tenet Marcello et Lentulo Coss. ex Scto in bello civili.

Cottus, Pis. 34. rex Bessorum, L. Pisonem Macedoniæ proconsulem pecunia corrumpit, ut legatos Bessorum interficiat.

L. Varius Cotyla, Phil. v. 2. ad Antonium Mutinam obsidentem se confert. Phil. viii. 10.

Crantor, Or. iii. 12. Acad. i. 9. Academicus e vetere Academia, nil ab Aristotele dissentit. Acad. iv. 44. Tusc. i. 48. *Ejus Consolatio est liber ejus de luctu, qui laudatur. cf. Att. xii. 21.*

Crassipes, ad Div. i. 7. Att. iv. 5. Ciceronis filiam ducit. cf. Qu. Fr. ii. 5. 6. ad Div. xiii. 9. Bithyniæ quæstor. Att. ix. 11. Cæsarianus. Crassipes est cognomen gentis Furiæ. M. Furius Crassipes Prætor est ap. Liv. xxxviii. 42. &c. *quod etiam docet Manut. ad Div. i. 7. ubi negat, se prænomen hujus Crassipedia reperire potuisse. Denponsa ei est Tullia ante professionem in Ciliciam, sed dimissa mox. Cicero tamen cum eo postea amicitiam coluisse videtur. v. Tun-*

stalli Epistola ad Middleton. p. 187. 188. Crassicius, Phil. xiii. 2.

L. Licinius Crassus, ad Her. iv. 2. 3. Or. i. 7. Rab. 7. Orator. Iuv. ii. 37. Pis. 26. triumphi e Gallia nimis cupidus. Or. iii. 12. soeris ejus Lælia. Or. ii. 1. putabatur non præter puerilis ætatis modum doctus. Br. 38. sq. qualis orator. Verr. iii. 1. eum pernituit C. Carbonem in judicium vocasse. Pont. 7. ejus testimonium in M. Marcellum nil valet. Dom. 19. de pluribus rebus simul ferre ausus est contra legem Didiam et Cæciliam. ad Div. ix. 21. accusat C. Carbonem eum, qui Africano vim attulisse existimatus est. Off. i. 30. in eo multus lepos erat. i. 37. uberius ejus oratio nec minus faceta. ii. 13. 14. maximam sibi peperit gloriam ex illa accusatione Carbonis. ii. 18. orationem scripsit, in qua est de redimendis captivis et de locupletandis tenuioribus. iii. 11. legem tulit, ne esset pro cive, qui civis non sit. Or. i. 55. jus civile didicerat. ii. 55. M. Brutum ulciscitur. 56. oratio contra Cethegum in Censura dicta laudatur. iii. 1. ejus mors. ibid. contentio ejus cum Domitio in Censura: item cum Philippo. Offic. ii. 16. magnificentissima ædilitate cum Q. Mucio functus est. *Hunc Mucium in omnibus honorum gradibus collegam habuit præter censuram, auctore Cicerone in Bruto.*

L. Crassus, Br. 58. P. Nasici et Liciniae, C. Lælii neptis, filius, a L. Crasso, avo materno, testamento adoptatus. cf. Plin. xxxiv. 3.

L. Papirius Crassus, ad Div. ix. 21. vide in *Papirius*.

M. Crassus, Or. i. 36. prætor a. U. dclxviii. Fin. v. 30. *ἀγίλατος*, quia semel in vita risit, auctore Lucilio. Plin. H. N. vii. 19. *nunquam risisse, ait.*

M. Crassus, P. fil. M. *ἀγαλάνος* nepos. *Τρύμνις*. ad Div. i. 1. Brut. 64. 65. seq. qualis orator. Verr. v. 2. contra fugitivos in Italia mittitur: impediit, ne fugitivi Messanam transire possent. Balb. 7. Balbum defendit. Muren. 23. L. Murenam defendit. Har. resp. 6. pontifex. Phil. ii. 3. cum eo multæ Ciceronis contentiones fuere. Att. i. 14. laudat in Senatu Ciceronis consulatum. 17. impellit publicanos Asianos, ut locationem induci postulerent. iv. 13. nulla dignitate paludatus abijt in Syriam. Tusc. v. 40. surdaster fuit. Div. i. 16. quid ei acciderit dirum obnunciatione neglecta. ii. 9. trans Euphratem cum ignominia et dedecore perijt. ibid. 40. omen, quod ei Brundi-

sibi oblatum est. Off. i. 30. Sullæ deser-
vit, ut quod velit consequatur. ibid. 8.
eam demum pecuniam magnam judicat,
eius fructibus exercitus alii possit.

M. Crassus, Balbin. 23. cum Ma-
mertini ex lege Papia repetere insti-
tuunt; quia ex *Mamertino aut civis*
factus erat Rom. aut se pro cive gere-
bat.

P. Crassus, Brut. 19. cum Africano
maj. consul fuit. nempe a. U. DCLVIII.
idem Pontifex Max. cognomine Dives
dictus. v. Liv. xxx. 1. ubi ejus insignis
elogium.

P. Crassus, Mucianus Dives. Brut.
95. Orator valde probatus, adaptatus a
P. Crasso Divate, *P. Mucii filius natu-*
ralis, et *P. Scævole frater*, domi jus
civile cognoverat. Or. i. 37. ejus de
eloquentia et juris studio conjungendo
sententia. Brut. 57. Jctus cf. i. 13. Ru-
pert. ad Enchir. Pompon. iii. 6. Peri-
m. Animad. c. 9. &c. Phil. xi. 8.
Pontifex M. multam dicit Collegæ
Consuli L. Valerio Flacco flammii Mar-
tiali, si a sacris discessisset, (a. U.
DCLXIII.) quod nolebat eum ad bellum
cum *Aristonico proficisci*, ad quod ipse
profectus fcede perierat. Vell. ii. 4.

P. Crassus, Font. 15. Legatus L.
Cæsaris in bello sociali. cf. Appian. B.
C. i. p. 635. Or. iii. 3. in seditione
Mariana se ipse sua manu interfecit.
Arch. 5. Censor eum L. Julio Cæsare
nullam populi partem censet, (a. U.
DCLXIV.) consul fuit a. DCLVI. cum Cn.
Lentulo Clodiano. Est *M. Crassi Illi-*
vi pater. In inscriptione antiqua ap.
Muratorium ad h. a. est prænomen M.

P. Crassus, Att. xii. 24. Vennuleiæ
filius, utrum vivo adhuc patre, *P. Cras-*
so, an mortuo interierit.

P. Crassus, M. Illviri fil. ad Div.
xiii. 16. laudatur Brut. 81. qualis fue-
rit, quem exitum habuerit. Quo cum
hoc confer Plutarch. in Crasso p. 551.
559. De legatione ejus ap. Cæsarem Imp.
in Gallia, v. Dio, xxxix. p. 105.

P. Crassus, Sen. p. Red. 9. prætor
P. Lentulo Spinthere Consule.

Crassus Junianus, Q. Fr. iii. 8. e fa-
milia *Junia* in *Licinium Crassorum*
adoptatus. Sed lectio dubia est. *P. Ma-*
nilius conjicit *Licinianus*, putatque eum
in *Caliam gentem* adoptatum fuisse. Sed
ita non *Crassus*, sed *Cælius Lic.* dictus
est: quamquam et alia talis formæ ex-
empla sunt. v. *Manut.*

Craterus, Att. xii. 13. 14. medicus
Ciceronis ætate.

Crates, Acad. i. 9. Academicus, nil
mutat in veteri disciplina a Platone
tradita.

Cratippus, Off. i. 1. ad Div. xii. 16.
M. Ciceronis filii præceptor, cum eo,
volente C. Trebonio, in Asiam abijt.
Div. i. 3. familiaris Ciceronis, par
summæ Peripateticis, somniorum et fu-
roris divinationi fidem tribuit, reliqua
rejecit. ibid. 32. statuit animos homi-
num quadam ex parte extrinsecus esse
tractos et haustos, reddit rationem. va-
ticationum et somniorum.

Crebrius, Q. Fr. iii. 5. qui fuerit, ig-
noramus.

M. Crepereius, Act. i. in Verr. 10.
Trib. militaris factus a. U. DCLXXXIII.

Cresphontes, ad Her. ii. 24. *Aristomachi*
filius ex *Herculis* genere, *Rex Mes-*
seniæ fraudibus factus, duxit uxorem
Meropem (*Cypæti Arcadis filiam* &c. v.
Pausanias p. 151. 285. seqq. ed. Kuhn.
Hygin. fab. 148. de eo est *Cresphontes*
Euripidis fabula, quæ laudatur. Tusc.
i. 48.

Q. Crispus, e Marcii. ad Div. xii.
11. et 12. Imperator et Proconsul
Asiæ: ejus dignitas commendatur.

Critias, Tusc. i. 40. de xxx Tyrannis,
Theramem ad mortem redigit. Or.
ii. 22. ejus scripta extitere Ciceronis
tempore.

Crito, Tusc. i. 43. Socratis discipu-
lus. Div. i. 54. non paret Socratis
monito. i. 25. ei Socrates suam mor-
tem prædicit.

Critonius, Att. xiii. 21. *Cæsaria-*
nus.

Critolaus, Nat. D. iii. 38. Dux Achæ-
orum, evertit Corinthum. Fuit enim
causa belli Achæici, quo Corinthus ceersa
est. v. Flor. ii. 16. Polyb. Excerpt. le-
gat. c. 144.

Critolaus, Fin. v. 5. Aristotelicus.
Or. ii. 37. cum Carneade et Diogene
Stoico Romam legatus Atheniensium
venit, muletæ propter Oropum irroga-
tæ deprecandæ causa. Tusc. v. 17. ejus
libra.

Critolaus, Verr. iv. 26. *Ætnensis*.

Cræsus, Fin. ii. 27. iii. 14. iv. 12.
Div. i. 19. 53. ii. 56. ejus filius, quum
esset infans, loquitur.

Q. Croto, Rabir. perd. 11. ejus ser-
vus Scæva occidit Saturninum.

Ctesiphon, Or. iii. 56. Atheniensis,
pro quo extat Demosthenis oratio.

Culte, Att. iii. 15. viii. 12. familia-
rissimus Pompeii, ut Theophanes.

Culeo, ad Div. x. 34. Trib. Mil. in
exercitu Lepidi, qui ab Antonio ad eum
transierat, eum ante a Lepido contra
ejus voluntatem ad Antonium isset,
add. inf. Q. Terentius Culeo.

Culleolus, ad Div. xiii. 41. *Myrici*
ante Cæsarem prætor fuisse videtur.

Culleolus, Att. vi. 3. *homo trilis h. l. significari videtur.*

Cupido, Nat. D. iii. 23. Cupidines plures.

L. Cursilius, Att. xlii. 44. hoc nomen ex Ligariana tollitur, monitu Attici.

Curatii, Inv. ii. 26. tres fratres, de quibus Liv. l. i. 24. segg.

C. Curatius, Leg. iii. 9. Trib. pl. v. annis ante Ti. Gracchi tribunatum primum, Consules, *P. Nasica* et *D. Brutum*, in vincula conjecit.

C. Curio, avus, Br. 32. ejus orationes. *Consulatum non adeptus est. Prætor fuit, A. U. DCXXIII.*

C. Scribonius Curio, Pater, Brut. 16. *Consul fuit cum Cn. Octavio a. U. DCCLXXVII.* Rab. 7. in cæde Saturnini est cum Consulibus. Manil. 23. legi Maniliæ favet. ad Div. i. 4. vir Consularis. Pison. 19. de Dardaniis triumphat et Macedonia rediens. Or. ii. 23. Cosmicos fratres defendit contra M. Antonium Oratorem. Att. i. 14. P. Clodium in Senatu juvare frustra studet. Har. Resp. 6. Pontifex. ad Div. viii. 11. negat se permissurum, ut Cicero supplicatio decernatur. Vat. 10. laudatur, ei insidiatur Vatinius. Br. 32. Brut. 60. memoria destituitur subito. Off. ii. 17. dicebat se omnia, quæ haberentur amplissima, sine ullo munere adeptum esse. ad Div. ii. 2. moritur Calvino et Messala Coss. Act. i. in Verr. 7. Corn. i. Br. 49. 60. in libris etiam, quæ dixit, obliviscitur.

C. Curio, C. fil. *ad quem sunt epistole libri ii. ad Div. ad Div. viii. 4.* tribunatum petit. ejus facilitatem homines metuunt. eum Cæsar valde contemnit. ib. 8. se parat contra Cæsarem. ib. 6. in tribunatu nihil agit, de intercalando non obtinet, fit popularis, et pro Cæsare loquitur, legem Viariam et Alimentariam fert. ii. 13. Cæsarem defendere incipit, quod ante suspicatus est Cicero. viii. 11. negat se permissurum ut Cæsar de provincia decedat, Pompeium id cupientem male accipit, et ejus ii. consulatum exagitat. *v. de his narrante Dionem*, xi. p. 148. sq. ad Div. viii. 10. trib. pl. de agro Campano ante Cæsaris adventum et Gallia dividendo ex ejus lege laborat, ne Cæsar dividere possit. Att. i. 14. filiola Curionis dicitur. Phil. ii. 2. 18. scortum M. Antonii Trium-Viri. Br. 81. naturam habuit admirabilem ad dicendum; plane eruditus. temeritate in bello civili perit. ad Div. viii. 2. ejus theatrum. *De quo vid. Plin. H. N. xxxvi. 15.*

Curius, de Juv. i. 43. Orator quidam,

et ejus oratione pro Fulvio verba quædam laudantur. *Sed. v. in Ser. Fulvius.*

C. Curius, pater Rabirii Posthumi. Rab. Post. 2. 17.

M. Curius Dentatus, Br. 14. trib. pl. interrege Appio Cæco, coëgit patres ante comitia auctores fieri. *qua de re vid. Pighium ad a. 455. Gronov. Obs. i. 25. Drakenb. ad Liv. x. 11.* Muren. 8. homo novus ad consulatum pervenit. ibid. 14. de rege Pyrrho triumphat. Att. iv. 15. emittit lacum Velinum. Planc. 25. Sull. 7. Fin. ii. 10.

M. Curius, Br. 53. controversiam cum M. Coponio habet. Or. i. 39. ii. 32. Curiana causa. ii. 6. acta a L. Crasso Oratore, quæ qualis fuerit. vid. i. 39.

M. Curius, ad Div. ii. 19. consobrinus C. Coelii Quæstoris. Flacc. 13. Quæstor urbanus Silano et Murena Coss. Sen. post Red. 8. trib. pl. P. Lentulo Spinthere Cos. Ejus patri quæstor fuit Cicero. *Fuit autem Quæstor Sex. Peduceri in Sicilia. Eundem esse putat, qui ad Divers. xlii. 49. Proconsul vocatur. Proprietore dicendum erat. In qua provincia fuerit, nondum reperi.*

M. Curius, Phil. v. 5. M. Antonii familiaris, dissolutus.

M. Curius, ad Div. xlii. 17. negotiator Patris: *cujus est epistola vii. 29. Attici et Ciceronis amicissimus.*

Q. Curius, in Tog. Cand. homo quæstorius. Petit. Cons. 3. Socius Catilinæ. *Ejus mentio etiam est ap. Sallustium inter Catilinariorum, B. C. 23.*

Cursor, ad Div. ix. 21. cognomen L. Papirii.

Curtius, Rosc. 32. accusator, bello civili Sullano interfectus.

Curtius, Verr. i. 39. civis Rom. qui C. Verris pecunias extraordinarias tractabat. *Sed Munutius ibi pro Q. et Cn. Postumiis, Curtiis, legit Q. et Cn. Postumiis Curtiis, ut Q. et Cn. ad Curtios referatur, sintque Postumii a Curtiis non diversi.*

Curtius, Q. Fr. i. 4. 1. trib. pl. Gabinio et Pisone Coss.

C. Curtius, Rabir. Post. 3. propinquus Rabirii Postumi, quamquam alii Curius legunt. *Vulgatam defendit Turneb. adv. x. 23.*

C. Curtius Peducænanus, ad Div. xlii. 59. prætor, a. dcciii.

C. Curtius Postumus, Att. ix. 2. Cæsarianis partibus favet. ad Div. ii. 16. auguratum petit. Att. xii. 49. dubitat an consulatum petat nec ne.

C. Curtius Mitræus, ad Div. xlii. 69. libertus Postumii.

C. Curtius, ad Div. xlii. 5. Ciceronis familiaris. A Cæsare in Senatum legitur.

P. Curtius, ad Div. vi. 18. frater Q. Salassi, jussu Pompeii fil. interficitur.

C. Curtius, Verr. i. 61. judex quaestorius in causa Verrina, sed quod sodalis ejus esset, vi populi et convivio rejectus est.

Cosinius, ad Att. xii. 38. 41. *Corradus* corrigat Cosinius.

P. Cuspius, ad Div. xiii. 6. eques Rom. magister societatis in Africa. it. xvi. 17.

L. Cuspidius, ad Div. xiii. 58. Arpinas. *Cydas Cretensis*, Phil. v. 5. homo audax, M. Antonii familiaris. Phil. viii. 9.

Cylonium scelus, de Leg. ii. 11. est, quod Athenienses commiserunt, Cylonis acis supplicibus interfectis ad aram. de quo vid. Thucyd. L. I. sect. 126. add. Senlig. ad Euseb. Græca p. 427. Suidas: Κάλωνος ἔργον.

Cynici, Off. i. 35. reprehendunt eos, qui ea, quæ re turpia non sunt, nominibus ac verbis flagitiosa ducunt. ibid. 41. eorum ratio est rejicienda.

Cypselus, Tusc. v. 37. Corinthi tyrannus, Demarati Tarquinii patris temporibus. add. Fat. 7.

Cyrenaici, Tusc. iii. 13. 22. eorum de origine doloris sententia refellitur. Acad. iv. 7. in solo tractu doloris et voluptatis judicium veri esse dicunt. ibid. 46. nihil putant esse judicii præter permotiones intimas. add. 24.

Cyrillus, Off. iii. 11. suadens, ut Athenienses in urbe manerent, et Xerxem reciperent, lapidibus obruitur.

Cyrus major, de Div. i. 23. ejus somnium: quamdiu regnarit et vixerit. Q. Fr. i. 1. 8. Xenophon de eo non ad fidem hystorie scripsit. v. etiam Brut. 29. Leg. ii. 22. &c.

Cyrus minor, Div. i. 25. cum eo militia perfungitur Xenophon. ibid. 23. ejus somnium.

Cyrus, Att. ii. 3. architectus. Mil. 17. moritur. Ab eo dicuntur Cyrea Att. iv. 10.

Cytheris, Att. x. 10. Philipp. ii. 24. eam Antonius lectica aperta secum portat. ad Div. ix. 26. v. in Volturnia.

D.

Damasippus, cognomen Licinorum, ad Div. vii. 23. status amat, de quo est opud Horatium, Serm. ii. 3. Att. xii. 29. 33. ab eo hortos emere vult Cicero.

L. Damasippus, ad Div. ix. 21. prætor, qui C. Carbonem occidit. v. Felici. ii. 26.

Damio Tettius, Att. iv. 3.

Democles, Tusc. Qu. v. 21. assentator Dionysii.

Damon, Off. iii. 10. Tusc. v. 23. veræ amicitiae specimen. Pythagoreus. Or. iii. 3. musicus.

Danaus, Parad. vi. 1. ejus quinquaginta filiar.

Daphitas, de Fat. 3. Ei fatum fuit, ex equo cadere, atque ita perire. Fuit Telmissensis, Sophista acerbus et mordax etiam in Attatum Pergamenum. Versiculos in eum habet Strabo L. xiv. p. 958. ed. Almel. unde eum de saxo, cui equi nomen, præcipitare jussit. Rem narrat Suid. in Δαφιδος. Valer. M. i. 8. sed paullo discrepat a ceteris Strabo, qui et Grammaticum vocat et in crucem actum dicit in Thorace, loco quodam, jussumque ab oraculo, ut sibi a thorace caveret. Utrum Daphitas an Daphidas scribendum, v. Torren. ad Valer. l. e.

Dardanus, Acad. iv. 22. Stoicus, tempore Antiochi Academici.

Dardanus, ad Div. x. 25. libertus Furnii.

Darius Codomannus, Tusc. v. 34. in fuga aquam turbidam suaviter bibit.

C. Decianus, Rabir. 9. condemnatus est, quod in concione de morte Saturnini quæstus est. vid. Valer. viii. 1.

Decidius Saxa, Phil. xiii. 13. v. in Saxa.

Decimus, Att. iv. 16.

Decimus, designator, Dom. 19. Att. iv. 3. socius et assecla P. Clodii et suavior legum illius.

Decius, Pis. 11. Campanus.

Decius, ad Div. v. 6. librarius P. Sextii quaestoris.

Ca. Decius Samnis, Clu. 59. proscriptus a Sulla.

P. Decius, Qu. fil. Div. i. 24. Fin. ii. 19. primus e Deciis consul fuit, et primus e Deciis se devovit.

P. Decius, P. F. item, ut pater, se devovit: utriusque devotionis saepe fit mentio apud Ciceronem, N. D. iii. 6. Sext. 21. Postum. 1. Senect. 13. Heren. iv. 44. Off. i. 18. et iii. 4. *Dubius autem in locis etiam Nepotis Decii pro patria se devovendis mentio est*, in Tusc. Qu. i. 37. et Fin. ii. 19. pater, inquit, decertans cum Latinis, cum Etruscis filiis, cum Pyrrho nepos se hostium telis objecerunt. Parad. i. 2. patrem et filium tantum nominat.

P. Decius Mus, Brut. 28. vita et oratione turbulentus. M. Fulvii Flacci æmulus. Or. ii. 30. Trib. pl. qui Opimium de corde Gracchi accusavit. add. Or. ii. 31. 62. reus de pecuniis contra leges captis factus.

P. Decius, Phil. xi. 6. Antonianus ære alieno oppressus.

Deiotarus pater, Deiot. 1. vid. argu-

mentum orationis. Phil. xi. 12. 13. laudatur. Att. v. 17. rex a Senatu appellatus est. Har. resp. 13. fidelissimus imperii Rom. rex. a senatu regis nomine dignus judicatur, lege Clodii, regis nomen accipit. Div. ii. 37. fugit e prelio cum Pompeio. Brut. 5. a M. Bruto defenditur apud Cæsarem, quod a Pompeianis partibus steterat. Div. i. 15. a Cæsare tetrarchiæ regno multatus. ibid. ii. 36. et 37. multum auspiciis tribuit. ex Cicerone augurii Romani disciplinam percunctatur. ejus augurii disciplina differt a Romana vehementer.

Deiotarus filius, Deiot. 1. patrem accusat apud Cæsarem.

Deianira, Tusc. ii. 8. Cneii filia.

Dellius, Att. viii. 12. Pompeii familiaris; nisi forte, ut videtur; cum Grævio legendum, D. Lælius. Nam Dellius fuit Cæsarianus, post Antonianus; D. Lælius Pompeianus. de Pompeiano autem setino est.

Demades, Brut. 9. Or. 26. orator Atheniensis, Demosthenis temporibus, præter ceteros Atticos oratores facetus; nulla scripta reliquit.

Demaratus, Tusc. v. 37. pater Tarquinii Prisci, Corintho fugit Tarquinios.

Demea, Att. xiii. 30. servus.

Demetrius, Att. iv. 11. liberti nomen. sed ad Div. xvi. 17. et 22. homo improbus. servus Ciceronis. ad Div. viii. 15. &c.

Demetrius, Poliorcetes, Off. ii. 7. cum Macedones reliquerunt et se omnes ad Pyrrhum contulerant.

Demetrius Magnes, Att. iv. 11. viii. 11. liber ejus *ἰσὺς ἰσῶς*. æqualis Ciceronis et amicus Attici. *Hunc librum cave confundas cum altero Demetrii Magnetis ἰσὺς ἰσῶς, cujus sæpe mentio ap. Laërtium v. c. i. 38. ubi vid. Menag.*

Demetrius Megas, ad Div. xiii. 36. Siculus. vid. P. Cornelius.

Demetrius Phalereus, Atheniensis. Br. 9. Fin. v. 19. Theophrasti discipulus. Or. ii. 23. omnium oratorum politissimus. Or. 27. in mediocri genere princeps Græciæ. Off. i. 1. disputator subtilis, orator parum vehemens, sed dulcis. Leg. iii. 6. de rep. et legibus scripsit. Fin. v. 19. patria pulsus ad Ptolomæum se confert, multa in otio scripsit. R. Postum. 9. in Ægypto, aspide ad corpus adnota, necatus est.

Demetrius, Syrus, Brut. 91. non ignobilis dicendi magister, quo Cicero Athenis usus est.

Demochares, Or. ii. 23. Orator Atheniensis, filius sororis Demosthenis. ge-

nere dicendi molli et remissione usus est. Brut. 83. scripsit orationes aliquot et earum rerum historiam, quæ suis temporibus Athenis erant gestæ, oratorio genere, non historico. de hoc vid. Cl. Ruhnken. ad Rutilium Lupum p. 7. 8.

Democritus Physicus, Tusc. v. 39. patrimonium suum relinquit discendi studio. ibid. cæcus sit, cæcitatem utilem esse dixit. Or. i. 11. ornate dixit. Or. ii. 46. de Divin. i. 37. negat, sine furore quemquam poetam magnum esse posse. Or. 20. ejus dicto, cur non nullis poemata videatur. Acad. i. 2. ejus physica recepit Epicurus. ad Div. xv. 16. ante Epicurum *ἑρμῆας ἰδὺλα* dixit. Acad. i. 12. confitetur ignorantiam, ut Socrates. Acad. iv. 17. innumerabiles mundos statuit, et quidem multos absolute pares; item homines; quæ sententia cap. 18. a politioribus physicis refellitur. Acad. iv. 37. de pleuo et inani omnia gigni. de Fin. i. 6. sententia ejus de sole et atomis N. D. i. 12. imagines Deos facit, et naturam eas fundentem et intelligentiam nostram. incertum in toto loco est. vid. c. 43. ibid. 24. atomi reprehenduntur. de Div. i. 3. ii. 13. præensionem rerum futurarum comprobant, in quo non insole nugatur. de Fat. 10. auctor atomorum statuit necessitate omnia fieri.

Democritus, Gymnasiarcha, Verr. iv. 42. Tyndaritanus.

Democritus, Att. vi. 1. servus Attici.

Democritus, Sicyonius. ad Div. xiii. 8. hospes Ciceronis et familiaris.

Demosthenes, Or. 4. Platonis frequens auditor. 26. minus facetus. Tusc. iii. 26. ab Æschine reprehenditur, quod nihil filiam luxerit. v. 36. mulierculæ laudibus capitur. Div. ii. 46. Rho dicere cum nequiret, exercitatione effecit, ut planissime diceret. ii. 57. Pythiam dixit *ῥωσῆζεν*. &c. &c.

Demosthenes, ad Div. xiii. 32. libertus Cn. Octavii Nasonis.

Desippus vel *Decippus,* ad Div. xiv. 3. servus Ciceronis.

Derio, Tyndaritanus, Verr. v. 42.

Derius, ad Div. vii. 23.

L. Diadematus, ad Quir. p. red. 3. Qu. Metelli Macedonici filius. v. in Metellis.

Diagondas, Thebanus. Leg. ii. 15. omnia sacra nocturna sustulit.

Diagoras, Melius, Nat. D. i. 1. et 23. Deos tollit ideoque Atheus dicitur.

Diana, Nat. D. iii. 23. Dianæ plures.

Dicæarchus, Peripateticus, Aristotelis discipulus, Att. ii. 2. ejus libros dili-

ganter legit et admiratur Cicero. Πάλαμπος liber Dierarchi de populis Peloponnesiis. item Κρησιών et Ἀθηναίων. *Libri Geographicus in multis reprehendit Polybius, auctore Strabone Geogr. li. p. 107. qui et ipse ei non semper fidendum monet, imprimis in occidentaliibus et septentrionalibus Europa partibus.* Att. ii. 16. vitam practicam theoreticæ anteponebat. ad Att. vi. 2. ejus tabulæ Geographicæ laudantur. scripsit περί τῆς εἰς Τροφονίου καταστάσεως, in quo Chæron quidam inducitur, narrans, quæ in Trophonio viderit. *Utrum liber singularis fuerit, an pars libri majoris, quem Ἀναγχαφὶ Ἑλλάδος inscripsit, disputant: hoc tamen probabilius videtur Hemsterhusio F. Cel. ad Lucian. T. i. 339. quod mihi non est probabile, quia e loco Ciceronis potest, in dialogo scriptum fuisse illum libellum, quod Ἀναγχαφὶ Græciæ non convenire videtur.* Att. xiii. 31. 32. libri περί φύσεως et καταστάσεως et τροφονιαῖς et epistola ad Aristoxenum. Acad. iv. 39. Tusc. i. 10. tres libros de animo scripsit, in quibus animum nihil esse disputatur. Tusc. i. 31. tres libros scripsit contra immortalitatem animi, qui Lesbiaci dicuntur, quod Mitylenis sermo habetur. Div. i. 3. et 50. cetera divinationis genera sustulit, probat somnia et vaticinia per furorem. ii. 51. ejus magnus liber est, nescire ea, quæ eventura sint, melius esse, quam scire. Off. ii. 5. magnum et copiosum librum de hominum interitu scripsit. &c. *De eo vid. Reines. F. L. iii. 3.*

P. Didius, Font. 15. legatus L. Cæsaris in bello sociali. τροφονιαῖς dicitur Att. xiii. 32. Appian. B. C. l. i. p. 635. *De ejus rebus gestis in bello sociali v. Fell. ii. 16. sed ibi prænomen est T. quod e fastis capitolinis etiam in loco Ciceronis reperitur P. Manutius. Recte.*

T. Didius, Plane. 25. Pis. 25. ex Macedonia triumphat, scilicet, de Scordiscis, ex Prætura. Fuit Prætor Illyrici, sed victo Macedonia Pro C. Catone, propter viciniam aggressus est Macedoniam. v. Pigh. ad a. 639. 640. Est is, qui consul cum Q. Metello legem Cæciliam Didam tulit a. U. DCCLV.

T. Didius, forte filius superioris. Or. ii. 47. Trib. pl. cum L. Cotta, a. DCCLX. vide in L. Cotta.

Digiti Idæi, Nat. D. iii. 16. sive Dactyli, sunt sacerdotes matris Deum.

Dinea, Larinus, Cluent. 7. socrus Oppianici.

Dion, Div. i. 23. Persica scripsit. Est is, quem laudat et fide dignum judicat Cornelius Nepos in Conone. Fuit pater Clitarchi, qui Alexandri M. tem-

pore floruit. vid. Voss. de H. Gr. l. iv. c. 8. ubi recte ostendit, Dinoneum appellandum esse, non Dionem.

Dinomachus, Tusc. v. 30. Fin. v. 8. Offic. iii. 34. de summo bono Calliphonem sequitur, et ita controversiam componi posse putat.

Dio, Syracusius. Or. iii. 34. Platonis discipulus. Tusc. v. 35. Platonis ad ejus propinquos epistola. Est septima inter Platonicas, post mortem Dionis, patriæ liberatoris, scripta. de ejus rebus præter Nepotem leg. Diodor. S. xvi.

Dio, Stoicus. Leg. iii. 5. de magistratibus subtiliter scripsit. Ante Panætium scripsit, ut ex h. l. colligo.

Dio, philosophus, ad Div. ix. 26. equitur Papirius Pætus. Nescio quis; nisi forte Academicus, de quo postea; aut Epicureus quidam. Pætus enim Epicureus fuit.

Dio, Verr. i. 10. Halesinus.

Dio, Placc. 30. Apollonidiensis.

Dio, Verr. ii. 7. a Q. Metello civis Rom. factus, unde Q. Cæcilius Dio dicitur. c. 9.

Dio, Cærl. 10. legatus Alexandrinorum, qui Ptolemæum Auletem Romæ accusaret. interfectus est Romæ, eaque cædes in M. Cælium collata. Academicum appellat Strabo l. xvii. p. 1147. ubi tota res de Ptolemæo et legatione accurate commemoratur. Hic est Dio Academicus, qui Acad. iv. 4. memoratur.

Diocæres, Att. xi. 6. C. Cæsaris libertus.

Diocles, Verr. iv. 16. Lilybætanus.

Diocles Phimes, Panormitanus, Verr. iii. 40.

Diodorus, de Fat. 6. valens Dialecticus. Etiam Sextus Empir. διαλεκτικόν appellat. ad Div. ix. 4. possibile aliquid esse putabat, etsi non fieret. De hoc Diodoro, qui Cronus dicitur cognomine, discipulo Apollonii Croni Dialectici vid. Menagium ad Laërt. ii. 111. Mortuus est præ pudore, cum Stilponi ad questionem ludicram respondere non potuisset. Plin. H. N. vii. 53.

Diodorus, Or. i. 11. Peripateticus. Fin. v. 5. Critolaus auditor. Acad. iv. 42. Fin. ii. 6. honestatem cum vacuitate doloris summum bonum facit. Acad. iv. 24.

Diodorus, Melitensis, Verr. iv. 17.

Diidotus, ad Q. Fr. i. 2. 4. libertus Luculli.

Diidotus, Stoicus, Brut. 90. ad Div. xiii. 16. præceptor Ciceronis in dialecticis, dum Ciceronis mortuus est. conf. Att. ii. 20. Acad. iv. 36. Antiochus contemnit. Tusc. v. 39. cæcus

factus, non modo literis utitur, sed etiam geometriam docet. fidibus utitur Pythagoreorum more. ad Div. ix. 4. Diodori *παρὰ* *Δωκεῖ* opinionem non concoquebat.

Diogenes, Apolloniatus. Nat. D. i. 12. aëra Deum facit. *de eo Laërt.* ix. 57. *Patria fuit Apollonia Cretæ, ut e S'cphano de Urb. ad eum locum docet Menagius. Vixit Anaxagoræ temporibus. Physicus dictus est, et eloquentia non minus quam philosophia valuit.*

Diogenes, Cynicus. Tusc. i. 43. inhumatum se proijci iubet. *Memoratur Attici* Tusc. iii. 23. v. 32. Mur. 36. Nat. D. iii. 34. &c.

Diogenes, Babylonius, Stoicus. Acad. iv. 30. Carneadis in Dialectica præceptor. Fin. ii. 8. eum Lælius audivit. iii. 10. ejus definitio boni probatur. Tusc. iv. 3. Senect. 7. Romam legatus mittitur. Nat. D. i. 15. ejus liber *de Minerva*, in quo partum Jovis ad physiologiam traducit. Div. i. 3. Cbryssippi auditor, unum librum edidit *de Divinatione*, ii. 43. prædictionem eam concedit, qualis quisque natura et ad quam quisque rem maxime aptus futurus sit.

Diogenes, Græcus, ad Div. ii. 12. it. viii. 8. M. Cæli Rufi amicus.

Diogenes, Cluent. 16. servi nomen.

Diognotus, Venerius. Verr. iii. 38. qui decumas Tisseusium a Verre emerat.

Diona, Nat. D. iii. 23. mater Veneris.

Dionysiarthus, Verr. iv. 22. proagor Catinensis.

Dionysia, Q. Rosc. 8. saltatrix *vid. Gell.* i. 5.

Dionysius, Nat. D. iii. 21. filius Jovis et Proserpinæ. *vid. Anaces.*

Dionysius, Syracusanorum tyrannus. Div. i. 20. ejus mater, cum præguans eum alvo contineret, somniavit, se peperisse Satiriscum, &c. Verr. v. 55. ejus lautumia. ad Div. ix. 18. dicitur ludum Corinthi aperuisse. Nat. D. iii. 34. sacrilegus. Div. i. 33. ii. 31. ostentum equi ejus. Off. ii. 7. Tusc. v. 20. ejus tyrannis, uxores, crudelitas, miseria.

Dionysius, Hæraclæotes. Acad. iv. 22. Zenonis Cittiæ discipulus. Fin. v. 31. propter oculorum dolorem a Stoicis desciscit, et fit *Epicureus* s. *Cyrenaicus*, unde *παρὰ* *Δίονυσος* dictus est.

Dionysius, Stoicus, Tusc. ii. 11. Ciceronis æqualis, versus orationi nullo dilectu amicebat. *Dionysium* Stoicum laudat *Laërt.* vi. 43.

Dionysius, *Magnes*, Brut. 91. rhetor

temporibus Ciceronis, qui cum eo in Asia adolescens multum fuit.

Dionysius, ad Divers. v. 10. servus Ciceronis, anagnostes. ad Div. xiii. 77. qui bibliothecam Ciceronis tractavit, fugit. Att. ix. 19. Ciceronem bello civili deserit, quamvis valde apud eum honoratus fuerat.

Dionysius, toto nomine *M. Pompeius Dionysius*. Att. iv. 8. 11. 15. ad Div. xii. 24. servus aut libertus Attici, quo Cicero usus est instruenda bibliotheca.

Dionysodorus, Verr. ii. 21. Syracusanus.

Dionysus, N. D. iii. 23. multi Dionysi.

Diophanes Mitylenæus, Brut. 27. rhetor suo tempore Græcorum disertissimus, Tib. Græchi fil. præceptor.

Dioscuri, N. D. iii. 21. quot modis apud Græcos nominentur.

Diphilus, Or. i. 30. Crassi scriptor et lector.

Diphilus ad Q. Fr. iii. 1. redemptor villæ Q. Ciceronis, architectus idem.

Duricius, Div. i. 41. unus e Druidis.

Docimus, Verr. iii. 34. Siculus.

Cn. Dolabella, Pis. 19. triumphat ex Macedonia rediens. *Consul fuit cum M. Tullio Decula a. DCXXII.* Brut. 92. accusatur a C. Cæsare adolescente, defendentibus C. Cotta et Hortensio.

Cn. Dolabella, Quinct. 8. prætor urbanus *Cn. Dolabella* et *M. Tullio Coss. ad quem causa Quinctii acta est.* Verr. act. i. 4. Verr. i. 15. seqq. 37. 38. prætor Ciliciæ, Verre legato, a quo deinde cum a M. Scauro de repetundis accusaretur, oppugnatus est. condemnatur. *Hos duos Dolabellas confundunt Asconius ad Div. in Cæcil. c. 7. et Corradus in Quæstura, propterea reprehensi a Perizonio Animadv. Hæst. c. 2. p. 54.*

Cn. Dolabella, ad Div. ii. 15. et 16. Ciceronis gener. libertate sua molestias sibi contrahit. vii. 33. declamat apud Ciceronem ii. 13. Appium Pulchrum accusat. Att. vii. 8. hæres fit Liviae cujusdam. ad Div. ix. 14. ejus consulatus laudatur, ob eversam columnam Cæsarianorum in foro, et seditiones compressas. Phil. i. 2. acta in consulatu post Cæsaris mortem. Phil. xi. 1. proconsul Syriæ C. Trebonium interfecit. ad Div. xii. 14. ab Antiochia exclusus Laodiceam se contulit. *ibid.* 12. cum exercitu suo ex Syria in Ciliciam transit. Brut. 92.

P. Dolabella, Cæcin. 8. Prætor urbanus, ad quem est acta causa Cæcinæ.

P. Dolabella, ad Div. viii. 4. Quindecimvir fit. *Nescio an idem.*

Cn. Domitius Cn. f. (v. Sueton. Ner. 1.) Brut. 26. Consul cum C. Fannio fait (a. U. DCXXXI.) Font. 12. Arvernos et Allobroges vicit. Verr. 1. 55. pro Cluent. 42. censor cum L. Metello a. U. DCXXXVIII.

Cn. Domitius. Ænob. Cn. f. (v. in-scr. antiqu. ap. Murator. ad a. 657.) Cn. n. Agr. ii. 7. in tribunatu de sacerdotiis tulit. v. *Lex Domitia*. Corn. 2. Cæcil. 20. M. Silanum vexat. Or. ii. 56. Brut. 44. Deliot. i. Consul cum *Cassio Longino* a. U. DCLVII. censor cum L. Crasso oratore fuit. dissensio inter ipsos. Pontifex Max. a Trib. pl. M. Scavro accusatur. *De contentione Domitii et Crassi censorum, locos auctorum collegit Sagonius in fastis ad a. U. DCLXI. est enim locus memorabilis apud Plin. H. N. xvii. 1. de ipso v. Sueton. Ner. 2. et ibi interpretes.*

Cn. Domitius Calvinus, Deliot. 5. a Deliotaro post bellum civile recipitur et sustentatur. Cæcl. 13. et Q. Fr. ii. 13. prætor Cn. Lentulo et L. Marcio Coss. Sext. 53. Q. Fr. i. 2. 5. trib. pl. Cæsare et Bibulo Coss. quo usus Bibulus in impedienda Cæsaris agraria. Flacc. 13. legatus L. Flacei in Asia. Consul tandem cum *Messala* a. DCC.

Cn. Domitius, L. Ænob. F. Phil. ii. 11. de Cæsaris percussoribus, Catonem Uticensem avunculum habuit. Phil. x. 6. ei se exercitus, qui ad Dolabellam in Syriam ducebatur, in Macedonia tradit. ad Div. viii. 14. Cn. Saturninum eum fecit. v. *Manut. Ad eum est epist. 22. l. vi. ad Div. de eo v. Sueton. Ner. a. 3.*

L. Domitius, Verr. v. 3. prætor Sicilia in animadvertendo durus. *Est is, qui cum C. Cælio Caldo Consul fuit a. DCXX. frater Cn. Domitii Censoris cum Crauo majore.*

*L. Domitius Ænobarbus, Cn. f. Cn. n. Cn. pron. is, qui consul fuit cum Ap-
pio Claudio Pulchro a. DCXCIX. Att. i. 1.* Ciceronem in petitione Consulatus juvat. Mil. 8. quæsitior in causa Milonis. ad Div. viii. 14. repulsam in petitione auguratus ægre fert. xvi. 12. ei ulterior Gallia decernitur a senatu, ut Cæsari succedat. Att. viii. 1. et 8. Corfinii se tradit Cæsari. stultus dicitur. Vatin. 10. laudatur. Brut. 77. latine multa que cum libertate, sed sine arte dicebat; bello civili luterit. v. *Cæsar B. C. iii. 99. memoratur etiam ægypt. locis.* Verr. i. 53. ad Div. vi. 21. viii. 1. viii. 8. viii. 12. &c.

Domitius, Appulus. Phil. xi. 6. Sep-

temvir Antonianus. ad Div. viii. 15. hospes Cæsaris Iutemelli.

Dorilaus, Deliot. 15. legatus Deliotari ad Cæsarem.

Doris, Locrensis. Tusc. v. 20. uxor Dionysii Tyranni.

Dorotheus, Verr. ii. 36. Thermitanus.

Doterio, Att. i. 6. histrio.

Draco, Or. 1. 44. primus Athenien-

sium legislator.

Drusda, Div. i. 41. vates et augures in Gallia. de quibus consulant tirones *Cæsar.*

B. Gall. v. 13. 14.

C. Livius Drusus, Brut. 28. ejus filii duo C. et M. *Pronepos est Drusi; qui primus cognomen hoc ab interfecto Drauso Gallorum duce tulit. ad quem Popma refert locum ad Att. vii. 2. Sed Pighius ad a. 637. refert ad M. Drusum C. f. qui Her. ü. 13. prætor dicitur. de quo, totaque familia v. Sueton. in Tiber. 3.*

C. Drusus, C. Fil. Brut. 28. qualis orator fuerit. Tusc. v. 38. Jctus, qui etiam, cum cæcus factus esset, de Jure diligenter respondit, et a multis consultus est. *Hunc Drusum vulgo in veterum Jctorum commemoratione præmittunt, etiam Pomponius.*

M. Drusus, C. fil. Brut. 28. tribunus C. Græchum iterum trib. pl. fregit. *Nam ita legendum esse, non fecit, viri docti ad unum omnes censent, et res postulat. Hic est ille Drusus, qui hanc ipsam ob rem, quod Senatus causam contra Græchum egit, Patronus Senatus appellatus est. Sueton. l. e. Ad hunc Drusum referunt etiam illud de Offic. l. 30. In M. Druso adolescente magna fuit severitas. Sed mihi ad ejus filium referendum videtur. Ipsa verba Ciceronis id docent. Primo ponuntur L. Crassus et L. Philippus, quo Consule deum tribunus M. Drusus fil. fuit: deinde C. Cæsar, L. f. Iudem temporibus dicitur multa severitas fuisse in M. Scavro et in M. Druso adolescente. Pater autem illis temporibus adolescens non fuit. Item M. Drusus filius et M. Scavrus, ut hic, junguntur Dom. 19. ad Herenn. ii. 13. prætor urbanus iudicium reddidit, quod cum herede mandati ageretur. Hunc M. Drusum Pighius refert ad a. U. DCXXXVII. hoc argumento ut opinor, quod tribus annis post consul factus est, quo ille sæpe in digerendis Prætorum annis usus est. Si recte: est ille ipse Patronus Senatus. Nam tribunatus Græchi secundus cadit in a. U. DCXXXI. &c. Obtinuit aliquot annis post Macedoniam ex Consulatu a. DCXLI. gesto, et Scordiscos vicit. v. Flor. iii. 4. et Valentem Num. Fam. R. T. I. p. 51. 52.*

M. Drusus, M. fil. Dom. 46. trib. pl. et Pontifex, Q. Cæpionis inimicus. unde *inimicitia ortæ, docet Plin.* xxxiii. 1. Mil. 7. M. Catonis Uticensis avunculus. Br. 49. 62. Orator gravis cum de rep. diceret. Offic. i. 30. severitas in eo adolescente fuit. v. in *M. Drusus*, C. F. Cluent. 56. Postum. 7. eos, qui res judicaverunt, equites, tentavit questionibus constitutis in iudicium vocare. Eæ rejiciuntur. Mil. 7. Senatus propugnator ac pæne patronus. Or. iii. 1. refert ad Senatum de conviciis L. Philippi consulis, quibus in concione in Senatum usus erat. &c. Dom. 16. 19. de pluribus rebus simul ferre ausus est contra legem Cæciliam et Didiam. Senatus decrevit, ne eæ leges valeant. v. *Leges Liviae*. Rabir. Perd. 7. Consulibus adest contra Saturninum. Mil. 7. domi suæ interficitur in tribunatu. Nat. D. iii. 33. ejus percussor fuit Q. Varius. de eo. v. *inpr. Vellei*. ii. 13. sq.

Drusus, ad Div. viii. 14. homo turpibus libidinibus deditus, iudex est inter reos de lege Scatinia. *Ad eum referenda fortasse sunt etiam hæc*: Att. ii. 7. ubi Pisarenensis vocatur. ad Div. xi. 19. Att. iv. 15. 16. a Cleone defenditur, accusatus a Lueretio.

Cæso s. K. Duilius, ad Div. ix. 21. Consul a. U. ccccxvii.

C. Duilius, M. F. Or. 45. dicitur et Duellius et Bellius. Item Billius. v. *Ciacconum ad Columnam Rostratam et Pighium ad a. U. cccxciii*. Senect. 13. Pænos primus classe vicit. in *Planciana* c. 25. est P. Duellius. *Sed quia ex contextu intelligitur, de hoc Duellio esse sermonem, qui bello Punico I. primus mari Carthaginienses vicit, recte viri docti censerunt, legendum esse C. Duellius, s. potius Duillius*.

Duris Samius, Att. vi. 1. homo in historia diligens. *Vixit Ptolemæi Philadelphii temporibus. De ejus scriptis consule Foss. de Hist. Gr.* i. 15. quem compilavit *Harduinus in Indic. Auct. Pliniana. add. Diodor. S. xv. p. 373. 374.*

C. Duronius, Att. v. 8.

M. Duronius, Or. ii. 68. accusator Censoris M. Antonii Orat. de ambitu. *Hic Duronius post a Censore M. Antonio et collega L. Flacco de Senatu motus est, quod in tribunatu legum de coercendis conviviatorum sumptibus latam abrogaverat. v. Fulcr. M. ii. 9. 5.*

Dyrrhachius, Verr. iii. 56. princeps Centuripinorum.

E.

Echecrates, Fin. v. 29. Pythagoreus, Locrensis, Platonis æqualis. *Eum etiam*

Jamblichus, aliosque duos ejusdem nominis, commemorat inter Pythagoreos c. ult. Vit. Pyth. et Laërt. viii. 48.

Echion, pictor. Parad. v. 2. *Ejus mentio est etiam in Bruto. in Paradoxis olim legebatur Actæon. Emendavit Lambinus: quod mirum esse nescisse Harduinum ad Plin.* xxxv. 7.

Egeria, Leg. i. 1. Nympha, quacum Numa collocatus est.

Egesinus, Acad. iv. 6. Evandri auditor, Academicus. *Pergamenus, in quo media Academia desit. Laërt.* iv. 60.

Egilus, de Or. ii. 68. festivus homo. *Hunc locum laudat Nonius in v. Colus. Sed ibi edd. vult, omnes habent Decilla. Ap. Livium xli. 13. est L. Egilius: sed Drakenborch. putat legendum Æmilius: quem vid.*

Cn. Egnatius, Cluent. 48. Senator. Filium Cn. Egnatium exheredat, quod in iudicio Juniano pecunias cepisset.

Egnatius Marimus, ad Att. xiii. 34. *Egnatius*, Sidicinus. ad Att. vi. 1. debitor Ciceronis.

L. Egnatius, Att. x. 15. fenerator. vii. 18. iv. 12. *hic forte idem cum seq.*

L. Egnatius Rufus, ad Div. xiii. 43. &c. eques Romanus, negotiator. *Viri docti, quantum ex observationibus ad h. l. et alibi intelligo, hos omnes pro eodem habent. Ego ad minimum tres distinctos homines puto: unum Sidicinum, qui debebat Ciceroni, nomen, neque optimum neque pessimum, quod in illum Rufum non convenit, hominem divitem et in provinciis negotia magna habentem: alterum, qui Rufi, tertium, qui Maximi cognomen habeat. Nam utrumque cognomen ejusdem esse non putem.*

L. Egnatuleius, Phil. iii. 3. Quæstor legionem Martiam ab Antonio avertit ad Octavianum Cæsarem.

Egritomarus, in Cæcil. 20. Gallus, Cn. Domitii hospes &c.

Elisius, Terentius, Tusc. i. 48. filium nimis lugens, in psychomantio quid responsi acceperit, e Crantoris consolatione.

Elenodolus, Font. 5. videtur de cohorte M. Fonteii fuisse. *Nomen Romanum non videtur.*

Empedocles, Or. i. 50. Agrigentinus, physicus dictus, egregium poema fecit. Nat. D. i. 12. elementa Deos facit. Acad. ii. 13. Confitetur ignorantiam, ut Socrates. *Pythagoræ discipulus, de cujus scriptis vid. præter alios Fabric. B. G. ii. 12.*

Empirici, Acad. ii. 39. *Genus Medicorum, quod opponitur λογικῷ ἰατρῆς ap. Sertum Emp. adv. Logic. §. 156. 191. Nihil anatomie, nihil semiotice*

tribuit, omnia in usu et experimentis posit. vid. *Celsus* l. i. *præf.* ubi primum *Serapionem se Empiricum professum esse dicit.*

Emptatorius, ad Div. i. 8. nomen hominis obscuri; non videtur Romanum esse.

Endymion, Fin. v. 20. ejus somnus. Tusc. i. 38.

Engonasi, Nat. D. ii. 42. sidus.

M. Ennius, Att. xv. 26. sed suspectum est *Corrado* hoc nomen.

Q. Ennius, ad Her. ii. 22. Radium e Calabria, poeta suo tempore præstans, Scipionique Africano propterea dilectus. v. p. Archia. 9. Fulvium contra *Ætolos* bellum gerentem comitatus est. Acad. iv. 27. somniat se vidisse *Homerum*. Acad. iv. 16. ejus *Epicharmus*. de Divin. i. 13. ejus *Andromacha*. &c.

Epaminondas, ad Div. v. 12. apud Mantineam moritur.

Ephorus, Or. ii. 13. 23. Brut. 56. Or. 51. 57. Cumæus, Isocratis discipulus, historiam scripsit. de eo vid. *Foss. de Hist. Gr.* l. 7. Cave ne confundas cum *Ephoro Cumano*, item *historico*, sed recentiori.

Epicharmus, Tusc. i. 8. Siculus, poeta acutus. ad Att. i. 19. Siculus dicitur, quia vix trimestris e patria in Siciliam venit. Est enim in insula Co natus. *Pythagoricus fuit et simul comicus poeta et quidem veteris comædiæ.* Vixit tempore *Hieronis tyranni*. de eo vid. v. c. *Jamblich. Vit. Pyth.* 29. &c. *Laërt.* viii. 78. Acad. iv. 16. *Epicharmus est liber Ennii.*

Epiclerus, de Amic. 26. fabula nomen.

Epicrates, Att. ii. 3. est *Pompeius M.*

Epicrates, ad Div. xvi. 21. princeps Atheniensium.

Epicrates, Verr. ii. 9. Agyrinensis frater *Sosippi.*

Epicrates, Verr. ii. 21. *Bidinus.*

Epicurus, Fin. i. 7. non eruditus. ejus sententia de summo bono explicatur. Fin. i. 1. c. 9—21. refellitur toto libro ii. Brut. 85. *apertius* Socratis reprehendit. Acad. iv. 42. cum *Cyrenæis* de voluptate non consentit. ibid. 30. *Dialecticos* contemnit et ridet. N. D. i. 16. ejus liber de regula et judicio, ejus prolepsis. totus locus de diis ex ejus sententia explicatur cap. 16. seqq. et refellitur eodem libro i. 30. videtur nonnullis nullos deos credere. ii. 23. monogrammos deos facit. Div. i. 3. balbutit de natura deorum. N. D. i. 25. de atomis quomodo a *Democrito* dissentiat. Acad. i. 2. ejus physica sunt

Democritea. Nat. D. i. 26. in *Physicis* omnia a *Democrito* habet. ad Div. xv. 16. ejus *ἰδιώματα* sabsæ ridentur. Fin. i. 5. 6. 7. ejus *Philosophiæ* per omnes partes reprehendit. Acad. iv. 32. negat posse aliquid percipi, si ullum sensibus visum falsum sit. Tusc. iii. 13. ejus de origine doloris sententia refellitur. N. D. i. 33. dissensus impatiens. libros scripsit contra *Timocraten*. ad Div. vii. 26. male accipitur a *Stoicis*, quod se reformidare dicit *πάθος διουρακά και διουσιτινά*. Div. ii. 50. eum hebetem et rudem dicere solent *Stoici*. Div. i. 39. nullam sentit gratuitam esse virtutem. Div. i. 30. sentit nihil unquam elegans, nihil decorum. Nat. D. ii. 17. in jocis frigidus. Fin. ii. 3. sapientem se proficitur. Nat. D. i. 41. ejus libri de sanctitate et pietate adversus deos. Fin. i. 20. amicitias recte coluit. ii. 30. ejus morientis epistola ad *Hermachum*. de Fat. 9. fatum extimescit, et ab atomis petit presidium &c. Sententia ejus de fato. moritur LXXII annos natus, *Archonte Pytharato*. ad Div. xiii. 1. testamento successoribus suis *Epicureis* hortum suum et ædes legavit, quas deinde C. Memmius emit, repetente *Patrone Epicureo*.

Epigoni, opt. g. d. 6. *Tragædia* *Æschyli et Accii*. Tusc. ii. 24. Off. i. 31.

Epimenides, *Cres*, Divin. i. 18. concitatione quadam animi et soluto liberoque animo futura præsentit. Leg. ii. 11. De ejus ætate non consentiunt veteres. Tempore septem sapientum viris, plerique consentiunt. de eo v. *Laërt.* i. 109. seqq. et ibi *Viros doctos. scriptores de eo multos laudat Fabric. B. G.* i. 6.

M. Eppius, ad Att. viii. 11. *Pompeianus*. laudatur. cf. *Hirt. B. Afr.* 29.

Eppuleia, ad Div. vi. 12. uxor T. *Ampii Balbi*. *Eppuleia* est etiam in inscriptione ap. *Fabrett.* p. 310. *Eppuleius* ap. *Murator.* *Inscr.* p. 315. n. 2. *Inter Appulcius et Eppuleius variant libri in Servio ad Virg. Æn.* viii. 275. ap. P. *Barmannum.*

Equis Trojanus, ad Div. vii. 16. fabula *Livii.*

Eratosthenes, ad Att. ii. 6. *Geographica* scripsit. Ea sibi *Cicero* præposuerat, cum *Geographica* scribere suscepisset; valde reprehendebatur a *Serapione* et *Hipparcho*: de cujus disputatione adversus *Eratosthenem* v. *Strab.* i. p. 15. *Cyrenæus fuit, discipulus Aristonis Chii, insigni eruditione vir. Vixit Alexandria tempore Ptolemæi Evergetæ.* Ejus *Geographico* in magno pretio apud Romanos fuisse, etiam ex *Cosore* colligas, qui eum potissimum & *Græcia*

nominat, ubi de silva Hercynia agit. de B. G. vi. 24. Censuram totius operis Geographici agit Strabo l. i. et ii. ubi imprimis monet, cum occidentales et septentrionales Europæ partes porum cognitas habuisse. Melius de eo judicat l. xvii. vid. Casaub. ad Strab. pag. 15.

Eretheus, vel Erichtheus, Sext. 21. rex Athenis, cujus filie vitam pro patriæ salute contempsit. Fin. v. 22. N. D. iii. 19. quapropter Deæ sunt Athenis habitæ, ibique delubrum habent.

Eretrici, vel Eretriaci, Or. iii. 17. Acad. iv. 42. genus Philosophorum Socraticorum a Menedemo Eretriaci ortum, qui e Schola Eliaca fuit.

Eriphyla, vel Eriphyle, Verr. iv. 18. Amphiarai uxor. de cujus monili fabula nota est. Inv. i. 50. auro vitam viri vendidit.

Eros, Att. x. 15. Philotimi servus aut libertus. ad Div. xii. 26. Eros Turius quidam nominatur. Q. Rosc. 11. est nomen comædi, e disciplina Roscii.

C. Erucius, S. Rosc. 13. accusator.

C. Esernus, Cœl. 30. qui cum M. Camurto est condemnatus propter facinus quoddam in Vettium commissum.

Eteocles, de Offic. iii. 21. Œdipi regis Thebanorum filius, et Polynicis frater, quorum nota est fabula.

Evander, v. Avianus.

Evandrus, Acad. iv. 6. Lacydis auditor, Egesini doctor. Academicus, et quidem de media Academia.

Eubuleus, N. D. iii. 21. filius Jovis et Proserpine. vid. in Anaces.

Eubulida, Verr. v. 42. Herbitensis.

Eubulides Grosphus, Verr. iii. 23. Centuripinus.

Euchadia, Pis. 36. nomen feminae Macedonice.

Euclides, Acad. iv. 42. discipulus Socratis, a quo Megarici et Dialectici orti sunt. solum bonum dicit, quod esset unum et simile et idem semper.

Euclides, de Or. iii. 33. Geometra Alexandrinus Ptolemæi Lagida temporibus: nobilis Elementis G.

Eudemus, Div. i. 25. Cyprius, familiaris Aristotelis, qui in defuncti honorem Dialogum scripsit Εὐδήμος ἡ ἀρετὴ ψυχῆς, cujus mentio est ap. Plutarchum et alios, quorum locos notat Jonsius de script. H. P. i. 15. 3.

Eudoxus, Div. ii. 42. Platonis auditor, in astrologia facile princeps, confemnit Chaldaeorum prædictiones.

Eumemerus, de Nat. D. i. 42. expressus ab Ennio. v. Columnam ad fragm. Ennii p. 312. ed. Hæst. Historiam Deorum composuit ex inscriptionibus, quæ in templis habebantur aliisque locis, inscri-

mis Panchaia Indiæ, Actitia tamen haud dubie. Nam quæ Diodorus S. P. p. 318. de ea habet, ex Eumemero sumta sunt, ut bene monet Wesselingius V. Cl. de ea re notus est locus Lactant. i. 11. Atheus dictus est, quod ut refert Plutarch. de Iud. et Osirid. p. 360. Deorum, qui putabantur, nomina ad veterum Imperatores, reges, navarchos retulit. Locos veterum multos de eo attulere Davisius et Buherius ad Cic. l. c. Familiaris fuit regis Cassandri, ut ex Eusebio demonstrat Vossius de Poet. Græc. c. 8. ex quo ætas ejus colligi potest. add. Casaub. ad Strabon. i. p. 47. Severum Diss. de Eumero in Comment. Acad. Inscr. T. xi.

Erius, Flacc. 25. Bacehus.

Eumenides Halicyensis, Verr. v. 7.

Eumenides, Nat. D. iii. 18. carum fanum est Athenis.

Eumolus, N. D. iii. 21. filius Atræi.

Euphorion, Chalcidensis, de Div. ii. 64. poeta Tragicus nimis obscurus. Viri temporibus Ptolemæi Evergetæ. Tusc. iii. 19. Euphorionis cantores. de eo v. Salmas. ad Solin. p. 601. b. Casaub. ad Sueton. Tib. 70.

Eupolus, Calactinus, Verr. iv. 22.

Eupolis, Brut. 9. veteris comædiæ poeta. Att. vi. 1. an ab Alcibiade in mare dejectus sit. Brut. 15. Periclem laudat.

Euripides, Tusc. iii. 14. Anaxagoræ discipulus. Tusc. iv. 29. tres primos versus Orestis ejus valde probat Socrates &c. &c.

Europa, Verr. iv. 60. in tauro sedens.

Eurydica, Div. i. 20.

Eurypylos, Tusc. li. 16. 17. Dux Pergamenorum ad Trojam.

Eurystheus, Acad. iv. 28. filios ejus interficit Hercules. Tusc. ii. 8.

Eurysthenes, Div. ii. 43. geminus frater Proclis, rex Lacedæmoniorum.

Euthydemus, ad Div. xiii. 56. Ephesus fuisse videtur.

Euthynous, Tusc. i. 48.

Eutræphus, Phil. xiii. 2. vide in Voluminus.

Eutyhides, Att. iv. 15. libertus Attici, T. Cæcilius Eutyhides dictus.

Eutychnus, pro S. Rosc. 16. nomen Comicum.

Exegistus, Pis. 36. Macedo quidam.

Exitus, Phil. xiii. 13. Philadelphi frater, Antonianus.

F.

L. Roscius Fabatus, Att. viii. 13. cum L. Cæsare conditiones pacis fert a C. Cæsare. ad Div. x. 2. interit in præ-

lio Mutinensi, duce Pansa, cujus erat legatus.

Q. Faberius, Att. xii. 21. xiii. 8.

Fabius, de Divin. ii. 34. de Fat. 6. 7. hoc nomine utuntur veteres in iis rebus, quæ liberalium hominum sunt, cum neminem nominare voluit, uti J. C. i. fere nomine Caii et Titii utuntur. Ceterum plures, quam hic e Cicerone commemorantur, Fabius vid. infra in Maximis. Maximus enim est inter cognomina Fabiorum.

Fabius, Att. ii. 1. adulter Clodii, cum Metelli uxor esset.

C. Fabius, Tusc. i. 2. El landi fuit, quod pingere potuit. Unde et primus Pictoris cognomen tulit. Pinxit ædem Salutis. v. Plin. H. N. xxv. 7. add. Voss. de Hist. lat. i. 3.

C. Fabius, Att. vii. 3. Cæsaris legatus.

C. Fabius, ad Qu. Fr. i. 2. 2. quantum colligere licet, fuit præfectus, aut minister quidam Q. Ciceronis in provincia.

M. Fabius, Font. 12. subscriptor M. Platorii contra M. Fonteium.

M. Fabius Gallus, ad Div. vii. 24. Epicureus, librum scripsit de M. Cæione. Art. viii. 12. ad Div. ii. 14. vii. 23.

M. et Q. Fabii, ad Div. xiii. 59. xv. 14. fratres. ibid. ix. 26.

Fabius Luscus, Att. iv. 8. videtur, philosophus Epicureus fuisse: nam et acutus dicitur a Cicerone.

Numerius Fabius Pictor, C. Pictoris f. Div. i. 21. Græcos Annales scripsit. Hunc Consulem exhibent Fasti Capit. a. 487. ad quem a. v. Pighium add. Voss. l. e. qui filium ejus, C. nepotem, mavult intelligi ap. Ciceronem, sed sine argumento. De Prænomine Num. in denariis antiquis v. Spanhem. de V. et Pr. N. T. ii. p. 26. quem Ciceronis locus fugiebat. add. Duker. ad Liv. xxvii. 47. bene disputantem adversus Spanhemium de loco Liviano.

Q. Fabius, Agrar. ii. 33. Consul (quartum) cum Fulvio, quibus Cosa, Capua capta est. i. e. a. d. xlii. v. infr. Q. Maximus.

Q. Fabius Pictor, C. f. C. n. historicus, annalium scriptor. Or. ii. 12. Div. i. 26. Virisse tempore belli Pun. II. e Livio clarum est xxi. v. Voss. l. e. Ejus fidem in rebus Rom. nos adversus Polybium peculiari libello defendimus.

Q. Fabius, Allobrogicus (v. Plin. xxiii. 11.) Or. ii. 66. Act. i. in Verr. 7. ejus fornix. Fornix Fabianus sæpe commemoratur, extractus a Q. Fabio Maximo Censore, qui Consul cum L. Opinio A. U. dcxxxii. Allobroges vicit,

(v. Plin. vii. 50.) e quorum manubiis fornix extractus est. vid. Ascon. ad l. e. Ejus reliquæ adhuc videntur. v. Grævius ad Flor. iii. 2. Sigonius ad ann. dcxxxii. disputat, hunc Fabium non esse Æmilianum, quod plerisque persuasum est. Sed Vellei. ii. 10. discrete appellat Paulli nepotem. Plin. xxiii. 11. fratrem Africanum min. vocat: quod esse non potest, si est Paulli nepos. Velleii auctoritas fastis firmatur.

Q. Fabius Virgilianus, ad Div. iii. 3. 4. legatus Appii Pulchri in Cilicia. Att. viii. 11. Pompeianus.

Q. Fabius Labeo, Cunctatoris nepos. Br. 21. Juris et antiquitatis peritus. Consul A. U. dclxx. cum Marco Marcello. Off. i. 10. arbiter Nolanis et Neapolitanis de finibus a Senatu datus est.

Q. Fabius Saguntinus, Balb. 22. a Metello Pio civitate donatur.

Scr. Fabius Pictor, Brut. 21. Juris et antiquitatis peritus. De hoc vid. Voss. Hist. Lat. i. 3. qui refellit Corradum, qui pro Servio malebat Servilianus. Bene. Nam Servilianus genus duxit non a Pictore, sed a Gurgite.

C. Fabritius, Br. 14. ad Pyrrhum legatus missus de recuperandis captivis. Balb. 22. Consul Pyrrhi tempore cum Heracleensibus fœdus facit. Off. iii. 22. perfugam, qui regi venenum se datum promiserat, Pyrrho dedit. 4. justus nominatur. Tusc. iii. 23. paupertatis tolerans. Leg. ii. 23. in urbe sepultus est, quod in xii. tabulis prohibetur. add. Orat. ii. 66. iii. 15. Planc. 25.

C. et L. Fabritii, Cluent. 16. Aletrinate, Oppianici familiares.

Q. Fabritius, Sext. 35. trib. pl. primus viii. Kal. Febr. P. Lentulo Spintere Cos. rogationem fert de Cicerone revocando. cf. in Sen. post Red. 8.

Fadius, ad Div. x. 32. miles quidam Pompeianus, a Balbo minore crudeliter tractatus.

Q. Fadius, Phil. ii. 2. libertinus, cujus filiam duxit M. Antonius Triumvir.

Q. Fadius Gallus, Fin. ii. 17. ejus filia Fadia. ibid.

Sex. Fadius, ad Div. vii. 20. Niconis medici discipulus.

T. Fadius, Att. iii. 23. trib. pl. Lentulo Spintere Cos. post Red. in Sen. 8. Quæstor Cicerone Cos. fuit. ad Div. v. 18. exul.

Fulcidius, Flacc. 37. civis Rom. de plebe.

C. Fulcidius, Manil. 19. trib. pl. ejus anno post legatus.

C. Fannius, C. F. Brut. 26. Oratio de sociis et nomine Latino contra Græ-

chum an ejus sit? Consul cum Domitio fuit a. DCXXXI. cf. Or. iii. 47.

C. Fannius, M. F. Brut. 26. Lælii gener, historiam non iuelegantem scripsit. Br. 21. Or. ii. 67. scripsit annales. conf. Tusc. iv. 18. Leg. i. 2. Brut. 87. Att. iv. 16. de compendio historiæ Fannianæ, quod M. Brutus, percussor Cæsaris, fecit, vide in *Bruto. De Fannio vid. Forsium de historicis Latinis* l. 7.

C. Fannius, C. F. Sext. 53. trib. pl. Cæsare et Bibulo Coss. quo usus Bibulus in impedienda Agraria Cæsaris. Har. Resp. 6. pontifex. Att. ii. 24. subscripsit in P. Clodium vii. 15. in Siciliam post Fuffianum mittitur, initio belli civilis. viii. 15. prætor Siciliæ. Phil. xiii. 6. Pompeium Cn. F. hortatur, ut cum suis copiis ad Mutinam eat. *Ap. Joseph. A. xiv. 10. 15. Jærus dicitur: cujus rei nusquam alibi vestigium: nec verum puto.*

C. Fannius, Verr. i. 49. eques Rom. forte idem.

C. Fannius Chærea, Q. Rosc. i. homo Græcus, ut Chærea nomen indicat, sed civitate donatus, aut e servo libertinus factus, a Faunio quodam.

M. Fannius, Brut. 26. Orator bonus.

M. Fannius, S. Rosc. 5. Prætor A. U. DCXXXIII. et Quæstor in causa Roscii.

M. Faucius, M. F. ad Div. xiii. 11. eques Rom. decurio Arpinatum.

M. Favonius, Att. ii. 1. accusat Nasicam, Cn. Pompeii socerum. Moloni operam dedit. ad Div. viii. 9. in petitione præturæ præteritur. Att. i. 14. eum Catone comitia Clodii de sacris rei dissolvit. ad Div. viii. 11. Ciceroni supplicationem non decernit. Mil. 9. 16. Neque quia Cato non decernebat, ejus similis erat. de ejus morte v. Sueton. Aug. 13. Favonius an Favonius scribendus sit v. Manut. ad Cic. p. 94. et Casaub. ad Suet. l. c.

Fausta, Att. v. 8. T. Milonis uxor.

Faustus, Sull. 19. est L. Cornelius Sulla. Et ejus filius Cluent. 34. Vat. 13. Att. iv. 14. Agrar. i. 4. Att. ix. 1. de quibus vide in Sulla.

Ferialia, Att. viii. 14. Sacra placandis Manibus, mense Febr.

M. Feridius, ad Div. viii. 9. eques Rom.

C. Fidiculanus Falentia, Cæcin. 10. Senator Cluent. 37. Miror Cl. Gorum familiam Fidiculaniam, quæ in lapidibus Domianis occurrit, inter eas referre, de quibus Antiquarii nondum ante constiterit.

C. Fidulus, Vat. 13. videtur senator fuisse, aut eques corte.

C. Marcius Figulus, Nat. D. li. 4. P. Scipionis collega in Consulatu a Ti. Graccho vitiose creatus, abdicat se consulatu. Div. ii. 35. Br. 20. cum Lentulo Consul fuit. A. U. DCCVII.

C. Marcius Figulus, ad Att. i. 2. Consul cum L. Cæsare a. DCXXXIX. de Leg. ii. 25. sepulcrum ejus sumptuosissimum.

P. Nigidius Figulus. v. in Nigidius.

C. Flavius Fimbria, Brut. 45. accusatus a M. Gratio de repetundis. Font. 7. Scauri testimonium in eum nil valuit. Or. ii. 22. qualis Orator fuerit. Br. 34. bonus auctor in Senatu, tolerabilis patronus, nec rudis in jure civili. Plane. 21. In petitione Tribunatus pl. repulsam tulit. Rabir. 7. cum C. Mario Coss. fuit a. DCLXIX. adde Off. iii. 19. vid. collecta Corrado ad Brut. 34.

C. Flavius Fimbria, Brut. 66. M. Crassi inimicus. qualis orator. S. Rosc. 12. homo insanus, Q. Scævolam in ferre Marii vulnerari curat. add. Corrado, l. c.

L. Fimbria, Verr. v. 70. multis inimiciis et laboribus ad honores pervenit. Sed est vitium in prænominis, corrigendumque C. ut jam monuit Manutius. Est consularis ille Fimbria, jungitur enim Mario: nec ullus L. Fimbria honoratus in libris antiquis occurrit.

Firmani, fratres, Att. iv. 8. vide L. Gavius.

Firmidius, Sext. 52. Clodianarum operarum dux.

C. Flaccus, e Valerii. Quint. 7. Imperator et Prætor Galliæ Scipione et Norbano Coss. h. e. a. U. DCLXX.

C. Flaccus, L. fil. ad Div. iii. 4. fuit de cohorte Appii in Cilicia, certe summus ejus amicus et familiaris. Itaque ep. 11. dicitur curasse, ut testes mercenarii in Appium a suis civitatibus notarentur.

C. et M. Flaccus Aviani, fratres, ad Div. xiii. 32. 79.

L. Flaccus, e Valerii. Phil. xi. 8. Consul (DCXXII.) cum P. Licinio Muciano, Flamen Martialis. Itaque in ejus numis Mars et apex cernuntur. Et Licinius multam dixit, si a sacris discederet ad bellum cum Aristonico in Asia gerendum. Populus multam remisit: sed Pontifici Licinio parere jussit. Etiam Div. i. 46. commemoratur flamen Martialis L. Flaccus. sed is a collega Muciano diversus sit necesse est, quod ex eo non audisse dicit Quintus frater, quæ commemorat. De hoc Flacco accipio locum in Cæcil. 19. ubi quæstori ejus M. Senuro accusatio ejus non concessa esse dicitur. Ad eum locum nil interpretari,

preter unum Menardum, qui de L. Flacco, pro quo est oratio, accepisse videtur, quod est absurdum, quando divitiis in Cæcilium longe ante scripta est, quam hic Flaccus in Gallia fuit. M. Scaurus est pater, qui a. U. DCXXX. edilis fuit post quaesturam, et L. Flaccus aut ex prætura aut ex consulatu quaestor fuit.

L. Flaccus, e Valerius. Brut. 62. Consul cum C. Mario vi. Cass. Planc. 36. Saturninum opprimit cum Collega Mario a. U. DCLIII. quarto anno post Cæsar cum M. Antonio oratore. v. Valer. M. ii. 9. Att. viii. 3. in bello Marianum arma capere noluit. Flacc. 25. ei Consuli tota Asia portas claudit, cum Mithridatem reciperent; nempe cum affectus a Cinna Mario mortuo a. U. DCLXVII. et in Asiam missus esset, ubi perit, auctore Appiano de B. C. L. i. pag. 664. add. Vell. ii. 23. 24. Hunc a Fimbria Consulem, non Consulem, ut Velleius tradit, interfectum, contendit Cæsar. Var. Lect. 7.

L. Flaccus, e Valerius. Agr. iii. 2. Intertex (a. U. DCLXXI.) legem tulit, ut rata essent, quæ L. Sulla fecisset. v. Valeria lex. Eadem rogatione, jussu Sulle facta, etiam Dictator perpetuus factus est Sulla. v. Appian. de B. C. L. l. p. 626. ed. Töll.

L. Flaccus, L. Censoris fil. Flacc. 26. Planc. 11. Q. Metelli Cretici legatus de. Cat. iii. 2. Flacc. 1. &c. Prætor Cicerone Consule, qui ejus opera in deprehendis Allobrogum legatis usus est. Att. i. 19. mittitur ad Galliæ civitates, ne se cum Helvetiis conjungant. Ceterum de eo plura discere ex oratione Ciceronis pro eo a D. Laetio de repetundis ex Prætura Asia accusato, ex qua intelligitur, eum cum P. Servilio trib. mil. in Cilicia, cum M. Pisone quaestorem in Hispania fuisse. v. Pison. c. 21. &c.

M. Flaccus, Or. ii. 70. Nasicam accusavit, quod Ti. Græchum perculisset. dom. 38. add. M. Fulvius Fl.

P. Flaccus, ad Div. ix. 21. accusat M. Carbonem.

Q. Fulvius Flaccus. vid. Q. Fulvius.

Q. Flaccus, Att. iv. 3. Clodianos quosdam, Ciceronem persequentes, interfecit.

Flaminius Circus, in Sen. p. Red. 6. 1. &c. fuit extra portam Carmentalem prope ædem Apollinis, et forum olitorium dom. ad Cic. Or. in Tog. cand.

C. Flaminius, Brut. 14. 19. is qui trib. pl. de agro Gallico et Piceno virum dividendo tulit, et Consul ad Trasimenum interfectus est, ad populorum

dicendo valuit. Ab alio C. Flaminius Cicerone hunc distingui voluit, nempe ab eo, qui a. U. DLXVI. Consul fuit. de Lav. ii. 17. cum legem fert, a patre de templo deducitur. de Leg. iii. 9. seditionis tribunus annumeratur. Nat. ii. 3. Div. i. 35. ii. 33. bis Consul fuit a. DXXX. et DXXXVI. in secundo Consulatu neglectis auspiciis perit.

C. Flaminius, Cluent. 45. 53. Edilis Curulis cum M. Plætorio, et Prætor cum Cicerone, et quidem inter sicarios.

L. Flaminius e Quintius, Titi frater. Cato. 12. ob libidines a Catone Censore e senatu ejectus septem annis post, quam Consul fuisset. Consul fuit a. DLXI. de libidine ejus et nota censoria adde Liv. xxxix. 42.

T. Flaminius, Flamma. Att. xii. 52. Etiam ad Div. xvi. 24. nominatur Flamma, debitor Ciceronis. Nomen hoc est etiam ap. Sallust. in Bell. Cat. 36.

T. Flaminius, e Quintius. Verr. i. 21. Muren. 14. Philippum Macedoniæ regem vincit et de eo triumphat. De ejus rebus late Livius.

T. Flaminius, Brut. 28. 74. is qui cum Q. Metello Consul fuit, a. DCXXX. quem puer Cicerone vidit, bene Latine locutus est, literas nesciit.

C. Flavius, ad Div. xiii. 31. eques Rom.

C. Flavius, Planc. 42. quaesitor in causa Plancii ab accusatore, Laterense, editus. Sed hic pro Flavius Ursinus reponi volebat C. Alfius, qui c. 17. quaesitor in ea causa dicitur, et eo anno prætor fuit. Aut. Augustinus autem et Manutius ibi potius C. Flavius pro Alfius legi volebant. Quod Manutius putat C. Alfium non commode legi, quod is Prætor esset, et suam jam haberet provinciam; sæpe constat extra ordinem datas esse prætoribus provincias præter eam, quam sortiti essent. Cicero appellat hunc quaesitorem, Consiliorum suorum in Consulatu socium, periculorum participem, rerum gestarum adiutorem. Hæc utrum in C. Alfium, an in C. Flavium quendam rectius conveniant, videndum, si qua ratione ex historia erui possit. Mihi nil certi succurrit. Hoc ex multis locis Ciceronis dico, Flavium nonnullos ei conjunctissimos fuisse. Si conjecturae locus, optime videntur in C. Flavium convenire, Brutus et Atticus amicissimum, totiusque causæ optimatum. v. Nepos in Attic. 8. Plutarch. in Brut. extr. ubi quam graviter ejus interitum tulerit Brutus, commemoratur.

C. Flavius Pusio, Cluent. 56. eques Romanus, qui M. Druso trib. pl. rasti-

tit, equites legibus suis, de quæstionibus habendis in eos, qui ob rem iudicandam pecuniam cepissent, in periculum vocanti.

Cn. Flavius, Cn. an M. fil.? vid. *Grævi*: *Cn. est op. Plin. H. N. xxxiii. 1. qui inprimis videndus, Vocatur ibi etiam Annii filius: uti ap. Gell. vi. 9. Liv. x. ult. vocat Cnei fil. v. inpr. Drahenb. ad Liv. l. c. qui et prænomen Cn. præfert. ad Att. vi. 1. scriba, ædilis Appit (sc. Cæci) qui fastos publicavit, et actiones primum composuit atque edidit, v. Or. l. 41. Muren. 11. Att. vi. 1. ab eo Jus Flavianum dictum est. Ea re meruit, ut usque ad adilitatem proceheretur studio populi. v. Liv. ix. ult.*

L. Flavius, eques Romanus, Verr. l. 5. v. 7. 59. Idem est, qui commendatur cum C. fratre Acilio Siciliæ Procos. ad Div. xlii. 31. *An ex his est sanerator ille Att. xlii. 17.?*

L. Flavius, Att. l. 18. 19. trib. pl. *Metello et Afranio Coss.* rogationem Agrariam fert, sed non perfert. v. *Dio xxxvii. 52. Q. Fr. l. 2. 3. Prætor designatus Cæsare et Bibulo Coss.* Att. x. l. ei a Cæsare legio et Sicilia destinatur.

Q. Flavius, Tarquiniensis. *Q. Rose. 11. Flora, Mater.* Verr. v. 14. ejus ludi Romæ.

Florius, Cluent. 59. Larinae.

Fons, Leg. li. 22. fontis ara prope Romam.

Fonteia Gens, Dom. 44. plebeia, in quam adoptatus est Clodius.

Fonteia, Font. 17. soror M. Fonteii, virgo Vestalis.

M. Fonteius, Att. iv. 15. Font. 1. seqq. prætor Gallie per triennium e prætura, pro quo est tota oratio. *Filius ejus, qui Servilii legatus Asculi interit, vid. Appian. B. C. c. i. p. 633.*

P. Fonteius, Dom. 13. et 29. homo plebeius, qui P. Clodium adoptavit.

M. Fontinus, Att. i. 6. pro quo *Grævius* Fonteius.

Fortuna, Div. li. 41. ejus templum Ræneste. ejus oraculum. Leg. li. 11. est vel hujusce diei, vel respiciens, vel fors, vel primigenia.

Frangones, Att. 14. 10. nomen militis veterani in plurali. *Olim in libris nonnullis erat Francones, et de populo quodam capiebatur. v. c. Rhenano Her. Germ. l. ii. p. m. 186. sq. qui e Cod. Laurishemensis vestigiis corrigebat Vangiones.*

Fuffanus, Att. vii. 15. prætor Siciliae, pro quo alii volunt: *Furfanus*, vel *Furfanius*. v. not.

C. Fuficius, Verr. ii. 12.

L. Fufidius, Br. 29. medioeris patronus.

Q. Fufidius, Pison. 35. eques Rom. negotiator in Macedonia L. Pisone proconsule. *ejus forte filius est Q. Fufidius*, Q. F. ad Div. xlii. 11.

A. Fufius, ad Div. xlii. 2. Ciceronis intimus, homo eruditus.

L. Fufius, Brut. 49. 62. Offic. li. 14. qualis Orator. Manium Aquilium accusat. cf. Or. ii. 22. iii. 13. *Sed his locis plerisque est Fufius. Recte autem post alios monuit Pæcius ad de Or. ii. 22. Ciceronis temporibus nullos Fufios fuisse, sed invaluisse, ut Furii dicerentur, ut nemo Valesius dicebat, aut Papius, sed Valerius et Papirius. Fufius autem et Fufius in libris Ciceronis sæpe conjundi, sciunt omnes, qui vel leviter Ciceronem tractarunt.*

Q. Fufius, Calenus. ad Div. v. 6. Trib. pl. M. Pisone et M. Messala Coss. Phil. viii. 4. pacem cum Antonio suadet, patre ejus Cicero usus est adoleseens. reprehenditur. Att. i. 14. legem de religione fert pro Clodio. *vid. Lex Fufia.* ibid. ix. 2. Pompeium et Senatum accusat. v. *supra* in Calenus.

C. Fulcinius, Phil. ix. 2. legatus Romanorum a Larte Tolumnio Fidenis interfectus.

M. Fulcinius, pro Cæcin. 4. Tarquiniensis.

Fulviniaster, ad Att. xli. 44. imitator Fulvini. *sed rectius esset fortius Fulvriaster*, ut quibusdam viris doctis placet, a *Fulvio Posthumio Cæsariano*.

Fulvii, pro Plane. 8. originem ducunt e municipio Tusculano. *Prima fuit L. Fulvius, de quo est locus difficultatis ap. Plin. H. N. vii. 43. de quo vid. Duker. ad Liv. viii. 37. Stemma Fulviorum est ap. Sigon. ad Liv. xl. 41.*

M. Fulvius Flaccus, Catil. i. 12. consularis, interficitur cum liberis, quod a C. Graccho triumvir in locum T. fratris nominatus erat. Dom. 38. de senatus sententia interficitur, domus evertitur et publicatur, et in area porticus Catuli exstruitur. Brut. 28. ejus scripta extiterunt, sed ut studiosi literarum. æmulum P. Decium habuit, add. in M. Flaccus.

M. Fulvius Nobilior, Muren. 14. de Ætolis triumphat. Provinc. C. 9. censor cum M. Lepido a. U. DLXXIV. Tusc. i. 2. In Ætoliam Ennium secum duxit, quod ei exprobratum est a Catone. Arch. 11. Musia et Herculi templum dedicat e mauubiis. *Musæ piæcerat Zeuxis, easque ademerat Ambracianus*

lus. e. *Plin. H. N.* xxv. 10. de ipso templo v. *Harduin. ad Plin. l. c.*

M. Fulvius Nobilior, Att. iv. 16. condemnatur, *App. Claudio Pulchro L. Demitio Ahenobarbo* Cons.

P. Fulvius Veratius, *Flacc.* 20.

Q. Fulvius Flaccus, *Agrar.* ii. 33. Consul iv. cum *Q. Fabio* v. a. *DCLIV.* quibus Cons. Capua capta est. *Verr.* i. 41. Censor cum *A. Posthumio* a. U. *DCLXXIX.*

Q. Fulvius Nobilior, Filius Marci, qui *Ætolo* vicit. consul cum *T. Annio Lusco* a. U. *DC.* Brut. 20. Ennium civitate donavit, cum Triumvir coloniam deduxisset.

Ser. Fulvius Flaccus, Brut. 21. mediocris orator. Brut. 32. de incestu reus, a *C. Curione* defensus. Ex hoc loco emendo *Ciceronem* de *Inv.* l. 43. ubi exemplum offertur his verbis: ut *Curius* pro *Fulvio*: Nemo potest uno adpectu, neque præteriens in amorem incidere. Pro *Curio* enim manifestum est, legendum esse: *Curio*. Hæc verba sunt ex *Curionis* oratione pro *Fulvio* de incestu: quam extitisse suis temporibus *Cic.* in Brut. l. c. dicit, nobilemque habitam esse.

C. Fundanius, *Qu.* Fr. l. 2. 3. amicus *Ciceronis*. Sacer *Farronis*, qui inducit *R. R.* i. 2.

M. Fundanius, fr. Or. pr. *M. Fund.* Petit. Cons. 5.

Funusulanus, Att. v. 4. it. x. 15. debitor *Ciceronis*.

T. Furfanius, *Milon.* 27. iudex in causa *Milonis*, laudatur. ad Div. vi. 8. commemoratur *T. Furfanius Posthumus*, prætor *Siciliæ* post bellum civile *Cæsarianum*, nescio an idem. *Furfanius* quidem aut idem esse quod *Furfanius*, aut hoc illi substituendum esse non dubito. Sic *Fidiculanus* et *Fidiculanus* invenitur. Est tamen alterum usitatus. v. *Fuffanus*.

Furina, *Nat. D.* iii. 18. lucus ejus. *Q.* Fr. iii. 1. 2. templum. *Ap. Victorem* in reg. xiv. ponitur templum et lucus *Furinarum* cum insula. Est etiam apud *Gruter.* *Inscript.* cccxxiii. 1. ara *Forinarum* pro *Furinarum* ad q. l. v. notulam in *Græv.* ed. adjectam. *Ursinus* etiam apud *Ciceronem* malit *Forinæ* legi.

A. Furius, *Poëta*, Brut. 35. familiaris *Q. Catuli* patris, qui ei librum inscripsit de consulatu et de rebus gestis suis. Absurde hic a *Prustio* laudatur *Macrobi.* vi. 1. ubi de *Furio* quodam sermo, qui diu post *Virgilium* vixit.

C. Furius, *Balb.* 8. legem de testamentis tulit, de qua vid. *Lex. Furia* s. *Furia*.

L. Furius, *Philus*. Off. iii. 30. rogationem fert cum *S. Atilio* de *fœdere Numantino* et *C. Mancino*. Brut. 28. perbene Latine locutus est et literatius quam ceteri. Or. ii. 37. eruditissimos homines e *Græcis* palam semper secum habuit. Idem est, qui memoratur *Arch.* 7. Att. ii. 19. *Amic.* 4. Consul fuit *Sext. Atilio Serrano* a. *DCXVII.* Att. xii. 5. dicitur *P. Furius*. Et hoc prænomine etiam laudat *Cassiodorus*, v. *Sigon.* ad h. a.

M. Furius *Camillus*, *Dom.* 32. in exilium mittitur; is, qui postea *Dictator Gallos* vicit, ab urbe deleta venientes, et tunc solus primusque hoc nomen obtinuit, ut ostendit contra *Sigonium Periz.* *Animadv.* *Hist.* c. 1. *Valens* citat etiam *M. Furium* *Camillum* ex ep. ad Div. vii. 5. sed in melioribus edd. est *M. Orsius*.

Num. Furius, Or. lii. 23. eques Rom. cantandi aris peritus.

P. Furius, Att. xii. 5. v. *L. Furinus*.

P. Furius, *Rabir.* *Perd.* 9. a *C. Deciano* accusatur et condemnatur, homo turpissimus. tribunus pl. factus est ex libertino, de quo v. *Appian.* de *B. C.* l. i. p. 639. Ceterum in hac historia videntur inter se pugnare *Cicero* et *Valerius M.* viii. 1. Nam *Cicero* damnatum dicit, *Valerius* a *Deciano* non damnatum, scil. antequam condemnari posset, a plebe discerptus est, ut propriis quidem non damnatus sit iudicem sententiæ, sed poenam tamen dederit, tamquam damnatus. vid. *Pighius* ad a. *DCLIV.*

P. Furius, *Cat.* lii. 6. socius *Catilinæ* e colonia *Fesulana*, quo *Catilina* usus est in sollicitandis *Allobrogum* legatis.

Q. Furius, s. *Fufius*, *Phil.* ii. 16. eques Rom. hereditate a *M. Antonio* eversus.

Furius, *Balb.* 20. prædator, cui tantum tribuit *Q. Scævola*, ut cum de jure prædatorio consuleretur, ad hunc amicos suos rejiceret. Ejus nullam fere mentionem faciunt historia *Juris scriptores*, cum tamen *Cassellio* hic jungatur.

Furius, *Verr.* v. 43. *Heracliensis* navarchus.

C. Furius, ad Div. x. 1. amicus *Ciceronis*. viii. 11. de *Ciceronis* supplicatione laborat. Att. v. 18. ad Div. viii. 10. trib. pl. *L. Paull* cupiditati provincie occurrere se velle minatur. x. 25. ejus præpropera festinatio ad præturam, antequam sc. editis fuisset, reprehenditur. x. 6. 8. legatus *Planci* &c.

C. et M. Fustius, Flacc. 20. equites Romani.

L. Fustius orator. v. in L. Fufius.

G.

A. Gabinius, pr. Corn. i. in tribunatu collegæ abrogavit tribunatum. *is fuit L. Trebellius, qui legi Gabiniæ de bello Piratico Pompeio committendo, intercedebat. post Redit. in Sen. 7. ejus molliet. Dom. 9. lege Clodia Syrian accipit. leg. Man. 17. legem de Pompeio ferenti resistit Qu. Hortensius. Phil. xiv. 8. ei uni contingit, ut supplicatio ob remp. bene gestam negaretur, cf. Qu. Fr. ii. 8. sed de eo plena sunt orationes Ciceronis post reditum ab exilio habite.*

P. Gabinius, Capito, Arch. 5. prætor a. U. DCLXIV. in Cæcil. 20. accusatur a L. Pisone de repetundis post administratam Achaïam.

P. Gabinius, Cimber. Catil. iii. 3. Catilinaris.

C. Galba, Serv. Galbæ Oratoris filius. Or. i. 56. Brut. 26. 33. et 34. P. Crassi Muciani gener. rogatione Manilia oppressus est. pro se ipse dixit. primus post U. C. e collegio sacerdotum damnatus est iudicio publico.

P. Galba, Verr. i. 7. Senator. Har. resp. 6. Pontifex. Att. i. 1. pro Mur. 8. petit consulatum cum Ciceronesine spe.

Serv. Sulpicius Galba, de Or. ii. 65. Rabir. 7. Orator, *is, qui Consul fuit cum M. Æmilio Scauro. Brut. 21. eloquentia præstitit. Or. i. 10. 56. valde laudatur ejus dicendi ratio. primus ex Latinis rem augere, ornare, movere, delectari cepit. iii. 7. aliquid asperitatis in dicendo habuit. Mur. 28. a. M. Catone proavo Uticensis frustra accusatur. Or. i. 53. post præturam Hispaniam obtinuit. In eum post reditum quæstionem tulit L. Scribonius, quam minus graviter deprecatus a populo et sic liberatus est. vid. Sueton. Galb. 3. et ibi Interpr. Idem est qui nominatur ad Her. iv. 5.*

Serv. Galba, (proavus Imperatoris) ad Div. vi. 18. sponsor fit pro Pompeio filio. Phil. xiii. 14. ad Div. x. 30. de percussoribus Cæsaris, epistola ad Ciceronem de pugna Mutinensi. ad Div. xi. 18. v. Sueton. L. c. et Intt.

Galeo, Att. xi. 12. hæredem Ciceronem facit.

Galeotæ, Div. i. 20. interpretes portentorum in Sicilia. *Pearcius putat esse ex hebr. verbo גלגל, revelavit, expliavit.*

C. Gallius, Verr. iii. C5. Senator.

M. Gallius, Q. F. Phil. xiii. 12. præ-

torius, Antonianus. ad Att. x. 15. xl. 20. v. Interpr. ad Sueton. Tib. 6.

Q. Gallius, Brut. 80. a. M. Calidio reus fit de ambitu, defenditur a Cicerone. v. Torr. ad Aug. 27.

P. Gallonius Præco, Quinct. 30. Fin. ii. 8. homo luxuriosissimus, cujus mensa omni genere deliciarum, in primis acipensere infamis, propterea notatus Lucilio poetæ. *ejusdem rei mentionem facit Horatius Serm. ii. 2. 47.*

Gallus Herrunius. v. Herennius.

Gallus Cornelius, ad Div. x. 32. poetæ est nobilis sub Augusto, ut putat Manutius. *Nec video, quid obstat. v. Burman. ad Suet. Aug. 66. et Ovid. A. iii. 9. 64.*

C. Gallus, ad Div. iv. 6. de gente Sulpicia, consul Ligures vicit a. DCLXXXVII. Cato 14. astrologiæ peritus. v. Sulpicius.

C. Gallus, Brut. 23. Top. 12. Mur. 31. est C. Aquilius, de quo vide supra.

Gallus, Quintius. v. Quintius.

Galli duo sunt ad Div. viii. 4. quamquam alii habent Gallii.

Gamala, Att. xii. 23.

Gamelon, mensis Græci nomen. Fin. ii. 31.

Gavianus Evandrus, ad Div. xiii. 2. statuarius, libertus M. Æmilii.

L. Gavius Firmanus, Att. vi. 1. negotiator, ei præfecturam rogatu Bruti Cicero detulit. ib. 3. contumeliosus est in Ciceronem. P. Clodii canis. *Fratre habuisse colligo, quod Att. iv. 8. appellatur Firmanus, et Att. iv. 7. commemorantur Firmani fratres.*

P. Gavius Cosanus, Verr. v. 61.

T. Gavius Cæpio, Att. v. 20. locuples et splendidus homo. *Alii prænomen faciunt Sext. quod probat Perizon. Anim. H. cap. 1.*

Gavius Oclius, Sext. 33. *Hoc nomen varie tentarunt viri docti. Maxime autem probatur doctis viris, v. c. Grævio, conjectura Perizonii, qui legebat: Gavius Cæpio. v. Animadv. Hist. c. 1. p. 30.*

L. Gellius, Brut. 27. contubernalis C. Carbonis in consulatu. ibid. 47. qualis orator fuerit. L. Crassi et M. Antonii temporibus floruit.

L. Gellius, Balb. 8. legem de civitate tulit ex Senatus consulto. v. Ind. Legg. Cluent. 42. censor cum Cn. Lentulo tempore judicii Cluentiani, biennio post consulatum, quem cum Cn. Lentulo gessit a. DCLXXXI. ad Quir. p. redit. 7. a Cicerone remp. conservatam in concione dixit. Pison. 3. Ciceroni civicam debere dicit. *Ejus mentio fit etiam Verr. i. 48. in Verr. ii. 39. forte etiam ad Div. x. 17. Leg. i. 20. ex prætura Athey*

nas veniens, pacem inter philosophos facere suscipit et propterea ridetur. *Au-rius frater fuit.*

Gellius, Har. resp. 27. Att. iv. 3. *Clodianus*, Sext. 51. Vatin. 2. homo seditiosus et popularis.

Gellii, Cn. et Sext. Div. i. 26. Leg. i. 2. historici Latini languidi et insecuti, de quibus vid. *Foassium de histor. lat.* i. 2. alii de uno Cn. copiant. *Fabric.* in *B. Lat. Indic. citat* L. Gellium e *Cic. de Legg.*

Gelo, N. D. iii. 34. Tyrannus Syracusanus.

Geminus, Tusc. i. 37. cognomen *Serviliorum*.

L. Genucilius Curreus, ad Div. xiii. 53. in Hellesponto negotiator.

C. Geta, pro *Cluent.* 42. e Senatu eiectus a *L. Metello* et *Cn. Domitio Coss.* censor ipse post factus est.

M. Glabrio, ex *Aciliis*, filius auctoris legis *Aciliae*. Brut. 68. avum habuit *Scevolam*, tardus ingenio. Act. i. in *Verr.* 2. praetor et quaesitor in causa *C. Verris*. Manil. 9. partem exercitus a *Lucllo* accipit. Harusp. resp. 6. pontifex. De praenomine *Glabrionum* v. *H. Reland. praefat. ad P. Relandi Fustos Coss.* *** 2.

Glauce, Nat. D. iii. 23. uxor *Upis*.

C. Glancia, e *Serviliis*, de Or. iii. 41. ii. 61. et 65. Harusp. resp. 24. *Marium* alio tempore laudat, alio vituperat. Rab. 7. praetor seditiosus *Coss.* *Mario* et *L. Valerio*. Catil. iii. 6. praetor interfectus. *Verr.* i. 9. legem de repetundis tulit, de qua v. *Ind. Legg.*

Glauippus, Agrar. i. 4. exceptus lege *Papia*, qua peregrini eiciebantur.

P. Globulus, Flacc. 32. 34. praetor Asiae: e gente *Servilia*.

Gorgias Leontinus, Inv. i. 5. antiquissimus fere rhetor, de omnibus rebus oratore optime dicere posse existimavit. Orat. i. 22. iii. 32. Fin. ii. 1. primus in conventu ausus est poscere, qua de re quisque vellet audire, ei Delphis a tota Graecia non inaurata, sed aurea statua posita est. Brut. 12. rerum singularum laudationes vituperationesque scripsit, locos communes. Ab hoc nomen habet *Platonis* dialogus contra sophistas. Or. i. 11.

Gorgias, ad *Heren.* iv. 52. pedissequi nomen.

Gorgias, ad Div. xvi. 21. rhetor, quo *M. Cicero* fil. Athenis initio usus est, sed paullo post, jussu patris, dimisit. v. de eo *Ruhnkenius praef. ad Rutillii Lupi libros de figuris* p. x. nam ii sunt e Graecis *Gorgiae* hujus expressi.

Gorgo, *Verr.* iv. 56. Medusa.

C. Gorgonius, Br. 48. eques Rom. qualis in dicendo fuerit.

Ti. Gracchus, Inv. i. 30. Pater. Lel. 27. *Scipionis Afr. min.* socer. Brut. 20. P. fil. bis Consul et Censor. ejus oratio Graeca apud Rhodios, vir disertus. Prov. Cons. 8. in tribunatu *L. Scipioni* Asiatico, etsi inimico, tamen solus auxilio est, de quo lege Liv. xxxviii. 57. Nat. D. ii. 4. Div. i. 17. &c. vitiose consules creant, P. *Scipionem* et *C. Figulum*. ex Consulatu *Sardiniam* obtinet. Or. i. 9. Censor libertinos et reliquam fecerunt populi in urbanas tribus conjecit. *Aliter* Liv. xlv. 15. *Ciceroni* consentit *Auctor de Viris illustr.* Inv. i. 30. iterum Consul sit, quod in Censura nil fecit insecute collega. Div. i. 18. ii. 29. prodigium anguium, quod ei oblatum est.

Ti. Gracchus, Ti. fil. P. N. *Africani* ex filia nepos. Brut. 27. praepceptorem habuit *Diophantem Mitylenaeum*. causa tribunatus seditiosi, de qua vid. *Vell.* ii. 2. Brut. 25. a *M. Octavio* patientia frangitur. Brut. 27. eloquentia ejus, et orationes. Off. i. 22. a *P. Nasica* interemptus est. cf. ad *Her.* iv. 55.

C. Gracchus, Ti. F. P. N. Har. Resp. 20. morte fratris *Tiberii* excitatur ad seditiones. Div. i. 26. Quaraturam petentis somnium. *Cluent.* 54. lex, ne quis judicio circumveniat, Off. ii. 21. largitionibus aerarium exhaurit. Tusc. iii. 20. patronus aerarii haberi vult. Dom. 9. lex de provinciis. de Legibus ejus et fratris v. *Ind. Legum*. Orat. ii. 67. pro ejus capite aurum repensum est *Septumvulio*, add. *Plin. H. N.* xxxiii. 3. Br. 26. orationem contra eum habuit *C. Fannius*. Br. 33. eloquentissimus. Or. iii. 60. in dicendo usus est homine, qui eburnea fistula inflaret sonum, quo illum aut revocaret a nimia contentione, aut remissum excitaret.

Gracchus, Rabir. Perd. 7. servus, postea libertinus, qui, quia se pro *Ti. Gracchi* filio gerebat, artibus *Saturnini* tribunus pl. cum ipso factus est, et cum eo Capitolium occupavit.

Gracchus, ad Div. xi. 7. 12. videtur in exercitu *Bruti* aliquem locum tenuisse.

P. Granus, *Verr.* v. 59. negotiator in Sicilia.

Q. Granus, praeco, hominum sumorum, *Crassi*, *Catuli*, aliorumque propter diacritatem familiaris, qui nec summis viris pepercit, sed eorum vitia libere perstrinxit et impune. v. Brut. 43. 46. Or. ii. 60. 70. *Plaut.* 14.

M. Gratiolus, *Arpinas*. Legg. iii. 16. fert legem tabellariam *Arpini*, cui resi-

stit Ciceronis avus. Hujus soror fuit M. Ciceronis oratoris avia. Brut. 45. M. Antonii Or. familiaris et præfectus in Cilicia, ibi interfectus est. Accusavit C. Fimbriam. M. Marii Gratidiani pater naturalis. Doctus Græcis literis, factus ad dicendum.

M. Gratidius, Flace. 21. ad Q. Fr. i. 1. 3. legatus Q. fratris in Asia. Eum Quintus dicitur ut fratrem amasse, et ipse fraterno in Cicrones animo fuisse. Eum puto hujus superioris Gratidii filium, Gratidiani fratrem, aut, quando temporum ratio non plane consentit, nepotem. Memoratur etiam Gratidius, trib. pleb. Lentulo Spinthere et Metello Coss. ad Q. Fr. i. 4. sed quando nusquam inter ejus anni tribunos a Cicerone Gratidius nominatur, Munutius Fabricius legi volebat, probante Lambino; Gruterus autem Fadii cognomen putat esse, qui eo loco proxime antecedit Gratidium.

M. Gratidianus, M. Gratidii superioris fil. adoptatus a M. Mario, eoque aut C. Marii septies consulis patruus, ut I. F. Gronovio placebat Obs. ii. 6. aut ejus potius fratre, ut multis docet Perizon. Animadv. Hist. c. 3. p. 98. seqq. Legg. iii. 16. homo turbulentus. Or. ii. 65. ab Aculeone accusatur, defenditur ab L. Ælio Lamia. Off. iii. 20. in prætura edictum de re numaria cum ceteris prætoribus et trib. pl. commune solus proponit callide, et ea re gratiosissimus fit. De hac re add. Senec. de Ira iii. 18. et Plin. xxxiii. 9. extr. Petit. Cons. 3. a Catilina crudeliter interficitur: quo respicit Lucan. ii. 175. v. Intt. et quidem jussu Sullæ. Senec. l. c.

Gratius, Arch. 4. accusator Alcibiæ. Olim legebatur Græchus, quem P. Manutius putabat esse Numerium Quintium Græchum, qui Lentulo Spinthere Consule tribunus pl. fuit.

T. Gutta, Cluent. 26. Senator Rom. homo sordidus. e. 36. reus de ambitu. e. 45. notatur a Censoribus propter judicium Junianum, in quo pecuniam cepisse putabatur.

Gutta, Fr. iii. 8. ei multum tribuit Pompeius, cumque in petendo consulatu contra Milonem juvit.

Gyges, Offic. iii. 9. ejus annulus.

H.

Hadrianus, C. Fabius. Verr. i. 27. v. 36. Prætor Africæ, impune Uticæ in prætorio vivus ab Uticensibus combustus, quod de principum nece conspirasset cum servis.

Hagesaretus Larissæus. ad Div. xiii. 25. hospes Ciceronis.

M. Haliæus Pelignus. Tusc. iv. 29. ab Africano minori scuto protectus morti eripitur. Davinius e Codd. et lapidibus reposuit: M. Alienus.

Haliæus, ad Q. Fr. i. 1. 3. legatus Q. Ciceronis. Sed hic quoque Ursinus Alienus malebat. alii: Alienus. Alieni etiam supra commemorati sunt.

Halimetus, Att. iv. 12. si vera est lectio.

Hamilcar, Carthaginiensis, Divin. i. 24. ejus somnium, in obsidione Syracusarum. a Syracusanis vivus capitur in eruptione aliqua.

Hamilcar, Off. iii. 26. pater Hannibalis. Eo imperatore capitur Regulus.

Hannibal, Phil. v. 10. in obsidione Saguntini legati Rom. ad eum venerunt L. Valerius Flaccus et Q. Bæbius Tanquilus. Div. i. 24. columnam auream in fano Junonis Lacinis conatus tollere monetur a Junone, ne faceret: neque id negligit. ibid. ejus somnium, quo jubetur Italiæ bellum inferre. Off. iii. 32. Romam mittit de captivis permutandis. i. 12. crudelis. i. 30. callidus. Or. ii. 18. exsul apud Antiochum &c.

Hanno, Tusc. v. 32. Anacharsidis ad eum epistola.

Harmodius, Tusc. i. 49. patriam, Athenas, tyrannide liberat.

Harpalus, N. D. lii. 34. prædo felix tempore Diogenis Cynici. dictum Diogenis de eo. Ap. Laert. vi. 74. dicitur exiguus: apud Suidam ἐνὶ γὰρ.

Harpalus, ad Div. xvi. 24. servus Ciceronis.

Hasdrubal, Verr. iii. 54. qui cum Pœnorum exercitu in Sicilia fuit. Est Hannonis fil. Dux Carthag. bello Pun. I. v. Polyb. i. 30.

Hasdrubal, Nat. D. iii. 38. Carthaginem evertit. Dux Carthaginiensium in bello adversus Masinissam, unde natum bellum Punicum tertium: de quo v. Appian. in Punic. p. 63. seqq.

Hasdrubal, Balb. 29. Gaditanus, a Cn. Pompeio civitate donatur.

Hecato, Off. iii. 15. Rhodius quidam, discipulus Panæti, libros de Officiis scripsit Q. Tiberoni. Alios ejus libros commemorat Laert. vii. 87. 90. 101. 110. 124. 172.

Hecuba, Fat. 15. uxor Priami, peperit Alexandrum. Div. i. 21. visa est in somnis Priamo faciem ardentem parere. Tusc. iii. 26. In canem conversa propter luctum.

Hector, Div. i. 30. Homericus, mo-

dens propinquam Achilli mortem denuntiavit. &c.

Hegesias, Cyrenaeus, Tusc. i. 34. ejus *ἀναμνηστικὸν* a Ptolemaeo prohibetur de miseria vitae humanae disserere, quod homines ad mortem suis sermonibus redigebat. Philadelphum intelligi e temporum ratione colligit *Buherius* ad h. l.

Hegesias, Magnesius, Brut. 83. orator Atheniensis puerilis, Charisium imitari voluit, et se solum Atticum putat. Att. xii. 6. utitur dicendi genere conciso; eum valde probat Varro. cf. Orat. 67. de eo vide collata *Ruhnkenio* ad *Rutilium Lupum* de figuris p. 25. s.

C. Heius, Verr. ii. 5. iv. 2. Mamerthinus.

Cn. Heius, Cluent. 38.

Helena, Or. 49. Phil. ii. 99.

Helenus, N. D. ii. 3. Legg. ii. 13. Div. i. 40. augur. Trojanorum, Priami filius.

Helenius, Att. v. 12. Grammaticus, clientis Attici, cognomine *Acro*, scripsit commentarios in Terentium, qui apud Veteres Grammaticos interdum citantur. vid. v. e. p. 95. 101. 105. 173. &c. ed. Putsch.

Helico, ad Div. xvi. 18.

Hellanicus, Or. ii. 12. historicus minus disertus. Est Mitylenæus s. Lesbicus, Herodoto antiquior, aliquot annis. Gell. xv. 27. Fuit et alius Milesius, de illo vid. *Voss. Hist. Gr.* i. l. de utroque iv. 5.

Helle, Or. 49. a qua Hellespontus dicitur.

Helmius Mancius, Or. ii. 66. homo deformis, sed orator tamen. L. Cæsaris dictum in eum. Hoc dictum L. Crasso tribuit *Plinius* xxxv. 4.

P. Helvidius Rufus, Cluent. 70. eques Rom.

Helvius, *Lamia*. Or. ii. 65. pro quo *Pighius* legendum putat *Ælius*, quod recepit *Pearcius*. *Lamia* enim est cognomen Æliorum non Helviorum, orator deformis, contra *Aculeonem* adfuit *Gratidiano*.

Hephestus, ad Q. Fr. i. 2. 2. Apamensis, de Q. Cicerone queritur.

Heracleo, Verr. v. 37. archipirata, qui prætor Verre Siciliam vexavit.

Heracleides Temnites. Flacc. 18.

Heracleides, *Pentius*. Tusc. v. 3. Div. i. 23. vir in primis doctus, auditor et discipulus Platonis. Nat. D. i. 13. fabulis libros refert, modo mundum, modo stellas, modo terram et cælum Deum facit. Leg. iii. 6. de republica scripsit.

Heraclius, *Centuripinus*. Verr. ii. 27.

Heraclius, *Syracusanus*. Verr. ii. 5. et 14.

Heraclius, Verr. iii. 39. *Tissensis*.

Heraclitus Ephesius. Tusc. v. 36. Physicus. Acad. iv. 37. statuit, ex igni omnia gigni. de Fin. ii. 5. *εὐκρινὲς* dictus est. de N. D. iii. 14. eum non omnes interpretantur uno modo. de Div. ii. 64. valde obscurus. et quidem, de Nat. D. i. 26. consulto.

Heraclitus, *Tyrius*. Acad. iv. 4. auditor Clitomachi et Philonis, laudatur.

Hercules, N. D. iii. 16. sex Hercules invenitur. Off. i. 32. Prodicus dicitur fabula Herculis colloquentis cum Virtute et Voluptate, auctore Prodicus. ad Div. v. 12. Xenophontius eadem est fabula, quam ex Prodicus sumit *Xenophon*. Memorab. Secr. ii. 1. pro Dom. 52. sacra docuit.

C. Herennius, Act. i. in Verr. 13. peculatus damnatus.

C. Herennius, Sexti fil. ad Att. i. 18. Trib. pl. Metello et Afranio Coss. fert de traducendo ad plebem Clodio.

L. Herennius, Verr. v. 59. argentarius Lepitanus. Verr. i. 5. negotiator Africanus a Verre securi percussus.

L. Herennius, pro Cæl. 11. disertus, accusat M. Cælium de vi cum Atratino.

M. Herennius, Brut. 45. Muren. 17. mediocris orator, in consulatus petitione L. Philippum vicit. Consul a. DCLX.

Herennius, ad quem sunt libri lv. rhetorici. incertum est, quis sit. vid. *Fabric. B. L. Vol.* i. p. 97. 98.

Herillus, de Or. iii. 17. Carthaginiensis, a quo dicuntur Herillii. Acad. iv. 42. Fin. ii. 11. 13. Zenonis Stoici auditor, in scientia summum bonum ponit. Orat. i. c. Herillii dicuntur Socratici.

Hermachus, Acad. iv. 30. Fin. ii. 30. Epicureus, ad eum epistolas Epicurus scripsit. *Mitylenæus*, testamento Epicuri heres. Laërt. x. 21.

Hermachus, Chius, de Harusp. resp. 16.

Hermacreon, Inv. i. 30. portitoris nomen, qui portoria Rhodiorum redemit.

Hermagoras, Inv. i. 6. et 51. Brut. 76. rhetor celeberrimus. præcepta scripsit expedita ad inveniendum, sed tenuia ad ornandum. Inv. i. 11. constitutionis translativæ auctor est. de eo vid. *Interp. ad Quintil.* iii. 1. Nam eum secutus est. *Diversus* est ab Hermagora Temnites, qui Carion dictus est, et Romæ Augusti temporibus vixit, cujus libros commemorat *Suidas* in *Ἑρμαγόρας*. Pompeius decedens ex Asia, finito bello Mithridatico, Rhodi contra eum disputavit *πρὶς τοῖς κατὰ Ἴλιον ζηνόκλεις*, quam dispu-

tationem descripsit Posidonius. *Plutarch.* in *Pompeio* p. 641. ed. *Wichel.*

Hermes, Herenn. i. 11. in hoc nomine variant *Codices*. *Pall.* enim jere *Hermes* et *Hermestes*. quod exhibet etiam *Lips.* *Longolius* et *Lambinus* reponunt *Hermagoras*, non improbabili conjectura. Nam quod dicit doctorem nostrum, de inventionem accipiendum, in qua plerique eum secuti sunt et in his ipse *Quintilianus*, *Inst.* iii. 1. quod de ea optime omnium scripserat, auctore *Cicerone* in *Bruto* c. 76. 78.

Hermia, vel *Hermias*, ad *Div.* xvi. 15. ad *Q. Fr.* i. 2. 4. servus *Ciceronis*.

Hermippus, *Flacc.* 19. legatus *Temnitarum*.

Hermippus, *Q. Fr.* i. 2. 2. *Dionysipolita*, queritur de *Q. Cicerone*.

Hermo, *Att.* v. 21. servus.

Hermobius, *Pl.* 18. *Temnites*.

Hermodorus, *Att.* xiii. 21. qui *Platonis* libros solitus est divulgare, unde proverbium: λόγιον Ἑρμοδωρὸς sc. ἱπαρχίοντα. v. *Suidas* in hoc proverbio, qui eum audivorem *Platonis* appellat. Scripsit πρὸς Πλάτωνα, et πρὸς μαθητάς, de quibus libris et ipso *Hermodoro* v. *Jons.* de script. *H. P.* i. 10. 2.

Hermodorus, de *Or.* i. 14. celeberrimus *navaliū architectus*.

Hermodorus, *Ephesius*. *Tusc.* v. 36. quare civitate ejectus sit? Hic est, quem *Pomponius* in *Enchir.* dicit *Romam* venisse et *leges græcas* *Decemviris* explicasse. Quia de re qui dubitant, adeant *Plin.* xxiv. 5. qui ejus statutam propterea dicit in comitio publice dicatam fuisse.

Hermogenes, *Att.* xii. 31.

Hermogenes, *Att.* xii. 25. xiii. 24. cognomine *Clodius* v. *Clodius*.

Herodes, *Att.* ii. 2. *Atheniensis*, non bonus scriptor, *Ciceronis* ætate. Videtur de *Ciceronis* consulatione scripsisse aliquid, quod vehementer contemnit *Cicero*.

Herodes, *Att.* vi. 1. &c. videtur *libertus Attici* esse.

Herodotus, *Or.* ii. 13. primus *Græcorum* historiam ornavit, *Leg.* i. 1. pater historiarum, fabulosus. *Or.* 55. numero caret. de *Div.* i. 53.

Herodotus, *Verr.* ii. 52. *Cephaleditanus*.

Hesiodus, *N. D.* i. 14. quomodo *Theogonia* ejus a *Zenone* et *Stoicis* explicetur.

Hicetas, *Acad.* iv. 29. philosophus *Syracusius*, ubi tamen vulgo est *Nicetas*.

Hiempsal, *Agrar.* i. 4. rex *Mauritanie* populi *Rom.* amicus. ii. 21. fœdus enim eo per *C. Cottam* consulem a pop. *Rom.* non est jussu. *Vatin.* 5.

Hieras, *Deiot.* 15. legatus *Deiotari* ad *Cæsarem*.

Hiero, *Verr.* ii. 14. *Syracusanus* tyrannus. *N. D.* i. 22. *Simonidem* interrogat de *Diis*. Ejus stemma v. ap. *Drakenb.* ad *Liv.* xxiv. 26.

Hiero, *Verr.* iv. 13. *Cibyrate*, per jocum dicitur, quia *Verri* tamquam venator vasorum fuit.

Hierocles Alabandeus. *Or.* ii. 23. *Menecles Alaband.* frater. *Orator* tota *Asia* celeberrimus, floruit temporibus *L. Crassi* oratoris et *M. Ciceronis* pueri. *Brut.* 95. argutus et sententiosus. cf. *Or.* 69.

Hieronymus Rhodius. *Or.* 56. *Peripateticus*. in *Isocratis* libris multos versus invenit. *Acad.* iv. 42. vacuitatem doloris summum bonum esse dicit. cf. *Fin.* ii. 3. et 6.

Hilarus, *Att.* xii. 36. xiii. 19. est servus et librarius, deinde libertus *Ciceronis*. *Att.* i. 12. fugit ad *C. Antonium* in *Macedoniam*. Alius *Hilarus* est ad *Div.* xiii. 33. libertus *Cn. Otacilii Nasonis*. et *Att.* xvi. 4. libertus *Libonis*.

Hipparchus, *Att.* ii. 6. scripsit contra *Geographica* *Eratosthenis*. *Nicen* suil, *Astrologia* celeberrima, circa *Olymp.* clx. Ejus librum contra *Eratosthenem* commemorat *Strabo* l. i. p. 14. l. ii. p. 133. eum *Eratostheni* iniquiorem putat. l. ii. p. 149. autem dicere dicit, eum non tam *Geographica* scripsisse, quam *Eratosthenis* *Geographica* reprehendisse.

Hippias Eleus. *Or.* iii. 32. *Sophista* celeberrimus *Socratis* temporibus. rid. *Platon.* *Hippiam*. gloriatus est, nil esse in ulla arte cum liberali, tum illiberali, quod ipse nesciret. conf. *Brut.* 8. 85.

Hippias, Pisistrati filius. *Att.* ix. 10. arma contra patriam fert, in pugna *Marathonia* cadit.

Hippias, Philoxeni filius. ad *Div.* xiii. 37. *Calactinus*.

Hippias, *Phil.* ii. 25. *mimus*. *Plutarch.* in *Antonio*.

Q. Hippius, ad *Div.* xiii. 76. vide *C. Valgius Hippianus*.

Hippocrates, *Cons.* *Or.* iii. 33. Est medicus ille celeberrimus.

Hippodamia, *Tusc.* iii. 12.

Hippolytus, Thesci filius. *Heren.* iv. 34. *Tusc.* iv. 11. odium ejus in mulieres. *Off.* i. 10. ab equis *Neptuni* discerptus est.

Hipponax, *Nat.* *D.* iii. 38. *Iambo-graphus*, qui *iambis* mordacibus *Anthemum* et *Bupalum* ad vestim redegit, a quo in *Orat.* 56. pes *Hipponacteus*, et ad *Div.* vii. 24. præconium *Hipponax* etcum dicitur.

Hirrus, ad Div. viii. 8. *cognomen Luccicinum*.

C. Hirrus, Att. viii. 11. Pompeianus, quem Cæsar *Ucillam* dixit. ad Div. ii. 10. a M. Cælio in petitione ædilitatis vincitur. ad Div. viii. 9. contra Cæsarem sententias dicit post repulsam et totus mutatur. ad Div. viii. 2. *adde is Luccicius*.

A. Hirtius, ad Div. vii. 33. declamat apud Ciceronem. Phil. xii. 4. Phil. i. 15. ejus consulis design. recuperata valetudine populus gaudet. Phil. vii. 4. Ciceronis collega sc. in *augurato*. Phil. vii. 4. ad bellum contra Antonium proficiscitur. ad Div. x. 33. Antonium vincit, sed in oppugnatione castrorum perit.

Hismenias, Verr. iv. 42. Tyndaritanus nobilis.

Hippo, vel *Hipso*, ad Div. xiv. 1. centurio fuisse videtur, missus a Coss. vel Tribuno pl. Clodio, ut Ciceronem exitum persequeretur.

Homerus, Arch. 8. de ejus patria quæ urbes contenderint. Or. iii. 34. ejus libros sic, ut nunc habemus, disposuit Pisistratus. Fin. v. 18. ejus fabula de Sirenibus explicatur. Tusc. v. 39. cæcus fuisse dicitur. i. 16. ejus *nauis*. v. 3. Lycurgi æqualis. i. 1. ante Romam vixit. de Sen. 15. multis seculis ante Hesiodum. Div. ii. 10. sententia de fato.

Horatia, de Inv. ii. 26. soror Horatorum, de qua Livius i. 26.

Horatii, Inv. ii. 26. *fratres tergemini Romani*, de quibus est apud Liv. i. 24. seq. Marcus, qui sororem interfecit, populi comitiis liberatur. Mil. 3.

M. Horatius Pulvillus, Dom. 54. Capitolium constanter dedicat. v. Liv. ii. 8.

Horatius, ad Div. xii. 30.

Horatius, Balb. 17. nomen corruptum est, aut superracuum. Manut.

T. Hordeonius, Att. xiii. 46.

Hortalus, Att. ii. 25. iv. 15. *cognomen est Hortensii. quo notus est inprimis nepos oratoris et Tacito. Sed e locis Ciceronis patet, etiam avum patremque hujus Corneliani sic appellatum. Itaque non necesse erat Catulli epigr. 66. a Vossio aliusque ad nepotem referri: nec temporum ratio sinit credere, Catullianum Hortalum esse nepotem potius, quam nepotis avum.*

Hortensius, Att. xii. 5. argentarius.

L. Hortensius, Verr. iii. 16. pater Q. Hortensii.

Q. Hortensius, L. f. Br. 64. annos xix. natus causam primam egit L. Crasso et Q. Scævola Coss. C. Marcello Cos.

mortuus. Or. iii. 61. causam Africæ defendit L. Crasso Consule, item pro rege Bithyniæ dixit non diu ante mortem Crassi. Off. ii. 16. ejus ædilitas. ad Div. iii. 8. Ciceronis collega in augurato. Att. ii. 3. defendit Valerium. Mil. 14. purne servorum manibus interficitur, cum Ciceroni adesset. ad Div. viii. 2. qui sine sibilo ad senectutem pervenerat, tandem in Curionis theatro vehementer exsibilatur. Q. Fr. i. 3. amicum Ciceronis æ simulat, et eum insidiosè tractat. ad Div. ii. 16. gloriatur, quod nunquam bello civili interfuerat. in Cæcil. 7. dominatio in judiciis et cupiditas notatur. Att. i. 16. legi Fufiæ in Clodii gratiam lata non adversatur imprudentia aliqua. Acad. iv. 1. Philosophiam contemnit, sed a Cicerone de sententia deducitur. Acad. iv. 1. ejus memoria. Brut. 88. laus eloquentiæ, et vita. Brut. 1. ejus mors. laus.

Hortensius, de Div. ii. 1. liber Ciceronis, in quo ad Philosophiæ studium adhortatur.

Q. Hortensius Q. fil. Phil. x. 5. 6. prætor Macedoniæ, M. Brutum dilectu juvat. idem est ad Att. vii. 2.

Hostiliana Actiones, Orat. i. 57. *sunt formulae a Jcto quodam Hostilio erogatæ et conceptæ, quibus, qui ex legibus agere vellet, uteretur, quibusque quasi cautum erat his, qui lege agere vellet, ne in ipsa actione, quam lex daret, peccarent, atque ita sua culpa perderent litem. Ex loco autem Ciceronis intelligi videtur, formulas illas tantum certarum causarum fuisse, nomination, quibus de hereditate agitur. Sed tamen non negaverim, in isto libro etiam formulas rerum emendarum vendendarumque fuisse, item aliarum. Nam et Manilianæ leges vocantur Actiones, ap. Varron. R. R. ii. 5. 11. Male hic nonnulli legem Hostiliam de furtis commemorant. Nam actio non est lex, sed lex dat actionem, et ex lege fit actio. Simili fere modo Manilius formulas conscripsit, quibus in vendendo et emendo caveretur hominibus.*

Hostilius, N. D. ii. 3. *Rez Rom. auguriis Attii Navii utitur.*

C. Hostilius Mancinus. Or. i. 56. de controversia ejus, num ei liceret post deditionem in Senatum venire, et utrum civis sit, nec ne. *add. in Mancinus.*

Hyades, N. D. ii. 43. sidus.

Hydra, N. D. ii. 44. sidus.

Hyperbolutus, Atheniensis, Brut. 62. improbus et seditiosissimus. a Comicis notatus. *vid. Aristoph. Equit. v. 1301.*

Hyperides, Or. i. 12. Or. 26. *satir*

in orationibus facetus. Or. iii. 7. Or. 31. ejus acumen &c.

Hyperion, N. D. iii. 21. sol.

Hypsæus, Orat. i. 36. absurde defendit aliquem ignoratione juris civilis. *Filius videtur ejus, qui a. DCXXVIII. Consul fuit.*

P. Plautius *Hypsæus*, Flacc. 9. ad Div. i. 1. Pompeii M. quæstor in bello Mithridatico et postea Milonis competitor in consulatu. ad Att. iii. 8.

J.

Jacchus, Verr. iv. 60. e marmore, apud Athenienses in primis colebatur.

Jalyus, Verr. iv. 60. Hercules filius, N. D. iii. 21. Solis nepos. a quo *Jalyus* urbs apud Rhodios. Or. 2. Att. ii. 21. pictura Rhodi, auctore Protogene, de qua v. Gell. Noct. Att. xv. ult. Plin. xxxv. 10. add. Martini Var. L. iv. 20.

Jamblichus, ad Div. xv. 1. Samplicerani filius, Phylarchus Arabum, amicus Romanorum. Phylarchi sunt reguli s. dynastæ. vid. quem Gravius jam laudavit, Strab. xvi. p. 1093. et ibi Casaub.

Jamide, Div. i. 41. haruspices in Peloponneso.

Jason, Phærus, Nat. D. iii. 28. casu sanatur. Off. i. 30. de eo v. Diodor. S. xv. p. 373.

Ibycus Rheginus, Tusc. iv. 33. ejus scripta, auribus deditissimus. *Ejus etiam Strabo bis mentionem facit l. i. p. 102. l. vi. p. 417. Fuit Simonide antiquior, ex cujus libris pauca fragmenta apud veteres restant. vide quos laudat Fabric. B. G. ii. 15.*

Icædus, Fat. 3. prædo, qui saxo, quod ex spelunca in ejus crura inciderat, perit.

M. Iccius, Phil. iii. 10. Siciliam sortitus est, sortiente M. Antonio Consule.

Idyia, Nat. D. iii. 19. *Æetæ* uxor, Medæ mater.

Iliona, Acad. iv. 27. filia Priami.

Indutiomarus, Font. 8. Gallus, Trevirorum dux, quo auctore Galli Fontejum acceperunt, postea a C. Cesare victus et interfectus.

Ino, Tusc. i. 12. Cadmi filia, Græcis *Leucothea*, Latinis *Matuta* dicitur.

Iphigenia, ad Herenn. iii. 21. Tusc. i. 48. &c. Agamemnonis filia, immolatur pro civilis.

Iuaci, Div. i. 58. conjectores, laidis sacerdotes.

Idorvus, Verr. iii. 34. mimus. Att. xi. 4. autem est, libertus quidam.

Isocrates, Or. ii. 3. eloquentiæ pater, Brut. 12. negat esse artem dicendi,

aliis orationes scribit. Inv. ii. 2. ejus ars rhetorica quæ fuerit, ignoratur. ad Div. i. 9. tota ejus ratio libris Ciceronis de oratore continetur. Or. 13. laudatur a Platone in Phædro.

Juba, Agr. ii. 22. Hiempsalis filius, *Mauritanie regis*, Capillatus.

Jubellius Taurea, Pis. 11.

Jubellii, Agr. ii. 34. nobiles Campani bello Punico secundo.

Jugurtha, Manil. 20. bellum cum eo Mario committitur.

C. *Julius*, L. F. Br. 48. Orator non vehemens sed festivissimus. Orationes et Tragedias reliquit. in Cæcil. 19. contendit cum Cn. Pompeio Strabone de accusando Albucio. cf. Off. ii. 14. Or. iii. 3. proditus ab Etrusco hospite (*jussu Cinne*) interficitur, et caput in rostris ponitur. v. etiam C. *Cæsar* L. F. L. *Julius*, L. F. frater præcedentis. Font. 15. bello sociali cum collega in Consulatu P. Rutilio Lupo præficitur. ejus legati qui fuerint. v. *Appian*. B. C. l. i. p. 634. ubi perperam Sextus dicitur. Rabir. 7. v. L. *Cæsar*.

L. *Julius*, L. F. Or. iii. 3. cum fratre C. Julio interficitur.

L. *Julius*, ad Div. xiii. 6. videtur publicanus esse societatis Africane.

M. *Julius*, Cornel. i. Consul cum L. Marcio Philippo. Dom. 53. Her. ii. 13. prætor urbanus T. Flaminio et Q. Metello Coss. judicium mandati, enim herede ejus, qui mandarat, non reddit.

Junia, gens patricia, ex qua L. *Junius Brutus*; plebeia, ex qua reliqui *Bruti*. v. in L. *Brutus*.

Junia, ad Div. xv. 8. uxor C. Marcelli patris.

Junianus, v. Crassus.

C. *Junius*, Verr. i. 6. Cluent. 20. &c. judex quæstionis ex ædilitate in causa Cluentii contra Oppianicum, a quo judicium Junianum dicitur, quod tam sepe in ea oratione et aliis commemoratur, cujusque invidia perit.

C. *Junius*, Cluent. 49. filius.

L. *Junius*, Div. i. 16. ii. 8. 33. Nat. D. ii. 3. Consul cum P. Claudio, neglectis auspiciis classem perdit et sibi mortem conseiecit. a. Div. ad quem a. v. *Pighium*.

M. *Junius*, Leg. iii. 20. scripsit ad patrem Attici libros de Potestate. Cicero dicit, sibi magistratibus lege constitutis dicendum de Potestate, tum de jure. Id se breviter ait facturum, nam pluribus verbis scripsisse ad patrem Attici M. Junium Sodalium, perite suo quidem judicio, et diligenter. At de jure (naturæ addita vox mihi suspecta est, ut totus ab hoc quidem verbo locus) se cogitare

et dicere debere &c. *Viri docti consentiunt, quantum scio, indicari Junium, qui ob summam cum C. Graccho familiaritatem Gracchanus dictus sit, cujus apud Plinium xxxiii. 1. mentio. vid. Ind. auct. Harduini. Sed hujus librum de Potestatibus memorat Ulpianus L. i. de Offic. quest. Commentarii, quos Turnebus respici putabat, ut sit patris Attici sodalis, aut ut a Gracchana amicitia absolute sodalis dicatur: illam autem hanc explicationem præfert. Si nomen appellativum est, non dubito quin sit de amicitia cum Attici patre capiendum. Sic Mur. 27. Servius Sulpicius Sodalis filii sc. Marcæ. Nisi quis forte dignitatem nomen putare velit, a collegio aliquo, cujus sodalis fuerit, tamquam Epulonum.*

M. Junius, Quint. 1. qui easum Quintii aliquoties egerat, legatione aliqua avocatur. Passeratius de illo Gracchano Junio interpretatur: nescio qua ratione inductus. Temporis quidem rationi non repugnat. M. Junius quidam etiam est Verr. i. 51. sed nec de hoc dixerim, an idem sit cum Quintiano. Tertius est M. Junius prætor Cluent. 45. cujus mentio etiam ap. Plinium xxxv. 10.

M. Junius, pro Corn. i. est Silanus, qui cum Q. Cæcilio Metello Numid. Consul fuit a. U. DCXLIII.

P. Junius, Verr. i. 50. frater M. Junii, de quo ibidem. Prænomen P. omnes libri præferunt. Sed tamen Dukerus ad Luc. xxxiv. 1. dubitat an sit potius D. quod P. prænomen alienum videatur a familia Junia.

Q. Junius, Verr. i. 7. senator.

T. Junius, L. F. tribunus Br. 48. accusavit de ambitu P. Sextium prætorem designatum et vicit. laudatur.

Junius, ad Div. vii. 23. familiaris quidam Avianii statuarii. Alius Junius est Att. xii. 14.

Juno, N. D. i. 29. Argiva. Romana, Lanuvina, diversa figura, ad quem locum confer numum gentis Proclie ap. Ursinum et Morellium, qui plane consentit cum descriptione Ciceroniana. de Div. i. 24. Læcinia, columnam in ejus fano vult tollere Hannibal: quod janum erat ad promontorium Lacinium. vid. Gronov. ad Liv. xxiv. 3. Verr. i. 19. Samia. Mur. 41. Sospita, Lanuvii.

Jupiter, N. D. iii. 21. Tres Joves numerantur. Fin. iii. 20. Salutaris, Hospitalis. ad Div. vii. 12. Lapideus. c.

58. ejus tria in orbe signa celebrabantur. ad Div. ix. 16. Minianus. quia quotannis minio pingendus locabatur. Verr. iv. 53. Olympius. ejus templum Syracusis. Div. ii. 41. puer lactens cum Junone Fortunæ in gremio sedens, mannam appetens, eastissime colitur a matribus. ejus templum Præneste. de Div. i. 35. stator. ejus signum. in Pis. 35. Urius, i. e. auctor bonorum ventorum: Eum Latini Imperatorem vocarunt. Verr. iv. 57. nulla Græci verbi ratione habita. vid. Grav. ad Verr. l. c. v. et loca veterum de templo Bosphorano Jovis Urii ap. Taylorum præf. ad Dias. in Legem decemviralem. Div. i. 10. Summanus v. in Summanus.

Juventas, Brut. 18. Dea. Att. i. 18. ejus sacra anniversaria.

Juventia, Planc. 8. familia consularis ex municipio Tusculano.

Juventius, Planc. 24. primus de plebe Ædilis Curulis factus est.

M. Juventius Peto, Cluent. 38. Senator justissimus.

T. Juventius, Br. 48. lentus in dicendo, sed callidus et magna Juris civilis scientia.

K.

Kana et Kanus, v. Cana et Canus.

L.

Labeo, ad Q. Fr. i. 1. 4. de cohorte prætoris Q. Ciceronis in Asia.

L. Labeo, Heren. iv. 27.

T. Attius Labienus, Rabir. Perd. 2. trib. pl. Cicerone Consule C. Rabirio perduellionis crimen intendit, quod Saturninum interfecisset. Att. vii. 11. ad Div. xvi. 12. discedit a Cæsare, cujus legatus fuerat, et ad Pompeianos transit v. inpr. Diodor. Sic. xli. p. 154. Att. viii. 2. propterea parum dignitatis habet. Div. i. 32. e pugna Pharsalica fugit. Att. vii. 7. dives, qui etiam urbem condidit. De ejus exitu v. Vellei. ii. 78. Dio. xlviii. p. 321.

Q. Labienus, Rabir. Perd. 7. T. patrus; eum Saturnino Capitolium occupat.

D. Laberius, ad Div. vii. 11. xii. 18. minus, poëta clarus et mordax. Eques Rom. a C. Cæsare jussus in theatrum prodire. de quo v. Macrob. Saturn. ii. 7. ubi fragmentum ejus insigne. Apud eundem aliquot ejus diceria.

M. Laberius, ad Div. xiii. 8.

Laches, Divin. i. 54. prætor Atheniensium, fugit eum Socrate post pugnam apud Dellum.

Iaco, Anagninus. Phil. ii. 41. unus de M. Antonii gladiatoribus.

Laciada, Offic. ii. 18. curiales Cimonis.

Lacydes, ex Academia ii. Acad. iv. 6. retinet Arcesila rationem. Tusc. v. 37. peregrinatur.

Ladas, ad Heren. iv. 3. *nomen celebris cursoris in Olympicis: ejus mentio ap. Catull. ep. 50. ubi v. Muret.*

Lælia, C. F. socrus L. Crassi, eleganter loquitur. Brut. 58. sermo ejus patris elegantia tinctus erat, duas filias Mucias et duas neptes Licinias habuit.

C. Lælius, sapientis pater. Phil. xi. 7. Consul cum L. Scipione Asiatico, a. DLXIII. *Socius ante rerum gestarum ab Africano majore.*

C. Lælius, C. F. sapiens dictus Off. ii. 11. iii. 4. &c. Tusc. v. 19. Consul semel fuit, et quidem cum repulsa a. DCXIII. *Hunc locum pertinere ad Lælium Sapientem docet Corrad. in quest. p. 382.* Offic. ii. 11. Viriatum Lusitanum vicit ex prætura. Fin. ii. 8. Diogenem Stoicum audivit et Panætium. Or. ii. 84. scripsit Tiberoni orationem, qua Africanum avunculum laudavit. Nat. D. iii. 2. Phil. ii. 33. augur. Or. iii. 7. in dicendo lenis. Off. i. 30. in eo multa hilaritas. i. 26. in omni vita æquabilis. Att. iv. 16. generi ejus Q. Seavola et C. Fannius. &c.

D. Lælius, Or. ii. 6. orator, L. Crasso adolescente floruit, vir bonus et mediocriter doctus. *Hinc dictum Lucilii* Or. ii. 6. Persium non euro legere, D. Lælium volo. Ap. Plin. H. N. i. 1. *Harduinus e libris scr. edidit Juulium Congum. quem vid. Emend. iv.*

D. Lælius, Flacc. 1. accusat L. Flaccum de repetundis. Att. viii. 11. a Pompeio cum mandatis ad Coss. Marcellum et Lentulum Capuam mittitur. *Ejus mentio est apud Cas. Bell. Civ. iii. 100.*

C. et M. Lælii, v. Lenius.

C. Lænas, e Popillius, Balb. 11. patria pulsus, Nuceriæ civem se fieri curat. *al. P. vid. P. Popillius.*

Lænas, Att. xli. 13. 14. augur.

Lænius, v. Lenius.

Lætus, Att. iv. 9. amicus Ciceronis, qui Neapoli domum habuit; nisi legendum, Pætus.

Lævinus, Verr. iii. 54. prætor Siciliæ. *quidam scr. Levinus.*

Lævus, Cispinus, ad Div. x. 18. Planci legatus fuit. *Nam ep. 21. dicitur omnibus Planci rebus gestis interfuisse, et discorsus legatorum, non potest intelligi nisi de Lævo et Nervo.*

Laius, Tusc. iv. 33. Fat. 13. *Œdipi pater.*

Lais, ad Div. ix. 26. scortum Athenis nobile, quo et Aristippus usus est. *Ejus dictum de ea.*

Lamia, Verr. iv. 26. femina Segestana.

L. Lamia, ex Æliis, ad Div. xii. 29. negotia in Asia habet Sen. p. Red. 5. Sext. 12. eques Rom. a Pisone Cæsonino Cons. in exilium ire jubetur, *quod, manifestata conjuratione Catilinae, in primis senatum defenderat et in elivo Capitolino steterat.* ad Div. xi. 16. 17. præturam petit Antonio et Dolabella Coss. *quam et sequente anno gessit: unde Prætorius dicitur Plinio vii. 52. et Valer. M. i. 8.*

Laomedon, Tusc. i. 26. Ganymedis pater.

Largius, Or. ii. 59. *e Scriboniis, idem nomen, quod Largus.*

Largus, ad Div. vi. 8.

Lartēs, seu potius Lar vel Lars Tolumnius. Phil. ix. 2. rex Veientium, qui quatuor Rom. legatos Fidenis interemit. *Fuit autem hoc prænomen dignitatis, et regibus omnibus commune.*

Lartidius, Att. vii. 1. *nomen, quo utitur ad Milonem reprehendendum.*

M. Laterensis, e Juvenacis. Att. ii. 18. tribunatum non petit, ne juret in Cæsaris legem Agrariam. v. *Lex Julia Agraria.* Planc. 1. studiosus Ciceronis. Plancium de ambitu accusat, quod ipse in ea petitione repulsam tulerat, ad Div. viii. 8. prætor Marcello et Paulo Coss. ignorantissimus Juris Civilis. Att. xii. 17. augur. ad Div. x. 21. Legatus M. Lepidi: *qui se ipse interfecit, cum Lepidus Antonium clam se in castra recepisset.* ad Div. x. 23. fides ejus et animus in remp. Vatin. 11. ei insidias Vatinus facit. laudatur.

Latinius, ad Div. xii. 30. *Legatus C. Calvisii in Africa, qui cum duobus aliis, absente Calvisio, provinciam obtinebat.*

M. Lecca, e Porciis, Catil. i. 4. socius Catilinæ.

Leius, ad Att. v. 20. *sed v. notas.*

C. et M. Lenii, s. Læni, nam iidem sunt, fratres, ad Div. xiii. 63. Planc. 41. Sext. 63. Ciceronem expulsum Brundisii in hortos suos recipiunt, contemtis Clodii minis. ad Att. v. 20. 21. *Hic est M. Lenius, qui primus ignis reponitur invenit Brundisii. v. Varro R. R. iii. 5. 8. ubi male Ursinus et Plinio x. 50. corrigi vult Lælius, cum ibi potius Lænius sit reponendum.*

Lentidius, Dom. 33. Sext. 27. *plebeius et Clodianis operis.*

Lento, Cæsenius, Phil. xii. 9. Antonianus Villir.

Cn. *Cornelius Lentulus, Clodianus*, Verr. ii. 39. Consul cum L. Gellio a. dclxxxi. Verr. v. 7. Cluent. 42. Censor cum L. Gellio. Flacc. 19. Temnitarum patronus. Dom. 47. bona ejus a C. Atinio Labeone trib. pl. consecratur. Br. 64. 66. qualis Orator. *Ejus nomen est etiam pr. L. Man. 23. Vatin. 11. cum vulgo legeretur: Cn. Lentulum et Q. Claudium, viri docti e MSS. repoterunt: Cn. Lentulum Clodianum, Utriusque, Gruterus, Fr. Fabricius, alii: quia autem sit ille Lentulus Clodianus, tacent. De hoc nostro quidem Lentulo epi non potest, qui diu ante consul fuerat, quam C. Antonius accusaretur. In altera autem lectione omnia expedita sunt. Nam Cn. Lentulus erit Marcellinus, qui eo anno prætor potest fuisse, de quotermino, cum biennio post Consul fuerit.*

Cn. *Lentulus, Marcellinus*. Patrem Claudium Marcellum plebeum habuit. ad Div. xv. 10. *Ascon. in Divinat. c. 4. Debat se appellare Claudianum, sed multum Marcellinum. Manut. ad Cic. ad Div. i. 1. propterea fecisse putat, ut intelligeretur, e qua familia Claudiorum esset: malim, ne cum Cn. Clodiano confunderetur. Dukerus ad Liv. xxxix. 23. e Cicerone ad Div. xv. 10. intelligi putat, eum natum a. U. dclxxxvii, quo ille anno Consul fuit. Sed ibi Cornelii verbum excidisse videtur. Verr. ii. 42. Patronus Siciliæ; quia e Marcellis fuit. ad Q. Fr. i. 2. 5. prætor C. Cæsare Cos. Har. Resp. 10. Pontifex. Brut. 70. disertum, imprimis in Consulatu se præstitit. Fuit autem L. Marci Philippi collega. a. U. dxcvii. Har. Resp. 11. dicitur ejus avia manibus accepisse matrem Drüm. Sed F. Fabricius et P. Manutius ostenderunt, esse legendum: atavi: i. e. Nasicæ. Tumultum in Megalensibus auctore Clodio ortum sedat. Idem memoratur ad Div. i. 1. 2. in causa Lentuli Spintheris, cui adversabatur: erat enim ei inimicus, in Cæcil. 4. &c.*

Cn. *Lentulus Væcia* s. Vatia. Nam idem est nomen. v. Schott. Suppl. Annal. Pigh. t. iii. p. 366. ad Q. Fr. ii. 3. editur inter conscios corruptarum per P. Sextium tribuum.

Cn. *Lentulus, L. Manil.* 19. tribuum pl. et anno post legatus fuit.

L. *Lentulus*, Brut. 20. is, qui Consul cum C. Marcio Figulo fuit a. dxcvii. disertus fuit.

L. *Lentulus*, Arch. 5. prætor cum P. Gabinio de repetundis esset damnatus.

L. *Lentulus*, Har. R. 6. flamen Martialis. Vat. 10. Competitor Gabinii in Consulatu; ejus (Gabinii) juvandi causa Vatinus eum opprimere studet, jussu sc. Vettio eum in concione nominare inter conjuratos. Hunc dicendum esse a sequente L. Lentulo, inde clarum est, quod ille competitor fuit Gabinii in Consulatu, hic prætor Gabinio Consul.

L. *Lentulus* Crus, Pison. 31. prætor Gabinio et Pisone Coss. ad Div. viii. 4. repulsam fert in petitione Consulatus, post Consul sit cum C. Marcello a. dcciv. ad Div. xii. 14. in fuga Pharsalica a Rhodiis non recipitur. ad Div. vi. 21. bello Civili interit. Brut. 77. qualis orator fuerit. Multis aliis locis nomen ejus invenitur. v. c. ad Div. x. 32. Att. xi. 6. &c.

L. *Lentulus*, L. P. ad Att. iv. 16. prævaricator putatur in judicio Vatiniano. Att. xii. 7.

P. *Lentulus*, Brut. 19. is, qui a. U. dxxvii. Consul fuit. Dicitur enim grandior natu fuisse cum Catone Censorio: Cognomine Caudinus.

P. *Lentulus*, is, qui princeps Senatus fuit. in Cæcil. 21. accusat Manium Aquillium. Agr. ii. 30. mittitur a Senatu in Campaniam, ut agros privatos, qui in publicum incurrerent, emeret. Brut. 28. satis eloquentie habuit, quod ad remp. opus esset. Or. i. 48. Catil. iii. 5. laudatur. Consul fuit a. dxcii. suffectus cum Cn. Domitio P. Scipione Nasica et C. Marcio Figulo.

P. *Lentulus*, P. principis Senatus Nepos, cognomine Sura, quod unde traxerit, v. Plutarch. in Cicerone p. 262. Brut. 64. 66. qualis orator fuerit. Att. i. 16. bis absolvitur. Cat. iii. 2. sollicitat Allobrogum legatos, prætor, Cicerone Consule, abdicare se prætura cogitur. Jam Consul fuerat a. U. dclxxxii. Sed, ob infamiam, quam duobus judiciis contraxerat, e senatu motus erat a Lentulo et Gellio Censoribus. Itaque prætura petenda recuperare locum in senatu voluit, eumque, impetrata prætura, recuperavit. v. Plutarch. in Cicerone p. 268. Fuisse autem P. Lentuli principis Senatus nepotem Ciceroni credimus, Catil. iii. 5. Itaque et hic, ut sæpe, errat Asconius ad Div. in Cæcil. c. 21. ubi filium illius Lentuli facit. Hunc etiam puto esse eum, qui quæstor urbanus cum L. Triario, fuit, Scipione et Norbano Coss. ut opinor. Verr. i. 14. Nam inter eum annum et consulatum ejus interjecti sunt anni xii.

P. *Lentulus Marcellinus*, filius M. Marcelli, patris Æsernini. Brut. 36.

P. *Lentulus Spinther*, ita dictus ab

histrione quodam, propter similitudinem. Off. ii. 16. Consule Cicerone ædilis, splendore vincit omnes. ad Quir. p. Red. 5. ad Senatum de Cicerone revocando refert. *de ejus opera in Cicerone revocando in hac oratione, et ea in Senat. p. R. aliisque sæpe commemoratur.* ad Div. xiii. 48. Officiæ Proconsul legem Ciliciæ constituit. ad Div. i. 1. sqq. Ptolemæum reducere cupit in regnum. ad Div. xii. 14. in fuga Pharsalica a Rhodiis non recipitur. vi. 21. in bello elivili perit. Brut. 77. parum natura valuit, sed disciplina.

P. Lentulus Spinther, fil. ad Div. i. 7. laudatur. vii. 26. augur. Sext. 69. augur fit eodem anno, quo togam virilem accepit. quomodo, docet Manutius ad Div. vii. 26. xii. 14. 15. *quæ sunt ipsius epistolæ: ex quibus intelligitur, cum proquestorem Trebonii in Asia fuisse, post ejus mortem se Proprætorem appellat, præturam Asiæ a Senatu petit, et de rebus gestis suis exponit. In eadem epistola significat, se participem cædis Cæsarianæ fuisse.* ad Att. xii. 52. divortium facit cum Metella. *Adoptatum esse a Manlio Torquato, e Dione xxxviii. p. 99. docet Manutius ad ep. ad Div. i. 7. extr.*

Lentulus, de Har. Resp. 17. orator gravis et disertus: P. Clodium accusat de religionibus violatis. *Qui sit intelligendus, nescio.* Freinsheimius Suppl. Liv. ciii. 30. *P. Lentulum Spintherem trib. pl. vocat: quod recte Crevierius refellit ex eo, quod Spintheres patricii, tribuni plebis esse non potuerunt. Tribunum pl. accusatorem fuisse ducere tradit Plutarch. in Cæsare: sed nomen non addit, igitur Lentulus aliquis eo anno tribunus fuerit necesse est, quod non vidit Pighius.*

Lentulus puer. Att. xii. 28. 30. *Tunstallus ep. ad Middleton. p. 184. putat esse filium Tullii ex ultimo marito P. Lentulo, quem ei tribuit Acon. ad Or. in Pison. init. Plutarchus dicit, eam mortuam τῆς ἀνδρὸς: quod Tunstallus de marito intelligit, non de domo. Mortua enim est in Tusculano patria.*

Leon, Verr. v. 6. Megarensis.

Leon, Tusc. v. 3. Philiatorum princeps, tempore Pythagoræ. Hujus cum eo de philosophia sermo.

Leonidas, is, qui pro patria occubuit ad Thermopylas. Tusc. i. 42. 49. Fin. li. 19. 30.

Leonidas, Verr. v. 5. Lilybætanus.

Leonides, ad Div. xv. 21. princeps Atheniensium tempore Ciceronis. Att. xiv. 16. 18. xv. 16. de Cicerone fil. ad patrem scribit, eumque mediocriter laudat,

Leontium, Nat. D. i. 53. meretricula Epicura, contra Theophrastum scripsit eleganter.

M. Aenilius Lepidus, Or. ii. 71. Province. 9. Censor a. dccciv. cum M. Fulvio Collega statim redit in gratiam. Bis Consul et Pontifex M. *Hic est, qui princeps Senatus passim dicitur.* v. c. Rabir. Perd. 7. *Hic est etiam, qui pro Dom. 53. M. Aenilius simpliciter dicitur.*

M. Lepidus Porcina, M. Fil. Brut. 27. Consul cum C. Hostilio Mancino, a. dxcvi. summus Orator. Brut. 25. legi Cassiæ resistit. Or. i. 10. ignarus legum et juris. *de hoc capio etiam illum locum de Or. ii. 71.*

M. Lepidus, Rabir. Perd. 7. Consul cum Q. Catulo fil. a. U. dcccxxv. Catil. iii. 10. inimicus L. Sullæ, de ejus actis rescindendis tulit, intercedente Q. Catulo; unde magna seditio et civile bellum ortum est. Verr. iii. 91. prætor Siciliæ ante M. Antonium, a quo graviter vexati sunt Siculi.

M. Lepidus Consul cum L. Volcatio Tullio a. dclxxxvii. Att. viii. 6. Catil. i. 6. ad Att. vii. 12. Pompeium extra Italiam sequendum negat.

M. Lepidus, Triumvir, Har. Resp. 6. pontifex. Phil. v. 14. 15. Pontifex Maximus. Mil. 5. ejus ædes a Clodianis, occiso Clodio, oppugnantur. Phil. v. 14. 15. reip. et optimatibus favet, et Sext. Pompeium restituit, unde ei statua equestris ponitur. iii. 9. supplicatio ei decernitur. ad Div. x. 6. Phil. xiii. 4. ad pacem cum Antonio hortatur. ad Div. x. 20. ejus fides incerta. 21. perfidia ejus. xii. 10. hostia a Senatu judicatur. Instaurat bellum, quod confectum fuisset. *Lepidi duæ epistolæ, altera ad Ciceronem, altera ad S. P. Q. R. sunt ad Div. x. 34. 35. Consul fuit cum C. Cæsare a. dcccvii. Magister equitum Dictatore Cæsare a. dcccviii. Consul II. a. nccxi. &c.*

Lepus, Flacc. 22. Trallianus.

Q. Lepta, ad Div. iii. 7. præfectus fabrum Ciceronis in Cilicia. ad Div. vi. 18. ejus filius Lepta.

Leptinus, Or. 31. Atheniensis, contra quem est Demosthenis oratio.

Leptines, Phil. ix. 2. percussor Ca. Octavii legati ad Antiochum.

Lepus, Nat. D. ii. 44. sidus.

Letius, Verr. ii. 26. tabellarius L. Metelli in Sicilia.

Leucippus, Nat. D. i. 24. ejus stomi reprehenduntur. Acad. iv. 37. de pleno et inanī omnia gignit statuit.

Leucothea, Nat. D. iii. 15. Ino, Dea marina. Tusc. i. 12. quæ sit? iv. 34. Turpili fabula.

M. Levinus, Verr. iii. 54. prætor Siciliæ. v. *Pighius* a. DCLIV. v. *Iacinius*.
Litanus, Herun. iv. 50. nomen Comicum.

Liberalia, Att. vi. 1. dies festus a. d. xvi. Kal. April. quo ingenui pueri togam amabant.

Libertas, Dom. 42. ejus statua a Clodio in Area Ciceronis posita et consecrata.

Libera, Verr. iv. 49. *Proserpina*.

L. Libo, e *Scriboniis*, Att. xiii. 30. ejus annales.

L. Libo, ad Div. i. 1. vii. 4. xi. 7. Att. vii. 12. socer Sext. Pompeii, M. F. Att. xvi. 4.

L. Libo, Brut. 23. tribunus pl. rogationem in Ser. Galbam fert, propter Eximianos contra interpositam fidem interfectos. Non infans fuit, ut ex orationibus ejus colligitur. Att. xii. 5. quibus consultus Libo Galbam accusavit. Mole priori loco in libris T. prænomen est. Ceteri auctores omnes L. vocant. De re ipsa v. Duker. ad Liv. Epit. 49. Vixisse idem videtur cum auctore *Annalium de Hist. Lat.* i. 6. Sed mirum est, Ciceronem non fecisse eorum mentionem, nisi de ejus dicendi ratione judicium fert.

Licinia Atria, Quint. 3. Dicuntur a L. Licinio Crasso, qui ea in arditate attruxit et ornavit. ibi auctiones habito.

Licinie, Brut. 58. neptes C. Lælii et filia L. Licinio Crasso collocata. Dom. 33. Brut. 43.

Licinia, ad Div. vii. 23. Cassii soror. sed non germana.

Licinius, Or. iii. 60. servus literatus C. Gracchi, post cliens Q. Catuli.

Licinius, Mil. 24. popa.

Licinius, Phil. ii. 23. de alca condemnatus a M. Antonio in tribunatu restituitur.

Licinius, Q. Fr. ii. 1. libertus quidam aut negotiator, in provincia Asia. videtur esse idem, qui i. 2. 2. memoratur.

Licinius, Q. Fr. i. 2. 4. *Æsopi* histrionis servus.

Licinius, Macer. v. *Macer*.

C. Licinius Calvus, Brut. 81. ejus dicto et ingenium. ad Div. vii. 24. Tigellum acri carmine perstrinxit. ad Div. xv. 21. amicus Ciceronis; cum ante inimicus fuisset, propterea quod patrem ejus *Licinium Macrum* prætor de repetundis damnaverat. vid. *Valer. M.* ix. 12. 7. Ejus mentio etiam de Fin. i. 2. v. *Calvus Orator*.

A. Licinius, Archias. v. in *Archias*.

A. Licinius, Aristoteles, Melitensis. ad Div. xiii. 52.

C. Licinius Nerva, Brut. 34. in tribunatu et tota vita improbus. *Corradus*

ad h. l. putat, eundem esse, qui ap. Varr. R. R. ii. 4. sed is prænomen A. habet. Apud Livium xiv. 45. est C. Licinius Nerva prætor: sed ab hoc dixerunt esse Ciceronianum temporis ratio docet, quæ satis indicat Gracchorum temporibus fuisse. Tribunatum ejus a. DCXXXII. alligat Pighius, argumento incerto.

C. Licinius, Sacerdos. Cluent. 48. in equitum censu a P. Africano contumelia afficitur.

L. Licinius, Verr. ii. 49. *Crausus*, Q. Mucii collega in consulatu.

P. Licinius Varus, Or. ii. 61.

P. Licinius, Cael. 25. Manutius alius videtur a P. Licinio Crasso, M. fil.

Ligarii, fratres, ad Div. vi. 13. Q. T. et tertius, cujus cognomen ignoro. Quintus exulat, sed spem reditus habet. de eo v. argum. orationis pr. *Ligario* et ipsam orationem. Titus quæstor urbanus fuit, *Lentulo* et *Philippo* Coss. *Ligar.* 12. cf. Att. xiii. 44.

Liguri s. *Ligus*, est cognomen *Æliorum*. Cluent. 26. Apud Ciceronem occurrunt:

L. Ligur, Verr. i. 48. Att. vii. 18. &c. frater M. Octavii *Liguris*, et Sext. *Ligur*, trib. pl. qui (anno Clodiano) sibi *Liguris* cognomen sumserat, ut ex *Ælia* familia videretur. Dom. 19. Sext. 32. *Ligus*, pater Att. xii. 23. utrum sit de fratribus illis duobus, an alius, nescio.

A. Ligurius, ad Div. xvi. 18. *Cæsar* familiaris. Att. xi. 9. Q. Fr. iii. 7.

Lindus, Nat. D. iii. 21. conditor *Lindi* in Rhodo insula.

Liso, Verr. iv. 17. *Lilybætanus*.

Lisyo, Nat. D. iii. 16. mater *Herculis* cujusdam.

Livia, Att. vii. 8. femina, quæ *Dolabellam* heredem fecit, ea conditione, ut nomen mutaret.

Livineius, Att. iii. 17. M. *Reguli* libertus.

L. Livineius Trypho, ad Div. xiii. 60. L. *Reguli* libertus. *Duorum fratrum liberti*, nisi Att. iii. 17. L. pro M. legendum, ut nonnulli visum.

L. Livius Andronicus, poetæ. Brut. 18. Senect. 14. Tuse. i. 1. fabulam docuit a. U. ccccx. aut, ut alii et *Darius* habent, ccccx. L. Clodio, Cæci fil. et M. Tudiano Coss. In Bruto l. c. eat DCXIV. Et fuit jam tum de numero annorum controversia &c. Ab eo dicuntur *Liviani* modi. Leg. ii. 15.

Livius Salinator, Or. ii. 67. Tarento amisso arcem retinet. v. *Salinator*. Alios *Livios* v. in *Drusus*. de gente *Livia* v. *Sueton.* in *Tib.* c. 3. *Salinatori* in quibusdam Ciceronis exemplaribus prænomen additur *Marcus*: ut ap. *Livium*, 12

Sed Polybius facit Calum. vid. interpr. Livii ad xxv. 8. Wesselingius autem V. C. Obs. li. 5. ostendit, quod de Tarento dicit Cicero, si Livium sequamur, non ad Salinatorem, sed ad Livium Macatum pertinere.

C. Lollius, Att. xii. 21. quidam Lolius, ut ad Att. ii. 2. ubi vid. Intt.

L. Lollius, ad Div. viii. 8.

M. Lollius, Verr. iii. 25. Q. fil. alius est M. Lollius Clodianus. Dom. 5. 6. 33.

Q. Lollius, Verr. iii. 25. eques Rom. in Sicilia.

Q. Lollius, Q. fil. Verr. iii. 25. Calidum accusavit: occiditur.

Lollius, Att. ii. 2. videtur nonnullis scriptor fuisse.

Longilius, Q. Fr. ii. 6. redemptor.

Longinus, est cognomen Cassiorum. Or. i. 60. amicus Antonii Oratoris, historiae, juris publ. et antiquitatis peritissimus. v. not. ad. h. l. De eodem intellige Plane. 24. si sanus est locus. C. Cassius Longinus.

Ti. Longus, Corn. i. Consul cum P. Africano maj. a. DLIX.

C. Luccius, C. F. Hirrus Pupinia, ad Div. viii. 2. Caelii competitor in aedilitate. v. in Hirrus.

Cn. Luccius, Att. xvi. 5.

L. Luccius, Q. Fr. Att. ix. 1. Pompeio familiaris, apud eum magnam habet auctoritatem. Att. i. 11. inimicus fuit Attici. i. 17. in animo habet consulatum petere. ad Div. v. 12. historica ejus facultas laudatur, et ab eo Consulatum suum scribi vult Cicero. de bello Italico et Civili scripsit. Idem nomen occurrit ad Div. xiii. 41. Cael. 10. Ejus epistola est ad Div. v. 14.

P. Luccius, ad Div. xii. 25. 30. ubi quidam libri: Luccius.

Q. Luccius, Verr. v. 64. argentarius Rheginus.

Luccius, Flacc. 33. subscriptor D. Laelii contra Flaccum.

Luccius, M. F. ad Att. v. 21.

P. Luccius, ad Div. xii. 25. est P. Luccius.

Lucilius, Or. ii. 70. nescio quis. Pighius e vet. Cod. legit Lucullus, et capit de patre illius, qui bellum Mithrid. gessit.

Lucilus Bassus, Att. xii. 5. malus auctor.

C. Lucilius, poeta. Or. li. 6. nec doctissimis nec indoctissimis se scribere dicit. ibid. i. 16. Inimicus Q. Mucio Scaevolae, homo doctus et perurbanus, neminem oratorem statuit, qui non sit omnibus liberalibus artibus imbutus. ad Div. xii. 16. libertas ejus in perstringendis hominibus.

L. Lucilius Balbus, Brut. 42. doctus,

Ser. Sulpicii praceptor. Corradus fratrem pulat Quinti, et patrem L. ad Div. iii. 5.

L. Lucilius, ad Div. iii. 5. videtur inter Appii pulchri comites in Cilicia fuisse.

Q. Lucilius Balbus, Nat. D. i. 6. Stoicus, Graecis par. Itaque etiam t. ii. inducitur e Stoicorum disciplina explicans locum de Natura Deorum.

Sext. Lucilius, ad Att. v. 20. T. Gavii Carponis fil. trib. mil. in exercitu Bibuli.

Lucilius, ad Div. xii. 13. Classi Dolabellae praefectus in Asia post Caesaris mortem. Sed quia Appianus L. Figulum hunc praefectum fuisse dicit, corruptum locum viri docti suspicantur. Manutius e Codd. legi volebat: Lucius. Praenomina enim interdum pro nominibus aut cognominibus ponuntur. Victorius suspicatur, ei Lucilio cognomen Figuli fuisse.

Lucretia, Lucretii Tricipitini filia. Leg. ii. 4. de Fin. ii. 20.

M. Lucretius, Verr. i. 7. Senator.

Q. Lucretius Vespillo. Brut. 48. Juris peritus.

Q. Lucretius, Att. iv. 16. accusat Drusum. vii. 24. 25. familiaris Cassii. viii. 4. Salmone fugit.

T. Lucretius Carus. Q. Fr. ii. 11. ejus poemata laudantur.

Cn. Lucullus, Att. xv. 1. familiaris Ciceronis, matrem effert: in funere adest Cicero.

L. Lucullus, Quint. 16. Jurisperitus. Quis fuerit nescio. Probabilis est conjectura P. Manutii corrigentis: L. Lucilius: de quo supra. Nisi tamen est is, qui in Tog. Cand. accusator Catilinam commemoratur: quem Asconius paratum eruditumque vocat. Sed Crevierius V. C. ad Freinsch. Suppl. Liv. cii. 19. corrigit Luccius: et intelligit eum, ad quem est pulchra illa Ciceronis epistola. Nam 1) accusator ille fuit eruditus, 2) paullo post frustra Consulatum petat: quae bene conveniant Luccio. 3) Asconius paullo post commemorat Luccii Orationem in Catilinam. Itaque valde probi Crevierii correctionem.

L. Lucullus Tog. Cand. accusator Catilinae. Asconius vocat. paratum eruditumque.

L. Lucullus, e Liciniis plebeis. Brut. 21. A. Postumii Albini Collega in consulatu a. DCII. Acad. iv. 45. L. Luculli avus.

L. Lucullus, L. F. L. N. Off. ii. 16. Acad. iv. 1. ulciscendi causa accusavit Scervillum augurem, qui patrem de peculatu reum fecerat. Plut. p. 491. De ejus laudibus et rebus gestis lege in primis Acad. iv. 1. epp. ibid. Antiochum

philosophum questor secum habuit et imperator. Off. ii. 16. magnifica ædilitate cum fratre functus est. Cluent. 49. ex Scto ferendam legem, si qui essent, quorum opera factum esset, ut iudicium Junianum corrumpetur, non tulit. Sext. 27. L. Manil. 8. Muren. 15. res in Asia gestæ post Consulatum a. dclxxiv. Brut. 62. a forensi eloquentia alienus. Fin. iii. 2. Bibliotheca, quam filio reliquit. Leg. iii. 13. quomodo magnificentiam villæ defenderit. Att. i. 19. historiam græce scripsit. dictum Luculli de hoc libro. *Intelligendus liber de bello Marsico, græce scriptus, ejus mentio ap. Plut. in Lucull. Inapte Ursonus de Lucullo aro s. potius de ejus collega Albino intelligit. Nam Cicero, Lucullum, quod ibi est, Attico dixisse, ait. Verr. iv. 66. uxorem habuit Metelli Numidici sororem.*

Lucullus filius. Fin. iii. 2. ejus tutor M. Cato. cf. Varr. R. R. iii. 2. 17. Phil. x. 4. Att. xiii. 6. Nescio, an hic est Cn. Lucullus, de quo ante. ita suspicatur Corradus.

M. Lucullus, L. fil. L. N. de Off. ii. 16. ulciscendi causa accusavit, et ædilitate magnifica cum fratre consobirino functus est. Cluent. 49. Consul cum C. Cassio, anno post fratrem. Verr. ii. 8. Macedoniae Proconsul. Pison. 19. e Macedonia rediens de Dardanis triumphat. Att. i. 18. uxor ejus a C. Memmio stupratur. Brut. 62. a forensi eloquentia alienus. Dom. 52. liar. resp. 6. &c. pontifex. Att. xiii. 6. legatus fratris. A Varrone adoptatus est, unde lex frumentaria, quam cum Cassio tulit, Terentia Cassia dicitur.

Lupercalia, Phil. ii. 33. iii. 5. Q. Fr. ii. 13. solemnia in honorem Panis mense Februario.

Luperci, Phil. ii. 34. vii. 1. Cæl. 11. sunt hi, qui Lupercalia agunt. vid. Phil. ii. 1. c.

Lupus, Nat. D. i. 23. cognomen Rutiliorum. h. l. intelligitur P. Rutilius Lupus, qui Consul fuit a. dclxxiii. Vernulus est e Lucilio, qui eum in carminibus suis acriter perstrinxit. v. Horat. S. ii. l. 68.

P. Lupus, ad Div. i. 1. trib. pl. Marcellano et Philippo Coss. Att. viii. 12. ix. 1. prætor C. Marcellus et Lentulus Coss. ad Div. xi. 5. 6. 7. 12. familiaris Cassii et Brutii. Videtur legatus D. Brutii ad Mutinam fuisse. Hic est, qui bello civili Pompeiano Acham jussu Pompeii obtinuit. Coss. B. C. iii. 55.

M. Larco, ex Aufidiis, Flacc. 4. Att. i. 16. trib. pl. Puone et Messala Coss. legem de ambitu fert. Hic est, qui e

paronum pastu, quem primus instituit, lx milia quotannis redegebat dicitur Varroni R. R. iii. 6. quamquam Victorius non audet definire. cf. Plin. x. 20.

Luscinius, Att. vii. 5.

Luscinius, Agrar. ii. 24. est C. Fabricius Luscinius, de quo in C. Fabricius.

C. Luscinius, Cerva, Q. Rose. 14. Senator. Tog. Cand. condemnatur.

Q. Lutatius, Or. ii. 40. Phil. ii. 5. &c. v. Catulus.

Q. Lutatius, Diodorus. Verr. iv. 17. Lilybætanus, Q. Catuli beneficio civis Rom. a Sulla factus.

Lycus, Tusc. iii. 32. philosophus Peripateticus, successor Stratonis Lampyræni, Asryanactis fil. Troadensis, de quo legendus est Laërt. v. 65. seqq. Scripsit de Finibus b. et m. dictus et Glyco, propter dulcedinem orationis. v. collecta a Ruhkenio ad Rutil. Lupum p. 94.

Lycomedes, de Amicit. 20. Neoptolemus alit, et a bello Trojano absterret frustra. Rex Scyri. Achillem Cicero scribere debuit, non Neoptolemem.

Lycurgus, legislator. Tusc. v. 3. Homeri tempore vixit. de ætate Lycurgi v. collecta Meurs. in Misc. Lacon. ii. 5. quæ proderunt ad locum Or. pro Flacco 26. Div. i. 43. leges suas auctoritate Apollinis Delphici confirmat. Off. i. 22. laudantur leges. Acad. iv. 44. Stoici negant esse Lycurgi. De legibus Lyeurgi ædemtis Sparte et redditus v. Drak. ad Liv. xxxviii. 35. Lyeurgei ad Att. i. 13. sunt severi in rep.

Lycurgus, Brut. ix. 34. orator Atheniensis Æschinis tempore: cujus extat elegantissima contra Leocratem Oratio. Cicero eum appellat accusatorem.

Lysander, de Off. i. 30. Lacedæmonius versutissimus et patientissimus. i. 22. Lacedæmoniorum imperium dilatat. Div. i. 43. leges Lacedæmoniorum mutare prohibetur ab Apolline Delphico. i. 34. in ejus statuæ capite Delphis subito corona extitit ex asperis herbis.

Lysander, Off. ii. 23. propter injustitiam urbe pulsus est. Ephorus fuit, diversus a superiore, prope 150 annis post illum vixit: de quo vid. Plutarch. in Agide.

Lysanias, Flacc. 18. Temnites.

Lysindes Antonianus, Phil. viii. 9. ubi tamen Muretus malebat legi Lysides.

Lysiades, Atheniensis. Phil. v. 5. Phædri philosophi filius.

Lysias, orator Atheniensis. Brut. 16. Athenis natus et mortuus est. Timæus Syracusis eum vindicat. plurimas orationes veras reliquit. Or. i. 54. Socrati ora-

tionem scriptam dedit, qua uteretur ad iudices. Brut. 12. primus professus est, esse artem dicendi. Or. 26. satis in orationibus facetus, cf. de Or. ii. 22. Brut. 9.

Lysias, Fin. v. 5. Stratonis discipulus. Quia nullus Stratonis discipulus hoc nomine notus est, Viri docti legunt Lyco, de quo supra.

Lysias, Phil. viii. 9. unus de grege M. Antonii Illviri. Muretus pro Lysiade legebat Lyside. Ea nomina inter se confundi docent viri docti ad Nepot. Epam. 2.

Lysidicus, Phil. xi. 6.

Lysimachus, Tusc. i. 43. v. 40. Rex (Thraciæ, ante Dux Alexandri). Theodoro Cyrenæo philosopho frustra crucem minatur. v. Theodorus Cyrenæus. Buherius ad h. l. reprehendit Aldobrandinum, qui ad Lært. ii. 102. regem Macedoniæ vocat. Male. Nam et Macedoniam sibi vindicavit.

Lysippus, Sicyonius, Statuarius nobilissimus. Brut. 86. Doryphorum Polyeleti sibi magistrum fuisse dicebat. ad h. l. confer Plin. H. N. xxxiv. 8. ad Div. v. 12. Alexandro unice probatur. Or. iii. 7. Herenn. iv. 6. &c.

Lysis, Tarentinus, Or. iii. 34. de Off. i. 44. Pythagoreus, Epaminondæ præceptor. v. Nepos in Epam. 2. et ibi Intt.

Lysnes, pater et filius, Lilybætani, ad Div. xiii. 34.

Lyso, Patrensis, ad Div. xiii. 19. hospes Ciceronis.

M.

C. Macer, e Liciniis, Brut. 67. pro Rab. 2. qualis orator fuerit. Calvi oratoris pater, C. Rabirii inimicus. Att. i. 4. de repetundis condemnatur, prætor Cicerone. vid. C. Licinius Calvus. Verbum condemnatur, quomodo hic intelligendum, disces ex Valer. Max. ix. 12. 7. Leg. i. 2. historicus Latinus, arguta loquacitate, sed non ex Græco fonte ducta; de quo loco, et ipso in primis Macro, v. Foss. H. Lat. i. 10.

Macro, Att. iv. 12.

Macula, Pompeius, ad Div. vi. 19. Ciceroni diversorium in Falerno suo offert.

Madara, Att. xiv. 2. est Matius a calvitie sic dictus. add. in Calvena.

Maandrius, Flacc. 22. Trallianus.

C. Mæcenas, Cluent. 56. eques Romanus.

Sp. Mæcius Tarpa, ad Div. vij. 1. iudex et censor fabularum. Ejus mentio ap. Horat. Scrm. i. 10. et Art. Poët. v. 327. De familia Mæcia claritate sub

Cæsaribus v. Perizon. de num. Consul. p. 277.

Mania Columna. Sext. 58. &c. nomen habet a Manio, qui, cum aedes suas in foro venderet, columnam excepit, ex qua ipse cum suis spectare posset gladiatores.

C. Manius, seu *Memmius Gemellus*, ad Div. xiii. 19. cliens Ciceronis, in exilio fit civis Patrensis, et adeptat Lysonem Patrensem.

Mænius, Verr. iii. 75. scriba Verris.

Magi, Div. i. 23. genus sapientum et doctorum in Persis. ib. 41. congregantur in fano commentandi causa, atque inter se colloquendi. Tusc. i. 45. non sepe liuntur, nisi bestiis laniati.

Magia, pro Cluent. 7. filia Dinæ, Larinas.

Magius, Agrar. li. 34. Pis. 11. nobilis Campanus bello Punico II.

Magius, Or. ii. 66. præfectus Pisonis in Gallia.

Cn. Magius, Cluent. 7. Larinas.

Cn. Magius, Att. ix. 7. Pompeii præfectus fabrum. de pronome ejus v. ibi not. nam libri quidam aliter habent.

L. Magius, Verr. i. 34. Marianus, qui se post ad Mithridatem contulit, et ad Sertorium misus est. habitavit finito bello Myndi, prodito Mithridate ab eo. vid. L. Rabius.

P. Magius Cilo vel *Cilo*, ad Div. iv. 12. M. Marcellum, reditum in patriam interfecit, et se ipsum statim post. Att. xiii. 10. quare eum interfecerit.

P. Magius, Brut. 48. Tribunus pl. M. Virgilii collega. a. U. dclxvii.

Magnes, cognomen Demetrii et Dionysii, ubi v.

Mago, Carthaginiensis, Or. i. 58. scripsit xxviii. libros de re rustica, Punice, qui epta Carthagine e Senatus consulto in Latinam linguam conversi sunt, in quo plurimum operæ præstitit D. Silanus. Varro de R. R. i. 1. Plin. H. N. xviii. sq. 3. Conversi sunt etiam in Græcum sermonem a Dione Cassio Uticensi.

Cn. Malleolus, e Publiciis, Verr. i. 15. questor Cn. Dolabellæ in Asia, ante Verrem, occisus. quod interpretatur *Asconius*: mortuus. Verr. i. 36. filius a C. Verre tutore expulatur.

Malleolus, Heren. i. 13. matrem interfecit, et propterea culleo insuitur. Quis fuerit, non traditur. Accidit autem res a. dcliii. eaque prima questio de parricidio fuit, ut tradit Orosius v. 16. Epit. Liv. 68. v. Pighius ad h. a.

Mallius Glaucia, Rosc. S. 7. libertinus, cliens T. Roscii Magni.

Numerus, ex *Æmilis*. Sext. Rosc.

32. bello civili Sullano occisus accusator.

Mamercus, Brut. 47. qui Consul cum D. Bruto fuit, ann. DCLXXVI.

Mamercus, Off. ii. 17. homo divitissimus, prætermissa ædilitate, consulatus repulsam tulit.

Q. Mamercus, Q. F. ad Div. xiii. 11. eques Rom. dæcurio Arpinas. Trib. milit. fuit Ciceronis in Cilicia.

Octav. Mamilius, N. D. ii. 2. Dictator Tusculanus, qui cum A. Postumio prælio dimicavit.

L. Mamilius, Verr. iii. 78. scriba Ciceronis quæstoris.

Mamurra, Att. vii. 7. xiii. 52. dives, *prefectus fabrum Caesaris: quem fæde perstringit Catullus in noto epigr. conf. Plinius xxxvi. 6.*

Mancia, v. Helmius.

C. Hostilius Mancinus, Or. i. 40. Off. iii. 30. auctor fœderis turpis cum Numantini, deditus iis, improbo Romæ fœdere, sed ab iis rejectus. Brut. 27. Consul cum Lepido. Cæc. 34. retinet civitatem, *e Ciceronis opinione*, si Numantini non recipiunt. cf. de Orat. l. c.

C. Manilius, Leg. Manil. 24. auctor legis Maniliæ. Corn. i. auctor legis de libertinorum suffragiis, de quibus vid. *Ind. Legg. Laudatur etiam C. Manilius*, M. Æbutii gener. Flacc. 37. *forte idem.*

L. Manilius Sosis, ad Div. xiii. 30. Catinensis, *sed Ciris Romanus factus.*

M. Manilius, ad Div. vii. 8. et 22. Cæcin. 24. Orat. i. 48. JCtus. Brut. 27. Acad. iv. 32. Consul cum L. Censorino, a. DCIV. Brut. 28. prudens in dicendo. Or. iii. 23. omnibus civibus consilii sui fecit copiam. Brut. 15. v. *Buherius ad Sornm. Scip. init.* Hic est de quo Plin. vii. 9. ubi v. *Harduin.* qui recte prænomen dat Manius, non M. ut alii (vid. *Viros doctos ad Iav. Epit.* 49.) etiam Zosimus ii. 4. qui et Mallium vocat. *de varietate librorum in nomine Manilii notavimus in Lege Manilia.*

Q. Manilius, pro Cluent. 13. Triumphat. Larinas.

T. Manilius, Q. Rosc. 14. Senator.

C. Manlius, Catil. i. 3. *pro quo Lipinus, Mamutius et alii: Mallius. sic enim Græci: Dio, Plutarchus, Appianus. Ita habent etiam quidam Codd. Sallustii. v. Cortium ad Sall. Catil. 24. socius Catilinæ. v. Acidinus.*

Cn. Manlius, Mur. 17. Planc. 5. homo ignobilis, vincit Q. Catulum in petitione. Or. ii. 28. defenditur a M. Antonio, cum eum, victum a Cimbris cum *Carpione, Sulpicius accusasset. v. Vell. ii. 12. Drakenborch. ad Livii Epit.* 67.

nos ad Tacit. Germ. 38.

L. Manlius, A. fil. Off. iii. 31. post dictaturam accusatus a M. Pomponio trib. pl. per filium liberatur.

L. Manlius Acidinus, Or. ii. 64. vid. *Acidinus.*

L. Manlius, ad Div. xiii. 30. Catinensis, civis Rom. factus.

M. Manlius, Dom. 38. ejus domus evertitur et duobus lucis convestitur. Phil. i. 13. propter ejus scelus gens Manlia neminem e familia sua Marcum nominari voluit.

Q. Manlius, Act. i. in Verr. 10. Tribunus pl. a. DCLXXXIV.

Q. Manlius Chilo, Catilin. iiii. 6. socius Catilinæ, sollicitat Allobroges. *Salustius appellat M. Annium, sed Ciceronis lectio verior propter cognomen, quod est Manliorum, non Anniorum. P. Manutius. Ceterum in pluribus nominibus discrepat a Cicerone Salustius. vid. Cæparius. Cortius ad Sallust. Cat.* 46. 3.

T. Manlius, L. F. A. N. Off. iii. 31. patrem a Pomponio tr. pl. accusatum liberat: Gallum e provocazione vincit: Torquatus primus dictus: in tertio Consulatu Latinos ad Vescerim vincit: severus est in filium.

T. Manlius, ad Div. xiii. 22. Att. i. 16. negotiator Thespiis.

T. Manlius, Verr. ii. 50. prætor Siciliæ. Agrigentum ex oppidis Siculorum ducit coloniam.

T. Manlius, Verr. ii. 8. civis Romanus.

Marcellini. de his vid. in Lentulis.

C. Claudius Marcellus, M. fil. M. nep. M. pronepos. Ascon. ad Verr. ii. 3. *sive, ut placet Wessel. Obs.* ii. 1. *abnepos. pater ejus Caii, qui cum L. Paulo consul fuit.* in Cæcil. 4. Verr. ii. 3. iiii. 91. præfuit Siciliæ. ad Div. xv. 8. Div. ii. 35. Ciceronis collega in *auguratu.*

C. Marcellus, C. F. ad Div. xv. 8. Brut. 64. ad Div. viii. 4. et 5. L. Pauli collega in consulo. *De his duobus intellige locum pro Sulla 6.*

C. Marcellus, Escerninus, Verr. iv. 42. M. Marcelli filius.

C. Marcellus, Marcell. 4. frater M. Marcelli exsulis, qui consul fuit cum Cn. Lentulo initio belli civilis, diversus ab eo, qui cum L. Paulo consul fuit. nam is fuit tantum ejus patruelis. vid. *Manut. ad Div.* xv. 7.

C. Marcellus, M. F. Sext. 4. Catilinarius. Capua a P. Sextio expellitur.

M. Marcellus, M. F. Offic. i. 18. magnitudine animi excellit. de Divin. ii. 36. quinque consul, imperator et augur optimus, augurium ex cacumini- bus totum omittit. Brut. 2. Hanniba-

lem ad Nolam vicat. Verr. l. 4. is, Poenis victis, restituit Siculis monumenta. unde *patronus Sicilia*, idem qui *Syracusas cepit*, *cujus saepe in Verrinis mentio fit*. v. c. l. 51. 55. in quinto consulatu, Belli Punici IIdi anno xi. a. dclv. in pratio contra Hannibalem perit. in *ejus honorem a Siculis celebrato sunt* :

Marcellus, Verr. li. 21. &c. *que postea Verres sustulit, et Verrea substituit*. *Wesselingius* tamen *V. C. Obs.* li. 1. ad C. Marcellum pertinere putat. quem vid.

M. Marcellus, filius quinquies consulis. *Pison.* 19. *Div.* ii. 5. *Fat.* 14. ter Consul, naufragio perit, in *legatione ad Massinissam* a. dclv. *Liv. Ep.* 59.

M. Marcellus, C. Aternini pater, *Brut.* 36. qualis in dicendo. *filius ejus naturalis* P. Lentulus *Marcellinus*. *Font.* 7. L. Crassi testimonium in eum nil valuit.

M. Marcellus, *Catil.* i. 8. *pater C. Marcelli, Catilinarii*, et ipse sodalis *Catilinae*, ad quem is vitandae suspicionis causa migravit. v. *Muret.* ad h. l.

M. Marcellus, *Quint.* 17. fuit juris magis quam eloquentia studiosus, ut *Ascon.* ad *Div.* in *Cicil.* c. 4. tradit, ideoque *Aquillio* aliisque jungitur juris peritis. *Fidetur frater illius C. Marcelli qui ibi nominatur*.

M. Marcellus, *Or.* i. 13. *ædilis curulis dicitur esse eo ipso tempore, quo sermo ille habetur, adeoque Philippo et Cesare Coss.* M. Druso autem tribuno pl. *Scitur porro amicus Crassi et Scævole. Hunc patrem M. Marcelli puto, pro quo est oratio*.

M. Marcellus M. F. pro quo est oratio, Consul cum Serv. Sulpicio, ad *Div.* viii. 8. ejus Scutum de provinciis Consularibus, cui intercessum est. *iv.* 7. non vult Romæ esse, *post bellum civile*. *Marc.* l. a *Cæsare* restituitur. ad *Div.* iv. 12. a *Magio Athenis* interficitur. v. *Magius Chilo*, ad *Div.* viii. 10. tardus homo & parum efficax. *Catil.* i. 8. vir fortissimus. *Manutius de patre accipit, quod vir dicatur, quasi non possit vir dici, qui xii. annis post Consul fuit*.

Marcellus Mindius, ad *Div.* xv. 17. pigmentarius.

Marcianus (Tullius), *Att.* xii. 53. videtur cum *Cicerone filio Athenis fuisse*. *Att.* xii. 17.

M. Marcellus, ad *Div.* xiii. 54.

Marcii Reges, ad *Herenn.* iii. 21. *qui de Romulo et Remo interpretantur, absurdi sunt. Marciorum familia celebris Romæ fuit, qui Regum cognomen habuere. Pinguntur Marcii; ii quoniam Regum cognomen habent, facile Reges in mentem veniunt*.

Marcii, *Divin.* i. 40. 50. *fratres, sunt augures et vates*. v. *Davis. Liv.* xxv. 12. *unum facit, et Macrobi. Sat.* i. 17.

L. Marcius Philippus, *Corn.* i. consul cum *Sext. Julio*. a. dclxii. *Verr.* i. 55. censor cum *M. Perperna* a. dclxvii.

L. Marcius Censorinus, *Brut.* 15. consul cum *M. Manilio*, a. dclv.

L. Marcius, Balbin. 15. primi pili centurio, qui cum *Gaditanis* fedus populi Romani fecit, *extinctis in Hispania Cn. et P. Scipionibus*, unde *Marciannum fedus*. c. 17. *De eo vid. Liv.* xxv. 37.

L. Marcius, Lig. 11. eques Rom. Q. Ligarii advocatus.

Q. Marcius Rex, *Pison.* 4. L. Metelli collega in consulatu, a. dclxxxiv. *Dom.* 50. Censor. *ædæ in Rex*.

Q. Marcius Philippus, *Brut.* 20. Consul cum *Cn. Servilio*, a. dclxxxiv.

Q. Marcius Crispus, *Pis.* 23. legatus L. Pisonis in Macedonia. *Phil.* xi. 12. proconsul Asiæ, jubetur C. Cassio provinciam et exercitum tradere.

Mariana quercus, *Leg.* i. 1. dicebatur ea, *quæ erat in Arpinati, et de qua M. Ciccero in Mario, tragædia, mentionem fecerat*.

Mario, ad *Div.* xvi. 1. servus *Ciceronis*.

Marius Calventus, s. Calventius. Q. Fr. iii. 1. 4. *P. Manutius de Pisonæ intelligit. alii conjiciunt: Calventus Matius. v. in Matius. sed non video, quare Matius contra Ciceronem scripserit*.

Marius, de *Leg.* i. l. de *Div.* i. 47. *carmen et tragædia M. Ciceronis*.

Marius, *Sext. Rosc.* 32. accusator bello civili *Sullano* interfectus.

Marius, de *Leg.* iii. 16. vid. *Gratidius*.

C. Marius, *Balb.* 20. *Africanus* (min.) discipulus ac miles sc. ad *Numantiam*. *Planc.* 21. bis *ædilitium* repulsam tulit. *Font.* 15. legatus *Rutilii* bello sociali. *Appian.* l. i. B. C. 635. *Tusc.* v. 19. eum collega *Catulo Cimbrici* victoriam belli communicat. civili bello autem eum interfici jubet. *Tusc.* ii. 15. *varices secari* soluto sibi vult, unde *postea et alii*. c. 22. *Brut.* 45. *hostis a senatu* judicatur. *Pis.* 19. a *Minturnensibus* servatur. *Quir.* p. *Red.* 8. ejus *exilium* et *magnitudo animi in exilio* conservata. *ibid.* 3. ab *exilio* revocatur. *Leg.* ii. 23. ejus reliquias apud *Anienem* sitas dissipavit *Sulla*. &c.

C. Marius, C. septies Consulis F. Agr. iii. 2. post C. Marium et Cn. Papirium *Coss. np. a. dclxxi. Utrum naturalis an adoptivus filius fuerit, incertum est. Hoc placet Sigonio ad h. a. De eo lege Vellet.* ii. 26.

C. Marius, C. F. C. N. Att. xii. 49. rogat Ciceronem, ut se defendat, scilicet ab his, qui ei dubiam a Mario originem faciebant. Fuit enim equarius, nomine Erophilus, qui se C. Marii nepotem esse dicebat: propterea a Cesare ex Italia pulsus, post ejus cadem autem interfectus, quod de senatu interficiendo cogitavit. Att. xiv. 6. 8.

M. Marius, Verr. v. 16. homo disertus et nobilis apud Valentinus.

M. Marins, ad quem sunt epistole quatuor primae libri septimi ad Diversos. Corradus putat esse M. Marium Gratidium, Q. Fratris in Asia legatum, quod esse falsum vidit Manutius. Nam Marti et Gratidii sunt diversarum familiarum, et ille legatus Quinti Gratidii fuit, non Marius. Manutius putat esse M. Marium Gratidianum, propinquum Ciceronis. Sed cum Catilina interfecerat in Sullana victoria ad Catuli sepulchrum, v. de petit. consul. c. 3. haec epistola autem multo post sunt scriptae. Videtur mihi esse is, qui ad Div. l. ii. 17. putatur successor Bibuli an Sallustii? in Syria futurus. Ex eo autem, quod praedia sua in Campania habuit, colligo, non esse ex Marii Arpinatibus, sed ex Sidicinis aut Valentinis, inter quos nobiles Marios fuisse constat.

M. Marius Gratidianus, Brut. 45. filius M. Gratidii, in Cilicia interfecti, vide supra in Gratidius et Gratidianus. Or. i. 39. Off. iii. 16.

Sex. Marius, ad Div. xii. 15. legatus Dolabellae in Asia.

T. Marius, ad Div. v. 20.

Martia Legio, Phil. iii. 3. M. Antonium deserit.

Martiales, Cluent. 15. ministri publici Martis, Lariul.

Marullus Epidius, Phil. xiii. 15. Tribunus pleb. a Cesare a rep. remotus, ob intempestivam adversus eum libertatem. v. Vell. ii. 68. Suet. Ces. 79.

Massinissa, Verr. iv. 46. rex Africae, ejus religio. de Senect. 10. nonaginta annos natus adhuc valens est animo et corpore. de ejus senectute v. Appian. in Punic. p. 39. Wesseling. Obs. i. 24. Crevier. ad Epit. Liv. 48. Drakenb. ad Epit. 50. De liberis ejus v. Buherius ad Somn. Scip. i. stemma ejus habes ap. Sponium in Miscell. Ant. p. 145.

Maso, ad Div. ix. 21. cognomen familiae Papiriae patriciae.

Maso, Att. v. 4. Corradus putat esse L. Papirium Patum.

C. Maso, Balb. 23. senator, accusante T. Coponio Tiburtino damnatur.

C. Mosa, (C. F. C. N.) N. D. iii. 20. fontis delubrum ex Corsica dedicavit.

de ejus satia v. Liv. xxix. 29. Bergeri Eclogarium Corsicum Dias. iii. p. 11. 12.

L. Maso, ad Div. ix. 21. aedilitius.

Mastancones, Vat. 5. ejus regnum. Quantum e. l. c. colligi potest, fuit Numidiae finitimum, Mauritaniae, opinor, pars.

P. Matinius, Att. v. 21. negotiator, qui Salaminis pecuniam credidit, et propterea controversiam habuit. add. vi. 1.

C. Matius, ad Div. vii. 15. homo doctissimus et suavissimus. vi. 12. Caesarianus, Ciceronem diligit. Att. ix. 11. laudatur auctor pacis. Div. xi. 27. de eo cognosci potest ex ep. 27. et 28. lib. xi. In Epistola ad Atticum saepe Calvena dicitur. vid. in Calvena. Hunc etiam nonnulli significari putant ad Q. Fr. iii. 6. 4. De eo vid. etiam Lipsium ad Tacit. A. xii. 60.

Mato, Or. 48. ad Div. ix. 25. Pompeionae gentis cognomen. Sed etiam in Navlis sunt Matones: ut ap. Liv. xxxix. 33. 38.

Matrinus, ad Div. ii. 15. scriba aedilitius M. Caelii.

C. Matrinus, Verr. iii. 24. eques Rom. in Sicilia.

D. Matrinus, Cluent. 45. scriba aedilitius, alius a superiore M. Caelii, ut ratio temporis facile docet.

L. Matrinus, Spoletinus. Balb. 21. a C. Mario civitate donatus.

Matuta, Tusc. i. 12. Graecorum Leucothea.

Mausolus, Tusc. iii. 31. Rex Cariae, ei magnificum sepulcrum uxor aedificat.

Maximus, Att. xiii. 34. cognomen Egnationum.

Q. Fabius Maximus, Ferrucosus, Ovacula, Cunctator. Brut. 19. Or. ii. 67. Brut. 18. quinquies consul bello Puni. II. Tarentum recipit. Brut. 14. orator habitus est Verr. v. 10. ejus sapientia laudatur. Offic. i. 24. versibus Ennii laudatur. ad Div. iv. 6. filium consularem (Q. F. Max. qui cum Ti. Graccho consul fuit) perdidit. add. Cato 4. ubi filio praenomen M. tribuitur. Sed e duobus filiis consularibus nulli M. praenomen fuit. Itaque aut delendum, ut Langius vult, aut Q. reponendum. vid. Drakenb. ad Liv. xxx. 26.

Q. Fabius Maximus, Servilianus. Or. i. 26. in familiam Fabiam et Serviliam a Q. Fabio Aemiliano adoptatus. consul fuit a. DCXI. nobilemque consulatum gessit a. DCXXVII.

Q. Fabius Maximus, Aemiliani fil. L. Pauli nepos. Brut. 28. Font. 12.

Allobroges vicit, *consul fuit a. DCXXXI.*
vid. Fabius.

Q. Maximus Eburnus, Muren. 17. vincit in petitione Seaurum.

Q. Fabius Maximus, ad Div. vii. 30. eum consul esset cum *C. Trebonio* suspectus *Cæsari ex Hispania redeunti a. DCCVII.* moritur prid. Kal. Januar. *Idem est, de quo in Vatin. ii.*

Q. Maximus, Balb. 11. exul Nuceria vivit. *Incertum est, qui fuerit.*

Q. Maximus, Verr. iv. 20. *pro quo in Gravian. legitur*: quinque maximii fuerant sc. equules.

Meclonius, Flace. 20. *homo de plebe Romana; si sana lectio.* Mælonios et Mælonios invenio in *lapidibus Donianis a Cl. Corio editis.* sed Meclonius Proculum ap. *Gruterum.*

Medea Palatina, Cæcl. 8. est Clodia. *Medus*, Off. i. 31. tragedia Pæcuvii.

Megabocchus, Att. ii. 7. de *Pompeio* interpretantur: sed *Gronovius* legebat: *Megabacchus*, quem *Plutarchus*, in *Pompeio*, in suspectis conjurationis *Catilinariae* commemorat.

Megalensia, ad Div. ii. 11. Item: *Megalesia*, Harusp. resp. 11. de eorum origine v. *Liv. xxix. 14. ubi v. Duker. adde xxxiv. 54.*

Megarici. Or. iiii. 17. Socrateli philosophi, ab *Eulide Megarico* orti. Acad. iv. 42. eorum princeps dicitur *Xenophanes*: *hæc de causa, quod Dialecticorum laqueorum, quorum erant studiosissimi, auctorem habebant Xenophanem, Eleaticæ scholæ conditorem.*

Megaristus, Q. Fr. i. 2. 2. queritur de *Q. Cicerone* propatore.

Megillus, Lacedæmonius, Leg. i. 5. qui inducitur loquens cum *Soerate* apud *Platonem* in dialogo de legibus.

Megistus, Verr. iv. 26. Elorinus. *Mela*, Phil. xii. 2. *Antonii* collusor.

Melampus, N. D. iii. 21. *Atræi* filius. Leg. ii. 13. *Melampodis* prædicta.

Melanthius Rhodius, Acad. iv. 6. discipulus *Carnealis*, in quo plurimum suavitatis fuit.

Melete, de N. D. iii. 21. *Musa* ex primis quatuor, natis *Jove* altero.

Melissus, Acad. iv. 37. Hoc infinitum et immutabile semper fuisse et fore. *Samius* fuit, non philosophia magis quam rebus gestis clarus, *Parmenidis* discipulus. v. *Laërt. ix. 24. et ibi Menag.*

Sp. Melius, Catil. i. 1. a *Q. Servilio Ahala* interficitur. cf. *Dom. 38. Amic. 8. 11. de Senect. 16. regnum appetit.*

C. Memmius, frater L. Memmii, Or. ii. 59. Brut. 36. homo mordax, orator mediocris, accusator acer et acerbis.

ib. 70. accusat *Bestiam*. Font. 7. de repetundis accusatur. *Scauri* testimonium in eum nihil valet. Catil. iv. 9. a *Saturnino* interficitur.

C. Memmius, L. fil. Brut. 70. perfectus literis, sed *Græcis*, fastidit *Latinas*, argutus et dulcis orator, sed parum studii eloquentiæ tribuit. Att. i. 18. *M. Luculli* et *Cn. Pompeii* uxores stupravit. *Lucullus* est *Menelaus*, *Pompeius* *Agamemnon*. Balb. 9. *Pompeii* quaestor bello *Sertoriano*. ad Q. Fr. i. 2. 5. prætor *Bibulo* et *Cæsare* *Coss.* Vat. 14. prætor *Vatinium* adesse jubet, quæstionem in eum habiturus e lege *Licinia Junia*. Att. iv. 16. 18. enunciat pactonem, quam ipse et competitor *Domitius* cum *Coss. Appio* et *Ahenobarbo* de Consulatui fecerant. ad Div. xiii. 1. *Athenis* exulat de ambitu damnatus. Att. vi. 1. de eo restituendo *Curio* cogitat. De eo vid. quæ collegit *Manut. ad ep. 1. l. xiii. ad Div. Cognomine* *Gemellus* dictus, si est is, qui xiii. 19. *Patris* exulasse dicitur, quod videtur *Manutius* et *Corrado.*

C. Memmius, Q. Fr. iiii. 3. tribunus pl. subscribit *P. Sullæ* accusanti *A. Gabinium* de repetundis et *Postumum* de residuis. *P. Sullæ* privignus fuit. de eadem accusatione v. ep. 1. cf. *Sull. 19. pr. Rab. Post. 3. Ex eo, quod trib. pl. fuit, intelligitur, Memmiam familiam plebeiam fuisse. sed hunc cum altero illo L. F. confundere videtur Manut. 1. c. cum ad or. pr. Rabir. c. 3. accurate distinguat. Ceterum filius C. Memmii, fratris L. Memmii, esse videtur.*

L. Memmius, C. frater, Brut. 36. orator mediocris, accusator acer.

P. Memmius, *Cæcin.* 10. testis in *Cæcinam*.

Menalippa, de Off. i. 31. *Accii* tragædia.

Menalippus, *Tusc. lii. 9. Accii* fabula. sed *Bentleius* legebat: *Melanippus*, *Buharius* autem *Menalippa*.

Menalius, N. D. iii. 22. pater *Vulcani*, ejus, a quo *Vulcaniæ* nominantur.

T. Ampius Menander, ad Div. xiii. 70. libertus *T. Ampii* Balbi.

Menander, ad Div. xvi. 13. servus *Ciceronis*.

Menander, de optim. gener. orat. 2. Fin. i. 2. poeta *Comicus*, notissimus ille, cujus præclara fragmenta extant.

Meneclæ Alabandensis, Orat. ii. 23. Brut. 95. Orat. 69. Orator et rhetor Asiaticus celeberrimus, quem tota Asia imitabatur. Audire ipsum *L. Crassus* orator et *Cicero* puer. Fratrem habuit *Hieroclem*, ejusdem laudis oratorem. argutus et sententiosus fuit.

Menedemus, Eretricus, Acad. iv. 42. omne bonum in mente ponit, qua verum cernitur. *Phadonis discipulus*, *Eliocus*. de eo vid. *Laërt.* ii. 125. sqq.

Menedemus, Or. i. 19. rhetor, Atheniensis, tempore L. Crassi.

Menedemus, Att. xv. 19. Phil. xiii. 16. Græculus civitate donatus, et post securi percussus.

Menelaus, ad Herenn. iii. 21. &c. &c. Agamemnonis frater.

Menelaus Marathenus, a *Maratho antiqua Phanicum urbe*. Brut. 26. rhetor Græcus, cujus opera C. Græchus in orationibus suis uti putabatur.

Menelaus, Verr. iii. 25. Entellinus.

Menippus Stratonicensis, Brut. 21. princeps oratorum Asiaticorum, tempore Ciceronis.

Menippus, Acad. i. 2. is, a quo *Menippeæ Satyræ* dicuntur. de quo vid. *Gell.* xiii. 39. *Macrob.* i. 7. 11. &c. cum imitatur Cicero.

Meniscus, Verr. iii. 87.

Menocritus, ad Div. i. 9. Græcus, Lentuli Spintheris libertus.

Menæceus, Tusc. i. 48. oraculo edito mortuus est pro patria. *Creontis filius*, ap. *Eurip.* in *Phœnissis*.

Menon, Tusc. i. 24. liber Platonis.

Menophilus, ad Att. iv. 8. servus Attici, quo Cicero usus est in instruenda bibliotheca.

Mentor, Verr. iv. 18. sculptor et cælator, cujus *Thericles* rasa laudantur. v. *Grav.* ad h. l. inprimis *Plin.* xxxiii. 12.

Menula Anagninus, Dom. 30.

Mercurius, N. D. iii. 22. Mercurii plures.

Merula, v. in *Corneliis*.

L. Mescinius Rufus, ad Div. v. 19. 20. xiii. 26. 28. xvi. 4. 9. Att. vi. 3. 4. quæstor Ciceronis.

M. Valerius Messala, qui biennio post Ciceronem consul fuit. Brut. 70. qualis orator. Sull. 14. prætor. Harusp. resp. 6. pontifex. Att. i. 13. vehementer severe contra Clodium agit. ib. 14. valde laudatur. ad Div. viii. 4. absolutus de ambitu, paullo post condemnatur. de eo intelligendus est locus pro S. Roscio 51.

M. Messala Niger, Sull. 6.

Messala ad Brut. 15. juvenis, eximie laudatur. *Est is, qui sub Augusto inelarusuit: de quo v. Broukh.* ad *Tibull.* i. 3.

Messidius, Qu. Fr. iii. 1. 1.

P. Messienus, ad Div. xiii. 51. eques Rom.

C. Messius, Att. viii. 11. familiaris Pompeii. Sen. p. rediv. 8. Trib. pl. P.

Lentulo Spinthere Cos. legem tulit do Ciceronis salute. Att. iv. 1. legem scribit, qua Pompeio classem, exercitum, pecuniam et majus imperium in provinciis dedit, ac ipsi prætores et proconsules habebant. ib. 15. legatus Cæsaris, e legatione revocatus et accusatus, a Cicerone defenditur. v. *Pighii* Ann. ad a. 696.

Metella, Att. xi. 23. *Bosio et Corrado* videtur pellex *Dolabella* et *Æsopi*.

Metellina, Att. i. 13. est oratio Ciceronis contra Q. Metellum Nepotem.

Metelli cognomen Cæciliorum. de *Stemmata Metellorum* vid. *Burm.* ad *Vell.* ii. 3.

A. Metellus, Flacc. 40. *Ita Gruterus e Codd. Pall. dedit, cum ante in vulgg. esset Q. Et manifestum est ex contextu, sermonem esse de Metello Cretico. Ejus autem prænomen Q. est, non A.*

C. Metellus, Q. Macedonici quartus fil. *Caprarius*. Quirit. p. R. 3. in Senat. 15. Censorius. Fuit Censor cum *Numidico* a. DCII. pro Q. Metello *Numidico* exule intercedit. Or. ii. 66. ei tarditatem ingenii objicit *Scipio*.

L. Metellus Calvus, Macedonici frater. Font. 7. ejus testimonium in Q. Pompeium nil valet. Consul fuit a. U. DCXI.

L. Metellus Diadematus, *Maced. fil.* Sen. p. Red. 15. ad Quir. 3. pro *Numidico* intercedit. Consul fuit cum Q. *Scævola* Q. F. a. U. DCXXXVI. Diadematus dictus est a diademate, quo caput obligare solebat, ulceris alieque tegendi causa: *Gr. ἡδαιώμας*. *Plin.* xxxiv. 8. et Diadematum et Diadumenum appellat. Ceterum caveant tirones, ne audiant eos, qui hunc Diadematum cum Dalmatico confundunt et pro uno habent, cum Dalmaticus sit Diademati frater patruelis. Scio *Plin.* vii. 44. inter Macedonici filios commemorare Dalmaticum: sed ibi reponenda est lectio, quam fere omnes libri habent Diadematis pro Dalmaticis. v. *Harduin.* ad h. l. et *Cl. Gesner.* *Chrest.* *Plin.* p. 217. qui tamen Dalmaticis retinent, et pro uno utrumque habent. An Censor fuerit, dubitari videtur. *L. Metellus* quidam Censor fuit cum *Cn. Domitio* a. DCXXXVIII. ad h. a. *Sigonius* putat, esse *Metelli Calvi* filium, qui a. U. DCXXXIV. consul fuit. recte. sed quod negat Dalmaticum Censorem fuisse, ejus causa hæc est, quod Dalmaticum a Diademato non discernbat, ut *Burm.* ad *Vell.* ii. 3.

L. Metellus, Dalmaticus, *L. Calvi* filius, Cons. cum *L. Cotta*, a. DCXXXIV. Verr. i. 59. de ejus *Manubis e Dalmatis*, *Castoris* ædes extructa. Verr. iv. 57.

Metelli porticus. Verr. i. 55. Cluent. 42. Censor cum Cn. Domitio. v. in *Diademato*. add. *Faler. M.* viii. 5. 1.

L. Metellus, Pison. 4. Q. Marci collega in *Consulatu a.* DCLXXIV. Act. i. in Verr. 9. prætor Siciliæ (a. DCLXXXIII.) testes in Verrem retinet, et accusationem impedire conatur, de quo multæ in *Verrinis querelæ*, in primis l. ii. *Est pater Cretici, fratres ejus sunt Q. et M.* Act. i. in Verr. 9. 10. Q. Consul (a. U. DCLXXXIV.) M. prætor eodem anno.

L. Metellus, Att. ix. 6. x. 4. trib. pl. pene interfectus est jussu Cæsaris, quod ei sæpe intercederet. Ejus socrus Clodia.

M. Metellus, Act. i. in Verr. 9. 10. prætor, a. DCLXXXIV. Att. ii. 1. ejus ludi gladiatorii.

Q. Metellus, L. fil. Brut. 14. Consul cum L. Veturio Philone a. DCLVII. et Dictator anno sequente. De ejus oratione in laudem Patris, et de patre ipso, vid. *Plin. H. N.* vii. 43.

Q. Metellus, Q. fil. L. v.p. Macedonicus. Muren. 14. de Pseudophilippo triumphat. Br. 21. quatuor filios Consulares habuit, nempe Quintum Balearicum, qui cum *Flaminio Consul fuit*, L. Diadematum, Marcum collegam *Scauri in Consulatu*, et Caium Caprarium, qui *candidatus Consulatus erat*, cum *moretur pater*: vid. *Plin.* vii. 13. et 44. add. *Harduin. Em. J.* et duas filias, non tres. vid. *Perizon. Hist. Anim. c.* 15. Dom. 47. avus P. Servilii Isaurici, et proavus P. Scipionis. Ejus bona a C. Atinio Labeone trib. pl. consecrantur, sine fraude ejus. Font. 7. in Q. Pompeium frustra testimonium dicit. cf. de Amic. 21. Offic. i. 25. inter eum et Africanum minorem inimicitiae sine acerbitate. Ejus etiam sit mentio Br. 56. Or. i. 48. &c.

Q. Metellus, Balearicus, Maced. F. Brut. 74. cum T. Flaminio Consul, a. DCXXX. Div. i. 2. ejus filia Cæcilia.

Q. Metellus, L. Calvi fil. Numidicus, a victoriis de Jugurtha reportatis. Brut. 35. de republ. dicebat satis bene. Consul eum M. Silano, a. DCXLV. Sext. 47. L. Saturninum a censu prohibet. Cluent. 35. Dom. 31. Sext. 16. lege Saturnini ejicitur, quod in ejus legem jurare nollet. Quir. p. Red. 3. in Senat. 15. &c. revocatur, deprecante filio et tota familia, et quidem Plane. 28. lege Q. Calvidii. ad Div. i. 9. post exilium fracto animo fuisse dicitur. Balb. 5. de repetundis accusatus, quantum fidei habuerit. Att. i. 16. ejus tabulas

judices nolunt inspicere. Verr. iv. 66. noluit laudatione sua juvare sororis virum, L. Lucullum. Arch. 3. Or. iii. 18. &c.

Q. Metellus, Q. Numidici filius, Pius. Or. ii. 40. Quir. p. R. 3. in Sen. p. R. 15. patris exilium pie luit, et pro eo populum deprecatus est; unde et *Pii nomen tulit*. Balb. 2. 17. contra Sertorium bellum gerit. Sull. 25. a C. Cethego vulneratur. Plane. 29. gratus animus in Q. Calidum.

Q. Metellus Scipio, de Har. Resp. 6. Pontifex. De eo cape ad Div. xii. 2. est *Metelli Pii filius adoptivus*.

Q. Metellus Nepos, Balearici F. v. Ascon. ad Cornel. i. Rab. Perd. 7. Att. ii. 6. legem Cæciliam Didiam fert. Consul cum T. Didio a. U. DCLV. Quir. p. R. 3. Sen. p. R. 15. de cognomine v. *Manut. ad Corn. i.*

Q. Metellus Creticus, Calvi abnepos. Act. i. in Verr. 9. Consul cum Hortensio, ann. U. DCLXXIV. Flacc. 13. Cretam vincit. v. *Dio Cass. xxxvi. p. 8.* Sallust. B. C. 29. Att. i. 19. legatus mittitur ad Galliæ civitates, ne se cum Helvetiis jungant.

Q. Metellus Celer, Nep. fil. Balear. nep. Brut. 29. non ille quidem orator, sed tamen non infans, trib. pl. collegis C. Curione. Q. Vario, C. Carbone &c. auditus a Cicerone juvene.

Q. Metellus Celer. Celeris fil. major. v. Ascon. ad Cornel. i. et Manut. ad Or. pro domo. c. 47. ubi tamen turbat in hujus Metelli stemmate: ad Or. pro Sert. 62. Catil. i. 8. ii. 3. Sul. 23. prætor Cicerone Consule, delectum habet contra Catilinam. Pis. 4. Consul designatus, cum L. Afranio, privatus auctoritate sua ludos Compitalitios fieri prohibet, et rem obtinet. Att. i. 17. Consul designatus resistit publicanis, Asiaticam locationem induci postulantibus. ad Div. v. 1. cum Cicerone expostulat de fratre Nepote tribuno ab ipso in Senatu oppugnato. Galliam provinciam obtiget ex prætura. Att. vi. 3. ad Div. viii. 8. accusat M. Servilium. Cæ. 14. Clodiam uxorem habet. c. 24. ejus mors, venenum accepisse indicat. laudatur. Brut. 70. qualis orator.

Q. Metellus Nepos, Celeris min. fr. ad Div. v. 1. 2. trib. pl. Silano et Marena Coss. in Senatu oppugnatur a Cicerone: quem ante ipse oppugnaverat, de quo vid. *Dio Cass. xxxvii. p. 48. 49.* Br. 70. qualis in dicendo fuerit. fuit Consul cum Lentulo Spinthere. Sen. p. R. 10. inimicitias cum Cicerone depolit, neque intercedit Lentulo, atque etiam de Cicerone refert et fert. Dom.

47. ejus avus esse dicitur Macedonicus, qui tamen est abarus.

Melo, Att. xii. 3. et 51. fuit debitor Ciceronis, quod ex altero loco ep. 51. satis clare apparet, sed quia iustus tardum nomen erat, ludit in nomine, et diem solutionis annum Metonis appellat. Dicebatur enim annus Metonis per proverbium pro longo tempore. proprie autem annus Metonis est cycclus undeviginti annorum, qui Metanem astronomum auctorem habebat. v. Diodor. Sic. xii. p. 94. add. Manut. Quas. per epist. i. 6.

Metra, ad Div. xv. 4. homo apud Ariobarzanem gratus.

Metrius Philemo, Div. vii. 18. libertinus videtur, pro quo Manutius conjiciebat: M. Aemilius, cujus mentio est apud Asconium in Milonianam. Rutgerus autem Var. Lect. iii. 2. mavult Metilius.

Metrodorus Seepius, Or. i. 11. Carneades auditor. Orat. ii. 88. Tusc. Qu. i. 24. divina fuit memoria. de qua add. Plin. vii. 24. ad quem locum v. Harduin. Emend. 80. ubi et de aetate ejus. Idem Plin. xxxv. 11. excellentem pictorem fuisse, et L. Pauli liberos eruduisse tradit.

Metrodorus Chius, Acad. iv. 23. initium libri de natura. Democriti discipulus et Hippocratis magister.

Metrodorus, Epicureus, Atheniensis, Fin. ii. 3. sapientem se ab Epicuro appellari patitur. Tusc. ii. 3. ejus libri non leguntur, nisi ab Epicureis. quare Lampacenus dictus sit cum Atheniensis esset, v. Jonsson i. 2. 6. Menag. ad Laert. x. 22.

Metrodorus, ad Div. xvi. 20.

Metuscilius, Att. viii. 12. Pompeianus.

Midas, Tusc. i. 48. pro Sileni capti missione quid muneris acceperit. Div. i. 36. ii. 31. puero formicæ tritici grana in os congruunt.

Milo, Crotoniates. Cato 9. 10. Fat. 13. ejus vires.

T. Annii *Milo*, Mil. 15. post tribunatum, quem gessit *Lentulo Spinthere* et *Metello Coss.* reum facit P. Clodius de vi. ad Div. i. 5. a Cn. Pompeio defenditur. Att. iv. 3. ejus cum Clodio contentiones. Off. ii. 17. ei honori fuit, gladiatoribus emtis resp. causa Clodii furores comprimere. ad Div. ii. 6. consulatum petit. Hoc ipso tempore Clodium interfecit. de quo vid. argum. or. pr. Milone. De ejus exitu v. Vellei. ii. 68. Dio xl. p. 141. sq.

Miltiades, Fin. ii. 21. Tusc. iv. 19. ejus tropæa. Sext. 67. ejus calamitas.

Mindius Marcellus, ad Div. xv. 17.

M. Mindius, ad Div. v. 20. xiii. 26. frater Mescinii Rufi. negotiator.

Minerva, Nat. D. iii. 23. plures Minervæ. ibid. Coria, Arcadibus culta, quadrigarum inventrix. ibid. iii. 24. etymologia.

Minus, rex Cretæ, Tusc. i. 5. 41. ii. 14. Offic. i. 28.

Minotaurus, ad Div. xii. 23. i. 6. *Calvus* et *Taurus*, qui hoc nomine perstringuntur.

Minucia gens, Verr. i. 45.

Minucia porticus, Phil. ii. 34. structa a *Minucio*, qui de *Scordiscis* triumphavit. Vell. ii. 8.

Minucius, Verr. i. 45.

Minucius Magius, Att. ix. 13. a Pompeio de pace mittitur ad Cæsarem.

Cn. *Minucius*, ad Div. xii. 25. in Africa aut apud Q. Cornificium aliquid muneris tenuit, aut proprium imperium habuit.

L. *Minucius*, Basilus. Offic. iii. 18. Qui cum Cæsare in Gallia fuit. v. de B. G. vi. 29. vid. etiam: Basilus.

Q. *Minucius*, Brut. 18. Consul a. DLVI.

Q. *Minucius*, Rufus. Verr. ii. 28. iv. 31. eques Rom. in Sicilia negotiator.

Mithridates, Flacc. 17. Phryx. testis in Flaccum.

Mithridates, rex Ponti, Acad. iv. 1. post Alexandrum maximus, quid de L. Lucullo judicaret. Verr. ii. 65. ejus statuam etiam, cum bellum contra ipsum gerunt, Rhodii non deieciunt. de eo multa in Or. p. L. Manilia h. c. de familia *Mithridatis* v. Reines. Epist. ad Hq'm. et Rupert. ep. 21. p. 65.

Mnestratus, Verr. iii. 46. Leontinus.

Mnemasyne, Nat. D. iii. 21. mater novem Musarum.

Mnestarchus, Stoicus, Or. i. 11. 18. Panætii auditor, neminem oratorem putabat, nisi sapientem. cf. de Fin. i. 2. Acad. iv. 22.

M. *Modius*, Verr. ii. 48. eques R.

Maragene, Att. v. 15. vi. 1. Aslanus, quocum Attico controversia fuit de servo.

Molo, Rhodius, Br. 19. Att. ii. 1. &c. est Apollonius Molo, de quo supra.

Moneta, Nat. D. iii. 18. *Dra*, *Juno*. Div. i. 45. quare Juno sic appellatur. Att. viii. 7.

Mopsus, Nat. D. ii. 3. Div. i. 40. Argivorum augur.

Mocho, ad Div. xvi. 18. *Manutius malebat*: *Matho* s. M. *Otho*.

Mucia, Verr. ii. 21. *festus dies in Asia institutus in honorem Q. Mucii, qui Asiam aquisissimo imperio rezerat.*

Mucia, ad Div. v. 2. Att. i. 12. Cn. Pompeii uxor, qui cum ea divortium fecit. Nepotis et Celeris Metellorum soror. *quare ita dicatur, disputat Manut. ad ep. 2. ad Div. l. v.*

Mucia, Brut. 58. Læliae C. F. filiae, L. Lælii neptes.

P. Mucius Scaevola, P. F. Q. N. P. Pron. Hereun. ii. 13. Or. ii. 6. 12. Fin. ii. 16. Trib. pl. Consule Capione fert, ut de Tubulo queratur. Att. xii. 5. quibus Coss. tribunus fuerit. prætor fuit P. Furio et Sext. Atilio Coss. Dom. 53. Pontifex M. Brut. 28. acutus et copiosus orator. Verr. iv. 49. L. Calpurnii Collega in Consulat. a. U. DCXX. Dom. 34. seignior in republ. gerenda putatur. Nasicae factum Scto probat. cf. Plane. 36. Or. i. 48. 50. optime pila et duodecim scriptis lusi. *Laudatur præterea Off. ii. 13. Att. xii. 4. Nat. D. iii. 2. Dom. 53. Topic. 4. 8. ad Div. vii. 10. 22. &c. Ille est is, qui, ut Pompeius ait, primus ius Civile fundavit, qui primus hanc scientiam in familiam Muciam intulit. Duos fratres habuit item JCos, P. Crassum Mucianum, Or. i. 37. Brut. 26. et Q. augurem: sed hunc tantum patruelem: quod tenendum est legentibus notam Gravii ad de Offic. ii. 13. Hujus P. fil. Q. Asia Proconsul etiam JClus fuit, de eorum Jurisprudentia et opinionibus extat Balduini libellus de Juris Prud. Muciana. vide de iis etiam Pompon. Orig. Jur. §. 39. 41. et ibi Rup.*

P. Mucius, P. F. Q. N. P. Pron. Brut. 56. frater P. Crassi: ejus libri. Est P. Crassus Mucianus, de quo supra, frater P. Mucia naturalis, vid. Brut. 26.

Q. Mucius, Sext. 21. solus in Castra Porsennæ venit, eumque interficere conatur.

Q. Mucius, Q. F. Q. N. P. Pron. Brut. 26. augur. de repet. contra T. Albucium dixit. Amicit. 1. gener Lælii. ad eum senem deducitur Cicero puer, qui nunquam ab ejus latere discessit. *Consul fuit ann. DCXXXVI. Balb. 20. de jure prædicatorio non respondet. Phil. viii. 10. bello Marsico valde senex et infirmus, tamen quotidie, simulatque lucret, conveniri poterat, et primus in curia erat.*

Q. Mucius, P. F. P. N. &c. Offic. i. 82. in jure civili excelluit. ii. 16. omnium moderatissimus, cum L. Crasso ædilitate functus est, et reliquis magistratibus præter tribunatum et Censu-

ram. Verr. ii. 10. Africam justissime rexit. *sed*, Att. v. 17. solos novem menses. v. *Mucia*, ad Div. i. 9. Plane. 13. publicanos inimicos habet, quod eos in provincia coëreuerat. in Cæcil. 17. pro prætore justissimo uomen ejus dicitur. Amic. 1. Pontifex M. Or. i. 3. juris peritorum eloquentissimus et eloquentium juris peritissimus. cf. Brut. 39. Offic. iii. 11. 15. in Consulat. cum Crasso, a. DCLVIII. legem Muciam Liciniam tulit. v. *Ind. Legg. Brut. 89. Ciceronis in Jure Civ. præceptor. S. Rose. 12. in funere Marii a C. Fimbria vulneratur. Nat. D. iii. 32. ante simulacrum Vestæ trucidatur, sc. in curia Hostilia a Damasippo prætore. Vell. ii. 26. huc pertinent loca ad Att. ix. 18.*

Q. Mucius, Q. F. Q. N. de hoc caute ad Div. iii. 5. Att. iv. 16. tribunus pl. *Athenobarbo et Appio Pulchro Coss. optimatum partium defensor. cf. Q. Fr. iii. 2. 3. ii. ult. v. Pighius ad en. DCXCIX. Ex his facile Muciorum stemma confici poterit, quod digessit recte, cum a multis, v. c. Pighio, male digestum esset, Rupertus ad Pompon. de O. J. iii. 7. Hic est etiam ad Div. iv. 9. si sana lectio.*

Q. Mucius Maneia, Offic. i. 30. in sermonibus effecit, ut unus de multis videretur.

Mulciber, Tusc. ii. 4.

L. Mummius Achaicus, Consul, a. DCVII. Verr. i. 21. Corinthum delevit, et multas Achaie et Beotie urbes subegit. Att. xiii. 6. 30. 32. et 33. qui ejus decem legati fuerint. Brut. 22. Censor cum Africano minori a. DCXI. Brut. 25. orationes reliquit. Off. ii. 22. abstinentissimus.

L. Mummius Quadratus, Sext. 11. Tribunus pl. cum P. Clodio. de salute Ciceronis ad Senatum refert. *Manutius ad Sext. 11. Ninnius legendum censet, et ita habet Dio xxxviii. p. 79: ita appellatur etiam alius Ciceronis locis. vid. in L. Ninnius; sed Mummius defendit Pighius ad annum DCXCV. Dom. 48. P. Clodii bona consecrat Cereri.*

M. Mummius, Verr. iii. 53. prætor Cn. Pompeio et M. Crasso Coss.

P. Mummius, Orat. ii. 67. cuius temporis homo.

Sp. Mummius, Frater Achaici. Brut. 25. orationes reliquit. Stoicam Philosophiam tenuit. Att. xiii. 6. legatus fratris Achaici.

T. Munatius, ad Div. x. 12. est Planus Bursa. Catil. ii. 2. socius Catilinæ. *Mundus*, Att. xv. 26. 29.

L. Murcus, ad Div. xii. 11. Att. xii. 2. Imperator et proconsul in Asia. r. Statius.

C. Murena, L. F. e Licinia familia plebeia. Mur. 7. ubi de majoribus C. et L. Murenæ videndum. *Frater ejus, pro quo est oratio,* Mur. 41. Galliam regebat Consule Cicerone.

L. Murena, Pater, Verr. i. 35. naves civitatibus Asiæ imperat. Manil. 3. de Mithridate triumphat, a Sulla revocatur. Brut. 90. bello civili Sullano perijt.

L. Murena, L. F. Mur. 7. ejus avus et proavus prætores fuere. ibid. 9. legatus L. Luculli. ib. 1. Consul cum D. Silano creatus, ambitus accusatus a Servio Sulpicio et Catone, defenditur a Cicerone Consule.

P. Murena, Brut. 67. medioeri ingenio, sed magno studio, litterarum studiosus.

Murena Varro, ad Div. xiii. 22. v. Varro.

Musa, N. D. iii. 21. tria genera Musarum.

Musca, Att. xii. 40. videtur Attici libertus fuisse. Sempronius Musca est ap. Valer. M. vi. 1.

*Mustela Numisius, Anagninus, de si-
cearus M. Antonii triumviri.* Phil. ii. 4. 41. v. G. xiii. 2. Att. xii. 5. & 44.

C. Mustius, Verr. i. 51. eques Romanus.

Myrmecides, Acad. iv. 38. vid. *Ælian.* F. H. i. 17.

Myro, Herenn. iv. 6. Or. iii. 7. statuarius præstans. Verr. iv. 60. ejus bucula. 43. Apollo, 3. Hercules &c.

Myrtilus, Nat. D. iii. 38. ejus mors vindicatur. *Cenomai anrigna a Pelope interfectus, v. Hygin. fab.* 84.

Myrtilus, Att. xv. 13. xvi. 11. servi nomen.

N.

Nævius Turpio, Verr. ii. 8. quadruplator, civis Rom. de conventu Mamertino. cf. v. 41.

Ser. Nævius, Brut. 60. a Curione defraudatur.

Sext. Nævius, Quint. 1. &c. præco, cui cum P. Quintio controversia. graciosus apud Sullanos, ad quos a Marianis defecerat.

Nævius, Orat. ii. 63. poëta comicus, quem sæpe citat Cicero. Brut. 15. de tempore mortis ambigitur.

Nanneius, Att. i. 16. proscriptus a Sulla.

Nannii, Pet. Cons. 2. *Manut. ad ep.* 16. l. i. ad Att. legit: Nanneii.

C. Nasennius, municeps Suessanus. ad Brut. 8.

Nasica, vide in Scipio. item in Porcia.

L. Nasidius, Att. xi. 17. Pompeianus. v. et in Visidius.

Cn. Otacilius Naso, ad Div. xiii. 33. eques Romanus.

L. Octavius Naso, Q. Fr. i. 2. 3. negotiator in Asia fuisse videtur.

P. Naso, Phil. iii. 10. provinciam a M. Antonio assignatam recusavit. Att. xii. 17.

Q. Naso, Cluent. 53. prætor, qui causæ Cluentii præfuit. Placc. 21. prætor Asiæ. *Hos duos Nasones P. et Q. prætermisit Heinzius in Catalogo Nasorum, ad Ovid. Epist.* 1.

Natta, e Pinarius, Div. i. 12. it. ii. 20. ejus simulacrum ex ære.

L. Natta, Mur. 35. laudatur. Idem postea pontifex, quo præeunte domum Ciceronis consecravat Clodius. Dom. 45. de eo intellige Att. iv. 8. *Ad hunc refert Ursinus numos, in quibus Nattæ cognomen. de Famil. R. p.* 207.

Navius, Attius, v. Attius.

Naucrates, Erythræus Naukratites, Orat. ii. 23. it. iii. 44. Isocratis discipulus, historicus. *Hic est, qui cum Theopompo et Theodecte interfuit agoni de laudibus Mausoli dicendis ab Artemisia instituto. vid. User. ad a.* 3652.

Nausiphanes Teius, Democriteus, N. D. i. 26. Epicuri magister, ab eo contemptitur. *Pyrrhonis auditorem vocat Sext. Empir. adv. Math. init. Laërtius. Democriti proœm. Sect.* 15. v. *Fabrie. ad Sextum l. c. cf. Menag. ad Laërt.* x. 8.

Neocles, N. D. i. 26. Pamphili Platonici pater.

Neoptolemus, cognomen Pyrrhi, Achillis filii. Or. ii. 37. Tusc. ii. 1. philosophari ait sibi necesse esse, sed paucis.

Neptunus, Off. i. 10. Thesei precibus commotus Hippolyto equos immisit. *N. D.* i. 23. Neptuni filius dicitur de homine immani, sævo, latrone. vide Davis. ad h. l.

Cn. Nero, Verr. i. 19. prætor Asim.

Tib. Claudius Nero, Livie ante Augustum maritus. ad Div. xiii. 64. Att. vi. 6. petit Ciceronis filiam. v. *Manut. et Malaspina ad l. c. De eo v. Sueton. in Tib.* 4.

Neronianum, Orat. ii. 61. dictum Neronis cujusdam.

Nerva, ad Div. x. 18. vid. *Lævus Cispinus. Nervæ sunt e Liciniis: de quibus supra.*

Nestorius, ad Div. vi. 11. pro quo Græv. Vestorius; familiaris Ciceronis.

Nicanor Colophonius, Or. i. 16. de rebus rusticis scripsit. *Respicit ad γυναικα, quæ ab Eustathio ad Homer. et*

Schol. Aristoph. laudantur. v. Fabric. B. G. iii. 26.

Nicasor, Att. v. 3. servus Attici.

Nicasio, Verr. iv. 51. Ennensis Senator. add. Att. xii. 5. ubi fœneratoris nomen est, si lectio sana.

Nice, Verr. v. 31. uxor Cleomenis Syracusani, Verris ineretrix.

Nicetas, Syracusius, Acad. iv. 39. omnia stare dicit, solam terram circa axem moveri. Pythagoreus, rectius Hicetas. ubi v.

Nicias Curtius, ad Div. ix. 10. Att. vii. 3. it. xii. 26. Grammaticus, quem Cicero in Cilicia secum habuit. Att. xiii. 28. a Dolabella arcessitur; ad eum, auctore Cicerone, profectus. cf. 52. De loco ad Div. vii. 23. dubitat Brœukhus. ad Sueton. de ill. Gramm. c. 14. an ad Grammaticum pertineat.

Nico, ad Div. vii. 20. medicus πωλεῖται scriptus.

Nico, Verr. v. 30. nobilissimus pirata, a P. Servilio captus.

Nicocles, Tyrannus. Off. ii. 23. ab Arato Sicyonio oppressus est. v. Plutarch. in Arato.

Nicochreon, Tusc. ii. 22. Rex Cypri. v. Anaxarchus.

Nicomachus, Fin. v. 5. Aristotelis filius.

Nicomachus, Brut. 18. pictor. de eo v. Plin. H. N. xxxv. 10. et Junium in Catal. Artific.

Nicomedes, Temnites, Flacc. 18.

Nicomedes, Verr. i. 24. Rex Bithyniæ. Prusias filius et parricida.

Nicostratus, Cluent. 62. servus Oppianici.

P. Nigidius Figulus, Sull. 14. petit præturam Cicerone Cos. Qu. Fr. i. 2. 5. prætor. Att. ii. 2. iudices adesse cogit. vii. 24. a Domitio Corfinio Capuam mittitur. ad Div. iv. 13. exuli spem Cicero facit redeundi Romam. de eo v. Rutgers. Far. L. iii. 16.

Nilus, Att. xi. 12. 23. servi aut liberti nomen, nisi vox corrupta est.

Niobe, Tusc. iiii. 26.

L. Ninnius Quadratus, Att. x. 16. Sext. 31. post redit. in sen. 2. Kalend. Junii de Cicerone revocando retulit nullo dissentiente, illo ipso anno quo expulsus est. alii legunt: Mummius. v. L. Mummius Quadratus.

Niptra, Tusc. ii. 21. fabula Pacuvii et Sophoclis.

Nisus, de N. D. iii. 23. pater Bacchi ejusdam ex Thyone.

Q. Nobilior, M. F. Brut. 20. literarum studiosus, Ennium civitate donavit, cum Triumvir coloniam deduxisset. v. G. Fulvius Nob.

Nodinus, N. D. iiii. 20. Deus Romanorum; proprie fluvius prope Romam. Q. Omsidius Nonianus, ad Div. xvi. 12. e gente Nonia in Considium adoptatus. ei decernit Senatus Galliam citeriorem, Cæsari alimendam.

M. Nonius Suffenas, Att. vi. 1. Cretæ et Cyrenarum prætor, cum Cicero in Cilicia esset.

C. Norbanus, e Junii. Orat. ii. 21. 25. 47. et 48. qui tribunus pl. Q. Servilium Cæpionem a Clubris victum omnibus modis vexavit, ideoque accusatus est a P. Sulpicio Rufo Tribunus pl. defensio a M. Antonio Oratore, ejus questor fuerat. Off. ii. 14. seditiosus et inutilis civis. Hic est, qui post Consul cum L. Scipione ann. dclxx. a Sulla victus est. Vell. ii. 25.

C. Norbanus, Verr. iiii. 49. prætor Siculus. Verr. v. 4. Siciliam otiosam habuit.

L. Nostius Zoilus, ad Div. xiii. 46. libertus L. Nostii.

Novia, Cluent. 9. uxor Oppianici.

Nucula, Or. ii. 62.

Nucula, Phil. vi. 5. viii. 9. xi. 6. xii. 8. de Septemviris Antonii.

Numa Pompilius, Leg. ii. 22. humatus est, ubi? Tusc. iv. 1. Pythagoreus male existimatur. Or. ii. 37. ante Pythagoram vixit. Or. iiii. 51. doctissimus. Sull. 7. rex peregrinus.

Numerius est prænomen Auriorum, Cluentiorum, Fabiorum, Furiorum &c. v. in Num. Fabius Pictor.

Numerius, Verr. iiii. 23. Centuripinus.

Numerius Aurinus, v. Aurius.

Num. Cluentius, vid. Cluentius.

Num. Fabius Pictor, v. Fabius.

Num. Furius, vid. Furius. de Or. iiii. 23. eques Romanus, cantandi artis peritus.

Num. Numestius, Att. ii. 20. 22. et 24. amicus Attici.

Numerius Quintus, v. Quint.

Numerius Suffucius, v. Suff.

Ti. Numicius, Off. iiii. 30. trib. pleb.

Numinius, Verr. iv. 51. Ennensis Senator.

Numisius Tiro, Phil. ii. 4. xii. 6.

Numisius Mustela, v. in Mustela.

Numius, Or. ii. 63. divisor.

Numius, Font. 5. de cohorte M. Fontei, aut portitor.

Numitor, Herenn. iv. 34. Romuli avus.

Numitoria, Fregellana. Phil. iiii. 6. uxor patris M. Antonii.

C. Numitorius, Verr. v. 63. eques Roman. in agro Taurominitano.

Q. Numitorius Pullus. Inv. ii. 34.

Fregellanorum princeps conjurationem contra Romanos prodidit, cum ad causam apud L. Opimium prætorem dicendam evocatus esset. v. L. Opimius. Fin. v. 22. est Pullus Numitor male. v. not.

Nymphæ, Milon. 27. earum ædes, in qua erant tabulæ censoriae.

Nympho, Verr. iii. 21. Centuripinus.

Nympho Colophonius, ad Q. Fr. i. 2. 2. de Q. Cicerone queritur.

Nymphodorus, Verr. iv. 22. Agrigentinus.

Nymphodorus, Verr. iii. 23. Centuripinus.

Nysa, N. D. iii. 23. a Baccho interfectur.

Nysius, Flacc. 25. cognomen Bacchi, sed Grævia habet Dionysus.

O.

Sere. Ocella, ad Div. ii. 15. viii. 7. Att. x. 13. et 15.

Octavianus, ad Div. x. 33. Att. xv. 12. xvi. 8. 11. 14. est C. Octavius Macedonie prætoris filius naturalis, post Octavianus appellatus, cum eum C. Cæsar adoptasset. Dicitur etiam interdum Octavius, ut ad Div. xvi. 24. v. C. Cæsar Octavius.

Cn. Octavius, Cn. F. Off. i. 39. quoniam præclaram ædificarat in Palatio domum, honorem consecutus est. ibid. primus ex ea familia Consul. Phil. ix. 2. homo novus. in legatione ad nepotem Antiochi regis, a Leptine quodam Laodicæ interficitur: eique propterea statua in rostris posita. add. Plin. xxxiv. 6. qui tamen factum Popillii, Antiochum M. virga circumscriptis, cum hujus legatione confundit, frustra defendente Hard. ex h. l. Ciceronis. Fin. i. 7. Consul (a. DLXXXVIII.) cum L. Manlio Torquato, severus in filium, Macedonie prætorem: filius D. Silano in adoptionem datus.

Cn. Octavius, M. F. Cn. N. Brut. 62. a forensi eloquentia absuit. ib. 60. Consul cum C. Curione, a. DCLXXVII. Fin. ii. 28. ejus dolores.

Cn. Octavius, Cn. F. Nepos Cn. ejus, qui cum Torquato Cons. fuit. Pater Consul fuit cum T. Annio a. DCXXV. pro Planc. 21. ædilitiam repulsam tulit. Brut. 47. in consulu a. DCLXXVII. se eloquentem præstitit. Harusp. R. 25. cum Cinna collega dissentit. Catil. iii. 10. Cinna collegam ex urbe ejicit. Tusc. v. 19. caput præciditur Justu Cinnae collegæ. Ab hoc Octavianum bellum dicitur Div. i. 2. Nat. D. ii. 5. 4c.

Cn. Octavius, Qu. Fr. i. 1. 7. Quinto Fratri ad imitandum proponitur: quomodo lictores et accensus cœreuerit, cum Macedoniam regeat, ex prætura. it. ep. 2. 2. vocatur vicinus Ciceronis, add. Att. ii. 1. Suetonii codices multi in Augusto cap. 3. appellant Caium, quod prænomen etiam inscriptio exhibet ap. Gruter. p. 225. a Pighio ad annum DCCXIV. allata, in qua dicitur C. F. C. N. C. Pron. pater Augusti. Nempe, ut posteri ejus Octavi, qui primus Consul fuit, Cui dicti, sic qui a fratre Caii orti sunt Caii appellati videntur, ut discernere familias in promptu esset. Et ut Drakenb. ap. Liv. xxxiii. 23. pro C. Octavius reponit Cæus, quod is fuit e familia consulari: sic in hoc nostro Caius rescribendum videtur, quia ex equestri familia fuit, quæ a Caio, Cneii Consulis primi fratre, originem repetebat: de tota familia vid. Sueton. l. c.

Cn. Octavius, ad Div. vii. 9. et 16. homo obscurus, familiaris Trebatii.

L. Octavius, Cn. F. Cn. N. Verr. i. 50. Consul a. DCLXXVIII. cum C. Aurelio Cotta. Ab hoc nomen habet formula Octaviana, quia eam actionem in prætura dederat. Verr. iii. 65.

L. Octavius Balbus, Verr. ii. 12. juris peritissimus.

L. Octavius Ligur, M. frater, Verr. i. 48. trib. pl. cum fratre a. DCLXXII.

L. Octavius Naso, ad Q. Fr. i. 2. 3.

L. Octavius Reatinus. Br. 68. adux magis, quam paratus in dicendo, adolescens mortuus est.

M. Octavius Cecina. Brut. 25. Tribun. pl. cum Tib. Græcho, eique adversatur in tribunatu et post ubi v. Corradus. N. D. l. 38. ei abrogatur tribunatus a Græcho.

M. Octavius Cn. F. (æqualis L. et M. Luculli.) Brut. 62. legem frumentariam Semproniam abrogavit. a forensi eloquentia absuit. Off. ii. 21. largitio ejus modica et rcip. tolerabilis et plebi necessaria fuit. v. Leges frumentariæ.

M. Octavius, Ligur, Verr. i. 48. trib. pl. a. DCLXXII. frater L. Octavii Ligurii.

M. Octavius, Cn. F. M. N. ad Div. iii. 4. Appii pulchri legatus aut præfectus, ad Div. viii. 2. petit ædilitatem cum Cælio, minime gratus fuit. Att. v. 21. ædilis curulis, M. Marcello et Servio Sulpicio Cons.

M. Octavius, Phil. xi. 2. Marcus quidam, quo Dolabella legato usus est in Syria vexanda.

P. Octavius Balbus, Cluent. 38. Senator juris peritissimus. Vereor, ne in prænomine vitium sit, P. pro L. vid. L. Octavius.

Octavius Mamilius, Att. ix. 10. a Tarquinio expulso contra Romam excitatur. *de quo vid. Livius* ii. 18. sqq.

Œdipus, Fat. 13. &c. *Laii filius*.

Œneus, Tusc. Qu. ii. 8. *Deianiræ pater*.

Enomaus, ad Div. ix. 16. Tusc. iii. 12. *fabula Accii*.

A. Offilius, ad Div. vii. 21. Att. xiii. 37. *Jctus, cujus etiam Ulpianus mentionem facit Digest.* lv. 1. *de eo vid. Dodwellus in Append. Præf. Camden.* p. 780.

Offilius, ad Div. xvi. 24. *creditor Ciceronis. Forte idem cum præcedente.*

Oileus, Tusc. iii. 29. *Ajaxis pater*.

Olympias, Div. i. 23. peperit Alexandrum ea nocte, qua Dianæ Ephesiæ templum conflagravit. Magorum de ea re responsum.

Onasus, Segestanus. Verr. v. 45.

Opas, N. D. iii. 22. *pro quo recte Davies: Phthas, Vulcanus Ægyptiorum nomine, Nilo natus, custos Ægypti.* v. *Jablonsky Pantheon Ægypt.* l. i. c. 2. p. 45.

Opimachus, Nat. D. ii. 42. sidus.

L. Opimius, Q. F. Inv. ii. 34. eo prætor de conjuratione suspectis Fregellanis causans apud eum dixit princeps eorum Numitorius Pullus, qui eum seditionem prodidisset, ab Opimio Fregellæ oppugnata, in deditionem acceptæ et dirutæ sunt. cf. Agrar. ii. extr. et *Vellei.* ii. 6. Catil. i. 2. ei resp. permittitur in seditione C. Gracchi, Br. 34. a populo absolutus de cæde Gracchi. a Gracchanis judicibus sublati sunt, cum contra studium populi stetisset. conf. Plane. 28. Or. ii. 25. C. Graccho interfecto, cum consulatum, quem a. DCXXXIII. gessit, deposuisset, reus factus est ad populum a P. Decio tribuno pleb. defendit C. Carbo consul. Brut. 83. ab eo vinum Opimianum dicitur. Sext. 67. sepulcrum ejus in litore Dyrrhaehli.

Q. Opimius, Orat. ii. 68. consul a. DCCIX.

Q. Opimius, L. F. Q. N. Verr. i. 60. senator, accusatus est apud C. Verrem prætorem, quod in tribunatu intercessisset contra legem Corneliam. *Hic Opimius is est, qui trib. fuit L. Octavio et C. Cotta Coss. a. DCLXXIX.*

Opimius, Feientind, Tromentind, Antius. Att. iv. 16. judex. v. Græv.

Sp. Opus, sive, ut alii volunt, P. Opus. Phil. iii. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit. v. not.

Oppia, ad Div. xiii. 28. M. Mindii uxor.

Oppianicus. Cluent. 4. &c. est Statii Albii cognomen.

Oppii, Att. vii. 13. viii. 7. x. 4. fene-ratores.

Cn. *Oppius*, Quir. p. reddit. 5. generum Sex. Atilium Serranum tribun. pl. P. Lentuli relationi de Cicerone revocando intercedentem ab intercessione revocat. cf. Att. iv. 2.

L. Oppius, M. F. Flacc. 13. eques Romanus. ad Div. xiii. 43. negotiator Philomeli.

M. Oppius, M. F. *Terentinus.* ad Div. viii. 8.

P. Oppius, Fr. Or. pro P. Oppio. *Fuit quæstor M. Cotta, qui cum L. Lucullo Consul fuit, Bithyniam obtinuit, et bellum adversus Mithridatem male gessit.* v. *Patricius ad Fr. Or. pro Oppio.*

Oppius, ad Div. ii. 16. magistratus spem habet. Att. v. 1. Cæsaris amicus.

C. Sergius Orata. Fin. ii. 82. Off. iii. 16. emit a M. Mario Gratidianis ædes. Or. i. 39. scribitur Aurata.

P. Orbius, Brut. 48. auditor T. Juventii in jure civili, non inferior magistro. Flacc. 31. prætor in Asia.

Orbona, N. D. iii. 25. Dea, cujus templum Romæ fuit: *orbitatem avertere credita.*

C. Orchinius, p. Cluent. 34. et 53. collega Ciceronis in prætura.

C. Orcinius, Petit. Consul. 5. amicus M. Ciceronis. *Verror, ne idem nomen sit cum præcedente. Cod. Palat. Corchivius: Forte et ejusdem hominis.*

Orestes, Tusc. iii. 5. furiosus. Fin. i. 20. &c. amici exemplum.

Cn. *Orestes*, ex *Aureliis*, pro Plane. 21. in petitione tribunatus pleb. repulsam tulit. Off. ii. 17. ei prandia in semitis decumæ nomine magno honori fuere. Dom. 13. a Cn. Aufidio adoptatus. unde Cn. Aufidius *Orestes dictus est.* Consul fuit cum P. Lentulo Sura, a. DCLXXXIII.

L. Orestes, Brut. 28. Consul cum M. Lepido a. DCXXVII. *De L. et C. Oreste L. F. v. in Aurelius.*

Orestilla Aurelia, ad Div. viii. 7. Catiline amica.

M. Orfius, ad Div. vii. 5. et ad Q. Fr. ii. 14. nomen hominis Cæsari in Gallia commendati, item Q. Fratri. Sed Tunstallus p. 115. legendum putat Curtius, ut et Corradus. v. not.

Orion, de N. D. ii. 44. sidus.

Orithyia, Leg. i. 2. ab Aquilone sublata: *Erechthei, Atheniensis Regis, filia.*

Orodes, ad Div. xv. 1. Att. v. 18. Rex Parthorum. v. Arsaces.

Oroetes, Flin. v. 30. Prætor Darii, qui *Polycratem* interfecerat, v. *Herodot.* iii. 126. male in edd. quibusdam scribitur *Orontes*.

Orpheus, N. D. i. 38. cum negat fuisse *Aristoteles* : carmen *Orphicum* a *Pythagoreis* *Cercopi* cuidam tribuitur.

Orpheus, ad Div. xlv. 4. servus *Ciceronis*.

Orphicus, de N. D. iii. 23. sacra *Bacchi*.

Osaces, Att. v. 20. dux *Parthorum* (*Pacori* nomine, nondum *ephebi*. v. *Dio Cass.* xl. p. 133.) magna auctoritate, vulnus accipit a *Cassio*, ab *Antiochea* fugatur, quo vulnere paullo post perit.

Cn. *Othacilius* *Naso*. vid. *Naso*.

L. Otho e Rosciis, Mur. 19. lex ejus grata equitibus. Att. xii. 37 et 38. xiii. 31. sitamen est idem. v. *Lex Roscia*.

Oria, Att. xii. 21 et 24. C. *Lollii* uxor.

Orius, Att. xvi. 1.

P.

T. Pacavius, Mil. 27. eques Romanus.

M. Paccius, Att. iv. 16. hospes *Attici*.

L. Junius Paciecus, ad Div. vi. 13. Hispanus, civitate donatus, *Cæsarianus*. vid. *Hirt. de Bell. Hispanico* 16.

Pacidianus, de optim. gen. orat. 6. *Tuse*. iv. 21. gladiator apud *Lucilium*.

M. Pacilius, Verr. ii. 38. et 40.

Paciliana domus. Att. i. 14.

Paconius, Q. Fr. i. 1. 6. homo obscurus, qui de Q. *Cicerone* proprietore questus erat.

Pacores, vel *Pacorus*, ad Div. xv. 1. Att. v. 18. *Orodis* regis *Parthorum* filius, ad Div. xv. 3. cum eo nupta regis *Armeniorum* filia. v. *Orodes*. *Hic est*, qui post a *Ventidio* victus a. MCCXV. perit. *Dio Cass.* xlix. p. 464.

M. Pacuvius, ad *Herenn.* ii. 23. Poeta tragicus, floruit post *Ennium*, cujus nepos fuit. de *Amic.* 7. *Lalū* amicis et hospes.

Pæan, Verr. iv. 57. nomen *Apollinis*. Orat. i. 59. hymni genus in *Apolinem*. Verr. iv. 57. ejus signum in templo *Æsculapii*.

Sext. Paduceus, vide *Peduceus*.

Pæonius, Q. Fr. iiii. 3. rhetor valde exercitatus et bonus, quo usi sunt *Cicerones* filii.

Pætus, ad Div. ix. 16. cognomen familie *Papiriæ*. *Cluent.* 26. et *Æliorum*. ad Att. ii. 1. *Ciceroni* libros a fratre relictos donat.

Pætus, Phil. xiii. 16. Græculus, a *Cæsare* civitate donatus. in vulgatis edd. est : *Petrus*.

Palæmon, Nat. D. iiii. 15. filius *Leucotheæ* : *Deus marinus*.

Palamedes, ad *Herenn.* ii. 19. Top. 20.

M. Lollius Palicanus, Verr. ii. 41. Tribun. pl. Cn. *Lentulo* et *L. Gellio* *Coss.* Att. i. 1. et 18. Brut. 62. concionibus turbulentis aptissimus. De cognomine v. *Burman.* ad *Quintil.* iv. 2. Numum gentis *Lollie* in quo *Palicani* cognomen, dedit *Pelcrin.* *epist.* p. 213. qui apud *Morcellium* in numis ejus gentis non est.

Palla, Cæl. 10. nomen hominis, cui *M. Cælius* bona eripuisse dicebatur.

Pallas, *antis*, N. D. iiii. 23. pater *Minnervæ* ejusdam, a filia interfectus.

Pammenes, Brut. 97. longe eloquentissimus Græciæ, quo *M. Brutus* usus est. Or. 30. *Demosthenis* studiosissimus. mentio *Pammenis* quoque fit ad Att. v. 20. vi. 2. nescio, an ejusdem.

Pamphilus, *Lilybatanus*, Verr. iv. 14.

Pamphilus, N. D. i. 26. *Platonis* auditor, quem *Epicurus* *Sami* audivit, et tamen magnifice contemnit.

Pamphilus, Orat. iiii. 21. rhetor Græcus. Hujus elixus laudant etiam *Aristot.* *Rhet.* ii. 23. et *Quintil.* iiii. 6. add. *Ind. Lat.* in infula.

Pamphilus, Att. vii. 2. servus *Attici*.

Panætius, *Rhodium*, *Stoicus*. Or. i. 11. Off. i. 26. *Scipionis* *Africani* majoris præceptor. et Brut. 30. *Rutilii*. Brut. 26. C. *Fannii*. Or. i. 11. *Muesarchi*. Off. ii. 22. laudat *Africani* abstinentiam. Att. ix. 12. apud eum honoratus est. Div. i. 3. et 7. item ii. 42. *Posidonii* doctor, discipulus *Antipatri*, a *Stoicis* degeneravit in sententia de divinatione; risit enim avium cantum et astrologorum prædicta. Off. ii. 14.

ei placet non numquam verosimile, etiam si minus sit verum, defendere. *Tuse*. i. 32. animum mortalem statuit. Nat. D. ii. 46. dubitat, an mundus sit igni interiturus. Offic. i. 2. iiii. 2. de officiis accuratissime disputavit, in quo tamen aliquid reprehenditur. Offic. i. 43. prætermisit locum de duobus honestis, utrum honestius. Off. ii. 10. cum de opinione populari locutus est, usus est verbis popularibus et usitatis. de Off. ii. 5. negat ducem belli aut principem domi magnas res et salutare sine hominum studiis gerere posse. Off. ii. 17. theatra, porticus, nova templa, non probat. Fin. iv. 9. ad Q. *Tiberonem* de dolore patiendo scribit. Att. xiii. 4.

ejus liber de providentia. *Leg. iii. 6.* de magistratibus.

Paniscus, N. D. iii. 17. Div. i. 13. Panisci caput extitisse saxo diffisso fingit Carneades.

C. Vibius *Pansa*, C. F. C. N. ad Div. viii. 8. Trib. pl. M. Marcellor et Serv. Sulpicio Coss. ad Div. xv. 17. in Gallia eiteriori M Bruto succedit. Phil. v. 19. Consul cum Hirtio. ad Div. x. 33. exercitus ejus ad Mutinam conceditur, et ipse ex vulneribus moritur. cf. ad Brut. 3. Phil. xi. 9. laudatio ejus.

Panurgus, p. Q. Roscio 10. servi nomen.

Papia, ad Div. xvi. 24. femina e gente Papia plebeia.

Papia, Cluent. 9. uxor Oppianici.

Papirii, ad Div. ix. 21. olim *Papirii* dicti. ibid. ix. 21. de familiis *Papirius patricius* et plebeis tota epistola, in qua illud notabile, ipsum *Papirium Patum* ignorasse, patricios *Papirios* fuisse.

Cn. *Papirius*, Verr. i. 12. est Cn. Carbo, proconsul Gallie questore Verre, lt. Agrar. iii. 2. vide in Cn. Carbo.

L. *Papirius Crassus*, ad Div. ix. 21. dictator a. cdxv. et deinde Consul cum Duillio, a. cdxvii.

L. *Papirius Cursor*, ad Div. lx. 21. magister equitum a. cdxv.

L. *Papirius Fregellanus*, Brut. 46. Tib. Graceli P. F. ætate disertissimus Latii. orationem in senatu habitam reliquit pro Fregellanis coloniisque Latinis.

L. *Papirius Mugillanus*, ad Div. ix. 21. Consul a. cccrx. et Censor fuit cum L. Sempronio Atriatino a. cccxii. Ceterum *Pighius* ad a. cccx. refert censuram.

L. *Papirius Pætus*, Att. i. 20. donat Ciceroni libros Serv. Claudii fratris. Ad eum sunt epistolæ l. ix. ex quibus intelligitur, eum Epicureum, et hominem doctum facetumque fuisse.

L. *Papirius*, Verr. iv. 21. eques Romanus, negotiator in Sicilia.

L. *Papirius*, Potamo, Verr. iii. 66. scriba Verris. cf. iii. 60.

M. *Papirius*, Mil. 7. eques Romanus a P. Clodio in via Appia interficitur, pro Dom. 19. frater Sext. Ælii Liguris, tribuni plebis.

Q. *Papirius*, Dom. 49. Tribunus pleb. auctor leg. 3 *Papiriae*.

C. *Papirus*, Off. iii. 11. male fecit, qui peregrinos urbe uti prohibuerit. v. *Idd. L.L.*

Paralus, Verr. iv. 60. heros, qui trirrem primus struxit. ejus imaginem Athenienses magni faciunt. de eo v. *Plin. H. N.* vii. 56.

Parhedrus, ad Div. xvi. 18. *Parhedri nomen est etiam in Inscriptione ap. Gruter. p. cMLXIX. 7.*

Parilia, Att. iv. 10. Div. ii. 47. *Solemnia in honorem Palis, unde et Palilia dicuntur. vid. Ovid. Fast. iv. 721. sqq. Drakenb. ad Liv. xl. 1.*

Paris, Orat. 49. Nat. D. iii. 38. Att. i. 18. Paris vocatur Memmius, quia *Lucretii et Pompeii uxores stupraverat.*

Parmenides, Acad. iv. 23. negat seiri posse aliquid. versus ejus non boni sunt. ibid. iv. 37. ex igni omnia gigni. N. D. i. 11. Deum esse continentem ardore lucis orbem, qui cælum cingat. Acad. iv. 5.

Parrhasius, Flacc. 22. Trallianus.

Parrhasius, Tusc. i. 2. pictor nobilissimus. v. *Junius in Catal. Pictorum et cct. Artif.*

Pasiphaë, N. D. iii. 19. *Perseidis* filia. De Div. i. 43. ejus fanum in agro Laconico propter urbem.

L. *Junius Patietus*, ad Att. xii. 2. ed. *Man. Pacietus. v. Paciacus.*

T. *Patina*, Milon. 17. Lanuvinus, P. Clodii familiaris.

Paticus, Cilix, ad Div. ii. 11. ejus opera utitur Cicero Proconsul. viii. 9. xii. 15. Classi in Asia præest. proquestor cum Lentulo, Spintheris filio et Turulio missus a senatu, quod interfecto Cæsare conjuratos in Capitolium prosecutus erat. v. *Pighium ad a. dccix.*

Patro, Epicureus, ad Div. xiii. 1. Ciceroni familiarissimus. Phædro succedit. Att. v. 11. &c.

Patroclus, Tusc. ii. 16. 17. *Davivus* vult legi: *Patrocles, e Codd. MSS.*

Q. *Patulcius*, Att. xiv. 18. Fuit *Quæstor* a. dcciv. Hunc sc. intelligi posse putem.

L. *Paullus, Macedonici Pater*. Orat. ii. 87. qui ad Cannas male rem gessit. Divin. ii. 33. cecidit in pugna Camensis cum exercitu. Offic. iii. 32. Consul cum Varrone a. dxxxvii. secundum, primum enim fuerat a. dxxxiii. cum M. Lælio. Habuit tres filios, L. M. Q. v. *Liv. xxiii. 30. de ejus morte v. eundem xxii. 49.*

L. *Æmilius Paullus, Macedonicus, Africani minoris pater naturalis*. Brut. 20. disertus. ad Div. iv. 6. Tusc. iii. 28. duos septem diebus filios amittit. Brut. 19. ejus filium adoptat Africani majoris f. Div. i. 46. ii. 40. Consul iterum, omen, quod ei a filia, *Æmilia* offertur, cum ei bellum Persicum mandatum esset. Off. ii. 22. omni Macedonum gaza potitus est. Verr. i. 21. Persen vi ac virtute superavit.

Mur. 14. de Perse triumphus. Tusc. v. 40. quid Persæ responderit, cum in triumpho duci nollet.

L. Paulus, M. F. Vatin. 10. quaestor Macedoniae, laudatur. Mil. 9. Calvino et Messala Coss. praetor, competitor P. Clodius habuit. &c. ad Div. viii. 4. Consul cum C. Marcello. ibid. 10. provinciae nimis cupidus. ibid. 11. C. Curionem habiturum comitia impedire, servando de celo. Phil. xiii. 6. Pompeium, Cn. filium, hortatur, ut cum suis copiis ad Mutinam eat. *ejus mentio fit quoque* ad Div. viii. 8. xi. 19. ad Att. iv. 13. Ibid. 17. Basilicam Aemilianam veterem refecit, novam locat. *de quo add. Lips. ad Tacit. A.* iii. 72. *et Plin. H. N.* xxxvi. 15. ubi v. *Haradin.*

Paulus, ad Att. xiv. 8. Lepidi frater.

Paulus, Pis. 17. *per ludibrium appellatur L. Piso, Macedoniae proconsul ab Emilio illo Paulo Macedonico.*

Pausanias, Lacedaemonius. Top. 20. Off. i. 22. rebus gestis imperium Lacedaemoniorum propagasse putatur.

Pausanias, Alabandensis. ad Div. xiii. 64.

Pausanias, ad Div. viii. 8. libertus fuisse videtur. ibid. iii. 7. Lentuli Spintheris libertus.

Q. Pedius, Att. ix. 14. Caesaris legatus. Planc. 7. aedilitatem cum Cn. Plancio petiit. *Hic est sine dubio, qui a Caesare coheres Octaviana scriptus, legem Pediam contra Caesaris percussorem scripsit, de quo Sueton. Cæs.* 83. *Ner.* 3. &c.

C. Peducaeus, ad Div. x. 33. interijt in praelio Mutinensi, duce Pansa fuit legatus Pansæ.

L. Peducaeus, Flacc. 28. eques Romanus.

S. Peducaeus, Att. i. 4. Sexti pater.

Sext. Peducaeus, Sext. F. Verr. i. 7. Senator. ad Att. viii. 13. 14. et 17. Sextus, *nude dicitur*, ad Div. viii. 14. absolvitur. Verr. ii. 56. praetor, censet Siciliam. Fin. ii. 18. praetor Siciliae, egrogus ejus facinus.

Peleus, Orat. iii. 15. pater Achillis.

Pelias Rex, ad Herenn. ii. 22. Jason.

Pelias, Orat. iii. 58. Neptuni filius, Thessalia rex, a filiabus Medae fraudibus interfectus.

Pelopida, ad Div. vii. 23. filii Pelopis, a. l. *Caesariani, mali civis.*

Pelops, Tusc. ii. 27. equos a Neptuno obtinet.

Pelops, Byzantinus Romæ. Att. xiv. 8. *videtur negotium Byzantinorum curasse.*

Penelopa, N. D. iii. 23. uxor Mercurii, Panis mater.

M. Pennus, M. F. Brut. 28. in tribu natu agitavit C. Gracchum, pater fuit Consul cum Q. Aelio. Off. iii. 11. peregrinos exterminavit eamque ob causam reprehenditur.

Perdiccas, Tusc. v. 12. *Rex Macedoniae*, Archelai pater.

Pericles, Brut. 11. Xanthippi filius, Anaxagoræ discipulus, doctrinam cum eloquentia forensi primus conjunxit. Orat. ii. 22. orationes ejus extiterunt Ciceronis temporibus. Off. i. 40. collegam Sophoclem in praetura reprehendit. Orat. 4. cur ceteris oratoribus praestiterit. Off. ii. 17. reprehenditur a Demetrio Phalereo, quod tantam pecuniam in praetura illa propylaea conceperit. Off. i. 30. auctoritatem summam consecutus est sine ulla hilaritate.

Pericles, Verr. i. 33. Ephesius nobilis, Romam evocatur.

Peripatetici, Tusc. iv. 17. et 19. &c. eorum de affectibus sententia refellitur. Off. i. 25. laudant iracundiam, Cicerone improbante. N. D. i. 7. Fin. iii. 2. 12. et 13. re, an verbis a Stoicis discrepent.

Persa, Div. ii. 37. v. *Perses.*

Persa, de Div. i. 46. catellus L. Paulli, ex quo omen accipit L. Paullus.

Persæus, s. *Persæus*, N. D. i. 15. Zenonis auditor.

Perseis, de N. D. iii. 19. filia Persei, mater Pasiphaës.

Perses, Verr. i. 21. rex Macedoniae, Philippi II. fil. a quo *Persicum bellum dicitur, quod est Macedonicum secundum*. Tusc. v. 40. Paullum precatur, ne in triumpho ducat. N. D. ii. 2 ejus victoria nunciatur a Tyndaridis.

Persicus, N. D. ii. 44. sidus. iii. 19. ejus filia.

C. Persius, Orat. ii. 6. orator doctissimus, qui temporibus Gracchanis floruit, *vid.* Brut. 26. ei tributa est oratio, quæ sub C. Fannii nomine erat. Fin. i. 3.

M. Perpenna, sive potius Perperna, ut habent Manutius, Grævius. nam sic in numis, et fastis Capitol. vid. Græv. ad Rose. Com. 1. et Drakenb. ad Liv. xlv. 27. Or. ii. 65. judex in judicio Aculeonis a Gratiadiano abusus. *Consul a. DCLXI. Verr. i. 55. Censor. Q. Rose. 1. inter judices sedet in causa Q. Roscii comædi.*

Pescennius, ad Div. xiv. 4. Ciceroni in exilio bene facit.

M. Petilius, Verr. ii. 29. eques Romanus, negotiator in conventu Syracusano.

Q. Petillus, Pro Mil. 16. iudex in Milonem.

Petisius Urbicus. Phil. xii. 8. bonis suis effusus ad Antonium se applicuit. ibid. xiii. 2.

M. Petveius, Sext. 5. C. Antonii legatus, Catilinam persequitur. ad Div. xvi. 12. legatus Pompeii in Hispania. Att. viii. 2.

Petrus, Phil. xiii. 15. vide in Pætus. *Phædrus*, Or. i. 7. Div. i. 37. &c. Platonis Dialogus; qui a *Phædro* dicitur, quem vehementer Plato amavit, *Laërt.* iii. 29.

Phædrus, ad Div. xiii. 1. Epicureus, moriens obtestatur Patronem, ne ædes Epicuri alienari sinat. M. Ciceroni puero, ut philosophus, post, Philone cognito, ut vir bonus et suavis probatur. Carus est Attico. Att. xiii. 39. ejus libri quidam. *Laudatur etiam* Fin. v. 1. N. D. i. 33. Phil. v. 5. ejus filius Lysiades.

*Phætho*n, Att. iii. 8. ad *Q.* Fr. i. 4. nomen servi.

Phalaris, Verrin. v. 40. Centuripinus.

Phalaris, Offic. iii. 6. tyrannus. Div. i. 23. matris somnium. Verr. iv. 33. Pis. 18. &c. ejus taurus: (a *Timæo* inter fabulas relatus; male: ut docet *Diodor. Sic.* xiii. p. 211.) Offic. ii. 7. *Agrigentini* in eum impetum faciunt.

Phalereus, Divin. ii. 46. v. *Demetrius Phalereus*.

Phameas, ad Div. vii. 24. libertus, *Tigellii avus*. Att. ix. 9. moritur. ad Div. ix. 16. Att. xiii. 49.

Phania, ad Div. ii. 13. iii. 1. libertus *Appii Pulcri*.

Pharnaces, Delot. 5. contra eum pugnatum cum Cæsare Deiotarus. cf. Att. xi. 21. 22. ad Div. xv. 15. de bello hoc Cæsaris cum *Pharnace* v. *Hirtius de Bell. Alex.* 34. sqq. Est *Mithridatis* filius.

Pharnaces, Att. xiii. 30. 44. servus librarius.

Phemius, Att. v. 20. 21. sq. vi. 1. musicus, cornicen. Ejus etiam mentio apud *Ovidium Amor.* iii. 7. 61.

Pherecrates, Phthiota, Tusc. i. 10. inducitur in *Dicæarchi* libro de animo.

Pherecydes, Tusc. i. 16. Syrius, non Syrus, ut est in edd. plerisque. Div. i. 50. Pythagoræ magister, hausta de puteo aqua terræ motum prædicit. Tusc. i. 16. primus dixit animos esse sempiternos. Vivit regnante Ciceronis gentili *Servio Tullio*. Ille est physicus *Pherecydes*, is, qui primus Theologus ut appellatus.

Pherecydes, Or. ii. 12. Historicus antiquior Herodoto; quem cave cum physico et theologo confundas. Historicus, Atheniensis fuit, *Darii Hytaspidae* temporibus. de utriusque ætate, et scriptis accurate disputat *Voss. de Hist. Gr.* iv. 4. de Physico inprimis *Menagius ad Laërt.* i. 116. sqq.

Phidias, Or. ii. 17. Tusc. i. 15. Or. 71. &c. signum Minervæ fecit, in cuius clypeum inclavit similem speciem sui, quod nomen inscribere non liceret.

Phidippus, Delot. 6. medicus Deiotari.

Phiditia, Tusc. v. 34. convivia Lacedæmoniorum, de quibus v. *Suidam* in *Lycurgo*. Veltrum loca de iis vide apud *Meurs. Alise. Lacon.* i. 9. 10. Probabile est, verum nomen esse *Philitia*, v. *Buherius ad Tusc.* l. c.

Philadelphus, Att. i. 11. nomen servi Attici.

Philadelphus Aanius. Phil. xiii. 12. prætorius, beneficio Cæsaris.

Philarchus, Verr. iv. 12. Centuripinus. v. 34. Haluntinus.

Phylargyrus, ad Div. vi. 1. libertus A. Torquati. Att. ix. 15. qui sit, non satis constat.

Phileros, nomen servi. pro Corn. i. ad Div. ix. 15.

Philius, Verr. iii. 34. Herbitensis.

Philippus, Alexandri pater, Offic. ii. 14. 15. ejus epistola ad filium, ut oratione multitudinem sibi conciliaret, non largitionibus. i. 26. filium superat facilitate et humanitate, a filio superatur rebus gestis et gloria. Tusc. v. 14. Lacedæmonii minatur per literas. Att. i. 16. omnia castella expugnari posse dicebat, in quæ assellus auro onustus ascenderet. de Fat. 3. jubetur oraculo, cavere in capulo quadrigulas.

Philippus, rex Macedonia, quocum bellum Maced. I. gestum est. Invent. i. 12. Verr. i. 21. a *Flaminio* vincitur. cf. Phil. xi. 7. Agrar. i. 19. 33. Offic. ii. 14. *Antigoni* filius. Filii vocem qui non concoquebant, quod sciebant, hunc *Philippum* *Demetrii* esse, non *Antigoni* filium, eiecerunt: sed restituerunt post e MSS. viri docti. v. *Manut. ad h. l.* Fuit autem *Philippus* *Antigoni* ejus, qui *Dodon* dicitur, filius privignus. Nam mortuo *Demetrio*, cum puer adhuc esset *Philippus*, tutor factus est ejus *Antigonus Dodon*. Is paullo post matrem *Philippi* duxit, et tutelam *Philippi* sapienter gessit &c. vid. *Justinus* xxviii. 3.

Philippus, Verr. iii. 34. Herbitensis.

Philippus, Flacc. 18. Temnites.

Philippus, ad Div. xiii. 28. Lacedæmonios.

L. Philippus, Q. F. e Marcius. Off. ii. 17. *Q.* filius. Sext. 51. vitricus Gellii, seditiosi hominis, fratris Consul L. Gellii. Plane. 21. in petitione tribunatus mil. repulsam tulit. Offic. ii. 21. tribunus plebis fert legem Agrariam, sed eam facile antiquari patitur, in ejus suasionem quædam nimis populariter et perniciose dixit. Muræ. 17. Brut. 45. in petitione Consulatus a M. Herennio vincitur. Rabin. 7. Consul eum Sext. Julio Cæsare. Or. i. 7. Consul tribuno M. Druso adversatur, et ab equitum partibus stat. Or. iii. 1. graviter in Senatum Consul in concione invehitur, et propterea a L. Crasso objurgatur, referente ad senatum Druso. Dom. 32. avunculum suum Censor in recitando senatu præterit Brut. 64. pro Cn. Pompeii bonis dicit senex. Att. viii. 3. in Cinnæ dominatione arma capere noluit. Manil. 21. de Cn. Pompeio dictum honorificum. Brut. 47. optimus suæ ætatis Orator post L. Crassum et M. Antonium. Or. ii. 61. Offic. i. 30. facetus. ibid. ii. 17. solebat gloriari, se sine ullo munere adeptum esse omnia, quæ amplissima putarentur. *de eo cape Agr. ii. 16. quem locum male Lauredanus de Cn. Lentuli Collega interpretatur*; de Or. ii. 54. Quint. 22. vide etiam L. Mareius.

L. Philippus, L. F. Q. N. Phil. iii. 10. vitricus Octavii. Har. Resp. 6. ad Div. i. 9. Consul eum Cn. Lentulo Marcellino.

L. Philippus, L. F. L. N. Phil. iii. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit. Phil. viii. 10. ad Div. xii. 4. legatus a senatu Mutinam ad M. Antonium flagitiose facit. ad Att. x. 4. v. 12. xii. 16. 18. male Manutius hunc cum patre confundit, ut ad Phil. iii. 10.

Q. Philippus, Balb. 11. exul Nuceria vixit. *An is, qui bis Consul fuit?* 4. DLXVII. DLXXXIV.

Q. Philippus, ad Div. xiii. 73. 74. Proconsul vocatur. Manutius intelligit Asiæ: quod probat Grævius.

Philistus, Syracusius, Div. i. 20. 33. historicus doctus et diligens, æqualis Dionysii tyranni. Or. ii. 13. 23. familiaris Dionysii, imitatur Thucydidem. Brut. 17. non habet amatores. Br. 85. *Q. Fr.* ii. 13. v. *Diodor. Sic.* xiii. p. 222.

Philo, Acad. iv. 6. Clitomachi auditor. Or. iii. 58. in Academia ma-

xime floret. Brut. 29. princeps Academicæ Quartæ Mithridatio bello cum optimatibus Atheniensium domo fugit, et Romam venit. Ciceronem auditorem habuit. ad Div. xiii. 1. ei valde probatur. Acad. iv. 4. ejus libri duo. i. 4. contra eum scribit Antiochus. Tusc. ii. 10. versibus loco utitur. ibid. 3. alio tempore philosophiam, alio rhetoricam docebat. Acad. i. 4. magister Antiochi. Tusc. v. 37. peregrinatur.

Philo, Architectus, Or. i. 14. Atheniensibus armamentarium fecit, *cujus mentio frequens antiquis. Loca veterum collecta vid. ap. Junium de Pictura in Catal. Artif.*

Philo, ad Div. ii. 12. viii. 2. libertus M. Cælii Rufi.

L. Philo, e Feturiis. in Cæcil. 19. quæstor C. Servillii. Ei negata est accusandi Servillii potestas.

Philoctetes, ad Her. iv. 30. Tusc. iv. 30. *Pæantis filius, cui Hercules moriens sagittas tradidit &c. Memoria lapsus Ciceronem, pro Pæante posuisse Pæantis filium, putabat Victorius Var. Lect. ii. 15. sed defenditur a Ciofano ad Ovid. M. ix. 229. ubi eadem dicuntur de Pæantis filio.*

Philodamus, Verr. ii. 44. Opuntius.

Philodamus, Verr. i. 25. Lampsacenorum princeps, a Verre vexatus et tandem occisus.

Philodemus, Fin. ii. 35. Epicureus, quem nonnulli Philodamum vocant, minus recte. v. *Mæneg. ad Laërt. x. 3. ad eum pertinet locus Horatii Sat. i. 2. 101. item intelligendus est in Pis. 22. v. Turneb. Adv. xxi. 15.*

Philodorus, Flacc. 22. Trallianus.

Philogenes, Att. v. 13. vi. 3. servus aut libertus Attici.

Philogenus, *Q. Fr.* i. 3. libertus *Q. Ciceronis*.

Philolaus, Or. iii. 34. Crotoniata, Pythagoreus, Archytæ discipulus.

Philotes, Alabandensis, ad Div. xlii. 56.

Philotimus, Att. ii. 4. iv. 10. ad Div. iii. 9. &c. libertus Ciceronis.

Philoxenus, Att. iv. 6. poëta Syracusanus, qui in lautumias conjectus est, quod Dionysii versus improbasset: educto e carcere eum alii ejus versus prælecti essent, sponte in carcerem reversus est potius, quam eos laudaret.

Philus, Att. iv. 16. cognomen L. Fulvii. Amic. 4. 7. 19. laudatur.

Phintias, Offic. iii. 10. Pythagoreus.

Phanix, Or. iii. 15. comes Achilles, disertus.

Phormio, Or. ii. 12. Peripateticus,

qui Ephesi vixit, ab Hannibale auditur et ridetur. c. 19. Phormionem dicuntur, qui de re præcipiunt, et discunt, quam non intelligunt.

Phoronis, Nat. D. iii. 22. Valentis uxor, Mercurii cujusdam mater.

Pictor, Or. ii. 12. v. *Fabius Pictor*.

Pierides et Pieriæ, Nat. D. iii. 21. Musæ ex Antiopa et Piero.

Pierius, s. *Pierus*, ibid. pater Pieridum novem ex Antiopa.

Pietas, Div. i. 43. ejus ædes Romæ.

Pilio, Att. iv. 4. &c. uxor Attici.

M. Pilius, Att. xiii. 31. ad Div. viii. 8. necessarius Attici, M. Servilium de repetundis reum facit.

Q. Pilius, Att. iv. 17. necessarius Attici.

Pilus, ad Brutum ep. 7. affert literas Bruti in senatum.

Pinarii Natæ, Div. ii. 21. nobiles. v. *L. Natta*.

T. Pinarius, ad Div. xii. 24. Att. vi. 1. viii. 15. amicus Ciceronis.

M. Pinarius, v. *Rusca*.

Pindorus, poeta, Or. 1. Fin. ii. 34. &c.

Pindorus, ad Att. xvi. 1. decumanus.

T. Pinnius, ad Div. xiii. 61. Cicero-nem heredem secundum et tutorem instituit.

Pippa, Verr. iil. 33. *Æschionis* uxor.

Pisistratus, tyrannus, Orat. iil. 33. homo doctus et eloquens, primus Homer liberos sic disposuit, ut nunc habemus. *Commemoratur etiam* Brut. 7. Seneet. 20. Att. viii. 16. Nat. D. iii. 33.

Piso, Att. xii. 2. argentarius.

C. Calpurnius Piso, Cæcin. 12. a-
etor *Æbutii* contra Cæcinam. Att. i. 1. Procons. Gallie. ibid. i. 13. 14. pacifi-
cator Allobrogum. Flacc. 39. a Cicerone
defenditur. Brut. 68. statarius et ser-
monis plenus orator. *Consul fuit cum*
M. Glabrione a. DCLXXXVI. Nescio an
hic est arbiter in causa Q. Roscii et
Fannii, Q. Rose. 3.

C. Piso, in Pison. 1. ad Quir. p. Red. 3. in Senat. 15. gener Ciceronis, Ponti et Bityniæ quæsturam pro soceri salute negligit. Brut. 78. ingeniosissimus, ora-
tor bonus: aliæ ejus laudes.

Cn. Piso, Sull. 24. Muren. 38. in
Tog. Cand. Catilinæ socius, quocum
eodem optimatum facere voluit.

L. Piso, qui primus Frugi dictus est.
Brut. 27. Verr. iil. 84. Off. ii. 21. primus
legem de repetundis tulit, Censorino et
Maunio Consulibus, a. DCIV. multarum
legum auctor et dissuasor. Font. 13. a

C. Graccho multa turpia in eum dicta.
Brut. 27. Or. ii. 12. Annales scripsit et
orationes. ad Div. ix. 22. ex ejus Anna-
libus laudatur: *peni deditos esse. Con-
sul fuit anno DCXX.*

L. Piso, L. fil. Verr. iv. 25. Prætor
in Hispania continentissimus, ibi inter-
ficitur.

L. Piso, Verr. iv. 25. L. F. L. N.
prætor fuit, et quidem Verr. i. 46. cum
Verre. in Cæcil. 20. P. Gabinium de re-
petundis accusat nomine Achaiæ.

L. Piso, Cæsoninus, Dom. 9. lege
Clodia Macedoniam accipit. ad Div. iv.
4. C. Cæsaris socer, mentionem facit in
Senatu de M. Marcello. Phil. i. 4. liber-
rimam orationem in senatu contra An-
tonium habet, sed eum pauci sequun-
tur. ad Div. xii. 22. non audet in Sena-
tum venire timore Antonii. Phil. viii.
10. x. 5. ad Div. xii. 4. legatus ad Anto-
nium ad Mutinam, flagitiose fecit. *Hic*
est Gabinii in consulatu collega, de quo
disce ex Or. in Sen. p. Red. 7. et tota
Pisoniana. v. et Cæsoninus.

M. Piso, Fin. v. 1. ejus, qui sequitur,
avus.

M. Pupius Piso, Calpurnianus, Dom.
13. adoptatur a M. Pupio. Verr. i. 14.
Quæstor L. Scipionis Asiatici, pecu-
niam publicam non attingit, quod a
Scipionis partibus dissentiebat. Plane.
21. in ædilitate petenda repulsam fert.
Flacc. 3. Hispaniæ prætor. Att. i. 13.
amicus Clodii operam dat, ut Rogatio
de sacris violatis, antiquetur. ibid. 14.
Ciceronis opera Syriam provinciam a-
mittit, quam spe jam præceperat. Phil.
iii. 10. provinciam sibi ab Antonio at-
tributam recusat. Or. i. 22. eloquentiæ
studiosus; secum habet Stasem Peri-
pateticum. Brut. 64. 67. qualis orator.
Fin. iv. 26. Stoicos facete ridet. ibid. v.
1. Nat. D. i. 7. Peripateticus. *Itaque*
inducitur utroque loco explicans rationem
Peripateticam de summo bono et Natura
Deorum. De eodem intellige locum Phil.
ii. 25. Cos. fuit a. CDXCII.

Pitharatus, Fat. 9. Archon Athenien-
sis, sub quo Epicurus mortuus est.

Pittacus, Sapiens, Or. iii. 15. Leg. ii.
26.

Pituanus, Att. iv. 15. homo pereru-
ditus, et Græcis literis deditus, famili-
aris Attici.

L. Platorius, Cluent. 60. Senator.

M. Platorius, M. F. Cestianus, Font.
5. M. Fontelium accusat. Cluent. 45.
Ædilis curulis cum C. Flaminio. ibid.
53. prætor cum Cicerone. *De hoc forte*
copiendum Platorianum incendium (A.
e. damnatio) ad Att. v. 20. quo etiam
Seius ambustus est, propterea, quod de

relinquitur in iudicium vocatus esset. Ex quo colligo, de repetundis damnatum esse Platorium, quod in hunc optime convenit, qui post præturam potuit provinciam obtinuisse. Numi hujus Platorii editi obvi sunt. v. Valens in fam. Platoria.

Plagiosippus, Herenn. iv. 31. Variantes Lectiones in hoc nomine docent, quam in eo hâserint librarii. Interpretes quidem L. Philippum Oratorem significari putant hoc nomine.

C. Ateius *Plaguleius*, ad Att. x. 8. Dom. 33. plebeius homo, e Clodianis operis.

Cn. *Plancius*, Att. i. 12. tribunus militum in Macedonia, C. Antonio eam obtinente, Sen. p. Red. 14. quæstor Macedoniae, provincialia ornamenta deponit, et Ciceronem tuetur. Planc. 1. reus sit de ambitu a competitore ædilitatis Latereuse, vid. argum. orat. ad Div. iv. 14. exuli spem redditus facit Cicero. Planc. 8. familia Plancia ex Atinati municipio fuit.

Cn. *Plancus*, Or. ii. 54. a L. Crasso defenditur. Cluent. 51. accusat M. Brutus, sed in Cluentiana est L. Plancius. Apud Quintilianum vero vi. 3. Cn. Plancus, non C. quod Holomannus in editione, nescio quâ, reperit. Plancus et Plancius permixti docebunt Var. Lect. Grav. ad Phil. vi. 4. De prænominibus idem intelliges ex sequentibus.

Cn. *Plancus*, e Munatius, L. F. ad Div. x. 6. laudatur. ibid. 11. 17. eo utitur L. Plancus interprete ad Lepidum, de republ. defendenda &c. Ad hunc scriptas putat Pighius ad a. dccx. quo Cn. Plancus Prætor fuit, duas epistolas, quæ sunt Att. xvi. 16. quod inscribuntur Prætori designato. Recte. Nam L. Plancus jam vivo Cæsare designatus Consul erat. Hæ autem epistolæ scriptæ sunt post mortem Cæsaris, ut ex ipsis intelligitur. sed in vulgatis inscribuntur L. Planco.

L. *Plancus*, L. F. ad Div. viii. 1. a Cæsare donatur magna pecunia. Phil. iii. 15. prætor Gallie transalpinæ ex lege Julia, Consui designatus. ad Div. x. 1. Consul designatus cum D. Bruto. ibid. 15. L. Antonium persequitur. ibid. 18. ad Lepidum se confert rogatu Laterensis. 11. Lepidi inimicus. omnia ei obsequia promittit, si remp. respicere vellet. De hoc Planco ejusque dubia fide et inconstantia, cognosci potest ex mutuis ejus et Ciceronis epistolis l. x. ad Div. Nescio quomodo acciderit, ut in vulgatis epistolæ l. x. inscriberentur Cn. Planco. Consul deinde fuit cum M. Lepido a. dccxi. De ejus

rebus agit Scharpfianus V. C. Alsat. illustr. ii. 1. 54.

L. *Plancus*, Phil. xi. 6. vid. T. Plancus.

T. *Plancus* Bursa, L. F. Cn. et L. Planci frater. Phil. xiii. 12. curiam incendit post eadem P. Clodii, cum tribunus pl. ipse esset a. dcc. v. Argum. Asconii in Milonianam. Phil. xi. 6. cum Antonio facit. Pollentia expellitur ab Aquila, et quidem crure fracto. ibi male vulgate habent L. pro T. Phil. vi. 4. omnibus sententiis maximo plausu condemnatus, de Vi, lege Pompeia, propter incensam curiam. cf. ad Div. vii. 2. rediit Romam; restitutus videlicet a Cæsare victore. sed hic quoque perperam exhibet Græviana L. pro T. Ex libello Var. Lect. apparet, operarum id vitium esse. ad Div. vii. 2. xii. 18. inimicissimus Ciceronis, a quo et accusatus de vi, damnatus est. Phil. x. 10. id agit, ut contra rempubl. restitutus esse videatur. ad Div. ix. 10. ejus ignorantia litterarum ridetur.

M. *Planius*, ad Div. ix. 13. eques Romanus.

Plato, Div. i. 36. apes in pueri labris consident. Fin. v. 29. Tusc. iv. 19. 23. Ægyptum et Magnam Græciam peragravit scientiæ causa. Acad. i. 5. philosophiæ Platonice descriptio et compendium. Acad. iv. 39. in Timæo putatur dicere, sed obscurus, nil moveri præter terram. ibid. 37. ex materia factum mundum a Deo æternum. Tusc. i. 17. de mundo et mente sententia. N. D. i. 12. in sententia de Deo inconstans, modo corporeum facit, modo incorporeum. ib. 10. rotundam figuram pulcherrimam putat. ad Div. i. 9. jubet in republica contendere, quantum probare possis, sine vi. &c. Leg. iii. 14. mutatis musicorum cantibus, mutari civitatis statum putat. Or. 3. quid de ideis statuatur. Or. i. 11. oratorem a reip. gubernaculis removet. Tusc. ii. 11. poetas e civitate sua ejicit. Att. vii. 13. ejus numerus obscurus. Or. 20. ejus dictio cur nonnullis poemata videatur. Off. i. 44. Dionem Syracusium instituit. Att. xiii. 21. libri ejus ab Hermodoro vulgantur. Rabir. Post. 9. ejus periculum apud Dionysium.

Plato, Sardinianus, ad Q. Fr. i. 2. 4. Epicureus.

Plator, Pison. 34. Har. Resp. 16. Dyrrhachinus, a L. Pisone venis incisus interfectus, accepta a Dyrrhachinis pecunia. Nobiles in Macedonia Platores: Inter duces Philippi regis est Plator ap. Liv. xxviii. 6.

A. *Plautius*, ad Div. xiii. 29. Prætor

Bithyniæ et Ponti. a. U. dccv. *Cesare II. Consule.*

Plautus, Poëta, Offic. i. 29. ad jocandum urbane et ingeniose aptus. Brut. 15. quando mortuus sit.

Plautus, Att. i. 16. iudex in iudicio Clodii de sacris violatis rei, absolvit Clodium. Videtur non verum sed fictum ad contumeliam nomen esse. v. Casaub. ad h. l. Forte ita appellat Lentulum Crus, quem inter iudices constat fuisse, qui Clodium absolverunt.

Pleurates, Pis. 34. Macedo, Platoris, de quo ante, comes, cum eo interfectus jussu Pisonis. Regulus Pleurates est ap. Liv. xxvii. 30.

A. Plotius Silvanus, Plane. 7. Ædilitatem cum Cn. Plancio petit. Att. v. 15. prætor, Marcello et Sulpicio Cons. Forte idem est cum eo, qui paulo post Bithyniam obtinuit. v. A. Plautius.

C. Plotius, Flacc. 21. Senator, Legatus in Asia fuit.

C. Plotius, Fin. ii. 18. Nursinus, eques Romanus.

L. Plotius, Arch. 9. poëta C. Mario jucundus.

Pola, Servius, ad Div. viii. 12. accusator.

Poleas, Verr. iv. 42. Tyndaritanus.

Polemarchus, Verr. iii. 23. Murgentinus.

Polemo, Acad. i. 9. Academiæ veteris philosophus, in disciplina Platonica nil mutat. Or. iii. 18. Xenocratis auditor, nil ab Aristotele dissensit. Acad. iv. 42. ejus scripta. de Fin. iv. 6. summum bonum putat, secundum naturam vivere.

Polemo, Acad. i. 9. Academiæ veteris philosophus, in disciplina Platonica nil mutat. Or. iii. 18. Xenocratis auditor, nil ab Aristotele dissensit. Acad. iv. 42. ejus scripta. de Fin. iv. 6. summum bonum putat, secundum naturam vivere.

Polemocrates, Flacc. 30. Apolloniensis.

Poles, Flacc. 18. Temnites.

Poles, Leg. ii. 13. augur. sed Davianiana habet Polyidus. Polles quidam commemoratur apud Suidam in Πίλλης.

Polyidus apud Homerum Iliad. i. 148. et de Div. i. 40.

Polla, ad Div. xi. 8. est Valeria Paulla, D. Bruti uxor.

Pollex, ad Div. xiv. 6. Att. viii. 5. xi. 4. servus Ciceronis. Sed Grævius legit Pollux. v. not.

Pollio, ad Div. i. 6. ix. 25. xi. 9. &c. cognomen Asinii, de quo supra.

Pollux, Div. i. 43. ejus sedes Tusculi. ibid. 34. ejus stella aurea Delphis posita.

Polyænus, Fin. i. 6. Acad. iv. 33. Geometra insignis, Epicuri familiaris, Epicuro assensus est, totam Geometriam falsam esse.

Polybius, ad Div. v. 12. Numanticum bellum scripsit. cf. Offic. iii. 32. Att. xiii. 30.

Polycharmus, Att. v. 11. prætor Atheniensium.

Polyctetus, Verr. iv. 3. nobilis statuarius. Or. ii. 16. Herculem finxit. Brut. 86. ejus Doryphorus. Tusc. i. 2. pictor et statuarius. v. Davies &c.

Polycrates Samius, Fin. v. 30. nihil adversi expertus est, nisi quod annulum amisit.

Polydorus, Or. iii. 58. Priami ex Hecuba minimus filius, de cujus fatis Virgil. Æn. iii. 49. et Ovid. Met. xiii. init.

Polygnotus, Brut. 18. pictor, Thasius, vixit circa Olymp. xc. Plin. xxxv. 8. v. Junius in Catal. Pict. &c. in superciliis pingendis excelluit. Lucian. Imagg. T. ii. p. 6.

Polyidus, Div. i. 40. Corinthius, augur, filio mortem prædicat. Homer. Iliad. i. 148.

Polyphemus, Tusc. v. 39. Cyclops Siculus.

Pompeia, ad Div. v. 11. P. Vatinii uxor.

Pompeii, Parcennii, Verr. iv. 11. Mamertini, civitate donati.

Pompeius Phrygio, Or. ii. 70. homo dives, cujus heres Scæurus fuit.

Pompeius Vindullus, Att. vi. 1. videtur Pompeii M. libertus esse.

A. Pompeius, Bithynicus, v. Bithynicus.

Cn. Pompeius Basiliscus, Verr. iv. 11. Mamertinus, a Cn. Pompeio civitate donatus.

Cn. Pompeius Philo, Verr. iv. 22. Tyndaritanus.

Cn. Pompeius Theodorus, Verr. ii. 42. Siculus.

Cn. Pompeius Strabo, (de cognominis causa v. Plin. H. N. vii. 12.) Sert. fil. in Cæcil. 19. T. Albucium, cujus quaestur fuerat in Sardinia, accensare vult, sed ei non permittitur. Verr. iii. 16. prætor Siciliæ. Font. 15. Balb. 22. bellum sociale gerit, in Consulatu a. dclxiv. et triumphat. Phil. xii. 11. In ejus exercitu tiro fuit Cicero. Brut. 47. mediocri orator. Cornel. i. homo diis nobilitatque invidus. vid. Plutarch. in Pompeio init. causam lege Varia dicit.

Cn. Pompeius Magnus, Cn. F. Sert. N. Act. i. in Verr. 10. ludos votivos dat. Manil. 4. bellum Sertorianum conficit. Verr. v. 2. dux contra fugitivos in Sicilia. Act. i. in Verr. 15. de potestate tribunitia restituenda fert. pr. Manilia Leg. tot. cum omnes perfecti Imperatoris numeros implere ostenditur, et de rebus gestis ejus agitur. Lege Manilia ipsi bellum Mithridaticum committitur. Sext. 27. ejus in Tigranem lenitas. Flacc. 28. Hierosolymis captus

nil ex fano attingit. Att. i. 14. prima redeuntis et bello Mithridatico concio nemini probatur. ibid. 12. ejus divortium eum Mucia probatur. ibid. 19. ad rogationem Flavii agrariam incumbit. Phil. ii. 10. eum a conjunctione cum Cæsare revocat Cicero. Att. ii. 16. dicit se Cæsaris leges probare, actiones ipsum præstare oportere. ibid. 19. laceratur edictis Bibuli. ibid. i. 16. a plebe Cneus Cicero dicitur, quod eum nimis diligeret. ibid. 14. laudibus Ciceronis invidet. ii. 3. Epicrates dicitur. ii. 17. Alabarches vocatur. ii. 9. Hierosolymarius. ii. 12. Quindecimvir. Har. Resp. 23. a Clodio vituperatur ad populum. Toto pene tribunatu ejus publico caruit. Quir. p. Red. 7. ejus in Cicerone revocando insignis opera. ad Div. i. 1. creditur Ptolemæum reducere velle. ibid. 5. Milonem defensens convicio populi jactatur. Offic. ii. 16. magnificentissima munera ejus in secundo Consulatu. ad Div. vii. 1. ejus ludi magnifici, in dedicatione theatri dati, describuntur et contemnuntur. Off. ii. 17. ejus theatra, porticus, templa reprehenduntur modeste: v. Tacit. Annal. xiv. 20. et ibi Lips. ad Div. viii. 11. ejus secundus Consulatus exagitur a C. Curione, trib. pl. Att. iv. 1. Dom. 7. ei Ciceronis sententia res frumentaria committitur cum imperio. ad Div. viii. 8. de provinciis Cæsaris statuere non vult. Att. i. 8. Themistocleo consilio utitur. ad Div. viii. 13. stomacho ita fastidioso et languente est, ut, quod sibi placeat, reperire non possit. Attic. vii. 11. reprehenditur, quod Cæsare adveniente urbem reliquerit. ad Div. iv. 7. copiam ejus et genus exercitus non probantur M. Marcello et Ciceroni. Att. viii. 3. initio belli Civilis nil agit sapienter et fortiter, omnia contra Ciceronis consilium. Cæsarem aluit, auxit et armavit. Att. ix. 13. de pace mittit ad Cæsarem. Tusc. iii. 27. fuga post pugnam Pharsalicam. ad Div. xii. 14. in fuga non recipitur a Rhodiis. Div. ii. 9. in solitudine Ægyptiorum trucidatur, et quidem ad montem Casium, ubi ejus tumultus fuit. Plin. H. N. v. 12. ubi vid. Hardus. Div. i. 14. multa eum fefellerunt. Phil. ii. 42. ejus domus et horti ad Antonium venere. Brut. 68. majorem dicendi gloriam consecutus esset, nisi gloriæ cupidus eum ad res bellicas abstraxisset. Offic. i. 22. frustra se tertio triumphaturum dicit, nisi Ciceronis beneficio triumpharet. &c. Milon. 25. Magnus vocatur. de quo cognomine quando datum v. Scalig. ad Euseb. p. 154. b. De rebus gestis in compendio

agit Plin. H. N. vii. 26. De liberis autem v. Bimardum Diss. i. c. 2. T. I. Thesaur. Inscript. Murator. p. 6. 299.

Cn. Pompeius, aller Magni fil. Att. xii. 37. Phil. xiii. 4. per Lepidum adducitur ad pacem.

Q. Pompeius, Auli (tibicinis) F. Brut. 68. Bithynicus dictus est, quod cognomen familiae mansit. Fuit Consul a. U. DCXII. de filio A. Pompeio Bithynico v. in Bithynico. biennio major Cicerone. doctus, laboriosus, actione parum jucunda.

Q. Pompeius Nepos, A. F. Brut. 25. Muren. 7. Verr. v. 70. homo novus, summos honores consecutus est. Fin. ii. 17. Off. iii. 30. inficiatur Numantinum foedus, quod injussu senatus populiq. fecerat anno DCXIII. post Consulatum anno ante gestum. Brut. 76. Censor cum Metello Macedonico. Font. 7. a Cæpionibus accusatus absolvitur. Amic. 21. ab eo capitali odio, C. Lælii causa, dissidet P. Scipio Afr. quod eum promississet Scipioni, se C. Lælii petitionem Consulatus adjuturum, semetipsum Consulem fecerat, ut commemorat Plutarch. in Apophi. p. 200. ex quo etiam intelligitur, hunc Pompeium tibicinis filium fuisse. Adde de eo Vellei. ii. 1.

Q. Pompeius, Q. F. A. N. Rufus. Or. i. 37. prætor urbanus a. DCXIII. familiaris Crassi et Antonii. Agr. i. 15. Consul cum L. Sulla, anno DCXV. Amic. 1. capitali odio a P. Sulpicio trib. pl. ejusdem anni dissidet, (a ejus emissariis etiam filius ejus interfectus est. v. Vellei. ii. 19.) cum ante amicissimi fuissent. Brut. 56. orationibus Ælii utitur.

Q. Pompeius Rufus, hujus Quinti, Q. F. A. Nepotis, nepos ex L. Sullæ filius, ejus Q. Pompeii fil. quem a Sulpicii emissariis interfectum diximus. Sull. 19. Att. iv. 16. Q. Fr. iii. 2. Messalam tribunus pleb. a. DC. et DCI. reum de ambitu facit. ad Div. viii. 1. inimicus Ciceronis, qui in causa Milonis diem dicere Ciceroni voluit. v. argum. Milon. Pediani. unde fama orta est, Ciceronem itinere in Ciliciam, ab eo exule interfectum esse. Quod comitiis Cons. perpetuo obviaret, in carcerem conjectum commemorat Dio Cassius lib. xl. p. 141. Anno post triumphatum de vi condemnatus est cum T. Planco. ad Div. viii. 1. Baulis exulat, in summa paupertate, qua eum M. Cælius idem, qui ante accusaverat, liberat, cogendo matrem Corneliam, ut prædia fidei suæ commissa redderet. Valer. M. iv. 2. hoc dicit Cælius: usque eo ambæneticam

facit, ut ego misereretur ejus esuriei, v. *Perizon. de L. Vocon. p. 141.*

Q. Pompeius, Sext. F. ad Div. xiii. 49. Curio commendatur.

Sext. Pompeius, S. F. Cn. Strabonis Fr. Brut. 47. summus Jctus, geometra et Stoicus. cf. Or. i. 15. iii. 21. Offic. i. 6. Phil. xii. 11.

S. Pompeius, Cn. Magni fil. Att. xii. 37. fugit in Hispaniam citeriorem. ad Div. xi. 1. nuncio de Cæsaris morte firmior futurus putatur. Phil. xiii. 6. Massiliæ versatur, ac Mutinam ire cum exercitu timet, propter veteranorum odium. Phil. v. 15. a M. Lepido civitati restituitur.

Sext. Pompeius Chlorus. Verr. ii. 8. civis Rom. de conventu Mamertino.

Pomptius, Offic. i. 11. Imperator, in cujus exercitu tiro fuit Catonis Censorii filius. *Sed alii hic legunt:* Popilius, quam lectionem recepit Grævius, et capiunt aut de C. Popilio Lænatæ, qui Consul fuit belli Maced. II. anno primo, aut de M. Popilio, qui Iaguriam biennio ante bellum Maced. II. obtinuit, et ibi bene res gessit. *Manutius pater autem legebat* Paullus Ænilius, quod probat fil. Aldus. v. *Chapman. ad h. l. in ed. Pearcii.*

Pompilius, Petit Cons. 3. amici Catilinæ.

Pomponia, Att. i. 5. soror Attiei.

Cn. Pomponius, Brut. 49. 57. 62. Or. iii. 13. qualis orator fuerit. Brut. 90. bello civili Sullano interit.

M. Pomponius, Offic. iii. 31. L. Manlio Dictatori, Torquati patri, diem dieit, sed actionem abiiecit, jure jurando motus, quod filio coactus dederat.

M. Pomponius, Div. ii. 29. Ad eum C. Græchus librum scripsisse, ex h. l. colligi potest. *Plutarchus in Gracchis p. 842.* fidissimum Gracchi hujus amicum fuisse dicit Pomponium, qui eum revocavit, cum sibi manus offerre vellet.

M. Pomponius, Dionysius, Att. iv. 15. libertus, junctus ex Attico et Cicerone.

T. Pomponius, ad Div. v. 4. &c. est Attieus.

C. Pomtinus, Catil. iii. 2. Flacc. 40. prætor Consule Cicerone. Prov. Cons. 13. Allobroges ex prætura vineit. v. *Dio xxxvii. p. 50. 51.* Att. iv. 16. Q. Fr. iii. 4. triumphum petit ex Allobrogibus victis, quem tandem per S. Galbam impetravit. *Dio xxxix. p. 120.* Pis. 24. necessarius Ciceronis. ad Div. ii. 15. iii. 3. xv. 4. legatus Ciceronis in Cilicia. Att. vi. 3. vitia ejus. *In hujus nominis orthographia magna est varietas in Gronoviana et Græviana.* de prov. Cons. 13. scribitur Pontinius, que

scriptura etiam in *Fustis* occurrit. v. *Pigh. ad a. Dexe. et in lapidibus.* v. *Græv. ad Att. iv. 16.* Att. vi. 3. Pomptinius. ad Div. ii. 15. Att. v. 1. Pomptinus. Catil. iii. 2. Pomptinus &c. eadem varietas est in edd. pr. v. etiam *Cortium ad Sallust. Catil. 45.* In lapidibus *Domianis* invenio bis Pomptinius. in *Gruterianis* contra est Pontinius.

Pontianus, Att. xii. 44.

Pontidius, Att. v. 21. vi. 1.

M. Pontidius, Or. ii. 68. Brut. 70. Arpinas, vehemens orator et volubilis, sed nimis stomachosus.

Pontinius, v. Pomtinus.

C. Pontius Samnis. Offic. ii. 21. Est imperator Samnitium, cujus ductu Romani coacti sunt fœdus Caudinum facere.

L. Pontius Aquila. ad Div. x. 33. legatus D. Bruti perit ad Mutinam. Att. v. 2. 3. 4. ejus villa in Trebulano. Fuit de percussoribus Cæsaris, cujus mentio etiam Att. i. 1. Phil. xiii. 2. vid. etiam Aquila.

T. Pontius, Fin. i. 3. Seneet. 10. Centurio robore insignis.

Pontius Titinianus. Att. ix. 19. a Pompeianis partibus ad Cæsarianas transit.

Popilia gens. Leg. ii. 22.

Popilio, Or. ii. 11. mater Q. Catuli, cui primæ mulieri hoc contigit, ut publice laudaretur mortua. Laudavit autem filius.

C. Popilius, P. F. is, qui Consul bis fuit. a. DLXXXIII. DXCv. Phil. viii. 8. ad Antiochum M. regem Alexandriam obsidentem mittitur. v. *Liv. xlv. 12.*

C. Popillius, Lænas, C. F. C. N. ad Her. i. 15. a Gallis obsidetur, ita discedit, ut impedimenta relinqueret, exercitum educeret, cum legatus esset L. Cassii Cos. a. DCXLvi. Leg. iii. 16. a Cælio legis tabellarie auctore opprimitur. v. *C. Lænas et infra, P. Popillius C. F.*

C. Popillius, P. F. ejus scilicet, qui a Graccho ejectus est. Brut. 25. non indisertus. Hunc autem, aut filium præto esse eum, qui Aet. i. in Verr. 13. de peculatu damnatus dicitur. *Hotomannus refert ad P. Popillium, de quo in Cluentiana. Male. Is de ambitu damnatus est, non de peculatu.*

L. Popillius, Cluent. 47. judex in judicio Juniano. Sed mihi dubium non est, quin sit, P. Popillius, legendum, ut est c. 36.

M. Popillius, M. F. Lænas, Brut. 14. Consul, a. cccxciv. Flamen Carmentalis, seditionem auctoritate et oratione sedat, unde Lænas dictus sit?

P. Popillius, C. F. *P. N. Verr.* iv. 30. *P. Rupili* collega in Consulatu, a. DCXXI. v. *Vell.* ii. 7. *Cluent.* 35. *Dom.* 21. a C. *Graccho* lege lata in exilium mittitur. *Quir.* p. *Red.* 3. *Sen.* p. *R.* 15. *Brut.* 34. restituitur rogatione L. *Bestie* trib. pl. *Brut.* 25. non indisertus. *Hunc putarunt Viri docti quidam intelligi pro Balbo* c. 11. ibique pro C. *Lænas esse legendum* P. *Lænas*, ut habet *Manutius*, inprimis cum de C. *Popillii* exilio nil ipsis constaret. *Neque absurda est ista conjectura.* Nam P. et C. in *Popillius*, atque eodem hoc confundi ex *Cluent.* 35. intelligitur, ubi olim C. legatur pro P. *Neque tamen C. rejecerim.* Potest enim intelligi de eo, qui a *Cælio oppressus* est, et sine dubio exulavit. vid. C. *Popillius* C. F.

P. Popillius, *Cluent.* 36. reus de ambitu, damnatur.

Porcia, Att. xv. 11. *M. Catonis* soror, *Domitii Ahenobarbi* uxor. ibid. xiii. 37. 48. ejus laudatio.

Porcina, *Herenn.* iv. 5. orator. est C. *Æmilius Porcina*.

Porcius, *Font.* 5. de cohorte M. *Fontei*, aut portitor.

L. Porcius Licinus, *Brut.* 15. Consul cum P. *Claudio*, ann. DLXIX. *Licinus scribendum esse, non Licinius, recte monent Viri docti ad Liv.* xxxix. 32.

L. Porcius Nasica, Or. ii. 64. ejus factum responsum *Catoni Censori* datum.

Porsena, *Sext.* 21. eum interficere conatur Q. *Mucius*.

Portunus, *Nat. D.* ii. 26. *Deus*, a portu dictus.

Posides *Matro*, *Solentinus*. *Verr.* ii. 42.

Posidonius, *Offic.* iii. 2. *Panæti* discipulus. Att. ii. 1. commentariis *Ciceronis* Græcis de Consulatu suo absterretur a scribendo de eodem. *Tusc.* ii. 25. dolores fortiter fert. *Nat. D.* i. 44. liber v. de natura deorum. *Div.* i. 3. quinque libros de *Divinatione* edidit. ibid. ii. 21. prognosticorum easus persequitur. ibid. ii. 15. statuit homines ad hostias deduci vi quadam sentiente et divina per totum mundum fusa. ibid. i. 30. ii. 15. morientes divinare putat. *Nat. D.* ii. 34. ejus sphaera. ibid. i. 3. instituit *Ciceronem*. Att. ii. 1. *Rhodi* vivit. *Fat.* 3. ejus sententia de fato reprehenditur.

Posidonus, *Verr.* iii. 42. legatus *Thermitanorum*.

Postumia, ad *Div.* iv. 2. Att. v. 21. *Servii Sulpicii* uxor.

Postumius, ad *Div.* vi. 12. *Cæsaris* familiarissimus. Att. v. 21. xv. 2. pro-

curator ludorum *Octavii*, sed ibi *Postumus* dicitur.

Postumius Cominius, *Balb.* 23. Consul cum Sp. *Cassio* a. cclxx.

P. Postumius, *Fin.* ii. 22. homo voluptuosissimus. *Daviscus* recepit ex emendatione *Scaligeri* C. *Hirrius* *Postumius*.

A. Postumius Albinus, *Verr.* i. 41. Censor cum Q. *Fulvio* a. DLXXIX.

A. Postumius, *Nat. D.* ii. 2. Dictator in bello cum *Tusculanis*, a. cclvii. quo anno et Consul cum T. *Virginio* fuit.

C. Postumius, *Div.* i. 33. *haruspex*.

Cn. Postumius, *Verr.* i. 39. *Civis* *Rom.* qui *Verris* pecunias extraordinarias tractavit. vid. *Cicerone*.

Cn. Postumius, *Muren.* 27. subscriptor *Sulpicii* contra *Murenam*, præturam petit *Cicerone* Consule.

M. Postumius, *Verr.* ii. 18. quæstor *Verris*.

P. Postumius Tubertus, *Leg.* ii. 23. v. *Tubertus*.

P. Postumius, ad *Div.* iv. 12. familiaris M. *Marcelli*.

Q. Postumius, *Verr.* i. 39. *Civis* *Rom.* qui *Verris* pecunias extraordinarias tractabat. v. *Curtius*.

Q. Postumius, *Dom.* 44. s. potius, ut est in prima *Manutiana* et *Græviana*, Q. *Seius* *Postumus*.

Sp. Postumius, *Sen.* 12. Consul cum T. *Veturio*, a. ccccxxix.

T. Postumius, *Brut.* 77. bonus orator, bellator acerrimus, juris publici peritissimus. Prætor fuit, a. DCXCVI. v. *Postumus*.

Postumuleus, ad *Div.* vi. 10. cognomen familie *Romanæ*.

Postumus, Att. vii. 15. ei *Sicilia* decernitur a *Senatu* initio belli civilis. *Corradus* de T. *Postumio* intelligit, de quo ante. *Pighius* ad a. DCXCVI.

Postumus, cognomen *Rabiriorum*, *Curtiorum*. &c.

Potamo, in *Cæcil.* 9. scriba Q. *Cæcilli* quæstoris in *Sicilia*.

P. Potitius, *Verr.* i. 51. Senator.

Præcilius, ad *Div.* xiii. 15. pater et filius.

Praxiteles, de *Div.* i. 36. cælator. ubi tamen *Winkelman*, *Hist. artium* p. 343. legendum videtur *Passiteles*. ibid. ii. 24. *Praxitelis* capita. laudatur præterea ad *Herenn.* iv. 6. *Verr.* iv. 2. &c.

Precianus, ad *Div.* vii. 8. Jctus, apud *Cæsarem* gratus et *Ciceronis* amicus. Nomen indicat e gente *Precia* in aliam transisse adoptione.

L. Pretius, *Verr.* v. 62. eques *Rom.* negotiator *Panormitanus*.

Procius, Att. iv. 15. 16. reus condemnatur. *Idem memoratur* ad Q. Fr. ii. 8. q. 1. *negat Manutius Prociam familiam esse. sed rectiora edoctus ab Ursino, mutavit dein sententiam.* v. *Ursin.* ad Att. l. c. *Fuit quæstor* a. dcccvii. *tribunus pleb.* a. dcccviii.

Procius, Att. ii. 2. *Historicus, qui multa scripsit, et Attico in pretio fuit.* *Ei Cicero præfert Dicaarchum; ex quo colligas, eum Geographica scripsisse.* *Ejus mentio etiam apud Varron. de L. L. iv. et Plin. vii. 2. v. Voss. de Hist. Lat. i. 12.*

Procles, Div. ii. 43. Eurysthenis frater geminus, rex Lacedæmoniorum.

Proculus Julius, Leg. i. 1. ei Romulus apparet, et se Quirinum nominari jubet.

Procyon, Nat. D. ii. 44. sidus.

Prodicus Chius, Nat. D. i. 42. sententia de diis Deos tollit. *Pro Chius, edidimus cum Davisio Ceus.* v. *Menagius ad Laërt.* ix. 50. Or. iii. 32. de natura rerum scripsit. de Hercule Prodicio v. in Hercules.

Prometheus, ad Herenn. iv. 6.

Sext. Propertius, Dom. 19. *Propertii sunt gentis Aureliæ.*

Protagoras, Nat. i. 23. Abderites, Athenis ejicitur, et libri ejus comburantur. Brut. 12. locos communes scripsit, et rerum singularum laudationes vituperationesque. Or. iii. 32. de natura rerum scripsit. Nat. D. i. 1. de diis dubitat.

Protagoras, Att. ii. 21. Jalysum fecit. Brut. 18. pictor. *Cauneus, circa Olymp. cxii. floruit. de eo vid. Plin. xxxv. 10.*

Protagoras, ad Div. vii. 1. M. Marii lector.

Prusias, Rex Bithyniæ. Div. ii. 24. apud eum Hannibal exulat. *Negat se audere, quod exta prohibeant.* de eo v. *Liv. xlv. extr. Epit. 51.*

Pseudophilippus, Agr. ii. 33. *quocum bellum Macedonic. III. gestum est.*

Ptolémæus, Lagi fil. Div. ii. 66. Dux Alexandri, venenato telo lectus, cum ex doloribus moreretur, radícula Alexandro somno oblata servatur.

Ptolémæus, Offic. ii. 23. Alexandrinus hospes Arati Sicyoniæ. *Est rex Philadelphus.*

Ptolémæus, Dom. 7. rex Cypri, regis Alexandrini, frater minor, lege Clodia per Catonem regno ejicitur. Flacc. 13. *Sext. 26.*

Ptolémæus, Tuscul. v. 34. laudat cibarium panem. *Rex Ægypti, nescio qui.*

Ptolémæus Auletes, Rab. Post. 2. regno pellitur. pecunias sumit a Rabijs

Postumo. ad Div. l. 1. seqq. ab Alexandrinis regno pulsus, a Senatu R. restitutionem in regnum petit. Cui id negotii detur magna controversia fuit. cf. *Dio Alexandrinus.* Q. Fr. ii. 10. ejus lectica Aniciana.

Q. Publicenus, Q. Fr. i. 2. 4. Ei statua decernitur in Asia. Dignus honore illo. Sed videtur scriptura vitiosa esse. nam hoc nomen latinum non est, saltem non gentis nobilis.

Publicius, Div. i. 50. vates.

Publicius, Catil. ii. 2. socius Catilinæ.

C. Publicius, Or. ii. 67. ejus dictum de P. Munimio.

Cn. Publicius, Menander, Balb. 11. Græcus, libertinus, qui cum legatis Romanis in Græciam missus est, lege lata ita civitatem habuit, ut civis esset, si domum redisset, et inde Romani revertisset.

L. Publicius, Quint. 6. venalitiarius, s. mango.

Q. Publicius, Clu. 45. prætor.

Pubilia, Att. xii. 32. Ciceronis post Terentiam uxor.

Pubilius, Att. xii. 7. socer Ciceronis, et Pubilii pater, vel frater.

Publius Syrus, ad Div. xii. 18. mimus. Att. xiv. 2.

Publius, ad Div. xvi. 22. *quidam de Clodio intelligunt, sed rectius Corradus, de creditore Ciceronis, in quo locus est; sed Att. ii. 7. est Clodius.*

Pulchellus, Att. ii. 1. &c. Clodius.

Pullus Numitorius, Fin. v. 22. Fregellas prodidit.

Cn. Pupius, ad Div. xlii. 9. in operis societatis Bithynicæ.

M. Pupius, Dom. xiii. adoptat Pisonem.

Pylades, Fin. ii. 24. amicus Orestis, a quo c. 26. Pyladea amicitia.

Pyrrho, Fin. ii. 11. 13. Offic. i. 2. de summo bono sententia. Tusc. ii. 6. sententia de dolore. Fin. iv. 16. virtus. ab eo dicti Pyrrhonii. Or. iii. 17.

Pyrrhus, Div. ii. 56. Æacides. ad Div. ix. 25. ejus libri de re militari. Muren. 14. de eo triumphat M'. Currius. Offic. ii. 7. ad eum Macedones universi se conferunt, Demetrio relicto. ad Div. v. 12. bellum Pyrrhi scripsit Timæus. Parad. vi. 2. Fabricio pecuniam frustra offert. Amic. 8. ab eo propter probitatem non alieni sunt Rom. animi. Sen. 6. a fratre cum Pyrrho abstrahit Romanos Appius Cæcus.

Pythagoras, Tusc. i. 16. Pherecydis discipulus. Or. ii. 37. Tusc. iv. 1. junior est Numa Pompilio. Fin. v. 29. Tusc.

iv. 19. 25. *Ægyptum* peragravit, et *Magos Persarum* adiit. Acad. iv. 37. ex numeris et Mathematicorum initiis omnia esse putat. Nat. D. i. 11. Deum esse animum per mundum permeantem ejusque particulas animos nostros. *ibid.* iii. 11. ad harmoniam canere mundum statuit. Divin. i. 3. magnam auctoritatem tribuit divinationi. Offic. i. 17. ultimum in amicitia putat, ut fiat unus e pluribus. Tusc. i. 25. summæ sapientiæ credit fuisse, imponere rebus nomina. Offic. i. 30. siue ulla hilaritate summam auctoritatem consequitur. Tusc. v. 3. cum *Leonte* de philosophia sermo. Nat. D. iii. 36. Musis bovem immolavit, invento theoremate de ratione quadrati subtensa in triangulo rectangulo ad quadrata reliquorum laterum. Sic etiam tradit *Vitruv.* ix. 2. alii autem hec ut omnes immolantem dicunt. v. c. *Laërt.* viii. 12. v. *Intt. ad Laërt. et Davis. ad h. l.* Fin. v. 2. *Metaponti* moritur. &c. Tusc. iv. 1. ejus philosophiæ Romæ vestigia.

Pythagorei, Div. i. 30. quare fabis abstinnerint. Tusc. i. 17. sententiarum suarum rationem reddere non solent; ab iis *Plato* sententiam de animorum immortalitate hausit. *ibid.* iv. 2. v. 39. siliis utuntur et cantu. Nat. D. i. 5. eorum, Ipse dixit. de *Senect.* 11. vesperi commemorant, quid interdum egerint, audierint, dixerint. &c.

Pythia, Divin. i. 19. 36. eam terræ vis concitabat.

Pythius, Offic. iii. 14. argentarius *Syracusanus*, Canium equitem R. circumvenit.

Pythodorus, Flacc. 22. *Trallianus*.

Q.

Querela, ad Div. vi. 6. liber *Cæcinæ*, laudatur.

Quinquatrus, ad Div. ii. 12. xii. 25. solennia in honorem *Minervæ*, majora mense *Martio*, minora *Idibus Junii*. v. *Ovid. Fast.* vi. 651.

C. Quintilius, *Cluent.* 62. eques Roman. in agro *Falerno*.

P. Quintilius Varus, *Quint.* 17. *Juria civilis peritus fuit, ut ceteri, quibus jungitur.* *Pighius* ad a. dclx. putat esse eum, qui in *Cluentiana* commemoratur. v. in *P. Quintius Varus*.

Sext. Quintilius, p. Red. in Senat. 9. prætor *P. Lentulo Spinthere* consule.

C. Quintius, *Quint.* 3. et 49. frater *P. Quintii*, pro quo est oratio.

L. Quintius, *Cluent.* 27. *Tribun.* pl.

L. Lucullo et *M. Cotta* Obs. a. U. dclxxix. patronus *Oppianici*, qui concionibus invidiam judicio *Juniano* conflavit. *Brut.* 62. in concionibus turbulentus. idem videtur, qui Att. vii. 9. appellatur familiaris *Ciceronis*.

L. Quintius Cincinnatus, *Senect.* 16. aranti nunciatur, eum dictatorem esse factum. Ejus jussu magister equitum *C. Servilius Sp.* *Melium* interfecit.

Num. Quintius, *Sext.* 38. tribunus plebis *Clodianarum partium*, *Lentulo Spinthere* Cos. una cum *Attilio Serrano*. *ibid.* 33. eum omnes irridendi causa *Gracchum* vocabant: vel, quod popularis videri vellet, vel quod filius *Gracchi* insitui, ut *Abramio* videtur: quem vid.

P. Quintius Varus, *Cluent.* 19. homo summa religione et auctoritate. Sed *Lambinus*, *Merula* alique volunt legi: *Quintilius*. Etiam *Pighius* ad a. dclx. hunc locum refert ad *Quintilium*, de quo supra. *Varus* est cognomen *Quintiliorum*, non *Quintiorum*. Sed *Codd.* nil variant.

P. Quintius, pro quo est oratio, ex qua de eo cognosci potest.

T. Quintius Fiamminius, Att. xii. 5. Consul cum *M. Acilio*, a. U. dclm.

Quintius Gallus, ad Div. xiii. 43. nonnullis etiam *Gallius*. Videtur legatus aut præfectus *Q. Philippi Asiæ* proconsulis. conf. 73. et 74. Nam ei commendatur, qui negotiatur *Philomeli*, quod est oppidum magnæ *Phrygiæ*, conf. ep. 49.

Quirinus, Offic. iii. 10. *Romulus*. Att. xii. 43. xiii. 28. *Quirino* sive *Cæsar*.

Quirinalia, ad Q. Fr. ii. 3. 13. Solennia in honorem *Romuli*. v. *Ovid. Fast.* ii. 513.

R.

Rabirius, Acad. i. 1. malus auctor philosophiæ Latinus. Ab hoc sine dubio diversus est præstans poëta *C. Rabirius*, qui etiam *Ovidio* laudatur: magni *Rabirius* oris. v. *Vossius Hist. Lat.* i. 21. et alius, fortasse medicus, ap. *Plin. H. N.* xxviii. 7.

C. Rabirius, *Rabir.* Perd. 2. *Satur-ninum* trib. pl. interfecisse dicit *Labienus*, et propterea accusat. *Pison.* 2. a *Cicerone* defenditur. Att. i. 6. domum *Neapoli* habet, vendit.

C. Rabirius, *Postum.* 1. 2. eques Rom. filius *C. Curtii naturalis*, *Rabirius* per adoptionem. Accusatus de residuis, damnato *Gabinio*, a *Cicerone* defenditur.

L. Rabius, Verr. i. 34. *Marianus*, transfugit ad *Mithridatem*. ab eo cum *L. Magio* mittitur ad *Sertorium*. proflito deinde *Mithridate*, ad Romanos rediit, et *Roma* et *Myndi* habitavit. *Asconius* habet *Phanius*: unde *Fannius* edidit *P. Manutius*. alii *Fabius*. *Appian*. *Cell*. *Mithrid.* p. 364. ed. Toll. *Δὲς Ἀσώνιος, Μάνις* vs (non *Mammius*, ut *Hotomanus* profert ad *Cic.* l. c.) καὶ *Φάνιος Μ. Σπυδάειος* *Ἰουδοῦς συμμαχῆσαι τῷ Σερτόριῳ*. &c.

Rabocentus, *Pison*. 34. *Bessicæ* gentis princeps, a *L. Pison*e securi percussus est.

L. Rabonius, Verr. i. 50. ædis Castoris sarta tecta tuctur. &c.

L. Racilius, Verr. ii. 12. ad *Div.* i. 7. *Tribunus* plebis *Marcellius* et *Philippo* *Coss.* cf. ad *Q. Fr.* ii. 1.

Rarius, vel *Ranius*, *Att.* xii. 21. forsan liberius aut servus *Bruti*. *Ranii* nomen occurrit in lapide apud *Gruterum*.

Rebilus, vide *T. Caninius Rebilus*.

Regillus, cognomen *Æmiliorum*. *Att.* xii. 24. filius *Lepidi*, qui cum *Qu.* *Catulo* consul fuit, a. *DCCLXXV*.

Reginus, *Att.* x. 12. mari infero præfectus, a partibus *Pompeianorum* est. *Corrado* videtur esse *L. Minutius Basilus*, quem hoc muneri habuisse *Orosius* tradit l. vi. c. 15.

L. Regulus, ad *Div.* xiii. 60. e *Livineis*: (unde ejus libertus *Trypho* *L. Livineius* dicitur) familiarissimus *Ciceroni*.

M. Regulus, *Off.* i. 13. *Punico* bello primo captus a *Poenis* de commutandis captivis *Romam* mittitur. *Pison*. 19. ejus supplicium. *Att.* iii. 17. et cf. *M. Attilius*.

Remus, *Div.* i. 47. auspiciis capit. ii. 20. cum fratre *Romulo* et altrice bellua vi fulminis ictus concidit.

Remora, *Divin.* i. 43. dubitant *Romulus* et *Remus*, urbem ab se conditam *Romam*, an *Remoram* appellent.

Q. Iler, ad *Div.* xiii. 52. e familia *Marcia*, qui in causa *Pompeii* fuerat. *Videtur magistratus in Sicilia fuisse, quia ei Melitensis homo commendatur. Sed* *Orat.* ii. 28. est *Consul a. U. DCXXXVI.* quem defendit *Antonius*.

Rhinton, *Att.* i. 20. poëta *Comicus Tarentinus*: ex eo versus *Græcus*, v. *interpretes*.

Rhodo, ad *Div.* ii. 18. amicus *Q. Thermi*.

Romulus, *Divin.* ii. 20. cum fratre *Remo* et altrice bellua vi fulminis ictus concidit. *ibid.* i. 17. ii. 38. ejus lituus. *ibid.* i. 2. 48. augur cum fratre. *Nat. D.* iii. 2. auspiciæ constituit. *Leg.* i. 1.

dixit *Julio Procuro*, se *Deum esse*. *Balb.* 13. *Sabinos* recipit in civitatem.

L. Roscius, *Phil.* ix. 2. *legatus Romanorum*, a *Larte Tolumnio Fidenis* interfectus.

Q. Roscius, *Quint.* 24. *Q. Rose.* 7. eximie laudatur. de *N. D.* i. 28. per-versis oculis est. *Divin.* i. 36. amores et deliciæ *Ciceronis*. in *Solonio* circumspicitur serpentis amplexu. *haruspices* augurantur claritatem ejus. *Leg.* i. 4. senex tardiores fecit tibia. *Arch.* 8. ejus mors. *Divin.* ii. 31. &c.

Sex. Rosci, *S. Roscio* 6. ex *Amerino* municipio *municipes*. pater et filius. *vid. argum. orat.* *Off.* ii. 14. filius a *Cicerone* contra *L. Sullæ* dominantis potentiam defensus est.

T. Rosci, *Sext. R. G. Capito* et *Magnus*, *municipes Amerini*, propinqui *Sexti*, quorum opera pater *S. Roscius* interfectus, et filius accusatus est.

C. Rubellinus, ad *Div.* xii. 26. pro quo *Grævius* e *MSS.* reposuit *Rubellius*, quod jam *Ursino* in mentem venerat.

Rubria, ad *Div.* ix. 21. *Carbonis* ejusdam, *Ciceronis* amici, mater.

Rubrius, Verr. i. 25. minister *Verri* proquestoris. *Idem* videtur cum *Q. Rubrio* iii. 80.

L. Rubrius, *Cassinas*. *Phil.* ji. 16. ei testamentum subjeit *M. Antonius*.

P. Rubrius, Verr. iii. 57. eques *Rom.* in *Syracusano* conventu.

Q. Rubrius Varro. *Brut.* 43. a *Senatu* hostis cum *Mario* judicatus, acer et vehemens accusator.

Q. Rubrius, Verr. iii. 80. a *Verre* in *Sicilia*, torque, phaleris et corona donatur.

Rufio, ad *Div.* vii. 20. *Trebatii gentilis*: ut docet *Manutius ex inscriptione*.

Rufio, *Att.* v. 2. xiv. 14. est *Sempronius Rufus*. *Rufio* est diminutivum a *Rufus*. amabatur autem a *Cicerone*, ut ex epistola *Caëli* intelligi potest. de *Sempronio Rufo* *vid. infra*.

Rufus, ad *Div.* v. 19. est *L. Mescinius Rufus*. cogitat ad *Pompeium* transire. ep. 20. queritur, *Ciceronem* rationes provincie se non expectato ad *erarium* detulisse. xiv. 14. est *M. Cælius Rufus*, aut *Mescinius Rufus*.

Rufus, ad *Div.* ix. 24. amicus *Pæti*, dicitur de salute *Ciceronis* laborasse.

Rufus, *Orat.* ii. 69. vide in *Rutilius*.

Rufrenius, ad *Div.* x. 21. *legatus Lepidi* *Triumviri*, aut *Tribunus*, aut simile quid.

P. Rullus, *Agrar.* i. 5. *Trib. pl. Consule* *Cicerone*, qui *legem Agrariam* tulit, quam *Cicero* tribus orationibus dissolvit.

Est e Serviliis. De patre ejus vid. Plin. H. N. viii. 51.

P. Rullus, atius etiam trib. pleb. est. pro Dom. 16.

Q. Fabius Rullus, Phil. v. 17. admodum adolescens consul fit. vide Manut.

Rupa, ad Div. ii. 3. libertus Curionis.

A. Rupilius, Cluent. 63. medicus.

*Rupilius, Off. i. 31. histrio, Antio-
pam sibi eligit.*

P. Rupilius, Verr. iv. 50. Læl. 11.

P. Popillii Lænatii collega in consulatu.

*a. U. DCXXI. questionem exercent in
eos, qui cum Græcis fecissent: utun-
tur consilio Lælii. De ejus acerbitate in
ea questione vid. Fell. ii. 17. Verr. ii.*

*13. Consul in Sicilia, a quo lex Rupilia,
seu Leges Rupiliæ. bellum servile op-
pressit. vide Sigon. et Pigh. ad h. a. v.*

in P. Rutilius Rufus.

P. Rupilius, P. F. Menenia. ad Div.

*xiii. 9. eques Rom. magister societatis
Bithynicæ, Crassipede Quæstore.*

*M. Rusca, Or. ii. 65. e Pingriis,
trib. pl. (a. U. DCXXII.) tulit legem
annalem.*

Ruscio, Mil. 22. servus.

*C. Ruscus, Brut. 74. accusator ve-
tus, Sisennam ridiculum facit.*

C. Rusticellus, Bononiensis, Brut. 46.

*exercitatus in dicendo et natura volu-
bilis.*

*Rutitia, Att. xii. 20. C. Cottæ mater,
Publii Rutilii soror.*

*C. Rutilius Rufus, Brut. 40. famili-
aris Scaevolæ, in Cæcil. 21. subscriptor*

*P. Lentuli principis senatus in accusa-
tione M' Aquillii.*

*L. Rutilius, Læl. 20. eum Consu-
lem efficere Scipio non potest, cum
fratrem Publium fecisset. nisi vero le-
gendum Rupilius. vid. in P. Rutilius.*

L. Rutilius, Cluent. 65.

*M. Rutilius, ad Div. xiii. 8. a Cæsare
præfatus agro in Gallia Cisalpina di-
videndo.*

*P. Rutilius Læpus, Font. 15. L. Julii
Collegæ in Consulatu a. DCXXIII. bellum
sociale gerit, in quo perit.*

P. Rutilius Rufus, M. F. Brut. 29. 30.

*Orator, de Jure respondet. orationes
ecripit, et de jure. Panætii auditor,
prope perfectus in Stoicis. repulsam in
Consulatu fert. pro se ipse dixit a Scau-
ro accusatus. Or. ii. 69. a Scauro com-
petitore ambitus accusatus, a quo victus
in petitione erat, eundem ipse accusat.*

*Off. ii. 13. adolescens innocens, juris
peritus habitus est, quia frequentabat
P. Mucium. Plane. 21. in petitione tri-
bunatus pl. repulsam tulit. Or. i. 40.*

tribunus pl. eo anno, quo fœdus Man-

cinus cum Numantinis fecit. Rabir.

Perd. 7. contra Saturnium stat. Offic.

*iii. 2. Panætium de prætermisiss non
reprehensum dicit, propter eorum, quæ
perfecisset, præstantiam. Fin. i. 3. li-
bros edidit. Att. iv. 16. inductus a Ci-
cerone in libris de republica. Or. i. 53.*

*Brut. 30. damnatur, quia nimis te-
nuiter se defendi voluit et a se aliisque
defensus est. Balb. 11. damnatur ab
equitibus, quod in Asia quæstor pro-
vinciales a publicanorum injuriis defen-
derat. Smyrnæ in exilio vixit. cf. Nat.*

D. iii. 32. et Tacit. Ann. iv. 43. Font.

13. injuste damnatus est. Rabir. Post.

*10. crudelitatem Mithridatis effugit,
mutato habitu Romano et Græco as-
sumto. Laudatur l. c. Pison. 39. Scaur.*

fr. 2. Si vera est lectio, Tusc. iv. 17.

*ubi dicitur P. Rutilius leviter ægro-
tans mortuus esse ob fratris repulsam;*

de hoc accipiendum esse puto. Nam Læl.

*20. L. Rutilius Publ. frater repulsam
tulisse docetur. Alium autem P. Ruti-
lium ei fratrem fuisse, qui quod Pub-
lius petens cum Scauro repulsam tulis-
set, mortuus sit, ut videtur Davisio, vie
mihi persuadere. Sed Manutius legit*

*P. Rutilius. Etiam Læl. l. c. Rutilius
pro Rutilius legunt Vici docti. v. Pi-
ghius ad a. DCV. DCXXI. qui et hic et
alibi hunc locum semper ita profert, tam-
quam Rupilius legatur. P. Rutilium
Africani amicitia ad Consulatum perve-
nisse, cum tenui loco natus esset, de eo
convenit. Ea ipsa res facit probabile, ibi
legendum Rupilius. Nam Rutilium Afri-
cani Scipionis opera Consulatum conse-
cutum, nemo demonstrare poterit. Itaque
mihi valde fit verosimile, et in Tuscu-
lanis et in Lælio Rupilius esse reponen-
dos, idque placet etiam Buherio ad Tusc.
l. c. et pluribus defendit Drakenb. ad
Liv. Epit. 59.*

*P. Rutilius, Cæcin. 10. testis in Cæ-
cinam; homo nullius fidei.*

S.

*Sabazia, N. D. iii. 23. sacra Bacehi,
qui ipse Sabazius dicitur.*

*Sabazius, de Leg. ii. 15. eum Ari-
stophanes ejici vult, tamquam peregrin-
um Deum.*

*L. Sabellius, Brut. 34. a L. Cæsare
leno ex lege Aquillia de justitia accu-
satur.*

*Sabidius, petit. Cons. 2. homo ob-
securus, quem competitor Q. Ciceronia
in prietura ad tabulas posuerat, cum
alium anicum honestum non haberet.*

Sabidia est etiam up. Donium in lapide

l. 164. et Sabidius in Gruterianis lapidibus non unus.

Sabinus Reatinus, Sext. 37. ex operis Clodianis, a quibus P. Sextius pene interfectus est.

C. Sacerdos, e Licinius: Verr. i. 10. prætor Siciliæ ante Verrem. Planc. 11. legatus Q. Metelli in Creta. Consulatum petiit cum Cicerone. vid. Ascon. argum. or. in Tog. Cand. De ejus prætura urbana et Siciliensi multa sunt in Verriis.

Sadala, Verr. i. 24. rex Thraciæ: ad eum a Cn. Dolabella mittitur C. Verres. *Sabinus*, Cluent. 25. Attellanus.

Salaco, ad Div. vii. 24. Nomen hominis cujusdam in paupertate superbi: unde h. l. Hermogenes Tigellius *Salaco* dicitur.

Q. *Salassus*, ad Div. vi. 18. P. Curtii frater, e gente Postumia, si quidem germanus Curtii frater fuit. Provinciam obtinuit e prætura a. U. dcc.

Sallii, de Div. i. 17. Sacerdotes Martis. in eorum curia situs lituus inventus est integer, cum ea deflagravisset. ab iis Att. v. 9. dicitur Saliaris modus, de conviviis epiparis et magnificis.

Salinator, Or. ii. 67. est Livius, qui in Censura a. U. dxlix. hoc cognomen primus accepit. Liv. xxix. 37. Tarento amisso bello Punico II. arcem retinuit. Liv. xxvii. 25. v. in Livius. Brut. 18. Senensi prælio ludos Juventuti vovet.

Sallustius scripsit Empedoclea ad Q. Fr. ii. 11. extr.

C. *Sallustius Crispus*. Att. xi. 20. ei Cæsar ignovit. de inimicitia inter ipsum et Ciceronem, et orationibus, quas contra se invicem dixisse putantur, v. Corrad. Quæst. p. 113. sqq.

Sallustius Caninius. ad Div. ii. 17. proquestor Ciceronis, ad quem est epistola. Docti viri legendum existimant, Cneus, pro Caninius, ut sit P. Sallustii propinquus, de quo paullo post. v. Pighius ad a. U. dccii. sed Codd. nil juvant.

Cn. *Sallustius*, ad Div. xiv. 11. Att. xi. 11. amicus summus Ciceronis. In animo Cicero habet eum eo mittere filium ad Cæsarem, cum exularet.

P. *Sallustius*, Att. xi. 11. frater aut propinquus Cnei.

Cn. *Sallustius*, de Divin. i. 28. Ciceronis libertus. ad Div. xiv. 4. 11. laudatur. Att. i. 3. et 11.

Sext. Sallius, Agrar. ii. 34. Duumvir Capuæ.

Salvius, ad Div. ix. 10. ad Att. ix. 7. libertus Attici. ad Att. x. 18. libertus Hortensii filii.

Satur, Att. iv. 1. Dea, cujus templum erat prope domum Attici in colle

Quirinali. de quo vid. Plin. xxxv. 4. de Div. i. 47. Salutis augurium.

Samarius, Phil. xi. 2. exul, a quo interfectus est C. Trebonius, jussu Dolabellæ.

Sampsiceramus, Att. ii. 14. 16. 17. 23. est Pompeius. Ceterum est nomen Emesenorum Reguli. Strabo l. xvi. p. 1092. ed. Amel.

Sando, ad Div. iii. 7. pater Athenodori Stoici.

Q. *Sanga*, Pison. 31. Senator, de Fabia gente.

Sannio, ad Herenn. iv. 50. nomen servi.

Sapala, petit. Cons. 3. amicus Catilinæ, præco.

Sappho, Verr. iv. 57. ejus statua in Prytaneo Syracusano.

Sara, v. Siregius.

Sardanapatus, Fin. ii. 32. Tusc. Q. v. 35. epigramma in sepulchro ejus videt Aristoteles. De eo rege erudita est disputatio Buharii ad fin. notarum in Tusc.

Sarpedon, Div. ii. 10. filius Jovis. - *Saserna*, Phil. xiii. 13. amicus Antonii. Att. xv. 2. cum Matio et Postumio ludos procurat, ab Octavio institutos, in honorem Cæsaris.

Sassia, Cluent. 5. mater Cluentii.

Satrius, ad Brut. 6. legatus C. Trebonii.

Satrius Caninius. Att. i. 1. Casubonus putat esse equitem Roman., cujus, in libello de clavis Grammaticis, Suetonius mentionem facit. Cicero eum appellat fratrem P. Varii. Corruptum locum putant cum alii, tum Langius ad Cic. de Offic. iii. 18.

M. *Satrius*, de Offic. iii. 18. M. Minucii Basili sororis filius, et heres.

Saturnalia, Cat. iii. 4. Att. v. 20. xlii. 52. solemnia in memoriam aureæ ætatis celebrata a. d. xiv. Kal. Jan. *Saturnalia secunda* et *tertia*, cape de die secundo et tertio Saturnaliorum. vid. Gronov. ad Liv. xxx. 36.

Cn. *Saturninus*, Planc. 8. et 12. laudatur. ejus pater primus ex Atinati municipio Ædilis et prætor factus est. ad Div. viii. 14. accusatur a Cn. Domitio. xii. 26. heres Q. Turii.

L. *Saturninus*, de Har. resp. 20. Sext. 17. Quæstor Ostiensis, in annonæ caritate a procuratore rei frumentariæ anovetur et propterea popularis fit. Catil. iv. 2. C. Memmii interfecit. Sext. 47. a Q. Metello censore notatur. Dom. 31. Q. Metellum lege ex urbe ejecit. Rabir. Perd. 3. 6. ejus cædes, de qua tota oratio legenda. c. 11. a servo interficitur. Harusp. resp. ad Her. i. 12. it. iv. 22. &c. &c.

Saturnus, Nat. D. iii. 24. etymologia. ii. 20. 46. stella. iii. 17. ad occidentem maxime cultus est. iii. 24. vincitur a Jove filio.

P. Saurius, Qu. Rosc. 1. patronus Cluereæ, qui pro eo contra Q. Roscium comœdum dixit. Cluent. 38.

Satyri, Nat. D. iii. 17.

Satyriscus, Div. i. 20.

Satyrus, ad Att. xii. 22. Attici servus.

C. Sauscius, Rabir. Perd. 7. cum Saturnino Capitolium armatus occupat.

L. Sauscius, Att. i. 3. it. iv. 6. amicus Attici, Epicureus. ii. 8. in studiis laboriosus. cf. xiv. 18. xv. 4. xvi. 3.

Sara, *Decidius*, Phil. x. 10. it. xi. 5. e Celtiberia, a Cæsare civitate donatus et deinde Tribun. plebis factus. Phil. vii. 3. de grege Antonii, nebulo, Centurio &c. add. xiii. 13.

Serra, Att. xiii. 23. Cæsarianus, *Quintus Serra*, alii de Trebatio intelligunt. *J. F. Gronovius* ne sanum quidem locum putabat: emendare tentat *Tunallus epist. ad Middletonum* pag. 63. v. not. ad h. l.

Serra, Rabir. Perd. 11. servus Q. Crotonis Saturninum interficit et propterea libertate donatur.

Scævola, est cognomen Muciorum. Itaque Scævolas in Mucius quære.

Scenander, Cluent. 16. libertus Fabriciorum Aletrinatium.

P. Scandilius, Verr. iii. 58. eques Rom. Syracensis.

Scantia, femina. Milon. 27. In hoc nomine libri valde variant: alii Sentia, alii Sanctia, quorum illud probat Schottus in *Not. Cl.* iii. 13. Scantiae nomen frequenter occurrit in lapidibus Gruteri &c.

M. Scaptius, Att. vi. 1. negotiator Cappadociæ, frater ejus, quocum Cicero controversiam habuit in provincia. Ei præfecturam defert Cicero.

Scaptius, Att. v. ult. vi. 1. 2. &c. negotiator, frater Marci, præfectus Apuli in Cilicia, controversiam pecuniariam cum Salaminis habet, et multum Ciceroni Proci. molestiar offert: quæ res his epistolis narratur.

P. Scapula, Quint. 4. fenerator. Scapulæ cujusdam horti commemorantur. Att. xii. 37. Scapulæ autem sunt e Quintiis. v. *Harduin.* ad *Plin.* vii. 53. Itaque Scapulæ, quibuscum decidit Quintius, gentiles ejus videntur fuisse.

Scapula, ad Div. ix. 13. auctor seditionis in Hispania ulteriori, confirmatæ a Pompeio filio. de ejus interitu vid. *Hort. Bell. Hisp.* 33.

Scentius, Phil. iii. 6. sunt ex Aricia.

Scato, Dom. 44. homo obscurus, Clo-

dianus, e Marsia, sub ejus nomine Clodius sedes Ciceronis emit.

M. Scaurus, ex *Æmilia*, Or. ii. 64. humili genere ortus. Muren. 7. memoriam generis sui intermortuam renovat. Brut. 29. ejus orationes et libri. Stoicus fuit. Offic. i. 30. singulari severitate fuit. Muren. 17. a Q. Maximo in petitione Consulatus vincitur. Brut. 30. cum P. Rutilio consularum petit, eumque vincit, et de ambitu accusat Rutiliū, ab eoque de ambitu accusatur frustra. conf. Or. ii. 69. Offic. i. 22. resistit C. Mario. Sext. 47. omnibus editionis a Graccho ad Q. Variū resistit. Har. resp. 20. procuratio rei frumentariæ ei mandatur, remoto Saturnino. v. *L. Saturninus*. Delot. 11. a trib. pl. Cn. Domitio Ahenobarbo accusatur. v. *Ascon. ad fr. Or. pr. Scaur. fil.* Dom. 19. de pluribus rebus simul ferre contra legem Didiam ausus, non obtinuit. Nat. D. ii. 23. Mentem et Fidem in Capitolio dedicat. fr. Or. pr. Scaur. accusatur a Cn. Domitio, Q. Servilio Cæpione, et Q. Vario trib. pleb. ubi vid. *Ascon. ibid.* princeps Senatus. v. *Wesseling. V. C. Obs.* i. 11. *Consul fuit a. U. DCXXXVIII. princeps Senatus lectus a L. Metello et Cn. Domitio anno eodem. post idem Censor et iterum Consul fuit.*

M. Scaurus, *M. principis Senatus fil.* de Offic. ii. 16. imitator P. Lentuli magnificentiam ædilitatis, de qua v. *Plin. H. N.* xxxvi. 15. ubi privignus Sullæ vocatur. Nam Sulla duxit viduam Scauri, principis Senatus, Metellam, ut auctor est *Plutarch.* in *Sulla*; quam proscriptionum sectricem *Plinius* appellat: unde huic Scauro ille tante divitiæ. cf. pr. Sext. 54. et *Pigh.* ad a. U. DCXCV. Sext. 47. ad eum prætorem causa P. Sextii acta est. Offic. i. 39. Cn. Octavii domum demolitus, el accessionem adjungit. repulsam in Consulatus petitione tulit. Att. iv. 15. de repetundis accusatus et *Prætura Sardinie*, a Cicerone defenditur. v. fr. Or. pr. Scauro, et *Ascon. Argum.*

M. Scaurus, ex *Aurelia*. v. in *Aurel.*

C. Scipio, e *Cornelia*. pro Sext. 3. socer P. Sextii, vir optimus, in exilio Massiliæ vixit. Sed Caius est ex editionibus primis et *MSis*, posteriores receperunt Lucius et interpretantur de *Asiatico. nep. vid. Manutius* ad hunc locum. certe alium, qui bello civili proscriptus sit, nescimus. v. *infr.* in *L. Scipio Ariat.*

L. F.
Cn. Scipio, Calvus, *L. F. Plane.* 24. et 25. Off. i. 18. is, qui cum fratre Publio in Hispania cum *Panis* bellum gessit, pater P. Scipionis *Naricæ*, qui

vir optimus iudicatus est, de quo infra. Balb. 15. in Hispania occiditur cum fratre. cf. Tusc. i. 37. 46. Nat. D. iii. 32.

L. Scipio Asiaticus, P. F. L. N. Mur. 14. de Antiocho triumphat, unde Asiaticus dictus est: de quo triumpho vid. Plin. xxxiii. 11. provinc. cons. 8. ei auxilio est Tib. Gracchus pater trib. pl. cum in carcerem duceretur. Brut. 47. non imperite dixit. Phil. xi. 7. collega C. Lælii sapientis in consulatu, ad quem cum Senatus deferret provinciam Asiam, quæ Scipioni obvenerat, frater major P. Africanus eam ignominiam deprecatur, et se legatum ei fore pollicitus, provinciam ei conservat. Rabir. Postum. 10. ejus statua in Capitolio cum chlamyde et crepidis.

L. Scipio, Asiaticus, L. F. ejus, ut opinor, cujus quaestura est ap. Liv. xlv. 44. L. N. Rabir. Perd. 7. Verr. i. 14. Collega C. Norbani in Consulatu a. U. DCLXX. ad Herenn. iii. 2. legibus solvitur propter bellum Italicum, ut ante annum suum Consul fieri possit. Att. ix. 15. a Sulla proscriptus. v. in C. Scipio.

M. Scipio, Brut. 20. ejus, qui sacra accepit, h. e. P. Nasica, filius. eloquens habitus est.

M. Scipio, Maluginensis, Or. ii. 64. dictum de L. Manlio Acidino consule. Esse videtur M. Scipio, qui inter Praetores nominatur apud Liv. xli. 14. et 27. M. Cornelius Maluginensis dicitur. Sic placet Sigonio de Nomin. c. 5. disputanti contra Robortellum, qui ap. Ciceronem Cæpio legi volebat. Aliquid tamen dubitationis remanet Dukero ad Liv. l. c.

P. Scipio, L. F. Off. l. 18. pro Plane. 25. laudatur propter res in bello fortiter gestas, pro Balbo 15. occiditur in Hispania cum fratre Cnæo, de quo supra. Phil. xi. 7. pater L. Asiatici et P. Scipionis majoris. de Lucio supra. de Africano et ejus posteris vid. in P. Africanus.

P. Scipio, Cn. F. L. N. Har. resp. 13. optimus de toto populo Rom. iudicatus, sacra Matris Deum manu sua accipit. v. Liv. xxix. 14. xxxv. 10. et tamen bis repulsam tulit. Plin. vii. 34. Or. iii. 33. omnibus civibus sui copiam fecit. Pontifex Max. Consul fuit a. U. DLXII. collega M. Acilii Glabronis, v. Liv. xxxv. 24. et jurisprudentia celebrer; de quo vid. Rupertum ad Pompon. iii. 3.

P. Scipio, P. F. Cn. N. Nasica. Corculum, hoc est sapiens; vid. Tusc. i. 9. Brut. 20. et 58. bis consul, nempe a. U. DXXI. cum C. Figulo, et a. U. DXXVIII. cum C. Marcello. et cenæ fuit a. U. DXXIV. N. D. ii. 4. C. Figuli collega a

Ti. Graccho patre vitiose creatus, abdicat se magistratu. cf. Divin. ii. 35.

P. Scipio Nasica, P. F. P. N. Cn. Pron. Plane. 21. ædilitiam repulsam fert. Brut. 22. cum D. Bruto Consul fuit, a. U. DCXV. Leg. iii. 9. a Tribuno pl. Curiatio in vincula conjicitur. Plane. 14. consul a Grano præcone reprehenditur. Catil. i. 1. Pontifex Max. Ti. Gracchum interfecit. Dom. 34. ejus factum SCtis probatur. Læli. 12. vexatur ab amicis Gracchi. Off. i. 22. privatus æque multum profuit reip. quam Africanus in exseindenda Numantia. Flacc. 31. Pergami moritur. Off. i. 30. in sermonibus ejus nulla comitas fuit. hic Serapio dictus est a similitudine suarii cujusdam negotiatoris, sive alius vilis hominis primum ab irridente tribuno plebis. Liv. Epit. 55: deinde vulgo. v. Plin. vii. 12. ejus facete dictum est de Or. ii. 70.

P. Scipio Nasica, P. F. P. N. P. Pron. Cn. Abn. Brut. 34. in consulatu mortuus a. U. DCXLII. collega L. Bestiæ. de Off. i. 30. sermone effecit, ut unus e multis videretur. duxit Cæciliam Macedonici filiam.

P. Scipio, P. F. P. Serapionis Nepes. Br. 58. gener L. Crassi. Hic est, qui pro Sext. Rose. 28. memoratur. Or. iii. 2. in exilium abiit.

P. Scipio Nasica, P. ex Licinia Crassi Filia. Att. ii. 1. a Favonio accusatur de ambitu: sed eripitur ei adsumtus a Pompeio Collega in Consulatu tertio. Dio Cass. xl. p. 144. Adoptatus est a Metello Pio, unde Q. Cæcilius Metellus Pius Scipio, et modo P. modo Q. dicitur: v. quas laudat Oudendorp. V. C. ad Sueton. Tib. 4. Pompeii M. collega a. U. DCCI. et ejusdem vocer: de quo vide supra in Metellis. memoratur etiam ad Div. viii. 9. Verr. iv. 36. Verris advocatus, reprehenditur.

Scopas, Or. ii. 86. Thessalus, a Simonide victor laudatus, sordidum se præbet.

Scopas, Div. i. 13. eximius sculptor. v. Plin. xxxvi. 5.

C. Scribonius, C. F. Pop. Curio. ad Div. viii. 8. est C. Curio fil. trib. pl. de quo supra.

L. Scribonius, Libo, Or. i. 53. tribunus pl. questionem fert in Ser. Galbam prætorem Hispaniæ. add. de Or. ii. 65.

Scrofa, Att. v. 4. vi. 1. cognomen Cn. Tremellii. v. not.

Srylar, Div. ii. 42. Halicarnassensis, familiaris Panætii, excellens in astrologia, idemque in civitate sua princeps; repudiatur Chaldaicum prædictionis genus.

Scylla, Verr. v. 56. Har. Resp. 27. Nat. D. i. 38. *monstrum, de quo plene nebula sunt.* v. Ovid. Met. xiii.

Scyron, Acad. iv. 33. *Epicureus, tempore Ciceronis.*

Sebosus, Att. ii. 14. 15. Catuli familiaris. *Harduinus ad Plin. ix. 15. putat esse Statium Sebosum, cujus ibi mentio.*

Sedulius, Dom. 30. dux servorum, quorum opera P. Clodius usus est.

Segavianus, ad Div. x. 17. *sed pro hoc est in Græviana: Sext. Gavius.*

Segulius, Labeo, ad Div. xi. 20. 21. homo nequissimus. Octavianum Ciceroni iratum dicit.

Seius, Att. v. 13. *libertus aut procurator Attici, jungitur Philogeni, qui Attici libertus erat. Alius est ad Div. vii. 12. sed ibi Gronoviana legit Titius.*

Cl. Seius, Cluent. 38. Senator.

M. Seius, L. P. Offic. ii. 17. in caritate annonam assibus populo vendit in *edilicate ann. dclxxx. Plin. xv. 1. Planc. 5. judicio condemnatus tamen M. Pisonem in petitione vincit. de hoc intelligi potest ad Div. ix. 7. Idem, aut filius est, qui xi. 7. memoratur, et legatus D. Bruti fuisse videtur, it. Att. xii. 11.*

Q. Seius, Postumus, Dom. 44. 50. Har. resp. 14. eques Rom. cujus ædes P. Clodius emere voluit, domino repugnante.

Seleue, Verr. iv. 27. uxor regis Antiochi, primo Grypi, deinde Pii, ex Ægypto, quæ et Cleopatra dicta est. *Ejus filii duo fuerunt, Antiochus Asiaticus, et Seleucus Cybiosactes, de quibus suo loco videndum. Eorum mentio in Ferriniis iv. 27. add. Joseph. Ant. xiii. 29.*

Seleucus, ad Div. vi. 18. servus Q. Leptæ.

Selicia, Att. xv. 12. *forte filia ejus, qui sequitur.*

Q. Selicius, ad Div. ix. 16. a quo Selbriana villa. ad Att. i. 12. foenerator. ad Div. i. 5. amicus Lentuli Spintheris, quocum Cicerō consilia de causa Lentuli contulit.

Selius, ad Div. vii. 32. malus Orator. *C. et P. Selii*, Acad. iv. 4. familiares L. Luculli. docti homines, qui Philonem Romæ audierant.

Semele, Tusc. i. 12. Nat. D. ii. 24. mater Bacchi.

Semiramis, Prov. Cons. 4. ita A. Gabinius *Syriæ Procos. appellat, ut mollicem ejus notet.*

Ti. et C. Sempronii, Or. i. 9. &c. *sunt fratres Græchii, de quibus v. in Græchis.*

A. Sempronius, Musca quæsturæ Or.

ii. 60. Candidatus a Vargula male accipitur.

C. Sempronius, Rufus, ad Div. viii. 8. calumniam fert, amicus Ciceronis: *cujus sæpe mentio.* v. c. Att. vi. 2. ad Div. xii. 22. 25. *vide etiam Rufio.*

L. Sempronius, Atratinus. ad Div. ix. 21. Consul et Censor fuit cum L. Papirio Mugillano a. U. cccxii.

M. Sempronius, Or. ii. 60. A. frater.

C. Sentius, Saturninus. Verr. iii. 93. Pison. 34. prætor Macedoniæ a. dclxxi. a Denseto defenditur. permagnum e cibariis pecuniam, propter caritatem frumenti, deportat. homo innocentia singulari.

Septimia, ad Div. ix. 10. Att. xvi. 11. *videtur uxor Siceæ fuisse.*

C. Septimius, Att. ii. 24. scriba Bibuli Consulis.

C. Septimius, Sen. p. Red. 9. prætor P. Lentulo Spinthere Consule. Att. xii. 13. 14. augur. *Pighius Scævola cognomen de conjectura dedit. Mihi videtur idem esse cum eo, qui ad Div. viii. 8. in Scto M. Marcelli inter eos nominatur, qui scribendo affuerunt: C. Septimius T. F. Quirina.*

P. Septimius Scævola. Act. i. in Verr. 13. Cluent. 41. Senator, de repetundis accusatur, propter judicium Junianum, Hortensio prætor. *Ab hoc diversum putem P. Septimium testem in L. Flaccum. Flacc. 4.*

Q. Septimius, Verr. iii. 14. eques Romanus in Sicilia.

Septumuleius, Anagninus, Or. ii. 67. interfecit C. Græcbum, et pro ejus capite aurum accepit. Postea præfecturam in Asia a Scævola petiit.

Seprulla, Att. i. 12. *Si sana lectio, nomen est servulæ, quæ P. Clodium emisit ex arcebus Cesaris. Sed Græv. ostendit esse legendum Servulæ.*

Serapio, Att. vi. 1. est Scipio Nasica, de quo ante.

Serapio, Att. x. 17. servus Attici.

Serapio, Att. ii. 4. libros ejus non intelligit Cicero. ibid. 6. Eratosthenem valde reprehendit. *Fuit Antiochenus, qui Geographica scripsit. Commemoratur etiam a Plinio in Elencho scriptorum l. iv.*

Serapis, Div. ii. 59. Nat. D. iii. 19. &c. Deus Ægyptiorum.

C. Sereenus, Planc. 5. præfertur Q. Catulo. Græv. Sereanus, quod jam P. Manutius placuerat. Nam C. Serranus a. dclxvi. proxime Consul ante Catulum et Cn. Manlium, cujus proxime mentio. Serani a. Serrani sunt ex Attiliis, de quibus supra.

Sergius, Phil. ii. 25. mimus.

C. *Sergius*, Aurata s. Orata. Or. i. 39. Off. iii. 16. *Prætor a.* DCLVI.

Cn. *Sergius*, Verr. iii. 43. decumanus in Sicilia. Venerius.

L. *Sergius*, Verr. iii. 78. scriba Ciceronis quæstoris.

L. *Sergius*, Dom. 5. familiaris P. Clodii, qui Q. Metellum Consulem P. Clodii fratrem lapidibus appetivit et percussit, eique se ad Cn. Pompeium interficiendum obtulit.

Q. *Sergius*, Cluent. 7. Senator, inter sicarios damnatus est.

Serranus, ab aratro dictator. Sext. 33. 39. 43. &c. v. in Attilius.

C. Serranus, Rab. Perd. 7. est Collega Q. Cæpionis. de eodem accipe Planc. 5. ex lectione Grævia. v. C. Serranus.

Sext. Serranus Gavianus. Att. iv. 2. tribunus pl. Spinther et Metello Coss. intercedit Scto, de ædibus Ciceroni restituendis, sed paulo post concedit. Har. Resp. 15. sacella inædificat. De hoc accipe etiam Sext. 33. Serranus non ab aratro, sed &c. v. de hoc loco Perizon. Animadv. Hist. c. 1.

Serranus Domestici, ad Q. Fr. iii. 8. ejus filius moritur. Laudat pater scripto Ciceronis. Ex quo intellige diversum esse ab illo Sexto, de quo dictum, inimico Ciceronis. Domestici nomen reperies etiam in lapide apud Gruterum DCCIX. 9.

Cn. Sertius, Verr. ii. 48. eques Romanus, si lectio sana est.

Q. Sertorius, Brut. 48. qualis in dicendo fuerit. Muren. 15. sollicitatur a Mithridate, ut se cum eo conjungat. v. L. Rabinus et Magius. Manil. 4. a Cn. Pompeio vincitur. Hic notissimus Romanorum in Hispania hostis, et bellum cum eo gestum sæpe memoratur v. c. Agr. ii. 30. Verr. v. 28. 56. Phil. xi. 8.

Servæus, Fonteï. 5. de cohorte M. Fonteï, aut portitor.

Servilia Claudii, Att. xii. 20. filia Q. Cæpionis, qui naufragio periit. ad Att. vi. 1. est Servilia, quæ nuptias Tullie conciliare volebat.

Servilii, Acad. iv. 18. fratres gemini, simillimi, ut dignosci vix possent. Hi sunt Q. et P. Q. Cæpionis Filii, Cn. Nep. a quibus deinde Geminorum cognomen usurpatum et ad posterum propagatum est. P. Consul fuit a. DI. et DV.

Servilius, Cascer, Phil. ii. 11. v. P. Servilius Cæsar.

C. Servilius Ahala, de Sen. 16. jussu dletatoris L. Quinctii Cincinnati, Sp. Melium interfecit. Sed in hujus prænomine mira est in Codd. MSS. et edd. Ciceronis inconstantia. Nam Catil. i. 1. dicitur Quintus, ibique monuerunt Mu-

retus et Pighius ad a. CCCXIV. legendum Caius. Dom. 32. dicitur Marcus; ubi nihil Manutius aut reliqui Intt. in ed. Grævia. Dom. 1. c. in exilium missus est.

C. Servilius Vatia, M. F. in Cæcil. 19. cum L. Veturius Accusare vult, sed ei non permittitur. Hic Servilius est pater P. Servilii Isaurici; prætor provincie, nescio cujus, fuit a. U. DCXL.

C. Servilius Glaucia, Brut. 62. peracutus, callidus, cumprimisque ridiculus. Catil. i. 2. interfecit. v. in C. Glaucia.

C. Servilius, Verr. v. 54. negotiator Panormitanus.

Cn. Servilius Cæpio, Cn. F. Cn. N. Brut. 20. is, qui Consul fuit a. DLXXXIV. cum Q. Philippo, quibus consulibus Ennius mortuus est. v. Pighius ad h. a.

Cn. Servilius Cæpio, Verr. i. 55. Censor, a. DCXXXVIII. ante cum Q. Pompeio Consul a. DCXII. Est superioris filius. Nom in Fastis dicitur Cn. F. Cn. N. Fratrem vix putem, tot anni sunt inter utriusque Consulatum interjecti.

L. Servilius, Verrin. iii. 71. eques Rom. magister publicanorum in Sicilia, prætor Verre.

L. Servilius Postumus, ad Div. xii. 26.

M. Servilius Ahala, Dom. 32. v. C. Servilius Ahala.

M. Servilius, Or. ii. 65. dissuasit legem annalem Ruscæ, quæ a. DCXXII. lata est.

M. Servilius Geminus, Att. vi. 3. a Metello Celere de repetundis accusatur. conf. ad Div. viii. 8. Fuit tribunus pleb. a. DCXCIII.

M. Servilius, ad Div. xii. 7. tribunus pl. Hirrio et Pansa Coss. producit Ciceronem in concionem, quo tempore Philippicam xi. dixit. Phil. iv. 6. cum collegis de republ. refert ad Senatum.

P. Servilius Rullus, Agr. ii. 20. v. Rullus.

P. Servilius Vatia, Isauricus, C. F. M. N. Manil. 23. legi Maniliæ favet. Agrar. ii. 19. agri ab ipso imperio Rom. adjecti. Verr. i. 91. Olympum vi cepit. Red. in Sen. 10. Q. Metellum Consulem Ciceroni placat. ad Div. i. 1. negat Ptolemæum restituendum esse. Consul fuit cum Appio Pulchro.

P. Servilius, P. Isaurici F. qui Consul cum C. Cæsare fuit. Att. iv. 15. prætor Pompeio II. Consule. ad Div. xiii. 66. Asiæ obtinet. ibid. 69. Ciceronis collega in augurato. ibid. x. 12. Ciceroni adversatur in causa Antoniana. ad Div. xii. 2. metu Antonii, in quem invectus erat, non audent in Senatum venire &c. Att. li. 1. Catonis imitator, laudatur etiam Att. i. 19. xi. 5. &c.

P. Servilius, Casca, Phil. ii. 11. Att. vi. 15. Phil. xiii. 15. unus de percussoribus Cæsaris, qui ei primum vulnus inflixit. Trib. pl. a. dccx. v. *Plutarch. in Cæsare* p. 739. *Sed* Cic. Phil. ii. 11. duos Casca credi interfuisse dicit. *Plutarchus etiam* l. e. fratrem huius Cascae commemorat. Is est C. Servilius Casca, quem *Appianus* commemorat, nisi quidem ibi *P. legendum*, de B. Civ. ii. p. 813. Mirum enim si C. potius quam hunc *P. nominasset*, qui inter principes fuit. *Ibidem* etiam male *Servilius Galba*, pro *Servius Galba*, uti recte citant viri docti. *Sed hoc obiter. cf. Viros doctos ad Sueton. Cæsar. cap. 82.*

Q. Servilius Cæpiones v. in *Cæpionibus*.

Servius Galba. v. *Galba*.

Servius Sulpicius. v. *Sulpicius*.

Servius, ad Div. viii. 4. designatus tribunus pl. de ambitu accusatus condemnatur: ejus locum petit Curio.

Servius Pola, ad Div. viii. 12. accusator.

Servius Tullius, Div. i. 53. ei dormienti caput ardet. Brut. 10. æqualis *Paistrati*.

Servius Claudius, Att. i. 20. ejus liberos *Ciceroni* donat L. *Papirius Pætus*, ad Div. ix. 16. frater sc. *patruelis aut emobrinus* *Papirii Pæti*, homo doctus, qui facile diceret, qui versus *Plauti* esset, qui non. *Grammaticus ergo fuit*, cujus etiam ap. *Sueton. de claris Grammat.* xlii. 21. *Plin. xxiii. 4. mentio fit. Ex ep. ad Att. l. c. colligere licet*, cum *Afranio et Metello Coss.* mortuum esse.

Sexti, v. *Sextii*.

Setenas, Att. viii. 15. *Dicitur esse cum imperio. Ea epistola scripta est* L. *Lentulo et C. Marcello Coss.* *Setenatem autem fasti et omnes libri veteres ignorant. Pighius ad a. dcciii. legendum censebat* *Sufenas*, et capiebat de M. *Nonio Sufenate*, qui eo anno *Cretam et Cyrenen* obtinuit, et memoratur Att. iv. 15.

Sextia tabula, Quint. 6. &c. est *Sextii argentarii ejusdam. Sextiorum autem argentariorum saepe est apud Ciceronem mentio. Ad eam auctiones et alie res agebantur, in quibus tabulis et testibus opus.*

A. Sextilius, Flacc. 15. videtur negotiator *Aemonensis* fuisse.

Sextilius Andro, Flacc. 34. *Pergamenus*.

C. Sextilius Rufus, ad Div. xii. 13. præest classi C. *Cassii*. xiii. 48. *Quæstor primus in Cyprum missus a Romanis.*

C. Sextilius, Flacc. 36. M. *Lurconis* sororis filius.

P. Sextilius, Flacc. 13. *Quæstor urbanus, Silano et Murena Coss.*

P. Sextilius Rufus, Fin. ii. 17. heres *fiduciarius*, hereditatem non tradit. *Est fortasse superioris illius pater.*

Q. Sextilius, ad Q. Fr. ii. 1. amicus *Milonis*: in eum et ceteros *Milonis* amicos impetum faciunt operæ *Clodianæ*, cum a *Milone de vi reus factus Clodius* esset.

Sextius, Verr. v. 43. 45. *lictor C. Veris* in *Siciliæ*.

C. Sextius, *Calvinus*. Brut. 34. orator bonus, sed incommoda valetudine. *Pighius cum putabat, qui ex prætura, quam a. dcliv. gessit, Macedoniam obtinuit.* *Pison. 34. Sed ibi in melioribus libris non Sextius, sed Sentius legitur, quæ nomina etiam in Odd. Catulli permutantur.* *Voss. ad Catull. p. 103. Or. ii. 60. C. Julii Cæsaris familiaris, luscus. dictum ejus in Appium.*

L. Sextius, pater P. Sextii de vi accusati. *Sext. 3. trib. pl. fuit, altius ascendere noluit.*

L. Sextius, ad Div. xiii. 8. *P. Sextii L. F. filius ex Albini filia.*

L. Sextius, *Pansa*, ad Q. Fr. ii. 11. ejus postulationi resistit *Q. Cicero* *Asiæ prætor*.

P. Sextius, Brut. 48. prætor designatus a. dcliii. accusante T. *Junio L. F. damnatus* est.

P. Sextius, P. F. ad Div. v. 17. exulat. *Quæstor fuit a. dclxv. et post edilis. Habuit enim, ut ex loc. cit. intelligi potest, annonæ curam, quæ est edilium. Eum Cicero epistola cit. consolatur. P. Sextii, de quo statim, patruelem, propinquum certe fuisse, ex eadem epistola apparet.*

P. Sextius, L. F. Sext. 3. C. Albini et deinde C. *Scipionis* uxorem duxit. *Catil. i. 8. Div. v. 6. proquæstor C. Antonii in Macedonia.* ad Quir. p. R. 6. in Senat. 8. Att. lii. 20. tribunus pl. *Lentulo Spinthere* consule, cogitat de *Cicerone* ferre, sed neque nominatim, neque satis diligenter de bonis publicatis. ad Div. i. 9. accusatus de vi a Cn. *Pompeio* laudatur, defenditur a *Cicerone* oratione, quæ extat. ad Div. vii. 32. dicta *Sextiana*, l. e. frigida et parum acuta. Nam de hoc *Sextio* locum rapere non ambigam: quod ex ep. ad Div. v. 6. quæ valde jocose est ad *P. Sextium* scripta, conjicere licet, eum facietum aut fuisse, aut videri voluisse. et est forte ille, quem *Catullus* perstrinxit, quamquam ibi aliter legit *Vossius* p. 102. Att. viii. 15. quia cum imperio est, potest cum *Pompeio* in *Græciam* transire. *ibid. xi. 7. Cæsar* permittit, ut iis-

dem, quibus ante, lictoribus uteretur, etsi Scitum improbare, quo ipse alique post fugam trib. pl. imperium acceperant. ad Div. v. 20. pecuniam, quam Mescinius Rufus in fano deposuerat, aufert; ex quo intelligitur, eum Calciam obtinuisse. v. Grav. ad ep. 7. l. viii. ad Att. Prætor fuit a. dccc.

T. Sertius Gallus, Mil. 31. ante sacrum Bonæ Deæ, quod in fundo ejus fuit, primam plagam accepit P. Clodius.

Sextius, Att. xiii. 2. parochus publicus, h. e. qui publico nomine excepit Ariarathem Ariobarzani filium, Romanum venientem. Quæstor eiren tempus, quo hæc epistola scripta est, fuit L. Sextius, qui M. Bruti post proquæstor in Macedonia, et a. dcccxxx. Consul fuit forte P. filius, de quo supra.

Sibylla, Div. i. 18. Erythræa ii. 54. ejus versus, Verr. iv. 49. libri Sibyllini. &c.

Sica, ad Div. xiv. 4. 15. Att. viii. 12. xii. 23. &c. familiaris Ciceronis. In ejus prædio deversatus est Cicero, abiens in exilium, Att. iii. 2. add. Plutarch. in Cicer. p. 877. ubi Vibius Siculus vocatur: et tamen de eadem re utrobique sermo est. Ejus uxor videtur fuisse Septimia. Att. xvi. 11.

C. Sicinius, Brut. 76. Q. Pompeii, qui Censor fuit, ex filia nepos. quæstor mortuus est. probabilis Orator.

Cn. Sicinius, Brut. 60. homo ridiculus, malus orator. seditiosus trib. pl. fuit, a. dclxxvii. Cum omnes magistratus vexaret, M. Crassum tumen non attingit, quia metuebat. Plutarch. in Crasso p. 547.

Sicinius, Att. v. 4. Nescio qui. Sicinius in Crasso Plutarchi, quem Corradus hic commemorat, est Cn. Sicinius, de quo ante. sed is in tribunatu interfectus est. Manutius putat, peritum fuisse conscribendorum edictorum provincialium.

Silano, Verr. iv. 57. statuarius nobilis. de quo Plin. xxxiv. 8. qui abradiantor fuisse tradit.

D. Silanus, e Junis. Fin. i. 7. adoptat T. Manlii Torquati filium, et pecuniarum captarum convictum in conspectum venire vetat.

D. Silanus, M. F. Off. ii. 16. magnifice ædilitate lunctus est. Pison. 24. Catil. iv. 4. Flacc. 13. &c. Consul cum Murena. Brut. 68. vitricus M. Bruti. Acuminis et orationis satis habuit.

D. Silanus, in Cæcil. 20. a Cn. Domitio accusatur. Sed Marcus legendum esse, viri docti viderunt, et ex seqq. atebit.

M. Silanus, Brut. 35. Q. Metelli Numidici collega, a. U. dclxv. de republica sic satis bene dicebat. Verr. ii. 47. Cornel. ii. fr. a Cn. Domitio trib. pl. vexatur, cum Consularis esset, accusaturque propter Egritomari injuriam.

M. Silanus, ad Div. x. 34. tribunus militum in exercitu Lepidi Illviri, qui ab Antonio, cum Consularis esset, cum ante a Lepido contra ejus voluntatem ad Antonium isset.

Silenus, Tusc. i. 48. Comes Bacchi, docet Midam, quid sit optimum homini.

Silenus, Divin. i. 24. ejus Historia Græca. Catianus, historicus Græcus, incerta ætatis, cujus et Lavinus xxvi. 49. et multi alii mentionem fecere, quorum loca vid. ap. Foss. de Hist. Gr. l. iii. p. 189.

A. Silius, Att. xii. 24.

P. Silius, ad Div. vii. 21. ix. 16. xiii. 62. 63. Proprætor Bithyniæ et Ponti a. U. dcccii. post præturam a. dccciv.

Silvanus, Arch. 4. auctor legis Plautiæ, v. Ind. LL.

Silvius, Att. vi. 1. Grav. Silius. Administratio ejus provincie laudatur. Est P. Silius, de quo ante.

Silus, Or. ii. 70. Est fortasse M. Sergius Orata Silus. qui a. dclxviii. quæstor provincialis fuit. Est enim cognomen Sergiorum. Hoc loco confirmatur disputatio Drakenb. ad Liv. xxxii. 27. docentis, cognomen Romanum esse non modo Silo, sed etiam Silus. Ap. Tacitum A. xv. 59. est Domitius Silus in MS. Flor.

Simonides Ceus. Or. ii. 86. Fin. ii. 32. memoriæ artem invenit. Nat. D. i. 22. de diis lxxv. Divin. i. 27. ignotum quemdam mortuum sepelit, et ab eo monetur in somnio, ne naviget. Tusc. i. 42. ejus versus duo. Tusc. i. 24. ejus memoria insignis.

Simulans, Sext. 55. nomen Comædiæ Afranili.

Siregius, Att. xv. 17. J. Fr. Gronovius conjiciebat, Sira regius: Sira enim mentio ep. 15. Is Ægyptus fuit, quod res ipsa docet, Cleopatra fortasse legatus aut diacetes. nam videtur Ciceroni pecuniam solvere debuisse. Ceterum in edd. non Sira, sed Sara legitur.

Sirenes, Fin. v. 18. fabula de Sirenum cantibus, quomodo intelligenda.

L. Sienna, e Cornelius. Brut. 64. doctus, bene latine loquens, gnarus reip. faictus, inter ætatem Hortensii et Sulpicii interjectus. In historia vincit superiores, sed abest tamen a

summo. add. Vell. ii. 9. Leg. i. 2. puerile quid in historia consecratur. **Brut. 74.** sermonis usitati emendator esse voluit; itaque inusitatis verbis usus est. a C. Rusio ridetur. **Divin. i. 44.** disputat, somniis credi non oportere. **Corn. i.** in prætura honorum Cn. Cornelli possessionem edicto P. Scipioni dat. *de hac Prætura et edicto est disputatio Gual. Off. Reizii Excurs. ix. ad Theophrastum.* **Verr. ii. 45.** defensor C. Verris et Brut. 74. **Chritilii. Verr. iv. 15.** vir primarius et dives. *de eo v. Corrad. ad Brut. p. 344.*

P. Suer, Att. xi. 13. liberti nomen. **Sisyphus, Tusc. i. 41.** prudentia ejus. *ibid. 5.* versat saxum.

Situs, Att. xv. 17. Sittiana syngrapha *At ad Div. viii. 2.* P. Sittium reperies *ap. Hirtium B. Afr. 36. v. supra in P. Cincius.*

Socrates, Tusc. iv. 37. qualis natura fuerit. **Offic. i. 26.** eodem semper vultu, eademque fronte fuit. **Att. viii. 2.** cum xxx tyranni essent, Athenis mansit. **Div. i. 54.** post pugnam apud Delium eadem, qua ceteri, fugere non vult, quia deterreatur a Deo. **Off. i. 41.** contra mores consuetudinemque civilem fecit. **Tusc. i. 29.** quare absolvi noluerit. **Fin. ii. 1.** parens Philosophiz. **Tusc. i. 41.** ejus ad iudices oratio. **Acad. i. 4.** ejus philosophiæ genus quale? **Div. i. 25.** apud Platonem Critoni prædicat suam mortem. **Ejus somnium ea de re. Tusc. v. 4.** primus philosophiam de cælo vocavit. **Off. iii. 3.** solebat eos execrari, qui natura coherentia, utilitatem et honestatem, opinione distraxissent. **Div. i. 3.** manet in antiquorum philosophorum sententia de divinatione. **Off. ii. 12.** proximam ad gloriam viam dixit esse, si quis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis esset. **Tusc. i. 43.** ejus de sepultura sententia. **Tusc. v. 37.** se mundanum appellat. **Nat. D. i. 34.** a Zenone scurra Atticus vocatur. **Off. i. 30. æqu. Top. 10.** inductione plurimum usus est.

Socratici, Div. i. 3. manent in antiquorum philosophorum sententia de divinatione. **Off. i. 37.** sermone usant levi minimeque pertinaci, et cui immensus fuit lepos.

Solen, Off. i. 30. versutus et callidus. **Att. x. 1.** ejus lex, ne quis in seditione sit neutrius partis, de Divina. i. 49. orientem tyrannidem multo ante prospexit. **Sex. Rose. 25.** cur nullam legem in parricidas statuerit. **Off. i. 22.** Areopagitas constituit. **Leg. ii. 23. 25. 26.** ejus lex de sepulturis.

Sopater, Verr. ii. 28. Haliciensis. **Sopater, Verr. iv. 39.** Tyndaritanus. **Sophocles, Verr. iii. 88.** Agrigentinus. homo disertus et doctus.

Sophocles, Off. i. 40. a Pericle collega in prætura reprehenditur, quod pulchrum puerum admiraretur. **Div. i. 25.** posita divinus, in somnis vidit Herculem dicentem, quis pateram suam auream surripisset. **Ex Or. 1.** intelligi potest, Ciceronem Sophoclem pro principe Tragicorum habuisse.

Soposis, Att. iv. 16. pictor celeberrimo tempore Ciceronis. *Hujus etiam mentio apud Plin. xxxv. 11. Sed ibi vulgo Sopylus dicitur: et sic laudat Junius in Catalogo p. 21. &c.*

Sosippus, Verr. ii. 9. Agyrinensis, frater Epicratis.

Sositeus, Verr. iii. 87. Entellinus. **Sositheus, Att. i. 12.** servus anagnostes Ciceronis.

C. Sosius, Att. viii. 6. prætor *Len-tulo et C. Marcello Coss.* Fuit Quæstor M' Lepidi.

Q. Sosius, Nat. D. iii. 30. eques Roman. ex agro Piceno, tabularium incendit.

Sostratus, Verr. iii. 23. Centuripinus.

Sosus, Acad. iv. 4. liber Antiochi contra Philonem.

Sotericus Marcius, Balb. 25. Tiburtinus, Sotericum malum artificem laudat *Seneca ap. Gell. xii. 2.*

Spartacus, Har. resp. 12. &c. Dux fugitivorum, qui bellum servile commovit.

Sphærus, Tusc. iv. 24. Stoicus; ejus definitiones laudantur, et ab ipso Cicerone adhibentur. **Hosporanus, Zenonis Citiæ discipulus non ultimus. de eo v. Laërt. vii. 177. Torrent. ad Suet. Aug. 89.**

Spensippus, Acad. i. 4. Platonis ex sorore nepos. Academicæ philosophiæ quasi heres relinquitur a Platone. **Or. iii. 18.** nil ab Aristotele dissensit. **Nat. D. i. 13.** Deum esse vim animalem, omnia regentem, statuit.

Spintharus, Att. xiii. 25. servus aut libertus Ciceronis.

Spino, N. D. iii. 20. Deus Romanorum. proprie fluvius prope Romam.

Spongia, Att. i. 16. iudex in judicio Clodiano de religione. *nomen fictum.*

Spurinna, ad Div. ix. 24. Divin. i. 52. haruspex.

C. Stalenus, Cluent. 7. pro quo et alii, Staienus. Senator, iudex in judicio Juniano, apud quem pecunia deposita est, qua Oppianicus iudices corrumpere voluerat. **Cluent. 24.** Brut.

68. se ipse adoptavit, et de Staleno Ælium fecit. furiosus et petulans in dicendo. Top. 20. Verr. ii. 32.

Staseas, Neapolitanus, Or. i. 22. Fin. v. 3. et 25. Peripateticus, qui multos annos Romæ apud M. Pisonem vixit.

Statilius, Q. Rosc. 10. nomen histri-
onis non adeo boni.

L. Statilius, Cat. iii. 3. socius Cati-
linæ.

L. Statilius, *Taurus*, Att. xii. 13. et
14. augur.

Statius Albius, Cluent. 62. colonus
in Falerno.

Statius, ad Div. xvi. 16. Att. ii. 18. it.
v. 1. xii. 5. Q. Fr. i. 2. 1. e servo Qu.
Ciceronis libertus, gratiosissimus.

Statius, Or. ii. 64.

L. Statius Murcus, Phil. xi. 12. e
prætura proconsul Asiæ, jubetur C.
Cassio provinciam et exercitum trade-
re. adde Vell. ii. 70. de ejus exitu ibid.
77. quem etiam Appianus Civ. Bell. et
Dio Cassius tradunt. add. Wesseling.
Obs. i. 12.

Sext. Statius, Att. vi. 1. commenda-
tur a Pompeio Ciceroni, ut præfectus
fiat.

Stesichorus, Verr. ii. 35. ejus statua
Himeræ posita. Fuit enim *Himera pa-
tria ejus*, de eo et carminibus ejus v. Fa-
brius. B. G. ii. 15.

Sthenius, Verr. ii. 34. Thermitanus.

Stilpo, Megarensis, Fat. 5. philoso-
phus acutus et probatus: natura ebrio-
sus et mulierosus. naturæ vitium cor-
rigit. cf. Acad. iv. 24. Zenonis Citi-
ci præceptor, de quo vid. Laërt. ii. 113.

Stoici, Off. i. 35. pene Cynici. iii. 8.
solum, quod honestum, statuunt bon-
num. Legg. i. 20. a veteribus Aca-
demis verbis discrepant, non re. Off. iii.
3. summum bonum dicunt, conveni-
enter naturæ vivere. add. Fin. iii. 4.
eorum sententia de summo bono explica-
tur toto libro iii. et refellitur Peripate-
ticorum more libro iv. Fin. iii. 2. 12. et
13. it. v. 8. N. D. i. 7. a Peripateticis
verbis discrepant, an re? Fin. iii. 2. ex
omnibus philosophis Stoici plurimi ver-
ba novaverunt. Div. i. 3. Acad. iv. 33.
omnia fere divinationis genera defend-
unt. Tusc. i. 32. animos putant diu post
mortem mansuros, non semper. Top.
2. dialecticæ et judicandi vias diligen-
ter persequuti sunt. Off. i. 7. in verbo-
rum etymologiis diligentes. Fin. v. 25.
fures. Or. iii. 18. ad Div. xv. 19. Brut.
31. inopes in dicendo, ad Div. ix. 22.
quamque rem suo nomine appellant.

Sext. Stola, Flacc. 20. judex in causa
L. Flacci.

Strabo, Att. xii. 17. augur fuisse vi-

detur, quod Ciceronem excusavit, qui in
cena augurali Apuleii non adfuerat.
Ea excusatio autem non valebat, nisi
per augures ad minimum tres fieret. ep.

14. *Corradus* putat esse M. Lenium
Strabonem, de quo supra in Leniis.

Strato, Lampiscenus, Acad. iv. 9.
Theophrasti auditor. Acad. iv. 38. ne-
gat mundum a Diis esse. &c. Fin. v.
5. physicus esse voluit. N. D. i. 13. vim
divinam in natura ponit.

Strato, Cluent. 63. servus medicus.

Stratocles, Br. 11. orator Græcus, de
Themistoclis morte quæ finxerit. De
eo vid. collecta Ruhnkenio ad Rutil.
Lupum p. 32. sq.

Stratoniceus, N. D. lii. 19. homo face-
tus, ejus dictum in Alabandensem.
Citharista, cujus facete dicta multa col-
legit Athenæus l. viii. c. 8. sq.

Stratorius, ad Div. xii. 23. videtur
cum Cornificio in Africa fuisse quæstor
aut legatus.

C. Subernius, Calenus, ad Div. ix.
13.

L. Suetius, Verr. i. 5.

Sufenas, Att. iv. 15. cognomen Nonii,
de quo vid. in Setenas.

Num. *Suffucius*, Divin. ii. 41. hone-
stus homo et nobilis. ejus somnium.

D. Sulla, ad Div. xv. 17. alii P. Sulla,
Pighius ad a. dccii. putat legendum
esse, D. Silanus. Sed quando ix. 10.
eadem pene verbis de P. Sulla res ea-
dem narratur, non dubito, quin P. Sulla
legendum sit, et post ep. 19. Cassius
Sullam in hæc re dicit.

L. Sulla, e Corneliis, Fonte. 15.
Legatus L. Cæsaris bello sociali. Div.
i. 33. Historia ejus. *Scripti Commenta-
rios rerum suarum*, v. *Plutarch.* in
Sulla. Off. i. 30. cuius deservit, ut im-
petret, quæ vult. Cat. iii. 10. P. Sulpi-
cium et C. Marium ejicit. Leg. ii. 22.
in C. Marii cineres sævit. primus e
Corneliis cremari voluit. Leg. iii. 9.
ejus lex tribunitia; qua nihil tribunis
præter nomen relictum est. Off. ii. 8.
ejus victoria noxia Rom. imperio, quod
disciplinam perdidit. Phil. ix. 6. ei
primo statua equestris inaurata posita
est. Dom. 30. Volaterranis civitatem
adimere non potuit, etsi jussisset. Div.
ii. 30. ei immolanti serpens apparuit.
Q. Frat. i. 1. 11. Rhodiis insulas quas-
dam attribuit &c. de Legibus Sullæ v.
Ind. Legg.

P. Sulla, pro quo est oratio, L. Sullæ
propinquus. Consul designatus cum
Autronio, de ambitu condemnatur, et
post a L. Torquato de conjuratione ac-
cusatus, a Ciccone defenditur et absol-
vitur. Off. ii. 8. L. Sullæ in proscripti-

omibus administer. Q. F. iii. 3. accusat Gabinium de majestate. Att. iv. 16. Gabinium de ambitu postulat. ad Div. ix. 10. ejus mors.

Ser. Sulla, Sull. 2. P. frater, Seuator, Catilinæ socius.

Sulpicii, eorum nobilitas qualis. Muren. 7.

C. Sulpicius Olympos, Verr. i. 48. civis Romanus.

C. Sulpicius Gallus, de Or. i. 53. Brut. 20. Græcis litteris et eruditus et eloquens. Consul fuit a. U. DLXXXVII. cum M. Marcello. v. Liv. xlv. 44. Off. i. 6. de Sen. 14. astrologiæ studiosus et peccatus. Liv. xlv. 3. et ibi Interpret. add. Plin. H. N. ii. 12. et quos ibi laudat Harduinus. cf. Pighius ad a. c. et in primis ad a. DLXXVI.

C. Sulpicius, Catilin. iii. 3. prætor Cicerone consule.

P. Sulpicius Rufus, Har. resp. 19. trib. pl. a. U. DCXXV. ibid. 20. C. Julio consulatum contra leges petenti longius resistens, fit popularis. Off. ii. 14. hujus eloquentiam accusatio illustravit C. Norbani. Catil. iii. 10. a L. Sulla ejicitur. Br. 55. seq. qualis orator? nullas orationes reliquit; quæ extant P. Canutius post mortem scripsisse fertur. Or. iii. 3. mors ejus. conf. ad Her. i. 15. iv. 2. Orat. i. 7. add. Vellet. ii. 18. 19. ad Heren. ii. 28. ejus leges de exulibus.

P. Sulpicius, Act. i. in Verr. 10. Trib. pleb. a. U. DCLXXXIV.

Q. Sulpicius, Gallus, Or. i. 53. filius C. Sulpicii Galli.

Ser. Sulpicius, Br. 16. consul anno decimo post exactos reges: Unde gens Sulpicia. de qua v. Cic. Muren. 7.

S. Sulpicius, Q. P. Lemonia, Rufus. v. Phil. viii. 7. ix. 1. Mur. 3. accusat L. Murenam, ejus competitor fuerat, de ambitu. ad Div. viii. 6. Consul cum M. Marcello. ibid. 10. cunctator est. ibid. iv. 3. 4. Achaïæ proconsul. Ejus est elegans epistola 5. qua Ciceronem de obitu Tullii consolatur. Att. ix. 19. filium mittit contra Cn. Pompeium, cum Cæsare facit. Phil. i. 1. nulum Cæsaris decretum post Idus Martias figendum censet. Brut. 40. 42. in jure civili præceptoribus usus est L. Lucilio Balbo et C. Aquillio Gallo. Mur. 7. Jctus. Phil. ix. 1. in legatione ad Antonium Mutinam obsidentem obiit; de ejus honoribus tota oratione sententia dicitur, in quam Scutum factum est. Fragmentum inscriptionis, quæ ei pro Rostris posita est, vid. v. c. op. Reiner. Inser. p. 504. Nomen Servii sapientissimum est apud Ciceronem. De quo sin-

gulis locis intelligendum sit, res et temporis ratio facile docebit.

S. Sulpicius, fil. Att. ix. 19. contra Pompeium mittitur. ad Div. xi. 7. consobrinus D. Brutus. ibid. iv. 3. 4. philosophiæ et omnibus liberalibus studiis operam dat. Trib. pl. fuit a. U. DCCVI.

Summanus, Div. i. 10. Deus, ejus simulacrum in fastigio Jovis Capitolini positum erat. de cælo ictus. Caput ejus ex responso haruspicum in Tiberi inventum. de Summano v. Ovid. Fast. vi. 731. qui negat se satis, qui sit, scire. Glossæ Summanus, Δις, Περωνίδης. Plinius H. N. ii. 52. ei tribui dicit nocturna fulmina: quem sequitur Augustinus. iv. 23. C. D. et alii: eoque pertinet inscriptio apud Gruterum p. exxi. n. 1. Lapis antiquus, in quo Jupiter Summanus exhibetur, illustratur in libro Benedictini Monachi: Explication de divers monumens singuliers, p. 334.

Sura, ad Div. v. 11. nomen liberti.

Syllus, Nat. D. i. 34. Pythagoreus hoc nomine fuit. Sed is hujus loci non est. Est enim de Academicis sermo. Sed de Syllō Academico nil reperio. In MSS. est Sillus. v. Buherius ad h. l.

Synephebi, opt. g. d. 6. Comædia Menandri.

Syphax, Inv. ii. 34. rex Numidarum, primo Romanorum, deinde Carthaginensium socius. Vinctus in triumpho ductus est. Liv. xxx. extr.

Syro, Fin. ii. 35. ad Div. vi. 11. Epicureus, amicus Ciceronis.

Syrus, Att. xii. 22. Attici servus.

T.

P. Tadius, Verr. i. 39. Videtur negotiatus esse Athenis, post Verris legatus in Sicilia. Verr. v. 25.

Q. Tadius, Verr. i. 49. propinquus Verris. Tentis contra Verrem. Hic fortasse est Tadius, cujus mentio Att. i. 5.

Tages, Div. ii. 23. auctor disciplinæ Etruscæ, qui repente terra, eum areatur, editus, agricolam totam illam disciplinam docuit. De eo vid. Demster. Etrur. Regal. iii. 1. ubi etiam de ejus libris, qui Acherontici dicti: et Bonarotam in Addend. §. 17.

Talna, Att. i. 16. judex in judicio Clodiano de religione, qui Clodium ab solverat. Videtur esse nomen fictum, ut cetera, quæ ibi sunt.

Talna, e Juvenciis. Att. xiii. 29. juvenis philologus, a Nieia Grammatico

laudatur, Cornificiam Q. filiam petit. *Melior scriptura est Thalna, ut est in Fast. Capitol.*

Tanisius Mustela. Phil. ii. 4. xii. 6. v. *Mustela*.

Tantulus, Fin. i. 18. Tusc. i. 5. iv. 16. &c.

Tannus, petit. Cons. 2. in bello Sullano interfectus. *Palermus conjiciebat legendum Tantasius: quod Ascinius inter eos, quos in proscriptione Sullana interfecerat Catilina, L. Tantasium quemdam commemorat.*

Taraso, v. *Tharaso*.

Tarcondimotus, ad Div. xv. 1. *Regulus in quadam Cilicis parte, quem Cicero fidelissimum socium populi Rom. amicissimumque trans Taurum appellat. Tarcondimotus, autem scribendum esse, non Tarcondomotus, confirmat nomen, nuper a Maffeo editus in Antiquitat. Aquitanicis. Sic et MS. noster.*

Tarquinius Priscus. Legg. i. 1. ei ab aquila apex imponitur. Tusc. v. 37. Demarati filius. Sull. 7. rex peregrinus.

L. Tarquinius, Superbus, Div. i. 22. somnium portendens exilium, Leg. ii. 4. eo rege, nulla erat lex Romae de stupris. Tusc. iii. 12. Cumis senio confectus est.

L. Tarquitius, Att. vi. 2. *Papma putat esse eum, cujus ap. Plinium in Catat. Auctor. l. ii. libri de disciplina Etrusca commemorantur.*

L. Tarutius Firmanus, Div. ii. 47. familiaris Ciceronis, homo in primis Chaldaicis rationibus eruditus, repetit natalem Romae a Parilibus, quibus a Romulo condita dicitur. Romam conditam dicit, cum in jugo luna esset, et ejus fata praedicit.

T. Tatius, Her. iv. 12. rex Sabinarum, qui ob raptas Sabinas bellum cum Romulo gessit &c.

Tauriscus, Or. iii. 59. actor. ejus dictum laudatur.

M. Taurus, Q. Fr. iii. 1. 2. *de hoc nihil mihi prae hoc constat, quod fundum habuit confinem fundo Q. Ciceronis.*

Taurus, ad Div. xii. 25. *est is, quem a. U. dccxvi. consulem affectum fuisse putant, T. Statilius. Videtur legatus Calvisii Sabini fuisse, qui ex sortitione Antonii Africam petebat, cum jam Cornificius ex SCO obtineret. cf. Minotaurus. Cum autem provinciam Calvisius tum non obtinere posset, ejus legatus tamen Taurus fuit ann. U. dccxv.*

Tellanus, Att. xiv. 10. nomen veterani Caesariani.

Telamo, Tusc. iii. 18. patria pulsus est. Or. ii. 46. Nat. D. iii. 32.

Telephus, Flacc. 29. rex Mysiae, viam ostendit Agamemnoni.

Telxiope, N. D. iii. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altera.

Tenes, N. D. iii. 15. conditor Tenedi, et Deus urbis. conf. Verr. i. 19.

Terentia, Ciceronis uxor, ad quam sunt epistolae libri xiv. de qua vide Corradum in *Quaestura*.

Terentius Vespas, Or. ii. 62.

Terentius, Poeta, Lel. 24. familiaris Laelii &c.

A. Terentius, Caecin. 9. testis in Caecinam. *Eundem esse puto, qui ad Div. xvi. 12. A. Varro dicitur, quem a. dcccxi. quaestorem fuisse reperio.*

L. Terentius, Att. xi. 17. *Ex Africa, tempore belli civilis, clam emittitur per Nasidium Pompeianum.*

M. Terentius, Verr. i. 23. consul cum Cassio. legis frumentariae auctor. est M. Lucullus, de quo supra. de M. Terentio Varrone, doctissimo illo Romanorum, v. M. Varro.

P. Terentius Hispo, Att. iv. 7. xi. 40. eques Romanus, publicanus in Asia.

Q. Terentius Culeo. Harusp. resp. 6. pontifex minor. *Hic est tribunus Culeo, qui privilegium ferre de Ciceronis reditu voluit a. U. dcccv. Att. iii. 15.*

Tereus, Att. xvi. 2. et 5. fabula Accii, de Tereo, rege Thracum sceleratissimo, v. Ovid. Met. vi. 455. sqq.

Terminatio, Phil. xii. 10. Att. vi. 1. *dies festus Deo Termino sacer.*

M. Terpolius, Corn. 2. trib. pleb. 1. Bruto et M. Lepido Cons. contemptissimum nomen inter tribunos.

Tertia, Verr. iii. 34. Isidori mimi filia. *Observent tirones, quod vulgo putatur, Tertia nomen esse nomen ordinis, vel numeri filiarum, id aequale falsum esse, ac, si quis diceret, Quintum, significare quintum numero filium.*

Tertia, Div. i. 46. filia L. Paulli. Sed ad Brut. Germ. 3. 4. est soror Bruti, quae Cassio nupsit. De cujus morte v. Tacit. iii. 76. ubi v. Lips. *Eadem est:*

Tertulla, Att. xiv. 20. xv. 11. Cassii uxor: abortum fecit. *Viri docti quidam volebant legere Tertia: quam constat Cassii uxorem fuisse. Sed Tertulla est diminutivum a Tertia, ut vidit Manutius.*

Testa, ad Div. vii. 13. est Trebatius. de quo infra.

Testinus, Penarius, Or. ii. 66. orator, qui in dicendo mentum intorquere solebat. Sed Ursinus scribit T. Pinarius.

P. Testius, Verr. i. 28. accensus C. Neronis prætoris in Asia.

Tetilius Rogus, Acad. iv. 4. Philo-
sophus auditor.

Teucer Pacuvii, Orat. i. 58. trago-
dia.

Teucris, Att. i. 12. 13. 14. C. Anto-
nium collegam in Consulatu ficto hoc
nomine appellat.

Thales Milesius, Orat. iii. 34. in
otio vixit. Leg. ii. 11. ejus dictum de
diis. Acad. iv. 37. ex aqua omnia esse
dixit. Nat. D. i. 10. Deum ex aqua
causa fingere. Div. i. 49. animadvertit
olearum ubertatem fore, prædicit de-
fectionem Solis.

Thallumetus, Att. v. 12. servus aut
libertus Attici eruditus.

Tharaso, ad Div. ii. 7. libertus C.
Curionis Filii.

Thaumas, N. D. iii. 20. Iridis pater:
que inde Thaumantias e poetis voca-
tur.

Thebe, Inv. ii. 49. Alexandri Phææ-
orum tyranni uxor.

Themisto, Fin. ii. 21. Pis. 26. est
Epicurea, *Lampsacena*, de qua vid.
Menag. ad *Laërt.* x. 5. et *Hist. Mul.*
phil. p. 498.

Themistagoras, Verr. i. 33. *Lampsac-*
enus.

Themistocles, Off. i. 22. ejus nomen
Solonis illustrius. Acad. iv. 1. ejus
memoria. Off. i. 30. taciturnus, dissim-
ulator, insidiis aptus. ib. ii. 20. quid
responderit interrogatus, utrum bono
viro pauperi, an minus probato diviti
filiam collocaret. ib. iii. 11. quid dixe-
rit post victoriam ejus belli, quod cum
Persis habuit. Brut. 11. mors ejus fa-
bulosa. Themistocleum consilium. Att.
ie. x. 8. tribuitur *Pompeio*, qui existi-
mabat, qui mare teneat, cum necesse esse
rerum potiri.

Theodectes, *Phaselites*, Or. 51. 57.
Aristotelis auditor, in arte in primis
oratoria, itemque *Isocratis*. v. *Laërt.* v.
21. et ibi *Menag.* *Valer. M.* vii. 14. 3.
et *Suidas* in *h. v.* Tusc. i. 24. ejus in-
signis memoria. *Quintil. Inst.* Or. xi.
2. &c.

Theodorus, Byzantius, Brut. 12. So-
phista Soeratis temporibus. in arte sub-
tilis, in orationibus jejunus. Scripsit
aliis orationes. Orat. 12. a Socrate in
Platonis *Phædro* appellatur *λογονιδης*.
v. *Quintil.* iii. 1. Apud *Laërtium*
ii. 104. civilibus orationibus clarus dicitur.
Ceterum hoc nomen restituendum
est *Ciceroni* Orat. c. 13. pro *Thucydi-*
des.

Theodorus, Cyrenaicus, Nat. D. i. 1.
Deos tollit. unde *Atheus* dictus, et cum

Athenis tum Cyrenis ejectus est. v. *Laërt.*
ii. 86. 101. sq. Tusc. i. 43. mortem
crudellem contemnit, quam ei rex *Ly-*
simachus minatur propter libertatem
linguæ. Ad eum missus erat a *Ptole-*
mæo, *Logi filio*, apud quem diu moratus
est. *Laërt.* i. c. 102. Ab eo dicuntur
Theodori. Cave confundas cum *Theo-*
doro Cyrenaico, *Geometra*, quo *Plato*
præceptore usus est, cuius mentionem
etiam *Xenophon* facit in *Memorabil.*

Theodorus, Verr. iv. 51. *Ennensis*
Senator.

Theodosius, Har. Resp. 16. *Chius*.

Theomnastus, Verr. ii. 21. *Syracusa-*
nus. *Theorætus* dicitur contumeliæ
causa. Verr. iv. 66.

Theophanes, *Mitylænæus*, sed et *Le-*
sbius dicitur, Arch. 10. Att. ii. 5. res
Pompeii scripsit versibus. Ab eo civi-
tate donatus est. Unde posteri ejus
Pompeiorum nomine *Romæ* fuerunt. v.
Ryckius ad *Tac. A.* vi. 8. *Balb.* 25.
Att. vii. 7. *Balbus* *Gallitanus* adop-
tat. ibid. ii. 5. familiarissimus *Pom-*
peio, particeps consiliorum ejus. ibid.
v. 1. plurimum apud *Pompeium* valet.
cf. ib. ii. 12. 17. &c. item *Plutarch.* in
Pompeio. *Manutius* in *Argum. Or. pro*
Balb. libertum Pompeii facit, refutatus
a Fabretto ad *inscr. ant.* p. 478. vid.
Burm. ad *Vellei.* ii. 18.

Theophilus, ad Div. iv. 9. 10. liber-
tus M. Marcelli.

Theophrastus, *Aristotelis* auditor. Or.
19. unde nomen habeat. Att. ii. 16.
vitam theoreticam practicæ anteponit.
Nat. D. i. 13. inconstans est in senten-
tia de Diis. Acad. i. 9. negat in vir-
tute sola esse beate vivere, propterea re-
prehenditur. Tusc. v. 9. Inv. i. 35.
Syllogismum oratorium quinqueparti-
tum facit. Brut. 46. ab amicula hospes
vocatur. ibid. 9. præceptor *Demetrii*
Phalerei. ib. 31. Tusc. v. 9. elegans
et suavis. ibid. 37. peregrinatus est.
ibid. iii. 28. moriens naturam accusat.
Att. ii. 3. liber ejus *τῶν φιλοσοφίας*, pro
quo *Tunstallus* Ep. ad *Middleton.* p.
141. facit *τῶν φιλοσοφίας*: qualem scriptum
ab eo testis *Laërtius* v. 45. eoque tum
opus erat *Ciceroni* de republica scribenti.
Fulgatus est et conjectura *Ictorii*. Tusc.
v. 9. Fin. v. 5. de vita beata. Off. ii.
16. de divitiis. Tusc. iii. 10. *Callis-*
theus. *h. e.* de luctu, quo luctet mortem
Callisthenis amici sui &c. Nat. D. i. 33.
Leontium meretricula *Epicurea* contra
eum scripsit.

Theopompus, Leg. iii. 7. *Lacedæmo-*
nius, qui *Ephorus* instituit.

Theopompus, Orat. ii. 13. *Chius*, *Iso-*
cratis discipulus, scripsit historiam li-

bris xii. initio facto ubi *Thucydides* desit, complexus annos 17. v. *Diodor. Sic.* xiv. p. 305. Off. ii. 11. Leg. i. 1. fabulosus est. Att. xii. 40. liber vel epistola ad Alexandrum M. ibid. ii. 6. Theopompium genus, est mordax scribendi genus, quo usus est Theopompus. eo se dicit Cicero usum in *anabasis*. Brut. 17. officit Philisto. ibid. 56. acerrimo ingenio fuit.

Theopompus, Att. xiii. 7. Cnidius, familiaris Cæsaris. Estne hic, quem C. Trebonius Asia expulisse dicitur. Phil. xiii. 16. Alius, ni fallor, est ad Q. Fr. l. 2. 3. sorte de cohorte Q. Ciceronis in provincia.

Theoractus, Verr. iv. 66. v. Theomastus.

Theramenus, Tusc. i. 40. in ipso mortis articulo ludit in Critiam, cuius opera ad mortem damnatus erat. v. *Xenoph. Hist. Gr. l. ii. &c.* Or. ii. 22. ejus scripta Ciceronis ætate nulla extitere. ibid. iii. 16. faciendo dicendoque sapiens.

Thericlea, Verr. iv. 18. ex lectione Grævi: sunt pocula, quæ nomen habent a Thericle, figulo Corinthi, qui certum genus poculorum excogitavit: neque solum figlina, sed etiam ex alia materia. Nam v. c. ap. *Joseph. A. xi. 1.* sunt Θερικλίου χρίον inter vasa, quæ Cyrus Judæis reddidit. sed quidam eum *επιστολὰς* faciunt. Ejus mentio et apud *Lucian. Lexiph. c. 7.* *Athenæum ix. 470.* E. v. inpr. *Bentleius de Phalaridis Epistolis.* Vixit tempore *Aristophanis Comici.* v. *Junius in Catal. Pictor. &c.* sed imprimis *Salmasium ad Solinum p. m. 734. seq.*

A. Thermus, e Minucius, Flacc. 39. bis, Cicerone defendente, absolutus est magno populi gaudio, post præturam.

Q. Thermus, ad Div. ii. 17. Asiæ prætor a. dcc. i. sqq. Att. i. 1. curator viæ Flaminie. Phil. xiii. 6. Pompeium Cn. F. hortatur, ut ad Mutinam eat cum suis copiis. Ad eum sunt epistolæ duæ li. 18. xiii. 53. conf. Att. v. 13. 21. &c.

Theseus, Nat. D. iii. 18. Neptuni filius. Offic. l. 10. Pater Hippolyti, a Neptuno petit, ut ab equis ejus lacere- tur filius. Neptunus quæ promisit, præstat. Leg. ii. 2. Atticos ex agris in urbem compulsi &c.

Thessalus, Verr. i. 33. Lampsace- nus.

Theudas, ad Div. vi. 10. libertus Trebiani.

L. Thorius Balbus, Sp. F. Fin. ii. 20. 22. Lanuvinus (unde in numo ejus quæ- storio Juno Sospita) voluptuosissimus. Pighius ad a. dclxxiii. eundem putat,

qui Brut. 67. L. Turius dicitur, parvo ingenio, sed multo labore, cui pauca- centuriæ ad Consulatum defuere. Sic etiam Valens in familia Thorii pag. 471. T. ii. v. L. Turius. L. Thorius fuit trib. pl. a. dclxxviii.

Sp. Thorius, Balbus, Brut. 36. valuit in populari genere dicendi. Auctor legis Thorie. v. *Ind. Legg.*

Thoth, Nat. D. iii. 22. Ægyptiorum Mercurius, quo nomine et primus men- sis apud eos appellatur.

Thrasylbulus, Att. viii. 3.

Thraso, Verr. iv. 22. Tyndaritanus.

Thrasynachus, Or. iii. 32. Chalce- donius, de natura rerum scripsit. ibid. 16. Sophista celeberrimus. Or. 12. pri- mus cum Gorgia arte quadam verba vinxit. Abstinet a republica.

Thucydides, Or. ii. 12. quomodo scri- pserit. Brut. 11. summo loco natus &c.

Thyestes, Tusc. iii. 12. 18. Jovis pro- nepos. ib. i. 44. Brut. 20. fabula En- nii &c.

Thyone, Nat. D. lii. 23. uxor Nisi, mater Bacchi, quam Semelem interpre- tantur.

Tiberius, Att. v. 21. amicus Attici, Q. Volusi socer.

C. Tadius Strabo, ad Div. xii. 6. ad C. Cassium in Syriam se confert, Cæ- sare interfecto. Manut. malebat Titius: ut esset L. Titius Strabo, de quo ad Div. xiii. 14. C. Tidium Strabonem inter provinciales prætores refert Pighius a. dcc.

M. Tigellius, Hermogenes. ad Div. vii. 24. a Licinio Calvo acriter perstrin- gitur. Att. xiii. 49. 51. De hoc homine, Sardo libertino, est ap. *Horat. Serm. i. 2.* Omnibus hoc vitium est &c.

Tigranes, Manil. 2. rex Armeniæ, gener Mithridatis. Sext. 27. a L. Lucullo vincitur. Cn. Pompeius in suis castris supplicii insigne regium restituit et regnare eum jubet.

Tigranes, filius superioris. Att. lii. 8. P. Clodius, qui eum captivum e custo- dia surripuit et dimisit, non punitur. In custodiam conjecerat et Romam per- duxerat Cn. Pompeius: Dio xxxvi. p. 27. De hoc facinore Clodii v. eundem xxxviii. p. 78.

L. Tullius Cimber, Phil. ii. 11. de percussoribus Cæsaris: cum ante acer- rimus partium Cæsarianorum propu- gnator fuisset. Senec. de Ira iii. 30. ad Div. xii. 13. classem in Bithynia com- parat, paullo post mortem Cæsaris. Eam provinciam a Cæsare adhuc vivo acceperat, in eamque, interfecto Cæsare, clam abiit. Vulgo appellabatur olim

Tullius; quod præfert Oudendorp. *V. C. ad Cæsar. B. C.* iii. 42. *De eo vid. præter Manut. et Grav. ad l. c. Periz. Anim. Hist. p. 431. sq.*

Timæus, Or. ii. 14. Tauromenites, regnante Agathocle vixit, eruditissimus et eloquentissimus historicus. *N. D.* ii. 27. rationem concinne reddit, quare Diane Ephesiæ templum deflagraverit. *Quod Ciceroni hic concinnum videtur, id Longinus frigidum et puerile iudicat.* ad Div. v. 12. Pyrrhi bellum scripsit: Timoleontis res gestas prodidit. *Ejus acerbitatem in aliis historicis et errores notat Diodorus Sic. xlii. p. 211.*

Timæus, Fin. v. 29. Locrensis, Pythagoreus, Platonis æqualis.

Timagoras, Acad. iv. 25. Epicureus, negat, sibi umquam duas flammulas esse ex lucerna visas, cum oculum torseret.

Timantes, Brut. 18. pictor. *Cythus, auctore Quintiliano, ii. 13. Sicyonius autem, auctore Eustathio ad Iliad. s. 163. De eo etiam capiendus Cicero in Orat. 22. ad q. l. vid. Quintil. l. c. et alios op. Junium in Catal. Pict. Leopard. Emend. xx. 19.*

Timarchides, Verr. ii. 28. &c. libertus et accensus C. Verris: *de cuius sceleribus multa in Verrinis.*

Timocles, Pison. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

Timocrates, Nat. D. i. 33. Metrodori Epicuri frater, quia, nescio quid, ab Epicuro dissentit, totis voluminibus ab eo concluditur. *ibid. 40. a fratre reprehenditur, quod dubitet vitam beatam ventre metiri, scil. in libris, quos contra eum scripsit. Laërt. x. 23. Eundem tamen Epicurus inter heredes suos scripsit. v. de Fin. ii. 31. Lampsacenus an Atheniensis fuerit, æque ut de fratre, disputatur ap. Jonsium i. 20. 3. et Menag. ad Laërt. x. 22.*

Timoleon, ad Div. v. 12. ejus res gestæ proditæ sunt a Timæo.

Timon, Tusc. iv. 11. Amic. 23. Atheniensis, fugit congressus hominum.

Timotheus, Tusc. v. 31. Atheniensis Imperator cænas Academicorum laudat. Or. iii. 34. Cononis filius, Isocratem præceptorem habuit. *Offic. i. 32. belli gloria patre non inferior.*

Timotheus, Milesius, Leg. ii. 15. cum plures quam septem nervos in fidebus haberet, Lacedæmonii eos demi jusserunt. *rem paullo aliter narrat Athenæus l. xiv. c. 9. ex Artemone vixit hominibus longævus. conf. Leopard. Emend. viii. 14. ubi decretum Lacedæmoniorum in hunc Timotheum emenda-*

tur et explicatur.

T. Tineas, Placentinus. Brut. 46. homo dicax et facetus.

Tiresias, Tusc. v. 39. Div. i. 40. ii. 3. augur clarus et præstans, sed oculis captus.

Tiro, ad Div. vii. 29. servus, deinde libertus Ciceroni et filio et fratri carissimus. *ad eum sunt epistolæ l. xvi. ex quibus de summa hominis gratia satis cognosci potest.*

Tiro, Phil. ii. 4. v. 6. est Numisius Tiro, de sicariis Antonii triumviri.

Tisamenus, Att. xii. 10. servus.

Tisias, Or. i. 20. Inv. ii. 2. Siculus, primus rhetoricam scripsit. Brut. 12. qua occasione et quo tempore scripserit.

Tithonus, Senect. 1. *Laomedontis filius, Auroræ maritus, de quo nota est fabula.*

Titinia, Cottæ. Brut. 60. pro ea contra Ser. Nævium dicit M. Cicero.

Cn. Titinius, Cluent. 56. eques Romanus.

Q. Titinius, Verr. i. 49. eques R. frater germanus C. Fannii: *i. c. ex eadem matre. v. Wesseling. V. C. Obs. i. 13. Att. v. 21. commendat Ciceroni L. Tullium, ut legatum sumat. Att. ix. 6. filius est cum Cæsare. Hunc Titinium sanus exercuisse intelliges ex ep. 4. l. ii. ad Att. et vii. 18.*

Titinii, a Catilina in proscriptione Sullana interfecti commemorantur pet. Cons. 2.

Titius, Dom. 9. Har. resp. 27. Sext. 52. e ducibus operarum Clodianarum.

C. Titius, Brut. 45. eques Rom. qui primus eo pervenit, quo pervenire potest Latinus Orator sine Græcis literis. *Orationes fuerunt acutæ, facietæ item tragediæ, sed parum tragice scriptæ. Vixit L. Crassi temporibus.*

C. Titius, L. F. Rufus. ad Div. xlii. 58. Prætor urbanus Paullo et Marcello Coss. ib. xlii. 15. legatus Dolabellæ in Asia.

L. Titius, Verr. iv. 26. Civis Rom. in Sicilia habitans.

L. Titius, Strabo, ad Div. xlii. 14. eques Rom. *Hunc Manutius putabat eundem esse, qui xii. 6. Tidius appellatur: v. C. Tidius. Sed quoniam is sive Tidius sive Titius in magistratu fuit, ante quam hæc epistola scribebatur, ut ibi diximus, idem cum hoc Titio esse non potest, propterea quod hunc Cicero equitem Rom. appellat. Non autem puto moris fuisse, qui essent ex equestri ordine, eos, cum magistratibus usi essent, simpliciter equites appellare.*

P. Titius, ad Div. x. 12. tribunus pl. (a. dccx.) intercedit Scto in Cice-

ronis sententiam facto, rogatu Servilii. de eodem est ep. 21. Hunc etiam Corradus putat esse eum, ad quem epistola 16. l. v. scripta sit. Ex epistola intelligitur, illum Titium bene de rep. sensit, et Pompeianis partibus fuisse: quod nescio an in P. hunc conveniat, qui in toto tribumatus Ciceroni, aliisque hujus sectæ adversatus est, P. Cosce collegæ tribumatum abrogavit, et legem per vim tulit, de triumviris reip. constituendæ in quinquennium circandis &c. vid. Pighius ad ann. dccx. Ceterum hic est Titius, qui Appium minorem reum fecit de vi. ad Div. viii. 8. nam vocatur emissarius Servilii.

Sext. Titius, Or. ii. 11. tribunus pl. seditiosus, a. U. dliv. Antonio Oratore et Albino Consule, a quo leges Titie dicuntur. multa contra temp. fecit, ei resistit Antonius. Idem in eum testimonium dixit, cum postea reus factus esset. Brut. 62. loquax et acutus, sed mollis in gestu. Ab eo saltationis genus molle nomen Titius accepit. Or. ii. 66. se Cassandram dicit, quod vera diceret, nec fidem inveniret. Rab. Perd. 9. condemnatus est, quod Saturnini imaginem domi suæ haberet. Nescio an hic sit, qui Or. ii. 62. iii. 23. nimis studiose pila lusisse, et signa sacra noctu fregisse dicitur. Non dubitat Corradus ad Brut. p. 341.

T. Titius, T. F. ad Div. xiii. 75. Legatus Pompeio rei frumentariæ præfecto. Hic est fortasse, ad quem epistola 16. l. v. perscripta est. cf. P. Titius.

Titius, ad Div. vii. 12. Epicureus, si sana lectio est. Sed alii, ut Manutius, malunt Titus, h. e. Atticus; alii, quod Grævus recepit, Seius.

Titurius, Font. 5. Fidetur de cohorte M. Fonteii fuisse, aut portitor Tblouanus.

M. Titurnius Rufus, ad Div. xiii. 39. unus ex Titurnia familia reliquus est.

Tlepolemus, Verr. iii. 28. Græcus, pictor, de cohorte Verris iv. 13. Cibi-rata dicitur per jocos, quia Ferri tamquam venator vasorum fuit.

Tongilius, Catilin. ii. 2. de conjuratis Catilinaris fuit, et Catiliæ scortum.

Toranius, ad Div. vi. 20. Pompeianus, exsul. Prætorius fuit, quem postea filius C. Toranius, Triumvirum partes secutus, Triumviris prodidit, a quibus interfectus est. v. Falcr. M. ix. 11. Hunc esse, qui quæstor P. Fatinii Glabri in bello servili dicitur fuisse in fragmento monumenti antiqui, putat Bimarulus Diss. i. in Thes. Inscript. Muratorii p. 4. 5. ceterum in illa inscri-

ptione est Thoranius.

Tortorius, Att. vii. 2. est nomen corruptum.

A. Torquatus, e Manliis. Plane. 11. Africæ prætor (ann. dclxxvi.) mirifice laudatur. Ejus frater patruelis est T. Torquatus T. F. de quo infra.

A. Torquatus, L. F. L. N. Fin. ii. 22. amicus Ciceronis summus. Att. v. 1. vir optimus. ad Div. vi. 1. Athenis exulat, quod contra Cæsarem steterat. Prætor fuit a. U. nccii.

A. Torquatus, Leg. ii. 22. De quo sermo sit, ex re non satis certo judicari potest. Forte is est, qui censor a. dvi. et deinde bis Consul fuit.

L. Torquatus, L. F. Catil. iii. 8. Agr. ii. 17. &c. Consul cum Cotta a. U. dclxxxix. Pison. 31. pro Cicerone apud L. Pisouem intercedit. ibid. 19. Macedoniam Cicerone referente obtinet, et Imperator a Senatu appellatur. ad Brut. 68. elegans in dicendo, prudens &c.

L. Torquatus, L. F. L. N. Sull. 2. accusat adolescentulus P. Sullam de ambitu, et ita facit, ut pater Consul fiat. Att. iv. 16. de accusatione Gabini cum P. Sulla contendit. vii. 12. negat Pompeium extra Italiam sequendum. ix. 8. sequitur eum fratre Pompeium extra Italiam. Fin. i. 5. Epicureus. itaque inducitur eo libro disputans cum Cicerone et Triario de finibus. Brut. 76. non tam rhetor, quam *πρῶτος*. in eo literæ interiores et recondite, divina memoria. Prætor fuit a. pcciv.

T. Torquatus, L. F. Tusc. iv. 22. qui primus Torquatus dictus est. v. Liv. vii. 10. v. Manlius.

T. Torquatus, Fin. i. 7. collega Cn. Octavii in Consulatu a. dlxxxviii. ejus filius, a D. Silano adoptatus, cum in Prætura Macedonia pecunias cepisse diceretur, pater, re cognita, cum venit in conspectum venire. Male editur L. Torquatus. Nam Fasti habent T. ut Epit. Livii 54.

T. Torquatus, T. F. Plane. 11. Auli Africæ prætoris frater patruelis. Brut. 70. doctus vir ex Rhodia disciplina Molonis, plus facultatis ad dicendum habuit, quam voluntatis. Ad consulatum venisset sublato ambitu, si vixisset.

Trabea, ad Div. ix. 21. postea Comicus. Tusc. iv. 31. ejus versiculi. Fin. ii. 4.

C. Trebatius Testa, ad Div. vii. 12. Epicureus sit. ibid. 5. commendatur Cæsari Gallie præconsuli. Top. i. Topica sibi a Cicerone explicari vult. Jctus fuit, ad quem multe et facete

sunt l. vii. *epistolæ*. *Tribunus pl. a. U.* dccvi. de eo v. *Menag. Aman. J. C. c. 14.*

L. Trebellius, Phil. vi. 4. *Antonianus*, antea adversarius in tribunatu, (a. U. dccvii.) cum de tabulis novis ferretur. ad Div. xi. 13. cum equitibus suis ad occupandam Pollentiam venit. Phil. xiii. 12. &c.

M. Trebellius, Quint. 5.

Trebianus, ad Div. vi. 10. *Pompeianus*, post pugnam Pharsalicam ab armis non decessit.

A. Trebonius, ad Div. i. 3. xii. 12. eques Rom. negotiator.

A. Trebonius, Verr. i. 47. proscriptus a *Sulla*, frater *P. Trebonii*.

C. Trebonius, Phil. xiii. 10. eques Rom. *C. Trebonii*, de quo mox, pater.

C. Trebonius, *C. F.* ad Div. xv. ult. quæstor tribuno *Herennio* non paret,

et *Ciceronis causam* tueretur, cum id *Consules* non facerent. v. not. Phil. ii. 11.

et percussoribus *Cæsaris*, laudatur. *ibid.* 14. ad Div. x. 28. vocat *Antonium*,

ante curiam, dum interficitur *Cæsar*. Phil. xi. 1. prætor *Asiæ*, a *Dolabella*

Smyrnæ amicitie simulatione interficitur. ejus mortem lamentatur *Cicero*.

ad Div. xii. 16. ejus carmen ad *Ciceronem* missum, forte in *Antonium* et *Antonianum*.

Hic legem Treboniam tulit in tribunatu an. dcxcviii. ut *Pompeius*

duas *Hispanias*, *M. Crassus* *Syriam* in quinquennium, et *Cæsar Galliam* in al-

ius quinquennium obtinerent. Post le-

gatus *Cæsaris* in *Gallia*, et an. dcxcviii. Consul successit *Cæsari*. *Dio Cass.* lxxix. p. 105.

P. Trebonius, Verr. i. 47. A. frater.

Ca. Tremellius, *Scrofa*, Act. i. in Verr. 10. tribunus militaris designatus, iudex in causa *Verrina*, homo

summa religione et diligentia. *Pighius* ad a. dclxxvi. putat esse eum, qui præ-

tor post fuit, et de re rustica scripsit: cypus villam, atque ipsum, valde laudat

Varro de R. R. i. 2. Unde *Scrofae cognomen*, quod hujus avus primus tulit,

aliam rationem ex ejus persona *Varro* l. c. ii. 4. aliam *Macrobius*. Sat. i. 6. commemorat. Utraque lepida fabella est.

Scrofa est et ad Att. vi. l. v. in *Scrofa*.

Q. Tremulus, e *Marcius*, Phil. vi. 5. *Hernicos* vicis. statua ejus in foro posita.

Is, qui consul bis fuit a. ccccxlvii. et cccclv.

C. Triarius, e *Valerius*, Fin. i. 5. amicus *Ciceronis*, vir gravis et doctus,

minus delectatur *Epicuro*, quod ornamenta *Platonis*, *Aristotelis*, &c. neglexit.

Att. xii. 28. ejus liberis tutor est *Cicero*. Brut. 76. ejus plena fuit literarum senectutis oratio, gravis: bello

civili perit. hunc locum male refert ad *L. Triarium Pighius* ad an. dclxxii.

Fidetur eum verbum senectutis movisse. Sed additur: in illa ætate. De-

inde quod cum Torquato jungitur, id ipsum docet, de C. sermonem esse. v. de

Fin. l. c. Tribunus plebis fuit a. dccii.

et a *Cn. Pompeio* in bello civili classi præfectus. *Cæs. B. C. iii. 5.* ad Div.

viii. 7. ejus soror *Paulla Videria* divor-

tium facit et *D. Bruto* nubit. *Manu-*

tius ad h. l. male appellat *P. Triarium*. Nam loci *Ciceroniani*, quos præfert, ostendunt, eum de *Caijo* loqui voluisse.

Nisi forte ista fuit P. soror, et locos illos male de eo accepit.

L. Triarius, Verr. i. 14. quæstor urbanus, a. dclxxxii.

P. Triarius, *L. F. Att.* iv. 16. 17. ad *Q. Fr.* iii. 2. accusat *M. Scaurum*,

defendit *Cicero*. v. *Ascon. arg. Or. pr. M. Scauro*.

Tricipitinus, e *Lucretius*, Leg. ii. 4. *Lucretie* pater.

Trieterides, Nat. D. iii. 23. sacra *Bacchi* et *Niso* et *Thyone* nati.

Triptolemus, Her. iv. 6. Tusc. i. 41. Verr. iv. 49. notus ille auctor et inventor agricultura in *Græcia*, de quo est in fabulis.

Tritannus, Fin. i. 3. Centurio viribus insignis. de quo v. *Plin. H. N.* vii. 20. *Solin. c. 4.*

Tritopatres, Nat. D. iii. 21. *Jovis* et *Proserpinæ* filius.

Trito, Nat. D. i. 28. ii. 35. *Deus* marinus.

Trons, ad *Q. Fr.* iii. 6. tragœdia *Q. Ciceronis*.

Troilus, Tusc. i. 39. *Priami* filius ab *Achille* interfectus.

Trophonius, Nat. D. iii. 22. *Valentis* et *Phoronidis* filius, idem cum *Mercurio* ex his genito. de Div. i. 34. prope

Lebadiam ei sacra sunt; ubi sc. notum illud antrum *Trophonii* fuit. Alius ab hoc est:

Trophonius, Tusc. i. 47. ædificavit templum *Delphicum*. ejus votum.

Trypho, Att. iii. 8. ad Div. xiii. 60. est nomen servile.

L. Tubero, ex *Æliis*. *Ligar.* 7. cum *Cicerone* una domi eruditus, post affinis, in omni vita familiaris &c. *Planc.*

41. ad *Q. Fr.* i. 1. 3. legatus *Q. Ciceronis* in *Asia*, scripsit historiam. *Lig.*

8. Sortitus belli civilis initio ex *Scito* *Africam* provinciam, quam *Considius* obtinuerat, cum eam a *Varo* jam occupatam invenisset, ad *Cn. Pompeium* in *Macedoniam* se contulit. Restitutus est post a *Cæsare* cum filio *Quinto*, de quo mox.

P. Tubero, Q. F. P. N. Or. ii. 84. Africanum avunculum laudavit, scripto C. Lælii.

Q. Tubero, Q. F. P. N. Muren. 36. Stoicus. Africani sororis filius, ejus perversam sapientiam in funere Africani ægre fert populus, proptereaque prætura excidit. Brut. 31. in triumviratu judicavit contra avunculum Africanum. ejus orationes in Græcchum. *ex h. l. colligit Pighius, cum tr. pl. a. dcxx. fuisse.* cf. de Or. iii. 23. ad Att. iv. 16. *De patre utriusque, L. Pauli genero, v. Plinium H. N. xxxiii. 11. Val. M. iv. 4.*

Q. Tubero, L. F. Ligar. 1. sq. accusat Ligarium de vi. *In bello civili Pompeium cum patre secutus est, post a Cesare restitutus. Cum in causa Ligariana non vicisset, ad jus Civile se contulit.*

P. Tubertus, e Postumiis, Leg. ii. 23. primo Valerii Poplicolæ, et deinde Menenii Collega fuit. In urbe sepultus est, ejusque posteri hoc jus tenuerunt.

L. Tubulus, ex Hostiliis, Fin. ii. 16. Prætor. et quidem, ut est Att. xii. 5. L. Metello et Q. Maximo Coss. A. e. a. U. dcxi. pecunias caput ob res judicandas, et decreta de ea re questione fugit. cf. Fin. iv. 28. v. 22. Nat. D. lii. 30. i. 23. fr. or. p. Seaur. &c. *Perizon. Triga Diss. p. 152. extr. credit esse nepotem C. Hostilii Tubuli, prætoris urb. a. dcliv. cujus frequens mentio ap. Livium lib. xxvii. sqq.*

M. Tuccius, ad Div. viii. 8. accusat C. Sempronium Rufum, et ab eodem accusatur. v. *Drakenb. ad Liv. Epit. 20.*

Cn. Tudicius, Cluent. 70. Senator.

C. Tuditanus, e Sempronis, Brut. 25. disertus. *De Tuditanorum gente v. Rupertus ad Valer. M. ix. 5. p. 542.*

M. Tuditanus, Brut. 18. Tusc. 1. 1. Consul a. dcliii.

P. Tuditanus, Brut. 15. M. Corn. Cethegi Collega in Consulatu (a. dclix.) deinde etiam in Censura.

Tuditanus, Acad. iv. 28. affinis Catuli, insanus. Phil. iii. 6. avus Fulvæ Antonii uxoris; ejus insania. v. *Valer. M. vii. 8. et ibi Perizonium.*

M. Tugio, Balb. 90. Videtur ei juris parti se maxime dedisse, quæ est de jure aqueductuum.

P. Tullio, Syrus, Har. Resp. 1. amicus Clodii.

L. Tulleius, ad Div. xv. 4. Legatus Ciceronis in Cilicia, qui omnibus aliis locis scribitur Tullius. idem cum sequente.

L. Tullius, Verr. iv. 11. frater M. Ciceronis patruelis, quem secum in Sicilia habuit, cum in Verrem inquire ret. Att. v. 4 et 21. legatus Ciceronis in Cilicia.

L. Tullius, Montanus, Att. xii. 59. cum Cicerone filio Athenas proficiscitur.

M. Tullius Laurea, Att. v. 4. xiii. 22. ad Div. v. 20. scriba Ciceronis.

M. Tullius Decula, Plane. 21. ædilitiam repulsam tulit. Agr. ii. 14. consul cum Cn. Cornelio, a. dclxxx. *Hunc putat esse Sigonius, quem Cicero defendit rem de vi: ex qua oratione pauca fragmenta restant.*

M. Tullius, ad Q. Fr. ii. 3. postulat Sextium de vi. *Ipsa Cicero nescit, qui sit.*

M. Tullius, Brut. 16. patricius, Consul cum Sulpicio a. x. post reges exatos.

Tullius, Verr. iii. 71. magister publicanorum in Sicilia, amicus Verris.

Tullus, Catil. i. 6. Att. viii. 15. est Volentius Tullus, qui M. Æmilii Lepidi collega in Consulatu fuit.

Tullus Cluvius, Phil. ix. 2. unus e legatis Rom. qui a Larte Tolumnio interfecti sunt. *Sed Pighius legendum censet L. Julius: qui a. ccciii. decemvir fuit: non C. Julius, qui trib. mil. fuit a. cccxv. v. ad h. a. Apud Plinium xxxiv. 6. ed. Hard. vocatur Tullus Cælius, e MS. Edd. alie habent Tullus Cælius, v. Harduin. et not. Gruteri ad Cic. l. e.*

Tullus Hostilius, Phil. xiii. 12. tribunus plebis designatus.

Tullius Cimber, v. Tullius.

D. Turranus, Att. l. 6. homo *χερμαδης*, cum Q. Cicerone in prædiis Arpinatibus est. vi. 9. cum Cicerone in Cilicia aliquandiu fuit. *Eundem hominem esse, res ipsa suspicari facit, etiam priori loco sit Turranus, altero Turannius. Nam hæc nomina eadem sunt, ut et Turannius. Eadem varietas etiam in lapidibus deprehenditur. Forte est ille ipse, qui commemoratur ap. Plin. H. N. iii. 1. ix. 8. v. Harduin. Ind. Auctor.*

M. Turranus, Phil. xiii. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusat.

Turdus, ad Div. ix. 21. cognomen familie Papirie plebeie. C. Papirius Turdus trib. pl. est ap. Liv. xli. 6.

L. Turius, Brut. 67. parvo ingenio, sed studiosus. Ei pauca centurio ad consulatum defuere. *Olim hic legebatur Thorius. unde viri docti ceperunt de L. Thorio Balbo, de quo supra. Nescio an in hominem illum voluptuosissimum cecidit multus labor, quem hinc L. Tu-*

ria Cicero tribuit. *Turinus apud veteres non unus occurrit. Q. Turius ap. ipsum Ciceronem, alius Turius apud Horat. Sat. li. 1. 49. ubi vid. Schol. et Bentleium. L. Turius a M. Catone contra Ca. Gellium defensus commemoratur apud Gellium Noct. Att. xiv. 2. ut lapides taceam. Nam apud Donium iv. 93. est L. Turius L. F. &c.*

Q. Turius, ad Div. xii. 26. negotiator Africanus.

Turius Eros, ad Div. xii. 26. liberatus Q. Turii.

Turpilia, ad Div. vii. 21.

Turpio, Att. vi. 1. sutorius.

L. Tursetius, Phil. ii. 16. el testamentum M. Antonii subiecit.

Turubius, ad Div. xii. 13. Quæstor Tilli Cimbri in Bithynia.

Tuscanus, ad Q. Fr. i. 1. 6. et i. 2. 2. homo obscurus, qui de Q. Cicerone quæstus erat.

Tutia, Att. xvi. 2. nomen feminae, nocio cuius. Nam Tutia Vestalis, de qua est ap. Valer. viii. 1. quæ in libris fere est Tuccia, huc non pertinet, quod temporis ratio facile indicat. Ceterum raide arridet Corradi conjectura, qui Julia legendum suspicabatur, eamque intelligebat, de qua est l. xv. ult. Tutiam familiam autem fuisse, facile concedam. v. Drakenb. ad Liv. epit. 20.

Tutor, Or. ii. 64. nomen mimi veteris, oppido ridiculi.

Tympanis, N. D. iii. 35. Tympanidis rogus. Locus sine dubio corruptus, in quo frustra adhuc viri docti desudaverunt. vid. Davinius et Buhnerius ad h. l.

Tyndareus, Fat. 15. Clytæmnestræ pater.

Tyndarides, Nat. D. ii. 2. Persen victum nunciant. ibid. iii. 5. eos Lacedæmone sepultos tradit Homerus. &c.

Tyrannio, Att. ii. 6. xii. 2. &c. Grammaticus et Geographus, qui Ciceronis temporibus vixit. Acrem in reprehendendo fuisse ex ep. 6. l. ii. intelligitur. ibid. iv. 4. 8. reliquias Bibliothecæ Ciceronianæ disponit et collocat. xii. 6. argumenta scriptorum Tyrannionis, vocat tenues scriptas: ad Q. Fr. ii. 4. docet Cicerones pueros.

Tyrus, Nat. D. iii. 23. mater Venæris Syriæ.

V.

M. Vacus, e Vitruvius. Dom. 38. ejus domus everse area Vacci prata dicta, quod Privernatium et Fundanorum

dux contra Romanos fuisse, a. U. ccccxliv. v. Liv. viii. 19. 20.

Vacerra, ad Div. vii. 8. Jctus tempore Ciceronis. Cogitabam aliquando per jocum ita dici Valerium Jctum.

Valens, N. D. iii. 22. Mercurii cujusdam e Phoronide pater.

A. Valentius, Verr. iii. 37. interpres C. Verris in Sicilia.

Valeria tabula, Vatin. 9. ab ea dicuntur tribuni plebis Vatinii collegæ, jussisse initti Bibulum, quem Vatinus in vincula duci jusserat. ad Div. xiv. 2. ad eam exulis Ciceronis uxor, contumelia causa deducitur, conf. Sextia tabula.

Valeria, Flacc. 34. uxor Androuis Sextilii.

Paula Valeria, ad Div. viii. 7. soror Triarii, diseldium facit, et D. Bruto nubit. vid. in C. Triarius. Observant tirones Pauline nomen, æque ut Pauli, quæ cognomina proprie sunt, interdum esse etiam prænomena, ut hoc loco. vid. Perizon. in animadv. hist. cap. 3. p. 130.

Valerius, Verr. iii. 21. præco Verris.

Valerius, Orat. iii. 23. scenicus, quotidie cantabat.

Valerius, Att. ii. 3. absolvitur, incertum utrum Valerius Flaccus, an Valerius Messala, an Valerius Jctus.

Valerius, ad Div. v. 20. nescio quis, maniceps pecunie publicæ cujusdam.

Valerius, Att. i. 12. interpres C. Antonii in Macedonia, nisi forte Romæ in ipso Senatu, quod Casaubono placebat. putant quidam esse eum, de quo ad Div. xiv. 2. de quo dubito.

C. Valerius Flaccus, Balb. 24. prætor urbanus. a. dclv.

D. Valerius Soranus, Brut. 46. doctus Græcis literis et Latinis. familiaris Ciceronis.

L. Valerius Flaccus, Phil. xi. 8. flamen Martialis. bellum gerit cum Aristonico, frustra contra nitente collega P. Licinio Crasso. v. L. Flaccus.

L. Valerius Flaccus, pro Rabir. Perd. 7. collega C. Marii, arma capit contra Saturninum. vid. L. Flaccus.

L. Valerius Flaccus, Pison. 23. legatus L. Pisonis in Macedonia, is, qui prætor Cicerone Cos. fuit. vid. L. Flaccus.

L. Valerius Potitus, Brut. 14. legibus et concionibus populum post decemviralem invidiam placat. De hoc Valerio v. Liv. iii. 39. 49—55.

L. Valerius, ad Div. i. 10. iii. 1. vii. 11. xii. 7. Jctus medioeris.

M. Valerius, Brut. 14. Dictator. p. m 2

pulum in monte Sacro sedavit, indeque Maximus dictus est, quod nomen familie heredit. a. U. cclix. ad h. a. v. Signinus. in vulgatis male est M.

M. Valerius, M. F. Corvus, Div. i. 24. consul cum Aulo Cornelio Cosso in bello Samnitico. a. U. ccccx. qui tertius ejus consulatus fuit, nam quinque consul fuit, bis dictator, semel censor, sexies prator, quater adilis. Corvi nomen primus tulit: unde? omnibus notum est. vid. Liv. vii. 26.

P. Valerius Publicola, Leg. ii. 23. in urbe sepultus, idque posteri tenuerunt. Harusp. resp. 2. pro meritis in reip. domum in publica villa accepit. Quomodo viri docti verba: in publica villa, tentarint, docebit Gravius ad h. l.

P. Valerius Flaccus, Phil. v. 10. legatus Romanorum ad Hannibalem in Hispania.

P. Valerius, Phil. i. 3. comes Ciceronis, cum primum iter in Græciam post mortem Cæsaris instituisset. ibid. et Att. xvi. 7. villam habuit ad Leucopetram, in quam tum Cicero divertit. Att. v. 21. a Deiotaro sustentatur, debitor Attici. idem est, quem ad Div. xiv. 2. nominat hominem officiosum. vid. Valerius interpres.

Q. Valerius, Soranus, Br. 46. ductus Græcis literis et Latinis. Or. iii. 11. literatissimus omnium Latinorum.

Q. Valerius, Q. F. Orca, in Sen. post reddit. 9. prietor P. Lentulo Spinthere Cos. ad Div. xiii. 4. legatus præpore a Cæsare præpositus agris dividendis; postea proconsul Africæ, non consulatu gesto. cf. ep. 6.

C. Valgius Hippianus, ad Div. xiii. 76. idem est, qui Q. Hippius in eadem epistola appellatur. C. Valgius dictus est a patre, qui eum adoptavit. C. Valgium quendam, qui de usu herbarum ad Augustum scripsit, commemorat Plin. xxv. 2.

Valgius, Agrar. iiii. 1. P. Rulli gener, qui multos agros tempore Sullano occuparat.

C. Ca. et L. Farenii, Fr. Or. pro Varro: qui defensus est a Cicerone, reus inter sicarios, quod Catium occidisset, Cicerum vulnerasset.

Fargula, Or. ii. 60. dicax homo. C. Julii Cæsaris, ejus, qui in libris his inducitur, amicus.

C. Fargunteius, Sull. 2. Senator, socius Catilinae, qui Ciceronem in lectulo interficere voluit.

P. Farinus, Flacc. 19. prietor Asize, a. U. dclxxx. Appian. Civil. B. i. p. 205. appellat Varium Glabrum: quod

cognomen ei abjudicat Sigentus ad a. dclxxx. asserit Bimardus ex antiqui monumenti fragmento, in quo historia belli servilis descripta fuit ap. Murator. Thes. nov. Inscr. T. i. p. 4.

M. Varius, ad Div. x. 7. et 12. eques Romanus.

L. Varius Cotylas, Phil. xiii. 12. columen amicorum Antonii. Phil. viii. 10. et 11. legatus Antonii ad Senatum.

P. Varius, Att. i. 1. videtur fenerator fuisse.

Q. Varius Hybrida, Sucronensis, Sext. 47. seditiosus. ei restitit M. Scavrus. Orat. i. 25. homo vastus et furdus, sed eloquentia magnam gratiam consecutus. Brut. 49. 62. bonus orator. Brut. 89. sun lege damnatus est, de qua vide Ind. Legum. N. D. iiii. 33. Drusum ferro et Metellum veneno sustulit, summo cruciatu ipse perit. p. M. Scavrus. fr. M. Scavrum principem in conditionis crimen vocat lege sua, sed frustra. conf. Valer. Max. lli. 7. quem reprehendit Wesselingius V. C. Obs. i. 11.

Q. Varius, Verr. ii. 48. testis in Verrem. an hic est, qui inter judices Miloniano fuit? Mil. 27.

A. Varro Murena, e Terentius, ad Div. xvi. 12. amantissimus Ciceronis. idem occurrit ad Div. xiii. 22. postea consul fuit a. U. nccxxx.

C. Varro, e Terentius. Brut. 19. qui in clade Cannensi cum Paullo collega cecidit, an. U. dxxxvii. v. de eo Liv. xxii. 25. sq.

C. Varro, e Vuellius, prov. cons. 17. consobrinus Ciceronis. Verr. i. 28. tribunus militum in Asia, prætor C. Nerone, cf. C. Vuellius Varro.

M. Varro, e Terentius. Brut. 56. L. Ælius præceptorum habuit, ad Div. xiii. 10. Quæstor M. Bruti prætoris Gallie Cisalpinæ, ibid. xi. 10. ejus thesauri, vid. Corrad. et Manut. ad h. l. Att. xiii. 13. 16. et 18. cupit aliquid a Cicerone sibi inscribi, πολυγραφωτατε ad Div. ix. 13. legatus Pompeii in Hispania ulteriori. Div. i. 32. doctus homo, perterretur vaticinio cujusdam Rhodii remigis. Phil. ii. 41. ejus villam occupat M. Antonius. &c. de eo v. Plin. H. N. vii. 30.

P. Varus, Attius. Lig. 2. Africæ prætor, Africam initio belli civilis privatus occupat, cum Italia profugisset. vid. Cæsar de bello civil. i. 31. Hic est P. Attius, Att. vii. 13.

Sext. Varus, ad Div. x. 32. Hispaniæ proconsul. incertum est, qui sit: quando Sext. Quintilius Varum Hispania proconsulem fuisse nemo probat. vid. Manut. ad h. l.

P. Vatinius, N. D. ii. 2. e Castore et Polluce audivit, Persen esse videtur. *In libris quibusdam est Vatinius, quod probat Davisius, qui avum cum adolescentis P. Vatinii facit.*

P. Vatinius, Vatin. 1. sqq. in qua oratione plerique ejus scelera, in primis in tribunatu C. Cæsare Cos. suscepta commemorantur. Phil. x. 5. 6. Imperator et prætor Illyrici, Dyrrachii portas aperit Bruto, et ei exercitum tradit. c. 6. ad Div. v. 10. augur fit in locum Appii. v. 9. Imperatoris epistola ad Ciceronem, qua petit, ut se defendat, et supplicationem conficere studeat. ibid. i. 9. a Cicerone defenditur et quare.

Vectenus, Att. x. 5. 11. amicus Ciceronis, Monetalis appellatur. cf. xv. 13. xii. 3. argentarium fuisse ex locis his, aut fameratorem saltem, intelligitur.

T. Vectius, Flacc. 34. Senator.

P. Veditius, Att. vi. 1. Pompeii familiaris, homo nequissimus.

M. Vehilius, Phil. iii. 10. provinciam sibi ab Antonio attributam recusat accipere. Ex hoc nomine quidam Velleius fecerit, quod nomen hoc notius esset: estque ita in nonnullis editionibus. Vehilius etiam in lapidibus antiquis reperitur. Ceterum nihil de hoc Vehilio uspiam me legere memini.

Veiento, Att. vii. 3. a decedente Bibulo, provincie Syriæ præfectus. *P. Manutius quæstorem putat fuisse. Sed constat Salustium quæstoris locum apud Bibulum obtinuisse*, ad Div. ii. 17. *Itaque magis placet, cum Pigrio ad a. dcciii. legatum putare: quem enim, nisi quæstorem præficeret, præficere poterat, nisi legatum aliquem.* v. ad Div. ii. 15. *Sunt autem Fabricii Veientones. Et fortasse hujus nepos fuit aut pronepos A. Fabricius Veiento, qui post præturam a. dcccvii. a Nerone in exilium missus est. de eo Niphius in Nerone, et Tacit. Ann. xiv. 50.*

C. Velleius, Or. iii. 21. Epicureæ philosophiæ addictus, L. Crassi oratoris familiaris. Nat. D. i. 6. Senator, ad quem tum Epicurei primas deferrebant. *Hic est qui trib. pl. fuit, s. U. dclxiii.*

Q. Velocius, Or. iii. 23. gladiatoriam didicit puer; sed adultus plus operæ foro, amicis et rei familiari tribuit. *Perperam ex h. l. colligit Petavius apud Otletum ad h. l. cum lamiatam et actorem causarum eodem tempore egisse.*

Felvinus, ad Q. Fr. iii. 1. 2. nomen hominis obscuri, qui fundum habebat, non procul a fundo Q. Ciceronis.

Venonius, Vlodiceus. Balb. 25.

C. Vennonius, Att. vi. 1. ad Div. xiii. 72. *Vossius de Hist. Lat. i. iii. p. 226. putat, non esse Vennonius scribendum, ut est sc. ii. cc. et Att. xii. 13. Leg. i. 2. sed Venonius, quia ducatur a Venox. Et exhibent omnes Codd. et edd. hanc scripturam, pro Balbo l. c. Mihi vero rectius Vennonius videtur, uti est in lapidibus semel apud Donium, sæpe apud Gruterum (quamquam et ibi Venoniam reperio) ducique puto a nomine Venno, quod ibidem est 291.*

Sext. Vennonius, Verr. iii. 39. de Verris cohorte fuisse apparet, una ex manibus, quibus pecuniam aliis extortam capiebat.

Vennonius, de Leg. i. 2. historicus Latinius, exilis et jejunos. Att. xii. 3. ejus libris ægre caret Cicero. *Hunc Vennonium ab omnibus his alium esse, et Cicerone longe antiquiorem, mihi satis certo videor ex loco de Leg. i. 2. colligere: Ponit enim primo annales Pontificum, deinde Fabium, Catonem, Pisonem, Fannium, Vennonium, Antipatrum. Post, successere huic, inquit, Gellii, Clodius, Asellio &c.*

P. Ventidius Bassus, Phil. xii. 9. ei amicus Cicero fuit, antequam se cum inimicis reipublice conjungeret. ad Div. x. 24. 33. post prælium Mutinense se cum tribus legionibus conjungit. xi. 18. se cum Antonio conjungit ad Vada Sabatia. x. 10. Mulio dicitur. ejus castra despicit Plancus. Phil. xiii. 2. Antonii amicus. *Idem pluribus aliis locis memoratur. Nescio utrum ad locum ex epistolis ad Div. respiciat Plin. H. N. vii. 42. ubi Ciceronem auctorem esse dicit, hunc Ventidium mulionem castrensem suffraganeum fuisse, an vero ad alium ex Oratione, aut libro deperdito. De ejus notatibus, miraque fortuna vid. præter Plin. l. c. Gellium Noct. Att. xv. 4. De ejus rebus gestis in Asia Dionem Cass. xlviii. xlix.*

Venuleia, Att. xii. 24. Crassi.

Venuleius, Verr. iii. 42. de Verris cohorte.

Venuleius, ad Div. xii. 30. *legatus Calvisii, qui cum aliis quibusdam Africam absente Calvisio administrare audebat, obtinente e Scito provinciam Cornificio. Ei lictoris, ut ceteris, ademerat Cornificius, quod probat Cicero. Quæstorem provincie fuisse a. dccii. reperio, eodem anno, quo et Latinus et Horatius, ejusdem Calvisii legati, quæstores fuere.*

Venus, Div. i. 13. Cnidia. Or. 2. &c. Coa Apellis. Nat. D. iii. 23. plures

Veneres, Nat. D. ii. 23. Lubentina. in Cæcil. 17. &c. Erycina. *Ab hac dicuntur Venerii.* Ibid. h. e. *servi Veneris Erycina s. fani ejus in Erycino monte.*

Veratius, cognomen Fulvii, Flacc. 20. ubi tamen liber MS. habet Neratius.

C. Verres, C. F. Verr. i. 13. quæstor Cn. Carbonis, in Gallia. eum deserit, et pecuniam publicam avertit. ibid. 17. sq. Cn. Dolabellæ legatus in Cilicia, et, quæstore Malleolo mortuo, proquæstor. Furta et scelera in legatione perpetrata. ibid. 36. sq. Malleoli pecuniam avertit, nec pupillo restituit. ibid. 38. contra Cn. Dolabellam a M. Scauro accusatum testimonium dicit, eumque prodit. ibid. 40. sq. prætor urbanus a. U. DCCLXXIX. præturæ flagitia. ibid. 49. iu prætura ex SCto de sartis tectis judicat. De triennio prætura Sicula descendendum e l. iii. iv. v. de artibus, quibus elabi, adjutore Hortensio, judicio et accusatori voluit. v. Act. i. 6. 7. sq. De tota causa lege argumenta Verrinarum. Ab hoc dicta Verrea. Verr. ii. 21. &c. ipsius jussu, sublati Marcelleis, in Sicilia instituta. de exitu ejus est ap. Plinium H. N. xxxiv. 2.

Q. Verres, Act. i. 8. tribu Romilia, C. Verris propinquus.

Verrius, ad Div. ix. 20. 26. amicus Pæti et Ciceronis. ibid. xii. 14. amicus Lentuli Spintheris fil. Manut. ad ix. 20. putat esse Verrium Flaccum illum, juris Pontificii peritum, cujus libertus fuit Verrius Flaccus Grammaticus. T. Verrius Flaccus, eques Rom. Fesulanus, est ap. Gorium Inscr. ætrusc. t. iii. p. 161.

C. Verrutius, Verr. ii. 76. nomen ætatum a Verre, sub quo ipse latebat.

Vertumnus, Verr. i. 59. Deus, qui in omnes figuras se vertit, aut vertere potest. v. Propert. iv. 2.

Vesta, Div. l. 45. Ex ejus luo vox audita. De hoc luo, qui sub Commodio combustus est, vid. Herodian. l. i. c. 14.

C. Vestorius, ad Div. viii. 8. ad Att. iv. 6. vi. 2. Puteolanus, argentarius.

L. Vetecilius Ligur, Verr. ii. 8.

M. Vetilius, Phil. iii. 10. vid. Piginius ad a. dccix.

P. Vetilius, Cæc. 9. testis in Cæcilianam.

Vettius, Att. ii. 4. est Cyrus architectus.

Vettius Chrysippus, ad Div. vii. 12. Cyri architecti libertus. v. Seius.

Vettius, Cæl. 30. unus de stupratoribus Clodie, quem, cum ortæ inter eos essent iniunctiæ, ultæ est per Caninium quendam et Esernium &c.

L. Vettius, Vat. 10. in Senatu confessus est, se cum telo fuisse Cn. Pompeii interficiendi causa. Att. ii. 24. index a Casare inductus in Senatum, ut diceret, se interficere principes voluisse, invidia inimici Casariani faciendæ causa. Sed mendacium reprehenditur, et reus ipse fit de vi. res accurate ibi narratur. cf. Sext. 63. Adde de ejus indicibus in causa Catilinaria Dionem Cass. xxxvii. p. 48. de ipso interpretes Suetonii ad Cæs. 17.

P. Vettius Chilo, Verr. iii. 71. eques Romanus, magister publicanorum in Sicilia.

P. Vettius Scato, Phil. xii. 11. Dux Marsorum. Cum eo Cn. Pompeius colloquium inter castra habet. v. Interpretes ad Vellei. ii. 16.

P. Vettius, Verr. v. 44. quæstor Veris.

Q. Vettius Vettianus, Brut. 46. Marsus, vir prudens et in dicendo brevis.

Vettius, Att. lv. 5. homo vilis, a quo villam Catulli Cicero emit, is sine dubio, qui vi. 1. manceps dicitur.

L. Veturius Philo, Brut. 14. Consul bello Punico II. cum Q. Metello a. U. DCLVII.

T. Veturius, Offic. iii. 30. Consul cum Sp. Postumio.

C. Vibienus, Mil. 14. Senator, quomodo interierit.

C. Vibius Capax, Cluent. 60. Larinas.

L. Vibius, Verr. ii. 74. eques Rom.

T. Vibius, ad Div. xi. 12.

C. Vibius Pansa, ad Div. viii. 8. v. Pansa. de eodem forte capiendus ad Att. ii. 20.

L. Vibullius Rufus, ad Div. i. 9. Pompeii familiaris. Att. vii. 24. e Piceno, quo missus erat a Pompeio, redit, v. Caesar B. C. l. i. 15. Att. viii. 1. ejus res gestæ laudantur, de Pompeio parum honorifice sentit. ad Q. Fr. ii. 9. iii. 1. 5.

Vicapota, Leg. li. 11. nomen habet a vincendo et potiundo, adeoque ipse victoria nomen est. Eadem ejus infra Veliam fuisse constat e Livio, ii. 7. Viri docti scribendum censent Vicapota. vid. not. doctorum Firorum ad Liv. l. c.

L. Vicinius, ad Div. viii. 8. pro quo Gravius reposuit Vincius. Tribunus plebis M. Marcello et Sulpicio Coe. Permutantur fere in libris scriptis Vicin. et Vinic. v. interpr. ad Sueton. Aug. 65.

Victoria, Div. i. 43. Capum sudat.

Vidius, creditor Nicie, ad Div. ix. 10.

M. Vigellius, Or. iii. 91. a Panætio Stoicam philosophiam didicit.

L. Villius, L. F. Pomtina, Annalis, ad Div. viii. 8. Senator. unde Annales Villii dicti v. Ind. Legg. Leges Annales.

S. Villius, ad Div. ii. 6. Milonis familiaris.

L. Vinicius, v. *Vicinicus*.

Vinius, ad Att. ii. 2.

S. Virbius, Cluent. 8. Larinas.

Virgiliannus, v. *Q. Fabius*.

C. Virgilius, Planc. 40. Prætor, Q. Ciceronis Collega. Siciliæ prætor eo anno, quo Cicero exulavit. noluit eum, quamvis amicum, Clodii minis terribus, recipere. ad Q. Fr. 1. 2. 2. in magna existimatione est. ad Div. ii. 19. propinquus Cœlii. Att. xii. 51. xlii. 26.

C. Virgilius, Prov. Cons. 4. v. *C. Virgilius*.

M. Virgilius, Brut. 48. frater T. Aufidii trib. pl. L. Sullæ Imperatori diem dixit. sc. in tribunatu a. U. DCXLVI. ut cum a profectioe ad bellum Mithridaticum abstraheret. Sed Sulla, neglecto Virgilio, abiit. ut est ap. Plutarch. in Sulla p. 458. ubi male Verginius dicitur. In ipso Cicerone Virginius et Virgilius permutantur.

C. Virginius, Prov. Cons. 4. legatus, impedit Pisonem Calventium, ne Byzantio omnia signa auferat. Sed Codd. habent Virgilius, quod recepit Grævius. Quis autem ille Virgilius sit, nescio. Nam prætor ille Siciliæ an sit, dubito, quod vix Romam rediisse potuit, cum Piso in provinciam abiret, siquidem rediit, et non eo quoque anno Siciliam obtinuit. C. Virginius autem reperio tribunum plebis anno DCXC.

A. Virginius, Læli. 27. ejus adolescentis familiaritate delectatur Lælius, ut P. Rutili. Fuit ergo P. Rutili æqualis. Ceterum hanc lectionem e MSS. revocavit Langius: qui valde hic variant, et de lectione vehementer docti viri dissentiunt. vid. Gulielm. et Grut. ad h. l. item Pigh. Annal. DCXXIV. Mihi omnem dubitationem de h. l. tollere videtur, quod ita, ut hic junguntur ap. Pomponium de Orig. Jur. §. 40. P. Rutilius Rufus, et Paullus, quod est vitiosum pro Aulus Virginius, ut eorundem præceptorum in Jure Civili, inprimisque P. Mucii, discipuli. cf. C. Langius ad loc. cit. et Rupert. ad Pompon. lib. iii. c. 6.

L. Virginius, Fin. ii. 20. filiam suam interfecit, ne Appii Decemviri libidini dedatur. Rem narrat Liv. iii. 44. sqq.

Virginius, Att. xii. 5. argentarius.

Viriatius, Offic. ii. 11. Lusitanus, propter prædæ æquabilem partitionem

magnas opes habuit, quibus exercitus imperatoresque cesserunt. Brut. 21. Viriati bellum cum Romanis.

Viscellinus, Læli. 11. est Sp. Cassius, qui post tertium consulatum appetiti regni crimine damnatus et de Saxo Tarpeio dejectus est. v. in Cassius. De scriptura vocis nil certi dici potest, quando et Latini et Græcorum historicorum libri mire variant: Viscelinus, Vulselinus, Becellinus, Uscelinus, Vitellinus, Betillinus &c. Viscellinus est in Fastis Cuspiniani, quos sequitur Sigonius: quem v. ad a. CCL. itemque Pighium.

Viscius, Phil. xiii. 12. tribunus plebis designatus Antonii beneficio, antea Pisauri baluator fuerat.

Vissellia, Att. xv. 13.

C. Vissellius Varro, Brut. 76. Aculeonis filius, consobrinus Ciceronis, ad ædilitatem pervenit. Juris peritus. Att. iiii. 23. T. Fadio tribuno plebis legem scripsit, quam ferret, de Cicerone revocando, eamque probat Cicero. v. C. Varro.

L. Visidius, Phil. vii. 9. Eques Romanus, qui Ciceronem in consulatu diligenter custodivit. Antonio Mutinam obsidente, vicinos cohortatus est, ut milites fierent, et suis eos facultatibus sublevavit. Edd. vett. habent *Nasidius*.

Ulysses, Offic. i. 31. omnibus jucundus et affabilis. ad Div. i. 10. rediens cognovit suorum neminem. ib. x. 13. *πρωτόπλατος*. de Offic. iii. 26. apud Tragicos jactatur in eo, quod Homerus tacuit, eum militare noluisse &c. &c.

P. Umbrenus, Catil. iii. 6. libertinus, Catilinæ socius.

Umnius, ad Div. xvi. 14. Ad hanc scripturam confirmandam Ummediam offert ex lapide Victorius. Est etiam op. Horatium Serm. i. 1. 96. Ummedius, ad q. l. v. Bentlei. et Viros doctos ad Varr. R. R. iii. 13.

Q. Voconius Saza, Verr. i. 42. Balb. 8. legem tulit de mulierum hereditatibus. vid. Ind. Legg. Verr. i. 42. male pro Q. habent editiones Gronov. et Grav. C.

Q. Voconius, Cluent. 54. judex questionis in causa Cluentii fuit. Ex quo intellige, eum adilitum fuisse. vid. Ind. Latin. in Judex questionis. Male Sigon. Ant. Jur. Civ. Rom. ii. 18. prætor rem facit, et judicem questionis pro quaestore dici contendit. Ab hoc diversus est mea sententia:

Voconius, qui Att. viii. 15. dicitur initio belli civilis cum imperio fuisse. Hic est, qui a. DCXCII. quaestor, et a.

dec. prator urbanus fuit, et deinde Pompeium in Macedonia secutus est. Ceterum illud addendum est ex Phil. iii. 6. Voconius ex Aricia fuisse ortos.

C. Volcatius, Corn. I. fr. vir honestissimus, a Cn. Dolabella communi et quotidiano jure privatur. Is est, de cujus subita morte Phinius II. N. vii. 53. tradit.

L. Volcatius Tullus, Planc. 21. in ædilitate petenda repulsam fert; postea tamen Consul fuit cum M. Emilio Lepido a. U. DCLXXXVII. Tog. Cand. fr. consilium habet, an petentis Consulatum Catilinæ ratio habenda esset, negatumque est ei potestatem petendi concedendam esse, ad Div. i. 1. Pompeio censet restitutionem Ptolemæi committendam.

L. Volcatius Tullus, L. F. ad Div. xiii. 14. prætor urbanus a. DCCVII. is, qui postea Consul fuit a. DCCXX. ad Div. iv. 4. M. Marcello offensus, Cæsari non agit gratias, eo restituto.

Volcatius, Verr. ii. 10. 23. &c. e comitibus C. Verris.

Volumnia, ad Div. xlv. 16. minus officiosa est in Tertiam, cum Cicero exylaret. Non facile dixerim, utrum Senatoris Volumnii, quocum magnus usus Ciceroni fuit, soror aut filia, an nota illa liberta fuerit.

Volumnia, Phil. ii. 24. liberta Volumnii Eutrapeli, mimico nomine Cytheris; v. Cytheris.

L. Volumnius, ad Div. vii. 32. Senator, quocum magnus usus Ciceroni fuit, de prænomine constat e Farrone R. R. ii. 4. 12. Estne hic Volumnius Flaccus, qui cum mandatis ad Senatum a Bruto Mutinæ obsecro mittitur, Bruti legatus, ad Div. xi. 12. 18?

P. Volumnius, Cluent. 70. Senator, qui inter iudices in Cluentiana causa fuit.

P. Volumnius Eutrapelus, Phil. xiii. 2. Antonii amicus. ad Div. vii. 32. 33. epistole ad eum scriptæ sunt. Ex epistola autem 32. colligere licet, urbanitatem hominis non insignem adeo fuisse, sed scurrilem potius et mimicam. vid. Ind. Græc. in ὑπερβολία.

Volusianus, Verr. iii. 21. haruspex C. Verris. Idem ibid. c. 11. dicitur Volusius; ut aut locus alter ex altero corrigendus, aut potius ita accipiendum sit, ut in eadem epistola idem dicitur Hippis et Hippianus. ad Div. xiii. 76.

L. Volusienus, Cluent. 70. eques Romanus. Victorius, P. Manutius corr. Volusenus. v. not.

Volusius, Verr. iii. 11. haruspex. v. Volusianus.

Cn. Volusius, Att. v. 11. Ciceronis questorem fuisse putat Manutius, quem vide. Inter comites Ciceronis fuisse, certum est. Non autem negare possum, certam mihi videri Corradi opinionem, qui pro Cn. censebat legendum Q. ut hic sit:

Q. Volusius, Att. v. 21. de comitibus Ciceronis in Cilicia, præfectus, puta, aut tribunus mil. ad Div. v. 10. a Cicrone eloquentiam discit. de eodem est ibid. 20.

M. Volusius, ad Div. xvi. 12. questor ex Asia rediens Ciceroni litteras affert a Tiroe. Hic est, qui postea ædilis plebis proscriptus a triumviris singulari fallacia genere percussor evasit, ut commemorat Valer. Max. vii. 3. 8.

Vopiscus, Julius Cæsar. Phil. xi. 3. defendente Cicrone quinquies absolutus est, sexta vice autem accusatus, damnatus est. restitutus a Cæsare ædilis factus, postea consulatum petit, Antonii castra ad Mutinam sequitur. Huic esse, arbitror, ejus mentio apud Varro-nem R. R. i. 7. extr.

Upis, N. D. iii. 23. pater Dianæ eujusdam, a quo et ipsa Diana Upis Græcis dicitur, v. e. Callimacho H. in Dian. 204.

Urius Jupiter, vid. Jupiter.

Vulcanus, N. D. i. 30. Alcamenis, Athenis claudus. iii. 21. Nili filius. iii. 22. Jovis et Junonis filius.

L. Vulteius, Verr. iii. 66. de comitibus L. Metelli in Sicilia.

T. Vulturcius, Catil. iii. 2. socius Catilinæ.

X.

Xanthippe, Tusc. iii. 15. Socratis uxor.

Xanthippus, Offic. iii. 26. Lacedæmonius, quo duce M. Attilius Regulus captus est.

Xeno, Att. v. 10. Epicureus Ciceronis temporibus, ab ipso et Attico diligitur. ab hoc alius est.

Xeno, Apollonidiensis, Att. v. 13.

Xeno, Menenius, Verr. iii. 22. Centuripinus.

Xeno, Att. xiii. 37. videtur esse Attici procurator.

Xenocles, Brut. 91. Adramytenus, rhetor Asiaticus, quocum Cicero fuit adolescens.

Xenocrates, Acad. I. 4. Chalcædonius. Or. iii. 17. Academiæ nomen obtinuit. 18. ab Aristotele nil dissensit. Off. i. 30. severissimus philosophorum et propterea clarus et magnus. Att. i. 16. cum jurare non permisissent cives, quod ei,

non jurato, crederent. Tusc. v. 32. Alexandri dona magna contemnit. N. D. i. 13. scripsit de uatura Deorum, Deos orto facit. Acad. iv. 46. multos libros scripsit de ratione loquendi. Tusc. i. 10. quid de animo senserit. Acad. i. 4. Platonis ubertate completus non relinquit Socratis dubitationem et disserendi genus.

Xenomenes, ad Div. xvi. 5. hospes Ciceronis Thyrei.

Xenophanes, Colophonius. Acad. iv. 43. princeps Megaricorum, quod quo sensu dicatur, vid. in Megarici: nam proprie est auctor sectæ Eleuticæ, ibid. iv. 23. negat sciri aliquid posse: ejus versus non boni, ibid. 39. Lunam habitari dicit. ibid. 37. unum esse omnia. N. D. i. 11. infinitum cum mente Deum facit. Div. i. 3. divinationem funditus sustulit.

Xenophon, Socraticus. Orat. iii. 34. Agesilai præceptor. ad Div. v. 19. ejus libellus de Agesilao laudatur. N. D. i. 12. inconstans in sententia de Deo. Tusc. ii. 26. ab Africano semper in manibus habetur. Div. i. 54. consultit Socratem, an sequatur Cyrum. ad Qu. Fr. i. 1. 8. Cyrum non ad fidem historiæ scripsit. ejus Cyropædiam Africanus minor non ponebat de manibus. Div. i. 25. in ea militia, qua cum Cyro minore perfunctus est, sua scribit somnia, quorum eventus mirabiles.

Z.

Zaleucus, Leg. i. 22. legislator Locrensium. Att. vi. 1. an leges Locris scripserit, nec ne? Leg. ii. 6. negat ullum fuisse Timæus.

Zeno, Citiensis, Acad. i. 9. 10. 11. auditor Polemonis. corrigere conatur disciplinam Academicam. in quibus discesserit? philosophiæ ejus compendium. ib. 12. ejus philosophia est potius correctio, quam commutatio Academicæ veteris ex opinione Antiochi. ad Div. ix. 22. de obscuritate verborum pugnat cum Academia. Mur. 29. ejus philosophia ridetur. Fin. iii. 2. non

tam rerum inventor, quam verborum novorum. cf. Tusc. ii. 21. Div. i. 3. manet in antiquorum philosophorum sententia de divinatione. ibid. in suis commentariis quasi semina quædam sparsit divinationum. Acad. iv. 41. æthera summum deum esse putat mente præditum. Tusc. i. 9. animum ignem putat. Acad. i. 11. negat esse aliquid posse, quod non sit corpus. Tusc. iv. 6. 7. &c. ejus de perturbationibus doctrina. Off. iii. 8. putat nos ad honestatem natos esse, eamque solam esse expetendam. Acad. iv. 24. in quo ejus cum Arcesila disputatio vertatur. N. D. i. 14. ejus sententia de Diis quomodo Hesiodi Theogoniam interpretetur. Orat. 32. manu dialecticæ et rhetoricæ differentiam demonstrat. Div. ii. 58. ejus sententia de somno, et quid sit dormire? Acad. iv. 6. quomodo definiat ἀσυνέτηες? ibid. 47. gestu manus visum, assensum et comprehensionem et scientiam explicat. Ejus quoque mentio fit ibid. 42. Tusc. iii. 17. de Fat. 4. et multis aliis locis.

Zeno, Eleates. Tusc. ii. 22. ne in summis quidem doloribus indicat consocios proditiōis. Nat. D. iii. 33. Eleæ a tyranno necatur. ejus in dolore et morte constantia. Tyrannus ille fuit Nearchus. quamquam in eo nomine discrepant veteres.

Zeno, Epicureus. Fin. i. 5. Ciceronis et Attici præceptor. Nat. D. i. 34. Socratem scurræ Atticum vocat. de Nat. i. 21. Epicureorum coryphæus appellatur a Philone. cf. Tusc. iii. 17.

Zethus, ad Herenn. ii. 27. de Or. ii. 37. Jovis et Antiopæ filius eodem partu cum Amphione editus. Hyginus fab. 76. 155.

Zethus, ad Div. ix. 15. libertus.

Zeuxis, Blaudenius, ad Q. Fr. i. 2. 2. homo e provincia Qu. Fratriæ.

Zeuxis, Heracleotes, Inv. ii. 1. pictor; de quo locus veterum vid. ap. Junium in Catalogo pictorum.

Zopyrus, Tusc. iv. 37. Physiognomon, ejus de Socrate judicium. Fat. 5.

Zosippus, Verr. iv. 42. Tyndaritanus nobilis.

INDEX

Artificum, Grammaticorum, Historicorum, Geographorum, Poëtarum, Medicorum, Jureconsultorum, Rhetorum, Oratorum, Mathematicorum, Philosophorum, quorum nomina in Ciceronis libris occurrunt.

ARTIFICES.

ÆTION, pictor.
 Aglaophon, pictor.
 Alcamenes, statuarius.
 Antigenidas, tibicen.
 Antipho, *insuperioris*.
 Apella, architectus.
 Apelles, pictor.
 Arion, musicus.
 Aristoxenus, musicus.
 Avianus, statuarius.
 Boëthus, statuarius et cælator.
 Calamis, statuarius.
 Canachus, statuarius.
 Chares, statuarius.
 Cluätius, architectus.
 Cyrus, architectus.
 Damo, musicus.
 Gavianus Evander, statuarius.
 Lysippus Sicyonius, statuarius.
 Mentor, cælator.
 Myron, statuarius.
 Nicomachus, pictor.
 Parmenides, pictor.
 Phemius, musicus.
 Phidias, statuarius.
 Philo, architectus.
 Polyclethus, statuarius.
 Polygnotus, pictor.
 Praxiteles, statuarius.
 Protogenes, statuarius et pictor.
 Scopas, sculptor.
 Silanio, statuarius.
 Sopolis, pictor.
 Stratoniceus, musicus.
 Timantes, pictor.
 Timotheus, musicus.
 Vettius, architectus, *est* Cyrus.
 Zeuxis, pictor.
 Zopyrus, physiognomon.

GRAMMATICI.

L. Ælius.
 Aristophanes.
 Callimachus.
 Daphitas.
 Helenius Acro.
 Niclas.
 Servius Claudius.
 Tyranno.
 M. Varro.

HISTORICI GRÆCI.

Acusilas Argivus.
 Agathocles.
 A. Albinus.
 Apollodorus.
 Cn. Aufidius.
 Callisthenes.
 Clitarchus.
 Demochares.
 Dicæarchus.
 Dinon.
 Duris Samius.
 Ephorus Cumnæus.
 Euhemerus.
 Hellanicus Lesbicus.
 Heraclides Ponticus.
 Herodotus.
 Naucrates.
 Pherecydes.
 Philistus.
 Polybius.
 Silenus.
 Stratocles.
 Theophanes Leshius.
 Theopompus.
 Thucydides.
 Timæus.
 Xenophon.

HISTORICI LATINI.

L. Ælius.
 L. Antipater.

L. Atius.
 Atticus.
 M. Brutus.
 Q. Catulus pater.
 Clodius.
 L. Coelius, *est* Antipater.
 Q. Fabius pictor.
 C. Fannius.
 Cn. et Sext. Gellii.
 L. Luceceius.
 C. Macer.
 L. Piso.
 Procellius.
 C. Sallustius Crispus.
 L. Sisenna.
 L. Sulla.
 Vennonius.

GEOGRAPHI.

Alexander.
 Dicæarchus.
 Eratosthenes.
 Hipparchus.
 Serapio.
 Tyranno.

POETÆ GRÆCI.

Alcæus.
 Alexander.
 Anacreon.
 Antimachus.
 Antipater Sidonius.
 Aratus.
 Archias.
 Archilochus.
 Aristophanes.
 Callimachus.
 Daphitas.
 Epicharmus.
 Euhemerus.
 Euphorion.
 Eupolis.
 Euripides.
 Hesiodus.

Hipponax.
Homerus.
Ibycus.
Menander.
Nicander.
Orpheus.
Rhinton.
Simonides.
Stesichorus.
Theophanes.

POETÆ LATINI.

L. Accius.
L. Afranius.
Asinius Pollio.
Attilius.
Cæcilius.
C. Calvus, *v. Licinius*.
Corn. Gallus, *ad Div. x.*
32.
Ennius.
A. Furius.
D. Laberius.
L. Livius Andronicus.
C. Lucilius.
T. Lucretius Carus.
Nævius.
M. Pacuvius.
Plautus.
L. Plotius.
P. Syrus.
P. Terentius.
C. Titius.
Trabea.

MEDICI.

Alexion.
Artemidorus.
Asclapo.
Asclepiades.
Hippocrates.
Nico.
Philippus.
A. Rupilius.

RHETORES.

Æschylus Cnidius.
Aleidamus.
Antipho Rhamnusius.
Apollonius Alabandensis.
Apollonius Molo.

Aspasia.
Corax.
Demetrius Phalereus.
Demetrius Syrus.
Dionysius Magnes.
Diophanes Mitylenæus.
Hermagoras.
Hermetes.
Isocrates.
Meneclæus Alabandensis.
Menedemus.
Menelaus Marathenus.
Pamphilus.
Theodectes.
Tisias.
Xenocles.

ORATORES et SOPHISTÆ.

Æschines Atheniensis.
Æschines Milesius.
M. Antonius.
Calidius.
Calvus.
Charisius.
L. Crassus.
Demades.
Demetrius Phalereus.
Demoschares.
Demosthenes.
S. Galba.
Gorgias Leontinus.
Gorgias, *alius*.
Hierocles Alabandensis.
Hippias.
Q. Hortensius.
Hyperides.
Lycurgus.
Lysias.
Menippus Stratonicensis.
Pericles.
Philippus.
Prodicus Chius.
Theodorus Byzantius.
Thrasymachus Chaleedonius.

JCTI.

L. Acillius.
L. Aculeo.
L. Ælius.
S. Ælius Catus.

L. Antipater.
Apuleius.
C. Aquillius Gallus.
Aterius s. Haterius.
T. Aufidius.
M. Brutus.
C. Camillus.
Cascellius.
M. Cato.
Q. Cornellus.
Ti. Coruncanius.
P. Crassus Mucianus.
C. Drusus.
Q. Fabius Labeo.
Q. Fabius pictor.
Furius.
Hostilius.
M. Junius.
T. Juventius.
P. Mucius.
Q. Mucius Q. F.
Q. Mucius P. F.
L. Octavius Balbus.
P. Octavius Balbus.
Offilius.
S. Pompeius S. F.
Precianus.
P. Quintilius Varus.
P. Rutilius Rufus.
Serv. Sulpicius.
Trebatius Testa.
M. Tugio.
Q. Tullius Cicero.
Vacerra.
L. Valerius.
A. Virginius.
C. Visellius Varro.

MATHEMATICI.

Alexander, Astrologus.
Archelaus, Astrologus.
Archimedes.
Cassander, Astrologus.
Euclides, Geometra.
Eudoxus, Astrologus.
Hipparchus, Astrologus.
Metro, Astrologus.
Polyænus, Geometra.
S. Pompeius, Geometra.
Seylax, Astronomus.
C. Sulpicius Gallus, Astrologus.
L. Tarutius, Astrologus.

INDEX PHILOSOPHORUM

IN SECTAS REDACTORUM.

Ionici.

Anaxagoras.
Anaximander.
Anaximenes.
Archelaus.
Thales.

Socratici.

Æschines.
Antisthenes.
Aristippus.
Crito.
Euclides.
Phædo.
Plato.
Xenophon.

Cyrenaici.

Anniceris.
Antipater.
Hegesias.
Theodorus.

Megarici.

Alexinus.
Diodorus Cronus.
Stilpo.

Eliaci et Eretriaci.

Asclepiades.
Menedemus.

Cynicus.

Diogenes.

Academici.

a) Veteris Acad. Platonicæ.

Crantor.
Crates.
Heraclides Ponticus.
Pamphilus.
Polemo.
Speusippus.
Xenocrates.

b) mediæ.

Arcesilas.
Egesinus.

Evander.

Lacydes.

c) novæ.

Æschines Neapolitanus.
Carnædes.
Charinidas s. Charmadas.

Clitomachus.
Melanthius Rhodius.
Metrodorus Scepsius.

d) quartæ.

Cicero.
Dio.
Heraclitus Tyrius.

Philo.
Tetrilius Rogus.

e) quintæ.

Antiochus.
Aristus.

Peripatetici.

Aristoteles.
Aristoxenus.
Callisthenes.
Cratippus.
Critolaus.
Demetrius Phalereus.
Diæarchus.
Diodorus.
Hieronymus Rhodius.
Lycø.
Lysias.
Phormio.
Theophrastus.
Staseas.
Strato.

Stoici.

L. Ælius.
Antipater Tyrius.
Antipater Tarsensis.
Archidemus.
Aristo.
Athenodorus.
C. Blossius.
C. Boëthius.
M. Brutus.
M. Cato.
Chrysippus.
Cleanthes.
Dardanus.
Dio.
Diodotus.

Diogenes Babyl.
Dionysius Hieracleotes.
Dionysius, alius.
Hecato Rhodius.
Herillus.
C. Lælius.
C. Lucilius Balbus.
Mnesarchus.
Sp. Mummius.
Panætinus.
Persæus.
S. Pompeius.
Posidonius.
Sphaerus.
Q. Tubero.
M. Vigellius.
Zeno Cittieus.

Pythagorici s. Itali.

Acirion.
Æschylus.
Alcmaeon.
Archytas.
Callipho.
Cercops.
Damo.
Dinomachus.
Echeerates.
Empedocles.
Lysis.
Nicetas.
Philolaus.
Phintias.
Timæus.

Heraclitei.

Heraclitus.

Eleatici.

Democritus.
Leucippus.
Melissus.
Metrodorus Chius.
Parmenides.
Protagoras.
Xenophanes.
Zeno.

Democritici.

Anaxarchus.
Nausiphanes.

Sceptici.

Pyrrho.

Epicurei.

T. Albucius.
 Amafanius.
 Amynomachus.
 Apollodorus.
 Atticus.
 C. Cassius.
 Catius.
 Dio.

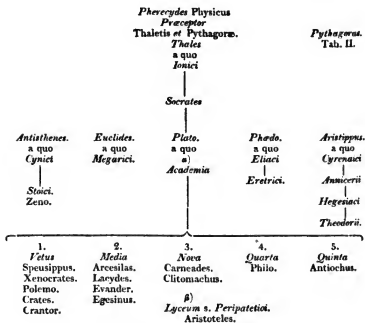
Epicurus.
 M. Fabius Gallus.
 Hermachus.
 Leontium.
 Metrodorus Lampsace-
 nus.
 Patro.
 Phædrus.
 Philodemus.
 Plato Sardinianus.
 L. Saufeius.
 Scyron.
 Syro.
 Themista.

Timagoras.
 Timocrates.
 Titius, Græv. Seius.
 L. Torquatus.
 Trebatius Testa.
 C. Velleius.
 Xeno.
 Zeno.

Barbari Philosophi.

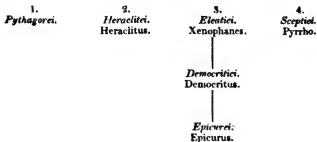
Anacharsis.
 Calanus.
 Epimenides.

TAB. I.



TAB. II.

Pythagoras.
 a quo
Itælici.



INDEX LATINITATIS.

A.

A, Ab. pro quoad eleganter adjectivis jungitur. ad Div. x. 15. *ab* equitatu firmus. ib. 8. *ab* omni re sumus paratior. Brut. 16. *ab* omni laude felicior. Att. viii. 14. tempus mutum *a* literis. Rose. A. 30. *ab* innocentia Clementissimus. * item verbis. ad Div. I. 4. *a* vi præstare nihil possum; vi excerpta &c. Rose. C. 12. *a* Fannio se iudicio absolvit. * Rose. Am. 29. *a* quibus occidebantur? i. e. quorum iussu, qui sicarios immittebant. * Rabir. Post. 10. impunitas *a* iudicio et sermone. * Verr. ii. 28. malle pecuniam accipere *a* salute. h. e. ob salutem, ut legit Grævius, *ab* ea parte, quæ salutem petit. * pro apud. Mil. 35. res honori fuit *a* suis civibus. * pro ex. ad Div. xi. 10. *a* certo sensu et vero iudicare. * Att. xvi. 7. Antonii edictum legi *a* Bruto, i. e. communicante Bruto mecum, acceptum *a* Bruto. * Att. v. 21. dare *ab* alio. ibid. solvere *ab* alio, i. e. per alium, attributione. ib. xii. 25. representabimus *a* Faberio. * Est etiam ubi significat, pro quo, ejus causa aliquid fiat. Rose. Am. 36. ut ea delicta opera *a* nobis facere videamini. Lectio Faciolati: *a* vobis. i. e. vestra sponte, huc non quadrat. Simile est Her. ii. 27. quod multi *ab* reo faciunt, i. e. rei defendendi causa. * Att. v. 3. tertio *ab* te die: de literis *ab* eo missis, tertio die, postquam miserat, acceptis.

Abacus. mensa, in qua exponuntur in conviviis cum ad usum, tum ad magnificentiam vasa argentea &c. hinc: Verr. iv. 16. *abaci* vasa. ibid. cum aliquot *abacorum* facerat vasa aurea. De abaco multis agit Salmas. ad Jus Att. et Rom. c. 23. sola portoria vasa attribuens abaco eaque paria plumbo revincta, et in loculis *abaci* velut defossa. Cicero Parad. v. 2. matulam in *abaco* commemorat, et in Verr. quarta alia etiam vasa in *abaco* reperiuntur. Scyphorum paria pariter Cicero habet. Loculi illi sunt e Sidonio. An sint antiquiores, vix di-

Abdicare, sine se. N. D. ii. 4. ut *ex* usuales *abdicerent*.

Abdico, ere. verbum augurale. Div. i. 17. cum tres partes aves *abdirissent*.

Abdo. Arch. 6. qui ita se literis *abdidere*. de his, qui nullam partem reipubl. capessunt, et vitam in otio literarum consumunt.

Abduco, ere. pro distinguere. Div. ii. 5. animadverti *ab* iis rebus, quæ sensibus aut artificiis perciperentur, *abducere* divinationem. * *abduci* dicuntur servi, uxores, milites, cum aut vi aut pretio facimus, ut deserant eos, quibuscum sunt. Quint. 6. *abducere* servulum Deiot. 1. servum *abdurit* *a* legatorum pedibus. Verr. iii. 34. Tertia vi *abducta* *a* Rhodio tibicine. Phil. x. 4. qui *abducit* *ab* illo exercitum. Verr. v. 13. *a* foro *abduci*. v. not.

Abeo. Cæcin. 7. *abiturum* eum non esse. interfectum iri. * Verr. iii. 64. ne res *ab* eo *abiret*: de auctionibus in quibus *abire* res *ab* eo dicitur, qui *a* plus licitantibus vincitur, ut pervenire ad ipsum res non possit.

Abhorreo, pro discrepo. ad Div. i. 9. *a* communibus præceptis *abhorret* liber. * Or. i. 18. *abhorreat* *a* sensibus nostris oratio: de disputatione philosophi Stoici, quam non concoquebat. * *abesse*, vel potius liberari, vel liberum esse. Cæc. 4. *abhorre* *a* suspitione. * minus idoneum esse. nostra ætas (i. senilis) *a* castris *abhorret*. Att. xiv. 19.

Abiectus. de iis, qui in magno metu sunt, percussi terrore. Catil. iii. 5. recitatis literis debilitatus et *abjectus*. ib. iv. 2. *abjecta* metu filia. * de his, qui ita fracti sunt, ut metendi non sint. Sic Catil. ii. 1. Catilina *abjectus* dicitur. iv. 10. *abjecta* multitudo inimicorum. * Comitorum senarii sunt *abjecti*, i. e. negligentius et cum magna licentia compositi. Or. 55.

Abjicio, Or. 59. ponendus est ambitus, non *abjiciendus*. ponitur, cum est numerosus, *abjicitur*, cum non est, sed ut quodque verbum primum in buccam venit, ita pronunciat. Simile illud Or. iii. 26. *abjicere* versum, de actore versum negligenter pronunciante. * Att. xvi. 5. ea iudices illum *abjicere*. i. deposuisse, de vitiis. * Att. iii. 19.

vitam *abjicere*, i. interficere se. * reprimere, refellere. ad Div. x. 12. quanta contentione intercessorem *abjicerim*. add. in frango. * extenuare, minuire opp. augere. Or. iii. 26. ad extenuandum atque *abjiciendum*.

Abjudico. Act. i. in Verr. 5. nulla res ab eo *abjudicaretur*. i. iudicio auferretur. * Or. ii. 24. ubi plus mali quam boni reperio, id totum *abjudico* atque ejicio, sc. ex oratione mea.

Abluo. Tusc. iv. 28. perturbatio animi placatione *abluatur*.

Abnuo. nego. Leg. i. 14. *abnuo* a se commissum esse facinus.

Abrado. Cæcin. 7. posteaquam videt, nil se *abradere* ab Cæcina posse. i. e. precibus aliisque artibus nil pecunie auferre posse.

Abripio. Verr. v. 12. etiamsi natura a parentis similitudine *abriperet*.

Abruptio. Att. xi. 3. de divortio.

Abrogo, arc. dicuntur magistratus Rom. cum agunt cum populo et ferunt ad populum, ut, quod ante jusserrat, rogatus lege, tollat. Q. Fr. ii. 3. Cato legem promulgavit de *abrogando* Lentuli imperio. hinc illud: *abrogare* fidem alleui: h. e. habendam non putare et similia.

Abscissio. figura rhetorica, qua, cum copimus aliquid dicere, præcidimus. Herenn. iv. 54.

Absolvo. Verr. ii. 8. *absolvit* eum Veneri, sibi condemnat. i. decernit, hereditatem Veneri non esse commissam, sed cogit tamen sibi dare, non condemnat. * Rose. C. 12. a Fannio iudicio se *absolvat*, i. e. curet, ne possit in iudicium vocari, propterea, quod cum eo non deciderit.

Abolutio. Inv. i. 22. quid sit? ibid. 30. ut ad inventionem argumenti, *abolutio* etiam argumentandi adjungere-tur.

Absolutus. Inv. i. 11. *absoluta* constitutio est, quæ ipsa in se continet juris et injuriæ questionem. Or. iii. 49. *absoluta* conversio, plena periodus omnibus partibus &c. Part. Or. 26. causa *absoluta*, est conficiens sine alterius adjumento. * Plane. 31. *absolute* sunt preces tue. i. nil amplius valent. Sed Grev. cum Manutio malebat: *obsoleta*.

Absolute. Or. 51. *absolute* concludere orationem. i. e. quam numerosissime finire. Fin. iii. 7. *absolute* vivere. i. e. beatissime.

Absorbeo. Sext. 6. tribunatus *absorbet* orationem meam. non sinit me de ceteris rebus loqui. Brut. 81. *absorbuit* eum æstus gloriæ. l. transversum egit, ad consilia prava et violenta impulit.

Absum. Sull. 5. *abesse* alleui, i. e. non defendere causam ejus. * Somn. Scip. 11. *absens* est, non petens magistratum. Nam Africanus, de quo ibi sermo, interfuit Comitiis istis, sed non petiit. vid. Pigh. ad a. dcxix. et Drakenb. ad Liv. iv. 42. 1. x. 22. 9. * Or. 68. tantum *abest*, ne enervetur oratio, ut &c.

Aburdus. Div. i. 9. *aburdus* sonus, de ranis. Or. ii. 20. de oratore malo.

Abundanter. Or. ii. 35. iii. 14. *abundanter* dicere. i. copiose. Top. 10. aliis disputationibus *abundantius* occurrunt, aliis angustius.

Abusus. Top. 3. Usus, non *abusus*, legatus est, quo res consumitur, ut vinum, oleum.

Abuti. in bonam partem. Verr. v. 43. extr. libertate, quam sociis dedistis, *abusus* est.

Ac. ad Div. xv. 11. post eum, pro tum. * sequente vocali, aut alia litera durius sonante. Mil. 12. *ac* instrumentum. sed Burm. in MS. Leidensi reperit atque. vid. ad Suet. Cæs. 26. Nat. D. iii. 33. *ac* Apollodorus: sed meliores edd. at. Verr. iii. 5. *ac* criminum. ad Div. xii. 7. *ac* gloriæ.

Accedo. Or. i. 9. ad rempublicam *accedere*. i. e. magistratus petere. Hinc Verr. i. 12. ad magistratus remque publ. *accedere*. fit autem prima accessio ad rempubl. petitione questuræ. Ubi autem sermo est de Græcis, significat vel ducem belli primum fieri, vel initium facere apud populum de rep. dicendi. vid. respublica. * dicitur etiam de febrili paroxysmo. Att. vii. 2. *accedere* alteram leviorem, intell. febrim. v. Cuper. Oba. ii. 15. * Verr. iii. 40. *accedere* ad vectigalia, dicuntur, qui ea redimere volunt, quod faciunt publicani. v. Gron. ad Sen. ep. 101. cui simile est illud Phil. ii. 26. *accedere* ad scelus sectionis. * Verr. iii. 28. *accedere* ad conditiones ejus et pactiones. ea conditione pacisci, qua ipse voluit. quamvis valde iniqua. * Verr. ii. 38. *accedere* ad causam, suscipere, de actore. * *accedere* in regnum, Pis. 22. * sequente ut. Or. ii. 48. ad Div. x. 21. Cato. 16.

Accensus. Verr. i. 28. &c. publicus minister magistratum similis Viatori. de quo genere vid. Salmas. Mil. Rom. c. 14. 15. Fabrett. Inser. c. 6. p. 433.

Accessio. Rabir. Post. 11. *accessio* decumæ, pro compendio. * Verr. ii. 53. *accessiones* dicuntur, cum quis tamquam Interpres et internuncius crebro ad homines *accedit*, h. l. pretii postulandi causa, et de pretio cum iis agen-

di. * Acad. iv. 35. *accessio* definitionis, est determinatio, ut recentiores vocant, quæ adjicitur, ut absoluta sit definitio. cf. Fin. ii. 13. * Verr. iii. 52. *accessiones* numerorum, mox dicuntur corollaria numerorum.

Accessus, ad Div. ix. 14. *accessus* ad causam, est ratio, quæ in oratione sensim aggredimur agere id, cujus causa suscepta erat oratio.

Accendo, pro augeo, acuo. Or. i. 25. præclare enim se res habeat, si hæc accendi aut commoveri possint: de ingenio et memoria, quæ dari arte non possunt, sed acui et augeri.

Accido, Prov. Cons. 14. res *accidit*: i. e. tenues, imminutæ calamitatibus.

Accido, Verr. iv. 1. ad animum oculosque *accidit*. cf. ad Att. iii. 20. Vatinus 2. honorificum ad aures *accidit*. cf. Sext. 50. Verr. iv. 60. mirum quendam dolorem *accidere* iis. Sic Verr. i. 2. perniciem *accidere*, ut vult Ruhnkenius V. C. ad Rutil. de fig. p. 3. bene, ut opinor. Mil. 22. 36. Si quid ipsi *accidat*, i. e. si condemnetur, per *iniquitatem*. Att. i. 14. *accidere* alicui ad pedes. * in Cæcil. 1. tempus *accidisset*.

Accio, ire. Fin. v. 31. nisi ea voluptatem *acciret*, i. e. afferret, efficeret.

Accipio, pro capere, percipere. Verr. iii. 18. sensum oculis animoque *accipere*. Q. Fr. iii. 8. ex epistola *accepit* voluptatem. Div. ii. 3. sensu *accipere*. cf. ad Div. xv. 21. * intelligere. Nat. D. iii. 1. quæ parum *accepit*. * tractare, Tusc. iv. 36. quo te modo *accepissem*, nisi iratus essem. * judicatum solvi satis *accipere*, opponitur ei, qui satisfacit. v. in Satisfare. * Verr. iii. 22. *accipere* iudicium. *sich einlassen*, velle eam eo, qui nos provocat, et adducit in iudicium, experiri, et suam causam defendere. * discere. Or. i. 25. et si quis est, qui hæc arte *accipi* posse putet. * exigere. Verr. iii. 30. jubet magistratus Siculos *accipere* decumas. ibid. 36. publice *accipere* decumas. i. e. redimere nomine civitatis. * probare significat fere in his. Att. i. 14. *accipere* rogationem. &c. v. rogatio. * Brut. 14. Appius consules de plebe non *accipiebat*, quod dicitur ap. Liv. ix. 46. *accipere* nomen, et est, judicare alicujus petitionem legitimam, et ad petendum admittere. * Divin. i. 46. *accipio* omen, est formula, quæ utebantur, omine bono oblato. * Att. vi. 1. *accipiam* dolorem: mihi illum irasci feram, patiar. * *acceptum* vel, in *acceptum* ferre et referre plicui, est in tabulis scribere, nos aliquid ab aliquo *accepisse* pecuniæ. v. Verr. i. 36. 37. &c. * Cæcil. 22. severe

accipere. * de magistris et discipulis. Fat. 2. te flagrantissimum *accipiam*. sc. in disciplinam.

Acclamatio, dicitur non solum in bonam, sed etiam in malam partem. ad Qu. Fr. ii. 1. maxima *acclamatio* senatus, i. e. reclamante senatu.

Accola, pro vicino, qui in eodem agro, oppido habitat. Verr. iv. 50. *accola* Cereris.

Accommo. Off. i. 21. *accommodare* se ad rempubl. i. e. accedere ad rempubl. Orat. 7. *accommodare* vim suam ad eloquentiam: studere eloquent. Rose. Am. 35. *accommodare* iurjurandum suum ad alicujus testimonium: de iudicibus invidiose, cum testibus incertis et nullius fidei credunt, et ex eorum testimoniis pronuntiant. * pro *commodare*. ad Div. xiii. 2. id ei de habitatione *accommodet*. * aliquid ex alio concludere. N. D. ii. 17.

Accommodatio, Verr. iii. 82. ex liberalitate atque ex *accommodatione* magistratum consuetudo æstimandi introducta est. quod commodis aratorum noluerunt adversari, cum id sine suo incommodo fieri posset.

Accredere, Att. vi. 2.

Accretio, Tusc. i. 28. *accretio* et diminutio luminis.

Accurate, ad Div. xiii. 10. &c. *accurate* scriptæ literæ dicuntur, quibus aliquem valde, multis rationibus commendandis, commendamus.

Accuratio, Brut. 67. *accuratio* veteratoria.

Accuratus, Att. xiii. 45. ad quem *accuratissimas* literas dedi. h. e. cui rem diligenter mandavi literis.

Accusabilis turpitudine. Tusc. iv. 35.

Accusatio, Verr. i. 1. comparare et constituere *accusationem*. h. e. ea omnia facere, quæ ad *accusationem* firmam pertinent.

Accusator, est proprie in causa publica, in privata autem petitor. Quint. 13. diserte *accusator* opponitur petitori. Sed interdum tamen etiam pro petitore dicitur. Partit. Or. 32. *accusatori* hæc duo prima sunt: Sed *accusatorem* pro omni actore et petitore appello. * Verr. ii. 1. firmus *accusator*: qui nil timet. Rose. Am. 19. *accusator* certus. v. certus.

Acer, Brut. 72. *acerrimus* æstimator. i. e. perspicacissimus, vel dignissimus. Off. i. 4. si *acres* ac diligentes esse volumus—magna sæpe intelligemus ex parvis. Flacc. 19. civitas *acerrima*. v. not. Rose. Am. 5. *acria* ac severa iudicia. ib. 20. *acres* canes; qui omnes alatrunt.

Acerbe. Verr. li. 19. *acerbe* diripere bona. h. e. ita ut nihil relinquatur. Tusc. i. 39. ab hoc *acerbius* exegit natura, quod dederat. Phil. i. 5. *acerbe* cogebat in senatum: i. e. vi, minis. Att. xi. 1. *acerbissime* afflictor de rebus domesticis.

Acerbitas. ad Q. Fr. i. 1. 13. *acerbitas* naturæ, de iracundia. * nimia severitas. de Sen. 18. Severitatem prolo—*acerbitatem* nullo modo. * odium. Off. i. 25. dissensio sine *acerbitate*. Verr. iv. 30. nomen odio et *acerbitati* est. * miseria, calamitas. ad Div. ii. 16. *acerbitas* hæc omnibus impendere videtur. ibid. *acerbitatem* a rep. privatis incommotis redimere. Planc. 42. *acerbitates* meæ, de exilio. * crudelitas. Verr. i. 27. in tanta vi atque *acerbitate* versari. Arch. 12. de iudicibus, qui innocentem et indignam condemnant. Phil. xii. 11. cuius *acerbitas* morum immanitasque naturæ.

Acerbus. eleganter de eo, qui in exigendo labore, usura, mercede, aut alia quacunque re nimis durus est, nihil neque de tempore, neque de re remittit. Att. vi. 1. *acerbissimi* fœneratores. Balb. 5. *acerbissima* diligentia. v. in *acerbe*. * erudelis. Verr. v. 58. mors acerba. Cluent. 15. *acerba* natura. Prov. Cons. 14. res *acerba* i. e. nondum plane compositæ et pacatæ.

Acerra. Leg. ii. 24. est thuribulum.

Acervalis. Div. ii. 4. Soriten interpretatur *acervalem*:

Acervatim. Or. 25. *acervatim* multa frequentare, se. in eadem complexione verborum. est generis dicendi amplii et magnifici.

Acipenser. Fin. ii. 8. &c. genus piscis, quod in deliciis Rom. erat, magnoque pretio vendebatur. de eo multa Intt. Horat. ii. 2. 47. Salmas. ad Solin. p. 940. add. Plin. ix. 17.

Acquiesco. gaudeo, delector. Mil. 37. qui morte ejus *acquiescunt*. Læl. 27. Senes adolescentum caritate *acquiescunt*.

Acquirere. Catil. ii. 8. de possessione detrahere, *acquirere* ad fidem.

Acratophorum. Fin. iii. 4. genus vasis vinarii, cuius mentio etiam ap. Varr. R. R. i. 85. v. Pollux vi. 6.

Acredula. Divin. i. 8. est ulula, ut ostendit Salmas. ad Solin. p. m. 972. B. alii ranam putant.

Ariculus. Tusc. iii. 17. *ariculus* senex Zeno, qui facile irascebatur.

Acrimonia. Act. i. 17. in Verr. *acrimonia* patris ad resistendum.

Acriter. Att. x. 16. *acerrime* adservare consilium. diligentissime tegere.

Acroamata. Sunt homines, qui cæcæ, dictis exhilarant convivas &c. Is corollaria data in conviviis patet ex Verr. iv. 22. mentio eorum Sext. 54. ubi v. Manut. Arch. 9. cf. Suet. Aug. 74. ubi v. Excursus nostrum.

Acroasis. Att. xv. 17. literæ sic scriptæ, ut eas vel in *acroasi* andem legere. h. e. in cæta hominum doctorum, ubi nihil dici debet, nisi quod elegans et elaboratum sit.

Actæ commemorantur inter instrumenta voluptatis, propter earum amantatem. Cæl. 15. Att. xiv. 8. in *actis* esse i. e. in prædiis maritimis, s. in territorii in litore ameno positus, ut Verris in litore Siciliæ.

Actio. magistratuum actiones sunt, aut leges, ad populum latæ, aut Scta, quæ iis referentibus ad senatum facta sunt: Hoc sensu commemorantur actiones tribunitiæ, consulares &c. v. e. ad Div. i. 9. Dom. 9. 13. Senatorum autem actiones sunt sententiæ in senatu dictæ, in quas Scta facta sunt, aut quibus impugnare aliquid vel impedire conantur: unde etiam orationes sic dicuntur, quibus populo lex vel suadetur vel dissuadetur. Talis est actio Ciceronis ad Div. x. 28. * In sensu forensi actio est 1) accusatoris vel petitoris, qui ex lege in aliquem agit, accusando, petendo. Rose. Com. 12. integram *actionem* alicui relinquere. Cæc. 11. quæro, sitne hujus rei *actio* nonnulla. Hiuc prætor dicitur, *actionem* dare, v. e. Verr. ii. 27. cum permittit accusatori vel petitori in aliquem ex lege aliqua agere. in Cæcil. 5. Civibus cum sunt ereptæ pecuniæ, civili fere *actione* repetantur. i. e. ea, qua civis utitur in eum, qui pecunias eripuit, et est juris civilis vel privati. cf. de utroque genere actionum Salmas. de mod. usur. cap. 3. p. 108. sqq. 2) est formula, qua actor utitur in intendenda reo lite, quæ a Jctis fere petebatur. Cæcin. 3. qua *actione* illam uti velit. ad Att. vi. Cn. Flavius scribam *actiones* composuisse. cf. Top. 17. Orat. i. 36. 41. Non multum diversæ fuere Actiones Hostilianæ &c. de quibus v. Ind. Hist. 3) cum actio prima, altera, tertia commemoratur, ut Verr. i. 30. 11. Act. i. in Verr. 18. &c. significatur, quoties ea causa ad iudices tota acta sit. Sic, duæ sunt actiones in Verrem, quarum in prima solis testibus usus est Cicero, altera perpetua oratione: quamquam altera actio illa Verrina scripta tantum est. * quid apud rhetores sit actio, notum est. ea memoratur Or. iii. 26. consumere et

exhaustire actionem. i. e. ab initio statim nimis vehementem esse, ut ad finem actio durare non possit. cf. Tusc. iv. 19. Deiot. 2.

Actor. est in sensu forensi is, qui alterius nomine accusat aut petit, h. e. lege in aliquem agit. v. c. in Cæcil. 1. *in scena autem histriones. ad Q. Fr. i. 1. 16. *actores* industrii. in Cæcil. 15. *actores* secundarum aut tertiarum partium. Hinc bellum illud Or. iii. 56. *oratores* sunt veritatis ipsius *actores*—imitatores veritatis, histriones.

Actuaria sc. navis. Att. v. 9. et *actu-riolum*, x. 11. &c. inde dictum hoc genus, ut ait Nonius, quod celeriter agi remis possent. Duo autem erant earum navium genera, minus et majus, de quibus v. Scheffer. de Re Nav. ii. 2.

Actuosa. Or. iii. 26. cum vehemente actione oratoris.

Actuosus. Orat. 36. *actuosa* pars orationis, est ea, quæ in *aliqua* versatur. Nat. D. i. 40. virtus est *actuosa*: opponitur otioso.

Actus. Verr. i. 12. *actus* primus vite. Marcell. 9. hic restat *actus*, e scena petita loquendi ratio. Nam partes fabulae dicuntur *actus*.

Aculeus. Client. 55. *aculeus* severitatis, de iudicibus. Att. i. 18. *aculei* sollicitudinum. Sull. 16. noli excussos *aculeus* orationis meæ arbitrari. Or. iii. 34. *aculeus* relinquere in mentibus: de oratore, qui ea dicit, quæ descendunt in animos, quæ urunt homines, neque sinunt quiescere, donec faciant ea, quæ suavit orator. Flacc. 17. *aculeum* dimittere. *fallaces conclusiunculae, sophismata. Acad. Qu. iv. 31. hinc ibid. 24. contorta et *aculeata* sophismata.

Acumen. Dialecticorum sophismata dicuntur *acumina*. Or. ii. 38. *Or. ii. 29. *acumen* orationis est subtilitas, qua in explicando et ratiocinando orator utitur. *Nat. D. ii. 3. de Div. ii. 36. *auspicia* ex *acuminibus*, quæ sint, satis non constat. Davisius nos ablegat ad Scaligerum ad Festum in Peremnia. Hi nil est præter locum Ciceronis. Sententias et conjecturas suppeditabunt auctores laudati in Lexico Fabri la v. *Acumen*.

Acus. pro impello, cohortor. ad Div. xv. 21. in *acuendo* plurimum valet. cf. Off. iii. 1. Or. 41. Ligar. 3. *exercitatione, aut alia ratione aliquod augere, melius reddere. Or. iii. 30. *acuerre* linguam. ibid. i. 20. intelligendi prudentiam *acuerre*. cf. ibid. 25. *cautiores reddere, monendo &c. Rose. A. 38. *illum acuerre*, hos fallere. *intendere in-

geni, prudentiæ nervos. Att. ii. 7. *acueram* me, ad excogitandam &c.

Acute. ad Div. xv. 21. *acute* movebatur. i. e. insigni ingenio erat, crebris et acutis sententiis abundabat. Or. i. 21. *acute* dicere, refertur ad sententias, et est philosophorum; subtiliter &c.

Acutus. Or. i. 25. *acutus* ad excogitandum: i. e. solers, celer, subtilis.

Acutulus. Nat. D. iii. 7. Zenonis *acutulae* conclusiones, i. e. contortæ, exiles &c. quæ cum audiuntur, nihil contra dici posse videtur, ceterum animum non movent. v. Tusc. v. 5.

Ad. eleganter post adjectiva. v. c. Nat. D. ii. 62. *ad* rationem sollertiamque præstantior. Dom. 32. illustrius *ad* laudem. Catil. i. 5. quod est lenius *ad* severitatem. ad Div. iii. 11. viri insignis *ad* laudem. Leg. ii. 14. *ad* veritatem admirabile. v. not. ad N. D. i. 1. Catil. iii. 4. annus fatalis *ad* interitum. item post substantiva: Tusc. iii. 5. mentis *ad* omnia capacitas. *in comparatione. Leg. i. 2. nihil *ad* Cælium &c. *in ad Div. xi. 18. *ad* omnia templa supplicatio. Verr. i. 1. adesse *ad* iudiciū. *apud. Att. x. 4. fuit *ad* me diu. *erga. Rose. A. 40. *ad* alienos tectum esse. *ad Div. x. 8. certans *ad* officia. i. e. officiis. *Att. xvi. 6. *ad* diem solvere. die constituta. *Qu. Fr. ii. 13. *ad* numerum iudices habere, i. e. numerum justum iudicium. *Lael. 5. non fuisse sapientes *ad* eorum normam. *Quint. 4. quid iis *ad* denarium solveretur. i. e. denariis, si nummi peregrini cum denariis compararentur. de re vid. Gron. Pec. Vet. iii. 10. *contra. ad Div. ii. 16. animus obdruit *ad* dolorem novum. *quantum ad. Cluent. 70. nihil *ad* similitudinem hominis præter formam reservavit. *circiter. Cluent. 40. annos *ad* quinquaginta natus. v. Gronov. de Pec. Vet. i. 7. *Fat. 2. ponere, *ad* quod te audiam, i. e. de quo. *HS 1000 *ad* libellam sibi deberi, neque plus neque minus, quam 1000, ut nec libella desit nec superet.

Adequo. Qu. Fr. ii. 6. Senatorum urna copiose absolvit, equitum *adequavit*; i. e. pares absolverunt et condemnantium sententias habuit.

Addicere. in auctionibus et emtionibus est ei tradere rem, qui ceteros licitatores vicit. Verr. i. 55. Rabir. Post. 17. *addici* numo sestertio velit. Ceterum numo addicere vulgo de bis venditionibus dicebant, quæ instar donationis essent, ut ostendit Salmas. de usur. c. 13. p. 360. *de debitoribus, qui cum solvere non possunt, creditori traduntur. Sext. 17. de creditore, cum debitor

pecunia consequitur, ut ei solvere ne cogatur. Pison. 35. hinc Quinct. 30. cupiditati *addicere* aliquem, est condemnare, pro lubricine petitoris aut accusatoris. Sen. p. Red. 7. *addicere* fortunæ civis optime meriti, sc. libidini Clodii, potestati ejus permittere, ut ea sunt in potestate nostra, quæ a nobis emta sunt, aut potius, ut est debitor iudicio nobis addictus, de quo genere addictorum v. Salmas. mod. Usur. c. 18.

Addictus. Rosc. Com. 14. *addictus* erat tibi h. e. condemnatus, ut tibi solveret pecuniam quam petieras. Flacc. 20. cum iudicatum non faceret, *addictus* Hermippo et ab hoc ductus est. ad Div. vii. 24. *addictus* Hipponæto præconio, h. e. infamie addictus traditusque est, Calvo quasi præcone, eoque ejusmodi, qualis Hipponax fuit, qui Anthemum et Bupalum versibus suis infamie tradidit. Verr. ii. 32. pretio *addictam* habere fidem, i. e. corruptum esse. Phil. ii. 21. vendita atque *addicta* sententia.

Addictio. Act. i. in Verr. 4. *addictio* bonorum; cum iudex petitori ejus bona possidenda tradit, unde petitur.

Adducere. rei dicuntur adduci sc. in iudicium. v. Act. i. in Verr. 2. * Verr. iii. 61. adduci in sermonem et vituperationem. * de arcu cum intenditur, Divin. i. 54. item eodem modo de tormentis et ballistis. Tusc. ii. 24.

Addubitatus. Off. i. 24. res *addubitata*: pro incerta habita, et propterea omissa.

Adeo. Sen. p. Red. 9. in ius *adire*.

Adeo. adv. pro scilicet. ad Div. viii. 15. *adeo*, quod Intemelii in armis sunt.

Adeps. Cassii *adeps* Cat. iii. 7. de homine molli et ignavo.

Adesus. Quint. 12. *adesa* pecunia, consumpta: opponitur abundanti.

Adhæreo. ad Div. viii. 5. in incili omnia *adhæserunt*. vid. Incile. * Vatini. 5. extremus *adhæsit*: vix ultimus quæstor factus est.

Adhærescere. Or. i. 25. *adhærescere* iustitiam. * *adhærescere* dicuntur, quæ vim eam habent, quam volebamus: sumtum genus a facibus jactis in urbes, munimenta, item, a telis. Or. ii. 53. *adhærescit* argumentum. cf. Dom. 24. 5. * oratio dicitur *adhærescere*, (uti aqua, cum in flumine ad saxum aut aliam injectam rem offendit,) cum aspera est, hiulea, non leniter fluens. Brut. 79. 93. * orator autem *adhærescit*, cum lingua non est satis soluta et incitata. Brut. 93. * in memoria manere. Or. i. 61. fastidii *adhærescunt*. * de

iis, qui ad aliquem doctorem se ita conferunt, ut in omnibus sequantur eum. Acad. iv. 3. * convenire, consentaneum esse. Or. iii. 10. non ad id genus *adhærescit*. * Sext. 8. *adhærescere* ad Columnam. v. Columna.

Adhæsitatio. Fin. i. 6. *adhæsitatio* atomorum.

Adhibeo. elliptice, ut intell. in consilium, Phil. v. 9. ad Div. xi. 7. * ad Qu. Fr. i. 1. 7. sic se *adhibere* in tanta potestate, i. e. gerere. * Cluent. 52. *adhiberi* ad leges dicuntur patroni causarum, a quibus postulatur, ut ex legibus causam defendant. * Arch. 3. qui aures *adhibere* posset, h. e. audire versus et de iis iudicare. * Nat. D. i. 2. Diis entum, preces *adhibere*. ad Div. xiii. 6. officium, quod *adhibet* erga illos.

Adhinnio. Pis. 28. Piso dicitur *adhinnuisse* ad orationem Epicurei, qui voluptatem summum bonorum dixerat.

Adigo. Top. 10. *adigere* arbitrum finibus reg. v. Arbitr. * postulare, cogere. Att. x. 9. *adigit* ita Postumia.

Adjicio. Verr. ii. 15. *adjicere* oculum alicui rei: cupidum ejus fieri. Nat. D. ii. 57. *adjecte* voces auribus: auditæ; quæ acciderunt ad aures.

Adipatus. de dictione, opponitur elegantæ et politæ. Orat. 8.

Aditus. Manil. 1. *aditus* laudis, dicuntur rostra, ex quibus ad populum agitur; quia ibi laudem popularem consequi licet. Dom. 1. *aditum* ad aures habere. Or. 15. *aditus* ad causam. cf. Sull. 2. est in oratione, cum de ipsa causa dicere incipimus. Dom. 47. dare religioni *aditum*, i. e. superstitionis genus probando facere, ut usurpari ab aliis possit et in usum consuetudinemque venire. Att. vi. 2. *aditus* ad me minime provinciales; non quales esse in provinciis apud prætores solent, nempe per cubicularium.

Adjudicare causam alicui. Or. ii. 29.

Adjungere. Dialecticum verbum est. Tusc. v. 25. sequentia *adjungere*. i. e. quid ex quoque consequatur, videre, vel docere. item definitionem *adjungere* ad factum: vulgo, applicare. Inv. ii. 17. * Acad. i. 11. *adjungebat* non omnibus visis fidem. * Rosc. A. 31. suspicionem ad prædam *adjungere*: de iis suspicari qui prædam habent. * in Cæcil. 4. Marcellorum nomini tota provincia *adjuncta* est: in eorum patrocinio est.

Adjunctio. conditio, exceptio. Inv. ii. 57. quasdam esse cum *adjunctione* necessitudines, quasdam simplices et absolutas. &c. * oratoria quædam exornatio. Heren. iv. 27.

Adjunctor Gallus, ad Att. viii. 2.

Adjunctus. Cluent. 10. quæ adjuncta huic causæ sunt.

Adjunctum. vox dialectica, de qua vid. Top. 11.

Administer victus, pro *minister*. Rosc. A. 28.

Administrare pro *ministrare*. Verr. v. 4.

Administrator. Tusc. v. 22. edd. vett. pro *minister*.

Admirabilis. in partem deteriorem. Phil. iii. 7. *admirabilis* impudentia. * *Admirabilia*. Fin. iv. 27. *μακάριος* Stoica.

Admirari. in partem deteriorem. Off. ii. 16. quia has pecuniarum effusiones non *admirerur*. Fin. i. 2. hoc primum est in quo *admirer*. cf. N. D. ii. 48. Mur. 19. quid *admirer* de multitudine.

Admisceri. N. D. ii. 10. aër multo calore *admistus* est. add. *admixtus*.

Admissarius intell. equus. Pis. 28. Piso *admissarius* dicitur propter libidines. v. Budæus ad Pand. p. m. 293.

Admirus. subst. peccatum, facinus. Partit. Or. 35.

Admixtus. Tusc. i. 29. nihil est in animis *admixtum*. opponitur simplici. v. in Simplex.

Admodum. plane. Brut. 55. literarum *admodum* nil sciebat. * *Læg*. iii. 11. scis frater, solere in hujusmodi sermone, ut transire alio possit, *admodum* dici. verbum assentientis. Nam addit Quintus: Non equidem assentiar. * Phil. v. 17. majores nostri, veteres illi *admodum* antiqui.

Admovo. Brut. 54. *admove* orationem sensibus. i. e. facere ut vim sentiant auditores.

Admurmuratio. in irrisione. Verr. iv. 12. v. 16.

Adolescens. de homine 40. annorum, in Cæcil. 9. M. Cæcilium fratrem tuum, lectissimum atque ornatissimum *adolecentem*. Erat autem prætor designatus. Phil. ii. 46. se *adolecentem* vocat, loquens de consulatu suo. Catil. i. 8. senatorem Sextium in senatu *adolecentem* dedit.

Adoptare. Brut. 19. qui hunc minorem Scipionem a Paulo *adoptavit*.

Adoptatus. ad Div. xvi. 21. adventus *adoptatissimus*. Sic edere cepit Victorius; sed vid. notam nostram ad b. l.

Adpromitto. Rosc. A. 9. cum ita futurum T. Roscius *adpromitteret*. i. e. promitteret insuper, quæ Chrysogonus promitteret, futura; unde ap. JCTos *adpromissores*, de quibus v. Salmas. de mod. usur. p. 709.

Adrepro. Verr. iii. 68. *adrepere* ad amicitiam. paulatim se insinuare in amicitiam. &c.

Adscensus. Planc. 25. multis est in virtute *adscensus*.

Adscisco. Dom. 36. *adsciscere* laudem, sapientiam.

Adscribo. de Leg. i. 6. me quoque *adscribere* fratris sententiæ. Rabir. P. 1. *adscribat* ad suum judicium meam sententiam. Phil. ii. 32. *adscribere* perfidiam alicujus suam voluntatem.

Adscriptio. Cæcin. 33. significat id, quod *adscriptum* est, ut exceptio.

Adscripticius. N. D. iii. 15. novi et *adscripticii* cives.

Adscriptor. Sen. p. Red. 4. *adscriptor* in me restituendo. i. e. qui auctori restitutionis meæ assensus est. Agr. ii. 9. *adscriptores* legis, sunt approbatores et collegio tribunitio, qui una cum Rullo ferendam statuerant.

Adsperso. ad Div. vi. 6. leviter *adspersus*. i. e. perstrictus. Cæcin. 6. *adspersi* re sextulam alicui. i. e. dare, de re parva. ad Qu. Fr. ii. 10. epistola hoc *adpersit* molestiæ.

Adspiratio. Nat. D. ii. 33. *adspiratio* aëris: emissio aëris e pulmonibus et ore, ut capit etiam Heins. ad Virg. Æn. x. 291. Sic afflatus dicitur Ovid. Her. 12. 44. v. et in *adspiro*.

Adspiro. pervenio, accedo. Tuscul. v. 5. in equuleum non *adspirat* vita beata. Sull. 18. qui tum dicat *adspirasse* in campum Sullam. cf. Pis. 5. * N. D. ii. 55. pulmones se contrahunt *adspirantes*. i. e. aëra emittentes.

Adstipulator. Pison. 9. qui isto, non modo propugnare se tutiorem, sed advocato aut *adstipulatore* paratiorem fore putaret. cf. Quint. 18. Est autem *adstipulator*, qui in re præsentis est, et una idem pro eodem stipulatur, cum quis sibi stipulatur aliquid, v. Salmas. Mod. Usur. p. 709. 710. * Acad. iv. 21. Stoicorum *adstipulator* Antiochus. metaphorice.

Adstitutus. Her. iii. 20. ubi vid.

Adstringo. Att. x. 6. pater nimis indulgens, quicquid ego *adstrinxi*, relaxat. Tusc. iii. 6. breviter *adstringere* argumenta. Fat. 14. arctius *adstringere* rationem, h. e. ita proponere, ut plus valeat. Quinct. 5. *adstringere* aliquem suis conditionibus, i. e. facere, ut conditiones accipere cogatur. Off. iii. 32. fraus *adstringit* perjurium, non dissolvit, i. e. auget. Planc. 30. officii servitatem *adstringere* testimonio semperiterno. Sull. 29. *adstringi* scelere. Sic et Phil. iv. 4. * Tusc. iii. 6. breviter *adstringere* argumenta.

Adstrictus. Brut. 31. *adstrictior* oratio Stoicorum. i. e. concisior. Or. i. 16. numeris *adstrictior* poeta oratore.

Adusfacere. cum ablat. Or. iii. 10. quorum sermone qui *adusfacti* erant. Catll. ii. 5. scelerum exercitatione *adusfactus*. v. Gron. et Duker. ad Liv. xxiv. 48. xlviii. 31. 35.

Adusctus. cum ablat. Or. iii. 15. homines labore *aduscti*. v. Gron. et Drak. ad Liv. xxxi. 35.

Adsum. de advocatis, et causarum patronis utriusque partis. Verr. ii. 29. Fin. ii. 17. * ad Div. ix. 25. *adesse* ad imperandum. i. e. ut imperanti pareamus.

Adventicius. extrinsecus ad nos perveniens, non nostrum, aut nostro labore partum &c. Fin. v. 11. adjumenta externa et *adventicia*. Manil. 9. *adventicius* multorum Regum et nationum copiis. Verr. iv. 37. *adventicium* auxilium. Rab. P. 17. *adventicia* pecunia. Att. i. 19. pecunia *adventicia* dicitur, quæ ex novis vectigalibus redit, item, quæ filio aliunde quam e patris hereditate venit. Inv. ii. 21. Or. iii. 33. doctrina *adventicia*, i. e. ab alio populo inventa. Div. ii. 58. visio *adventicia*, a sensibus profecta.

Adventus. ad Div. vi. 20. *adventibus* se offerre. i. e. *advenientibus* obviam ire.

Adversaria. sunt libri, in quos sine ordine omnia conjiuntur, ita dicti, quia tantum in adversa parte scribitur. Rose. C. 2. nomen in *adversariis* patet. vid. Salmas. de Usur. p. 147.

Adversarius. qui contra nos licet in auctionibus et emtionibus. Att. xii. 43. xiii. 31.

Adversus. Top. 9. de contrariis. ibi tamen libri variant.

Advertere animum Inv. ii. 51. transitive cum accus. naufragum quendam animum adverterunt. Sic e MSS. Oudendorpius. cf. Ruhnkenius V. C. ad Rutilium de Figuris p. 77.

Adulatio. N. D. ii. 63. canum tam amans dominorum *adulatio*.

Adumbrare. pro inchoare. Fin. v. 22. a natura *adumbrantur*. * fingere. Dom. 30. auctorem meliorem *adumbrare*.

Adumbratus. falsus, fictus. Sull. 18. *adumbratum* indicium. Fin. v. 24. *adumbrata* opinio. * *adumbrata* dicuntur, quæ speciem alicujus rei habent, neque tamen sunt. Ducta metaphora ex pictoria et statuaria. Tusc. iii. 2. *adumbrata* imago gloriæ. Cæl. 5. non expressa signa, sed *adumbrata* virtutum. Verr. iii. 33. *adumbratus* vir Pippe, sc. quia Verri uxorem suam permutabat. N. D. i. 97. *adumbrati* Dii dicuntur Dii Epicurei, quia non corpus habent, sed quasi corpus. * inchoatus.

Leg. i. 22. *adumbrata* intelligentiam dicuntur, notitie innata, *απαλκίται*.

Advocare. est in sensu forensi 1) rogare amicos, ut nobiscum deliberent de re aliqua, in primis de lite, quo sensu *advocati* Quint. 14. dicuntur. 2) rogare aliquem, ut in consilio nobis assistit: de iudice. Sic Quinet. 2. quos tibi, Aquilli, *advocasti*. 3) amicus actoris aut rei dicitur *advocare*, cum convocat, quibuscum de causa deliberet, ut juvare partes amici possit. Cluent. 19. Oppianicus in iudicio Scamandri aderat frequens, *advocabat*, omni studio gratiaque pugnabat.

Advocatio, cartus advocatorum. Quinet. 14. Rose. C. 5. Verr. i. 49. Cæcin. 15. Sull. 29. &c. * Certum temporis spatium, quo opus est, ut *advocare* possimus, eise Frist. ad Div. vii. 11. *advocationes* binas postulare.

Advocatus. dicitur amicus, quem vocamus ad nos, ut eum consulamus de controversiis nostris, quique honoris causa in iudicio in subselliis nostris sedet, aut nobiscum in rem præsentem venit. vid. Off. i. 10. Quinet. 8. Or. ii. 47. * Philipp. i. 7. armatos homines, quos in Senatum induxerat, Antonius Consul *advocatos* vocat: vellem adesset sine *advocatis*.

Adrolare. cum accus. ad Att. i. 14. *adrolat* rostra Cato.

Adurere. pro comburere. Tusc. v. 27.

Adustus. Att. v. 20. *adustus* incendio Plætoriano dicitur, qui in alterius iudicio notam aliquam abstulit, tamquam, qui iudicio de repetundis ex hoc capite legis accusatur: *ad quos ea pecunia pervenerit*, nisi legendum *ambustus*.

Ædiles. magistratus municipalia. ad Div. xiii. 11. hoc anno *ædilem* filium meum fieri volui—is enim est magistratus in nostro municipio.

Ædilitius. Brut. 28. dicitur, qui *Ædilis* fuit. ad Qu. Fr. i. 1. 9. vectigal *Ædilitiorum*. sc. ludorum; pecunia, quæ in provinciis ad ludos pro *Ædilibus* exigebatur. vid. in *Vectigal*.

Æger. pro *agritus*. ad Att. vi. i. extr. N. D. ii. 12. *ægri* et corpore et animo.

Ægrimonia. Att. xii. 38. *agritudo*. *Æmulus.* Verr. v. 31. pro rivali, adultero.

Æquabilis. qui eandem ubique rationem tenet, semper est idem. Tusc. ii. 27. * *Jus æquabile*, in quo omnes ejusdem conditionis sunt, nihil gratiæ, divitiis, &c. tribuitur. Inv. i. 11. 53.

Æquabilitas, jus æquum, Or. i. 43.

li. 52. *Or. ii. 85. cum *aequalitate* facere. l. e. *aequabilem* se hominibus praestare.

Aequalitas. Lat. 5. est ea virtus, quae et civitas dicitur, cum aequo jure cum omnibus vivimus, omnes nobis aequales putamus, nihil nobis praecipuum petimus.

Aequaliter. Orat. 58. *aequaliter* ingredi et constanter dicitur oratio numerosa, quae non mox fluens et lenis, mox hiulea et aspera est.

Aquare. sortes *aquare*. v. in sortes.

Aque cum. Fin. iv. 24. 27.

Aequilibras. est Epicureorum *isomphia*. N. D. i. 39. vid. Iud. Gr. in *isomphia*.

Aquiparare. pro *aquare*. Tusc. v. 17. nemo est, qui factis me *aquiparare* possit. Sie et Livius dixit xxxvii. 55.

Aquus. Verr. ii. 15. *aquo* jure disceptare, h. e. ut iudex nihil adversarii gratia faciat.

Aër. pro homine, quocum consuetudo nulla esse potest, Att. i. 18. Metellus non homo, sed hitus, aër, solitudo. *Acad. i. 7. aër, utamur enim pro Latino, et ignis.

Ararius. Quinct. 4. ratio *araria*, h. e. ratio pecuniae diversae in Gallia et Romae. *Cluent. 43. in *arariis* referri, h. e. in ultimam classem, cui adscripti suffragio carebant, et tantum *ara* tributi loco pendebant. Erat autem haec nota censoria, quam plebi quidem in primis, sed interdum tamen etiam senatoribus et equitibus senatu et ordine equestri motis, inurebant, ut ostendit Gronov. de pecun. veter. lib. iv. l. p. 263. Or. ii. 66. ex *arariis* eximere. **ararii* Tribuni. v. tribunus, et *aratus*.

Ararium. Att. vii. 21. *ararium* sanctius, erat, ex quo sumtus ordinarii non petebantur, sed ad summum reip. tempus reservabatur. v. Manut. ad Att. vii. 15. cf. Liv. xxvii. 10.

Arutus, pecuniosus, Att. i. 16. Tribuni non tam *arati*, quam ut appellantur *ararii*, i. e. non tam erant ii, qui esse debebant, h. e. qui pecuniam habebant, sed pauperrimi, et in *arariis* referendi, adeoque faciles ad corrupendum. *ex *ere* factus. Verr. iv. 26. Ilecti *arati*, i. e. *aratis* pedibus. v. Manut. ad h. l.

As, Att. ii. 1, *as* circumforaneum, quod circa forum apud argentarios faenori datur. Verr. v. 13. Dirui *ere*, i. e. solvendo non esse. banquerouttiren. sed est elegans jocus in hac formula. Nam *ere* diruti, proprie dicuntur, milites, quibus ignominiae causa stipen-

dium non datur, aut pars stipendii admittitur. v. Sigon. ad Liv. xl. 42. Bud. ad Pand. p. m. 130. quia igitur castra aleatoris dixerat, eleganter eum, qui alea eversus erat bonis, *ere* dirutum dicit. Phil. xi. 6. exire *ere* alieno. Att. vi. 1. pra *ere* vendere. *Verr. v. 13. *era* vetera eleganter dicuntur crimina vetera, quorum poena nondum persoluta est.

Aestimabile. quod *aestimatione* aliqua dignum est. v. in *aestimatio*. Fin. iii. 6.

Aestimatio. Verr. iii. 92. remissior *aestimatio* frumenti. *Aestimatio* fr. dicitur, cum praetores, legati, quaestores pro frumento, quod in eorum cellam imperatur (v. Cella. Cibaria) pecuniam accipiunt ab aratoribus, et quidem tantam, ut ipsis utilius sit, pecuniam accepisse, aratoribus, dedisse. **aestimatio* poenae. Or. i. 54. est, cum accusator (more Atheniensi) in ipsa accusatione, quam poenam reus meruerit, *aestim*. vid. Xenophon. Mem. Socr. i. 1. *Haec autem: ad Div. v. 20. accipere *aestimationem*. xiii. 8. accipere in *aestimationem*, capiendi sunt de ratione, qua Julius Caesar aes alienum, quo laborabat civitas, dissolvi jussit: cujus haec vis erat, ut debitorum darent creditoribus in solutum praedia, sed non eo pretio, quo tum erant, post bellum Civile, sed eo, quo ante bellum fuerant: unde *aestimatio* pro jactura est ad Div. ix. 16. et *aestimationes* pro praediis pecuniae loco acceptis. ad Divers. ix. 18. *aestimationes* tuas vendere non potes. cf. Att. xii. 25. v. Cæs. de Bell. Civ. iii. 1. **aestimationem* Cicero interpretatur Stoicorum *ἀξία*; cum dicerent, solam quidem virtutem esse bonum, sed esso tamen praeterea res dignas *aestimatione* aliqua, h. e. ut praeparentur aliis, ac sumerentur, tamquam valetudinem rectam, divitias, honores &c. Fin. iii. 10. 6. Acad. i. 10. Fin. iii. 13.

Aestimo. Fin. iii. 3. magno *aestimanda*. Fin. iv. 23. nonnihil *aestimandum* sit. **aestimare* frumentum. Pis. 35. Verr. i. 38. &c. v. *aestimatio*.

Aetas. pro adolescentia. Off. ii. 13. tua tamen *aetas* incidit in id bellum. Sic interpretatur Broukh. ad Prop. i. 6. 21.

Affectio. Rosc. Am. 48. quod *affectet* iter, videbis, i. e. qua ratione uti velit.

Affectio. Fat. 4. astrorum *affectio*. Div. ii. 47. caeli *affectio* est, quam vulgo constellationem vocamus. *Top. 18. *affectio* quaedam ad res aliquas, in comparandis rebus cernitur, et est hujus-

modi; principum comoda majora quam reliquorum; quæ jucundiora, quæ pluribus probata &c. * Inv. i. 25. *affectio* est, animi, aut corporis ex tempore, aliqua de causa commutatio, ut læticia, cupiditas, morbus &c. Fin. iii. 20. *affectio* animi, dicitur de naturali illa ratione humani animi, qua bene aliis consulendum, suos amandos putat, solitudinem fugit &c.

Affectus, ūs. Tusc. v. 16. qualis cujusque animi *affectus*, esset: habitus, adfectio, status.

Affectus. Div. ii. 47. quomodo *affecto* celo &c. i. e. qua constellatione. v. *Affectio*. * *affectum* dicitur de eo, quod ceptum est et jam ex parte profligatum. Prov. Cons. 8. *affectum* bellum et pene confectum. * dicitur etiam quicquid afflictum, debilitatum est. &c. Or. i. 45. Verr. iv. 43. *ætas affecta*. Or. iii. 18. *affectus* senectute. Verr. iii. 18. *affecta* Sicilia. ad Div. v. 13. ita *affectum* ut deletum extinctumque fateare. ibid. 20. nunc sic *affecti* sunt &c. * de animi perturbationibus. Att. xii. 32. graviter *affectus*. * tractatus. Verr. iv. 67. ut abs te *affecta* est, ita in te animatam videmus. * significat statum rei quemcunque. Fin. i. 11. manus tua sic *affecta*, de manu extensa. Tusc. iii. 9. manus recte *affecta*. Part. Or. 23. quidam animi habitus sic *affecti* et constituti. * Top. 2. res, quæ quodammodo *affectæ* sunt ad id, de quo quæritur. i. e. ad eam referuntur aliqua ratione, ei junctæ, ut conjugata, genus, simile, differens, contrarium, adjunctum, antecedens &c. cf. c. 3. * in bonam partem pro præditus. Verr. iii. 24. magno animo *adfecti*.

Affero. Phil. ii. 7. vim *afferere*bam senatui. v. *Vis*. Quinct. 27. manus *allatas* esse. v. *Manus*. Tusc. iii. 31. hic mihi *afferunt* mediocritates. * defero. ad Div. vii. 17. quæ ad te ultro *attulerim*.

Afficio. tracto, habeo. Off. i. 23. Corpus ita *afficiendum* est, ut obedire consilio rationique possit. * Tusc. ii. 7. dolorem iis verbis *afficias*, quibus Epicurus voluptatem. i. e. appelles. * de perturbatione Rosc. A. 24. sua quemque amentia *afficit*, h. e. ad furorem redigit. Off. ii. 10. admiratione *afficiuntur* ii, qui anteire ceteros virtute putantur. * pro ægrotare. Phil. ix. 1. ita affectus erat, i. e. ægrotabat.

Affigo. Tusc. iii. 28. huic generi malorum non *affigitur* ea opinio. Sed in Davisiana est *affingitur*, ut est c. 33.

Affingo. Tusc. iii. 33. qui nihil opinionem *affingit*: addit, augeat.

Affirmate. jurcjurando, Offic. iii. 29.

quod *affirmate* promiseris.

Affirmatio religiosa. Offic. iii. 29.

Afflo. Att. xvi. 5. rumoris nescio quid *afflaverat*. i. e. ortum erat.

Afflatus furoris. Or. ii. 46. est *lætas*. * Nat. D. ii. 66. *afflatus* Deorum, dicitur de cura D.

Afflicto. male me habeo, ut fit in nimio luctu. Tusc. iii. 32. cum se Alcibiades *afflicta*ret. ibid. 27. *afflictari* lamentarique cœpisse. * Har. Resp. 19. *afflictari* resp.

Affictor. Pis. 27. verbum novatum a Cicerone ad rotunditatem et concinnitatem orationis.

Afflictus. Quinct. 30. ab *afflicta* amicitia transfugere ad florentem. i. e. cum homine *afflicto*.

Affligere. idem, quod *afflictare*. Divin. ii. 2. nec *affligi* me. * Sext. 41. causam susceptam *affligere*. i. e. prævaricari. * Brut. 12. *affligere* rem vituperando. opponitur, augere rem laudando.

Affluo. Fin. i. 12. præteritas voluptates *affluere* patiat, int. ad animum, recordetur. Q. Fr. iii. 3. nihil ex istis locis non modo literarum, sed ne rumoris quidem *afflurit*.

Affluens. Or. 24. de mediocri genere dicendi.

Aggrego. ad Div. l. 9. voluntatem suam ad alicujus dignitatem *aggregare*, h. e. suscipere defensionem dignitatis alicujus.

Agilitas nature. Att. i. 17.

Agito. Att. i. 19. agraria lex vehementer *agitatur*, auctore Pompeio. h. e. a legislatore vehementer et crebro agitur ad populum, ut lex accipitur. * vexare, reprehendere &c. accusando, diceris &c. Or. ii. 58. 59. Balb. 25. * *agitari* etiam dicuntur, de quibus crebro deliberatur, ut de Offic. i. 24. rebus *agitatis*, i. e. exploratis, deliberatione facta. Cluent. 32. *agitata* res sc. in judiculis. * Quinct. 2. jactata et *agitata* æquitas, i. e. omni ratione impediunt, quo minus, quod æquum erat, obtineretur. Verr. i. 2. *agitari* scelerum penis, i. e. perturbari ita, ut furor consequatur.

Agmen. Or. i. 34. orationem in medium *agmen* deducere e domestica exercitatione. i. e. in judicio causas dicere.

Agnascor. Or. l. 37. *agnascendo* testamenta rumpi. si quis post testamentum natus esset, ad quem, si nullum testamentum esset, hereditas perveniret, neque testamento est exceptus: quod valet etiam de adoptionibus. v. de variis *agnascendi* modis Caium Instit.

§. 3. et ibi Intt. in Schulting. Jurispr. Antejust. p. 100. sqq.

Agnatio. Leg. i. 7. *agnationibus* familiarum distinguuntur status. h. e. serie generis, per personas generis virilis, distinguuntur familiae patriciae et plebeiae.

Agnitio. pro *cognitio*. Nat. D. i. 1.

Agnosco crimeu Rab. P. 6. fateor verum esse. N. D. ii. 38. pro *cognosco*, accurate intelligo.

Agro. dicitur de iis rebus, de quibus actio magistratuum, senatorum, accusatorum et petitorum. v. Actio. Manil. 1. Or. i. 30. in Cæcil. 5. lege *agere*, i. e. ex lege, permittente lege accusare vel petere. Or. i. 38. *agere* in hereditatem. i. e. petere h. Quint. 9. ex sponcione *agere*, sc. causam. Or. i. 48. etiam Jctus dicitur *agere*, cum actiones supeditat, si locus sanus est. Mur. 17. *agere* cum populo tanquam ex syngrapha. v. Syngrapha. Act. i. in Verr. 12. *agere* de rep. cum populo. Læ. 25. in forum versus *agere* cum populo. i. e. converso ore versus forum, ubi plebs est, cum solerent magistratus honoris causa convertere os ad senatum et comitium. v. Intt. ad h. l. ad Div. i. 9. quæ ego *agebam* sc. in senatu. * Brut. 92. *agens* orator dicitur, ejus vehementes actio, pene ut histriionum, ut res non narrari, sed agi videantur. * Arch. 7. hæc studia (humanitatis) adolescentiam *agunt*. i. e. subigunt, acciunt ingenium adolescentum, quod et alere dicitur; unde eodem sensu legitur in edd. nonnullis alunt. vid. de hac significatione Muret. Var. L. xii. 15. sic est etiam *agitare* ap. Quintil. i. 10. In Geometria fatentur esse partem utilem teneris ætatibus. *agitari* namque animos, et acui ingenia, et celeritatem percipiendi inde venire &c. * Notandæ sunt etiam hæc formulæ: ad Div. iii. 6. *agere* forum. v. Forum. Verr. iv. 66. *agere* spumas in ore. Att. xiv. 9. *agere* rimas. ibid. xiii. 52. *lucrum agere*. v. Ind. Gr. Tusc. iii. 21. *actum* habeo, quod *egeris*. Verr. i. 3. *agunt* præcipitem pœnas civium Rom. i. e. conscientia scelus in cives Rom. pœnas ab eo exigit, cum ita furiosum efficit, ut ad insana consilia ruat. * *agere* animam, ad Div. viii. 13. morti propinquum esse, de qua forma dicendi vid. Gron. ad Sen. Controv. 11. * *agere* bellum. Balb. 20. v. not.

Agrarii. Catil. iv. 2. Græchus *agrarios* concitare studuit. i. e. eos, qui agros legibus *agrariis* consequi cupiebant. de *Agrariis* Legibus v. Ind. LL.

Agrestis. qui non commovetur his rebus, quibus animus humanus commoveri solet. Arch. 8. *agrestis* animus. * Or. i. 25. *agrestis* motus corporis, reprehenditur in oratore. * Or. ii. 3. *agrestes* libri, i. e. jejuni, exiles, non elegantes, de libris rhetoricis. * Orat. 3. *agrestiores* Musæ, dicuntur Jurisprudencia et ceteræ artes, quæ non comprehenduntur humanitatis nomine, nec elegantiae quicquam aut suavitatis habent.

Agricola. Deiot. 9. de rege Deiotaro, qui multos agros habebat, e quibus fructus percipiebat.

Agripetæ. Att. xv. ult. sunt *agrarii*, de quibus supra.

Alia. Att. iv. 5. vi. 1. *ain' tu?* h. e. estne, ut dicis? vere ita sentis? Lig. 7. ita quidem *aliebat*: ita multis verbis et gravibus cum eo loquebatur.

Ala. Off. ii. 13. cum te alteri *ala* præficesset. v. *Alarii*.

Alarii. ad Div. ii. 17. sunt *ala* equitum ex Italia et provinciis collectæ, quæ singulis legionibus addebantur, loco 30. turmarum, quæ olim ex ordine equestri addebantur. de variis *ala* discriminibus pro ratione temporis vid. quem hic laudat Grævius, Schelium ad Hyginum p. 66.

Albatus. Vat. 13. veste *alba* indutus, hoc est, qui, ut Livius ait, addidit creatam in vestem, quod et ù, qui honores petebant, faciebant, et qui epulis solemnibus intererant &c.

Album. tabula *alba*, in qua edicta et alia hujusmodi proponebantur. Or. ii. 12. item omnes libelli, tituli proponendi in publico. Salmas. mod. Usur. p. 678.

Alca de re incerta et a casu pendente. Div. ii. 18. non perspicitis, *alcam* quandam inesse hostiis deligendis. i. e. fortuitum esse, quibus extis hostia deligatur. Eadem formula usus est Ovidius A. A. i. 376.

Alere. potentem reddere, ad Att. viii. 8. Pompeius *aluerat* Cæsarem.

Alias. interdum. Cato 15. *alias*—plerumque.

Alienatio. Or. 42. *alienatio* sacrorum, cf. Leg. iii. 20. cum nos sacris liberamus, ut aut Intereant, aut ad alios transferantur.

Alienus. Acad. i. 11. quæ essent *aliena* firmæ assensionis. Fin. v. 11. *alienum* dignitatis. Dom. 27. opponitur propinque ad Div. viii. 12. *alienissimus* mihi. Or. 24. Verba *aliena* opponuntur propriis.

Aliquando jam ad Att. i. 4. nisi legendum tandem, ut Corrado placebat.

Aliquanto, multo, longe, Verr. i. 54. iste, qui *aliquanto* plus cogitasset. Quanto? Decisio facta erat ccm hs. Verres autem post accepit dLxx. ad Div. ix. 26. extr. epulamur non modo non contra legem—sed etiam intra legem, et quidem *aliquanto*. Et sic semper et *aliquanto* et *aliquantum* dicitur. v. notam nostram ad Sueton. Cæs. 87. Sic et *aliquantum* pro multum. Tusc. v. 6.

Aliquis. Tusc. iii. 18. si vero etiam *aliquid*. per *significans*, de re Venerea. Similis *significans* est in his: si quid ei acciderit: et: si quid acciderit, de morte, elade bellica. *pro alius quis. Off. i. 7. aut ira, aut *aliqua* perturbatione incitatus. cf. Or. ii. 42. et ibi Pearce. *Reperitur etiam *aliqui* pro *aliquis*. vid. v. c. Acad. iv. 26. annularius *aliqui*.

Alisquapiam, pro *aliis quispian*. Tusc. iii. 9. v. not.

Aliter. Tusc. iii. 30. *aliter* ferunt atque ut aliis auctores fuerunt. sequente et ad Att. x. 11. xi. 23.

Alius. Att. xvi. 14. *aliud* ex *alio* scribere; ut quodque in mentem venit. Phil. ii. 33. *alio* die. formula, qua utebantur qui comitia obnunciatione dirimebant. Or. 22. eadem res *alio* atque *alio* verbo elata. *diversus, abhorrens. ad Div. ii. 2. nec quicquam *aliud* a libertate communi: ubi tamen nonnulli libri omittunt a. *pro altero, secundo. ad Quir. p. Red. 5. et ibi Græv. **alia* in gen. Div. ii. 13. *alia* pecudis. ad Div. viii. 1. *aliud* sentire et loqui, pro et *aliud*. Sic et alibi Cicero dixit. ad Att. xii. 40. *aliud*—*aliud*, pro partim—partim.

Allego. Rosc. Am. 9. *allegat* iis homines nobiles. submittit ad eos, qui eum iis agant. Not: Publice legantur homines, qui inde legati dicuntur; privatim allegantur, unde allegati.

Allegatio. Verr. i. 16. quibus *allegationibus* illam sibi legationem expugnavit.

Allegatus. Qu. Fr. ii. 3. Nerius index edidit ad *allegatos* &c. Manut. interpretatur, præter eos, quos jam ediderat, nominaverat. quo fere sensu Plin. Pan. 70. hoc senatui *allegandum* putavi. i. e. significandum. sed dubito, an aurei seculi sit ista notio verbi. Et Nerius unum Sestium ediderat, non plures. F. Junius rectius *allegatos* esse dicit eos, quos vulgo deputatos vocant, quibus mandatnm sit, adire indicem, et indicia audire. scil. ad *allegatos* dictum est, ut ad iudices. v. in *ad*. sic est etiam Cluent. 13. vid. inpr. Gron. ad Liv. xxxvi. 11.

Allevo. minuo. Inv. i. 42. *Att. vii. 1. *allevaturum* corpus se. a febris.

Allido. Qu. Fr. ii. 6. Servius *allimus* est, ceteri conciduntur. i. e. in periculum venit, quod evasit, ceteri condemnantur. vid. Gron. ad Senec. Nat. Qu. ii. 44.

Alligo. dicitur de omnibus rebus, de quibus obligare dicitur. Cluent. 56. Rabir. P. 7. lege *alligari*. Cluent. 55. Rabir. P. 6. quæstione nova *alligari*. Rosc. Com. 12. stipulatione *alligare*. Tusc. ii. 17. vulnus *alligare*. Div. i. 54. oculus *alligatus*, quem locum et formam loquendi vindicat Gronov. ad Liv. vii. 24. cf. ad Sen. ep. 94. Flacc. 17. *alligare* se scelere. Planc. 33. beneficio *alligari*. v. *Obigare*. *Leg. ii. 20. Sacris *alligari*, dicuntur, qui sacra hereditate aut quacunque ratione accipiunt. *Or. iii. 44. *alligare* verba certa lege versus. *Fin. ii. 24. ne sine fructu *alligatus* sis sc. amico. *Cluent. 64. *alligatum* nuptiis haberet in potestate. *Att. viii. 16. *alligari* atque impediri re aliqua. ibid. ii. 18. virtus *alligata*.

Alludo. Nat. D. ii. 39. mare terram appetens litoribus *alludit*. v. Gesnerus ad Columell. iv. 20. 2. Orat. i. 56. *alludere* varie, dicitur, qui aliquem variis rationibus aggreditur, ut aut de sententia deducat, aut in suam sententiam adducat.

Alus. frigidus. Qu. Fr. iii. 1. 2. nil *aliter* *aliter*. cf. Att. iv. 8.

Alter. in numerando interdum primum, interdum secundum significat. ad Div. xii. 25. *altero* vicesimo die. Manut. Græv. Cortius interpretantur secundo. v. Duker. ad Liv. Epit. 49. init. Off. ii. 13. *alteri* *alae* est uni. vid. not. *pro *alteruter*, Acad. ii. 43.

Altercatio. disputatio, quæ interrogando et respondendo constat, in senatu aut iudicio. Gloss. Philox. *ἀνακρίσις λόγων*. particulam huiusmodi altercationis vid. Att. i. 16. Clodium fregi in senatu *altercatione* ejusmodi. cf. iv. 13. ad Div. i. 2. Brut. 44. *disputatio quæcumque. Nat. D. i. 6. oritur mihi magna de re *altercatio* cum Velleio.

Altercor. de alternis actorum interrogationibus et responsionibus in iudiciis. Brut. 43. Crassus *altercando* invenit parem neminem. v. Budæus ad Pandect. p. m. 42.

Alternus. Vat. 11. *alterna* consilia rejicere. v. Ind. LL. Lex Vatinia. Verr. ii. 13. *alterne* civitates. Planc. 15. *alterni* iudices. ibid. Arch. 10. *alterni* versus. i. e. generis elegiaci. v. Gronov. in Stat. c. 8.

Altitudo. Rabir. P. 16. mentis luminibus officit *altitudo* fortunæ et gloriæ. * Off. i. 25. facilitas et *altitudo* animi, quæ dicitur. Est eadem quæ *βαθύτης*. v. Ind. Gr. et ad Tacit. A. iii. 44. Mil. 8. mens *alta*, l. c. quæ res humanas continet. * Fin. ii. 16. ut *altior* interdum fieres. dicitur de his, quibus ipsa magnitudo rerum, quas dicunt, videtur animi magnitudinem afferre, ita, ut, qui audiat sentire possit.

Altus. Servius ad Virgil. Æn. viii. 395. profert e primo ad Brut. si Pompeius non *ex alto* peteret, i. e. multis causis e superiori vita repetitis, ut Cicero in petendo facere solet. vid. Pierium ad Virg. l. c.

Alveus. de solio balneari. Herenn. iv. 10. cf. Cæli 28.

Amandare. avertere. Nat. D. ii. 56. *amandavit* a sensibus.

Amundatio. relegatio. Rosc. A. 15.

Amarus. morosus. Att. xiv. 21. *amarior* me senectus facit, stomachor ad omnia. ad Att. xvi. 13. via *amara*. sed Græv. habet: inepta.

Amator noster, pro amico. ad Att. i. 20.

Ambiguum. Or. ii. 24. quæ sit causa *ambigi*: ejus rei de qua controversia est.

Ambitio. petitio honorum honesta, Or. l. 1. ad Div. vii. 1. Att. i. 1. *ambitio* nostra nititur &c. * pro ambitu. Sull. 1. * *ambitio* dicitur de omnibus rebus, quæ aut gratiæ colligendæ causa facimus, aut ut nos gratiosos esse ostendamus apud hos, a quibus petimus aliquid. Verr. ii. 55. 40. ad Div. v. 20. tuæ *ambitioni* reservata esse. h. e. tibi relicta, ut gratiam inire ab aliis possis, quibus hoc beneficii tribuas. Brut. 69. *ambitione* labi. sc. in laude, cum laudamus indignos, ut gratiam ineamus. ad Div. xiii. 5. *ambitione* mea, l. e. precibus meis, quibus utor, ut impetratis rebus, gratiosus videar. Cluent. 28. *ambitio* judicium &c. vid. de hac vi verbi Gron. ad Liv. xlv. 36. * Off. i. 30. in Scipione *ambitio* major, vita tristior. est *expansus* quædam et gravitas in cultu et habitu.

Ambitiose fieri dicuntur, quæ gratiæ causa fiunt. ad Div. xiii. 69. Att. xv. 1. ut concionem non *ambitiose* corrigerem, h. e. non leviter, tacens vitia, ut gratiam a te inirem. * quia quæ gratiæ causa facimus, solemus studiosius facere, *ambitiose* dicitur etiam pro studioso. ad Div. iii. 7. *ambitiosius* facere soleo, quam dignitas mea postulat.

Ambitiosus, qui gratias hominum captat, aut gratiosus apud homines magnos

videri vult. Cluent. 38. Verr. iii. 84. Qu. Fr. i. 2. 2. ne me in Græcos tam *ambitosum* factum mirere. Flacc. 18. ita est *ambitosus*, ut omnes vos nosque salutet quotidie. ad Div. vi. 6. cedit *ambitosia* voluntatibus, et ibid. 12. rogationes *ambitosæ*; quæ sunt, non quod officium amicitiae, propinquitatis postulet, sed ut gratiosos nos esse apud eos ostendamus, quos rogamus, si ab his rogata impetramus, et simul gratiam ineamus. Att. i. 18. amicitiae nostræ *ambitosæ* sunt in quodam splendore forensi. ad Div. xiii. 1. homo minime *ambitosus*, minime in rogando molestus.

Ambitus. crimen quod admittitur, cum minime legitimis modis magistratus impetrare studemus. h. e. iis, quos leges de ambitu prohibent. ad Qu. Fr. ii. 3. de *ambitu* postulatus est. Or. iii. 48. Brut. 44. &c. verborum *ambitus* est *περίστροφος*.

Ambrosia. Or. ii. 57. *ambrosia* alendus, dicitur de eo, qui in aliqua re præter ceteros excellit, ejusmodi hominem divinum et Deum adeo Latini appellant. v. Deus.

Anibustus, qui de crimine capitali accusatus vix evasit, et insigne tanten turpitudinem abstulit. Mil. 5. Har. R. 3. v. Gronov. Diatr. in Statium c. 33.

Amentatus. Or. i. 57. Brut. 78. *amentata* basta; ab amento, quod est lorum in media hasta, ejus ope majori vi projicitur basta: unde metaph. amentatæ haste, comparatur crimen quod ita impingitur alicui, ut facile in eo hæerere possit.

Amfractus. Cluent. 56. Vita remota a procellis invidiarum et judiciorum *amfractus*: est eorum, qui Senatores fieri nolunt, ne sibi judicandum sit. * Leg. ii. 8. *amfractus* annus. pro anno.

Amictus. Or. ii. 2. *amictus* oratoris, est compositio togæ, cum ad dicendum surgit, v. Gesner. ad Plin. ep. ii. 3. *

Amittere. pro mittere, dimittere. Tusc. ii. 13. ext. *amittere* fortitudinem.

Amor. Att. vi. 1. est mihi in *amorbis*. * Fin. iii. 20. *Amores* sancti, sunt amores pudici, non quicunque, ut Dâvisius interpretatur, sed puerorum pulcrorum, quos licitos esse Stoici dicebant. v. Tusc. iv. 33. Nam primo dicit Cicero, sapientem uxorem adungere et velle ex ea liberos; hi sunt amores casti. deinde addit: ne amores quidem sanctos alienos esse a sapiente arbitrantur.

Amphora: mensura, de ejus magni-

tudine non satis convenit. Volusius Mæcianus et Festus tribuunt 48. sextarios. ad Div. xii. 15. est *amphoridm*; quod alii dicunt esse pro *amphorarum*. vid. Manut. Victorius, formari ab ἀμφω. Similiter Plin. H. N. vi. 22. magnitudo navium ad ter millia *amphorum*. ubi vid. Harduin.

Ample dicere. Brut. 55. in genere magnifico et sublimi.

Amplector. Tusc. ii. 13. quod idem interdum virtutis nomine *amplectimur*. i. e. exprimimus, significamus. * *amplecti* dicimus eos, quos omni ratione colimus, quibusque studemus. Mil. 27. *amplecti* plebem, quod faciunt populares. Phil. vii. 8. *amplecti* equites. ad Div. iv. 8. *amplecti* nobilitates et dignitates hominum. Qu. Fr. ii. 12. totum aliquem *amplecti*. Flacc. 18. *amplecti* remp. est ambigue dictum; nam est curare remp. eique consulere, et pecuniam publicam ad se rapere. * laudare, probare. Phil. x. 4. *amplecti* virtutem. * Att. xii. 35. cogitationem toto pectore *amplecti*. * Catil. iv. 4. Cæsaris sententia *amplectitur* omnes acerbitates ceterorum suppliciorum. * Rose. Com. 12. quod ego argumentum pluribus verbis *amplecterer*, si non alia certiora et clariora testimonia in causa haberem.

Amplexari, laudare, probare. Fin. ii. 9. voluptatem *amplexari* sæpe vehementius. Acad. i. 9. species, quas mirifice Plato erat *amplexatus*. * defendere. Mur. 38. *amplexari* otium.

Ampliare. Verr. i. 9. est verbum forense, quod significat, iudices non decernere, sed pronunciare *amplius*. vid. *Amplius*. unde *ampliatio*. formula *ampliandi* erat: Non liquet.

Amplificare rem. de Or. iii. 26. est rem dicendo aut majorem aut deteriorem facere pro consilio oratoris. hinc

Amplificatio. Partit. 15. est gravior quædam affirmatio, quæ motu animorum conciliat in dicendo fidem.

Amplitudo animi. Tusc. ii. 26. * hominum *amplitudo* de qua sæpe Cicero, oritur ex potentia, aut maiestate aut copii. v. de Inv. ii. 55.

Amplius. Verr. i. 29. pronunciare *amplius*. sc. rem esse cognoscendam et deliberandam. cf. Brut. 22. v. *Ampliare*.

An, sequente non ne redundat Arch. 12.

Anagnostes. servus, qui inter cœnandum aliquid legit. Att. i. 12. ad Div. v. 9.

Anapestus. Or. 56. Aristophaneus, genus versuum, dictum, quod eo usus est in primis Aristophanes. * Or. 56. *ana-*

pæsta. Tusc. iii. 24. illud *anapestum* regis. i. e. carmen *anapesticum*. Defendunt contra Lambinum Davisius ad h. l. et Hemsterbus. ad Lucian. Prometh. t. i. p. 32.

Anatocismus. usuræ usurarum. Att. v. 21. *anatocismus* anniversarius, cum solvuntur usuræ usurarum, sed earum tantum, quæ singulis annis solutæ sunt pro sorte, non pro usuris. Tamquam si quis accipiat mille florenorum usuram pro sorte, anniversarius *anatocismus* est, cum postero anno, adiectis mille florenis ad caput, capiuntur 50. floreni amplius, 1050; tertio 1100, quarto 1150. &c. nulla autem usura solvitur anno tertio pro illis 50. florenis, qui ad caput pro usuris usurarum accesserant. Hinc vi. 3. centesimis, renovato in singulos annos fœnore contentus non fuit. item ep. 1. centesimæ renovatæ quotannis.

Anceps. Or. iii. 36. viæ *anceps*, sunt rationes Academicorum in utramque partem de re disputandi. de Nat. D. i. 37. *anceps* bestię, sunt geminam naturam habentes.

Andabata. ad Div. vii. 10. quem ne *Andabatam* quidem defraudare poteramus. Est genus gladiatorum, quod ex equis galea frontem oculosque tectum pugnabat. de quo genere vid. Lips. Saturn. Serm. ii. 12.

Angulus. Nat. D. ii. 18. nihil *angulis* incisum.

Anguste, tenuiter, exiliter, Dialecticorum more. Part. 40. *anguste* disserere, ut Dialectici qui appellantur. Brut. 84. *anguste* dicere. Nat. D. ii. 8. *anguste* concludere, de subtilibus et brevibus rationeulis Stoicorum. Mur. 13. nihil est tam *anguste* scriptum. de formulis JCtorum. * Tusc. v. 31. habere se *angustius*, i. e. pluribus difficultatibus urgeri.

Angustia. Brut. 47. nisi in eas *angustias* petitionis incidisset, quæ se fuere temporibus Marianis, cum pauci ad Consulatum pervenire possent, quod Marius ei semper imminerebat &c. * Nat. D. ii. 8. *angustia* conclusionis non facile se tutatur. i. e. subtilitas, brevitatis. v. *anguste*. * Pis. 11. *angustia* pectoris, tribuuntur homini humili, abjecto, tamquam invido, avaro &c.

Angustus. periculosus, miser. ad Div. x. 16. in rebus tam subitis atque *angustis*. * humilis, abjectus. Fin. i. 18. homines minuti et *angusti*. * subtilis, exilis, jejuna. Or. ii. 14. *angustia* disputationes. * Acad. i. 10. cum ea contraberent, in *angustumque* deducebant, i. e. quodum adhibendum dicerent.

Anhelatus. Or. iii. 11. *anhelata* verba vitium in pronunciando.

Anima. ad Div. viii. 13. Hortensius *animam* agebat. morti proximus erat. Rosc. Com. 8. si tu hos questus recipere posses, non eodem tempore et gestum et *animam* ageres. jocose de homine nimis cupidus pecuniæ. * pro vita. Cat. iv. 9. de conjugum ac liberorum vestrorum *anima*.

Animadvertio. Or. 55. notatio naturæ et *animadvertio* peperit artem. Or. ii. 34. atque hoc totum est sive artis, sive *animadvertionis*, sive consuetudinis, nosse regiones, intra quas venere et pervestigas, quod quaeras. Offic. i. 29. *animadvertio* et diligencia excitanda. aliter est Or. 57. effugere *animadvertionem*, i. e. ne *animadvertatur* ab audientibus. * Cæcin. 12. actoris notio et *animadvertio* &c. de hoc loco multa sunt disputata, quibus nil expeditum est: quæ vid. in ed. Græviana. Si verba hæc sunt a Cicerone, non capienda sunt ita, ut notio et *animadvertio* sit actoris tamquam cognoscentis et *animadvertentis*: prætor enim habet notionem et *animadvertionem*, non actor; sed ut vindicandi actoris et ulciscendi et defendendi juris ejus causa prætor cognoscat et *animadvertat*. Sic Rosc. Am. 24. parentum pænæ. Cæl. 29. reip. pænâ. Flacc. 38. Lentuli pænâ, quam quis luit propter parentes, reip. Lentulum. vid. Punire. Condemnare.

Animadverto. ad Div. xi. 27. dignitas tua facit ut *animadvertatur*, quicquid facias. latere non possit, sed in sermones hominum veniat. Rosc. Am. 40. *animadvertere* peccata, i. e. punire, quia puniuntur peccata, cum *animadvertuntur* et cognoscuntur; cum contra, non punire, sit, negligere peccata.

Animabilis natura. Nat. D. ii. 36. est ær.

Animalis. Tusc. i. 17. *animales*, id est, spirabiles. * ærius. N. D. iii. 14. natura *animalis*. * vivus. Inv. ii. 1. *animale* exemplum.

Animatio. de univ. §. 10. est ἀνιψήζουσα.

Animose vivere. Off. i. 26. *magno animo*.

Animus, pro anima. N. D. ii. 6. extr. *animus* spirabilis. * pro cupiditate. Att. xii. 46. vincere *animum*. cf. Marcelli. 3. * Client. 42. vis *animi*. i. e. magnitudo. * superbia, temeritas, in Cæcil. 11. *animos* ejus retardaret.

Annales, sunt libri, quibus monumenta solum temporum, locorum, hominum gestarumque rerum continentur. Or. ii. 12. *Annales* maximi autem dice-

bantur, quos Pontifex M. conscribat et in album efferebat &c. ibid. * Att. xii. 24. est etiam, liber annalis.

Annecto. Off. i. 4. rebus præsentibus *annectit* futuras, i. e. e præsentibus colligit futuras. Top. 12. quod *annexum* est; dicitur consequens in enunciatione conditionali.

Anniversarius. Har. R. 15. sacrificia *anniversarii* factitarint.

Annona. pretium frumenti, quod e copia aut paucitate frumenti oritur, quod anno quoque provenit. item ipsum frumentum, quod provenit. Verr. iii. 92. ratio frumenti e temporibus et *annonæ* est consideranda. ibid. 93. *annonæ* similis. Dom. 6. *annonæ* durior. Phil. viii. 8. perflugia *annonæ*. in caritate *annonæ*.

Annoto. Econ. init. *annotaret*, quid et quando cuique dedisset.

Annularius. Acad. iv. 26. an tibi querendus erit *annularius* aliqui, quoniam gallinarum invenisti Deliacum illum, qui ova cognosceret?

Annulus. signum equestris dignitatis est aureus *annulus*, unde Verr. iii. 76. *annulum* invenit, i. e. eques factus est.

Annumero. Rosc. Am. 32. ego in grege *annumeror*. Male hanc formam reprehendit Heins. ad Ovid. Her. 16. 328. recte defendit Burmannus.

Annuo. nutu significare, velle nos aliquid, quod alias est *innuo*. Quint. 5. simul ac *annuisset*, numeraturum se dicebat. v. not. ad h. i.

Annus. Verr. iii. 93. *annus* est in vilitate. Agr. ii. 2. Mil. 9. *annus* suus. est is, quo cuique per leges annales petero magistratum aliquem licet. v. *Leges Annales* in Ind. LL. Nat. D. ii. 20. *annus* magnus; qui dicatur. v. ibid. de Leg. ii. 12. *anni* compositor. * ad annum est anno destinato ac definito. ad Att. v. 2. quem ad annum trib. pl. videbam fore.

Annuo. ad Att. xii. 3. *annua* die solvere. v. Dies. et Gronov. Obs. i. 16.

Anquiro. Off. i. 3. Læi. 21. 23. et ibi Intt. * Off. ii. 13. in eum *anquiratur*. Sed Pearceius e Victor. et MSS. reposuit inquiritur; Davisiusque negabat dici posse *anquirere* in aliquem. Si *anquirere* est ubique querere, aptum est verbum h. i.

Anso. Læi. 16. *ansas* dare alicui ad reprehendendum; i. e. occasionem, materiem &c. Sext. 10. sermonis *ansas* dare, i. e. in sermones hominum sua culpa incurrere. * Cæc. 6. *ansam* retinere omnium controversiarum. i. e. facultatem omnium tractandarum et illis se immiscendi.

Antequam, ad Div. iii. 6. te, *antequam* successum esset, decessurum

fuisse. Hic est unus locus, in quo bonæ edd. hanc lectionem habent omnes: in ceteris locis, e quibus vulgo laudatur, fere habent aut ante quam, aut ante eum. Sed ibi quoque MS. ap. Græv. habet ante quam: quod præfert Duker. ad Liv. xxxv. 25.

Antecedens. Top. 12. locus ex *antecedentibus*, est conclusio e causis, quæ se. effectum antecedunt. Fat. 5. 11. causæ antecedentes, i. e. quæ vi sua efficiunt rem necessario. cf. e. 15.

Anteceptus. Nat. D. i. 16. *antecepta* animo rei informatio; est *πρόληψις* Epicurea, noticia insita.

Antecessio. Top. 13. pro causa. Sic Offic. i. 4. *antecessiones* rerum videre, est causas intelligere.

Anteferre. ad Div. v. 16. consilio aliquid *anteferre*, i. e. præcipere, ante quam veniat, dolorem v. e. minuere, ante quam tempus, dies, eum leniat; nam sic quasi antefertur dies.

Antequam devenire, pro deveniatur. Quinet. 17.

Antestari. Mil. 25. te tamen, Magne, *antestaretur*; h. e. testem innocentiae suæ citaret. E foro petitum verbum. vid. de vi propria locum Horat. Sermon. i. 9. 79. Salinas. ad Jus A. et R. c. 30.

Anticipatio Deorum. Nat. D. i. 16. est *πρόληψις* Epicurea, noticia insita de Diis.

Anticipo. Att. viii. 14. *anticipare* molestiam alicujus.

Antiquitas, de moribus similibus iis, qui apud *antiquos* erant, de candore, fide &c. Rabir. P. 10. Sext. 3. gravissimæ *antiquitatis* vir. item Partit. 9.

Antiquare legem. Leg. iii. 17. Off. ii. 21. i. e. non recipere, rejicere. Verbum inde natum, quod in tabella scriptum erat: A. P. i. e. *antiqua* probo.

Antiquus. Rosc. Am. 9. *antiqui* homines. i. e. simplices. qui ex suo ingenio alios judicant, et quoniam ipsi honesti sunt, alios etiam tales putant. Quint. 22. *antiqui* officii homo. v. *antiquitas*.

* Verr. iv. 46. *antiquum* opus. Act. i. Verr. 5. artificium *antiquum*. de statutis et vasis, in quo genere *antiqui* præstant artifices eorum temporum. * ad

Div. x. 35. nihil *antiquius* judicavi. Div. i. 15. *antiquior* mihi possessionibus gloria. * prior, dignior. Verr. v. 14. *antiquior* locus dicendæ sententiæ. * super-

rior, sed brevi tempore. Q. Fr. iii. 1. 3. *antiquior* dies erat adscripta. Nam de brevi tempore dici, docet Burin. ad Virg. Æn. iv. 458. ad Att. ix. 9. *antiquissima* epistola est, quæ ante alias scripta est; erat autem paucis diebus ante scripta.

Aperio. promitto. ad Att. v. 1. Inh.

* explicare. Or. 33. *aperire* notitiam, sc. communem notionem obscuriorem ad definitionem perspicuam revocare.

* Verr. v. 71. locum *aperire* suspicioni. * *aperiri* dicuntur provinciæ a quo primo exercitus in eas ductus. Manil. 8. Lucullus dicitur Pontum *aperuisse*. vid. de hac forma Broukh. ad Tibull. i. 3. 36.

Apertus. Cluent. 17. quis *apertior* in judicio adductus est. sc. reus, de quo magis *apertum* esset. * *apertæ* naves. Verr. v. 40. opponuntur constratis. v. *aphraotus*. * N. D. ii. 7. *apertiora* sunt ad reprehendendum: i. magis obnoxia reprehensionibus: e ludo gladiatorio petatum est, ubi latus *apertum*, nudum dicitur, quod patet ictibus.

Apex, summum ornamentum. Cato, 17. *apex* senectutis est auctoritas. * Leg. i. 1. Tarquinio *apicem* ab aquila impositum. Est pileus sutilis in medio virga eminente. v. Guther. Jur. P. i. 29.

Aphractus. Att. v. 13. *aphractorum* imbecillitas. Est genus navium, quod opponitur cataphractis s. constratis, h. e. iis, quæ tabulis tegebantur, ut in iis stare propugnatores et in hostem tela tutius mittere possent. de utroque genere vid. Scheff. de Re Nav. l. ii. c. 5.

Apiscor. adipiscor. ad Div. iv. 5. Leg. i. 20. cujus *apiscendi* causa. Att. viii. 22. &c.

Aplustrum. in Arat. Navibus a summis fluitantia quærere *aplustra*. *Aplustrum* vel *aplustre* autem est ornamentum navium in puppi, de quo post Schefferum de re nav. ii. 6. et alios v. Heins. et Drakenborch. ad Silium x. 325. Loca, ubi hæc forma occurrit, suppedabit Salmas. ad Solin. p. 404.

Apodyterium. vid. Ind. Græc.

Apotheca. cella, ubi reponuntur in futuros usus v. e. vinum, frumentum. Vat. 5. Philipp. ii. 27.

Apparare. Qu. Fr. ii. 3. *apparabatur* in Sestium crimina. * *preparari* Herenn. i. 2. auditor *apparatur* ad audiendum.

Apparatio. Herenn. i. 8. comparatio studiosæ et curiosæ facta, itemque exornatio exquisita.

Apparatus. Herenn. i. 7. *apparata* oratio. ibid. nimium *apparata* verba.

Apparere. præsentem esse, si quid forte jubeatur, de lictoribus, viatoribus, scribis &c. Cluent. 53. *apparere* questioni, dicuntur scribæ, lictores &c. hinc de Leg. ii. 8. *apparere* Diis, dicuntur ministri sacrorum. * Phil. ii. 34. ubi merces *apparet*? l. c. ostende, quid pro tanta mercede didiceris.

Apparitor, qui apparet magistratui. Verr. iii. 78. ita appellatur Verris scriba.

Apperitio. Qu. Fr. i. 1. 4. quos vero ex necessariis *apparitionibus* tecum esse voluisti, qui quasi ex cohorte prætoris appellari solent. v. cohors prætoris.

Appellare. pronunciare. Brut. 35. *appellandarum* literarum suavitatis. *auxilium petere. Quint. 7. *appellantur* tribuni. Verr. iv. 65. *appellatur* prætor. *agere cum aliquo. ad Div. i. 2. quod singulis *appellandis* rogandisque perspexeram. Verr. i. 41. *appellat* Annium — docet hominem quid fieri possit. *de debitoribus. Phil. ii. 29. *appellari* de pecunia. cf. Quint. 11. *Offic. i. 25. ne iisdem de causis alii plectantur, alii ne *appellentur* quidem : i. e. obijunguntur. *rogare, hortari &c. ad Div. xii. 28. Senatus pro tua dignitate *appellaretur*, b. e. Senatui hortari, ut decerneret, quod esset dignitatis tue augendæ.

Appellatio. provocatio ad trib. pl. auxilii causa. Vatin. 14. *titulus. Att. v. 20. *appellatio* inanis, de titulo imperatoria sine re. pro quo alias nomen. Sic est tamen etiam ap. Suet. Cæs. 77.

Appellator, qui provocat. Verr. iv. 65. *Appendere*. Opt. g. d. 5. non annu-merare lectori putavi oportere, sed tanquam *appendere*.

Appendicula causæ, Rabir. Post. 4. dicitur actio in aliquem ex capite legis de repetundis : ad quem ea pecunia pervenerit ; qualis est Rabiriana. Nam cum ex bonis Gabinii non tantum coactum esset, quanti ei lis aestimata erat, agebatur in Rabirium, quasi ad eum pars pecuniæ pervenisset, quam Gabinius a Ptolemæo acceperat.

Applicare, conjungere. Fin. ii. 12. ut ad honestatem *applicetur* voluptas. sc. in sententia de summo bono. *de discentibus, qui magistrum deligunt. Brut. 91. *applicari* me ad Molonem. *Or. i. 35. se ad aliquem quasi patronum *applicare*. v. *applicatio*.

Applicatio, conjunctio. Læl. 8. (9) *applicatio* animi, cum quodam sensu amandi. de amicitia. *Or. i. 39. *applicatio*nis jus. Peregrini vel inquilini, Athenis lege, Romæ consuetudine, sibi deligebant aliquem, quem sibi adoptarent patronum (*πατρίων*), ad quem ita se, ut clientes Romani, habebant. Jus *applicatio*nis igitur est, quod habet patronus in eum hominem, qui se ad eum applicuit, in ejus bona, hereditatem &c. an possit v. c. ei heres esse, si intestato mortuus sit, nec ne &c. sed de hoc alio loco fortasse plura dicemus.

Apponere. subornare. Verr. i. 10. ca-

lumniatores e sinu suo *apposit*. ib. iv. 9. &c.

Apposite ad persuasionem. Inv. i. 5. apte.

Appositus, idoneus. Verr. i. 11. *Inv. ii. 54. vitium non contrarium, sed *appositum* et propinquum. v. et ad Att. viii. 7. extr.

Apprimo. Fin. iii. 9. pro *apprime*, sed Davisius et Walkerus malebant : *apprimo*. recte. Est autem, quod paullo post dixit : in prima susceptione. Sic est ibid. iv. 13. v. 15. cf. Gronov. ad Senec. de Vit. beat. c. 7.

Approbare. confirmare argumentis. Inv. i. 34. ductum a conductoribus operum publicorum, qui dicuntur *approbare* opus suum, cum est ex lege censoria factum, ut ostendit Gron. ad Sen. N. Q. ii. 16. *approbari* in sensu Academico est probabile videri. Acad. iv. 32. *approbari* visus.

Approbatio assumptionis. Inv. i. 34. i. e. confirmatio.

Appulsus, accessus. Nat. D. i. 10. *appulsus* solis. *motus. Div. i. 30. Deorum *appulsu* somnare. de somniis a Deo objectis.

Apte. Or. 68. sententia *apte* exposita atque absolute. de numero eo, qui cernitur in vincienda oratione. v. *aptus*.

Aptus. *aptum* dicitur, quodcumque ex alio pendet. Tusc. v. 25. causæ aliæ ex aliis *apte* et nexæ. Acad. iv. 10. ex qua re una vita omnis *apta* sit. Cæcin. 18. non ex verbis *aptum* pendet jus. Tusc. v. 12. ex se ipso ei *apta* sunt omnia ; de eo, cujus animi tranquillitas non pendet a rebus externis, sed ab internis perpetuisque bonis. Offic. iii. 29. *apta* pinnis, pro : cui pinnæ *apte* sunt. *arsipura*. Sic Virgil. Æn. xi. 242. cæ- lum stellis fulgentibus *aptum*. add. iv. 482. Sic sæpe etiam Lucretius. **apta* dicuntur etiam, quæ recte inter se juncta sunt. Or. 52. *apta* oratio, est numerosa, in qua ita *apta* omnia inter se sunt verba, ut numerose cadat. Or. 70. ex *aptis* dissoluta. v. Vincita oratio. Scopæ dissolutæ. **apta* videntur etiam pro perfectis dici. Nat. D. ii. 18. Perfectissimam formam dixerat esse rotundam. Descripta autem sphaeræ ratione, addit : Quo nihil fieri potest *aptius*.

Apud. Or. i. 49. *apud* se est ruri sc. in villa sua.

Aqua. Acad. iv. 26. Lysippus eodem aëre, eadem temperatione, eodem cælo, *aqua*, ceteris omnibus centum Alexandros ejusdemmodi facere non posset ? *aqua* autem in statu et vasis cum ferreis tum æneis colori inservit, et *aqua* *aque* in hoc genere præstat. ut ex Plu-

tarcho ad h. l. demonstrat Petr. Faber. add. Plin. xxxiv. 14. et ibi Harduinum, adde et duritici. Homer. Od. 1. 393. Hinc explicio locum Virgil. Æn. xii. 91. * *Aqua* inter voluptatis molliorque genera commemorantur, v. c. Cael. 20. et intelliguntur Balne. * de re Venera. Cael. 14. de Clodia: egone *aquam* adduxi, ut ea tu incestu uterere? Att. 1. 16. de eadem: Arpinates *aquas* concupivit, quem locum tamen de prædio Baisano Marii a M. Crasso appetito ingeniose explicat Tunstallus. Epist. ad Middletonum p. 32. cf. Lips. Lect. Ant. 1. 12. * Fin. ii. 22. fundamenta causæ tamquam in *aqua* positis; de fundamentis lubricis et infirmis. * Qu. Fr. ii. 8. in hac causa mihi *aqua* hæret. unde ducta sit hæc loquendi ratio, v. ap. Salmas. in Solin. p. 717. * *aqua* et igni interdiciere. L. c. in exilium ejicere. ad Div. xi. 1.

Aquarius, qui *aquas* publicas in urbem deducit, curator *aquæductuum* et *aquarum* publicarum. Cael. viii. 6. ad quem locum v. Manut. Polenus ad Frontinum de *aquæductu* p. 42. putat esse servos omnes, ad quos pertinebat aliquid agere in *aquarum* ductibus. Nisi vero obstat apud Frontinum verbum adjudicare. Sed id ironice capit Polenus. * Vatin. 5. provincia *aquaria*, est Ostiensis, quæ cum obtigisset questori Vatinio, propterea acclamabatur a populo, quod libidinibus erat infamis, *aque* autem in Venere usus, et *aquam* gere-re esset ministri lenonum, ut ait Lampridius in Commodio, c. 2. cujusmodi homo *aquariolus* dicitur. vid. Casaub. ad Lamprid. l. c. et Lips.

Aquilentus, humidus. N. D. ii. 19. *aquilenta* regio et australis.

Aquila, Or. ii. 39. seclusa aliqua *aquila*, dicitur ars, a ceterarum artium orbe divulsa.

Ara, perfugium, asylum. Nat. D. iii. 10. tamquam in *aram* confugitis ad Deum. Verr. v. 48. *ara* sociorum est lex de repetundis. * *aræ* et foci cum junguntur, cave putes, *aras* de templis, focus de ædibus privatis intelligi, ut vulgaris opinio fert, in illo proverbio: pro aris et focis pugnare: quem errorem etiam erravit Cl. Dukerus ad Flor. iii. 13. cum eum locus ille docere meliora potuisset, quem frustra tentat. Sed utrumque dicitur de privatis ædibus, in quibus *ara* erat Deorum Penatum, patriorum, in impluvio (v. Impluvium), focus autem in atrio, isque Larium erat. Dom. 40. uniuscujusque vestrum sedes, *aras*, focus &c. ibid. 41. extr. de domo: hic *aræ*, hic foci, hic dii pena-

tes. Deiot. 3. te amicum et placatum Deiotari *aræ* focique viderunt. Phil. viii. 3. templa-penates, *aras*, focus. Nat. D. iii. ult. distinguuntur, *aræ* focique, templa et delubra deorum &c. cf. Sext. 42. init. Philipp. ii. 30. Liberi Cn. Pompeii repetebant Deos patrios, *aras*, focus, larum suum familiarem, in quem tu invaseras. v. Penates. Lares. Hinc Plinius Paneg. 68. domesticas *aræ* focique. Vidit jam aliqua ex parte, sed obscurius, neque rationem reddidit, cur sic locuti sint, Cortius ad Sallust. Catil. 52. 3. Breviter, at perspicue dixit Meurs. Auctar. Philol. c. 8. de monumento sepulcri est Phil. xiv. 13. v. not. * Sidus quoddam. Nat. D. ii. 44.

Arare dicuntur, qui agros habent, quibus colendis vitam sustinent et rem querunt. Verr. iii. 5. &c.

Arator, qui *arat*. Verr. i. 37. ii. 13. 64. iii. 20. &c. Sunt autem *aratores* non solum provinciales, sed etiam cives Romæ, qui agros publicos colunt, et pro iis decumas solvunt, ut e Verrinis clare patet. Verr. iii. 20. *aratores* diripere. ibid. 27. summi *aratores*, qui magnas *arationes* habent.

Arationes dicuntur agri, quos quisque *arat*. Verr. iii. 53. desertæ *arationes*. Phil. ii. 39. *arationes* grandi fœnore et fructuosæ.

Arbiter est, in sensu forensi, qui aut honoris causa diligitur ab his, qui controversiam habent, aut a prætoribus datur, ut non quemadmodum iudex e certa formula, quæ definiat, quid et quomodo sit judicandum, a qua ei discedere non licet, sed ex fide bona, ex equo et bono, controversiam dirimat. vid. de discrimine *arbitri* et *iudices*, *arbitrii* et *iudicii*, pr. Rose. Com. 4. 5. Off. iii. 16. Top. 10. *arbitrum* adigere aliquem. i. e. agere, cogere ad *arbitrum*. Cæcin. 7. *arbitr* familiæ heriscundæ, i. e. rei, hereditatis inter coheredes dividendæ. Hinc metaphorice eleganter Chrysippus Fat. 17. *arbitr* honorarius inter duas sectas dicitur. * Sed est tamen interdum pro iudice, ut *arbitrium* pro iudicio. Nam Rose. Am. 39. *arbitr* dicitur iudex mandati, quia etiam in iudicio mandati additur; ex fide bona. * testis. Flacc. 36. quis est decisionis *arbitr*? qui interfuit, eamque factam esse, et quomodo facta sit, testari potest? hinc Verr. v. 31. ab *arbitris* remotus locus. cf. Cortius ad Sallust. Catil. 20. 1.

Arbitratus, Qu. Fr. ii. 4. *arbitratum* suo aliquem condicere: pro labitu.

Arbitrium est iudicium ex æquo et bono, ex bona fide. vid. *Arbitr*. Rose.

Com. 4. *Judicium* est pecuniæ certæ, *arbitrium* incertæ. Vid. locum ipsum. hæc *arbitria* dicuntur honoraria, Rose. C. 8. quia *arbitris* honoris causa deferuntur *arbitrium*. Sed est tamen etiam interdum pro *judicio*. Nam Quint. 3. *arbitrium* pro socio, est *judicium societatis*. Vocatur autem propterea *arbitrium*, quia simile est *arbitrii*. Nam prætor in formula, in quam *judicium* dat, addit: ex fide bona. *Judicium* autem esse, ex eo patet, quod Prætor certam formulam dat, quod in *arbitris* non fit. * *arbitrium* rei uxoriæ, Off. iii. 15. Top. 17. est de dote, post divortium, v. dies annua, bima, triuma. * Dom. 37. Pison. 9. *arbitria* funeris. Sic lege etiam Sen. post Red. 7. non *arbitraria*. v. Gron. ad Liv. xi. 9. qui docet *arbitrium* esse pecuniam, quam socii, h. e. publicani solvunt pro redimendo jure monopolii, quod vocant: ad quem h. l. provocat Grævius. Sed quomodo ad *arbitria* funeris hæc significatio transferenda sit, non ostendit. Hotomannus interpretatur pecuniam vespillonibus datam, aliisque funus juvantibus. *Arbitria* sunt omnes impensæ quæ in funus fiunt. Ita cepit etiam Gutherius de Jur. Pont. ii. 9. Hinc dicuntur his locis de præda, quam cepere ex Ciceronis et patriæ interitu.

Arbor infelix. C. Rabir. 4. est *crux*. cf. Liv. i. 26. Ceterum quæ arbores infelices a Rom. dictæ sint, docet locus notus ap. Macrobi. iii. 20.

Arca. Qu. Fr. ii. 12. *arca* nostræ fiducia. i. e. pecuniæ. * Mil. 22. Servi in *arcas* conjiciuntur, ne quis cum his colloqui possit.

Arce, continere, coſcere: Har. R. 3. *arce* otii finibus. Tusc. ii. 21. vinculis prope et custodiis *arceamus*. Nat. D. ii. 54. *alvus arce*, quod recipit.

Arce crimine. Verr. ii. 46. int. in *judicium*.

Arce nitus. Nat. D. i. 6. ipsius rogatu *arce* nitusque.

Architectari voluptates. Fin. ii. 16. excogitare.

Architectus, auctor, inventor. Fin. i. 10. *architectus* beatæ vitæ dicitur Epivorus. cf. Rose. A. 45.

Arcte. Div. i. 28. *arcte* dormire.

Arctim. dubia vox. Att. xii. 44.

Arcula. Att. ii. 1. meus liber *arculas* discipulorum Isoeratis consumsit. h. e. in eo omnia ornamenta adhibita sunt et præceptis Isoeratarum. *arculas* vocat *μαρμαίρα, λυαδύς* &c. Off. ii. 7. est de sermō, quo vestes muliebres servantur.

Ardua. Sext. 54. *ardens* tribunatus,

i. e. seditiosus. Att. xlv. 10. *ardentes* in eum literas misit. i. e. vehementes, iracundas. Fin. iii. 11. avaritia *ardens*.

Ardor cœli. Catil. iii. 8. visas ab occidente faces *ardoremque* cœli. Nat. D. ii. 15. astra, quæ oriuntur in *ardore* cœlesti, qui æther vel cœlum nominatur. * incendium. Planc. 40. stimulus. Cœl. 31. *ardor* mentis ad gloriam. * de vehementiori sensu, ut doloris. Att. xii. 13.

Area scelerum, est in edd. quibusdam Att. ix. 18.

Argentaria est genus negotii, quod in vendendis, h. e. permutandis cum compendio numis versatur: quod qui exerceant, *argentarium* facere dicuntur. Verr. v. 59. Cæcin. 4. ut *sagarium* facere est sagis vendendis rem quæere. Ab ea dicti *argentarii*, quorum non semel apud Ciceronem mentio, iidem cum mensariis, numulariis, trapezitis, collybistis. vid. imprimis Salmas. de Usur. c. 17. Budæum ad Pand. p. m. 197. Cujac. Obs. x. 14.

Argenteus. Muren. 19. *argentea* scena. i. e. *argento* ornata; ut *gemmea* vagina ap. Ovid. Met. est gemmis distincta.

Argentum. Verr. iv. 20. *argentum* bene factum, i. e. pulchra vasa *argentea*. Verr. iv. 22. purum, opponitur cælatum, in quo nulla sunt emblemata s. sigilla. de quo genere vid. Salmas. ad Solin. p. 736. Rose. Am. 46. v. cælatum. Fin. ii. 8. Corinthium. v. Ind. Geogr. Corinthus.

Argumentatio, syllogismus. Inv. i. 34. *argumentationis* summa, i. e. propositio major. Sed Partit. 13. est *argumenti* explicatio. et sic pluribus locis.

Argumentum, fabulæ genus, de quo Invent. i. 19. Hinc illa phrasid fabula sine *argumento*. Cœl. 17. literæ sine *argumento*. ad Att. i. 19. * genus ornamentum, in valvis &c. quod exhibebat historias, ut in nostris tapetibus fieri solet. Verr. iv. 56. Sic Virgil. Æn. vii. 791.

Argutia digitorum. Or. 18. affectatio in motu digitorum inter dicendum, molliori. Sic Plin. xxxiv. 8. Lysippo tribuit *argutias* operum, in minimis rebus custoditas. v. e. in capillis. Paulo post vocat elegantiam, add. in *argutus*.

Argutus. ad Att. xiii. 18. *argutuli* libri dicuntur Academici Ciceronis, argute scripti.

Argutus. *arguta* dicuntur omnia, e quibus *argui*, intelligi aliquid, et colligi potest. Sic ad Att. vi. 5. *argutissima* literæ. Div. ii. 12. exta *argutissima*, quæ opponuntur his, quæ muta dicuntur. v. Heins. ad Silium i. 138. Log. i.

9. nam et oculi nimis *arguti*, quemadmodum animo affecti simus loquuntur. Sic dixit et Ovid. A. iii. 2. 83. Tibullus eodem sensu dixit oculos loquaces ii. 7. ubi v. Broukh. * *elaborata* arte et polita. Sic Or. 12. amhitus verborum *arguti*, sunt concinni pæne nimis et elaborati; cum v. c. paria paribus respondent, qualia sunt in nobili illa *seru* in Rosciana. hinc * *argutum* dicitur, quod nimium est in re ceterum bona, ineptum. ad Div. viii. 1. *arguta* sedulitas. Or. iii. 59. *arguta* manus, quæ scenicoꝝ more verba adjuvat. v. *argutia*, et Gell. N. A. i. 5. Or. ii. 4. *argutissime* disputare, i. e. Dialecticoꝝ more, subtilissime.

Aridus. Rosc. A. 27. victus *aridus*, est rusticorum, qui raro cibum sumunt, post quem manus lavandæ sint; unde ipsa vita rustica *arida* dicitur Quint. 30. cf. Burman. ad Quintil. Inst. Or. ii. 3. p. 134. qui vulgarem cibum interpretatur. * Or. ii. 38. *aridum* genus orationis, est subtile, jejunum, sine ornamentis et suavitate, quale est Dialecticoꝝ et reliquoꝝ, qui artis præcepta tradunt. Sic Seneca sæpe rhetores et declamatores *aridos* vocat, eodem sensu. v. Gron. ad Sen. Contr. 34.

Aries. est machina bellica, qua muri percutiuntur et rumpuntur. Offic. i. 11. quamvis murum *aries* percusserit. v. Lips. Poliorcet. iii. 1. hinc transfertur ad argumenta, et cetera, quibus contra aliquem utimur. * Top. 17. ex quo *aries* ille subjicitur in vestris actionibus. Gesnerus V. Cel. ad Varron. R. R. p. 329. putat ductam metaphoram e re rustica, ubi *arietes* capreolos fulciunt: cui etiam verbum subjiciendi favet, ut de ea interpretatione dubitari non possit.

Aristolochia. Div. i. 10. est herba, quæ ex eo nomen invenit, quod parturientes juvet, ut tradit Dioscorides iii. 4. cf. Salmas. ad Solin. p. 504. Contra serpentum morsus valere, ut tradit Cic. l. c. alii etiam ex veteribus docuerunt, quos laudat ad h. l. Davies.

Armamenta. in Arateis: omnia caute *armamenta* locans tuto labere sub undas, instrumenta navium et alia. v. Græv. ad Flor. iv. 3. 76.

Armamentarium est navale, et locus ubi *armamenta*, arma reponuntur. C. Rabir. 7. ex *armamentariis* pop. R. arma dantur. Or. i. 14. Philo architectus, qui Atheniensibus *armamentarium* fecit. &c.

Armarium. est scrinium, locus, in quo vestes, vasa, aurum, libri, pecunias

reponuntur. Verr. iv. 12. Cluent. 64. &c.

Armatura levis. Phil. x. 6. &c. est velutina, quorum arma erant gladius, hastæ et parma: ceterorum militum est gravis *armatura*. Lips. de re Mil. iii. 1. Div. ii. 10. Sed hæc nobis fuerit, tanquam levis *armatura*, prima orationis excursio: nunc cominus agamus &c. quo loco levis *armatura* pro ipsis velutibus ponitur.

Armille, ornamenta militaria. de Rep. iv. ap. Priscian. *Armille*, quæ brachialia vocantur. v. Græv. ad Flor. i. 1. 12. ubi docet, eas proprie viriolas dici, et Gron. ad Gell. ii. 11.

Arrideo. Opt. g. d. 4. Cum adhibiti derideantur. Nam si *arrideantur*, esset id ipsum Atticoꝝ: probentur.

Arripio. disco, probō. Rosc. C. 11. quod ipse celeriter *arripuit*, id cum tarde percipi videt. Mur. 30. hæc (Stoicoꝝ placita) Cato *arripuit*. Nat. D. i. 27. *arripere* rem nullo modo probabilem. Cato 18. non cani, non rugæ repente auctoritatem *arripere* possunt. Div. xi. 10. *arripere* omne genus &c. de cogendis militibus. * *accusare*. Planc. 23.

Arroganter. ad Div. xi. 13. *arroganter* sustinent. int. hostem. i. e. animose et cum contentu hostis.

Ars. Or. ii. 11. ad artem revocare: quod quomodo fiat, ibidem docetur. * *Artes* sæpe in libris rhetorum sunt libri de arte dicendi. Sic de Inv. i. 6. *artes* antiquæ, et alibi.

Articulus. Cato. 15. *articuli* samentorum, sunt, qui et nodi vocantur, item genicula, neque modo in samentis, sed etiam in flagellis arborum et culmis. v. Græv. ad h. l. * Quint. 5. in ipso *articulo* temporis. * *articuli* orationis. v. Or. ii. 88. ad Herenn. iv. 19.

Artifices scenici, Arch. 5. de comædis et tragædis. Egregia observatio est Dukeri ad Liv. xxxix. 22. *artifices* simpliciter dici de histrionibus: ubi vid. Sed etiam de aurigis est ap. Plin. vii. 33. extr. et gladiatores *artifices* in Chron. Alexandr. p. 660. ed. Merc. v. Wesseling. V. C. ad Diodor. iv. p. 214.

Artolaganus, genus placentæ villoris. ad Div. ix. 20.

Ars. princeps summus. Phil. viii. 8. ornamentum et *ars* amicorum.

As. proprie æneus numus Rom. qui pendebat libram pondo, et erat ipsa æris libra. Ejus partes hæc sunt: uncia, sextans, quadrans, triens, quincunx, semis, septunx, bessis, dodrans, dextans, deunx. Itaque *as* habet 12. uncias, 6. sextantes, 4. quadrantes, 3.

trientes, 2. semisses, unum dextantem, unum dodrantem, unum bessem, unum septuncem, duos quincunces. De unciae partibus v. in Uncia. de distributione assis v. Volusium Mæcianum ap. Gronov. de Pec. vet. p. 395. Assium pondus varium fuit. Olin librales erant, in quos cadit definitio supra posita. hujusmodi *assem* exhibere se putat Spanhem. de Usu et Pr. Num. Diss. i. p. 22. Belli Punici I. temporibus, autem propter penuriam pecuniæ, facti sunt sextantarii, h. e. qui sextantem *assis* libralis æquarent. Bello Punico II. unciales, et post, lege Papiria semiunciales, ut quartam et vicesimam libralis partem æquarent. v. Plin. xxxiii. 3. *Ases* librales intelliguntur æris gravis nomine. v. Perizon. de Ære gravi p. 25. sqq. Quoniam autem commoditates multas habet in computationibus totius in 12. partes distributio, etiam aliæ res ad *assis* modum distributæ sunt; in primis hereditates. v. Cæcili. 6. ad Div. xlii. 29. Hæc tironum causa de *asse* addere placuit.

Ascensio. Brut. 36. quorum quæ fuerit *ascensio*, h. e. quibus gradibus et quomodo ad perfectionem pervenerint.

Ascisco, arrego, Or. i. 15. * Fin. iii. 5. rerum cognitiones—propter se *asciscendas* arbitramur. ibid. quæ naturæ primo *ascita* sunt. ibid. v. 7. primum *ascitum* est vocabulum philosophiæ Stoicæ, quo Cicero utitur de rebus iis, quæ et prima naturæ, principia naturæ, commendatio prima naturæ, dicuntur, h. e. de iis, quas homo primas, et natura appetit et diligit.

Asinus. Att. iv. 5. me *asinum* germanum fuisse: i. e. stupidum, qui quæ susisti, non feci, nec salutaria esse intellexi.

Asotus. Fin. ii. 8. nolim mihi fingere *asotos*, ut soletis, qui in mensam vocant, et qui de conviviis auferantur, crudique se rursus postridie ingurgitent &c.

Asperitas judicialis. de Or. ii. 15. cernitur in *asperi*, sententiarum aculeis et omni illa contentione, quæ judiciali eloquentiæ propria est.

Aspernor. Rosc. Am. 53. hanc proscriptionem nisi hoc iudicio a vobis rejicitis et *aspernamini*. Cluent. 68. Deos —a suis aris *aspernatos* esse. add. ad Q. Fr. i. 1. 11. it. Fin. i. 15.

Assecla. Cluent. 63. *assecla* dicitur servus Stratonis. Sic Verr. i. 25. Rubrius comes et minister in provincia Verris legati, dicitur legatī *assecla*. * Att. vi. 3. qui potentissimorum contumelias non tuli, ferrem hujus *asse-*

clæ. * in Sallust. 8. omnium mensarum *assecla*, i. e. parasitus. Sunt autem ap. Cic. *asseclæ* semper vilioris generis; *assectatores*, de quibus statim, non item. Sed dicitur tamen ap. Nep. Att. 7. legatus, prætoris *assecla*.

Assectari dicuntur, qui aliquem honoris et gratiæ causa in comitia, curiam, forum, domumque deducunt. Sic Or. i. 56. dicitur Ser. Galba consularis P. Crassum ædilitatem petentem *assectatus* esse, quod Crassi filiam C. filio suo despondisset.

Assectator, qui *assectatur*. Verr. ii. 11. Africanus vetus *assectator*. Balb. 27. cum duobus ipsis, non enim comitatu *assectatoribusque* configant. Petit. Cons. 9. assidua *assectatorum* copia. h. l. distinguuntur *elare* a saluatoribus et deductoribus: quamquam et horum *assectatio* dicitur, ibid. Eos autem distribuit in voluntarios, et eos, qui id debent.

Assectatio, opera *assectandi*. Muren. 34. tenues homines habent hanc in nostris petitionibus operam atque *assectationem*. ex quo loco colligas *assectationem* de tenuibus hominibus, clientibus dici tantum, qui et soli apud Ciceronem *assectatores* dicuntur. Sed ut generale est *assectari*, neque de tenuibus solum, sed principibus etiam dicitur (v. *assectari*): sic *assectatio* etiam utrique generi communis est. Testis locus classicus de Petit. Consul. 9. Et quoniam *assectationis* mentio facta est, id quoque curandum est, ut quotidiana ejusque generis, et ordinis et ætatis utare &c. Hujus autem rei tres partes sunt: una saluatorum, altera deductorum, tertia *assectatorum* &c. Quorsum autem hæc *assectationes* pertinuerint, ibidem docetur his verbis: Nam ex ea ipsa copia conjectura fieri poterit, quantum sis in ipso campo virium et facultatis habiturus.

Assentior. ad Div. i. 9. *assentiri* temporibus, pro inservire. * *assensa* Acad. iv. 31. i. e. pro certis habitis et perceptis. * ad Div. iv. 4. id tibi nullò modo *assentior*.

Assequi passive est Verr. ii. 73. nisi vitiosa est lectio.

Asserere. Flacc. 17. Cum in causa liberali, eum qui *asserre*batur, cognatum suum esse diceret. *Asserere* in foro dicitur et is, qui eum, quem quæ sibi, quamquam suum servum, vindicat, liberum esse testatur, et ab eo, qui vindicat, defendit; et, qui in servitutem vindicat. Utriusque est *assertio*, et vindiciæ, utriusque *asserere* et vindicare, uterque *assertor*: sed alter in servitutem, alter

in libertatem: quod patet e Livio iii. 44. sq. qui locus est classicus. h. l. est ejus, qui vindicat in libertatem. * in Lexico Nizoliano ex Offic. iii. 13. afferitur, ut illi *asserunt*: sed non est neque in bonis codd. neque edd. cf. Borrich. Vindic. p. 17.

Assertio. Acad. i. 12. *assertione* approbare. Sed Davisius recte reposuit *assertione*.

Asservio. Tusc. ii. 24. toto corpore contentioni vocis *asservire*. i. e. cum voce una totum corpus contendere.

Assessio. ad Div. xi. 27. Oblitumne me putas, quæ tua fuerit *assessio*, oratio, confirmatio.

Assevero. Verrin. ii. 10. utrum *asseveratur* in hoc, an tentatur? h. e. utrum serio ista dicuntur, an tantum periculi faciendi causa, si forte hujusmodi defensionem probare possit?

Assiduus, locuples, Top. 2. e xii. tabb. *assiduo* vindicare *assiduum* esse, id est, locupletem locupletem. quia sc. sit ab ære dando, ut ait Quintil. x. 5. cf. Gell. viii. 8. xvi. 10. Sed hæc notio verbi postea obsolevit. Ciceronianæ notiones hæc sunt: 1. qui perpetuo in loco aliquo versatur. Rosc. Am. 7. *assiduus* in prædiis esset. ibid. 29. *assidui* erant Romæ. ibid. 16. qui liberos suos *assiduos* agricolas esse volunt. h. e. semper in agris esse, et in prædiis; neque enim de iis sermo est, qui rustico opere, arando, fodiendo, funguntur, sed de dominiis prædiorum, quorum præsentia tantum opus est. Clare Cato. 16. semper boni *assiduique* domini referta cella vinaria &c. est. Sed his *assiduis* agricolis opponuntur *assidui* urbani ap. Plaut. Trinum. l. 11. cf. Gronov. Pec. Vet. iv. 9. Pison. 26. in hac quotidiana *assidua* urbanaque vita. Cæcin. 22. convocatis opponuntur *assidui* domesticique. Hinc eleganter Or. ii. 39. *assidui* dicuntur rhetores, et quicumque in una arte perpetuo versantur. Ab hac significatione fluxit altera, qua 2) *assidui* dicuntur, qui aliquem ubique sectantur, assectatores. v. *assiduitas*. ad quem modum Act. i. in Verr. 12. dicitur *assiduus* accusator et odiosus, qualis ille est ap. Xenophont. Memorab. Soer. ii. 9. 6. *ἱ ἐν αὐτῷ ἀσπλάγχετα*, *ἱ* &c. Rosc. A. 24. hæc sunt impiis *assidue* domesticæque Furie. 3) *assiduum* dicitur, quod est perpetuum, siue intermissione. Att. xiii. 16. *assidui* imbres. ibid. 12. *assiduus* cursus. Planc. 8. *assidua* frequentia. ad Div. iv. 7. *assidua* lacerime. ibid. x. 21. febricula *assidua*, opp. intermittenti. Verr. i. 39. *assidua* commuoratio &c.

Assiduitas. 1. perpetua præsentia: ut

de advocatis Planc. 11. Sext. 3. Planc. 27. Valuit *assiduitate*; quæ *αὐτῷ* *ἵππε* dicitur, cum quis perpetuo Romæ est, in civium oculis, quod ea res ad petitiones prodesse putatur, et propterea inter præsidia petitionum commemoratur. Verr. i. 39. aut, quod levissimum est, *assiduitate*—gratis prætor factus est. Muren. 9. *assiduitatis*—putat esse consulatum. N. 10. ii. 38. *assiduitas* quotidiana; de rebus cælestibus, quæ quotidie videmus. Att. xii. 33. *assiduitas* medici. 2. assectatio, neque solum tenuiorum, sed etiam saluatorum principum. Qu. Fr. i. 3. Hortensius me summa simulatione amoris, summaque *assiduitate* quotidiana sceleratissime insidiosissimeque tractavit. Petit. Cons. 1. quotidiana amicorum *assiduitas* et frequentia. 3. perpetuitas, continuatio sine intervallo, frequentia. Rosc. Am. 53. *assiduitas* molestiarum. Off. ii. 21. *assiduitas* bellorum. Inv. i. 3. dicendi *assiduitas*. ad Div. xvi. 25. *assiduitas* literarum. ad Herenn. iv. 13. vitabimus istius literæ nimiam *assiduitatem*.

Assignare, dare, tribuere. Att. x. 4. nihil *assignabis*, nec patruo, nec mihi, sc. culpæ. inprimis autem notanda ea ratio, cum de agris distributis, muneribus, honoribus dicitur. Sic Pison. 36. quid? per tuum servulum ordines *assignati*. Chargen, in re militari. v. Ordines. Somn. Sc. 3. munus *assignatum* defugisse. Agr. iii. 3. *assignare* agros colonis. &c. vid. *assignatio*.

Assignatio. ad Div. xiii. 8. *assignationes* Sullanæ, sc. agrorum. Distinguntur autem hic et aliis locis a venditionibus, ut *assignare* et vendere agros. Agr. iii. 3. ad Div. xi. 20. ubi sorte dicuntur agri legionibus *assignari*. *assignatio* fit per leges Agrarias, colonis deducendis; venditio autem auctione.

Asilio. Or. ii. 53. nec *assiliendum* statim est ad illud genus. i. e. non nimis cito, ante tempus, accedendum.

Assimulatus. Cæl. 6. *assimulata* virtus. Verr. ii. 77. literæ lituræque omnes *assimulate*, expressæ. Cluent. 13. *assimulata* familiaritas.

Assumere. Fin. iii. 5. sensu Stoico dicitur de *προσηµαίσις*. * Fin. i. 10. omnis voluptas *assumenda*, omnis dolor depellendus. * comparare sibi; tamquam in subsidium. Or. i. 50. si quis aliam quoque artem sibi *assumerit*. ibid. 37. nisi dicendi copiam *assumerisset*, sc. præter jus civile. * arrogare sibi, vindicare. Offic. i. 1. si id mihi *assumo*, videor id meo jure quodammodo viudicare. ad Div. i. 9. neque quicquam mihi *assum-*

d, nec hodie *assumo*. * In Syllogismo est *assumere*, cum majori propositione, quam vocant, subijcimus minorem. Div. ii. 52. Sed cum bis sumsit, quod vult (hæc est propositio major, quæ Ciceroni simpliciter propositio dicitur) id tamen *assumit*, quod concedi non potest. 53. *Assumit* autem Chrysippus hoc modo: Sunt autem Dii &c. * in rhetoricis *assumere*, est extrinsecus petere argumenta, non ex ipsa causa. Top. 2. alii loci in eo ipso, de quo agitur, hærent, alii *assumuntur* extrinsecus. cf. Or. 35.

Assumptio. Fin. iii. 5. *assumptione* digna sunt *ὑποκρίματα*. * Inv. i. 34. *assumptio* est minor propositio syllogismi.

Assumptivus. Inv. i. 11. *assumptiva* constitutio. quid sit? vid. ibid.

Assus, a, um. ad Div. ix. 20. usque ad *assum* vitulinum opera producitur. * Att. xii. 6. pro isto *asso* sole, quo tu abusus es in pratulo nostro, a te nitidum solum uictumque repetemus, i. e. pro eo, quo usus es sine unctione. vid. Buchner ad hunc l. et Casaub. ad Pers. p. 346. s. ut placet Manutio, pro insolatione sine cœna, etiam cum cœna lauta et uncta. * Qu. Fr. iii. 1. in balneariis *assa* in alterum apodyterij angulum promovi. h. e. sudatoria, ut Seneca appellat, s. audationem, ubi sudabatur tantum, sine lotionem. vid. Salmas. ad Crinum c. 17. p. 810. b. Figuram ejus ex antiquo monumento exhibit J. A. Fabricius ad Sextum Emp. p. 30. Casaubon. ad Theophr. *ἡγί ἀνισχυρ*. p. m. 144. distinguit *assam* cellam a sudatoria, et in nonnullis balneis quatuor cellas fuisse ait, in quibus præter sudatorium *assa* fuerit, quod ex h. l. et ex Dial. Adriani cum Epicteto confirmat. In loco Ciceronis quidem non diserte a sudatoria cella distinguitur *assa*. Quomodo autem *assa* cella a sudatoria discreparet, vellem demonstrasset Casaubonus.

Astra. Att. ii. 25. tollere laudes ad *astra*. ibid. 21. decidere ex *astris*. i. e. amittere laudem.

At. servit objectionibus. Verr. ii. 6. *At* enim istum soli Siculi persequuntur &c. Fin. ii. 24. *At* enim sequor utilitatem &c. et infinitis locis aliis. * saltem. Verr. iii. 85. si non bouam, *at* aliquam rationem afferre &c.

Ater. Phil. ii. 16. albus *ateris* fueris, ignorans.

Atomus, femin. g. Corpuseculum minutum et individuum, quo in explicanda origine mundi utebatur Democritus et post eum Epicurus. Fin. i. 6. Nat. D. i. 20. &c.

Atque. Inservit Initilis et transitionibus. Or. i. 22. *Atque*, inquit Sulpicius, hoc primum a te quaerimus. Legg. iii. 9. *Atque* ut Flaminium et ea quæ prisca sunt relinquam. Catil. iii. 6. *Atque* illud, quod primum faciendum fuit, factum atque transactum est. cf. Or. i. 4. init. ad Div. xi. 28. &c. * cum adeo in correctionibus adhibetur, imprimis cum intendi sententiam volumus, ut sit, sive potius. Att. i. 17. ego princeps *atque* adeo secundus fui. Rose. Am. 10. hoc consilio, *atque* adeo hac amentia impulsus. &c. ibid. 35. Si prodierit, *atque* adeo, cum prodierit. * statim, confestim. Legg. ii. 4. Si in jus vocat, *atque* eat. Nam sic legendum, videre viri docti. de hac vi particula vid. Gron. ad Liv. xxvi. 39. Duker. et Drak. ad xxvii. 21. et alios Daviso ad h. l. citatos.

Atqui. ad Div. vi. 6. *atqui* utebar familiarissime Cæsare. ad Att. vii. 7. *atqui* certe ille agere debuit. Nat. D. ii. 7. *atqui* nihil melius est mundo. Verr. ii. 59. Quid vero? modum statuarum haberi nullum placet? *atqui* habeatur necesse est.

Atramentum. Nat. D. ii. 50. succus sepiæ. ad Div. ix. 21. *atramentum* sutorium: est Chalcanthus, s. ut hodie vocatur vitriolus. v. Plin. xxxiv. 12.

Atratus opp. alhato, estque idem; qui pullatus, in Vatin. 13.

Atrociter ferre, Mil. 8. de lege valde severa, vel in hominem vel in factum.

Attendere. Partit. Or. 24. de necessitate *attendere*, i. e. cogitare, agere.

Attentare. Verr. ii. 54. omnium inimicos diligenter cognoscere, colloqui, *attentare*. i. e. perspicere, quo animo sint: Or. 61. *attentare* fidem judicis, dicuntur oratores, qui blanditiis orationis judicem a justitia abducere conantur. Sext. 4. quam urbem ab illa scelerata manu *attentari* suspiciebamur.

Attentatus. ad Quir. p. R. 7. classis *attentata*, in quam impetus hostium factus. Or. iii. 28. melius fuerat præterire, quam *attentatum* deserere: abjicere, quod cœperas discere.

Attentus. Rose. Amer. 15. *attenta* et rusticana vita. Quint. 3. paterfamilias prudens et *attentus*.

Attenuate dicere. Brut. 55. est boni oratoris in genere tenui versantis, idem, quod presse, quod ei jungitur.

Attenuatio verborum. Herenn. iv. 11. et 21. pro contractione.

Attenuatus. Or. 30. *attenuata* multa habet, i. e. e. genere subtili. Brut. 82. *attenuata* nimia religione oratio, subtilis ad jejunitatem usque.

Attinet, opus est, convenit. Verr. v.

66. quid *attinuit* &c. Off. i. 31. neque *attinet* naturæ repugnare. *Rosc. A. 43. nihil ad me *attinet*. i. e. contemno, non timeo. *sine præpos. Ad. ad Att. xv. 1. primum quod *attinet*.

Attingere, cadere in aliquem, convenire, proprium esse. Nat. D. i. 9. labor non *attingit* Deum. Off. i. 6. veri investigatio maxime *attingit* naturam humanam. Fin. v. 9. quatenus quicquid se *attingat*. h. e. ad se pertineat. *Tusc. v. 33. cupiditates necessitatem non *attingunt*, i. e. non sunt necessariae. Leg. ii. 5. quæ non magis legis nonien *attingunt*, (merentur) quam si latrones aliqua sanxerint. *Leg. ii. 1. alia causa me delectat, quæ te non *attingit* ita. Acad. iv. 31. quæ res eum sic *attingit*. ad Att. ix. 11. Si qua cura te *attingit*. Tusc. iv. 13. ut in malis corporis similitudo *attingit* animi naturam, sic in bonis. h. e. quemadmodum affectiones, morbiq; animi habent quandam similitudinem cum corporis morbis affectionibusque, sic bona corporis cum bonis animi: animus in utroque genere similis est corpori. *Rosc. A. 26. bestię, quæ tantum seculus *attingissent*. i. e. de tam seculo homine comedissent, ut Græci *ἄρτιος* eodem modo. v. c. Thucyd. ii. 50. *Muren. 9. *attingere* forum, dicuntur, qui posita prætexta a prætorē in foro accipiunt togam puram, quæ accepta iis licet in foro versari, causas agere &c. *Att. xiii. 33. horum vix ego *attigi* penulam: parcissime invitavi, ut inane-rem. *Cæcin. 17. rem ad verbum *attingere*, i. e. intelligere, judicare: si tamen lectio sana est.

Attonus. Tusc. v. 17. laus est attonsa Laconum. i. e. imminuta. e. poëta.

Attraho. ad Div. vii. 10. Romam te *attraham*, h. e. venire jubebo.

Attrecto. Cæl. 8. *attrectare* feminas: est per libidinem contingere partes, quibus libido incitatur. Est verbum proprium in ea re, quo usus etiam Sueton. Ner. 26.

Attribuo. Tusc. iii. 30. non *attribuere* ad amissionem amicorum miseriam nostram. i. e. adicere. *in re pecuniaria quid sit, v. in *Attributus*.

Attributio, apud rhetores dicitur, quicquid rei tribuitur. Vulgo prædicatum. v. Inv. i. 26. *in re pecuniaria dicitur, quam hodie vulgo assignationem vocant, cum non ipsi solvimus ex arca, sed ab alio, qui nobis aut debet, aut pro nobis solvere paratus est amicitie ergo. ad Div. xvi. 24. Att. xvi. 3. in *attributione* mihi ignota nomina. h. e. homines, a quibus mihi solvere vult,

ignoti sunt mihi. Attic. xvi. 1. est de solutione pecuniæ, quæ *attributa* est a creditore.

Attributus. Verr. i. 13. pecunia *attributa*, h. e. quæ nobis solvitur ab alio, data assignatione, quam hodie vocant. Verr. iii. 70. societates, unde erat *attributa* pecunia. Att. xiii. 32. *attributus* quod appelles, valde probō. *Attributi* sunt ii, a quibus *attributa* est pecunia, a quibus debitor solvit.

Avaritia. Fin. iv. 27. *avaritiæ*, in plur. Verr. ii. 54. *avaritia* hians et imminens.

Auctor. Hujus vocabuli multiplex est et varius apud Ciceronem usus. Quas nos quidem observavimus diversas significaciones, hæ sunt:

1) is, a quo fama orta est, et qui dicere potest, unde babeat, quæ dicit. ad Div. xii. 4. Rumor erat—*auctor* erat rumor. Unde *auctor* etiam pro nuncio est. vid. Gron. ad Liv. v. 1. Heins. et Burm. ad Ovid. A. ii. 6. 34.

2) præceptor. Off. ii. 2. quamquam in antiquissima philosophia, Cratippo *auctore*, versaris.

3) qui exemplum rei faciendæ dedit: qui rem facere suadet aut præcipit exemplo. Academ. iv. 2. nec literarum Græcarum nec Philosophiæ jam ullum *auctorem* requiro, sc. cum Africanum et Catonem habeam, qui didicerunt. Off. iii. 27. num locupletiores quæris *auctores*? Verr. iii. 38. Cur non, hoc *auctore*, etiam Romæ servi ad vectigalia accedunt. Verr. v. 26. Unum *auctorem* facit tui profer. Fin. iv. 16. Cato omnium virtutum *auctor*. i. e. exemplar.

4) qui rem facere suadet, aut jubet, aut permittit. Div. i. 15. aves *auctores*, sc. rerum suscipiendarum aut omittendarum. cf. Attic. i. 19. et Dom. 29.

5) a) *auctor* legis dicitur, qui primum legem scivit, Dom. 30. b) legis suasor, adjutor, laudator, Agr. ii. 3. Leg. iii. 16. cf. Gron. ad Liv. ii. 56. c) qui legem ferri jubet, quod erat senatus; unde Senatores *auctores* legum dicuntur. Verr. v. 67.

6) *auctores* in senatu, Brut. 34. aut consilii publici. Or. i. 49. sunt principes Senatores, h. e. Consulares, et qui habent jus sententiæ priori dicendæ, adeoque rei alicujus *auctores* fieri possunt. item, qui multum valent in senatu, ut Or. iii. 17. item, qui alicujus rei in senatu *auctores* sunt decernendæ, Att. iii. 18. In quorum sententiam sit scitum. ad Fam. xv. 4. Regem Ariobarzanem, te *auctore*, commendatum habebam. h. e. e scito in tuam sententiam facto. cf. Gronov. ad Liv. xxiv. 43.

7) fide dignus. Leg. ii. 6. *auctor* haud deterior Theophrastus Timæo.

8) testis. Flacc. 17. gravis *auctor* injuriæ publicæ.

9) qui alicujus injurias defendit et accusando vindicat; quia sc. est *auctor* iudicibus rei puniendi. Flacc. 22. *auctorem* querularum et doloris sui habent. item:

10) defensor quicumque, qui alicujus rem causamque gerit. Flacc. 15. *auctor* sæ civitatis. Gronov. de Pœt. Vet. iv. 3. p. 374. Sic Sext. 66. optimatum defensores et principes dicuntur, *auctores* et conservatores civitatis. i. e. defensores. Plane. 13. *auctor* societatum multarum fuisse dicitur, qui publicarum defensor fuit, multaque pro iis gessit cum fide. cf. Cluent. 24. Verr. v. 67. iudices dicuntur *auctores* legum, iudiciorum et juris.

11) est venditor, qui suum esse spondet, quod vendit, et ejus vendendi se potestatem habere: adeoque, actione tenetur de evictione, unde *auctoritas*, vid. *Auctoritas*; aut periculum iudicii præstat, ut in mancipio. Cæcin. 10. *auctor* fundi, cf. Gronov. ad Senec. Cons. ad Marc. 10. Hinc ductum esse illud videtur Muren. 2. Quod si in iis rebus repetendis quæ mancipii sunt, is periculum iudicii præstare debet, qui se nexi obligavit, profecto etiam rectius in iudicio consulis designati is potissimum consul, qui consulem declaravit, *auctor* beneficii populi Rom. esse debet. Ceterum venditor est *auctor* primus; qui autem spondet pro eo, rem esse ejus, vendendique potestatem eum habere, *auctor* secundus. v. Salmas. mod. Usur. p. 728. 733. 694. Verr. v. 22. quod a malo *auctore* emissent, diutius se obtinere non posse: qui evictionem præstare non posset. Ab hoc verbo *auctio* videtur venditionis viam accipere, non ab augendo pretio in licitando, ut vulgo statuunt.

12) tutor. Cæcin. 25. dos quam mulier, nullo *auctore*, dixisset; non adhibito tutore, qui in rebus mulierum *auctor* est.

13) Cluent. 5. *auctores* nuptiarum; sunt parentes, cognati, tutores, qui nuptias aut confecerunt, aut probaverunt, aut tabulas nuptiales obsignaverunt.

14) Dom. 14. *auctor* comitiorum Centuriarum et Curiarum est, qui habet comitia, iisque præest.

15) Verr. v. 67. Senatores dicuntur *auctores* iudiciorum, et juris, quia iudicia haberi volunt, ea administrant, et suum cuique jus reddi volunt.

16) Senatus quo sensu *auctor* sit, Patres *auctores* fiant. v. in *auctoritas* senatus.

17) Or. i. 45. *auctor* dicitur de ingenio. vid. Jens. Lect. Lucian. i. 8.

Auctoritas tribuitur ei, qui, quocunque sensu, *auctor* 1) est, nunciando, jubendo, suadendo, inveniando, docendo, vendendo, testando, defendendo, rogando, exemplum præeundo &c.; aut 2) esse potest; aut 3) esse posse putatur. Est ergo

1) *auctoritas* ejus, qui primus quid invenit et fecit. Invent. i. 28.

2) sententia iudicum; non solum quia *auctores* sunt condemnationis vel absolutiois, sed etiam, quia eo ipso *auctores* sunt alicujus rei omittendæ, vel licentiæ, ejus faciendæ impune. Verr. iii. 94. providete, ne *auctoritate* vestra, (sententiis vestris absoluto Verre) avaritiæ viam patefaciatis illustre atque latam.

3) est defensoris et accusatoris. Sull. 1. quantum ille, (accusator) de mea *auctoritate* deripuisset. Verr. iii. 55. expectate *auctoritatem* accusationis meæ. i. e. dum ego vobis accusando flam *auctor* Verrii condemnandi.

4) est confirmantis aliquid, sed ita, ut differat ab ea, quæ est testimonium dicentis. ad Quir. p. R. 7. audistis non solum *auctoritatem* (sc. dicentis a me remp. servatam) sed etiam testimonium.

5) exemplum. Sext. 6. reipubl. capessendæ *auctoritatem* præscribere. sc. commemorando ejus tribunatu. Tusce. ii. 22. valuit *auctoritas* &c. Leg. i. 13. in disserendo aliorum *auctoritati* parere. h. e. ea methodo uti, qua alii usi sunt. Verr. iii. 93. Antonii facto atque *auctoritate* defendito. v. 32. *auctoritas* majorum. i. e. quæ majores fecere, ut nobis exemplum præirent. N. D. iii. 38. *auctoritatem* dare. i. e. exemplum. Læli. 21. utrumque egit graviter, *auctoritate* et offensione animi non acerba; h. e. ut non daret exemplum amicitiae acerbe ruptæ. Rose. Am. 6. *auctoritate* causam nobilitatis defendit; scil. apud principes suos, quod exemplo suo suaderet, nobilitatis partes sequi. Verr. iii. 19. *auctoritatem* superiorum prætorum repudiare. ibid. 6. etiam exemplum et *auctoritas* junguntur.

6) consilium. Att. x. I. *auctoritas* ejus mihi vivit, h. e. etiam mortui consilium sequor. Off. iii. 30. eorum *auctoritate* pax facta. cf. Cato. 6. Off. iii. 27. i. 23. ad Div. vi. G. Verr. i. 42.

7) est philosophorum, quorum sen-

tentias libenter amplectuntur homines. Acad. iv. 22. inconstantia levatur *auctoritas*; quod eos non facile *auctores* sequimur, qui inconstantes sunt in sententiis. Off. i. 1. summa doctoris *auctoritas* et urbis; quia eruditissimus est, adeoque bonus *auctor* philosophiæ, et in urbe inventa est philosophia. Div. i. 39. nemo philosophus aliter sensit, in quo esset *auctoritas*. Off. iii. 29. maxima *auctoritate* philosophi. Acad. iv. 3. ad unius se *auctoritatem* conferre.

8) opinio insignis de alicujus virtute, doctrina &c. Verr. iii. 90. *auctoritas* eorum est tanta, ut etiam delicti suspicionem tegere possit. Manil. 15. Imperatoris *auctoritas*. Verr. i. 2. judiciorum *auctoritas* constituta. Brut. 67. *auctoritate* eget, de eo, cujus nullum nomen in patronis causarum erat, cum diligentissimus esset. Leg. i. 5. nunc ab uno magna *auctoritate* et scientia sustinetur. Cato. 18. non cani, non rugæ repente *auctoritatem* alferre possunt.

9) quæcumque res, cujus aliquis *auctor* est. Acad. i. 9. *auctoritas* veteris disciplinæ, (sc. Academicæ) h. e. disciplina, cujus veteres Academici *auctores* fuerunt.

10) *auctoritate* alicujus utimur, cum eum *auctorem*, approbatorem, consentientem nobis, dicimus. Div. i. 43. leges suas *auctoritate* Apollinis confirmavit. Acad. iv. 5. in eorum *auctoritate* delitesceret. Div. i. 1. ut ab ultimis *auctoritatem* repetam. Tusc. v. 12. hujus sententiæ gravitas a Platonis *auctoritate* repetatur: inde, quod *auctorem* habet Platonem. Læli. 1. sermo positus in veterum hominum *auctoritate*. i. e. qui a veteribus habitus dicitur.

11) narrantis et testimonium dicentis fides. item, rebus narratis &c. facta fides. Offic. ii. 9. Att. v. 21. Flacc. 22. *auctoritatem* esse in eo testimonio &c. Div. ii. 55. *auctoritatem* nullam debemus rebus commenticiis adungere. ibid. 17. 22. quid haruspicia *auctoritatis* habeat. ibid. 59. somnorum *auctoritas*. Læli. 25. cum ad vanitatem accessit *auctoritas*. h. e. si is assentatur, qui *auctor* esse posse, qui fide dignus videtur.

12) approbatio. Tusc. iv. 34. amor *auctoritatem* tribuere. cf. Phil. iii. 2. Div. i. 3.

13) sententia, cujus se quis *auctorem* proficitur, judicium de re aliqua. Cluent. 50. errat, si quis in orationibus nostris *auctoritates* nostras se consignatas habere arbitrat. Manil. 22. *auctoritatem* suam defendere. ibid. 20.

Catuli *auctoritas* et sententia. Nat. D. iii. 3. mihi hoc persuasum est, *auctoritate* majorum. i. e. quia majorum sententia fuit. cf. Læli. 4.

14) quicquid facinus, quo *auctores* alicujus rei faciendæ, credendæ, fieri possumus. Cluent. 42. *auctoritas* censoria, dicuntur notæ censorum, quibus *auctores* fiunt, aliquem criminis ejusdem reum esse. Nat. D. iii. 38. utrum poetæ Stoicos depravarint, an Stoici poetis dederint *auctoritatem*. i. e. amorem probando, fecerint, ut poetæ tam multa de amore &c. ad Qu. Fr. i. 3. spero, si quid mea spes *auctoritatis* habet.

15) ejus est *auctoritas*, qui primus legem scivit. Dom. 31. sc. quia reliquis est auctor legis sciendæ, et primi suffragium plerumque tota prærogativa, ut prærogativæ ceteræ centuræ sequuntur. v. Prærogativa.

16) voluntas jubeentis, rogantis, hortantis, docentis, suadentis. Or. i. 23. ibid. 1. Verr. ii. 40. *auctoritas* patris. cf. Cæcin. 18. verba servire hominum consiliis et *auctoritatibus*. pro quo post voluntas dicitur in fu. cap.

17) Off. i. 26. amicis major quam ante tribuenda *auctoritas*, h. e. plus eorum consilio, quam ante utendum. Est ergo ista *auctoritas*, cum quis dignus judicatur, qui consulatur, cui pareatur.

18) literæ, tabulæ, testimonia et quicquid prodest ad faciendam fidem. Sic Verr. iii. 62. *auctoritates* civitatum, sunt literæ publicæ et tabularis, et testimonia per legatos. ibid. 71. *auctoritates* societatum, sunt tabulæ earum et literæ, quæ erant tamquam *auctores*, testes, furtorum Verris. Act. i. in Verr. c. 3. testimoniis jungitur *auctoritas*.

19) *auctoritas* tribuitur etiam locis. Sic Manil. 1. de suggestu pro rostris, e quo magistratus cum populo agebant: *auctoritatem* hujus loci nondum attingere potui; quia sc. ex eo loco populo fiebant *auctores* legum jubendarum, antiquandarum &c. Similiter Off. i. 1. *auctoritas* urbis Atheniensis.

20) *auctoritas* est etiam eorum, quorum consiliis, jussis, voluntati libenter obedimus. Cato. 17. non solum in sententia, sed etiam in nutu residebat *auctoritas*. Leg. iii. 15. *auctoritatem* optimatum legem tabellariam abstulisse; quod hac perlata licebat in suffragiis suam voluntatem sequi, non optimatum. ibid. 17. reliqua voluntas *auctoritati* traditur aut gratiæ.

21) genus venditionis, cum venditor est *auctor* (v. *auctor* u. 11.) et actione tenetur de evictione. Har. Resp. 7. multa

domus sunt—jure optimo, jure privato, jure hereditario, jure *auctoritatis*, jure mancipii, jure nexi. v. Salmas. de Usuris p. 107. sq. Hinc eleganter transferat, ut:

22) *auctoritas* sit eorum omnium, qui aliquid se fecisse, aut fieri jussisse, suasse proficuntur. Sull. 11. defugere *auctoritatem* consulatus sui. i. e. nolle fateri, se *auctorem* esse eorum, quæ in consulatu facta sint. cf. Terent. Eunuch. Act. ii. 4. 105.

23) jus rei suæ vindicandæ. s. ipsa actio pro rei suæ evictione et vindicatione, cui locum facit illa altera *auctoritas* n. 21. Cæcin. 19. *auctoritatem* fundi et usum lex jubet esse biennium. cf. Top. 4. Off. i. 12. ejus rei æterna *auctoritas*. i. e. semper vindicari, evinci potest, nunquam usu capi. v. inprimis Salmas. de Usuris c. 8. pag. 210. sq.

24) est et imperatoris, quod milites ea faciunt, quorum auctor est, quæ jubet. Phil. iii. 3. legio *auctoritatem* Cæsaris persecuta est. ad Div. x. 28. nisi legiones se ad Cæsaris auctoritatem contulissent.

25) nomina eorum, qui alicujus rei *auctores* sunt. Sull. 13. *auctoritates* principum conjurationis colligebat. h. e. qui essent principes conjurationis, quod, si essent magnis nominibus homines, facilius essent *auctores* Allobrogibus futuri &c. Nat. D. iii. 4. *auctoritates* contemnitis, ratione pugnas. Or. iii. 2. *auctoritates* præscriptæ. Sunt nomina eorum, qui scribendo affuerunt ScTo, et quorum nomina ScTo præponuntur. an dicendum sit perscriptæ præscriptæ? vid. præscribo.

26) potestas jubendi, statuendi &c. atque adeo licentia. Verr. ii. 49. habet *auctoritatem* legum dandarum a senatu. v. 58. tantum sibi *auctoritatis* suscepit. sc. ut juberet homines interfici. Phil. viii. 8. *auctoritatem* reip. secum attulerat: eam potestatem habebat, quam ipsa respublica, ut ipsa adesse et cum Antiocho agere videretur. Nat. D. iii. 35. oratio hæc videtur *auctoritatem* afferre peccandi.

27) quæcunque et in quocunque genere vis. Leg. ii. 7. antiqua verba plus *auctoritatis* habent. ad Div. vi. 6. Constituit apud te augurii *auctoritatem*. h. e. tuæ prædictiones augurii vim habebunt. Div. i. 18. *auctoritatem* vetustatis habet. i. e. valet, quia vetus est. ad Div. ix. 9. preces meæ apud eum non minus *auctoritatis* habent. Off. iii. 30. utilitatis species ab honestatis *auctoritate* superata est. h. e. honestas plus valet. ad Div. i. 7. *auctoritatem* habet

officii nostra propugnatio potius, quam sententia.

28) *auctoritas* est hominum honoratorum et potentium, quatenus veremur ipsos ledere, iis negare aliquid &c. Verr. i. 48. Ligur (Senator) non dubitat, quin æquitate causæ et *auctoritate* sua commovere hominem posset—ad extremum petere cepit, ne usque adeo suam *auctoritatem* contemneret gratiaque despiceret.

29) species et ostentatio magnæ eruditionis et sapientiæ &c. assumta, Div. ii. 67. de atomis Democriteis: Nec cognovi quemquam (præter Democritum), qui majore *auctoritate*, nihil diceret.

30) solatium, ad Div. vi. 6. animum tuum hominis amicissimi—*auctoritate* confirmandum puto.

31) augurum *auctoritas*. Leg. ii. 12. maximum jus est augurum, cum *auctoritate* conjunctum. ibid. nihil sine augurum *auctoritate* posse cuiquam probari. Sc. Augures sunt *auctores* rerum gerendarum et omittendarum. Hinc auguria et auspicia ipsa dicuntur de Har. resp. 9. rerum gerendarum *auctoritates*. Huc pertinet religionum *auctoritas*, qua respublica regi dicitur. Div. i. 40.

32) ipsum decretum, et quod decretum est. Leg. ii. 19. hæc jura Pontificum *auctoritate* consecuta sunt. ibid. 21. maneret Pontificalis *auctoritas*.

33) Senatus auctoritas. quamquam in genere est voluntas senatus et quicquid senatus decrevit, approbavit; tamen non una ejus est interpretatio. Itaque distincte de ea agemus.

a) Leg. iii. 12. potestas in populo, *auctoritas* in senatu sit. Cum Romulus senatum instituisset, ejus *auctoritas* omnis in hoc uno cernebatur, ut consultus a rege, quid de quaque re videretur, diceret. Eo tempore igitur *auctoritas* senatus nihil erat, nisi consilium senatus. Liv. i. 9. tum ex consilio patrum Romulus legatos circa vicinas gentes misit. Romulo mortuo, cum plebs novum regem creare cogitaret, idque Patres impediri non posse viderent, ipsi regis creandi *auctores* fuere. Atque hic accessio aliqua *auctoritatis* Patrum facta est, quæ in hoc cernebatur, quod primo comitia regis creandi haberentur *auctoribus* patribus, h. e. jubentibus s. permittentibus, et, quod in iis populus jusserat, non valeret, nisi patribus *auctoribus*, h. e. probantibus. v. Liv. i. 17. His terminis circumscripta mansit *auctoritas* Senatus, donec exacti reges essent, et iis successissent consules annui. Quamquam enim con-

culibus nihil deminutum erat ex potestate regia, auctore Livio ii. 1. tamen, quoniam summa potestas a Bruto ad populum traducta, et cum eo agi coeptum erat, si quid fieri extra ordinem consul vellet, ex coque alterum genus comitiorum exstiterat, nempe legibus ferendis, ea *auctoritas* Senatus, quæ in comitiis creandis regibus et postea Consulibus fuerat, ad comitia legibus ferendis traducta est. Liv. ii. 2. extr. Brutus ex SCTo ad populum tulit, ut omnes Tarquiniae gentis exsules essent. Accessit illud ex nova reipublicæ descriptione, ut Senatus *auctoritate* uterentur magistratus, et (tantum) quasi ministri gravissimi consilii essent, Cic. Sext. 65. ut adeo non solum ad comitia *auctoritas* Senatus pertineret, sed ad omnia, quæ vel a populo, vel a Consulibus agerentur. Ita celeriter ad *auctoritatem* Senatus *auctoritas* pervenit. Et id quidem, quod ultimum accessit *auctoritati* Senatus, mansit perpetuo: quæ autem ad comitia pertinebat, ea ita sensim imminuta, ut nihil pæne præter nomen restaret. Hinc Livius i. 17. hodie in legibus magistratibusque rogandis usurpatur idem jus, vi adempta: quod quam vim habeat, egregie, ut omnia, ex historia Rom. demonstrat Gronov. observ. l. 25. Imminuta est primum tributis comitiis, lege Publilia et Lætoria indutis, et Patribus e concilio plebis submotis, et plebeis magistratibus tributis comitiis creari coeptis. Liv. ii. 56. deinde legibus latis, ut plebisclita etiam patricios obligarent, Horatia Valeria, Liv. iii. 55. Publilia viii. 12. et Hortensia Liv. Epit. l. xi. Gell. 15. 27. Porro cum rogationibus tribunitiis de modo agrorum, fœnore, de altero consulatu latis, post longas seditiones, Senatus coactus est SCTum facere, quo Patres *auctores* omnibus ejus anni comitiis fierent. Liv. vi. extr. Tandem lege Publilia Liv. viii. 12. et Mænia (vid. Ind. LL.) qua legum, quæ comitiis centuriatis ferrentur, ante initum suffragium Patres fieri *auctores* jussi sunt. Quid? quod alterum genus *auctoritatis*, quod in decretis faciendis erat, quodammodo imminutum est per tribunos, qui intercedendi potestatem habebant, et id irritum sæpe faciebant, quod Senatus decreverat. Talem igitur *auctoritatem* Senatus Cicronis temporibus cogitare debemus, cum ei tamquam propria quædam res tribuitur. Nam, quemadmodum equestris ordinis est splendor, plebei libertas. Sext. 65. universi populi, majestas et potestas: sic senatus est *auctoritas*.

b) SCTum. Leg. ii. 15. Senatus vetus *auctoritas* de Bacchanalibus, ad Div. i. 2. Senatus *auctoritas* intercesserat. Offic. iii. 30. sine Senatus *auctoritate* fœdus fecerat. &c.

c) SCTum, cui a tribuno pleb. intercessum est, ad Div. viii. 8.

d) voluntas Senatus, non decernendo, repugnando &c. significata. Cato. 4. C. Flaminius agrum Picenum contra *auctoritatem* Senatus viritim dividebat.

e) consilium Senatus. Sext. 65. *auctoritate* Senatus uti magistratus, sc. consulendo, eorum consilium relatione exquirendo.

f) opinio insignis de prudentia, æquitate Senatus &c. quæ facit, ut cum malint omnes *auctorem* sequi. Cluent. 55. vident *auctoritatem* hujus ordinis confirmari.

Auctoramentum. pretium aut merces *auctorati*, h. e. ejus, qui se sua sponte alicui in servitutum addixit, inprimis ad gladium. Nomen inde ductum, quod sit ipse auctor libertatis amittendæ. Offic. i. 42. Est enim illis ipsa merces *auctoramentum* servitutis. vid. Salmas. de mod. Usur. p. 861. sqq.

Aucupari. Cæcin. 18. verba *aucupari* i. e. nimis verbis inhærere in interpretando, et ita calumniari. Att. vi. 8. *aucupaturi* eramus tranquillitates (maris) i. e. exspectaturi. Sext. 56. omni ex genere orationem *aucupari*. i. e. materiam nimis studiose querere, in qua ornamenta locum habeant, in qua te jactare possis. cf. Act. i. in Verr. 3. omnia colligeret atque *aucuparetur*, v. Grun. ad Sen. Controv. 21. Hinc

Aucupium. Or. 25. *aucupium* delectationis et quadrandæ orationis industria. i. e. nimium studium auditoris delectandi. Cæcin. 23. *aucupia* verborum et literarum tendiculæ. v. *aucupari*. * Fin. v. 11. Philocteta propagabat vitam *aucupio* sagittarum.

Audaciter. Rosc. Am. 34. Cæcil. 6. Senect. 20. ubi v. Græv. et Guil. Inst. Liv. xxii. 25. inpr. Dukerum. Quintilianus, quidem iii. 17. improbat et neminem Oratorem sic dixisse ait.

Audientia. in Cæcil. 13. *audientiam* sibi facere. cf. Or. ii. 80.

Audio. eleganter adhibetur, cum concedimus adversario aliquid, ut sit: esto, sit ita. Verr. ii. 59. 60. Rosc. Am. 18. * non *audio*, est repudio, quod dictum est. cf. Verr. iii. 34. * Fat. 3. ponere ad quod te *audiam* se. dicentem. * Or. ii. 7. quod se in eum *audisse*, dixisset. i. reprehensum esse.

Auditio. rumor. Planc. 23. *auditiones* fietæ. ad Div. viii. 1. tenuissimam *au-*

animus quidem erat. Harusp. Resp. 20. Sulpicius longius, quam voluit, *aura* popularis provexit. Verr. i. 13. sperat sibi *auram* posse aliquam afflari in hoc crimine, voluntatis assensionisque eorum, h. e. se voluntate eorum et assensione, qui Cn. Carbonem oderint, tamquam *aura* secunda, ex hoc crimine emersurum et tamquam scopulos prætervecturum. Muren. 17. totam opinionem (sc. de eventu comitiorum) parva nonnunquam *aura* rumoris commutat (tamquam cursum navis). Sext. 47. extr. Q. Catulus, quem neque periculi tempestas, neque *aura* honoris potuit unquam de suo cursu dimovere. Ap. Liv. xxii. 26. *aura* favoris popularis, dicitur de gratia apud populum, sed quatenus C. Terentius, qui jam animum attollebat ad consulatus spem, hac gratia ad consulatum se perventurum putabat. xxx. 45. extr. tamen est de levi populi favore simpliciter.

Auricula. Qu. Fr. ii. 15. Ita me et esse et fore scito *auricula* infirma molliorem.

Auris. Arch. 10. *aures* suas dedere poetis. Att. ii. 14. sitientes *aures*. Arch. 6. *aures* defessæ. Or. 29. *aures* avidæ et capaces. sc. in didicandis verborum complexionibus, earumque justa magnitudine. Rabir. Post. 14. *aures* reffersit istis sermonibus. Mil. 12. *aures* peregrinantur, neque versantur in sermone civitatis &c. Planc. 27. *aures* hebetes populus Rom. habet. Att. i. 5. dare *aures* suas alicui. Orat. 9. Atticorum *aures* teretes et religiosæ. ad Div. xii. 16. noli putare, me hoc dare *auribus* tuis. &c.

Aurum. Agr. i. 4. *aurum* coronarium. v. in Coronar. Flacc. 28. *aurum* Judaicum: quod Judæorum nomine ex Italia et ex omnibus provinciis Hierosolymam exportari solebat. Flaccus sanxit edicto, ne ex Asia exportari liceret. &c. Is est locus de auro Judaico classicus: ubi v. Interp. inprimis Gothofred. ad Cod. Theod. l. xvi. tit. de Judeis. i. 14. 17. &c. Addictum tandem fisco Cæsaris.

Auscultare. Div. i. 57. magis audiendum, quam *auscultandum* censeo. In verbo *auscultandi* inest vis obediendi, credendi &c.

Auspex. Cluent. 5. *auspices* nuptiarum. Divin. i. 16. nuptiarum *auspices*, —qui, omissa re, nomen tantum tenent. cf. Plaut. Casin. Pr. 86. Liv. xlii. 12. Suet. Claud. 26. Valer. M. ii. 1. et ibi Interpr. petebant auspicia, ut nuptiæ auctoritatem haberent. v. plura ap. Juretum ad Symmach. iv. 14. * Att. ii. 7. *auspices* legis Curiatæ; de Pompeio,

qui in *auspicio* fuit, dum lex Curiata a Cæsare ferretur.

Auspicato. auspiciis captis antea. Div. i. 1. Romulus *auspicato* urbem condidit.

Auspiciatus. inauguratus, sacer. Rabir. Post. 8. qui in Campo Martio, —*auspicato* in loco.

Auspicium. Div. ii. 38. aves *auspicium* ratum fecere. ibid. i. 16. eumentum *auspicium*. ii. 36. augures præcipiunt, ne jubeant disjungere. Jube *auspicium*, est, cum junctum jumentum sterces fecit. Festus. Div. ii. 36. Procl. et Propertiores *auspici* non habent. i. e. jus *auspicii* capiendi. totus locus legendus, ad cognitionem *auspiciorum*.

Auspiciari, *auspicium* agere, capere. Div. ii. 36. Prætores — nec tripudio *auspicantur*. vid. Duker. ad Flor. i. 1. 6.

Austerus. Or. iii. 26. suavitas *auster* et solida, (opponitur dulci et decoctæ) qualis fuit vini Falerni, habens delectationem virilem. nam feminæ dulcia amant.

Authepia. Rosc. Am. 46. est vas in superiori parte continens rem coquendam, in inferiori foculum cum igne; qualia hodie etiam adhibentur ad portiones aquæ calidæ conficiendas. Lamprid. in Elagab. 18. argenteus *authepia* commemorat. ubi vid. Salmas. Voss. ad Catull. p. 318. refertur h. l. inter vasa Corinthia et Deliaea.

Auriliarius. ad Div. x. 32. militem non modo legionarium, sed ne *auriliarium* quidem. Prov. Cons. 7. tamen occurrit cohors *auriliaria*. Est autem cohors legionis pars.

Asilla. Or. 45. quomodo enim vester *Arilla* Ala factus est, nisi fuga literæ vastioris.

B.

Bacca. de omni fructu arboreo. Leg. i. 8. fruges et *baccæ*. Divin. i. 51. *baccæ* arborum. Nat. D. ii. 51. idque semen inclusum est in intima parte earum *baccarum*, quæ ex quaque stirpe funduntur.

Bacchari. Catil. i. 10. quanta in voluptate *bacchabere*.

Bacillum. insigne magistratum in municipiis, loco fascium. Agrar. ii. 34. lictores non cum *bacillis*, sed cum fascibus anteibant. ad quem locum v. Turnebum.

Baiæ. proprie quæ sint, dictum in Ind. Geogr. Sed ab illis Campanis omnia balnea calentia *baiæ* vocantur, item lacus hortorum delicati et suavi frigore. Sic dicuntur Cael. 15. 16. 20. v. Scalig. ad Tibull. iii. 3. 3.

Balbutio. de iis, qui satis clare, quæ sentiant, dicere nolunt. Tusc. v. 26. desinant *balbutire* Academiei, aperteque et clara voce audeant dicere. Sic et videtur dici Acad. iv. 45. * male ineptæque dissero. Divin. i. 3. Epicurus *balbutiens* de Natura Deorum.

Balnearia, balnear. Q. Fr. iii. 1.1. Att. xli. 29.

Barbaria. Or. i. 26. hæc *barbaria* forensis dat locum vel vitiosissimis Oratoribus. h. e. turbæ forensis inseitia.

Barbatulus. Att. i. 14. juvenes *barbatuli* concursabant. sc. qui nondum tondentur, qui lanuginem nondum deponere. v. *barbatus*.

Barbatus. de juvene, qui lanuginem nondum deposuit. Catil. ii. 10. quos aut imberbes aut bene *barbato* videtis. cf. Cæli. 14. Sic et Plaut. Cas. ii. 8. 25. * de antiquis Romanis, qui barbam alebant; quod factum ad a. U. ccccliv. quo tempore primum Africanus barbam posuit. Nam eo anno primum tonsores Romam adduxit e Sicilia P. Tici- nius Meno, ut est ap. Varr. R. R. ii. 11. Mur. 12. *barbatus* illis veteribus ridicula videbantur. de Fin. iv. 23. quod antiqui illi, quasi *barbati*, ut nos de nostris solemus dicere, crediderint &c. * ad Att. ii. 1. nulli *barbati*.

Baro, homo stupidus. Fin. ii. 23. nos *barones* stupemus. cf. Div. ii. 70. Att. v. 11. Apud Patronem et reliquos *barones* te in maxima gratia posui; quo loco male Nizolius principes se. Epicureæ sectæ intelligi volebat, quam vlm apud veteres hoc verbum non habuit. Jocandi causa ita Epicureos ad Atticum Epicureis faventem scribens appellat, ut in epistola ad Pætum ad Div. ix. 26. Quæ autem hic de muliere quadam Barone quidam comminiscuntur, nihili sunt.

Basilica. Porticus grandiores et magnificæ, cujusmodi erant fere circa fora, ubi posthæc etiam judicia exerceri solita, theatra, templa. Suetonius regias vocat, Aug. 31. item Statius Silv. i. 1. 22. *basilicam* celsæ diserte Zosim. v. 2. Jos. A. xv. 11. 5. Et sic numi Pauli exprimunt. Verr. iv. 3. forum ac *basilicas* ornare. cf. v. 58. Alio autem loco in Verrinis statuis ornatum dicitur Comitium. Mur. 34. si unius *basilicæ* spatio honestamur. ad Att. iv. 16. *basilicam* in foro texere. ad Att. ii. 14. *Basilicam* habeo, non villam, frequentia Formlanorum.

Batus. ad Div. ix. 22. *batuit*, inquit, impudenter, depsit multo impudentius. de coltu dicitur, sumtum et gladiatoria arte verbum, in qua quid sit, rudibus

batuere, docet Lipsius Saturn. i. 15.

Beate. Fin. v. 29. ut bene, sic etiam *beate*.

Beatitas, beatitudo. utrumque verbum durum judicat Nat. D. i. 34.

Beatus, otiosus. Orat. ii. 33. Mur. 12. ne se *beatum* putet. * dives. Inv. ii. 1. Crotoniatæ eum—inprimis *beati* nominarentur. Nat. D. iii. 33. eivitas *beatissima*.

Belle. Att. vi. 1. *belle* curiosus. ad Div. xvi. 4. *bellissime* navigamus. xiv. 14. *bellissime* mecum esse poteritis. h. e. commodissime. Att. iv. 16. hæc quomodo fers? *belle* hercule. i. e. ut statim ipse interpretatur, facile. ibid. xiii. 33. cecidit *belle*, l. e. festive, lepidè. cf. Or. iii. 26. init. bene et præclare quamvis nobis sæpe dicatur, *belle* et festive nimium sæpe nolo. Petit. cons. 11. *belle* negandum est, ut demonstres necessitudinem, ostendas quam moleste feras, aliis te id rebus exsarturum esse persuadeas: ex quibus verbis ipsis, quid sit h. l. *belle*, facile intelligitur.

Bellus. urbanus, humanus, qui dolorem dissimulare potest &c. Att. i. 1. durius accipere visus est, quam homines *belli* solent. ib. v. 10. fero fronte ac vultu *bellissime*, sed angor intus sensibus. * lepidus, elegans. ad Div. xiv. 7. Cicero *bellissimus*. * commodus, probabilis. ad Div. ix. 2. *bellum* esse, aliquo exire. Att. xv. 11. *bella* juris licentia. Phil. x. 7. satis *bella* affert. * de eo, qui e morbo convaleuit, ad Div. xvi. 18. &c.

Bene. valde. Att. x. 16. *bene* mane. Verr. ii. 70. *bene* penitus. * Tusc. i. 35. Pompeio *melius* est factum. i. e. convaleuit. * laute. Fin. ii. 8. Hos ego asotos *bene* quidem vlvere dixerim, ad *beate* numquam dixerim. ibid. *bene* cœnare.

Beneficium eleganter dicitur de homine, qui a provinciale magistratu commendatur et laudatur, ut aut eo facilius honores in republica a populo Rom. consequatur, aut in judiciorum periculis sublevetur. Ea autem commendatio apud ærarium deponitur. Arch. 5. in *beneficiis* ad ærarium deferri. cf. ad Div. v. 20. Balb. 21. vid. Gron. de Sestert. iii. 17. * Læli. 25. ad populi *beneficium* sacerdotia transferebantur. * commendatio ipsa, ad Div. xiii. 35. ubi vid. not.

Bes. octo uncie. ad Att. iv. 15. Fœnus ex triento factum erat *besibus*. Fœnus *besibus* est, cum singulis mensibus pro centum assibus, fœnoris loco, solvuntur duæ tertie assis, adeoque annis singulis octo asses pro centenis.

Bestiarius. genus gladiatorum, qui

cum bestiis componuntur. Eorum mentio Sext. 64. Qu. Fr. ii. 6.

Beta. genus oleris, cujus folia speciei Græcæ literæ referunt. ad Div. vii. 26. a *beta* et malva deceptus sum.

Bibliotheca. ad Div. xiii. 77. qui *bibliothecæ* multorum numerum tractavit.

Bibo. Verr. i. 26. ut Græco more *biberetur*. Est autem Græcus mos, cum merum cyathis libant, salutantes primo deos, deinde amicos suos nominatim. nam toties merum bibunt, quoties et Deos et caros sibi nominatim vocant. Asconius.

Bimaritus. duarum mulierum vir. Planc. 12. *bimaritum* appellas, ut verba etiamingas, non solum crimina.

Bimus. ad Div. iii. 8. Hortensium roges, ut de sententia *bima* discedat, h. e. qua censuit, mihi in alterum annum esse provinciam prorogandam. ad Div. x. 24. legio. *bima*, h. e. quæ duos annos meruit.

Blanditiæ flagitiosæ Apronii Verr. iii. 26. mihi videntur in eo consistere, quod ei pro scorto fuit. Nam *blanditiæ* feminis maxime et meretricibus conveniunt.

Bonitas. fides. Off. iii. 19. cum aliquis fidem *bonitatemque* laudamus. cf. Nat. D. iii. 3. ubi opponitur fraudi. * virtus Lael. 8. 9. aliquoties promiscue dicuntur virtus et bonitas. c. 9. virtus et bonitas pro synonymis junguntur.

Bonum. Fin. iv. 26. *bonum*, ex quo appellatum sit, nescio. Mil. 12. dictum Cassianum: Cui *bono* fuerit. Rosc. Am. 5. accusat, quibus *bono* fuit, i. e. profuit.

Bonus. Sext. 66. bona fama *bonorum*. i. e. optimatum, de quibus capiendum semper, cum de republica loquens *bonos* viros nominat. In rebus privatis vir *bonus* est, qui fidem servat. * proprie autem vir *bonus* est locuples, qui habet in bonis: ejusmodi homines solent fidem servare, reipublicæ bene eupere, ut est Att. ix. 12. vii. 4. ubi libertinum vocat virum plane *bonum*. de quo vid. Cort. ad Sallust. Catil. 33. Gron. Ols. iv. 9. Or. ii. 54. *bona* dicta, sunt faciliæ, joci acuti, sales. * Verr. i. 56. *bonum* suo cuique facito. Erat in lege Verris, quam redemptori operis publici præscripserat, et hanc vini habebat, ut singula genera materiæ *bona* essent. * Mur. 7. *bono* genere natum esse, i. e. amplo et honesto. * ad Div. ix. 16. *bonam* copiam ejurare. v. ejurare.

Bos. ad Att. v. 15. *bovi* impositæ clitelæ. v. Clitelæ.

Braccatus. Pis. 23. *braccatæ* cognitionis dedecus. Cognatio *braccata* est cum hominibus e natione *braccata* Gallorum.

Braccium. Att. ii. 1. molli *braccis* objurgare aliquem. h. e. leviter.

Bucca. Pis. 11. fluentes et cerussatæ *buccæ*. v. Fluens et cerussatus.

Buccinator. ad Div. xvi. 21. quod polliceris, te fore *buccinatorem* existimationis meæ.

Buleuterium. locus Syracusis, ubi curia erat. Verr. ii. 21.

Bulla. aurea *bullæ* insigne puerorum ingenuorum, cordis figura, quod e collo in pectus dependebat. Verr. i. 52. sine *bullæ* venerat. * in ornamentis valvarum commemorantur etiam aureæ *bullæ*. Verr. iv. 56.

Bustuaris. Pis. 9. gladiator, qui ad bustum alicujus depugnat, quod in honorem mortuorum fiebat. v. Lips. Saturnal. i. 8.

Bustum. Tusc. v. 35. Sardanapalus incidi jussit in *busto*, i. e. sepulcro, monumento sepulchrali. Sic *bustum* Basil. Att. vii. 9. item: Catuli *bustum*. Petit. Consul. 3. Leg. ii. 26. Perna est, si quis *bustum* (nam id puto appellari *ris-civ*) &c. * Pis. 4. Cum tu interim *bustum* reipublicæ &c.

C.

Cadere. dicitur de oratione in fine periodi. Orat. 69. *cadit* oratio. Brut. 8. numerose *cadere*. * in aliquem *cadere*, est, locum apud eum habere. Tusc. iii. 4. *Cadit* in sapientem ægritudo. ibid. non *cadit* in consuetudinem nostram. * de iis, qui in pugna intereunt. Phil. iii. 14. *cadere* cum dignitate. * causam, litem perdere. Mur. 28. *cadere* in judicio. ad Div. vii. 14. causa *cadent*. * de eventu rei. Brut. 40. sed ita *cadebat* &c. * incidere. Tusc. iv. 14. non in omnem morbum animus ingeniosi *cadit*. * venire in potestatem alterius. Verr. vi. 55. *cadere* sub legum et judiciorum potestatem. Font. 1. sub ditionem pop. R. *cecidere*. *cadendum* in unius potestatem. Att. viii. 3. * everti fortunæ. ib. xvi. 15. Turpius est privatim *cadere*, quam publice. * Q. Fr. i. 3. a te mihi semper omnia bona, honesta et jucunda *cecidere*.

Caducus. Cato. 15. Vitis natura *caduca* est. * Phil. x. 5. hereditas *caduca*. Orat. iii. 31. possessio *caduca*. i. e. deserta, quam nemo petit.

Cæcatus. Brut. 76. rapida et celeri-

tate *cæcata* oratio. i. e. obscurata, quæ intelligi non potest.

Cæcus, passive, pro latens. Or. ii. 87. res *cæca*. Agr. ii. 14. cur hoc est tam obscurum atque *cæcum*. **cæcum* faciens et obscurum. Mil. 19. neque *cæca* nox ostendisset Milonem. Dom. 10. *cæce* nubes respublicæ. Ligar. 1. *cæcus* timor, est inanis et falsus, ad Div. vi. 7. *cæcum* timoris tormentum.

Celator. Verr. iv. 24. artifex argenti *cælandi*, qui signa vasis illiganda celat.

Celatus. Verr. i. 36. iv. 19. argentum *celatum* dicunt vasa argentea, quibus signa arte illigata sunt, ut aut tota aut dimidiata emineant, sine quibus argentum purum est. v. inprimis Salmas. ad Solinum p. 735. sq. Tusc. i. 35. tecta *celata*.

Celare, sculperre sigilla ex auro aut argento, quod fit *cælo*. Div. i. 36. Hanc speciem Praxiteles *celavit* argento. Salmas. l. c. et p. 774.

Cerimonia. sanctitas. Rose. Am. 39. *cerimonia* legationis. Tusc. i. 12. sepulcrorum *cerimonia*. *sacra ipsa. Mil. 22. *cerimonia* violatæ. de sacris bonæ Deæ, quæ Clodius polluerat. *reverentia Deorum, Inv. ii. 22. metus et *cerimonia* Deorum. cf. c. 53.

Cæsim. Or. 67. *cæsim* dicere, i. e. per incisa, sine comprehensione verborum.

Cæsus. Topic. 25. ruta et *cæsa* recipere. cf. Or. ii. 55. v. ruta. Att. v. 18. inter *cæsa* et porrecta. v. porrecta.

Cæstus. est lorum clavis ferreis, cui manus dextra implicatur, ut pugil eo fortius ferire possit. figuram ejus exhibet Zornius in Bibl. Antiq. Exeg. p. 904. Tusc. ii. 17. *cæstibus* contundi.

Calamistrum. instrumentum ferreum, quo capilli crispantur urendo, unde *calamistrati*. hinc traducitur ad nimia orationis ornamenta. v. c. Brut. 75. orationem *calamistris* inurere.

Calamitas. tempestas frugibus pernicioza. Verr. iii. 98. *calamitas* fructuum. hinc ad perniciosos homines transfertur, qui civitates complicant, hominesque re familiari evertunt. Sic Verres ii. 37. *calamitas* Siculorum dicitur. *jactura. Læl. 21. *calamitas* in amittendis amicitiiis.

Calamitosus. Agr. ii. 29. vectigal *calamitosus*.

Calantica. tegmen capitis, quo mulieres utebantur, cujus usum propterea Clodio objicit Cicero in Clod. ap. No-nium.

Calceus. Nat. D. i. 29. *calcei* repandi. v. repandus.

Calculus. Fin. li. 19. voluptatum

calculus subductis. Læl. 16. ad *calculus* vocare. *de ludo duodecim scriptorum: fragment. Hortens. p. 401. ut *calculus* reducens, si te dati pœnitet.

Calificio, *calificio*. vexo, agito, molestiam creō, negotium facio. Qu. Fr. iii. 2. eodem die Gabinium ad populum luculenter *calificaverat* Memmius. ad Div. viii. 6. Si vos Parthi nihil *calificaverant*, nos hic frigore frigesimus. ibid. xvi. 18. *califice* hominem.

Calco. vexo. ad Div. viii. 6. nunc *caleo*. **calere* dicuntur, quæ studiose aguntur, jactantur. Philipp. v. 4. *calebant* nudine. Plane. 23. crimen *caluit*, re recenti. i. e. sermionibus vehementer jactatum est. Simili ratione etiam homines dicuntur *calere*, ut Brut. 66. *calere* in agendo. Att. xv. 6. an ego, cum omnes *calcant*, ignaviter aliquid faciam? *Verr. i. 26. postquam satis *calere* res visa est. h. e. postquam visi sunt convivæ satis vino *calere*, animasque esse commoti.

Calidus. Off. i. 24. *calida* consilia. temeraria et periculosa.

Caliga. genus calcei militare. Att. il. 3. de Pompeio: mihi ejus—*caliga* non placebant.

Caligo. Fin. v. 15. per *caliginem* cernitur. i. e. obscurius. *status reip. perturbatus. Sen. p. Red. 3. *caligo* anni illius, de tempore Clodiano. v. tenebræ.

Callere. callum ducere, obdurescere. ad Div. iv. 5. in illis rebus exercitatus animus jam *callere* debet.

Calles. Sext. 5. Italiæ *calles* atque pastorum stabula. Sunt viæ pecorum ex æstivis pastionibus in hibernas commearum et contra. v. Ursin. ad Varr. R. R. ii. 2. 10. Unde silvæ *callesque* junguntur. v. Interp. ad Sueton. Cæs. 19. Cluent. 59. sunt colles pastorum, ubi leg. videtur *calles*.

Callide. intelligenter, solerter. Or. i. 20. *callide* dicere. i. subtiliter. Or. 28. *callide* et argute dicere. Cæcin. 5. nihil *callide* agi posse.

Callidus. Nat. D. iii. 10. *Callidus* voco, quorum tamquam manus opere, sic animus usu concalluit. *soler, intelligens. Nat. D. ii. 57. natura nihil est *callidius*. *de oratore est subtilis et acutus. v. c. Or. 7.

Callum. Tusc. ii. 15. Labor quasi *callum* obducit dolori. ibid. iii. 22. diuturna cogitatio animis *callum* vetustatis obduerat.

Calumniæ. lis, quam alicui sine causa intendimus, ut ei molestiam, et periculum creemus. Mil. 27. *calumniæ* litium fundos alienos petebat. Q. Fr. i.

1. 8. acerrima ministra prætorum avariæ *calumnia*. Verr. ii. 27. a quo HS. centena millia per *calumniam* malitiamque petita sunt. Cæcin. 7. *calumniam* obtrivit et contudit. h. e. terrorem litis improbe. * hinc ductæ etiam eæ formulæ, in quibus *calumnia* significat actionem, iudicium *calumnie*, aut simile quid, cuius objectum est *calumnia*. Cluent. 59. *Calumniam* non effugiet. i. e. calumnie damnabitur. ad Div. viii. 8. *calumniam* ferre. i. e. damnari *calumnie*. ibid. *calumniam* jurare, den Eyd vor die Gefährde. * malitiosa, aut falsa saltem interpretatio. Cæcin. 21. in frigida et jejuna *calumnia* delitescere. Off. i. 10. existunt injuriæ *calumnia*. ad Div. vi. 7. *calumnia* timoris. cum propter timorem omnia deterius interpretamur, omnia pejora fingimus. * falsus prætextus, uti loquuntur, et quicquid dicimus aut facimus, ut alia de causa et aliud agere videamur, atque agimus. ad Div. i. 1. *calumnia* religionis. de eadem re dicit Q. Fr. ii. 2. per obtractores Lentuli res *calumnia* extracta est. Att. iv. 3. Metellus *calumnia* dicendi tempus exemit. h. e. longiori oratione, quæ, non quod opus erat, in sententia dicenda, sed ne Scitum fieri posset, adhibebatur. Acad. iv. 1. Inimicorum *calumnia* tardius, quam deherat, triumphavit. * Captio. Fat. 14. nec ullam adhibebat *calumniam*. * inanis reprehensio. Nat. D. ii. 8. effugiant Academicorum *calumniam*. * simulatio. Catil. ii. 2. amare *calumnia* cuperat, i. e. simulato amore. * Acad. iv. 5. Arcesilæ *calumnia*, opponitur verecundiæ Democriti. Democriti verecundia in eo consistit, quod ita imbecillos sensus dixerat humanos, ut verum tamquam in profundo puteo latere, nihil pæne sciri posse diceret. Arcesilæ autem *calumnia* est sive impudentia, qui nihil plane cognosci posse diceret, sive impudens interpretatio dictorum Democriti, Empedoclis, Socratis, qui, non quod ita existinarent, sed modestiæ causa, nihil sciri posse dixerant, et tamen auctores sententiæ suæ ab Arcesila citabantur.

Calumniator. quadruplator, delator, qui falsas lites intendit. Verr. ii. 9. Cæcin. 23. *calumniatoris* esse scriptum sequi &c.

Calumnior. falsam litem intendo. Verr. iii. 15. *calumniandi* questus. * tempus fictis causis ducere. Sen. p. Red. 11. meque, si diutius *calumniarentur*, redire jussistis. Quint. 21. jacet res in controversiis, isto *calumniante*, biennium. * de iis, qui falso omnia ti-

ment, propter timorem omnia pejora fingunt. ad Div. ix. 2. sed *calumniabar* ipse. &c. conf. *calumnia*. ibid. 7. nam quod antea *calumniatus* sum (sic enim cum Grævio legendum) indicabo malitiam meam.

Calx. Locus in circo, *calce* olim notatus, post erecta (Seuec. ep. 108.) ubi cursu exacto victor consistebat et præmium accipiebat. Plin. viii. 42. xxxv. 17. Salmas. ad Solin. p. 642. Lips. Lect. Ant. v. 10. unde formulæ hæc: Tusc. i. 8. Video *calcem*, ad quam cum sit decursum &c. Læl. 27. e carceribus ad *calcem* pervenire. Cato. 23. a carcere ad *calcem* revocare. Fr. Hortens. ap. Sen. l. c. quoniam sumus ab ipsa *calce* ejus interpellatione revocati. Unde patet falsum esse, quod putat Salmas. ad Solin. p. 642. *calcem* Circi esse generis masc. et a *calce* pedis simi: quia sit terminus cursus, Græcisque *κίρρα* dicitur.

Camara. Q. Fr. iii. 1. 1. tectum conclavis fornicibus suspensum, et arcuaturn. Vox Græca.

Campester. Harusp. R. 20. *campester* questus, est pecunia a candidatis accepta, a Campo Martio dicta, ubi magistratus creabantur. Cæc. 1. ludus *campester*, est exercitatio corporis, cujus plura genera erant, quibus juvenes in Campo Martio utebantur.

Campus. de Campo Martio simpliciter dicitur. v. c. de Nat. D. iii. 27. &c. Act. i. in Verr. 7. Or. ii. 20. * de quacunque re, quæ magnam facultatem alienjus rei præstat. Cæcin. 29. me ex campo æquitatis ad verborum angustias et omnes literarum angulos revocas &c.

Cancelli. Verr. iii. 59. *cancellos* alicui circumdare, dicimur, cum cavemus, ne quis pro libidine male facere possit, ducta dicendi ratione a bestiis, quibus *cancelli* circumdantur, ne effugere, aut nocere cuiquam possint. * Sext. 58. *cancelli* fori. septa. vid. Salmas. ad Hist. Aug. t. ii. p. 80.

Candidatorius. Att. i. 1.

Canephora. Verr. iv. 3. statum referentes speciem virginum sacerdotum Cereris, quæ in solemnibus Cereis binanistra ferebant, et inde Canephoræ dicebantur. vid. Spanhem. ad Callimach. Hymn. in Cerer.

Canesce. Per. 2. cum oratio jam canesceret, haberetque suam quandam maturitatem et quasi senectutem.

Canis. assecla. Att. vi. 3. Clodii *canis*. * de homine qui ad investigandas et odorandas res adhibetur. Verr. i. 48. multa canibus suis opus esse, quos circa se haberet. &c.

Cano. Verr. i. 20. Agr. ii. 26. Intus *canere*. proverbium in eos, qui omnia ad suam utilitatem referunt: ducta dicendi ratio a statua quadam, citharistæ speciem exhibente, qui intus caneret, hoc est non dextra manu uteretur, et ab exteriori parte chordas plectro percuteret, sed sinistra tantum ab interiori parte chordas carperet, atque ita totam cantionem perficeret. vid. Acon. ad Verr. i. 20. et Voss. ad Catull. p. 144. ubi explicatio loci Ciceroniani affertur ex ineditis Voleatii Gallicani expositionibus in Verrinas.

Cantharis, genus insecti venenati et mortiferi. ad Div. ix. 21. C. Carbo, accusante L. Crasso, *Cantharidas* summisce dicitur. Tusc. v. 40. mortem mittanti, magnum vero, dixit, effecisti, si *cantharidis* vim habuisti.

Cantherius. Nat. D. iii. 5. ad Div. ix. 18.

Canticum. ad Div. ix. 22. nosti *canticum*. Est locus e Comœdia aut tragedia. vid. Interpretes ad b. l. et in Cantor.

Cantilena. de notissimis et crebro usurpatis obsoletisque dictis, versibus, præceptis &c. Or. i. 23. *cantilena* e scholis; de vulgatis rhetorum præceptis. Att. i. 19. ut crebro mihi insurret Epicharmus *cantilenam* illam suam, &c. * de re, quæ fama et sermonibus hominum jactatur. fama. ad Div. xi. 20. Crede mihi, totam istam *cantilenam* ex hoc pendere, ut quam plurimum lucri faciant.

Cantio, incantatio. Brut. 60. idque veneficiis et *cantionibus* Titinnæ factum esse dicebat.

Cantor, histrio. Sext. 55. *cantorum* convicia. Tusc. iii. 19. *cantores* Euphronis. quo loco etiam interpretantur laudatores. vid. Salmas. ad Hist. Aug. t. ii. p. 493. 842. * hinc ducta ea ratio, cum *cantorem* alicujus rei dicunt, qui eam sæpe multumque, ut actores fabulis, decantat. Or. i. 55. Leguleius quidam, præco actionum, *cantor* formularum, anceps syllabarum.

Cantus. Orat. 18. Est etiam in dicendo quidam *cantus* obscurior. Or. i. 60. *cantus* remissiores, de pronuntiatione histrionis scenici.

Capax. Orat. 29. Ipse Demosthenes — non semper implet aures meas: ita sunt avidæ et *capaces*. h. e. quibus dicendo inprimisque amplificando satisfieri non facile potest.

Capedo et *Capeduncula*. vasculum ex eo genere, quo in sacris utebantur. Parad. 2. Nat. D. iii. 17.

Capessere. capere. Nat. D. ii. 47.

capessere pastum. * invenire. Div. i. 20. quærere te, neque corde posse *capessere*. e Poëta. * *capessere* rempublicam; est cum accedere ad republ. v. accedere, tum negotium quodcumque publicum suscipere et administrare. Att. i. 17. Sext. 6. auctoritas *capessenda* reipubl. exemplum quod sequi possunt, qui in republica versantur, negotia publica gerunt. * moveri ad locum, petere locum. Tusc. i. 18. superiora *capessere*, ascendere. Att. x. 9. *capessere* Melitam. Nat. D. ii. 45. omnes terræ partes medium locum *capessentes* nituntur æqualiter. * Phil. x. 9. initium libertatis *capessenda*. i. e. vindicandæ.

Capio. assumo, mihi comparo, consequor. Off. i. 18. consuetudo *capienda*, quod illustrat et vindicat Burm. ad Ovid. Art. A. ii. 346. Phil. iii. 11. patrium animum *capere*. Nat. D. ii. 56. *capere* Deorum cognitionem. Off. ii. 9. benevolentia *capitur* maxime &c. Phil. v. 18. sensum gloriæ *capere*. Quint. 31. *capere* misericordiam. i. e. misereri. * in sacris *capere* est deligere. Verr. ii. 51. *capere* sacerdotem. Nat. D. ii. 4. Vitio sibi tabernaculum *captum*. * in re pecuniaria, *capere* et bene et male dicitur, male tamen usitatus et sæpius. In bono sensu est Leg. ii. 19. in malo autem Verr. ii. 10. iii. 30. &c. unde Verr. iii. 40. adjicitur: per vim atque injuriam *capta* et conciliatæ pecuniæ. Fin. v. 25. atque ut reliqui fures earum rerum, quas *ceperunt*, signa commutant, &c. * decipere. Muren. 9. Jureconsulti est, cavere, ne sui consultores *capiantur*. cf. Acad. iv. 20. * Pison. 11. non *capiant* angustie pectoris tui tantam personam; quod paulo post interpretatur: sustinere. ad Div. ii. 6. nulla est gratia tanta, quam non vel *capere* animus meus in accipiendo, vel remunerando cumulandoque illustrare possit: i. e. intelligere et recte aestimare magnitudinem ejus. Sic interpretatur Burm. illud Quintil. Decl. 372. non est humilis pectoris, libertatem publicam *capere*. conf. Schwarz. ad Plin. Panegy. p. 286. b.

Capital. facinus, cui *capitis* pœna proposita est. Legg. ii. 8. extr. quamquam nostra editio ibi habet *capitale*: pro quo est ap. Plautum et alios *ἀρχαῖος capital*. neque id adeo apud Ciceronem displicet, quem videmus, ut moris erat, in legis formula archaisms pluribus usum esse. Sæpe autem in libris veteribus pro antiquo *capital* repositum esse a librariis *capitale*, dudum passim monuere, eamque vocem restituere viri docti. vid. Gron. ad Liv. xxiv. 37. Ten-

nul. ad Frontin. Stratag. iv. 6. 3. Modius ad Justin. ii. 7. et Viri docti ad Sillium xiii. 155. et ad Sueton. Calig. 24.

Capitalis, est quod ad caput pertinet, in quo caput agitur; quod quale sit, vid. in caput. Sic Verr. ii. 39. rei *capitalis* reus. ib. 28. reum *capitalium* questiones. Rabir. Perd. 9. admittere fraudem *capitalem*. * hinc res periculosae, *capitales*, dicuntur. Fin. iv. 12. hostis *capitalis* &c. * item perniciosae. Off. ii. 21. *capitalis* oratio. * acclerati etiam dicuntur *capitales*. Offic. iii. 21. *capitalis* Eteocles, vel potius Euripides &c. * *capitales* dicimus etiam ingeniosos. Q. Fr. ii. 13. Philistus dicitur, Siculus *capitalis* ille, creber, acutus, brevis &c. de qua vi hujus verbi v. Muret. Var. Lect. ii. 5.

Capas. receptaculum literarum et scriptionum. in Cæcil. 16. si te semel ad meas *capas* admisero.

Captatio. Partit. 23. disputandi prudentiam concertatio, *captatioque* verborum imitatio.

Captio, sophisma, genus disputandi, quo alterum decipimus, fraus. Fat. 13. omnes ejus generis *captiones* eodem modo refelluntur. Fin. ii. 6. *captiones* Dialecticæ. Acad. iv. 14. ab iis quæ clara sunt, quasi præstigiis quibusdam et *captionibus* depelli. ibid. 15. *captiones* discutere. Div. ii. 17. induitias vos in *captiones*, quas nunquam explicabit. * Att. x. 15. Servii consilio nihil expeditur. omnes *captiones* in omni sententia occurrunt, h. e. Servii consilium non mihi satisfacit. Atque omnia adeo consilia in hac causa hujusmodi sunt, ut rem non expediant, nullius consilii exitum invenimus, ut ep. anteq. dixerat. Nam quæcumque sententiam, quodcumque consilium capias, semper magna dubitatio relinquatur, semper multæ rationes occurrunt, quibus consilium delectum impugnari potest, semper periculi aliquid subest. Hæc est illius loci sententia; quam nec Manutius cepit, nec qui hunc locum in Lexico Fabr. interpretatus est; quorum uterque de Servio accipit; quasi ei, tamquam Jcto, omnes *captiones* in mentem veniant. Ceterum mentionem Jcti Ciceroni *captionum* verbum in memoriam relegisse facile concedo. nam Jcti cavent clientibus, ne ab adversariis capiantur. v. in *Capio* et *Captiuncula*. * ut fraus est pro damno, sic *captio*: si vera lectio, de quo dubitant quidam, qui malunt cautio. Att. v. 4. etsi pene præteriti, chartam tibi deesse, mea *captio* est; siquidem ejus inopia minus multa ad me scribis. Facile apparet sensum hunc esse: mihi fraudi, damno est, quod tibi charta deest,

quando ea res eo valet, ut breves literas accipiam. *Captos* dici, qui damnum accipiunt, jacturam faciunt, certum est: neque solum fraude aliorum hominum, sed quacunque ratione. Sic mente, membris, oculis *capti* dicuntur, qui earum rerum jacturam fecere. Et est *captio* sic ap. Plautum et alios, ut dudum Lexicographi docuerunt. Sic *captiosus* pro damnosus. Sed v. not.

Captiosus, ad decipiendum accommodatus, paratus. Acad. iv. 15. *captiones* interrogatio. Fin. i. 7. qua via *captiones* (sophismata) solvantur &c. Rose. Com. 10. o! *captionum* societatem! * periculosus, damnosus. Cæcin. 14. est *captionum* omnibus, rem ullam constitui ejusmodi. Brut. 52. quam *captionum* est populo!

Captiuncula. periculum, Att. xv. 7. Servius pacificator videtur obisse legationem, et omnes *captiunculas* pertimescere. Timidum fuisse Servium in bello civili, patet e x. 14. 15. Videtur autem verbum sumtum e jure. Jcti cum cavent clientibus, omni *captionis*, periculique generi occurrere student. Hinc pericula, quæ timebat et cavere cupiebat Servius, *captiuncula* eleganter dicuntur. v. *Captio*.

Capto, allieio. Inv. ii. 52. res nos emolumento *captat*. * quæro, aucupor, expecto. Inv. i. 31. inductio est oratio, quæ rebus non dubiis *captat* assensionem ejus, qui &c. ad Div. x. 23. Lepidus desperato adventu meo, quem non mediocriter *captabat*. * decipere. Acad. iv. 29. quid enim ad illum, qui te *captare* vult, utrum tacentem irretiat, an loquentem?

Caput, decretum philosophi. Acad. iv. 32. Ita nobis tacentibus ex uno Epicuri *capite*, altero vestro, perceptio et comprehensio tollitur. * summa. Verrin. iii. 35. de *capite* aliquid demere. ibid. i. 4. aliquot nominibus de *capite*, quantum commodum fuerit, frumenti detraxit. * quod est in quaque re principium et summum, plurimumve valet. Tusc. v. 34. se jure illo nigro, quod *caput* cæne erat, delectatum. Or. i. 33. *caput* est, — quamplurimum scribere. ibid. ii. 82. ad consilium dandum *caput* est. * auctor rei. Flacc. 18. *caput* est Græcorum concitandorum Heracles ille Temnites. Planc. 23. si quid sine *capite* manabit, et ejus auctor non exstet. * Sed inprimis hæc significatio et obvia et notanda est, cum *caput* dicitur pro hominis statu, libertatis et civitatis jure, atque adeo vita. Topie. 4. Si ea mulier testamentum fecit, quæ se *capite* nunquam dimisit, h. e. nunquam alicui nupsit, adeoque

montibus, est gens, quæ illum locum accolit, propter magnitudinem sonitus, sensu audiendi caret.

Catamitus, cinædus, scortum masculum. Phil. ii. 31.

Cataplus. Rab. Post. 14. classis, imprimis et h. etiam loco ea, quæ Alexandriam commeabat. vid. inpr. Salmas. de mod. usur. p. 357.

Cavea, locus ubi spectatores ludorum sedent. Cato. 14. magis delectatur, qui in prima *cavea*, quam qui in ultima spectat. cf. Leg. ii. 15. &c.

Caveo, de Jureconsultis dicitur, cum litigantibus aut aliquid contrahentibus, sive verbis, sive scripto, ostendunt, quomodo illis instruenda, resque contrahenda sit, ne causa cadant, aut incipiantur. Mur. 9. *caveo*, ne tui consultores decipiantur. illud. Servius hic nobiscum urbanam militiam respondendi, scribendi, *cavendi* secutus est. ad Div. iii. 1. de Valerio Jcto: melius ei *cavere* volo, quam ipse aliis solet. cf. Cæcin. 27. Or. i. 48. *hinc *cavere* dicuntur etiam 1) qui sibi satisfacere jubent in re aliqua. Brut. 5. nisi prius a te *cavero*, amplius eo nomine neminem petitarum. cf. Verr. ii. 23. Verr. i. 54. prædibus et prædiis populo *cavatum* est. 2) qui aliquid excipiunt in formula pactionis, aut conditionem aliquam paciscuntur. Verr. i. 11. viderunt in cautione, cum ita *caverent*, si post Kal. Jan. in consilium iretur. 3) qui alicui quacunque in re prospiciunt. Cluent. 59. cum HS. xxx scripta essent, pro HS. ccc, neque ei satis *cavatum* videretur; voluit, eum aliquid acceptum referre liberalitati. Leg. ii. 21. v. *Caute*. *prohibere lege, edicto. Verr. i. 43. cur hoc, cum in eodem genere sit, non *caves*.

Cavernæ navigii. Or. iii. 46. sunt latera cava. v. Serv. ad Virg. Æn. ii. 19. sed vulgo l. e. est carinas.

Cavillatio. Or. ii. 54. genus facetiarum in toto sermone fusum. Gr. *αἰγισία*, quali Socrates usus est, quod non fuit in singulis verbis aut dictis.

Cavillor, jocos. Nat. D. iii. 34. atque in eo etiam *cavillatus* est. Att. ii. 1. jam familiariter cum ipso *cavillor* etiam et jocos. *jocose perstringo. Qu. Fr. ii. 12. ejus prætextam risu sum *cavillatus*.

Cauponor. ex Ennio Off. i. 12. non *cauponantes* bellum, h. e. lucri causa gerentes.

Causa. res, de qua in judicio agitur, controversia forensis, questio finita, Gr. *ἰσθῆς*. s. ut Cicero definit: res, quæ habet in se controversiam, in dicendo positam, cum interpositione personarum certarum. Inv. i. 6. cf. Or. ii. 19.

Hinc, ubi res et *causa* junguntur, P. Manutius, rem de toto negotio in se considerato, *causam* de momentis temporum personarumque accedentibus recte capiebat. v. ad ep. 1. l. i. ad Div. p. 11. ed. Grav. hinc et, quid sit *causam* componere, scribere, v. c. Att. xv. 24. intelligi potest. Quod quamquam verum est, tamen est, ubi aliter Cicero. Tuse. i. 48. *causam* rebus a Diis immortalibus judicatam. Nam eo loco *causa* est questio infinita: sitne mors malum nec ne? res, quibus ea *causa* judicata est, sunt exempla hominum, quibus a Deo in beneficii loco mors concessa. Ceterum, quoniam in foro nulla potest esse controversia, sine interpositione personarum, propterea *causa* de quacunque controversia forensi dicitur. *Causæ* forenses autem sunt vel publicæ, in Cæcil. i. Or. iii. 20; vel privatæ, Inv. i. 3. Publicæ sunt, quæ non ad privatum hominem, sed ad universam rempublicam ejusque statum pertinent, quod scelera, de quibus agitur, ei aut directe nocent, ut peculatus, majestas, captæ pecuniæ &c. aut exemplo et periculo publicæ securitatis, ut parricidium &c. unde populus earum judicium lege lata ad se pertinere judicavit, ut aut a se judicaretur, aut, questionibus perpetuis constitutis, a Prætoribus, quibus eas obtigissent. vid. Lex Tabellaria Cassia. Privatæ autem dicuntur, in quibus privatorum commodum agitur, ut de testamentis et hereditatibus, possessionibus, &c. Ab his *causarum* generibus judicia etiam vel publica vel privata dicuntur, de quo suo loco. Neque vero solum de forensibus controversiis *causa* dicitur, sed de negotiis quibuscunque, imprimis in quibus personæ certæ interponuntur, ut Manil. 2. *causa* quæ sit videtis. ad Div. vi. 10. *causa* ea est. &c. *Causa* inferior et superior Brut. 8. est, quæ vincitur, et quæ vincit. Notanda porro tironibus hæc: Quint. 10. *Causæ* dictio, quæ et de reo, et de patrono ejus, h. l. de patrono dicitur, nam uterque *causam* dicit. v. Rose. Am. 5. ubi est de reo, et sic pluribus locis. Or. ii. 25. 30. quod *causam* facit, dicitur caput *causæ*, in quo tota *causa* versatur, s. ut aliis locis dicit, quod rem *causamque* continet. Mil. 22. quod in *causa* querendum est, i. e. in re et circumstantiis. Huc pertinet illud ad Div. i. 1. in *causa* hæc sunt: i. e. status *causæ* et negotii hic est. *Quia in *causis* eorum, quorum est, utilitas atque adeo interdum salus posita est, *causa* dicitur etiam, in quocunque alicujus utilitas versatur: das interesse. Or. i. 34. *causa*

imperii. Manil. 2. *causam* reip. ad me detulerunt, ad q. l. vjd. Grævius. Legg. iii. 4. Senator populi *causam* teneto. * Nat. D. i. l. 1. *Causam*, id est, principium philosophiæ esse inscientiam. v. Inscentia. * partes etiam dicuntur *causa*, propterea, quod suas quæque pars *causas* habet et affert, quare aliquid faciat, petat &c. Marcell. 1. in eadem *causa* esse &c. * conditio. Off. i. 31. alius in eadem *causa* non debet. cf. iii. 28. Agr. iii. 2. soluta sunt in meliore *causa*, quam obligata. * quod quis petit, contendit; quod, quicquid petitur, aut contenditur, certis de *causis* petitur et contenditur. Ligar. 11. *causas* apud te rogantium gratiosiores esse quam vultus. du sâhest mehr auf die Sachen, als auf die Personen. * de ratione justa et æqua quare aliquid fit, *causa* idonea. Verr. i. 8. cum *causa* accedere ad accusandum. Att. vii. 3. *causam* illa *causa* non habet. * pro eo, quod certa et idonea de *causa* fit. Quint. 15. omnes *causæ* et necessitudines veteres intercedebant; h. e. omnes *causæ* suppetebant, propter quas amici esse alteri debemus et solemus: alibi dixit, cum eo mihi sunt omnia. v. de hac phrasi Bronkh. ad Tib. iii. 3. ult. * prætextus. Dom. 5. in bona fortunæque locupletium per *causam* inopum—repentinos impetus comparares. * excusatio. Att. xi. 7. tuas *causas* nosco. ad Div. xvi. 19. accipio *causam*. Verr. i. 39. omen magis patribus, quam *causa* placuit. ibid. ii. 62. o! *causam* singularem! o! defensionem miseram. ad Div. viii. 8. de militibus—*causæque* cognoscantur, sc. propter quas mitti volunt. v. Gron. Sext. iv. 3. p. 273. sq. * *ahl. causa* præposita genitivo est. Or. i. 57.

Causidicus. Or. 9. qui Lysiam sequuntur, *causidicum* quendam sequuntur. h. e. qui nihil nisi causas in foro agat. Quo loco sane honeste dicitur, sed tamen cum contentu quodam. A patrone *causarum* alias distinguitur. v. Burm. ad Ovid. Am. i. 13. 21.

Causula. Opt. gen. dic. 4. Lysias parvarum rerum *causulas* scripsit.

Cautio. formula JCTi, quo cavetur alicui. v. Cavere. Or. 41. In juris scientia est persecutionum *cautionumque* præceptio. ad Div. vii. 18. *cautiones* vestræ. * Hinc est etiam formula pactionis in genere, quod ea is sibi cavet, qui pactionem facit. Verr. i. 11. nam ita in *cautione* esse viderunt, cum ita cavetur &c. * literarum obligatio, qua nobis a debitore cavemus. Dom. 50. *cautiones* fiebant pecuniarum. ad Div. vii. 14. *cautio* chirographi. v. Salmas. Mod.

Usur. p. 405. 422. * omnis res, qua nobis in quacunque re cavemus, ne quid fiat, quod factum nolumus. Sext. 7. hunc Pompeius omni *cautione*, fœdere, execratione devinxerat, nil contra me esse facturum. * Off. i. 14. habet res multas *cautiones*. h. e. in ea re multa cavenda et providenda sunt. * declinatio rei prudenter instituta. Tusc. iv. 6. a malis natura declinamus: quæ declinatio, si ratione fit, *cautio* appellatur. ad Div. xi. 21. quæ *cautionem* non habent, de iis non laboro: quæ provideri et caveri non possunt. * Flacc. 13. defendendi facilis est *cautio*, non solum latibulis occultorum locorum &c. * Att. v. 4. mea *cautio* hæc est. v. not.

Caute. Leg. ii. 21. Quid huc accessit e jure civili? Partitionis caput, scriptum *caute*, ut centum nummi deducerentur, sc. quia his verbis cavetur heredi a sacris: unde paullo post in eadem re pergit: quod si hoc, qui testamentum faciebat, *cavere* noluisse.

Cantor, qui alicui cavet. Sext. 7. *cantor* alieni periculi. In altero loco, quem hic laudat Nizolius, non est in optimis edd. *cantor*, sed *cantor*. v. *Cantor*. sic et Plautus dixit Epid. iii. 2.

Cautus. Muren. 11. *Cauti* Jureconsulti. sc. quia aliis cavent. v. Cavere. * tutus, minime periculosus. Cæciu. 4. quo mulieri pecunia esset *cautior*. h. e. ei magis de pecunia caveretur, tutiorque fieret. Rosc. Am. 20. in *cautior*em partem peccaret. * prudens. Qu. Fr. i. 4. *cautum* consilium.

Cedo. Mil. 23. *Cedere* legibus, est, sustinere æquo animo pœnam legibus constitutam. Sull. 25. *cedere* reipublicæ, est, aliquid ferre reipubl. causa. Ligar. 7. *cedere* auctoritati, est, parere consilio. ad Div. l. 1. Hortensii sententia *cedit* religioni de exercitu, b. e. Hortensius censet, non esse exercitum in Ægyptum mittendum, quod libris Sibyllinis ita videatur. Mil. 1. *cedere* tempori, est, ea non facere, quæ tempus fieri non sinit, aut quibus propter temporis rationem profici nil potest. Sull. 16. *Cedo* amicitia, est, ignosco propter amicitiam. v. not. ad Div. vi. 6. *Cedit* ambitiosus voluntatibus, est, facit, quæ volunt homines ambitionis causa. Offic. ii. 11. Cui exercitus nostri cesserunt, h. e. a quo victi sunt? v. quos laudat Dukerus ad Flor. i. 14. 2. ii. 6. 61. Cæciu. i. *Cedere* in causa, est, inferiorem discedere, vinci, causa cadere. Acad. iv. 30. *Cederet* scilicet, concederet, verum esse, quod dicitur. ad Div. vii. 3. pudori tamen malui famæque *cedere*, quam salutis meæ rationem ducere. h. e. ma-

hui consilere pudori et famæ, facere, quæ pudor et fama postulant. * *cedere* interdum est simpliciter pro abire, ut in illo *cedere* vita &c. Cato. 19. horis quidem cedunt et dies et menses et anni. de formula: *cedere* foro. v. Forum.

Celeber locus. Partit. 10. opponitur deserto. Arch. 3. urbs *celebris*, i. e. abundans incolis et frequens. Manil. 12. portus *celeberrimus*. Læl. 3. dies *celeberrimus*, dicitur, quo Africanus major a senatu, populo, sociis &c. domum deductus erat. ad Herenn. ii. 4. locus *celebris* an desertus. Sic edd. omnes: et sic aliquot locis libri Taciti, vid. quæ dixi ad A. ii. 88. Auræ ætatis scriptores masculinum semper habent *celeber*: et ubi quidam libri *celebris* edunt, alii tamen alterum habent.

Celebratio, confluxus hominum in locum aliquem. Sull. 26. Quæ domus? quæ *celebratio* quotidiana? * conventus hominum frequens. Offic. i. 4. hominum cætus et *celebrationes* obire.

Celebritas, conventus et confluxus hominum, item de loco, ubi frequentes convenire homines solent. Tusc. v. 3. totius Græciæ *celebritas*, de ludis Olympicis. ad Div. vii. 2. *celebritas* iudiciorum, i. e. in quibus fit concursus hominum. Offic. iiii. 1. in maxima *celebritate* atque in oculis civium vivimus. Leg. ii. 26. sublata etiam erat *celebritas* virorum et mulierum—habet enim luctum concursus hominum. de funeribus. * Off. ii. 13. si quis ab ineunte ætate *celebritatis* causam ac nominis habet. qui ab ineunte ætate certa de causa notus omnibus est.

Celebrare. Or. i. 1. *celebrare* artes, colere. Muren. 41. factum esse consulem, nuncii litteræque *celebrassent*. h. e. erebri nunciiliterque nunciassent. Sull. 9. quorum studio ac dignitate *celebrari* hoc iudicium vides, de advocatis, cum frequentes adsunt. Or. i. 45. senectuti *celebrandæ* perfrugium, dicitur res, qua efficitur, ut etiam senum ædes celebrentur adeuntium multitudine. Verr. i. 26. *Celebratur* omnium sermone lætitiæque convivium, cum omnes convivæ hilariter multisque sermonibus convivium peragunt. Prov. Cons. 9. *celebrantur* aures meæ novis nominibus gentium: i. e. sæpe audio nova nomina.

Celeripes. Att. ix. 7. Venit autem eo ipso die ille *celeripes*, quem Salvius dixerat.

Cella, ædes. Phil. ii. 8. *Cella* concordiæ. * locus, ubi conditur in usus futuros. v. c. frumentum, aut vinum. in Cæcil. 10. frumentum in *cellam*, est, quod provinciali magistratui a provin-

cialibus datur, unde cum suis panem habeat. v. cibaria.

Celsus. Or. i. 40. hæc ignorantem erectum et *celsum* vagari magna cum caterva toto foro. &c. de habitu hominis sibi valde confidentis. Sic et Liv. xxx. 32. extr. ubi v. Duker.

Censo, ad Div. ix. 2. tibi igitur hoc *censo*. Catil. iv. 6. pro credo, sine regimine. * Arch. 6. ex his studiis hæc quoque *censetur* oratio et facultas, i. e. aut, iudicatur, æstimatur, ut Budæus interpretatur ad Pandectas p. m. 16. quo sensu est etiam in Paradox. vi. 2. cf. Schwarz. ad Plin. Pan. p. 33. aut, in horum studiorum genere ponitur. * est etiam vocabulum proprium Senatorum, cum sententiam dicunt in Senatu. ad Div. xi. 20. si tibi videtur, agros eorum militum—his dandos *censetur* ab utrisque nobis. * *censere* est etiam in *censum* deferre apud censorem. Flacc. 32. in qua tribu prædia *censuisti*? ibid. si aliena *censendo* sua facere posset. Act. i. in Verr. 18. *censendi* causa. Flacc. 32. Sintne ista prædia *censui censendo*? h. e. an possint a nobis in *censum* deferri. In *censum* autem deferri possunt possessiones, quæ sunt mancipi et juris civilis. v. Cic. l. c. cf. Festus in *Censui censendo*. hinc, qui et nomen et rem apud *Censorem* deferret, *censeri* dicitur. v. c. Att. i. 18. Flacc. 32. * cum sec. *censeri* aliquid, ut l. c. mancipia, servos &c. aliena *censeri* &c.

Censor, inagistratus Rom. major, de quo cognoscas licet e l. iiii. de Legg. c. 3. Cluent. 46. Dom. 51. &c. Fin. ii. 10. quæ jam oratio non a philosopho aliquo, sed a *censore* opprimenda est. * Fuere etiam *Censores* in aliis oppidis, etiam provincialibus, qui *censum* agunt, ut ex eo tributum conferri possit et exigi: quorum mentio in Verrinis ii. 53.

Censorius. Agrar. i. 2. *Censoriæ* tabulæ, sunt libri, in quos nomina resque civium et notæ referuntur. Qu. Fr. i. l. c. 12. lex *censoria*. v. Ind. LL. de *Censoria* notione, notis *censoriis*, subscriptionibus v. suis locis. Or. ii. 90. *censorium* opus est dignum nota *censoria*. Sic est etiam ap. Gell. iv. 12. et Plin. H. N. xviii. 3. *censorium* probrum. pro nota *censoria* autem ap. Columell. xii. præf. et Sueton. Cæs. 41. ubi vid. Casaub.

Census. *Censoris* actio *censendi*. Sext. 47. *censu* prohibere, dicitur *Censor*, cum aliquem, quia civem esse non putat, bona sua in *censum* deferre non sinuit. Cluent. 48. cum in equitum *censu* Sacerdos prodissset: cum equites *censentur*. * tabulæ *censoriæ*. Arch. 5. *cen-*

nos. Coel. 32. *censum* pop. R. incendit. v. Gronov. Sest. iv. 1. hinc etiam bona in *censum* deferri dicuntur. * pro re familiari dici, notissimum est.

Census, a, um. civis Rom. Verr. i. 41. neque *census* esset. v. Ind. LL. in Lege Voconia. Nam ea significatio hujus verbi, cum is *census* dicitur *αὐτὸ ἰσχυρὸν*, qui *centum* millia aëris habet. v. Gron. Sest. iii. 16. ut *Classicus*, qui in prima classe *venetur*, cum etiam ceteri *censi* sint et *classici*, huc non pertinet, ut docuit Perizon. de Lege Voconia.

Centesimæ (int. partes sortis,) usuræ sunt, cum singuli asses in mensem solvantur pro centenis, unde fiunt duodecim in annum. Gronov. de Centes. et Unceis Usur. p. 481. 631. 632. inpr. de Sestert. iii. 13. Verr. iii. 70. *centesimis* binis fenerari. i. e. acceptis duobus assibus pro centenis in singulos menses. unde facile intelligi potest, quæ sint ternæ et quaternæ *centesimæ*. Attic. vi. 1. 2. ibid. 1. dico me *centesimas* ducturum. ibid. v. 21. *centesimæ* perpetuo fœnore ducuntur. rechnen, passiren lassen, de prætoris provinciali, apud quem quis *syngraphas* persequitur. ibid. vi. 2. *centesimæ* perpetuæ sunt, cum addiuntur quotannis sorti, sine anatocismo. Interpretatur ipse Cicero ibid. Scaptius *centesimis*, renovato NB. in singulis annos fœnore, contentus non esset. Is opponuntur ibidem: *centesimæ* renovatæ NB. quotannis: Sed *centesimis* ductis ex proxima quidem *syngrapha*, nec perpetuis, sed renovatis quotannis. vid. Gronov. Mantiss. Pec. Vet. p. 414. * *Centesimæ*, de quibus dictum, sunt vectigal privatum: ab his differt *centesima*, quæ est vectigal publicum. ad Brut. ep. 18. Obdurescunt quotidie magis boni viri ad vocem tributî: quod ex *centesima* collatum, impudenti census locupletum, in duarum legionum præmiis omne consumitur. Hæc *centesima* solvitur ex rebus venalibus et ærario militari inferitur. vid. Lips. Magnit. Rom. ii. 4. Gronov. Sest. iii. 13.

Centumviri. Cæcin. 24. sunt assessores iudicii *centumviralis*, de quo statim. Ad *centumviros*, est in iudicio *centumviri*.

Centumviralis. Cæcin. 18. *centumvirale* iudicium, dicebatur a numero iudicum rotunde enunciato. nam iudices erant omnino centum et quinque: cum ex singulis tribubus terni deligerentur. v. Festus in *Centumviralia* iudicia. Ad ejus iudicii notionem pertinebant causæ plurimæ, quas enumerat Cic. de Or. i. 38. sed imprimis hereditariæ. de eo iudicio extat elegans libellus Sibrandi

Tetardi Slecamæ recusus Halm an. 1725. quem vid. inpr. i. 6. ii. 5. et 8. quo capite de iis causis ad centumviros actis exponit distinctius, quarum ap. Ciceroneus est mentio, aliosque auctores latinos. hinc intelliges, quæ sint causæ *centumvirales* de Orat. i. 38.

Centuriæ. dicuntur partes populi aut exercitus. Nam cum populus a Servio in classes sex descriptus esset, cuique classi etiam certus numerus *centuriarum* attributus est. Neque centum præcise homines continet: nam ultima classis, in qua aliquot millia fuisse certum est, una *centuria* continetur. Sed *centuria* est cuiusque numeri aut multitudinis nomen, ut decuria; Brut. 67. *Centuriæ* panem ad consulatum defuere. &c. v. Comitibus *centuriatis*. ad Div. xi. 16. cum equitum *centurias* tenes, in quibus regnas, mitte ad Lupum nostrum, ut is nobis eas *centurias* conficiat. Erant duodeviginti equitum *centuriæ*, eoque ad classem primam pertinebant. *Centurias* equitum tenet, in iisque regnat, qui est apud eos gratiosus, in magna auctoritate constitutus, ut facile ejus suffragationem sequantur. Conficere autem *centurias* alicui, est, facere, ut eum renuncient. * Agrar. ii. 13. in comitatu et instrumento magistratus provincialis commemorantur tabernacula, *centuriæ*, supellex. Turnebus emendabat: tentorii. Grævius suspicabatur, intelligi *centurias* fabrum, neque tamen multum huic interpretationi tribuebat. Non liquet. * Campanos in *centurias* describit. v. *Centuriare*.

Centuriare. est, in *centurias* describere, ad *centurias* redigere homines, scil. ut militent. Att. xvi. 9. *Centuriat* Capuæ, dinumerat: jam jamque video bellum. Liv. xxii. 38. de peditibus dicit, de equitibus decuriare. ad Quir. p. Red. 5. cum *centuriari* homines vidissem &c. de Clodio, qui homines plebei, servos convocabat, in ordines describebat, ut pugnarent contra Ciceronem, si resistere legi et Romæ manere vellet.

Centuriatus, a, um, comitia *centuriata* sunt a Servio Tullii instituto, in quibus aut leges a magistratibus majoribus feruntur, aut magistratus majores, exceptis ædilibus curulibus, creantur. Dicuntur ita, quia populus per *centurias* suffragia fert ex ordine classium, deinde post prærogativam, de qua suo loco, in classibus ex ordine a Servio instituto, unde jure vocatæ dicuntur. Cur in *centuriatis* etiam tribuum mentio, iusfra, in Tributa Comitibus, docebitur.

Centuriatus. locus *centurionis*. Pis. 36. *centuriatus* palam venditos.

Cera, pro tabula, *cera* iuducta, *cercata*. Verr. i. 36. extrema *cera* nomen infimum in flagitiosa litura fecit. vid. inpr. Salmas. de Mod. Us. p. 463. 465. sq.

Cerarium. Verr. iii. 78. pecunia, quæ pro *cera* datur: ex omni pecunia, quam aratoribus sulvere debuisti, certis numinibus deductiones, fieri solebant: primum—deinde, pro nescio quo *cerario*.

Cerno. judicio, agnosco. Off. i. 20. magnus animus duabus rebus *cernitur*. Tusc. v. 8. quæ genere, non numero *cernerentur*. * refertur ad causam, propter quam aliquid facimus. Leg. i. 18. ubi est gratus, si non eum ipsum *cernunt* grati, cui referunt gratiam. * pugnare, contendere. ad Div. viii. 14. quamdiu civiliter *cernitur*, h. e. contenditur, non armis, sed iis modis, quibus cives inter se contendere decet, lege, iudicio &c. Off. i. 12. vitam *cernamus* utrique, i. e. pugnemus de vita. v. Perizon. ad Sanct. Minerv. p. 771. * *Cernere* hereditatem, est proprie, deliberare de hereditate, utrum eam velimus adire, nec ne: deinde significat id, quod hanc deliberationem fere sequitur, nempe, adire hereditatem. v. Perizon. l. c. cf. quæ contra Kusterum de hac formula disputat. ibid. p. 780. h.—795. et infra in Cretio. ad Div. ix. 14. Sinas me hanc quasi falsam hereditatem alienæ gloriæ *cernere*, h. e. adire. Att. xi. 2. eoque ipso die ex testamento *creti* hereditatem &c. * Leg. ii. 9. quibus Diis *creverint*, procurant: de baruspleibus, cum respondent, quibus Divis piaculum debeatur.

Certare. Catil. ii. 8. *certare* fructibus cum usuris, dicuntur, qui volunt usuras sortis acceptæ solvere redditibus prædiorum, atque id aut difficillime aut plane non efficiunt.

Certus. ad Div. i. 7. *certi* homines, quibus fides haberi, epistola recte committi potest. Rosc. Am. 16. *certum* patrem dicuntur habere, quorum matres castæ pudicæque fuere. Sic de Inv. l. 2. *certus* liberos, pater dicitur habere, cum castam uxorem habet. Quint. 3. *certus* pater familias, est diligens, attentus, rerum suarum curiosus, nam statim subiicit: una in re paullo minus consideratus. ut Verr. iii. 75. *certæ* rationes, opponuntur perturbatis, sine ordine scriptis, interpositis adeoque fide indignis. Rosc. Am. 19. *Certus* accusator, fide dignus, qui ita accusat, iis testibus, argumentis, ut fides ei haberi possit, adeoque sui muneris bene ge-

rens. Nam propterea fide dignus est, probatusque, quia eum intelligentem accusationis instruendæ, exercitatum, et munere suo recte fungentem scimus. Non hic reprehendus erat a Grævio Hotomannus. Ceterum vid. Græv. ad pr. Quint. 3. ad Div. ix. 19. * *Cæcin*. 4. *certum* jus non obtinere, h. e. causam justissimam. * Rosc. A. 16. *certum* crimen. * opponitur infinito. Or. ii. 10. *certum* genus questionis. Rosc. Com. 4. *certa* pecunia, cujus summa et magnitudo definita est. * fortis, confirmato animo. Att. x. 11. et qui ille *certiorem* me vult esse: ubi Popna substituebat fortiorem. v. Gron. in Stat. p. 415. Duker. ad Liv. x. 36.

Cervicula. Verr. iii. 19. *Cerviculam* jactare, gestus erat, quo Hortensius solebat uti, cum aliquid in oratione tractabat, in quo sibi placebat, cui confidebat plurimum. v. in Cervix.

Cervix. Orat. 18. in Hortensio reprehenditur mollitia *cervicum*, h. e. jactatio *cervicis*. (v. *Cervicula*) quæ esset nullum effeminatorumque hominum. Sic eversas *cervices* objicit Clitiphoni Syrus ap. Terent. Heaut. ii. 2. 131. homini molli et effeminato. Verr. iii. 59. qui crunt tantis *cervicibus*, h. e. tanta audacia et inopudentia.

Cerula. Att. xv. 14. miniata *cerula* tua pluribus locis notandæ sunt. ibid. xvi. 11. miniatule *cerula*. Scilicet veteres solebant ceram affigere locis librorum, de quibus quærere amplius volebant, aut quos reprehenderent, quod signare *cera* dicitur ap. Vitruv. ix. 3. v. Salmas. de Mod. Usur. p. 446. et ad Solin. p. 775.

Cerussatus, fucō oblitus. Pis. 11. *cerussate* buccæ.

Cessio. Leg. i. 3. *cessio* libera et otiosa, est, cum quis abit e patria sua sponte otii causa, aut legationis liberæ ergo. * *Cessio* in jure Top. 5. est, cum aliquis apud prætorem credit alieni rem mancipi, addicente ei cui tradita est prætor. vid. Boëth. ad Cic. l. c. qui sumit e Caio Inst. ii. 1. 6. ubi vid. Intt. Ceterum in jure *cessio* inprimis fit a debitoribus, qui, cum non sunt solvendi, creditoribus bona sua cedunt, ut iis satis fiat. vid. Salmas. de Mod. Usur. p. 600. et Intt. fragm. Caji in Schultingii Jurispr. Ante Justinianea.

Ceteri, æ, a, plur. Quint. 3. sane *ceterarum* rerum certus paterfamilias—una in re minus consideratus. Est elliptica locutio pro: in *ceterarum* rerum negotiis. vid. Hotomann. Obs. iv. 11. * Est etiam femininum genus in nominativo et ablativo ap. Ciceronem

obvium. Verr. i. 2. *cetera* audacia. Att. vi. 2. jam *cetera* jurisdictio. Petit. cons. 5. in *cetera* vita &c.

Chirographum. 1. est id, quod Græci *χρῆμα*, Latini manuū, (vid Salmas. Mod. Usur. p. 391.) nos eīna seīne Hand, appellamus. Phil. ii. 4. quo me teste convīces? an *chirographo*? at literæ sunt librarii manu. Att. ii. 20. non utar meo *chirographo*, neque signo. Nat. D. iii. 30. *chirographum* sex primorum imitatus est &c. 2. ipsum id, quod manu scriptum est, literæ manu nostra scriptæ. ad Div. x. 21. credidi *chirographis* ejus et affirmationi præsentis Laterensis. ibid. xii. 1. ejus etiam *chirographa* defendimus. &c. 3. genus cautionis, et id quidem distinctum a syngrapha. de syngrapha suo loco. *Chirographum* est cautio unius debitoris manu scripta, quales sunt hodie obligationes nostræ et literæ cambiales. de quo genere Salmasius l. c. sed hoc sensu ap. Ciceronem non reperi.

Chirurgia. Att. iv. 1. diæta curari incipio: *chirurgiæ* tædet. h. e. arinis, vi, nolumus uti.

Chlamydateus. Rabir. Posth. 10. L. Sulla imperator *chlamydateus*.

Chlamys. est vestis militaris, non omnium militum, sed Imperatoris et honoratorum, adeoque eadem, quam Romanis paludamentum, ut docuere Rubenius de lato clavo p. 29. seqq. p. 114. &c. Ferrar. de re Vestiaria p. ii. l. iii. pluribus capp. sed est tamen proprie vestis Græca, Imperatoribus propria; unde Græci scriptores, cum de paludamento Romanorum dicerent, hac voce usi sunt, et postea, cum Græca lingua Romæ notissima esset, hoc vocabulum etiam in latinam linguam tractum. Itaque cum de Romanis rebus sermo est, et *chlamydis* mentio fit, est ea vox ita, uti supra diximus accipienda: ceterum, quando de Græcis rebus, non vestem Romanam significat: sed Græcam a Romana militari differentem. Et sic est, quicquid contra disputet Ferrarius l. c. c. 4. pro Rab. Posth. 10. Rabirio objicitur usus vestis græcæ, qua privati ac. uterentur, h. e. pallii. Defendit eum Cicero exemplis Sullæ et L. Scipionis Asiatici, quorum uterque veste græca usus sit, alter etiam calceis græcis: Sullam *chlamydateum*, hunc autem non solum cum *chlamyde*, quod jam ipsum Græcum esset, sed cum crepidis etiam in Capitolio videre licere: quod essent hoc vestium, utut græcarum, genere,

aliquando usi, neque, cum usi essent, sermones hominibus dedisse. Hic est sensus illius loci. Sulla et Scipio usi sunt *chlamyde* et in statua habent *chlamydis* speciem, non Romanæ, h. e. paludamenti, hoc nihil ad rem: non enim vestis Romanæ usus, etiam alienus a consuetudine, reprehenditur, sed peregrinæ, græcæ: atque hoc ad defendendum Rabirium valet, qui apud Græcos, non Romæ, necessitatis causa, usus est veste græca. Hæ dubitationes et difficultates inde natæ sunt, quod sibi substituta consuetudine sunt verba, res similes, ratione usus, non eandem significantes; cum plebs non intelligat, verba linguarum, in hoc præsertim genere, sibi non satis respondere. ad Herenn. iv. 47. Citharædo tribuitur *chlamys* purpurea, coloribus variis intexta, et palla inaurata.

Choragium, est apparatus scenicus, atque adeo quicquid sumtus fit in ludis scenicis, quod qui faciunt *choragi* dicuntur. vid. nos ad Xenoph. Memor. iii. 4. Casaub. ad Sueton. Aug. c. 70. ut alios mittamus. hinc ad Herenn. iv. 48. eleganter: aut aliquod fragile falsæ *choragium* gloriæ comparetur, h. e. instrumentum falsæ gloriæ, omnia ea, quibus falsa gloria comparatur.

Choræus, trochæus. Or. 63.

Cibaria, quibus alimur. Rose. Am. 20. *Cibaria* (int. anserum) locantur. * *cibaria* dicuntur frumentum, quod magistratibus provincialibus eorumque legatis, quæstoribus &c. a provincialibus dabatur, quod et frumentum in cellam dicitur. v. Cella. Verrin. iii. 93. uberiora facta sunt *cibaria* caritate. Att. vi. 3. *Cibaria* præfecti. cf. ad Div. v. 20. Græci *cibaria* interpretantur *συνσίτην*, demensum Terentio dicitur, vid. Salmas. Mod. Usur. c. 4. p. 163.

Cibarius panis. Tusc. v. 34. est panis nigrior et vilior, qui servis dari solebat, ut ex Isidoro Orig. xx. 2. patet, quem et laudavit Davisius. Nonius autem c. 11. etiam suis temporibus *cibarium* neutro genere de hoc pane dictum tradit, quod olim de omni pane dicebatur. Eadem est adjectivi ratio, quod tamen citius quam substantivum de viliori pane dictum ex hoc Ciceronis loco intelligitur.

Cibus. Nat. D. ii. 55. animalis *cibus*, de aëre. Fin. v. 19. animi cultus erat ei quasi quidam humanitatis *cibus*. Elegans genus dicendi imitatus est Ovid. Rem. Am. 131. causa *cibusque* mali. Metam. vi. 480. *cibus* furoris.

Cito. Or. i. 56. erectum *cieri*, i. e. distribui. sed de erecto s. hereto cito infra in erectum dicemus. Ceterum ex hoc loco concidit tota Salmasii disputatio ad Solinum de voce citum, in illo. heretum citum. p. 891. Ex græco *νίω*, i. e. *παύω*, ad ambulandum provo- co, putat esse *cieri*, et hinc citare, ci- tus, pro celer. Sed in hoc citus pri- mam esse brevem. Ab alia origine esse citus pro divisus. Nam in ea pri- mam esse longam quod etiam videbat- tur Stephano et Burmanno ad Virg. *Æn.* viii. 642. ubi Donatus citæ in- terpretatus est divisæ. Esse autem a Græco verbo *σχίζω*, pro quo et *σχίζω* ut *σπίζω*, *σπίζω*. Pro *σχίζω* esse et *χίζω*, ut *σφαρίζω* et *σφαρίζω*. binc cio, unde her- etum citum, patrimonium divisum &c. Hæc quidam tamquam oracula secuti sunt. Ex loco nostro falsum esse apparet, citum in erectum citum esse a cio. est enim erectum *cieri*, non *ciri*. Veteres dicebant *cicio* et cio. ab illo citus brevi prima, ab hoc citus pri- ma longa, sed eadem vi. Sic in com- positis, ut poetæ docent latini, excitus et excitus, ab excicio, illud, hoc ab ex- cio. Utrumque est commotus, excita- tus, provocatus. Erectum *cieri* autem non est proprie dividere, sed cum er- ectum, h. e. ut infra demonstrabitur, bona, quæ ædibus v. e. paternis conti- nebantur et tamquam acerbantur, mo- vetur loco suo et dividitur, adeoque in alias aedes transit.

Cincinnus, Or. iii. 25. in *cincinnis* oratoris aut poetæ offendi, de ornamen- tis nimis et affectatis.

Cinnatus, Nat. D. ii. 5. stellæ *cinnatæ*.

Cinnus. Or. iii. 6. *cinnus* amborum. de genere dicendi medio, quod ita dici- tur, quia mixtum est e tenui et magni- fico. Est enim *cinnus*, ut Nonius tradi- dit, commistio plurimorum, unde eti- am potionis genus ex pluribus liquido- rum generibus mistum, quod Græci *κυνία*, qui a *κύνω*, miscere, vocatur, dicunt, apud eundem Nonium et Arno- bium *Cinnus* dicitur. Hinc Gatakerus *Miscellanea* s. *Adversaria* sua *Cinnus* inscripsit. v. not. l. c.

Circuitio. N. D. ii. 17. *circuitio*ne quadam Deos tollit barbari dicerent in- directe s. per indirectum. * in rhetoriciis quid sit, v. ad Herenn. iv. 32.

Circuitus. Or. iii. 51. *circuitus* ver- borum est periodus. cf. Or. 23. &c.

Circuitus, a, um. Cornel. i. *circuitus* rostris.

Circulari, Brut. 54. iudex *circulans*

est, qui in ipso iudicio, dum causa continua oratione agitur, surgit, et cum hominibus consistit, et circulos facit, colloquitur.

Circulator. ad Div. x. 32. *circulator* auctionum, est circumforaneus, qui cum scrutis et undique collectis mer- cibus fora obit, et congestas res aucti- onibus vendit. Eodem modo *circula- tores* dicuntur medici circumforanei. v. Salm. ad Solin. p. 739. a. G.

Circulus, conventus privatus homi- num colloquendi causa. Or. i. 34. quemcunque patremfamilias arripuis- setis ex aliquo *circulo*. ibid. 38. cum in *circulo* decipiare adversarii alicujus sti- pulatiuncula. Balb. 26. in conviviis ro- dunt, in *circulis* vellicant.

Circum. Quint. 6. pueros *circum* a- micos dimittit, v. Passerat. ad h. l. cf. Att. viii. 9. &c. Verr. i. 36. *circum* pe- des homines formosi et literati. de ser- vis, quia scil. in conviviis ad pedes stant.

Circumcidere, tollere. Fin. i. 13. *circumcidere* inanitate omni et errore.

Circumcursare. ad Div. vii. 1. ut nostras villulas obire et simul mecum lectica *circumcursare* posses.

Circumflare. Verr. iii. 41. ventis om- nibus invidiæ *circumflari*.

Circumfluere, abundare. Verr. iii. 4. rebus omnibus *circumfluere*. Læli. 15. omnibus copiis *circumfluere*. Att. ii. 21. *circumfluere* gloria.

Circumforaneus. Cluent. 14. phar- macopola *circumforaneus*. vid. Salmas. ad Solin. 739. Menagius Amcen. Jur. c. 35. Att. ii. 1. ære *circumforaneus* me obruerunt, i. e. ære alieno sub fœnore sumto. Ratio dicendi inde ducta est, quod pecunia omnis Romæ in foro tra- ctabatur, ubi apud argentarios deponi solebat a ditioribus, qui de mensa, raro de arca solvebant. vid. v. c. *Budæum* ad Pand. p. m. 196.

Circumjicio. complector. de Univ. 8. animus a medio profectus, extremi- tatem cæli a suprema regione rotun- do ambitu *circumjecit*. Div. ii. 28. quod anguis domi vectem *circumjectus* fuisset.

Circumire. Att. xiv. 21. *circumire* veteranos, se. rogandi causa. v. *circum*. cf. ad Div. x. 30. * Att. xiii. 20. qui se totius belli fluctibus *circumiri*, quam illum progredi maluit.

Circumlucio. Or. i. 38. *circumlucio*- num jura.

Circumplector, amplector. Phil. xiii. 5. Univers. 7. de hoc verbo v. Heins. et Burm. ad Virg. *Æn.* v. 312.

Circumplicare. Div. ii. 28. si anguis vectem *circumplectamur*.

Circumpotatio. Leg. ii. 24. Legibus omnis *circumpotatio* tollitur: est *ὑπερβολή* Græcorum, cœna funebria, siticinium.

Circumrodere. Att. iv. 5. dudum *circumrodere*, quod devorandum est.

Circumscribere, complecti paucis. Sext. 45. Sed genus universum brevi *circumscribi* et definiri potest. * coërcere. Mil. 33. Senatus, credo, prætorum cum *circumscriptis*.—an consules in prætorum coërcendo fortes fuissent? cf. Græv. ad Attic. vii. 9. * deiepere. Rosc. Com. 8. die nunc, te ab Roscio *circumscriptum* esse.

Circumscriptio. Orat. 66. *circumscripte* et numerose dicere. h. e. per periodos, nam opponitur *εἰς* incisæ et membratim dicere. * N. D. ii. 59. singulas res definimus, *circumscripteque* complectimur. v. *circumscribere* et *circumscriptus*.

Circumscriptio, fraus. Offic. iiii. 15. *circumscriptio* adolescentum. Flacc. 30. emiones falsas, prædiorum proseriptiones cum mulierculis, aperta *circumscriptio*ne fecisti. * circulus circa aliquid factus. Phil. viii. 8. nisi prius respondisset, quid facturus esset, quam ex ista *circumscriptio*ne excederet. * ambitus. Tusc. i. 20. cum totam terram intueri licebit, ejusque cum situm, formam, *circumscriptionem*, tum &c. Brut. 8. ipsa natura *circumscriptio*ne quadam verborum comprehendit concluditque sententiam. * de periodo est etiam Partit. 6.

Circumscriptus, brevis. Or. i. 42. *circumscripta* explicatio: est definitio. v. *circumscripte*. * e medio sublatus. Verr. i. 16. omni tempore Sullano ex accusatione *circumscripto*. Fin. iiii. 9. *circumscriptis* igitur sententiis, quas posui. Sic Græci utuntur verbo *ὑπερβαίνω*, de quo v. Wesseling. V. C. ad Diodor. pag. 51. unde haud dubie Latini sumere. * qui coërcetur. Phil. ii. 22. *circumscriptus* a Senatu Antonius. v. *circumscribere*.

Circumspectare. de providis et timidis, qui sæpe *circumspiciunt* omnia. Tusc. i. 30. *circumspectans* nostra vehitur oratio.

Circumspicere, querere. Verr. iiii. 90. non *circumspiciam*, non queram foris, sc. exempla, cum habeas iudices &c. * de his, qui nesciunt, quid agant, tamquam auxilii querendi causa, sæpe *circumspiciunt*. Rosc. Com. 14. *Circumspicit*, aestuat, negat nos &c. * de iis qui se nimis amant, sibi nimis placent. Rosc. Com. 2. usque eone te diligis et magnifice *circumspicias*? Ita se

circumspiciebat *Καία* apud Xenoph. Memor. Socr. ii. 1.

Circumsectio. Att. ii. 16. portorium *circumsectionis*.

Circumvenio. decipio. ad Div. v. 1. nunc video illum *circumventum*, me desertum. Rosc. Com. 9. quem per arbitrum *circumvenire* non posses &c.

Circus, est ædificium publicum in oblongam et ab altera parte rotundam formam, ab altera rectam extractum, in quo ludi equestres, qui inde *circenses* dicuntur, habebantur. Medius *Circus* diremtus erat spina, ad ejus extremitates, ubi flectebant aurigæ cursum, metæ collocatæ erant. Ab ea parte, a qua cursus initium fiebat, olim linea recta albo describebatur, intra quam ante signum datum equi cohiberentur, postea carceres perpetui constructi. *Circi* mentio sæpe apud Ciceronem, ut Mur. 34. 35. &c. *Circos* Romanos narrat et exhibet Donat. Rom. Vet. et Nov. iiii. 14. cf. de *circis* in primis Salmas. ad Solin. p. 635. seqq. disputantem: ut alios taceam.

Curium. genus vehiculi celerissimi et quidem biroti. Rosc. Am. 7. *Cisius* Ameriam pervolavit. cf. Phil. ii. 31. de hoc genere vide, quem collegit Sebeff. de Re Vehic. i. ii. c. 18.

Cista et *Cistella*. ad Herenn. i. 12. ea quæ alias sitella: ubi v. Pro *cistella* quidam libri *Cistula* habent. Codd. Lambin. sitella: quæ varietas etiam est ap. Liv. xxv. 3. ubi vid. Sigon. et Gronov.

Cistophorus, Dom. 20. Ut in Asia *cistophorum* flagitaret. Att. xi. 1. in *cistophoro* habeo ad HS. bis et vicies. Ejus porro mentio Att. ii. 6. 16. Est autem *Cistophorus* numus Græcus Asiaticus, qui nomen habet a *cista* mystica, quæ in hoc genere numerorum conspicitur. In altera etiam parte serpentes plerumque, vannus, caduceus, thyrsus, tæda, ferula &c. conspiciuntur. His rebus expressa sunt Orgiorum solemnia, quæ eudendis *cistophoris* occasionem dedisse probabile est. Signati autem et ante, quam sub Rom. potestatem venisset Asia, et cum provincia facta esset. Itaque et magistratum Rom. nomina multi præferunt. Novissimi, quos quidem habemus, Antonii Illviri nomen exhibent, vid. hæc et plura de hoc genere numi ap. Alex. Xaver. Panielum in Diss. de *Cistophoris*, Lugdun. ann. 1734. edita: qui etiam distinguit a *cistophoris* eos, in quibus *cista* mystica, non autem in altera parte reliqua Bacchica instrumenta reperiuntur. Quod ad pondus attinet, te-

tradrachmum fuit hoc numi genus. In eo vero errat Vir. Rev. uti jam in Act. Erud. Lat. a. 1736. mens. Jan. p. 8. monuimus, quod putat, *ναρφόρες* de numis tantum dici, sed *ναρφόρες* vel *ναρφόροι* de hominibus, cistam mysticam portantibus. Sic apud Demosthenem de Corona cap. 79. pro vulgata *ναρφόρες* in MS. Cod. Vindob. legi *ναρφόροι*. Verum est, *ναρφόροι*, nihili esse, et jam vidit Rubenius ad num. Asia recepta pag. 869. legendum esse *ναρφόροι*; quocum idem est *ναρφόρες*. Sed *ναρφόρες* de hominibus non dici, falsum est. Primo sic est apud Suidam, quem vid. in h. v. ad q. l. Kusterus etiam laudat Photii Lexicon ineditum, et Harpocrationis Codicem Morellianum. Deinde Cl. Gorius in Corpore Inscr. Donian. exhibuit formam *Cistophori Bellonæ Pulvinensis sacerdotis*: quam nos in Actis Erud. l. e. exhibendam curavimus.

Citare. Commovere. Tusc. iii. 11. isque motus aut boni aut mali opinione *citetur*. Sed Bentleius legendum putat: *excitetur*. *Verr. ii. 40. *citare* reum, non est, quod apud nos *citare*, h. e. edicere ut adsit aliquis, ut est Verr. ii. 38. sed *citantur* rei a Prætoris voce præconis, cum jam sunt in iudicio: *Citat* reum, non respondet. *Citat* accusatorem, *citatus* accusator M. Pacilius, nescio quo casu, non respondit, non affuit. Qui locus est perspicuus, et instar omnium. Nec aliquid efficiunt ea, quæ Menkenius in Obs. L. L. in h. v. pro contraria sententia dixit: ad quæ etiam respondimus in Act. Erud. an. 1746. *Verr. i. 7. *citati* iudices, eodem modo intelligendi.

Citatum. Att. xiv. 20. *citatum* scribere.

Citharædus. Mur. 13. ut aiunt in Græcis artificibus, eos aulædos esse, qui *citharadi* fieri non potuerint. &c. *Citharædum* a *citharista*, qui est Verr. i. 20. &c. ita distinguunt, ut ille sit, qui *citharam* pulset cum cantu suo, hic, qui sine cantu, quod etiam tradit discrete Diog. Laërt. iii. p. 239. ed. Casaub. Sed usus repugnat vel Ciceronis. Amphion Thebanus, nemo dubitat, quin *citharæ* modis accommodare vocem, et una canere, ita ut Orpheus, potuerit. Ita est in fabulis. Sed hunc tamen Cleero Div. ii. 64. init. *Citharistam* vocat. Non potueras igitur hoc ab initio, *Citharista*, dicere? Et sic etiam apud alios auctores Latinos et Græcos memini me observare. Idem visum Torrent. ad Sueton. Domit. 4.

Cito pro facile. Brut. 76. Torquatum

non tam *cito* rhetorem dixeris, quam *πολιτικόν*. ibid. neque aptiorem *cito* aliquem dixerim.

Civitis. Jus civile 1. opponitur naturali, adeoque et privatum et publicum jus complectitur. Sext. 42. nondum neque naturali, neque civili jure descripto. 2. opponitur juri publico. Verr. i. 42. Cornelia testamentaria, numaria, ceteræ complures, in quibus non jus novum aliquod populo constituitur, sed sancitur, ut quod semper malum facinus fuerit, ejus questio ad populum pertineat ex certo tempore. De jure vero civili, si quis novi quid constituit &c. Nam in hoc loco manifeste a jure civili renioventur causæ publicæ et questiones. Ex quo intelligitur, sensu Ciceroniano ne Criminalia quidem, quæ hodie vocantur, ad jus civile pertinere. Est enim civile jus nullum aliud, nisi privatum. Itaque lege de re aliqua, quæ ad civile jus pertinebat ante, lata, ut ejus questio in posterum ad populum pertineret, ea juris publici esse incipiebat. Ceterum etsi Justinianus de jure privato se in Institutis dictum proficitur l. i. tit. 1. tamen ex l. iv. tit. penult. intelligi potest, eum causas publicas et judicia publica ad jus privatum retulisse, itaque de his etiam in Pandectis agitur l. xlix. Sed adiciamus allum locum e Cicerone. Cæcin. 2. simul illud futurum arbitrati sunt, ut in hac causa non de improbitate Sext. Aebutii, sed de jure civili iudicium fieri videretur. Improbitas h. l. est vis, quam Aebutius Cæcinæ ejusque advocatis fecerat. Ea erat causa publica, in iudicio publico, ex lege de Vi armatis hominibus, disceptanda, adeoque juris publici: Iudicium autem de jure civili, est de possessione, quod est privatum. Ceterum ipsa definitio juris civilis Ciceroniana in Topicis c. 2. totum loc. quod diximus, confirmat. Jus civile est æquitas constituta iis, qui ejusdem civitatis sunt, ad res suas obtinendas. Partes ejus ibidem narrantur. c. 5. *de decreto prætoris. item de sententiis Jctorum in usu fori, cum opponitur legibus, ut Off. iii. 16. 17. de responsis Jctorum solis est Cæcin. 24. *Divin. in Cæcil. 5. Nam civibus cum sunt ereptæ pecuniæ, civili fere actione, et privato jure repetuntur. Civilis actio est, qua utitur civis non modo contra civem, sed quemcumque, a quo ei injuria facta est: ea autem est juris privati, non in omnibus causis, sed in pecuniariis ceterisque privatis. Sic Orat. i. 11. civiles controversiæ, sunt forenses, in causis privatis. *Or.

lib. 16. cum a re civili et a negotiis animi quodam judicio abhorrent, h. e. cum neque rempublicam capessere neque in foro versari vellent. ibid. 31. *civilis* scientia. ibid. i. 14. rerum *civilium* cognitio, est ea scientia, qua opus est ei, qui rempublicam capessere et in iudiciis versari cupit. Unde Invent. i. 5. *civilis* ratio, est ars, cujus in civitate magnus est usus. item Orat. 9. Oratio *civilis*, quæ aut in senatu, aut in concione, aut in iudiciis habetur ad *cives*, et de rebus *civilibus*, in qua negat obscuras abditasque sententias locum habere, reprehenditque Thucydidem, qui iis conciones refererit. * Milon. 13. quid enim odisset Clodium Milo, præter hoc odium *civile*, quo omnes improbos odimus. Odium *civile* est, quale impune erga *cives* exercere licet, remotum a vi et armis. Sic vis *civilis* est, qua uti possunt *cives* in possessionibus, cui opponitur vis vera. v. argumentum Or. pro Cæcina et in Vis. * Planc. 10. Minurnenses coloni, quod C. Marius ex *civili* errore, atque ex impiis manibus eripuerunt &c. h. e. cum *civis* *cives* fugeret in bello *civili*. * *Civilis* eleganter dicitur, qui æquo jure omnes *cives* secum esse patitur, neminem continet, nihil sibi præcipui arrogat, verbo, ita in omnibus rebus se præbet, ut, ceteros quoque *cives* esse, videatur meminisse. Nam qui aliter agit, homines liberos non putare dicitur, ut Verr. i. 47. Fin. v. 23. Cum sic hominis natura generata sit, ut habeat quiddam innatum quasi *civile* atque populare; quod Græci *πολιτικόν* vocant: quicquid agat quæque virtus, id a communitate, et ea, quam æquus, caritate atque societate humana non abhorrebit. &c. v. Casaub. ad Sueton. Aug. 51. Torrent. ad Cas. 75. Gronov. Obs. iv. 5. * ad Div. xi. 28. pro *civili* parte. i. e. quantum *civis* pro sua parte et potest et debet.

Civiliter. ad Div. viii. 14. quamdiu *civiliter* sine armis, cernitur; est de contentione sine armis, pertinentibus, quales esse in senatu solent, &c. fragm. ep. philosophiæ quidem præcepta noscenda, vivendum autem *civiliter*.

Civitas. Sext. 42. conventicula hominum, quæ postea *civitates* appellatæ sunt. Somn. Scip. 3. concilia cætasque hominum jure sociati, quæ *civitates* appellantur, &c. * pro urbe. Manil. 22. quæ *civitas* est in Asia. * pro jure *civitatis*. Arch. 4. *Civitas* data est Heraeleensibus.

Clam. Cæcin. 32. ab se illum aut vi, aut *clam*, aut præcario possedisse.

Clam possidere, ut Ulpianus definit, dicitur, qui furtive ingressus est possessionem, ignorante eo, quem sibi controversiam facturum suspicabatur, et, ne faceret, timebat, l. vi. Dig. de acquir. possess.

Clamator, rabula, opponitur oratori. Brut. 49. Ego ita de unoquoque dicam, ut intelligi possit, quem *clamatorem*, quem oratorem putem fuisse. cf. Orat. iii. 34.

Clamatorius, quædam editiones habent ad Qu. Fr. iii. 3. sed meliores legunt: declamatorio genere.

Clamor, de acclamatione plaudentium, Brut. 95. itaque Hortensius, utroque genere florens, *clamores* faciebat adolescens. Sic ad Qu. Fr. iii. 1. 3. *clamores* efficere.

Clamoens. ad Her. iii. 13. continuatio est orationis enunciantis acceleratione *clamoens*.

Clangor, sonus avis volantis. Tusc. ii. 10.

Clarare. Divin. i. 12. Jupiter excelsa *clarabat* sceptrum columina.

Claritas. Div. ii. 47. cum *claritate* mori.

Clarus. præstans, egregius. Fin. iii. 2. quasi belluari libris, si hoc verbo ita tam *clara* re utendum est, videbatur.

Classis. de partibus civium, in quas descripti a Servio census causa erant, dici passim, notum est. Sed hinc ducitur ea ratio, cum ad significandam hominum præstantiam et contra adhibetur. Sic *classici* autores dicuntur præstantissimi, quod ditissimi erant in prima classe, in qua qui erant, *κλεινὰ* *classici* dicebantur, ut Gellius docet. Huc pertinet illud Acad. iv. 23. qui mihi, cum illo collati, quintæ *classis* videntur. h. e. ultimæ. Nam sexta, in qua capite censi, non numerabatur: unde quinque *classium* apud auctores interdum mentio.

Claudicare oratio dicitur, cum numerosa non est, neque vineta, aut fluminis instar leniter procurrens, sed sæpe hiat et tamquam insistit. Or. iii. 51. Si quid in oratione nostra *claudicat*. Sic *claudicans* oratio est Orat. 51. 58. v. Claudere. * Nat. Deor. i. 38. tota res vacillat et *claudicat*; non bene procedit, infirma est. Off. i. 33. nec in ullo officio *claudicare*: discedere ab officio, deesse officio.

Claudere, pro *claudicare*, Or. 51. quid est cur *claudere* aut insistere orationem malint. Tusc. v. 8. beatam vitam etsi ex aliqua parte *clauderet*, tamen majore multo ex parte obtinere nomen suum.

Claudus. Pison. 28. *claudus*, quomodo aiunt, pilam retinere. proverbium in eos, qui, quæ a magistro audierunt, tenent, sed neque recte intelligunt, neque eo recte uti possunt. Nam *claudus* in pile ludo nil potest nisi pilam sibi traditam retinere, non ea ex regulis ludi uti, propterea quod currere celeriter non potest.

Clavicula. Nat. D. ii. 47. *claviculis* apprehendunt adminicula vites.

Claustrum. Muren. 8. cum ego tanto intervallo *claustra* nobilitatis refregissem.

Clausula. Or. iii. 46. *clausulas* atque interpuncta verborum animæ interclusio atque angustia spiritus attulerunt. * exitus fabulæ. Cael. 27. Mimi est jam exitus, non fabulæ: in quo cum *clausula* non invenitur, fugit aliquis e manibus, &c.

Clavus. Tusc. iv. 35. *clavo* *clavum* ejicere. * Verr. v. 21. Et ut hoc beneficium, quemadmodum diceret, trabali *clavo* figeret &c. * ad Att. v. 13. *clavum* movere. ubi vid.

Clepere, furari. Tusc. ii. 10. eum doctus Prometheus *clepsine* dolo.

Clepsydra. mensura temporis aquea. Or. iii. 34. at bene non clamator aliquis ad *clepsydram* latrare docuerat. v. Almeloveen. ad Quintil. xii. 6. et quos ibi laudat. Tusc. ii. extr. de disputante dicitur ad *clepsydram*.

Clitellæ. Att. v. 15. *clitellæ* bovi sunt impositæ. proverbium in eos, quibus aliquid negotii datur, cui administrando idonei non sunt. Clitellæ enim asinis imponuntur, non bubus.

Cludo. laudatur e Nat. D. ii. 39. sed ibi in Gron. est eludit. in Davis. alludit; neque *cludit* aptum est huic loco.

Clypeus. Orat. 71. *clypeum* dissolvere, dicitur in eos, qui res junctas et copulatas dissolvendo corrumpunt.

Coacervare. Agrar. ii. 25. *coacervare* agros.

Coacesco. Cato. 18. non omnis ætas vetustate *coacescit*.

Coactor, dicitur, qui in autionibus pecunias cogit, quæ ab emtoribus solvendæ sunt, et est fere argentarius. Cluent. 64. nostri: Cassirer. v. Salmas. de Usuris c. 17. p. 497. et Græv. ad b. l. Sed et dicitur de omnibus, qui in quocumque negotio cogendæ pecuniæ ministri sunt. v. Manut. ad h. l. Sic Rabir. Post. 11. utrum accessionem decumæ, ut nostri facere *coactores* solent, sunt ministri publicanorum, qui decumæ exigunt.

Coactus. Cæciu. 11. 12. *coacti* homines et armati. est verbum interdicti. c.

13. 21. et significat *coactus* ad vim faciendam.

Coedificare. Att. xiii. 33. campum Martium *coedificari*. Partit. or. 10. locus *coedificatus* opponitur vasto.

Coæquare. Verr. iii. 41. omnia ad libidinem suam *coæquare*: h. e. summos et infimos, sacra et profana eodem modo pro libidine tractare, nulli parcere &c.

Coævus laudant e Vatin. 13. Sed meliores Codd. et edd. habent coquos, quod est rectum. *Coævus* non est usitata bono scriptori vox.

Coagmentare. Phil. vii. 7. *coagmentare* pacem. Brut. 17. *coagmentare* verba, est apte collocare et vincere. Unde Or. iii. 43. *coagmentatus* concursus verborum, opponitur hiuleo. * e partibus diversis compositus. Tusc. l. 29. nihil est in animis *coagmentatum*. h. e. liberi sunt animi a concretionem, nihil est in his mixtum, ut aliis locis dicit.

Coactio, Verr. iii. 81. Crimen est ex *coactione* annonæ atque aestimationis. Non crimini datur Verri aestimasse frumentum, et pro frumento pecuniam accepisse, sed nimis magnam pecuniam pro frumento coegisse.

Coculus. Att. xiii. 52. bene *coculus* et conditus sermo.

Codex. Rosc. Com. 1. Simpliciter dicitur pro tabulis acceptorum et expensorum.

Codicilli. ad Div. vi. 18. statim quæsi a Balbo per *codicillos*. Qu. Fr. ii. 11. epistolam hanc convicio efflagitarunt *codicilli* tui. Sunt autem *codicilli* codices cerati minoris formæ, in quibus testatores voluntatem sine ulla solennitate, quæ in testamentis faciendis adhibetur, declarant, item in quibus epistolæ scribuntur: unde pro epistolis in hujusmodi tabulis scriptis, et pro voluntate mortui hoc modo declarata ponuntur. v. Salmas. de mod. Usur. c. 10. p. 419. cf. inprimis Manut. ad Cic. epp. ad Qu. fr. l. c.

Celestis. Phil. v. 11. legiones divinarum et *celestes*: quæ rem optime et e republica gesserunt. v. Heins. ad Vell. li. 24. 3. qui e memoria laudavit Verrius pro Philippicis.

Caelum. Att. li. 9. 19. 20. in *caelo* esse. h. e. vehementer laudari. ibid. xvi. 6. in *caelum* ferri. ibid. li. 1. digito se *caelum* putant attingere: h. e. se beatissimos putant. Phil. li. 42. de *caelo* detraxisti collegam: fecisti, ut esset dissimilis sui, ut paullo post dicit, adeoque laudem partem auitteret. ibid. 44. gloria quam vix *caelo* capi posse vide-

atur: i. e. immensa. Nat. D. ii. 24. in *caelum* tollere: pro consecrare. * pro aëre. Acad. iv. 26. eodem *caelo*. Nempe aëris vis in fundendo aëre, ut aquæ. Plin. xxxiv. 9. æs omne frigore magno melius funditur. * Div. i. 43. *caelum* discessisse. ibid. ii. 28. *caeli* discessus. Genus ostenti. Etiam in sacris libris est *ἀγαρὸν ἀνέχθηναι* Matth. iii. 26. *ἀνέχθηναι ἀνέχθηναι* Marc. i. 10. &c. Pro eo Liv. xxii. 1. *caelum* findi. v. Plin. ii. 26. et ibi Hard. Heins. ad Ovid. Fast. iii. 371.

Coemptio. Flacc. 34. Or. i. 56. Mur. 12. genus matrimonii ineundi, s. ritus qua in viri manus femine conveniebant. de quo multa scriptores de nuptiis, Brissonus et alii. Illud certum est, emtionem quandam imaginariam in hac *coemptione* intervenisse, qualis autem fuerit, et quibus verbis et ritibus peracta sit, non satis certo constat. Formulas verborum in ea re usitatas ex Ulpiani Institutis dat Boëthius. Top. c. 3. * Ab hac autem *coemptione* plane diversa est ea, de qua Muren. 12. senes ad *coemptions* faciendas. Hoc enim genus comparatum erat ad sacra intermenda, ut Cicero ait. Nempe, ut primus vere demonstravit J. Fr. Gronovius, heres, qui hereditatem sine sacris habere cupiebat, eam vendebat seni per æs et libram, venditione imaginaria. Hæc res hanc vim habebat, ut quoniam senex bona haberet, nun ut hereditatem, sed ut emta, bona ea libera sacris essent. Ut autem redderet senex domino hereditatem facta emtionis, stipulatione cavebatur. v. hæc latius disputantem Gronov. de Sest. iv. 7. Cave autem hos senes confundas cum seuius *coemtionibus*, ut sæpe ductissimi viri fecere.

Coemtionalis. ad Div. vii. 29. senes *coemtionales*, sunt servi, qui singuli propter senectutem pretium nullum inveniunt, juncti autem aliquot, ut ducit Gronov. de Sestert. iv. 9.

Cœnaculum. est pars altius domus. Gr. *ἐσθία*. Agr. ii. 35. *Ruma cœnaculis* suspensa atque sublata: Es siind hobe Hæuser von vielen Etageu darinnen. vid. Turneb. ad h. l. in his habitabant fere pauperes; unde jocus apud Plaut. Amphitr. iii. 1. 3. ubi histrio Jovis personam sustinens. in superiori qui habito *cœnaculo*. ubi v. Intt. et Fabr. Lex. * Gruterus non improbabat lectionem *cœnaculo* pro scena, ad Herenn. i. 14. quæ in Codd. nonnullis Gruterianis fuit, et in Lipsiensibus quoque et Winkleriano reperitur. Verba hæc sunt: Mimis quidam Ac-

cium poetam nominatim compellavit (h. e. perstrinxit: v. compellare) in scena, pro qua est, ut dixi, in Codd. plerisque *cœnaculo*.

Cœnum. convicii genus. Sext. 11. Dom. 18. Att. ii. 21. Pompeius oblitus *cœni*. Cœo. ad Div. v. 19. Phil. ii. 10. *cœnare* societatem. Sen. p. R. 7. cum hoc tu *cœnare*, sc. societatem de re mala. cf. Cluent. 54. Si quis *cœnasset*, sc. ob rem malam.

Capi, instituo, decerno. Verr. ii. 38. *capi* vendere, et vendidisset &c.

Coëlator. Leg. iii. 4. pro curator antiquæ. Male laudat Nizolius *coëlatorius*; quæ vox nihili est. Ibidem est *coëlarare* pro curare.

Coerceo, complector, contineo. Nat. D. ii. 22. omnia complexu suo *coerceat* et continet.

Catus, de conventu judicum, vulgo sessionem dicunt. Herenn. iv. 36. si primo *catu* condemnassetis.

Cogere. seq. ut Verr. iii. 16. *cogitur*, ut decernat. * exigere. Att. i. 12. *cogere* pecunias. * de Fin. iii. 2. dum senatus *cogetur*. Phil. i. 5. acerbe in senatum *cogebat* sc. minis, pignoribus captis &c. * Or. ii. 29. *Cogi* dicuntur, quos commovendis *ἀδύνατος* orator adducit, quo vult. * Nat. D. iii. 13. *cogi* potest, h. e. effici, concludi. * Or. ii. 33. Se jus civile quod nunc diffusum et dissipatum esset, in certa genera *coacturum*. * de periodo eleganter Or. 68. ne infuiste feratur, sed—numero *coactis* debet insistere (oratio.)

Cogitare. Att. x. 10. contra alicujus rationes *cogitare*. ibid. xiv. 13. Si amabiliter in me *cogitare* vis. Agr. ii. 24. *cogitare* cum animis potestis.

Cogitatio, spes. Deiot. 2. venerunt non sine aliqua spe et *cogitatione*. * Tusc. iv. 11. *cogitatione* inter se differunt, re quidem copulata sunt, pro quo barbari philosophi, idea, abstractione, præcisione, non autem extramentem. * Rosc. Am. 24. malæ *cogitationes*, bases Gewissen. * Commentatius oratoris. Or. i. 33. 34. in quotidianis *cogitationibus*. MSS. et Edd. Vett. *concentrationibus*: unde Manutius fecit *commentationibus*, Pearceius *exercitationibus*: sed præter rem. *Cogitationes* et *concentrationes* sæpe confunduntur a librariis. vid. v. e. Gruter. et i. Gronov. ad Auct. ad Her. iii. 16. *Cogitationes* autem quare non pro *commentationibus* dici possint, non video, cum *cogitare* et meditari pro *exercitatione* uti dicatur. c. 61. meditandum perfecit Demosthenes, &c. h. e. *exercitatione*. Sic meditatio belli est.

præparatio ad bellum. Eodem fere sensu *cogitatio* est apud Vitruvium. Hæc ex prolusione de libris Cic. de Oratore a. 1736. edita, in qua obiter Pearceanas quasdam conjecturas rejecimus. Livius xxxv. 28. clare *cogitationes* vocat exercitationes Philopœmenis in comparando usu militaris rei, quoad animo peraguntur.

Cognatio. Div. ii. 14. 15. naturæ *cognatio*, est *συγγένεια* Philosophorum. v. Ind. Gr. *συγγένεια*. * ibid. 69. qua natural *cognatione* thesaurus cum somniis jungitur. * conjunctio, cum unum implicatum est alteri, ut sine eo consistere satis non possit. Arch. 1. studia humanitatis quadam *cognatione* inter se continentur. * Div. i. 30. Deorum *cognatione* teneri. * elegans illud est Sull. 20. numquam sibi *cognitionem* cum prædis esse existimavit suis: h. e. numquam ita amavit prædia sua, ut ea nollet vendere, si res postularet. Melius hæc intelligit ex Catil. ii. 8.

Cognatus. Or. iii. 51. *Cognatum* mentibus nostris, est res natura menti humanæ ita conveniens, ut ea moveatur, inter quam adeo et mentem nostram est quædam *συγγένεια*.

Cognitio. ad Capitonem l. xvi. ad Att. ep. 16. Consulibus *cognitionem* dedit. h. e. *cognitionis* genus illud, quod juri ordinario, h. e. questioni, opponitur, quæ fit ex legibus per certos magistratus. Nam *cognitio* fit extra ordinem ab eo, qui extra ordinem constitutus est, ut rem cognoscat, ut docent Salmas. de mod. Usur. c. iii. p. 111. sqq. et Græv. in Animadv. ad Sigon. de Judic. ii. 4. Cæterum, cum *cognoscere* etiam dicatur de ordinario jure, quod nemo in dubium vocare potest, aut vocavit, non video, quare non et *cognitio* proprie sit communis ordinariis et extraordinariis causis, et abusu demum sit, et per ellipsin quandam, ad extraordinarias traducta. Sic Suet. Claud. 12. *cognitionibus* magistratuum tamquam consiliarius interfuit. cf. Tib. 33. item apud ipsum Cic. Brut. 22. cum dies *cognitionis* esset, pro die judicii et ejus quidem ordinarii. Verr. ii. 25. de judicio de falso: ne qua ipsius *cognitio*, absente illo, de existimatione ejus constitueretur. Sic et *cognoscere* interdum simpliciter de causa extraordinaria dicitur, ut Verr. ii. 13. se *cogniturum* &c. de rebus extraordinariis accipe etiam Agr. ii. 22. *cognitionem* agrorum, h. e. de agris: et ibid. 21. *cognitionem* decemvirum. * notio, Leg. ii. 19. quod positum est in una *cognitione*, id in infinita dispartiantur. * notitia, Nat.

D. i. 17. innatæ *cognitiones* Deorum.

Cognitor, 1) est, qui nobis testis est, esse nos eos, quos dicimus esse, et confirmat nos sibi *cognitos* esse. Verr. i. 5. civem Romanum, qui *cognitores* honestos daret, sublatum esse in crucem. Verr. v. 65. *cognitorem* locupletem dare. ibid. non semper cum *cognitoribus* esse possunt. Jam 2) quia hujusmodi homines sunt ei, cujus *cognitores* sunt, auctores et defensores, *cognitores* etiam dicuntur auctores et defensores. Sic Cat. iv. 5. auctor et *cognitor* sententiæ, dicitur, qui se ejus sententiæ proficitur auctorem. In Cæcil. 4. *cognitorem* juris sui. Harusp. Resp. 21. cum in me *cognitorem* illarum rerum omnium, illa flamma illorum temporum conjiciebatur. res illæ sunt, ut ex contextu patet, auctoritas senatus, consensio bonorum, status Italiæ. harum rerum et auctor et defensor Cicero fuerat in consulatu. In Cæcil. 4. me *cognitorem* juris sui &c. Hinc 3) inprimis *cognitor* dicitur, qui præsentis causam in controversia civili agit, quemadmodum absentis procurator. Verr. ii. 43. *cognitorem* adscribit Sthenio. i. e. adscribit in litteris publ. quis *cognitor* Sthenii fuerit, quis ejus causam egerit. Cæcin. 5. *cognitor* viduarum. Rosc. Com. 11. me *cognitorem* dedisti. vide de hoc verbo accuratissime disputantem J. Fr. Gronov. de Sest. iv. 3. 4. Verr. iii. 34. *Æschrio* et *Docimus* mariti *Pippæ* et *Tertiæ* quibuscum rem *Verres* habebat, bona cum maritorum pace, qui uxorum nomine conduxerant decumas quarundam civitatum, *cognitores* uxorum dicuntur. Veniunt *Herbitam* duo *Prætoris æmuli* non molesti, muliercularum teterimarum improbiissimi *cognitores*: incipiunt postulare, poscere, minari. Apertum est *cognitores* dici, quia uxorum res agebant, earumque nomine decumas exigebant, adeoque *cognitorem* dici etiam, ejus opera in rebus nostris quibuscunque utimur. Eodem modo ibid. 60. *Apronius cognitor* *Verris* dicitur, quia, quas decumas redemerat, *Verris* redemerat, et ejus nomine exigebat.

Cognitus. Brut. 25. homo per se *cognitus*, opponitur nobili, qui propter majores nobiles notum nomen habet: homo novus.

Cognominatus. Part. 15. *cognominata* verba. Sed *Brutus* corrigat *coagmentata*.

Cognoscere. ad Div. i. 9. fidem *cognosce* hominum non ita magna mercede; idem quod spectare, ut *cognitus* idem est, qui spectatus. v. spect. * Verr. i. 5. cum cum *Syracusis* amplius centum cives Rom. *cognoscerent*, h. e. di-

cerent, se scire, qui sit, eumque esse, quem se dicat. cf. v. 59. v. *Cognitor*. u. 1. * Or. ii. 41. *cognoscere* artem, pro agnoscere, sentire artem esse adhibitam. * ad Her. iv. 18. qui privatus intolerabili superbia fuerit, eum commodum et sui *cognoscentem* videre in potestate quis speret?

Cohærentia. Nat. D. ii. 62. ad mundi *coherentiam* pertinent, sc. quod sine iis mundus consistere non potest.

Cohære, consistere. Tusc. v. 28. virtutes sine beata vita *coherere* non possunt, nec sine virtute vita beata. Har. Resp. 27. si undique fulciamus, *coherēbunt*. * Tusc. iii. 25. fulciendi sunt, qui ruunt, nec possunt *coherere* propter magnitudinem ægritudinis. sæpe sic *coherere* est ap. Cic. pro eo est junctum esse N. D. ii. 28. * Leg. i. 8. alia quibus *coherērent* homines: partes quibus constant. * Cæcin. 18. sermo familiaris et quotidianus non *coherēbit*. Cæcl. 7. vix *coherēbat* oratio. h. e. vix sibi constabat. * Or. iii. 43. *coherens* oratio, quæ oritur e compositione apta verborum: opponitur hiulæ.

Cohibere. ad Div. iv. 5. Vis ne tu te *cohibere*. i. e. moderari animi commotionem, v. e. dolorem, impetum. conf. Marc. 3. Tusc. iv. 18. Phil. iii. 2. Tusc. iii. 25. * *complecti*. Nat. ii. 13. omnes naturas *cohibet* et continet. * *avertere*. Verr. iv. 45. oculos ab aliqua re *cohibere*. * *sustinere*. N. D. i. 1. *cohibere* assensionem. * Cæcl. 5. ad *cohibendum* brachium toga, i. e. tegendum, occultandum.

Cohibitio, interdictio, ex Verr. iii. 14. habetur e vett. edd. in Nizoliano Lexico: sed recentiores edd. habent prohibitio.

Cohorrere. Orat. iii. 9. medicis dicuntur, qui frigore febrili infestantur. nam horror quoque sic dicitur, et in genere, cum frigus nos invadit, quod per totum corpus dicitur, ut fit in terroribus magnis et subitis. v. Duker. ad Florum ii. 6. 14.

Cohors. Qu. Fr. i. 1. 4. Verr. ii. 4. ad Att. vii. 2. *cohors* prætoris, sc. provincialis, sunt comites ejus, præfecti, scribæ, medici, accensi, haruspices, præcones. l. c. 10. In re militari autem *cohors* prætoria aliam vim habet, ut Cat. ii. 10. est enim cohors, quæ ad custodiam corporis prætori s. imperatori attributa est.

Cohortari. Att. xii. 21. pro confirmare vacillantem et labeutem. v. Græv. ad h. l.

Coitio. Qu. fr. ii. 15. *coitio* Memmii. ibid. iii. 1. 5. in candidatorum consula-

rium *coitione*. Hæc est illa *coitio*, propter quam de ambitu condemnatus exulavit Memmius. ad Div. xiii. 1. Est enim *coitio*, cum homines congregantur rei malæ perficiendæ, tamquam tributum corrupendarum, causa. cf. Harusp. R. 26. et Att. ii. 18. est *coitio* candidatorum. Sed locus est dubius.

Colei. ad Div. ix. 22. testiculi. Nam sic est ap. Petron. 44. ubi vid. Scheff. *Colei* autem erat et nomen familie Lanuvinæ: unde *Colei* Lanuvini honeste dicebantur, turpiter autem Cliternini. nam ibi nulla familia *Coleorum*, ut iis memoratis ad aliud potius obscœnum vocabulum alludi videretur, ut ad *αλω-εργίδα*, aut simile.

Colere. Att. xiii. 30. a te *colendus* est. Istæ autem *αλωνίαι* non longum absunt a scelere. ad Div. vi. 12. amor *cultus* a te diligentissime. * Leg. ii. 16. de ritibus patriis *colantur*. Sic Virg. de more. * N. D. i. 41. Dii dicuntur *colere* homines, i. e. iis consulere, benefacere. ubi v. Dav.

Collatio, comparatio. Fin. iv. 27. *collatio* igitur ista te nihil juvat. * *Con- gestio*, collectio. Tusc. iv. 38. extr. cum philosophia ex *collatione* rationum constet. * Fin. iii. 10. notiones sunt rationis *collatione*, i. e. analogia, ut est ap. Senec. ep. 120. Diogenes Laërt. in Zen. *απ' ἀναλογίας* dicit, ejusque exempla ponit Tityon et Pygmæum: ille fit augendo, hic minuendo *απ' ἀναλογίας*. * in re militari *collatio* est ipsum prælium, Or. i. 48. * concessio et attributio. Fr. in Tog. concessione petitorum et *collatione* centuriarum prætorem factum. v. Gruch. de Com. i. 4.

Collatatus. Or. 56. *collatata* oratio, opponitur tenui, brevi, s. angustæ.

Collatus. Att. xiii. 12. res ad me sine controversia *collata* est, i. e. redacta. Div. ii. 55. castra castris *collata* esse, i. e. opposita.

Collecta. Gr. *ἱεμς*. Or. ii. 57. collectam exigere.

Collectio. Brut. 88. Attulerat duas res, quas nemo alius: partitiones, de quibus dicturus esset, et *collectiones*, memor et quæ essent dicta contra, et quæ ipse dixisset: sunt *ἀνασφαλαίσεις*.

Collectivus. ad Div. vii. 3. miles tiro et *collectivus*, h. e. non dilectus, sed raptim et promiscue coactus.

Collegium. Sen. p. R. 13. servos simulatione *collegiorum* nominatim esse conscriptos. *Collegia* erant, ex instituto Numæ Pompilii, sodalitates plebis, in quas ea descripta erat, de quibus v. Sigon. A. J. C. R. ii. 12. et Manut. ad Or. pro Sextio 15. ubi eorundem *col-*

legiorum mentio. Sed deinde etiam de honestioribus dicitur, ut *Collegium* Consulum, Prætorum &c. Frag. Corn. 1. Tot sunt Cornelii, ut jam etiam *collegium* constitutum sit. ad Div. viii. 12. *collegium* tentavit, i. e. *collegam*.

Colligare. Phil. xi. 11. *colligavimus* Brutum in Græcia. * Or. 34. uno libro *colligavit*. * Nat. D. 1.4. omnes inter se apte *colligataque* videntur.

Colligatio, conjunctio. Off. i. 17. arctior *colligatio* est societatis propinquorum. * Div. i. 56. *colligatio* causarum. Fat. 14. omnia naturali *colligatione* fiunt. Hæc *colligatio* est nexus causarum efficientium et effectuum, quem hodie dicunt.

Colligere, comparare. Qu. Fr. i. 1. 14. omnino laudem undique *colligere*. ibid. li. 16. *colligere* gratiam dignitatemque. ad Div. ii. 16. *collectam* gratiam effundere. * Att. viii. 9. metuo, ne omnis hæc elementia ad unam illam crudelitatem *colligatur*. * ad Div. v. 18. *colligere* se dicuntur, qui a magna animi perturbatione ad tranquillitatem redeunt. Dom. 33. * ad Div. iv. 3. cum accuratissime monuisti senatum, *collectis* omnibus bellis civilibus. h. e. commemoratis ex ordine. Inv. 1. 1. *colligo* animo vetres civitatum maximarum calamitates: i. e. revoco omnes in animum.

Collimare. Fin. iii. 6. Si cui sit propositum *collimare* hastam aliquo aut sagittam. in quo est, hastam dirigere aliquo, sed est etiam ubi significat scopum attingere et ferire. ut Div. ii. 59. quis est enim, qui totum diem jaculans, non aliquando *collimet*.

Collocare. ad Div. ii. 13. *collocare* rem militarem, est omnia constituere, apparare, quæ ad rei militaris necessitatem utilitatemque pertinent. Similiter Or. iii. 8. *collocare* nuptias a pōsta dicitur pro contrahere, sc. per sponsalia. v. Cujac. Obs. xi. 15. * *collocare* se alieubi dicuntur, qui domicilium alieni constitunt sibi fortunarumque suarum sedem. Fin. v. 2. de Attico: Ita se Athenis *collocavit*, ut sit pene unus ex Atticis. Phil. ii. 39. *collocatos* in agro Campano mimos. * *collocare* pecuniam dicuntur, qui agros aut metalla emunt, aut fœnori dant. vid. v. e. Manil. 7. Off. ii. 12. Cæcin. 4. nostri, se in Geld anlegen. Unde eleganter Cicero sæpe hac dicendi forma utitur, beneficium *collocare*. Phil. iii. 2. *collocare* patrimonium in salute reipubl. i. e. impendere in salutem reipubl. quæ pecunia non perit. Hinc ductum etiam illud Verr. v. 14. *medilias* recte *collocata*.

* pro eo, apud nos dicimus, *einquartieren*. unde variae formæ ducuntur. Verr. l. 24. comites ejus item apud ceteros hospites *collocantur*. Tusc. v. 1. totos se in optimo vitæ statu *collocarent*. Cæc. 20. se in meretricia vita *collocavit*. Off. i. 44. *collocare* se totum in cognitione et scientia.

Collocupletare. Her. ii. 18. sed ibi variant libri quidam scr. et edd. Sed est etiam e. 29.

Collybus. Att. xii. 6. in *collybo* est detrimenti satis. Verr. iii. 78. deductiones fieri solebant primum pro spectatore et *collybo*, (h. e. permutatione pecunie, l'agio)—nam *collybus* esse qui potest, cum omnes utantur eodem genere numorum.

Color. ornamenta orationis. Qu. Fr. ii. 15. pingam *coloribus* tuis, penicillo meo. Orat. iii. 25. ornatur oratio genere primum et quasi *colore* quodam et succo suo. Sic ibid. 52. *color* orationis oriri dicitur e tribus generibus, sublimi, medio et tenui. * Brut. 44. veritatis *color*. ibid. 46. urbanitatis *color*.

Coloratus. Br. 46. oratio urbanitate *colorata*.

Columna. Sext. 8. adhærescere ad *columnam*. *Columna* Menia in foro fuit, ad quam triumviri capitales de furibus et servis supplicia sumebant, uti Asconius tradit, ad Divin. in Cæcil. 16. adde, et de debitoribus, qui satisfacere non possent, qui sunt furibus simillimi. Nam h. l. quidem de obærato sermonem esse nullum est dubium. cf. inprimis Cluent. 13. ubi de Q. Manilio Ilviro capitali: Ex petolanti atque improbo scura, in discordiis civitatis, ad eam *columnam*, ad quam multorum conviciis deductus fuerat, cum suffragii populi pervenit. v. ibi Manut. Adhærescere ad *columnam* igitur est, propter æs alienum ad *columnam* Meniam deduci, nec solvere debitum posse: allegoria ducta ab his, qui in *columnis* maritimis adhærescunt, h. e. ad eas illi naufragium faciunt.

Columnarium. Att. xiii. 6. *columnarium* vide, ne nullum debeamus: quamquam mihi videor audisse a Camillo commutatam esse legem. Est autem vectigal, quod solvitur pro *columnis* singulis, institutum, ut videtur, lege sumptuaria Cæsaris, quod nimis sumtus in *columnis* fierent. vid. Burman. de vectig. R. p. 205.

Columnarius, ad Divers. viii. 9. Nolo te putare Favonium a *columnariis* præteritum esse. Optimus quisque eum non fecit. Apparet, fulsæ de plebe homines, nullius pretii, sique aut propter

ea *columnarii* dieti, quod ibi rei essent, (vid. *Columna*) ut videtur Manutius ad h. l. aliisque, aut, quod potius crediderim, quia circa eam *columnam* otii fallendi causa versarentur, similes subtroctis et subbasilicanis, quos et ipsos inde dictos scimus, quod pro rostris et ad basilicas esse solerent. Comprebentur turba forensi, plebe urbana, de qua saepe Cicero.

Comedere. Att. vi. 1. numos alicujus *comedere*. ad Div. ix. 20. ne tua bona *comedere*, autique pro *comedam*: de qua forma v. Heins. ad Virg. *Aen.* xii. 801. Bona sua *comedere*, etiam ad Div. xi. 21. occurrit.

Comis. Fin. ii. 25. *comis* in amicitiiis tuendis. Ceterum qui *comis* dicatur, quid sit *comiter*, declarat Cicero ipse. v. *comiter*.

Comissatio. Mur. 6. Cat. ii. 5. est convivium nocturnum tempestivum, in primis compositio, cum vagatione nocturna per urbis vicos et plateas, adhibitis tædis et symphonia. v. Lamb. Bos de verbo *καμίσαι* in Exercit. ad N. T.

Comissator. Attic. i. 16. *comissatores* conjurationis.

Comitari. Tusc. v. 24. tardis mentibus virtus non *comitatur*. Sic et ibid. est c. 31.

Comitatus adj. Tusc. v. 39. puero uno *comitator*.

Comitatus, Fin. ii. 34. quid opus est tanto virtutum *comitatu*? Antecessit instrumentum in optimis artibus comparandis honestorum studiorum concursus &c. * de adiutoribus est Marcell. 4. ceteris duce te gestæ sunt magnæ illæ quidem, sed tamen multo magnoque *comitatu*. * Verr. iii. 8. *comitatum* querere, i. e. qui ejusdem sit conditionis, fortunæ &c.

Comiter quid significet, docetur pro Balbo 16. nempe sine dolo malo. v. Græv. ad l. c. Drak. ad Liv. xxv. 12. Dukerus ad eund. xxxviii. 11.

Comites ProC. et ProPr. sunt, quæ et cohors prætoris dicitur. v. supra: præfecti, medici, scribæ, haruspices, ad Att. vi. 11. legati et præfecti a *comitibus* distinguuntur.

Comitia. Qu. Fr. ii. 15. *comitia* gratuita, in quibus nulla largitio versata est. Sen. p. R. 11. *comitia* justa sunt centuriata. Verr. i. 7. mea *comitia*, h. e. in quibus petitor fui. Verr. ii. 52. *comitia* etiam de electione sacerdotis per sortitionem in Sicilia facta, dicuntur. Cæl. 8. *comitia* Pontificia, sunt creandis Pontificibus, in quibus Pontifices creantur, sic Consularia, Prætorialia &c. De generibus *comitorum* suis locis

agitur.

Comitialis. Qu. Fr. ii. 2. dies *comitiales*, h. e. per quos *comitia* habentur, aut haberi possunt. cf. ibid. 6. Sic Verr. ii. 52. mensis *comitialis*.

Comitiatus, us. pro *comitiis*. Leg. iii. 4. *comitiatus* maximus dicitur de *comitiis* centuriatis, quoniam in iis omnes ordines populi suffragia ferunt, in tribus plebs tantum.

Comitium. Brut. 84. Verr. i. 19. Div. i. 17. locus in foro Romano, ubi, ut auctor est Varro L. L. iv. 32. coibant *comitiis* curiatis et litium causa, unde et nomen duxit. Nam Consules olim, post prætores ibi jus dicebant, ut multis Livii locis patet. Ex eo aditus et in curiam.

Commeatus. literæ, quæ potestatem dant abeundi: item venia illa ipsa. Verr. v. 43. cum *commeatu* Syracusis remansit. add. ad Att. xiii. 41.

Commendatio. Fin. ii. 12. Epicurus cum in prima *commendatione* voluptatem dixisset. h. e. in iis rebus, quæ nobis primæ a natura quasi *commendari* videntur, quod eas nostra sponte appetimus, et earum causa alias consecutimur. * Planc. 13. *commendatio* dulcissima naturæ, b. e. quæ oritur a natura. Sic Or. i. 26. probitatis *commendatio*. Brut. 25. *commendatio* majorum. * Or. ii. 87. oculorum *commendatio*, cum quas res memoriæ tradere volumus, eas oculis intuemur. Or. 31. hunc librum si minus nostra *commendatione*, tuo tamen nomine divulgari necesse est.

Commendare. Leg. ii. 16. sacro *commendatum*, b. e. in templo depositum. * ad Div. xv. 20. Oratorem meum Sabino *commendavi*. credidi, tradidi tibi perferendum.

Commentari dicuntur, qui cogitant et scribunt, quæ dicturi sunt: unde, quicquid accurate cogitamus aut scribimus, id *commentari* dicimus. ad Div. iv. 6. ut autem *commentemur* inter nos, qua ratione nobis traducendum sit hoc tempus. Phil. xi. 6. quorum alter *commentatus* est mimos, alter egit tragediam. ad Div. vii. 1. te ipsum, qui id jam multos annos *commentaris*, docebo profecto, quid sit humaniter vivere. Br. 90. declavitantem *commentari*. Tusc. iii. 14. futuras mecum *commentabar* miseras. Phil. iii. 14. multos menses de libertate pop. Rom. *commentati* atque meditati. Div. i. 41. *commentari* dicuntur magi Persarum, cum conveniunt et inter se de rebus suis colloquantur et deliberant. Or. iii. 23. de magistro Samnitium gladiatorum dicitur.

tur *commentari*. * particp. *commentatus*, passive Brut. 88. sua *commentata* et scripta.

Commentariolus. Fin. iv. 4. ne necesse sit lisdem de rebus semper quasi dictata decantare, neque a *commentariolis* suis discedere. h. e. a libellis, in quos praecepta de philosophia memoriarum causa congestimus.

Commentarius. Rablr. Perd. 5. *Commentarii* regum, sunt libri, in quibus leges &c. regum scriptae sunt, ut illa constitutio de iudicando perduelle. Sed *Commentarii* in genere sunt libri, in quibus memoriae causa res perscribimus quascunque, unde de tabulis acceptorum et expensorum, de tabulis censoriorum, libris Pontificum saepe dicitur.

Commentatio pro meditatione et exercitatione, v. *commentari*. Tusc. ii. 18. Or. i. 33. Tusc. i. 30. extr. *commentatio* mortis. ibid. iiii. 16. *commentatio* parendi.

Commeo. Nat. D. i. 11. animum esse per naturam rerum omnem intentum et *commeansem*.

Commercium. Verr. iii. 40. *commercium* in eo agro Panormitanis non est: pro potestate emendi agros: cf. ii. 50.

Commetiri. Inv. i. 26. *commetiri* cum tempore, h. e. comparare.

Comminui. Att. iv. 3. re familiari *comminui*. * Off. ii. 11. quem C. Laelius praetor fregit et *comminuit*. * notabilis est etiam haec forma, ad Div. xiii. 12. non ut aliquid de commendatione illa *comminuam*.

Commisceo. Nat. D. ii. 51. *commiscendorum* corporum libido.

Commissio. Att. xvi. 5. *commissione* Graecorum frequentiam non fuisse: sunt ludi Graeci, certamina Graecorum in quibus Graeci homines, aut certe habitus Graeco *committuntur*. Itaque pergit Cicero: quod quidem me minime fefellit. Seis enim, quid ego de Graecis ludis existinem. conf. ibid. xv. 26.

Commisura. Nat. D. ii. 55. *Commisura* ossium &c.

Committere. Fin. iii. 2. ludis *committis*: i. e. caeptis. * Simpliciter pro aequali *committere*. Rose. Am. 20. 'cum verisimile erit aliquem *commisisse*. * Cluent. 37. *committere* multam, pro facere, quo multa dignus fias &c. Hinc saepe dicitur pro eo, quod nos dicimus: es versutus. ut Verr. i. 43. nemo *committeret*. * Rose. Am. 5. *committitur* iudicium inter sicarios, pro habetur. ducto tropo a pugna, quae *committi* dicitur. * Sich wohin wagen. Rose. A. 23. *committere* se in conclave. Verr. ii. 4. *committere* se in conspectum populi. Sext.

54. se theatro populoque Rom. *commiserit*. * Elegans est etiam haec ratio. Verr. i. 32. *committere* incommoda sua legibus et iudiciis. h. e. non ipsum vindicare, sed iudicio persequi injurias suas. * Est etiam pro perdere, cum *committimus*, ut aliquid pereat. Verr. i. 10. ii. 14. hereditas *commissa*, eine Erbschaft, die verfallen ist. Sie Faec. 21. *commissa* fiducia. ein verfallenes Pfand, hypotheck *commissa*, ut est ad Div. xlii. 56. hinc ducitur elegans ratio pro Dom. 57. devotio convicta et *commissa*; cum accedit id, quod voto suscepto a Diis consequi voluimus.

Commodare. Verr. iv. 42. nomen suum aliquid ad translationem eriminis *commodare*. * pro *accommodare*, ad Div. xlii. 53. ei te *commodas*.

Commode. ad Div. xi. 23. *commode* de aliquo sentire. pro lepide, venuste. Verr. iv. 43. aliquid facite et *commode* dicere.

Commoditas. Inv. i. 25. corporis *commoditas*, i. e.abilitas ad res varias agendas. Rose. Am. 4. de elegantia orationis: neque satis *commode* me dicere posse intelligo—nam *commoditati* ingenium—est impedimento. Sic de pulchritudine domus acceperim Off. i. 39. ad usum *accommodanda* est aedificandi descriptio: et tamen adhibendi dignitatis *commoditatisque* diligentia.

Commodum, adv. vix, modo. Att. xiii. 19. *Commodum* discesserat Hilarus. ibid. *commodum* egeram, diligentissime.

Commodum. Fin. v. 21. prima natura *commoda*: sunt habilitates propensioesque, quae primae se in hominibus exerunt, tanquam studium sciendi, eum hominibus versandi &c. * quod nobis *commodatum* est. Verr. iv. 3. qui forum *commodis* hospitum, non furtis nocentium ornarent. vid. Salmas. de Usur. e. 7. * praemia militum. ad Div. xi. 2. extr. quod de *commodis* veteranorum laturus esset. * opportunitas &c. ad Att. xvi. 2. *commodum* nostrum expectare debet. * *Commodo* videtur adverbialiter poni pro *commode* ad Div. i. 1. in libris, qui habent, quod *commodo* facere possis. Sed alii addunt, reipublicam, vel intelligunt tuo, quod alibi addit Cicero: ibid. xvi. 1. quod *commodo* vultudinis tuae fieri possit.

Commodus, mitis, qui nec facile in rebus levibus, nec nimis irascitur. Qu. Fr. i. 1. 13. atque in hoc genere (in irascendo) multo te esse jam *commodiorem* mitioremque nunciant. Partit. 22. res *commoda* et *incommoda*.

Commorari. Or. 40. in sententia *commorari*.

Commeratio. quid in rhetoricis? ad Her. iv. 45.

Commotiuncula, levis impetus febri-
lis, qualis esse solet jam debilitata et
fracta febris vi. Att. xii. 11. Atticæ
commotiunculis eparæxæ.

Commovere. pro movere. Verr. v. 37.
commovere castra ex loco aliquo. Qu.
Fr. ii. 6. perleverit *commoveri*. h. e.
ærotare. * de philosophis, qui nova
comminiscuntur. Acad. iv. 6. Philo,
dum nova quædam *commovet*, quod ea
sustinere vix poterat, quæ contra Aca-
demicorum pertinaciam dicebantur et
aperte mentitur &c. * Suscipere, moli-
ri. Att. xvi. 15. hæc, quæ *commota*
sunt, quorsum evadant: unde *commove-
re* se dicuntur, qui aliquid moliantur.
Catil. i. 2. ne *commovere* te contra rem-
publicam possis. * *Commoveri* cum de
animo dicitur, tribus modis sumitur;
primo, cum refertur ad ingenium, est,
rationibus quibusdam eo perducere, ut
aliquid verum falsumve patemus. deinde,
cum de perturbationibus animi, quæ
et *commotiones* animi appellantur, dicitur,
plerumque certum aliquod *commo-
tionis* genus indicat: ut, morte alicujus
commoveri, pro terri, aut tristitia
affici. Ad voluntatem denique ubi re-
fertur, significat, certis de causis nobis
aliquid esse constitutum. Exempla pau-
ca adijcimus: Arch. 5. Unius nominis
litura se *commotum* dixerit: i. e. pro-
pter unam lituram sibi tabulas inspec-
tas esse. Muren. 19. *commovebat* ludis
Antonii: timorem afferbant, ne mihi
nocerent in petitione. * Or. ii. 5. Græca-
rum disputationum memoriam *commove-
rat*: h. e. instaurarat, revocarat. * Or.
i. 25. ingenium arte *commovere*, pro
augere, acuere. * evertere, refellere,
confutare. Or. ii. 51. Si convellere
adoriamur ea, quæ *commoveri* non pos-
sunt.

Communico. ad Div. i. 7. Non so-
lum a me provocatus, sed etiam sua
sponte de te *communicare* solet: ad me
referre, deliberare. Acad. iv. 1. itaque
privabo illum potius debito testimonio,
quam id cum mea laude *communicem*.
Or. i. 15. *communicare* cum aliquo, pro
consulere aliquem. Rosc. Am. 40. 49.
res et ratio cum aliquo *communicari* di-
citur, quem socium in commodis aut
negotiis sumimus. ad Div. xv. 21. ini-
micitias mecum *communicasti*. i. ini-
micos meos pro tuis habuisti.

Communis, vulgaris, quoad quæ om-
nibus *communis* sunt, vulgaria habentur,
et adeo continentur. ad Div. i. 9. abhorrent a præceptis *communibus*.
ibid. vii. 1. *communes* mimos specta-

rent semisomni. * Or. 33. *commune*
judicium, de judicio populi. Dom. 18.
communis tempora, quæ ad universam
republicam pertinent. Balb. 5. *com-
munis* imperii fines, i. e. nostri, Rom.
Sext. 1. *communis* libertas. ibid. 6.
communem salutem reficere. Planc. 14.
communis ille sensus in aliis fortasse la-
tuit. h. e. alii fortasse dissimularunt
dolorem, qui ad omnes pertinebat. Or.
iii. 29. quid in *communi* mente quasi
impressum sit, est notio confusa, quam
omnes habent, et quam evolvit philoso-
phus. Pis. 40. *communis* salutatio: h.
e. qua in omnes utimur, etiam ignotos.
Or. ii. 77. *commune* exordium, quod
multis orationibus præmitti potest, et
est in vitio. ibid. 17. *communis* literæ,
sunt artes liberales, quibus omnes ope-
ram dare solent. Orat. iii. 27. locus
communis dicitur a rhetoricis, qui rem
omnem ad genus refert, adeoque ad
omnes formas pertinet, at Verr. ii. 46.
est locus publicus, ut forum, theatrum,
porticus &c. Phil. ii. 4. homo vitæ *com-
munis* ignarus, ein Mensch, der nicht
zu leben weiss, ut nos dicimus, qui
nescit, quæ omnibus, etiam inimicis,
officia tribuenda sint, et vulgo tribuan-
tur. Or. i. 49. versatus in causis foren-
sibus atque *communibus*. Tironum cau-
sa monendum est, *communis* dici, quæ
ad plures pertinet, adeoque *communis*
dici posse etiam quæ vulgaris alias di-
cuntur, ut supra notamus. Quid enim
sunt *communis* præcepta, a quibus Ci-
ceronis de Oratore libri abhorrent, nisi
vulgaria, quæ in vulgaribus rhetoricis
libellis occurrunt? Est tamen etiam
aliquid inter vulgaris et *communis*
discriminis. Vulgaris dicimus, quæ *com-
munis* sunt omnibus, sed ita, ut hoc
ipso verbo contemptum eorum signifi-
ficemus. *Communis* autem et ipsa ad
plures, atque adeo ad omnes pertinent,
sed sine contemptu. Sic dicimus *com-
munem* sensum, *communem* rationem,
communis præcepta, *communis* mala,
vitium *commune*, sed simpliciter respi-
cimus ad id, quod ad plures aut ad om-
nes pertinet. * *communis* omnia habent
significationem amicitie. ad Div. v. 21.
nam tecum mihi esse *communis* omnia,
ita quæ opto contingant, ut vehemen-
ter velim: ita locum bene constituit
Grævius. Sed sensus est: tibi amicis-
simus et familiarissimus esse cupio.
* Verr. ii. 46. 63. *Commune* Siciliæ, i.
e. universam Siciliam. Verr. i. 38. *com-
mune* Milyadum. vid. de hac forma
Heins. ad Ovid. Met. xii. 7.

Communio. Mil. 36. bona, fortunas
meas ac liberorum meorum in *commu-
q 3*

nionem tuorum temporum contuli: tecum communicavi.

Communitas. Fin. iii. 20. *communitas* naturalis. ib. *communitas* civilis. ib. v. 14. prima *communitas* naturæ. Off. i. 7. vitæ *communitas*. ibid. 16. *communitas* et societas humana. * Top. 6. res disjuncta a *communitate*, i. e. a genere ad speciem traducta, aut, in definitione, adjectis propriis ad *communia*.

Communitabilis. Inv. i. 18. *communitabile* exordium.

Commutare, cum abl. sine præpos. Agr. i. 5. possessionis invidiam pecunia *commutent*. ubi v. Turnebus. add. Drakenb. ad Liv. xlii. 5. Simili sensu ad Heren. ii. 19. est leve compendium fraude maxima *commutaverunt*. Cluent. 46. fidem suam et religionem pecunia *commutavit*, i. e. vendidit.

Compacto. adv. Att. x. 12. ut *compacto* prohibiti videamur.

Compages. Senect. 21. *compages* corporis.

Compar. (*ωρίστη*) in rhetoricis quid? ad Her. iv. 20.

Comparabile, simile. Inv. i. 42. 30.

Comparare. Verr. i. 1. accusationem *comparare*, dicitur actor eum ea conquirat, facit, quæ ad recte accusandum pertinent. Inv. i. 15. animum auditoris idonee *comparare* ad reliquam dictionem, h. e. facere, ut attendat reliquæ orationi. Quinet. 3. Verr. i. 36. res, quæ in Gallia *comparabantur*, sunt fructus prædiorum Gallicorum &c. Item quæ in Gallia emuntur et Romam mittuntur &c. omninoque pro emere, ut Verr. ii. 34. * Quinet. 16. majores nostri *comparaverunt*, id est: statuerunt, sive potius, legibus, Scitis, aut aliis modis effecerunt, sc. aut ne quid fieret, aut ut aliquid fieret. plura e Cicerone suggeret Passeratius ad h. l. ad Div. xii. 30. honore digni cum ignominia dignis non erant *comparandi*, h. e. non eodem modo tractandi. item pro instituere Mur. 36. hæc majores nostri *comparaverunt*. Est etiam ubi dicitur, pro *comparando* demonstrare. Off. ii. 5. deinde *comparat*, quanto &c. Sic et Livius dixit ii. 32. extr. Quinet. 1. ut ego cum patrono disertissimo *comparer*. Elegans ratio e ludo gladiatorum ducta, qui dicuntur *comparari*, eum paria gladiatorum deliguntur, h. e. constituitur, quis cum quoque contendat. *Comparatur* ergo patronus cum patrono, quia inter se de victoria contendunt. * Dicitur etiam eleganter elliptice, pro res necessarias, copias *comparare*. ad Div. xvi. 11. omnino ex hac quoque parte diligentissime *comparatur*: ubi vid. Inter-

pretes et add. Gronov. ad Liv. xxxvi. 3. et xxxviii. 12. et *comparatus* pro instructus ad aliquid agendum. Her. iii. 3. iisdem locis et ad suadendum et ad dissuadendum erimus *comparati*. Sic et substantivum dicitur in loco epistolæ ad Qu. Fr. qui mox profertur.

Comparativus. Inv. ii. 25. *comparativa* judicatio: quid sit, ibi docetur. .

Comparatio. Qu. Fr. l. 2. extr. quibus ego ita credo, ut nihil de *comparatione* mea diminuam; h. e. nihilo minus me contra eos comparem. Mur. 21. *comparatio* testium. Br. 76. ipsa *comparatio* disciplinaque dicendi. * Inv. i. 11. *Comparatio* est pars constitutionis assumptivæ.

Compellare. reprehendere, obijungere aliquem: item accusare in judicio, aut certe nomen deferre: proprie videtur idem esse, quod interrogare. Att. ii. 2. Nigidius minatur iu concione, se judicem, qui non adfuerit, *compellaturum*. ad Div. viii. 12. Cum parum procederet, ut ulla lege mihi accusatorem ponerent, *compellari* ea legem e voluerunt, qua &c. ad Herenn. i. 14. minus quidam Accium poetam *compellavit* in scena. Phil. iii. 7. Idem Q. Ciceronem *compellat* edicto, nec intelligit commendationem esse *compellationem* suam.

Compellatio. reprehensio, vituperatio, accusatio. Phil. iii. 7. nec intelligit commendationem esse *compellationem* suam.

Compelli. ad Div. i. 9. Cum in hunc sensum alliciat beneficiis hominum, et *compellat* injuriis.

Compendium, lucrum. Rose. Com. 16. *compendium* facere. ad Her. iv. 40. turpe *compendium* &c.

Compensare. Flacc. 29. Catonis est dictum: pedibus *compensari* pecuniam. Est de remotis sed salubriter entis prædiis: in his, Cato putabat, itinera propter longinquitatem tantum impensæ habere, aut certe molestiæ, ut æque eam esse ac propinqua videantur. * Fontei. 1. Socii Gallicorum bellorum pericula populo R. coriis remisque *compensarunt*.

Comperendinare. Act. i. Verr. 11. est jubere reum iterum adesse, ut causa secunda vice agatur, et quidem in diem perendinum, ut tradit Asconius. cf. *Comperendinatus*.

Comperendinatio et *Comperendinatus*. Verr. i. 9. Brut. 22. unum, quasi *comperendinatus*, medium diem fuisse.

Comperire. Att. i. 14. Clodius—me tantum *comperisse* omnia criminabatur. Cicero in causa Catilinaria crebro dicebat, *comperi* omnia. Ea res locum dedit diceris in Ciceronem, cum eum omnia

comperisse risus causa dicerent. v. Casaub. ad h. l.

Competitrix. Mur. 19. habui scenam *competitricem*. Eleganter. Antonius scenam argentatam in ludis dederat, collega Ciceronis in aedilitate. hinc metuebat Cicero, ne scena illa plus apud populum in petitione valeret, quam ipse, et scena petere consulatum pro Antonio videbatur.

Compilare. Mur. 11. sapientiam ab ipsis *compilavit*.

Compingi, coërceri, includi. Or. i. 11. in iudicium et conciliunculas tamquam in pistrinum aliquod detrudi et *compingi*. Attic. viii. 1. Picenum amiserat culpa sua, in Apuliam se *compegerat*.

Compitalia. Att. ii. 3.

Compitalitius dies, Att. vii. 7. ludi *compitalitii*, Pison. 4. solemnia, quae in compitis agebantur.

Complexi ad Div. ii. 6. Si *complexi* hominem volueris. ibid. 8. da te homini: *complexetur*, mihi crede. cf. ibid. 13. dicitur de his, qui aliquem in amicos recipiunt, et liberaliter, beneficiisque tractant. Hinc Lael. 15. fortuna quos *complexa* est. item Phil. v. 16. causam eam *complexus* est, pro ad eas partes accessit. * in agricultura et re hortensi *complexi* terram dicitur eleganter de plantis, quae convalescunt, adherescunt, comprehendunt, bekleiben. hinc ductum videtur hoc Tusc. ii. 4. cum philosophia idoueam *complexa* est naturam, sequitur inedit. * pro concludere in syllogismo est Invent. i. 40. quemadmodum ipsa conclusio dicitur *complexio*. ubi vid. * Tusc. i. 22. Deum cogitatione *complexi* non possumus, wir können uns Gott nicht vorstellen. * ad Div. vi. 6. literis *complexi*. de re aliqua scribere, de poetis et historicis. * Att. ij. 6. Sic *complexus* sum otium, ut ab eo divelli non possim. sic delector, sic frui cupio otio. * consequi. ad Div. x. 12. eam facultatem habes maximam, quam cum *complexus* es, tene. * adungere. Pis. 31. *complexis* amplissimos viros ad tuum scelus. * passive est Tusc. v. 14. in eo genere, quo vitabenta *complexitur*, ubi vid. Davis. Sic Rose. Am. 13. quo uno scelere omnia aeterna *complexa* esse videantur.

Complementum. Or. 69. *complementa* numerorum, sunt verba inania, quae inferiuntur periodis, ut eo numerosior cadat oratio, ut Asiatici facere solebant.

Complere pro absolvere, ut Graeci *ἀναφέρειν*. Inv. ii. 56. extr.

Completus, plenus. Verr. v. 57. *com-*

pletus increatorum carcer.

Complexio. ad Herenn. iv. 14. est genus figuræ, dictum inde, quod duo genera exornandi *complexitur*, ut ibi ostenditur. ibid. est de contractione duarum literarum in unam. * Inv. i. 34. ponitur pro conclusione syllogismi, quæ inde *complexio* dicitur, quia propositionis et assumptionis conceptus non communes *complexitur*. * genus argumenti, quod dilemma dicitur alio nomine. Inv. i. 29. *complexio* est, in qua utrum concesseris, reprehenditur ad hunc modum: si improbus est, cur uteris, sin probus, cur accusas. * Or. iii. 47. verborum *complexio*, est peridus. Sed Phil. ii. 37. mira verborum *complexio*, est mira loquendi ratio. * Copia. Tusc. v. 10. cumalata bonorum *complexio*.

Complexus. Tusc. iii. 20. *complexus* corporum, de coitu. Catil. ii. 10. de *complexu* ac sinu, sunt familiarissimi ejusque. vid. Græv. ad h. l. Nat. D. ii. 40. restat ultimus et omnia cingens et coërens cœli *complexus*: l. e. ambitus, et est periphrasis cœli, quia omnia complexit et ambit.

Complicare epistolam, Qu. Fr. iii. 1. 5. Off. iii. 19. evolvere animi sui *complicatam* notionem.

Componere. Att. vi. 1. *componere* actiones, dicitur de Juris Consultis, qui formulas actionum (v. actio) excogitant et scribunt. * disponere. Or. i. 31. *componere* inventa. cf. il. 76. * numerose collocare. Brut. 17. verba *componere*. * comparare. Flacc. 26. *componere* dignitati alienius suam, * pacem facere. Rose. Am. 47. ut *componeretur*. * in re gladiatoria dicuntur *componi* gladiatores, qui secum pugnare jubentur. Opt. gen. d. 6. *Æschines* tanquam *Æsernius* cum Pacidiano *componitur*. * Conficere. Verr. iv. 16. *componere* hoc, quod postulo: fac, ut hoc confectum et absolutum sit.

Composse. Or. i. 15. *composse* dicere. i. e. dispoſite, ordiue.

Compositio. Fin. ii. 22. sentio me longius esse provecum—Verum admirabilis *compositio* disciplinæ, incredibilisque rerum traxit ordo. *Compositio* est, quem vulgo vocant nexum, ordinem systematicum, der Zusammenhang. * Dicitur eleganter de gladiatoribus, cum deliguntur, qui inter se pugnent, quod et comparare dicitur, quia comparantur inter se, qui sint pares. Horat. Threx est Gallina Syro par. ad Div. ii. 8. ut mihi gladiatorum *compositiones* mitteres. * pax fœdere, aut quocunque decisione conciliata.

Rose. Am. 12. per *compositionem* servare suos cives. Phil. ii. 10. *compositio* nis auctor. * *mistura* certa. Nat. D. ii. 58. *compositiones* unguentorum.

Compositus, paratus. Act. i. in Verr. 11. *compositus* ad iudicium. * *fictus*. Verr. iii. 61. *compositum* crimen. * *numerosus*. Or. 70. *compositus* orator.

Comprehendere. Attic. xii. 21. verbis luculentioribus et pluribus rem eandem *comprehenderat*, i. e. expresserat. * *pro* complecti, conciliare sibi. ad Div. xiii. 15. adolescentem humanitate sua *comprehendere*. Cael. 6. *comprehendere* multos amicitia, tueri obsequio. * *Fin.* v. 10. est enim infixum in ipsa natura, *comprehenditur* suis ejusque sensibus, sic, ut, si quis contra dicere velit, non audiat. * *deprehendere*. Catil. iii. 1. qua ratione investigata et *comprehensa* sint. ibid. 7. duces captos et *comprehensos* tenetis. Cluent. 16. *comprehenderetur* res. Flacc. 16. totius testimonii fictam audaciam manifesto *comprehensam* atque oppressam teneri. * *intelligere*. Or. i. 18. si quis omnium rerum atque artium rationem naturamque *comprehenderit*. ibid. 23. res scientia *comprehensa*. * *Nat. D.* ii. 32. Natura concipiens et *comprehendens* semen.

Comprehensibile, (καταληπτόν) est philosophorum verbum, quo significatur id, quod ita insignitum est a vero, ut non possit eodem modo et a falso, sive, visum expressum et effectum ex eo, unde est, qualia esse non possunt ex eo, unde non sunt. v. Acad. i. 11. iv. 6.

Comprehensio, verbum philosophiæ Stoicæ, (καταληψία) dicebatur actus intelligentiæ, cum visum arripit, ex eo effectum, unde est, quale esse non potest ex eo, unde non est. Acad. i. 11. Sed cum jam acceptum *καταληπτόν* et approbatum esset, *comprehensionem* appellabat, similem iis rebus, quæ manu prehenderentur, ex quo etiam nomen duxerat, cum eo verbo nemo ante in tali re usus esset. * *Fin.* v. 9. una *comprehensione* omnia complecti. * *Brut.* 8. *comprehensio* verborum, est periodus. cf. Or. 67. *Brut.* 44. * *Nat. D.* ii. 59. *comprehensio* rerum consequentium cum primis, est, cum intelligimus, quid ex quoque sequatur.

Compressæ, tenuiter, breviter. *Fin.* ii. 6. quod latius loquerentur rhetores, dialectici autem *compressius*.

Compressio. *Brut.* 7. crebri sententiis, *compressione* rerum breves et ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

Comprimere, occultare, celare. Dom.

8. Verr. iii. 77. Att. v. 21. *comprimere* frumentum. ibid. x. 4. delicta alicujus *comprimere*. * *ad silentium* redigere. *Fin.* ii. 17. qui animi conscientiam non curet, quam scilicet *comprimere* nihil est negotii. * *coercere*, domare, reprimere. Phil. ii. 9. impetum oppilatis scalis *comprimere*. *Nat. D.* ii. 59. *comprimere* gestientem. *Fat.* 3. naturam ita esse edomitam atque *compressam* doctrina.

Comprobare. *Nat. D.* ii. 3. numen deorum *comprobare*: h. e. credere deos esse.

Compromissum est, cum utraque litigantium pars promittit, se arbitri sumti sententia statutum, ni fecerit, certam pecuniam, ut in sponione, amissuram. v. *compromittere*. Rose. Com. 4. quid ita de hac pecunia—de tuarum tabularum fide *compromissum* feceris, arbitrum sumeris &c. Verr. ii. 27. iudicium de *compromisso*. Verr. ii. 27. poenis, *compromissisque* interpositis HS. CCC. extorquenda curavit: quodque iudicium secundum Heraclium de *compromissis* factum erat &c. Sed quoniam illud genus *compromissi* inde dicitur, ut ex notatione intelligitur, quod uterque promittit et inter eos de re convenit, *compromissum* in genere dicitur omne id, de quo inter duas partes convenit. Sic ad Div. xii. 30. sed a magistris (auctionis) cum contenderem de proferendo die, probaverunt mihi, sese, quo minus id facerent, et *compromisso* et jure jurando impediri.

Compromittere dicuntur, inter quos de re quacumque convenit, quique aliquid de communi sententia statuant se facturos, interposita arbitraria poena. Qu. Fr. ii. 15. tribunicii candidati *compromiserunt*, HS. quingenis in singulos apud M. Catonem depositis, petere ejus arbitratu, ut qui contra fecisset ab eo condemnaretur.

Compungere. Or. ii. 38. *compungere* se suis acuminibus: de dialecticis, in primis Stoicis, dicitur, qui dissolvere inexplicabilia a se reperta ipsi non possunt. sed de stigmatate notatis Off. ii. 7. *compunctus* notis Threiciis.

Conari, pro posse, *conari* cum effectu, sive pro actione ipsa. in Cæcil. 14. de Hortensio: numquam ullo artificio me pervertet, numquam ingenio me suo labefactare atque infirmare *conabitur*. Sic Verr. ii. 14. leviori illo artificio aggredi *conatur*, pro aggreditur. * in animum inducere, decernere. ad Div. v. 4. qua inductus ad te scribere sum *conatus*.

Concalles. *Nat. D.* iii. 10. *concallescit* manus opere.

Concedo, permitto. Agr. i. 1. agros *concedere*. v. et *concessio*. * *cedo*, ad Div. iv. 3. *concedo* nemini, qui majorem ex perniciē reip. molestiam traxerit. Att. xiv. 18. neque ei quidquam in desperatione *concedo*. Verr. ii. 44. ut vii Apronio de familiaritate *concedere* videatur. Rose. Am. 40. de arte *concedere*. huc pertinet locus Catil. i. 9. ubi Grævius habet *cedere*, maleque negat *concedere* sic dici. * *condonare*. Verr. i. 49. quid est aliud peccata *concedere* omnibus, cf. Or. iii. 51. Rose. Am. 1. neque temere dicto *concedi* potest. ad Div. vi. 6. non putat se sustinere posse causas multorum, si sibi, qui justius videtur irasci posse, *concesserit*. Inprimis eleganter dicitur *concedere* aliquem alicui, cum alicui ignoscimus alterius causa. v. c. Marcell. 1. cum M. Marcellum senatus populoque R. *concessisti*. Prov. Cons. 18. *concedere* inimicitias reip. cf. Ligar. 12. Cluent. 69. Etiam iudices eleganter dicuntur *concedere* alienis peccatis, cum absolunt criminibus convictos. Verr. iii. 96. * Dom. 36. remp. *concedere* unius discessu. Si vera est lectio, *concedere* h. l. est abire, sed commodior est lectio altera, quam habet Græviana, *concidere*. * Rose. Com. 6. crimen gratiæ *concedebas*. h. e. criminare, gratiæ a Fannio ineundæ causa. * Cat. i. 9. *Concedere* reip. temporibus dicuntur, qui ferunt et faciunt, quamquam inviti, quæ reip. tempora postulant. * Phil. ii. 2. petitionem alicui *concedere*, est abstinere a petendo, alterius causa. * obtemperare. Cæcin. 24. *Concedere* Jctis. * Tusc. ii. 7. ei *concedendum* est gementi, h. e. non reprehendendus est, sed ei permittendum est ut gemat.

Concelebrare. Inv. i. 3. studia *concelebrata* ab optimis &c. sunt diligenter tractata et culta. Manil. 21. omni studio visere et *concelebrare*: h. e. magna frequentia honestare.

Concentio. Sext. 55. caterva tota (histrionum) clarissima *concentratione*, in ore impuri hominis imminens concionata est.

Concentus. Div. ii. 15. *concentus* nature, est *συμπύκνωσις*. Or. iii. 6. *concentus* doctrinarum, est nexus et co-gnatio earum.

Conceptio. Inv. ii. 19. ibi omnis *conceptio* privatorum iudiciorum constituitur. v. *concupere*, init.

Concertatio verborum, Tusc. ii. 13. *συμπύκνωσις*.

Concertatorius. Brut. 83. Thucydides hoc forense *concertatorium* iudiciale non tractavit genus.

Concessio. in Tog. Cand. *concessio* competitorum. v. *concedere*. * Agr. iii. 3. *concessionēs* agrorum, differt *concessio* ab assignatione. In illa est simplex permissio occupandi, fruendi &c. v. Turneb. ad h. l.

Conchyliatus, purpureus. Phil. ii. 27. *conchyliata* peristromata.

Concidere. Qu. Fr. ii. 4. Vatinius, a quo palam oppugnabatur (reus Sextius, pro quo est oratio) arbitrato nostro *concidimus*, diis hominibusque plaudentibus: sc. in oratione, s. potius interrogatione in Vatinius, qua ei, quicquid a tribunatu sceleris conceperat, obicit. * *damnare*. Qu. Fr. ii. 6. sed hoc incommodum consulantur quotidianæ damnationes inimicorum, in quibus melubente Servius allius est, ceteri *conciduntur*. * *verberare*. Verr. i. 47. virgis plebem R. *concidere*. * Or. 69. *concidere* sententias dicuntur, qui minutos numeros sequuntur, non periodis utuntur. * *refellere*, et quidem paulo acerbius. Nat. D. i. 33. *concidere* aliquem totis voluminibus.

Concidere. Or. 43. num meæ artes *concidissent*: h. e. nullus earum usus amplius esset.

Conciliare. Verr. ii. 55. *conciliare* pecuniam, pro capere injustis modis, eripere. cf. ibid. 58. iii. 30. 84.

Conciliatio. Fin. iii. 6. prima *conciliatio* hominis. v. commendatio. * Nat. D. ii. 31. inter se civili *conciliatio*ne et societate juncti.

Conciliatricula. Sext. 9. blanda *conciliatricula*, dicitur nobilitas, esse, ut natura, *conciliatrix* et quasi sui lena, Nat. D. i. 27. quæ sibi quemque conciliavit et commendavit.

Concino. Fin. v. 28. videsne, ut hæc *concinant*? Nat. D. ii. 7. omnibus inter se *concinentibus* mundi partibus. Sext. 21. *concinere* fata. Sed Græv. canere.

Concinne distributus, Or. ii. 19. est, e dialecticorum præceptis.

Concinnitas. Or. 25. illam autem *concinnitatem*, quæ verborum collocationem illuminat his luminibus, quæ Græci *εὐκρίτων* appellant. &c.

Concinnitudo. Inv. i. 18. eadem quæ *concinnitas*.

Concinnus. Or. 19. sententias *concinnas* magis exquirunt, quam probabiles philosophi. h. e. quæ magis propter acumen placeant, quam veritatem.

Concio. Att. iv. 2. *concionem* alicui dare, dicuntur magistratus, cum privatum hominem, cui ex rostris eum populo agendi potestas non est, in *concionem* producunt, eique dicendi pote-

statem faciunt. * oratio ad populum. ad Div. x. 33. epistola *concionibus* similis. ibid. ii. 12. ita tumultuosae *conciones* afferebantur. * Or. ii. 84. funebri *concio*, sc. in qua laudatio habetur.

Concionatus. Qu. Fr. ii. 5. senatus elamor prope *concionatus*. Att. i. 16. *concionatu* hirudo aerarii, misera ac jejuna plebecula.

Concionari. Tusc. i. 49. velut e loco superiori *concionandum*: de re, quæ graviter dicenda est. * Sext. 55. de histrionibus dicitur, quia clara voce agunt, ut ii, qui pro rostris *concionantur*.

Concionarius populus. Qu. Fr. ii. 3.

Concionator. Cutil. iv. 5. homo turbulentus, populum concitans *concioni*-*bus*.

Concipere. Qu. Fr. ii. 15. negat enim Trebatius, in tanta multitudine eorum, qui una essent, quemquam fuisse, qui vadiumonium *concupere* posset. h. e. formulam dare, qua vadiumonium promittitur, quod est proprium Jctorum. * excogitare. Har. Resp. 26. *conceptum* est justitium et meditatum. Græv. e Frauc. malebat *concoctum*. Sed v. *concoquere*. hinc pro consequente ponitur, h. e. pro ipso facto. Tuscil. i. 30. qui fraudes *conceperint*. * *concupi*, pro oriri. Nat. Deor. iii. 38. *conceptus* a se ipse dolor, opponitur immisso divinitus. * contrahere. Act. i. in Verr. 16. *concepta* huic ordini turpitudine.

Concisio. Partit. 6. est oratio per incisa, cæsim facta vel fusa. cf. Or. 67.

Concisus. Or. ii. 14. disputationes angustæ et *concisæ*. Or. 13. *concius* minutis numeris, i. e. utens membris brevibus, etsi numerosis et venustis, sine periodis.

Concitatio. Tusc. v. 15. 16. *concitati*-*ones* animi: *uāq̄*.

Concitus ad rixam. Cæcin. 5. 1. litigiosus, rixosus.

Conclamare. Phil. vi. 1. cum vos (de populo) universi una mente atque voce iterum a me conservatam esse remp. *conclamastis*. Flacc. 7. quod Mithridates—se velle dixit, id sutores et zonarii *conclamantur*.

Concludere. Div. i. 32. rationem *concludere*. Or. 51. absolute *concluderetur* oratio. v. absolute. vid. et ad Div. xii. 16. et ibi not. * Acad. iv. 26. quatuor sunt capita, quæ *concludant*, nihil esse, quod percipi possit.

Concluse. Or. 53. *concluse* apteque dicere: de numerosa oratione in clausulis periodorum.

Conclusio. Or. ii. 8. *conclusio* verborum, est periodus, in qua verba nume-

rose collocata sunt. cf. ibid. iii. 44. Or. 50. *conclusio* sententiarum est, cum sententiæ apta periodo comprehenduntur. Inv. i. 29. simplex *conclusio*, quid sit?

Conclusiuncula. Acad. iv. 24. *conclusiuncula* fallaces. Tusc. ii. 18. *conclusiuncula* contortæ et miuutæ.

Conclusus. Or. 5. *conclusa* oratio, est structa, numerosa. Or. i. 42. *conclusa* artibus dicuntur, quæ ad formam artis redacta sunt. Verr. ii. 34. facinus crudelitate perfectum et *conclusum*.

Concoquere, probare. ad Div. ix. 4. an hæc *aples*, quam noster Diodotus non *concoquebat*, h. e. quæ probari ei non poterat. * Rosc. Com. 15. tibi vero diu deliberandum et *concoquendum* est. Sed Grævius legendum putat, coquendum: quod coquere consilia dicitur de deliberationibus, non autem *concoquere*, quod est probare. In quo sibi non satis constat Vir Cel. Nam ad Har. Resp. 26. pro conceptum justitium e Franciano malebat *concoctum*. Ibi autem de excogitata et deliberatione inventa re sermo est. Atque ut doceret, *concoquere* hoc modo dici, utebatur hoc loco e Rosciana, quem tamen refectum cupierat. Certe non est verosimile *conceptum* in *concoctum* mutatum: est enim facilis sententia et obviis vocis significatus. Sed *concoctum* potuit in *conceptum* mutari, quod hoc sensu dici posse non putaret, sive libarius, sive Grammaticus. Neque tamen propterea in Rosciana quicquam mutandum. *Concoquere* est valde coquere: valde enim cocta res *concoquitur*. Illud etiam dicere attinet, composita ex *con* sæpe pro simplicibus poni, ejusque rei ignorance deceptos Grammaticos interpolasse auctores. v. concurrere et concursare: sed id fit non sine quadam vi. Nam illud *con* intendit viam simplicis. Ceterum Grævii ad l. c. nota adducti Drakenb. et Duk. ap. Liv. xl. 10. in verbis: clandestina *concocta* sunt consilia, corrigendum putabant cocta. * ad Qu. Fr. iii. 9. hæc odia non sorbeo solum, sed etiam *concoquo*, i. e. fero, contemno.

Concrepo. Off. iii. 19. ut si digitis *concreperit*. Agr. ii. 30. qui, simulac decemviri *concreperint* (int. digitis) expediti ad eadem esse possint.

Concretio. Tusc. i. 27. mens segregata ab omni *concretionem* mortali: h. e. libera a partium mixture, et conjunctione, in qua nihil duplex, nihil mixtum, nihil coagmentatum, ut eodem loco dicit.

Concrustus, crassus. Nat. Deor. ii.

23. nimis concreti humores. *ibid.* 16. celum crassum et *concretum*. *natus, ortus. *Tusc.* i. 24. *compositus e diversis partibus. *Tusc.* i. 27. nihil est in animis mixtum et *concretum*.

Concupisco. ad *Div.* x. 9. *concupisco* mihi nihil, contra quod ipse pugno.

Concurrere, de uno homine, sed anxie et studiose currente. *Quinet.* 16. non statim ad Aquillium *concurrisses*. v. *concoquere*, *concurso*. *Att. xvi. 3. *concurrere* nomina, dicuntur, cum pecunia debita non solvitur ad diem, adeoque destituimur. *Or. 59. confestimque verba *concurrunt*; i. e. sua sponte occurrunt animo, in mentem veniunt dicenti et se ipsa ei offerunt.

Concurrere, de singulis, vario significato. *Rose.* Am. 29. qui tum dies noctesque armati *concurrabant*. *Verr.* v. 31. praetores obire provinciam et *concurrere* consueverunt. *ibid.* 12. cum *concurrant* ceteri praetores: h. e. cum peragant provinciam, obeunt fora et iurisdictionem exercent.

Concursatio, studium, contentio etiam singulorum hominum. *Sull.* 23. ejus *conkursatio*, ad *Div.* i. 1. Libonis et Hypsæi non obscura *conkursatio* et contentio. &c. *Agr. i. 3. *conkursatio* decenviralis, de peragatione provinciarum a Xviris suscipienda. *tumultus, aufauf. *Dom.* 6. *conkursatio* puerorum nocturna. **Div.* ii. 71. cedo, qui sit ordo aut quæ *conkursatio* somniorum. **Brut.* 69. C. Cosconius—eum verborum copiam—præbebat populo, cum multa *conkursatione* et clamore; h. e. ut populus *conkursaret* ad eum audiendum, et clamores faceret.

Conkursus. *Verr.* i. 30. quid hujus lacrymas et *conkursiones* proferam: ubi *Hotomannus* malebat *conkursationes*. v. *concurrere*.

Conkursus, tumultus, aufauf. *Sull.* 5. lapidatio atque *conkursus*. *Catil.* i. 1. *conkursus* bonorum. Hinc et illud *Acad.* iv. 22. sustinere non potuit *conkursus* omnium philosophorum, sc. contra disputantium. *structura. *Orat.* iii. 43. *conkursus* verborum hileus. **Drut.* 10. *conkursus* facere, de eo, quo conspecto homines concurrere solent. *multitudo. ad *Div.* vii. 33. *conkursus* occupationum. *Fin.* ii. 34. *conkursus* honestissimorum studiorum.

Condecens. *Or.* iii. 52. *Pearcius* autem et *Codd.* MSS. restituit decensia: quod illud nullam auctoritatem idoneam habet.

Condemnare. *Verr.* v. 69. omnium mortalium sententia *condemnari*, i. e. feci, ut *condemnaretur*, de accusatore:

ut alii quoque dixere. *Plin.* 34. 2. *Verr.* quem *Cleero* damnaverat. *Livius* vii. 16. extr. &c. *ibid.* ii. 8. sibi *condemnari*, *Veneri* absolvit. h. e. absolvit quidem, ne quid *Veneri* dare cogatur, sed tamen cogit sibi dare, ut absolvatur. *Cæcin.* 31. *condemnari* sponsonis. **Cluent.* 22. nullo præjudicio facto ex ipsa causa *condemnare*.

Condere. *Verr.* v. 29. *condere* in carcerem. **condere* alicujus laudes. *Att.* i. 16. i. e. celebrare. v. *Burm.* ad *Albin.* 343.

Condicere. ad *Div.* i. 9. denunciare alicui, nos ad eum venturos. *Nostri*: *Sieh zu Gaste bitten.* v. *Hotom.* ad *Rose.* Com. 9.

Conditamentum. *Qu.* Fr. i. 1. 7. multis *conditamentis* humanitatis mitigare.

Conditus, repositus ad usus futuros. *Verr.* ii. 2. id non apud eos nasci, sed domi *conditus* putaremus. *Mur.* 24. ut ei jam domi *conditus* consulatus putaretur: et sic sæpe. *Natur.* D. ii. 60. *condita* vetustati.

Conditior. *Sen.* p. R. 6. *conditor* convivii.

Conditus, suavis. *Brut.* 48. nemo suavitate *conditor*. *ibid.* 29. nisi id, quod dicitur, sit voce, vultu gustuque *conditius*.

Conditio, status hominis. *Off.* i. 13. infima *conditio* est servorum. *voluntas alterius, arbitrium quod nobis præscribitur &c. *Verr.* iii. 62. venire ad *conditiones* alicujus, pro facere, quod quis vult. *Quinet.* 6. perduceret eum ad sua *conditiones*. *Att.* ix. 15. utar *conditione* *Cæsaris*, qua sc. mihi veniam dare vult. *ibid.* viii. 15. accedere ad *conditionem*: i. e. accipere. *ibid.* vii. 13. tempus *conditionum* amissum est. *pactio, transactio. *Act.* i. in *Verr.* 6. mansit in *conditione*. ad *Div.* vi. 2. armis *conditione* positis. *Off.* i. 7. sunt privata nulla natura, sed aut veteri occupatione, aut lege, pactione, *conditione*, sorte. cf. *Quinet.* 22. *jus. *Quinet.* 28. *conditione* pari uti. *Verr.* i. 54. *conditione* optima esse dicuntur in redimendo, qui præcipuum aliquod jus habent rediendi, ut ad ipsos potius, quam ad alios res redimenda perveniat, ein Vorrecht, jus *hypothecæ*. *Agr.* iii. 2. optima *conditione* prædia: pro quo dicitur sæpiissime optimo jure. *Sed *Verr.* ii. 59. optima *conditione* locare, est quam minimo pretio. *Q. Fr.* ii. 2. bona *conditio*, de emptione. *Att.* xii. 3. Vecteni *conditio* semisse: versura a Vecteno sub usuris semissibus. *natura rei. *Marcell.* 4. a quo *conditio* visque victoriae devicta est. *ibid.* 3. quæ naturam et *conditio-*

nem, ut vinei possent, habebant. * *largitio*. Qu. Fr. i. 1. 2. nullius pecunie *conditione* ab integritate deduci. Manil. 23. quibus *conditionibus*, quibus iacturis homines in provinceis proficiscantur. Ita scilicet capio: nam *conditio* ponitur pro eo, quod est in *conditione*. J. Fr. Gronovius autem de Sest. iv. 4. extr. pactiones, cautionibus et syngraphis factas, interpretatur: sed addit: promissa pecunia vel gratia. * Similis usus hujus vocis est, cum ponitur pro nuptiis, quia fiunt sub *conditione* dotis: s. pro femina, quam uxorem duemus dotis ratione habita, eine Mariage. LæL. 10. uxor *conditio*. Phil. ii. 38. filiam ejus, sororem tuam, eiecisti, alia *conditione* quesita, et ante perspecta. ad q. l. v. Abram. et Græv. * Hinc deinde simpliciter dicitur, de feminis et viris, quibuscum concumbitur, etiam extra conjugium. CæL. 15. Clodia dicitur *condiciones* legere, h. e. adolescentes, viros, quibuscum cubet. ubi vid. Abram. cf. Gron. Obs. i. 6. et Græv. ad Sueton. Aug. 69. conf. perspicere. * Flacc. 10. tamen in *conditione* atque exemplo pertimescenda videantur. v. not. Mur. 28. iniquam legem iudices, et miseram *conditionem* instituit periculis hominum. Catil. ii. 7. *conditionem* miseram non modo administrandæ, sed etiam conservandæ reip. et sic sæpissime *conditio* dicitur. * Rab. Perd. 5. *conditio* et expectatio. ibi *conditio* est, quam philosophi possibilitatem dicant. cum aliquis est eo loco, statu &c. ut ei aliquid accidere possit.

Conditio. Nat. D. ii. 58. *condiciones* ciborum.

Condonare, donare, tradere in potestatem alterius. Dom. 23. cum alteri totam Achaïam—bona ei civium *condonares*. Agr. ii. 15. regna decemviro- rum ditioni, iudicio potestatique *condonata* esse dico. ibid. 6. *condonari* certis hominibus omnia. Phil. ii. 27. *condonabantur* apothecæ hominibus nequissimis. Phil. v. 3. agitur, utrum M. Antonio facultas detur—agrorum mis latronibus *condonandi*. ad q. l. Ferrarius idoneis auctoritatibus hoc genus loquendi: agrorum *condonandi* pro *condonandorum* defendit. cf. Drak. ad Liv. xxv. 23. * Hinc ducitur elegans ratio, cum *condonare* dicitur v. c. pro condemnare, ita uti dedere, ac pro omni actione, qua quis homo, aut res aliqua, in potestatem alterius venit. Hujus generis exempla hæc sunt: Verr. i. 41. *condonare* alicui hereditatem, de præ- tore, qui alicui hereditatem decernit præter jus. CæL. 82. ne patiamini M.

Cælium libidini muliebri *condonatum*: i. e. damnatum in mulieris gratiam. fr. pro Scauro: ut M. Æmilius—vanissi- mæ genti, et prope dicam, pellitis tes- tibus, *condonetur*. v. Gron. Sestert. iv. 9. extr. * Sed etiam in bonam partem dicitur, pro absolvere. Cluent. 39. non sibi ac defensionis suæ *condonatum* esse Oppianicum. * *condonare* alicum alicui eleganter, est pro ignoscere alicui in alterius gratiam, uti concedere, de quo supra. Ligar. 12. *condonare* alicum reipubl. it. Phil. v. 18. inimicitias reip. *condonare*, pro omittre iul- taletas, quia salus reip. ita postulat.

Condonatio. Act. i. in Verr. 4. in jure dicundo bonorum possessionumque contra omnium instituta additio et *condonatio*. v. *condonare*.

Conducere, pro redimere, opponitur locare. Div. ii. 21. qui columnam de Cotta et Torquato *conduxerat* facien- dam. Sic apud Phædrum Simonides carmen *conducisse*, certa mercede, di- citur.

Conductio. Act. i. in Verr. 6. *conduc- tio* renunciata est. ante dicta est pa- ctio et conditio. * Inv. i. 4. *conductio* est cum proposito et assumptio in con- clusione conjungantur.

Conductor, redemptor. ad Q. Fr. iii. 1. 2.

Confatalis. Fat. 13.

Confectio. Flacc. 9. *confectio* tributi, exactio. Div. i. 51. *confectio* materiæ, est usus materiæ ad res ex ea confi- cendas. Partit. 7. *confectio* memoriæ. i. e. opus memoriæ.

Confector belli ad Div. x. 20. * qui perdit, absumit. N. D. ii. 13. ignis est *confector* et consumtor omnium.

Conferre, de discente. LæL. 1. me ad pontificem Scævolam *contuli*. * Planc. 14. *conferantur* multa in eum. ibid. aliorum dieta in me *conferuntur*: h. e. mihi tribuuntur, tamquam a me pro- fecta. * Verr. iii. 12. *conferre* capita, est clanculum deliberantium. * Or. iii. 61. *conferre* causam in tempus, h. e. in eausa dicenda se accommodare ad tem- poris rationes. * Verr. v. 30. supplicia —ad tuum non ad populi Romani tem- pus *conferes*? h. e. sumes tibi supplicia, eum tibi placuerit, non cum utilitas reip. postulat. * Planc. 19. non pos- sum magis pedem *conferre*, ut aiant, aut propius accedere. * Lig. 1. ora- tionem ad misericordiam *conferre*, est abstinere a defensione, et uti deprecæ- tione, loco defensionis. * convertere. Sull. 14. Vos me ab omnibus cogitationibus ad salutem reipubl. *contulisti*. Sed Grævius legendum censebat et

Pal. 9. convertistis, præter necessitatem. Nam *conferre* Ciceroni dici pro convertere, cum illud docet, quod antea proposuimus ex Ligar. 1. orationem ad misericordiam *conferre*: in quo commode *conferre* per convertere expiès: sed etiam hæc: Marcell. 6. Dii spem salutis ad clementiam victoris et sapientiam *contulerant*. Phil. xii. 3. *conferre* se in salutem reipubl. Off. iii. 20. ex homine se *conferet* in belluam. ut Ovid. Met. xii. 145. corpus Deus æquoris altam contulit in vulnere. * ad Att. xiii. 12. rem ad me esse *collatam*, pro delatam, nempe ad arbitrium meum, ut de ea constituam. * Att. xiii. 19. Academica cum Catulo, Lucullo, Hortensio *contuleram*. * deliberare ad Att. xvi. 3. coram hoc *conferemus*, atque de hoc deliberabimus.

Confertus. Tusc. iii. 19. liber *confertus* voluptatibus: h. e. in quo de nulla re, nisi de voluptatibus, agitur, s. in quo multa de voluptate disputatio est.

Confestus, passive. Verr. ili. 56. res *confessa*.

Conficiens. Flacc. 19. civitas *conficientissima* literarum: diligenter referens omnia in literas.

Conficio, facio, Verr. iv. 45. *conficere* iura. * efficio. Partit. 26. causa *conficiens*. Inv. i. 55. mitem *conficere*. * interficio. Mil. 14. sic illius ne pene *confecit*. * absumo. Sext. 51. ornamenta equestris ordinis *confecit*. * comparare, cogere. Flacc. 9. *conficienda* pecunie ratio. * Quinct. 15. præconis vox prædicat, et pretium *conficit*, definit. * Att. xiii. 18. *conficiamus* hortos: i. e. negotium de hortis.

Confidens in malam partem dicitur consuetudine, fidens in bonam. Tusc. iii. 7.

Confiteri. ad Div. iv. 5. per quos consolatio *confiteri* debet. v. Græv. et Oudendorp. ad Sueton. Cæs. 20. Heins. ad Virgil. Æn. iv. 116.

Configo. Har. Resp. 5. ducentis *confixus* Sctis: in quem Scta facta sunt. cf. Phil. xii. 7. * Phil. vii. 2. cogitationes in reipubl. salute *configere*, pro defigere. v. et *confixum*.

Confirmare. Quinct. 11. cum te ipse *confirmasses*: h. e. cum, quantumvis obstrepente pudore, aliisque dubitationibus, tamen statuisses fortis esse, et appellare hominem de pecunia. * animum addere. ibid. 25. tum mihi Roscius—*confirmandi* mei causa dixit. * Fin. v. 32. iste locus tibi est *confirmandus*.

Confirmatus, certus, vel valde proba-

bilis ac credibilis. Inv. ii. 11. quod eo *confirmatus* erit.

Confirmatio, institutio. Arch. 7. cum ad naturam eximiam atque illustrem accesserit ratio quedam *confirmatioque* doctrinæ: pro quo cum aliis, uti Grævio, edidimus *conformatio* doctrinæ. v. not. Fin. v. 6. inventa vitæ via est *confirmatioque* omnium officiorum: sed et hic prætulerim, quod alii malunt, *conformatio*.

Confirmator. qui confirmavit promissitque aliquid. Cluent. 26. sequester et *confirmator* pecunie.

Confisio. Tusc. iv. 37. *confisio* animi.

Confiteri. Leg. ii. 12. *confitendarum* religionum facultas.

Confirum facere. Or. ii. 62. e Lucilio: est genus cibi e concisis carnis frustulis: fricans.

Conflagrare. Verr. i. 15. invidia *conflagrans*.

Conflare. Verr. ii. 29. *conflare* in se crimen. Ligar. 12. consensus conspirans et pene *confatus*. * Sext. 30. *conflare* pecuniam: quod merito suspectum Lambiuro et Grævio.

Conflictari. Verr. iii. 28. iniquissimis verbis, iniquissimis recuperatoribus, *conflictari* malebant. den Process fuhren. * Leg. i. 11. eadem superstitione *conflictantur* se, tamquam morbo aliquo animi. Nam de morbis gravibus eleganter *conflictari* dicitur. ad Div. vi. 13. a quibus se diu molestiis *conflictatum* putat.

Conflictio. comparatio. Partit. 16. 29. *Conflictio*. comparo. Inv. ii. 43. factum adversarii cum scripto *configere*.

Confluo. Inv. i. 4. *confluit* ad eos laus. Tusc. ii. 2. si ad hæc studia plures *confluxerint*.

Conformatio. Orat. 39. *conformatio* sententiæ, pro figura: quo verbo Cicero non utitur: et dicit latius, quam nos in libellis rhetoricis, sc. ut Græci *εξάμας*: quod intelligi potest e Rutilii Lupi libello de Figuris. cf. Brut. 37. * Top. 5. *conformatio* insignita, est notio. Nat. D. i. 38. talem *conformationem* animi ceteri philosophi motum inanem dicunt, i. e. speciem, visum. * Arch. 7. *conformatio* doctrinæ. v. *confirmatio*.

Conformare. Arch. 1. vox hujus præceptis *conformata*. ib. 6. excellentium virorum cogitatione mentem animumque *conformabam*. Mur. 29. nonnulla in re *conformare* et leviter emendare possum.

Confringere. Verr. i. 5. *confringere* consilia senatoria, pro vi, i. e. pecunia

aut aliis injustis artibus facere, ut absolvere: pro quo et perrumpere dicitur. Milon. 13. qui eam præturam posset *confringere*: h. e. inpedire, quo minus Prætor potestate sua abuteretur.

Confundere. Or. ii. 79. *confundere* in totam orationem: h. e. per totam orationem, non uno certo loco adhibere. Off. i. 27. totum est cum virtute *confusum*, conjunctum, ab ea re non differt. Sext. 2. *confusa* atque universa defensio, est cum omnes simul defendimus, non singulos sigillatim. Partit. 30. Hæc, quæ primam contentionem habent ex arguendo et resistendo, lata et *confusa* sunt. Rationum et firmitudinum contentio adducit in angustum disceptationem.

Confusio. Mur. 23. suffragiorum *confusio*, esse videtur, cum non ex censu suffragia feruntur, et centuriæ numerantur, a prima classe facto initio, ut fieri ex instituto Servii solebat, sed suffragia omnium classium et centuriarum numerantur, ut primo cuiusque civis suffragium eandem vim habeat, deinde nesciatur, quis quemque suffragio suo Consulem aut Prætorem creaverit. Id ut fieret, ambitus tollendi causa, postularat Servius Sulpicius: et hanc Cicero appellat æquationem gratiæ, dignitatis, suffragiorum. Apud Liv. xxvi. 18. viri ducti frustra torquent se in explicando confuso suffragio: Drakenborehius autem auctoribus Codd. sustulit.

Confutare. Tusc. v. 31. dolores *confutare*: i. e. resistere dolori, eumque suppressere: eleganter profecto. Nam *confutare* proprie est aquam ebullientem suppressere, ne exundet.

Congiarium. Att. x. 7. vulgo dona, quæ inter populum urbanum distribuuntur, res a frumentariis largitionibus ortum traxit: de quibus vid. Spanh. de usu et pr. Num. t. ii. p. 529. qui recte monet, h. l. *congiarium* dici de eo, quod postea donativum dictum est: quia militibus illud *congiarium* datum. ad Div. viii. 1. *congiario* donatus a Cæsare. ubi v. not.

Conglacio. ad Div. viii. 6. Curioni tribunatus *conglaciatur*. nil tribunatu agit.

Conglobatus, frequens et densus. Partit. 16. maxime valent definitiones *conglobatæ* et consequentium frequentatio.

Conglutinare, componere, conjungere. Or. i. 42. dissoluta et divulsa *conglutinare*, dicitur de eo, qui aliquid in artis formam redigit. Phil. iii. 11. totus est ex audacia, petulantia &c. *con-*

glutinatus. Att. vii. 8. amicitias *conglutinare*.

Conglutinatio. Or. 23. *conglutinatio* verborum: de structura et collocatione.

Congressus. Cæc. 8. *congressus* et constituto de injuriis experiri, est id, quod Cicero Quint. 11. intra parietes experiri vocat, et opponit summo juri: non, si quid in controversiam veniret, aut intra parietes aut summo jure experiretur. ad quem l. v. Hotomannus: qui docet moris fuisse, ut ante, quam in jus irent, viderent, si privatim, acitis amicis et disceptatoribus domesticis, res componi posset.

Congruenter, apte ad rem et causam. Or. iii. 10. *congruenter* dicere.

Conjectio. Div. ii. 63. *conjectio* somniorum, i. interpretatio.

Conjector. Div. ii. 65. interpret somniorum, portentorum &c.

Conjectura. Muren. 4. *conjecturam* de tuo ipsius studio ceperis. Div. ii. 26. *Conjectura* omnis in multis ac diversis, aut etiam contrarias partes deducitur.

Conjectus oculorum. Plane. 8.

Conjicio. Or. iii. 50. *conjicere* se in verum mente ac voluntate, de eo, qui versus facere cogitat. * Catil. i. 6. petitio ita *conjecta*, ut vitari non posse videretur. v. petitio. Sext. 18. oratio improbe *conjecta* in clarissimos viros. * Mil. 19. *conjicere* se in noctem. * Dom. 25. *conjecerit* Pompeium domum, h. e. metu cogerit Pompeium, domi manere. * Her. ii. 13. *conjicere* causam. i. e. breviter et summam exponere. v. Gell. xvii. 3. et ibi Gronov. * Inv. ii. 32. navis *conjecta* est in portum. se. tempestate.

Conjugata, quæ dicantur? Top. 3.

Conjugatio, *conjugium*. Topie. 9. quid sit?

Conjunctio. Fat. 6. *conjunctio* ex repugnantibus, est genus enunciationis. se. in qua est antecedens et consequens. conf. c. 8. init. * Divin. ii. 14. 15. naturæ *conjunctio*, est *superadditio*. * coitus. Off. i. 4. *Conjunctionis* appetitus.

Conjungere. Manil. 9. bellum *conjungere*, dicuntur, qui sedus ineunt belli gerendi causa. Quir. p. R. 7. causam meam cum communi salute *conjunxit*. i. dixit, salutem communem a mea pendere. Or. 44. *conjungere* vocales, i. e. pronunciando alteram elidere. Pis. 9. quem ego cum Deorum laude *conjungo*, i. e. Diis similem puto. * Vat. 10. *conjunctus* eum rep. i. e. laborans pro rep. * Cluent. 44. *conjunctum* eum re judicium: i. e. verum. * Verr. iv. 65. *conjunctis* sententiis de-

cernere: pro quo Grævius habet cunctis. * Verr. iv. 37. *conjuncta* cognatio, l. e. propinqua.

Conjuratio. Catil. iv. 3. haberi *conjuratorem* a civibus numquam putavi.

Connectere. Or. 71. *connectere* dissipata, est numeris vincire. Nat. D. li. 65. si singula non movent, universa certe tamen inter se *connexa* et *conjuncta* debent. Fat. 7. hoc vere *connectitur*, de enunciationibus ex antecedente, ut dialectici loquuntur, et consequente compositis. * Acad. iv. 30. ipsum ex se *connexum* est, dicitur de enunciationibus identicis, quas hodie dicunt: Si lux est, lux est.

Conniti. Verr. iii. 56. nervis omnibus *conniti*. Tusc. ii. 21. *connisa* et progressa ratio.

Connivere. Tusc. i. 49. *conniventem* somno consopiri. Cael. 17. blandimentis naturæ sopita virtus *connivet*. ibid. 24. *connivere* in sceleribus hominum.

Connubium. Top. 4. quicum *connubium* non est. *Connubium*, est matrimonium inter cives: inter civem autem et peregrinæ conditionis hominem, aut servilis, non est *connubium*, sed contubernium. v. Boëthius ad h. l. Hinc in missionibus militaribus, ap. Gruterum, Sponium, Maffium et alios, jus *connubi* datur cum uxoribus, quas tunc habuissent, cum est civitas data: de quo vid. Maffium in Antiquit. Aquitan. ep. 1.

Conquassatio. Tusc. iv. 13. *conquassatio* totius valetudinis corporis.

Conquirere, de uno. ad Div. v. 9. ut terra marique *conquireretur*. cf. Verr. iv. 48. Or. i. 46. * pro *querere*. Agr. ii. 35. aliquid sceleris *conquirere*.

Conquisitæ. Her. ii. extr. *conquisitivæ* conscripsimus: i. e. diligentissime, nulla re prætermissa.

Conquisitio. Prov. Cons. 2. exercitus durissima *conquisitione* collectus.

Conquisitor. ad Att. xli. 21. int. militum.

Conscientia. societas. Philipp. li. 11. quis nomen meum in illius gloriosissimi facti *conscientia* audit. * Fin. ii. 22. *conscientia* stabilis.

Conscindere. Att. viii. 16. is me ab optimatibus ait *concludi*: i. e. conviciis lacerari.

Consciscere. Brut. ep. 16. ante quam illud conscivi facinus: de qua forma vid. Gronov. ad Liv. xxi. 8.

Conscius. ad Att. ii. 24. *conscium* de his rebus esse.

Conscribere verbum militare, cum novi milites scribuntur, et in centurias describuntur. Quir. p. R. 5. cum ho-

mines *conscribi* centuriarique vidissem: quamquam ibi est de iis, qui a seditiosis hominibus colliguntur, et in centurias aut decurias *conscribuntur*, ut iis utantur ad depugnandum contra bonos cives. sic dicitur etiam describere, de quo suo loco. Planc. 18. hæc profer, huc insumbe, Laercensis, decuriasse Plaucium, *conscripsisse*, sequestrem fuisse &c. hic est de alia, sed simili tamen re. Qui corrumpere populum student, eum in decurias describunt, et quid decuriis singulis daturi sint, pronunciant: illi autem, de quibus aucta, in centurias describunt suos, ut pugnent. Itaque eodem loco pro *conscribere* dicitur etiam describere. Sic reperies etiam in Sen. p. Red. c. 13. et alibi. * Simul scribere. Att. xii. 19. Balbus ad me cum Oppio *conscript*. Etiam ad Div. xi. 2. in epist. Bruti et Cassii vulgati habent non *conscripsisse* mus hæc tibi: quod defendebat Nic. Rubenius ex altero loco. Sed Grævius e MSS. quibusdam recepit scripsisse mus. Sed dicitur tamen etiam de uno pro scribere. Verr. v. 4. ubi tamen Græv. e Cod. rescribi volebat scribere.

Conscriptus. Patres *Conscripti* Catil. iv. 1. dicitur pro Patres et *Conscripti*, ut docet Liv. l. li. c. 1. Antiqui et sæpe omittebant, ut in illo: de vi armatis hominibus, et aliis. Patres sunt li, qui sunt generis patricii, *Conscripti*, qui novo Bruti instituto ex equestri ordine, qui postea seminarium senatus fuit, senatus adscripti sunt.

Consecrare. Agr. i. 2. *consecravit* Karthaginem, i. e. usum soli, quo Karthago steteret, hominibus ademit, sacrum fecit, ne arari, inædificarique posset. * Leg. ii. 2. patria, in qua omnia nostra ponere et quasi *consecrare* debemus. * Tusc. iii. 1. ars Deorum inventioni *consecrata*, i. e. tributa, adscripta.

Consecratio. Balb. 14. *consecratio* capitis: genus legis sacranda; cum scilicet caput ejus sacrum pronunciat, qui contra legem fecerit. vid. Ind. Legg. v. Leges sacratae. * Dom. 48. an *consecratio* nullum habet jus; dedicatio est religiosa? Ad hunc locum disputat Grævius de discrimine inter *consecrationem* et *dedicationem*: quæ tota disputatio hanc summam habet, ut *consecrationem* locorum, ararum, agrorum esse deat, *dedicationem* autem templorum, ararum, simulacrorum. Sic a Clodio dicit *consecratam* esse arcam Ciceronianæ domus, *dedicatum* autem simulacrum Libertatis in area. In hanc rem etiam multa disputat Gutber. Jur. Pont.

iii. 13. iv. 22; sed, ut omnia, parum accurate, quemadmodum ex his, quæ dicam, apparebit. Locus classicus de consecratione et dedicatione est pro Domo a c. 45—56. ex quo hæc notanda sunt. c. 46. si quis—domum ejus per pontifices dedicavit—ædes Cæpionis essent dedicate—et aram et simulacrum, templum dedicare. c. 47. si bona civis cuiuspiam consecravit. c. 49. an tu hæc ita perturbas, ut quicumque velit, quod velit, quomodo velit, possit dedicare. Video enim esse legem veterem, tributum, quæ vetat injussu plebis, ædes, terram, aram consecrare. Vides, quod ante dedicare dicebatur, id statim consecrare dici, de iisdem rebus utrumque, aliter ac Grævio visum est. c. 52. ades—dum dedico domum Ciceronis, ut mihi præeatis, postemque teneatis. c. 55. aram consecrare. In dedicatione, ait Grævius, postis tenebatur. Etiamne, cum ara, simulacrum dedicatur? Jam ædes Ciceronis consecrate erant, non potest negari. diserte enim traditur; et hic postis tenebatur. v. c. 52. Dedictio fiebat populi jussu; sed et consecratio. c. 49. Plin. Hist. Nat. vii. 35. Sulpicia—quæ simulacrum Veneris dedicaret. Valer. Max. viii. 15. 12. Ut Veneris Verticordis simulacrum consecraretur. Sed non opus in re manifesta pluribus exemplis. Sed quoniam Grævium decessisse videtur locus a nobis primo loco propositus, in quo consecratio et dedicatio distingui videntur, age eum explicabimus. Sensus autem ejus hic est: an consecratio idem, bonorum, nullum habet jus, si injussu populi facta est, dedicatio autem s. consecratio simulacri libertatis tantam religionem affert, tantaque religione obligat aram? Scilicet Cicero non distinguit consecrationem a dedicatione in genere, sed absurdum esse dicit ejusdem rei, h. e. consecrationis s. dedicationis diversam vim statui pro diversis rebus, cum in hac cerimonia non res, in qua adhibeatur, sed ipsa consecrandi dedicandique cerimonia et sanctitas spectetur. De consecratione et dedicatione multa disputat Mazochius de Amphib. Camp. p. 79. sqq.

Consecrari. Cæcili. 19. consecrari verba, est nimis urgere literam, neque rem potius et rationem spectare; quod est calumniatorum et rabularum. * vexare. ad Div. viii. 12. per hanc speciem simultatis eum consecraret. cf. ad Att. ii. 18.

Consecrarium. consecraria sunt breves et acutæ conclusiones: Fin. iii. 7. consecraria Stoicorum brevia et acuta.

ibid. iv. 18. Nunc venio ad illa tua brevissima, quæ consecraria esse dicebas. ibid. illud vero minime consecrarium, sed in primis hebes.

Consecratio arborum, N. D. ii. 60.

Consecutio. effectus: quod quæque rem sequitur, locus rhetorum. Topic. 13. distribuitur hic locus in consecutionem, antecessionem &c. cf. Inv. i. 28. Or. iii. 29. intelligitur autem necessitas in consequendo, quæ ubi non est, ibi tantum est adjunctio. v. Top. 12. * Partit. 6. consecutio verborum, est cum oratio non est perturbata generibus, casibus, numeris, personis, temporibus. * In Dialecticis est consecrarium, quod vocant, quod ex altero concluditur. Inv. i. 29. simplex conclusio ex necessaria consecutione conficitur. Fin. ii. 14. quæ consecutiones videat.

Consensio. Attic. ii. 13. cognomen (Magnus) consenscit. ibid. 23. omnes illius partis auctores et socios consenscere, nullo adversario.

Consensio. Or. iiii. 5. omnia una consensione naturæ constricta esse. Gr. *συνεσμός*. * Coitio. Planc. 15. et per hanc consensionem, quæ honeste magis quam vere sodalitas nominaretur.

Consensus. Nat. D. iiii. 11. Div. ii. 14. 15. consensus naturæ. Gr. *συνεσμός*.

Consentaneus. Tusc. v. 8. quid cuique consentaneum sit, i. e. quid ex quoque sequatur, concludi possit. Acad. iv. 9. consentaneum est ei, qui &c. i. e. ei convenit, si sibi constare velit.

Consentire ad aliquid. Att. v. 18. Phil. iv. 4.

Consequens, quod ex aliquo colligi concludique potest. Or. ii. 53. demonstrando, id, quod concludere illi velint, non effici ex propositis, nec esse consequens. Tusc. v. 8. alterum alteri consequens est; de enunciatione conditionali et convertibili, ut dialectici loquuntur. Quid sit proprie consequens, atque quomodo differat ab adjuncto explicatur Top. 12. * Partit. 6. ut in simplicibus verbis, quod non est latinum, sic in conjunctis, quod non est consequens (in quo non est consecutio. v. consecutio verborum) vituperandum est.

Consequi, investigando aperire. Act. i. in Verr. 16. conatus alienius consequi. * exprimere. Phil. v. 13. verbis laudes alicujus consequi. * sequi, probare. Catil. iii. 6. quas sententias senatus sine ulla varietate est consecutus. * Verr. iv. 26. nullo modo possum omnia istius facta memoria consequi aut verbis complecti. * studere alicui rei. Brut. 82. exilitatem ille de industria consequabatur. * per consequari est in Brut. et Or.

Conserere. Fat. 14. omnia naturali colligatione *conserere* contexteque fiunt: i. e. naturali connexione causarum.

Conserere. Orat. i. 10. ex jure manu *consertum*. Mureu. 14. non ex jure manu *consertum*. Est autem formula veteris juris de vindicationibus in re presenti, cum vi civili et festuaria utuntur: de qua vide inprimis Gell. noct. Att. xx. 10. et not. ad Mur. 14.

Conserare. Verr. i. 47. voluntatem *conserare* mortuorum: curare ut fiat, s. facere, quod mortui voluerunt. Sic et officium *conserare* saepe est de officia. *Baib. 16. majestatem pop. R. coniter *conserare*: est formula in clausulis fœderum, quæ indicat imperium pop. R. in socium populum. Aliud exemplum est in formula pacis cum Ætoliis ap. Liv. xxviii. 11. ubi vid. Duker.

Conservatio. Off. i. 28. convenientia *conservatioque* naturæ: est, cum facimus ea, quæ naturæ humanæ conveniunt. Similiter *conservatio* officii dicitur.

Concessor. Flacc. 11. *concessores* accusatoris, sunt ejus advocati, et qui in ejus subselliis in judicio sedent.

Concessus. Flacc. 17. *concessu* vestro (sc. judicium) i. e. cum vos in judicio consideretis. Sext. 50. gladiatorum *concessus*. c. 54. gladiatorii *concessus*, sunt ludi gladiatorii.

Condes. Muren. 8. *conedit* nomen in questura. desiit celebrari post questuram.

Considerare de re aliqua. ad Div. xiv. 14. Off. iii. 4.

Consideratus. Font. 9. verbum *consideratissimum*. Acad. iv. 19. *considerata* judicia.

Consido. Orat. iii. 5. ibi magna expectatione audiendi *considitur*.

Consignatus. Tusc. i. 24. insitæ et quasi *consignatus* in animis notiones.

Consilium. Quint. 16. extr. *consilium* capere, cum infinitivo pro gerundio: te *consilium* cepisse, hominis fortunas funditus evertere. * *Consilium* et *Concilium* differunt ita: *Concilium* dicitur de conventu hominum, qui audiendi causa conveniunt, *consilium* de eo, in quo deliberandi causa. v. Gronovius ad Liv. xlv. 2. Hinc Quint. 1. in *consilio* adsumt. ib. 10. in *consilio* esse. cf. in Cæcil. 4. Verr. ii. 29. * de iudiciis, assessoribus ejus, qui iudicio sive privato sive publico præest. Hiuc Prætor cum *consilio*, imperator cum *consilio* decem legatorum &c. Or. i. 26. *consilium* dimittere. Rabir. Perd. 2. &c. *consilium* publicum, de senatu: sed Rosc. Am. 52. de iudicio dicitur. * deliberatio. Verr. i. 9. Cluent. 30. *mittere* in *con-*

silium, dicitur, cum is, qui præest iudicio, perorata causa jubet iudices sententiam ferre. Id fiebat olim post deliberationem communem, cujus vestigium reperies Verr. iii. 12. cujus potestas cum fieret a prætore, in *consilium* mitti iudices dicebantur. Ipsi autem iudices dicuntur ire in *consilium*. Catil. i. 1. publici *consilii* particeps dicitur, qui interest deliberationibus senatus. Verr. i. 11. Cluent. 50. * publicum *consilium* est etiam decretum senatus. Verr. ii. 5. nulla alia civitas publico *consilio* laudat. * callidum inventum. Nat. D. iii. 6. *consilium* imperatorum. G. *separatum*. * prudentia, ea facultas animi, cui prudentia inest. Mureu. 12. mulieres propter infirmitatem *consilii*.

Consistere. Tusc. ii. 16. sanguis *consistit*. * desinere. Or. i. 1. ambitio *consistit*. * Tusc. i. 23. omnis natura *consistat* oportet. ad Div. vii. 26. *dupplex* capit *consistere*. * de iis, qui sibi obviis facti colloquuntur. Act. i. in Verr. 7. cum hoc *consistit*, hunc amplexatur, jubet sine cura esse. * immorari. Verr. i. 38. in uno nomine *consistam*. Partit. 35. *consistit* in singulis. * Rosc. Am. 52. non modo nulla culpa, sed ne suspicio quedam potuit *consistere*. Cluent. 29. similis in aliis nonnullis suspicio *consistebat*. * non *consistere* dicuntur, qui ita sunt perturbati, ut, quod velint, facere non possint. Verr. i. 3. *consistere* animum non solum. Phil. ii. 28. *consistere* mente non posse. Dom. 54. ut neque mens neque lingua *consteret*. Cluent. 39. non posse *consistere* in dicendo, sc. quia acclamationibus impeditur. Contrarium est in his: Or. 9. qui in forensibus causis præclare possit *consistere*: i. e. bene eas agere. Quint. 24. diffidebam, me animo satis certo et confirmato in hac causa posse *consistere*. Sumtum e re gladiatoria docet Burmann. ad Quintil. Decl. 6. 9. * dicitur et pro tutum esse, Quint. 30. miserum atque infelicem tandem posse *consistere*. * verbum in re talaria, Div. ii. 21. Venerium casu jaci posse, quatuor talis jactis: quadringentis centum Venerios non posse *consistere*. vid. Venerius. * Partit. 29. *consistere* dicitur orator, cum constituit, quomodo causam tractare velit, utrum negare factum, an defendere, unde et status dicitur.

Consciare. in Sen. p. R. 7. ausus es cum A. Gabinio *consciare* consilia patris meæ.

Consolari. ad Div. iv. 8. *consolari* dolorem alicujus. ibid. vi. 4. *consolari* de re aliqua.

Consolidatus, ad Div. v. 20. rationes *consolidate*, sunt in quibus accepta et expensa consentiunt, quæ quadrant, ut alio loco Cicero dicit, liquidæ sunt, ut docet Ascon. ad Verr. 1.

Consonus, consentaneus, aptus. ad Att. iv. 16. *consonum* putari.

Consort. Placc. 15. *consortes* mendicitatis. Mil. 37. *consors* temporum meorum.

Consortio. Societas. Off. iii. 6. tollitur omnis humana *consortio*.

Conspirare. Ligar. 12. consensus *conspirans*. cf. ad Div. x. 19.

Conspiratio, consensus. Catil. iv. 10. *conspiratio* bonorum.

Constans. Rosc. Am. 14. opponitur amenti, cujus sc. mens non potest sibi constare. Off. i. 40. oratio *constans*, est hominis sani et recte loquentis. * *Constantes* qui dicantur, vid. in *constantia*.

Constanter. Or. 58. oratio æqualiter et *constanter* ingrediens, de oratione numerosa. Tusc. v. 8. non *constanter* dicuntur: i. e. sibi repugnant, non consentanea sunt. cf. Acad. iv. 3. Flu. v. 27. * cum dativo. Tusc. v. 9. quam sibi *constanter* dicant. v. *constantia*.

Constantia. Plane. 16. *constantia* tua dignum. i. e. si id fecisses, tum tibi constares in hac re, et id erat sapiente homine dignum. * Consensus, convenientia. Off. i. 7. dictorum factorumque *constantia*. Her. ii. 6. testimoniorum *constantia*. * *Constantia* Philosophorum, Tusc. v. 10. est, cum nihil decernit, quod alteri decreto suo non consentiat, cum omnia inter se sunt apta et connexa. * *Constantia*, cum virtus est, in eo inest, ut idem semper sequere, lisdem consiliis utare, semper idem eodemque modo agas, sed in rebus honestis et bonis, sed quia id non faciunt, aut facere possunt, nisi in quibus est vera virtus, propterea subinde *constantia* pro virtute dicitur, ut levitas pro vitio: exempla frequenter occurrunt. * Pluralis *constantia* est Tusc. iv. 6.

Constare. ad Div. vii. 1. *constitit* mihi fructus otii mei. cepl fructum. Simile est illud Brut. 97. cernimus, vix singulis ætatibus binos oratores *constituisse*, fuisse. * pro exstare. Or. ii. 22. quorum scripta *constant*. sed opinor simul intelligenda certa *provincias* scriptorum. ut Verr. ii. 77. Sic, ut litteræ *constarent* integræ. * Cluent. 38. suis iudiciis *constare*, i. e. non recedere a superiori iudicio et diversum iudicare. ad Div. i. 9. in sententia *constare*. sed v. not.

Constitutio, in rhetoricis quid sit?

Inv. i. 2.

Constituere. Verr. i. 1. *constituere* accusationem, dicitur actor, cum ea comparat, quæ ad accusationem sunt necessaria. Part. 9. fidem *constituere*, est facere, ut fides habeatur, ut fide digni videamur. Muren. 5. ex Asia laus familiaris *constituta* est, i. e. comparata. Verr. v. 24. post *constitutum* imperium: i. e. postquam imperium nacti sumus. Rabir. Perd. 2. Or. i. 9. *constituere* rempubl. dicuntur, qui legibus aliisque rationibus, malis reipubl. ingravescentibus medentur. Agr. ii. 5. a Græcis video multas esse reip. partes *constitutas*: multas leges esse, ut iudiciarias, frumentarias latas, reipubl. salutaris. Marcell. 8. *constituenda* iudicia, i. e. restituenda. Att. iv. 1. *constituere* reliquias suas. v. *constitutus* n. 4. Agr. ii. 5. Græcos plebem in agris publicis *constituissæ*. v. collocare. * *constituere* dicuntur, qui de re aliqua paciscuntur, inter quos de re aliqua convenit. Att. i. 7. Cincio his viginti millia *constitui* me curaturum. vide plura ex Cicerone exempla collecta a Gronov. Obs. l. 1. p. 14. 15.

Constitutus. comparatus. Tusc. ii. 4. ita animo *constitutus*. * *constitutum* dicitur, quicquid jam eo pervenit et redactum est, quo debuit, ut, quale sit, cognosci possit Rosc. Am. 6. *constituta* victoria. Or. ii. 10. res *constituta* et definita. Rosc. Com. 11. lite contestata, iudicio damni injuria (dati) *constituta*. * Verr. iii. 61. *constitutum* crimen ex periculi tui tempore: i. e. fictum et compositum. * *constituta* dicuntur, quæ in bonum statum pervenere, vid. *constituere*. Rabir. Post. 1. bene *constituta* fortuna. Sext. 45. bene de rebus domesticis *constituti*. lb. 65. bene natura *constituti* viri, sunt naturali honesti amore imbuti. Læli. 13. animi bene *constituti* est, letari bonis rebus, dolere contrariis. Off. ii. 11. respublica *constituta*. Tusc. ii. 6. corpus bene *constitutum*. Att. xi. 8. rebus *constituta*: i. e. bello civili finito, et rebus ad meliorem statum reductis. * *Constituta* dicuntur, de quibus inter duos plures convenit. ad Div. vii. 4. si quid *constitutum* habes cum podagra, fac in alium diem differas. Cæli. 25. *constitutum* factum cum servis. v. not. Cæcin. 12. ad *constitutum*, int. diem. ad Att. xii. 1. ad *constitutum*, int. locum. Cæli. 8. congressu et *constituta* cepisse de tantis injuriis experiri. v. congressus. Sic Top. 12. locus, *constitutum*, convivium de hac significatione vid. plura ap. Gronov. Obs. i. 1. p. 14. sq.

Contritus. Verr. v. 34. navis *contra-*
ta. v. apertus.

Construere. Agr. i. 5. pecuniam *con-*
struere et coacervare.

Consultor. Mur. 10. JCti est, cavere,
ne *consultores* sui capiantur.

Consulere. Verr. i. 42. qui *consule-*
bantur, sunt JCti, ut in Or. pro Mu-
rena. * cum *priepos.* de. Sull. 22. de
salute suorum *consulat.* i. e. s. salutis.

Consultatio. in rhetoricis est questio
indefinita, locus communis, quæ et *Siens*
dicitur Partit. 4. 18. 20.

Consumo. Fin. v. 19. Aristoxeni In-
genium *consumuntum* in musicis. Att.
xvi. 2. manus suas in plaudendo *con-*
sumere.

Consumtor. N. D. ii. 15. *consumtor*
omnium, de igne.

Contagio, contactus. Nat. D. ii. 55.
contagione pulmonum calescit spiritus.
* influxus, vis cujusque rei in alteram.
Div. i. 30. cum animus somno se vocat
est a *contagione* corporis. ibid. ii.
43. quæ potest *contagio* ex infinito præ-
ter intervallo ad terram pertinere. Tusc.
i. 30. quibus fuit minima enim cor-
poribus *contagio*. Fat. 3. 4. *contagio*
naturæ, opponitur casui furtivo, et
fato absoluto causis et cæco. * vitium
quod contactu in alios transfunditur
et communicatio vitii. Off. ii. 23. *con-*
tagiones malorum. Cluent. 6. 8. *con-*
tagionem adspexit fugere. * conjunctio,
societas. Verr. v. 71. ad quos conscien-
tiæ *contagio* pertinebit. Sull. 2. *con-*
tagio sceleris quædam, i. e. societas et
communio.

Contemnendus. Verr. lii. 27. Siculi
non *contemnendi* sunt fortes, bunesti.

Contemnere, eleganter *contemnere* ali-
quid dicuntur, qui satis ab eo se tutos
putant, neque metuunt ullo modo. Mil.
16. qui ita iudicia penamque *contemne-*
rat, ut eum nihil delectaret, quod aut
per naturam fas esset, aut per leges
liceret. Catil. ii. 3. exercitum illum—
magnopere *contemno*. Eodem modo
Virgil. Georg. ii. 265. arborem dicit
contemnere ventos, cum ita adolevit, ut
satis robusta sit ad resistendum vento;
sic interpretatur etiam Bentleius illud
Horatii in Epod. 4. in quatuordecim
sedilibus inprimis magnus eques O-
thone *contemto* sedet: ubi vide ipsam.
Sic Græci *καταγλῆσι*: ut Lucian. To-
xar. 2.

Contendere. Verr. ii. 21. *contendere*
omnia; de accusatore, qui nihil præ-
termittit, quod in reum dici potest.
Rose. Am. 34. Quæ res eum nocte una
tantum itineris *contendere* coëgit. * Verr.
lii. 42. quoad fieri aliquo modo posset,

contenderunt: de licitantibus. * petere.
Verr. ii. 53. magistratus ille summa
ambitione *contenditur*.

Contente, cum summa contentione
vocis aut virium. * Tusc. ii. 24. *con-*
tente dicere. v. 34. *contentius* ambu-
lare.

Contentio, comparatio. Off. i. 17. Si
contentio fiat. Partit. 2. rerum *con-*
tentiones, quid majus, quid par, quid mi-
nus sit. &c. * Or. ii. 5. *contentio* ani-
mi.

Contentus, qui in aliqua re acquies-
cit, nihil ulterius postulat. Cluent. 42.
animadversionibus censoris non ita
contenta fuit civitas nostra, ut rebus ju-
dicantis.

Conterere, refutare. Tusc. v. 30. *con-*
terere atque contemnere, facile est re-
liqua bona ex collatione.

Contestari. proprie est testem ali-
quem in re aliqua facere hac formula:
testis esto. Unde litem *contestari* ad
Att. xvi. 15. Rose. Com. 11. est, cum
adversarius uterque, qui controversiam
ad Prætores detulerat, iudicio discep-
tandam, causa exposita breviter et nar-
rata Prætori, dicebat præsentibus; te-
stes estote. v. Macrob. Saturn. lii. 9.
Festus in h. v. Menardus ad Cic. pro
Rose. Com. 11.

Contexere. ad Div. x. 13. *contexere*
extrema cum primis. h. e. efficere ut
extrema similia siut, respondeant pri-
mis.

Contexte. Fat. 14. omnia *contexte* fi-
unt, h. e. naturali connexion et impli-
catione causarum et effectuum.

Contextus. Part. 23. totus *contextus*
orationis, pro tota oratione. Fin. v. 28.
mirabilis apud eos est *contextus* rerum,
de philosophis, in quorum philosophia
constantia reperitur, cum omnia inter
se consentiunt et inter se apta sunt.

Contextus, adj. Tusc. v. 33. *contextæ*
voluptates, pro perpetuis, quarum alia
allam continenter excipit.

Continens, quod rem continet. v. *con-*
tinere. Partit. 29. Ea quæ sic referun-
tur, *continentia* causarum vocentur:
quamquam non magis, quæ contra ra-
tionem defensionis afferuntur, quam
ipsæ defensionis rationes, *continent* cau-
sas. * Fin. ii. 19. neque porro ex eo
natus cum Pyrrho bellum gens, con-
sul cecidisset in prælio, seque e *conti-*
nenti genere, tertiam victimam reipub-
licæ præbuisset: *Continens* genus est
idem, non interrupta serie, avus, filius,
nepos. * *continentia* verba. Part. 15.
quæ per conjunctiones junguntur. * Inv.
ii. 12. *continentia* cum ipso negotio.

Continere. *Continere* aliquid dicitur,
a 2

quod est in eo summum et præcipuum, plurimum valet, in quo rei summa est. Brut. 29. rem *continet*. Partit. 29. defensionis rationes *continent* causas. Fin. iv. 6. quod *continet* philosophiam. * *Contineri* est etiam, pendere ex re aliqua, conservari ab aliquo. Dom. 37. meus reditus vestro iudicio *continetur*. Marc. 9. vita corpore et spiritu *continetur*. Off. ii. 24. nulla res vehementius *remp. continet*, quam fides. * *Contineri* est porro, versari in re aliqua. Verr. iii. 1. hæc cura retinebatur. * reprimere, coercere. Har. resp. 1. furem exultantemque *continui*. * abstinere. Or. ii. 20. sin plane abhorrebit et erit absurdus, ut se *contineat*, aut ad aliud studium transferat. * reticere, custodire, ne proferatur. Or. ii. 55. *continere* dicta. Or. i. 47. ut ea, quæ *continet*, neque adhuc protulit—explicet nobis, et illa dicendi mysteria enunciet. Att. xiii. 21. tu tamen commodè feceris, si reliquos (int. libros) *continueris*. * ad Div. vii. 19. exercitatione consequere: in qua te nos *continebimus*. Brut. 97. *contine* te in tuis perennibus studiis. * *Contineri* denique dicuntur, quæ firma sunt, non rumpuntur. Nat. D. ii. 57. de membranis oculorum: deinde firmas, ut *continerentur*.

Contingere, de re mala. Off. ii. 14. ad Div. xi. 16. a Gabinio Cons. relegatus est, quod ante id tempus civi R. *contigit* nemini. cf. Catil. i. 7. Tusc. v. 6. Nam alias dicitur de re læta et bona.

Continuare. Agr. iii. 4. *continuare* agros, est, cum multi fundi cõmunantur, ut per longum spatium nullus alienus uostis interiectus sit. *Continuari* verba dicuntur, cum verba phrasi junguntur, vel periodi struuntur. Or. iii. 37.

Continuatio. Or. iii. 13. *continuatio* verborum, est periodus. Nat. D. l. 20. *continuatio* causarum, quæ hodie nexa dicitur. Div. ii. 69. *continuatio* naturæ, est *επὶ τὰς*. Nat. D. i. 4. est enim admirabilis *continuatio* series rerum, ut alia ex alia nexa et omnes inter se apte colligatæque videantur.

Continuo. Rose. Am. 33. non *continuo*, si me in gregem sicariorum contuli, sum sicarius. cf. Or. ii. 48.

Contorquere dicitur proprie de eo motu hastæ, aut cuiuscunque jaculi, quo ei majorem vim atque impetum addimus, ut rotatione gladio. Atque is motus eaque agitatio fit, pro ratione jaculorum, aut manu, aut machina aliqua, quæ hinc tormentum dicitur. Exempla crebra sunt apud poetas. Hinc

fit, ut, quicquid celerius movetur et fertur, quicquid vehementius propter brevitate[m] aut celeritate[m] pronunciationis ferit, quæ acutiores sunt brevioresque conclusiones, quibus pæne resisti, quamvis falsis, tamen non potest, id omne *contorqueri*, *contortum* dicatur. Exempla ex præcipuis generibus hæc sunt: Nat. D. i. 10. globus dicitur magna celeritate *contorqueri*. Or. ii. 17. qui (sc. homo vel animus) tamquam machinatione aliqua, tum ad severitatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiam &c. est *contorquendus*. Orat. 70. extr. Demosthenis non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris *contorta* ferrentur. Tusc. iii. 26. de Æschine Demosthenem accusante: quas sententias colligit? quæ verba *contorquet*? ut licere quidvis rhetori intelligas. Div. ii. 51. videsne igitur, quæ dubia sint, ea sumi pro certis atque concessis? deinde *contorquent* et ita concludunt: Non igitur &c. cf. *contortus*, *contortie*.

Contorte. ad Her. i. 9. Invent. i. 20. inter præcepta narrandi est: nequid perturbate, nequid *contorte* dicatur: b. e. obscure. Sic Or. i. 58. res *contorte* et difficiles. Est autem de eo genere obscuritatis, quod ex nimia brevitate oritur, quod oratio nimis brevis citius, quam intelligi potest, prætervehitur. Tusc. iii. 10. commemoratis brevibus et aptis inter se conclusionibus Stoicorum: hæc concluduntur *contortius* a Stoicis.

Contortio dextera, Her. iv. 19. est vis et nisus jaculandi. Fat. 8. *Contortiones* orationis, de conclusionibus difficillioribus et fallacibus Chryssippi.

Contortulus. Tusc. ii. 18. *contortule* conclusiones.

Contortus. Or. i. 58. res *contorte* et difficiles. Tusc. v. 27. *contorta* conclusiones. Acad. iv. 24. *contorta* et aculeata sophismata. cf. in *contorquere*, et *contortie*.

Contra. Agr. ii. 33. petere *contra*, dicitur de competitoribus. Muren. 4. si turpe putas, te advocato, illum ipsum, quem *contra* veneris, causa cadere: b. e. quem in iudicio aliquo oppugnaveris. v. Manut. ad b. l. Client. 48. si quis *contra* dicere vellet: i. e. accusare.

Contractio, brevis. Att. v. 4. meam in eo parsimoniam *contractio* paginæ indicat. Partit. 6. *contractio* orationis fit obscurum. * *contractio* cum de animo dicitur, est *πρὸς* triste, aut ejus effectus. Tusc. iv. 31. eodem vitio est effusio animi in lætitia, quo in dolore *contractio*. Ibid. l. 37. quod in hoc inest omnis animi *contractio*, ex metu mortis.

Contractiuncula. Tusc. iii. 34. *negritudo sublata erit mærens*: morsus tamen et *contractiunculae* quædam animi relinquentur.

Contractus, parvus, infirmus, diminitus. Cæl. 31. quæ studia in his jam ætatis nostris *contractiora* esse debent. ad Div. vii. 31. propter res tuas ita contractas, ut nec caput nec pedes.

*brevis. Brut. 31. *contractior oratio*.

*susceptus, initus, de negotiis, inprimis pecuniariis. Att. vii. 7. quid sit optimum, male *contractis* rebus, plane video. Sull. 20. ratione magna (sc. pecuniaria) *contracta* cum Mauritanie rege. Off. i. 5. rerum *contractarum* fides. Rabir. Post. 9. hoc semel suscepto atque *contracto*. *Leg. ii. 22.

quæque in porca *contracta* jura sint. Porca *contracta* esse dicitur, cum ali-

quid committitur, quod porca immolanda expiandum est, quæ præcidanea dicitur. Davisius laudat Gell. iv. 6. ad q. l. v. Intt. Nam *contrahi* dicuntur,

quæ nobis culpa nostra et peccato accidunt et perpetienda sunt. v. et ad Div. x. 18. non suis *contractis*, i. e. peccatis.

Contrahere, de iis, qui societatem in negotio aliquo pecuniario ineunt. Quint. 11. qui cum *contraxisset* (sc. societatem) Tusc. v. 36. qui nihil cum populo *contrahunt*, i. e. nihil agunt, non petunt sc. honores. *Quint. 2. res quæmodo gestæ et *contracta* sit, videte. v. in *contractis* n. 3. **Contrahi* verba dicuntur, cum in pronuntiando ultima vocis litera alterius verbi eliditur, propterea, quod sequens verbum a vocali incipit. Or. 45. *continere, opponitur ei dissipare. Læl. 7. quæ in rerum natura, totoque mundo constarent, ea *contrahere* amicitiam, dissipare discordiam. *diminuere, frangere. Divin. ii. 12. *contrahi* autem animum Zeno, et quasi labi putat atque concidere, et id ipsum esse dormire. Qu. Fr. i. 1. c. 1 te rogo, ne *contrahas* aut demittas animum. Offic. i. 29. appetitus *contrahentes* sedulosque.

Contrarie. Or. 31. *contrarie* scriptum, est in quo repugnantia sunt. ad Part. 31. est aliquid de eadem re scriptum. Or. ii. 65. verba relata *contrarie* est genus ridiculi, cum ei, qui nos laesit, eodem modo respondetur. exemplum vid. l. c.

Contrarius. Inv. i. 28. *Contrarium*, quid sit? Tusc. ii. 3. in *contrariis* partes disserere, est in utramque partem. Part. 31. *contraria* scripti: vid. in *contrarie*.

Contractare. Tusc. iii. 1. mente *contractare* voluptates. Ora. iii. 6. op-

pressi sumus opinionibus—leviter eruditorum hominum, qui, quæ complecti tota nequeunt, hæc facilius divulsæ et quasi discerpta *contractant*.

Contribuere. Att. xiv. 39. quæstores urbis ad eam rem pecuniam dare, *contribuere*, solvere jubeant.

Contritus. Or. i. 31. præcepta communia et *contrita*. cf. ad Att. xii. 27.

Contubernalis. Ligar. 7. domi una eruditi, *contubernales* militiæ, sunt, qui simul stipendia faciunt, et in castris in eodem tentorio sub eodem decubio degunt. v. Veget. il. 13. Plane. 11. Fuit in Creta postea *contubernalis* Saturnini propinqui sui, miles hujus Q. Metelli. cf. Sull. 15. *Imperatorum autem *contubernales*, sunt adolescentes nobiles, qui in cohorte Prætorie militantes, ut, quoniam ea est circa imperatorem, sub ejus oculis sint, cum eo esse, ab eo erudiri in re militari possint, ejus consiliis intersint. Cæl. 30. cum autem paulum roboris accessisset ætati, in Africam profectus est, Q. Pompeio proconsuli *contubernalis*. *Ab his duobus generibus aliæ dicendi rationes ductæ. Sic Brut. 27. L. Gellius Carbonis *contubernalis* in consulatu, dicitur, quia eum sectatus est in consulatu, more adolescentum, qui se ad insignem aliquem virum applicabant, ut ab eo discerent, ejus consiliis de re publica interessent. cf. Sull. 12. Att. xiii. 28. *Contubernalis* Quirini dicitur Cæsar, quem xii. 45. *simas* ejus vocat, (v. Ind. Gr. in *simas*) cui, ut Romulo, divini honores tribuebantur. Flacc. 17. *contubernales* Lælii, vocat, quos paulo post hospites dicit. &c.

Contubernium. Plane. 11. ut *contubernii* necessitudo, et adolescentuli pudor postulabat. v. *Contubernalis*. n. 2. et Intt. ad Sueton. Cæs. 2. Vespas. 3. *de vita impudica maris et femine extra conjugium. Verr. v. 40. ubi illud *contubernium* mullebris militiæ in illo delicatissimo litore.

Contumacia. Tusc. i. 30. *contumacia* libera, de Socrate.

Contumelia. convicium. Sull. 7. *contumeliam* jacere. *stuprum. Harusp. R. 20. *contumelias* piratarum passus est.

Contando, vi frango. Att. xii. 44. *contudi* animum et fortasse vici.

Conturbare. decoquere, res alienum contrahere. Plane. 24. fac me multis debere, et in his Plancio. Utrum igitur me *conturbare* oportet (int. rationes) Q. Fr. ii. 12. nihil esse, quod post hac arce nostræ fiducia *conturbaret*. cf. ad Att. iv. 7.

Conturbatus. Tusc. iii. 7. *conturbatus* oculus: i. e. morbo affectus.

Conturbatio. Top. 12. titubatio, et si quæ alia signa *conturbationis* et conscientiæ.

Convector. Att. x. 17. navi ejus et ipso *convector* me usurum puto.

Convellere, refutare. Or. ii. 51. ne *convellere* adoriatur ea, quæ non possint commoveri. *eripere. Att. v. 20. ut, quod tuo meoque beneficio puer habet, ne qua ratione *convellatur*.

Convens, amicus, concors. Off. i. 17. bene *convenientes* propinqui. cf. Rosc. Am. 34. item *consentius*. Dom. ii. 4. *convens* et conjuncta constantia.

Convenientia naturæ. N. D. iii. 11. est *convenientia*. cf. Div. ii. 15. 60. *Fin. iii. 6. quod *convenientia* Stoici, nos appellamus *convenientiam*, si placet. *Consensus, constantia. Nat. D. ii. 21. hanc in stellis constantiam, hanc tantam tam variis cursibus in omni æternitate *convenientiam* temporum. Læli. 27. in amicitia est *convenientia* rerum, in ea stabilitas, in ea constantia.

Convenienter. Tusc. 9. *convenienter* dicere aliquid; de philosophis est, cum, quod dicunt, non repugnat aliis placitis ipsorum. v. *constantiter*.

Convenire. in aliquem *convenire* dicitur, quod ad eum pertinet, in eum cadit, ei aptum est. Rosc. Am. 23. suspicio *convenit* in aliquem. Sull. 7. contumelia ad maximum partem civium *convenit*. Fin. iii. 14. si cothurni laus esset, ad pedem apte *convenire*. *constare, consentire. Tusc. v. 11. quam sibi *conveniat*. v. *convenienter*. Fin. iii. 22. posterius priori non *convenit*. *res *convenit*, cum componitur pacificatione &c. Att. ix. 6. dumque rem *conventuram* putamus. Phil. xiii. 1. si *convenisset*, sc. pax inter Sullam et Scipionem. Leg. i. 20. si nollent ætatem in litibus conterere, posse rem *convenire*. v. Gron. Sestert. p. 213. *in manum *convenire*. Top. 3. dicuntur uxores, quibuscum aut usu aut cõmitione matrimonium contrahitur. v. Intt. ad l. c. Flacc. 34. mulier in manum *convenerat*. Nunc audio. Sed quæro: usu, an cõmitione? hic est locus classicus. *Verr. ii. 15. adversarii postulavit, ut in eam rem judices dentur ex his civitatibus, quæ in id forum *convenirent*: die in diese Kreis-Stadt gehörten, quod scil. eo *conveniebant*, cum *conventus* prætor ageret, quibus aliquid controversiæ esset. v. *Conventus*. *Cluent. 43. Neminem voluerunt majores nostri non modo de existimatione cujusquam,

sed ne pecuniaria quidem de re minima esse judicem, nisi qui inter adversarios *convenisset*: pro, de quo *convenisset*. eodem modo dicitur illud, quod supra attulimus: res *convenit*. &c. *Rerior constructio est Nat. D. ii. 29. nec hoc in te uno *convenit*: pro in te unum. Sic et Sueton. Aug. 25. sed locus uterque est suspectus.

Conventum. Cæcin. 18. pacti et *conventi* formula.

Conventus, corona auditorum in judiciis. Brut. 62. minime dignos elegantis *conventus* auritus, aptissimos cognovi turbulenti concionibus. Sext. 56. scio, quid gravitas vestra (sc. judicum) quid hæc advocatio, quid ille *conventus* &c. postulet. ubi vid. Manut. *pactum. Att. vi. 3. ex pacto et *conventu* ab aliquo discedere. Cæcin. 8. ex *conventu* &c. *1. Dies, quo magistratus provincialis in civitate aliqua jus dicit, quæstionesque causarum capitalium exercet. Gr. ἀγορεύς. De hoc *conventu* vid. etiam Theophil. Instit. §. 4. qui et e quibus causis manum, non possit: et ibi Fabrott. Hinc Verr. v. 11. *conventus* agere. iv. 48. *conventus* indicare &c. cf. ad Div. iii. 8. Vatin. 5. &c. Ducta est ratio inde, quod homines cum ii, qui aliquid controversiæ habent, tum alii, audiendi causa, his diebus in foro *convenire* solent. v. *Convenire*. Unde et ipsam coronam auditorum judicialem *conventum* dici vidimus. 2. Ab his *conventibus* ipsæ urbes, in quibus agebantur, etiam *conventus* dicuntur. Verr. ii. 20. res ab omni *conventu* cognita, celeriter domum nuntiatur. Sermo est de urbe Syracusana. Lig. 8. *conventus* firmi atque magni. 3. inprimis autem *conventus* dicuntur cives Romani, qui in ejusmodi urbe negotiandi causa domicilium ibi constituerunt. Verr. ii. 13. ex civum R. *conventus*. ibid. v. 36. is est *conventus* Syracusis civium Rom. cf. v. 5. li. 13. &c. vid. Gronov. Obs. iii. 22.

Conversio, commutatio in deterius. Dom. 18. *conversio* tatus. Flacc. 38. *conversio* rerum et perturbatio. *Periodi etiam dicuntur *conversiones* orationis aut verborum. Or. iii. 48. 49. Ita autem dicuntur, qui *convertenda* oratione efficiuntur. v. *conversiones*.

Conversus, perturbatus. Flacc. 38. respubl. *conversa*. *Partit. 7. reliquum est, ut dicam de *conversa* oratione atque matata. Quid sit *convertere* orationem, ibidem docetur.

Convertere Brut. 38. sed hoc ritium huic uni in bnum *convertebat*. de hoc usu verbi vetere et *convertere* v. Curt.

ad Sall. Catil. 6. Jugurth. 85. 9. * Off. iii. 19. digitorum percussione hereditates omnium ad se *convertere*. ubi v. Interpr. Verr. iii. 76. pecuniam publicam donum suam *convertere*, pro avertere.

Convestire. Q. Fr. iii. 1. c. 2. topiarium laudavi, ita omnia *convestivit* hedera. Dom. 38. *convestita* est domus duobus lucis.

Convicium, clamor. ad Div. 1. 5. *convicio* iactatus est sc. acclamantium. Arch. 6. aures *convicio* defessae. Verr. v. 11. convivia cum maximo clamore atque *convicio*. * *Convicium* aurium, eleganter dicitur, cum aures aliquid, tamquam minus suave, repudiant, nec ferre possunt, et nobis tamquam Injunctam exprobrant. Orat. 48. aliquando, idque sero, *convicio* aurium cum extorta mihi veritas esset, usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservavi. * querela vehementior. Div. xvi. 26. verberavi te cogitationis tacito duntaxat *convicio*. ihid. xii. 26.

Convictus, victus, oppressus. Fin. iii. 1. voluptatem concessuram arbitror, *convictum* superiore libro, dignitati. Placc. 17. reprehensus, *convictus* fractusque. ihid. 32. bona *convicta*. v. not. Leg. i. 13. fracta et *convicta* secta. Catil. ii. 6. *convictus* conscientia. Cluent. 3. causa prope *convicta* atque damnata est. * Dom. 57. *convicta* et commissa est devotio, dicitur, ut illud alterum: damnari voti. Quir. p. R. 1. ejus devotionis me esse *convictum* &c. * Sull. 30. *convinci* in re aliqua. Sic et Tacit. A. xv. 44.

Convincere, pro vincere. Phil. ii. 4. *convincere* aliquem chirographo. Verr. iii. 72. *convincere* adversarium. * refutare. Tusc. i. 6. quid est negotium pectorum portenta *convincere*. cf. *convictus*. * *convinci* dicuntur, quorum crimina ita manifesta sunt testibus &c. facta, ut negari non possint. Læl. 17. maleficii *convinci*. * docere, docendo vincere et obtinere. Parad. 5. 3. extr. ratio et veritas ipsa *convincit*. Nat. D. iii. 17. sed ut, Stoicos nihil de Diis explicare, *convinceret*.

Convinctus exhibetur in libris quibusdam. Cluent. 5. libido non solum dedecore, sed etiam scelere *convincta*. Sed probandum est, quod alii libri habent, *convicta*, aut potius conjuncta.

Convocare. de vocantibus numero pluribus Agr. iii. extr. ut et conscribere dicitur.

Coptatio, de lectione in Senatum occurrat, Leg. iij. 19.

Copia pro copiis aliquoties Pompeius

In ep. ad Att. viii. 19.

Copulare. Orat. 45. libenter *copulando* verba jungebant, ut sodes, pro, si andes. * Fin. ii. 14. cum praesentibus futura *copulare*. * Verr. ii. 66. *copulati* in Jus pervenimus: i. e. una.

Copulatus. Off. i. 17. nihil amabilius, nihil *copulatus* est: sensu activo. Sed quidam Codd. habent *copulanti*, quod Pearcius recepit.

Cor. Tusc. i. 9. Aliis *cor* ipsum animus videtur; ex quo excordes, vecordes, et concordēs dicuntur.

Coram. Verr. ii. 41. 42. *coram* deferre aliquem: h. e. eum, qui domi est, nec peregrinatur.

Corbata. Att. xvi. 6. navis oneraria, ut ipse statim post appellat. Nomen habet a *corbe*, quam in malo summo solebant interdum suspendere loco signi, ut auctor est Festus. Hujus generis etiam mentio apud Lucilium et Plautum. v. Scheff. de re Nav. p. 178.

Cordax. Orat. 57. Aristoteles autem trochæum qui est eodem spatio quo choreus, *cordacem* appellat, quia contractio et brevis dignitatem non habeat. Trochæus h. l. ut apud Quintilianum passim est idem pes, qui tribrachys dicitur. Hunc igitur pedem, ut molliorem, *σαρδανιστίον* appellavit Aristoteles: unde Meursius in Orchestra, in *σαρδα*, volebat hic et ap. Quintil. ix. 4. legi *cordacicum*, de quo vid. Viros doctos ad Quintil. l. e. Ceterum de *cordace*, saltatione molliore, lasciva et comica, in qua celerrima corporis pedumque agitatio dominatur, v. Meurs. l. c.

Cornix. Mur. 11. Placc. 20. *cornicum* oculos configere. est acutum et callidum decipere.

Corollarium, est proprie idem, quod *corolla*. *Corollae* autem fiebant non solum e floribus et frondibus, sed etiam e laminis tenuibus aeneis, quae auro argentoque inducebantur, quod genus passim in antiquis monumentis occurrat, suspensum de collis hominum. vid. v. e. Cistophorum illum Bellonae ap. Gorium in Inscript. Donianis, loco supra in Cistophorus citato. Eodem modo autem describuntur *corollaria* ap. Plin. H. N. xxi. 2. *Corollaria* e lamina aerea tenui inaurata aut argentata dabantur. Hujusmodi *corollae* metallicae dabantur histrionibus in scena, si placuerant, teste Varr. L. L. iv. 16. cf. Paschal. de Coron. i. 7. Atque idem praemioli genus *corollarium* dicitur. Ver. iii. 79. de *corollaris* scenearum decuriam emerat. cf. Sueton. Aug. 45. et ibi Intt. Dabantur etiam acroama-

tibus in conviviis, cum probarentur. Verr. iv. 22. hic, quasi festivum acrona, ne sine *corollario* de convivio discederet, isidem, convivis inspectantibus, emblemati avellenda curavit. Sed eum honoris causa antea tantum veræ *corollæ* darentur, postea pecunia aut aliæ res pretii alicujus dabantur: ejus rei testis est locus in Verr. iii. 79. et Suetonius l. c. Jam quia præter constitutam rectamque mercedem hæc præmiola dabantur, *corollarium* deinde dictum est pro auctario. Sic est Verr. iii. 20. *corollarium* numorum: ut esset unde Apronius ad illos fructus arationum hoc *corollarium* numorum adderetur.

Corona. Verr. v. 11. ipse autem *coronam* unam habebat in capite, alteram in collo. Att. xlv. 16. Brutus noster vel *coronam auream* (h. e. triumphalem) per forum ferre posset. sed aureæ *coronæ* etiam mortuis impositæ. v. Flacc. 31. Etiam Leg. ii. 24. prohibetur, ne longe *coronæ* ne acerræ mortuis præferantur. Longæ *coronæ* similes sunt his longioribus corollis in monumentis, de quibus supra. * Circulus honorum, qui aliquid, tanquam urbem in obsidione, aut judicium in foro audiendi causa, ab omnibus partibus ciungunt. Tusc. i. 5. Mil. i. Fin. ii. 22. Flacc. 28. &c. Nat. D. ii. 1.

Coronarius. Agr. i. 4. quod ad quemque imperatorem pervenit, pervenerit, ex prædæ, ex manublis, ex auro *coronario*, quod neque consumtum in monumento, neque in ærarium relatum sit. Ex quo loco intelligitur clare, ad imperatorem pervenire solitam fuisse primo eam partem prædæ, quæ populi esset, adeoque in ærarium referretur; deinde aliam partem, quam in monumento aliquo, tanquam templo, quod vorisset ante, quam paladatus ex urbe exiret, aut in ipso bello, consumeretur; tertio aurum *coronarium*. Id habet nomen a *corona*: quoniam dabatur imperatori a provincialibus, ut in *corona* aurea triumphali consumeretur, si triumphus ei esset decretus. Cum a provincialibus exigebatur, erat genus exactionis, honesto nomine, adeoque legibus non prohibitum omnino, sed res plerumque durum et iniquum. cf. Agrar. li. 22. Pison. 37. mitto aurum *coronarium*, quod te simitissime torst, cum modo velles, modo nolles. Lex enim generi tui et deerui et accipere vetabat, nisi decreto triumpho. Ex hoc deinde natum est genus doni, quod Cesaribus offerretur, cum magno sæpe hominum incommodo: nuda *coronarium* remisum in beneficiis Cesarum memoratur.

de quo vid. Auct. laudatos in Lex. Fabr. in *Coronarius* et *coronarium*. Lips. Magnit. urb. Rom. ii. 9.

Corporatus, corporeus. Univ. 4.

Corpus, caro corporis. ad Div. vii. 26. itaque *corpus* amisi. * de libro. Q. Fr. ii. 13. ad Div. v. 12. a principio conjurationis usque ad nostrum reditum videtur modicum quoddam *corpus* confici posse. cf. Salmas. ad Solin. p. 3.

Correpere. Att. x. 12. occulte in aliquam onerariam *correspondum*. cf. de N. D. i. 24.

Corripere, furari. ad Div. xii. 15. *corripere* vectigalia. ibid. quicquid ex pecunia *corruptum* est. Act. i. in Verr. 2. ut apertus in pecuniis *corripendus* fuit.

Corrumpe, ad partes meas traduco, ut contra jus faciat. Verr. iii. 68. Apronius ipsum Metellum non pretio, non convivio, non muliere, non sermone ineaute atque improbo posset *corrumpere*.

Cors s. *chores*, pro cohors: septum in villis, quo pecudes coercentur. Nostri: ein Hof. Orat. ii. 65. villam in Tiburte habes, *cortem* in palatio. v. de hoc verbo Salmas. ad Solin. p. 290.

Corymbus, est modus componendi capilli, quo feminae utebantur, cum capilli e fronte in verticem colligerentur, et ibi nodo constringerentur, dictus s. *corymbus*, i. e. uvis hederæ, propter similitudinem, unde, et *βίρυς* dicitur. vid. inpr. Salmas. ad Solin. p. 534. 536. Att. xiv. 3. est *Corymbus* Servius Balbi, qui ab hoc genere colligendi capilli nomen accepit.

Crasus. Flacc. 29. agri *crassi*. i. e. pingues, fertiles.

Cratera. Verr. iv. 58. Nat. D. ii. 44.

Creator, conditor, auctor. Balb. 13. *creator* hujus urbis Romulus.

Credo. ad Div. i. 7. qui ei *credidissent*, se. pecunias. * Sunt qui putent, a poetis tantum dici: *crede* mihi: in prosa semper dici: mihi *crede*. Id esse falsum, ex his locis intelligitur. ad Div. viii. 7. xii. 12. Att. v. 10. vi. 6. viii. 14. xiv. 15. &c.

Crepido, ora litoralis, portus &c. Verr. v. 37. piraticus myoparo ad omnes urbes *crepidines* (In portu Syracusano) accessit. Pro ripa quidem dixit Liv. xxvii. 18. Sed hic videntur inprimis intelligi loca in portubus interioribus, ad quæ artes appellant. Curt. iv. 5. tum applicant navigia *crepidini* portus. vid. Scheff. R. N. p. 213. * Orat. 67. omnia tanquam *crepidine* sustentur, de periodo, qua sententiæ plures junguntur, ne dissol-

vatur: nam periodo opponitur soluta oratio: ducta metaphorā a *crepidina*, cui tamquam fundamento iungitur edificium, ne collaberetur.

Crepidia, crepida, quae pueris dantur, ut iis ludendo se oblectent; tamquam monilia, torques, annuli, crepitacula et similia. ex iis solebant aut expositi aut rapti a praedoniis &c. infantes agnoscere: unde *ymphipara*. Brut. 91. nunc quoniam totum uerū, non uerbo, aut *crepidis*, sed corpore omni videris vellet cognoscere. vid. Salmas. ad Vopisc. Aureliu. c. 4. t. ii. p. 431.

Crescere, de numero rerum. Sext. 32. mihi absenti *crevisse* inimicos. * Arch. 6. ex his studiis hanc quoque *crescit* oratio. Haec est lectio vulgata: sed emendationes habent: censetur. probat tamen vulgatam Gesnerus in Chrestom. Cic. p. 248. * De hominibus dicitur, qui famam nominis gloriamque consequuntur, aut gratiosi apud populum fiunt, eoque sibi viam ad honores muniant. Rosc. Amer. 30. accusarem alios potius, ex quibus possem *crescere*. Cluent. 28. ut ex invidia senatoria posset *crescere*. Verr. v. 67. extr. de multis mihi *crevere* licebit. add. Burm. ad Ovid. Her. 15. 117.

Creta, terra Asiatica, (quae et Cimo- lia dicitur, Plin. xxxv. 16. 17. ab insula maris Cretici,) quae aqua molliri potest, et tenax est, quia ad literas obsignandas utebatur. Flacc. 16. haec quae est a nobis probata laudatio, obsignata erat *creta* illa Asiatica, qua utuntur omnes in publicis privatisque literis. *Cretula* est etiam in Verr. iv. 26.

Cretatus. Att. ii. 3. Pompeii fasciae *cretatae* non placebant. Nam fasciae albae, maioris splendoris causa addita *creta*, ut in albis togis, inter signa regni. vid. fascia.

Creticus, est pes in versu—v. Orat. 64.

Cretio, est spatium temporis, quod datur heredi a testatore ad deliberandum, utrum velit hereditatem adire nec ne. Att. xi. 12. Gaius hereditatem crevi: puto enim *cretionem* simplicem fuisse, quoniam ad me nulla missa est. ibid. xlii. 46. *cretio* libera. *Cretio* libera quae sit, non convenit inter doctos. Cujac. Obs. ix. 29. dictam putat ita, ut legationem liberam, h. e. quam adire licet, cum liberis, nullo certo dierum numero constituto, quod fieri vulgo in *cretionibus* solebat. Sed quoniam huic explicationi obstant illa verba: sexaginta diebus, quae e veteribus libris revocarunt viri docti: legendam censet cum nonnullis edd. sexa-

ginta duobus, ut ad testes referantur. Sed hanc interpretationem illud convellit, quod sexaginta duobus, sc. testibus, absurdum est, ut recte viderunt Malaspina et Manutius. Quorum cuius tam multi? Itaque magis mihi placet Manutii interpretatio, qui *cretionem* liberam dicit esse hereditatem liberam, int. a legato: nam coheres Hordeneus legata solvere debebat. Simplex autem *cretio* est, cum unus totam hereditatem cernit, adeoque coheredem nullum habet. Cicero, coniecerat, se unum esse heredem, quoniam nemo illi scripserat, se esse coheredem, et hereditatem pro sua parte crevisse. Fortasse tamen aliquis malit eandem putare cum ea, quam Ulpianus imperfectam dicit, h. e. cui non additum est: si intra tot dies non creveris, exheres esto. * Orat. i. 22. De his, credo, rebus, ut in *cretionibus* scribi solet, quibus sciam poteroque. Hunc locum optime interpretabimur ex Ulpiano: *Cretio* aut vulgaris dicitur, aut continua. Vulgaris, in qua adiciuntur haec verba: Quibus scieris poterisque. Continua, in qua non adiciuntur. v. Tit. ex Corpore Ulp. tit. 22. in quo multa de *cretionibus*, a §. 27—34, ubi add. Interpr. in Jurispr. Ante-Justin. Schulting. p. 642. sqq. De ipso verbo *Cretio* autem lege Periz. contra Kuster. in Sanctii Minerv. p. 790.

Crimen. Verr. iv. 45. esse in *crimine* dicitur, qui auctor facinoris habetur. Rab. P. 8. haec tu in *crimen* vocas?

Criminor passive Agr. iii. 4. si vera est lectio.

Criminose dicere Rosc. Am. 20. est, cum possumus crimen non modo proponere, sed etiam augere et probabile reddere iudicibus, ut non confictum sed verum esse putent.

Criminosus, qui *criminosus* dicit. Cluent. 34. Res autem *criminosus* dicitur, quae *crimini* datur, aut dari potest. Verr. ii. 67. &c.

Crocota, est vestis muliebris et mollium virorum, ut patet ex Or. de Har. Resp. 31. P. Clodius a *crocota*, a mitra, a muliebribus soleis &c. Habent autem nomen vel a croceo colore, vel *ἀπὸ τοῦ κροῖον*, h. e. subtemine densiore, quod quae habent, molliores sunt vestes, ut putat Salmas. ad Capitolin. Pertinac. 8. t. i. pag. 547. s. vel denique ab utroque; quod vestes densiore trama fere croco inficerentur. de ea vid. Ferrar. Re Vest. iii. 5. p. 189. et c. 20. p. 241. Salmas. ad Tertull. de pallio pag. 329. sq.

Crotalum. Pis. 9. neque collegae tui cymbala et *crotala* fugi. Est autem

crepitaculum mœneum, quo Syre mulieres utebantur, sonumque edebat non absimilem cymbali sono: unde et jungitur utrumque genus. de eo vid. auctores laudatos in Lex. Fabri. Intt. ad Petron. c. 67. Gesnerum in Chrestom. Plin. p. 436. Salmas. ad Vopise. Carin. 19. t. ii. p. 821.

Cruditus, est vitium stomachi ex mala concoctione, cum tamquam *crudi* cibi coalescunt in eo: intemperantia edendi. ad Div. ix. 18. *cruditate* satius est hic, quam istie fame. ibid. xv. 17. D. Sulla mortuus *cruditate*.

Crudus, qui cruditate laborat. Fin. ii. 8. asoti, qui in mensam vomant, *crudique* postridie se rursus ingurgitant. Orat. i. 27. noluit hodie agere Roseius, aut *crudior* fuit. * immaturus, de fructibus arborum. Cato. 19. quasi poma ex arboribus, *cruda* si sint &c. cf. Salmas. ad Solin. p. 252.

Crusta, Verr. iv. 23. Omnia (vasa cœlata) deferuntur. Cibyrate fratres vocantur: pauca improbant: quæ probant, iis *crustæ* aut emblemata detrahuntur. Sunt autem *crustæ* ornamenta vasorum argenteorum, tamquam simulacra, eaque extrinsecus alligata, sed diversa ab emblematis. Nam emblemata sunt sigilla statuis similia, h. e. quæ totam ex omni parte rem exprimunt, *crustæ* autem unum tantum latum ostendunt, neque adeo eminent magnopere: Gr. *σφραῖς* vocant, ut emblemata, *σφραῖς*. v. hæc latius disputantem Salmas. ad Solin. pag. 736. Hinc vasa potoria crustata ap. Festum in Tabernæ crustariæ et Crustarius artifex apud Plin. xxxiii. 19. *Crustæ* dicuntur semper de eo, quo res aliqua inducitur et tamquam lorietur, sine ulla eminentia. Notæ sunt *crustæ* in operibus tessellatis et musivis, quæ non eminent, sed in calce totæ latent, ac unum tantum latum exhibent. Ap. Plin. xxxvi. 6. Mamurra primus Romæ dicitur parietes domus suæ *crusta* marmoris operuisse. Ipsum tectorium, quo parietes operiuntur, *crusta* parietis, dicitur. In lignea suppellectili, tamquam mensis, arcis &c. Germani vocant: eingelegte Arbeit.

Cubile, locus, ubi feræ cubare, dormire solent. Verr. ii. 77. non jam vestigia, sed ipsa *cubilia* videre possint.

Cultus, victui aut habitui junctus, significat vestitum, interdum etiam suppellectilem omnem apparatusque, et vivendi rationem externam. ad Div. ix. 3. dabitur sermonem iis, qui nesciunt, nobis, quocumque in loco sumus, eundem *cultum*, eundem victum esse. Off. i. 39. eadem mediocritas ad omnem

usum *cultumque* vitæ transferenda est. Or. i. 8. homines a fera agrestique vita ad hunc humanum *cultum* civilemque traducere. &c. cf. Burmann. ad Sueton. Cæs. 45. p. 103. sq. * institutio et educatio universa, vitæ ratio. Partit. 26. est genus hominum ad honestatem natum, malo *cultu* corruptum, i. e. educatione mala, &c. * labor agriculturalum. Agr. ii. 25. in quo agriculturalum *cultus* non elaboret. add. Leg. i. 1.

Cum Brut. 1. cum quo certare erat gloriosius. Sic et Ovid. Met. x. 635. * ad Div. xv. 11. facturisque sim cum studiose, ac (pro, tum) libenter. Sic et Att. vii. 13. Att. vi. 1. cum eo, i. e. hæc cum exceptione vel conditione.

Cummaxime, dicunt esse nunc, hoc ipso tempore. v. Græv. ad Suet. Domit. 10. ad Cic. Off. ii. 7. Duker. ad Flor. ii. 16. ut alios taciam. Nec negaverim, in multis locis ita commode explicari posse. Neque tamen concedo, cum *maxime* proprie nunc significare. Sed 1) est forma elliptica pro ut cum *maxime*. v. e. Offic. ii. 7. nec vero hujus tyranni solum, quem armis oppressa pertulit civitas, quæ paret cum *maxime* mortuo &c. non absurde explices: quæ paret nunc mortuo: sed proprie est, quæ paret mortuo ita, ut quo tempore maxime servire putabatur, nempe ut vivo. Har. Resp. 15. quæ sunt cum *maxime*: i. e. quam frequentissime, ita, ut nunquam magis facta sint. Et ita est etiam in reliquis exemplis, quæ proferri solent. Itaque 2) interdum illud ut additur. Q. Fr. ii. 6. domus celebratur ut cum *maxime*. Si ut omisisset, quod potuisset facere, dicerent boni Grammatici *cummaxime* h. i. esse nunc: quod nunc jam in verbo celebratur latet, ut supra in paret, et aliis locis: unde ubi a bonis libris abest, non temere admittendum, ut ap. Liv. xxix. 17. extr. Sed sensus est: domus mea celebratur non minus, quam quo tempore maxime celebrari putabatur. Terent. Hecyr. i. 2. 36. Bacchidem amabat, ut *cummaxime*, tum Pamphilus: in quo loco plane absurdum esset de nunc cogitare. Quid? quod 3) *et cum maxime* interdum nunc additur, quod non fieret, si per se nunc significaret. Cluent. 5. quæ multos jam annos, et nunc cum *maxime* filium interfectum eupit. h. e. nunc ita eupit, ut nunquam magis cupierit. Ter. And. i. 1. 125. nunc cum *maxime* a te postulo. Quis non videt, cum *maxime* esse vehementissime? et sic eape etiam sine nunc, Eunuch. iii. 5. 33. *cummaxime* volo te operam dare. Plin. Epist. x. 58. quod est multo depressior opere est

quod nunc maxime surgit. Quamquam Drakenb. ad Liv. xl. 13. per pleonasmum addi putat, concedens ceterum cum Dukero ad xxix. 17. nunc *cum maxime* recte dici. Ex his judicari etiam potest de controversia, an dici etiam possit *tum maxime*, ut in libris Cie. etiam occurrit, ut Or. i. 18. extr. quod contra Grævium defendunt Cortius ad Plin. Ep. ix. 13. et Duker. ad Flor. ii. 16. et Liv. xl. 13. Scilicet, quemadmodum dici potest, nunc maxime, pro, nunc ut *cum maxime*; sic etiam tum maxime, pro tum, ut *cum maxime*. Sed illud falsum est, quemadmodum *cum maxime* pro nunc dicitur, ita tum maxime pro tunc dici.

Cumulare. Att. iv. 1. ad *cumulandum* gaudium. Fin. v. 14. quod *cumulatur* ex integritate corporis et ex mentis ratione perfecta: h. e. perficitur, absolvitur. Or. iii. 24. eloquentiam *cumulare*. Coel. 16. nunc mihi animus ardet, et meum cor *cumulatur* ira. Sext. 40. hoc est perfectæ *cumulatæque* virtutis.

Cunctari pro percunctari Att. xi. 10.

Cunctus, pro totus. Arch. 3. *cuncta* Græcia: quod imitandum negat Burmann. ad Virgil. Æn. i. 233.

Cupa. Pison. 27. panis atque vinum de propola atque de *cupa*. *Cupa* est femina quæ vinum in caupona vendit, ut propola, quæ panem. Alii tamen de dolo interpretantur, vid. Burm. ad Sueton. Claud. 40.

Cupediæ. appetitio vehementior ciborum delicatiorum. Tusc. iv. 11.

Cupiditas. Tusc. iv. 31. *cupiditas* est effusio animi in appetendo, ut lætitia in fruendo. diciturque non modo de genere, sed etiam de specie, ut de spe Off. i. 21. ubi opponitur metui: item Partit. 3. ubi est spes conjuncta cum appetitione aliqua, ut semper. Sed in primis *cupiditas* dicitur de avaritia, libidine, et nimio honorum magnarumque rerum studio. Cluent. 55. qui sine *cupiditate* vixerunt, dicuntur qui integri sunt ab avaritia et pecuniis captis. Phil. iii. 10. Naso carens omni *cupiditate*: i. e. non appetens provinciam. Verr. i. 36. *cupiditas* in eo genere, de nimio studio signorum. Act. i. in Verr. 12. *cupiditas* dicitur de patrono causarum, qui semper obtinere vult causam, quamvis injustam, qui regnare in judiciis cupit, ut Hortensius. * de judiciis in primis *cupiditas* dicitur, qui sunt partium studiosi, quoniam scilicet aut odio aut amore ducti, nimis vehementer, etiam contra leges et religionem, ali-

cujus damnationem aut absolutionem cupiunt. Marcell. 9. sine *cupiditate* judicare. Planc. 17. de quæsitore: voluntatem erga Cn. Plancii salutem sine ulla *cupiditate* præ se fert. cf. Flacc. 10. Font. 9. Verr. i. 1. * Neque tamen de judiciis solis, sed et de aliis, ut testibus &c. qui non judicant, dicitur hoc fere sensu *cupiditas*. Flacc. 26. hisce utitur laudatoribus Flaccus, his innocentie testibus, ut Græcorum *cupiditati* (qui se. in Flaccum, odio ducti, graviter pro testimonio dixerant) Græcorum auxilio resistamus. Sic, de studio rei opprimendi Quint. 2. qui summis opibus S. Nævium defendunt: si id est defendere, *cupiditati* alterius obtemperare, quo is facilius, quem velit, iu quo iudicio possit opprimere. * tribuitur etiam emtoribus et conductoribus, qui nimia spe lucri nimis care emunt vel conducunt. Att. i. 17. Asiani, qui de censoribus conduxerant, quæsi sunt in senatu, se, *cupiditate* prolapsos, nimium magno conduxisse. * de re denique, cujus *cupiditate* flagramus. Q. Fr. i. 1. c. 6. ex impurissimis faucibus inhonestissimam *cupiditatem* eripuisti.

Cupide. ad Div. xvi. 9. Interea, qui *cupide* profecti sunt, multi naufragia fecerunt. Vatin. 17. *cupidissime* falsum testimonium dicere.

Cupidus, partium studiosus. Cluent. 24. *cupidus* auctor, cf. Cæciu. 3. Fonte. 6.

Cupio. Q. Fr. i. 2. 3. ego Fundanum non *cupio*, i. e. faveo.

Cura pro curatio, ut morbi. ad Div. v. 16. *cura* doloris. vid. not.

Curare, pro solvendum pecuniam *curare*, item solvere. ad Div. xvi. 9. me, cui jussisset, *curaturum*. ibid. v. 20. erat nobis *curata* pecunia Valerii principis nomine. cf. Att. i. 7. v. 21. Q. Fr. ii. 4. Quint. 4. ubi vid. Passerat. &c. similis ellipsis est in hoc. Att. i. 3. signa quæ nobis *curasti*, sc. emenda. * Fin. iv. 19. ut ridere non *curet*. ad Div. i. 9. neque sane redire *curaret*. * edere. Or. iii. 61. *curemus* nos.

Curia. 1. pars tricesima civitatis Rom. in quas partes Romulus eam descripserrat. Dom. 29. Si id 30. *curiæ* jussissent, num id jussum esset ratum. 2. *Curia* quæque antiquitus habuit ædem, ubi sacra *curiæ* faceret flamen *curiæ*, Curio dictus, et ubi *curiales* convenirent de rebus communibus acturi. Certe Varr. L. L. v. 6. *curias* olim dictas esse tradit, ubi sacerdotes res divinas *curarent*, quæ et templa dici potuerunt, quia inauguratæ erant, unde et pro templo dicitur, vid. inpr. Sigon. Ant. Jur. Civ. R. ii. 3.

p. m. 52. et Lips. ad Tacit. A. xii. 24. Divin. i. 17. lituus cum situs esset in *curia* Saliorum. *Curia* Saliorum profecto nil est aliud nisi aedes, in qua convenirent Salii, cum sacra facturi, tum aliis de rebus suis. 3. est locus consilii publici, ubi Senatus conveniebat, sive nomine ducto ab illo *curiarum* genere, de quo ante dictum est, sive, quod non essent ab iis diversæ, sed quemadmodum in templa quæcunque Deorum, sic in aedes publicas *curiæ* cuiuscunque convocari Senatus posset, quamquam illud verius. Nam Varro diserte duo genera *curiarum* facit, unum, in quo res diviniæ, alterum, in quo humanæ a Senatu agerentur. Certe Romæ non una *curia* Senatoria fuit, ut in nostris urbibus. Div. ii. 9. *Curia* Pompeia memoratur: sed ea post Cæsaris mortem obstructa est, teste Sueton. in Cæs. 88. et tamen postea sæpe fit *Curia* mentio, et præterea Hostilia aliæque memorantur. In urbibus autem municipalibus et Græcis unus certus locus fuit, quæ *curia* dicebatur, Gr. *βουλευτήριον*, auctore ipso Cicrone in Verrinis. Sed κατ' ἔχρησιν tamen *curia* dicitur ea, quæ erat in foro, a Tullo Hostilio ad comitium extructa. de hac Cicero Flacc. 24. speculatur atque obsidet rostra vindex temeritatis, et moderatrix officii, *Curia*. hinc tropice etiam ponitur pro ipso Senatu, auctore Cie. Or. iii. 42. * Or. i. 7. tantam in Crasso humanitatem fuisse, ut, cum lauti acubuisse, tolleretur omnis illa superioris tristitia sermonis: enque esset in homine jucunditas, et tantus in jocando lepos, ut dies inter eos *curiæ* fuisse videretur, convivium Tusculani. Sigon. de Ant. Jur. C. R. ii. 3. extr. putat respici ad consuetudinem curialium, qui certis diebus interessent sacris, quæ per Curionem pro *curia* fierent: quod ego non capio. Dies *curiæ* est dies Senatus, vel legitimi, vel extra ordinem convocati. Sermo fuerat de republica inter principes civitatis, isque severus et tristis, qualis foret, si in ipso Senatu dixissent de tantis rebus: sequitur convivium nihilominus hilare, quale vel maxime esse solet in villis, in quas relaxandi animi causa secedimus.

Curiales. Offic. ii. 18. Cimoneum Athenis etiam in *curiales* suos Laciadas hospitalem fuisse. *Curiales* non sunt, ut Manutius interpretatur, *φράτορες*: in quem errorem inductus est, quod et hos *curiales* interpretari Latini solent: nec *φύλακες*, ut Nizolius, sed *ἀμείβας*. Nam λαλῶν, ἢ λαλῶντες, non fuit *φρατρία*; sed ἀμείβας, populus vel pagus

tribus (φύλας) *similes* (v. Potter Arch. Gr. i. 9. p. 51.) Itaque quos et populi lares Latini vocant, Cicero h. l. *curiales* vocat.

Curia. Agr. ii. 11. *Curia* comitia tantum auspiciorum causa remanserunt. *Curia* comitia sunt, quibus ex instituto Romuli per *curias* suffragia feruntur. De iis est locus classicus Agr. ii. 10. 11. 12. In iis fiebant adoptiones, et potestas rei militaris administrande dabatur. Agr. ii. 11. Lex *curiata*. v. Ind. LL. Att. ii. 7. legis *curiata* auspices, sunt, qui in auspicio essent, dum lex *curiata* ferretur.

Curiositas. Att. ii. 8. sum in *curiositate* *ἱζόμενος*.

Curiosus, in bono et malo sensu occurrit. Dom. 12. quid tam *curiosum*, quam ea scire velle, de quibus majores nostri vos solos scire et consuli voluerunt. cf. Flacc. 29. Fin. ii. 9. reperiam multos, non tam *curiosos*, nec tam molestos, quam vos estis, quibus quicquid velim, facile persuadeam. ad Div. iii. 1. homo non solum prudens, verum etiam, quod juvet, *curiosus*. ib. iv. 13. *curiosior* ad investigandum. ibid. viii. 1. tametsi tu, scio, quam sis *curiosus*, et quam omnibus peregrinantibus gratum sit, minimarum quoque rerum, quæ domi gerantur, fieri certiores. Tusc. i. 45. est in omni historia *curiosus*. i. e. omnem historiam cum cura diligenter tractavit.

Currere. Att. i. 20. pedarii senatores raptim in eam sententiam *cucurrerunt*.

Curriculum. Phil. vii. 3. *curriculum* industriæ nostræ in foro &c. elaboratum est. Muren. 22. cum te de *curriculo* petitionis deflexisses, conf. Læli. 12. Rabir. Perd. 2. me ex constituto spatio defensionis in semihoræ *curriculum* coëgisti. Cato 11. hæc sunt exercitationes ingenii, hæc *curricula* mentis. Orat. 3. me oratore—ex Academicis spatiis extitisse. Illa enim sunt *curricula* multiplicium variorumque sermonum &c. metaphora ducta est a stadio, in quo exercentur homines *currere*, athletæ. vid. Cato. 10. quadrigarum etiam *curriculum* est. Muren. 27. * Har. Resp. 10. te appello, Lentule, tui sacerdotii sunt tenesæ, *curricula*, præcentio, &c. Hæc *curricula* sunt *currus*, quibus in ludis circensibus certatur. Alia exempla vid. ap. Scheff. de re vehic. l. i. c. l. p. 3. Grævius etiam laudat Sueton. in Caio Calig. c. 19.

Currus, pro *curru* triumphali, atque adeo triumpho ipso. ad Div. xv. 6. quem *currum* aut quam lauream com

tas laudatione conferrem. alia exempla congegit Drakenb. ad Sil. Ital. vi. 545.

Cursus. Att. v. 8. *cursum* expectabam. i. e. ventum secundum, quo navigare possem. Att. v. 15. ille tibi non ignotus *cursus* animi et industriæ meæ. Off. i. 32. implicari aliquo certo genere *cursusque* vivendi. Sext. 21. vita brevis est, gloriæ *cursus* sempiternus &c. ad Div. iii. 11. *cursus* bonorum. ib. x. 15. *cursus* bonorum consiliorum. Fin. i. 11. virtutum *cursus* ad voluptatem. ad Div. x. 3. *cursus* ad gloriam. Brut. 81. *cursum* suum transcurrere. Hæ loquendi rationes ducuntur a stadio, in quo proprie *cursus* est. Sed dicitur etiam *cursus* de navigatione, ut ad Div. xii. 25. unde crebra illa ap. Ciceronem formula, *cursum* tenere. Orat. 1. teneat *cursum*, quem potest. Phil. viii. 4. quem enim *cursum* industria mea tenere potuisset, sine forensibus causis, sine iudiciis, sine legibus. Quir. p. Red. 1. secundus vitæ *cursus*. * Plane. 7. *cursus* ad honorem venire: i. e. meritis, nobilitate, rectis artibus: opponitur obrepere. * Or. ii. 10. *cursus* orationis, dicitur de oratione perpetua.

Curulis. Verr. v. 14. sella *curulis*. Fuit ante regum, post magistratum maiorum, puta, Consulum, Censorum, Prætorum et Ædilium *Curulis*: in qua, cum in publico essent, considerent. Ejus forma quæ fuerit, e numis conspici potest, e quibus de ea docte disserit Spanhem. de Us. et Pr. Num. Diss. x. adde Casaub. et Burm. ad Sueton. Aug. 44. Ab bujus sellæ usu dicti sunt ædiles *curules*, ut distinguerentur a plebeis, et Har. Resp. 13. *curulis* ædilitas.

Custodire. Att. xv. 13. orationem tibi misi: ejus *custodienda* et proferenda arbitrium tuum sit. Or. ii. 2. *custodire* literis, est memoriæ prodere.

Custos. Sen. p. Red. 11. *custodes* in comitiis item tabellarum dicuntur amiei, qui a candidatis aut lis, quorum interest, urnis et diribitoribus tabellarum apponebantur, ne fraus intercedere posset, aut sua sponte eam curam suscipiebant, ut patet e Pisoniana, c. 15. add. Viros doct. ad Varr. R. R. iii. 5. extr. et Gruch. Com. i. 3. 4.

Cybea. Verr. v. 17. &c. ex quo loco apparet, onerariam navem fuisse, ad deportandas merces accommodatam, propter latitudinem, qua pæne ad *κύβηα* forum accedebat, ita dicta. Sic Hottom. Græci opponunt longioribus, vocantque *κυβήκων*. Forte est pro *Cymbæa*, ut *κύβηα* apud Hesych. ubi v. Al-

bertum.

Cynocephalus. Att. vi. 1. erat *cynocephalus* in essedo. De *Cynocephalis* fabulosa sunt ap. Plin. H. N. vi. 30. Verum est, simiarum genus fuisse, quod ita appellaretur. v. Salmas. ad Solin. p. 267.

D.

Dactylicus. Or. 57. *dactylicus* numerus hexametrorum magniloquentiæ est accommodatior. *Dactylicus* numerus non modo e pedibus *dactylicis* oritur, sed etiam ex reliquis, qui eodem tempore continentur, ut anapesto, spondeo. Sic est ap. Longin. S. 38. *ἰσθμὸς δακτυλικῶν*, ubi vid. Intt. et conf. Clark. ad Homer. Iliad. t. i. p. 68.

Dæmon. de Univ. 11. Dii, quos Græci *δαίμονες*, appellant, nostri, ut opinor, Lares: si modo hæc recte conversum videri potest.

Damnatio ambitus. Cluent. 36.

Damnatorium iudicium. Verr. iii. 21.

Damnus, sumtus, jactura rei familiaris, atque adeo æs alienum. Verr. i. 12. *damna*, quæ res patris ejus pertulit, prætereantur. ibid. v. 13. *damna*, quæ ætatis fructu dissoluta et compensata sunt. Phil. ii. 27. *damna* aleatoria. * genus coercitionis, et pænæ levioris, quæ, v. e. Consules utebantur in Senatores, qui ipsis parere nollent. Phil. i. 5. quis unquam tanto *damno* senatores cogit? aut quid est ultra pignus aut multam? Off. iii. 5. qui conjunctionem civium dirimunt, eos morte, exilio, vineulis, *damno* coercent. * genus injuriæ. Rosc. Com. 11. *damni* iudicium &c.

Datio. Agrar. ii. 22. legum *datio*.

Datum. vid. inf. post do.

De. Muren. 33. *de* nocte surgis, est statim a media nocte, s. multa adhuc nocte, sic de die, est statim a meridie sive multa adhuc die, ut in illo, convivari *de* die. vid. Burman. ad Phædrum iii. 10. 20. quamquam interdum etiam a mane esse vult Salmas. ad Solin. f. 456. Sext. 35. *de* multa nocte vigilare. Petit. Cons. 12. ut *de* nocte domus compleatur, Int. clientibus. * Q. Fr. ii. 1. fac ut diligenter considerateque naviges *de* mense Decembri: alii aliter explicant. Vatin. 15. intelligo *de* gestu: i. e. ex gestu. Sic ad Div. vii. 29. duos parietes de eadem *fidelia* dealbare. Phil. ii. 27. persona *de* mimo, modo egens, repente dives. * ab Cæcin. 36. nec minus vereretur, ne contemnere

Æbutium, quam ne de eo contemptus esse videatur. Sed v. not. Att. xiii. 31. de Pilio emit.

Debo. ad Div. i. 1. extr. nos in causa auctoritatis minus habemus, quod tibi *debemus*, scil. propter beneficia tua.

Debilitare. Flacc. 30. membra *debilitare* lapidibus, fustibus; est confringere, et eorum usum auferre. Nam *debiles* dicuntur, qui aliquo membro corporis capti sunt. v. Græv. ad Agrar. ii. 33.

Debilitas, de corporibus parte aliqua truncatis. Tusc. iii. 34. Fin. v. 28. bonum integritas corporis, misera *debilitas* est.

Debilitatus. Quint. 1. veritas *debilitata* recreatur; cum oppressa fuisset, emergit, et cognoscitur. * perterritus. Or. ii. 33. *debilitati* a jure cognoscendo, voluntatem discedi simul cum spe perdiscendi abjiceremus. Pearceius adjiendum putat: metu; quod in duobus MSS. reperit. ut est aliis locis. Sed quemadmodum vulnerati et membro aliquo capti simpliciter *debilitari*, *debilitati* dicuntur, omisso corporis aut membri nomine, quo *debilitantur*; sic etiam animus *debilitatus* simpliciter dici potest, pro metu *debilitatus*. * Agr. ii. 33. nervis omnibus exsectis, urbem ipsam solutam ac *debilitatam* reliquerunt. ducta metaphora ab ea verbi significatione, de qua dixi in *debilitare*.

Debitio pecunie. Plane. 28.

Decantare. Or. ii. 18. pervulgata precepta *decantare*. * cantum finire. Tusc. iii. 23. jam *decantaverant*; tropice.

Decantatus, cognitus, planeque perspectus. Or. ii. 32. omnes perceptiones percursas animo ac prope *decantatas* habere debent.

Decedere. Verr. ii. 20. Itaque Sthenius—de provincia *decessit*. Grævius probabat conjecturam Hotomanni, qui discessit legendum putabat, quod magistratus tantum *decedere* dicerentur. Eodem modo tentavit Grævius locum Verr. iii. 41. negotiatores inviti Romanam raroque *decedunt*. Sed si attendisset vir doctissimus, facile magnam copiam locorum in ipso Cicerone colligere potuisset, ubi *decedere* de privatis dicitur. Paucos de multis laudasse suffecerit. Verr. ii. 27. Romam *decedere* mecum cupierunt Heraclius et Epicrates. ibid. 65. ut Siculi sibi e Siollia *decedendum* arbitrentur. ibid. 77. Verrutus iste in Sicilia sit, jam *decesserit*. Att. v. 21. equites ex Cypro *decedere* jussi. Sic est etiam ibid. vi. 1.

3. ad Div. ii. 11. x. 32. xii. 30. extr. &c. Neque solum de provincia *decedere* dicitur, sed Roma etiam. ad Div. viii. 10. extr. mei officii est, meminisse, qua obtestatione *decedens* mihi mandaris. Atque adeo pro discedere dicitur. ibid. 1. quod tibi *decedens* pollicitus sum, h. e. discedens a te, cum te abeuntem in provinciam prosequeretur. ubi v. Manut. * ad Div. xiii. 56. *decedere* de hypothecis, est, hypothecas creditori tradere, ut eas non hypothecarum, sed domini jure habeat. * Att. vii. 2. quartana *decessit*. * *decedere* dicuntur nobis obvii, qui honoris causa de via declinant, ne nobis id facere opus sit. Cato 18.

Decemprimi dicuntur decem seniores et principes senatores in municipiis aliisque civitatibus liberis, qui magistratus proxime sequuntur. Rose. Am. 9. ubi v. Græv. Verr. ii. 67. magistratus et *decemprimi*: Livius xxix. 15. decem principes appellat: add. Noris. ad Cenotaph. Pis. Diss. i. c. 3.

Decemviri. 1. *decemviri* stlitibus (antique, pro litibus) judicandis, sunt iudices causarum privatarum, creati non multo post præturam peregrinam, auctore Pomponio in Orig. Juris: de quibus vid. Siccama de Judic. Centumvir. c. 9. et 10. Sigonius de Judiciis et Intt. Pomponii. Dom. 29. si *decemviri* sacramentum injustum judicassent. Cæcin. 33. cum Arretinæ mulieris libertatem defenderem, et Cotta *decemviris* religionem injecisset, non posse sacramentum nostrum justum judicari. Orat. 46. *decemvirorum* litibus (s. stlitibus, ut Muretus in MS. invenit) judicandis, dico nunquam. 2. magistratus extraordinarius legum scribendarum causa sine intercessione creatus. a. U. ccciii. Liv. iii. 33. Or. i. 13. nostri *decemviri*, qui xii. tabulas scripserunt &c. 3. de *Decemviris* Rullianis v. Agr. ii. 7. sqq.

Decentia. Nat. D. ii. 58. venustatem, ordinem, et ut ita dicam *decentiam*, oculi judicant.

Decerno. Quint. 8. 20. prætor *decernit*: cum ex edicto jus dicit. v. e. possessionem, aut interdictum dat, addicit &c. * *decernere* porro dicuntur Senatores in sententiis dicendis, quod dicunt, quid a Senatu *decerni* velint. Mil. 6. ego ipse *decrevi*. ad Div. i. 1. Crassus tres legatos *decernit*. add. Gronov. ad Liv. xxvii. 20. * Q. Fr. ii. 12. *decernendum* nihil censeo: i. e. rem rejiciendam puto. * puto, ad Div. ii. 6. in quo posita omnia mea esse *decrevi*. Att. iii. 15. quod in me ipso *de-*

tiæ consilii esse *decreveras*. Quint. 2. Uno iudicio de fortunis omnibus *decrevit*. ad Att. x. 9. suo capite *decrevere*.

Decessio. Rabir. Post. 11. utrum accessionem pecuniæ an *decessionem* de summa fecerit, ib. *decessionem* mille talentum esse factam. Tusc. i. 46. *decessio* honorum, oppositur cumulo, h. e. accessioni. * abitus de provincia cum magistratu, tum privatorum. Qu. Fr. i. l. e. 1. spem maturæ *decessionis* afferre. ad Div. iv. 10. de Marcello privato: subvereor, ne te delectet tarda *decessio*. Att. vii. 3. in ipsa *decessione* significavit, sperasse se aliquid.

Decessus, abitus de provincia. ad Div. viii. 10. quod ad *decessum* tuum attinet. Phil. ii. 38. Creta post M. Bruti *decessum* potuit liberari.

Decidere. Verr. iv. 45. *decidere* in fraudem. i. e. facinus patrare.

Decidere, pacisci, transigere. Quiut. 4. per te *decidit* P. Quintius, quod dissolveret. cf. Rosc. Amer. 39. Rosc. Com. 11. Verr. ii. 32. &c. Gron. Obs. ii. 6.

Decipere. Rosc. Am. 40. inducere, *decipere*, destituere. Hæc tria ita differunt: inducere est fallere consilio dando et ad rem aliquam faciendam impellendo: destituere deserendo eum, qui, quia promiseras aut debebas, a te aliquid auxilii expectabat: *decipere* denique, sub utilitatis specie nocendo. ad Div. v. 16. ea impendere reipublicæ, quæ qui reliquerit, nullo modo mihi quidem *deceptus* esse videatur: h. e. nihil detrimenti fecisse, &c.

Decisio, pactio, transactio, atque adeo conditio transigendi. Rosc. Com. 13. post *decisionem* veterem. Flacc. 36. *decisionis* arbiter. Provinc. Cons. 4. pactiones pecuniarum cum tyrannis, *decisiones*. &c. Verr. i. 54. negat eum sibi illa *decisione* satisfacere posse. * de eo, super quo convenit ab utraque parte etiam in disputando. Cæcin. extr. nostra *decisio* de requite.

Declamare, exercitationis causa dicere. Fin. v. 2. ad fluctum, aiunt, *declamare* solitum Demosthenem. * etiam in vera causa. Verr. iv. 66. qui pro leto contra me vehementissime *declamasset*. Rosc. Am. 29. quæ mihi visus est ex alia oratione *declamare*, quam in alium reum commentaretur. * ad Div. iii. 11. majestas est, ne in quemvis impune *declamare* liceret.

Declamator, rhetor. Or. 15. *declamator* de ludo. Or. iii. 34. non eum *declamator* aliquis ad clepsydram latrare docuerat.

Declamitare. Tusc. i. 4. *declamitabam* causas. Brut. 90. commentor *declamitans*, sic enim nunc loquuntur, sæpe cum M. Pisone, aut cum aliquo quotidie.

Declarare, ad Div. ii. 8. Rupæ non defuit studium *declarandorum* munerum, h. e. populo pollicendorum. Muren. 2. in iudicio consulis designati, is potissimum Consul, qui consulem *declaravit*, h. e. creatum a populo pronuntiavit.

Declinatio, degressio in oratione. Partit. 15. *declinatio* ad amplificandum.

Declinatus. Fin. v. 7. primum *declinatum*: i. e. quod homines nati primum aversantur et fugiunt.

Decoctus. Or. iii. 26. suavitas austera, et solida, non dulcis et *decocta*, i. e. fracta, languida.

Decoloratio, pro coloratione. Divin. ii. 27. *decoloratio* ex aliqua contagione terrena potest sanguinis similis esse. Sic sunt manus *decolorate* Sueton. Aug. 5.

Decoquere, consumere impensis et sumtu faciendo. Att. ix. 9. sciebam, eum agrum *decoquere* quoto anno. Phil. ii. 18. tu esne memoria, te prætextatum *decoxisse*?

Decorum poetarum, Off. i. 28. quid sit?

Decretum, sententia senatoris ad Div. xv. 5. sententia mea et *decreto* laudavi. * philosophi placitum. Acad. iv. 9. &c. * Responsum J. Cti. Muren. 13. responsa atque *decreta* vestra evertuntur sæpe dicendo. * jurisdictionis prætoris pars. Verr. ii. 48. quin is ab Siculis ob *decreta* interponenda pecuniam acceperit, qui M. Octavium Ligurem ob jus dicundum poposcerit. v. Jurisdictione.

Decumanus, Verr. iii. 6. ager *decumanus*: h. e. e quo decumæ dantur. * publicanus, qui decumas a populo redemit. Verr. ii. 13. 71. iii. 8. 48. *decumani* principes et quasi senatus publicanorum. Scilicet, quemadmodum honestissimum, de more Romano, genus rei querendæ est agricultura, sic etiam inter publicanos honestissimi, qui *decumas* conduxere. * magnus. Fin. ii. 8. acipensere eum *decumano*. In rusticis sunt ova, poma *decumana*. Noti etiam sunt versiculi Ovidiani, de fluctu maximo: Hic fluctus supereminet omnes, posterior nono est, undecimoque prior.

Decumbere, de gladiatoribus, cum gladium recipiunt, jugularique se patiuntur. Tusc. ii. 17. mittunt etiam vulneribus confecti ad dominos, qui querant, quid velint: si satisfactum

iis sit, se velle *decumbere*. *ibid.* turpiter *decumbere*, cf. Phil. iii. 14. * de conante. Verr. iii. 25. cum in triclinio *decubisset*.

Decuria. tabula s. album, in quo Senatorum nomina scripta, qui iudicia administrare debent, s. classis iudiciaria.

Decurie autem ex iustitio vetere tres fuerunt, tot sc. in quot partes senatores iudicantes descripti erant; quibus quartam adiecit Augustus, Sueton. c. 33. ubi vid. Casaub. quintam Caius, auctore eodem Sueton. c. 16. Sextam, quamquam rogatus, tamen addere noluit Galba. Sueton. c. 14. Verr. i. 61. ii. 32. Cluent. 37. vid. de his *decuriis* Plin. xxxiii. 1. 2. * De iudiciis *decuria* etiam est, sed alio sensu, Verr. iii. 11. quid tandem postulat arator? nihil nisi ex edicto iudicium in octuplum. quid Apronius? non recusat. quid prætor? jubet recuperatores rejicere. *Decurias* scribamus. (sc. arator dicit) Quas *decurias*? (respondet Verres) de cohorte mea rejicies. Hic *decuria* non est, ut Romæ, quod videbatur Hotomanno, numerus civium Rom. de conventu provinciali, quorum est, causas iudicare, sed indiculus iudicium delectorum ad causam aliquam cognoscendam et iudicandam. Arator non postulat, ut sibi copia fiat *decurie* iudicium, sed ut *decuria* iudicium scribatur et deligatur. * In *decurias* etiam distributus erat ordo scribarum, reliquorumque ministrorum, qui magistratibus apparebant: unde Verrin. iii. 79. ad eos me scribas voca, si placet: noli bos colligere, qui *decurias* emerunt. v. inprimis Vales. ad Ammian. xxviii. 6. et alios, quos laudant viri docti ad Sueton. Claud. 1.

Decuriare, in *decurias* conscribere, quod faciebant, qui, tribunum largitione corrumpendarum causa, coitiones faciebant, unde de sodalitiis rei. Planc. 18. doce *decuriasse* Plancium, conscripsisse populum. *ibid.* 19. tu doce Plancium sequestrem fuisse, largitum esse, conscripsisse, tribules *decuriavisse*. Erat autem Plancius reus de sodalitiis. Sic Clodius seditionis causa dicitur homines de populi fece *decuriasse*. Sext. 15. cum vicatim homines conscriberentur, *decuriarentur*. Phil. vii. 6. non rursus improbos *decuriabit*? non sollicitabit agros? Plane sic etiam est *ceuturiare*; de quo supra.

Decuriatio. Planc. 18. *decuriatio* tribulium. v. *decuriare*.

Decurio. Senator municipalis aut colonicus. Rose. Ann. 9. 39. Sext. 4. ad Div. vi. 18. &c.

Decurrere. Cæclin. 23. ad istam hor-

tationem *decurrunt*. i. e. confugiant, veniunt tandem. Quint. 15. ad hæc extrema et inimicissima jura tam cupide *decurrebat*. Ducta ratio de stadio et circo. Sic est Tusc. l. 8. Nunc video calcem; ad quem cum sit *decursum* &c. hinc etiam ad navigationem, ut ipsum cursus verbum, (v. in cursus) traducitur. ad Div. xvi. 4. cum Mescinio quaestore te bellissime *decursurum* puto.

Decursio. ad Div. xl. 10. *decursionibus* vastare loca. sunt incursiones, quæ de montibus fiunt. Male aliquis corrigebat excursionibus: quæ sunt Græcis *αυτοεξουσιαι*. *Ιψου*: at *decursiones* sunt quæ fiunt ex *εξουσιαι*. vid. Thuc. l. 142. et ibi Schol.

Decursus, a, um, Quint. 31. ætas acta et *decursa*. Cato 23. *decursio* spatio. ad Div. viii. 13. hæc ætate sunt *decursæ* de vitis, quæ per ætatis ipsius rationem deponi solent. Or. i. 32. *decursa* ab te de arte: i. explicata breviter.

Decursus, ñs. Or. i. 1. *decursus* honorum est, cum omnibus honoribus perfuncti sumus. ad Div. iiii. 2. *decursus*.

Dedere, de reo. Rose. Am. 3. libidini alterius *dedere* aliquem, est, condemnare, quia alteri placet. *ibid.* 22. quem *dedi* putabas. cf. Quint. 18. extr. eodem modo, quo condonare et addicere dicitur. de quibus supra. * Planc. 30. in qua oratione ego me ei *dedebam*, cui nil magnopere deberem; h. e. ei me obstrictum profitebar, ejusque me totum fore pollicebar. v. Græv. ad h. l. * *ibid.* 37. qui vitam pro republ. *dediderunt*. Sed Græv. dedit ediderunt. * dicitur etiam ut dare se alicui, pro facere, quæ grata fore scis, careretur quelqu'un. Petit. Cons. 9. salutatores cum obeunt plures competitors, et vident unum esse aliquem, qui hæc officia maxime animadvertat, ei se *dedunt*, deserunt ceteros.

Dedicare, proprie idem est, quod consecrare: de quo vid. supra in *Consecratio*. Hinc eleganter Leg. i. 22. ingenium in se suum, sicut simulacrum *dedicatum* putabit. * deferre. Flacc. 33. *dedicare* in censu. Docti viri laudant Gell. vii. 11. ubi vid. Gronovium, et eundem Seart. iv. 1. Lips. Var. Lect. iii. 11. et Gron. l. c. volebant incensum: quod probat Mazoch. Amphith. Camp. p. 84. qui verbum *dedicare* interpretatur inchoare: quod tum demum inchoent Quirites possidere, cum in censum detulerint: male. Videtur esse propria verbi hujus significatio antiquis usitata, ut sit dare, attribuire. Nam et quæ diis *dedicantur*, ea iis dantur, et

tribuantur: unde mirifice confirmatur disputatio nostra in Consecratio. Festus: *Dedicare* est proprie dando de-ferre.

Dedicatio. Dom. 43. an consecratio nullum habet jus, *dedicatio* est religiosa. de hoc loco disputavimus supra in consecratio.

Dedititius, qui se in potestatem alicui, ut populo Rom. olim Campani, tradidit ad Brut. 3. id SCTum plerique interpretantur etiam ad tuos sive captivos sive *dedititios* pertinere.

Deducere. Rosc. Com. 12. huc omnis causa *deducitur*. i. e. huc redit, hæc est summa causæ. Or. ii. 17. odium *deducere* ad benevolentiam: mutare in ben. Att. ix. 19. *deducere* exercitum in hiberna. ad Div. x. 24. summam temp. in discrimen *deducere*. Acad. i. 12. dies plerisque *deduceret*: i. e. consumeret totos. Or. i. 8. *deducere* unde velit: i. e. a qua sententia velit. ad Div. i. 1. ab eo *deduci* non potest. Verr. i. 24. *deducere* ad hospitem. cf. c. 25. Acad. i. 10. in angustum *deducere*. *Agr. i. 6. *deducere* coloniam. ibid. ii. 25. agris publicis (pro in agros publ.) privatos esse *deductos*. * Verr. iv. 4. *deducere* testes de provinciâ. cf. Flacc. 10. 15. 19. **deduci* ad aliquem dicuntur, qui alicui erudiendi traduntur, aut certe commendantur, ut cum eo versari et ab eo discere possint. Mos enim erat Romæ, ut parentes filios adolescentes alicui viro primario commendarent, ex cujus consuetudine proficerent. Læl. 1. eram *deductus* ad Scævola. Cæl. 4. hunc a patre continuo ad me esse *deductum*. * est etiam comitari aliquem et prosequi honoris causa. Muren. 34. si interdum ad forum *deducimur*. cf. Cato 18. * est etiam verbum in vi civili et festuaria. Cæcin. 7. *deduci* de fundo moribus: unde mihi videtur hæc ratio dicendi ducta esse, v. c. Verr. i. 2. a mente et consilio *deduci*. * *deduci* etiam dicuntur feminæ, quæ concubitus causa ad aliquem in cubiculum perducuntur. Verrin. iii. 34. qui ad istum *deduxerat* Tertium: cf. Torrent. ad Sueton. Cæs. 49. quod alias dicitur perducere. * pro auferre, corrumpere, vulgo dicunt male seducere. Tusc. ii. 25. cum a Zenone didicisset fortis esse, a dolore *deductus* est, i. e. doloris sensus eum decepit et corrumpit. v. Græv. ad Herenn. ii. 25.

Deductio, ritus in controversiis de possessionibus, quam vim civilem appellant, ut modo diximus. Cæcin. 11. *deductio* moribus fieret. * Div. i. 44. *deductio* aquæ Albanæ. * Verr. iii. 78.

deductiones fiebant, sc. pecuniæ de capite vel summa. Cæcil. 10. nequa *deductio* fieret. * Inv. l. 14. non potest ex *deductione* rationis nasci Judicatio: h. e. rationibus in utramque partem afferendis.

Deductores. sunt clientes et amici, qui aliquem honoris causa *deducunt*. v. deducere. Petit. Cons. 9. jam *deductorum* officium quo majus est quam saluatorum &c.

Deductus, a, uni. Leg. ii. 50. si in testamento *deducta* scripta non sit. v. Partitio.

Defatigatus. Dom. 44. licitatores *defatigati*.

Defectus, us. Nat. D. ii. 19. *defectibus* in initia recurrit luna.

Defectus, a, um. Sext. 64. ille eis, a quibus audiebatur, quotidie aliquid *defecti* asserbat. Sed v. not. * Att. xiii. 23. edd. quædam habent *defecti* libri, quod explicant perfecti. Sed ea lectio est absurda. *Defectus* pro perfecto dici non potest. cf. defectus.

Defendere, propulsare. Rosc. Am. 1. omnes injuriam novo scelere conflatum putant oportere *defendi*. Mur. 3. *defendere* pericula civium. * tenere, tueri, conservare. Quint. 13. ne locum suum, quem adhuc honestissime *defendit*, obtineat. Prov. Cons. 9. officium *defendere*. * Verr. iii. 90. id aliorum se fecisse exemplo *defendat*: i. e. contendat, defensionis loco dicat. * velle aliquid, et, e republica esse, dicere, idque ut fiat, oratione aliisque modis pugnare. Rosc. Am. 47. me—posteaquam id, quod maxime volui, fieri non potuit, ut componeretur, id maxime *defendisse*, ut ii vincerent, qui vicerunt. * *Defendere* non solum esse cum præpositione a, sed etiam contra, docent duo loci. Or. i. 39. ad Div. xi. 27.

Defensor, propulsator. Muren. 2. *defensor* periculi.

Defensio. Cæl. 4. est brevis *defensio* ad omnem istam orationem.

Defenstrix e Ciceronis Timæo laudat Priscianus p. 245.

Deferre, proprie est ad locum quemcumque portare. Verr. iv. 57. ita factus animo et corpore, ut multo appositior ad *deferenda*, quam ad auferenda signa esse videatur. Fr. Corn. i. sitellam ipsam *deferre*. Att. xiii. 2. Balbo epistolas *deferri* jubebis. &c. * hinc pro narrare. Fin. ii. 17. ad amicos rem ita *deferret*. Verr. i. 25. is ad eum rem istam *defert*. * etiam clientes dicuntur causam *deferre* ad patronos, quod alio modo docere dicitur. Orat. iii. 13. * *defert* etiam rem, qui deliberandi causa

ad alios de re aliqua refert. Verr. ii. 71. itaque decumanos convocat: rem *deferit*. statuunt illi atque decernunt &c. * *deferitur* etiam res, auxilii petendi causa. ad Div. v. 8. ut intelligeres, nihil neque te scripsisse, neque quemquam tuorum frustra ad me *detulisse*.

* accusator nomen *defert*, sc. ad prætorum, ejus, quem accusare suscepit, ut illud inter reos scribat, quod est recipere nomen. Rose. Am. 3. non nihil tamen in *deferendo* nomine secuti. Sed non solum hominis nomen *deferitur*, verum etiam criminis nomen; propterea, quod non solum nomen rei edendum apud prætorem est, quem accusare aliquis constituit, sed etiam crimen, ejus enim accusaturus est. Verr. ii. 28. inimici Sopatri ad Verrem, cum is Sacerdoti successisset, ejusdem rei nomen *deferunt*, sc. capitalis. * *deferunt* etiam calumniatores. Agrar. iii. 1. quæ apud vos de me *deferunt*: unde *delatores* dicuntur. * dicitur et pro ultro offerre, conferre. Verr. v. 70. dormititibus beneficia *deferre*. ad Div. vi. 22. voluntatem suam ad aliquem *deferre*. cf. Phil. ii. 20. Rabir. Post. 17. totum te ad me cum tuis copiis *detulisti*. * dare, committere. Att. vi. 1. præfecturam *deferre* alicui. ad Div. xiii. 55. *deferre* alicui legationem. Att. xiii. 12. tibi præconium *deferam*. * eleganter est pro commendare aut reipublicæ, aut magistratui provinciali aliquem, ut ad honores eum provehat. Att. v. 7. ait Pompeius, quinos se præfectos, *delaturum*. ibid. 11. præfectos, quos voles, *deferto*. &c. hoc genus *deferendi* commodum habet: commendati enim præfecti fiunt: in altero, enim ad ærarium *deferuntur* in beneficiis, honos tantum est. v. beneficium, et Gronov. Sestert. iii. 17. p. 253. Locis ibi laudatis adde hunc Balb. 28. Cæsar Balbum in prætura, in consulatione præfectum fabrum *detulit*. * eadem ellipsis *eo* ad ærarium est in hac forma: rationes *deferre* pro referre. ad Div. v. 20. quamquam iustis de causis rationes *deferre* properarim. nam apud ærarium deponerantur rationes provinciales. Sic Phil. v. 5. *deferre* nomina iudicium ad ærarium, h. e. deponere. * Sic *SCta deferri* dicuntur, pro referri. Nam quod ad Div. xii. 29. est: falsa Senatus consulta tum *deferrebantur* pro eo ep. 1. est: Senatus consulta falsa referuntur: int. ad ærarium. ibi enim *SCta* servabantur. * Dum. 5. malum *delatum*, opponitur nativo.

Deferresco. Cæcl. 12. cum cupiditates *deferressent*, ad Div. ix. 2. dum *deferrent* hæc gratulatio. * Grat. 30.

quantis illa clamoribus diximus de supplicio parricidarum? quæ nequam satis *deferbuisse* post aliquanto sentire capimus. h. e. in eo loco non nimis indulsisse ingenio et studio juvenili eloquentiæ ingenique demonstrandi, adeoque redundantiam ei loco inesse juvenilem et lasciviam.

Deficio. ad Quirit. p. R. 1. ut quod odium in omnes bonos conceptum jamdiu continebant, id in me uno potius, quam in universa civitate *deficeret*, i. e. desineret, in me ita se exsereret, ut simul consumeretur. Har. Resp. 19. ne patres principesque auxilio diminuti *deficiantur*. *Defici* et participium *defectus*, sic simpliciter dici, docuerunt Davisius ad Cæsar. B. C. iii. 4. et Oudendorpius ibidem et ad Lucan. ii. 560. v. 333. &c. * deserere. Verr. iii. 46. Leontina civitas me *defecit*. Verr. ii. 31. latera et vox me *deficiunt*.

Defectus, hoc est in edd. quibusdam ad Att. xiii. 23. libri ad Varronem non morabuntur. Sunt enim *defecti*, ut vidisti: tantum librorum menda tolluntur. Sed v. notam nostram ad h. l.

Defigo. Leg. ii. 8. extr. quæque angur injusta, nefasta, vitiosa, dira *defixerit*, irrita infectaque sunt. *Defigi* incantationibus et veneficiis dicuntur homines, cum iis vis confundi cum femina auferunt, ut dudum docuere viri docti. vid. Græv. ad C. Rabir. 10. Hinc angures quoque dicuntur aliquid *defigere*, quia *defigendo* potestatem agrorum auferunt. Pertinet huc locus Senec. Benef. vi. 35. caput dira imprecatione defigis. Malebat tamen Lipsius Ep. Qu. iv. 11. dixerit, Davisius, edixerit; præter rem, ut mihi quidem videtur. *defixerit* defecit Salmas. ad Solin. pag. 766. ubi plura de hoc verbo. add. Heins. ad Ovid. Heroid. 6, 91. Amor. iii. 7, 29. * pro refigere ad Div. vii. 29. quo facilius—te ad ver videre, et nostra *defigere* deportareque tuto possimus. Sed quidam Viri docti hoc ipsum *refigere* pro *defigere* reponi volunt. * Flacc. l. spem reliquorum in vestra potestate—*deficam* putetis. Dom. 39. doloris mei *deficam* indicium ad memoriam.

Definire, finire. Or. 19. similiter extrema *definiunt*. cf. Verr. iv. 52. * deligere et destinare. Phil. viii. 3. *ades* sibi optimas, hortos, Tusculana, Albana *definiunt*. * comprehendere, completi. Off. iii. 29. nam pirata non est perduellium numero *definitus*, sed communis hostis omnium. * Verr. iii. 91. ear huius præcipua lex injuriæ *definitur*; i. e. constituitur. * Or. iii. 3. oratio eis *definietur* viris: h. e. ii tantum inda-

ventur. * Nat. D. ii. 40. cursus ordinatus *definiunt*. * Div. ii. 7. ex omni aeternitate *definita* sunt fataliter.

Definite, in specie, nominatim. Orat. ii. 27. de genere universo, vel *definite* de singulis hominibus &c. Balb. 14. Lex Gellia et Cornelia, quæ *definite* potestatem Pompeio civitatem donandi dederat.

Definitio temporum atque hominum Div. ii. 54. est adjunctio circumstantiarum, quas vocant vulgo, temporis atque hominis, quam et determinationem appellant. * Off. iii. 15. *definitio* Aquiliana doli mali, est illa quidem Dialectica: cum aliud est simulatum, aliud actum. Sed *definitiones* Aquilianæ etiam dicuntur juridice, determinationes casuum, in quibus inesset doli malus. * Cluent. 2. *definitio* iudiciorum æquorum retineatur, quæ nobis a maioribus tradita est. i. e. præscriptio.

Definitus. Top. 21. questionum genus *definitum*: opponitur infinito: alias dicitur finitum. Sic et in Or. et Partit. occurrit.

Deflagratus. Tusc. iii. 19. *deflagrata* funa. Catil. iv. 4. *deflagratum* imperium.

Deflectere. Cæcin. 18. rem ad verba *deflectere*: i. e. rem æstimare et iudicare e verbo. Mur. 22. *deflectere* se de curriculo.

Defluis, ad Div. ix. 20. ubi salutatio *defluit*: i. e. abiit. Sext. 32. ex novem tribubus unus *deflavit*: mutavit sententiam, a meisque partibus decessit. * Lel. 16. *defluere* in terram dicuntur, quæ pereunt. * Tusc. i. 25. a necessariis artificis ad elegantiora *defluximus*. i. e. pervenimus. * Marcell. 8. omnia quæ dilapsa *defluerunt*. Codd. MSS. quidam disfluxerunt, quod melius puto; partem propter præcedens dilapsa: partem quia sequitur vincienda sunt: etiam, si concedamus Cortio ad Sall. Jug. 1. *defluere* dici pro perire.

Deformo. Cæl. 2. quæ accusatores huius *deformandi* causa dixerunt: ut eum *deformem* et turpem esse ostenderent. cf. Har. R. 24. * Cæcin. 5. quem supra *deformavi*: h. e. descripsi. cf. Har. R. c. 26. v. Græv.

Defringere. Orat. iii. 28. surculum *defringere*: h. e. mutuari aliquid ex alia disciplina.

Defungor, eleganter dicitur de eo, qui levi aliqua jactura aut malo liberatur majori, aut levi labore perficit, ut majore molestia carere possit. ad Div. viii. 1. hoc mendacio. sc. de morte tua, si qua pericula impenderent, ut *defungeremur*, optavi. dass wir da-

mit loskommen möchten. Ibid. x. 24. neque ego pro maximis beneficiis tuis tam vili munere *defungar* orationis. cf. Verr. iii. 16. * dicitur tamen et in bonam partem, et de rebus bonis, ut perfungi. Verr. v. 68. *defungi* honoribus.

Defusus. Fin. ii. 8. vinum *defusum* e pleno sit: e Luellio. Vinum *defusum* est, quod e dolio in amphoras coniectum est: a quo differt, *diffusum*, cum vinum e majori vase in plura minora transfunditur. v. Lambin. ad Horat. Epist. i. 5. 4. Tale vinum bibebant honestiores et delicatiores: de dolio vinum teues: unde a Cicerone objicitur Antonio. v. dolium.

Degenerare a Zenone Tusc. ii. 25. deficere ab ejus placitis, cum sis Stoicus.

Degustare. Att. iv. 8. tu velim e Fabio odorere, et istum convivam tuum *degustare*: i. e. expiscere, tentes.

Dejectus. Verr. iii. 51. aratores *dejecti*, coacti agros suos deserere propter damna. Sed v. not.

Dejicio, detraho, demo. Tusc. i. 8. vide quantum mali de humana conditione *dejeceris*. ii. 5. quantum de doloris terrore *dejeceris*. Verr. v. 49. si metum hunc Siciliæ *dejecero*. * Phil. ix. 4. *dejicere* aliquem de sententia. * *dejici* eleganter dicuntur, qui spem alicujus commodi, honoris, consequendi amittunt atque repulsam ferunt. ad Div. viii. 4. de petitore *medilitatis*: nam M. Cælium promulgatio de dictatore subito *dejecit*, *dejectumque* magno clamore insecta est. Muren. 36. Quintus Tubero Prætura *dejectus* est. Act. i. in Verr. 8. si me *medilitate dejecissent*. * de formulis, de gradu, et de statu *dejicere*, vid. in gradus, et status. * Verrin. iv. 40. præcipitem in forum aliquem *dejicere*: nostri, schleppen. * verbum rei militaris. Verr. iii. 16. propugnaculum *dejicere*. * vincere, tollere. Tusc. iv. 37. vitia ratione a se esse *dejecta*. Top. 17. perturbationes *dejiciuntur*. * Rose. Com. 2. hæc nomina sunt *dejecta* (sc. in tabulis) illis (sc. tabulis) in ordinem confecta. sed pro *dejecta* alii mallent disjecta, aut simile quid. * Rose. Amer. 35. habeo dicere, quem contra morem majorem, minorem lx. annis, de ponte in Tiberim *dejecerit*. Seniores lx. annis in comitiis cum pontem ex uno septo in alterum transirent, *dejiciebantur*, ne suffragium ferrent, unde deponenti senes. * *dejici* dicuntur etiam in edicto prætoris, qui vi de fundo aut alia possessione aliqua pulsi sunt. Cæcin. 8. ut, unde *dejecisset*, restitueret. cf. c. 11. 12. Quint. 25. * de

oculis est avertō, dimoveo. Phil. i. 1. nec a republ. *dejiciebam* oculos. cf. Verr. iv. 15. *revello. Quint. 6. *dejicere* libellos, sc. quibus auctio proscripta. *repello, arceo. Verr. v. 62. verbera a se *dejicere*. Phil. i. 2. jugum a cervicibus *dejicere*.

Dejunctus. Caeln. 32. *dejuncta*, interdicta: i. e. diversa. Univ. 5. *dejuncta* opponuntur iisdem.

Dejungere. Nat. D. i. 15. extr. *dejungit* a fabula. i. e. eximit fabulis.

Delabor, Att. xii. 47. eo magis *delabor* ad Clodiam, h. e. eo magis inclino in eam partem, ut Clodiæ hortos eman. Q. Fr. i. 1. c. 8. sed nescio, quomodo ad præcipiendi rationem *delapsa* est oratio mea. *Partit. 28. in judicium *delabuntur*, i. e. influunt, in eo vim et usum habent. *orior. Or. iii. 57. *delapsa* sunt ab his plura genera.

Delectus. *delecti* iidem, qui principes civitatis. Sext. 49. cf. Vatin. 9.

Delectus provincialis ad Div. xv. 1. est, qui fit e civibus, qui sunt in provincia: nam ei opponuntur auxilia sociorum.

Delegatio. Att. xii. 3. *delegatio* a manipe. v. delegare.

Delegare, in re pecuniaria dicitur, qui non ipse de arca solvit, sed creditorem remittit ad alium per attributionem, vid. attributio: a quo pecuniam accipiat, quod et solvere ab alio dicitur: unde deinde ceteræ rationes dicendi ducuntur, cum, quod ipsi facere debemus, id per alterum fieri curamus, et qui id a nobis petunt, ad alium rejicimus: unde et pro transferre dicitur. Attic. xii. 12. Balbi regia conditio est *delegandi*: ad q. l. v. Gronov. ut et Obs. v. i. 20. Ibid. xlii. 46. Quinto *delegabo*, si quid veri meo alieno superabit. Dom. 7. petebatur a me frumenti copia, annonæ vilitas—*delegavi* amico locupletiori &c. ad Div. viii. 1. quod hunc laborem alteri *delegavi*. Or. ii. 28. extr. sed hæc ipsa, quæ nunc ad me *delegare* vis (oratione, laude tua), ea semper in te eximia et præstantia fuerunt. Fontei. 4. quid si hoc crimen optimis nominibus *delegare* possumus? perquam eleganter hoc sensu: quid si hoc crimen ad eos transferamus, qui facie fateantur, se hoc, quod crimini Fonteio datur, fecisse, quia officii ratio postularet. Itaque sic pergit: et ita, ut non culpam in alios transferamus, sed ut doceamus, eos isti munitioni præfuisse, qui facile officium suum et præstare et probare possunt. *Difficilis locus est, in quo hoc etiam verbum occurrit ad Div. vii. 5. ex epistola Cæsaris: M.

Orfium, quem mihi commendas, vel regem Galliæ faciam, vel hunc *Leptæ delega*. Si vis tu aut me alium mitte, quem orniem. Ceterum locus est obscurus, rei ipsius et historici ignorance, ut vere judicat Victorius.

Delicatus de pueris et ancillis pulchris et elegantibus, sensu honesto. Milon. 10. *delicatus* comitatus ancillarum puerorumque. v. Burm. ad Petron. c. 63. *molles, effeminatus, de hominibus et rebus, libidini luxuive deditus. Brut. 53. adolescens *delicatus*. Nat. D. i. 37. Epicurus, quasi pueri *delicati* nil cessatione melius existimat. Muren. 9. Asia *delicata*. ibid. 35. juvenis (hominis) *delicata*. Orat. ii. 64. eum haberet filium *delicatiorem*. Fin. v. 5. ratio *delicatio* molliorque, quam virtutis vis gravitasque postulat de eorum sententia, qui in felicitatis et summi boni parte non solam virtutem, sed etiam voluptatem aut hujusmodi quid ponunt. Off. i. 40. *delicatum* aliquem sermonem inferre: i. e. de pulchris hominibus, de amore, de re amatoria, qualis ille Sophocles erat, eum diceret Pericli, obvio puero formoso: O puerum pulchrum! Att. ii. 14. *delicatum* convivium, quod *ἀρις* vocat ep. 12. Or. iii. 25. quanto molliores sunt et *delicatiores* in cantu flexiones et falsæ voculæ, quam certæ et severæ. *conehinus, elegans. Pison. 29. *delicatissimi* versus. *placidus, otiosus. Tusc. ii. 11. vita umbratilis et *delicata*. *suavis, jucundus. Verr. v. 40. *delicatissimum* litus. **delicatus* est etiam homo intelligens deliciarum, (vid. deliciæ) et his abundans. Verr. iv. 57. populus potius haberet, quam elegantissimus et eruditissimus Verges? nimirum contra dici nihil potest. Nostrum enim unusquisque, qui tam beati, quam iste est, non sumus, tam *delicati* esse non possumus &c. Verres hæc habeat domi &c. *E Parad. i. 3. laudantur *delicate* paternæ, tanquam genus deliciarum in suppellectili: et ita est in quibusdam libris, neque absurde. Nam *delicatum* est in his rebus usitatum Latinis, quas et delicias vocant: et *delicata* dicuntur omnia, quæ ad magnificentiam et ostentationem pertinent. v. Cuper. Obs. i. 3. Sed altera lectio, *filieatæ*, est ex melioribus et antiquioribus Codd. et ipsum quoque usitatum in hoc genere.

Deliciæ, elegantissima et pulcherrima suppellectilis genera, ut aurum argentumque exlatum, vestes stragula, tabulae pictæ et similia. Verr. iv. 23. Sic Haluntini, excussis *deliciis* (h. e.

crustis et emblematis) cum argento parvo domum reverterunt. * magnificentiā et ostentatōem, quam pretiosa suppellectilī queritur, Parod. i. 2. num ullam cogitationem habuisse videntur—aut argenti ad avaritiā, aut amonitatum ad delectationem, aut suppellectilīs ad *delicias*, aut epularum ad voluptates. * studium hujus elegantiae et magnificentiā. Verr. iv. 57. etiamne hujus operarii studia et *delicias* perferetis? * amores et elegantiae hominum amoribus dediturum. Cael. 19. init. amores autem et *delicie* hae, quae vocantur, &c. * ipsi homines utriusque generis, qui amantur. Dom. 24. cum alter se Catilinā *delicias* fuisse diceret. * in oratione *delicie* sunt concinnae sententiae, arguti, certi et circumscripti ambitus verborum. Orat. 12. longissime tamen ipsi a talibus *deliciis* vel potius ineptiis abfuerant.

Deligere, ejicere. Vatin. 14. subsellia dissipavit, urnas *delegerit* &c. ubi vid. Graev. Cæcin. 27. si ingressum modo *delegeris*. Sic enim ibi e MS. Est. reposuit Grævius, cum ante esset: *delegeris*. Sed v. not. nostram.

Delinitor. Brut. 70. iudex, cujus *delinitor* debet esse orator.

Deliquesco. Tusc. iv. 17. alacritate futili gestiens *deliquescit*: i. e. mollium te præbet.

Delitescere. Balb. 2. in mendacio *delitescere*. Acad. iv. 5. in eorum auctoritate *delitesceret*.

Delitus. Verr. i. 55. *delitum* tectorium. In fragm. epp. sunt etiam cævae litteræ *delitæ*.

Delumbo. Orat. 69. *delumbare* sententias dicitur, qui minutis numeris et oratione incisa earum vim minuit.

Dementia, in plur. de magnificentia edificationis. Att. ix. 9. cave contemnas ejus *dementias*. Sic alibi insanias dicitur.

Demere. Petit. Cons. 2. extr. qui capita *demebant* &c. alii legunt *demetebant*: quod probat Burmann. ad Valer. Argon. iii. 670. ubi hæc verba confundi in libris solere docet. cf. eundem et Cl. Oudendorp. ad Suet. Cæsar. cap. 33.

Demersus. Sull. 31. *demersam* patriam extuli.

Demitto me, descendo, ut e montibus in valles &c. ad Div. xv. 4. eum me in Ciliciam *demissem*. ad Divers. x. 8. eum in eum casum me fortuna *demisit*. * de omni ægritudine dicitur, ut contrahere, unde utrumque in definitione ejus a Cicerone dicitur. v. Tusc. iv. 6.

Demisse. Flacc. 10. suppliciter *demisseque* respondere. * Tusc. v. 8. hu-

militer *demissoque* sentire in malam partem.

Demissus, modestus et pudens. Murren. 40. sit apud vos inodestiae locus, sit *demissis* hominibus perfugium, sit auxilium pudori. add. Or. ii. 43. in Pis. 17. * moderatus, modicus. Or. 24. tenuis orator erit—ornamentis verborum et sententiarum *demissior*.

Demonstrare, narrare, dicere. Inv. i. 31. apud Socraticum Æschinem *demonstrat* Socrates, cum Xenophontia uxore et cum ipso Xenophonte Aspasiā locutam. Verr. iv. 33. quod ab Ænea conditum *demonstrant*. ad Div. iii. 4. mihi Fabius *demonstravit*, me a te plurimi fieri. ibid. ix. 24. Spurrina, cum ei rem *demonstrassem*, et vitam tuam superiorem exposuissem, magnū periculum summæ reip. *demonstrabat*, nisi ad superiorem consuetudinem revertisses. * de actore, explicare, egere. in Cæcil. 13. *demonstrare* causam non posses. * *demonstrare* dicitur etiam de interpretibus antiquitatum et rerum in quoque loco memorabilium. Verr. iv. 59. nam ut ante *demonstrabant*, quid ubique esset, &c.

Demonstratio, institutio, doctrina. Or. iii. 55. *demonstratio* hujus generis et doctrina vulgaris est. * interpretatio antiquitatum et rerum memorabilium. Verr. iv. 59. itaque nunc conversam habent *demonstrationem* suam.

Demoveo. Cæcin. 15. *demovere* de certo statu: e gladiatoria petutum est. Dom. 26. *demovetur* a republ. similis labes in posterum: h. e. cavetur, ne ei in posterum accidere possit.

Demum, tandem, quæso. Tusc. v. 37. exilium quantum *demum* a perpetua peregrinatione differt.

Denarius, est numus, qui, enim sestertius duos asses cum dimidio valebat, deceni asses æquabat, postea sedecim, cum unius sestertii quatuor asses erant. respondet Græcorum drachmæ. Quint. 4. decidis statisque tu, quid iis ad *denarium* solveretur: h. e. quid et quantum solvendum esset, si pro numis Gallicis, qui erant in rationibus, et debebantur, solverentur numi Romani; quantum efficeretur, si summa numorum Gallicorum, quæ debebatur, ad *denarios* redigeretur. v. Gron. Sest. iii. 10. Sic Att. ii. 6. opponuntur *denarius* et cistophorus: h. e. numi Asiatici et Romani.

Denegare, plane negare. Att. i. 1. Aquillius *denegat*, (sc. se petiturum) et juravit morbum, et illud suum regnum judiciale opposuit.

Denicales, feriæ mortuorum: de quibus

bus Cicero *Leg.* li. 22. sic: nec vero tam *denicales*, quæ a nece appellatas sunt, quia residunt mortui, quam ceterorum celestium quieti dies, feriæ nominarentur, &c.—Eas in eos dies conferre jus, quibus nec ipsius nec publicæ feriæ sunt. Viri docti laudant Gell. xvi. 5. cf. Kirchmann. de funerib. iv. i.

Denique, ut paucis me expediam. Verr. li. 51. negant id Syracusanis per religionis sacrorum ullo modo fieri posse: fas *denique* negant esse. vid. de hac vi verbi Græv. ad Sueton. Aug. 23. Duker. ad Flor. i. 16. &c. * Sed quod Grævius sic esse putat etiam ad Div. x. 10. in his verbis: is enim *denique* mihi bonos videri solet, qui &c. In eo errat. Nam in his *denique* est demum. Sic in Hall: ea demum vera voluptas est. *Denique* pro demum passim obvium. ad Div. ix. 14. tantum accessit ut mihi nunc *denique* amare videar, antea dilexisse. cf. ad Att. viii. 8. v. Vallæ Eleg. L. L. viii. 8.

Denotare, significare. Manil. 3. quod is una significatione literarum cives Rom. necandos trucidandosque *denotavit*.

Denotatus, cognitus et perspectus; quod, quæ notamus, ea facile agnoscimus et reperimus. Acad. iv. 18. sapientem, eum ei res similes occurrant, quas non habeat *denotatus*, retenturum assensum.

Densus, ad Att. vii. 1. ubi sunt illæ *densæ* dextræ.

Dentatus, ad Q. Fr. li. 15. charta *dentata* res agetur. h. e. dente polita et levigata. Plin. H. N. xiii. 12. scabritia chartæ levigatur dente conchæ.

Denudare bonis, i. e. privare. ad Div. xii. 15.

Denunciare dicuntur, qui aliquem jubent esse paratum ad rem aliquam, quæ interdum diserte adiecitur, interdum omittitur, et e vicinia verborum supplenda est. Verr. l. 19. ii. 27. Rose. Am. 38. *denunciare* alicui testimonium. Sed simpliciter *denunciare*, eodem sensu, Flacc. 15. Verr. li. 4. ubi vid. Græv. Dom. 45. Cum tribunus, vel *denunciare*, vel cogere potueris, int. pontificibus, ut convenirent. Cæcin. 32. Cæcinæ *denunciabas*, int. controversiam. ad Div. xi. 2. *denunciat* veteranis, sc. ut conveniant, eos convocat. conf. v. 11. * hinc dicitur etiam pro minari. Att. xv. 20. genus illud Interitus quasi *denunciatum* nobis ab Antonio. Agr. li. 5. oculis *denunciare* omnibus vim tribunitiæ. conf. Att. li. 21. 23. &c. * mandare. Or. iii. 36. plus attulisti, quam tibi esset tributum a nobis ac *denunciatum*.

ad Div. xiii. 77. si quid tibi opus sit, ne dubitent mihi jure suo *denunciare*. * polliceri, quid facturi simus. Att. xiii. 12. Jam Varro mihi *denunciaverat* magnam sane et gravem *negociationem*. * profiteri, ostendere. Or. i. 28. *denunciare* se paratum. Planc. 29. *denunciasti*, quid de summa reipubl. senties. * etiam de interpretationibus haruspicum dicitur. Div. ii. 13. tum hereditates, tum damna *denunciant*. Rose. Comod. 9. venisti domum ultro Rosei: satisfacisti, quod temere commisisses, in judicium ut *denunciaret*, rogasti, ut ignosceret, te affuturum negasti &c. *Denunciare* legendum vidit recte Hotomannus, et contextus docet. *Denuncio* in judicium, si lectio sana est, significat, jubeo in judicio adesse, ad judicem venire. itaque subjicit: negasti te affuturum.

Denunciatio. Sull. 18. Catilinæ *denunciantione* venisti; ab eo jussus venire. * Or. ii. 19. prima *denunciatio*, dicitur, cum in exordio auditorem attentum esse jubemus. * comminatio. ad Div. xi. 20. *denunciatio*ne periculi terrere. * professio, promissio. ibid. x. 8. præmatura *denunciatio* boni civis imparati, quam periculosa esset, ex casu collegæ videbam.

Depaciaci. Verr. lii. 24. extr. ad ejus condiciones *depactus* est.

Depasci, minui. Leg. i. 21. *depasci* veterem Academiæ possessionem non sinemus. Or. ii. 23. stilo *depascere* luxuriam orationis.

Depellere. Tuse. iii. 32. ut sibi turpitudinem *depelleret*; h. e. se a turp. liberaret. Sext. 19. interfectus esset is, qui hac una medicina potuit a commun. peste reip. *depelli*. ad Div. v. 20. ut multa tam gravis Mario *depellatur*. * Brut. 87. longi sermonis initium *depulsi*, Attice. Sed hæc lectio mihi absurda videtur. Nostra habet pepulisti. Manutius et Lambinus dedere *detulisti*. * Part. 12. aut jure factum *depellitur*, aut ulciscendi doloris gratia &c. Lambin. defenditur; quod est Ciceronianum. v. defendere.

Dependere,olvere. ad Div. i. 9. tibi *dependendum* est, quod pro illo spoudidisti. cf. Att. i. 8. extr. Sic Catil. iv. 5. Sext. 67. *dependere* penas.

Depictus. Orat. 12. nimis *depicta*: i. e. ornata.

Deplorare. Verr. ii. 27. ne *deplorare* quidem de suis incommodis liceat.

Deponere. ad Div. xiii. 1. *deponere* ædificationem. ad Div. v. 2. *deponere* provinciam in concione. ad Div. ii. 17. rationis Apunne *deponere* cogitaba-

mas. ad Div. I. 5. causam *deponere* : i. e. relinquere.

Deportare. ad Att. vi. 1. benevolentiam de provincia *deportare*. et sic sæpe est ap. Cic. Sed etiam sæpe simpliciter *deportari* dicitur, quod de provincia asportatur. Flacc. 15. Muren. 5. aut in Asia susceptum, aut *deportatum* ex Asia fugitum ac dedecus. Gron. Oba. i. 12. itaque etiam de exercitu dicitur. vid. Drakenb. ad Liv. xxxix. 38. * Verr. iii. 14. frumentum *deportare*, int. de aëra.

Deposcere. Rose. Am. 34. partes sibi *deposcere*. 3^a nat. p. R. 13. altera me *deposcere* putabatur, sc. ad mortem, ut me interficeret.

Depositus, desperatus. proprie de ægrotis, quos medici deponunt, quod desperant curari posse. Verr. i. 2. *deposita* reip. pars.

Depravatio verbi. Partit. 36. est falsa interpretatio et calumnia.

Deprecor. ad Div. viii. 1. in hoc te *deprecor*. Muren. 1. quæ *deprecatus* ab Dis sum. * Quirit. p. R. 3. me a vobis *deprecate* sunt. Sull. 26. *deprecari* vitam alicujus ab aliquo. Agr. ii. 36. nullæ sunt imagines, quæ me a vobis *deprecantur*. * Partit. 39. crit contra acerbitatem verborum *deprecondum*.

Deprecatio. Rose. Com. 16. *deprecatio* Deorum, est in iurejurando ea, quam Deus. 57. devotionem capitis appellat.

Deprehendo, convinco. Flacc. 16. in minimis rebus magnas res vidi *deprehendi* ac teneri. et sic sæpe. * Or. i. 48. *deprehensum*, inquit Antonius, me plane video. Verr. iv. 12. tunc *deprehensum*, negare non potuisse.

Depressus. ad Div. x. 32. *depressus* in ludum, qui coactus est in ludum gladiatorum se conferre et gladiator esse.

Depugnare. verbum in gladiatoria re. Tusc. ii. 17. sotes ferro *depugnant*. ad Div. x. 32. cum bis *depugnasset*. da er sich zweymahl losgeföchten hatte. Phil. v. 7. L. frater, gladiator Aslaticus, qui mirmillo Mylasis *depugnavit* &c. hinc de omni pugna singulari. Fin. ii. 22. Torquatus cum Gallo *depugnavit* provocatus. item de omni pugna et contentione. Planc. 38. si semper cum iis, quibuscum aliquando contendimus, *depugnemus*.

Depulsio. Invent. I. 10. intentionis *depulsio* quid? Nat. D. ii. 31. lex est recti præceptio, pravique *depulsio*. i. Verbot.

Derelinquo, omitto, in molliorem partem. Cæcin. 35. extr.

Deridere, ludere, ita agere, ut homines ridere videare. Verrin. i. 56. *deridet*, cum sibi ipsum jubet satiadare Rationem.

Deripere, detrahere. Offic. iii. 10. *deripere* alteri, jus non est. Verr. iv. 50. *deripere* de manu. Fin. i. 13. falsarum opinionum temeritate *derapta*. Sull. 1. *deripere* de auctoritate a terius. Prov. Cons. 6. hos vos *deripiendos* de provinciis non putaretis. Caveant tiro- nes, ne *deripere* et diripere confundant, quod a Nizolio factum est. Sic aliud est distringere, aliud diripere, &c. *deripere* est de loco aliquid rapere, diripe- re in diversas partes rapere. v. Dra- kenb. ad Sil. x. 318. et quos ibi lau- dat.

Derivare. Tusc. v. 25. in suam do- mum nil *derivare*: h. e. avertere.

Derodere, pro corrodere. Divin. i. 44. v. tamen not.

Derogare, est nova rogatione aliquid de superiore lege demere, ei vim adime- re. dicitur autem ordinarie *derogare* legi vel de lege, quod nemo ignorat. Sed est etiam sic: lex *derogatur*. Cornel. i. fr. sæpe SCta fiunt, ut nuper de ipsa lege Calpurnia, quæ *derogaretur*. Sic habet etiam Ulpianus: Lex rogatur—ab- rogatur—*derogatur*: quæ locum vid. in Fabro. Est sic etiam metaphoricè. Quint. 23. fides multis locis cognita, ne perfidia Nævii *derogetur*, laborant.

Derogatio, ad Herenn. ii. 10. de lege.

Derus. Att. xvi. 11. de laudibus ali- cujus cumulum *deruere*.

Descendere dicuntur Romani honestiores, cum in forum, curiam, cam- pum eunt, quod ii solebant in mon- tibus habitare, qui salubrius habita- bantur, ea loca autem in vallibus, in- ter montes, erant: item in universum, cum in publicum prodeunt. Phil. viii. 2. Consul se cum præsidio *descensus- rum* dixit. Rose. A. 46. *descendere* de palatio et ædibus suis. Phil. ii. 6. ho- die non *descendit* Antonius. Or. ii. 66. *descendere* in forum. Offic. iii. 20. *descendere* in rostra: quamquam ibi Gronoviana habet: *ascendere*, quod magis placet. Sed quoniam Romæ usitatum erat dicere *descendere*, in fo- rum; propterea etiam de aliis urbibus dicitur, ubi similis ratio non subest. Verr. ii. 38. postridie mane *descendit* Verres, sc. in forum Thermitanum. * hinc etiam ducta hæc; Cæc. 1. *descen- dere* ad accusationem. Muren. 28. *descen- dere* ad accusandum. cf. ad Div. viii. 8. * *descendere* aliquo dicuntur etiam, qui statuunt ea facere, quæ inviti faciunt, ad extrema veniunt, ad quæ demum venit, cum leniora non sufficiunt aut valent. Verr. i. 38. quo ego vellem *descensuros*, h. e. gravissima se factu- ros. ad Div. x. 33. *descendere* ad extre-

ma. Att. ix. 18. ad omnia *descendere*, est omni vi et acerbitate uti. ad Div. viii. 8. alteram ad conditionem *descendere* vult Cæsar. *Verr. ii. 72. placet mihi ista defensio: *descendo*. ich lasse mich darauf ein.

Descisco. Fin. iii. 18. *desciscere* a vita, i. e. seipsum interficere. Tusc. iii. 2. *desciscere* a natura. Acad. iv. 15. cum captiosas interrogationes dissolvere non possunt, *desciscunt* a veritate.

Describere, dividere, distribuere in partes. Agr. ii. 29. in jugera dena *describat*. Phil. xiii. 5. *describite* illud septies millies ita. Cluent. 32. non Archimedes potuit melius *describere*. ad Div. xvi. 11. Italise regiones *descriptæ* sunt, quam quisque partem tueretur. cf. Verr. l. 14. &c. Græv. ad Caton. 17. Att. i. 2. Leg. iii. 19. populus *descriptus* ordinibus, censu &c. add. Burm. ad Suet. Tib. 30. *Dialectici dicuntur *describere*, cum formas et genera rerum constituunt: item in partitione. Sic Rab. Post. 15. *descripta*, opponuntur universis. Or. li. 33. *descripta* generatim; pro quo mox: in certa genera coacta. ibid. ut quæ sint in jure, vel apte *describere*, vel ornate illustrare, possit. ibid. 71. in multa genera *describere*. *ab hac dividendi significatione multæ formulæ dicendi ducuntur, quas ita possis interpretari, ut nulla divisionis mentio fiat: sed semper ad divisionem aliquam respicitur. Sic Verr. v. 25. *describere* civitatibus summas pecuniarum. ad Div. xii. 1. pecunie maxime *describuntur*. ad Q. Fr. i. l. c. l. vectigal *describere*. In quibus omnibus *describere* explicari potest iuperare, sed, ut intelligas, imperatum esse ita, ut sit constitutum simul, quantum quæque civitas daret. simile est, quod dicitur pro dividere largiendo, item largiri. Verr. iii. 92. Off. i. 34. jura *describere*. Verr. v. 11. *describere* jura æquitate. Leg. ii. 5. jura sunt varie et ad tempus *descripta* populi. Off. i. 16. quæ *descripta* sunt legibus et jure civili, hæc ita teneantur, ut sit constitutum. Sext. 42. nendum *descripto* jure civili. Acad. iv. 36. officia *describere*. Jura *describere* idem est, quod jura dare, constituere; sed propterea jura *describere* pro dare dicitur, quia in iuribus dandis discerni servatur ordinum, ætatum &c. quamquam in nonnullis harum formularum etiam respici potuit ad illam alteram significationem, qua pro definire dicitur. Verr. ii. 53. describebat censes bino in singulas civitates: h. e. faciebat, creabat, ut eodem capite est: sed *describere* est pro facere, quia cen-

sures cxxx facti sunt (e. 55.) ita, ut totus ille numerus censorum civitatibus distribueretur, et singulæ binos acciperent. **describere* est etiam definire, unde, de quo definire dici potest, de eodem etiam *describere* dicitur. Or. i. 49. *describere* finibus ingenii sui &c. **describere* dicuntur etiam mathematici, cum formas geometricas scribunt. Cato 14. **describere* aliquem dicunt, qui eum quidem non nominant, sed ita de eo loquuntur, ut facile intelligi possit, de quo sermo sit. unde pro significare reperitur. in qua ratione dicendi sæpe accedit ista vis, ut contumeliæ causa id fieri innatur. ad Qu. Fr. ii. 3. Crassum *descripsit*. Mil. 18. videlicet illi me latronem *describebant*. Sull. 29. quia sunt *descripti* consulares: h. e. ab accusatore oratione designati. Pison. 28. non mehercule contumeliæ causa *describam* quemquam, præsertim ingeniosum &c. Phil. ii. 44. ista tua minime avara conjux, quam ego sine contumelia *describo*. pro accurate explicare et exponere est ad Div. viii. 8. quæ res quam vehementer ad me pertineat, in literis—*descripi*.

Descriptio, distributio. Off. i. 7. privatarum possessionum *descriptio*. Flacc. 14. in *descriptione* æquabili sumtus. Off. i. 27. est decori *descriptio* duplex: h. e. in duas formas distribuitur. Tusc. v. 24. *descriptio* expetendarum fugiendarumve rerum. *ordo, qui sc. ab apta distributione rerum et partium pendet: die Einrichtung und Ordnung. Off. i. 39. ædificandi *descriptio*. Or. ii. 9. aut si via ulla traditur—*descriptionis* atque ordinis. Cato. 17. atqui ego ista sum dimensus, mei sunt ordines, mea *descriptio*: multæ etiam istarum arborum mea manu sunt saties. Sext. 65. *descriptio* civitatis. Leg. iii. 2. magistratum *descriptione* omnis reip. moderatio continetur. Acad. i. 6. *descriptio* naturæ, item artis. **descriptio* etiam dicitur, eodem modo, ut *descriptus*, cum homines centuriantur et decuriantur, de quibus suo loco dictum est. Plane. 18. decuriatio tribulium, *descriptio* populi, suffragia largitione devincta. *de formis geometricarum, ut *describere*. Tusc. i. 17. nisi quid erat numeris aut *descriptionibus* explicandum.

Descriptus, divisus, ad certas partes aut classes reductus, constitutus. Catil. ii. 6. quemadmodum ei esset ratio totius belli *descripta*. Att. xvi. 5. o! dies —lepidè *descriptus* &c. v. *describere*. *ordine factus. Fin. iii. 22. natura nihil est aptius, nihil *descriptius*. Hinc Or. 59. *descriptus* ordo verborum est,

certus, aptus. * Har. R. 28. suffragia *descripta* tenentur a paucis: h. e. pauci quidam et potentes homines ita habent in sua potestate suffragia centuriarum et tribuum, ut cuique imperent cui suffragium dare velint. v. Græv. ad h. l. male olim legebatur districta; quod, ut cetera huiusmodi, servavit nova Italorum editio Nizoliani thesauri. * Plane. 20. vocatæ tribus, latum suffragium, *descriptæ* tribus, renunciatæ. Nihil hic interpretes. E Cod. Erf. notat Grævius diribitæ. Sed ea lectio nihili est. Diribitæ enim refertur ad tabellarum distributionem: quid autem diribitio post suffragia lata? Cogitabam aliquando diremitæ: ex quo fieri potuit diribitæ: Sed *descriptæ* etiam explicari potest. Nempe post lata suffragia et diremita, punctis notabantur in tabulis, unde punctum pro suffragio. v. punctum. id dici commode posse putem tribus describere. Describere dici pro in tabulas referre, docet Schulting. ad Calpurn. Declam. subjectam Quinctilianæ p. 94. * Dom. 5. cum decurias ac *descriptas* haberes exercitus perditorum: in quo *descriptus* idem est, quod decuriatus. nam describuntur milites, cum decuriantur aut centuriantur, sc. in decurias et centurias. pro describere, hoc sensu dicitur etiam conscribere, Plane. 18. nam cum decuriantur, conscribuntur; sc. in decurias. v. conscribere.

Deserere. Att. iii. 19. non *deseram* preces fratris, nec ceterorum promissa, nec spem uxoris, nec obsecrationem filii, nec fideles literas tuas. Tusc. i. 46. tardius *deseret* fama Curtium.

Deservire. in bonam et malam partem dicitur. Verr. iii. 98. si vobis *deserviunt* suo labore. Sull. 9. si vigilis meo *deserviunt* amicis. Partit. 20. *deservire* rebus sacris. i. e. studiosum esse religionis. Offic. i. 30. cuius *deserviunt*. dum, quod velint, consequantur. ad Div. xii. 2. *deservire* latroni &c.

Desiderabile opponitur ei, quo facile careas.

Desidere. verbum proprium de labore. Div. i. 35. 43. Utitur eodem verbo de hac re Livius xxxii. 9. ubi v. Drakenb.

Desidiosus. Or. iii. 23. *desidiosus* oblectatio tribuitur iis, qui toti sunt in literis, nec rempublicam curant.

Designare. Nat. D. i. 13. Aristoteles quodam loco mundum *designat* Deum. ibid. 11. Anaxagoras omulium rerum descriptionem et modum mentis infinitæ vi ac ratione *designari* et confici voluit.

Designatio, dispositio, collocatio. Att. iv. 4. offensiles *designatione* Tyrannionis mirificam librorum meorum bibliothecam.

Designator. Att. iv. 3. post has ruinas desertus a suis vix jam Decimum *designatorem*, vix Gallium retinet. *Designator* est curator et arbiter ordinis et loci in ludis et spectaculis, h. e. qui unicuique suum locum designat, quod genus hominum nos Marschelle appellamus; item in certaminibus, qui leges et præmia dant agonistis. de his v. Budæum, Lipsium, Fabrum, quos laudat Græv. ad h. l. et hinc Lexicon Fabri.

Designatus. de magistratibus recena creatis locus classicus est. Muren. 1. Consul *designatus* a populo suffragiis, declaratus autem vel renunciatus ab alio consule voce. hinc eleganter Cluent. 11. *designatus* reip. civis, de infante concepto matris utero, sed nondum nato. * expressus, significatus. Or. i. 23. verbis *designata*. * constitutus, descriptus. Nat. Deor. iii. 35. resp. ratione et disciplina *designata*. Divin. i. 38. neque dii ignorant, quæ ab ipsis constituta et *designata* sunt.

Desino. ad Div. vii. 1. libenter mehercule artem *desinere*. Sic et alii locuti. v. Heins. ad Ovid. Art. Am. ii. 726. Torrent. ad Suet. Tib. 37. Acad. iv. 25. *desine*, quæso, communibus locis: domi ista nascuntur.

Desperare. Cluent. 25. *desperare* salutis. Sen. p. R. 14. *desperare* suis fortunis. Pis. 34. cum oppido *desperasset*. Mur. 21. sibi ipsi *desperare*. ad Q. Fr. i. 2. sive institui, sive *desperamur*. ad Div. xii. 14. quam valde nos et temp. *desperant*. Divin. ii. 21. non *despero* ista esse vera.

Desperatio. Sen. p. R. 3. Mur. 25. *desperatio* reipubl. i. e. de salute reip., de republica.

Desperatus. Verr. ii. 41. *desperatissimum* periculum: h. e. quo, qui de causa sua plane desperant, aliudque periculum non habent, confugere solent.

Despicere. Rosc. Am. 8. simulatque ille *despexerit*. Grævius sic interpretatur: simul ac cœperit oculos tot negotiis intentos movere, ut circumspiciens: despicere est videre. Male, mea sententia. *Despicere* non est videre simpliciter, sed desuper videre, deorsum spectare, unde ipsa contemnendi vis ducitur. Neque tribus illis locis, quos attulit, confirmari potest, *despicere* esse pro videre simpliciter. Nam primus ex Har. Resp. 15. tollam altius tectum, non ut ego te *despiciam* &c. na-

nifeste contra est, et ibi *despicere* illam deorsum spectandi vim habet. de altero ex iv. de Fin. mox dicemus. in tertio ex Sueton. Neron. 19. est *dispicere*: quod a *despicere* differt, ut suo loco docebitur, neque adeo hinc pertinet: quamquam hic tantum est operarum vitio. nam Grævius voluit: *despicere*, ut est in ejus Suetonio. Sed ibi rectius legitur *dispicere*, cum Celeb. Burmanno et aliis. *Despicere* h. l. idem est, quod aliis locis Cicero dicit: *deiecere oculos*; quod faciunt, qui alicui rei attendere desinunt. v. *deiecere*. * Fin. iv. 23. catuli, qui jam *despecturi* sunt, cæci æque et ii qui modo nati. ibid. 24. catuli æque cæci priusquam *despexerunt*. Sed post Lambium Davisius recte vidit legendum esse et reposuit *dispecturi*, et *despexerunt*: de quo verbo post dicetur. Verba hujus generis confundi, cum ab interpretibus, tum a librariis, notissimum est. Sic *degre*di, *digre*di, *destringere*, *distringere* &c. v. Burmann. ad Sueton. Neron. l. c.

Despicientia. Off. ii. 11. *despicientia* animi: h. e. quæ est in animo, qua utitur animus.

Despondere, spondendo polliceri: unde filios et filias *despondere* parentes dicuntur, quia interrogati: *spondes?* respondent: *spondeo*. sed singulare est ap. Cælium ad Div. viii. 7. de sponso: *despondere* sibi filiam alterius. * hinc ad alia traducitur, fere pro destinare. Att. xi. 6. L. Lentulus sibi Cæsaris hortos et Baias *desponderat*: i. e. sibi pactus erat, aut certe speraverat, victo Cæsare, a Pompeio præmii loco sibi destinaverat. ibid. xlii. 12. illam *despondit* Bruto *despondimus*: destinavimus inscribere Bruto. ad Div. xii. 9. hinc spes *despondetur* anno consulationi tui: omnes putant, te demum consule, tale quid sperari posse.

Desponsus, destinatus, speratus. Har. Resp. 3. *desponsam* et destinatam laudem alicui præripere. Prov. Cons. 15. ut provinciam *desponsam*, non decretam habere videatur. Att. i. 16. *desponsam* homin. jam Syriam ademi.

Destinatus. Tusc. li. 2. certis *destinatisque* sententiis addicti.

Destitui, constingo. Verr. iii. 26. *destitui* alios in convivio. Sed inest significatio contumeliæ. Verr. v. 48. nudus pæne est *destitutus*. v. Græv. ad Ep. ad Div. ix. 22. Hinc est in sensu obscuro ad Div. l. c. ita *destituit* me nudum; sc. comprimendi causa. v. in *destitutus*. * exponere aliquem periculis, alterius potestati obnoxium reddere. Phil. v. 12. qui ne sorti quidem fortunas no-

stras *destituit*, sed libidini ejusque nos addicit. Non erat, quare Grævius destinavit legeret. v. *destitutus*. Scilicet res *destituitur*, ponitur in medio, de qua sortitio fit, ut cedat ei, cui sorte obvenit. * relinquere, deserere. Att. iii. 15. Italiam in me erectam, *destitui* ac reliqui. * *desipere* promissis, fallere, imprimis in re pecuniaria, cum alicui promittimus pecuniam, deinde negamus daturos. v. *destitutus*. Cluent. 26. queritur se ab Oppianico *destitutum* esse. Rose. Am. 40. Roscius socios induxit, decepit, *destituit*. cf. Phil. ii. 38.

Destitutio, in re pecuniaria est, cum aliquis pecuniam, quam pollicitus est se daturum, non dat. Quint. 16. hac *destitutione* percussus &c. cf. c. 5. et Cluent. 26.

Destitutus, desertus. Cæcin. 32. nudus in causa *destitutusque*. Verr. ii. 30. solus *destitutus*. at v. 42. nudus pæne est *destitutus*, significat, ei discissas et laceratas esse vestes a lieteribus, ut virgis cæderetur. * *deceptus* ab eo, qui promissit aliquid, pecuniam &c. Off. l. 10. cui promissum sit, si se *destitutum* queratur. Quint. 16. multis vadimonis desertis, sæpe illusi ac *destituti*. Q. Fr. i. 3. amicorum consilio, promissis, præceptis *destitutus*. Ceterum id dicitur duobus modis; nam una ratio ducitur ab eo sensu, cum pro deserto dicitur, ut in illo, promissis *destitutus*; altera inde, quod qui desertus est, expositus est injuriis fortunæ, inimicorum, ut in hoc: consilio et præceptis *destitutus*. * pro constitutus, sed in partem deterioreni, ut Sull. 32. In hac fortuna misera *destitutus*.

Destringo, detraho, traho ex aliquo loco. Off. iii. 31. confestim gladium *destringit*. in Tog. Cand. canatur in rempubl. sicut *destringere*. Vulgo legunt *distringere*, in utroque loco. sed hodie nemo dubitat in his literis paullo versari, in hac formula, et omnibus, in quibus detrahendi vis exprimenda est, *destringere* rectum esse, non *distringere*. Confundi verba, quæ ab his syllabis incipiunt, jam in *despicere* dictum est. de hoc verbo imprimis vid. præter Gronov. ad Liv. xxvii. 13. Duker. ad Flor. ii. 2. Drakenborch. ad Sil. xvii. 164. et quos ibi landat. *Destricti* gladii sunt Catil. iii. 1. Sext. 35.

Desulfatus a conclonibus. Cluent. 40.

Desultorius, intell. equus, a *desultore*, quod erat genus equitum, qui in circo equos plures capitibus junctos agitant

ita, ut in medio cursu ex uno in alterum se trajicere possint. Muren. 27. qui mihi videtur prætorius Candidatus in consulari, quasi *desultorius* in quadrigarum curriculum, incurrere. Grævius laudat Sueton. Cæs. 39. et ibi Torrent. cf. Salmas. ad Vopisc. Carin. c. 19. p. 845. sq.

Denum. Phil. ii. 29. cur ei bello propter timiditatem *defuisti*. Q. Fr. ii. 6. huic convivio Q. frater *defuit*. Att. iv. 11. non vereor, ne mihi sermo *desit* abs te, quo magnopere delector. Or. iii. 4. nec in Antonio *desisset* hic ornatus &c. Q. Fr. ii. 4. se illi non *defuturum* affirmavit: h. e. se eum accusaturum, per ironiam venustam.

Detergere. Att. xiv. 10. sed primo anno LXXX. *detersimus*: i. e. cepimus ex tota summa octoginta sestertia.

Determino. Orat. iii. 44. quod dicit, spiritu non arte *determinat*: i. e. orationem in pronuntiando non eo loco incidit, ubi ipsa sententia desinit, sed ubi spiritus, adeoque sæpe alieno loco. Div. l. 12. omnia fixa tuus glomerans *determinat* annus: h. e. hæc omnia rata facit extremus annus tuus.

Detertere, dissuadere, dehortari. Att. xi. 8. neque te *deterreo*, quo minus id disputes, scribasque ad me quam sæpiissime. Et sic aliis locis. v. etiam Broukhus. ad Tib. i. 3. 13.

Determinatio, finis. Inv. i. 52. Nat. D. ii. 40.

Detestari, deprecari, a se aut ab alio remotum cupere, deprecando, negando, aut alia ratione. Catil. i. 11. ut prope justam patriæ querimoniam a me *detester* ac deprecet. Att. ix. 10. cum tu ad me quædam *γυναικίς* scripisses, et ego mihi a te quædam significari putassem, ut Italia cederem: *detestari* hoc diligenter: i. e. remotam a te hanc opinionem vis, negas te id significasse. *hinc in malis auspiciis et ominibus dicitur, cum ea dicimus, quibus mala impendentia averti posse credunt superstitiosi homines: de quo vid. Casaub. ad Theophr. c. 16. Vatin. 16. si vitant te, fugiant, audire te nolunt: cum viderunt, tamquam auspicium malum *detestantur*. unde illud dicitur in Piton. 40: omnes memoriam consulatus tui, facta, mores, faciem denique ac vocem a republica *detestantur*: sc. tamquam malum auspicium et omen. *Ceterum quoniam illa detestatio auspicii et ominis fit averendi mali causa, propterea dicitur pro avertere, adeoque etiam de diis ipsis, cum sit proprie hominum. Phil. iv. 4. Q! dii immortales, avertite. et *detestamini* quæcumque

omen:

Detestatio, expiatio, deprecatio. Dom. 55. cum pro *detestatione* tot seclerum, unam aram nefarie consecravit.

Detraho. Tusc. iv. 31. hæc *detrahenda* opinio est: eximenda ex animo. Prov. Cons. 1. qui ex provincia *detrahendi* sint. 8. *detrahebant* illum ex Gallia: h. e. conabant, ei successorem vel invito dandum: dicitur in malam partem. Planc. 4. est hæc conditio hujus principis populi—posse suffragiis vel dare, vel *detrahere*, quod vellet cuique.

Detorquere particulam. Tusc. v. 20. *Detrudo*, differo. Att. iv. 17. comitia in adventum alicujus *detrudere*. cf. Q. Fr. ii. 13. *abilego, amando. Or. i. 28. qui non potest—hunc ad id, quod facere possit, *detradendum* puto. *verbum prætorium in interdicto, cui postea substitutum deiecere. Cæcin. 17. poterisne dicere, dejectum esse eum, qui tactus non erit? Quid? *detrusum* dices? nam hoc verbo antea prætores in hoc interdicto uti solebant—neminem statu *detrusum*, qui non adhibita vi manu demotus et actus præceps intelligatur.

Devenire, pro venire quo. Verr. v. 48. v. not.

Deversari. Verr. i. 25. Rubrium—parum laute *deversari* dicit: er logire zu schlecht.

Deversor, qui in caupona aut alio quo loco *deversatur*. Inv. ii. 4. caupo, cum quibusdam *deversoribus* illum, qui ante exierat, consequitur.

Devertere. Verr. i. 6. ad hospites meos ac necesarios *deverti* potius. Sic utrumque verbum e MSS. scribitur. Male vulgo diversari, diverti, ut diversorium pro deversorium. v. Heinsius ad Ovid. Amor. ii. 6. 9. et præterea quos laudat Burm. ad Petron. 10. Scil. *deverti* est aliquo se convertere, in quo tamen etiam respicitur ad locum unde veneris: sed diverti dicitur de duobus, qui diversam viam instituunt, unde ipsum diversum est, et illud diversi abire, divortium &c.

Devincio, de periculis. Brut. 37. verba comprehensione *devincire*. Or. 25. nec acervatim multa frequentans ima complexione *devinciet*. v. Vincire. *Elegantius hoc verbum dictum est in hoc. Fat. 9. qui introducunt earum seriem sempiternam, illi mentem hominis, voluntate libera spoliata, necessitate fati *devinciunt*. *retinere in audiendo, attentum reddere. Brut. 80. duo summe tenuit, ut et rem illustraret disse-
rendo, et animos eorum, qui audirent,

devinciret voluptate. * in potestatem suam redigere, ut nocere nobis non possit. Pison. 13. de Pompeio, qui omnes omnium gentium partes tribus triumphis *devinxerat*, is se in publico statuit tuto esse non posse. * Ceterum eae formae dicendi frequentes sunt, cum *devincire* eo sensu dicitur, quo obligare, obstringere, ut ad Div. xlii. 7. summo beneficio tibi tuisque in perpetuum *devinxeris*. de qua metaphora dicemus aliquid in obligare. Huc etiam illud refer Dom. 51. si sedem ipsam ac templum publici consilii religione Concordiae *devinxisset*: item Cael. 22. iurejurando *devincta* auctoritas.

Devinctus. Brut. 12. nec in impeditis ac regum dominatione *devinctis* nasci cupiditas dicendi solet. Prov. Cons. 2. nationes nondum legibus, et iure certo, nec satis firma pace *devinctae*. Planc. 15. largitione *devinctas* tribus habere. ibid. 18. suffragia largitione *devincta*. ad Div. xv. 4. extr. studiis dediti ac *devincti*.

Devius. Lael. 25. animus flexibilis et *devius* assentatoris: i. e. inconstans, qui saepe tamquam aberrat a via, aliter alio tempore agit. Phil. v. 13. homo in omnibus consiliis princeps et *devius*. Fragu. Acad. iii. si liceret—vitam *deviam* secutis corrigere errorem paenitendo.

Devocare. Prov. Cons. 12. *devocare* aliquem de provincia. Manil. 14. ab instituto cursu ad praedam aliquam *devocavit*. Tusc. v. 4. Socrates primus philosophiam *devocavit* de caelo: h. e. desinit de rebus caelestibus, astris &c. philosophari.

Devolare. Quint. 30. ab afflictâ amicitia transfugere, et ad florentem aliam *devolare*.

Devolvere. Att. ix. 10. deliberationem accuratius *devolvere*. Phil. vii. 4. *devoluti* estis ad spem inanem pacis.

Devorare, cupide legere, audire; item de rebus omnibus, quae nobis valde placent, &c. Att. vii. 3. *devorare* libros. Sext. 10. verbum ipsum voluptatis omnibus modis animi et corporis *devorabat*. ubi vid. Abramius. * perferre res graves et molestas. item, facere aliquid, quamquam molestum. Phil. vi. 6. *devorare* molestiam. Brut. 67. *devorare* stultitiam et ineptiam hominum. Att. iv. 5. dudum circumrodo, quod *devorandum* est. * decoquo. ad Div. xi. 21. hanc ipsam rem recentem novam *devoravit*. * praecipere animo, de his rebus, quas certe speramus nos consecuturos, Dom. 23. *devorare* aliquid spe et avaritia. Verr. i. 51. qui jam spe et opinione

illam praedam *devorasset*. * Brut. 89. ejus oratio nimia religione attenuata, doctis et attente audientibus erat illustris; a multitudine autem et foro, cui nata est eloquentia, *devorabatur*: h. e. audiebatur quidem, sed ita, ut nihil voluptatis afferret, et a parve invitis, neque intelligebatur adeo, aut sentiebatur ejus vis: quemadmodum qui cibos insuaves necessario comedunt, non comminutos et gustatos deglutiunt. de hoc genere dicendi Cicero aliis locis dicit, abhorret a populari ratione.

Devotare, devovere. Parad. i. 2^c. quem vis filium (Decii) *devotavit*. Sic MSS. et edd. veteres. v. Gruter. ad Plant. Casin. ii. 6. 36.

Devotis. Nat. D. iii. 6. tu autem etiam Deciorum *devotionibus* deos placatos esse censes. Dom. 57. hanc ego *devotionem* capitis mei convictam esse et commissam putabo. v. mox devovere.

Devovere, proprie Mem est, quod *overe*. vid. v. c. Off. iii. 25. deinde est certis ritibus se morti, a. Telluri et diis manibus, consecrare, pro salute reipubl. et pernicie ejus aliqua et calamitate avertenda: de quo est locus classicus ap. Liv. viii. 9. 10. Furr. ii. 19. cum se Decius *devoveret*. unde illi etiam caput suum *devovere* dicuntur, qui se aut periculis maximis intrepide pro patria obiciunt, ut faciunt, qui se *devoverunt*: Quir. p. Red. 1. cum me fortunaeque meas pro vestra incolumitate, otio, concordia *devovi*: aut votum faciunt, in quo caput suum, tamquam hostiam, diis offerunt, ejus exemplum egregium est pr. Dom. c. 57. ducitur hinc etiam lusus ille Ciceronis Phil. xi. 6. videte etiam P. Decii auctionem: qui majorum suorum vestigia persequens, pro alieno se aere *devovit*. * Divin. i. 48. hinc Remus auspicio se *devovet*: h. e. auspicio capiendo se accingit. ex Ennio. *Devotus*, destinatus. Harusp. R. 3. Clodius, *devota* Aunio hostia et constituta: h. e. quem certo video ab Aunio Milone interfectum iri.

Deus, qui in aliquo genere insigniter excellit. Or. i. 23. ii. 42. * benefactor. Quir. p. R. 5. Lentulus consul, parens, *deus*, salus vitae nostrae. * *Deus* est etiam de feminis. Tusc. i. 47. de Junone. cf. Invent. ii. 31. Sic etiam Graeci *Θεός*.

Dextella, amicus fidelis. Att. xiv. 20. Q. filius Antonii est *dextella*.

Diadema, est fascia alba, qua caput redimire reges olim solebant; unde insigne regiae potestatis putabatur. Itaque etiam Ciceroni, ut ad Atticum scribit, fasciae cretae Pompeii in cruribus displicebant, quod potentium parum civilis

aviditatem significare videbantur. Male quidam interpretantur coronam, quæ hodie ejus vim obtinet. Phil. II. 34. sedebat in rostris collega tuus, amictus toga purpurea, in sella aurea, coronatus (hic nil regium, et tamen coronæ mentio): adscendis, accedis ad sellam, *diadema* ostendis. gemitus toto foro—tu *diadema* imponebas eum plangere populi. v. Cuper. Obs. I. 6. Casaubon. ad Sueton. Cæs. 79. Ciampin. oper. Musiv. c. 14. p. 110. &c.

Dieta, lenia remedia, inprimis illud, quod dies et tempus affert: opponitur vis. Att. IV. 3. *diata* curari incipio, nam chirurgiæ tardet.

Diarium. Att. VIII. 14. *lia diarius* Cæsar militum celeritatem incitat, ut timeam, ne citius ad Brundisium, quam opus sit, accesserit. *Diaria* h. l. sunt stipendia aut præmia in singulos dies promissa, sc. si celeriter ire pergant. Nam quicquid datur in dies singulos, *diarium* dicitur. Servorum quoque sunt *diaria*, i. e. cibi in dies singulos assignati, prout se fidos præstiterint. vid. Int. ad Petron. v. 24. Grævius etiam laudat Victorii Var. lectiones. Locus est l. i. c. 13.

Dibaphus, vestis bis tineta, primo cocco, deinde purpura, qua utebantur mercedotes. ad Div. II. 16. Curtius *dibaphum* cogitat, sed eum infector moratur. Att. II. 9. strumam Vatinii sacerdotii *dibapho* vestiant. v. Ind. Græc. *διβάφης*.

Dica, *γὰρ*, actio, quæ alieni intenditur. Verr. II. 14. scribitur Heraclio *dica*. ibid. 15. *dicas* sortiri, est forum agere; et eum dicitur *dicam* sortiri, id est iudices dare sortitione: et quoniam id fit eum causa agenda est, dicitur etiam pro causam cognoscere: quoniam in conventu forensi, eum causæ agendæ sunt, iudices sortitur prætor, qui causam cognoscant et judicent. Qui putant rationem ductam, a sortitione, nescio qua, ipsarum *dicarum*, ut scil. quo ordine agendæ sint causæ, constituatur, locum Ciceronis non recte perpendunt. *Dicas* sortiri, dicitur, ut iudicia rejicere, pro iudices rejicere, et alia his similia. Rem conficiunt hæc verba c. 17. venit in mentem, e lege Rupilia *dicas* sortiri oportere. Educti ex urna tres: *lia* ut Heraclium absentem condemnent, imperat.

Dicacitas. quid sit? Or. II. 54.

Dicatio. Balb. 11. non solum *dicatio*, sed etiam postliminio potest civitas mutari. vid. dicare.

Dicare. Balb. 11. *dicere* se civitati, ibid. 12. *dicere* se in civitatem: est

ius civitatis petere et consequi. *dicere* opponitur donare. * Or. III. 3. adolescentes, qui Crasso se *dicant*, i. e. se applicant, ejus partes sequebantur &c.

Dichoreus. duplex choreus. Orat. 63.

Dicere, pro affirmare, opponitur negare. Rab. Post. 12. quibus non creditur negantibus, iisdem credatur *dicentibus*. Verr. III. 8. legem *dicere*, de censore, qui conditiones redemptoribus proponit, quibus pactio fit. * constituere, definire. Verr. I. 57. diem *dicere* operi faciundo. Flacc. 34. extr. doti Valeria omnem pecuniam suam *dixerat*. * est etiam proprium verbum in creando dictatore. Att. IX. 15. voluit Cæsar, ut prætor dictatorem *dicat*. * Inv. II. 22. *dicere* ab auctoritate Jctorum, et contra auctoritatem.

Dicis causa. Verr. IV. 24. at tamen, ut possit se emisse dicere, Archagatho imperat, ut aliquid illis numulorum, *dicis* causa, daret: h. e. in speciem, sum Schein, ut imago saltem emionis esset. hanc formulam etiam Ciceroni restituere viri docti. Muren. 12. sed anne tu *dicis* causa vindicaveris, de vindiciis imaginariis, h. e. de vi civili illa et imaginaria. Hanc formulam primus recte explicavit Lælius Taurellus de militiis ex casu, in Thesaurio Otonis. t. IV. p. 1635. et post Ant. August. Emendat. II. 2. ibid. p. 1472. cf. Victor. Var. Lect. IV. 23. et in Lex. Fabri de hac formula dicta.

Dicratum, navis blemis. h. e. quæ duos remorum ordines habet. Att. V. 11. XVI. 4. v. Scheff. Re. nav. II. 2. p. 100. Fœmininum genus est apud Hirtium B. A. 47. quod defendit contra Schefferum Oudendorpius.

Dictator, magistratus municipalis nomen in municipio Lanuvino. Mil. 10.

Dictata, sunt thesæ, præcepta, decreta, quæ a magistris artis alicujus discipulis scribenda traduntur, ut ab *lis* ediscantur. Et quoniam hujusmodi *dictata* non adeo solent aut debent esse acuta et subtilia, in *lis* acquiescere, *lis* uti, in contemptu habetur. Q. Fr. III. 1. c. 4. meam in illum orationem omnes pueri tamquam *dictata* ediscunt. Tusc. II. 11. versus admiscet, quasi *dictata*, nullo dilectu, nulla elegantia. Nat. D. I. 26. ista enim a vobis tamquam *dictata* redduntur. Fin. II. 29. extr. si longus, levis, si gravis, brevis. Hæc sunt *dictata*. ibid. IV. 4. de Peripateticis disserendi artis peritis: quæ quidem res efficit, ne sit necesse, de iisdem rebus semper quasi *dictata* decantare, nec unquam a commentariis suis discedere.

Dictio, oratio, declamatio. Or. i. 15. *dictione* explicare. Inv. i. 5. *dictione* persuadere. Or. i. 33. *dictiones* subite. Tusc. ii. 3. *dictioni* operam dare. * Or. i. 6. *dictiones*, sunt genera dicendi. * oraculum. Herenn. ii. 26. e poëta. v. Cuper. Obs. iii. 7.

Dictum, dictierium, facere *dictum*, Orat. ii. 54. ubi etiam ex Ennio laudatur: bonum *dictum*, un bon mot. * Brut. 18. e Livio Andr. *dicti* studiosus: i. e. eloquentiæ.

Didere, divulgare, dissipare. Cœl. 16. e Cœcilio: *Didere* ne dissice, per me licebit. Si egebis &c. Vocabulum antiquioribus poetis, inprimis Lucretio, usitatissimum, in quo corrumpendo frequentes fuere librarii. v. Drakenb. ad Sil. Ital. l. 186. et quos ibi laudat.

Diducere. Or. iii. 6. oratio est *diducta* rivis non fontibus: h. e. etiam in diversis rebus versatur oratio, et diversis locis addibetur, tamen per se eadem est eloquentia. ibid. 43. vastius *diducere* verba: id fit, cum ultima et prima duarum vocum litera non cœunt tamquam in unum verbum: v. c. magna ubertas, magno utique. * Inv. ii. 36. animus *diductus* varietate rerum et dissimilitudine distractus.

Dies dicitur sæpe et variis modis de *die* certo et constituto, ut de eu, qui agendis causis in foro dictus est. Verr. ii. 15. *diem* differt dieis omnibus. inprimis de *die* solutionis. Planc. 28. cum ejusque *dies* venerit. cf. ad Att. xvi. 15. Tusc. i. 39. nulla *die* (Solutionis) præstituta. Quint. 23. nominis *diem* præstitit. Att. viii. 10. *dies* nondum est. Att. x. 5. *dies* pecuniæ Id. Novemb. ad Div. vii. 23. *dies* annua: est *dies* solutionis, quæ est, exacto anno uno. vid. Manut. ad h. l. ubi et de *die* bima et trima agitur. Her. l. 14. *dies* comæatus, l. quo venia absentie finitur. * Att. i. 10. extr. Tullia tibi *diem* dat. i. e. *diem* solutionis constituit. cf. Gronov. ad Senec. Benef. iv. 12. * porro de certis morborum *diebus*, quibus scil. febris accedit, dicitur. Att. ix. 2. etsi Id. Mart. *die* tuo, ut opinor, expectabam epistolam a te longiorem &c. Contra xiii. 42. de natali: *diem* nunc scis esse iii. Non. Jan. aderis igitur: et Or. 13. cum *dies* meus venerit, pro *die* mortis. * tempus, spatium temporis. Act. i. in Verr. 2. *diem* perexiguam postulavi. Tusc. iii. 22. *dies* procedens mitigat ægritudinem. ad Div. l. 6. ut infringatur inimicorum improbitas—ipsa *die*. * pro eo, quod in *die* fit. ad Div. l. 2. hic *dies* nobis honestissimus in senatu fuerat: h. e. quæ eo *die* in senatu

aeta sunt, nobis honestissima *fuere*, Att. x. 8. non tam dirus ille *dies* Sullanus C. Mario fuisse. v. Gronov. Obs. i. 2. p. 29. et ad Senec. de Ira iii. 36. Duker. ad Flor. ii. 6. 58. * in *diem* vivere: non eodem sensu ubique dicitur, habet tamen semper aliquam incuriæ et negligentie significationem. Phil. ii. 34. Grævius Ita interpretatur: omnia divina et humana contemnere, nec de futuro aut judicio hominum sollicitum esse. Orat. ii. 40. est simpliciter, futuri curam non habere: si barbarorum est, in *diem* vivere, nostra consilia sempiternum tempus spectare debent. Tusc. v. 11. Academici eleganter dicuntur, in *diem* vivere, quod ita ipse interpretatur Cicero: quodcumque nostros animos probabilitate percussit, id dicimus. Ei objectum erat, se in alio libro aliter sensisse: respondet, Academicos nun curare, quid aliquando statuerint, aut olim sint statuturi. * de formulis: proferre, producere, eximere, obire *diem* &c. suis locis agitur. * in *diem* etiam aliter dicitur, et opponitur & statim. Petit. 19. si promittas, et incertum est, in *diem* (sc. promitte); sin autem id neget, et certe abalienes, statim. Cœl. 24. cur poenas scelorum in *diem* reservatis. * Phil. ii. 33. alio *die*, est formula, qua obnuntiatio fiebat in comitiis. * Phil. iii. 8. in ante *diem* iv. Kal. Dec. ef. Catil. i. 3. &c. idem est, ac si diceretur in *diem* iv. ante Kalendas Dec. vid. Ferrar. ad Phil. iii. 8. qui multa ex Cicerone et aliis exempla congesti. cf. Curtius ad Salust. Catil. 30. 1. * Genitivus *dies* pro *dici*, est pro Sextio 12. vid. not.

Differentia, forma s. species generis. Top. 7. genus est notio ad plures *differentias* pertinens.

Differre. de Luv. l. 27. occasio cum tempore hoc *differit*. * pro interest simpliciter. Tusc. ii. 15. Sed tamen *differit* aliquid. cf. Or. iii. 51. * cum acc. personæ. ad Div. v. 12. sin *differit* me in aliud tempus. Fin. iv. 1. tempus *differre*, pro dilatationem dare.

Difficilis, cui nihil facile probari potest, fastidiosus. Orat. 29. usque eo *difficiles* ac morosi sumus.

Difficultas, inopia. Verr. ii. 28. *difficultas* numaria. Catil. i. 6. *difficultas* domestica, h. e. res alienum.

Diffuere. Brut. 91. *diffuere* extra ripas. Off. i. 30. *diffuere* luxuria. Or. iii. 32. otio *diffuere*, dicuntur hi, qui nihil neque publici neque privati negotii habent, quod necessario sit obeundum, quales sunt docti homines, qui in otio vivunt. Brut. 79. *diffuentia* oppo-

nuntur his, quæ numeris adstricta sunt, non numerosa, alias soluta. Sic Or. 70. *diffuens* et solutum.

Diffundo. Div. i. 36. dii vim suam longe lateque *diffundunt*. Læli. 13. virtus ex bonis amici quasi *diffunditur*, et incommodis contrahitur: h. e. lætitiā percipit.

Diffusus. *diffusum* dicitur, quod non est ad formam artis redactum, Or. i. 42. hæc ignota quondam omnibus et late *diffusa* videbantur. adhibita igitur est ars quædam &c. ibid. ii. 33. jus civile, quod nunc *diffusum* et dissipatum est, in certa genera cōvērturnum, et ad artem facile redacturum. * Partit. 30. prima adversariorum contentio *diffusam* questionem habet, ut in conjectura: ceperitne pecuniam Decius—hæc lata ut dixi et confusa sunt. rationum et firmamentorum contentio adducit in angustum disputationem &c.

Digamma. Att. ix. 9. tuum *digamma* videram. *digamma* est proprie littera F. ea autem quia est prima in Favoris verbo, propterea ludens Cicerō *digamma* de favore dixisse putatur. quod mihi verbo videram non convenire videtur. quidam autem maluit corrigere diagramma, et intelligunt tabulas acceptorum et expensorum.

Digerere, in partes totum aut in formas genus distribuere. Or. ii. 19. ut eas item quatuor, quinque, sexve vel etiam septem (quoniam aliter ab aliis *dig-runtur*) in quas est omnis ab his oratio distributa. * ordinare, constituere. Rabir. Post. 9. *digenerat* optime temp. Græv. tamen legit: *gesserat*.

Digestio. Or. iii. 53. in figuris rhetoricis commemoratur, et est *μυρμύρις*. Phil. v. 7. ipse interea septem et decem dies, (ut *digestio* potius quam declamatio videretur) de me in Tiburtino Scipionis declamavit, situm quærens. Si hæc parenthesis esset a Cicerone, *digestio* esset concoctio, quam declamatio afferre, et eruditatem minueretur putabatur. Sed recte est a Grævio auctoritate doctissimorum hominum e-jecta.

Digitus. Verr. iii. 11. *digito* liceri. Verr. l. 54. tollit *digitum*: i. e. licet. Att. vii. 3. *digitum* nusquam, sc. discedere. Cæciu. 25. qua *digitum* proferat, non habet: h. e. nihil agere, nihil moliri potest.

Dignitas, definiente ipso Cicerone, Invent. ii. 55. est alicujus honesta auctoritas, quæ cultu, honore et verecun-

dia digna est. Sed hæc definitio non omnibus locis convenit. Et quoniam sæpe in hoc verbo interpretando tironibus aqua hæret, alias asseremus, quarum ope facile ubique hujus verbi vis intelligi et erui possit. 1. *dignitas* est conditio, qua quis dignus est aliqua re, tamquam magistratu, honore, verecundia &c. beneficio: quæ definitio fere convenit cum Ciceroniana. Muren. 8. non erudem ordinem esse *dignitatis* et renunciationis. ibid. 9. *dignitate* contendere; b. e. quis altero sit consulatu dignior. ibid. 11. summa *dignitas* esset in iis &c. dignissimi sunt consularum. ibid. 13. *dignitas* consularis in ista scientia non fuit: b. e. nemu propter illam scientiam *dignus* consulatu judicatus est. ad Div. xi. 17. Lamia petit præturam: omnes intelligunt, nec *dignitatem* ei deesse, nec gratiam. Verr. ii. 69. an quorum auctoritate status tuas cohonestare conatus es, eorum ego *dignitate* accusationem meam comprobare non potero? b. e. Si statuas tuis tibi honorificas potuisti efficere, quod Siculos auctores earum poneandarum dixisti fuisse, ego etiam mihi honestum esse probabo, te accusare, si dixerō, Siculos esse dignos, quibus hoc officii tribuatur a me. Jam quoniam ii, qui digni sunt, quibus hujusmodi res tribuantur, in quadam amplitudine, splendore et auctoritate sunt, propterea *dignitas* etiam dicitur pro splendore, amplitudine, auctoritate, quæ ex magistratibus rebusque publicis benegestis, sapientiæ opinione &c. proficiscitur. Off. i. 39. ornanda *dignitas* domo. Verr. ii. 29. nitebatur frequentia consilii et *dignitate*, pro quo aliis locis splendor dicitur. sensus autem hic est: hoc potissimum confidebat causæ suæ, quod iudices essent non solum multi, qui non facile omnes possent corrumpi, sed etiam prudentes, justī et hac laude insignes, atque *dignī* adeo, qui judicarent causas. hic sensus est maxime obviū. est adeo ubi pro magistratu dicitur ad Div. ii. 9. lætor tum præsentī tum etiam speratā tuā *dignitate*, ubi v. Manut. 2. *dignitas* dicitur de iis rebus, quæ aliquo *dignæ* sunt, h. e. cum decent, eique conveniunt, ei denique debentur. Off. i. 39. plena *dignitatis* domus: b. e. *digna* domini persona. ibidemque species et *dignitas* junguntur. Q. Fr. l. 2. e. 1. species ipsa tam gratiosi liberti aut servi *dignitatem* habere nullam potest. Tusc. v. 10. *dignitate* sententiæ capitur: h. e. quia honesta est, *digna* bonine honesto. Or. ii. 85. retinere *dignitatem*

in rebus asperis: h. e. fortem se præbere: fortitudo autem in rebus adversis maxime decet magnos homines et sapientes. Inv. ii. 53. iustitia est habitus, suam cuique tribuens *dignitatem*. Hinc, quoniam apta et pulchra, neque tamen nimis venusta forma et species decet viros, propterea *dignitas* etiam de pulchritudine formæ humanæ, sed etiam aliarum rerum. Or. i. 31. de oratore: agere cum *dignitate* et venustate. Ipsum denique *εὐδοκία*, *ἡδονή* quod rhetores dicunt, *dignitas* vocatur. Invent. i. 21. personarum *dignitates* servare.

Dignus. Phil. iii. 9. ex edicto M. Antonii: Nulla contumelia est, quam facit *dignus*. Hunc locum, ab omnibus male intellectum, primus egregie explicavit J. Fr. Gronov. commemoratis superiorum sententiis. Observ. iii. 8. ubi ostendit, *dignum* esse h. l. qui iure et merito et siue culpa faciat, qui debeat facere, seu iure, seu irritatus, seu ob mores notos, seu quæcumque de causa, quod si alius faceret, contumelia putaretur. * ad Div. xi. 3. literæ non *dignæ*, quæ a te nobis mitterentur: h. e. quarum contumeliis indigni sumus. * cum genitivo. Att. viii. 15. Balbus: suscipe curam et cogitationem *dignissimam* tuæ virtutis. Balb. 2. pro *dignum* reo, in Cod. Erford. erat *dignum* rel. Harusp. Resp. 24. unum esse in hac civitate *dignum* hujus imperii; ubi vid. Græv. conf. impr. Heins. ad Ovid. Trist. iv. 3. 57.

Digredi, opponitur *εἰσῆλθαι* congrredi, uti v. e. Q. Fr. i. 3. congressio et *digressio*. Itaque ubi alio sensu reperitur *digredi*, et *digressio*, scribendum degressi, degressio. v. Duker. ad Flor. iii. 16. extr. Har. Resp. 2. qui hesternæ die dolore me elatum et iracundia longius *digressum* arbitrantur, quam hominibus sapientis cogitata prope ratio postularet: int. tamquam de via. Alii Codd. habent progressum. Sed *digressum* defendit Grævius. Ea ea autem regula, quam dixi, et quam multis locis urget ipse Grævius, legendum degressum.

Dijudicatio. Leg. i. 21. ista magna *dijudicatio* est: h. e. hujus rei *dijudicatio* magni est momenti.

Dijunctus. Acad. iv. 20. nihil est ab ea cogitatione *dijunctius*, i. e. ei magis contrarium.

Dijungo, removo, sejungo. ad Div.

i. 9. extr. ab orationibus *dijungo* me fere.

Dilabi. Marcell. 8. omnia, quæ *dilapsa* jam fluxerunt, severis legibus vincienda. Codd. ibi quidam habent *delapsa*: sed *dilapsa* recte defendit Grævius. sed Phil. xiii. 5. sunt alii plures, sed memoria mea *dilabuntur*. legendum, *delabuntur*. *Di'abi* enim non est defluere, sed diffluere; quod etiam in reliquis locis scribendis tenendum. * Herenn. ii. 25. maxima peccata impune *dilabuntur*.

Dilature. Paradox. præem. Cato nullum sequitur florem orationis, neque *dilatatur* argumentum: i. e. amplificat, angit ornando. Brut. 74. *dilatatur* literas, est vitium pronuntiationis.

Diligens, parens, rei familiaris conservandæ et augendæ studiosus. Verr. i. 42. qui in re adventicia et hereditaria tam *diligens* et attentus esset. ibid. 9. eris *diligens*, ne. i. e. cavebis. Cael. 31. *diligentissimus* omnis officii.

Diligentia, providentia. Agrar. ii. 27. est operæ pretium, *diligentiam* majorum recordari. Mil. 24. laudabam *diligentiam* Cn. Pompeii. * studium augendæ et servandæ rei familiaris. Agr. ii. 30. vobis nulla gleba de paternis et avitis possessionibus relinquetur; ac tantum intererit inter vestram et privatorum *diligentiam* &c. * Off. i. 39. commoditatis *diligentia*. * Inv. i. 11. Negotialis constitutio est, in qua, quid juris ex civili more et æquitate sit, consideratur; cui *diligentia* præesse apud nos *JCI* existimantur. * Industria et *diligentia* quomodo differant, intelligi potest ex Verr. i. 6. quo in negotio industrium meam celeritas reditutionis, *diligentiam* multitudo literarum et testium declaravit. Nempe *diligentia* est quæ Græcis *ἐπιμελεια*, cura, providentia; industria est alacritas et studium in labore suscipiendo, urgendo et perferendo.

Diligentissime, in commendando, intercedendo, deprecando est, cum cura et cum delectu verborum et sententiarum, ex quibus, quantum aliquid velimus, intelligi potest. v. e. ad Div. xiii. 10. *diligentissime* scribere. * cum singulari dilectu. Verr. ii. 53. ille enim est magistratus, qui *diligentissime* mandatur a populo.

Diligere, idem est proprie quod diligere. Fin. iii. 5. animal ipsum sibi commendari ad se conservandum,—et ad ea, quæ sunt conservantia sui status *diligenda*. Hinc *diligere* aliquem est, propter virtutes ejus a nobis cogi-

ita magni fore: cum amare contra sit, suavi illo sensu moveri amoris, qui non tam ex virtutibus alterius atque a certo iudicio proficiscitur, quam a sensu; unde interdum distinguuntur diligere et amare, v. c. ad Div. ix. 14. ibid. i. 9. eum perpetuo quodam iudicio diligebam &c.

Diloricare. Or. ii. 28. *diloricare* tunica: i. e. retegere. nam *loricare* etiam est pro tegere. Sic parietes dicuntur *loricari* tectorio.

Diluere, minuire. Tusc. iii. 16. *diluere* molestias. * *refellere*, Rose. Am. 15. res leves infirmam ac *diluam*.

Diminutio. Prov. Cons. 15. multari imperatorem *diminutione* provinciarum, contumeliosum est. Mil. 36. si qua *diminutio* capitis futura est: h. e. si damnatus in exilium ibit.

Diminutus. Top. 6. qui capite non sunt *diminuti*; quamquam ibi etiam legitur *diminuti*, et sic est in nostra. v. Caput.

Dimissus. Acad. iv. 4. philosophia, quæ nunc prope *dimissa* revocatur.

Dimittere. Verrin. v. 58. *dimittere* injuriam impunitam. ad Div. ix. 12. cælum et terram vim suam, si tibi conveniat, *dimittere*, Phil. xiii. 1. si aliquid de summa gravitate Pompeius, multum de cupiditate Cæsar *dimisisset*. Plane. 39. libertatem meam neque *dimisi* unquam, neque *dimittam*. Attic. xvi. 13. nondum legere poteramus: nam et lumina *dimiseramus*, nec satis lucebat.

Diminuerare, numerare. Verr. v. 45. se pecuniam Timarchidi *diminuerare*. * *distribuere*. Att. xvi. 9. Octavius Capue centurias *diminuerat*; jam jamque video bellum.

Diminueratio in rhetoricis quid sit? Or. iii. 54.

Diocesia. Att. v. 15. ad Div. iii. 8. v. Ind. Græc. *διοικησις*.

Dioces, dispensator. muneris genus apud reges Alexandrinos. Rabir. Post. 8. *dioces* regius. Ejus mentio etiam ap. Polyb. Exc. de Vit. et Virt. p. 1442. adde Vales. Emend. ii. 20. et ibi Burm. v. c.

Diploma. ad Div. vi. 12. Att. x. 17. Pis. 37. ita dicebant literas publicas, quæ prefecturis dabantur, ut in oppidis, per quæ iter esset, magistratus operam darent, ut celeriter equos, et quæ ad iter sunt necessaria, reperirent. Nomen ductum est a duplici tabellarum forma. vid. Casaubon. ad Sueton. Aug. e. 51. qui docet, non solum de literis itineris causa datis dici *diplomata*, sed etiam alia *diplo-*

matum genera esse. In Cicerone tamen semper de illo genere dicitur *diploma*. cf. Budrus ad Pand. p. m. 322. 323. add. Maffei in Histur. diplom. p. 17.

Dira, *Dira*. Divin. i. 16. etenim *dira*, sicut cetera auspicia—non causas afferunt. Davis. *dira*. ibid. *dirarum* obnunciatio, int. imprecationum. Appianus *diras* interpretatus est *ἀγὰρ δυνάμει καὶ ἐκπαιδῶν*. Sed diligenter de hoc verbo agitur in Lexico Fabri. Quod autem Davisius in altero loco pro *dira*, reponit *dira*, non adeo necessarium puto. *Dira* sunt, quæ quis alicui obnunciat. In *dirarum* obnunciatione quoque commodius intelligi puto rerum, quam imprecationum; res enim, auspicia &c. obnunciantur, non preces. Tacitus tamen A. xv. 30. *diras* preces dixit. Intelligi etiam in *dira* potest, omina s. auspicia. sunt enim, ut discrete Cicero tradit, in auspiciis *dira*. Tibull. i. 3. 7. inter impedimenta itineris habet omina *dira*.

Directo, opponitur circuitioni et anfractui. Div. ii. 61. quid opus est circuitione et anfractu, ut sit utendum somniorum interpretibus potius, quam *directo*. Partit. 13. alterum ad fidem *directo* spectat, alterum se inflectit ad motum. Nat. D. i. 25. *directo* deorsum ferri. Acad. iv. 20. *directius* gubernant.

Directus. Cæl. 16. *directus* senex. Grævius retinuit vulgatam decrepitus: alteram lectionem tuentur Lambinus, Gruterus &c. sed non eodem modo interpretantur: Gulielmus interpretabatur senex. Hotomannus sic ad h. l. Lambinus ex antiquis libris reponit *directo*, opinor pro severo; (h. e. qui omnia recte, sapientia, moderate fieri vult) ejus locutionis exempla requiro. Hæc Hotomannus. Age dabimus: Cæl. 18. sit adolescentia liberior: non omnia voluptatibus denegentur: non semper superet illa vera et *directa* ratio. quid est vera et *directa* ratio, nisi severa illa et tristis vivendi ratio, quam antea descripserat c. 17. qua Fabrii, Camilli, Curii usi sunt, quam philosophi præscribunt; quam ibid. severitatem appellat, et paulo post *directum* iter ad laudem. Rose. Com. 4. Quid est in iudicio? *directum*, asperum, simplex &c. Quid est in arbitrio? mite, moderatum. * Top. 4. paries *directus*, est, qui ad angulos rectos attingit eum, ad quem ductus est.

Direptus, us. Tusc. i. 29. Est enim interitus quasi discessus et secretio ac *direptus* earum partium &c. Sed Codd.

et edd. quædam habent *diremtus*: quod præfero. Nam etiam dirimere pro dividere dicitur, non diripere. Et librariis solitum fuit, *direptus* scribere pro *diremtus*. vid. Gesner. ad Varr. R. R. lii. 5. extr. et Drakenb. ad Liv. xxiv. 49.

Diribere, distribuere. Fr. Corn. i. dum tabellæ *diribentur*, dum situla defertur. Pis. 40. an ego expectem, dum de te lxxv tabellæ *diribeantur*, de quo jam pridem omnes mortales iudicaverunt. Uterque locus iurificæ facit ad convellendam Abramii sententiam, qui ad h. l. et ad Pison. c. 15. disputabat contra Gruchium, *diribere* esse secernere suffragia, quæ a iudicibus aut populo, sc. per tabellas, lata sint. Nam in primo, tabellæ *diriberi* dicuntur ante, quam situla delata dicatur, in quam tabellæ mittantur: in altero, quod ante dicitur, tabellæ *diribentur*, sc. iudicibus sententiæ ferendæ causa, ut nos cum Gruchio interpretamur, id statim dicitur iudicare. In loco Pis. 40. MSS. habent *diripiantur*. v. Græv. ad h. l. et Intt. ad Varron. R. R. iiii. 5.

Diribitio, distributio. Plane. 6. sic est in Græviana et aliis. sed Gronoviana habet: *direptio*, pro *diremtio*. v. *direptus*.

Diribitor, distributor, genus operarum comitalium et judicialium, quæ tabellas distribuebant. Sen. p. Red. 11. Pis. 15. ubi quidam: distributores. v. Gruch. de Comit. i. 3. et Intt. ad Varr. l. c.

Dirigere. Fin. li. 22. voluptate omnia *dirigentes*; h. e. ad voluptatem referentes, in voluptate summum ponentes bonum. Div. i. 14. divinatio ad veritatem sæpiissime *dirigit*: opponitur fallere. Or. i. 28. *dirigere* laudem oratoriam ad similitudinem histrionis &c. * est etiam in re augurali usus huius verbi, pro definire, determinare. Div. i. 17. Romulus lituo *direxit* regiones.

Dirimere. Leg. i. 50. hæc controversia omnia *dirimit*: l. e. facit discidium, ut inter eos convenire non possit. ad Div. iiii. 10. cum eo conjunctionem *diremissem*. * Div. i. 39. pulmo incisus *dirimit* tempus, et profert diem: h. e. facit, ut res suscepta eo die peragi non possit, sed in alium diem differenda sit, tamquam comitia &c. cum obuunciat &c. v. Gronov. ad Liv. i. 36.

Diripere, compilare bona alterius. In quo animadvertant tirones, tum deum dici, cum a pluribus fit ista compilatio, tamquam in expugnationibus urbium, aut cum res ad plures pervenit: cum autem unus compilat, aut

aufert, aut pro detrachere et auferre simpliciter dicitur, deripere dicendam esse, non *diripere*. Huius rei ignoratio fecit, ut librarii hæc duo verba sæpe confunderent, eaque in plerisque auctorum editionibus adhuc regnat confusio: quæ, hac regula pervulgata, sensum in auctoribus edendis et in dicendo scribendoque vitari poterit. v. Græv. ad Or. pr. Sull. c. 1. ad Verr. li. 7. ut Heinsium ad Ovidium, et Drakenborchium ad Silium taceam, jam in Lexico Fabri laudatos. Verr. iiii. 20. patres aratores indignissimis injuriis vexari ac *diripi*, sc. a redemptoribus decumarum. Contra, cum Verr. li. 19. dicitur in Gronoviana: argenti vestisque stragulam quod esset, esse *direptum*; cum id factum sit a solo Verre, aut certe omnia ista ad Verrem pervenerint, recte Grævius reposuit: *derceptum*. Sic ad Q. Fr. i. 2. c. 1. *direptum* te lri a tuis, dum is abesset: h. e. tuos male administratos esse rem tuam, teque compilatos. Neque vero hærere debent tirones, ubi etiam de singulis dici videtur, cum re vera de pluribus dicatur, tamquam cum imperatores et magistratus provinciales dicuntur socios, provincias, civitates *diripuisse*: tamquam ad Div. viii. 10. quæ *diripuisse* ipse, ut viderentur ab hoste vastata. in Tog. Cand. Antonius *diripuit* socios. * cum dat. personæ. Quint. 20. ei ornamenta *diripis*, sed lectio vitiosa videtur. v. not.

Diritas, malum, calamitas, Tusc. iiii. 14. si qua invecta *diritas* casu foret. ex Græco Euripidis: ἡ δὲ δὲι μάχη. * avitia, crudelitas. Vatin. 3. quanquam sis omni *diritate* atque immanitate terribiss.

Diruere. Verr. v. 13. ære *dirui*. v. *Æs*.

Dirumpere, magnopere contendere. ad Div. vii. 1. pæne *dirupi* me in iudicio Galli familiaris tul. * de invidentibus est *dirumpi*, ad Div. xii. 2. *dirumpitur* fratris tui plausu.

Diruptus. Phil. xiii. 12. homo *diruptus* dirutusque: scomma in herniosum. * ad Q. Fr. iii. 4. *diruptis* tabellis, sc. suffragiorum. Sed sine controversia legendum *diremtis*, ut viderunt dudum viri docti.

Dirus, in re augurali et haruspicia totaque divinatione frequentissimum verbum. Div. li. 15. exta *dira*. Leg. li. 8. quæ augur injusta, nefasta, vitiosa, *dirave*, delixerit &c. cf. Diræ.

Dirutus. Phil. xiii. 12. homo *diruptus* *dirutusque*, int. ære. v. *Æs* et *diruere*.

Discedo. Brut. 91. *discedere* a gloria

sperata: i. e. consilium gloriæ perse-
quendæ abjicere. Sed v. not. Fiu. i. 20.
amicitiâ negant a voluptate posse
discedere: i. e. sejungi. Brut. 79. Fiu.
v. 11. a se *discedere*: i. e. mutari. ad
Div. vi. 14. in opinionem hanc *discessi*.
vid. *discessio*. ibid. ix. 26. a literis cum
discessi: i. e. eum desii literis operam
dare eo die.

Disceptare, judicare, iudicis aut arbi-
tri partes sustinere. Tusc. iv. 3. Aca-
demia eorum controversias *disceptat*.
Leg. ii. 9. bella *disceptant*; de feciali-
bus, qui arbitri sumuntur et iudices, ut,
nâ bellum jure suscipi possit, statuunt.
* *disceptare* tamen etiam dicuntur par-
tes litigantes et certantes. ad Div. vi. 1.
non consiliis nec auctoritatibus nostris
de jure publico *disceptatur*. Verr. ii. 13.
ut sibi cum palæstritis æquo jure *dis-
ceptare* liceat. * *res ipsa* dicitur, *discep-
tare*, de qua est controversia; *inceptum*
in æri maritimo. ad Div. x. 10. quam-
quam in uno prælio omnis fortuna reip.
disceptat.

Disceptatio. Partit. 30. ex rationis et
ex firmamenti conflictione et quasi con-
cursu questio exoritur quædam, quam
disceptionem voco: in qua quid deve-
niat in iudicium, et de quo disceptetur,
quæri solet. Agr. ii. 21. nulla *discepta-
tione* se. ad iudicem. Off. i. 11. duo ge-
nera decertandi; alterum per vim, al-
terum per *disceptionem*. Agr. iii. 1.
æquitatem vestræ *disceptionis* (vestri
iudicii) retinuisse. * Partit. 12. *dis-
ceptatio* legitima: opponitur liberæ.

Disceptor. Part. 3. *disceptor* est
rei sententiæque moderator. Carcin. 2.
disceptor domesticus; de arbitro hono-
rario. Flacc. 38. *disceptatorem* popu-
lum non recuso: i. e. iudicem.

Discessio, genus sententiæ in senatu
declarandæ, cum dictis sententiis ab
iis, qui eo loco essent, ut sententiæ di-
cendæ jus haberent, si eam essent roga-
ti, consules juberent reliquos senatores
discedere ad eum locum, ubi esset alicuius
sententiæ pronuntiatur auctor. Hoc
planius explicatur in Pedarius. Locus
inprimis notabilis est in Verr. iv. 65.
ad Div. i. 2. ante se oportere *discessio-
nem* facere, quam Consules, i. e. se ex
relatione sua (vid. ep. 1.) juberere debere
discessionem in sententias ex sua rela-
tione dictas. ibid. 4. nemo est, qui nesciat,
quod minus *discessio* fieret, per ad-
versarios tuos esse factum. Sext. 34.
discessio sine ulla varietate. Phil. iii. 9.
Scitum de supplicatione per *discessio-
nem* fecit, eum id factum esset ante
nunquam. v. Cell. iii. 18.

Duceus. Dom. 32. *discessu* ioco: h.

e. cum ego *discessissem*. * Att. vii. 12.
nec eum rerum prolatio, nec senatus
magistratumque *discessus* — tardabit.
ibid. xii. 40. si quis requirit, cur Romæ
non sim: quia *discessus* est. Viri docti
interpretantur de tempore, quo senato-
res *discedere* solebant, quod senatus nul-
lus haberetur. Sed Grævius e Ballio-
lensi malebat: *discessimus*, quod dubi-
taret, verbum hoc nudum de tempore
dici posse. * Tusc. i. 29. est enim inte-
ritus, quasi *discessus* et secretio et di-
reptu earum partium. Sen. p. R. 10.
discessus de patria. * Quir. p. R. 3. in
discessu civium: ubi tamen alii dissen-
su. * *discessus* cœli. v. cœlum.

Discidium, distractio rerum et se-
junctio: disjunctio hominum non so-
lum animis, sed etiam corporibus. Att.
xv. 29. constitutum est *discidium*; de
divortio. Sic ibid. xi. 23. melius qui-
dem in pessimis nihil fuit *discidio*. Sed
Dom. 36. *discidium* conjugis dicitur de
sejunctio, quæ eo tempore fuit, cum
Cicero maritus in exilio esset. Acad. i.
12. docere, quod et qua de causa *disci-
dium* factum sit; ut videamus, satisne
justa sit ista defectio. Sæpe in libris
confunduntur *discidium* et dissidium. de
horum verborum discrimine et permuta-
tione vid. fuse et accurate disputan-
tem J. Fr. Gronov. ad Liv. xxv. 18. a
quo repetiere eandem observationem
Grævius ad Ciceronem passim et alii.
Nempe in dissidio est tantum dissensio:
in *discidio* autem sejunctio. Hac regu-
la de discrimine *discidii* et dissidii de-
cerni etiam potest de lectione vera
Orat. iii. 16. hinc *discidium* illud extitit,
quasi linguæ atque cordis,—ut alii
nos sapere, alii dicere docerent: ubi
olim legebatur dissidium: male profe-
cto. Non enim dissidere lingua et cor
dicuntur, sed disjungi, h. e. philosophia
et eloquentia pro duabus diversis et se-
junctis artibus haberi. Sed et *discidium*
pro dissidio interdum temere reposi-
tum est. v. ad Sull. 21. et Læl. 21. in
his: ne qua eorum *discidia* fiant, a
Grævio, ut bene monet Drakcub, ad
Liv. xxv. 18.

Discingi, ad Qu. Fr. ii. 13. Cæsar, mi-
hi erede, in sinu est: neque ego *dis-
cingor*: h. e. neque desinam eum in
sinu gestare. Nam qui *discinguntur*, iis,
quæ in sinu habent, excidunt. Sic in-
terpretatur etiam Manutius. Ceterum
mibi videtur esse jocus ex ambiguo, in
verbo *discingi*. Nempe *discincti* dicun-
tur homines negligentes, rerum suarum
parum curiosi, securi: unde *discincti*
nepotes, qualis Nomentanus apud Ho-
ratium. Laxo sinu ferre nuces apud

eund. Serm. ii. 3. 172. pro signo futuræ negligentiae habetur, et hominis Nomentano similis futuri. Itaque sensum hunc putem esse: Canto eundem, quem tu Caesarem, neque uno Pompeio nitor, sed illum quoque amo, verum ita, ut nunquam me aut rempubl. ab eo satis tutam putem, aut nobis non ab eo cavendum existimem.

Disciplina. Div. ii. 3. eadem in literis ratio est, reliquisque rebus, quarum est *disciplina*: h. e. quæ doceri solent. *secta philosophorum. Nat. D. i. 7. tres trium *disciplinarum* principes conveniunt. *Sext. 6. Hortensii oratio digna esset, uti et reip. capessendæ auctoritatem *disciplinamque* præscriberet. **disciplina* civitatis aut reipubl., legibus et moribus publicæ privatumque receptis continetur. Orat. i. 1. et 34. Brut. 10. Verr. iii. 69. *Sic *disciplina* navalis Rhodiorum, Manil. 18. item nt *disciplina* militaria, continetur institutis et legibus militaribus, et navalibus, de acie instruenda, castris ponendis, militum moribus, vita, laboribus, exercitationibusque &c. *doctrina, Verr. iv. 58. de Archimede: summo ingenio et *disciplina*.

Disclusus. Tusc. i. 33. ægritudines, iræ, libidinesque—quas is, contra quem hæc dicuntur, semotas a mente et *disclusas* putat.

Disco, simpliciter, pro literis operam do. Or. ii. 1. Antonius autem hoc probabiliorum populo orationem fore censebat suam, si omnino *didicisse* nunquam putaretur. **discere* causam Or. i. 12. &c. dicitur Patronus, qui rationem causæ e clientis narratione cognoscit, illeus contra docere. v. Gron. Sestert. iv. 3. p. 272. *Senece. 8. *discebant* fidibus antiqui.

Discrepantia. Fin. iii. 12. majorem multo inter Stoicos et Peripateticos esse *discrepantiam* rerum, quam verborum. *opponitur constantiæ et æqualitati vitæ et morum. Offic. i. 31. in actiones omnemque vitam nullam *discrepantiam* conferre debemus.

Discrepare, differre. Tusc. iii. 7. *discrepat* a timendo confidere. *aptum non esse, non convenire. Offic. i. 40. videndum est in vita, ne quid forte *discrepet*. *Partit. Or. 38. *discrepare* cum ceteris scriptis. Fin. iv. 22. quid attinuit, cum iis, quibuscum re concinebat, verbis *discrepare*. cf. II. 30.

Discrimen, Phil. xiv. 1. totius belli *discrimen* positum est in vita unius. add. Att. xvi. 15.

Discus. Or. ii. 5. hoc ipso tempore, cum omnia gymnasia philosophi te-

neant, tamen eorum auditores *discum* audire, quam philosophum, valent: qui simul ut increpuit, in media oratione de maximis rebus et gravissimis disputantem philosophum omnes unctionis causa relinquunt. Fuit autem *discobolia* inter genera exercitationis apud veteres, cum in massæ plumbeæ, in *disci* speciem rotundam conformata, projectionibus se exercerent et vires brachiorum augerent. Itaque Horat. Carm. i. 8. inter reliqua exercitiorum genera etiam *discus* commemoratur.

Discutere. Acad. iv. 15. *discutere* captiones: pro quo aliis locis est, dissolvere, frangere. ad Div. x. 33. *discutere* alienius cunctationem. ad Qu. Fr. ii. 12. rem totam *discusseram* (i. e. ut rejiceretur efficeram) — nihil facilius est, quam reliqua *discutere*. ibid. 11. de Commageno rege, quod rem *discusseram*.

Disertus. Or. i. 21. quomodo ab eloquente differat?

Disjunctio, genus enunciationum, quam hodie oppositionem appellant. Top. 14. in *disjunctione* plus uno verum esse non potest. Nat. D. i. 25. in omnibus *disjunctionibus*, in quibus, aut etiam, aut non, ponitur, alterutrum verum est. *in rhetorica quid sit? traditur ad Herenn. iv. 27.

Disjunctus. Acad. iv. 30. omne, quod ita *disjunctum* sit, quasi aut etiam, aut non, non modo verum esse, sed etiam necessarium. Fin. ii. 14. ratio *disjuncta* conjungit. *diversus Or. iii. 15. non *disjuncti* doctores, sed iidem. *Partit. 6. concursus verborum *disjuncti*—et hiantes. v. biare.

Disjungere, discernere. Tusc. iii. 5. *disjungimus* insaniam a furore. *Tusc. i. 31. *disjungere* se a corpore, est, a corporis vitiis, h. e. iis, ad quæ propendet animus propter corporis contagionem et commercium, se abstinere.

Disparatum. Inv. i. 28. quid sit?

Disparilis. Div. i. 36. in *disparili* aspiratione terrarum.

Dispensare, administrare, procurare. Att. xi. 1. qui nostras res domesticas *dispensavit*. *disponere. Or. i. 31. *dispensare* inventa.

Dispensatio, administratio, procuratio. Rabir. Po. 10. *dispensatio* regia; s. qua Rabirius diæces appellatur. Vat. 15. *dispensatio* ærarii. cf. Att. xv. 15.

Dispersus. Or. i. 42. dum hæc, quæ *dispersi* sunt, coguntur. h. e. nondum ad certa genera et formas revocata et distributa, adeoque non ad artis formam redacta. cf. Petit. Cons. 1.

Dispersus, us. Att. ix. 9. *dispersus* illorum actio de pace sublata est. hoc verbum prætermisum est in Nizoliano Thesoro.

Dispicio, non significat, quemadmodum quidam interpretantur, videre; sed intendere aciem oculorum ad videndum. Itaque ubi sic dicitur, ut pro videre simpliciter dictum videatur, semper quædam contentio intelligenda est, qua efficitur, ut videre possimus aut videamus, unde et pro considerare diligenter dicitur, ut exempla subjecta docebunt. Sic de catulis dicitur, cum primum oculos aperiunt, et videre conantur. v. despicere. Fin. ii. 30. Epaminondas—cum vicisset Lacedæmonios, simulque gravi vulnere se exanimari videret; ut primum *discepit*, quæsit, salusne esset clipeus. Tusc. i. 19. de hominibus in tenebris densissimis: tamen acie mentis *dispicere* cupiebant. Fin. v. 15. de infantibus: cum autem *dispicere* cœperimus, et sentire, quid simus. * cogitando videndoque animadvertere et reperire. Att. ii. 20. si *dispicere* quid cœpero. ibid. xi. 16. si quid *dispiceres*. Q. Fr. i. 3. quid sperem, non *dispicio*. Div. ii. 39. verum *dispicere* non possunt. Sull. 15. nec possum tantum meo ingenio dare, ut tot res, tantas—mea sponte *dispezerim*. * considerare. Att. vi. 8. nunc velim *dispicere* res Romanas: videas, quid vobis de triumpho cogitandum putes. * Sen. p. Red. 3. postquam ex superioris anni caligine et tenebris lucem in republ. Kal. Jan. *dispicere* cœpistis. Grævius reposuit: respicere. v. not.

Dispicere sibi dicuntur, qui sunt ægri animo. Phil. i. 5. cum de via languerem, et mihi met *dispicere*. Att. ii. 18. *dispicere* mihi nec sine summo dolore scribo. ibid. 21. ut ille tum humilis, ut demissus erat? ut ipse etiam sibi, non iis solum, qui aderant, *dispiciebat*.

Dispoliare. Verr. iv. 20. ut una cum ceteris Siculis *dispoliaretur*. Quidam libri habent *despol.* quæ varietas etiam est ap. Liv. xlv. 36. sed illud verum: et sic etiam Verr. iii. 21. corrigendum est.

Disposite, ordine certo, redactis omnibus ad suum locum. Verr. iv. 40. non possum *disposite* istum accusare.

Dispositio, quid sit? Inv. i. 7. Herenn. i. 2.

Dispositus. Or. iii. 25. in ornatu disposita insignia et lumina. Muren. 14. nunc de studiis ad bonorem *dispositi* disputo: b. e. de iis quæ sunt honorum consequendorum præsidia. Nam

præsidia *disponi* dicuntur; atque hinc ducta est dicendi ratio. Petit. Consul. 5. extr. fac ut plane iis omnibus, quos devinctos tenes, descriptum ac *dispositum* suum cuique munus sit.

Disputare. Tusc. i. 4. ad id (sc. quod propositum erat) *disputare*.

Disputatio est explicatio rei subtilis, ut philosophorum. Or. iii. 55. at c. 54. est genus figuræ oratoriæ. Sed lectio est vitiosa, saltē incerta.

Disquisitio, iudicium. Sull. 28. in magnis *disquisitionibus*, repentinisque periculis vitam uniuscuiusque esse testem. plura colligit Budæus ad Pand. p. m. 50.

Disrumpi dicuntur, qui aliorum bonis nimis dolent. Dom. 37. Vati. 7. ad Att. iv. 16. bis. vii. 12.

Dissentaneus. Part. 2. consentanea aut *dissentanea*.

Disserere, de actore causæ. Agr. ii. 15. an cum idem *disseret* et iudicabit, impelli non poterit, ut falsum iudicet? * demonstrare Fin. iv. 1. an parum *disserui*.

Dissico, ere, Cœl. 16. dide ac *dissice* (int. bona) per me licebit, e Cæciliano. vid. de hoc verbo Puteani disputationem ap. Abramium ad h. l. qui cum aliis multis, quos laudat Drakenborchius ad Silium ix. 536. dictum putat antiquæ pro dissecare. Sed magis probò Gronovii ad Senec. Phœniss. 343. Heinsiique ad Ovidium Met. xii. 108. &c. sententiam, qui dictum putant pro disjicere. Nam in compositis e jacio ejicitur alterum i, ut bene monet Broukbus. ad Tib. i. 9. 54. sed vid. in primis Drakenborchius l. c. ad. Heins. et Burm. ad Ovid. Met. ix. 384.

Dissidere cum aliquo. Acad. iv. 4. cum Cleanthe Chrysippus *dissidet*.

Dissidium sæpe confunditur in Codd. Ciceronis cum disceidum. In Nizoliano Lexico multa loca in hoc verbo laudantur. ubi dissidium est, cum esse deberet disceidum: quos facile discernes, adjutus bis, quæ dixi in disceidum.

Dissimilis. Or. iii. 8. quid tam *dissimile* inter se.

Dissimilitudo. Fin. iii. 7. *dissimilitudo* cum his artibus. cf. iv. 4.

Disimulanter. Brut. 79. numeri non aperte et eodem modo, sed varie *disimulanterque* conclusi. scil. hoc efficit ipsa varietas conclusionis, ut non appareat concludendi studium, quod secus est, cum eodem modo omnia concluduntur.

Dissimulantia. Or. ii. 67. ironia et *dissimulantia*: sc. ipsa ironia est *dissimulantia*, ut ex Theophrasti Charact.

c. 1. intelligi potest, et iis, quæ ibi Casaubonus. Aliis locis Cicero *dissimulationem* interpretatur.

Dissipare. ad Div. viii. 1. te subrostrari *dissipant* periisse. Verr. i. 6. cum istius amici sermones huiusmodi *dissipavissent*. * Phil. ii. 3. cum *dissipavisses* reliquias reip. de Antonio, qui pecuniam, quæ in ærario fuerat abstulerat et effuderat.

Dissipatio. Or. iii. 54. est figura orationis, cum totum ita partimur, ut loca diversa ac dissita exprimantur, hic—illuc—alibi. v. Quintil. ix. 13. qui ista a Cie. *dissipata* dicit aiti. Vulgo est disputatio sine sensu.

Dissipatus. *dissipata* dicuntur, quæ non sunt ad artis formam redacta. Or. ii. 33. ius civile, quod nunc fustum et *dissipatum* est, in certa genera cogere, et ad artis formam redigere. cf. i. 12. * opponuntur porro numerosis. Or. 71. facilius est apta dissolvere, quam *dissipata* connectere. binc Or. 70. sententiæ *dissipatæ*. * Brut. 59. de oratore: in instruendo *dissipatus*; qui inventa non ordine et apte disponit.

Dissolubilia. Nat. Deor. iii. 12.

Dissolvere, in re pecuniaria,olvere debita, variisque modis dicitur. Verr. iii. 75. 77. *dissolvere* alicui pecuniam. Quint. 5. *dissolvi* cum Scapulis. Planc. 24. *dissolvere* nomen. it. pecuniam. Verr. v. 13. damna quæ ætatis fructu *dissoluta* et compensata sunt. * Sed dicuntur etiam, qui *dissolvunt* pecuniam et nomen, *dissolvi*. Catil. ii. 8. *dissolvi* nullo modo possunt. * depacisci, inprimis in re pecuniaria. Rose. Com. 18. *dissolvere* pro sua parte. * Hinc etiam ad alia transfertur. Sic Att. xv. 11. *dissolvere* vota. * refellere. Or. ii. 38. dialectici multa inveniunt, (int. sophismata) quæ ipsi non possunt *dissolvere*. Tusc. iii. 30. utrumque *dissolvitur*. Rose. Am. 29. *dissoluta* est criminatio. Divin. ii. 15. hoc erat, quod ego non rebar posse *dissolvi*. At quam festive *dissolvitur*. * tollere. Cæcin. 14. periculosum est, *dissolvi* hoc interdictum.

Dissolute, opponitur *et* severe. Phil. vi. 1. *dissolute* res confecta. ad Q. Fr. ii. 13. *dissolute* judicare. cf. Verr. v. 8. * Or. 39. *dissolute* dicuntur plura: h. e. demtis conjunctionibus, ut ipse interpretatur.

Dissolutio, confutatio. Cluent. 1. *dissolutio* criminum. cf. Partit. 17. * interitus. Verr. iv. 59. *dissolutio* iudiciorum. Fin. v. 11. *dissolutio* naturæ. ibid. ii. 31. quæro autem quid sit, quod cum *dissolutione*, id est, morte, sensus omnis exstinguatur. * verbum rhetori-

cum. Partit. 6. constructio verborum *dissolutionibus* relaxetur. i. e. fiat per membra et sine periodis.

Dissolutus, nimis negligens, opponitur severo et justo. Catil. i. 2. *dissolutus* in reip. periculis. Verr. v. 3. maluisse Domitium crudelem in animadvertendo, quam in prætermittendo *dissolutum* videri. ibid. iii. 57. iudicium *dissolutum* ac perditum. * opponitur numeroso: Orat. 57. Poëma nimis est vinetum, ut de industria factum appareat: alterum (sermo vulgi) nimis *dissolutum*, ut pervagatum ac vulgare videatur. * item apto. Off. i. 35. nec histrionibus concedendum, ut iis hæc apta sint, nobis *dissoluta*. * in re familiari opponitur attento. Quint. 11. quis tam *dissolutus* in re familiari fuisset, quis tam negligens. ibid. 12. quis tam perditus ac profusus nepos sic *dissolutus* fuisset. * *dissolutum* etiam dicitur, quod non est ad artis formam redactum. Or. i. 42. adhibita est ars,—quæ rem *dissolutam* divulsamque conglutinet. &c.

Dissuere. Offic. i. 33. amicitias, quæ minus delectent et minus probentur, magis decere censent sapientes paulatim *dissuere*, quam repente præcidere.

Distantia, diversitas. Læi. 20. morum studiorumque *distantia*.

Distincte. Tusc. ii. 3. *distincte* scribere: h. e. ambigua *distinguendo*.

Distinctio, ornatus. Or. ii. 90. *distinctio* oratoris.

Distinctus. Flacc. 12. provincia portubus *distincta*. Or. iii. 25. *distinctum*, opponitur ei, quod est fustum æqualiter per omnem orationem.

Distineri bello Phil. xi. 2. Sed ibi variant libri. veterrimi habent *detineri*, quod rectius est. at Phil. xii. 12. pax *distineri* recte dicitur: ut apud Livium ii. 15. ubi defendit Drakenb. Nempe pax coit, convenit, ergo *distinetur*, cum impeditur.

Distinguere, ornare. Partit. 13. argumentationem dilucide *distinguere*.

Distractio, opponitur conjunctioni, amicitie. Offic. iii. 6. cum tyrannis summa *distractio* est.

Distractus, contrarius. Tusc. v. 15. concitationes *distractæ*.

Distrahere. Or. 45. *distrahere* voces, est pronuncianti ratio, opposita ei, quam elisionem vocant, et qua contrahi voces dicit Cicero. * finire. Cæcin. 2. *distrahere* controversias. * *distrahi* dicitur, qui, in quam partem decernat, non videt. Acad. iv. 43. *distrahor*: tum hoc mihi probabilius, tum illud videtur. * Phil. ii. 10. quid ego illum ab

distrahens conarer, sc. ut ne sit ei amicus.

Distribuo pro describo in sensu imperandi. Verr. iii. 70. si lectio sana est.

Distribute, adhibita generum in formas distributione. Tusc. ii. 3. *distribute* scribere. Inv. ii. 59. *distributus* tractare.

Distributio. Heren. iii. 2. genus vocis contentæ.

Distributor. Pis. 15. *distributores* tabellarum, alias diribitores. v. not.

Districtus. Q. Fr. ii. 16. a causis *districtum* esse. ad Div. ii. 15. *districtus* mihi videris esse, quod et bonus civis et bonus amicus es: h. e. necis, quorsum te veritas, utrum ad Pompeium, quod est boni civis, an ad Cæsarem, quod es ei amicus. * *districtus* confundi cum *destructus* supra demonstratum est.

Dithyrambici. Opt. gen. dic. 1. Est genus poetarum, a *dithyrambis* dictum, h. e. carminibus, proprie in Bacchum, deinde omnibus, in quibus eadem sublimitas et audacia est, atque in iis solebat, quæ in Bacchum erant.

Dithyrambus, genus pedis. Or. iii. 48.

Ditio, de diis. Leg. ii. 7., ea quæ gerantur, deorum geri vi, *ditione*, ac numine. * de eo, cui alter obnoxius est. Verr. i. 37. Scavrus, qui Cn. Dolabellam accusavit, istum in sua potestate ac *ditione* tenuit: h. e. ita ei obnoxius fuit, ut, quæ vellet, contra Dolabellam diceret pro testimonio.

Devertere. v. *devertere*.

Diverticulum. Part. 39. *diverticula* peccatis dare, i. e. vias effugiendi peccatis.

Dividere, distinguere, discernere. Leg. i. 16. legem bonam a mala nulla alia nisi naturæ norma *dividere* possumus. Or. 32. ambigue dicta *dividi* et explanari oportet. * ad Div. i. 2. postulatum est, ut Bibuli sententia *divideretur*: h. e. ut, quoniam sententia Bibuli res duas contineret, quarum alteram probarent, alteram non item; de utraque sigillatim decerneretur, ne aut utramque probare aut rejicere cogerneretur. de hoc more senatorio postulandi, ut sententia *dictadatur*, v. Brisson. Form. ii. 59. et viros doct. ad Plin. ep. viii. 14.

Divinare. elegans est locus Divin. ii. 3. dicendum mihi est ad ea, quæ sunt a te dicta, sed ita, nihil ut affirmem, queram omnia, dubitans plerumque et mihi ipse diffidens. Si enim aliquid certi haberem, quod dicerem, ego ipse

divinarem, qui esse divinationem nego: h. e. res obscuras et incertas certo sciri et intelligi posse, quod de futuris divini dicunt.

Divinatio, in foro est, cum de constituendo accusatore queritur; quod genus causæ cur *divinatio* dicatur, non consentiunt Grammatici. vid. Ascon. argum. Divinationis in Cæcilium, et Gell. N. A. ii. 4. Occurrit hoc verbum etiam ad Div. viii. 8.

Divine, de divinatione rerum futurarum, cui eventus respondet. Div. i. 55. multa *divine* præsentia et prædicta reperiri. Att. x. 4. nunquam de rep. nisi *divine* cogitavi: h. e. quæcunque prædixi in rep. eventura, evenerunt. v. Græv. ad h. l.

Divinitas, natura divina, Deus. Divin. ii. 11. quod animus arripere aut exciperet extrinsecus ex *divinitate*, unde omnes animos haustos haberemus. * *divinatio*. Div. ii. 38. extr. de populis barbaris, a quibus *divinatio* inventa putabatur: placet igitur humanitatis expertes *divinitatis* auctores habere? * excellentia, excellens virtus. Or. ii. 89. unde esset illa tanta tua in causis *divinitas*.

Divinitus, de divinatione, cui eventus consentit. Orat. i. 7. multa *divinitus* a tribus illis consularibus deplorata narrabat. &c. * Verr. iii. 76. *divinitus* in fraudem incidere, h. e. perna quadam a deo inmissa.

Divinus, qui præclare aliquid facit. Q. Fr. ii. 8. senatus frequens *divinus* fuit in supplicatione deneganda. * *vates*. Divin. ii. 3. qui *divini* habentur. cf. ib. i. 58. Græv. ad Att. x. 4. * *res divina*, pro sacrificio. Div. ii. 10. nihil levare re *divina* potest. ibid. omnia levius casura, rebus *divinis* procuratis. * Fin. ii. 12. scientia *divinarum* et humanarum rerum. Tusc. v. 3. *divinatio* et humanarum rerum cognitio: est definitio sapientiæ s. philosophiæ, de qua pauca dicenda videntur, tiro-num causa. Scilicet res *divinæ* sunt physica, quæ et theologiam naturalem, quam vocant, ex veteri partitione, complectuntur. (Nam veteres tres partes philosophiæ faciebant, quarum prima erat ars disserendi, i. e. dialectica, altera de natura, tertia de moribus.) res humanæ autem dialectica et doctrina de moribus dicuntur. Or. 34. manifeste *divina* dicuntur pro physiceis. Ea definitio autem non est a Stoicis demum excogitata, sed a Socrate profecta, et fortasse hoc ipso est antiquior. Nam etsi prius ille doctrinam morum philosophiæ adjunxit, tamen dialectica

ante eum a philosophis tractata erant, a quibus philosophia rerum humanarum scientia dici potuit. Certe apud Platonem non semel hæc definitio reperitur. ap. Xenoph. Mem. Socr. i. 1. 12. ἀδελφότητα et ταμίαια sic dicuntur, ut illa doctrinam de moribus, hæc de natura significent, cf. §. 16. Neque vero in hoc multum difficultatis est. * Sed res *divinæ* et humanæ etiam aliis modis dicuntur, atque id ipsum Socratico more, quem qui non intelligunt, in hæc ratione dicendi interdum hærent. Apud eundem Xenophontem l. c. §. 15. ἀδελφότητα dicuntur de quibuscunque artibus, quæ in rebus ad vitam humanam pertinentibus versantur, nempe artibus opificum, ibid. §. 19. Dii dicuntur hominibus significare πρὸς τῶν ἀδελφότητων πρῶτος; in quo res humanæ sunt, quæ hominibus accidunt. ibid. i. 3. 4. ἀδελφότητα opponuntur ἐπὶ τῶν θεῶν συμβουλία, adeoque sunt consilia humana. Atque hæc ratio Græcorum etiam in linguam latinam inducta est ab his, qui Græcas literas didicerant, ut multæ aliæ. Sic cum magnitudo animi dicitur cerni in rerum humanarum contentu, omnia ea significantur, quæ sunt hominum, ut divitiæ, honores, genus &c. aut illis accidere possunt, quia sunt homines, ut morbus, periculum, paupertas &c. Sic amicitia Læi 6. est omnium *divinorum* humanarumque rerum consensio cum benivolentia et caritate; quod quale sit, explicat ipse c. 17. init. his igitur finibus utendum arbitror, ut cum emendati mores amicorum sint, tum sit inter eos omnium rerum, consiliorum, voluntatum sine ulla exceptione communitas. * Porro *divina* et humana sæpe dicuntur absolute, pro eo quod est Rosc. Am. 23. *divina* et humana iura. Ex quibus intelligitur, latine nescire, qui illam juris definitionem Justinianeam aut non intelligunt, in qua res *divinas* et humanas, pro iure *divino* et humano s. legibus *divinis* et humanis, h. e. naturalibus et positivis ut hodie loquuntur, dici manifestum est, vel ex eo, quod ei duæ formæ ius naturæ et civile subijciuntur, aut reprehendunt adeo, cum latinius definiri non possit. Sed hoc aliis etiam definitionibus accidit, ut non intelligantur latini sermonis inscitia, et propterea reprehendantur. vid. Vinculum. Ea autem ratio de legibus aut etiam officiis loquendi a Socraticis profecta est. Plato de Legg. l. v. p. 842. ed. Francof. ἰσχυριζόμενοι—ἀλλήλους οὐκ ἔχειν ὅσα ΘΕΙΑ ἢ ἐὰν ᾖ ἈΝΘΡΩΠΙΝΑ οὐδ' ἑμὴν οὐκ εἴρηται; ubi *divi-*

na officia dicuntur ea, quæ pertinent ad res *divinas*, h. est, ut ipse ait, in quibus si peccaveris, Deum ultorem habeas, humana autem, quibus objectæ sunt res humanæ. p. 840. ἔτι δὲ φέρει ἀδελφότητα μάλιστα ἰδὲναι καὶ λόγον καὶ νομονομίας &c. p. 842. Sic ap. Liv. xxix. 18. extr. et illa omni *divino* humanoque liberetur scelere. conf. iii. 19. ubi frustra hærebat Drakenb. Sed vereor ne modum excedam in hac disputatione. Itaque plura addere exempla non audeo.

Divisio. de re obscæna est ad Div. ix. 22. unde in hoc verbo ludit Plautus in Aulularia.

Divisor dicitur, cui mandata est in coloniarum deductione et ex lege Agraria agrorum inter colonos distributio. Phil. xi. 6. primum duos collegas Antoniorum et Dolabellæ Nuculam et Lentonem, Italiæ *divisores* lege ea, quam per vim latam senatus iudicavit. ibid. v. 7. tantum quisque habebat possessor, quantum reliquerat *divisor* Antonius. * *divisores* sunt etiam inter operas campestris in comitiis. Har. Resp. 20. *divisores* omnium tribuum domi ipse suæ crudelissima morte mactaret. fr. Cornel. 1. nisi pœna accessisset in *divisores*. Muren. 26. de *divisorum* indiciiis, et de deprehensis pecuniis—respondebo. Petit. Cous. 14. si *divisores* aliqua ratione cōcreemus, perfici potest, ut aut largitio nulla fiat, aut nihil valeat. Verrin. iii. 69. homo in furis ac *divisoris* disciplina educatus. Act. i. in Verr. 8. *divisores* omnium tribuum noctu ad ipsum vocatos. ibid. ex eadem familia Q. Verrem Romilia, et optima *divisorum* disciplina patris istius discipulum et amicum, qui rs. quintingentis millibus depositis id se perfecturum polliceretur. Or. ii. 63. Numium *divisorem*, ut Neoptolemum ad Trojam, sic illum in campo Martio nomen invenisse. Planc. 19. doce, quo *divisore* tribus corrupta sit. Ex quibus locis patet, primo suum cuique tribui *divisorem*, atque fortasse etiam plures fuisse; unde fit, ut per se non turpis res fuerit: deinde tribus per hos fere esse corruptas, quod per eos commodissime fieri posset, eamque tandem ob causam infame et suspectum *divisoris* nomen factum esse, atque adeo in convicii loco dictum fuisse. conf. Gruch. de Comit. i. 3. p. m. 245. sq. Unum locum e Sueton. Aug. 3. adiciemus: hunc quoque a nonnullis argentarium, atque etiam inter *divisores* operasque campestris proditum. ad q. l. Torrentius male hoc genus cum illo superiori,

qui agros dividant, confundit. Itaque existimo *divisores* fuisse eosdem, qui diribitores tabellarum. Neque video, quod aliud genus operarum campestrium eo nomine intelligi possit. Nam quod in Pison. 15. diribitores sunt honesti et senatorii viri, id extraordinarium est: nec istæ operæ campestris fuisse.

Divortium. Orat. iii. 19. Sic ex communi sapientium iugo sunt doctrinarum facta *divortia*. h. e. sectæ diversæ ortæ sunt.

Diurne. ad Div. vi. 20. *diurne* fore. Sed v. not.

Divulsus. *divulsus* opponuntur redactis ad artis formam. Or. i. 49. ars, quæ rem dissolutam *divulsamque* conglutinaret.

De, are, hujus verbi tam varius et multiplex usus est, vix ut omnis illa varietas commemorari possit. Quæ nobis præcipua genera visa sunt, afferemus. * dicitur in philosophorum disputationibus, pro concedere. Fiu. v. 28. prima si *dederis*, *danda* sunt omnia. cf. Inv. i. 31. * sed pro concedere dicitur etiam eo sensu, quo ipsum dicitur interdum, np. pro veniam *dare* alterius causa. Ligar. 12. ut concessisti M. Marcellum Senatui, sic *da* hunc populo. * est porro verbum forensæ. Rosc. Com. 1. *lis datur* secundum eas. huc pertinent etiam hæc: *judicium dare*, *judices dare*, *testes dare*, *cognitorem dare*, *cognitionem dare* &c. de quibus dicere non est necesse. * constituere, dicere. Att. i. 10. Tulliola tibi diem *dat*, sponsores appellat. v. dies. et conf. Duker. ad Flor. iii. 3. 14. * in re militari *dare* nomina dicuntur, qui se militaria stipendia facturos profitentur, propterea quod nomen suum scribi in albo militari patiuntur. Phil. vii. 4. * Orat. ii. 1. sermonibus se *dare*, i. e. interesse. simile est hoc, Agr. ii. 5. cum familiariter me in illorum sermonem insinuarem ac *darem*. * ad Div. xii. 16. non putare, me hoc auribus tuis *dare*: h. e. propterea tantum scribere, quod gratum fore putem, assentandi causa. * ad Div. v. 13. *das* mihi jucundas recordationes. * conciliare, amicum reddere. Att. x. 4. Oppios Tarentiæ *dabis*. * *dare* se alicui dicuntur, qui ad eum se applicant, qui ei grati esse laborant omni obsequii officique genere. Harusp. R. 22. nisi se *dedisset* iis. ad Div. ii. 8. *da* te homini: complectetur, mihi crede. Rabir. Post. 2. Rabirius dicitur regi se *dedisse*, quod ei pecunias crediderat. Rabir. Post. 3. *dare* se auctoritati senatus. * committere.

Sext. 58. *dare* se populo: de iis, qui in theatrum veniunt. Nam hi se tamquam committunt populo, cum sperant, se non exsibitatum iri. * ad Div. xiii. 1. *dare* se ad lenitatem, pro, leniorem fieri. * studium suum conferre ad aliquid, dicitur *dare* se ad aliquid, suscipere aliquid. in Cæcil. 2. qui me ad defendendos homines ab ineunte adolescentia *dedissem*. Or. iii. 16. eloquentia, varietate, copia, quam se cumque in partem *dedisset*, omnium fuit facile princeps. * tribuere. Sull. 14. non possum tantum ingenio meo *dare*, ut &c. * in deleganda pecunia, et solvenda non ex arca sed per attributionem, etiam *dare* dicitur. Flacc. 15. quantum sibi ablatum dicit homo impudentissimus, tantum nunquam est ausus, ut haberet, optare. Ab A. Sextilio dicit se *dedisse* et a suis fratribus. Potuit Sextilius *dare*. Sic Rosc. A. 27. unde aut quantum *dedisti*. * fabulam *dare* est docere, de auctoribus fabularum. Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus fabulam *dedit*, quam ii, qui multas docuerant &c. cf. Cluent. 31. * dicere. Acad. i. 3. sed *da* mihi nunc. Sic Virg. *da* Tityre nobis. * docere. Att. xii. 5. *dabis* igitur tribunatum, et, si poteris, Tubulum quo crimine &c. * Nat. D. iii. 26. *ita dat* se res: h. e. ita accidit, ita procedit. v. Gron. ad Liv. xxviii. 5. * *dare* se etiam eleganter dicuntur, quibus facile aliquid persuademus, quod sua sponte in eas partes inclinant. Or. ii. 44. si se *dant* iudices, et sua sponte, quo impellimus, inclinant. * Constructionis causa hæc affero: Inv. i. 14. præcepta *dare* in ratione. Cod. Gronov. habebat: in rationem; et sic est c. 10. Agr. ii. 7. ut id, quoad liceret, ad populi partes *daret*: pro ad populi beneficium transferret, ut alio loco dicit. Brut. 82. Q. Scævola se nemini ad docendum *dabat*.

Datum, munus, donum. Cluent. 24. tantum donis, *datis*, muneribusque perfecerat: nam sic distinguendum cum Grævio, quem vide ad h. l. *Datum* pro dono est etiam apud Plaut. Pseud. i. 3. 71. Ovid. Met. vi. 463. Ceterum hujusmodi verba, munus donum jungi solere, quamquam synonyma sint, docet Salmas. ad Lamprid. Severum. c. 26. t. ii. p. 923. conf. Gronov. Obs. iv. p. 230. Tirones adeant Livium xxii. 10. ubi frustra tentatur id genus a viris doctis. Sed apud eundem xxxvi. 2. *donata* dicuntur ita, ut *data* sit participium.

Docere, fabulam *docere*, dicitur scri-

ptor, cum eam edit spectandam. Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus fabulam dedit, quam ii, qui multas docuerant. Tusc. iv. 29. Cum Orestem fabulam Euripides doceret, primos tres versus revocasse dicitur Socrates. add. Mur. 3. * Causam docere dicitur de cliente, cum eam deferat ad patronum. Cluent. 69. v. Gron. de Sest. iv. 3. p. 272.

Dochmius. Orat. 64. *dochmius* autem e quinque syllabis, brevi, duabus longis, brevi, longa, ut est hoc: amicos tenes. Sic edidi pro vulg. Dochimus. v. not.

Docilis cum praeponitur. ad Tusc. ii. 6.

Doctrina dicitur tum de institutione, tum de eo, quod ex institutione discitur. Prioris significationis hae exempla sunt: Or. ii. 54. *doctrina* tradere. ibid. 25. *doctrinam* redolet. Sext. 56. mihi sumsi hoc loco *doctrinam* quandam juventuti, qui essent optimates. Leg. i. 22. a lege vivere *doctrina* ducitur. &c. alterius hae: Or. iii. 31. *doctrina* puerilis: h. e. artes quibus pueri erudiantur. Balb. 1. studia *doctrinae*, de philosophia. Or. iii. 32. liberales *doctrinae*. * methodus docendi Or. ii. 19. *doctrina* eorum est perdidicula, i. e. modus, quo de eloquentia praecipiant.

Documentum, exemplar. Dom. 48. scelera flagitiorumque *documentum*.

Dogma, decretum doctrinae, quod in principiis sit, et ab omnibus concedi debeat. Acad. iv. 43. *dogma* prodere. *dogma* ibi est hoc: non esse assentiendum incognito. cf. ibid. c. 9.

Dolium. Brut. 83. si potare velit, de *dolio* sibi hauriendum putat. *Dolium* est vas magnum vinarium in cella subterranea, in quo vinum recens servatur, unde deinde defunditur in testas et amphoras, et in apothecam conditur. hinc vinum recens *doliare* dicitur, eique opponitur defusum. Illud homines tenues bibunt et pauperes, hoc beatiores. vid. Abram. ad Phil. ii. 27.

Domesticus. Or. 43. *domesticae* literae, sunt, quae non prodeunt in forum, curiam &c. Verr. iii. 61. *domesticum* crimen, pro ficto, quod domi accusatoris natum et excogitatum est. Sext. 45. *domesticis* malis impediti: i. e. aere alieno. Sic Catil. i. 6. *domestica* difficultas. Catil. i. 6. *domestica* turpitudine, de libidinosis flagitiis, luxuria et similibus.

Domicilium. Balb. 5. ut ejus *domicilium* gloriae communis imperii finibus terminetur. Orat. i. 23. Roma dicitur imperii et gloriae *domicilium*. ad Div. xvi. 17. huic verbo proprium *domicilium* est in officio. Pison. 31. suorum im-

probissimorum sermonum *domicilium* in auribus vestris collocaverunt.

Domina. Or. ii. 60. natura *domina* est: h. e. in hac re plurimum valet.

Dominari, plurimum valere, praecipuum esse. Orat. i. 8. eloquentia *dominatur* in liberis civitatibus. ibid. 14. hoc *dominatur* in oratore. * in Cael. 7. *dominari* in judiciis, dicuntur, qui semper obtinent causas etiam injustas, et malis artibus. * Verr. ii. 19. in auctione *dominari* dicuntur, quibus in auctionibus omnia, quae voluit, etiam levissima licitatione ab iis facta, addicuntur. * Cluent. 25. bestiae, *dominante* fame &c. i. e. urgente.

Dominatio. Act. i. in Verr. 12. *dominatio* judiciorum. Verr. v. 62. regia *dominatio* in judiciis. v. *dominari*.

Dominatus. Or. iii. 59. in eo omnis *dominatus* est oculorum: h. e. oculi plurimum valent. Nat. D. ii. 60. terrenorum commodorum omnis est in homine *dominatus*.

Dominium. Verr. iii. 4. hujus arguto *dominia* vestra ornari. lectio Gruteriana, quam interpretatur de magisterii vini aut regnis, quae Horatius vocat. Sed Grævius recepit reliquorum librorum lectionem: domus vestras, et *dominia* ita dici posse negavit. *Dominia*, quia in bonis Codd. repertum hoc verbum est, non ausim rejicere, et in domus vestras mutatum credo, quod non intelligeretur. Domus vestras autem non potest esse a Cicerone, quod nullum exemplum poterit afferri, quo argento domus ornari dicatur. Signa in domorum ornatu commemorari memini, argentum non item. Convivia autem exornari argento, scilicet in abacis posito, non semel apud Ciceronem aliosque legi. Atqui veteres de conviviis dixere *dominia*, quod Grævius fugiebat, cum ea scriberet. Gell. ii. 24. in quo Scito jubentur principes civitatis, qui ludis Megalensibus antiquo ritu mutarent, h. e. mutua inter se *dominia* agerent, jurare &c. in quo loco quidam interpretamentum convivia receperunt. Sed Fulvius in append. Trichui Ciacconiani et Lipsius Saturnal. i. 19. *dominia* restituerunt. v. Gronov. ad l. l. *Dominia* autem dicuntur convivia, non ab illis magisteriis Horatianis, ut Gruteri visum, sed a domino convivii. v. dominus.

Dominus. Act. i. Verr. 9. *dominus* comitorum, dicitur, qui largitionibus efficit, ut creentur, quos velit. Quint. 5. *dominus* auctoris, est is, qui aliquid de suo auctore vendit. Sext. 59. *domini* concionum, sunt homines popula-

res et seditiosi, qui in concionibus dominantur, easque, quo volunt, impellere possunt. Vatin. 13. cum ipse dominus epuli Q. Arrius albatu esset: h. e. qui epulum praebebat. de editore muneris est ad Att. ii. 19. Orat. ii. 17. dominus rei, iudex dicitur.

Donare pro condonare. ad Div. v. 4. ubi v. Graev.

Dormitare. Orat. ii. 33. sapientia dormitans: h. e. quae nihil laboris affert, otiosa, de jurisprudentia.

Dote. Or. i. 55. ejus artem cum in-dotatam atque incomtam videres, verborum eam dote locupletasti &c.

Drachma, numus graecus, qui respondet Romanorum denario. ad Div. ii. 17. &c. vid. Gron. Sest. ii. 6. p. 91.

Dua pro duo ex Accio landatur Orat. 46.

Dubitare, ignorare. ad Div. x. 8. non dubito, quid praesentiaut. Att. x. 1. non dubito, quid nobis agendum putes. *considerare. Rosc. Am. 31. restat, ut hoc dubitemus, uter potius S. Roscium occiderit. Sic saepe est in libris de officiis. Verr. ii. 22. causa nihil habebat, quod dubitari posset. *Sull. 2. non dubitas- se quin defenderet, pro defendere.

Ducere, dicitur absolute, pro, in carcerem, sive domesticum, sive publicum, ducere. Agr. ii. 37. ne mihi in carcere habitandum sit, si trib. pl. duci jussisset. Flacc. 19. 21. quem judicatum duxit Hermippus: h. e. cum judicatum esset, cum solvere oportere, neque posset, ab Hermippo abductus est domum in carcerem, quod genus hominum apud Livium nexi dicuntur. vid. addictus. Sic Verr. ii. 12. si non accipit, quod te debere dicis, accuses: si petit, ducas. C. Fuficium duci jussit petitorum &c. ibid. 26. quisquis erat eductus Senator Syracusanus ab Heraclio, duci jubebat. Itaque permulti ducti sunt. *in rationibus pecuniariis ducere est de summa, quae efficitur singulis nominibus colligendis. Verrin. iii. 49. quoniam xc millia medimnū duximus &c. Att. vi. 2. ut fenus quaternis centesimis ducant. v. Gron. Obs. ii. 10. p. 284. Hinc ad alia transfertur: cujusmodi est hoc: Quint. 16. officii et exstimationis rationem ducere, pro habere. conf. Verr. i. 48. *Tusc. ii. 18. oratio tua ad credendum ducit. *Inv. ii. 2. ad vitia quoque ejus accedere, cujus aliquo bene praeepto duceremur: h. e. cujus praeeptum aliquod nobis probaretur. Orat. 9. quis porro unquam Graecorum rhetorum a Thueyde quidquam duxit: i. e. repetit, quod exempli causa commemoravit. *ad Div. x. 32. Balbus quaestor-

duxit se a Gadibus: i. e. abdit elanellum. *Div. i. 18. oracula, quae aquatis sortibus ducuntur. np. sors proprie ducitur, cum ex urna manu tollitur. *diem ducere Att. v. 21. pro consumere. vid. ibi Graev.

Ductor, imperator. Tusc. i. 37. ductores nostri.

Duellum. Leg. ii. 8. res duelli: antiquae pro bellum &c.

Dulciculus. Tusc. iii. 19. dulcicula potio.

Dulcis. Or. iii. 26. dulcis suavis, de ea, quae est feminis grata, e saccharo et aliis condimentis. *indulgentes etiam dicuntur dulces. Lael. 24. extr. amici dulces, qui in omnibus obsequuntur nobis studiisque nostris, nec verum unquam vobis dicunt.

Dulcitus. Or. iii. 25.

Dumetum, de spinosis et jejunis disputationibus, distinctionibus &c. philosophorum. Acad. iv. 35. orationem in Stoicorum dumeta compellit. cf. Nat. D. i. 24.

Duplex. mistum, coneretur. Tusc. i. 29. nihil est in animis duplex &c.

Dupondius, numus duarum libellarum: h. e. duorum assium. Nam singuli asses olim, cum gravi aere uterentur Rom. valebant libram s. pondo. Quint. 16. si tuus dupondius ageretur.

Duritas opponitur comitati et hilaritati in sermone et consuetudine. Orat. 16. duritas et severitas, et quasi moestitia orationis. Cato. 18. quanta in altero duritas? in altero comitas?

Duritia. Or. iii. 17. duritiam in sermone Socratico adamarat; h. e. placuerant ipsi inprimis Socratis disputationes de dolore aliisque hujus generis malis perferendis.

Durus. Dom. 6. durior annona, pro carior. Arch. 9. durior ad haec studia videbatur; h. e. non is esse videbatur, qui ex his studiis poetice voluptatem percipere, atque adeo lis pretium statuere posset. Brut. 18. signa dura, opponuntur mollioribus: h. e. politius elegantiusque elaboratis. Notus est versiculus Virgilianus: Excudent alii spirantia mollius aera: h. e. quae ita elaborata sunt, ut quamproxime ad viventis animantis speciem accedant.

Duumviri. Rabir. Perd. 4. Or. 46. sunt ii, qui ex instituto Tulli Hostilii perduellionis judicandi causa constituebantur. vid. Liv. i. 26.

E.

Ea, adv. pro propterea. ad Div. xiii. 26. Messinius enim mihi necessitudine

conjunctus est, quod mihi quæstor fuit.

Ebullire, jactare aliquid sermone. Tusc. iii. 18. si virtutes *ebullire* volent et sapientias, nihil aliud dicent. Fin. v. 27. dixerit hoc Epicurus, semper beatum esse sapientem; quod quidem solet *ebullire* nonnunquam. Davialis laudat Turneb. Adv. xxv. 14.

Ecce, cum simpliciter, tum adjuncto tibi, dicitur de re improvisa et subita. vid. v. c. Att. vii. 19. xiii. 16. xv. 4. Cluent. 28. Prov. Cons. 18. Verr. v. 33. Or. ii. 92. &c. adjuncto repente est Verr. v. 34.

Edicus, ad Div. xiii. 56. *Edicis* Mylasii. *Edicis* idem est qui Syndicus, h. e. qui civitatem defendit, cognitor civitatis, ut Cicero pro Flacco ait, (v. in cognitor,) inprimis autem civitatis pecunias curat et persequitur. Glossæ veteres: *ἑδικος*, cognitor. v. Gronov. de Sest. iv. 3. p. 277. quem jam laudavit Grævius. Justiniani Novell. 15. inscribitur Gr. *ἐπί τῶν ἑδικῶν*. de defensoribus civitatis titulos e Cod. Justin. et Theodos. laudant Viri docti ad Plin. Ep. x. 111.

Elogarius, Att. xvi. 2. est genus servorum, quo in studiis utebantur, dicti *ἀπὸ τῶν ἐλογῶν*, h. e. a locis insignibus, quos e libris excerpebant, aut notabant: sive, ut J. Fr. Gronovio placebat, qui distinguebant libros et interpungebant, et nomina interloquentium in dialogis rubrica picta interponebant, ut eo facilius intelligi libri possent.

Equæ, pro *ecquæ*. Sext. 30. *ecquæ* vox. Att. viii. 12. *ecquæ* persona.

Eculus, machina, qua in questionibus utebantur, ad verum extorquendum: de qua est Magii doctus libellus. Nomen traxit a similitudine equi. Mil. 22. Deiot. 1. extr.

Edicere, dicitur frequenter de magistratibus, cum aliquid ad scripto publice proposito, aut voce jubent aut constituunt, pronunciant, in eo genere, in quo potestatem habent. Q. Fr. i. 1. c. 9. prætorem *edicere*, ne fiat aliquid &c. Att. xii. 7. Antonius *edixit* ita, ut me et Lælium exasperet. Vat. 14. *edixeritne* prætor, —ut, adesses die tricesimo. ad Div. xi. 6. cum trib. pl. *edixissent*, adesset senatus a. d. xiii. Kal. Jan. Verr. i. 54. *edicere* diem. ibid. nondum præscripta neque *edicta* die. * hinc dicitur pro constituere, et publice proponere. Verr. iii. 7. Censores dicuntur legem, ac vectigalium locandorum, *edicere*: h. e. publice proponere, ut cognosci conditiones locationis possint. Offic. iii. 20. Marius a subcellis in rostra recta, id-

que, quod communiter compositum erat, solus *edixit*. * est etiam interdum pro simplici dicere, pronunciare, proferre, narrare. Or. 39. nullus fere a Demosthene locus sine conformatione sententias *edicitur*. Læli. 16. si prius *edizero*, quid maxime Scipio sit solitus reprehendere. Phil. i. 5. nisi pro amicitia (sc. ad Consulem Antonium) qui hoc *ediceret*. Sed mollius profecto est, quod post Muretum et Falernum aliosque e Cod. Vatie. reposuit Grævius: ei diceret. Leg. ii. 10. ut ego, uti rogas, possim *edicere*. Ain' tandem, Attice? non es *edicturus* aliter. Turnebus, Lambinus, Davisius reposuere: dicere, dicturus; quod etiam placebat Sigon. ad Liv. vi. 38. ad hæc verba: et, uti rogas, primæ tribus dicerent. Mihi autem secus videtur. Ratio, qua Davisius utitur, quod *edicere* non sit privatorum, sed magistratum, nihili est. *Edicere* est pronunciare, quod de suffragiis et sententiis judicium dicitur. vid. Gronov. et Drakenb. ad Liv. xxx. 5. init. Cort. Sall. Catil. 48.

Ediscere, cognoscere. Div. i. 47. malunt enim disserere, nihil esse in auspiciis, quam, quid sit, *edicere*.

Edicticius, Plane. 15. *edictici* iudices. cf. Muren. 23. sunt, qui ab accusatore eduntur, non, a prætore ducuntur sorte: quod in qua causa factum sit, ex ll. cc. cognoscas. v. edere.

Editio, Plane. 15. *editio* iudicium. v. edere.

Editus iudex Plane. 17. ubi libri quidam edicticius. vid. edere.

Edere, Sext. 27. scelus *edidit* in me. Leg. i. 13. ruinas *edere*, pro, facere, ut ruinae fiant. Fin. v. 1. vitam *ediderat*: i. e. mortuus erat. Brut. 5. quare, si tibi commodum est, *ede* illa, quæ cæperas, Bruto et mihi. * in rebus forensibus multipliciter dicitur. Plane. 15. tribus *edere*, dicitur accusator, cum ex lege de sodalitiis, quas tribus iudices esse velit, apud prætorem proficitur: unde Indices edictici. Quint. 21. iudicium id, quod *edat*, accipere: i. e. quodcunque genus actionis intendat, se paratum esse, descendere cum eo in certamen, id dicitur *edere* iudicium, quia apud prætorem pronunciat, quod genus actionis intendere, et quod iudicium sibi dari velit petitor. ibid. 20. iudicium acciperet, in ea ipsa verba, quæ Nævius *edebat*. Verr. iii. 29. quantum *edidisset* sibi deberi: h. e. professus esset. Sic testes *eddi* dicuntur scripsisse, cum accusator eorum nomina proficitur apud prætorem. Indices etiam dicuntur *edere*. ad Q. Fr. ii. 3.

Nerius index *edidit* ad allegatos: hat angesetzt. Dom. 6. operis *ediderat*, (dixerat) mecum nomen. Verr. ii. 42. postulata *edere*, dicuntur provinciales, cum ea ad Consules deferunt; item: in postnlatis *edere* aliquid. Quint. 24. socium in bujus bonis tibi *edidisti* Quintium: i. e. professus es. * de oraculis etiam dicitur. Off. ii. 22. Pythius Apollo oraculo *edidit*.

Educator. Planc. 33. quis est notrum liberaliter educatus, cui non *educatores*, cui non magistri atque doctores. Videntur Gesnero v. c. pædagogii. Sic est ap. Tac. A. xiv. 3. Sed quia sequitur alitus, intellig. altores et parentes. N. D. ii. 34.

Educere, pro educare, Or. ii. 28. * *emittere* aquam. Div. i. 44. *educere* lacum. * *educi* dicuntur homines, qui cum magistratibus eorum rogatu aut jussu in provincias proficiuntur; quemadmodum contra deduci, qui e provincia jubentur cum aliquo Romam venire. Pison. 34. sed ei medico, quem tecum *eduxeras*, imperasti. * est etiam in sortitionibus *educere*. Verr. ii. 17. *educit* ex urna tres. cf. Agr. ii. 8. * Verr. ii. 26. Metellus Heraclium restitui jusserat, non restituebatur. quisquis erat *eductus* senator Syracusanus ab Heraclio, dñei juhebat. Itaque permulti ducti sunt. Locus obscurus, in quo explicando sudarunt viri docti, offensi verbo *eductus*, quod cum Lambino in editis mutatum cupiebat Grævius. Et solent hæc verba permutari in MSS. v. Drakenb. ad Liv. xxxix. 15. Sed locus nihil vitii habet. *Educere* est in jus ducere, reum facere: et hoc sensu non uno loco usus est Cicero. ibid. 37. ita illi non procrastinant: Sthenium statim *educunt*: aiunt ab eo literas publicas esse corruptas. ibid. iii. 47. et cum in jus ipsum *eduxi*. ibid. 65. aditum est ad Metellum: *eductus* est Apronius: *eduxit* vir primarius C. Gallius senator: postulavit a Metello, ut ex edicto suo iudicium daret in Apronium. &c. sensus ergo hic est: Metellus cum jussisset, Heraclium Syracensis ex Epleratem Bidis restitui, hic restitutus est, ille non item. Cujus rei causa cum Heraclius senatores, ad quos pars rerum suarum pervenerat, ad Prætorum Metellum in jus vocasset, inique restituere non possent, Heraclio addicti, ab eo in vineula ducti sunt. cf. ducere. Ceterum huc pertinet etiam locus Planc. 23. atque is quidem *eductus* ad Consules, qui tum in crimen vocabatur, se inique a suis jactatum, graviter querebatur &c.

Effari, verbum augurale, de conse-

crationibus, dedicationibus. Att. xiii. 42. extr. opinor augures nihil habere ad templum *effandum*. Leg. ii. 8. urbem et agros et templa liberata et *effata* habento. Dom. 55. nec ullum verbum solenne potuit *effari*. v. Manut. ad Cic. ad Att. xiii. 42. Davis. ad Leg. ii. 8. Intt. ad Gell. xiii. 14.

Effatum, verbum dialecticum, quo Cicero interpretatur *ἀξιωμα*. v. Acad. iv. 29. * Leg. ii. 8. fatidicorum et vatum *effata*.

Effectio. Fin. iii. 14. quemadmodum opportunitas non fit major productione temporis, sic recta *effectio*: *navis durs* enim ita appello &c. * causa efficiens, Acad. i. 2. physica continentur ex *effectione*, et ex materia ea, quam fingit, et format *effectio*.

Effeminare. Nat. D. ii. 26. *effeminaverunt* aërem: b. e. feminam fecerunt, Junonem appellando.

Efferre, de terra et agris &c. Brut. 4. *efferre* fruges. Verr. iii. 47. cum ager, id quod perraro venerat, cum decumo *extulisset*, sc. quod satum erat. ibid. 86. videbatur id perdere arator, quod agri segetesque *extulissent*. ibid. ii. 2. ut quicquid ex sese Sicilia posset *efferre*, id non apud eos nasci &c. Nat. D. ii. 33. ea, quæ *efferant* aliquid ex sese, perfectiones habere naturas, quam ea, quæ ex iis *efferuntur*. Or. ii. 22. cur ætates singulæ *extulerint* prope singula genera dicendi. * ostendere se, nasci. Or. ii. 21. *efferat* se facunditas in adolescente. Læl. 27. cum se *extulit* ostenditque humen suum virtus. Brut. 7. qua in urbe prium orator se *extulit*. * de omni commotione animi, neque solum ea, quæ animum dilatat, sed etiam quæ contrahit, atque de his, quæ hinc existunt. Att. i. 8. Cato. 23. *efferri* studio. Læl. 15. *efferri* fastidio et contumacia. add. Tusc. iv. 17. Sull. 10. interdum *efferatur* immoderatione verborum. * *efferre* se est etiam pro recreare se, recuperare vires. Prov. Cons. 14. quamquam sunt accisæ res, tamen *efferent* se aliquando, et ad renovandum bellum revirescent. * vulgare. Or. i. 24. petamque a vobis, ne has meas ineptias *efferatis*. ibid. ii. 12. res omnes singulorum annorum mandabat literis Pontifex Maximus, *efferebatque* in album, et proponebat tabulam domi, potestas ut esset populo cognoscendi &c. Pearcius cum Lambino legendum censet: referebatque in album: quæ forma loquendi est ap. Liv. i. 32. Si *efferbat* rectum est, sensus hic est: Cum libris res anni cujusque mandasset, duobus exemplis librum annalem proponebat, alterum

publice in albo, ut prætor edictum, alterum domi. *Efferrī* simpliciter dicitur pro *efferrī* domo. v. Viros doctos ad Suet. Claud. 49. et quos ibi laudant. * *afferre*. dicere. Or. iii. 11. non solum videndum est, ut verba *efferramus* ea, quæ nemo jure reprehendat. N. D. l. 25. hoc persæpe facitis, ut, cum aliquid non verosimile dicatis, et effugere reprehensionem velitis, *efferratis* aliquid, quod omnino ne fieri quidem possit: ubi Davisius reposuit: *afferatis*.

Efficacitas. Tusc. iv. 13. corporis nervi, vires et *efficacitas*. Petit. Cons. 3. tantum habet in libidine artis et *efficacitatis*, ut prope in parentum gremiis prætextatos liberos constuprarit.

Efficax, rebus gerendis aptus. ad Div. viii. 10. nosti Marcellum, et quam parum *efficax* sit.

Efficere, de agris eleganter dicitur, ut *efferre*. Verr. iii. 63. agri vero Leontini qui plurimum *efficit*. ibid. 86. quid aratio sustinere, quid pati, quid *efficere* possit. ibid. 47. ager *efficit* (sc. quod seritur) cum octavo. sed ibi Grævius malebat, cum Manutius, reficit; cujus emendationis necessitas nulla est. ibid. 56. tantum decumanum professum esse ex edicto sibi deberi, quantum ille bonis suis omnibus *efficere* non posset. Similia his, quamquam in alia re, hæc: Verr. iii. 33. Liciti sunt usque eo, (sc. in decumarum auctione) quoad *se efficere* posse arbitrabantur: so lange sie das gebotene wieder heraus zu bringen gedachten. * Att. vi. 1. ea tributa vix, in fœnus Pompeii quod satis sit, *efficiunt*. ibid. nec id satis *efficitur* in usuram menstruam. * de disputantibus. Tusc. iii. 29. hoc student *efficere*. Parad. Proem. 1. Cato minutis interrogatiunculis, quasi punctis, quod proposuit, *efficit*. * *facere*. Phil. xiv. 3. quæ L. Antonius in Parmensium uxoribus *effecerit*. Brut. 78. itaque tantos processus *efficiebat*. cum a pro impetrare. Att. x. 10. quod a Curione *effeceram*.

Effingere. Sext. 35. *effingi* sanguinem spongiis e foro. alia exempla vid. ap. Cujac. Obs. xiii. 13. Ceterum de hoc verbo vid. Heins. ad Ovid. Hæroid. 20. 135.

Effligere, perdere. Att. ix. 19. filium misit ad *effligendum* Cn. Pompeium. v. Græv. ad h. l. Hoc verbum non est ap. Nizolium.

Effluere, exire in vulgus. Dom. 46. multa ex vestra disciplina *effluunt*, et ad aures nostras permanant. * *defluere*. Div. i. 43. quondam lactis imber *effluit*. Davisius legit defluxit, quod est usitatus. neque tamen alterum reje-

cerim. Nam et *effundi* imber dicitur. legi etiam *effluere* de veste, nescio ubi. ibid. 29. abundat atque *effluit*, edd. vett. omnes. * *abundare*. Or. 13. *effluens* dicendi genus. Nizolius ex Div. i. 29. laudat: abundat et *effluit*: sed emendatiores edd. habent *affluit*. * Brut. 61. mens *effluit*: h. e. memoria eum destituit: cui simile est illud ad Div. vi. 19. tanta est intimatorum multitudo, ut ex his aliquis potius *effluat*, quam novo sit aditus.

Efflorescere. Orat. ii. 78. exordium debet *efflorescere* ex causa: i. e. duci, nasci.

Effugere. Leg. ii. 2. eleganter dicitur debitor, a quo per oblivionem non exigitur pecunia, quique ita eam lucratur.

Effugium. Nat. D. ii. 47. alias habere *effugia* pennarum.

Effundere, de terra et agris, ut *efferre*. Or. 15. segetes sæcundæ et uberes non solum fruges, verum herbas etiam *effundunt*. Brut. 9. *effundit* hæc ætas hanc copiam oratorum. * de prodigiis. Agrar. l. 5. *effundamus* ærarium. * *dimittere*. ad Div. i. 9. *effundere* odium. * *perdere*. ad Div. ii. 16. *effundere* gratiam collectam. * de dicentibus ea, quæ ante retulerant, aut reticere debebant. Att. xvi. 7. Brutus *effudit* illa omnia, quæ tacuerat. Or. i. 34. *effudi* vobis omnia, quæ habebam. Flacc. 17. testis *effudit*, quæ voluit, omnia. * nimium esse in re aliqua. Parad. 3. 1. an temperantem eum diceas, qui se in aliqua libidine continuerit, in aliqua *effuderit*. * Att. iv. 9. Pompeius in nos est suavissime *effusus*. v. effusio.

Effusio, studium insignie liberaliter officioseque aliquem tractandi. Att. vii. 3. nequaquam satis pro meis officiis, pro ipsis in alios *effusione* illum in me liberalem fuisse. * de affectibus lætioribus. Tusc. iv. 31. eodem vitio est *effusio* animi in lætitia, quo in dolore contractio.

Effutire sine subst. pro garrire, nugari. Nat. D. ii. 37.

Ejectio, de exilio. ad Att. ii. 18. mortem et *ejectionem* timeamus.

Ejectus, homo privatus rebus suis, ducta metaphora a naufragis, qui *ejecti* dicuntur. Rosc. Am. c. 26. cf. Gron. ad Liv. xlv. 19. Quint. 19. *ejectus* homo. * *rejectus*. Fin. v. 8. *ejectus* sententiæ. v. *ejicere*. * *exsertus*. Or. ii. 66. *ejecta* lingua. * Pis. 9. cadaver *ejectum*, quod insensitum abjectum est.

Ejicere, rejicere. Off. l. 41. Cynicorum ratio est *ejicienda*. cf. Or. i. 32. ad Att. ii. 24. eoque magis id *ejectum* est. * Sed imprimis dicitur de his, qui explo-

duntur et exsibilantur, ut histrionibus musicis, oratoribus &c. Orat. iii. 50. idem fit in vocibus, ut a multitudine et populo, non modo catervæ atque conventus, sed etiam ipsi sibi singuli discrepantes *ejiciantur*. Sext. 55. cantorum vocibus *ejiciebatur*. de Clodio, qui cum in theatrum venisset, cantores versus, qui in eum conveniebant, in os imminentes ejus clarissime canebant, ut omnes intelligerent, ad eum pertinere. Cluent. 31. explosum atque *ejectum* est: ubi Grævius legi volebat reiectum, quod dubitabat latine sic dici. Non dubitandum esse, quin ita dicatur, loca proposita docent. Græci sic ἐλάλῳν. vid. v. c. Elian. V. 11. ii. 24. xiii. 17. et ibi Perizon. et Kuhn. * eradicare. Div. ii. 72. superstitionis stirpes *ejiciende*. * Cael. 31. voluptates se profundunt atque *ejiciunt*. * Catil. i. 12. *ejicere* se, pro abire.

Ejicare, idem quod ejurare. Or. ii. 70. cum ei M. Flaccus P. Mucium judicem tulisset, *ejero*, inquit, iniquus est—Ah P. C. non ego illum mihi iniquum *ejero*, sed omnibus.

Ejurare, iniquum *ejurare* est, rejicere aliquem, quia iniquum nobis putamus. e foro petita ratio. Verr. iii. 60. negotiatores putant esse turpe, id forum sibi iniquum *ejurare*, ubi negotiantur: prætor provinciam suam totam sibi iniquam *ejurat*. Phil. xii. 7. sic me iniquum *ejurabant* (Græv. ejerabant): de me querebatur. * bonam copiam *ejurare*. ad Div. ix. 16. tu autem quod mihi bonam copiam *ejures*, nihil est. Est autem formula e foro, qua significatur, aliquem jurasse, creditoribus se satisfacere non posse. v. Manut. ad h. l. quod cum factum esset, persona debitoris pignori capiebatur, et creditori addicebatur: ut docet Salmas. Mod. Usur. c. 18. p. 805.

Elabi, eleganter dicuntur rei, qui, cum noxii sint, tamen, sive artibus suis, sive quacunque de causa alia, absoluntur. Act. i. Verr. 11. *elabitur* reus. Verr. i. 34. *elabi* ex crimine. Ibid. ii. 58. *elabi* ex criminibus. Sext. 64. *elabi* ex judicio. * hinc traducitur ad eos, qui censoris notam commeritam effugiunt. Cato. 12. Tito fratre censore *elapsus* est. * *elabi* etiam dicuntur, quæ præter opinionem auittuntur. Or. ii. 50. *elapsa* est causa. * Tusc. i. 11. assensio omnis *elabitur*: h. e. desino assentiri.

Elaborare. Phil. vii. 3. omne curriculum industriæ nostræ in foro, in curia—*elaboratum* est.

Elementabilis. Tusc. ii. 24. sin erit

ille gemitus *elementabilis*, si imbecillus &c. ita Gruterus et sequaces: alii melius lamentabilis.

Elatio pro augmento, incremento. Top. 18. comparatio partium, nec *elationem*, nec submissionem habet, i. e. nec augendæ rei, nec minuendæ prodest. * sublimitas. Brut. 17. *elatio* et altitudo orationis. * de vehementi affectu, ut efferre, de quo supra. Fin. iii. 10. gestientis animi *elatio* voluptaria. * magnitudo animi. Offic. i. 19. *elatio* animi.

Elatus, excelsus, magnus. Off. i. 18. animus *elatus*. * commotus. Div. i. 24. *elatus* cupiditate respexit. Sext. 64. *elatus* expectatione. ibid. *elatus* studio.

Electissimus. Catil. iv. 6. *electissima* femina.

Elector. Heren. iv. 4. *electores* boni, qui scite judicare et optima deligere possunt.

Elegans, dicitur quicumque est in aliquo genere inprimis intelligens, præcipue tamen in iis, quæ ad magnificentiam cultus pertinent. Inv. i. 35. a rhetoribus iis, qui *elegantissimi* atque artificiosissimi putati sunt. Brut. 62. minime dignos *elegantis* conventus auri-bus, ad Div. vii. 23. homo in omni judicio *elegantissimus*. ad Div. ix. 19. aures *elegantes*. Verr. iv. 57. populus potius haberet (signa &c.) quam *elegantissimus* Verres? * *elegantia* opponuntur popularibus, minus acutis et subtilibus. Fin. iv. 10. mihi placet agi subtilius, et pressius: quæ enim adhuc protulisti, popularia sunt; ego autem a te *elegantiora* desidero. Tusc. iv. 3. illius veræ *elegantisque* philosophiæ, quæ ducta a Socrate in Peripateticis permansit et idem alio modo dicentibus Stoicis &c. opponitur philosophiæ Epicuri, in qua res parum subtiliter dicuntur, ut paullo post dicit, quia contemnebant elegantiam disserendi. Fin. ii. 9. * Fin. iii. 2. artes ingennæ et *elegantes*, opponuntur illiberalibus opificum, adeoque etiam philosophiam et mathesis continent, subtiles quippe et acutas. * *elegans* dicitur porro de servis, pueris delicatis, et variis artibus eruditis. Rosc. Amer. 41. *elegantissima* familie puerorum. * *elegans* dicitur etiam, qui medium tenet inter parvum et magnificum, mundus. Or. 25. cf. *elegantia*.

Eleganter, scite intelligenter, cum delectu, provide, prudenter, accurate. Inv. ii. 3. sin autem temere aliquid alicujus præterisse, aut non satis *eleganter* secuti videbimur. Verr. iii. 60. quid potuit *elegantius* facere prætor cupidus existimationis bonæ, qui ab se

omnem suspicionem propulsaret, &c. ad Div. iii. 8. quid a me fieri potuit *elegantius* aut *justius*, quam ut suntus egentissimarum civitatum minuerem, sine ulla imminutione dignitatis tuæ? ad Brut. 12. optime novit omnia, et *elegantissime* expedire et ad te deferre potest. l. e. accuratissime. vid. Sciopp. ap. Græv. ad h. l.

Elegantia, subtilitas et acumen dialecticorum et philosophorum. Fin. ii. 9. in hac divisione *elegantiam* desidero. ibid. *elegantia* disserendi. ad Div. iv. 4. de Sulpicio: facile cedo tuorum scriptorum subtilitati et *elegantia*. Fin. iii. 2. agricultura, quæ abhorret ab omni politiore *elegantia*, tamen eas res, in quibus versatur, novis notavit verbis. Or. i. 2. *elegantia* doctrinæ, est philosophia cum ceteris artibus, in quibus subtilitas et acumen est, quæ ab artibus illiberalibus absunt: tu autem eloquentiam ab *elegantia* doctrinæ segregandam putas. Jam quia *elegantia* in artibus est subtilitas, facile intelligitur, *elegantiam* in dicendo, Brut. 72. Or. i. 12. non esse ornatum illum oratorum et magnificum, sed quæ et ipsa subtilitas dicitur in scribendo, h. e. tenue illud, et, in ipsa tenuitate et negligentia, suis Veneribus gratum dicendi genus, quo Cæsar, Terentius, Nepos, et Cicero in philosophicis &c. uti sunt: quod et vidit Vavassor de Vi et Usu Verb. pag. 521. ed. Lips. Itaque Att. vii. 3. Terentio nominatim *elegantia* tribuitur. Or. ii. 7. subtilitati jungitur: Catulus, cui Græci solent ipsi suæ linguæ subtilitatem *elegantiamque* concedere. Brut. 75. Cæsar ad hanc *elegantiam* verborum latinorum, quæ etiamsi orator non sis, et sis ingenuus civis Roman. tamen necessaria est, adjungit illa oratoria ornamenta dicendi. Planissimus est locus ad Herenn. iv. 12. *elegantia* est, quæ facit, ut unum quodque pure et aperte dici videatur, ejus partes sunt Latinitas et explanatio. * Similiter in cultu *elegantia* non est magnificentia, sed aliquid inter sordes et magnificentiam intermedium, h. e. munditia. ad Div. ix. 20. Verrius tuus et Camillus, qua munditia homines, qua *elegantia*? Itaque etiam de oratione hæc duo junguntur. Orat. 23. Fucati vero medicamenta candoris et ruboris omnia repelluntur: *elegantia* modo et munditia orationis remanebit. * est etiam *elegantia* in reliqua vita, quæ moribus et rebus gerendis continetur, innocentia. Sull. 28. vestra, qui cum summa *elegantia* atque integritate vixistis, hoc maximum interest, non ex

libidine aut similitate aut levitate vestrum causas honestorum hominum ponderari.

Elementa, fontes alicujus rei. Or. ii. 11. licebit etiam laudationem amare, neque illa *elementa* desiderare. * Fin. iii. 5. prima *elementa* naturæ, sunt quæ et principia naturalia, prima naturæ dicuntur.

Elevare, minuere, infringere. Nat. D. iii. 4. perspicuitas argumentatione *elevatur*. ad Div. v. 14. *elevare* sollicitudines. Sic Tusc. iii. 16. *elevare* ægritudinem, pro quo tamen e MS. Norvicensi Davisius reposuit enervare, quod ~~et~~ obtundere melius jungitur: post *elevare*, in ed. sec. Or. ii. 58. *elevare* adversarium: i. e. frangere.

Elicere, artibus quibusdam evocare. Inv. i. 2. *elicere* opportunitatem, quæ in animis est, et præcipiendū meliorem reddere. Vatin. 6. inferiorum animas *elicere*. * invenitur etiam pro emittere. Cæcl. 24. nonne ipsam domum metuet, ne quam vocem *eliciat*? Sed viri docti legendum censent ejiciat: tamquam Muret. V. L. ii. 17. et alii. Ursinus etiam in MSS. reperisse se dicit. Verum etsi durum *elicere* hoc sensu et inusitatum, tamen nec ejicere vocem mollius putem ac Cicerone dignum. Neque exemplum hujus formæ loquendi quicquam, quod sciam, attulit, aut me reperire memini. Ursini autem fidem in hoc genere sublestat esse, quis nescit? Potest etiam *eliciat* referri ad Clodium. Veretur ne *eliciat* ædibus vocem. Quod si *eliciat* ad domum referas et interpretare emittat, simile est illi: erumpere stomachum, Att. xvi. 3. pro effundere. Stomachus enim erumpit proprie, non erumpimus stomachum. Sic vox *elicitur* ædibus proprie, non domus *elicit* vocem. * cum ad, pro allicere. Balb. 16. Gaditanos præmiis *elicere* ad &c.

Elidere, frangere, rumpere. Tusc. iii. 34. Stirpes ægritudinis trunco everso omnes *elidende* sunt. ibid. fibras stirpium *elidere*. Sed ibi alla lectio est eligendæ et eligere, quam defendit Barmann. ad Virg. G. ii. 407. ibid. ii. 11. Poëtæ nervos omnes virtutis *elidunt*. ibid. v. 6. qui rebus his fractus ægritudine *eliditur*.

Elimare, elaborare diligenter. Att. xvi. 7. velim *exilare* aliquod *elimas* ad me, oportuisse te istuc facere.

Elimatus, subtilis, acutus. Acad. iv. 20. magnus sum opinator, et cogitationes meas dirigo—ad rationes has latiore specie, non ad tenue *elimatas*. Rationes latiore specie, sunt, ut post interpretatur, visa, quæ acriter mentem sensum—

que pellunt. Rationes autem ad tenue *elimata* sunt subtiles ratiunculae Academicorum, quibus visis non esse assentiendum, eaque fillere, docet.

Elocare, verpächten. Verr. iii. 22. rem ad se pertinere negabat: fundum esse *elocatum* dicebat.

Elocatus. Flacc. 28. quod illa gens victa, quod *elocata*, quod servata. Si sanus est locus, sensus est, vectigalem et tributariam esse factam, sc. a Pompeio: atque hoc dicit *elocatam* esse gentem, quod vectigalia solebant publicanis locari. Ita intelligit Scaliger ad Euseb. p. 153. Servata, quod Manutius non concoquebat, Grævius interpretatur, nostra (non Dei sui) bonitate et misericordia servata, cum excindi facile a nobis potuisset. Quid? si ita interpretemur: in potestate nostra servata est, nec se liberare potuit. Ita melior certe erit gradatio: nisi forte eos sequi lubet, qui serva facta legendum censent, quod sequitur Scalliger loc. cit.

Elogium, titulus, inscriptio. Tusc. i. 14. quid ipsa sepulchrorum monumenta, quid *elogia* significant? Fin. ii. 35. *elogia* monumentorum. cf. in Pison. 29. extr. v. Casaub. ad Sueton. Jul. 47. Calig. 24. Salmas. mod. Usur. p. 670. 675. sq. hinc vero ducta ea significatio, qua *elogium* pro laude ponitur. Nam tituli monumentorum continebant honorum rerumque gestarum nomina. Cato 17. &c. *caput, excerptum, *fiens*. Cluent. 48. *elogium* de testamento recitasti Cn. Egnatii, idcirco se exheredasse filium &c. Sed quia in eo capite causa afferebatur, quare exheredaretur, uti in titulis et *elogiis* reorum et ad supplicium ducendorum causæ carceris et poenæ: propterea *elogium* in re testamentaria pro causa dicitur exheredationis aut legati &c. Quintil. Decl. ii. 15. quod ideo putetis vultum adjectum ad exheredationem juvenis *elogium*, quia de scelere constet, laudat ibi Burmannus Comment. ad Petron. c. 53.

Eloqui. Off. iii. 15. si ad *eloquendum* venerit, non plus quam semel *eloquetur*: de venditoribus rerum promercalium, cum pretium rei dicunt.

Eludere, vexare. Verr. iii. 40. *eludere* aratores. Milon. 12. *eludere* temp. in suis furoribus cogitatis. * Pis. 33. quod quidem tu *eludebas*. i. e. irritum faciebas et non serio agi ostendebas.

Eluere, sensim tollere, Læli. 21. *eluere* amicitias remissione usus. Dissuere dixerat Off. i. 33.

Elugere. ad Div. ix. 90. *elugri* pa-

triam: luctum e rei publicæ malis consumsi, deposuique.

Eluvies pro Dom. 20. labes atque *eluvies* civitatis.

Emanare. Or. i. 42. formæ e generibus *emanant*.

Emanipare parentes dicuntur liberos, cum eos e patria potestate emittunt, ut, aut sui juris sint, aut ab alio adoptentur, in cuius patria potestate sint. Dom. 14. adoptatum *emanipari* statim, ne sit ejus filius, qui adoptarit. Fin. i. 7. filium in adoptionem D. Silano *emanipaverat*. * hinc *emanipari* alicui eleganter dicitur, quod est alteri in potestatem traditum, addictum, nostraque voluntate obnoxium. Cato 11. si senectus nemini *emanipata* est. Pbil. ii. 21. tum iste venditum atque *emanipatum* tribunatum consiliis vestris opposuit. utroque tamen in loco libri quidam habent *manipatum*, v. et infra in *manipatus*. vid. Gronov. ad Senec. ep. 45.

Embanetica. ad Divers. viii. 1. ego qui scirem, Q. Pompeium Baulis *embaneticam* facere, et usque eo, ut ego miserer ejus esuriei &c. De hoc verbo quæ disputentur vid. ap. Græv. ad h. l. neque enim, ea huc transferre, nostri est instituti. Addamus hoc unum, Vossium ad Catull. p. 84. legere: *ἐμπαρῆσαι*, et hæc adicere: Bauli olim erat taberna et diversorium totius Campaniæ affluentissimum. Ibi Pompeius corpus largis curabat dapibus, unde Cicero (Cælius volebat dicere) dicit, se misereri ejus, utpote qui tantum esuriat. Turnebi lectionem: *empeneticam*, a *ἐμπενα*, post Lambium probabat etiam Salmas. ad Solin. pag. 707. b. Item Tunstallus Epist. ad Middleton. pag. 101.

Emblema, sigillum est in argento cæato. Verr. lv. 17. vid. cæatus, crusta. Salmas. ad Solin. pag. 736. dicitur tamen etiam de operibus tessellatis, pavimentis, in quibus nulla sigilla *ἐμπενα* s. eminentia. Or. iii. 43. e Lucilio: endo pavimento et *emblemate* vermiculato. Sic Varr. R. R. iii. 2. 4. de villarum veterum frugalitate: num hic citrum, num aurum vides?—num quod *emblema* aut lithostrotum?

Embolium. Sext. 54. de Clodio: Ille ipse maxime ludius, non solum spectator, sed actor et acroama, qui omnia sororis *embolia* novit. Quia de scena sermo, manifestum est alludi ad *embolia* fabularum, quæ et *ἐμβολία* dicuntur, hoc est, digressiones a fabula, vel exodia. Ludit autem in ambiguitate verbi. Nam quia *ἐμβολία* est, quod ex-

trinsecus inseritur et immittitur, traductum est hoc verbum ad pudenda masculina, ut ex Hesychio docuit Grævius ad h. l. Itaque omnia *embolia* sororis novit, est acute dictum, pro amores sororis, in quibus et ipse erat. Nam quod Grævius naturam Clodii intelligi putat; primo *lucidum* est, quod immittitur, non quod recipit; deinde pluresne una naturas habuit, quas omnes noverit Clodius frater? de *embolia* jam laudavit vir doctus ad h. l. Salmas. ad Harp. August. Locus est ad Vopisc. Aurelian. 43. t. ii. p. 530. add. Ind. Græc. in *lucidum*.

Ementiri. Tusc. iii. 24. quantum sit *ementia* opinio, apparet: h. e. quid falsi in ea sit. * *mentiri*. Partit. Or. 14.

Emerere cum præpos. de. ad Div. v. 6. quod de Crasso domum *emissum*.

Emereri, passive ad Attic. vi. 2. annum operæ ad iiii. Kal. Sext. *emerentur*; h. e. explentur.

Emergere. Har. resp. 25. se *emergit* serpens. * *exserere* se, erumpere. Att. ix. 6. *emergit* rursum dolor. ibid. 10. *emergit* amor. * *liberari* aliqua molestia. Verr. i. 5. *emergere* iudicio. Att. v. 8. *emergere* valetudine. ib. 10. *emergere* ex negotio. * Cœl. 12. *emergere*, dicitur de iis, qui ad frugem redeunt.

Emetiri, dare, præstare. Brut. 4. ego tibi voluntatem profecto *emetiar*, sed rem nondum posse videor, idque, ut ignoscas, a te peto.

Eminens. Tusc. iii. 2. *eminens* effigies virtutis: h. e. expressa, non adumbrata, ut aliis locis dicit. N. D. i. 27. species Deorum, quæ nihil concreti habeat—nil expressi, nil *eminentis*.

Eminentia. Acad. iv. 7. multa vident pictores in umbris et in *eminentia*, quæ nos non videmus. sc. *eminentia* opponitur umbræ, quia *eminentia* lucida sunt. v. Junium de Pictura Vet. p. 110. sq. Nat. D. i. 38. res nullam habens soliditatem nec *eminentiam*.

Eminere. Or. 24. ornamenta *eminent*, sc. cum in oculos cadunt et statim animadvertuntur. Verr. v. 62. toto ex ore crudelitas *eminebat*. Tuscul. ii. 26. amplitudo animi maxime *eminet* contemnendis et despiciendis doloribus.

Emissarius est, cujus quis opera utitur in aliis accusandis, vexandis, explandis rebus, item conficiendis, quas ipse non sustinet agere. Sic Turpio et Apronius dicuntur Verris *emissarii* in decumis, quod suo nomine decumas Verri redemerant, Verr. iii. 40. v. 41.

superioris significationis exempla sunt ad Div. vii. 2. viii. 8.

Emissarium, in re rustica est foramen in lacu, per quod aqua emittitur et educitur, sublato seil. ligno, quod el oppositum est. ad Div. xvi. 18. sesteritia ducenta dabat, nullo horto, nullo *emissario*, nulla maceria, nulla casa. v. Græv. ad h. l. Adjiciamus locum e Plin. H. N. xxxiii. 4. *emissaria* in piscina quina pedum quadratorum ternum fere linquantur, et repleto stagno excussis obturamentis erumpit torrens &c.

Emissio. Tusc. ii. 24. tormenta eo graviore *emissiones* habent (int. telorum), quo sunt adducta atque contestata vehementius.

Emittere. Div. ii. 19. nubium conflictu ardor expressus se *emissit*. * *tela emitti* dicuntur tormentis. v. *emissio*. hinc Or. ii. 53. argumenta *emitti* dicuntur, cum proponuntur. ibid. 54. factum dictum *emissum* hæret. Cœl. 12. *emittere* aculeos in hominem. * *dimittere*, absolvere reum nocentem, ducta metaphorâ a bestiis, quæ e caveis *emittuntur*. Sext. 64. *emitti* ex iudicio gratia. Harusp. resp. 18. te iudices *emiserunt*. ubi Grævius præter rem legit *dimiserunt*. Sic c. 21. Clodius dicitur *emissus* ancillarum beneficio, sc. e domo Cæsaris, ne caperetur.

Enatari, difficultatem superare. Tusc. v. 31. reliqui se videntur habere angustius: *enatant* tamen.

Endo, antiquæ pro in. Leg. ii. 8. *endo* cœlo &c. v. Salmas. mod. Usur. p. 819.

Enervatus, de philosophis, qui non omnia virtuti tribuunt, sed voluptati etiam aliquid &c. Or. i. 52. quis hoc philosophus—tam *enervatus*, tam omnia ad voluptatem corporis doloremque referens probare possit. Tusc. ii. 6. *enervata* muliebrisque sententia.

Enim, in objectionibus. Verr. i. 3. causam *enim*, inquit, cognosci oportet. Interdum adicitur at. Verr. i. 56. At *enim* si pupillo redimi non licebat.

Enitere. Tusc. ii. 5. frogæ etiam etsi in segetem deteriorem sunt datæ, ipsæ tamen sua natura *enitent*: h. e. surgunt, progerminant. Inv. i. 3. *emississe* studia: h. e. nitorem accepisse.

Eniri pro parere, gignere, tropice. ad Att. xiii. 25. ubi sermo est de libro: si unquam quidquam *enitar* legem.

Enodare, explicare. Nat. D. iii. 24. *enodare* nomina, sc. etymologiis exquirendis.

Enodatio. Nat. D. iiii. 24. *enodatio* nominum. vid. *enodare*. Top. 7. nōtio est cognitio *enodationis* indigenæ.

Enodate, accurate, subtiliter. Fin. v. 9. hæc igitur nobis explicanda sunt: sed si *enodatus*, vos ignoscetis: hujus enim ætati—servire debemus.

Enthymema. Top. 13. quid sit? v. Ind. Gr.

Enucleare, subtiliter acuteque explicare, ut dialectici solent. Part. 17. nec quicquam in amplificatione nimis *enucleandum* est. Tusc. v. 8. hæc *enucleare* non necesse est.

Enucleate, subtiliter, dialectice, tenuiter. Tusc. iv. 4. *enucleate* disputant Stoici. Brut. 9. nihil subtiliter, nihil presse, nihil *enucleate* potest, quo fieri aliquid possit limatius in Demosthene. ibid. 30. Sed Q. Mucius *enucleate* quidem et polite, ut solebat, nequaquam autem ea vi atque copia, quam genus illud iudicii et magnitudo causæ postulabat. Or. 9. putant enim qui horride inculcteque dicat, modo id eleganter *enucleatque* faciat, eum solum Attice dicere. Fin. iv. 3. qui grandia ornate vellent, *enucleate* minora dicere. ibid. v. 29. pauca neque ea ipsa *enucleate* ab hoc, de virtute, dicta.

Enucleatus. Or. 26. *enucleatum* genus. Planc. 4. eblandita illa, non *enucleata* esse suffragia. *Enucleata* suffragia sunt, quæ damus re accurate ponderata, et de dignitate candidati iudicio facto. Nam ante dixit: comitiis ædilitiis studium esse populi, non iudicium.

Enudare, explicare. Leg. i. 9. rerum obscuras et necessarias intelligentias (*αὐτὰς λόγους*) *enudavit*.

Enumerare, numerare. Brut. 32. *enumerans* me in plerisque: etiam de pecunia dicitur, sic Rose. A. 46. si lectio sana est.

Enumeratio. Brut. 92. *enumeratio* oratoria: i. e. rerum ad eloquentiam pertinentium.

Enuntiare, divulgare. Or. i. 47. et illa dicendi mysteria *enunciet*. * dialecticis *enunciare* idem est, quod recentioribus prædicare. Acad. iv. 29. Nempe fundamentum dialecticæ est, quicquid *enunciatur*, aut verum esse aut falsum; quamquam etiam de tota propositione intelligi potest. Fat. 9. quod ita *enunciatur*: Descendit in Academicam Carneades.

Enuntiatio. ad Att. iv. 15. *enunciatio* Memmii. sc. qui patefecit in senatu, quid factum esset mali.

Es, pro ideo. Rose. A. 31. uli v. Græv. ad Div. xiii. 69. xvi. 1. &c. add. Burm. ad Lucan. vii. 406.

Ephemeris, commentarius rerum, quas quotidie facimus, Journal: sive

etiam Kalendarium, in quo se scribebant, quæ quotidie facerent, memoriam causa. Quint. 18. in memoriam rediit Quintius, quo die Roma in Galliam profectus sit. ad *ephemeridem* revertitur: invenitur dies professionis prid. Kalendar. Febr. Ap. Plin. H. N. xxix. 1. est *ephemeris* mathematica, in qua scilicet siderum motus in dies singulos consignatus est.

Epicopus. Att. xiv. 16. phaselus *epicopus*: h. e. qui remis agitur. Remis autem aguntur militares naves, velis onerariæ, unde *ἐπικώπη πλοῖα* sunt militares. v. Scheffer. de R. N. ii. 2. init. Bosius ad Att. v. 11. ubi in Græviana e Victoriana *ἐπικώπη*, sed nullo sensu idoneo.

Epicus, opt. gen. d. 1. poetæ genus, quod et heroicum dicitur, qualis Homerus et Virgilius. Nam hoc genus carminis *ἱερός* dicitur.

Epiphora. ad Div. xvi. 23. Balbus scripsit, se tanta *epiphora* oppressum, ut loqui non posset. Est autem *epiphora* morbus, cum destillatio fit humoris in oculos, lacrimarum specie.

Epistola distinguitur a literis. ad Q. Fr. iii. 1. 3. ad tuas literas, quas tribus *epistolis* accepi. i. e. ea, quæ mihi tribus *epistolis* scripsisti.

Epulo. Har. Resp. 10. *epulones* Jovis Opt. Max. Or. iii. 19. ut Pontifices veteres, propter sacrificiorum multitudinem tres viros *epulones* esse voluerunt, cum essent ipsi a Numa, ut etiam illud ludorum epulare sacrificium facerent, instituti: ex quo loco, quod genus sacerdotum fuerint, intelligi potest.

Eques. Verr. iiii. 24. *equites* illustres, sunt splendidi, e divitiis, antiquitate generis, gratia &c. opponuntur enim obscuris. Alii *equites* illustres sunt, qui sub Cæsariis, v. c. Tacit. A. xi. 4. commemorantur: ubi v. Lipsium.

Equidem, cum secunda et tertia persona, item prima plurali. Sext. 57. *equidem* audiebamus. Pison. 34. cum *equidem*—fuit. Sic est etiam apud Sallust. Catil. 52. 16. Cum prima autem persona auræ ætati usitatissimum, neque hæc exempla facile imitanda. Totam res eo reddit, utrum *equidem* sit, ego quidem, an quidem simpliciter, ut fit ex e et quidem, ut placet Drakenb. ad Liv. v. 54. et Burm. ad Virg. Æn. ii. 77. Sed adhuc sub iudice lis est. v. Cort. ad Sallust. Catil. 51. 15. Ceterum in his ipsis locis, in quibus aliter est *equidem*, quam cum prima persona, cautio adhibenda est, ne decipi nos patiamur. Nam primo vulgaris interpun-

etio interdum facit, ut id verbum referamus, quo non debebat, ut ad Div. xiii. 1. *equidem* si, quod ipse sentiam, quæris: nec cur ille tantopere contendat video, nec cur tu repugnes: ubi ex hac interpunctione *equidem* refertur ad quæris, cum pertineat ad video. Deinde librarii et editores veterum librorum inacidia sæpissime in hoc verbo errare. In Nizolio etiam Facciolatiano omnia exempla, in quibus *equidem* est cum tertia, aliter sunt in emendatis edd. Quid, si de ceteris iisque paucis locis idem pronunciandum? ut aut pro quidem vitiose scriptum sit, aut pro et quidem.

Equitatus de ordine equestri ad Att. ii. 1. Sed v. not.

Equus, equites. ad Div. x. 30. *equum* Iamnis. ibid. ix. 7. *equis* viris. cf. Off. iii. 33. Phil. viii. 7. ubi vid. Ferrar. Gronov. ad Liv. xxi. 27. et Burm. ad Virg. *Æn.* viii. 3. hæc formula deinde hanc vim nacta est, ut, omni contentione rem agi, significaret. * Sen. p. R. 11. *equis* insignibus et curru aurato reportari: h. e. triumphalibus. * Læli. 17. quo utamur, quasi *equis* tentatis, sic amicitias, aliqua parte periclitatis moribus amicorum. *equum* tentare est periculum facere, an sessorem patiat, et sit itineribus faciendis idoneus; ne, si viam ante ingrediamur, aliqua parte jam profligata, sero intelligamus, idoneum *equum* non esse. * Brut. 51. si auditor omnino, tamquam *equus*, non facit, agitando finis faciendus est. *equus* non facit, ut ex ipso loco intelligitur, qui loco moveri non potest, neque calceibus subditis, neque flagellis adhibitis, adeoque itineri faciundo minus idoneus.

Erectus, de auditore attento. Brut. 34. idem si præteriens adspexerit *erectus*, intuentes iudices—aut oratione quasi suspensos teneri. * est etiam habitus hominis sibi confidentis. Or. i. 40. *erectum* et celsum, alacri et prompto ore ac vultu, huc atque illuc intuentem &c.

Ereptus, extortus, expressus. Verr. i. 30. quod pronuntiandum est, non per Neroneum iudicatum, sed per Dolabellam *ereptum* existimabatur. Nam Dolabella precibus effecerat, ut Nero invitus condemnaret Philodamum.

Ergastulum est carcer rusticus, in quo mancipia opus faciunt, pistrinum &c. Cluent. 7. M. Aurius in Q. Sergii manus incidit et apud eum fuit in *ergastulo*. (quem locum illustrabit Sueton. in Aug. 32. Tib. 8. cf. Salmas. ad Spartian. c. 18. t. i. p. 179.) ad

Div. xi. 10. et 13. *ergastula* solvere i quod est dimittere servos ex *ergastulis*, aut potius abducere, et milites facere.

Ergo, eleganter post longiorem parenthesis. ad Div. xv. 10. quum ita accidit—quum *ergo* ita accidit.

Erigere. Leg. i. 9. hominem *erexit* Deus. * recreare. Brut. 3. *erexit* se populus Rom. Sext. 11. causa *erigere* oculos et vivere videtur. ad Att. viii. 12. *erigere* remp. * resistere. ad Q. Fr. i. 1. 1. ne te obrui negotii magnitudinis sinas, sed contra *erigas* atque resistas. * *erigere* se dicuntur auditores, cum attentiores fiunt, admirantur aliquid in oratione. Rosc. Am. 22. * Cæli. 12. nec quos aculeos habet severitas gravitasque vestra, cum eos accusator *erexerit* in rem, in vitia, in mores, in tempora, cmittere in hominem et in reum. ad Att. iii. 15. *erigere* in aliquem est, impetum in eum facere. Sed vid. not.

Eripere, de reo noxio, cum artibus ipsius aut amicorum, eloquentia patroni, potentia advocatorum, largitione efficitur, ut absolvatur. Act. i. in Verr. 8. *eripi* accusatori reum. Verr. i. 4. cui reus tam nocens &c. impune *eripi* possit. ibid. ii. 31. vi se *eripere* ex iudicio. * assumere, ad Div. xvi. 21. multum mihi *eripitur* operæ in exscribendis hypomnematis. * Marcell. 10. arma ab aliis posita, ab aliis *erupta* sunt: sic et Verr. iii. 48. in Vatin. 12.

Errare. Orat. i. 48. oratio *errat*: dicitur de λογμαχίαν.

Erraticus, eleganter de vitibus aliisque plantis, quæ vario flexu verpunt. Cato. 15. vitis serpens multiplici lapsu et *erratica*.

Error, de eo, qui, quid agat, nescit. in Cæcil. 14. qui tibi æstus, qui *error*, quæ tenebræ erunt? * Att. xii. 43. ferendus tibi in hoc meus *error*. antes vocaverat ineptias.

Erubesco. Leg. i. 14. o! rem dignam, in qua non modo docti, sed etiam agrestes *erubescant*.

Eruditus, etiam de philosophis dicti, docebant loci hi: Muren. 30. 31. 36. ubi Zeno Stoicus et alii hujus generis philosophi sic appellantur. Or. i. 15. *eruditus* in philosophia. * Brut. 2. *vos eruditi*: h. e. græcis et latinis literis et artibus formata. Paradox. v. 2. oculos *eruditos* habemus: b. e. qui iudicare possunt, v. c. de picturis &c.

Eruiere, ut elicere dicitur. Or. ii. 88. memoriam *eruiere*, exercitatione, si est nulla naturalis. * invenire latentem et fugientem. ad Div. v. 10. illum *eruiere*:

de servo Ciceronis fugitivo. eodem modo dicitur in constitutione Adriani ap. Reines. Inscr. p. 305. item pro invenire est in hoc: Att. x. 14. difficultatem pecuniarum, qua *erui* nusquam posset. conf. xlii. 30. extr. *eripere voluntatem. Att. xii. 36. fanum fieri volo: neque hoc mihi *erui* potest: Ich lasse mir das nicht ausreden.

Erumpere. ad Div. viii. 14. sic illi amores et invidiosa obtrectatio ad bellum se *erumpit*. et Liv. xxxvi. 7. ubi v. Gronov. plura exempla v. ap. Drakenb. ad Sil. vii. 355. Att. xvi. 3. ne in me *erumpant* stomachum: i. e. effundant iram. Q. Fr. i. 2. 1. sermones iniquorum in suum potissimum nomen *erumpere*: h. e. invadere. Mur. 38. omnia in hos dies *erumpunt*: i. e. hoc potissimum tempore eveniunt mala. Catil. i. 3. *erumpunt* omnia, i. e. patebunt.

Escendere, adscendere, conscendere. Tusc. v. 9. Off. iii. 20. et aliis locis, quibus Gruterus et alii e MSS. hanc vocem restituerunt, aliis auctoribus alii: ubique enim fere a librariis in adscendere aut conscendere mutatum est. v. Gronov. ad Liv. ii. 28. viii. 17. xi. 29. xlv. 1. &c.

Esedarius. ad Div. vii. 6. tu qui aliis cavere didicisti, cave ne ab *essedarius* decipiari. genus militum Britannicorum, qui ex *essedis* pugnabant. vid. Cas. B. G. iv. 24.

Esedum, genus belgici, britanni vel vehiculi (vid. *essedarius*) quo deinde usi etiam sunt Romani. Att. vi. 1. Vedius mihi venit obviam, eum duobus *essedis*. Phil. ii. 24. vehebatur in *essedis* tribunus plebis. v. Scheff. de re Vell. ii. 23.

Et sequente que, pro et—et. ad Div. xi. 13. v. not.

Ethologus. Orat. ii. 59. mimorum *ethologorum* est, si nimia est ista imitatio. Nam mimi quam possit fieri accuratissime exprimere et imitari mores aliorum solent risus excitandi causa. Dicuntur et aretalogi, biologi &c. vid. Salmas. ad Vopisc. Aureliani. 42. t. ii. p. 330. ubi ad Suetonium se de his acturum promissit, quod nondum dixisset aliquis de iis quidquam.

Etiā in correctione Planc. 26. etiam mehercule.

Evadere. Div. ii. 71. eadem aliis aliter *evadunt*, de somniis. ibid. somnium verum *evasit*.

Evanescere, de vino est vim suam perdere. Div. ii. 57. vinum *evanescit*. *Tusc. v. 30. sententia eorum *evanuit*: h. e. nullum amplius sectatorem habet.

Evellere. Dom. 13. radicibus *evellere* omnes actiones tuas: h. e. irritas facere.

Evenire. cum in: ad Div. ii. 10. ne idem *eveniat* in meas literas. Att. vii. 2. bene *eveniat*, dicit Carneades: spurce. Est enim formula qua prefabatur, tamquam boni ominis causa, coitum habiturus cum femina. Inv. i. 10. solet usu *evenire*. ubi v. Oudend.

Eventus, de re, quæ est in facto: cum sit id, quod fieri poterat. Rab. Perd. 5. non solum *eventus*, sed etiam conditio.

Everriculum, proprie est instrumentum everrendi, ut rete, quo pisces everruntur, v. c. apud Varr. R. R. iii. 17. 7. deinde tropice, id, quo quid penitus tollitur. Nat. D. iii. 30. *everriculum* malitiarum omnium, iudicium de dolo malo. Verr. iv. 24. quod unquam huiusmodi *everriculum* in illa provincia fuit.

Eversio. Fin. v. 10. quæ vitæ sunt *eversio*.

Eversus. ad Div. v. 21. fortuna funditus *eversus*.

Evertere. Catil. i. 7. quæstiones *evertere*: i. e. perfringere, vi se eripere quæstioni.

Evictus. Verr. i. 1. qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus *evictus*, ora iudicum adspicere auderet. Grævius sic interpretatur: *evictus* est, qui pudore aut ratione incitatur ad aliquid agendum, atque exemplis confirmat ita dici *evictus*. Sed hæc vis est ab hoc loco aliena. Num enim criminibus et testibus quis incitari potest, ut audeat adspicere iudices? Absterreant hæc eum potius necesse est. *Evictus* est pro convictus, plane victus. Nam *evictus* hanc vim habet, atque adeo plus est quam victus, ut docuit Broukhus. ad Propert. iv. 7. 2.

Evigilare, excogitare vigilando. Att. ix. 19. consilia *evigilata* cogitationibus.

Evisceratus, cujus viscera discerpuntur, eximuntur. Tusc. ii. 9. *evisceratum* corpus. conf. i. 44.

Evitare. Tusc. i. 35. hæc omnia vidi inflammari, Priamo vi vitam *evitari*: h. e. eripi. e Poëta vetere. v. Buher. ad h. l.

Evocare, dicitur ita, ut elicere. Or. ii. 8. memoriam *evocare*. Att. x. 8. ne meam ipse *evocāsum* jam *evocem*. **evocare* dicitur aliquem magistratus provincialis, senatus, cum eum jubet aliunde ad se venire. Verr. i. 10. 33. Att. ii. 24. v. 21. &c.

Evocatus, commotus. Deiot. 14. *evocata* oratione misericordia. Fin. ii. 31.

probitas mercedibus *evocata*. * peregrinus jussus adesse. Deiot. 5. venit *evocatus*, ut is, qui senatui parere didicisset. * *evocati* sunt milites, qui stipendia legitima fecere, sed precibus, promissis commoti castra alicujus sequuntur. ad Div. iii. 6. praefectus *evocatorum*.

Evolare. Or. i. 35. *evolavit* oratio: h. e. celeriter praeteriit, ut vix quae dicta sint, percipi potuerint. ibid. ii. 78. totum repente *evolare*: h. e. omnes suas vires celeriter ostendere. Verr. i. 5. *evolare* ex severitate: h. e. absolvi quamvis noxium. Sic Prov. Cons. 6. paenam *evolant*. * Att. ix. 10. profecto *evolare* cupio. ib. x. 10. caute huic istis invitissimis, *evolabo*, i. e. celerrime abire. * de honoribus. Or. 2. illos dolent *evolasse*: opp. relictos esse. Sic est altius *evolare*. ad Div. i. 7.

Evolvere, explicare, exponere. Or. iii. 55. sol jam praecipitans me quoque haec praecipitem praene *evolvere* coegit. v. Heins. et Drak. ad Sil. vii. 435. Off. iii. 19. si quis voluerit animi sui complicatam notionem *evolvere*: h. e. efficere, ut ea distincta et perspicua fiat. cf. Att. ix. 10. Topic. 2. definitio, quae quasi involutum *evolvit* id, de quo quaeritur. * reperire. Cael. 23. cujus criminis ego neque principium invenire, neque *evolvere* exitum possum.

Evolutus. Or. ii. 86. *evolutus* integumentis dissimulationis.

Euripus. Leg. ii. 1. ductus aquarum, quos isti *euripos* vocant. de *euripis* lege Salmas. ad Solin. f. 638. sq. ubi etiam de *euripis* maritimis et Circensibus agitur.

Ex, post. Mur. 1. 7. *ex* praetura triumphasset. * Cae. 30. *ex* loco, quomodo differat a loco. * ad Div. x. 4. littere, quas *ex* sermone Furnii te scripsisse animalverto: auf Veranlassung. * ibid. vii. 28. *ex* meis literis te animum meum desiderare.

Exactio. ad Div. iii. 8. in *exactionem* capitum atque ostiorum inducuntur sumptus minime necessarii.

Exacuere, impellere. Att. xii. 36. cohortari et *exacuere*.

Exadificare, de oratoribus est, latius disserere. Or. i. 35. *exadificare* opus.

Exaggerare, augere. Off. i. 26. rem familiarem non omni ratione *exaggerantes*. Cæcin. 7. cum sextulam suam nimis *exaggeraret*: h. e. nimium pro sextula sua postularet, nimis magnam diceret.

Exaggeratio. Tusc. ii. 26. *exaggeratio* quaedam altissima animi.

Exaggeratus, altus, amplus. Orat.

17. 57. *exaggerata* oratio.

Exagitare, commovere, angere. Att. iii. 7. ne et meum maerorem *exagitem*, et te in eundem luctum vocem.

Exagitatus, agitatus. Sull. 21. cum jam multos annos esset *exagitata* dissensio. * exercitatus. Or. 3. *exagitatus* est orator Platonis et aliorum philosophorum disputationibus, et adjectus.

Examinare. Or. ii. 38. populari trutina *examinare*.

Exanclare, idem quod exantlare. Tusc. i. 49. cum *exanclavisset* omnes labores. cf. ii. 8. Div. ii. 30. Acad. iv. 34. Davisius pro *exanclare* semper proponendum censet exantlare, ubi pro exhaurire aut tolerare dicatur. v. ad Tusc. i. 49. Eadem est Lambini sententia ad Acad. iv. 38. qui tamen probat *exanclare* pro ministrare; ubi et Davisius reliquit in contextu: *exanclatum*, cum in ceteris locis mutaverit. Quintil. Instit. i. 6. hoc verbum ponit in nimis antiquis, neque facile usurpandis. Est autem a vetere *ancla*, quod fuit vas, quo aqua hauriebatur; ut adeo idem sit exantlare et *exanclare*. v. Salmas. ad Vopisc. Bonos. c. ult. t. ii. pag. 774. Burm. ad Quintil. l. c.

Exanguis. Orat. i. 13. de quibus ille tenui quodam et *exangui* sermone disputat, hic cum omni gravitate et jucunditate explicet.

Exarare, proprie est, arando erueri. Div. ii. 23. *exaratum* esse, Deum dicam an hominem? Leg. ii. 23. sepulchra *exarata* sunt. unde deinde *exarari* dicitur, quod agro colendo quaestus in frugibus capimus. Verr. v. 38. tantum labore suo frumenti *exarabant*. * de scribentibus cum dicitur, extemporalem scriptionem et subitam significat. Att. xiv. 22. statim hoc nescio quid *exaravi*. ibid. xvi. 6. statim novum proœmium *exaravi* &c. cf. ad Div. xii. 20. ix. 26. &c.

Exardescere, absumor, perco. Har. Resp. 21. excepi flammam (sc. quae injiciebatur patriæ) et solus *exaravi* pro patria. * Tusc. v. 29. ingenium ejus *exarsit* contra Stoicam disciplinam. Rabir. Post. 6. ad periculum innocentium tempus *exarserat*. Læli. 21. intolerabilis injuria *exarsit*, sc. in nos. Phil. iv. 6. longo tempore ad spem libertatis *exarsimus*.

Exareare. Tusc. iii. 31. opinio vetustate *exaruit*: i. e. evanuit.

Exaudio pro audio, de fama. Catil. iv. 7.

Excellentia, der Vorzug. Off. i. 28. magna cum *excellencia* animantium reliquarum. * virtus quaelibet vel ingenii

vel animi insignis. Tusc. iv. 1. incredibilis cursus ad omnem excellentiam factus est.

Excellere. Flacc. 6. autoritas ejus excellit in ista provincia, major est in ista provincia, vel maxima. in Pis. 38. quæ excellunt, i. præcipua sunt, etiam in partem deteriorem.

Exceptio prætoris. Inv. ii. 19. v. prætorius. cf. Heren. i. 19.

Excipere, eximere. Or. ii. 11. *excipere* de numero &c.

Excetra, hydra. Tusc. ii. 9. hæc dextra Lernam, mactata *excetra*, placavit. Habet etiam Livius xxxix. 11.

Excidere. Or. i. 21. *excidit* libellus. ibid. 2. quæ inchoata ac rudia *exciderunt*, ad Att. iii. 12. oratio *excidit*: h. e. præter voluntatem nostram in vulgus exiit.

Excipere, pro accipere. Att. i. 14. laudem *excipere*. v. Burm. ad Quintil. Deel. 330. ad Att. iii. 23. cum nuncios *excipere*, non dissimile est illud ad Div. i. 9. illustri gratia aliquid *excipere*. * Or. ii. 8. *excipere* voluntates hominum, est, adducere, quorsum velis: sumtum e re venatoria.

Excitare, testem in judicium ad dicendum testimonium vocare. Rabir. Post. 12. in judicio Gabinii tertio quoque verbo *excitabantur*, negabant Gabinio pecuniam datam. hinc etiam de aliis, quos testimonii aut exempli causa adducimus. Tusc. v. 23. *excitabo* homunculum a pulvere et radio. * dicitur etiam de ædificiis. Sext. 2. quibus initiis et fundamentis—hæc laudes *excitate* sint. * Or. ii. 21. facilius in vitibus revocantur ea, quæ se nimium profuderunt, quam si nihil valet materies, nova sarmenta cultura *excitantur*.

Excitatus. Or. ii. 41. his locis in mente et cogitatione defixis, et in omni re ad dicendum posita *excitatis*: h. e. in memoriam revocatis et ad usum. * Rabir. Post. 15. magnis præmiis *excitata*. * ad Div. ii. 16. fortuna *excitata*, opponitur jacenti.

Excludere, rejicere. Har. R. 21. quod frater Metellus Pompeio sententiam dicenti *excluserat*, acerrimeque una voce ac mente restiterat: id—ita perturbatum, itaque permutatum esse, ut, quod frater consul, ne fieret, obstiterat: quod affinis et sodalis—*excluserat*: id is consul efficeret &c. * Att. xii. 40. de hortis hoc videtur effici posse—ut præconi subijciantur: id nisi fit, *excludemur*. sin ad tabulam venimus, vinceamus facultates Othonis nostra cupiditate.

Excudere, elaborare. Att. xv. 27. tibi

de gloria *excudam* aliquid *ἀναλίσσω*.

Excurre. Or. 51. orationem non claudicare, nec insistere, sed cum sententia pariter *excurre*: dicitur de oratione vineta et numerosa, cum, verbi causa, enunciationes plures ita sibi implicantur, et inter subjectum et prædicatum primarium mediæ interjiciuntur, ut in subjecto incipiat in prædicato desinat periodus. * de profectibus. Brut. 78. studio autem neminem nec industria majore cognovi—itaque tantos processus faciebat, ut evolare non *excurre* videretur.

Excursio, de oratore, cum paullulum de loco, in quo constitit, procedit. Or. 18. *excursio* moderata, eaque rara.

Excusare morbum. Phil. ix. 4. i. e. morbo uti ad *excusandum*.

Excutere, videre, si quis quid absconditum secum habeat, quod fere fit *excutienda* toga: scrutari. ad Div. x. 31. tabellarii ubique *excutiuntur*. Rose. Am. 34. *excutio* te, si quid ferri habuisti. cf. Agr. ii. 11. 23. hinc ducitur illud: Off. iii. 20. explica et *excute* intelligentiam tuam, ut videas, quæ sit in ea species et forma et notio viri boni. ad Q. Fr. i. 1. 3. neque sane placet, scrutari te omnes sordes, *excutere* unumquemque. * eripere, auferre. Tusc. i. 46. *excutere* opinionem radicatus. Har. R. 18. *excussus* et exhaustus, sc. pecunia. Sull. 16. noli aculeos orationis meæ, qui reconditi sunt, *excussos* arbitrari. cf. Cæl. 28.

Exedra, locus in porticibus, villarum imprimis, pluribus instructus sedibus, ut ibi consideri, disputandi causa, aut dormire a meridie possit. Or. iii. 5. Fin. v. 2. v. Gothofred. ad Cod. Theod. l. ult. de operibus publ. ubi multa de *exedris*, sed falsa multa veris mixta: quæ h. l. *excutere* non possumus.

Exedrium. idem. ad Div. vii. 23.

Exemplum. Verr. ii. 42. facere *exemplum*: h. e. non primum, sed post alios. * *exemplar*, *ἀντίτυπον*. Offic. iii. 17. ducta sunt ex optimis naturæ et veritatis *exemplis*. Manut. Lamb. Pærius prætulere principis: quod *exempla* naturæ nec intelligi, nec dici possent. Intelligi possunt: suntque exemplaria vera ab ipsa natura suppeditata. Dici etiam h. l. debuerant: quia referuntur ad imagines et effigies, quæ non a principis, sed ab *exemplis* ducuntur. Inv. ii. 1. ut in mutum simulacrum veritas ab animali *exemplo* transferatur. * Hinc *exemplum* dicitur alicujus rei *ὑποτύπων*, formula, quæ res primum concepta est: das Original, v 4

Concept. Att. ix. 6. Capua literæ sunt allatæ, hoc *exemplo*: in diesen Terminis. xiii. 30. epistola altera eodem *exemplo*; eadem formula, iisdem verbis: in einerley Terminis. Hanc significationem pluribus illustrat Menkenius Obs. Lat. L. * Post dicitur de *ἐξήγησις*. eine Copie. ad Div. vi. 8. eorum literarum *exemplum* infra scriptum est. In quo loco *ἐξήγησις* esse non potest. v. plura in Gesneri V. Cel. Thesaur. L. L. Ceterum fatendum est, etsi in hoc et similibus locis *exemplum* bene vertitur eine Copie, tamen proprie esse formulam.

Exemptus. v. *eximere*.

Exercere. Arch. 11. tantis se in laboribus *exerceret*. Sic et Tusc. v. 1.

Exercitatus. Or. iii. 21. *exercitata* oratio.

Exercitus. adject. vexatus. Att. i. 11. scito nihil tam *exercitum* fuisse Romæ, quam candidatos, omnibus iniquitatibus. Tusc. ii. 16. miles vetus *exercitus*. v. Gronov. Observ. iv. 1. Burm. ad Suet. Tib. 6.

Exhaustire, auferre, eximere. ad Div. v. 16. *exhaustiri* tibi iste dolor potest. Att. ii. 21. amor *exhaustiri* nulla potest injuria. Sext. 21. eadem sibi manu vitam *exhaustisse*. ibid. 37. una plaga si accessisset, reliquum spiritum *exhaustisset*. ad Div. ix. 14. quam aliquam partem *exhausterim* de tuis laudibus. * Q. Fr. i. 2. 1. *exhaustus* est sermo hominum: i. e. desiit, conquevit. * perficere. Att. v. 1. 13. *exhaustire* mandata. * Agr. ii. 26. urbanam plebem nimium in rep. posse: *exhaustiendam* esse, sc. tamquam sentinam aliquam.

Exhibere, est producere aut testem in iudicium, ad populumve, aut servum in questionem &c. verbo, præstare præsentem aliquem, cum opus est. Flacc. 15. fratres *exhibe*, non denunciavi. Verr. v. 7. servum statim *exhibere* jubet. Att. v. 18. sed jam *exhibeo* pupillum, non defendo. Sunt enim lenta et inania negotia. intell. creditoribus, ut ipsi exigant ab eo pecuniam. * Phil. vi. 3. horam *exhibere* nullam in tali cive liberando sine scelere non possumus: h. e. omne tempus in tali cive liberando consumere debemus. omnes (suas) horas in re aliqua *exhibere*, quin latine dici possit, non dubitandum puto. Eximere horam quod Ferrario, Grævio ad h. l. Budæo ad Pand. p. m. 83. et Menkenio Obs. L. L. placebat, eleganter dici scio, et sæpe est apud Ciceronem, ut mirandum esset, si librarii hic mutassent, aliis locis reliquissent. Mibi autem h. l. non placet ita

legi, primo quia vulgatum idoneum sensum habet, ut dixi; deinde quia nullam non possumus, non est aptum *ex* eximere diem, legendumque esse ullam non possumus, quod Oliveto placet, vel non delendum, ut placet P. Manutio. add. in eximo.

Exigo, in re pecuniaria est creditorum, et quibuscunque pecunia debetur. Flacc. 34. *exigendi* causa legationem liberam sumere. Fin. ii. 22. ex rebus volaplatem, quasi mercedem *exigit*. * *exigere* dicuntur etiam, qui curatores alicujus rei sunt, cum aut jubent fieri aliquid, aut, factum a redemptoribus iisve, qui debebant, perspicunt probandi causa aut reprehendendi. Verr. i. 59. *exigisti* vlm thesaurum et pompæ. ibid. 40. 50. *exigere* sarta tecta. inde hoc ducitur: Verr. iii. 46. *exigere* diligentie pensum. * *agere*. ad Div. x. 24. de his rebus, ut *exigeret* cum eo, Furio mandavi.

Exigue. Att. xi. 16. epistola *exigue* scripta: h. e. quæ parum spel affert. Læl. 16. nimis *exigue* ac tenuiter ad calculos revocare amicitiam; ut par sit ratio acceptorum et expensorum. * breviter. Or. iii. 36. celeriter *exigue* dicere.

Exilis, jejunnus, nimis tenuis, de oratione. Or. i. 18. spinosa et *exilis* oratio. ibid. ii. 38. genus sermonis affert non liquidum—sed *exile* &c. ibid. 77. nullum exordium mihi occurrit, nisi aut *exile*, aut negatorium, aut vulgare, aut commune. * de animalibus est macer, tenuis. Div. ii. 13. aliæ pœudis jeccur nitidum et plenum, aliæ horridum et *exile*.

Exilitas, nimia tenuitas in dicendo, opponitur ubertati in dicendo et copia. Or. i. 11.

Exiliter, ita dicitur de oratione, ut exilis. Or. i. 11. *exiliter* disputare. Brut. 84. *exiliter* dicere est Atticorum. * de pronuntiatione. Or. iii. 11. examinata *exiliter* exeunt verba: h. e. sine vi, ut vix intelligi possint.

Eximere, diem *eximere*, est impedire, ut quis quid eo die agere possit: quasi tollere diem, ut est de Legg. iii. 18. et eripere alicui. Qu. Fr. ii. 1. diem dicendo *eximere*: id fiebat in senatu, cum in sententia dicenda data opera multum temporis consumebant, et abinde quoque dicebant, ut sol occideret ante, quam Scitum fieri posset: quod Scitum fieri non poterat post solis occasum. ibid. ii. 6. si sibi cum populo agendi dies essent *exempti*. ibid. dies comitiales *eximere*. pro *eximere* est Leg. iii. 18. diem tollere. * Verr. iv. 19. *eximere* de reip.

Exire de libris absolutis ad Att. xiii. 13. libri *exierunt* sc. de manibus, i. e. confecti sunt et absoluti.

Existere, in conspectum venire, apparere. Verr. i. 15. malum non *existit*. Div. i. 33. submersus equus non *existit*.

Existimare, judicare, et quidem in deteriorem partem: reprehendere: Agr. ii. 12. tantummodo, si quis ea potestate temere est usus, *existimamus*. *Act. i. in Verr. c. 5. in bostium numero *existimavi*.

Existimatio, iudicium. Rosc. Am. 19. extr. ita tamen te questus cupidum esse oportebat, ut horum *existimationem* (int. iudicium) et legem Remmiam putares aliquid valere oportere. Cluent. 29. opponitur potestas *existimationi*. v. Gron. ad Liv. lv. 41. xxiv. 2. paulo minus tamen quam iudicium est pro Caelio c. 2. ubi vide.

Existimator, iudex. Brut. 93. tantum detraxit, quantum non quivis unus e populo, sed *existimator* doctus et intelligens posset cognoscere. cf. c. 54. Orat. 31. *existimator* alicujus artificii, non magister &c.

Exitus, in fabulis est ultima pars, in qua omnes nodi, quos vocant artis magistri, solvuntur, et res ad finem aliquem inspiratum et inexpectatum perducitur: quam Catastrophen vocant. v. Seisig. R. Poët. i. 9. Id fieri cum non potest, fabula *exitum* non habere dicitur. Nat. D. i. 20. ut tragici poëtæ, cum explicare argumenti *exitum* non potestis, confugitis ad Deum. Cœl. 27. est ergo minimi *exitus*, non fabulæ. v. Clausula. * hinc formulæ plures de malo aut difficultate insuperabili et inexplicabili et contra. Dom. 47. nulum fortunis communibus *exitum* reperietis. Verr. iii. 82. *exitum* et rationem defensionis invenire. Div. ii. 24. responsa nullum *exitum* habuere; i. e. nil accidit ex responso. Or. 33. nec recte disseri, nec unquam ad *exitum* perveniri potest, sc. disputationis. Nat. D. i. 37. male instituta ratio *exitum* reperire non potest. Att. xi. 15. habet aliorum omnium ratio *exitum*. ibid. ix. 5. quid illa, DIC MI TULLI, quem habebunt *exitum*. ib. x. 14. cf. xiv. i. *exitum* consilii invenire. &c. Inv. ii. 40. in lege est, si meretrix gestet auream coronam, publica esto. Si publica refertur ad coronam, lex *exitum* facilem habet, sin ad meretricem, nulum habet, i. e. fieri non potest, quod est in lege. Verr. v. 6. perditæ civitates hos solent *exitus* habere: h. e. his rebus perire solent, hæc in civitatibus

perditis solent fieri, quo funditus pereant. * occasio de via decedendi, elabendi &c. Or. ii. 77. *exitus* dare ad degressionem. Fiv. v. 22. Cum autem etiam *exitus* datur conturbato errantique regi: ambo ergo una vivere precamur. ad Q. Fr. iii. 5. promissorum *exitus*.

Exorare valde orare. Tusc. v. 21. *exoravit* tyrannum, ut sibi abire liceret.

Exorior, respiro, emergo: Att. vii. 26. nunc paulum *exorior*, et maxime his literis, quæ Roma afferuntur.

Exornatio. Partit. 20. de genere causarum, quod delectationem sequitur, i. e. demonstrativum.

Exorno. Tusc. ii. 14. quid *exornamus* Philosophiam: i. e. collimus, el operam damus. * suborno. ad Herenn. iv. 15. utrumne aliquem *exornari* oportuit, qui ista prohiberet.

Exostra, Prov. Consul. 6. a suis Græcis subtilius eruditus, quibuscum jam in *exostra* helluatur, antea post siparium solebat. Est autem *exostra*, machina in scena, qua circumacta, quæ post siparium geruntur, a spectatoribus cerui possunt. Gruterus laudat Turneb. Adv. xx. 5. cf. Scalig. R. Poët. i. 12. p. 88. &c.

Expectorare. Tusc. iv. 8. e vetere Poëta: pavor omnem sapientiam mihi *expectorat*: e pectore expellit.

Expedit, in re pecuniaria est,olvere debitum. Att. xvi. 6. nomina sua *expedit*. ibid. xii. 29. si *expediatur* illud Faberianum sc. nomen, si Faberius pecuniam solvat. * periculo liberare, in tuto collocare. Mil. 4. omnis honesta ratio esset salutis *expediende*: h. e. defendendæ et in tuto collocandæ. Pison. 30. exercitum eadem, quæ impediatur, fortuna *expedit*. Sic Virgil. Æn. ii. 633. flammam inter et hostes *expedit*.

Expeditus, in re pecuniaria est, certus. Att. xiii. 29. *expeditum* nomen. ad Div. i. 3. in provincia tua multa habet et *expedita* negotia. * Att. xi. 1. fidem *expeditam* relinquere: quod fit solvendis debitis aut promissis ad diem. * paratus. ad Div. xi. 24. pecunia *expeditissima* quæ erat, tibi decreta est. * ibid. x. 25. video autem, Planco consule, etsi etiam sine eo rationes *expeditas* haberes, tamen splendidiorem petitionem tuam.

Expensus, Rosc. C. 1. *expensam* alicui pecuniam ferre. h. e. scribere in tabulis *expensorum*, pecuniam alicui datam. ad Div. viii. 4. *expensam* tulit legionem Cæsari Pompeius: h. e. dedit. Scil. etiam hujusmodi res datæ et acceptæ in tabulis acceptorum et *expensorum* scribebantur. cf. Verr. i. 37.

Experientia. Rab. Post. c. 16. *experientia* patrimonii amplificandi—quæ est in eo, cum quis periculum facit, augendæ rei familiaris.

Experiri, sæpe dicitur in controversiis juris forensibus. Rose. Com. 9. *experiri* iudicio. Quint. 11. *experiri* summo jure. ibid. 16. *experiendi* potestas non est. Cæc. 12. *experiendi* juris gratia. cf. c. 7. Cæl. 8. *experiri* de injuriis.

Expetere pro petere, de nisu adversus aliquid. Nat. D. ii. 45. medium locum terræ *expetens*, nitens versus medium. Deiot. 11. vitam *expetere* alicujus, i. e. eripere velle.

Expiare. Pis. 35. tua scelera dii in nostros milites *expiarunt*. * Prov. Cons. 1. *expiare* suas cupiditates, pro satisfacere cupiditatibus suis. * *expiare* dicitur de portentis, cum sacrificiis aut alia ratione eventum avertere studemus. Div. ii. 63. quæ dii significant, quemadmodum ea procurentur atque *expientur*. * de hominibus. Pis. 7. manes mortuorum *expiare*.

Expingere. pictura exprimere. Tusc. v. 39. qui motus hominum, qui ferarum non ita ab Homero *expictus* est &c.

Explanatio, interpretatio. Har. R. 9. *explanatio*nes portentorum. ibid. 7. religionis *explanatio*, pro expiatio, quod Grævius probat, pro *explanatio*: sed id jam in mentem venerat Sigon. ad Liv. xxv. 12. hunc certe sensum ibi *explanatio* habet, si est a Cicerone: quod huic verbo vix convenit.

Explanatus. Acad. i. 5. *explanata* vocum expressio. de pronuntiatione verbi dicitur, cum ejusmodi est, ut omnes syllabæ et literæ facile intelligantur. Sic Plin. Pan. 74. de jurante: *expressit explanavitque* verba.

Explere. satiare. Sull. 32. *expletum* esse miseriis alicujus. * Or. 13. 50. sententias *explere*, est, justæ mensuræ periodo complecti.

Expletus, perfectus. Fin. ii. 15. *expleta* forma honestatis. ibid. iii. 9. *expletum* omnibus suis partibus.

Explicare, conficere. Att. xiii. 23. *explicare* mandata. ibid. viii. 3. *explicare* rem. ibid. xii. 29. de hortis quæso *explica*. cf. v. 12. * quid faciendum statuendumve sit docere, aut invenire. Att. viii. 11. cogitando nihil *explicatur*. ibid. xiii. 18. plane hoc mihi *explices* velim: h. e. mihi sententiam dicas. ibid. xvi. 8. hoc *explica*: i. e. quid faciendum sit, doce. ad Div. vii. 3. quo tempore me vidisti ita conturbatum, ut non *explicarem*, quid esset optimum factu. * ad Div. ix. 25. totam *Kēq̄s wūhīas*, quam contriveram legendo, in hoc im-

perio *explicavi*: h. e. in usum converti, adhibui. * exitum reperire. ad Div. xiv. 12. metuo, ne id consilii ceperimus, quod *explicare* non facile possimus. * in re pecuniaria dicitur ut expedire, de quo ante. Att. xiii. 29. Faberius nobis nomen illud *explicat*: i. e. solvit debitum. cf. ibid. v. 1. 4. 5. * dissolvere. Div. ii. 17. quas captiones nunquam *explicetis*. * exsolvere. Verr. v. 58. *explicare* se ex laqueis vi et ratione. * interpretari ex alia lingua in aliam. Orat. i. 34. ut summorum oratorum græcas orationes *explicarem*. * proferre. Agr. ii. 5. *explicare* longam orationem. * eruere, investigare. Verr. iv. 61. ubi cum equitibus Rom. illos Verrutius, de quibus ante dixi, *explicabam*.

Explicatio, perspicuitas. Brut. 38. mira in disserendo *explicatio*. * Phil. vii. 1. quarum rerum etsi facilis *explicatio*: h. e. de quibus etsi facile sententia dicitur, quid faciendum sit.

Explicatus, certus. ad Div. vi. 1. habet *explicatum* rationem salutis suæ. Att. xv. 20. solutio *explicata*.

Exponere, edere. Cat. iii. 5. *exponere* indicium. * promittere. Att. v. 4. de Oppio bene curasti, quod ei peccæ *exposuisti*. conf. epist. 1. * proponere, ut in libro, de quo dicere auctor vellet. Inv. ii. 12. secundo in loco nobis est *expositum*. ibid. c. 4. exemplum sit hoc *expositum*.

Expositio, Or. 63. *expositiones* rerum, sunt narrationes, definitiones, argumentorum explicationes et similia.

Expositus, propositus. Phil. viii. 10. mors *exposita*. Grævius legit proposita, quod est usitatus. Sed tamen sic est etiam Orat. i. 4. præmia *exposita*. Phil. ii. 44. factum *expositum* ad invitandum. Quint. 22. præmio sceleris *exposito* &c. Item sic de oratione in rhetoricis, ut Brut. 44. capitibus quibusdam *expositis* nec explicatis. cf. Nat. D. i. 31. init.

Expostulare, postulare, Rose. Com. 17. vix a Ballione hoc *expostulare* aude-res et impetrare posses.

Expressus, certus, manifestus. Rose. Am. 22. *expressa* sceleris vestigia. Plane. 12. *expressa* indicia, opponuntur adumbratis et obscuris. * in re statuaria *expressa* signa opponuntur adumbratis, et sunt ea, quæ plane elaborata sunt, ut, quem referant, statim cerni possit: unde deinde ad alia transferuntur. Cæl. 5. non *expressa* signa sed adumbrata virtutum. *expressa* signa virtutum, sunt veræ virtutes. Tusc. iii. 2. *expressa* res, non adumbrata. * Nat. Deor. i. 27. species Deorum, quæ nihil concreti habeat, nihil solidi, nihil *expressi*, nihil emi-

nentis. *Expressum* nihil aliud est, nisi eminens, sc. supra ceteram corporis superficiem. * Off. i. 37. *expressæ* literæ, sunt, quæ putide pronunciantur.

Exprimere, exigere, in re pecuniaria et aliis rebus, accipere. ad Att. xii. 25. Hs. de *exprimes* ab Hermogene. ibid. x. 15. non mediocriter laborat de usuris, sed adhuc nihil *expressit*. Planc. 6. cur tu in iudicio *exprimis*, quod non sit in campo: ubi tamen Grævius malebat: *exigis*. Milon. 4. lex, quam ex ipsa natura arripuimus, hausimus, *expressimus*. * in dicendo etiam dicitur *exprimere*, et variis quidem modis. Arch. 9. *expressum* ab eo est bellum &c. Rabir. Perd. 3. an de tabulario incenso longa est *exprimenda* oratio? Acad. iv. 24. nemo superiorum non modo *expresserat*, sed ne dixerat quidem, quod tamen durius videtur. ad Q. Fr. iii. 5. isto eloquendi et *exprimendi* genere. * sequi. Rab. Post. 2. consuetudinem alicujus *exprimere*. Fin. v. 29. de Platone: ut cum Socratem *expressisset*, adjungeret Pythagoreorum disciplinam.

Exprobrare. Or. ii. 75. *exprobrare* in aliquo quid.

Expromere pro commemorare, pro Dom. 23.

Eryuere de consulentibus. Or. i. 58. omnia ad nos consulta et *exquisita* deferuntur.

Ersequi, prosequi. Tusc. i. 48. laude aliquem et lætitia *ersequi*. * persequi, continuare. Rab. Post. 3. id *ersequi* usque ad extremum. * Att. ix. 12. cur non omnes fatum illius una *ersecuti* sumus.

Exsilire, abire. Flacc. 23. *exsiluerunt* principes, neque in illa concione adfuerunt.

Exsistere, emergere, subito in conspectum venire &c. Tusc. iii. 34. fibræ stirpium elidendæ, ne ulla unquam possit *exsistere*. Verr. iv. 48. qua spelunca Ditem ferunt *exstitisse*. Quint. 26. si omnes Crassi *exsistant*, sc. ab inferis. Div. i. 28. tum te repente lætum *exstitisse*, int. ex aqua. ibid. 46. cum nulla vox *exstitisset*. vid. Burm. ad Ovid. Met. ii. 264. et quos laudat Drakenb. ad Liv. xxv. 21. * eminere, cerni. Off. i. 38. ne ira *existat*. Verr. i. 15. hoc occultum malum non modo non *existit*. &c. cf. Or. i. 12.

Exsorbere, Muren. 9. *exsorbere* difficultates.

Exspoliare, ita spoliare, ut nihil supersit. Deiot. 9. qui sese *exspoliare* maluerit, quam tibi non pecuniam subministrare. v. Græv. ad Att. x. 4.

Exstruere, de epulis magnificis et

copiosis. Tusc. v. 21. mensæ *exstruebantur* epulis. * Fin. v. 24. *exstrue* animo altitudinem excellentiamque virtutum.

Exsultare, de vehemente commotione animi. Tusc. iv. 6. animus *exsultat* inaniter et effuse. Sext. 44. furor *exsultans*. * equi etiam ferociore dicuntur *exsultare*; unde ad alia, tanquam ad orationem transfertur. Or. iii. 9. *exsultare* verborum audacia. Or. 8. *exsultare* audacius. Fin. i. 16. laus, in qua maxime ceterorum *exsultat* oratio.

Exsuperantia, excellens magnitudo, *ἐξυπεραντία*. Tusc. v. 36. omnem *exsuperantiam* virtutes oderunt.

Exsurgere, recreari, ad meliorem fortunam redire. ad Div. xii. 10. *exsurgat* respublica.

Extæ. Div. ii. 12. *extorum* pars inimici, pars familiaris. ibid. 15. *extorum* minue. vid. etiam in argutus.

Extabescere, aboleri, interire. Nat. D. ii. 2. opiniones fictas et vanas diuturnitate *extabuisse*.

Extare, patere, notum et perspicuum esse. Phil. ix. 5. *extare*, quod iudicium senatus fuerit.

Extendere, augere. Dom. 58. copiam *extendere*. cf. Gronov. Obs. iii. 1. p. 435. Burm. ad Quintil. Decl. 11. p. 205.

Extenuare, diminuire, depellere. Tusc. iv. 17. error *extenuatur* die. * comminuire. Nat. D. ii. 54. cibus *extenuatur* dentibus.

Exterere. Nat. D. ii. 54. alvum calorem multum habere *exterendo* cibo: h. e. digerendo, concoquendo.

Externus. Acad. iv. 2. *externa* Luculli, sunt virtutes, quæ in omnium oculis versantur, ut fortitudo, liberalitas &c. opponuntur interiora, h. e. quæ amicis et familiaribus tantum nota sunt.

Extersus, exinanitus. Verr. ii. 21. fenum, quod non eversum atque *extersum* relinqueret.

Extinguere. Mil. 2. *extinguere* salutem alicujus. ibid. 27. memoriam tabulis impressam *extinguere*.

Extispex, aruspex. Div. i. 16.

Extollere. ad Div. vi. 12. ad æquitatem animi se *extollere*. Dom. 45. periculum manibus suis *extollere*.

Extra. Inv. i. 33. Att. vi. 1. *extra* quam si. formula exceptionis.

Extrahere, erueri, eradicare. Tusc. iv. 38. *extrahere* errorem, quasi radicem malorum, stirpitus. cf. Fin. ii. 9. * producere. ad Div. i. 4. *extracta* res est calumniis.

Extraneus. Inv. i. 22. ornamenta

extranea: h. e. non ex ipsa re ducta, sed aliunde adseita et assumpta.

Extraordinarius. Rose. Com. 1. Verr. i. 39. ii. 70. *extraordinarie* pecuniæ, sunt, quas, quia injustis et turpibus modis conciliatæ sunt, non audebant in tabulas acceptorum referre, ne ex iis convinci possent. * ad Div. viii. 8. reus *extraordinarius*, est, de quo questio extra ordinem habenda est, h. e. relictis ceterorum criminum questionibus. nam questiones eo fere ordine habebantur, quo erant crimina delata, nisi lege cautum esset, ut ejus criminis, quod delatum esset, ceteris omnibus præverteretur. * Verr. v. 14. *extraordinarie* cupiditates, opponuntur naturæ ac necessitati. * Att. v. 9. munus *extraordinarium*. ad Brut. 4. *extraordinarii* honores sunt, qui non perpetui sunt in republica, sed aut urgente aliqua necessitate, aut alia de causa gravi, per SCta aut leges conferuntur, aut qui alicui per legem aliquam tribuuntur, cum ex lege annali aut aliis legibus, ex quibus ordinarii honores mandantur, fieri non possit.

Extrarius, extraneus. Herenn. li. 13.

Extremus, periculosus. Rab. Perd. 2. *extrema* tempora. * primus. Manil. 10. *extrema* pueritia. * Att. xv. 20. homines, *extrema* quædam de republica loqui: h. e. ei summam perniciem imminere.

Extrico. ad Div. v. 10. de Dionysio tuo adhuc nihil *extrico*; i. e. reperio. Att. xv. 20. solutio *extricata*: h. e. expedita.

Exulcerare gratiam. Brut. 42. i. e. minuere, de invidia.

Exulceratus, iratus. Deiot. 3. *exulceratus* animus.

Exuere. Verr. v. 58. *exuere* se ex laqueis.

Exurere. Nat. D. iii. 3. mihi ex animo *exuri* non potest, esse Deos. Sed v. not.

Exuvia. Manil. 18. *exuvia* nauticæ, sunt rostra navibus derepta et tamquam victoriæ signa alicubi suspensa,

F.

Fabellæ. narratunculæ vulgares et inanæ. Div. ii. 38. commentitiæ *fabellæ*.

Facetus, venustus, de pulchritudine generis dicendi tenuis, sed per totam orationem fusa. Or. 6. alii in eadem jejunitate (v. Jejunitas) concinniores, hoc est, *faceti*, florentes etiam, et leviter ornati. cf. Quintil. vi. 3. 4.

Facies. de toto corporis habitu et specie. Rose. Com. 10. *facies* non erat, ars erat pretiosa,—nemo enim eum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico æstimabat. Or. i. 28. *facies*, vultus, sonus.—vox tragædorum, gestus pæne summorum actorum. * hinc pro specie, imprimis ea, in qua dignitas quædam sit aut majestas. Phil. viii. 8. *faciem* senatus auctoritateinque reip. secum attulerat. Nat. D. i. 38. cujus crebra *facie* pellantur animi.

Facile, libenter. Off. ii. 19. *facile* laborare. ubi v. Manut. et Victor. ad Epp. ad Div. ii. 16.

Facilitas est in bonis rebus, quod proclivitas in malis. Tusc. iv. 12. * Opponitur etiam morositati. Off. i. 25. Att. xii. 40. quis aut congressum meum, aut *facilitatem* sermonis desideravit.

Facio, creo magistratum &c. Planc. 4. populus *facit* eos, a quibus est maxime ambitus. * in re sacra, sacra *facere*. Mur. 41. Junoni omnes Consules *facere* necesse est. * Manil. 20. si quid eo *factum* esset, per *significans*, pro, si mortuus esset. * Verr. ii. 16. quid hoc hominis *facinus*: i. e. quomodo coërcere, corrigere, serves &c. Acad. iv. 30. quid *faceret* huic conclusioni. i. e. quomodo refelleret. * fingi. Nat. D. i. 30. his nominibus deos esse *facimus*, quibus a nobis nominantur. * Verr. iii. 42. tributum *facere* coëgisti, i. e. dare. * fieri sibi jubere, *faciendum* curare. Verr. iv. 25. eum vellet sibi annulum *facere*, nisi legendum est fieri. * ornare, effingere. Or. 51. orationis *faciendæ* auctores, i. e. excolendæ et fingendæ per numeros &c. ad Att. xii. 40. genus scribendi, quod nemo *facere* posset.

Facultas, pro copia, dicitur diversis modis, ut ipsam copię verbum. Sull. 14. cujus generis virorum *facultas* in senatu maxima. Quint. 4. *facultas* numerorum. Partit. 28. *facultas* argumentationum. ad Div. x. 4. si *facultas* tui præsentis esset. Quint. 1. *facultates* amicorum. Or. iii. 15. *facultas* temporis vauit et liberi. ad Att. i. 17. *facultas* commodorum. * de possibilitate, occasione &c. ad Div. i. 7. si res *facultatem* habitura videatur. lb. ii. 3. *facultatem* munus nemo admiratur: est enim copiarum, non virtutis. Mur. 5. vera *facultas* maledicendi. Rose. Am. 33. age nunc ceteras *facultates* consideremus.

Factio, jus faciendi. Top. 11. ad Div. vii. 21. *factionem* testamenti non habere. * partes, etiam in bono sensu. Q. Fr. ii. 1. 5. Gabinium tres adhuc *factiones* postulavit.

Factus, elaboratus arte. Verr. iv. 20. argumentum bene *factum*. Brut. 8. quodammodo oratio *facta*.

Falcarius. Sull. 12. Catil. i. 4. inter *falcarios*. locus Romæ fuit, in quo Lecca domum habebat. Simile est inter lignarios ap. Liv. xxxv. 42. quod recte de loco capit Crevierius v. c. intelligens opifices lignarios. malim negotiatores intelligere.

Fallere. Sext. 50. nisi me *fallit*, se. res aliqua. Sic et ad Div. iii. 2.

Fames. Tusc. ii. 1. opponitur copię, in dicendo.

Familia, servi. ad Div. xiv. 4. *familia* liberata. cf. ibid. i. 3. Brut. 22. &c. hinc Cicer. 15. *familia* Martis, h. e. servi Martis, qui Martiales dicuntur, similes Veneriis in Sicilia. * gladiatores, quia et ipsi servi. Sull. 19. comparare *familiam*. item : præesse *familie*. conf. Sext. 60. * res familiaris. Cæcin. 7. *familia* heriscunda. (v. herisco.) Veteres jungebant *familiam* et pecuniam, ut docet Salmas. ad Solin. pag. 892. conf. Burman. ad Sueton. Ner. 5. Sed post, quia domini eadem in ceteris res suas, quæ in servos, potestas, *familia* de omni re familiari dicta est. Ulpian. l. 195. §. 1. de Verb. Signif. * dicitur stiam de secta philosophorum. Orat. i. 10. Div. ii. 1. Peripateticorum *familia* &c. unde illud fluxit etiam de Trebatio : *familiam* ducit in jure civili. ad Div. vii. 5. et sententia dicitur *familiam* ducere, quæ maxime valet et auctoritatem habet.

Familiaris. Quint. 27. manus allatas esse ante lares *familiares*, h. e. in atrio. v. Lares. * in extis quid sit pars *familiaris*, fissum *familia*re, v. fissum. Ad quem modum etiam Liv. xxvi. 6. *familia*re ostentum, Plin. ii. 52. *familia*re fulmen, dixere. Sull. 26. 28. *familiaris* dignitas, i. e. quæ est a *familiaribus*. Rab. Perd. 3. funus *familia*re.

Famosus. de feminis impudicis et male famæ. Orat. ii. 68. extr. nie mater vetuit ad *famosas* ire. Fr. de Rep. 4. si qua erat *famosa*, ei cognati osculum non ferebant. vid. Heins. ad Ovid. Heroid. 9. 78.

Fanaticus, nimis superstitiosus. Div. ii. 57. philosophi superstitiosi et pæne *fanatici*, de Stoicis, qui nimis oraculis, et omni divinationi tribuebant. Dom. 40. homo *fanaticus*.

Fanum. Nat. D. iii. 18. Eumenidum *fanum*. v. ibi not.

Fases. Brut. 6. cum tibi ætas nostra jam cederet, *fasesque* summitteret.

Fascia, de cruralibus virorum. Att. ii. 2. etenim mihi ejus caligæ, ut *fasciæ* cretatæ, non placebant. de Pompeio, quem notis propterea versiculis risit Varro : Fasciola qui crura tegit, digito caput uno Scalpit, quid credas hunc sibi veile virum ? Fr. in Clod. cum vincirentur pedes *fasciis*. Sunt autem hominum molliorum v. fasciola. * Sunt etiam ægrotorum. Brut. 60. Cn. Octavius devinctus erat *fasciis*, et multis medicamentis, propter dolorem artuum, delibutus.

Fasciola. Har. Resp. 21. Clodio inter alia muliebria ornamenta, quibus utebatur, obijciuntur purpureæ *fasciola*. Apud Sueton. Calig. 17. purpureæ ac conchylii *fasciæ* distribuuntur, sed feminis et pueris. vid. inprimis Salmas. ad Lamprid. Alex. Sev. c. 40.

Fastidiosus. Or. i. 61. quod ego non tam *fastidioso* in nobis, quam in histriionibus spectari puto, h. e. in eo facilius hominibus satisfacimus, quam histriones, a quibus plus in hoc genere postulatur. ibid. 26. *fastidioso* judicare. Or. ii. 89. pudentius, vel invitius, veletiam *fastidiosius* facere aliquid. ibid. i. 26. quam diligenter et prope *fastidioso* judicamus.

Fastidiosus, cui non facile satisfieri potest. Her. iv. 23. aurium sensus *fastidiosissimus*. * contentor. Brut. 70. *fastidiosus* latinarum literarum.

Fastidire, aliquid, etiam rectum, reprehendere, nihil facili probare. Mil. 16. etiam in recte factis *fastidient*. vid. Gron. Obs. iv. 10.

Fasti, Calendarium, in quo inter alia, qui dies fasti, aut nefasti, sint, consignatum est. Muren. 11. posset agi lege necne pauci quondam sciebant ; *fastos* enim vulgo non habebant. * annales. Pis. 13. hos consules, non dicam animi hominum, sed ulli *fasti* ferre possunt ?

Fastigium, proprie est templorum. vid. inprimis Or. iii. 46. unde, inter cetera invidiosa a Cæsare usurpata, etiam *fastigium* memoratur. Phil. ii. 43. cf. Suet. Cæs. 81. et ibi Intt. Sed inprimis Salmas. ad Spartian. Pescenn. cap. 12. qui Cæsaris *fastigium* docet, non de tecto capiendum, sed de ornameto tecti, quale vulgo etiam in templis fuerit. Plutarchus *ἀναστήτης* vocat, quod ita accipitur. vid. Ind. Gr. cf. eundem ad Solin. p. 853. Nempe *fastigium* et tectum templi est : unde ap. Plinium, v. c. xxxv. 12. Signa dicuntur in *fastigiis* stare : et signum in tecto ipsum. Sed est tamen etiam de privatis. ad Q. Fr. iii. 1. 4. * Off. iii. 7. operi *fastigium* imponimus.

Fatalis. Catil. iii. 4. annus *fatalis* ad interitum &c.

Fateor, passive. Agr. ii. 21. publicus esse *fateatur* sc. ager: si lectio sana est, quod vix credo: etsi confessus passive dici tradit Priscianus. * ad Div. x. 23. fidem ejus semper fatebor, pro laudabo.

Fatum, homo pestifer, perniciēs ipsa, interitus. Sext. 43. de Gabinio et Pisone: duo illa reip. *fata*. Dom. 57. si in illo pæne *fato* reipubl. * Vaticinium. Catil. iii. 4. *fata* Sibyllina.

Favere, verbum theatrale de plausu, unde ad alia traducitur. Ligar. 3. *favere* industriæ et gloriæ alicujus. Att. xii. 49. me tamen ei *faveturum* &c. * Div. ii. 26. ex Ennio: galli silentio noctis *favent* faucibus russi cantu.

Favor, de spectatoribus. Rosc. Com. 10. quem *favorem* secum in scenam attulit Panurgus? * Leg. ii. 5. *favore* magis quam re legum nomen tenent.

Fautor. Rosc. Am. 6. nobilitatis *fautor*; partium nobilium studiosus, etsi non castra eorum sequebatur.

Faux, angustus aditus. Quint. 6. *fauces* macelli. Verr. iii. 76. Timarchides premit *fauces* defensionis, h. e. facit ut defendi non possis.

Fix. Tusc. ii. 25. cum quasi *faces* doloris admoventur. Tusc. v. 27. dolor *faces* ardentis intentat. * Tusc. i. 19. cumque corporis *facibus* inflammari soleamus ad omnes cupiditates. * Rhetorum *faces* sunt vā *πάθος*. Or. iii. 1. verborum *faces* admoovere, h. e. quibus ira commoveri potest. Or. ii. 51. neque parvis in rebus admoventæ sunt hæc dicendi *faces*. * homo reip. perniciosus, autor seditionum. Har. R. 2. de Gabinio et Pisone: cum his furis et *facibus*—bellum mihi inexpiabile dico esse susceptum. * ibid. 21. injecta est *fax* fæda et luctuosa reip.—qua ego solus exarsi. * Div. i. 11. *fax* Phœbi. * Nat. D. ii. 5. *faces* cælestes. genus meteori. cf. Catil. iii. 8.

Fecialis. Leg. ii. 9. *forderum*, pacis, belli, induciarum oratores, *feciales* iudices duo sunt. Off. i. 11. belli quidem æquitas sanctissime *feciali* populi Rom. jure perscripta est. cf. Verr. v. 19.

Felicitas. Att. vi. 1. in *felicitas* lancibus, et splendidissimis canistris, olusculis nos soles pascere. *Felicate*, item, *filicate*, dicuntur a *filice* herba, quæ cæolata in lancibus erat. cf. Parad. 1. 2. quamquam ibi quidam habent delicatum. v. delicatus. v. Græv. ad l. c. Salmas. ad Solin. p. 737.

Ferialia. Att. viii. 14. festus dies, quo Manibus sacra fiunt, ante d. viii. Kal. Maj. ut ipse Cicero docet ix. 1. v. Ovid. Fast. ii. 569. qui tamen diem

Ferialium facit xi. Kal. Mart.

Ferire. Fat. 17. medium *ferire* voluit, h. e. extrema vitare.

Feros, insolens, ad Div. iv. 9. ubi impotentij jungitur. Sic dixere Tacit. A. i. 3. Suet. Aug. 63.

Ferre. ad Div. v. 20. *ferre* rationes, pro referre. * Verr. ii. 31. sententiam *ferre*, h. l. dicitur de senatore, cum proprie dicatur de iudicibus, post legem tabellariam, quod antea, pronunciare, dicebatur. Defendebat eam lectionem Grævius, contra eos, qui negabant de senatoribus dici sententiam *ferre*. Non observat vir doctus alium locum, nempe ad Div. xi. 21. cum ego sensissem, de iis, qui exereitus habent, sententiam *ferri* oportere, lidem illi, qui solent, reclamarunt. item Balb. 15. dicitur de populo suffragia *ferente*.

* Plane. 19. *ferre* tribum, dicitur qui tribus suffragiis creatur. * Att. xv. 29. ait hic, sibi Juliam *ferre*, int. conditionem, velle Juliam sibi nubere. * Cluent. 64. *ferre* in questionem servum, est, permittere ut torqueatur, vel offerre. * *ferri* dicuntur navigantes. Orat. 23. jam quidem, quocumque *feremur*, vela danda sunt. Sed inprimis, qui præ nimia animi commotione et cupiditate nesciunt, quid agant, deque furentibus. Quint. 11. *ferreturque* avaritia. Cluent. 70. cæcam crudelitatem et servitia *ferri* videtis. cf. Verrin. v. 46. &c. add. Burm. ad Ovid. Her. 15. 140. * Or. 40. rem supra *ferre*, quam fieri potest, de hyperbole. * referre in tabulas. ad Div. viii. 4. ei expensam *tulit* legionem. * Phil. ix. 4. aures *ferunt* cohortationem, i. e. non sentiunt, non moventur ea, non paremus cohortationi. * ad Div. viii. 8. calumniam *ferre*, dicitur, de eo, qui calumnia accusasse convincitur. Alii frustra aliter interpretantur. vid. Gron. ad h. l. * Att. vii. ult. quod multo rectius videtur, id mihi fraudem *tulit*, pro attulit. vid. Interpr. ad Liv. xxiv. 38. * Notanda est etiam hæc constructio, Verr. iv. 30. graviter *ferre* interverso dono regali. Videtur esse imitatio græcæ formæ: *βαρὺς τίς τις ἐν*. ad Att. xiv. 13. apertissime *ferre* lætitiā.

Ferventer. ad Div. viii. 8. de damnatione *serventer* loqui ceptum est. ibid. 7. *serventissime* conceperit.

Fervere. ad Div. x. 23. dedi operam, ut—non miles ullus, non eques—ab illis *serventibus* latronibus intereperetur. h. e. furiosis.

Fervor. Tusc. iv. 10. *fervor* animi, de perturbatione. * Prov. Cons. 12. *fervor* maris est de mari infesto a piratis.

Festivitas. Inv. l. 19. quā virtus orationis sit? Or. il. 54. perpetua *festivitas*, dicitur de cavillatione, de qua ibid. Or. 52. bis *festivitatibus* insolentius abutitur.

Fibra. Div. i. 10. *fibra* in extis. *Fibrae* sunt ipsa exta, jecur, cor, pulmo, v. Senec. *Œdip.* p. 357. &c. et ibi Viri docti, proprie autem extorum extremitates, *lila*.

Fictor. Dom. 54. est genus ministro- rum in sacris, pistor duciariorum. Varro L. L. *fectores* dicti a fingendis libis, v. Casaub. ad Sueton. Aug. 5. Guthier. *Jur. Pont.* il. 14. p. 223. *Fictoris* mentio etiam in inscriptione ap. Murator. pag. 368. 2. Nat. D. i. 29. sunt picto- res *fectoresque*, ubi sunt plastæ, qui e æra, mæe fundunt simulacra.

Fidelia, vas tectorum, ad Div. vil. 29. de eadem *fidelia* duos parietes dealbare.

Fidelis, de quo recte dicatur? ad Div. xvi. 17. ibid. *fidelis* ager.

Fideliter, de quo dicatur? ad Div. xvi. 17. ibid. x. 23. per quorum loca *fideliter* mihi pateret iter.

Fidentia, quid sit? Tusc. iv. 37.

Fides. Inv. i. 39. fefellerunt per *fi- dem*, h. e. quia ipsis *fides* est habita. Rosc. Amer. 4. quod mihi cum *fide* im- positum est, h. e. propter opinionem de *fide* mea. * der Credit. Agr. ii. 3. *fides* de foro sublata est. Marc. 8. re- vocare *fidem*. Manll. 7. conceidit *fides*. * Or. iii. 25. *fidem* orationis facere. Sic edd. omnes. Acad. iv. 7. *fidem* facit ju- dicii sui.

Fiducia, hypotheca, pignus. Flace. 21. *fiducia* accepta. ibid. *fiducia* com- missa. vid. Faërnus ad h. loc. * genus judicii, in quo judicatur ex æquo et bono, hæc formula: ut inter bonos bene ager oportet. Off. iii. 15. ad Div. vii. 12. v. Salmas. mod. Usur. e. 14. de Usur. e. 4. * *fiducia* est etiam in hereditatibus et emtionibus: cum aliquis heres sit, hac conditione, ut accepta hereditate, eam reddat alteri, quem heredem scribere per leges non licebat, tamquam filiae, quæ ex lege Voconia heres esse non poterat: item cum alicui venditur aliquid venditione imagi- naria, ut rem venditam statim reddat; quod fit in hereditate a sacris liberanda &c. Cæcin. 3. qui per tutelam, aut societatem, aut rem mandatam, aut *fidu- cia* rationem fraudavit alicquem. Rosc. Com. 6. si qua sunt privata judicia summæ existimationis et pæne dicam euppæ, tria hæc sunt, *fiducia*, tutelæ, societatis. cf. Nat. D. iii. 30. Offic. iii. 17.

Figere. Nat. D. i. 34. *figere* male- dictis. cf. Or. 26. Heinsius ad Ovid. A.

iii. 7. 29. putat ductum a deflexionibus magicis. Male. Ducitur a sagittariis, qui v. c. aves *figere* dicuntur apud ip- sum Ciceronem.

Figura. Or. il. 23. *figura* dicendi. iii. 52. *figura* orationis. Gr. *ῥῆμα*, est genus dicendi, tamquam tenue, aut sublime, aut medium. De iis formis verborum et sententiarum quibus nos dicimus, Cice- ro nou dicit, nisi addita aliqua particu- la, ut de opt. gen. Or. 5. sententiis et earum formis, tanquam *figuris*.

Filicatus. v. felicatus.

Filum. Or. iii. 26. *filum* orationis, est ipsum genus dicendi, quod patebit conferenti Or. il. 22. Or. 36. * Ipsa oratio, ratione materie. Læli. 7. audi- vi non invitum equidem, sed aliud quod- dam expetimus *filum* orationis tuæ, h. e. de alia re te audire cupimus. * ad Div. ix. 12. munusculum levidense, crasso *filo*. vid. Burm. ad Ovid. A. l. 14. 7. qui et levidense defendit.

Fimbria. Pison. 11. madentes *fin- briae* cincinnorum. *Fimbriae* sunt cirri capillorum, extremitates calamistratæ. Servius legit h. l. *fibrae*, quod idem esse docet Salmas. ad Capitolini Pertin. 8. nam *fimbriae* et *fibrae* sunt proprie ex- tremitates rerum. cf. ad Solin. p. 99.

Fingo. Brut. 31. *figitur* oratio com- modius i. e. elaboratur. Sull. 28. *fin- gi* natura subito non potest. Or. il. 28. orator, quem nunc *fin- go*, h. est qui qualis esse debeat, doceo. Tusc. iii. 15. vultus a mente *figitur*. Or. 8. *fin- gere* totum se ad alterius arbitrium et nu- tum. Brut. 38. *fin- gere* animos, h. e. flectere quorsum velis: de oratore. Nat. D. ii. 59. lingua *fin- git* vocem et termi- nat, h. e. facit, ne, ut in brutis, sine distinctione literarum et syllabarum erumpat. Att. vi. 3. formam totius reipubl. velim mittas, quæ mihi ob- viam fiat, ex qua me *fin- gere* possim.

Finis, formula, quem ad *finem*, non significat apud Ciceronem, zu was En- de, sed quamdiu. Catil. i. l. quem ad *finem* sese effrenata tua jactabit auda- cia. conf. Verr. v. 29. ii. 48. Nat. D. il. 51. * pro eo tamen, quod in aliqua re spectatur, *finis* dicitur. Invent. i. 5. officium ejus facultatis videtur esse, di- cere apposite ad persuasionem: *finis*, persuadere dictione. Offic. i. 39. domus *finis* est usus. In quo tenendum, *finem* dici absolute, consilium quoad spec- tatur ab homine. * dicitur etiam ut exitus, de quo supra. ad Div. iv. 9. qui *finis* istius consilii est. * *finis* dicitur etiam, quod est in quaque re summum. Fin. i. 17. *finis* bonorum et malorum, est summum bonum et summum ma-

lum. Planc. 25. *finis* honorum populi, est consulatus. Tusc. ii. 1. *finis* sperandi, est summum, quod quis sperare potest, aut sperat. * est etiam summa alicujus rei. Or. ii. 34. hujus quidem loci hic est *finis*. * Leg. i. 21. Mur. 9. regere *fines*, est constituere, decernere de finibus, de quibus controversia orta est, quod faciunt arbitri *finium* regundorum. v. Lex Mamilia.

Finitimus, similis, conjunctus. Or. i. 16. *finitimus* oratori poeta. N. D. ii. 39. *finitimus* mari atri. Brut. 42. vicinitas *finitima*, nempe vicinus latius patet, quam *finitimus*.

Finitor, agrimensur, qui agros in colonis deducendis metitur et definit. Agr. ii. 13. *finitorem* mittant: ratum sit, quod *finitor* uni illi, a quo missus erit, renunciaverit. cf. c. 17. 20. v. Gotsli Antiqu. Agr. c. 4. inprimis p. 31.

Finitus, certus. Nat. D. li. 35. motus *finiti*. * moderatus. Fin. i. 19. cupiditates *finite*. * definitus. Tusc. iii. 25. mors est omnibus *finita*. * numerose cadens. Or. 51. *finita* pronunciare.

Finire, regere, moderari. Fin. iii. 9. et 20. cupiditates *finire*. * Att. viii. 3. *finienti* provincias Gallias Kal. Mart. restitit: i. e. cum censeret Cæsarem e Gallia decedere debere Kal. Martis. * definire, præfinire. ad Div. xv. 9. tempus, quod mihi et lege et SCto *finisti*.

Fio, Tusc. iii. 5. ita *fit*, pro: ex quo sequitur: ex arithmetice ducta ratio dicendi. * Agr. ii. 27. quid *fiet* pecuniâ. Græv. pecuniæ. utrumque rectum est. Sic, quid facias homini, et homine. v. facio. * ad Div. vii. 18. nihil *fieri*, fringere te: h. e. nihil quæstus te facere, nihil te accipere: v. Plautus Curcul. v. 2. 5. postquam nihil fit. Huc pertinent res a populo *factæ* quæsitæque Verr. iii. 55.

Firme. Fin. iii. 9. assensus suos *firmæ* sustinere: h. e. cavere, ne elabatur nobis assensus, rebusque incertis tamquam certis assentiamur.

Firmus. Att. i. 1. *firmus* candidatus: h. e. qui, propter gratiam suam et amicorum, magnam spem habet consulatus consequendi. in Cæcil. 9. Verr. ii. 1. accusator *firmus*: h. e. fortis, minime timidus.

Fiscina, est utensile rusticum, cujus etiam apud Catonem et Columellam mentio. v. Lexic. rustic. Geaneri in h. v. Flacc. 17. *fiscina* fisorum.

Fiscus, de pecunia, quia in *fiscis* reponebatur. Act. i. in Verr. 8. 9. *fisci* Sicilienses. cf. Verr. iii. 79. * ad Q. Fr. lii. 14. de *fisco*. Manutius intelligit de aërio.

Fisum. Div. ii. 13. *fisum* familiare et vitale. ibid. i. 10. *fisum* in extis. Nat. D. iii. 6. *fisum* jecoris. Div. ii. 12. quod *fisum* periculum, quod commodum aliquod ostenderet. Fuit autem *fisum* linea imaginaria, exta bipartito dividens, ut altera pars ad hostes, altera ad sacrificantem ejusque amicos, domum, pertineret: unde familiare *fisum*, pars familiaris extorum dicitur. v. Turneb. Adv. iv. 18. Delius ad Senec. Oedip. p. 363. sq. ubi, quod *fisum* Ciceroni, Senecæ limes dicitur. Illa linea autem ducitur ab ea, quam Græci *μήλας* vocant, ubi lobi jecoris finduntur: quod est proprie *fisum*. vid. Salmas. ad Solin. pag. 91. a.

Fistula, canalis plumbeus vel ligneus ad aquam deducendam aliquo. Rab. Perd. 11. *fistulas* præcidi imperarat. * explosio. Att. i. 16. et ludis et gladiatoribus maximas *lensuarias* sine pastoritia *fistula* auferebamur. v. Salmas. l. c. p. 156.

Fistulator. Or. iii. 61. sed *fistulatore* domi relinquetis &c. *fistulator* est servus, qui fistula subiecit domino dicenti sonum, quo incipiat, et sensim ascendentem a nimia contentione revocat. Hujusmodi servo Græcibus usum refert Cicero l. c.

Firux, certus, perpetuus. Tusc. v. 14. bonum *firum*. Cluent. 45. non ita *firum* esse deberet, ut convelli non liceret. Rabir. Post. 9. hoc maneat et *firum* sit. ad Div. xiv. 4. si hæc mala *fixa* sunt. * Sext. 5. *fixa* vestigia, opponuntur leviter pressis.

Flabellum. Flacc. 23. cujus lingua, quasi *flabello* seditionis, concio est ventilata.

Flaccus, qui aures habet magnas et languidas. Nat. D. i. 29.

Flaccere. Q. Fr. ii. 15. Messala *flaccet*: scil. in petitione: i. e. parum spei habet.

Flaccescere. Brut. 24. *flaccescit* oratio.

Flagitare, exigere. Dom. 20. *flagitare* cistophorum.

Flagrantia. Cæl. 20. *flagrantis* oculorum. signum libidinis.

Flagrare. Verr. ii. 53. *flagrabit* domus studio et cupiditate hominum. i. e. plena erat hominibus, in quibus esset studium et cupiditas &c. Sic etiam potius fervere dicuntur loca, in quæ homines studiose frequentesque coeunt. vid. Burmann. ad Valer. Fl. i. 121. Flacc. 28. multitudo *flagrans* in concionibus: i. e. seditiones movens. Verr. iv. 32. convivia, quæ domesticis stupris flagitiisque *flagrant*.

Flamen, genus sacerdotum. Erant Romæ *flamines* tres, Dialis, Martialis et Quirinalis; additus deinde quartus, Julius. Tres superiores erant in collegio Pontificum. vid. Dom. 14. Phil. ii. 43. *Mil. 10. *flaminem* prodere: i. e. creare. est enim hoc proprium in ea re verbum.

Flaminium, sacerdotium flamiis. Phil. xiii. 19. *Flaminium* Cæsaris.

Flectere, mutare. Sull. 28. natura subito *flecti* non potest. Cœl. 6. huc et illuc torquere et *flectere* suam naturam. *Div. ii. 45. in *flectendis* promontoriis; de nautis, dum *flectunt* circa promontoria cursum.

Fletus. Tusc. ii. 23. in xil. tabb. quid sit? quamquam Bentleius et Buberius malebant, lessus.

Flexibilis, varius, inconstans. Læl. 25. *flexibilis* assentatoris animus. *Or. iii. 45. *flexibilis* oratio dicitur, quia collocatio verborum modis multis variari potest.

Flexio, circuitus. Pis. 22. deverticula *flexionesque* querere. Or. iii. 25. *flexiones* in cantu sunt, quæ Gr. *ῥαῖμα* ap. Aristophanem in Nubibus dicuntur v. 966. ubi v. Schol. et Kusterum: modi fracti et varie crispati voce, quibus mollis et suavis cantus efficitur: Ovid. A. ii. 4. 25. dulce canit, *flectitque* facillime vocem: de muliere. Quamquam etiam Demostheni *Æschines* vocis *flexiones* objiciebat, tamquam molles et gravitatem oratoris non decentes, Or. 18. Broukh. ad Titull. i. 8. 37. de cantu simpliciter capit: quod non placeat.

Flexus. Cœl. 31. ætatis *flexus*, est virilis ætatis initium. Metaphora ducta est a circo, in quo *flexus* est, cum curvus, ubi alteram partem circi exegerunt, circa spinam et metas *flectuntur*. Sed Or. i. 1. est de virili ætate ad senectutem vergente.

Flexus adj. Or. iii. 57. sonus *flexus*, est tristi voce loquentis, ut inflexus e. 46.

Flos. Brut. 87. pigmentorum *flos*, est, qui alias splendor, Gr. *ῥίζα* dicitur. Balb. 6. ipsum *florem* dignitatis infringere. Or. iii. 4. *flos* vitæ, est gloria, in qua quis vivus est.

Fluctuare. Or. 58. *fluctuans* oratio, est non numerosa et structa.

Fluctus. Flacc. 24. *fluctus* concionum.

Fluenter. Att. vii. 14. *fluenter* loquere.

Fluere, spectare, devenire. Att. iv. 16. res *fluit* ad interregnum. ibid. ix. 10. illius rationes quorsum *fluant*.

*succedere. Off. i. 26. res *fluunt* ad voluntatem. *divulgari. Tusc. iv. 1. Pythagoræ doctriua cum longe lateque *fluere*. *Tusc. ii. 22. *fluere* mollitia. *interire. Marc. 8. omnia quæ dilapsa jam *fluere*nt. cf. Orat. 3. Gron. ad Liv. xxvii. 17. *abire, fugere. Fin. ii. 32. *fluit* corporis voluptas: quam lectionem contra Davisium defendit Burmannus ad Virg. G. iii. 67. *Or. 58. de Or. iii. 49. oratio *fluens*, opponitur vinctæ periodis et numerosæ. Contra *fluens* æqualiter oratio ibid. est levis ubique oratio, in qua nihil asperum, hiulcum &c. *Or. li. 66. Gallus distortus, ejecta lingua, buccis *fluentibus*: h. e. ut alii loquuntur, labentibus, propter vim morbi, aut senectutem, aut corpus male quacunque de causa constitutum. v. Gronov. ad Senec. Hippol. v. 364. et Intt. ad Suet. Aug. 99. Sed Pison. 11. Sep. p. Red. 6. *fluentes* buccæ Gabinii, sunt cerussa et reliquo fuso interpolatæ et correctæ, quæ calore et sudore *fluunt*, ut similes sint, quemadmodum Petronius c. 23. ait, parietibus laboranti nimbo.

Fluvio, illuvio, diluvium. Div. i. 49. *fluviones* aquarum.

Focus. de formula: pro aris et *focis*. v. Ara. Rose. Am. 8. *foci* patrii.

Foculus. Dom. 47. est aræ genus parvum et portatile, quod in consecrationibus adhibetur. Ejus figuræ extant in numis et aliis monumentis. v. v. c. Guther. J. P. ii. 14.

Fodico. Tusc. iii. 16. *fodicantibus* iis rebus, quas malas opinamur.

Fœneus. fr. Corn. i. homines *fœnei*. v. Asconius ad h. l. Scil. in spectaculis tauri solebant irritari *fœneis* imaginibus aut pilis: unde *fœnei* dicuntur, qui nomen et speciem rei tantum habent, non vim. vid. Saliuas. ad Spartian. Pescenn. c. 12. Occurrit et in Cod. Theod. et junguntur *fœnei* defectique. vid. Gothofr. Gloss. Cod. Theod.

Fœnerator. Off. i. 42. *fœneratorum* questus in odia incurrunt. ad Div. v. 6. erant autem Romæ *fœneratores* homines divites cujuscunque ordinis, qui pecunias sub usuris collocatas haberent: Capitalisten, Renteniers.

Fœnerari, sub nauris dare pecuniam. Verr. ii. 70. pecunias ejus—suo nomine *fœnerabatur*. Læl. 9. beneficium *fœnerari*. Itaque pecunia proprie *fœneratur*: sed homines etiam dicuntur *fœnerari*. Parad. vi. 2. dimissiones libertorum ad *fœnerandas* et diripiendas provincias.

Fœnus pro ipsa sorte dicitur. ad Att. vi. 1. v. not. *fœnus* perpetuum ad Att. v. 21. v. in perpetuum.

Factus, de frugibus agrorum. Orat. ii. 30. quo meliores ager *factus* possit et grandiores edere. item, baccis arborum. Div. i. 9. *actus edendorum fructuum. Leg. i. 8. quæ frugibus et baccis terræ *factu* profunduntur. *proventus, γεισις. Brut. 49. nec ulla ætate uberior oratorum *factus* fuit.

Fons. Q. Fr. iii. 1. 4. ipsi *fontes* jam sitiunt.

Foras. Q. Fr. iii. 1. 6. *foras* cænare.

Fore. Att. v. 21. *fore* venturum. Similiter Liv. xxvi. 26. extr. *forent* passuri. item xxix. 3. xxv. 24. expulsurus *foret*. xxxv. 13. casurum *foret*. Nepos Attic. 10. laudaturi *forent*. Apud Ovid. A. ii. 14. 28. sedecim Codd. et ed. pr. habent futura *forent*. add. Tiro ap. Gell. x. 1. et Græv. ad Att. v. 20.

Foras. ad Div. xiii. 10. aperire amicitiæ *fores*.

Fori. Cato. 6. cum alii malos scandant, alii per *fores* cursant. *Fori* sunt tabulata navium. vid. Salmas. ad Solin. p. 846.

Foris, varie et multis modis dicitur. præcipuos adferemus, quos quidem observavimus. Q. Fr. ii. 8. *foris* valde plauditur; nempe extra senatum, h. e. a reliquis ordinibus. ad Div. i. 9. cum ea contentio (in senatu) mihi *foris* magnum fructum tulisset. Verr. iii. 90. non quæram *foris* (i. e. extra iudicium) cum habeas iudices principes civitatis. ibid. 91. non quæram exemplum *foris*: hoc ipso ex consilio utar exemplis. Rosc. Am. 47. domi dignitas et *foris* (apud externos) auctoritas. Arch. 7. delectant domi, non impediunt *foris*: h. e. in provinciis cum sunius, aut in bello. ad Div. vii. 16. *foris* cœnare. Dicitur et pro aliunde: Tusc. iii. 3. *foris* petere. Fin. iii. 7. ut in ipsa arte insit, non *foris* petatur. Or. ii. 40. *foris* assumere argumenta. hinc Pis. 6. *foris* esse dicuntur, qui sunt in ære alieno, de qua lectione tamen, an genuina sit, dubitat Manutius. Fin. i. 13. nec hæc cupiditates sese *foris* solum jactant, nec tantum in alios cæco impetu incurrunt, sed intus etiam in animis incluse inter se dissident, &c.

Forma. Dialecticis est species generi subjecta. Top. 7. in divisione *formæ* sunt, quas Græci *διας* vocant, nostri species appellant, non pessime id quidem, sed inutiliter ad mutandos casus in dicendo &c. Fin. v. 4. *forma* disciplinæ triplex. *delineatio ædificii et ejusque rei. ad Div. ii. 8. ut cum *formam* reip. viderim, quale ædificium futurum sit &c. cf. Or. i. 35. extr. ad Div. iii. 11. quod ad me quasi *formam*

communium temporum et totius reip. misisti expressam. *in rhetoricis *formas* dicitur, ut figura, primo de tribus generibus dicendi: *χαρσιν*, *ἰδέα*. Or. ii. 23. Or. 11. et de schematicis. Brut. 17. sententiarum et orationis *forma*. de opt. gen. dic. 5. Sententiis idem, et earum *formis* tamquam figuris. *ratio, constitutio. Tusc. ii. 15. qui Græcæ *formam* rerumpublicarum dederunt. Phil. v. 5. *forma* iudicis. *species rei in animo expressa et comprehensa. Orat. 5. habuit profecto comprehensam animo quandam *formam* eloquentiæ.—eos, quibus aliquid aut plura deerant, in eam *formam* non poterant includere. *externus apparatus, insignia. Agr. ii. 13. *formam* adhuc habetis et speciem ipsam tyrannorum. vid. Græv. ad h. l. *Nat. D. ii. 40. *formæ* igneæ, sunt sidera.

Formare. Brut. 38. *formare* animos, dicitur orator, qui eos flectit, quorum vult.

Formido, quod timorem incutit. Fin. v. 11. quasdam post mortem *formidines* extimescant. Tusc. i. 16. eujus ignoratio finxit inferos, easque *formidines*, quas tu continere videbare. Biberius de Poëtarum Dea *Formidine* interpretatur: quod non est necesse.

Formula, forma, Acad. i. 4. *formula* disciplinæ. *generale pronunciatum, ex quo de singulis rebus iudicari possit. Offic. iii. 4. *formula* quædam constituenda est, &c. *In jure civili, *formula* est certus verborum modus. *Formula* sunt 1. eæ, in quas iudicium datur a Prætoribus. Quint. 8. unde *formula* cognitionis apud Liv. xl. 12. quod ad ejus *formula* præscriptionem iudices debent iudicium suum dirigere, et, quid cognoscendum iudicandumque sit, ex eis intelligere. 2. Jctorum, quibus vel agit in aliquem; unde *formula* pro actione, Rosc. Com. 8. sunt jura, sunt *formula*. Ex quo *formula* injuriarum ap. Sueton. Vitell. 7. *formula* cadere et similia. vel quibus testamenta, sponsiones, stipulationes et reliqui hujusmodi actus juris fiunt, quibus cavetur alicui. v. Cautio. &c. suntque verborum certæ conceptiones et formæ; unde etiam nomen dixerunt. Mur. 13. *formula* vestræ atque actiones. &c. **Formula* Aquillii de dolo malo, Off. iii. 14. sunt definitiones doli mali, quibus distincte expressum erat, quibus in rebus dolus malus teneretur.

Formis, præter vulgarem significationem, significat arcum triumphalem, aut honoris causa etiam non triumphanti constitutum; quod genus crebro

in numis, tamquam Germanici, occurrit. Act. i. Verr. 7. *foenix* Fabianus. Verr. ii. 63. bujus *foenix* in foro Syracusis est, in quo nudus filius stat, ipse autem ex equo nudatus ab se provinciam prospicit; quem locum egregie illustrant numi, qui *foenices* exhibent statuis impositis ornatos.

Fortasse pro fere. Brut. 68. biennio *fortasse* major. Or. 56. triginta *fortasse* versus. Sic Græci dicunt *ἀνέχου*, unde id expressum et ductum est.

Forte. Or. iii. 12. et aliquem, si *forte*, motum.

Forticulus. Tusc. ii. 19. *forticulum* se præbet.

Fortis, de accusatore, in Cæcil. 7. si accusandi voluntas ad viros *fortes* et spectatos translata sit. De defensore, advocato. Quint. 2. habet adversarium verbo S. Nævium, revera hujus ætatis homines disertissimos, *fortissimos*, oratissimos. v. Græv. ad h. l. Denique de judice. Act. i. in Verr. 17. Verrin. i. i. In his omnibus *fortis* est, qui neque metu, neque periculo, neque ulla alia re deterretur ab eo, quod est officii sui: qui libere dicit, quæ sentit &c. Eodem modo Catil. iii. 6. *fortissimæ* sententiæ dicuntur. * *Fortes* sunt etiam, qui labores, dolores ferunt, voluptates repellant &c. Att. xv. 11. Cassius *fortis* sane oculis matrem spectare. fr. Hortens. in dolore podagræ nihilo *fortior*. &c. * Vehemens, gravis, acer. Or. i. 54. orationem disertam sibi et oratoriam videri; *fortem* et virilem non videri. Phil. xii. 3. acerrimam et *fortissimam* libertatis recuperandæ cupiditatem imminutam et debilitatam. Or. iii. 9. genus diceudi Antonii *forte*, vehementis, commotum &c.

Fortissime. Quint. 8. injuriam facere *fortissime* perseverat.

Fortitudo, quid sit? Tuscul. v. 14.

Fortuito. Phil. x. 2. Grævius tamen habet: *fortuito*. Sed cf. Off. i. 29. et adde Burn. et Oudendorp. V. C. ad Suet. Tib. 39.

Fortuna, pro fortuna. Verr. iv. 37. ejusmodi esse *fortunas* mortui.

Forum. Or. i. 36. ego istos non modo oratoris nomine, sed ne *foro* quidem dignos putarim; de patronis causarum parum idoneis. * ad Div. xiii. 10. in *forum* venire. ibid. v. 8. *forum* attingere. de his dicitur, qui puram togam, h. e. virilem, in *foro* acceperunt a prætore, atque deinde in judiciis versari et causas agere possunt. * Quia in *foro* tabernæ argentariorum sunt, ibique pecunie perscriptionibus, transcriptionibusque &c. tractantur, propterea sæpe in

re pecuniaria *forti* mentio. Manil. 7. ratio pecuniarum, quæ in *foro* versatur. Flacc. 29. in *foro* versari, dicuntur negotiatores. Agr. i. 8. fidem de *foro* sustulisti, ubi vid. Lauredanum. Rabir. Post. 15. Postumum non haberemus in *foro*: er wäre banquerout: de quo et *foro* cedere dicitur. * *Forum* ornatum, Verr. i. 54. est tempore ludorum Romanorum &c. cf. iv. 3. ubi non modo signa, sed et tabulæ memorantur in *foro* ornando. Originem rei vide ap. Liv. ix. 40. * Pro ipsis ludis gladiatoris dicitur *forum*. Muren. 34. * *Fora* dicuntur conventus provinciales, h. e. non modo civitates, in quibus aguntur, sed ipsi etiam dies conventuum. Verrin. iii. 15. extra *forum* suum vadimonium promittere. ibid. li. 15. civitates, quæ in id *forum* convenirent. cf. c. 70. ad Div. iii. 6. ad Att. v. 21. *forum* agere. * Civitates etiam Italiæ quedam *fora* dicuntur, ut ad Div. x. 17. *forum* Julii. Catil. i. 9. *forum* Aurelium. &c. de quibus v. Sigon. Ant. Jur. Ital. ii. 15. * vestibulum. Leg. ii. 24. lex *forum*, id est, vestibulum sepulcri, bustumve, usucapi vetat.

Fovere, delectare. Mur. 35. *fovere* sensus hominum. * amplexari, Gall. caresser. ad Div. i. 9. inimicum meum in manibus habebant, sic *fovebant*, sic osculabantur. cf. Q. Fr. iii. 1. 3. Att. xv. 13. * lenire. Att. xii. 18. nam, dum illud tractabam, quasi *fovebam* dolores meos.

Frangere, refutare. Acad. iv. 29. *frangere* soriten. ad Div. i. 4. *frangere* sententiam alicujus. * a sententia abducere et in suam adducere. Tusc. i. 21. ut rationem nullam afferret Plato, ipsa auctoritate me *frangeret*. * suppressere motum animi. ad Div. iv. 6. *frangere* se ipsum. domare. Sen. p. Red. 8. sceleratum civem, aut domesticum potius hostem judicio *frangendum* esse. * mutare aliquem pæne invitum. ad Div. iv. 4. *frangit* hoc meum consilium Cæsaris magnitudo et senatus officium. * ad Div. x. 12. rogatu Servilii P. Titius intercessit. res in posterum dilata. Venit paratus Servilius, Jovi ipsi iniquus—hunc quemadmodum *fragerim*, quantaque contentione intercessorem abjece- rim &c. * ad Div. x. 3. invidentes ingenio industriaque *fragisti*. * Qui male dividunt, eleganter rem *frangere* dicuntur. Fin. ii. 9. duo genera quæ erant, fecit tria. hoc est non dividere, sed *frangere* rem. * Or. i. 62. paullum requiescet, dum se calor *frangat*.

Fraus, facinus. Rab. Perd. 9. *frans* capitalis. Verr. iii. 76. in *fraudem* in-

eidere. * quod nocet. Att. iv. 12. *fraudem* facere alicui. ibid. vii. 26. quod multo rectius fuit, id mihi *fraudem* tulit.

Fremitus. Div. i. 18. *fremitus* terræ. Har. R. 5. responsum haruspicum de *fremitu* recitavit.

Frequentare, frequentes convocare, cogere. Catil. iv. 7. quos cum casu hic dies ad ærarium *frequentasset*. Sic et alibi Cicero. add. Gronov. ad Senec. Cons. ad Marc. 3. * crebro, copiose usurpare. Or. 25. acervatim multa *frequentare*. * replere. Or. iii. 52. *frequentare* orationem luminibus et sententiarum et verborum. ad Att. i. 19. Italiæ solitudinem *frequentare*. * Herenn. iii. 24. primas quasque partes in animo *frequentat*: i. e. frequenter cogita.

Frequentatio, usus frequens. Partit. 16.

Frequentia. Plane. 8. solidam et robustam et assiduam *frequentiam* præbuerunt.

Fretum, pro *fretu* Siculo. Att. ii. 1. v. Ind. Geogr. Fretense mare.

Fretus, pro *fretum*. Verr. v. 66. per angusto *fretu*. v. Gell. xiii. 20. cf. J. Gronov. ad Gell. x. 26.

Frigere, dicitur de eo, cui in quocunque genere res non succedit. ad Div. xi. 14. plane jam *frigeo* (nihil efficere possum in republica). *tyranus* enim meum senatus erat, id est jam dissolutum. ibid. vii. 11. sin ista *frigebunt*: h. e. si nihil quæstus facis. ibid. vii. 12. nihil fieri: *frigere* te, ne chartam quidem tibi suppeditare. Verr. ii. 25. cum omnia consilia *frigerent*: h. e. non commoda viderentur. * nihil agere. ad Div. viii. 6. Curionem valde *frigere*. * in primis *frigere* dicuntur oratores, musici, actores, qui non placent audientibus. Brut. 50. tibicen Antigenidas dixit, discipulo sane *frigenti* ad populum: mihi cane et Musis. * contemni. Phil. vi. 5. *friget* patronus Antonius: sc. quia nemo ejus beneficiis id vult.

Frigescere. ad Div. viii. 6. nos hic *frigore frigesimus*: h. e. nihil agitur hic.

Frigide, remisse, lente. ad Div. viii. 10. quæ cupiunt, ita *frigide* agunt, ut nolle existimentur.

Frigidus, jejunus, puerilis: de eo, qui acumina sublimitatemve sectatur, neque assequitur, sed ridetur. Brut. 67. acumen sæpe stomachosum, nonnumquam *frigidum*, interdum etiam facetum. Or. 26. vitabit ridicula quæsitæ, nec ex tempore ficta, sed domo allata: quæ plerumque sunt *frigida*. Or. ii. 63. in ambiguo, quæ sint *frigidiora*, vite-

mus. Verr. i. 46. alii etiam *frigidiores*, sed quia stomachabantur, ridiculi videbantur esse. * ita ut *frigere*, dicitur de eo, qui non probatur, cui non res succedit. ad Div. viii. 9. in defensione sua fuit disertissimus, in accusatione satis *frigidus*. Q. Fr. iii. 3. accusator *frigidissimus*. * tardus. Brut. 48. lentus in dicendo et pene *frigidus*. * ad Div. x. 16. *frigida* et inconstantes literæ Lepidi: h. e. ex quibus dubiæ fidei esse hominem intelligebatur, in neutram partem satis luculenter et fortiter scriptæ.

Frigus, otium a rebus publicis, cum nihil agitur in republ. nihil proficitur. ad Div. viii. 6. nos hic *frigore* frigesimus. Q. Fr. ii. 12. tantum fuit *frigus* in senatu, ut populi convicio Appius coactus sit, nos dimittere. ibid. extr. reliqua singulorum dierum scribemus ad te—quamquam ejusmodi *frigus* impendebat, &c.

Frons. Rabir. Post. 12. verissima *frons*, opponitur ei, quæ mentitur, ut ait ad Quint. Fr. i. 1. 5. Att. i. 1. puto te risisse, aut ingemuisse, ut *frontem* ferias. ad Div. ix. 10. adeone mihi excusam severitatem putas, ut ne in foro quidem reliquæ pristinæ *frontis* appareant? Att. v. 10. hæc sero *fronte* et vultu bellissime, sed angor intimis sensibus. iv. 15. Pompeius fremit—sed utrum *fronte* an mente, dubitatur. Plane. 6. si populo grata est tabella (comitalis), quæ *frontes* aperit hominum, mentes tegit.

Frontones, homines magna fronte. Nat. D. i. 29.

Fructus, redditus prædiorum et agrorum. Catil. ii. 8. Certare cum usuria *fructibus* prædiorum. conf. Flacc. 37. Q. Fr. i. 1. 11. Verr. iii. 87. *fructus* suo, i. e. redditibus ex agris et eorum cultura. * voluptas, suavis. Agr. ii. 2. animi mei *fructum* &c. Har. R. 1. capere *fructum*. Divin. ii. 9. omnem *fructum* superioris vitæ perdidissent.

Frugalitas. Tusc. iii. 8. quid sit, et quam late pateat? Deiot. 9. *frugalitatem*, id est, modestiam et temperantiam virtutem maximam judico.

Frugi. Tuscul. iii. 8. homo *frugi*, qui dicatur? ibid. iv. 16. homo *frugi* omnia recte facit.

Fruges industriæ. Cæl. 31. qui utilius fructus dicuntur.

Frumentarius, int. mercator. Offic. iii. 13.

Frumentum. de *frumento* decumano, æstimato, emto, in cellam, v. Argum. Or. iii. in Verrem. Pis. 35. *frumentum* honorarium, est *frumentum* in cellam.

Fruor. Tusc. III. 16. *frui* officio, pro fungi. Sed Davisius reposuit: fungi. Vulgatam defendunt Wopken. Lect. Tull. I. 14. et Buherius ad h. l. * Brut. 97. te tua virtute *frui* cupimus: h. e. digna virtutis præmia capere.

Fucatus, corruptus rebus adscititiis et alienis. Muren. 12. de jurisprudentia: iisdem ineptis *fucata* sunt omnia.

Fucosus. Rab. Post. 14. fallaces et *fucosæ* merces; quæ sc. aliæ videbantur esse, atque erant.

Fucus. Or. III. 25. cincinai poëtæ ac *fucus*. Att. I. 1. sine *fucus* et fallaciis, more majorum, negatur.

Fugere. Off. III. 23. vinum *fugiens*, est, quod alio loco evanescens dicitur, quod brevi tempore vim suam perdit.

Fulgere, fulgurare. Vat. 8. Jove *fulgente*. Nat. D. II. 25. cælo *fulgente*.

Fulgurator, interpres fulgurum. de Div. II. 53.

Fulmen. Balb. 15. duo *fulmina* Imperii nostri, de Scipionibus in Hispania interentis, v. Abram. ad h. l.

Fundatus. Fin. IV. 1. disciplina *fundato* et extructa. Flacc. 11. nihil veritate *fundatum*. Dom. 36. familia *fundatissima*. familia fundari dicitur liberis susceptis. v. Pricæus ad Apul. p. 350. Drakenb. ad Sil. II. 65. Sed h. l. non tam ad liberos respicitur, quos jam ante eum fratre nominaverat, quam rem familiarem, quæ et ipsa fundari, constitui, dicitur. Sic Rabir. Post. 1. *fundate* fortunæ opes.

Fundere. Fin. III. 15. quamquam negent, nec virtutes nec vitia crescere; atamen utrumque eorum *fundi* quodammodo et quasi dilatarî putant.

Fundus. Balb. 8. 11. 18. 21. populi *fundi*. *fundum* fieri. v. Ind. Legg. Lex Julia L. Cæsaris, et add. J. Gron. ad Gell. XVI. 13. * Off. II. 15. largitio *fundum* non habet: h. e. non diu fieri potest.

Funestus, opponitur puro. Leg. II. 22. quæ finis *funestæ* familiæ.

Funus, pestis. Prov. Cons. 1. Gabinius et Piso dicuntur *funera* reipublicæ. Tusc. I. 15. nec *funera* fletu facit. Buherius e Cod. Leidensi rescribit: *funera* lessum; et *funera* interpretatur de muliere, quæ incipiebat lessum canere in posuâ funebri. *Funeram* dictam esse hanc feminam, jam nominat ad hos versus Eamii Scaliger in Catalectis et Vossius in Etymol. et Vir doctus in Miscell. Obs. Brit. Vol. I. p. 403.

Furcilla, Att. XVI. 2. *furcilla* extrudî. Hoc verbum prætermisit Nizolius. Est enim a Lambino et Turnebo.

Furia. ad Div. I. 9. de Clodio: *furia* muliebrium religionum.

Furialis. Har. R. 18. cum *furiales* voces in concionibus mittit.

Furiosus, dicitur sæpiissime apud Ciceronem, qui contra rempublicam sentit, dicit, agit: item, qui atrox quodque facinus perpetrare audet. ad Div. X. 11. quod quædam pars exercitus non minus *furiosa* est, quam qui cum Antonio fuerunt.

Furere, contra remp. sentire, facere. Att. VII. 8. sin autem ille *fureret*; vehementer hominem continebat.

Furor, studium contra republ. et omnino effrenata audacia, ad Div. X. 11. decima legio ad eundem *furorem* rediit.

Furtum. Verr. II. 70. *furta* exportata, de rebus, quæ per fraudem et clam aliis erepta sunt.

Fustuarium, int. supplicium. Phil. III. 6. si *fustuarium* meruerunt legiones, quæ consulem reliquerunt. Est supplicium non solum militare, ut nonnulli arbitrantur, sed etiam urbanum, ut ex criminibus, a Polybio I. VI. memoratis intelligi potest, quæ *fustuarium* merebant. vid. Lips. Mil. Rom. v. 18. Vossius et Boeclerus ad Vellei. II. 78. extr. Nec quævis castigatio, quæ fustibus fit, statim est *fustuarium*, sed capitalis poena, quæ fustibus sumitur: v. Liv. Epit. 57. et ibi Drakenb. et quos laudat.

Fusus. Or. II. 15. *fusum* genus orationis, est lene, non asperum. ibid. 54. *fusum* genus sermonis, opponitur conciso et minuto. ibid. 77. *fusum* in oratione, dicitur, quod non uno aliquo loco, sed per totam orationem adhibetur. Sic Nat. D. II. 56. tactus toto corpore *fusus* esse dicitur.

G.

Gallicæ. Phil. II. 30. sunt calcei, qui imas tantum plantas tegunt, ut crepidæ et solæ. v. Græv. ad h. l.

Gallinarius, qui gallinas curat. Acad. IV. 26. quoniam *gallinarium* invenisti Deliacum, qui ova cognosceret. Ap. Varr. R. R. III. 9. 7. est *gallinarius* curator.

Gaudium. v. lætitia.

Geminus, similis. Partit. 7. memoria est *gemma* literaturæ.

Genealogi. Nat. D. III. 17. dii, qui a *genealogis* antiquis nominantur. *Genealogi* dicuntur, qui Deorum generationes scripserunt, ut Hesiodus et alii. Sed vid. not.

Generatim. secundum genera rerum,

hominum. Verr. ii. 35. ista *generatim* homines habent, ut aratores, ut mercatores &c. ibid. 69. universa provincia, *generatimque* singulis ejus partibus. Or. i. 41. *generatim* componere, h. e. rebus ad certa genera revocatis.

Generaliter. Inv. i. 26. tempus *generaliter* definire difficile est.

Generatus, factus et elaboratus. Div. i. 12. species *generata* Nattæ.

Genialis. Cluent. 5. lectus *genialis*: i. e. nuptialis. v. Lips. Elect. i. 16.

Geniculatus: h. e. qui nodos habet. *Genicula* enim sunt nodi caulium et culmorum, ut ad h. l. docuit Grævius, et e rusticis notum est.

Geno, pro gigno. Or. ii. 32. *genitur*.

Gens, quid Romæ fuerit, intelligitur ex hoc loco: Or. i. 39. cum Marcelli ab liberti filio stirpe, Claudii patricii ejusdem nominis hereditatem *gente* ad se rediisse dicerent: nonne in ea causa fuit oratoribus de toto stirpis ac gentilitatis jure dicendum. Scilicet, *gens* est communis diversis stirpibus s. familiis. Sic *gens* Claudia comprehendit diversas familias patricias et plebeias, Appios, Marcellos &c. Stirps autem s. familia, est pars *gentis*. Ceterum *gens* et familia sæpe permutantur. cf. gentiles. Sigon. ad Liv. iv. 1. * ad Div. ix. 21. patricii minorum *gentium*: h. e. earum, quas Tarquinius Priscus in senatum legit: majores autem *gentes* sunt, quæ a Romulo lectæ sunt. Liv. i. 35. Hinc ad alia transfertur loquendi ratio, ut minorum *gentium* dicantur inferiores. Acad. iv. 41. Cleanthes quasi majorum *gentium* Stoicus. Tuscul. i. 13. Dii majorum *gentium*.

Gentilis. Top. 6. *gentiles* sunt, qui eodem inter se sunt nomine, ab ingenuis oriundi, quorum majorum nemo servitutem servivit, qui capite non sunt deminuti. Sic Brut. 28. M. Pennus Brutus *gentilis* dicitur, quia uterque e Junis. Tusc. i. 16. Ciceronis *gentilis* dicitur Servius Tullius, ob commune Tullii nomen.

Gentilitas. Or. i. 39. vid. Gens et Sigon. J. A. C. R. i. 7.

Genuinus. Nat. D. ii. 54. dentes intimi, qui *genuini* vocantur.

Genus, pro genu in Arateis 649. dextrum *genus*. cf. 654. 279. 280. In v. 279. quæ *genus* ad Nixi &c. Vossius intelligebat genitivum. de Anal. c. 17. p. 759.

Germanus, verus. Brut. 86. *germana* ironia. Leg. ii. 1. *germana* patria. Att. iv. 5. asinus *germanus*. Or. ii. 38. *germani* artis magistri. * *germani* fra-

tres. Verr. i. 49. sunt eadem matre nati, non etiam patre, ut pulcre ostendit Wesselingius V. C. Obs. i. 13.

Germanitas. Harusp. R. 20. *germanitatis* stupra, i. e. cum germana sorore.

Gero. ad Div. iv. 5. *gerere* ætatem. ubi v. Græv. et Burm. ad Ovid. Met. ii. 497. * Inv. ii. 9. præ se *gerere*, alias ferre.

Gestus, motus quidam corporis. Or. ii. 57. *gestum* agere. * *εχέματα*, figuræ. Or. 25. quæ Græci, quasi aliquos *gestus* orationis, *εχέματα* appellant.

Gignere. Or. iii. 30. permotionem *gignere*: de oratore, qui auditores movet.

Gladiator. *gladiatoribus* dicitur pro ludis gladiatoris, cum gladiatorum spectaculum esset, ad Div. x. 32. Attic. vi. 3. Phil. ix. 7.

Gladiatorius. Mur. 35. locus *gladiatoris*, h. e. in ludis *gladiatoris*, unde ludi spectari possunt.

Glomerare. Div. i. 12. omnia fixa tuus *glomerans* determinat annus. Annus *glomerans* est, ad finem veniens.

Gloria. Marcell. 8. quid sit? * *gloriarum* consuetudo, s. *gloriæ* cupiditas. ad Div. vii. 13. moriar, ni, quæ tua *gloria* est, puto te malle a Cæsare consuli, quam inaurari. ibid. viii. 15. si scias, quam sollicitus sim, tum hanc meam *gloriam* derideas.

Gloriose, jactanter. ad Div. viii. 15. quid jam, inquis, *gloriose* omnia?

Gloriatio. Fin. iii. 8. *gloriatione*, ut ita dicam, dignam esse. de *aranyptius*.

Glorior, cum accus. de Sen. 10. posse vellem idem *gloriarum*.

Gracilitas, tenuitas orationis. Brut. 16. *gracilitates* consecrari.

Gradus. Verr. iii. 74. quot vultis esse in uno furto peccatorum *gradus*? ut si singulis insistere velim, progredi iste non possit. Brut. 65. quod *gradus* tuos et quasi progressus dicendi studeo cognoscere. Verr. ii. 1. in Africam ex hac provincia *gradus* imperii est factus. Or. 64. stabilis quidam et non expers dignitatis *gradus*: de pedibus longioribus in oratione. * in re gladiatoria *gradus* gladiatoris idem qui et status dicitur, das Lager, ex quo gladiatores in primis judicabantur. v. Gron. ad Senec. Agamemnon. 515. Hinc plures formulæ, ut Off. i. 23. tumultuantem de *gradu* dejici. cf. Att. xvi. 15. &c. Dicitur etiam in argumentatione, qui Sorites dicitur. unde et gradatim ibid. gradatim aliquo pervenire. v. Sorites.

Græculus. Sext. 51. *græculus* se putari voluit, h. e. Græcum philoso-

phum. Sen. p. R. 6. cum *Græculis* philosophari. * nulla fide dignus, levis. ad Div. vii. 18. *Græcula* cautio chirographi: de quo loco v. Burm. ad Petron. c. 46. ubi etiam de aliis hujus verbi significationibus dixit.

Græcus. Or. ii. 36. dare significationem *græcarum* rerum, h. e. *græcæ* eruditionis. Att. xvi. 5. vii. 1. *græci* ludii, sunt scenici, in quibus fabulæ *græci* argumenti more *græco* aguntur. vid. Dodwel. de Cyclis iv. 16.

Gramineus. Verr. iv. 56. etiamne *gramineas* hastas?—erant hujusmodi, ut semel vidisse satis esset; in quibus neque mann factum, neque pulchritudo erat ulla, sed tantum magnitudo incredibilis. Ex ipso loco patet; hastas has fuisse opus naturæ. Credo fuisse *gramineis* culmos inusitatæ magnitudinis, ut hastam æquarent, eamque ob causam servatos et spectatos. Olivetus autem Turnebum sequitur, qui putabat, quibus in *gramineæ* campo se exercentes uterentur, ut Virgilius et *gramineam* palæstram dixit Æn. vi. 642. Cui opinioni repugnat locus Ciceronis, in quo mox sequitur, in illis hastis nihil manu factum fuisse. Fuerunt ergo naturæ opus mirabile et visendum. Poëtica loquendi forma non dat jus ad ejus normam interpretandæ narrationis: alioqui posset aliquis ex Ovidii pampinea hasta Heroid. 13. 33. efficere hastas *gramine* circumdatas. Nostram sententiam probant etiam Verburgius, Gesnerus, et alii.

Grammatica. Orat. i. 42. quid sit, quæ objecta habeat?

Grammatici. Div. i. 18. *Grammatici*, interpretes poëtarum.

Grasator. Fat. 15. genus latronum, quod in urbe vicis obsidebat, et obvios injuriæ opportunos verberabat, spolia. bat et morte territabat. de quo Torrent. et Casaub. ad Sueton. Aug. 32. Budæus ad Pand. p. 342.

Gratia. Att. v. 20. erat nostrum nomen in *gratia*. Manil. 24. aliquam bonam *gratiam* sibi querere. Muren. 20. provincia Murenæ multas bonas *gratias* attulit. ubi vid. Græv. Sull. 16. *gratiam* referre, pro, ulcisci. v. Græv. it. ad Or. ad Quir. p. Red. 9. ad Div. i. 1. *gratiam* nostram extinguit hominum suspicio, h. e. nihil efficere, quamquam gratosus apud homines, possum, quia suspiciantur &c. Verr. iii. 82. in beneficii *gratiæque* loco petere. * Elegans est hæc forma: ponere aliquem in *gratia* vel *gratiam*, ut Att. v. 3. 11. vi. 5. &c. quæ significat, efficere aliquem apud alterum gratosum, comme-

morando ejus in ipsum amorē, studio &c. v. Gronov. ad Liv. xlv. 14. * esse eum aliquem in *gratia* ad Div. i. 9.

Gratulatio, jungitur lætitiæ. Verr. iv. 34. summa cum *gratulatione* civium et lætitia reponitur statua. Placc. 39. quanta lætitia—quanta *gratulatio*. * Muren. 41. in sua *gratulatione*, i. e. eum consul designatus esset. * dies festus, quo Diis gratiæ aguntur pro releta. ad Div. xi. 18. hac tam recenti *gratulatione*, quam Diis ad omnia templa fecimus. * Catil. iv. 10. *gratulatio* reip. conservatæ. ad Div. v. 7. quarum rerum *gratulatio*.

Gratulatur. Fin. ii. 33. Sed v. not.

Gratuitus. Q. Fr. ii. 15. Comitia *gratuita*, i. e. in quibus nulla largitio versata est.

Gratus. ad Div. iii. 8. *grati* in te bene merito.

Gravidatus. Nat. D. ii. 33. *gravidata* seminibus terra.

Gravis, qui oratione gravi, magnifica utitur. Or. iii. 45. *graves* simus. * Sen. p. R. 6. *graves* oculi, sunt eorum, qui nondum edormivere crapulam. * magnam vim habens. ad Div. xiii. 29. quod per se est *grave*. ibid. x. 12. literæ *graves*. * quem homines vererentur. Agr. ii. 17. *grave* est nomen imperil. * magnanimitus. Arch. 7. excellenti animo et virtute homines—moderati et *graves*. * Verr. ii. 4. *graves* civitates, sunt illustres, et propterea magnam auctoritatem ac fidem obtinentes. Sic de civitate Romana est Vatin. 13. * passivæ. Agr. ii. 26. succumbenti jam, oppresso, Sullanis oneribus *gravi*. * solus humillimus: il basso: opponitur acutissimo. Or. iii. 61. i. 59.

Gravitas. Att. xi. 22. *gravitas* cœli, est pestilentia aëris. * Fin. iv. 12. *gravitas* membrorum, est debilitas et dolor. ubi vid. Davis. Similiter dixit in Tuscul. iii. 1. *gravitas* et dolor corporis. ubi frustra Bentleius malebat *pravitatis*, ut bene judicat Schultens ad Proverb. Salom. c. 25. Porro Acad. iv. 17. est *gravitas* sensus, i. e. hebetudo, imbecillitas. Or. iii. 11. *gravitas* linguæ, est sonus vocis paullo agrestior et rusticianus. Pearceius præter rem legi vult *pravitatis*. Nam *pravitatis* latius patet *gravitate*. *Gravitas* in deteriolem partem de multis rebus dicitur, ut vidimus. Aliud est *gravitas* orationis, quæ semper in laude est, aliud *gravitas* linguæ. Sic *gravitas* vultus in laude, *gravitas* oris est vitium animæ. * severitas. in Cæcil. 3. *gravitas* judiciorum. * magnificentia, dignitas. ad Div. x. 12. *gravitas* sententiarum &c. * magnitudo

do. Agr. li. 32. *gravitatem* imperii ac nomen sustinet. * constantia, æqualitas in vivendo. Offic. i. 21. * Or. i. 13. *gravitas* sermonis opponitur tenuitati. Or. 31. cum orator *gravitatis* locis utitur.

Graviter. ad Div. x. 17. *graviter* se habere, pro ægrotare.

Gregalis, sodalis, æqualis. Or. ii. 62. *g:egales* eum, cum in campum non venisset requirebant. ad Div. vii. 33. *gregalibus*, quibus, te plaudente, vigebamus, amissis, &c.

Gremium. Pis. 5. hæc sunt in *gremio* sepulta consulationis tui.

Grex, in contemtum dicitur. Rosc. Am. 32. ego in *grege* annumerer.

Gumia. Fin. ii. 8. e Lucilio, vox antiqua, quæ helluonem et gulæ mancipium significat.

Gurges. Verr. iii. 9. vorago et *gurges* vitiorum. Dom. 47. ille *gurges* simul tecum helluatus est sanguinem rei publicæ.

Gurgustium. Pis. 6. Festus: genus habitationis angustæ.

Gustare, percipere vim, suavitatem alicujus rei. Arch. 7. si ipsi sensu nostro *gustare* non possumus.

Gymnasiarchus. Verr. iv. 42. est præfectus et curator gymnasii publici. de quo genere hominum præter alios v. van Dalen Diss. viii.

Gypsiatus. ad Div. vii. 6. quibus Medea *gypsiatissimis* manibus persuasit. Quæ sicut *gypsatæ* manus, magna controversia est. Varias sententias vid. in editione Græv. et Lex. Fabr. Nicol. Loens. Epiphyl. ii. 10. de histrionica Medea interpretatur, quæ, de more *gypsatæ* manus habuerit; refertque ad verbum persuasit, quem sequitur Gonsalvus ad Petron. 127. qui huc trahit illa: digitis adgubernantibus vocem; improbante Burmanpo, qui ad Medeam refertur putat, et Medeam, g. m. opponi matronis opulentis optimatibus.

Gyrus, Off. i. 26. homines secundis rebus effrenatos et sibi præsententes tamquam in *gyrum* rationis et doctrinæ duci oportere. Or. iii. 19. Oratorem in exiguum *gyrum* compellitis: h. e. ad ejus artem pauca refertis. Ducta est metaphora ab equis, qui a domitoribus in *gyrum* aguntur crebro, ut mansuetiores et faciliores fiant.

H.

Habene. Læli. 13. laxissimas *habenas* dare amicitiae, quas vel adducas, cum velis, vel remittas,

Habere, habitare. ad Div. vii. 6. quæ Corinthum arcem altam *habebant* matronæ. Rosc. Am. 46. qui in Brutis, aut in Salentinis *habent*. quamquam hic etiam intelligi potest prædia rustica. * *habere* dicuntur divites, liberi ab ære alieno. ad Att. viii. 10. *habere* in numis. Verr. iii. 26. *habet* in numis, in urbanis prædiis. vid. Græv. ad Div. vii. 29. et simpliciter Off. ii. 20. illum fortasse adjuvat, qui *habet*. contra non *habere* dicuntur, quibus non est parata pecunia se. in arca. * *suscipere*, agere. Div. i. 43. omitto nostros, qui nihil in bello sine extis agunt, nihil sine auspiciis domi *habent*. Verr. ii. 29. *judicium habebant*; de petitore, et eo unde petitur. * Attic. vi. 1. *habeo* Junium in metu. * *adhibere*. Verr. i. 6. vim in inquirendo *habere*. Magna est confusio in libris scr. et edd. in formulis *habeo* quod et quid, altera expressa est e Græco *ἔχω ἔρι*, altera ex *ἔχω ῥι*. Quando sensus est, nihil *habeo* scribere, tum est dicendum et scribendum non *habeo* quod scribam: quando autem est dubitantis, pro nescio quid scribam aut dicam, tum dicendum est, non *habet* quid &c. Secundum hæc libri corrigendi. * Quint. 25. studium et officium erga aliquem *habere*. * Verr. i. 23. *habes*, quomodo emeris? b. e. demonstrare potes? * Phil. ii. 32. *habebat* hoc omnino Cæsar: h. e. mos hic illi erat. * Phil. ii. 28. res suas sibi *habere* jussit. Est formula divortii. * pro credere. Cæli. v. ad Verr. v. 25. * ad Att. xiii. 9. cum *haberem* Dolabellam, i. e. cum apud me esset.

Habilis. Orat. i. 54. calcei *habiles*.

Habitare. Mur. 9. *habitare* in foro. Or. i. 62. *habitare* in subselliis. Utrumque de iis, qui crebro causas agunt. At Or. ii. 38. qui *habitarunt* in hac una arte tractanda, sunt, qui ei se totos dederunt. ibid. 72. *habitare* in re, dicitur etiam orator, cum loco alicui immoratur augendi causa. Plane. 27. *habitare* in oculis populi: h. e. semper in urbe, in foro, in concionibus esse, assiduitatem Cicero vocat.

Habitus. Or. iii. 52. *habitus* orationis, dicitur de triplici illo genere dicendi. Arch. 7. naturæ ipsius *habitus* prope divino: i. e. indole. Brut. 91. *habitus* corporis, est species et figura. v. Burn. ad Sueton. Cæs. 44. Div. ii. 13. *habitu* extorquum et colore declarari futura.

Hactenus, in tantum, eatenus. Nat. D. i. 10. nunc *hactenus* admiror eorum tarditatem. Div. i. 8. qui *hactenus* aliquid egit, ut &c.

Herere, versari diligenter, perpetuo in re aliqua. Orat. i. 38. oratores dicuntur *herere* in jure. Att. xiii. 40. *herere* in libris. Or. 40. *herere* in eadem sententiâ, de oratore, cum rem augeat. Verr. v. 64. hoc teneo, hic *herreo*, hoc sum contentus. Pbil. xiii. 3. *hererebunt* in oculis nostris. ad Div. vi. 5. non posse te diu *herere* in tam acerba injuria. * *herere* dicuntur faces injectæ ædibus &c. cum non sine noxa decidunt, sed incendunt: unde hæc ducuntur. Rose. Com. 6. *heret* peccatum huic homini. Or. ii. 54. facietum dictum emissum *herere* debet. Catil. i. 6. quod dedecus non *heret* infamiae tuæ. Grævius cum Crutero malebat, inhaeret famæ tuæ. De famæ tuæ non intercesserim; inhaeret non opus videtur. * Mil. 21. *heret* in iis pœnis, quas &c. i. e. incidit, velut piscis in rete, subiit &c.

Hesitare, rudem esse. Or. i. 10. *hesitare* in majorum institutis.

Hallucinari, effundere temere aliquid, non admodum accurate loqui. Q. Fr. ii. 11. epistolæ debent interdum *hallucinari*. Nat. D. i. 26. ista a vobis tamquam dictata redduntur, quæ Epicurus oscitans *hallucinatus* est.

Hara, stabulum porcorum. Pis. 16. Epicure ex *hara* producte.

Hasta. Verrin. iv. 56. *hastæ* gramineæ. v. gramineus. * auctio publica, quia *hastæ* signum auctionis publicæ: quamquam est, qui etiam in privatis *hastam* positam putet. v. Dukerus ad Flor. p. 346. Phil. viii. 3. *hastæ* Cæsaris. conf. Off. ii. 8. ad Div. xv. 17. *hastæ* refrixit. * argumenta oratoris. Top. 17. Jcti patronis ad eorum prudentiam confugientibus *hastas* ministrant. * Mur. 21. *hastam* abjicere. de *hastæ* amentata vid. Amentatus.

Hastatus, est genus militum, quod in acie prima constituebatur, ut in media principes, in ultima Triarii. Div. i. 35. signifer primi *hastati*: h. e. primæ centuriæ *hastatorum*. vid. Lipsius Mil. R. ii. 8.

Haud. teneant tirones vim formulæ: *haud* scio an; quæ cum dubitationem habere videatur, tamen simpliciter affirmat. Fin. v. 3. Aristoteles, quem, excepto Platone, *haud* scio an recte duxerim principem philosophorum. ad Q. Fr. i. 1. 10. ut tibi tanti honores haberentur, quanti *haud* scio an nemini. &c. illustrarunt hoc dicendi genus multi laudati Duker. ad Florum iii. 12. et Drakenb. ad Liv. xxxvii. 54.

Haves, aveo. Att. v. 20. *haves* sci-

Haurio, percipio, fero. Cœl. 24. hunc *hauri* dolorem. Dom. 11. *haurire* me unum pro omnibus calamitatem indiguissimam. conf. Tusc. i. 35. extr. quantas et quam incredibiles *hauri* calamitates. Sic explicat bene etiam Burmannus ad Virgilii illud *haurire* supplicia Æn. iv. 385. Sic idem Virgilius: quæ bella exhausta canebat, i. e. fortiter ad finem tolerata, ibid. init.

Haustus, locus ubi aqua hauritur. Cæcin. 26. aquæ ductus, *haustus*, iter, actus.

Hebdomas. ad Div. xvi. 9. ad Tironem ægrotum: symphonia Lysonis vellem vitasses, ne in quartam *hebdomada* incederes. *Hebdomas* est spatium septem dierum, quo spatio mortis in deterius aut melius mutari solet: septimi enim dies sunt critici e disciplina medicorum.

Hebes, opponitur acuminato, fragm. Acad. ii. cur lunæ nascentis alia *hebetiora*, alia acutiora videantur cornua. * opponitur subtili. Fin. ii. 6. rhetorica forensis, cum populariter loquatur, est interdum paullo *hebetior*.

Hedrychus. Tusc. iii. 19. *hedrychum* incendamus. Davisius reposuit *hedychrum*, ex conjectura P. Victorii. Nam *hedrychus* nihili vox est, illa altera autem græca. Illud autem scrupuli hic restabat, quod auctore Dioscoride i. 61. *hedychrus* est unguentum; de quo verbum incendamus dici non potest. Hunc scrupulum subiaturus Davisius, ex auctoritate MSS. primo demus et incendamus permutat; deinde pro incendamus, conjicit legendum intendamus: i. e. porrigamus. Ejus sententiæ subscribit Buberinus ad b. l.

Heliuari. Dom. 47. *heliuari* reip. sanguinem. Fin. iii. 2. quasi *heliuari* libris.

Heluo. Sext. 11. *heluo* patris, *heluo* patrimonii.

Helvella, minutæ herbæ, ad Div. vii. 26.

Hemicyclium, solium, selia major patris v. c. familias. Læl. 1. augur domi in *hemicyclio* sedens. Solium ita vocatur a figura semicirculari. Sidon. Apoll. Ep. ii. 2. solii *hemicyclium*. vid. Gronov. ad Sueton. de Grammat. c. 17.

Herciscere. Or. i. 56. qui, quibus verbis *hercisci* oporteat, nescit, idem *herciscundæ* familiæ causam agere non potest. Cæcin. 7. *Æbutius* nomine heredis arbitrum familiæ *herciscundæ* postulavit: h. e. ad divisionem provocavit, ut hodie loquuntur. *Hercisci* est dividi. Et hoc sensu jam Ciceronis tempore dictum esse *hercisci*, usitatam-

que eam vocem fuisse, loci allati, et alii, qui sunt apud auctores, dubitare nos non sinunt. Non male igitur Tribonianus, et ex vetere usu in Dig. x. 2. titulum fecit de familia *herciscunda*, quicquid sit de corruptione verbi. Nam Tribonianus ejus auctor non fuit, nec hæc vox Latinis priscis ignota, ut Salmasio ad Solinum placet p. 891. sq. Ceterum credo et Salmasio et Ger. J. Vossio in Etymol. in ercisco, quos sequuntur Burmann. ad Petron. c. 141. et Sueton. Ner. 5. et Piriscus, qui ad verbum exscripsit Salmasiana: credo fīs, inquam, et ratio notationis docet, erciscere esse per corruptionem, aut potius contractionem duarum vocum in unam, pro erectum eriscere s. ciere. Est enim profecto a græco *ἔρως* ortum, aut latino erceo, pro arceo, a quo dividendi vis duei non potest. Veteres, quorum divitiæ in pecoribus erant, ut notum est, aulam habebant ante mædes, h. e. spatium septo circumdatum, quod septum *ἔρως* appellabant, unde *ἐρως* apud Homerum. v. Ind. Eustath. in *ἔρως* &c. Jupiter *ἐρως* &c. Hinc non mirum, si *herectum*, quod est proprie locus clausus, (unde Græcis *ἐρως*, item *ἐρως*, carcer.) pro patrimonio, auctore Donato apud Servium ad Virgilium *Æn.* viii. 642. et pro hereditate dictum est. Cum ad divisionem provocarent heredes, *herectum* ciendum erat, h. e. movendum loco suo, non ut Salmasio, Vossio, Burmanno placet, dividendum: v. eiere: hinc *herectum* eiere pro dividere dictum. Similiter movere est pro accipere: a Cæcilio numum movere non possum. vid. in movere. Ut numus accipi non potest, aut dari, nisi moveatur, sic herectum non potest dividi, nisi moveatur seu eieatur. Viri docti, quos dixi, conjiciunt, veteres Jctos dixisse: familiam, *herectum* eriscere, ac pro eo dictum deinde: familiam *herciscere*.

Herectum. v. hercisco. et eltus.

Here. pro heri. Att. x. 13. in ed. Rom. ubi v. Malaap. ibid. xv. 1. conf. Quintil. i. 7. Vossii Etymol. in heri.

Heres. Verr. i. 41. *heres* secundum filiam institutus, ut se. ea demum sine *hereditibus* mortua, *heres* sit bonorum, qui dicitur *heres* secundus. Cluent. 11. Top. 4. Verr. i. 43. ad Div. xiii. 61.

Hereditas. Flacc. 34. *hereditas* lege ab eo venit. cf. Verr. i. 10. &c. unde *hereditate* accepta pecunia adventitia dicitur.

Hermathena. Att. i. 4. Statuæ ex Mercurio et Minerva.

Hermeracia. Att. i. 10. Statum e Mer-

curio et Hercule.

Herosus. Orat. iii. 47. pes *herous*, qui in heroico carmine adhibetur, anapaustus, dactylus, spondeus.

Hiare. Verr. ii. 54. *hians* avaritia. * elisionem vocalis literæ negligere. Or. 45. poëte, qui ut versus facerent, sæpe *hiabant*, ut Nævius.

Hiatus, neglecta elisio. Or. 23. habet ille tamquam *hiatus* concursu vocalium molle quiddam.

Hibernus. Att. iv. ult. *hibernam* legionem eligendi optio delata. *Legio hiberna* est, quæ in hibernis est. Eadem forma usus est Sueton. in Caio, c. 8. ubi vid. Gronov.

Hic, præsens, qui est nunc, hoc tempore. Or. i. 1. *hi* mores. Verr. ii. 3. ad illam veterem disciplinam, non ad *hanc*, quæ nunc increbuit. ibid. iii. 90. *hæc* licentia. Q. Fr. i. 1. 3. præsertim cum *hi* mores ad ambitionem inebuerint. * pro ille: Rosc. Com. 2. quid est, quod negligerent scribamus adversaria? quid est, quod diligenter conficiamus tabulas. quia hæc sunt menstrua, illæ sunt æternæ &c. v. Gron. Obs. iii. 16. Sanct. Minerv. ii. 9. et ibi Perizon.

Hir. Fin. ii. 8. vola manus, qua utuntur interdum, qui furtim vinum gustant, cum siphon aut aliud instrumentum non est ad manum, ut vidit Scaliger.

Hirudo. sanguisuga. Att. i. 16. plebs *hirudo* aerarii. Forma loquendi ducta est e Plauti Epidie. ii. 2. 4.

Historia. ad Att. ii. 8. *historia* dignum, i. e. cognitu dignum, sic Græci *ἱστορίας* dicunt.

Historicus. Muren. 7. homines literati et *historici*. Or. 36. *historicus* sermo, quotidiano distinguitur.

Hincus. Or. lii. 43. *hincus* concursus verborum. ibid. 44. voces *hincus*. v. hiatus.

Homo, pro bonis hominis. Rosc. Am. 8. *hominis* studiosissimi nobilitatis maniceps fit Chrysogonus: i. e. bonorum ejus maniceps, sector, fit. *Sic homines* vendi, venales pendere dicuntur, pro bonis eorum. * Tusc. iii. 32. eum nihil *hominis* esse. Q. Fr. ii. 11. virum te putabo, *hominem* non putabo. Or. ii. 10. nox te expolivit, *hominemque* reddidit. * *homines* de urbe et vita urbana dicuntur. Offe. iii. 31. filium ab *hominibus* relegasset, et ruri habitare jussisset. cf. Horat. Sat. ii. 6. 99. * cum subst. ut *homo* histrio. Or. ii. 46. * ad Att. iv. 15. si vis *homo* esse. i. e. humanitatem sequi, et ostendere, te sensus humanos habere.

Homulus, homuncio. Pis. 23. *hi*

homulus ex argilla et luto fictus Epicurus.

Honestas, decus, laus. Mur. 40. ceteræ ante partem *honestates*. * de hominibus, ut decus. Sext. 51. in qua omnes *honestates* consentiunt. * magnificentia, sublimitas. Orat. iii. 31. rerum copia verborum copiam gignit. et si est *honestas* in rebus, existit ex rei natura quidam splendor in verbis. * bona fama, opp. infamiae. Rosc. Am. 39. damnatus per arbitrum, et rem restitueret, et *honestatem* omnem amitteret.

Honeste, pulchre. Q. Fr. iii. 1. 4. id tectum *honeste* vergit in tectum inferioris porticus.

Honestus, splendidus. Brut. 81. quis sit? ac quomodo differat ab honoratus, ubi v. Verr. ii. 28. *honestus* eques. Unde *honestissimi* homines vocantur publicani. Manil. 7. * Quint. 13. *honestius* iudicium, quod famæ ejus, cui intenditur, non tantum periculum affert. * *honestissimo* adv. ad Att. ix. 7.

Honor, in plurali de magistratibus dicitur. v. ad Div. x. 9. 10. &c. de magistratu autem in singulari. Sic Sull. 18. *honor* de consulatu. cf. Mur. 14. Inv. i. 54. &c. Flacc. 1. *honoris* potius L. Flacci adiutorem futurum. Ibi, quia Færu Codd. habuerunt *honorum*, Grævius *honorum* malebat, quod est usitatus de magistratibus. Sed de consulatu sermo est, non de pluribus magistratibus: ergo singulari opus. Nunquam vidi, cum *honores* dicerentur de uno magistratu. * premium, donum, et quicquid *honoris* causa datur, aut datum *honori* est. Sic de hereditate. Quint. 4. ut ad quem maximus mæror morte sua perveniret, ad eum maximus etiam *honor* &c. Rosc. Am. 37. nonne satis fuit, his gratias agi? denique ut perliberaliter ageretur, *honoris* aliquid haberi? cur tria prædia tantæ pecuniæ statim Capitori dantur. ibid. 47. quod viris fortibus *honor* habitus est; laudo. ad Div. xvi. 9. ut medico *honor* haberetur. Sic Græci *τιμῆς* pro præmio afficere, item *βραβείον*. * Fin. ii. 10. *honor* profundus.

Honorarius, arbitri epitheton, quod honoris causa ad aliquem arbitrium deferretur. Tusc. v. 41. quorum controversias solebat, tamquam *honorarius* arbiter, judicare Carneades. Rosc. Com. 5. *honoraria* arbitria. Cæcin. 2. *honoraria* opera amici (sc. arbitri.) * *honorarium* est, quod non debemus, sed nostra sponte facimus, libere, honoris causa. Opt. g. d. 1. docere debitum est, delectare *honorarium*, permoveere necessarium. Sic Pis. 35. *honorarium* frumen-

tum. v. frumentum.

Honoratus, qui magistratus gerit antegessit. Brut. 81. qui honorem sententiis et suffragiis adeptus est—is mihi honestus et *honoratus* videtur. sc. honestus refertur ad sententias in senatu: *honoratus* ad suffragia populi. Off. i. 39. homines *honorati* et principis domus. Or. 9. Thucydides fuit *honoratus* et nobilis. Cato. 17. senectus *honorata*.

Hora, de clepsydra judiciaria est Brut. c. 54. de horologio est N. D. ii. 38.

Hornotinus, hujus anni. Verr. iii. 18. frumentum *hornotinum*.

Horride, dure, aspere. Quint. 18. *horride* vivere: * sine ornamentis, minus elaborate. Or. 9. *horride* dicere. ibid. 25. de oratore in genere tenui: iisdem ornamentis utetur *horridius*, i. e. simplicius, minus elaborate et polite.

Horridus, asper, durus. Quint. 30. vita *horrida* et arida. minus elegans, politus. Orat. 11. *horrida* pictura, quæ non habet colores lætos et nitidos. Or. 6. *horrida* oratio, de tenui. * incultus. Verr. iii. 18. *horridus* campus. * Div. ii. 13. jecur *horridum* et exile, opponitur nitido. iisdem modis dicitur *horridulus*, Att. ii. 1. Or. 45.

Horror, frigus febrile. Att. xii. 6. sine *horrore* est. v. Duker. ad Flor. p. 300.

Hortor. Att. vii. 14. pacem quidem *hortari* non desino: ubi tamen quidam libri habent ad pacem. v. Græv. Fragm. Cornel. i. legem dedit, an tulit, an rogavit, an *hortatus* est. De hac forma egit Gronov. ad Statium et ad Tacit. A. xi. 3.

Hostia. Agr. ii. 34. *hostiæ* majores. Leg. ii. 21. *hostia* maxima parentare.

Hostis. Off. i. 12. qui olim dictus? scil. peregrinus.

Humane, moderate. Tusc. ii. 27. *humane* ferre aliquid. ad Div. viii. 10. de provinciis non *humane* loquitur. * hilare, festive. Tusc. iii. 27. aliquid fecit *humanus*, aut dixit hilarius. ad Div. xvi. 21. Cratippus sublata severitate philosophiæ *humanissime* nobiscum jocat. Broukhusius sic dictum putabat, ac si scripsisset: sæpius *humane* (h. e. verbis communibus et vulgaribus) quam philosophice. v. Burm. ad Petron. 100. male. *humane* opponitur severitati, quæ solet esse philosophorum.

Humanitas, varie dicitur apud Ciceronem. Primum pro natura ipsa humana. Rosc. Am. 22. magna est vis *humanitatis*. Orat. i. 12. Omnem vim *humanitatis* tenere, causasque eas, qui-

bus mentes aut incitantur, aut reflectuntur. * hinc *humanitas* dicitur de omnibus rebus, quæ hominibus sunt attributæ natura, de ingenio, de propensionibus, sensibus, et omnibus, quæ in homines, quia homines sunt, cadunt. Itaque 1. dicitur de desiderio et amore nostrorum. Att. iv. 15. *humanitatem* tuam amoreque in tuos reditus celeritas declarabit. 2. de studio valetudinis. ad Div. xvi. 11. fac, quod *humanitatis* tuæ est, ut nullam aliam rem cures, nisi ut valeas. 3. de sensu doloris, lætitiæ &c. in rebus lætis et tristibus. Rosc. A. 53. sensum *humanitatis* amittimus. Læl. 13. *humanitas* ex animo extirpata. Tusc. iv. 14. habet *humanitatis* speciem misericordia, metus. Or. iii. 40. *humanitatis* mollitudo. Att. xiii. 2. *humanitatem* omnem exuere. Rosc. A. 16. natura tibi dedit, ut *humanitatis* non parum haberes. 4. de studio exhilarandi se, ubi in otio sis, aut locus patitur. Or. i. 8. quid in otio tam *humanitatis* proprium, quam factus sermo. * Porro, quia 1) literarum solus homo capax est, 2) humanam naturam, h. e. ingenium, mentem, animum, moresque literæ expoliunt, ut tamquam magis homines simus, et eo latius a brutis sejungamur, unde Fin. v. 19. animi cultus *humanitatis* cibus appellatur. 3) homo natura ducitur sciendi cupiditate, eumque adeo 4) vel maxime decent, propterea studia literarum appellantur nomine *humanitatis*. Or. i. 16. omnes *humanitatis* partes. ibid. 9. omne genus *humanitatis*. ibid. ii. 27. politor *humanitas*. ibid. 10. inops *humanitatis*. cf. Muren. 29. Arch. 1. ubi v. Passerat. ibid. 2. &c. Or. i. 60. Q. Fr. i. 1. 9. Studiis *humanitatis* autem contineri omnes artes liberales, vel imprimis philosophiam, item Mathe- sin; cum loci, quos hic posuimus, demonstrant, tum a nobis demonstratum est in prolusione: de finibus humaniorum studiorum regundis, a. 1738. edita. * Sed quemadmodum homini proprium est scire, ita etiam ei quædam officia propria sunt, quæ adeo præstare aliis debet, et quia ipse homo est, et quia hi, quibus ea præstat, homines sunt, adeoque naturæ quodam vinculo cum eo juncti. In quo observandum est, Latinos tres habere gradus in iis rebus, quas aliis debemus, ut sunt tres gradus conjunctionis inter homines. Primus gradus est ipsius naturalis conjunctionis, quæ omnes homines amplectitur: huc est proprium vocabulum *humanitatis*: Alter gradus est ejus conjunctionis arbitrarie, quæ est inter cives,

socios, verbo, æquales: huic respondet officium: Tertius gradus, est inter magistratus et cives, parentes et liberos, conjuges, fratres, benefactores et eos qui beneficia accipere &c.: huic proprium est pietatis vocabulum. Itaque sæpe hæc verba ut diversa junguntur, sed permutantur tamen etiam interdum, pietatis et officii verba interdum uno necessitudinis continentur. v. c. ad Div. x. 34. *humanitatis* et necessitudinis causa eorum salutis rationem habuimus. ibid. xi. 28. ab officio aut ab *humanitate* desciscere. cf. Verr. ii. 47. Off. iii. 10. omisit et pietatem et *humanitatem*, (de fratricida). Itaque *humanitas* significat multa, ut facilitatem, æquitatem animi in ferendis malis, misericordiam, æquitatem erga alios, mansuetudinem, placabilitatem &c. ad Div. xi. 22. ut vel *humanitatis* tuæ vel mea causa eum conservatum velis. Q. Fr. i. 1. 9. *humanitatis* est, aliorum consulere commodis. Att. xv. 1. *humanitas* edictorum. xvi. 16. *humanitatis* tuæ est ignoscere. Off. iii. 6. in figura hominis feritas et immanitas bellæ a communi tamquam *humanitate* corporis segreganda est. Arch. 12. *humanitas* opponitur acerbitati. Catil. iv. 6. *humanitas* et misericordia. Quint. 16. *humanitas* communis. Or. ii. 56. *humanitas* est responsio. Verrin. ii. 40. *humanitatis* rationem habere. ad Div. v. 21. tibi cum summam *humanitatem*, tum etiam literas profuisse, scilicet ferres injurias. ad Div. xi. 27. *humanitas* tua, qui amicum etiam mortuum diligis. Læl. 9. nec fuisse id (scilicet moderate ferre mortem amici) *humanitatis* tuæ. Mil. 13. crudelius punitus est, quam erat *humanitatis* meæ postulare. Cato. 1. *humanitatem* (æquitatem in rebus humanis ferendis) et prudentiam Athenis deportasse. Off. iii. 23. utilitate potius dirigi officium, quam *humanitate*. Phil. ii. 4. *humanitatis* experts, qui literas sibi ab amico scriptas, rupta amicitia, profert. * cultus humanus, vitæ ratio homine digna. Sext. 42. vita *humanitate* perpolita. Or. iii. 15. ut puerorum mentes ad *humanitatem* et virtutem fingerentur. Div. ii. 38. barbari *humanitatis* experts. * Quia denique homini proprium est ridere, lætari rebus lætis, joculari. Or. i. 8. propterea *humanitas* est etiam pro urbanitate, lepore. Att. i. 13. sal *humanitatis* sparse. ad Div. xi. 27. lepos, *humanitas*, literæ. Rosc. A. 41. literis eorum et urbanitate ducitur—horum literas adamavit aut *humanitatem*. Verr. iii. 4. at sermone, at literis, at *humani-*

nitale ejus delectamini. Or. ii. 67. Socratem in hac ironia dissimulantiaque longe lepore et *humanitate* omnibus prestitisse.

Humaniter, æquo animo, ut homo debet ea, quæ scit homini accidere posse et solere. Att. i. 2. ferre *humaniter*. *bilare, ad Div. vii. 1. neque nos lepore tuo, neque tu meo frui posses propter molestissimas occupationes meas: quibus si me relaxaro,—docebo profecto, quid sit *humaniter* vivere. v. humane.

Humanus, homo. Att. xiii. 21. possum falli, ut *humanus*. plura exempla suppeditabit Gronov. ad Liv. viii. 9. Heins. ad Silium vii. 5. Huc refer illud Verr. ii. 69. nullum est aliud genus *humanum* in provincia. *ab homine expectandus, hominibus usitatus et naturalis. Verr. iii. 97. *humana* et usitata ratio. Tusc. iii. 6. *humanum* id quidem, non enim e silice nati sumus. Or. 62. oratio composita aufert *humanum* ætium actoris. b. e. facit, ut non possit cum animi commotione, quæ hominibus sollemnis est in his rebus, dicere. *doctus. Or. ii. 1. humanissimus homo. *homine dignus. Or. i. 8. *humanus* cultus. Arch. 7. animi advertit *humanissima*. Acad. iv. 41. *humanissima* completur animus voluptate. *æquus, moderatus. ad Div. x. 24. moderatissimi atque *humanissimi* sensus fuit. *urbanus, lepidus. Fin. ii. 31. homo bellus et *humanus*. *acutus, sive etiam curiosus, quia hominibus hoc innatum est, ut velint scire, inprimis ea, quæ occultantur. Verr. v. 22. Syracusani homines, periti et *humani*, quam multos esse oporteret, conjiciebant. *humana et res *humana* dicuntur, quæ hominibus propria sunt, iis accidere possunt, divitiæ, honores, morbi, pericula, paupertas, mora &c. Offic. l. 4. *humanarum* rerum contentio. Leg. ii. 17. quæ fateor *humana* esse. Læl. 5. amicitiam omnibus rebus *humanis* anteponatis. cf. Fin. ii. 41. v. 25. ad Div. v. 13. vi. 1. Att. xv. 20. Tusc. iii. 24. &c. Or. i. 18. res *humana* dicuntur virtus et vitium. Fin. ii. 12. scientia rerum divinarum et *humanarum*. v. divinus. *Or. 34. *humana* dicuntur de jure civili et historia. **humanum* jus. v. Jus.

Humatus. Leg. ii. 22. et quod communiter nunc in omnibus sepultis est, ut *humati* dicantur, id proprium tum

erat in iis, quos humus injecta contingeret. Hunc locum miror neminem vidisse ex viris doctis, qui in Nepotem scripsere, qui Eumen. 13. extr. humare dixit pro sepelire, cremare.

Humilis, supplex. Inv. i. 56. *humilis* oratio. *inferior, deterior. Inv. i. 4. *humilior* multis rebus est homo bestiis.

Humilitas, de homine inopi, neque gratia neque pecunia potente. Quint. l. nihil est quod *humilitatem* ejusquam gravitas et virtus judicis couoletur. *opponitur magno animo, cum aliis supplicamus, et indigna nobis facimus. Inv. i. 56. nam sæpe virtus et magnificentia—plus proficit, quam *humilitas* et obsecratio. Or. i. 53. hæc Rutilius valde vituperabat, et huic *humilitati* dicebat vel exilium fuisse, vel mortem anteponendam.

Hydraulus. Tusc. iii. 18. *hydraulici* ut audiat voces potius, quam Platonis. *Hydraulus* fuit instrumentum musicum, simile huic nostro, quod inflatum spiritu sonos edit. Nam quod in hoc nostro spiritus, id in illo aqua efficiebat. De eo est egregia disputatiuncula in Chrestomathia Pliniana Gesneri p. 404. sq. cf. Burm. ad Petron. c. 36. E veteribus lege Vitruvium x. 13. Claudian. de Consul. Mallii Theod. v. 434. seqq. Anthol. i. 16. &c. Ceterum nescio, quomodo in animum induxerit Buberius credere, hydraulam tantum de instrumento dici, non *hydraulum*: cum *hydraulus* passim occurrat, v. c. Plin. H. N. ix. 8. *hydraula* tantum apud Vitruv. x. 10. quem locum tamen Salmasius ad Solinum p. 416. post alios vitiosum judicat. *μυαυλος, μυαυλος*, de instrumento dicitur. terminatio a et es in hujusmodi verbis non est instrumenti, sed inflantis, ut in pythaulæ, pythaulæ, choraules, choraula, &c. Et sic hydraulas dixit Capella: item Sueton. Ner. 54. ubi tamen est varia lectio *hydraulus*. v. Savaronem ad Sidon. Ep. i. 2. p. 19. ubi de hoc instrumento agit. Ceterum, quia Victorius reperit in quibusdam Codd. *hydrauleos*, et in aliis græce scriptum fuit hoc verbum, ut docet Buberius; non intercedam, quo minus *hydraulici* verbum Ciceronianum putetur, quando etiam Græci *ὑδραυλικός* habent.

Hypodidasculus, magister secundarius. ad Div. ix. 18.

Hypomnema, ad Div. xvi. 21. multum temporis mihi eripitur in exseribendis *hypomnematis*: b. e. præcepta et dictatis magistrorum.

Hypotheca. ad Div. xiii. 56. *Hypotheca* commissae sunt. v. Ind. Gr. *ὑποθήκη*. Salmas. mod. Usur. c. 11. sq.

I.

I. litera. Orat. iii. 12. Cotta noster, cujus tu illa lata, Sulpici, imitaris: ut *iota* literam tollas, et E plenissimum dicas, non mihi oratores antiquos, sed menses videtur imitari.

Jacere, conmorari aliquamdiu alicubi. Att. xi. 6. *jacere* Brundisii. * in medio esse, nondum occupatum esse. Or. iii. 45. sed ea *jacencia* sustulimus e medio. &c. * *jacere* dicuntur, qui minus gratiosi sunt. Att. x. 7. *jacere* Cæsarem offensione populari. Inprimis autem, qui nullam spem magistratus consequendi habent, cum candidati sint, aut eam ipsam ob causam, quia nihil sperant, ne petunt quidem. Muren. 8. multis viris fortibus ne ignobilitas generis objiceretur, meo labore esse perfectum; qui—*jacebant*. ibid. 21. videsne tu illum tristem? *jacet*, diffidit, abiecit hastas. Orat. iii. 20. C. Marius, cum a spe consulatus longe abesset, et jam septimum annum post præturam *jaceret*, neque petiturus unquam consulatum videretur. * contemni, parvi duci. Phil. vi. 5. *jacet* beneficium Nuculæ. Tusc. i. 2. *jacet* ea semper, quæ improbantur. Rose. Com. 1. *jacet* pecunia extraordinaria? h. e. ita negligis, ut non referas ex adversariis in tabulas. Off. iii. 33. *justitia jacet*. Acad. iv. 43. virtutem *jacere*. * diminutum esse. Rose. Com. 12. *jacet* pretia. v. Passerat. ad h. l. Sic dicuntur agri *jacere* ad Att. ix. 8. et ap. Petron. 44. * confutatum esse. Div. ii. 51. *jacet* igitur tota conclusio. Fin. v. 28. *jacet* omnis ratio Peripateticorum. * ad Div. viii. 6. dici non potest, quomodo hic omnia *jacant*: h. e. nihil agatur. * nil valere, nil efficere. Mil. 18. *jacet* suis testibus. * Adjiciemus etiam formas quasdam promiscue. Verr. i. 39. in oblivione *jacere*. Or. ii. 15. in silentio *jacere*: de ea re, de qua nihil scriptum est aut præceptum. Att. x. 4. *jacere* in mœre. ad Div. v. 17. tempora in ruinis reip. *jacuerunt*.

Jacio, proprie dicitur de missilibus, in primis telis; unde transfertur ad alia, quibus aliquem lædimus, et tamquam vulneramus. Plane. 12. *jacis* adulteria. Rose. Com. 9. *jacere* crimen. Sull. 7. *jacere* contumeliam. Or. 26. *jacere* et mittere ridiculum. * significare, denunciare, minari. Att. ii. 7. illud quid sit, scire cupio, quod *jacis* obscure. ib.

23. terrores *jacit* atque denunciat. * e-dere, ostendere. Att. xv. 26. nonnullos interdum *jacit* igniculos viriles. * ponere. Agr. ii. 15. gradum et aditum *jacere*.

Jactatio, vitium animi ex arrogantia et fastu. Tusc. iv. 9. *jactatio* est voluptas gestiens et se effrensus insolentius. * *jactatio* est etiam studium captandæ gratiæ, venditandi se alicui. Har. R. 20. hic primus aditus ad popularem *jactionem*. Cluent. 35. Prov. C. 16. *jactatio* popularis. Or. 3. *jactionem* habuit in populo eloquentia. * de nave in tempestate. Muren. 2. e magna *jactione* terram videre. v. *jacare*.

Jactare, est motus quasi prolusionis. Tusc. ii. 23. *jactare* cæstum. * ostentare, insolenter se efferre, gloriari. Deiot. 10. quantos concursus facere solebat, quam se *jactare*, quam ostentare. Att. ii. 21. qui antea solitus esset *jacere* se magnificentissime in illo loco summo cum amore populi—ut ille tum humilis, ut demissus erat. Flacc. 26. in hac igitur urbe se *jacent*, quam ode-runt. Rose. A. 9. in bonis Sext. Roscii se *jacantem*. Catil. ii. 9. qui se insperatis repentinisque pecuniis sumtuosius insolentiusque *jacarunt*. cf. Or. ii. 52. * Hinc etiam orator dicitur se *jacare*: item philosophus, cum argumento alicui confidit, ei immoratur, id urget &c. Verr. v. 1. novi locum: video, ubi se *jacaturus* sit Hortensius. Fin. i. 10. in quo se *jactare* posset vestra oratio. Rose. A. 32. quo te modo *jacares*. cf. Flacc. 20. * venditare se, gratiam captare. Sext. 53. ita se in populari ratione *jacarat*. Att. ii. 1. v. Griev. ad Cic. ad Div. viii. 10. video Curionem se dupliciter *jacaturum*. quamquam ibi *jactare* dictum esse aliter puto, nempe, ut ad Div. ii. 15. in qua tu non valde te *jacitas*: h. e. nihil magnopere agis, quiescis. * Est adeo pro placere. Brut. 66. non ita diu *jacare* se potuit &c. * Est etiam actionis vitium, quod seil. proprium est fere iis, qui se venditant, aut sibi in aliqua orationis parte nimis placent. Brut. 60. nisi se suo more *jacitarisset*, hodie te istæ muscæ comedis. Verr. lii. 19. *jacabit* cervicula; de Hortensio. * commovere se, Tusc. ii. 19. his tu præsentibus gemere, et te *jactare* non andebis. * Tusc. iv. 10. *jacantibus* se opinionibus inconstanter et turbide. * *Jactari* dicuntur, qui aut in turba aliqua ab uno loco in alium triduntur, ut consistere non possint. Plane. 7. *jacor* in turba. Verr. i. 26. *jacatur* domi suæ: aut a maritima tempestate deprehensi

sunt. Rosc. A. 26. *jactantur* fluctibus. hinc est, quacunq; ratione vexari. Plane. 23. inique se a tuis *jactatum*. Quint. 2. *jactata* et agitata æquitas. in Cæcil. 14. te vero quam sit omni ratione *jactaturus*. Plane. 4. nostrum est, qui in hac tempestate populi *jactemur* ac fluctibus. Att. xi. 16. si recipior ab his—*sin jactor*. * Offic. iii. 20. *jactabatur* numus, sic ut nemo posset scire, quid haberet: h. e. pretium ejus varium erat, modo majus, modo minus. * agitare aliquid, sæpe commemorare. Cluent. 47. *jactare* rem in concione. * de sermonibus disseminatis. Catil. iv. 7. *jactantur* voces. * sæpe, multum in re aliqua versari. Or. i. 38. *jactare* se in causis centumviris. * minari, denunciare sermonibus. ad Div. viii. 6. Legem Viariam Alimentariamque *jactavit*. Sext. 23. terrorem suum falso *jactare*. Quint. 14. minæ *jactentur*.

Jactatus. Verr. lii. 61. te jam prætor *jactatum* (sc. sermonibus) crimen. Cluent. 32. *jactata* res (int. in concione.) Quint. 2. agitata et *jactata* æquitas. Or. i. 16. *jactatus* in opere declamatorio. Mur. 12. vulgata atque in manibus *jactata*. v. *jactare*.

Jactura, pecunia, inprimis magna; largitione, mercede, aut alia ratione consumpta. Cæcil. 16. nulli sumtus, nulla *jactura*, nulla versura. Att. vi. 1. exhausta sumtibus et *jacturis* provincia. Manil. 23. quibus *jacturis* homines in provincias proficiscantur. Cluent. 8. ipsum Aurium, non magna *jactura* facta, tollendum interficiendumque curavit. cf. Mil. 27. Fin. ii. 24. Gron. de Sest. p. 284. * Att. xvi. 2. cum tanta a nobis facta sit *jactura* juris. ad Div. iv. 5. in unius mulierculæ animula *jactura* facta est.

Jam, in transitionibus dicitur pro deinde. sed est interdum statim in principio. ad Div. iv. 5. v. 2. *Jam* illud &c. Manil. 11. *jam* vero virtuti Cn. Pompeii quæ par inveniri potest oratio. * pleonastice cum nunc. Att. i. 8. Hermæ tui—*jam* nunc admodum me delectant. * distinguitur etiam a nunc, et est paullo minus, i. e. mox. Or. 63. *jam* videbimus: nunc—diceudum est.

Jani, transitiones perviæ Nat. D. li. 27. de quibus vid. Interpr. ad Sueton. Aug. 31. * Est etiam vicus *Jani* nomine dictus. Off. ii. 25. boni viri, qui ad *Janum* medium sedent: qui sunt fœneratores. v. Manut.

Janua dicitur de foribus profanis. Nat. D. li. 27.

Icere. Pison. 19. fœdus quod *iceras*. Balb. 16. *icisse* fœdus.

Ichneumon. Nat. D. i. 36. de hoc consulendus Plin. viii. 24.

Ictus. Fin. ii. 10. voluptas non dolendi non movere potest appetitum animi: nec ullum habet *ictum*, quo pellat animum.

Idea. Or. 3. has rerum formas (sc. animo comprehensas) appellat *ideas* ille non intelligendi solum, sed etiam dicendi auctor gravissimus et magister Plato. v. Ind. Gr.

Idem. Catil. i. 8. me nullo modo posse *iisdem* parietibus tuto esse tecum: i. e. quibus tu: sic enim intelligunt, qui *ei* tecum ad *iisdem* referunt: de qua forma vid. Perizon. ad Sanctii Minerv. iv. 6. Drakenb. ad Liv. xxx. 12. Sed potest etiam referri ad tuto esse.

Idiota, Imperitus, opponitur Intelligenti alicujus rei, eleganti Verr. iv. 2. et philosopho Sext. 51. Pison. 26. *idiotarum* divitiæ; quas indocti, non philosophi admirantur.

Idola. Fin. i. 6. sunt Epicuri exuvie corporum. v. Ind. Gr.

Idoneus, dignus. Manil. 19. *idoneus* non est, qui impetret. Att. viii. 14. non satis *idonei* sunt, qui a te probentur.

Jecusculum. Divin. li. 14. *jecuscula* maseulorum.

Iens, ab ire, est Att. xvi. 21. lv. 9.

Jejune. Att. xii. 21. quis *jejunius* dixit inimicus: i. e. magis invidie, minus honorifice, ut faciunt se. invidi. conf. *jejunus*. * nimis subtiliter. Or. i. 11. videmus *iisdem* de rebus *jejune* quosdam, et exiliter disputavisse. Acad. iv. 35. video nimis etiam nunc agere *jejune*. cum enim sit campus, in quo possit exsultare oratio, cur eam in tantas angustias, et in Stoicorum dumeta compellimus?

Jejunitas, est vitium in genere tenui, cum nimis exilis et arida est oratio. Brut. 55. est tamen ubi ubertati opponitur, et de tenui genere, etiam non vitioso, dicitur. Or. 6. alii in eadem *jejunitate* (h. e. ut ante dixerat, in subtili et pressa oratione) concinniores, id est, faceti, florentes etiam, et leviter ornati. cf. Brut. 82. Tusc. li. 1. * insclitia. Or. ii. 3. *jejunitas* bonarum artium.

Jejunus, ignarus. Or. 30. *jejunus* hujus multiplicis generis aures accepimus: h. e. hoc genus tum erat inauditum nostris hominibus. * sterilis. Verr. iii. 37. *jejunus* ager. * parvus, contemnendus. ad Div. xv. 4. si non *jejunum*, quod ego gessi. * inanis, tenuis. Or. iii.

14. de horridis rebus nitida, de *jejuniis* plena est oratio tua. Brut. 30. sunt ejus orationes *jejuna*. * absurdus, ineptus, inutilis. Or. ii. 16. *jejuna* concertatio verborum. Off. i. 44. cognitio solivaga atque *jejuna*. * invidus. Div. ii. 17. illud vero pusilli animi est, et ipsa malevolentia *jejuni* atque inanis.

Igitur, eleganter est post digressionem. Or. i. 7. cum *igitur* vehementius &c. cf. Acad. iv. 6. Fin. v. 32. Balb. 5. &c.

Ignavus, timidus. Cæcin. 16. *ignari* milites. * Fat. 12. *ignava* ratio. v. Ind. Gr. ἀργὸς λόγος.

Ignis, de causa odii et inimicitarum. Rabir. Post. 6. huic ordini novum *ignem* subjici.

Ignotus, active Verr. i. 7. ad Att. xii. 1. et alibi.

Ilaqueatus. Har. R. 4. *illaqueatus* legum periculis.

Ille, pro hic. v. hic. * Catil. iv. 2. neque tamen ego sum *ille* ferreus—qui non moveat.

Illecebra, stimuli. Cœl. 5. erant apud eum *illecebra* libidinum: h. e. natura sua ad libidinem propensior erat. * Catil. ii. 4. quæ tanta ullo unquam in homine *illecebra* juventutis fuit.

Illiberatis. Or. i. 32. non est *illiberale* ad cognoscendum.

Illicio. Nat. D. iii. 27. conjugem *illexe* ad stuprum. Att. ix. 13. ab iisdem *illecti* sumus: i. e. inducti, decepti.

Illidere. Har. R. 25. *illia* serpens morietur.

Illigare, exprimere. Orat. iii. 44. *illigare* sententiam verbis. * immiscere, adhibere. Or. 27. in quo omnes *illigantur* lepores. Acad. iv. 2. qui sermonibus ejusmodi noliut personas tam graves *illigari*. * de vasis cœlatis est hoc verbum. Verr. iv. 24. *illigare* sigilla poculis. Sic de gemmis Græci: ἀἴθρα λευκῶν κρυστῶν. * obligare. Phil. xiii. 4. multis pignoribus M. Lepidum resp. *illigatum* tenet. Imitatus est Tacitus A. xii. 25. * constringere. Or. ii. 14. *illigatus* liber angustis disputationibus. * Elegans est et hoc: Tusc. i. 25. motus stellarum in sphaeram *illigavit*.

Illim, pro illinc. Att. vii. 13. ubi lege P. Victorium.

Illiquefactus. Tusc. iv. 9. quæ sunt omnes ad perfundendum animum tamquam *illiquefactæ* voluptates.

Illudere, contemnere. Or. ii. 3. quod merito *illudi* possit.

Ilusio, signoria, urbanitas. Or. iii. 53.

Illuminare, ornare. Orat. iii. 31. *illuminare* verba, sc. tropis. ibid. 6. *il-*

luminare orationem. Brut. 37. *illuminare* sententias sc. figuris.

Illuminate dicere. Orat. iii. 14. i. e. ornate.

Illuminatus. Brut. 58. extr. O! generosam stirpem, et tamquam in unam arborem plura genera, sic in istam domum multorum insitam atque *illuminatam* sapientiam.

Illustrare, aperire. Catil. i. 3. *illustrantur*, si erumpunt omnia. cf. iii. 1. * ornare. Div. ii. 1. locus, qui totam philosophiam maxime *illustrat*. * explicare. Or. ii. 33. ut, quæ sint in jure, vel apte describere, vel ornate *illustrare* possit. Orat. i. 23. generibus *illustrata*. Acad. i. 1. *illustrare* philosophiam latinis literis. * ad Div. ii. 6. nullam gratiam esse tantam, quam non vel capere aumus in accipiendo, vel in remunerando cumulandoque *illustrare* possit: i. e. illustrem reddere et celebrem.

Illustris. ad Div. i. 9. tibi multo notior atque *illustrior* meus in te aumus esset.

Illustrius adverb. ad Div. i. 10.

Im, antique, pro cum, Leg. ii. 24. *im* cum illo sepelire &c.

Imago, oppositur rei ipsi, ut nomen. Rab. Post. 15. umbra et *imago* equitis R. * de echo. Tusc. iii. 2. *imago* vocis. * ἰμᾶλα Epieuri (v. Ind. Gr.) Div. ii. 67. Nat. D. i. 12. Fin. i. 6. * Verr. v. 14. jus *imaginis* ad memoriam posteritatemque prodendæ. Hoc jus dabat ædilitas curulis, et ceteri magistratus majores. Itaque *imagines* sunt signa nobilitatis. Nobiles enim sunt, quorum majores magistratus majores gessere. vid. nobilis. Agr. ii. 1. *imagines* familiæ suæ. Planc. 7. qui *imaginibus* ducentur. Sext. 8. *imaginis* ornandæ causa. *imago* ornatur titulis magistratum, triumphorum &c. v. Plin. xxxv. 1. Lips. Elect. ii. 29. Sigon. Ant. J. C. ii. 20. Budæus ad Pand. p. m. 52. sq.

Imbecillitas. Nat. D. i. 44. extr. omnis in *imbecillitate* est gratia et caritas: h. e. in natura imperfecta, signum est naturæ imperfectæ, ut est humana. * Tusc. ii. 6. *imbecillitas* tribuitur philosophis, qui dolorem inter mala retulere.

Imberbus. Dom. 14. Græv. imberbis. utrumque usitatum.

Imbibere, constituere secum, decernere. Quint. 6. quod si facere nolit, atque *imbibere*, ejusmodi rationibus eum ad suas condiciones perducere.

Imbuere. Lig. 10. studiis se *imbuerat*.

Inbutus, qui alicujus rei initium fecit: quasi initiatus alicui rei, vitio &c. Phil. iii. 2. *inbutus* hac crudelitate.

Immanicus. Fin. iv. 9. *immanitas* ista verborum.

Immaturitas, properatio in rebus ante tempus agendis. Quint. 26. quid hæc festinatio, quid hæc *immaturitas* tanta significat?

Imminere, de cupidis. Verr. ii. 54. *imminens* avaritia. Dom. 18. *imminere* cupiditate in tribun. potestatem. * de gestu oratorum et histrionum. Orat. ii. 55. gestu omni *imminenti*: sc. in eum, contra quem dicebat. Sext. 55. in ore impurissimi hominis *imminens* concinnata est histrionum caterva.

Imminutus. Or. 47. *imminutum* verbum: ut nosse, pro novisse.

Immissio sarmentorum. Cato. 15. opoponitur amputationi.

Immittere, possessionem dare. Verr. i. 54. *immitte* in mea bona. * Paraul. 4. jacere et *immittere* injuriam in aliquem.

Immo, in correctionibus: au contraire. Cæcin. 7. concessit, credo;—*immo* calumniam stultitiamque obtrivit. cf. Sull. 17. &c. in augendo. Catil. i. 1. vivit, *immo* etiam in senatum venit.

Immoderatus. Or. 58. in oratione numerosa nihil est propositum, nisi ut ne *immoderata*, aut angusta, aut dissoluta, aut fluens sit oratio.

Immortaliter gaudeo. Q. Fr. iii. 1. c. 3.

Immortuus, plane mortuus. Att. i. 11. *immortuus* reliquæ conjurationis. Si sana est lectio.

Immunitas. Cæcin. 19. via *immunita*.

Immutatio. Brut. 17. *immutaciones* verborum. Gr. *εἰρη*. Or. ii. 65. de allegoria.

Impatibilis. Fin. ii. 17.

Impediri. Inv. i. 11. *impediri* invidia: h. e. in errorem induci. Sull. 17. nullius amicitia *impediri* ad propulsanda pericula. Mur. 19. ab omni delectatione *impedimur* negotiis. * cum infinito. Or. i. 35. pudor *impedit* exquirere. Off. ii. 2. quod me *impediat* sequi. * Att. xiii. 47. nisi te *impedivisti* sc. negotiis.

Impellere. Rabir. Post. 1. *impellere* precipitantes. Or. ii. 79. *impellere* leviter judicem.

Impendio, valde. Att. x. 4. at ille *impedio* magis odit senatum.

Impendium, cumulus, auctarium, usura. Brut. 4. *impendiis* augere largitatem muneris. Att. vi. 1. cogito facinus et *impendium* recusare.

Impensus, magnus. Attic. xiv. 13.

vel *impensus* pretio. vid. Popma ad h. l. * valde propensus. Sext. 62. hæc tam *impensa* voluntas.

Imperator, est honoris nomen, quod aut a militibus, re prospere gesta, ducibus tribuitur: ad Div. ii. 10. aut a senatu: Phil. xiv. 4. 5. certo hostium numero oeciso, de quo vid. Lex. Fabr. Manut. ad Cic. ad Div. l. c. unde ab eo tempore suo nomini adscribebant duces, donec triumphassent. * Verr. iv. 57. *Imperator* Jupiter. v. Ind. Hist. Jupiter.

Imperiosus. Fin. ii. 32. nimis *imperiosi* philosophi. * qui *imperius* tenet. Or. 34. *imperiosi* populi.

Imperare. Or. ii. 7. domi nihil *imperari*, int. earulæ. ad Div. ix. 25. ades ad *imperandum*: h. e. ut tibi *imperetur*.

Imperium. Manil. 4. de *imperio* dicere: dicitur, cum bellum est non de aliqua regionis parte, sed uter alteri pareat, serviat. * Verr. ii. 31. *imperium* judiciorum, de Hortensio. v. dominari. * *Imperia*, quod magistratum est, duas formas facio. Altera est civilis et quasi togati; quod est magistratum urbanorum, et omnium provincialium, et alio nomine potestas dicitur, habetque

prehensionem, animadversionem, coercionem, in provincia etiam jus securium, s. ut sub Cæsaribus appellatum est, gladii, atque alia multa, quæ ratio magistratus postulat; unde dicuntur hi magistratus esse in *imperio*. Quinto fratri Ciceronis l. i. ep. 1. c. 6. 8. extr. 10. 12. 13. &c. tribuitur summum *imperium*, cum rei militaris potestatem non habuerit. Nam ibid. c. 7. Asiæ administrationem totam jurisdictione maxime sustineri dicit. et c. 1. nullum el bellum gerendum dicit. Alterum genus est militare, quod habent ii, quibus potestas belli gerendi data est. Hoc *imperium*, qui habent, dicuntur esse cum *imperio*, ad Div. l. 1. Hujusmodi est Verr. iii. 91. infinitum *imperium* Antonii, et *imperium* Lentuli ad Div. i. 7. &c. Hinc fit, ut interdum *imperia* et magistratus opponantur. De discrimine formularum in *imperio*, et cum *imperio*, v. Sigon. A. J. Pr. iii. 14. Neque tamen id est perpetuum, ut jam vidit Græchios, qui omnes magistratus provinciales cum *imperio* esse defendebat. Nam ad Q. Fr. i. 1. c. 10. de Quinto: quoniam in istis urbibus cum summo *imperio* et potestate versaris. Sic etiam reperias in *imperio*, pro cum *imperio*, Att. xiv. 5. vid. Burm. ad Suet. Cæs. 25. ubi tamen dicitur cum respectu ad provinciam. Locus clarus est

Act. i. in Verr. 13. ubi consul Romæ dicitur esse cum summo *imperio* et potestate. In *imperio* tamen hactenus differt a *cum imperio*, ut in eo sit respectus ad honorem, sitque pro magistratu. Apud Suetonium in *imperio* non semel sic occurrit. De utroque genere *imperii* lege Sigon. Ant. J. Prov. l. ii. 5. 6. iii. 5. 7. sq. Manut. ad Cic. Ep. ad Div. i. 1. * Verr. l. 22. in nonnullis edd. tanquam Aldina, sic legitur: legationis nomine cum *imperio* et securibus mercator signorum tabularumque missus est. (et memoratur Verris legati lictor. c. 28. extr. et 31.) Grævius ad Prov. Cons. 3. oblitus in sua editione hæc verba non esse, ibi improprie vocem *imperii* accipi dicit, pro potestate quadam extraordinaria, quam ipsi Dolabella dederat, ut tanta ejus esset ubique, quanta ipsius Prætoris auctoritas. Mihi videtur illud cum *imperio* ac securibus ex iv. 4. repetitum esse, ubi de Verre: O præclaram defensionem! mercatorem cum *imperio* ac securibus in provinciam misimus. nisi forte Cicero invidiose et accusatorie rem augere voluit.

Impetrare. Div. i. 2. magna vis videtur esse in *impetrandis* consulendisque rebus. Est verbum augurale, idemque significat, quod *impetrire*, de quo mox. *Impetrare* habent etiam Codd. Plin. H. N. ii. 52.

Impetratio. Att. xi. 22. *impetratio*nes nostras nihil valere.

Impetrire. Div. i. 16. avibus magnæ res *impetiri* solebant. ibid. ii. 15. qui venit, ut qui *impetire* velit, convenientem hostiam rebus suis ducat? Est autem *impetrire*, auspiciis, extis, &c. consulere Deos, an, quod in manibus habemus, felicem successum sit habiturum neque: unde, quod aves admittunt, exta felicia suadent, id *impetratum* dicitur. v. Manut. ad Div. i. 16. et Hotomann. Obs. lv. 3. vi. 11. quem jam laudavit Davisius. E loco Ciceronis autem posteriori patet, falsum esse, quod Scaliger ad Festum putabat, *impetrire* dici tantum de auspiciis, de extis autem litare. Sæpius tamen de auspiciis occurrit, ut Plaut. Asinar. ii. 1. 11. Plin. H. N. ii. 53. add. Harduin. ad Plin. xviii. s. 3. Hoc verbum non est in Nizolio.

Impetus. Diot. 2. *impetus* dicendi, pro contentione et vi in dicendo. * poetæ veteres hoc verbo in periphrasi utuntur. Accius Div. i. 22. nocturno *impetu*, pro noctu. Tusc. ii. 8. biformato *impetu* centaurus, pro biformatus, bicorpor. Est tamen etiam in prosa. N. D. ii. 32. *impetum* cæli moveri verti-

que, pro, cælum. Sæpe ita est apud Lucretium. v. Ind. Gifanii in h. v.

Impius. Phil. vi. 6. extr. *impii* cives, (e lectione Græv.) sunt, qui patriæ exitio sunt.

Implere. Orat. 29. *implet* aures; de periodo numerosa et justæ magnitudinis. * cum genitivo, more græco Verr. i. 46. multos codices *implevit* earum rerum.

Implicare, immiscere, indere. Div. i. 36. Dii vim suam hominum naturis *implicant*.

Implicatio. Sext. 46. *implicatio* rei familiaris, est res alienum. * Inv. ii. 32. *implicatio* locorum communium est, cum in demonstrationes inseruntur ornandi et illustrandi causa.

Implicatus, conjunctus. ad Div. vi. 12. habeo eos *implicatos* consuetudine. Vatin. 1. inconstantia perjurio *implicata*. Off. i. 5. *implicata* inter se sunt. conf. Phil. ii. 32. * difficilis, obscurus. Orat. iii. 14. reliquæ sunt magnæ, *implicate*, varæ &c. Fin. iii. 1. nec in Torquati sermone quidquam *implicatum* aut tortuosum fuit. * inisitus. Leg. i. 17. quæ in omni sensu *implicata* insidet. * Verr. iii. 35. *implicatum* legibus teneri: h. e. *impediri*. Har. R. 4. expectatione supplicii *implicatus*.

Impluvium. Verr. i. 23. signa, quæ nunc ad *impluvium* tuum stant. ibid. 56. columnas singulas ad *impluvium* esse locatas &c. Est locus subdivalis in mediis ædibus, (unde Verr. i. 19. et 23. *impluvium* et mediæ ædes permittantur.) in quem aqua de tectis confluit: Gr. *μυαίνιον*, ubi Dii penates colebantur more Græco, de quo v. in Lar. Id cum ignorarent interpretes Suetonii, mire se torsi in compluvio penatium in Aug. 92. *Impluvium*, ex loca citatis patet, primo porticibus circumfuisse in ædibus beatiorum: cf. Virgil. Æn. ii. 526. sqq. deinde statuas ibi positas ornatus causa. ex quo lucem caput locus Quintil. xi. 2. primum locum vestibulo quasi assignant, secundum atrio, tum *impluvia* circum eunt, nec cubiculis modo aut exedris, sed statuas etiam similibusque per ordinem committunt. Statuas mihi rectius videtur, quam lectio stratis, a Burnanno et Gesnero recepta. Statuæ s. signa in ornamentis ædium sunt etiam Nat. D. ii. 37. Verr. i. 19. Signa, quæ apud te nuper ad omnes columnas, omnibus etiam intercolumniis in silva denique disposita sub divo vidimus. Viden' statuas intercolumnas porticum, et supra, e Verr. i. 56. columnas ad *impluvium* memorari?

Impolitus. Prov. C. 14. *impolitæ* res et acerbæ. vid. *acerbus*. * *Inscitus*. Or. h. 31. quam sit hoc genus eorum, qui sibi eruditi videntur, hebes atque *impolitum*.

Imponere. ad Div. viii. 17. qui me in hanc perditam causam *imponit*. Sext. 19. *imponere* plagam. Att. i. 16. *imponere* vulnus reip. Cæcin. 25. fictus testis subornari solet et *imponi* falsæ tabule. Lambinus et Hotomannus quia *imponi* non concoquebant, quod omnes libri habent, legebant: interponi. Sed *imponere* usitatum est in fraudibus: unde impostores dicuntur, qui *imponunt* hominibus aliquid in re aliqua pro vero. Nostri eodem modo: einem etwas aufheften: *imponere* sic est ad Att. xv. 26.

Importare. Or. i. 9. detrimenta *importata*. ad Div. xvi. 21. suspicionem alicui *importare*.

Importunitas, est hominis difficilis et morosi. Cato. 3. et crudelis. Or. i. 53.

Inopportunus. opp. opportuno. Or. ii. 4. ubi tamen Pearcius e MSS. recepit inopportunus in Sen. p. R. 6. vultus *inopportunus* est tetricus, nimis severus et trux.

Impressio. Or. iii. 48. et si numerosum est id in omnibus sonis atque vocibus, quod habet quasdam *impressiones*, et quod metiri possumus intervallis æqualibus. hæc *impressiones* sunt, quæ alio loco percussiones dicuntur, de quibus infra dicemus. * expressio. Acad. i. 6. explanata vocum *impressio*.

Impressus. ad Div. v. 20. vestigiis *impressa*. Or. ii. 45. motus *impressus* est in ipso oratore.

Imprimere. Tusc. i. 25. *imprimi* quasi ceram animum putamus. Phil. v. 6. *imprimere* reip. dedecus.

Improbare vitam. Inv. ii. 10. *improbam*, sceleratam demonstrare.

Improbatio. ibid. est verbum rhetoricum eodem sensu, quo *improbare*.

Improbitas, *iniquitas*. Quint. 27. *improbitalatem* et gratiam cum inopia et veritate contendere. * vis, quæ est contra leges. Cæcin. 2. *improbitalas* Æbutii. * petulantia. Div. ii. 32. *improbitalas* similis.

Improbis, qui contra leges facit. Verr. i. 42. testamentum *improbum*. Rosc. Com. 16. *improbi* sunt iniqui, petulantes, maledici.

Impudens. Verr. i. 54. *impudens* pecunia: i. e. valde magna, quam postulare valde *impudens* est.

Impulsio. Inv. ii. 5. *impulsio* est, quæ sine cogitatione per quamdam affectionem animi facere aliquidhorta-

tur, ut amor, iracundia &c.

Impunitus. Or. i. 52. omnium rerum *impunitam* libertatem tenere: h. e. plenissimam, non imminutam. Planc. 12. *impunitum* mendacium est uimis grave et impudens.

Impunitas. Rabir. Post. 10. *impunitas* a iudicio et sermone. Brut. 91. *impunitas* juvenilis et licentia dicendi, dicitur de redundantia illa in scribendo, quæ in Cicerone displicebat Moloni.

Impure, illiberaliter. Att. ix. 12. a quo *impurissime* hæc nostra fortuna despecta est.

In. cum acc. pro abl. Arch. 5. lituram in nomen A. Licinii videtis. Rose. C. 17. in iudicio habere. Quint. 5. et ibi Passeratius. Verr. i. 16. Quint. 30. Dom. 29. in Cæcil. 20. ad Div. xii. 15. &c. * pro de. Off. i. 9. in philosophos dictum. ibid. 39. quod in multis licet dicere. Or. ii. 61. quod in servo bono dici solet. * in Piræa, an retum sit? Att. vii. 3. * Fin. ii. 20. potare in rosa: h. e. roseis coronis ornatum. Gron. ad Sen. Vit. Beat. c. 11. conf. de huiusmodi periphrasi Lex. Fabri.

Inæqualis varietas. Partit. O. 4.

Inestimabile, *inæquum*. Fin. iii. 6.

Inanis, in oratione et de periodo oppositur pleno. Brut. 8. * pusillus, humilis. ad Div. ii. 17. animus ipsa malevolentia jejunus atque *inanis*. * Fin. i. 13. 16. cupiditates *inanes*.

Inapparatio. Heren. ii. 4. opponitur apparitioni, i. e. præparationi.

Inaudire, leviter audire rem, quam occultatur. Att. xv. 26.

Inauditus. Balb. 18. res multo ante *inaudita*, i. e. per famam cognita.

Incallidus. Inv. i. 3. oratores non *incallidi*. v. callidas.

Incedere. ad Div. viii. 9. pudeat te, aosum illum umquam esse *incedere* tamquam tuum competitorum. ibid. ii. 9. repente *incessi* omnibus lætitiis. * *accedere*. Inv. ii. 14. facilius animus ad inventionem *incedet*. v. Gron. ad Tac. A. i. 35.

Incendere, Verr. i. 33. *incendere* aliquem, i. e. vivum comburere. * iratum facere. ad Div. i. 9. ab eo in me est *incensus*. * illustrare. Nat. D. i. 31. *incensa* luna radiis solis.

Incendium, iudicium capitis. Att. v. 20. *incendio* Plætoriano adustus est. * pestis. Dom. 50. tribunatus Clodii dicitur *incendium* civitatis.

Incensus, qui bona sua in census non detulit. Cæcin. 24. populus cum *incensum* vvidit.

Incertus. Verr. v. 32. *incerta* et lubrica ætas adolescentis.

Incidere. Inv. i. 8. atque harum aliquam in omne causæ genus *incidere* necesse est. Verr. ii. 74. *incidi* homini sane præter opinionem &c. oppressi eum. *offendere, violare. Off. i. 9. in alterum *incidunt*. Pearcius verbum tentat corrigere haud necessaria de causa. nam et alibi dicitur in malum partem, cum aliquis sibi malum contrahit, dum vult vitare. aut id ipsum aut aliud. Verr. i. 12. 32. extr. **incidere* in aliquem. Fat. 8. i. e. in ejus sententiam. *construitur etiam cum ad. ad Div. v. 8.

Incidere, tollere. Or. ii. 82. *incidere* deliberationem. Phil. ii. 19. *incidamus* media. Sic Livius dixit *incidere* spem, xxxv. 31. *conscindere. ad Q. Fr. iii. 1. c. 4. poema *incidi*. *Dom. 30. quid te audacius, qui in ejus nomen *incideris*. Viri docti aut omittunt in, quod a Pall. Codd. præter unum abfuit, aut addunt æs. Alterutrum probasse J. Fr. Gronovium ex Obs. iv. 1. patet. Mihi autem placet vulgata. Nam utraque correctio sensum eum habet, qui minus, quam pro mente Ciceronis, dicit: Scdulum primum scripsisse legem scripserat Clodius. Solebat enim nomen ejus, qui primus scriverat, una cum lege *incidi*. Hocce vero est simpliciter: nomen alienjus *incidere*. Non possum concoquere. Quid ergo? Intellego legem. Legem *incidere* in alicujus nomen, latine mihi dici videtur pro, ita *incidere* legem in æs, ut ab eo primum scitum esse addatur. Nomine ejus abutitur in hac lege &c. Sic nostri: auf eines Namen lügen, borgen, etwas thun. h. e. in mentiando, sumendo &c. alicujus nomine abuti. *Or. iii. 58. genus vocis acutum, incitatum, crebro *incidens*, i. e. abruptum, consistens.

Incile. ad Div. viii. 5. in *incili* omnia adhæserunt. *Incile* est fossa, quæ in via fit, ad deducendam aquam, ut auctor est Festus: unde ap. Apuleium via lacunosis *incilibus* voraginosæ. Jam in hujusmodi *incilibus* facile hærent plaustra. vid. latius hæc disputantem Salmas. ad Solin. f. 512.

Incisum, *αίψα*. Orat. 62. hinc *incire* scribere est per commata. ibid. 63. i. e. singulis membris, sine periodis.

Incisio. Or. 61. *incisiones* anubitus, sunt partes periodi.

Incitare, augere, propagare. Or. iii. 6. *incitatur* ea ratio: i. e. invalescit. Or. i. 20. *incitare* celeritatem. cf. Ligar. 4. Sic Tacit. A. iii. 25. *incitare* patnas: quod frustra nonnulli tentarunt.

Incitus, celer. N. D. ii. 35. *incit* delphini. Dom. 36. *incita* vis. v. not.

Inclamare. Att. ii. 20. expeditus ut sis: si *inclamare*, ut accurras.

Inclinare. Inv. i. 21. *inclinare* aliquem ad commodum suæ causæ. *ad Div. i. 1. *inclinata* res est: h. e. afflictæ, prope perdita. cf. il. 16.

Inclinatio temporum. Plane. 39. Dom. 18. conversio, de qua supra. Brut. 43. *inclinatio* vocis, i. e. variatio.

Includere. de cælatoribus. Verr. iv. 25. Gr. *εμπεριέχειν*, de gemma in pala annuli.

Inclusus, abditus, latens. ad Div. i. 9. *inclusus* odium. cf. Brut. 96. A. cad. i. 3. *inclusa* tenebam, i. e. non edebam. cf. Verr. v. 9.

Incommodum, elades, (v. e. bellica) calamitas. Manil. 12. *incommodum* Ostiense. *adverb. Brut. 4. extr. ad Att. vi. 9.

Incontentus. Fin. iv. 27.

Incontroversum jus. Or. i. 57.

Increpare. Mur. 10. simulac *increperit* suspicio tumultus. Catil. i. 7. quicquid *increperit*, Catilinam timeri. Nostri: wenn sich was regt.

Inculcare, inserere; sed fere in deteriore partem accipitur. Off. i. 31. græca verba *inculcare*: h. e. sermoni ubique immiscere. Or. 69. *inculcare* inania verba, quasi complementa numerorum. Or. 15. extr. de firmissimis alia prima ponet, alia postrema, *inculcabitque* leviora: h. e. passim firmis immiscebit. *Or. ii. 5. qui se auribus nostris *inculant*: h. e. qui nobis ad satietatem usque disputant.

Inculcat. Att. xvi. 3. *εισαγωγή* retractatus, crebris locis *inculcatum* et relictum: h. e. cui passim aliquid additum est, ut fit in retractandis scriptis. ad Brut. ep. 16. tradita atque *inculcata* libertas.

Incultus, de pictura. Or. 11.

Incumbere. Or. ii. 79. oratio *incumbit* inclinato: h. e. eum impellit, ut plane nobiscum sentiat, faciat, quæ volumus, cum jam sponte non esset a sensu et voluntate nostra alienus. vid. impellere. Or. iii. 14. quocumque *incubuerit*, h. e. in quacumque partem commovere auditorem voluerit. *ad Q. Fr. i. 1. c. 3. præsertim cum hi mores ad ambitionem *incubuerint*. Eadem constructio, sed in alia re, et alio sensu, est pro Mur. 26. magna est comitibus consularibus repentina voluntatum inclinatio, præsertim cum *incubuit* ad virum bonum, &c. *Att. v. 13. in Cæsaris cupiditates *incubui*, te auctore: h. e. eas juvi. *Q. Fr. iii. 6.

se perfecturum, ut in illo Cæsar *inambulabat*.

Incurrere, incidere, et multis quidem modis. Att. vii. 7. tua ἀνέμω, in quem diem *incurrat*, nescio. Off. i. 9. in alterum genus injustitiarum *incurrunt*. conf. *Plane*. 38. Leg. i. 3. *incurreret* etiam (in scribendo) in annum suum. Or. ii. 42. *incurrere* in aliquid easu. * Att. v. 4. modo ne illa exceptio in aliquem *incurrat* bene de nobis meritum: i. e. offendant, obsit. * Agr. ii. 30. privati agri, qui in publicum *incurrerant*.

Incurrare. Att. xii. 4. *incurrabit* in te dolor meus, non jure ille quidem, &c. h. e. tibi molestiam creabit.

Incurso seditionis. Cluent. 37. i. e. impetus, vis.

Incurviscere. Tusc. i. 28. Or. iii. 38. rit hæc scriptura a Lambino. Codd. MSS. et edd. vett. habent *incurvescere*: quod unice probat Biberius ad Tusc. i. e.

Index, ad Mur. 24. Grævius querit, qui sint *indices*, idque se negat scire. Verba sunt: Catilinam vallatum *indiciis* atque sicariis. Sic sunt etiam Sull. 23. Lentuli societates cum *indiciis*. Verum nec hic nec illic locum huic verbo putat, sed latronibus, aut simili generi. Lambinus conjiciebat: audacibus; quia c. 28. crudelitas et audacia junguntur. Sed præter hæc etiam alia loca animadverti, ubi hoc verbum sic est, ut in his. v. c. Sext. 44. septus armatis *indiciis*. Salva igitur res est.

Indicia verbum Ciceronis temporibus convicium et nomen hominis perditum fuit, et nocentis, ut, inprimis sub Imperatoribus, nomen delatoris et cognitoris. vid. Gron. Sest. iv. 3. scilicet quemadmodum quidam delatoribus et cognitoris, quadruplatoribus utebantur, ut aliis litium calumniis molestiam crearent, sic homines seditiosi conducebant egentes et impudentes perditosque, ut per eos bonos cives vexarent, cum eos in concionibus producerent, ut ab se interrogati conficta crimina et invidiosa proferrent, quibus populum in eos concitarent, aut in senatu, ut hujusmodi res ederent, viii. Vatini. 10. 11. Flacc. 38. Sext. 63. ad Q. Fr. ii. 3. Sueton. Cæs. 17. 20. simile quid accidit in verbo *divisor*, de quo supra. * titulus. Att. iv. 13. parantur orationibus *indices* gloriosi.

Indicium, quod *indices* eliderunt. Sull. 13. lege *indicium*, * præmium *indicii*. Vatin. 11. Rosc. Am. 37. *indicii* partem capere. * delatio unius, partes accusatoris. in Cæcil. 11. si tibi *indicium* postulas dari.

Indicare, proutium dicere, Off. iii. 12.

ut sibi fundus, ejus emtor erat, scelus *indicaretur*.

Indignitas, propria significatio est, qua opponitur dignitati, ut Orat. ii. 32. in Cæcil. 19. quorum nemo propter *indignitatem* repudiatus est: h. e. quia *indignus* esset accusatoris munere, idque sustinere non posset. * Dicitur deinde active de eo, qui facit, quem non debebat in hominem se unito meliorem: unde *indignitas* hominis dicitur, de humilitate, sordibus, et turpitudine generis, sortis, vitæ. Vatin. i. quid tua *indignitas* pestularet: et sic est in illa oratione aliquoties. Deiot. 1. accusatoris *indignitas*: erat enim servus, de quo est etiam Verr. iv. 50. Pison. 41. fruar tua *indignitate*. Hinc porro transfertur ad res, earumque turpitudinem, fordositatem exprimit. Mur. 25. neque tamen satis severe, pro *indignitate* rei, decrevit. * Sed dicitur etiam passive, si quis *indignis* modis tractatur, injuria, contumelia afficitur, qua dignus non erat. ad Div. vi. 14. cum omnem illius conveniendi *indignitatem* pertulissem. Sic sæpe et Cicero et Livius. * Quia non potest non *indignatio* nasci ex utraque *indignitate*: inde fit, ut vel pro *indignatione* dicatur, vel saltem ejus significationem assumat aliquam, Sic accipi potest illud ad Attic. x. 8. tacita esse poterit *indignitas* nostra? Exempla e Livio multa habet Menkenius Observ. L. L. p. 483.

Individua, int. corpuscula. atomi. Fat. 11. Nat. D. i. 23. Fin. ii. 23.

Inductus. Fin. i. 8. *inductum* fuisse Epicurum: sc. quia reliquas partes eruditionis politiores non attigerat. ad Divers. xiii. i. Atticus valde diligit Patronem, valde Phædrum (Epicureos) amavit: non quo sit ex istis: est enim omni liberali doctrina politus.

Indormio, negligens sum in re aliqua. Q. Fr. ii. 15. in isto homine colendo tam *indormivi* diu. Phil. iii. 14. si *indormierimus* huic temporis.

Inducere, afferre. Inv. i. 36. *inducere* approbationem, ad Div. xi. 22. causam *inducere*. * commemorare. Dom. 34. Att. xiii. 19. sermonem alterius *inducere*. cf. Cæcil. 23. * referre in rationem. ad Div. leg. 10. rationes, in quibus, quantum iugatis datum, *inducit*. cf. Verr. i. 41. Agr. ii. 36. populo Rom. quanti velletis, *induceretis*: aurechenen, so hoch ihr woltet. * delere. Dom. 4. Att. vii. 22. *inducere* Scutum. Att. xiii. 14. *inducere* nomina. * decipere. Phil. ii. 32. Dolabella qui tum est impulsus, *inductus*, elusus. cf. Att. iii. 15. iv. 4. et Broukh. ad Tib. i. 7. i.

Inductio. Inv. **l. 31**. Top. **10**. quid sit? * N. D. ii. **60**. *inductio* aquarum.

Inductus, adhibitus. Coel. **11**. *inducta* oratio ad criminandum. * *inventus*, receptus in philosophiam. Acad. iv. **33**. *inducto* et constituto probabili. Tusc. **1. 26**. quinta natura ab Aristotele *inducta*. * *inceptus*, ortus. Tusc. ii. **3**. sermo *inductus* a tali exordio.

Inductus. subst. Herenn. iii. **57**. *inductu* alieno facere quid.

Indulgens. Cluent. **5**. *indulgens* est nomen maternum.

Indulgentia, facilitas concedendi, quæ quis petit, desiderat, cupit, quibus delectatur. Leg. **1. 23**. animus ab obsequio *indulgentiaque* corporis discessit. Verr. **1. 44**. filiarum *indulgentia* commoveri. ad Div. x. **24**. necessitudo videtur desiderare gratiarum actionem — sed malo præsens observantia, *indulgentia*, assiduitate memorem me tibi probare.

Induo. Div. ii. **19**. venti se in nubem induerunt. Tusc. **1. 38**. habes somnum imaginem mortis, eamque quotidie induis. * impedire se, irretire. Verr. ii. **43**. dum se expedire vult, induit se. Div. ii. **17**. *inductis* vos in cas captiones &c. cf. Verr. v. **29**. Mur. **25**. Acad. iv. **6**.

Industria, quomodo a diligentia differat. v. in diligentia. * in primis dicitur apud Ciceronem de studio agendarum in foro controversiarum, et labore, qui in eo sumitur. Sext. **65**. Mur. **7. 10**. * Verr. iii. **4**. odistis hominum novorum *industrias*.

Industrie compar. Dom. **11**. *industrius* ac saepius scribere.

Inenodabilis. Fat. **9**. res dum *inenodabiles*.

Inepte, alieno tempore, præter rem. ad Div. vi. **7**. ne ea res mihi *inepte* noceat.

Ineptiæ, res minutæ, non dignæ aliquis persona. Or. iii. **49**. ut *ineptiarum* crimen effugiam. * de desiderio patriæ nimio est ad Div. vii. **6**. * affectatio, argutatio Brut. **63**. actio *ineptiis* claudicat.

Ineptus. Or. ii. **4**. qui sit?

Inertia in plurali est Partit. **10**.

Inexpiabilis. Tusc. **1. 22**. *inexpiabili* religione sancire, **1. e.** quæ violari non possit aut debeat, propter gravitatem poenæ.

Inexplicabilis. Pison. **33**. si Cæsar se mihi implacabilem *inexplicabilemque* præberet. MSS. et edd. vet. *inexpiabilem*. v. not. * Acad. iv. **29**. *inexplicabilia*, sunt sophismata veterum, quæ negant dissolvi posse, ut sorites, mentis &c.

Inire. Agr. ii. **25**. *iniectur* ratio v. Græv. ad h. **1**.

Infans, opp. eloquenti. Brut. **23**. Inv. **1. 3**. * vanus, inanis. Att. x. **18**. Hortensiana omnia fuisse *infantia*.

Infantia, opp. eloquentiæ. Or. iii. **51**. Att. iv. **16**.

Infelix. Rab. Perd. **4**. *infelix* arbor. vid. arbor. * perniciosus. Phil. ii. **26**. si quis sit reip. *infelix*.

Infercio. Or. **69**. *inferciens* verba, quasi rimas expleat.

Inferior. Att. ii. **24**. ex *inferiori* loco dicere, de actore causæ forensis, respectu prætoris. * Font. **11**. supplices *inferioresque*.

Inferre. Cæcin. **5**. *inferre* se, de eo, qui se sponte, nemine postulante, offert in negotiis alterius gerendis, voluntarius amicus, ut paullo post dicit. Alii male corrigunt ingerere, vel inserere: ut bene judicat Hemsterhusius V. Cel. ad Lucian. **1. p. 350**. Sull. **19**. quibus regionibus se *inferebat*. Balb. **10**. se in periculum capitis *inferre*. * Or. ii. **33**. misericordiam *inferre*, de oratore, cum ineipit movere misericordiam. * Manil. **22**. *inferre* alicui eausam belli.

Infestus. Att. ix. **16**. xvi. **1**. *infestum* habere mare.

Infectio, imbui, erudio. Fin. iii. **2**. *infecti* iis artibus. Att. **1. 13**. vereor, ne hoc, quod *infectum* est, serpat longius. Sive hoc *infectum* de macula capias, sive cum Gronovio interpretaris, peste, tabe contactum, improprie dicitur. Nam macula *infectit*, non *infectitur*; nec quod tabe *infectum* est, sed tabes, pestis serpit.

Infinite. Or. **36**. pæne *infinite*. in perorando. **1**. non per intervalla, sed continenter et per totam perorationem.

Ininitio. Fin. **1. 6**.

Ininitus. Or. **1. 31**. *ininitus* rei questio: h. e. sejunctæ a circumstantiis personarum et temporum, quæ uno verbo causa dicitur. v. Or. ii. **15**. * *ininitum* dicitur etiam, quod nullos temporis locorumque terminos certos habet: ut Verr. iii. **91**. et illud *ininitum* Antonii Imperium senserat Sicilia. v. Ind. Hist. in M. Antonius Creticus. Sic, quamquam paullo aliter, Agr. ii. **13**. *ininita* potestas. add. Gronov. ad Liv. iii. **9**. * Compar. *ininitior* est Top. **8**.

Infirmatio. Agr. ii. **4**. *infirmatio* rerum judicatarum.

Infirmus. ad Div. xv. **1**. *infirmus* animatus.

Infirmitas. Rosc. A. **4**. *infirmitas* animi, de timore. ad Div. vi. **7**. alterum laudare, de quo quicquid detrahas, necesse est aut *infirmitati*, aut invidiæ

assignetur: h. e. ingenii imbecillitati.

Infirmare, refutare. in Cæcil. 9.

Infitialis questio. Top. 25.

Infiator, unde petitur. Or. i. 37.
*malus debitor. Catil. ii. 10. *inficiatores* lenti.

Infirrus. Part. 2. *infirra* rebus ipsis argumenta. Alibi insita, innata.

Inflammare, augere. Marcell. 10. *inflammare* odium. cf. Act. i. Verr. 1. ut Prov. C. 10. *inflammare* in amicos, pro odium injicere amicis.

Inflammatio animorum. Or. ii. 46. *enthusiasmus*.

Infare. Arch. 2. divino spiritu *infari*.

Inflatio. Div. i. 30. *cibus* habet *inflationem* magnam.

Inflatus. *ægrutus*, perturbatus ira &c. Tusc. iii. 9. *inflatus* animus. *Or. iii. 11. *inflata* verba, vitium in pronuntiando.

Inflatus. subst. Div. i. 6. *inflatus* divinus.

Inflectere. Brut. 9. *inflectere* orationem; h. e. molliorem et suaviorem reddere. *Quir. p. R. 3. *inflectere* oculos: h. e. movere ad dolorem. *ad Div. i. 7. magnitudinem animi *inflectere*: h. e. demittere.

Inflexus sonus. Or. 17. v. flexio.

Influere, placere. Off. ii. 9. *influer* in animos multitudinis. Læli. 25. *influebat* in aures concionis. Leg. ii. 15. nihil tam facile in animos *influit*. *irumpere. Prov. C. 13. *influentes* in Italiam Gallorum copiae.

Informare, describere. Att. vii. 3. qui in vi. libro *informatus* est. *componere, instruere. Sull. 18. *informat* adhuc adumbratum indicium filii. vid. Græv. ad h. l.

Informatio verbi. Part. 29. est definitio aut descriptio. item est Græcum *ἡγεσις*. N. D. i. 27. v. et informatus.

Informatus, adumbratus: item constitutus. Quint. 10. *informata* causa. Att. xi. 6. proscriptio non nominatum, sed generatim *informata*. Att. i. l. petitorum hæc est adhuc *informata* cogitatio. Off. i. 4. animus bene a natura *informatus*, est liberalis, ingenuus. v. constitutus. item de ideis iunctis et anticipatis. N. D. i. 27.

Infrequens causa. Orat. ii. 79. in qua agenda pauci auditores adesse solent.

Infringere. Balb. 6. *invidere* virtuti, velle *infringere* florem dignitatis.

Infula, est ornamentum sacerdotum, velamen capitis, ut ex monumentis antiquis videre licet. Verr. iv. 50. sacerdotes cum *infulis* et verbenis. *orna-

mentum. Agr. i. 2. agri publici dicuntur *infula* imperii R. sc. quia sunt ornamenta reipubl. et eam venerabilem efficiunt. sic Senec. ad Helviam 13. ubi v. Lips. Orat. iiii. 21. Quare Coracem istum vestrum patiamur—Pamphilumque, nescio quem, sinamus in *infulis* tantam rem, tamquam pueriles delicias, depingere. de hoc loco ita Turnebus ad Agr. i. 2. putem Ciceronem illudere in Pamphilum, hominem, ut ait Plinius, (xxxv. 10.) omnibus literis eruditum, eundemque pictorem, qui cum de arte dicendi scripsisset, irridetur, ut non rhetor, sed ut pictor, qui non tam librum scripserit, quam *infulas* pinxerit; ut enim reor *infulas* pingi solebant. Hæc ille. Pearceius autem nihil de hoc loco dicit. Qula mentio fit puerilium deliciarum, mihi videtur alludi ad pupas et plangunculas, quæ sunt pueriles deliciae, ab hisque studiose et magnifice, pro captu suo, ornari solent, adeoque etiam *infulis*, quæ non modo sacerdotum, sed etiam regum ornamenta sunt.

Infuscare, corrumpere Brut. 74. quos non barbaria domestica *infuscaverat*, recte loquebantur.

Ingenium. Fin. v. 13. quid significet? *Ros. A. 22. nec *ingenio* accusatoris res iudicatur: h. e. non ex oratione ejus, qua crimen auxit, et omnibus coloribus veri infecit.

Ingenuitas est eorum, qui liberis parentibus nati sunt, quorumque nemo justam servitatem servivit. Verr. i. 58. *ingenuitatis* signum. v. Bulla.

Ingrate. Deiot. 11.

Ingravescere, debilitari. Cato 11. corpora defatigatione et exercitatione *ingravescent*. *augeri. ad Div. iv. 4. studium hoc (sc. philosophiæ) *ingravescit*.

Ingredi, aggredi, incipere. Senect. 13. illum lux, aliquid describere *ingressum*, oppressit. Acad. iv. 6. quod nos facere *ingredimur*. cf. Top. init. add. Burman. ad Virgil. G. ii. 175.

Inurgitare. Pison. 18. *inurgitare* se in flagitia.

Inherere. Div. ii. 46. lingua *inheret*, ut loqui non possit. *Fin. i. 20. virtutes quemadmodum semper voluptatibus *inherent*, sc. ex mente Epicuri.

Inhalare. Pis. 8. popinam *inhalare* alicui.

Inhibere, pro cohibere, impedire. Verr. v. 63. de remigibus quid sit. v. Attic. xiii. 21. ex quo loco docet Pearceius Or. i. 33. extr. pro *inhibuerunt* esse legendum sustinuerunt. De re ipsa v. Gronov. Obs. iv. 26. *adhibere, uti. Phil. xiii. 12. eadem *inhiberet* supplicia no-

bis. Sic dixit etiam Plant. Baechld. iii. 3. sæpe Livius. vid. Gron. ad eum iii. 59. xxxvi. 28.

Inhibitio remigum quid sit? ad Att. xiii. 21.

Inhonorati, Tusc. iii. 21. nullis honoribus usi.

Inhumanitas. Or. i. 22. est negantis, quæ rogatur, cum facere possit. Mur. 4. dicitur de eo, qui defensionem rei deponit, upp. officiosus. Cato 3. de eo, qui res humanas æquo animo non fert. Mur. 36. est ejus, qui facit abhorrentia a vitæ humanæ cultu et elegantia—jungitur enim sordibus. Verr. v. 44. opponitur inausuetudini. &c. * de eo qui consuetudines vitæ communis non servat. Phil. ii. 4. in quo te convinco inhumanitatis.

Inhumane. Off. iii. 6. *inhumane* facere, contraque legem naturæ.

Inhumanus. Off. iii. 11. *inhumanum* est, usu urbis prohibere peregrinos. Læli. 14. non *inhumana* est virtus, sc. quia populis universis consulit. * rusticus. Off. i. 36. agrestis et *inhumana* negligentia. * surdus, qui utilitatem honesto præfert. Læli. 13. * stupidus, indotus. Or. 51. aures *inhumanæ*. Sen. p. R. 6. *inhumanum* negotium. * sævus. Verr. iii. 2. * Verr. i. 42. testamentum *inhumanum*. * inurbanus. Quint. 3. neque *inhumanus* præco est existimatus. * Off. i. 40. *inhumanus* dicitur, qui in convivio meditatur attentius, quod alienum est ab homine, in convivio non hilarem esse, loqui &c.

Inibi. Phil. xiv. 2. *inibi* sum: i. e. hoc ipsum cogito &c. v. Ferrar. ad h. l.

Inicere, mentionem facere, dicere, edere. Att. xvi. 5. Bruto cum sæpe *injecissem*, de *isurda*, non perinde atque ego putaram, arripere visus est. cf. Quint. 21. Dom. 6. imperitis *injecerat* nomen meum. * Nat. D. i. 20. in quam se animus *injiciens* ac intendens &c. Hinc defendi potest lectio Tusc. iv. 6. in quam *injecta* est inflammata libido. ubi Davis. ed. sec. correxit *inlecta*. * ad Divers. vii. 16. nunc in hiernis *injectus* esse videris, itaque te commovere non curas. Simile est Dum. 24. extr. se in medios hostes *injectæ*, pro conjecisse. * Verr. v. 2. nisi existimatis hominem sine aliqua causa *injectum* esse ad tam incredibile crimen. Græv. electum. *injectum* potest significare: editum, ut supra: *injecerat* nomen meum imperitis, pro ediderat. Editi dicuntur etiam delati: nam delatores edunt nomina eorum, quos deferunt. vid. e. dere. Apollonius delatus erat apud Verum, quasi servos haberet, qui bellum

facere vellent.

Inimicari. Att. ii. 19. ubi vide.

Iniquitas. Cæcil. 23. dicitur, cum summo jure agitur.

Iniquus, subst. cum pronominale, ut inimicus, Plane. 16. ubi tamen variant libri. et alia exempla affert Lambinus. Consensu omnes libri habent *iniquus* nostros. c. 23. cf. ad Brut. 1.

Initium naturæ. Fin. ii. 12. iii. 6. v. Commendatio. Elementum. * Acad. iv. 38. *initia* mathematicorum, quibus non concessis digitorum progredi non possunt: sunt postulata et axiomata. * mysteria. Leg. ii. 14. nihil melius illis mysteriis, quibus ex agresti immanique vitæ exculsi ad humanitatem mitigatique sumus: *initiaque* ut appellantur, ita revera principia vitæ cognovimus. v. mysterium.

Initiatus. Tusc. i. 13. ad mysteria admissus.

Injungo. ad Div. xi. 13. ne quod detrimentum reipubl. *injungerent*.

Injuria. Quint. 21. prætor *injuriæ* decernebat.

Injustus, nimis magnus, gravis. Or. 10. *injustum* onus imponere. Sic et Virgilius dixit G. iii. 347.

Innovare. Pis. 37. *innovare* se ad suam intemperantiam.

Inobscurare. Phil. ix. 5. nulla *inobscurabit* oblitio.

Inofficiosus. Verr. i. 42. *inofficiosum* testamentum; quo prætermittuntur liberi, conjuges, proximi, quibus officii nostri est consulere.

Inopia. Quint. 27. opp. gratiæ, opibus. unde Cluent. 20. dicitur de eo, qui desertus est ab omnibus, defensorem non habet. * Brut. 55. *inopia* orationis, est vitium in tenui genere.

Inops. ad Div. ix. 12. causa *inops*, quæ non recipit multa ornamenta oratoria.

Inoratus. Rosc. A. 9. re *inorata* legati reverterunt.

Inprimis, cum superl. Verr. iii. 24. *inprimis* improbisissimus. cum Genit. Font. 14. *inprimis* eorum hominum.

Inquirere. Verr. iv. 63. quod ad *inquirendum* in te venerit. v. inquisitor. * Tusc. iii. 2. quam natura maxime *inquirat*, i. e. desiderat.

Inquisitio. Mur. 21. *inquisitio* candidati, prænuncia repulsæ: est meditatio et comparatio accusationis.

Inquisitor. Act. i. Verr. 2. *inquisitor* Achaicus. Ita dicitur accusator, cum tabulas, literas, testes conquisit, inprimis in causa repetundarum in provincia, quibus in accusatione utatur.

Inquit. pro secunda persona. Fin. i. 2. Synephebos, *inquit*, ego potius—le-

pam. de qua ratione v. Gron. et Drakenb. ad Liv. xxxiv. 3. Sic et Horatius utitur, et Graeci ἐν ἰσῆ. * pro plurali est Fin. iv. 24. * ad Div. xi. 1. *inquis* est pro inquis.

Inania villarum. ad Q. Fr. iii. 1. e. 2. nimia magnificentia.

Inanire, inanis cupide et multum licitari. Verr. iii. 48. item vehementer agere, caelum et terram movere. Verr. iv. 19.

Insatibilis, aetive. Fin. iv. 5. *insatiabilis* voluptas. Tusc. v. 25. *insatiabile* gaudium. conf. N. D. ii. 39. 62.

Inscientia, ignorantia. N. D. iii. 37. Deo non est excusatio *inscientiae*. cf. Inv. i. 2. Acad. i. 47. * Est etiam vocabulum philosophicum. N. D. i. 1. De hac questione tam variae sunt doctissimorum hominum tamque discrepantes sententiae, ut magno argumento esse debeat, causam, id est, principium philosophiae esse *inscientiam*, prudentiae Academicae a rebus incertis assensionem cohibuisse. Hujus loci quot sint explicationes atque emendationes, difficile est enumerare. Olivetus, novem doctorum hominum sententias commemoratis, ipse ita verba, de quorum sensu quaeritur, interpretatur: que la philosophie doit porter sur des principes évidemment connus; approbante Buhrio. vid. Entretiens de Cicéron sur la Nature des Dieux t. i. p. 341. 437. Sed non erat, quare sic se verum verborum sensum vidisse existimaret. Nam si quis Academicam disciplinam rationem consideret, quae nihil certi esse ac percepti contendit, et hanc interpretationem cum sequentibus comparat, facile intelligat profecto, longe aliam his verbis viam esse subjiciendam. Vidit hoc vir doctissimus, qui in Miscell. Observatt. vol. iii. t. ii. p. 154. quamquam interpretationem Oliveti viderat, tamen novam sententiam proposuit. Socrates, ait, a quo Academici profecti sunt, in cuius auctoritate certe libenter delitescerant, is igitur dicere solebat, se unum hoc scire, quod nihil sciat. Ideoque inter Academicos receptum esse potuit (cur non potius, fuit?) hoc placitum: ἀρχὴν τῆς φιλοσοφίας εἶναι τὴν οὐκ ἄγνισιν γινώσκειν. Haec omnia recte. Quid ergo? Censeo legendum: *inscientiae* scientiam. Qua sensum, non male, sed emendatione nil opus. Abbas Morellius in Elementis de la Critique p. 62. corrigi solertiam, male. Alius vir doctus eodem loco commemorat conjecturam docti hominis, nescio cuius, e Bernardi Novis Reip. Litt. qui legebat: Principium philo-

sophiae esse Sceptin: sed sibi, etsi se nondum expediat, tamen placere maxime ostendit Bælii conjecturam, qui reponi volebat: principium philosophiae non esse scientiam. Viderunt viri doctissimi veram loci sententiam, sed praeter rem medicas ei admovent manus. Scilicet *inscientiae* verbum duplicem vim habet apud Cicronem: vulgarem alteram, quae neminem fugit, alteram vero remotam ab usu plebis, eamque in nullo Lexico, quod sciam, commemoratam. Est *Acad. i. 11*. Si quid ita erat comprehensum, ut convelli ratione non posset, scientiam: sin aliter, *inscientiam* nominabat Zeno: ex qua existeret opinio, quae esset imbecilla et cum falso incognitoque communis. Hanc *inscientiam* defendebant Academici, qui nihil statuebant esse perceptum, h. e. ita comprehensum, ut convelli ratione non posset, *Acad. i. 6*. Itaque hanc summam legem et principium totius philosophiae putabant, nihil certo sciri, nihil percipi posse: contra quos coorti Stoici scientiam menti humanae et perceptionem comprehensionemque asserbant. Quare cum Cicero, id quod inter omnes constat, Academicam rationem sequeretur, vel illam philosophorum de natura Deorum dissensionem confirmare *inscientiam* Academicam existimabat, et Academicos propterea prudenter, cum omnia incerta sint, assensionem ubique cohibendam putare. Haec ex prolusione a. 1737. edita, qua varios locos in libris de Nat. D. emendavimus et illustravimus.

Inscribere, tribuere. Tusc. v. 26. *inscribere* sibi nomen philosophi.

Insectari, instare, urgere. Font. 1. *insector* ultro, atque iusto accusatori; *insector*, inquam, et flagito testes. Sic et Planc. 19.

Insepultus, non sepultus: Phil. i. 2. qui illam *insepultam* sepulturam effecerant: h. e. qui Caesarem sepeliant, qui sepeliendus non erat, ut, opinione hominum, et jure, idem sit, ac si sepultus non esset. Contra pro sepultus est Phil. xiv. 12. vestra virtus nec obli-vione eorum, qui nunc sunt, nec reticentia posterorum *insepulta* esse poterit. 1. e. carere sepulcro, monumento. v. not.

Insequi, obijcere, exprobrare. Soll. 29. *insequi* turpitudinem vitae. * Or. ii. 3. nec vero te rhetoricis libris *insequor*, ut erudiam. * N. D. iii. 17. urgere, instare.

Insidere. Deiot. 3. fictum crimen *insidet* in animo: h. e. creditur. Tusc. ii. 4. *insidet* in animo oratio: h. e. vim

habet in animum. ductum e re rustica, arbores dicuntur *insidere*, cum radices agunt, et radicibus adherent terræ, ut firmæ consistant.

Insigne, criterium. Acad. iv. 11. *insigne* veri. Or. ii. 9. *insignia* verborum et sententiarum, sunt lumina orationis, tropi et figuræ.

Insignis, ad Div. iii. 11. vir *insignis* ad laudem.

Insignite. Orat. ii. 85. *insignite* vituperare. Quint. 23. *insignite* improbus.

Insignitus, perspicuus, clarus. Div. I. 30. in quibus *insignite* notæ veritatis apparent.

Insinuare. Phil. v. 3. eccui potestas in forum *insinuandi* fuit: h. e. veniendi, cum aditus sepsisset Antonius. v. Manut. ad h. l. de omisso pronomine se, et Græv. ad Verr. iii. 68.

Insinuatio. pars aut genus exordii. Herenn. I. 4. 6. Inv. I. 17.

Insistere, immorari. Verr. iii. 47. *insistere* singulis peccatorum gradibus, pro consistere. Fin. v. 25. cum paululum *institisset*. *constitutum esse. Sext. 67. in tanta gloria *insistentes*. Or. iii. 41. *insistere* jugo imperii: h. e. habenas imperii tenere: ab aurigis sumtum est. *fungi. Or. iii. 45. quonam modo tantum munus *insistemus*. *Or. iii. 49. oratio *insistit* interius: np. cum periodos plenas non habet, neque aures implet. Or. 51. quid est cur claudere aut *insistere* orationem malint, quam cum a sententia pariter excurrere. *de suspensione assensus Acad. iv. 33. ille in reliquis rebus non poterit *insistere*.

Institut. *insita* dicuntur interdum, quæ nobis propria sunt, quæ ita inderunt opinione aut consuetudine tænciter, ut innata esse videantur. Tusc. iv. 11. opinio penitus *insita*. Off. iii. 32. ut esset *insitum* militibus, vincere. cf. Pison. 7. *Fin. iv. 12. differunt *insita* et innata. *internus. Mur. 14. *insita* virtus. I. e. interna, ut justitia, fides, cui opponitur ibi eloquentia, scientia rei militaris &c.

Insolentia dicitur, ut insolens, non solum ratione rerum, inusitatarum, et insolitarum, ut Deiot. 2. sed etiam ratione hominum, qui insueti sunt alicujus rei. Rosc. A. 31. propter *insolentiam* fori judiciorumque. Pis. 11. *insolentia* rerum secundarum.

Inspecio. Phil. ii. 32. pro spectione. Sed Grævius post Ferrarium et alios recepit *inspectio*, quod verum est. *Inspicere* et *inspectio* haruspicum est, non augurum.

Inspicere, aliquid exigere, examinare.

Cæcin. 21. tamquam si arma militis *inspicenda* sint, ita probet armatum. ad Div. ix. 7. *inspicere* prædium dicitur de emturi prædium aliquod.

Instantia subst. Fat. 12.

Instar semper aliquam magnitudinem indicat apud optimos scriptores, et Ciceronem. Verr. v. 34. navis urbis *instar*. ad Div. ix. 6. *instar* vitæ. Off. iii. 3. ut vix minimi momenti *instar* habeant. Rab. Perd. 8. mortis erat *instar*. v. plura ap. Burm. ad Ovid. Her. xvi. extr.

Instare, corpisse, incipere, præsertim in perfecto. ad Div. x. 16. flagitare senatus *institit* Cornutum. ubi v. Græv. Or. iii. 1. pignoribus ablatis Crassum *institit* (s. instituit) coercere. v. plura ap. Drakenb. ad Liv. xxx. 12.

Instaurativus. Div. I. 26. *instaurativi* ludi, qui de novo habentur, quod primi aliqua re funestati sunt; unde etiam *instaurare* ludos. Div. I. 26.

Institulator seditionum. Dom. 5.

Instituere. Mur. 9. *instituere* actionem, idem est quod informare, de quo supra. cf. Phil. ix. 5. *constituere, inducere. ibid. 28. miseram conditionem *instituet* periculis hominum.

Institutio. Tusc. I. 25. progressiones *institutionesque* stellarum. Hanc vocem nullum idoneum sensum habere viderunt viri docti. Quidam legunt *institutions*, quod receptum est in Davisianam secundam. Id habet commodam interpretationem. Nam planetae, de quibus sermo, interdum *insistere*, h. e. stare, videntur: unde stationes planetarum dicuntur, et ipsi planetae stationales, ap. Plin. ii. 15. 16. Boherius autem legendum censet *insecutiones*, et pro progressionibus, prægressionibus, nixus loco Nat. D. ii. 20. tum antecedunt, tum subsequuntur. Sed ibi hæc verba referuntur ad solem, quem planetæ modo antecedunt, modo sequuntur: hic autem de eorum cursu simpliciter et per se loquitur Cicero. Ibidem autem hæc stellæ dicuntur interdum ad quoddam tempus *insistere*. *N. D. II. 13. in omni *institutione* rerum: h. e. in omnibus rebus, quas natura instituit, fecit. *Att. I. 17. conservare rationem *institutionemque* nostram. I. e. consilium agendæ rei ab initio susceptum. der erste Plan.

Instructor convivii. Sen. p. R. 6.

Instructus. Or. 5. *instructa* oratio, est apte composita, structa, numerosa.

Instructus, ōs. Or. iii. 6. eodem *instructu* et ornatu comitata oratio.

Instruere. Off. II. 7. ita se *instruant*, ut metuantur: I. e. hoc agunt. pro

instruere dicitur etiam hoc sensu comparare se.

Instrumentum, materia, facultas. Rabin. Post. 2. *instrumentum* bonitati querere. Catil. ii. 5. *instrumenta* virtutis, sunt bona naturalia, quibus ad virtutem facilius pervenitur. ad Brut. 13. *instrumenta* regia, sunt honores, imperia, quibus abutuntur homines ad dominationem parandam.

Insula, de domo, a nulla parte aliis ædibus juncta, sive potius, de ædibus pluribus junctis unius domini, et ab omni parte liberis. Cael. 7. *insulam* esse venalem. Off. iii. 16. Claudius proseripsit *insulam*. cf. Fin. ii. 26. v. Græv. et Manut. ad Cael. 7.

Insulitas. Att. v. 11. *insulitatem* rei ferre. ibid. xlii. 29. *insulitas* villæ.

Integer. ad Div. v. 20. coll. Or. iii. 4. res est in *integrò*: ita dicitur, ut caosa *integra*. ad Div. i. 1. * *inviolabilis* vel *inviolatus*. Rose. A. 38. *jus integrum*. * ad Div. x. 2. ad societatem *integerrimorum* periculorum accedere. * Or. ii. 45. *integræ* sententiæ: h. e. nullo fūco corruptæ. * Div. i. 29. *integri* opponuntur repletis jam cibo et potu. sic, *integra* fames, ad Div. ix. 20.

Intelligentia, notio. Top. 5. *intelligentia* impressa. cf. Leg. i. 9. 10. * capus. Leg. i. 16. Orat. i. 58. *intelligentia* communis. Or. 33. *intelligentia* popularis, opponitur subtiliori, quæ ex arte petitur. hinc *intelligentia* simpliciter Verr. iv. 21. tribuitur ei, qui de re aliqua bene judicat, tanquam de tabula, vasis cæclatis &c. eodem modo dicitur etiam

Intelligere. Verr. iv. 14. 2. cf. Burm. ad Sueton. de Grammat. c. 10. * Inv. i. 39. *intelligitur* ex se; de axiomatis, quæ hodie vocantur.

Intemperans. Tusc. ii. 17. est *intemperans* militaris in forti viro gloria.

Intendere, de eo, quod quis instituit facere in quocunque genere. Or. i. 20. 31. id, quod *intenderemus*, confirmare. v. Intentio. Quint. 29. quem, quomodo nunc *intendit*, ne in vivorum quidem numero tum demonstrat fuisse. ad Div. i. 2. Lupus *intendere* cepit, ante se oportere discessionem facere: ubi videtur esse pro contendere. si quidem lectio sana est. ibid. viii. 4. se *intenderant* adversarios in tribunatum ejus: h. e. institerant adversarios se præbere. *Intentio*. Inv. i. 10. apud rhetores quid sit?

Intentus. Verr. v. 31. tabernacula carbaseis *intenta* velis: quod Burmannus ad Virgil. Æn. iv. 506. interpretatur tecta. Possis tamen etiam accipere pro

tenta: ut dicimus *tendere arcum*, et *intendere*.

Inter. Rose. A. 5. *judicium inter* sicanos: formula antiqua, pro, de sicio, de cæde reo. Phil. ii. 4. *inter* sicanos defendere aliquem: h. e. reum cædis. * pro per, de tempore. Act. i. in Verr. 13. *inter* decem annos, postquam &c. per decem illos annos, quibus &c.

Interarescere. Tusc. v. 14. nihil *interarescere* debet eorum, in quibus vita beata consistit.

Intercalare, diem unum aut plures inserere; quod fiebat, ut annus cum ratione cæli congrueret. v. Verr. ii. 52. Att. vi. 1. quasi *intercalatum* non sit.

Intercalaris, *intercalatus*. Quint. 25. ante v. Kalendas *intercalares*. Intellige de Kalendis mensis *intercalati*, ex instituto Numæ: de qua re vid. quem ad h. l. laudat Grævius, Gronov. Obs. ii. 18. Sed ejus mentem ex Grævianis verbis vix tirones satis intelligant. Est autem hæc: Annus Numæ erat 355. dierum: ex quo instituto, quia octo annorum spatio 90. dies aberrabat annus a cursu solis, hos 90. dies in quatuor menses *intercalares*, sive Mercedonios, descripsit Numa, duos binum (ita Gronov. Sed debet esse: unius quod aliter summa non constat, nisi 6. horas, quæ sunt super 365. dies, duas.) duos ternum et viginti dierum, et post biennium unumquodque ex his, et quidem alternis, modo parem, modo imparem, interposuit. Eos menses a Græcis inventos induxerat. Quia autem Græci tantum 354 dierum faciebant annum, post tertiam octaëterida, h. e. post 24tum annum, dies erant 24. superflui Numæ, hi scilicet, quos singulis annis, in honorem imparis numeri, adjecerat. itaque tertia octaëteride non 90. ut primis duabus octaëteridibus, sed 66. dies interposuit: quo facto solem et lunam ad easdem metas reducere habebat. Atque hic est Cyclos Numæ 24. annorum, de quo est apud Livium i. 20. * ad Div. vi. 14. Kalend. *intercalares* priores. Hunc locum cape de mensibus *intercalariis* Caesaris. Is, quia anni ratio, propter *intercalandi* licentiam, quæ Pontifices usi erant, perturbata erat, et ipse fastos emendare instituerat, primo instituit annum 365 dierum; deinde, ut ante in ordinem rediret annus, fecit annum, quem vocant confusionis. In eo erant tres menses *intercalarii*, primus is, qui ex instituto Numæ in illum annum incidebat: deinde duo Caesaris integri, interjecti inter Novembrem et Decembrem. Prioris Kalendæ dictæ sunt *Intercalaræ*

priores, alterius posteriores. vid. Sueton. Cars. 40. et Scaligeri diatriben de hac correctione fastorum sub initium Libri iv. de emendatione temporum. Similiter Livius xliii. 11. dixit Kalendas *intercalares*. Aliud egerunt viri doctissimi, Manutius, Lambinus et alii, eum de die *intercalari* post d. 23. Febr. ceperunt, qui nunquam Kalendarum nomine venit.

Intercalarius mensis. Verr. ii. 52.

Intercedere, sponsores fieri pecuniæ, quam suo quis intervenit alteri conciliavit. Att. vi. l. *intercessisse* se pro iis magnam pecuniam. ubi v. Manut. cf. l. 16. Phil. ii. 18. Salmæ. mod. Usur. p. 726. De tribunis quid sit *intercedere*, notum est.

Intercessio, sponsio in re pecuniaria. Parad. 6. S. *intercessionem* pecuniarum. * opera ejus, qui se in aliqua re interponit, mediator sit. Att. l. 4. inca *intercessio* et est, et fuit parata.

Intercessor, qui se interponit, mediator, ut hodie dicunt. Rosc. A. 38. isto hortatore, auctore, *intercessore*, legati ad Sullam non adierunt. * Sponsor. ad Div. vii. 27. utinam semper tribunus esses, *intercessorem* non quæreret. Ludit in ambiguitate verbi, quod et sponsores significat, et tribunum *intercedentem* alicui rei, h. e. vetantem.

Intercludor dolore, quo minus &c. Att. viii. 8. i. e. *impedior*.

Intercolumnium, spatium columnis interjectum. Verr. i. 19. ad Q. Fr. iii. l. c. 2. adi Gothofred. ad Cod. Theod. l. 45. de operib. publ. (l. xv. tit. 1.)

Interdicere, verbum prætorium. vid. *interdictum*. Cæcin. 2. 13. * obiter dicere. Heren. ii. 11.

Interdictum, decretum prætoris, certis formulis conceptum, quo aliquid jubet vel vetat: in primis in controversiis de possessionibus, cum eum, qui ex aliquo loco dejectus est, restitui jubet, donec res iudicio plana facta sit. v. Justiniani Inst. iv. 10. et ibi Hotomann. Cæcin. 3. possessio per *interdictum* repetita. ibid. 14. hujus rei *interdictum* majoribus in mentem non venisse. ibid. 31. *interdictum* quotidianum. ad Div. vii. 32. *interdictis* defendere possessionem. Or. i. 10. *interdicto* tecum contenderent. * Dom. 26. *interdictum* sceleris. i. e. scelestum, de lege, qua Ciceroni aqua et igni *interdictum* erat. * Pis. 21. *interdicta* Deorum: sunt prodigia, et similia, ut responsa sacerdotum. v. not.

Interductus, signum interpunctionis. Or. 68. *interductus* librarii.

Interfatio, interpellatio. Sext. 27.

Interficere. in Cæcon. ap. Non. herbas arecere et *interfici*. Sic et Virgil. G. iv. 330. dixit.

Interimere, tollere. Mor. 12. *interimere* sacra.

Interior, remotior, et præne ultimus. Manil. 22. gentes *interiores*, sc. Asiae, remotiores ab ora maritima, adeoque etiam Roma. ad Q. Fr. iii. l. c. 5. *interiore* epistola: h. e. præne ultima: ad q. l. Manut. Et ratio, atque aliæ formulæ ostendunt, *interius* esse, quod a conspectu longe remotum est. Sic fere Acad. iv. 2. *interiora* Luculli sunt ea ejus bona, quæ non omnibus nota sunt, nec in oculis omnium versantur, ut studia literarum. hinc *interiora* dicuntur subtiliora. Nat. D. iii. 16. *interiora* et reconditæ literæ. ad Div. vii. 33. *interiora* literæ. conf. iii. 10. Div. ii. 60. hæc in proutu sunt, *interiora* videamus. cf. intimus. * ad Q. Fr. i. 2. e. 2. Octavius, qui Macedoniam regebat, dicitur Ciceronis, Asiae Prætoris, vicinus *interior*. * aretior, conjunctior. Off. iii. 11. *interior* societas. ib. l. 17. *interius* est, esse ejusdem civitatis. * brevior. N. D. ii. 41. cursu *interiore* brevi convertitur orbe. Acad. iv. 20. cursu *interiore*. * medius. Or. iii. 61. contentiosis extremum, quod tamen *interius* est, quam acutissimus clamor—est item contra quiddam in remissione gravissimum.

Interitio aratorum facta nulla est. Verr. iii. 54.

Intermissio. Partit. Or. 6. opponitur circumscriptioni, i. e. periodo, estque oratio per membra, non inter se nexa modo periodice.

Interius. Or. iii. 49. *interius* insistere, v. insistere.

Intermortuus. Mil. 5. *intermortue* conciones, interpretantur, intermissas, quæ desiere. Ego autem languidas interpreto, in quibus parum quis potest, quas non potest concitare amplius, etsi velit. Sic plausus mortuus, pro languido. Att. ii. 19. Cæsar cum venisset plausus mortuus.

Intermundia Epicuri. Fin. ii. 23.

Interpolare. Verr. l. 61. *interpolare* tabulas, int. cera. nam cera teguntur literæ, quas occultare in tabulis volumus, ut fucus maculæ faciei.

Interponere. Mil. 9. se *interponebat*, sc. in comitiis pro candidatis, sequentem pecuniæ agendo, quam illi promiserant.

Interpositio, cum verba quedam libro jam scripto inseruntur. ad Div. xvi. 22. una *interpositio* difficilior est, de quadriuo Catone.

Interpositus, rebus et verbis *interpo-*

ais turbatus, corruptus. Verr. iii. 75. *interpositæ rationes.* * Sull. 19. *interpositi* sunt gladiatores, sc. ab accusatoribus confecti sunt ad fabulam texendam.

Interpres, internuncius, mediator, per quem quid transigitur inter duos. Act. i. Verr. 12. *interpretes* corrumpendi iudicii. Cluent. 36. numarius *interpres* pacis et concordiae. Grævius laudat de hac vocis vi Cuper. ad Inscr. subjectas Apotheos. Hoin. p. 273. * Nat. D. ii. 4. *interpretes* comitorum, dicuntur aruspices, qui scil. sciunt, utrum justa comitia fuerint, an vitiosa. sic Phil. v. 4. sunt *interpretes* armorum, qui iudicant, an aliquis arma ceperit contra remp. * ad Brut. ep. 10. fallaces *interpretes* ac nuncii: sunt, qui res gestas ac non gestas suis *interpretationibus* in partem aliam detorquent, ut spem metuque injiciant, aut iucitent aliquem in alterum: de qua vi verbi v. Schwarzium ad Plin. Pan. pag. 44. a.

Interpretari religiones Dom. 1. est aruspicum, pontificum &c. qui de prodigiis, locis et rebus sacris respondent. Att. xvi. 6. me de tua liberalitate *interpretaturum.* * Rab. Post. 11. consilium ex necessitate *interpretari*, sc. quod necessario factum est, id consilio factum putare.

Interpretatio fœderis. Balb. 6. vis, sententia.

Interpunctio, distinctio. Mur. 11. *interpunctiones* verborum.

Interpunctum. idem. Orat. iii. 46.

Interpunctus, distinctus, variegatus. Or. ii. 86. *interpuncta* narratio sermonibus; cui dialogismi immisceantur.

Interrex. Dom. 14. est magistratus extraordinarius, qui comitorum habendorum causa creatur, cum magistratus major nullus est, qui habere possit. Nomen retinuit in libera rep. quod olim acceperat, post mortem Romuli in interregio. Liv. i. 17. *Interregem* autem et patricium esse, et a patricio prodi oportebat. Dom. 1. c.

Interregnum, in libera republica fuit, cum nullus magistratus major esset, propter dilata et obnunciationibus crebris direpta comitia, Att. vii. 9. ix. 9. ad Div. vii. 11. Q. Fr. iii. 8.

Interrogare. Placc. 10. bene testem *interrogavit.* Moris erat, cum testis ab aliquo in iudicio producebatur, ut et ipse, qui eum produceret, de his rebus, quas vellet testimonio ejus confirmari, eum *interrogaret*, et patrouus ejus, contra quem producebatur, si forte responsiones elicere posset ejusmodi, quibus se impediret ipse, quibusque

testimonium ejus convinci posset falsitatis: in quo in primis ingenium et artificium patroni cernebatur. Atque hoc est, bene *interrogare.* v. *Interrogatio.* * compellare de crimine aliquo, quod est accusatoris. Dom. 29. quis me *interrogavit* ulla lege? quis postulavit? quis diem dixit? Sic sepe usus est hoc verbo Tacitus, ut A. xiv. 46. itemque Sallust. Catil. 18. ubi Cortius et h. l. Ciceronis affert, sed male *interrogare* explicat querere de aliquo, et de iudicio: pejus laudat locum Livii viii. 32. ubi longe alia ratio.

Interrogatio, est actoris, cum testem, sive suum, sive adversarii *interrogat*: ejusmodi est oratio in Vatium. vid. Argum. Orat. in Vat. ad Div. i. 9. tota vero *interrogatio* mea nihil habuit, nisi reprehensionem tribunatus ejus. Ex *interrogatione* hac Vatinii intelligitur, etiam objecta esse testibus *interrogando*, quibus fides eorum infirmari posset, conf. de hoc genere Casaub. ad Sueton. Aug. c. 33. Gruter. ad Tacit. A. vi. 47. * Acad. i. 2. nihil apta *interrogatione* concludunt, de dialecticis, ubi vel est argumentatio per *interrogationem*, vel vitium scripturæ.

Interspiratio. Or. iii. 51. *interspirationes* æquales, sunt æquales partes periodorum, atque adeo periodi, quæ uno spiritu pronunciantur, ut adeo æqualibus intervallis respiretur. cf. c. 44.

Intersum. Acad. iv. 26. quod ab eo nihil *interit.* ibid. 9. negant ea quicquam *interesse* a falsis, i. e. differre. * Rosc. Am. 14. in convivio *interfuit.*

Intertrimentum. Verr. i. 50. est damnum quod ad duos pertinet, ut detrimentum ad unum. Ascon.

Intervallum. Or. iii. 46. sine *intervallis* loquacitas: h. e. sine Interpunctis et Interspirationibus.

Intervtor, interpellator. Fat. 1. vacuus ab *intervtoribus* dies.

Intervertere, avertere, intercipere. Dom. 43. *interversa* ædilitas. Verr. iv. 30. *interversum* donum.

Intervisere, invisere. ad Div. vii. 1.

Intime. Qu. Fr. i. 2. c. 2. *intime* commendari: i. e. accuratissime. Sic interior custodia Liv. xxiii. 19.

Intimus, accuratissimus, subtilissimus. Or. i. 21. disputatio *intima.* Cluent. 21. artificium *intimum.* * Dom. 34. non quo mihi P. Scipionis vis *intima*, privati hominis, displiceret. Dixit etiam Tacitus A. xv. 2. extr. vires *intimæ*: i. e. summæ, omnes.

Intolerantia, passive. Cluent. 40. junctur eum superbia. Agr. ii. 13. acti-
ve: *intolerantia* regum.

Intorquere. Tusc. iv. 36. alternis verbis *intorquentur* inter fratres contumelias.

Intractatus, indomitus. Læl. 19. *intractatus* equus.

Intrare. Flacc. 10. *intrabo* etiam magis, sc. in causam, accuratius agam.

Intrudere se. Cæcin. 5. idem est, quod inferre se, de quo supra.

Intueri, sequi, imitari. Sext. 45. quod *intueri* debeant. Or. ii. 21. *intueri* aliquem. * imperterriti animi signum, *intueri* id, quod periculum minatur. Sext. 9. tempestatem *intueri*. v. Interpr. ad illud Horatii: qui rectis oculis monstra natantia vidit.

Intus. Verr. i. 20. *intus* canere; de citharædo Aspendio, est sinistra manu tractare fides. v. Canere. Agr. ii. 26. proverbialiter est, suis commodis studere.

Invadere. cum præpos. in. Off. ii. 21. hoc malum in remp. *invasit*. cum dat. ad Div. xvi. 10. furor *invaserat* improbis. ubi v. Victorius.

Invalitudo. Att. vii. 2.

Invehere. Tusc. iv. 17. quemcunque easum fortuna *inexit*. * Phil. iii. 13. cum ille in me *invehens*, ab *invehi*. Sic et est N. D. i. 28.

Invenire, parare, Manil. 14. unde tam incredibilem cursum *inventum* putatis. Vatin. 9. *inventis* auspiciis, l. e. inductis.

Inveteratio, de vitio inveterato. Tusc. iv. 37. *inveteratio* ægrius depellitur.

Invidere cum accus. Tusc. iii. 9. Sed locus est ex Accio, et Cicero addit, male latine dictum. vid. Heins. ad Ovid. Her. xiii. 137. Egit etiam de hac forma Gronov. ad Tacit. A. i. 22. Ibid. unde ducit verbum? conf. Buher. ad h. l.

Invidentia. Tusc. iii. 9. quomodo ab invidia differat?

Invidia. Tusc. iv. 7. dicitur non solum in eo, qui invidet, sed etiam in eo, cui invidetur.

Invidiosus a vita superiori. ad Div. viii. 14.

Invisus, quem videre nefas. Har. R. 27. maribus *invisæ* sacra.

Invitare, tecto et domo. Verr. iv. 11. Tusc. iii. 34. *invitare* se ad miseriam.

Invitatio. Tusc. iii. 34. *invitatio* ad dolendum.

Invite. ad Att. viii. 3.

Invitatus. Fin. ii. 31. probitas *invitato*.

Involatus, volatus. ad Div. vi. 6. ex *involatu* alitis. Sed libri plures habent volatu.

Involutus, obscurus, non satis explicatus. Fin. i. 9. notio *involuta*. cf. Or.

33. * tectus. Phil. vii. 6. bellum *involutum* pacis nomine, sed alii legunt obvolutum. v. not.

Involgare. ad Att. ii. 1. v. Gron.

Inurere. Mil. 13. quas leges fuerit—impositurus atque *inustus*.

Inustus. Har. R. 25. *inustum* animis hominum odium. Planc. 12. signa probitatis domesticis *inuista* notis veritatis. Or. ii. 45. nisi omnes li motus, quos orator adhibere volet iudici, in ipso oratore impressi esse atque *inuisti* videbuntur.

Inutilis, perniciosus. Inv. i. 49. seditiosus est is, qui malus atque *inutilis* est civis. vid. de hac significatione Burmann. ad Ovid. Pont. ii. 8. 59. Sic Polybius dixit ἀλυσταλὴς, iii. 116. extr. Ergo Offic. lii. 21. quam *inutile* sc. patriæ, est perniciosum, idque convenit loco: ut non necesse sit, spurium iudicari: quamquam abest a Codd. quibusdam.

Inutilitas facti. Inv. ii. 26.

Ipsæ, cum numeris adjicitur, indicat, non numerum certum pro incerto aut rotundum poni, sed verum, cui nihil neque additum neque detractum sit. Verr. ii. 9. *ipso* vigesimo anno. Att. iii. 21. triginta dies *ipsi*. cf. ib. v. 11. Brut. 15. ad Div. vi. 18. *ipsas* undecim legiones. * significat etiam, per se, sua sponte. Cael. 19. valeat tamen *ipsum* suis viribus. Div. i. 34. valvæ se *ipsæ* aperuerunt. Or. i. 24. non *ipsæ* aliquid a me promissæ, sed fortuito in sermonem vestrum incidisse. Huc pertinet illud Offic. i. 22. delapsa arma *ipsæ* ceciderunt: i. e. sponte, sine vi externa: ubi male Gronovius *ipsæ* deleri vult. Sic Græci utuntur τῶν ἀδρίσ. Callimach. H. in Apoll. v. 1. * cum personis mihi, me, tibi, te &c. jungitur, modo in eodem casu ponitur, modo diverso. Mur. 20. in me *ipso*. ibid. 3. milimet *ipsi*. Or. 52. se *ipsæ* &c. Critici sæpe pro obliquo casu reponunt rectum, ut Grævius in Cicerone. Sed quia certam legem, ex qua refingant loca, non habent, sæpe relinquunt obliquum casum, ubi alienus est, et rectum contra ponunt interdum, ubi obliquo opus. Ego existimo, in oppositionibus requiri obliquum, in ceteris locis rectum. Or. ii. 3. rationem dicendi per te *ipsum*, usum per nos—voluisti. ib. 52. alium—*seipsum*. cf. Cæcin. 14. ubi bene nil Critici tentant. Contra male Pearceius Or. i. 26. in votis—et in me *ipso* exipior, legendum censet *ipse*: cum sit in oppositione. Ceterum non negabo, huic regulæ meæ obstat duo loca, ex lectione vulgata, quæ mihi

quidem se obtulerint. ad Div. i. 1. Or. 52. extr.

Irrepere. Insinuare se artibus alicui. Or. 23. *irrepere* in sensus hominum. Har. R. 24. in opinionem gratiae *irrepere*. * de heredipetis. Off. iii. 19. ut possit nomen ejus in testamentum *irrepere*.

Irretire. Tusc. v. 21. iis erratis se *irretierat*, ut &c. Vatin. 1. loquacitatem interrogationibus *irretitam* retardare. Har. R. 4. *irretitus* est odio bonorum.

Irridere. ad Div. ix. 26. qui etiam in philosophum *irrueris*.

Irrogare, est populum lege rogare, ut aliquid jubeat, quod ad alterius incommodum pertinet. Dom. 22. multum *irrogare*. vid. multa. Sext. 30. *irrogare* privilegiū. v. privilegium. Hinc

Irrogatio. Rabir. Perd. 3. *irrogatio* multae.

Irrumpere. Lig. 5. *irrumper* in fletum nostrum; h. e. impedies, interpellabis.

Is. reciproce. Or. i. 54. sese meruisse, ut—decoraretur, et ei victus publice praeberetur. * dat. eo, pro ei. Verr. iv. 42. quod eo loco praeerat. Nisi praeerat absolute accipere, et in eo loco intelligere malis.

Istic. Fin. v. 26. *istic* sum: l. e. hoc ago, cogito facere.

Ita, in confirmando, et jurando. Catil. iv. 6. *ita* mihi salva rep. perfrui liceat, ut ego &c. cf. Verr. v. 14. * Elegans et varius porro est hujus particulae usus, ut, hac causa allata. Verr. i. 46. *ita* intercessit, quod &c. ad Div. xiii. 36. *is ita* sibi persuadet; sequente acc. cum inf. ubi aut redundat, aut pro hoc ponitur. Sic et est ep. 23. 25. vi. 2. Lig. i. Sull. 7. si *ita* sunt, redundat. Verr. i. 40. *ita* me auditote: l. e. eo animo. Mil. 10. *ita* profectus est: l. e. eo tempore.

Itaque post longiorem parenthesin, ut Fin. i. 6. deinde homo acutus cum—attingere; *itaque*. ubi plura v. ap. Davisiū.

Iter. Leg. i. 13. *iter* hujus sermonis vides. Att. iv. 2. *iter* amoris nostri et officii. ad Div. xi. 13. *itiner*a multo majora fugiens, quam ego sequens. Graeviana addit: fecit.

Iterare. Att. xv. 13. tibi *itero* dicere. Tusc. ii. 19. Att. xiv. 14. *iteradum* eadem ista mihi. ubi vid. Grouov.

Iteratus. Or. ii. 30. ager non semel aratus, sed novatus et *iteratus*. vid. Salmas. ad Solin. p. 509. ss.

Jubeo, de populo proprie dicitur, cum legem accipit. ad Brut. 4. Senatus censuit, populus R. *jussit*. * de praetore jus

dicente, cum decernit, et quidem, ut Hotomanno placet, cum ita decernit, ut recusare liceat, cum contra decernere dicatur, ubi non licet recusare. Quint. 8. quin ita satisfacere *jubetur*. ibid. *jubet* P. Quintum sponsonem facere. recusabant, qui aderant tum Quintio. Hotomanni sententiam ille ipse locus refellit. nam statim subjicit Cicero: Dolabella aut satisfacere aut sponsonem *jubet* facere, et recusantes nostros advocatos acerrime submoveri. * an *jubere* casum accusativum vel dativum regat apud aures aetatis scriptores, disputatur. v. Lexic. Fabr. et adde Interpretes ad Caes. B. C. iii. 98. Burm. ad Ovid. Met. viii. 752. Gronov. Duker. et Drakenboreb. ad Liv. xxvii. 24. In loco Ciceronis Att. ix. 13. init. quamquam haec mihi litterae Dolabellae *jubent* ad pristinas cogitationes reverti. Corradus intelligebat scriptae ut ad literas referatur. Malim mihi pleonastice additum dicere, ut in illo: vide mihi hominem, et similibus, quae ratio etiam in nostra lingua obtinet, in familiaribus primis sermone. Sed cum infinitivo activo poul, intellecto post *jubeo* accusativo personae, patet et loco supra allato e Quintiana. add. Burm. ad Virgil. Aen. ii. 3.

Jucunditas, plural. Att. x. 8. nihil mihi umquam ex plurimis tuis *jucunditatibus* gratius accidisse.

Judex. Planc. 15. *judices* alterni. v. alternus. Brut. 76. *judex* questionis. v. questio.

Judicare, judicem esse. Verr. i. 8. velle. Att. x. 8. ab eorum consiliis abesse *judicati*. facto ostendere quid *judicemus*. Tusc. v. 20. ipse *judicavit*, quam esset beatus, ubi frustra corrigit Bentl. indicavit. v. In Indiciū.

Judicatio. Inv. i. 13. quid sit?

Judicatus, minus judicandi. Att. xii. 19. quod de *judicatu* meo &c. Sic et Corradus cepit, probante Gronovio.

Judicatus, adj. Inv. i. 30. quid sit *judicatum*? ibid. religiosum et approbatum *judicatum* quid? * constitutus, sancitus. Rabir. Postum. 4. sanctus *judicata*. * Quint. 7. *judicatum* solvi. Har. R. 14. domum *judicatam* secundum fratrem ejus.

Judicialis. Verr. iv. 47. *judiciali* jure persequi.

Judiciarius. Cluent. 96. *judiciarius* questus. Verr. i. 2. *judiciaria* controversia.

Judicium. *Judicium* et arbitrium ut differant? Rosc. Com. 4. Mil. 1. *judicium* novum: h. e. extraordinarium et

nova lege constitutum, quale Milonis fuit. Cluent. 44. *judicium* cum re conjunctum: h. e. verum. ad Div. ix. 25. *judicia* turpia sunt, quæ sunt inter fratres, quos non decet *judiciis* inter se confictari. sed Rose. Am. 38. turpe *judicium* est, quod turpem causam habet, et turpe est ei, cui intenditur, tanquam furti, mandati &c. Rose. Com. 5. *judicia* legitima: legibus constituta. Mur. 2. *judicium* Consulibus designati, quod impenditur Cons. des. Off. iii. 17. *judicia* contraria sunt, quæ in quibusdam causis fiunt adversus petitores. ut *judicio* tutelæ, in quo petitor est pupillus, contrarium est *judicium*, qui tutor petit a pupillo sumtus ejus causa factos. *judicio* mandati contrarium est *judicium*, quo a mandatario petuntur impensæ litis. &c. de his agitur in Justiniani Institut. iv. 16. 2. Male quidam apud Ciceronem *judicia* contraria intelligunt, de dissensu *judicium* et arbitratorum. in Cæcil. 1. Brut. 33. &c. *judicia* publica sunt, in quibus causa publica agitur. (v. causa) privata contra, Or. i. 32. in quibus privata. Sed Arch. 2. *judicium* publicum dicitur, quod est de causa privata. Est enim illud *judicium* de jure civitatis, quod est privati juris. Sed ita dicitur, ut intendum jus publicum, de privato. (v. Jus.) item, quia *judicium* illud Archiæ agebatur ex lege Plautia Papiria, quæ est juris publici. Dom. 31. *judicia* Senatus, sunt SCta. Inv. ii. 20. *judicium* purum, in quo queritur de crimine sine exceptione addita. ad Att. iv. 16. *judicium* tacitum. v. nut. * *judicia* dicuntur etiam honores, præmia, quia scil. dantur his, qui iis digni judicantur. Or. 41. cujus de meritis senatus tanta *judicia* fecisset. conf. Manil. 15. Plane. 39. ubi de supplicatione dicitur. Rose. A. 37. age nunc ex Chrysogoni *judicio* Rosiorum factum consideremus: h. e. ex præmio, quod Roscius Chrysogonus dedit. * acumen in judicando et facultas, ad Div. vi. 18. quicquid *judicii* habuerim de dicendo. ib. tantundem de mei *judicii* fama detrahatur. ibid. x. 25. cum tantum tuum consilium *judiciumque* sit. * quod *judicio*, sponte, consulto fit. ad Div. xi. 3. ut *judicium* nostrum metus videatur. * sequuntur quædam formulæ dicendi, in quo hujus verbi usus est. Cæcin. 3. Verr. ii. 12. *judicium* dare. ibid. i. 53. *judicium* in me ne det. Quint. 29. *judicium* reddi. hoc de prætore dicitur, et est jurisdictionis pars. Verr. ii. 26. *judicia* restituta sunt. Quint. 28. Verr. iii. 28. *judicium* pati, ita dicitur, ut accipere *judicium*. v. ac-

cipere. Verr. i. 53. *judicium* habere, de reo: sed Verr. ii. 29. de petitore et reo dicitur. Leg. ii. 17. *judicia* percurrere. v. percurrere. Sen. p. R. 8. tollere *judicia*, de Clodio, qui corruerat. Arch. 12. *judicium* exercere, de eo, qui præest *judicio*. ad Div. v. 18. *judicium* potentium alicujus condonare, h. e. ita pronunciare, ut potenti alicui placeat, contra jus. Brut. 1. fecerat *judicium* dignitatis meæ. Flacc. 37. cum non deducendo *judicium* feceris, plus falsam epistolam habituram ponderis. Sed Grævius e Frauc. 1. malebat: *judicium*, quod rectius puto. Mur. 2. periculum *judicii* præstare, dicuntur ii, qui in eo, quod vendunt, evictionem præstant. vid. auctoritas. n. 21. et auctor n. 11. Verr. i. 53. etenim id *judicium* meo defendente vieit. Grævio non displicebat lectu Franciani: in *judicio*. sed recepta tenenda. genus enim hoc loquendi Ciceroni non inusitatum in aliis rebus. Sic Cæcin. 31. vincere sponsionem est in Græviana, quod probu. * *judicium* dicitur etiam pro *judicibus*. Verr. ii. 18. *judicium* sortiri: quod a Græcis sumtum, qui dicunt *ἀλγοῦν δικαστήριον*.

Judicare, *judicem* esse. Iuv. i. 50. Verr. i. 8. * Att. x. 8. cum ab eorum consiliis abesse *judicasti*: i. e. voluisti.

Jugatio. Cato 15. capitum *jugatio* in vitibus. Varr. R. R. i. 8. Columell. iv. 17. sq. Modus *jugationis* exprimitur a Punteflera ad init. l. iii. Columellæ. tab. i. f. 12. ed. Gesner.

Jugatus. Tusc. iii. 18. omnes virtutes inter se nexæ et *jugatæ* sunt, proprie de vitibus dicitur. v. *jugatio*.

Jugis. Div. ii. 36. ne *juge* auspicium fiat, jubent jumenta disjungere. Est *juge* auspicium, cum jumentum jumentum stercus facit. Servius ad Virg. Æn. iii. 537. Davies.

Jugum. Verr. iii. 11. in singulis *jugis* arant. *Jugum* est, quod juncti boves uno die exarare possunt. Varr. R. R. i. 10. et ibi Intt. * par. Phil. xi. 2. de Antonio et Dolabella: hoc *jugum* impiorum nefarium. ubi vid. Ferrar.

Jumentum, equus. ad Div. xi. 13. eram sine equitibus, sine *jumento*. Attic. xii. 32. *jumentis* Atheis nil opus, vid. Cuper. ad Petron. 117. ubi Petronius ipse caballum interpretatur: sic est etiam ap. Sucton. Ner. 5.

Junctus. Or. iii. 43. oratio *juncta*: opponitur *hiulcæ*, atque adeo oritur ex collocazione apta verborum. Or. c. 36. verba *juncta* opponuntur simplicibus.

Jurare. Att. xii. 13. perpetuum morbum *jurare*. Rose. C. 1. esse quemquam tanta audacia præditum, ut quod

injuratus in codicem referre noluit, (sc. quia falsum erat) id *jurare* in litem non dubitet: h. e. id sibi deberi, jurejurando confirmet, litis obtinendæ causa. **jurare* Jovem lapidem ad Div. vii. 12. est per fictile simulacrum Jovis in Capitolio, ut ostendit Rycquius de Capitolio c. 18. p. 229. de ipso ritu sic *jurandi* v. Gell. i. 21. et alios, quos Rycquius laudat l. c.

Juridiciatis. Inv. i. 11. verbum hoc molestum esse dicit Top. 24.

Jurisconsultus. Orat. i. 48. extr. qui sit?

Jurisdiction, quid fuerit, non convenit satis inter JCtos, de eaque multa parum accurate dicuntur. Est Ger. Noodtii libellus de *Jurisdictione* et imperio, in quo multa parum vere et accurate dicta sunt, de quibus hic dicere non est necesse. Hic nobis sumemus tantum breviter demonstrandum, *Jurisdictionem* Ciceronis temporibus versatam esse in solis causis privatis, illaque ita propriam fuisse, ut publicis questionem. Nam 1) *jurisdiction* omnis posita est in edicto et ex edicto decretis. Usus illorum trium verborum, do, dico, addico, omnis in decretis consumtus est; quod ex prima et secunda Verrina, quæ sunt sedes propriæ hujus argumenti, sole clarius est. Verr. ii. 48. an dubitabit quisquam, quin is venalem in Sicilia *jurisdictionem* habuerit, qui Romæ totum edictum atque omnia decreta vendiderit? quin is ab Siculis ob decreta interponenda pecuniam acceperit, qui M. Octavium Ligurem ob jus dicendum poposcerit. Vides tamquam res easdem permutari *jurisdictionem* et decreta cum edicto. Verr. i. 40. extr. ita me de prætoris criminibus auditote, ut ex utroque genere et *juris dicundi* et sartorum &c. Locus de *jurisdictione* Verrii est c. 41—48. totus autem est in exprobrando edicto iniquo, et decretis injustis. ibid. 46. quæ libido istius in *jure dicundo*, quæ varietas decretorum fuerit. cf. ad Q. Fr. l. i. c. 7. 2) Romæ uni prætori urbano tribuitur, et peregrino, quorum magistratus in solis causis privatis versabatur, (nisi si forte Scito, aut alia causa eis etiam questio quedam tributa fuit, ut Verri. v. Verr. i. 60.) et questionibus discrete opponitur. Verr. i. 47. Verres obicit de libertis, cui hereditatem alemerat in prætura urbana: Proscriptum jovit, lex est, pena est. Cicero respondet: Quid id ad eum, qui jus dicit? Nempe ista res est questionis, est causa publica, quæ *jurisdictioni* non subest. Itaque *jus dicere*, et *jurisdiction* non semel ponitur

pro ipsa prætura urbana. Verr. v. 13. cum tibi sorte obtigisset, ut *jus diceres*. Muren. 19, 20. in ipsa prætura nihil ne existimas inter tuam et istius sortem interfuisse? Murenæ sors ea fuit, quam omnes necessarii tui tibi optabamus, *juris dicundi*. (fuit autem Murena prætor urbanus) qua in sorte sapiens prætor, qualis hic fuit, offensionem vitat, æquabilitate decernendi, benevolentiam adjutgit lenitate audiendi, quid tua sors? tristis, atrox: questio peculatus. cf. Flacc. 3. Ex quo efficitur, ut Prætores, qui publica judicia exercent, *jurisdictionem* nullam habeant; sed potius imperium, verum civile et quasi togatum, v. imperium. Hinc intellige locum e Tacit. Agric. 6. idem prætorum tenor et silentium, neque enim *jurisdiction* obvenerat: quem locum male, nescio quis, interpretatus est in Lexico Fabri, quasi habuerit quidem *jurisdictionem*, propter præturam, sed eam non exercuerit. Silentium erat in prætura, quia non habebat urbanam aut peregrinam, quæ negotiosa erat, sed questionem, ejus exercendæ raræ occasiones. Et quoniam in provinciis Prætor aut Proconsul et causis privatis et publicis præerat, propterea is et *jurisdictionem* habebat, qua causas privatas, et imperium, qua publicas. Quod Verrina secunda inscribitur de *jurisdictione* Siciliensi, in qua tamen etiam agitur de judiciis publicis, primo pertinere potest tantum ad partem aliquam ejus libri, ut inscriptio l. i. et v. deinde hæc inscriptiones non sunt a Cicerone, sed forte Asconio, ejus ætate *jurisdictionis* notio variata erat, et ita dicebatur, ut etiam publicarum causarum cognitionem complecteretur. Sic est jam apud Sueton. Jul. 40. et pluribus aliis locis. Flacc. 40. Asiaticam *jurisdictioni* (quam male a Flacco administratam dicunt) urbana *jurisdiction* respondet. conf. c. 3. Flaccus autem prætor urbanus fuerat. De *jurisdictione* prætorum urbana v. Sigon. J. A. C. R. i. 20. de *jurisdictione* provinciali eundem de A. J. prov. ii. 5. Hæc disputatiuncula de *jurisdictione* antiqua probata est a viris doctis, nominatim Gesnero, V. Cel. in Thesaur. De *jurisdictione* sub Cæsariibus egimus ad Suetonii Cæsarem in Excursibus.

Jus, Significat omnia ea, ex quibus, quid *justum* sit; quid faciendum, quid omittendum, intelligitur, tamquam leges, edicta prætorum, consuetudo &c. Verr. i. 41. Hujus juris plura genera sunt. Apud Ciceronem hæc observavi:

1) *Civile*. (v. Civilis.) sed aliter su-

mitur *jus civile* Flacc. 32. quæro, sintne ista præmia censui censendo? habeat *jus civile*? nempe ita, ut significet conditionem qua gaudent prædia, quæ in censum deferri possunt.

2) *Divinum* est a) *naturale*. Sext. 42. tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento et *divino* et humano *jure*, mœnibus seperunt. antea dixerat *naturale* et civile. Har. R. 16. *jus* legatorum cum hominum præsidio munitum sit, tum etiam *divino jure* esse valatum. b) *pontificium*. Har. R. 7. extr. domum publico omni præcipuo, et humano et *divino jure* munitam. Liberata erat Ciceronis domus a Pontificibus, adeoque *divino jure*, deinde a populo, lege, (c. 6.) adeoque *humano jure*. Sed utrumque hoc *jus* publicum est.

3) *Gentium* est naturale. Off. iii. 5. neque hoc solum natura, id est *jure gentium*, sed etiam legibus populorum, quibus in singulis civitatibus resp. continetur. cf. ibid. c. 17. * Rab. Post. 15. cum omnia bella *jure gentium* conquiescant. v. not.

4) *Humanum*, cum opponitur *divino*, est modo positivum, quod vocant, omne, cum publicum, tum privatum; modo ea pars tantum, quæ in rebus profanis versatur. v. *divinus*.

5) *Pontificium*. Dom. 14. est de rebus sacris, in quibus Pontifices cognitionem habent. vid. Guther. Jur. Pont. i. 2.

6) *Prædatorium*. Balb. 20. v. *prædatorius*.

7) *Prætorium* dicit a) *edicta prætorum*. Off. i. 10. quæ quidem pleraque *jure prætorio* liberantur, nonnulla legibus. Verr. i. 44. posteaquam *jus prætorium* constitutum est, semper hoc *jure* uti sumus. b) *totam jurisdictionem prætoriam*. Verr. ii. 12. ejusdem modi totum *jus prætorium* fuit per triennium in Sicilia, Verre prætore. Phil. ii. 2. quam injuriam iste Intercessoris beneficio obtinuit, non *jure prætorio*.

8) *Privatum*, est civile a) striete sic dictum, de quo v. civilis. in Cæcil. 5. civibus cum sunt ereptæ pecuniæ, civili fere actione et *privato jure* repetuntur. b) deinde conditio, quæ ex *jure civili* illo oritur. Har. R. 7. domus est *jure privato*, sc. quam tenemus hereditate, autoritate, mancipio, nexu.

9) *Publicum* a) opponitur *privato*, et eum sacrum s. pontificum, tum profanum *jus* complectitur. v. *divinus*. Dom. 53. sed ut revertar ad *jus publicum* dedicandi. unde b) domus *jure publico*, dicitur Har. R. 7. quia et a populo lege centuriata, et decreto pontificum liberata erat. c) est vero etiam pro *jure*

communi, Div. i. 5. quod ad omnes cives pertinet, adeoque etiam pro civili illo, quod alias *privatum* dicitur. Dom. 13. nego potuisse *jure publico*, legibus iis, quibus hæc civitas utitur &c. ibid. versor in medio *jure publico*. ibid. 49. nec de *jure pontificio*, sed de *publico* disputo. ad Div. iv. 14. si de *jure publico* armis disceptabitur. v. Græv. ad pr. Dom. 13. Cæcin. 26. sic est apud Sueton. Aug. 10. Tib. 50.

10) *Quiritium*. Verr. ii. 12. est *jus civile*, quod proprium est iis civibus, qui *jus civitatis* habent *jure optimo*. de quo mox.

11) *Urbanum*. Act. i. Verr. i. prædo *juris urbani*: est civile privatum, ex quo *jus* dicit prætor *urbanus*.

* *Jus* est etiam, quod legibus, edictis, consuetudini, h. e. superiori illi juri consentaneum est, quod nobis ex eo debetur, &c. Sic est in his: *jus* dicere. Verr. i. 40. Quint. 26. &c. *jus* suum obtinere. Verr. i. 26. *jus* suum amittere. in Cæcil. 18. *jus* eripere. Quint. 28. si intercessisset collega, remp. læsisset, sed *jure* læsisset. Sext. 36. * *jus* summum, Gr. *ἀντικείμενον*, cum in eo, quod nobis debetur, aut deberi putamus, non ex æquo et bono, sed acerbè agimus, nihil remittentes de *jure* nostro, ex quo summæ sæpe injuriæ existunt. Quint. 11. aut intra parietes, aut *summo jure* experiri. ubi v. Græv. Cæcin. 23. si verbis et literis, ut dicitur, et *summo jure* contenditur &c. conf. ibid. 4. Attic. xvi. 15. Quint. 15. *jus* extremum. * conditio, quæ ex *jure* oritur. v. *jus* civile, privatum, publicum. b) Arch. 4. quæ civitas cum esset æquissimo *jure* ac fœdere. * hoc significat etiam in illa forma: optio *jure*: pro quo etiam dicitur optima lege, optima conditione: nempe eam conditionem, quæ plenissimum *jus* alicujus rei affert: quæ, ut hodie dicunt, cum omnibus privilegiis et prærogativis conjuncta est. Quint. 22. *par jus*. Har. R. 7. domus *jure optimo*. Agrar. iii. 2. prædia *jure optimo*. Verr. iii. 91. quæ est ista conditio Siciliæ? cur, quæ optimo *jure*, propter antiquitatem, fidelitatem, esse debet &c. Phil. v. 16. demus imperium Cæsari: sit pro prætore eo *jure*, quo qui optimo. Phil. xi. 12. C. Cassium proconsulem provinciam obtinere, uti qui eam optimo *jure* provinciam obtinuerit. v. Festus in Lex optima. Gronov. ad Liv. ix. 34. * potestas in rem aliquam, sive justa, sive injusta. Verr. i. 7. quod eos in judicando nimium *jus juris* sententiarumque cognosceret. Phil.

iv. 4. omnes sub *jure* et imperio consulis debent esse provinciae. nude suo *jure* facere aliquid dicuntur, qui libere, pro arbitrio, nemine impediante, impune, faciunt. Fin. v. 25. Manil. 22. Cael. 16. Verr. ii. 14. ad Div. xiii. 77. v. Græv. et Duker. ad Flor. i. 17. 5. Burm. ad Lucan. i. 2. * locus ubi *jus* dicitur. Quint. 19. in *jus* vocas: sequitur. Cæcin. 19. quando te in *jure* conspicio. cf. Quint. 25. Verr. ii. 77. iv. 65. Sen. p. R. 9. * æquum. Phil. ii. 29. *jus* postulabas, quid ad rem? plus ille poterat. * *jure* dicitur exquisite, pro convenienter naturæ rerum. Tusc. iii. 15. v. not.

Justitium est, cum jnrisdietio et judicia publica non exercentur, id fit edicto Coss. Phil. v. 12. *justitium* edici. v. inpr. Fabri Semestr. ii. 10.

Justus, satis magnus, sufficiens. Att. v. 2. *justa* itinera. ad Div. ii. 10. *justa* victoria. * *justa* dicuntur, exsequiæ, funus. Rose. A. 8. *justa* solvere. Placc. 38. *justa* facta Catilinæ. cf. Leg. ii. 22. Addamus verba Gronovii, tironum causa: *Justa* sunt certis quidam modulis rerum, stato tempore faciendarum, fungendarum, dandarum, percipiendarum: quodvis pensum, officium, solennia. Obs. iv. 6. p. 80. sq. hinc explicata etiam solennia et *justa* ludorum. Har. Resp. 10. extr.

Juvare. ad Div. iii. 1. homo, quod *juvet*, curiosus. formula, qua utimur in re, quæ bonam et malam interpretationem habet, ne deterius, ac volumus, accipiat.

L.

Labare, de mutaturis consilium, partes. Phil. vi. 4. cum ei *labare* videretur. ad Att. x. 15. cohortes *labare* dicuntur.

Labefactare. Inv. i. 2. ingenio freta malitia, pervertere urbes, et vitas *labefactare* cepit.

Labellum. Leg. ii. 26. nam super terræ tumulum noluit quid statui, nisi columellam tribus cubitis ne altiozem, aut mensam aut *labellum*: h. e. lapidem excavatum in labri furcam, quam et arcem vocabant. v. Guther. Jur. Man. ii. 23. 24. qui et figuras exhibet: item solum. Liv. xlv. 6. add. Intt. ad Sueton. Ner. 50. extr. unde etiam sarcophagi solia dicuntur. Plin. xxxv. 12. Græci vocant *πλάνα*.

Labes, ruina. Div. i. 43. *labes* agri Privernatis. Dom. 1. *labes* ac flamma reip. Placc. 10. *labes* innocentie.

Labi, de rebus interituris. Or. 3. cetera nasci, occidere, fluere, *labi*. * in

deterius mutari. Leg. ii. 15. mores lapsi ad molliem. * degredi. Leg. i. 20. Div. ii. 37. *labor* longius. * Acad. iv. 45. *labor* eo, ut assentiar. i. e. inclinator.

Labor. Tusc. ii. 15. quid sit? * Cluent. 53. *labor* legitimus, est ejus, qui accusatur ex legibus.

Laborare. Nat. D. ii. 60. nullo in motu *laborat*: de eo, cui facilis est omnis motus.

Laboratus, pro elaboratus. Cael. 22.

Laboriosus, de homine multis doloribus affecto. Fin. ii. 28. extr. * multis *laboribus* obrutus et vexatus, miser. Cael. 1. vos *laboriosos* putet. Phil. xi. 4. distinguitur *laboriosus* et miser, sed secundum philosophos.

Labrum. ad Div. xiv. 20. vas balneare, in quo fit lavatio.

Lacerare. Quint. 15. *lacerare* reliquias vitæ: h. e. auctione vendere.

Laceratus. Verr. iii. 70. *lacerata* pecunia, cujus pars aversa est.

Lacerna, vestis crassior, qua a frigore et pluviis se in itineribus muniebant. Phil. ii. 30. de hac veste multis agit Ferrar. R. V. p. ii. l. i. c. l. 6. sq. Ruben. i. 6. Salmas. ad Script. Hist. Aug. pluribus locis.

Lacerti, in oratione vim significant, quæ a tenuitate et subtilitate abest, oratorum propria. Brut. 16. quos, valetudo modum bona sit, tenuitas ipsa delectat: quamquam in Lysia sunt sæpe etiam *lacerti*, sic ut nihil fieri possit valentius. * ad Div. iv. 7. *lacerti* et vires.

Lacinia. Or. iii. 28. *lacinia* obtinere aliquid: h. e. vix.

Lacuna, jactura largitione aut fraude facta. Verr. ii. 55. *lacunam* rei familiaris explere. Att. xii. 6. vide, ne qua *lacuna* sit in auro.

Lacunar. Tusc. v. 21. est tectum templi, aut triclinali, magnifice cælatum aut pictum, sed e tabulis ligneis. v. Salmas. ad Vopisc. Aurelium, 46. t. ii. p. 547. 548. Dicitur a *lacubus* parvis, in ligneo tecto arte cælati. vid. Servius ad Æn. i. 726. Laquear videtur idem dici, a marginibus *lacunæ* eminentibus, et varie tractis, pro formarum varietate, quas lacus habent, modo rotundi, modo quadrati, modo rhumbiformes s. scutulati. Lucem affert Josephi locus A. viii. 3. 2. ubi tabulæ tecti dicuntur fuisse *ἱερῶναις αἰς θανάσιμας καὶ ἀποανάλησιν χερσῶν*. quæ est descriptio *lacunar*, s. tecti laqueati: in qua *θανάσιμα* sunt illi, quos dixi, *lacus*. De his tectis est erudita nota Valesii ad Eusebii Vitam Constant. M. iii. 32. quam compilavit Harduinus ad Plinium, xxxv. 11.

Lacus. Brut. 83. quasi de musto as

lacu fervidam orationem fugiendam. *Lacus*, ut ex ipso loco patet, est dolium, in quod mustum mittitur, donec deferbuerit, et in testas defundi possit. Ap. Virgilium tamen Georg. ii. init. est vas torculari suppositum, in quod mustum defluit. Vinum de dolio et *lacu*, est mustum, vinum recens; et oratio de *lacu* est ea, quæ novitates verborum consector.

Lena. Brut. 14. M. Popillius cum Consul esset, eodemque tempore sacrificium publicum cum *lena* faceret, quod erat flamen Carmentalis. *Lena* est duplex amictus (quo porpureo utebantur flamines) injectus super togam, similis chlamydi. v. Ferrar. R. V. p. i. l. i. c. 13. p. ii. l. i. c. 9. Ruben. li. 14.

Latius. Orat. i. 18. *latum* genus verborum.

Latitia, distinguitur a gaudio in philosophia, docendi causa. Tusc. iv. 31.

Lavis. Orat. iii. 43. *lavis* concursus verborum, opponitur *biuko*.

Lamina. Verrin. v. 63. ardent *lamine*: sunt inter instrumenta cruciatus.

Languide. Tuscul. v. 9. *languide* dictum est, quo fortunæ, rebusque humanis ceteris aliqua ad beatam vitam vis tribuitur.

Languidus. Or. i. 52. de philosopho. v. *languide*.

Languncula. Att. vi. 1. extr. vox corrupta, pro qua Bosius, probantibus Lambino, Junio aliisque, plangunculæ, e græco *πλαγγύν*, quas dicit fuisse pusillas imagines cereas, pupas, de quibus vid. ipsum Bosium. sed Grævius negat esse latinum verbum, et mavult corruptam vocem retinere. v. in planguncula.

Lanista. est magister gladiatorum, Rosc. A. 6. 40. Attic. i. 16. reus, tamquam clemens *lanista*, frugalissimum quemque secerneret. Clemens *lanista* est, qui servum frugi ab iis secernit, quos gladiatores facit. Gron. Obs. i. 7. * Elegans locus hic est: Philipp. xiii. 19. e. epist. Antonii: ne videret—duas acies, *lanista* Cicerone dimicantes: i. e. incitante, committente, auctore. Sic dixit etiam Lælius xxxv. 33. populum Rom. cum Antiocho, *lanistis* Ætolis—dimicare.

Lanx, patina major, ejus in sacrificiis et epulis usus. Att. vi. 1. *lancibus* et splendidissimis caustris nos soles pascere.

Lapathus. Fin. li. 8. herba salubris, et suavis. sauerampfer.

Lapis. ad Div. vii. 12. Jovem lapidem

jurare. v. jurare. Jupiter lapis, est *ἱελεῖν ἀπὸν ἀνθρώπων*, ut Grammatici loquuntur, pro Jupiter lapideus. * Pis. 15. emi de lapide tribuni. Mos erat, præconem, cum venderentur servi, in lapide stare, qui Athenis *ἀπὸν ἀνθρώπων* dicebatur; unde servi de lapide emi dicuntur. v. præter eos, quos jam alii laudarunt, Potterum Archæol. Gr. l. i. c. 10. p. 68. ed. Venet.

Lapsio, proclivitas. Tusc. iv. 12. v. proclivitas.

Lapsus, de motu stellarum. Div. i. 11. revera certo *lapsu* motuque feruntur. * volatus. Nat. D. ii. 39. volucrum *laptus*. * offensio. Or. ii. 83. *lapsus* popularis.

Laqueatus. Verrin. i. 51. Tusc. i. 35. tecta *laqueata*, sunt lacunaria, de quibus supra.

Laqueus, fallax conclusiuncula. Fat. 4. Chrysippi *laquei*. cf. Tusc. v. 27. * Cæcin. 29. *laqueo* verbi capi.

Lares. Dom. 41. *lares* familiares, sunt manes majorum, quorum imagines ad focum in atrio stabant, sic Virgil. Æn. ix. 255. v. 722. 724. Assaraci lar. Erat autem Assaracus de majoribus Æneæ. cf. Cerda ad Eclog. v. 70. v. Salmas. ad Solin. p. 233. 641.

Large respondere, i. e. liberaliter. ad Att. viii. 11.

Largiri. Or. i. 15. *largimur* inertie: h. e. non postulemus ab inertibus hominibus.

Largitio, lex Agraria, item frumentaria. Mur. 11. *largitioni* resistere. * Balb. 13. *largitie* civitatis.

Lascivia, est proprie animalium voluptate gesticium. Div. i. 14. piscium *lascivia*.

Lascivus pro insolens. ad Att. ii. 3. *Latebra*. Off. iii. 29. queritur *latebra* perjurio. Div. ii. 20. te mirificam in *latebram* coniecisti. ibid. 54. adhibuit *latebram* obscuritatis. ad Div. iii. 12. *latebra* tabellæ (sc. comitalis.)

Latere. Catil. i. 6. *latet* mihi. * subterfugere jus velle, neque experiri jura volenti, ejus potestatem facere. Quint. 23. quis est, qui fraudationis causa *latuisse* dicat?

Laternarius, qui *laternam* præfert. Pison. 9. Grævius autem legit *lanternarius*: quem vide.

Latinitas. Att. xiv. 12. est jus *Latii*, quod ex fœdere cum *Latinis* ortum est, et est jure civitatis deterius, jure Italici autem melius. Ex eo jure poterant *Latini* primo, in comitiis Rom. legum ferendarum causa, si vocati essent a magistratu Romano, suffragium ferre, deinde cives Rom. fieri, si in civitatibus

suis magistratibus functi essent, atque ita civitate Rom. accepta honores Romæ petere. v. Sigon. Ant. I. Lat. i. 4. et Spanh. Orb. Rom. l. i. c. 8. Hotomann. ad orat. pro Rab. Perd. 5.

Latitio. Dom. 20. in ipsa *latitione* sc. legis.

Latitare, in foro est idem, quod latere. Quint. 23. ego experiri non potui? *latitavit*; procuratorem nullum reliquit. conf. e. 17. 19.

Latitudo verborum. Or. ii. 22. est vasta et rustica pronuntiatio, sine gratia.

Latrare, de rabulis, malis oratoribus: Or. iii. 34. *latrare* ad elepsydram. Brut. 15. *latrant* jam quidam oratores, non loquuntur.

Latus, eris; in oratore sunt pulmones, nostro more loquendi: Nempe vires sic dicuntur cæ, quarum defectus in latere sentitur, ut a currentibus, cantantibus, dicentibus, potantibus, Venerem exercentibus: in quibus generibus omnibus *latera* pro viribus dicuntur. De potantibus est Phil. ii. 25. Or. i. 60. numquam *lateribus* aut clamore contenderent. Or. i. 25. *latera*, vires. Sed hic Pearcius mallet, quod in MS. Joan. reperit, reponere: *laterum* vires. in Catone vero e. 9. pro *laterum* etiam et virium, legi *laterum* etiam virium, ut exemplar unum vetustum habet, et ipsi Grævio placet. Frustra. Nam paulo ante est etiam: *lateribus* et lacertis. ad Div. iv. 7. lacerti et vires. Sic jungitur etiam Verr. iv. 30. quæ vox? quæ *latera*? quæ vires hujus unius criminis querimoniam possint sustinere. Sic et Ovidius junxit A. A. ii. 673. *latus* et vires operamque adfert peullis. * Vatin. 5. per tuum *latus* saucietur. *

Latus, adj. ornatus, copiosus. Orat. 27. *late* disputationes; ubi male Gulielmus lætæ. Sic ad Div. vi. 7. scribendi genus non modo liberum, sed etiam incitatum atque *latum*: ubi tamen Grævius bene reposuit: elatum. * Acad. iv. 12. pauca dicemus. Non, quo non *latus* locus sit &c. * ibid. 20. rationes sequor *latiore* specie, non ad tenue eliminatas: h. e. populiore, minus subtiles. * in pronunciando idem est vitium, quod et vastum dicitur. Orat. iii. 12. *late* Cottæ. * Partit. 30. hæc quæ primam contentionem habent ex arguendo et resistendo, *late*, ut dixi, et confusa sunt rationum et firmamentorum contentio adducit in angustum disceptationem.

Laudabile cum præpos. ab. Heren. iii. 4.

Laudatio, genus testimonii publici,

quod magistratibus provincialibus a civitatibus per legatos Romæ tribuitur, cum rei de repetundis facti sunt. Font. 2. Item ab aliis, in aliis judiciis. ad Div. i. 9. In Verrinis harum laudationum creberrima mentio, et e. v. 25. patet numerum laudatorum legitimum denarium fuisse.

Laureatus. Att. viii. 10. lictores *laureati*, dicuntur qui fasces *laureatos* præferunt Imperatori victori.

Laureola, triumphus. ad Div. ii. 10. negotium, quod esset ad *laureolam* (sc. parandam, merendam) satis.

Laus, pro rebus *laude* dignis. Mil. 30. præmia *laudis*. ad Div. ii. 4. quarum *laudum* gloriam adamaris.

Lautus, lotus. Or. i. 7. * elegans. Verr. i. 6. cum homines *lauti*, et urbani, sermones hujuscemodi dissipavissent &c. Flacc. 29. quod unis vestimentis tamdiu *lautus* es. cf. ad Div. vii. 14.

Lautumia, carcer Siciliæ celeberrimus. v. Verr. i. 5. v. 27. bane scripturam verbi defendi et confirmat Gronov. ad Liv. xxxvii. 3. de re vid. Dorsvill. Iter Siculum. p. 181. t. i.

Laxe pro large. ad Att. xv. 20.

Lectica. Verr. v. 11. *lectica* octophoros. de *lecticis* v. collecta a Lipsio Elect. i. 19.

Lecticarius. qui *lecticam* fert. ad Div. vi. 12.

Lectissime. Or. 68. *lectissime* dicere. sed videtur legendum tectissime.

Lectus, epitheton feminarum. Inv. l. 31. Att. x. 8.

Lectus æratus. v. æratus.

Legatio. ad Div. xii. 21. *legatione* libera legatus. Flacc. 34. *legationes* liberas sumere. Attic. li. 18. libera *legatio* voti causa datur. Ex quo loco intelligitur, a libera *legatione* non differre *legationem* votivam, sed ejus speciem, Att. xiv. 22. de libera *legatione* vid. Iud. Leg. in lege Julia de *legationibus* liberis. * id, cujus causa legamur. Phil. ix. 1. renunciare *legationem*: h. e. quid in *legatione* actum sit. ad Div. i. 4. nisi *legationibus* perfectis: h. e. nisi ante senatus decreverit, quid *legatis* respondendum sit.

Legatorius. Att. xv. 9. aliqua *legatoria* provincia.

Legare, *legatum* facere aliquem. Att. xv. 11. Dolabella me sibi *legavit*. ib. xlii. 6. non solitos esse majores nostros *legare* in decemviris, qui essent imperatorum necessari. * vocabulum testamentarium. Top. 4. *legare* a filio: h. e. ut filius heres solvat *legatum*. ibid. 3. a viro. v. Hotom. Obs. i. 24. add. ad Att. xiii. 46.

Legionarius. ad Div. x. 32. non modo militem *legionarium*, sed ne auxiliarium quidem. *Legionarius* miles est ex delectu civium, sic *legio* pro tali exercitu. v. Gron. ad Liv. xxvii. 38.

Legitime, vere, proprie. Cæcin. 20. qui *legitime* procurator dicitur.

Legitimus, *legibus* consentaneus, *legibus* constitutus. Act. i. in Verr. 11. ad Div. x. 23. *legitimum* tempus. Cluent. 53. *legitimum* periculum. ad Div. viii. 6. *legitimum* jus. Rosc. C. 5. *legitima* iudicia. cf. ibid. 4. Arch. 2. Mil. 10. &c.

Leguleius. Or. i. 55. *leguleius* quidam cautus et acutus, præco actionum, cantor formularum.

Lemniscatus. Rosc. A. 35. *lemniscata* palma, proprie est, in qua majoris honoris causa *lemnisci* sunt. Sic apud Liv. xxxiii. 33. populus coronas *lemniscosque* jactit, majoris honoris causa, i. e. coronas *lemniscatas*. Nam *lemnisci* sunt vittæ, quæ sunt in honoribus Deorum usitatæ. vid. Anson. ep. 20. In Decreto Berenices urbis Africæ est *εἰς τοὺς Ἰακίνθους καὶ λήμνους*, majoris honoris causa coronæ additus, ap. Maffæum Antiquitat. Gallic. p. 7. cf. Wesseling. V. C. de Archont. Judæor. p. 18. et adde de hac re Serv. ad Virgil. Æn. v. 269. et Casaub. ad Sueton. Ner. 25. Hoc loco palma *lemniscata* est cædes immanissima. Palmæ dabantur gladiatoribus ob victoriam, h. e. ob interfectum eum, quocum comparati erant.

Lena. Nat. D. i. 27. blanda conciliatrix et quasi sui *lena* natura. Sic libenter utitur eo verbo Ovidius, ut A. iii. 316. 752.

Lenitas. Orat. ii. 29. conciliatio *lenitatem* orationis desiderat. Muren. 20. *lenitas* audiendi, est prætoris jus dicentis. opt. g. or. 2. verborum est structura quædam, palmas res efficiens, numerum et *lenitatem*.

Lenitudo. Verrin. iv. 61. virorum nimia in istum (adulterum) *lenitudo*. Sed Grævius legit rectius *lentitudo*: de qua mox.

Lenocinium. Nat. D. ii. 58. *lenocinia* corporum, sunt res, quibus corpus suaviter afficitur.

Lenocinari, servire nimis, obsequi. Cæcil. 15. de accusatore: tibi (primario) *lenocinabitur*.

Lente. Orat. ii. 45. *lente* ferre: nimis patienter. * subtiliter more philosophorum. Parad. 13. hæc cum *lentius* disputantur, videri possunt obscuriora.

Lentitudo, nimia *lenitas* et patientia. Tuscul. iv. 19. ad Q. Fr. i. 1. c. 13. Dicitur

fere in malam partem, quia est signum stuporis. v. Burm. ad Ovid. Trist. ii. 514. Drakenb. ad Liv. xxii. 14. Græv. ad Verr. iv. 61. De verbo *lentus*, et ejus varia vi agit Voss. ad Catull. p. 213. sq.

Lentus stupidus. Att. i. 18. ni hic est illo *lentius*: de eo, qui non movebatur contumeliis.

Lessus. Leg. li. 23. quid sit?

Levare. minuere. Acad. iv. 22. *levatur* auctoritas.

Levis. Rosc. C. 5. cui *levissima* pecunia semper fuit: h. e. non magni habita, contempta. jactabundus. ad Div. v. 1.

Levitas. Brut. 27. *levitas* in populari ratione. in Cæcil. 3. *levitas* iudiciorum: h. e. injustitia. Nat. D. iii. 29. *levitates* comicæ: i. e. amatoriarum, quarum exempla sunt in comædiis. Fin. i. 18. amatoriarum *levitates*. Tuscul. iv. 31. eadem *levitate* est cupiditas in appetendo, qua lætitia in fruendo. Notent tirones, *levitatem* tribui omnibus vehementibus et inanibus cupiditatibus, et perturbationibus animi, propterea quod in his nulla est constantia, nulla gravitas; unde etiam *leves* dicuntur, qui iis dediti sunt. Et quemadmodum *græritas* dicitur de omni virtute, in qua est constantia et æquabilitas agendi; sic *levitas* de omni vitio, quod in vitio nulla fere est constantia. Hæc observatio ad intelligendum plurimum proderit.

Leviter. Sull. 10. *leviter* dicere: h. e. ut ante dixerat, suppressa voce. Male quidam corrigunt *leniter*: quod quidam Codices etiam Ovidio adscribunt in simili loco Heroid. iii. 80. pro *leviter*. Sed ibi metrum repugnat et *leviter* vindicat. v. ibi Burmannum.

Lex. de hoc verbo dictum est sub initium Iudicis legum. Hic adjecimus, quas ibi commemorata non sunt. Rabir. Perd. 5. *leges* Censoriarum. Verr. i. 55. *lex* Censoria. vid. Ind. Legg. in Censoriarum leges. ibid. *Lex* opere faciundo. de hac forma loquendi v. Gron. Sest. i. 6. Est autem ipsa *lex* Censoria, sive locatio operis faciundi a Censore proposita. Formulam hujusmodi legis attulit Hotomann. ad h. l. eadem est apud Gruter. Thes. inscript. t. i. p. cccvii. Partit. 31. *Lex* prædii. est formula venditi prædii, ex qua judicatur, quid emptori tradatur, quibusque conditionibus. * hinc *lex* dicitur pro conditione. Tusc. iii. 16. *lex* vitæ, est conditio, qua nati sumus, ut alibi dicit. Har. R. 7. *lege* optima. Agr. ii. 11. si optima *lege* a populo essent creati. de formula; lege optima. v. Con.

ditio. * Offic. iii. 5. naturæ ratio, quæ est *lex* divina et humana. Scilicet *lex* naturæ est etiam *lex* divina, (v. Jus divinum,) leges humanæ autem, quæ ad societatis utilitatem pertinent, non differunt a lege naturæ, sed ex ea sunt repetitæ, et cum natura consentiunt; quod nisi est, iniquæ sunt et injustæ. * Verr. iii. 7. *leges* edicere, dicitur de Censoribus, cum locationum formulas proponunt. ibid. 20. *legem* dicere de eadem locatione dicitur, quatenus scilicet ea conditiones redemptoribus præscribuntur. Agr. li. 19. *leges* dare provinciæ, dicitur de eo, qui habet summam potestatem constituendi jubendique, differtque ab illo, quod dicitur, *legem* ferre. Nam hoc est magistratus urbani, qui *legem* populo jubendam aut rejiciendam proponit. *Legem* ferre pro perferre est. Sext. 25. nam opponitur promulgare. cf. Agr. ii. 12. * in Cæcil. 5. *lege* agere, est actionem alicui intendere ex *lege* aliqua, quæ facultatem intendendæ actionis dat: oportere eorum arbitratu *lege* agi, quorum causa *lex* sit constituta. pro eo paullo post est: quo nomine abs te iis. millies de *lege* repeto. cf. Muren. 11. posset agi *lege* necne, pauci quondam sciebant. Fastos enim vulgo non habebant. &c. in quo loco latius patet *vi lege* agere. Nam latissime sumpta hæc formula, continet, quicquid ex *lege* apud prætorem sit, juris sui obtinendi causa, ut vindictio, in jure cessio, emancipatio, tutoris interdicti, possessionis, actionis &c. postulat, eique a parte prætoris respondet jus dicere vel reddere. Itaque hæc duo etiam apud Ovidium in definitione diei fasti et nefasti permittantur, quia posito uno alterum ponitur, et ubi actio *legis*, ibi necessario jurisdictio. Ille nefastus erit (dies) per quem tria verba (sc. jurisditionis, do, dico, addico) silentur: fastus erit, per quem *lege* licebit agi. v. Sigon. Judic. i. 9.

Lexis, verbum. Or. lii. 43. e Lucilio.

Libare, decerpere. Div. i. 49. a natura—Deorum *libatos* animos habemus.

Libatio. Har. R. 10. *libationes* epulæque ludorum publicorum, sunt sacrificia, quæ fiunt delundendo vino.

Libella, est minimus nummus, as. Rosc. C. 4. Verr. li. 10. Att. vii. 2. fecit (heredem) te ex *libella*, me ex teruicio. Harduinus ad Plin. xxxiii. 13. Interpretatur ex asse, heredemque Atticum factum putat ex asse, hac condi-

tionem, ut tertiam inde partem Ciceroni daret. Sane *libellam* esse assem, ipse Plinius auctor est, l. e. Sed modus loquendi hanc interpretationem non patitur, quæ primum prolata est a Manutio, et jam repudiata a Gronovio de Sext. p. 55. quem et de *libella*, et h. l. v. ibid. iii. 12.

Libelli, de epistolis ad Div. xi. 11. ubi v. Manutius.

Libentissimus. Att. i. 17. frequentissimo et *libentissimo* senatu uti.

Liberalis. Flacc. 17. causa *liberalis* est, in qua de *libertate* alicujus agitur. Off. ii. 12. suntus *liberalis*, distinguitur a necessario.

Liberalitas, est proprie omnis ratio vivendi et agendi, quæ a *liberali* educatione proficiscitur, et est propria hominum honeste *liberaliterque* educatorum, eorumque personis digna. Sic pro cultu *liberali* homine digno, est Off. i. 39. quæ pertinent ad *liberalitatem*, specie et dignitate moderata sint. * pro hilaritate quadam vultus et sermonis, quæ severitati opponitur. Brut. 25. homo non *liberalitate*, sed ipsa tristitia et severitate popularis. * pro studio alterius commodis aut largitione aut officiis inserviendi, quod est *liberaliter* educatorum proprium. Offic. i. 14. s. * pro *liberalitate*, qua omnes æque bonos, ac nos sumus, judicamus, facilitate. ad Q. Fr. i. l. e. 4. a quibus, rudis cum essem, videtur decipi posse *liberalitas* tua. nam ut quisque est optimus, ita difficillime alios improbos suspicatur.

Liber, adj. Or. ii. 16. *libera* questio est, quæ in genere versatur, nullis adstricta personis certis. * fortis, qui neminem timet, dicit, facit, quæ ipse probat, quæ vult, etsi alia displicent. Vatin. 10. maxime *liber* in tuenda communi libertate. Planc. 38. *liberum* esse in republica. Act. i. Verr. 9. Siculos in eo *liberes* fuisse, et nun venisse. ad Div. xii. 28. ne nimis *liber* in ulciscendo viderere: quod idem mox dicit: nimis fortis. * bona *libera* dicuntur, quæ non sunt obligata, oppignorata. ad Div. xi. 10. tantum abest, ut meæ rei familiaris *liberum* quicquam sit, ut omnes jam meos amicos ære alieno obstrinxerim. * Att. xiv. 13. *libero* lectulo negat esse quicquam jucundius. *liber* lectulus est hominis cœlibis.

Liber, subst. Div. l. 43. ad *liberos* ire jussit. int. Sibyllinos.

Liberare, a vectigalibus immune facere. Agr. li. 21. *liberare* publica. (publici agri vectigales sunt. *liberati* ergo

funt privati.) Verr. ii. 31. *liberet* Byzantios. * Att. xvi. 6. Buthrotios cum Cæsar *liberavisset*, sc. ne agri eorum ex lege agraria dividerentur. * Har. R. 8. *liberare* domum: int. a religione. * Off. i. 10. pleraque promissa jure prætorio *liberantur*, quedam etiam legibus: sc. ne ea servare cogere. * in *libertatem* vindicare. Cæcil. 17. *liberare* se a Venere. v. *liberta*. * cecernere. Tusc. i. 22. divinus animus *liberatus* a corpore. Nat. D. ii. 3. pulli *liberati* cavea. * ad Div. iii. 7. ad facultatem ædificandi *liberare* aliquem: int. ab interdicto. * absolvi. Mil. 18. *liberatur* non profectus esse: innocens est in eo, quod dicitur profectus esse. Sed vid. not. * de prædibus, oppositur * obligare. ad Div. v. 20. Volui *liberandi* meum fuit consilium. * in auspiciis est, Leg. ii. 8. templa *liberata* et effata habento. *Liberata* templa sunt, quæ liberum ab omni parte prospectum habent. Nam augures cum locum aliquem auspiciis consecrant, quod est effari, jus habent amovendi ea, quæ *liberum* prospectum impediunt. v. Offic. iii. 16.

Libratio, opponitur damnationi. * libidinosisimæ *liberationes*. Pis. 36.

Liberta Veneris. Cæcil. 17. quæ se a Venere *liberavit*: h. e. quæ pecunia redemit onus a majoribus acceptum, sumtus certis Veneris sacris suppeditandi, quod qui sustinebant, servi Veneris, Venerii, dicebantur. vid. Græv. ad h. l.

Libertas, fortitudo in sententiis dicendis, in agendis rebus, quæ aliis displicent. Plauc. 38. tamenne tu *libertatem* requires meam? ibid. 39. *libertatem* dimittere. vid. liber. * potestas libera faciendi, quod velis, quod placet. ad Div. i. 8. *libertas* in rep. capessenda. * Cæcin. 12. imminuta *libertas*, est injuria. * Tirones notent, cum *libertas* conditionem et statum significat, duplicem ejus vim esse. Nam primo, id quod notissimum est, opponitur servituti, et est *libertinorum* atque ingenuorum: deinde, quando de civis Rom. *libertate* sermo est, eo uno verbo continentur omnia jura, quæ cives Romani habent, suffragiorum ferendorum, honorum omnium petendorum, provocandi et quicquid jus civile universum et leges tribuitur et Consulares sanxerunt, pro populi commodis, tanquam Valeriæ, Porciæ, Publiliæ, Horatiæ, tabellarie &c. Sic pro Cæcin. 33. cum Arretinæ mulieris *libertatem* defenderem &c. Decemviri sacramentum nostrum justum judicaverunt. Hoc statim sic interpretatur: ut omnes, qui in

eadem causa sunt, (qua scil. illa mulier,) et lege agant, et suum jus persequantur, et omnes jure civili utantur &c. Ex quo intelligitur, in hoc loco *libertatem* poni pro jure Quiritium. Apud Livium in illis disputationibus de communicando cum plebe consulatu et similibus, tribuni semper se pugnare dicunt pro æqua *libertate*: quod profecto nullam aliam vim habet, nisi hanc, ut omnes ordines iisdem commodis reip. eodem jure utantur. Et xlv. 15. civitas et *libertas* eripi dicitur eodem sensu. Nam qui civitatem amittit, non desinit liber esse, sed amittit jus Quiritium. conf. Noodt Obsv. ii. 21. et Sigon. Ant. J. C. R. i. 6.

Libertini. Orat. i. 9. Rosc. A. 7. Sext. 45. &c. sunt homines e servis *liberi* facti, et opponuntur ingenuis.

Liberti, iidem sunt qui *libertini*, sed ita dicuntur in relatione ad patronum. Locus in Suetonio. Claud. 24. induxit imperitos, ut existimarent, *libertinos* dictos esse *libertorum* filios; quod est falsissimum. Suetonius non hoc dicit, sed Appii Cæci temporibus nomen *libertinorum* mansisse etiam in posteris *libertinorum*, quamvis jam ingenuis. Itaque tirones ab hoc errore sibi caveant, qui etiam nunc quorundam doctorum virorum libros obsidet, quos nominare non est necesse.

Libido, partium studium et prava cupiditas nocendi et contra jus faciendi. Rabir. Perd. 5. tabella occultat *libidinem* judicum. Cluent. 22. *libido* judicum. Verr. i. 46. *libido* in jure dicundo. * opponitur rationi, et significat cupiditatem. Quint. 4. multa *libidine* non ratione gessisset. Fin. i. 6. declinatio ad *libidinem* fingitur: i. e. sine idonea ratione. * cum genit. rei est cupiditas. Heren. iii. 3. nimias *libidines* honoris, pecuniæ &c.

Libidinose. Verr. iii. 69. pro libidine, ut libitum est.

Libramentum, est superficies aquæ, continenter declinans, ut labi aqua possit; sive diversa aquæ altitudo, cujus extremitas puncto finitur; quod tamen intelligitur modo, ut puncta mathematicorum, ut punctum in medio jugo libræ, quod et ipsum *libramentum* vocatur. Acad. iv. 36. punctum est extremitas, et quasi *libramentum*. add. Harduin. ad Plin. xxxi. sect. 31. xxxvii. s. 9. 43.

Librarium, capsula librorum, chartarum. Mil. 12. *librarium* legum vestrarum.

Librarius, servus scriba. Agr. ii. 4. Or. iii. 44.

Librariolus. Balb. 6. Leg. i. 2. *librarii* latini, sunt homines, qui libros latinos describunt et vendunt.

Libratus, in æquilibrio servatus. Tusc. v. 24. terra quibus *librata* ponderibus, quibus cavernis maria sustineat.

Liceri. Off. iii. 15. nec apponet, qui contra se *liceatur*. Sensum esse puto: qui multo minus offerat, et ita rem deprimat, ut ipse faciliorem venditorem habeat. Nostri: icli gäbe nicht balb so viel dafür. Hunc sensum vidit, et efficere voluit Muretus, corrigendo, qui contra *asse liceatur*. item Pearceus: qui contra a se l. cui conjecturæ multum tribuit: a se, i. e. in commodum suum. Sed vel sic manet difficultas in latinitate, quomodo hoc contra *liceri* dicatur. Si contra *liceri* de ea re, quam supra expressimus, dici latine potest: vix dubitare licet, quin et contra se *liceri* sic dici possit.

Licet. constr. cum infin. pass. Or. 4. ejus ex epistolis intelligi *licet*. cf. c. 60. Or. i. 42. *licet* carpentem passim et colligentem undique repleri—scientia. * sequente accus. Lig. C. *liceat* esse miseros, pro miseris. cf. Balb. 12. Verr. iii. 96. Att. x. 8. Sed est elliptica forma, quæ sic expletur: *liceat* nobis, nos esse miseros. vid. Duker. et Drakenb. ad Liv. xlii. 36. * seq. ut. Mur. 4. *licet* —ut impertiam. * venale est. Attic. xii. 23. de Drusi hortis, quanti *licuisse* scribis. int. emere. hoc sensu Plinio restituit hoc verbum Harduinus xxx. 10. * *licitum* esse habet Cicero Attic. ii. 1.

Ligurrio, proprie est degustare. hinc varie dicitur, ut pro exiguum partem ex aliqua re capere. Verr. iii. 76. non reperietis hominem timide nec leviter hæc inprobissima lucra *ligurrientem*. Devorare omnem pecuniam publicam non dubitavit. Item, pro disciplinæ alicui operam aliquam dare. Dum. 18. Sexte noster, bona venia, quoniam jam dialecticus es et hoc quoque *ligurris*. (i. e. hanc quoque artem attigisti et degustasti. Sed illud quoque innuit esse jocum ex ambiguo et alludi ad id, quod putabatur naturam Clodiæ *ligurrire*) quod factum non est, ut sit factum, ferri ad populum—potest? Male vulgo in hoc loco interpretantur, appetis. Sic etiam in hoc ad Div. xi. 21, cum quidam de collegis nostris agrariam curationem *ligurrirent*, disturbavi rem, totanque vobis reservavi; Manu interpretatur appetere. Non absurde: sed plenus sensus hic est: Cum mentionem curationis agrariæ in sena-

tu facerent, ut, quibus mandanda esset, decerneretur, (in qua potuit eorum quoque cupiditas aut spes intercedere et apparere) ego impedivi, quo minus de ea re ante quicquam decerneretur, quam vos redissetis. *

Ligurritio, pars ægrotationis animi. Tusc. iv. 11.

Limare, proprie est lima superflua abraderet, ut politior res sit. hinc est pro deträhre. ad Div. iii. 8. de liberalitate tua *limavit* aliquid posterior annus. Or. iii. 9. tantum alteri affinxit, de altero *limavit*. * de oratore, qui tenue et exile dicendi genus consecratur. Opt. g. d. 4. se ad minuta genera causarum *limavit*. et de philosopho, qui rem subtiliter, remoto omni ornatu oratorio, edisserit. Off. ii. 10. alia est illa, cum veritas ipsa *limatur* in disputatione, subtilius. * acuere, elaborare, perficere. Or. i. 25. neque hæc ita dico, ut ars aliquid *limare* non possit. Brut. 67. acumen arte *limare*.

Limatus, subtilis, lenis. Or. i. 39. *limatus* oratione atque subtilis. Fin. iii. 12. *limata* tenuitas. * politus, elegans, accuratus. Brut. 24. qui genus *limatus* dicendi consecrantur, ad Div. vii. 33. *limatum* iudicium. Nat. D. ii. 29. urbanitate nostrorum hominum *limatus*.

Linea, de perpendiculo. Fin. i. 6. solida corpora ferri suo deorsum pondere ad *lineam*.

Lineamentum, delineatio operis, adumbratio. Brut. 87. intelliges nihil Catonis *lineamentis*, nisi eorum pigmentorum, quæ inventa nondum erant, florem et colorem defuisse. *Lineamenta* Catonis sunt ejus libri, qui res nudas, sine ornatu tradebant, sed recte tamen subtiliterque, adeoque similes vel picturæ *lineari*, qualis olim fuit, vel delineationi pictoris, ex qua, qualis pictura futura sit, intelligi potest, et quæ est fundamentum bonæ picturæ. * Paulo aliter est hoc verbum Or. 56. quasi quandam palæstram et extrema *lineamenta* orationi attulit. Id quale sit, docebit locus hic Plinii xxxv. 10. quem tironum causa adscripsimus: Parrhasius primus Symmetriam picturæ dedit, primus argutias vultus, elegantiam capilli, venustatem oris, confessione artificum in *lineis* extremis palmam adeptus. Hæc est in pictura summa subtilitas. Corpora enim pingere, et media rerum, est quidem magni operis, sed in quo multi gloriam tulerint: extrema corporum facere, et desinentis picturæ modum includere, rarum in successu artis invenitur, &c.

Igitur extrema orationis *lineamenta* sunt perfectio et venustas summa orationis.

Lingua. Or. iii. 30. *linguam* procurrere, est exercere dictionem declamando.

Linere. ad Q. Fr. ii. 11. Lucretii poemata lita sunt multis luminibus ingenii.

Linter. Brut. 60. loqui ex *lindre*: i. e. obscure, ut intelligi non possis.

Lintriculus. Att. x. 10. ego vero *lintriculo*, si navis non erit, eripiam me &c.

Liquefacio. Tuscul. v. 6. quos nulla fuit letitiae languidis *liquefaciunt* voluptatibus.

Liquescere. Tusc. ii. 22. *liquescere* molliora.

Liquido, cum fiducia quadam, certo, sine hesitatione ac dubitatione. Verr. iii. 59. *liquido* dicere. ad Div. xi. 27. *liquido* negare. Fin. ii. 12. quod eo *liquidum* faciet, si perspexerit &c.

Liquidus, purus. Brut. 79. *liquida* oratio. Fin. i. 18. *liquida* voluptates. Or. ii. 38. *liquidum* genus sermonis, opponitur exili et arido.

Liquet, pro *lingui*. Div. i. 22.

Lis. Fin. ii. 12. *lites* privatae, sunt causae privatae. * pecunia, de qua est iudicium. Rabir. Post. 4. summa *litium*, est aestimatio *litis*, quae dicitur Cluent. 16. ubi etiam est aestimare *litem*: quod fit, cum summa sit omnis ejus pecuniae, de qua iudicium est: tamquam in causa de repetundis, in qua lis dicitur aestimari, cum omnium furtorum, quae ab aliquo repetuntur, summa fit. v. Act. i. Verr. ult. Dicunt autem aestimare *litem* alicui et alicujus. Verr. iv. 10. v. 19. Cluent. 41.

Literæ, lingua. Leg. i. 2. abest historia *literis* nostris. * libri. Div. ii. 2. graecae de philosophia *literæ*. Brut. 64. *literis* illustratum genus scriptio- nis. ad Div. vii. 19. nullam artem *literis*, sine interprete—percipi posse. * tabulae et chartae scriptae quaecunque. Leg. iii. 20. publicis *literis* consignatam memoriam publicam non habemus. Quint. 11. *literæ* societatis. Verrin. iii. 71. *literæ* publicanorum. in Caecil. 9. *literæ* in Verrem. Nota: in Verrinis interdum tabulae et *literæ* junguntur, quod ubi est, tabulae sunt acceptorum et expensorum Codices, *literæ* aliae scripturae. Interdum vero uno tabularum nomine omnia genera scripturarum, et literarum verbo etiam tabulae comprehenduntur. * artes

liberales omnes. Orat. iii. 34. instructa *literis* eloquentia. ad Div. xv. 21. *literæ* reconditæ. cf. Rosc. A. 41. Arch. 6. &c. Hinc * Graecæ *literæ* sunt artes Graecorum libris illustratae. Acad. i. 2. iv. 11. Or. i. 18. ii. 7. Cato i. &c. et Latinae *literæ* latinis libris illustratae artes. Acad. i. 3. Brut. 93. *literæ* pro genere ponuntur, deinde philosophia, jus civile, historia, &c. * Dicitur tamen etiam de singulis generibus, ut de Grammatica. Inv. i. 25. Orat. i. 3. iii. 10. Off. i. 37. de philosophia. Balb. 1. Sext. 51. Har. R. 9. &c. de reliquis, praeter philosophiam, artibus liberalibus. Pis. 29. est autem hic non philosophia solum, sed etiam *literis* perpolitus. * epistolæ. Att. xi. 5. conficere plures *literas* non potui. iis tantum rescripti, a quibus acceperam. * Iuv. ii. extr. hic liber non parum continet *litterarum*, i. e. satis longus est. * de scripto se. in legibus. Partit. 36. 39. ibid. 37. sine *literis* est, non scriptis legibus. * Caecin. 23. verbis et *literis* et summo jure contenditur.

Literate. Brut. 28. *litteratius* loqui, est accuratius, magis ex regulis artis, doctius. Har. R. 8. *literate* respondissem. Graevius dictum putat pro politè, eleganter, per ironiam: sed contextum consideranti videbatur esse: ad *literam*. Cicero rogatus ab adversario, cujus esset civitatis? respondit, ejus quæ carere ipso non posset. Clodius ingemuit. Quid igitur responderem? pergit. me civem esse Romanum? *literate* respondissem. Pis. 25. *literate* et scite perscriptæ rationes. * Brut. 56. scriptorum veterum *literate* peritus, i. e. ut nunc dicunt, more et subtilitate Criticorum. Or. ii. 66. belle et *literate* dicta.

Literatura, scriptura. Partit. 7. memoria est gemina *literatura*—Nam ut illa constat et notis literarum et ex eo, in quo imprimuntur et notæ &c.

Literatus, doctus in aliquo genere. Or. iii. 11. *litteratissimus* togatorum. Mur. 7. tua nobilitas hominibus *litteratis* et historicis est notior. * qui legere potest. Nat. D. iii. 9. hoc si placeat jam effices, ut mundus optime librum legere videatur. Zenonis enim vestigiis hoc modo poteris rationem concludere: quod *litteratum* est, id est melius, quam quod non *litteratum* est. * intelligens linguæ alicujus, ut bene loqui ac scribere possit. Offic. i. 37. eos exquisito judicio uti putares *litterarum*: quamquam erant *litterati*: sed et alii. hi autem optime lingua latina

uti putabantur. Sic in Brut. 28. *literate* loqui. v. *literate*. Male illum locum interpretatus est Grævius.

Lito, parento, hostiis placo. Flacc. 38. *litemus* Lentulo. * *litare* dicuntur, qui in hostiis bona exa inveniunt. Div. ii. 15. proxima hostia *litatur* sæpe puleherrime. cf. e. 16. vid. Gronov. ad Liv. viii. 9. sed maxime Schwarz. ad Plin. Pan. p. 226.

Litura. Verr. i. 36. nomen in *litura* fecit. ib. ii. 42. nomen est in *litura*. h. e. ubi illud nomen est, aliud autem fuit, quod deletum esse apparet.

Litus. Top. 7. solebat Aquilius—cum de *litoribus* ageretur,—quid esset *litus* ita definire: qua fluctus eluderet. Atqui Celsus in Digest. de Verb. Signif. 96. *litus* est, quo maximus fluctus a mari pervenit: idque M. Tullius, cum arbiter esset, primus constituit. Videndum, utrum in hoc Celsi loco Aquilius corrigendum sit, quod res postulat, an Celsus locum Ciceronis non accurate vel inspexerit, vel tenuerit, et memoriter landans, aberraverit.

Litus. Div. i. 17. unde dicatur *litus* angurum? Att. xi. 12. *litum* protectionis meæ fuisse: h. e. auctorem. nam *litus* æque ac tuba in bello signum datur.

Locare, usum alicujus rei aut fructum alteri certa mercede concedere. Cæcin. 6. *locare* fundum. Rose. Com. 10. *locare* se dicitur, qui operam suam certa mercede alteri pollicetur. * consistere. Offic. iii. 17. prudentia est *locata* in delectu bonorum. * *locant* etiam, qui redemptori aliquid addicunt. v. redeuntor. Verr. i. 54. 56. Att. xv. 17. hinc etiam *locatio* sic dicitur, v. c. Att. iv. 3. * Att. vi. 1. civitas in ejus fide *locata*.

Locuples, de testibus, cognitoribus &c. dicitur. Part. 34. Flacc. 17. &c. Passeratius ad Quint. 11. *locupletem* dici putat a loco, quem quis honestum obtinet in civitate. sic cognitoris ejus, qui se aliquem nosse proficitur, epitheton est honestus. Sed vero similior est eorum sententia, qui a loco, pro agro, fundo dictum putant. * Hereu. iv. 33. 47. copiae *locupletes*.

Locus, caput philosophiæ, aut cujusque artis, materia. Div. ii. 1. perpuratus est *locus* de finibus boni. et mal. a nobis quinque libris. ibid. quintus eum *locum* complexus est. simile est Att. i. 16. *locus* ille a me est indutus. i. de eo argumento late dicere cœpi. * sunt etiam *loci* rhetorum, qui sunt fontes argumentorum. Or. i. 31. in Topicis passim. item in arte memoriz. Or. ii. 87. * *Loci* autem commu-

nes sunt, cum de re universa tractatur, cum oratio revocatur ad genus. Or. iii. 27. v. Communis. * status, in re gladiatoria et militari, ut gradus. Catil. ii. 1. *loco* ille motus est, cum ex urbe est depulsus. * dignitas. ad Div. xiv. 18. isto *loco* femina. cf. Verr. i. 48. * ordo, classis in civitate. Quint. 13. *locus*, quem honestissime obtinuit. v. Passeratius ad h. l. * fundus. Agrar. iii. 2. ita interpretatur Turnebus, quem vide. * res. in Cæcil. 15. cui *loco* consulite ac providete. * genus, pars. Offic. i. 6. *loci*, in quos honesti naturam divisimus. ibid. 14. alter *locus* cautionis. Catil. iv. 10. est uno *loco* melior conditio externæ victoriæ quam domesticæ. * *locum* relinquere et dare, non eodem modo dicitur. Verr. v. 50. fortunæ alicujus veniam et *locum* dare, est ignorare, concedere. Cluent. 22. *locum* defensionis non relinquere, est de iudice, qui pecunia corruptus inutilem defensionem reddit. ad Div. i. 1. *locum* non relinquit precibus, de eo, qui et non rogatus facit, quæ volumus, ut non opus sit precibus. Att. vi. 1. non est *locus* ad tergiversandum. * Verr. v. 14. ædilitas in *loco* posita: h. e. recte beneque.

Locutio pronunciatio. Brut. 74. græca *locutio*. Or. 19. omnis *locutio* oratio est, sed oratoris *locutio* hoc proprio signata est nomine.

Logica. Tuse. iv. 14. quæ sint? cf. Ind. Gr. *λογική*.

Loligo, genus piscis. Div. ii. 70.

Lomentum, fabarum farina, qua ad interpolandam faciem, et tegendam deformitatem utebantur. ad Div. viii. 14. Censuram *lomentum* et nitrum putat.

Longulus. Att. xvi. 13. *longulum* sane iter.

Lucanica, genus farciminis. ad Div. ix. 16.

Lucere, in primis eminere, apparere. Att. iii. 15. officia et studia mea parum ante *luxerunt*. * cf. Brut. 7. Phil. xiii. 11. ornamenta in virtute et industria posita *lucent*. * Mil. 23. res ipsa *luet* tot tam claris argumentis signisque. Off. i. 9. extr. æquitas *luet* ipsa per se; dubitatio cogitationem significat injuriæ.

Lucerna. Att. viii. 2. eadem *lucerna* hanc epistolam scripsi, qua inflammaram tuam.

Lucrari. Verr. i. 12. *lucretur* indicia veteris infamiz: i. e. non audiet facinora, non proferentur: quod ille in lucro debet ponere. Sic Græci τὴν ἀγέλην. Act. Apost. xxvii. 21.

Lucrum, de bono, quod præter opinionem contigit. ad Div. ix. 17. de *lucro* prope jam quadriennium vivimus;

sc. quia in perpetuis vitæ periculis vixerat, nec spem vitæ retinendæ habuerat. v. de hac vi verbi viros doctos ad Liv. xl. 8.

Luculente. Off. iii. 28. *luculente* dicitur.

Luculenter. Fin. ii. 5. græce *luculenter* scire.

Luculentus, amplus, magnus. Att. xvi. 4. *luculenta* navigia. * firmus. ad Div. x. 24. *luculentissima* legio. * Att. x. 12. 14. *luculentus* auctor: i. e. fide dignus.

Lucus, silva sacra. Milon. 31. Div. i. 45. &c. de hoc genere silvarum est docta dissertatio Eschenbachii inter ejus dissertationes.

Ludere, simulare. ad Div. viii. 9. civem bonum *ludit*. * armis exerceri. Or. ii. 20. videant, ad *ludendum*, an ad pugnandum arma sint sumturi. * ridere. Or. i. 12. irrisione *ludatur*. ad Div. vii. 5. quod jure *lusiati*.

Ludius, bistrio, saltator. Har. R. 11. si *ludius* constitit; h. e. si ejus saltatio interrupta est. v. Salmas. ad Trebell. Claud. 5. t. ii. p. 362. ad Vopise. Carinum p. 843. et quos laudat Burm. ad Ovid. A. A. l. 112.

Ludus, de re facili. Verr. v. 70. ad honores per *ludum* et negligentiam pervenire. cf. Fin. i. 8. Or. ii. 17. * de fraude. Dom. 42. si ille tibi *ludus* fuit — si est illud ratum. * Phil. vi. 4. *ludis* dicitur de tempore, quo *ludi* plebei. cf. Verr. v. 14. unde patet, Floræ eos ludos factos. ad Div. vii. 1. *ludi* Osci, sunt fabulæ Attellanæ proprie, sed l. e. dicuntur pro, rebus ineptis et ridiculis. Act. i. Verr. 10. *ludi* Victoriæ, instituti a Sulla in memoriam victoriæ a Marianis reportatæ. ibid. *ludi* votivi. cf. Div. i. 26. qui fiunt e voto Imperatoris ad bellum profecti, et cum victoria reversi. ibid. *ludi* Romani, celebrati pridie Non. Sept. ex instituto regio.

Lumen, quod in quaque re eminent inprimis, præcipuum est, ornamentum. Q. Fr. ii. 10. illorum prædiorum scito mihi vicinum Marium *lumen* esse. Sen. p. R. 4. hoc *lumen* consulatus sul fore putavit. Fin. ii. 22. hoc vestrum *lumen* est. Acad. iv. 33. sed illa duo *lumina* vestra, quæ maxime causam continent. Nat. D. i. 28. Nævus Alceo *lumen* videbatur. * præsidium, tutela. Sull. 11. Roma *lumen* gentium. * fenestram, prospectus. Dom. 44. obstruere *hominibus*; unde et metaphoriæ, tamquam Rabir. Post. 16. mentis *luminibus*

officit altitudo fortunæ et gloriæ, Brut. 17. Catonis *luminibus* olstruxit hæc posteriorum altius exaggerata oratio. * Brut. 75. videtur tamquam tabulas bene pictas collocare in bono *luminibus*. * quomodo differat a *luce*, patere videtur e Fin. iii. 14. ut obscuratur et offunditur *luce* solis *lumen* lucernæ, de quo agit Burm. ad Virgil. Æn. ii. 62. et Oudendorp. V. C. ad Sueton. Cæs. 31. Sed id discrimen non servatur. v. in Laux.

Luminare. Att. xv. 26. est feuestra, ut *lumen*.

Luminosus, insignis. Or. 36. tum sunt maxime *luminosæ* et quasi actuosæ partes dunt.

Lustratio. Tusc. v. 27. silvestres cursus *lustrationesque*.

Lustrum, tempus quinque annorum, sub cujus finem a Censoribus Census habetur, et postea publicæ preces et sacrificia suovetaurilia fiunt, quod dicitur *lustrum* condere. Or. i. 40. qui domini voluntate census sit, continuone, an, ubi *lustrum* conditum sit, liber sit. ibid. ii. 66. is qui te ex ærariis exemit, *lustrum* condidit, et tantum immolavit. v. Liv. i. 44. et ibi Gronov.

Lux, pro *lumine*. Cæl. 28. *lux* longe alia est solis et lychnorum. nam lychnorum proprie *lumen* est. v. in *lumen*, et quos ibi laudavimus. Nat. D. i. 5. sententiæ *lucem* auctoris desiderant. Ligar. 3. *lux* liberalitatis et sapientiæ tuæ mihi oboritur. Tusc. ii. 26. benefacta in *luce* se collocari volunt. Sen. p. R. 3. *lucem* in republ. dispicere cupistia. Phil. x. 6. *lux* venisse quædam et spes salutis videretur. * *Luce* dicitur pro Interdium. Offio. iii. 24. alia exempla collegit Drakenb. ad Liv. xxxviii. 36.

Lychnuchus. Q. Fr. iii. 7. hanc scripsi ante *lucem*, ad *lychnuchum* ligneolum, qui mihi erat perjucundus, quod eum te, aiebant, cum esses Sami, curasse faciendum. Lectionem hanc contra Smithum et Liectum defendit, et ipsum locum illustrat Spanhem. de Usu et Pr. Num. t. i. p. 170.

Lymphatus. Div. i. 36. Gr. *νεφέλεως*. ita dicebantur, qui nympham æquaticam viderant, et aquam timebant unde deinde de perterritis, et enthusiasmo aliquo furentibus ut h. l. dicitur. v. Cuper. Obs. iii. 12. Heinsius et Drakenb. ad Silium i. 459.

M.

Macharophorus. ad Q. Fr. ii. 10. qui sit, non satis certum puto.

Machinæ, artes, doli. Dom. 11. desinant lisdem *machinis* sperare me posse labefactari. cf. Nat. D. lii. 29. *Petit. Cons. 2. amicam de *machinis* emit. Salmas. ad Solin. pag. 851. interpretatur de catasta, in qua inclusi venales prostiterint servi, quod *ἀναγκὰς μηχανήματα* Plutarchus dicat, Livius interpretetur *machinam*. Sic etiam Casaub. ad Persil Sat. vi. p. m. 514. de his Martialis: quos arcane servant tabulata catastæ. De catasta multos laudat Broukhuis. ad Tibull. II. 6.

Machinator, inventor rei malæ. Rosc. A. 45.

Machinari, excogitare. Or. iii. 44. *machinati* sunt ad voluptatem. Nat. D. II. 51. quod perpetuitatis causa *machinata* est natura.

Macrocolon, Att. xiii. 25. xvi. 3. est membrana longior et major. vid. c Salmasio ad Vopisci Firmum a Grævio ad h. l. excerpta.

Maectare, placare. Vat. 6. extis puerorum Deos manes *maectare* soleas. *nocere reo. Flacc. 22. *maectare* aliquem civitatis testimonio.

Macula, foramen in reti. Verr. v. 11. reticulum minutis *maculis*. Sic Varr. R. III. 11. rete grandibus *maculis*.

Maculosus, censoria nota infamis, turpis vitiis. Att. i. 16. *maculosi* senatores.

Magis. additum numero pro amplius. Rosc. Am. 14.

Magister, director, ut hodie dicunt. Verr. iii. 71. *magister* scripturæ. ib. ii. 74. *magister* societatis. ibid. 70. pro *magistro* in scriptura: est Vice-Director. Similiter dicuntur *magistri* (auctionum), qui, cum bona aliquis venduntur auctione, ab iis, quorum interest, constituuntur, ut ejus rei curam suscipiant, quos hodie Curatores bonorum appellant. Quint. 15. Att. i. 1. vi. 1. ad Div. xii. 30. **magister* equitum. Att. ix. 15. est quasi collega dictatoris, qui eum facit. Nomen hinc trahit, quod in exercitu equitatus præest. Ipse autem dictator magister populi dicitur, Leg. iii. 4.

Magisterium, in convivio est ejus, qui modimperator dicitur, regnum vini, ut Horatius ait. Cato 14. me et *magisteria* delectant, a majoribus instituta. *Prov. Cons. 19. morum *magisterium*, est Censura: nam et Censor *magister* morum dicitur. v. Gronov. ad Liv. xxiv. 25.

Magistratus diel et ipsos Consules, Prætores, Aediles &c. et eorum munus, notum est. unum locum adscribemus,

in quo est hoc verbum. Verr. i. 12. accedere ad *magistratus*: quod eodem modo dicitur, ut accedere ad rempublicam. *Livius pluribus locis Proconsules ac Proprietores non numerat in *magistratibus*. vid. v. c. xxviii. 38. et ibi Sigon. ac Vales.; at Cicero numerat, Verr. iii. 79. ubi sermo est de scriba provinciali, et scribæ dicuntur habere pericula *magistratum*.

Magnifice, magno animo. Offic. i. 26. *magnifice* vivere. ad Div. iv. 7. *magnificentissime* Consulatum gerere. Fin. iv. 2. eas virtutes nos *magnificentius* appetere et ardentius. *honorificæ. Catil. ii. 1. *magnifice* vicimus.

Magnificus, honorificus. Sen. p. R. 1. *magnificentissimum* decretum.

Magnificencia, magnus animus. Inv. i. 56. Off. i. 21. Iuv. II. 54. quid sit?

Magniloquentia Homeri. ad Div. xiii. 15.

Magnus. ad Div. xiii. 26. *magnum* esse apud te speravit meas literas. Sic e MSS. edidit Victorius, deletis verbis pondus habituras: quæ alibi addit Cicero: putatque hunc modum loquendi esse elegantiorum: quem P. Manutius non satis concoquebat. Nec Victorium imitatus est Camerarius, aut Stephanus &c. Est autem græca forma loquendi, intelligendumque negotium.

Majalis, Pis. 9. est porcus pinguis, qui Majæ maectatur.

Majestas, est populi, quam qui lædit, *majestatis* reus est. de quo crimine v. Partit. 30. Orat. ii. 25. 39. Verr. i. 5. *majestatis* iudicium. sed tribuitur etiam Consuli. Phil. xiii. 9. *Mil. 30. pro, nisi qui nullam vim ducit, numenque divinum, Grævius legit, nisi qui nullam *majestatem* ducit. n. d. ut *majestas* sit divinitas; quam verbi vim pluribus exemplis confirmat. Gl. Philox. *majestas*: *Σούρος*. Sic est ap. Sueton. Ner. 1. cf. de hac voce disputatiunculam Salmasii ad Trebellii Gallienos c. 14. *dignitas magna ad Div. xv. 5. extr. ubi sermo est de honore non meritis tributo.

Male, in emendo est, nimis magno pretio. ad Q. Fr. I. 1. c. 11. publica *male* redimere. in vendendo, nimis vili. Verr. iii. 98. *male* vendere. *paree, tenuiter. ibid. *male* percepti fructus. *In foro variis in formulis est. Cæcin. 28. *male* facere sponsonem, est causa cadere, in qua sponsonem fecisti. Quint. 14. *male* agere, est actionem alicui intendere, quam obtinere nun possis, ut formula cadas, quemadmodum dicitur. v. Interp. ad h. l. sed c. 16. 27. est fraudare, decipere velle.

Malitia. Nat. D. iii. 30. quid sit? * callida juris interpretatio, quæ et calumnia dicitur. Cæcin. 1. *malitia* jam est usitatum. ad Div. lx. 7. calumniatus sum, indicabo *malitiam* meam. * sollertia et perspicacitas in dolis hominum videndis. nam qui ipsi dolos necere possint, ille etiam fraudes verentur, et ubi fiant, vident. Att. xv. 26. nisi tua *malitia* affuisset. * Fin. iii. 11. quas Græci *κακίας* appellant, vitia malo, quam *malitias* nominare.

Malitiosus, callidus. Off. i. 10. *malitiosa* juris interpretatio. Off. iii. 18. mihi etiam veræ hereditates non honestæ videntur, si sint *malitiosis* officiorum blanditiis quæsitæ, non veritate, sed simulatione.

Malitiose, per calumniam. Cæcin. 7. novæ litis genus tam *malitiose* intenderet.

Malle cum potius. Balb. 7. Att. xiv. 13.

Malleolus, in vitibus est palme novus, cum parte ligni durioris ab utraque parte recisus, ut *malleoli* figuram habeat. Cato 15. add. Colum. iii. 6. 3. * In re militari sunt manipuli spartei, pice inducti, quibus sagitta inserta, (unde *malleoli* figura) ut projiciantur in hostilia munimenta, opera, tecta, &c. incendii excitandi causa. Pechkrantz. Catil. i. 13. Mil. 24. v. Lips. Poliore. v. 5. et quos præter hunc laudat Drakenb. ad Liv. xxxviii. 6.

Mallum, v. obiculatus.

Manare, excidere, exire in vulgus. Att. iii. 12. scripsi equidem olim iratus — sed ita compresseram, ut numquam *manaturam* putarem. quomodo exciderit, nescio.

Manceps, redemptor, conductor. Sic publicani dicuntur *manceps*, quia publica vectigalia redimunt. Dom. 10. item alii redemptores decumarum in Cæcil. 10. porro redemptor ædificii alicujus aut operis publici, Verr. i. 54. item, qui prædam emit. Dom. 18. Item is, qui et sector dicitur. Rosc. A. 8. *manceps* hominis studiosissimi nobilitatis: h. e. bonorum ejus. denique is, qui pecuniam emit, et eam alio loco ei, a quo accepit, aut eodem genere, aut in alio numorum solvendam curat. ad Div. v. 20. erat enim nobis curata pecunia Valerij *manceps* nomine: h. e. Valerius redemerat pecuniam sine periculo nostro nobis, quo loco volebamur solvendam.

Mancipatus, venditus, *mancipio* datus, addictus. Cato 11. si senectus sui juris est, si nemini *mancipata*.

Mancipi, est pro *mancipii*, ut dudum

videre viri docti. itaque, quæ de hæc voce dicenda, ad *mancipii* vocem retulimus.

Mancipium. Top. 25. *mancipio* dare. cf. ad Att. xiii. 50. h. e. ex lege venditionis jure *mancipii*, de quo mox. * res *mancipi* sunt, quæ venduntur per æs et libram, præsentibus quinque testibus; quo ritu venditor obligatur ad evictionem præstandam. isque mos adhuc duravit Plinii maj. temporibus, ut patet ex H. N. xxxiii. 3. Locus disertissimus de tota re est ap. Plant. Curcul. iv. 2. 8. sq. Sed Ciceroniana videamus. Mur. 2. si in iis rebus repetendis, quæ *mancipi* sunt, is judicii periculum præstare debet, qui se nexu obligavit. Unde jus *mancipi* s. *mancipii*. Har. R. 7. Flacc. 32. Cæcin. 26. quod est earum rerum, quæ *mancipio* et nexu, h. e. ritu commemorato, nobis traditæ sunt. Ceterum notandum est, Ciceronem, cum jungat plerumque *mancipium* et nexum, tamquam eandem vim habentia, tamen Har. R. c. 7. ea distinguere: quod faciebat auctore Varrone Scævola, cum Manilius Jctus pro eadem re haberet. Manilius, quicquid per libram geritur, id nexum putabat, adeoque etiam *mancipium*: Scævola contra ea tantum nexum nomine comprehendebat, quæ per æs et libram dabantur, ut obligarentur, et ab hac appellatione *mancipium* excluderat. v. Salmas. de Usur. c. 8. p. 205. sqq. de rebus *mancipi* et jure *mancipii* vid. etiam Bynkershoekii Diss. de rebus *mancipi* nec *mancipi*, in Opusc. p. 105. in primis c. 1. et 2. a quo miror, non esse c. 19. ubi de prædiis provincialibus agit, allatum locum Ciceronis Flacc. 32. qui hic in primis pertinebat. * *mancipium* est etiam pro formula et conditionibus abalienationis. Off. iii. 16. hoc in *mancipio* Marius non dixerat. pro quo est *mancipii* lex. Or. i. 39. in *mancipii* lege non dixit. * de domo per æs et libram vendita vel emta. Or. i. 39. quicquid vitii fuisset in *mancipio*. sed est sermo de domo. * pro dominio. ad Brut. 16. sui juris et *mancipii* resp. esset.

Mandare. Att. vi. 1. vasa *mandari*: ich habe sie bestellet. * *amandare*, mittere. Sull. 70. dimittere a se, et *mandare* in ultimas terras.

Mandatum, commission. Rosc. A. 38. *judicium mandati*. cf. Off. iii. 17. de *mandato*, ejus origine &c. agit Noodt Prob. Jur. Civ. iv. 12.

Mandatus. Tusc. ii. 16. pestis *mandata* hostili manu. de vulnere, pro imposito, inflictio, sed est e poeta.

* *Mandatus* subst. editur post Lamb. Cæcin. 7.

Maneo, cum dat. Phil. ii. 5. cuius idem tibi fatum, sicut C. Curioni *manet*. Sic et Græci. vid. de hac forma Sanctii Minerv. ii. 4. Drakenborchius male huc trahit illud Liv. i. 53. *manere* his bellum: quod est, iis porro gerendum est bellum, non, imminet.

Manica, chirotheca, qua iter facientes et femine utebantur. Phil. xi. 11. quamquam miror, tamdiu morari Antonium. Solet enim accipere ipse *manica*, nec diutius obsidionis metum ferre: i. e. ut homo mollis et timidus fugere. v. Ruben. R. V. i. 4.

Manicatus. Catil. ii. 10. *manicate* tunicae, sunt, quæ Græcis chiridotæ dicuntur, vid. Gell. vii. 12. Latinis etiam manuleatæ, Sueton. Cæs. 45. ad manus fimbriatæ, (nam latus clavus, qui ad manus fimbriatus dicitur, est tunica laticlavica) ubi v. Casaub. Id genus tunicae mollius Romanis videbatur, et fæminis convenientius quam viris, qui brevibus et substrictis utebantur, ut auctor est Gellius l. c. Hinc ap. Virgil. Æn. ix. 616. convicium est: Et tunicæ *manicas* et habent redimicula mitræ.

Manipularis. Att. ix. 10. Pompeium tamquam unus *manipularis* secutus sum. Est miles legionis gregarius. Nam *manipulus* est cohortis legionariæ pars tertia.

Manus. Orat. ii. 39. qui omnes tenuissimas particulas, atque omnia minima *mansa*, ut nutrices infantibus parvis in os inserunt.

Manubie. Arch. 11. Dom. 38. Rose. A. 37. &c. est pars prædæ, quam imperator capit, ut in monumento aliquo consumatur. vid. Agr. ii. 22. et Verr. i. 59. quæ sunt loca classica.

Manumissio, donatio libertatis. Cæc. 29.

Manumittere, servum libertate donare. ad Div. xiii. 77. ad Q. Fr. i. 2. c. 1.

Manupretium. Verr. i. 56. *manupretium* machinæ: h. e. merces data, pro labore conficiendæ machinæ. Pis. 24. provincia ista tibi *manupretium* fuit, non eversæ per te, sed perditæ civitatis. vid. Drakenb. ad Liv. xxxiv. 7. Ap. Plinium, ut xxxiii. 11. est *manipretium*.

Manus, labor *manuum*. Verr. iii. 11. *manu* quærere, de aratoribus. *probois elephantis. Nat. D. ii. 47. *manus* data elephantis. *ad Div. xi. 13. quæ in *manibus* sunt, dicitur de præsentis rerum statu. Sext. 32. res jam *manibus* tenetur: h. e. pene confecta est. ad Div. i. 9. sic in *manibus* habebant,

sic osculabantur. ib. viii. 1. *manus* ad os opponere, signum silentii servandi. Flacc. 6. porrigere *manum*: modus Græcorum suffragii ferendi. ad Div. vii. 5. tollere *manus*: admirantis gestus. Att. iii. 15. vulneribus suis *manus* afferre: h. e. dolorem instaurare, augere. ad Div. x. 23. Vocantii sub *manu* ut essent: h. e. parati, si quid vellem, ad manum. de hac formula, quæ non eandem ubique vim habet, v. Intt. ad Sueton. Aug. 49. in prius Burmannum: quamquam in illo loco Suetonii, quem hic laudatur Grævius et Curtius, aliam, atque hic, vim habet: et Gronovium ad Senec. ep. 94. *Topic. 4. mulier viro in *manum* convenit. id fit per collocationem; de qua supra. *ibid. 9. aqua *manu* nocens. i. e. propter structuram ædificii, per quam pluvialis aqua fit noxia vicino. v. Boëthius.

Mastrucatus. Provinc. Consul. 7. *mastrucati* latrunculi, dicti a *mastruca*, qua montani Sardi utebantur. Viri docti ad h. l. laudarunt Turneb. Advers. xx. 9.

Mastruca. fr. pro Scauro, vestis villosa, quæ e musmonibus, genere arietum, s. musmonum villosis pellibus fiebat, unde ibid. pelliti dicuntur *mastrucati* illi Sardi. v. J. G. Bergeri Eclogarium Corsicum, Diss. ii. p. 38. Ælian. H. An. xvi. 34. hieme calefecisse, æstate refrigerasse tradit.

Matello, matula. Parad. v. 2. *matellionem* Corinthium cupidissime tractare. Sic ap. Plin. xxxiv. 2. trulle; et ap. Martial. ix. 97. trulla Corinthia pro matula, ut recte interpretatur Harduinus. Non ergo mirandum, si in Digestis, in mundo muliebris matula ponitur.

Materia, quod objectum vocant philosophi barbari. Inv. i. 5. *materia* artis. Div. ii. 4. divinationi aliqua *materia* danda est, in qua versari possit. *elegantius etiam dicitur, de dotibus naturalibus, quas sc. tamquam *materiam* disciplina elaborat. Verr. iii. 68. *materies* Catonis. Inv. i. 2. quæ *materia* esset in animis humanis. v. Burm. ad Ovid. Her. iv. 86. ubi bene laudantur loca Livii i. 39. 46.

Materia æquitatis. Cæcin. 23. est locus communis de æquitate potius quam scripto sequenda.

Materiatus. Off. iii. 13. sedes male *materiata*.

Materis, telum Gallicum. ad Herenn. iv. 32. nec tam facile ex Italia *materis* Transalpina depulsa est.

Matrimus, cui mater superstes. Har. R. 11. *matrimus* puer.

Maxime, cum superlativo. Att. xii. 38. *maxime* liberalissima. Sic Liv. xli. 23. *maxime* gravissimus: improbante tamen Gronovio. v. Drakenb. ad I. c. et ad xl. 21. Est et forma etiam ap. Gellium xiii. 15. v. et Verr. ii. 66.

Medicamentum. Or. 23. *medicamenta* fucati candoris et ruboris.

Medicus intell. digitus. Heren. iii. 20.

Medidies. Or. 47. quare non dicatur, sed meridies?

Medietas. Univ. 7. vix audeo dicere *medietates*, quas Græci *μειρέτης* appellant.

Medimnum, mensura sex modiorum. Verr. iii. 45. 47. 49. &c.

Meditatio, exercitatio. Tusc. ii. 17. Div. ii. 46. * disquisitio. Cluent. 30. causa in *meditatione* versatur. * pro præparatione Phil. ix. 1. est.

Meditari, de exercitatione, præparatione. Orat. i. 32. 61. Catil. i. 10. ad hujus vitæ studium *meditati* illi sunt labores. passive. * ad Div. ii. 3. ad eam *meditere*. Virgilius solet dicere in. ut Æn. x. 455. *meditari* in præliis. ibid. v. 2. omnem conatum tribunatus sul in meam perniciem parare ac *meditari*.

Medius. Off. iii. 3. *media* officia quæ sint? * Acad. Q. i. 10. *media*, quæ sunt interjecta, inter ea quæ sunt secundum naturam, et quæ sunt naturæ contraria. * qui est neutrius partis. Att. x. 10. &c. * Phil. ii. 13. nego quidquam esse *medium*: pro quo nostri: tertium non datur.

Medulla. Brut. 15. Suadæ *medulla*. * Phil. i. 15. in *medullis* populi Rom. ac visceribus hærebant.

Melicus. Opt. g. d. 1. est genus poetarum, dictum a carminibus, quæ *μῆλα* vocabantur. Cujus generis fuit Simonides.

Membranula. Att. iv. 4. v. Index Græc. in *μῆλλαβη*.

Membratim. Or. 63. incisæ et *membratim*: h. e. per *μῆλα*, sine periodis.

Membrum, *μῆλον*, Orat. 62. 66. quid sit?

Memini, cum perfecto. Or. ii. 47. ascendisse *meminisse*. cf. ad Div. xiii. 72.

Memoria, tabulæ, literæ, quibus rei *memoria* conservatur. Arch. 4. literarum *memoriam* flagitare. Cluent. 23. extat *memoria*, sunt tabulæ publicæ. * *memoria* publica, est rerum publicarum, publicæ, in senatu, concione, bello gestarum. * Or. i. 12. Leg. iii. 20. * Or. i. 2. ac mihi repetenda est veteris cujusdam *memoriæ*, non sane satis explicata recordatio. In quo videtur

memoria dici, pro re olim gesta, disputatione veteri. Brut. 69. in *memoriam* notam et prope æqualem incurro. * Phil. ii. 43. et tu in Cæsaris *memoria* diligens. int. conservanda, honoranda. * Heren. iii. 16. *memoriæ* duæ.

Mena. Fin. ii. 28. piscis non adeo delicatus, nec pretiosus.

Mendicus adj. Or. iii. 24. instrumentum forense (i. materia dicendi) exiguum et *mendicum* est.

Mendosus, qui *mendum* facit. Verr. ii. 77. servus *mendosus* est.

Mens, cogitatio tacita. Catil. i. 12. his ego reip. vocibus et *aliquorum mentibus* respondebo.

Mensa. ad Div. xvi. 21. *mensa* secunda: h. e. bellaria, poma, pira &c. Fin. ii. 28. Syracusanæ *mensæ*. Tusc. v. 35. *mensæ* Italicae, Syracusie: h. e. lautæ, deliciis refertæ. Att. v. 1. discubimus omnes præter illam; cui tamen Quintus de *mensa* misit. * Est et *mensarium*, de quibus mox. Flacc. 19. si prætor dedit, a questore numeravit; questor a *mensa* publica: *mensa* aut ex vectigali, aut ex tributo. Pison. 36. stipendium militibus per omnes annos a civitatibus, *mensis* palam propositis, numeratum. vid. Mensarius. * denique deorum in templis. Har. R. 27. Nat. D. iii. 34.

Mensarius. Flacc. 19. est magistratus civitatis Græcæ Asiaticæ: quatuor *mensarii*, qui apud illos a populo creantur. Videntur curam habuisse pecuniæ publicæ hanc, ut per eos questor publicam pecuniam acciperet, et, quibus opus esset, senatusque vellet, solveret. Nam paullo post ait: si prætor (sc. Tementarum) dedit, a questore numeravit: questor a *mensa* publica: *mensa* aut ex vectigali aut ex tributo. de *mensariis* multa disputat Salmas. de Usuris c. 17.

Mensio, dimensio. Orat. 53. *mensio* vocum.

Mentio. Legg. iii. 6. *mentionem* facere de aliquo. Verr. ii. 39. Consules *mentionem* faciunt in senatu: h. e. ad Senatum referunt. * *mentio* est in partibus doli. Herenn. iii. 2. * commemoratio: Verr. v. 64. *mentione* et usurpatione civitatis. * in sensu forensi, *mentionem* facere hereditatis. sc. ap. prætorem petendo.

Mercacius sumere Nat. D. iii. 31.

Mercari. Att. ix. 5. hæc officia *mercanda* vita puto.

Mercedula prædiorum Att. xiii. 11. est vectigal locationis, v. *merces*.

Mercenarius. Verr. i. 43. *mercenarium* præcium.

Mercēs, reditus ex locatione. Verr. lii. 50. *mercēs* ex fundo. Att. xv. 17. *mercēs* insularum. * incommodum. ad Div. i. 9. non ita magna *mercēde*.

Mercuriales. ad Q. Fr. ii. 5. Collegium *mercatorum*, de quo Liv. ii. 21. 27.

Merere, stipendia facere. Balb. 20. si tot consulibus *meruisset*. * elegans est hæc ratio: Verr. iv. 60. quid arbitraris Reginos *merere* velle, ut &c. h. e. qua *mercēde* induci posse, ut &c. cf. Fin. ii. 22. Phil. i. 14. notat autem in hac forma proprie, acquirere, tamquam mercedem ac præmium. v. præter Interppr. ad Verr. i. c. inpr. Gronov. Obs. ad Script. Eccl. c. 7. p. 76. et quos laudat Burmann. ad Virgil. Æn. iv. 349.

Meridiatio, somnus *meridianus*. Div. ii. 68. lucubrationes detraxi, et *meridiationes* addidi, quibus uti antea non solebam.

Meritare. Verrin. iii. 50. fundus, qui ns. dena *meritasset*: h. e. ex quo tantum redisset. sed Grævius aliter legit.

Meritorius. Phil. ii. 41. pueri ingenui cum *meritoriis* versabantur. *meritorii* sunt scorta masculina.

Meritum in partem deteriore. ad Div. v. 9. non neco *merito*, i. e. culpa mea.

Merula. Fin. v. 15. avis cantrix, quam nostri vocant eine Amsel.

Messis. Parad. vi. 2. qui cædes municipiorum, qui illam Sullani temporis *messē* recordetur.

Meta, est conus, quæcunque res lata basi atque fastigio. Div. ii. 6. umbra terra, quæ est *meta* noctis. hinc in Circo *metæ* sunt columellæ positæ in flexu Cerei ad spinam, quas studiose vitabant aurigæ, ut ex Horatio notum est, hinc illud ductum est Cæli. 31. hæsit ad *metas* fama adolescentis.

Metator. Phil. xi. 5. castrorum antea *metator*, nunc, ut sperat, urbis. cf. xiv. 4.

Micare, dicitur de motu celeri et tremulo venarum. Nat. D. ii. 9. *micare* non desinunt arteriæ et venæ. Div. i. 47. anguli semianimis et varia graviter cervice *micans*. * par impar ludere. Offic. iii. 19. dignus quicum in tenebris *mices*. cf. Div. ii. 41. v. Gronov. Obs. iii. 13. p. 546. sq. * Inde est sortiri. Off. iii. 23. quasi sorte aut *micando* victus.

Migrare. Verr. ii. 36. minus est quam emigrare. sc. initium facere movendæ suppellectilis.

Miles, pro pedite, est ad Div. x. 32. ubi v. Græv. et ad Justin. xiii. 3. Gronov.

nov. ad Liv. xvi. 19. xxviii. 1.

Mille cum singulari. Mil. 20. *milla* hominum valentium versabatur &c. v. Perizon. ad Sanetii Minerv. p. 611.

Mima. Phil. ii. 24. xlii. 11. Verr. iii. 36. v. *minus*.

Mimula. Phil. ii. 25.

Minus. Iustionis genus, quod actiones dicta moresque hominum, sive in scena, sive etiam extra eam læstive, risus commovendi causa, imitatur. v. Ethologus. Verr. iii. 36. * poëma scenicum, idque vel serium vel ridiculum. Rabir. Post. 12. *mimorum* argumenta. Cæli. 27. *mimi* exitus, non fabulæ; qui locus inprimis videndus. Phil. ii. 27. persona de *mimo*.

Mina, continet centum drachmas s. denarios. Acad. iv. 30. &c.

Minianus Jupiter. ad Div. ix. 16. dictus a *minio*, quo statua Jovis in Capitolio inducenda locabatur. Plin. xxxiii. 7. de ritu statuas Deorum pingendi v. Broukhus. ad Tib. ii. 55.

Miniatulus. Att. xvi. 11. *miniatula* cerulæ. v. Cerula. ibid. xv. 15. est *miniatula* cerula. cf. Casaub. ad Persium p. m. 418.

Minister. Orat. i. 45. 59. *ministros* se præbent oratoribus in iudiciis, ii qui *επαγγραται* vocantur. Idem dicitur

Ministrator. Or. ii. 75. add. Flacc. 22.

Minuere, refellere. Off. i. 22. *minuenda* est hæc opinio.

Minus. cum acc. Verr. i. 47. *minus* dimidium. int. quam. * Ibid. 57. ut uno *minus* teste haberet Ratonio. ubi v. Gron. add. Burm. ad Ovid. A. A. i. 644.

Minutatim interrogare. Acad. 29. id fit in sorte.

Minutus, de scribendi genere cum dicitur, est tenue ac pene jejunum. Brut. 83. quid tam fractum, tam *minutum*. ibid. 84. *minuta* subtilitas. Or. ii. 38. *minutum* genus sermonis. *minuta* in oratione dicuntur membra incisa, quæ periodis opponuntur. Or. 23. illa enim ipsa contracta et *minuta*. ubi contracta opponuntur hiantibus, *minuta* periodis. in Dialecticis sunt, Tusc. ii. 18. *minuta* conclusionuncule, quas alio verbo contortulas, consecutaria, vocat. * Philosophi *minuti*. Cato 23. Fin. i. 18. sunt abjecti et contemnendi. * Partit. 17. *minuta* est omnis diligentia.

Mirmillo. Phil. iii. 12. vi. 4. gladiator, qui cum retiaro et Threæ componitur. Lips. Saturn. ii. 8. 10. dicitur a *μύρμιλον* et *μύρμιλον* piscis, quod insigne in galea gerebant, ut post Salmasium ad Solin. p. 213. statuit Gronov. in

Epist. ad Ant. Clementium subject. libris de Sestert. p. 698. sq.

Miscere, moliri res turbulentas. Mil. 9. quanto ille plura *miscerat*. Har. R. 22. *miscet* ac turbat. Catil. iv. 3. nova quædam *misceri* et concitari. ad Div. v. 16. ea *misceri*, parari, impendere resp. * de oratore, est commovere animos. Or. I. 51. *miscere* animorum motus. Sic Or. 9. Pericles dicitur, *permiscuisse* Græciam.

Miserabiliter. Att. xiv. 10. laudari *miserabiliter*: h. e. ut *misericordia* commoveatur in eum, qui laudatur.

Misere, vehementer, nimis. ad Div. xii. 12. *misere* noluit.

Misereri, passive. Inv. I. 3. ut majoribus natu assurgatur, ut supplicium *misereatur*. Sic et accipi potest Verr. i. 30. v. not.

Miseria, periculum reorum. Flacc. 1. *miseriarum* deprecatur. * labor tædiosus et molestus. Rose. C. 11. cum anima *miseria* erudire. * Div. ii. 41. ne omnia superstitiosa *miseria* crederent: h. e. nimia superstitione.

Misio, finis. ad Div. v. 12. cum præcones ante *missionem* ludorum corona donentur.

Mitella. Rabir. Post. 10. est mitra parva, sive corollæ e veste serica diversicolori, unguentis madidæ, ut ex Plin. xxi. 3. demonstrat Salmas. ad Solin. p. 392.

Mitificatus. Div. ii. 26. *mitificatus* cibus, est concoctus et in corpus diffusus. Sic, *mitigare* cibum Nat. D. ii. 60. pro coquere.

Mitigare, consolari. ad Div. vi. 4. me non tantum literæ, quantum longinquitas temporis *mitigavit*.

Mitra. Harusp. R. 21. est fascia, qua caput redimitur. sed barbaris illius usus frequentior, quam Græcis, ut e Virgilio constat, vid. v. c. Æn. v. 215. cf. Græv. Lect. Hesiod. c. 25. et inter Græcos Romanosque feminis, non viris. vid. Salmas. ad Solin. p. 392. et Abram. ad Or. pr. Rab. Post. 10.

Mittere, nunciare, per nuncios significare. Att. ii. 2. nam ita ad me *mittunt*, Nigidium minari in concione. Sic Livius sæpe hoc verbo usus est: exempla congescit Gronov. ad xxxiv. 29. * Fin. i. 1. quod semel *missum* coerceri reprimique non potest. proprie de equis e carceribus emissis. * pro immittere. Mil. 28. ut in eos potius se *mitteret*.

Mobilis, periturus, instabilis: Dom. 58. caduca semper et *mobilia* hæc esse duxi. N. D. ii. 11. *mobilissimus*.

Mobiliter. Div. ii. 63.

Moderari, parcere. Flacc. 35. *modera-*

tus est religioni suæ in testimonio cendo.

Moderatio, regimen, potestas. Act. i. in Verr. 7. extr. omnia in unius potestate ac *moderatione* vertuntur.

Moderator. Partit. 3. rei sententiaque *moderator*, de disceptatore.

Moderatus. Or. ii. 8. qui cantus *moderate* orationis pronuntiatione dulcior?

Modeste, modice. Att. ix. 19. ea, cum *modeste* fiunt, tamen ipsa per se molesta sunt. v. modicus. * opponitur *et* hostiliter. ad Div. xiv. 14. si ille *modeste* Romam venturus est, recte in præsentia domi esse potestis.

Modestia. Off. i. 40. quid sit? Est duplex, et ea quæ Græcis *σωφροσύνη*, et quæ *ὑποψία* dicitur. v. Græv. ad h. l. * temperantia. Tusc. iii. 8.

Modestus. Sen. p. R. 2. *modesti* consules, dicuntur, qui veniunt contra leges facere. * iræ potens. Verr. i. 47. O *modestum* ordinem! qui te vivum istinc abire passus est. * opponitur seditioso. Agr. ii. 31. plebs *modestissima*. * Lel. 13. opponitur flagitioso: h. e. libidinoso. * lenis. Att. x. 5. *modestior* non ero.

Modice, leniter. Cato 1. etsi te id *modice* et sapienter et ferre et laturnum esse certo scio. * *moderate*, h. e. suo ac iusto modo. Or. i. 29. iis, quæ habent, *modice* ac scienter utantur.

Modicus. Leg. iii. 18. *modica*, id est, modesta atque sedata. Fin. ii. 19. Græcis hoc *modicum* est. h. e. Græci in hoc genere parum exemplorum proferre possunt.

Modificatus. Part. 5. verba ab oratore *modificata* et inflexa quodammodo; qualia sunt ea, quæ transferuntur &c. Or. iii. 48. membra (int. orationis) *modificata* esse debent: h. e. numerosa, apte cadentia.

Modius. Att. vi. 1. sic illa jam habent, pleno *modio*, verborum honorem, invitationem crebram.

Modo. pro non *modo* non dici non *modo*, cum sequitur ne quidem, notam est. v. ad Div. ix. 17. et Manut. ad Div. I. 9. sed est etiam ante verum etiam. Att. ii. 1. non *modo* excitatum, sed etiam plane perterritum. Duo alia exempla ex l. ii. iii. Offic. dedit Murret. V. L. x. 7. v. non. Etiam onantur ante sed etiam. ut Tusc. v. 6. ubi addit Davis. ed. sec. Notabilis est etiam transpositio hujus formæ. Att. xiv. 19. cui facile persuasi, id quod rogaret, ne licere quidem, non *modo* non habere. non *modo*, sequente verum, pro non dicam—sed ut Act. i. in Verr. 3. si non

modo in causa, sed aliquo honesto praesidio. * *non modo* in fine pro nedum. Phil. ii. 41. *non modo* esse illorum cliens. item ad Div. i. 9. nullum meum minimum dicitur, *non modo* factum intercessit. * de tempore, interdu multos annos significat, ut Off. ii. 21. *modo* hoc malum in hanc remp. invasit. Nam si a Jugurthino bello rationem ducas, sunt septuaginta amplius anni. v. in nuper.

Modus. Quint. 7. *modo* et ratione omnia fecisse. h. e. recte et ordine, via et ratione. * Q. Fr. ii. 6. bono *modo* desidero, est quodammodo. v. Manut. ad h. l. * in musicis sunt etiam *modi*. Or. iii. 26. *modos* facere. Tusc. i. 44. pressi et fiebles *modi*. * ad Div. iv. 7. sed habet ista ratio quendam *modum*. h. e. ista ratio non ubique locum habet, est, quod hic dici contra possit.

Mania. Catil. ii. 1. *manibus* ipsis intra *mania* nulla jam perniciēs comparabitur. Grævius primum esse pro domibus dicit, et sic dici hoc verbum non est dubium. Vid. præter ipsum Duker. ad Flor. p. 50. sed potest tamen hic urbs universa intelligi per synecdochen; quamquam urbs et ædificia urbis non adeo differunt; uti accepit Gronov. Obs. ii. 12. qui media *mania* ap. Curtium interpretatur, media urbem et media tecta.

Mareri. Sext. 39. *marebamini*, sed Grævius habet: *marebatis*. bene. v. not.

Mæstitia. Or. 16. orationis *mæstitia*, est, cum ab omni cultu et ornatu destituta est. Sic etiam tristitia dicitur ibid. 3.

Mola. Div. ii. 16. *molam* inspergere; quod uno verbo immolare dicitur. *Mola* est far tostum, comminutum, et sale mistum, quo victima conspergitur.

Molestia, quicquid est nimium in aliquo genere. Brut. 38. diligens sine *molestia*. i. e. affectione, quæ molestia est audientibus ac legentibus. * Inprimis dicitur de iis, qui appellant de solvendo. v. *molestus*. Inde ad Div. xii. 30. noli impudens esse, nec mihi *molestiam* exhibere, et a me literas crebriores flagitare.

Molestus, dicitur inprimis eleganter de creditore, cum debitorem appellat de solvendo, et urget. ad Div. i. c. * item de accusatore. Flacc. 5.

Moliri, movere. Or. ii. 51. hæc fere maxime sunt in iudicium animis *molienda*, amor, odium &c. * Verr. i. 59. dubitamus, quid ille in præda hostium *molitus* sit; i. e. furatus sit, in rem

suam averterit. cf. ibid. 51.

Molitor, auctor, ædificator. Univ. 5. effector mundi et *molitor* Deus.

Mollis, suavis. Or. iii. 25. quanto *molliores* sunt et delicatiores in cantu flexiones et falsæ voculæ, quam certæ et severæ. Or. 23. habet *molle* quiddam &c. cf. Brut. 9. * lenis, facilis. Q. Fr. ii. 15. auricula infima scito *molliorem*. cf. ad Div. vi. 14. * qui facile aliqua re dolet &c. Att. iii. 9. amantissimum mei, *mollissimo* animo, in tanto mœrore adspicerem. * Brut. 18. signa *molliæ*, sunt elaboratiora, politiora. * muliebris, fractus. Off. i. 36. tarditas *mollior* in gressu. * Or. 19. *mollis* est oratio philosophorum et imbratilis; h. e. in qua nulli motus animi, quam asperitatem judicalem vocat. * Or. i. 59. philosophus *mollis* est, qui voluptati aliquid tribuit in ratione bonorum, ut Epicurei. * mutabilis. Mil. 16. nihil est tam *molle*, quam voluntas erga nos civium.

Mollitia. Or. 18. *mollitia* cervicum et argutiæ digitorum. Est vitium in motu cervicis, cum est delicatior, quam viros decet. Hoc vitium objicit in Verrius Hortensio. * in bonam partem est Att. i. 17. *mollitia* naturæ. (v. *mollitudo*.) Sic Ovid. Am. iii. 8. 18. heu! ubi *mollities* pectoris illa tui.

Mollitudo. Or. iii. 40. *mollitudo* humanitatis; quæ facile scilicet rebus lætis et tristibus &c. movetur.

Momentum, pondus, gravitas, proprie et improprie. Nat. D. ii. 46. astra forma ipsa figuraque sua *momenta* sustentant. Mur. 2. *momenta* officiorum pendere. Mur. 2. *momento* pari sortis. Or. i. 31. *momento* quodam atque iudicio dispensare. * causa. Phil. v. 10. minimis *momentis* maximæ temporum inclinationes fiunt. * id, quo aliquid constat, vim accipit. Partit. 7. rerum verborumque *momenta*.

Monetalis. Att. x. 11. jocose dictus, qui numos nimis amat, acerbe exigit. &c.

Monedula. Flacc. 31. non plus aurum tibi, quam *monedula* committebant.

Monitor, in iudiciis est patroni, cui subijcit, si quid prætermittit, aut non recordatur. in Cæcil. 16. video non te, sed hunc librum, quem *monitor* tuus tenet, esse responsurum. * nomenclator. Mur. 36. cives per *monitorem* appellare.

Monogrammus, adumbratus, delineatus. Nat. D. ii. 23. *monogrammi* Dii Epicuri. Sic appellantur, quia non habent verum corpus, sed quasi corpus,

adeoque similes sunt delineatis a pictore corporibus, non expressis.

Monstrum. Div. i. 42. unde dicatur?

Mons. Pis. 21. ad hunc *montem* Tusculanum extruendum: de villa nimis magna.

Montani. Dom. 28. commemorantur inter genera plebis urbanae ita, ut a paganis distingui videantur: pagani aut *montani*. Graevius negat se, qui sint, scire. Mihi autem videntur iidem esse, qui pagani. Nam hi in montibus habitabant. v. *pagus*.

Montivagus cursus. Tuscul. v. 27.

Monumentum dicitur templum, statua, via, et quodcunque publicum aedificium, quo alicujus memoria conservatur, quia aut in honorem ejus, aut ab eo extructum est. Agr. i. 4. pecunia non consumpta in *monumento*, sc. ab imperatore, qui propterea manubias accepit. Verrin. i. 4. *monumenta* Africani, sunt statuae, quas Siculis, Carthagine capta, reddiderat, quibusque ideo nomen ejus erat inscriptum. Planc. 32. Div. i. 28. *monumentum* Marii, est templum ab eo extructum e manubiis Cimbricis. Mil. 7. in majorum suorum *monumentis*: de via Appia. Dom. 20. Clodium meam domum *monumentum* fecisse: quia in ea signum libertatis dedicarat. ad Div. i. 9. *monumentum* Cicero vocat aedes suas, publico sumtu instauratas. Hinc deinde simpliciter, et sine relatione ad aliquem hominem, cujus *monumentum* sit, pro templo ponitur. Arch. 11. templorum ac *monumentorum* aditus. Verr. i. 49. in celeberrimo *monumento*. * sepulcrum. Rose. Am. 50. * literæ publicæ. Dom. 28. scribæ nobiscum in rationibus publicis *monumentisque* versantur. * sic dicuntur etiam Commentarii Pontificum Dom. 55.

Mora Spartiatarum. Tusc. ii. 16. *léxes*, cohors militum, de quorum numero non satis certo constat, cum alii quingentos, alii plures tradant. v. ad h. l. Gronov. Obs. iii. 6.

Morator. in Cæcil. 15. est causidicus imperitus, qui adhibetur tantum ad faciendam moram, dum reperiatur alius melior patronus, aut jam repertus se ad dicendum comparet. v. Ascon, ad h. l. Savaro ad Siden. Ep. v. 7.

Moratus. Div. i. 31. poema tenerum, *moratum*, atque molle: in quo mores hominum eleganter expressi sunt.

Morbosus. Tusc. iv. 24. *morbosus* iracundos solos nominaverunt, sed Davius legit: *morosus*, recte probantibus Bentleio et Buherio.

Mordere, molestia afficere. Att. xiii.

12. me epistolæ *memorderunt*. ib. vi. 2. qui scribis, *morderi* te interdum, quod non simul sis. * ad Div. xi. 23. *mordere* frenum: proverbialiter dicitur de iis, qui indignantur conditionem suam, neque tamen ea se liberare possunt.

Mordicus, morsu. Q. Fr. iii. 4. ancilum fortasse *mordicus* abutulisset.

Morior. Cæcl. 31. sermo *moritur*.

Mortuus plausus. Att. ii. 19. *tenuis*, parvus.

Morositas. Off. i. 25. vid. *morosus*.

Morosus, fastidiosus, cui nihil facile probatur. Orat. 29. ad Div. vii. 15. Q. Fr. ii. 4.

Mors. plural. Tuscul. i. 48. *clarae mortes*.

Morsus, pro dolore leviori. Tusc. iii. 34. *morsus* animi. sed in genere pro dolore. Off. ii. 7. *morsus* acriores sunt intermissæ quam retentæ libertatis.

Mos. Cæciu. 7. deduci *moribus*. ibid. 1. facta vis est *moribus*, de vi civili, quam dicitur, de qua suo loco.

Motus. Part. 3. in animo quid? Orat. i. 25. ingenii celeres *motus*. Brut. 66. *motus* plenus, de actione. Sext. 7. fuerat ille annus in magno reip. *motu*. cf. Cat. ii. 2.

Moveri, de ingenio. Acad. i. 9. cf. ad Divers. xv. 21. acute *movebatur*. * de visis. Acad. iv. 11. 15. vere inaniterne *moveatur*. nempe vere *moveatur* interdum, inaniter noctu in somniis, ex vulgari quidem opinione. sed Academici etiam interdum inaniter *moveri* nos putant. * Fin. ii. 10. voluptas *movens*, opponitur stanti. * cum præpos. in. Att. vii. 5. in valetudine alicujus *moveri*. * cum præpos. a, pro accipere. ibid. i. 12. a Cæcilio nunc *movere* non possunt. v. not. cf. Flacc. 19. cum ex. N. D. iii. 2. ex sententia me nunquam *movebit*. * ad

Att. vii. ut meam ille sententiam *moveat*, i. faciat, ut mutem, dimittam. * Or. ii. 60. ridiculum *movebatur* acumine &c. i. e. oritur.

Mucro. Cæcin. 29. hic est *mucro* defensionis tuæ.

Muginari, tarde conari, cessare. Att. xvi. 12. dum tu *muginaris*, nec mihi rescribis, cepti consilium domesticum.

Mugitus terræ. Div. i. 18.

Mulcatus. Brut. 22. scriptores male *mulcati*, qui assequi dictantem nimis celeriter non poterant.

Mulierarius. Cæcl. 28. *mulierarius* m us: h. e. a muliere missa.

Mulionicus. Sext. 38. *mulionica* penula.

Multa, pœna pecuniaria. Cæcin. 33. legis *multa*. Verr. i. 60. *multam* pete-

re, dicitur accusator, qui aliquem accusat ex lege, in qua multa est constituta. Philip. xi. 8. Crassus Consul Flacco collega, flamini Martiadi *multam* dixit, si a sacris discessisset: quam *multam* populus remisit. Mil. 14. *multam* irrogare. *Multa* dicitur a magistratibus, irrogatur lege, a magistratu lata. vid. Sigon. ad Liv. xxv. 3. Consules habuisse *jus multa* dicta cogendi in ordinem Senatorem, qui iis parere nollet, testis est locus Phil. i. 5. Non autem ut *multa*, ita etiam *multare* de pecuniariis penis tantum dicitur, sed etiam de capitalibus, in significatione privandi. vid. v. c. Tusc. i. 22. Verr. i. 5. &c. * *damnum pecuniarium*. ad Div. v. 20. ut *multa* tam gravis T. Mario depelleretur.

Multare. Verr. li. 8. heredem Veneri esse *multatum*: h. e. hereditatem Veneri esse commistam. Rabir. Post. l. consilia ejus esse *multata* a fortuna: h. e. non successisse. conf. *multa*. Sic bona *multare*. Liv. x. 23.

Multifariam, pluribus locis. Orat. li. 41. si aurum cui, quod esset *multifariam* defossum, commonstrare vellem.

Multiplax. Nat. D. li. 54. *multiplax* alvus et tortuosa. ita dicitur propter figuram obliquam. vid. Simplex. * Leg. i. 7. homo animal providum, sagax, *multiplax*: h. e. variis dotibus instructum, aut ad *multa* aptum. * inconstans. Læli. 25. animus *multiplax* assentatoris. Att. vi. 2. ingenium *multiplax*, i. e. varium, inconstans. * Or. iii. 30. Brut. 31. *multiplax* oratio, est copiosa, varia, in qua omnia genera dicendi insunt, opponiturque tenui Dialecticorum. * Sed Tusc. v. 4. Socratis *multiplax* ratio disputandi, est ratio de utraque re in utramque partem disserendi. * fallax. ad Brut. i. *multiplax* natura, sc. hominis, opp. simplex.

Multiplicabilis, *multiplax*. Tusc. li. 9. *multiplicabilis* tortus.

Multitudo. Verr. li. 71. sociorum *multitudine* remota, opponitur principibus publicanorum.

Multum cum compar. Or. ill. 24. non *multum* majus.

Mundanus. Tusc. v. 37. *mundi* incolæ.

Munerare, donare. Deiot. 6. quibus te rex *munerare* constituerat. *Munerari* deponens est Att. vii. 2.

Municipes, civis *municipii*. Cluent. 16. qui et *municipalis* dicitur Att. viii. 13. &c.

Municipium. Cæcin. 4. genus oppi-

dorum Italiae, quod jure civitatis Rom. donatum erat, sed ita, ut legibus suis uteretur et suis magistratibus. v. Turneb. ad Agr. i. 5. et Sigon. Ant. Jur. Ital. ii. 6. sq.

Munio. Or. i. 59. ante condemnentur il, quorum causas receperimus, quam toties, quoties præscribitur, prænem aut *munionem* citarimus. *Munio* quid sit, ignorare se fatentur omnes. Turnebus correxit: minuritionem, idque probatur in Lexico Fabri: quod mihi secus videtur. Nam quomodocumque Cicero scripserit, pedis certe alicujus nomen posuerit necesse est, ut prænis verbum ostendit. In MS. fuit *munychionem*, de quo v. Vict. ad h. l. Mihi non displicebat conjectura Ill. Bunavii, Domini in Kreypau, doctæ nobilitatis præcipui ornamenti, qui legendum censebat: monogenem, is pes est ex tribus longis et una brevi syllaba, notiori nomine epitritus quartus, contrarius præoni, qui est ex tribus brevibus et una longa, atque adeo aptus huic loco. Hujus pedis mentio est apud Hephæstionem de metris p. 11. quem librum Vir ill. latine conversum, docto commentario illustraverat. Gesnerus autem ad Quintil. xi. 3. 22. quid si pro hoc monstro legamus: etiam ionem, vel ionium. sed illud etiam languet et inculcatum esset a Cicerone.

Munitio. Or. li. 79. aditus ad causam et *munitio*. Ant. viæ. a forma munitæ viæ.

Munitior, tutior. Att. li. 18. illa legatio *munitior* est.

Munus. hoc verbum proprie ludos et spectacula gladiatoria significat, quæ magistratus alique populo præbent. Hinc ad Div. ii. 3. declarare *munera*: h. e. polliceri populo. Sull. 19. præbere *munus*. cf. Act. i. Verr. 12. Dom. 43. ad Div. xi. 16. &c. In quibus locis omnibus, ut et alijs Ciceronis, est de gladiatoris ludis. Et sic fere ceteri scriptores, ut Suetonius, qui nunquam aliter: v. c. Cæs. 10. add. Servium ad Virgil. Æn. iii. 66. Ovidius tamen Fast. v. 190. habet Circi *munus*: sed ut poeta. Hinc etiam ductum illud Act. i. Verr. 12. ædilitatis *munus*: de beneficio, quo in ædilitate populo afficit. Inde eleganter *mundus* vocatur *munus* Dpl. Tusc. i. 29. quo tamen loco vir doctus ad Ovid. A. A. i. 69. non male capit de ædificio publico, spectaculis aut oblectationi destinato, quo alluditur Nat. Deor. ii. 35.

Muria. Fin. lii. 14. est salsus ille liquor, in quo salsamenta servantur.

Mustaceum, genus placentæ, quod quale fuerit, Cato de re rustica exposuit. v. Lex. Fabr. ab hoc proverbium Att. v. 20. laureolam in *mustaceo* quæ-
rere.

Muscosus. Q. Fr. iii. 1. c. 2. *ἀρωματισμένος* nihil alius, nihil *muscosus*: non quia *muscum* habebat, sed quia æque, ac *muscus* in humidis locis, delectabat. Manutius.

Mutabilitas, Tusc. iv. 34. inconstantia *mutabilitatisque* mentis.

Mutari, de cibo confecto in alvo. Nat. D. ii. 54. sic Græci dicunt cibum *μεταβάλλειν*.

Mutatio, pro permutatione est. Off. i. 7. it. Or. iii. 38. ubi tamen variant libri.

Mutatus. Partit. 7. *mutata* uratio: eadem est, quæ conversa. v. conversus. commutatio.

Mutuatio, versura. Tusc. i. 42. sine *mutuatione* dissolvere. Or. iii. 38. translationes verborum sunt quasi *mutuationes*.

Mutus. Att. viii. 14. tempus *mutum* a literis. Or. iil. 7. artes quasi *mutæ*, sunt pictura, statuarum, et similes, in quibus nullus vocis usus, quæ ad spectum potius quam auditum delectant. Explicabat hinc non nemo artes *mutas* apud Virgilium, qui sic artem medicam appellat. Sed contextum consideranti facile apparebit, *mutas* artes esse ibi ignobiles, quæ nun tantam famam afferunt, quantam artes *utilitates*, quibus manifeste medicina ibi opponitur. *Mutæ* artes dicuntur, ut surdæ herbe apud Plinium, h. e. quarum nomina ignota sunt. Adjectiva activam vim habentia sæpe et passive dicuntur, ut gravis, notus &c. Talem artem esse medicam, vel locus Luciani Dial. Deor. 13. docet, ubi Hercules *Ἐσχαλαπὶ* artem, ut obscuram, contemnit. * expertis rationis. Verr. v. 67. omnia *muta* atque inania. Imitatus est Tacit. Hist. i. 84. et Plinius in Paneg. c. 50.

Myoparo, navispiraticæ faciendæ idonea. Verr. i. 34. iv. 52. v. Scheffer. Re Nav. ii. 2. Savaro ad Sidon. Epist. viii. 6.

Mystagogus. Verr. iv. 59. qui dicitur?

Mysteria: Nat. D. li. 24. de sacris Cereris et Bacchi arcanis, quæ lat. initia dicuntur. Initia dicta sunt a Romanis, quia et Græci, et ipsi, mysteriis homines ad veram virtutem, et ad illum statum perducere credebant, in quo animi fuerint, antequam in corpus venissent. v. inprimis Casaubonum de

hac re disputantem exercit. adv. Baron. xvi. 43. * Romæ *mysteria* dicebantur sacra Bonæ Dæ. Att. v. 21. xv. 25. v. Gronov. Obs. iv. 9.

N.

Nævis. Leg. ii. 24. extr. quid sit?

Nævus. Brut. 91. totum aliquem, non nævo atque crepundiis, sed corpore omni velle agnoscere. Petium est e fabulis, in quibus finguntur homines, liberi olim expositi, e nævis agniti esse aut crepundiis. cf. crepundia.

Nam, in transitionibus. Verr. i. 57. *Nam* quid argumentamur, quo ista pecunia pervenerit? Att. iil. 5. *nam* quod purgas eos &c. v. Manut. ad Div. iil. 11. v. 20. * enim vero, atqui. Verr. iil. 85. *Nam* speraveram, inquit arator, me ad denarios perventurum; sed si ita necesse est, quanti frumentum sit, considera. ubi vlt. Hotom. ib. li. 29. extr. Dic, inquit: illi adesse non possunt. *Nam* hercle, inquit, Q. Minucius, me quoque Petilius, ut sibi in consilio adessem, rogavit. ibid. i. 56. Lapis aliquis cædendus et apportandus fuit machina sua. (est obiectio). *nam* illo non saxum, non materies adrecta est. Clarkius autem ad Homerum in huiusmodi locis ellipsin esse non absurde statuit ejus, ejus ratio reddatur ut v. c. in hoc ultimo, in responsione ad objectionem omissum sit id, quod facile intelligatur: minime vero. De simili ellipsi v. Gesnerus V. Cel. ad Quintil. ii. 11. 7.

Namque, pro *nam*, enim. ad Div. x. 15. *namque* assiduis internunciis cum Lepido egi. * enim vero, atqui. Or. i. 22. Tum ille: *namque* quod tu non poteris, nemo poterit. * sed. Or. i. 16. *Namque* illud quare Scævola negasti.

Narro. Tusc. i. 6. an tu hæc non credis? A. minime vero. M. male hercule *narras*. A. cur? quæso. Att. xvi. 14. male *narras* de Nepotis filio. valde mehercule moveor, et moleste fero. ibid. xlii. 33. Othonem, quod speras posse vineri, sane bene *narras*. Sunt formulæ alterius sermone, narratione, dicto vel dolentis vel gaudentis. * *narro* tibi, est formula, qua utuntur in re nova, inexpectata, mira &c. ad Div. xi. 24. *narro* tibi: antea subirascebar brevitati tuarum literarum, nunc mihi loquax esse videor. Att. xv. 16. *narro* tibi: hæc loca venusta sunt. ibid. ii. 11. *narro* tibi: plane relegatus mihi videor, cum in Forniiano sum. ibid. xv. 21. *narro* tibi: Quintius exultat lætitia.

ibid. ii. 7. *narra* mihi: reges Armenii patricios salutare non solent? add. Att. xiii. 51. ubi ed. Rom. habet *Narrabo* tibi. * ad Div. ii. 10. quo in loco sæpe, ut ex te audiui, Clitarchus tibi *narravit*, Danium ab Alexandro esse superatum: pro, in Clitarcho legisti. Sic est etiam in Bruto 43. ita tacitus tribunatus, ut, nisi in eo magistratu cœnavisset, apud præconem Granium, idque nobis *narravisset* Lucilius &c.

Narthecium, myrothecium, capsula, in qua unguenta, medicamenta, servantur. Fin. ii. 7. medicamenta illa tamquam de *narthecio* promant.

Narus, gnarus. Or. 47. noti erant, et navi et *nari*: quibus cum in præponi oporteret, dulcius visum est ignoti, ignavi, ignari dicere.

Nassa. Att. xv. 20. ex hac *nassa* exire constitui, non ad fugam, sed ad spem mortis melioris.

Nasturtium. Fin. ii. 28. Tusc. v. 34. Perias Xenophon negat, quidquam ad panem adhibere, præter *nasturtium*.

Natalis. Att. iii. 20. dies *natalis* redditus mei.

Natalitius. Div. ii. 42. *natalitia* prædicta, sunt, quæ fiunt ex hora *natali*. ibid. 43. sidera *natalitia*.

Nature. de inconstantia. Nat. D. iii. 24. in quo tu mihi magis *nature* visus es, quam ipse Neptunus.

Natio, genus hominum. Mur. 33. tota *natio* candidatorum. Sext. 44. quæsi, quæ esset nostra *natio* optimatum. ib. 45. esto igitur, ut hi sint, (quam tu *nationem* appellasti) qui integri sunt et sani &c. ibid. 63. habes igitur, quod ex me quæsi, qui essent optimates. non est *natio*, ut dixisti, quod ego verbum agnovi, est enim illius &c. Ex duobus postremis locis patet, *nationis* verbum in contentum dici. * de populo, ad quem quis originem refert. ad Div. xv. 20. Oratorem Sabino tuo commendavi. *Natio* me hominis impulit, ut ei recte putarem: sc. quia est ex Sabinis, quod genus Italarum simplex, honestum est, minimeque fraudulentum.

Nativus, ortus, natus. Nat. D. i. 10. Anaximandri opinio est, *nativos* esse Deos, longis intervallis orientes occidentesque. * *nativum* opponitur aliunde allato: insitum, innatum. Dom. 5. medicina, quæ et illud *nativum* malum, et hoc delatum sanare posset. Har. Resp. 9. denique ipso huius gentis ac terræ domestico *nativæque* sensu. Nat. D. ii. 39. belluarum, partim ad saxa *nativis* testis adherentium. Sic Salmasius ad Tertullianum de Pallio p. 214. demonstrat, *nativum* colorem esse eum,

quem quæque res *natura* et sua sponte habeat. * Partit. 5. simplicia verba partim *natura*, partim reperta. *Nativa*, quæ significata sunt sensu. &c.

Natura, indoles hominis. Cœl. 6. *natura* varia multiplexque. * res ipsa, ejus est certa *natura*. Sic Verr. i. 15. non potest ea *natura*, quæ tantum facinus commiserit, hoc uno scelere esse contenta: i. e. homo ea *natura*. Nat. D. ii. 57. his *naturis* relatus sonus amplificatur: pro, rebus hac *natura*. * Est etiam in periphrasi. Nat. D. ii. 54. *natura* alvi, pro alvus. * pudenda muliebria. Div. ii. 70. matrona visa est obsignatam habere *nathram*. cf. N. D. iii. 22. ubi est, obscenius excitata *natura*. * ordo rerum *naturalis*. Sext. 21. vita reservata *natura*. * ad Div. vi. 10. Cæsar mihi quotidie delabi ad æquitatem et ad rerum *naturam* videtur: h. e. videtur sensim oblivisci injuriæ, et mitior fieri, ut fert *natura* humana. Leg. i. 12. jus in *natura* positum esse. cf. Or. 1. Rab. Perd. 8. hæc tria in *natura* rerum fuisse. v. not.

Naturabile. Tusc. iii. 6. hanc vocem, quam alii in *naturale* mutant, Bentleius et Davisius *natura fere*, defendit auctoritate Codd. MSS. Buherius ad h. l.

Navarchi. Verr. v. 24. ii. 80. &c. qui singulis navibus præsunt.

Navare. ad Div. ix. 2. si minus in curia atque in foro, at in literis et libris *navare* rempublicam. ad Div. iii. 10. ut istie quoque nostram in te benevolentiam *navare* possimus. Or. ii. 7. mihi videor *navasse* operam, qui huc venerim: h. e. bene collocasse.

Naufragus, bonis eversus. Catil. i. 12. Sull. 14.

Naufragium, reliquie e *naufragio*. Sext. 6. *naufragium* reip. colligere.

Navicularia. Verr. v. 18. *naviculariam* facere, est rem nauticam exercere, navicularium esse, Navicularii autem questum quærent, navibus suis homines et merces alienas pro certa mercede trajiciendo, non, ut Grævio ad h. l. videbatur, navibus ædificandis et vendendis. v. *Navicularius*.

Navicularius, dominus navis, qui hominibus mercibusque trajiciendis lucrum querit. ad Div. xvi. 9. solent nautæ questus sui causa festinare. Cautus sis, mi Tiro.—si poteris cum Mescinio.—si minus, cum honesto aliquo homine, ejus auctoritate *navicularius* moveatur. cf. Verr. ii. 55. Att. ix. 3.

Navicator, idem, qui *navicularius*. Manil. 5. sed Græviana habet *navicularius*.

Navis. ad Div. ii. 5. in eadem es *navi*: h. e. in eodem periculo.

Ne. Mil. 24. Planc. 22. *ne* aliquid. *ad Div. x. 14. xi. 12. Att. xvi. 9. *ne* quæ, pro *ne* qua. *fac, finge non esse. Tusc. ii. 5. *ne* sit sane summum malum dolor, malum certe est. **ne* quidem, est Fin. i. 6. in ed. Victoriana, et aliis antiquioribus: ubi tamen habent pleræque plene *ne* quidem. similiter Parad. iii. 1. certe *ne* bono melius quidquam inveniri potest. habet MS. Leid. ubi vulgo quidem additur. v. Davisius, ad Fin. i. 16. et Burman. ad Sueton. Aug. 35. et qui ibi laudantur. *pro nedum. Verr. iv. 23. ad Div. ix. ult. *interrogativum pro nonne. Off. iii. 17. *suntne* igitur insidiae, tendere plagas &c. Sed totus ille locus vix incorruptus, sed est sic Verr. ii. 46. aliquoties: *estne*, pro *nonne est*. et pro Domo, nī fallor, animadverti, et apud Livium. iii. 67. *satisne* &c.

Necessarie. Inv. i. 29. aut probabiliter ostendens, aut *necessarie* demonstrans.

Necessarius, naturalis. Mil. 7. mors *necessaria*. v. *necessitas*. *conjunctus cum aliquo sanguine, affinitate, collegio, aut quacunque alia ratione. v. *necessitudo*. Sic in Cæcil. 2. Siculi dicuntur Ciceronis *necessarii*, quia apud eos quæstor fuerat, et cum iis amice vixerat. Verr. iii. 17. *necessarii* Siciliæ sunt patroui, Marcelli, Pompeius &c. ad Div. xii. 2. *necessarii* nostri e municipiis, sunt clientes, et cum iis amice vixerat. Brut. ep. 6. noli pati a tuis *necessariis* injuriam fieri *necessario* meo. *Necessarii* sunt Dyrrhachini, qui erant in fide Bruti. *ad Div. vi. 12. *necessaria* rogationes sunt, quæ, propter necessitudinem aliquam, pro *necessario* fiunt. *Phil. vii. 2. tempus *necessarium*: h. e. quo necessario subveniendum reip.

Necesse, de eo, quod natura fit. ad Quir. p. R. 2. id quod *necesse* erat, parvus sum procreatus.

Necessitas, de natura, ordine naturæ, quod, quæ natura fiunt, necessario fiunt. Catil. iv. 4. mors aut *necessitas* naturæ, aut laborum miseriarumque finis est. Sext. 21. ut vita, quæ *necessitati* deberetur, patriæ potius donata, quam *natura* reservata videretur. Inv. i. 34. quadam *necessitate* semper eodem modo fiunt. Or. 50. *necessitate* ipsa, pro sua sponte, natura sua. Gron. Obs. ii. 2. *vis divina, fatum. Ligar. 6. humana consilia *necessitate* divina esse superata. *conjunctio sanguinis, amoris, officii. Rosc. Am. 24. magnam *necessitatem* possidet paternus maternusque sanguis. Sull. 1. si nostram *necessi-*

tatem familiaritatemque violasset. *de rebus ad vitam conservandam necessariis. Verr. v. 14. ipsi naturæ ac *necessitati* negare. Off. i. 35. *necessitati* quam occultissime parent, de excretionem urinae, feculum &c. *Acad. iv. 36. persuadendi *necessitas*: de demonstratione.

Necessitudo, natura, opponitur casui. Har. R. 9. ordo rerum ac *necessitudo*. *omnis conjunctio, sanguinis, affinitatis, conjugii, collegii, amicitiae &c. quæ a causa aliqua oritur, quæ nobis *necessitatem* amoris benevolentique affert. Q. Fr. i. 1. c. 1. summa *necessitudine* nos attingunt publicani. cf. Manil. 2. sc. quia Cleonæ erant equestri genere, equites autem publicani. In Cæcil. 2. *necessitudo* cum Siculis, apud quos quæstor fuerat, inter quos hospites multos et amicos habebat. ibid. 18. *necessitudo* inter prætorem et quæstorem. Planc. 11. *necessitudo* contubernii. Rabir. Perd. 1. cum omnibus civibus mihi *necessitudinis* causam esse duxi. ad Div. i. 3. propter nostram *necessitudinem* (sc. inter Ciceronem et Lentulum, qui eum restituerat in patriam) vehementer confidit hīs literis &c. lb. ix. 13. municipio Caleno, quocum mihi magna *necessitudo* est: quia ejus erat patronus. ad Div. v. 2. *necessitudo* Pompeii, pro cum Pompeio. *causa conjunctionis, amoris. ad Divers. xiii. 12. cum eo mihi omnes *necessitudines* sunt.

Nectere. Fin. iii. 22. quid non sic aliud ex alio *nectitur*, ut non, si ullam literam moveris, labent omnia? Leg. i. 20. videtisne, quanta series rerum sit, atque ut ex alio alia *nectantur*? Topic. 15. ex hoc genere causarum fatum a Stoicis *nectitur*.

Nectus. Leg. iii. 10. per Ti. Gracchum non solum *nectus*, sed etiam sublatu intercessor erat. Sed in voce hac corruptum esse Ciceronem, cum doctis viris ad h. l. credo.

Nedum, pro non modo. Att. ix. 6. ep. Balbi: *Nedum* hominum humilium, ut nos sumus, sed etiam amplissimorum virorum consilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari solent. ibid. x. 16. tu quoniam quartana cares, et *nedum* morbum removisti, sed etiam gravedinem &c.

Negans. Top. 11. sunt enim valde contraria illa, quæ appellantur *negantia*. Ea *ἀντιπαρά* Græci, contraria aientibus, sic: si hoc est, illud non est.

Negantia. Top. 14. deinde addunt conjunctionum *negantium*, sic: non et hoc et illud est: hoc autem, non igitur illud.

Negitare. Acad. iv. 2. c. Codd. edidit Davisius.

Negligentia. Or. 23. *negligentia* diligens.

Negligere, eleganter de iis, qui nocentem absolvunt, non puniunt. Verr. ii. 94. *negligere* pecuniam captam. **negligens* de effuso, largo. ad Div. iii. 8. non potui in illo sumtu non necessario *negligens* esse. Sic intelligit Grævius, quem vid. ad h. l. nec absurde. nam diligens pro parco dicitur. Sed tamen non necessario sic accipi puto.

Negotialis. Inv. i. 11. constitutio *negotialis*, quid sit:

Negotiari. Q. Fr. i. 1. c. 1. Verr. i. 27. ii. 3. quid sit, vide in *negotiator*.

Negotiator. De *negotiatoribus* egimus peculiari quadam dissertatiuncula, quam hic in compendium mittemus. *Negotiatores* primo non sunt aratores, publicani, aut pecuarii, quod Hottomanno videbatur ad Verr. ii. 77. Fontei. 1. et Torrentio ad Sueton. Aug. 42. nec omnes li, qui in provinciis sedem fortunarum suarum constituerant, cum cives Romani tum socii, qui agros habebant, quorum fructus per procuratores suos vendebant, h. e. aratores, quæ est Grævii sententia ad Verr. ii. 77. aliisque locis, cujusmodi *negotiatorum* putat fuisse Trebonium, ad Div. i. 3. quem deinde secutus est Vir doctus in Lexico Fabri. Nam Verr. ii. 3. Flacc. 16. Manil. 7. distinguuntur publicani a *negotiatoribus*, item Att. ii. 16. malo *negotiatoribus* satisfacere, quam publicanis. item ab aratoribus, et pecuariis, Verr. ii. 3. ut arare, ut pascere, ut *negotari* libeat. ibid. 62. quantum ab aratoribus, quantum a *negotiatoribus*, qui Syracusis *negotiantur*, Fontei. 1. unum e toto genere *negotiatorum*, colonorum, publicanorum, aratorum, pecuariorum numero testem producant. Aratores etiam non sunt semper cives Rom. sed etiam provinciales. Verr. iii. 8. cum *negotiatores* sint soli cives Romani. Neque vero sunt mercatores, ut nonnullis placeat. Nam ab his quoque distinguuntur. Vat. 5. Verr. ii. 3. duo genera civium facit in provincia, alterum eorum, quos mercibus suppeditandis cum quæstu compendioque dimittat, qui adeo committunt, quod est proprium de mercatoribus verbum; alterum horum, quos retineat, ut pascere, ut *negotari* libeat, ut denique sedes ac domicilium collocare. Planc. 26. *negotiatoribus* comis, mercatoribus justus. Mercatna temporibus liberæ republicæ non satis digna honesto cive Rom. putabatur, ne dum egnite, sed a fœce plebis, libertinis exercebatur. v. Cic. Off. i. 42. et ibi Græv. Non ergo Casaubonus tempora

satis distinxit, cum ad Sueton. Aug. 42. scriberet: *Negotiantes* esse, quicumque aliquam *negotiationem* exercerent, cujusmodi erant centonaria, sagaria, lignaria, carbonaria et similes. Nam qui hoc genus mercaturæ exercebant, Ciceronis temporibus nondum *negotiatores* dicebantur. Sermo ibi est de frumentationibus publicis, de quibus Lipsius Elect. i. 8. quas Augustus tollere volebat, sed deinde ita rem temperabat, ut non minorem rationem aratorum et *negotiorum*, quam populi duceret. In qua re locum ista mercaturæ genera non habent. Sermo autem est de *negotiatoribus* frumentariis, de quibus mox. Quid ergo fuerunt *negotiatores*? Id nunc, quam brevissime poterimus, docebimus. Dum Romæ erant, honestæ rei quærendæ rationes, quarum altera fœnerando, altera fructibus prædiorum percipiendis et vendendis continebatur. Ab illa fœneratores, ab hac rustici Rom. dicebantur. Equitibus propria erat vectigalium publ. redemptio, unde publicani dicti, de quibus generibus suis locis dictum est. Sed cum tanta esset hominum in omni ordine copia, ut non possent omnes Romæ fœnerari pecunias, aut in Italia prædia habere, aut publica redimere, magna equitum plebeiorumque pars pecunias suas in provinciis occupabat. Itaque regione aliqua victa et in provinciæ formam redacta, conferebant equites et plebei, qui volebant, patrimonium suum in eam provinciam, et aut arabant, aut pascebant, aut *negotiabantur*. *Negotiationis* autem hæc præcipua ratio erat, ut pecunias mutuas darent provincialibus: ac fœnus exercebant; quæ ratio eo fructuosior erat, quod nulla lege in provinciis fœnoris magnitudo definiebatur. Itaque ibi sæpe binis, ternis, quaternis centesimalis pecunia collocata reperitur, ut Verr. iii. 70. Att. vi. 1. 2. nisi forte Prætor impudentiam *negotiatorum* coërebat, ut Cicero fecit l. c. et ejus frater, ad Q. Fr. i. 1. c. 2. et Cato Censorius ap. Liv. xxxii. 27. Hinc et forum *negotiatorum* commemoratur, quo cedere *negotiatores* dicuntur cum bonis evertuntur. Jam hæc testimoniis Ciceronianis confirmabimus. Flacc. 29. *negotiaris* in libera civitate. quousque *negotiabere*? annos jam triginta versaris in foro, sed tamen in Pergameno. Verr. iii. 60. *negotiatores* sibi turpe putant, id forum ejurare, ubi *negotiantur*. ad Q. Fr. i. 1. c. 1. *negotiatores* dicuntur ita *negotari*, ut locupletes sint. et addit: consulatus beneficio se incolumes habere fortunæ arbitrantur, quod quale sit intelligitur ex ep. ad

Div. v. 6. nec putant, ei numos deesse, qui fœneratores ex obsidione exemerit: h. e. qui in Consulatu tabularum novarum periculum averterit, cum fides Romæ et in provinciis laboraret. cf. in primis Off. ii. 24. et Manil. 7. Sext. 43. Pisoni, qui Macedoniam lege Clodia obtinuerat, objicit: eum bona creditorum, civium Rom. cum debitoribus Græcis divisisse. Hi creditores sunt *negotiatores*. Ponticio objectum erat, quod eo prætor oppressa esset ære alieno Gallia. Id ut falsum convinceret Cicero, querit, a quibus versuræ tantarum pecuniarum factæ sint: A Gallis? nihil minus. a quibus igitur? a civibus Rom. qui in Gallia *negotiantur*, &c. Verr. i. 27. qui *negotiari* dicuntur, paullo post creditores togati vocantur. Sed nihil est ad hanc rem insignis epistolis quatuor ad Attic. v. 21. vi. 1. 2. 3. in quibus multa de M. Scaptio et Matinio; qui primum, ubi ab iis Romæ Salaminii publice voluisse versuram facere dicuntur, appellantur fœneratores: post, cum in provincia esse, et ibi fœnus exercere dicuntur, et a Salaminii pecuniam repetere, *negotiatores*. (Fœneratores tamen etiam in provincia dixit Livius xxxii. 27.) Nam cum Scaptius præfecturam a Cicerone peteret, negabat, se *negotiari*, qui in provincia sua *negotiaretur*, præfecturam daturum. Consulatur etiam locus egregius Livii xxxiii. 29. de militibus in provincia *negotiantibus*. Alterum genus *negotiationis* veteris erat ab aratoribus, cum civibus R. tum provincialibus, item integris civitatibus, frumentum emere, et Romam vendendo lucrum querere. Flacc. 36. de Falcidio quodam agitur, quem mater in provinciam Asiam miscrat cum pecunia, quorsum? ut *negotiaretur*. quid igitur fecit? Fructus Trallianorum Prætor Globulo emerat. Hujusmodi *negotiatores* sunt bis ap. Cæsar. Bell. Gall. i. vii. 3. 42. quamquam ex his locis non satis intelligi potest quales fuerint, tamen Dionys. Vossius frumentarios putat. Sed, qui c. 38. memorantur cives Rom: quos interfecit Litavius, frumento eorum direpto, tales profecto fuere. Tales et illi, de quibus Hirt. Bell. Afr. 36. Ceterum *negotiatores* veteres libera republ. et initio Augustei Imperii fuisse, qui pecuniis in provincia fœnori locandis, et frumentis cœmendis, iisque Romam, aut quorsum quæstus juberet, vendendis, quæstum facerent, vidit etiam, et is quidem unus, quem scio, Cel. Burmannus ad Petron. c. 101. sed tamen non satis neque a mercatoribus sejunct, neque vocabuli hujus tamquam tempora

distinxit. Nam sub Cæsaribus, cum *negotii* verbum esset et *negotiationi* et mercaturæ commune, et utraque magnam similitudinem haberet, *negotiatores* etiam mercatores dicti sunt, hinc *negotiatores* olearii, carbonarii, lignarii, sagarii &c. quorum cum alibi, tum in Inscriptionibus veteribus ap. Gruterum, Gudian, Donlum crebra mentio.

Negotiatio. ad Divers. xiii. 66. ut Cæcinam in reliquiis veteris *negotiationis* colligendis juves. Hanc vocem Ciceroni restituendam putat J. Gronovius in ep. ad Att. xii. 5. ubi scriptum est: nicasionum, quæ nihili vox est. Recte, ut mihi videtur. archetypa *negotiationum* sunt tabulæ negotiatorum, quibus ipsi sua manu accepta et expensa notant. Est hoc verbum etiam ap. Valer. M. iv. 8. de Considii: Jam qui nunc præcipue *negotiatione* delectantur, cum pecuniam cruciatam domum retulerunt, quam improbando gaudio exsultant, recognoscant. Salmas. ad Capitolini Pertinac. 9. legi volebat: necatione. sed vindicantur docti homines vulgatam lectionem, in primis Gronov. Obs. iv. 24. qui etiam ex libris Juris Civilis demonstrat, *negotiationem* esse in iis interdum argentariam, et e Julio Firmico iv. 7. commemorat fœnorum *negotiationes*.

* *Negotium*, res familiaris. Catil. ii. 10. *negotium* male gerere. Et in universum de omni genere quæstus dicitur, sed in primis de eo, quod ex fœnore reddit. ad Div. i. 3. Trebonius ampla et expedita *negotia* in tua provincia habet. Grævius de prædiis interpretatur ad h. l. atque adeo de tota re familiari ad Catil. ii. 10. ubi pro: male gerendo *negotio*, legendum censet: *negotia*: i. e. rem familiarem: quod vereor, ut cuiquam probeat. Nam non uno loco patres familias dicuntur *negotium* bene aut male gerere. In illo autem loco ipsum verbum expedita poterat docere, de re pecuniaria esse sermonem. Phædr. i. 16. qui nomen locat, sponsore improbo, non rem expedire, sed mala videre expetit. Sic Att. xv. 15. 20. explicata solutio. ibid. xiii. 29. explicare nomen. Cicer. 69. junguntur: prædia, *negotia*, res pecuniariæ. ubi manifestum est, *negotio* ad tractationem pecuniarum pertinere. Hujusmodi *negotia* sunt etiam ad Div. xiii. 30. 33. 53. Sext. 45. sunt maximorum ordinum homines, quibus curia patet: sunt municipales rusticique Rom. sunt *negotia* gerentes, sunt etiam libertini optimates. * de hominibus. Sen. p. R. 6. inhumanum *negotium*. ad Att. i. 12. Teucris illa lentum sane *negotium*.

Nemo. ad Att. vii. 13. *nemo me movet*

rat magis, quam quem tu *neminem* putabas. i. e. nullius pretii, usus &c.

Nepa, scorpions. Fin. v. 15. Nat. D. ii. 44. fr. Arat.

Nequam pro non satis doctus. Sed v. not.

Neque sequente et. Quint. i. qui *neque* usu satis, et ingenio parum possim, ubi v. not. Sic et Verr. v. 24. Mil. 23. Tusc. i. 4. Init. Item, semel post *neque*. Acad. iv. 25. in assumptione negativa pro sed non. Top. 2.

Ne quidem, conjuncte nulla voce interposita, esse his ap. Ciceronem tradit Guil. Insulanus Obs. L. L. p. 34. sed illa loca hodie aliter leguntur. vid. Tursellin. de Partic. in b. v. et ibi notata.

Nequitia. Tusc. iii. 8. uude dicta? * de Venere. Verr. v. 11.

Nervose, fortiter, severe. ad Div. x. 23. tu, quod adhuc fecisti, idem praesta; ut vigilantem, *nervoseque* nos, qui stamus in acie, subornes. Off. iii. 29. *nervosius* qui ista disserunt, solum audent malum dicere id, quod turpe sit: qui autem remissius &c. * quid sit *nervose* dicere, intelligi potest ex Or. 36. extr. dicetur autem, non Peripateticorum more, (est enim illorum exercitatio elegans jam inde ab Aristotele constituta) sed aliquanto *nervosius*. v. *nervus*.

Nervosus. Brut. 31. quis est Aristoteles *nervosior*? v. *nervus*.

Nervus, fortitudo animi. ad Div. vi. 1. quantum in cujusque animo roboris est atque *nervorum*. * vehementia et vis, contentio, quae in causis forensibus ab oratore adhibetur, in arguendo, refellendo, quae et asperitas judicialis dicitur, cum philosophis contra mollities tribuatur. Orat. iii. 21. *nervi* forenses. Orat. 19. oratio philosophica neque aculeos neque *nervos* forenses habet. * Or. iii. 27. iuluerentes loci in *nervis* causarum, sunt, qui ex ipsa causa petuntur, quos ipsa causae ratio suppeditat.

Nescio. formula nescio quid, fere in contentum dicitur de re parva, contentibilis: quod iis non satis attendimus, aut consulto obliviscimur. Nat. D. i. 33. quia *nescio quid* in philosophia dissentiret. Rose. A. 39. nou paullum *nescio quid*, sed &c. Att. xv. 4. *nescio quid* literarum. Ibid. xvi. 5. rumoris *nescio quid* afflavit. Ibid. xiii. 28. *nescio quid* e quercu exculsus, quod videretur simile simulacri. sed est tamen etiam de re excellenti et ejusmodi, ut ejus magnitudinem et praestantiam mens nostra vix videatur assequi posse. Arch. 7. tum illud *nescio quid* praecipuum ac singulare solere existere. Sic et

Ovidius dixit A. iii. 4. 28. *nescio quid*, quod te ceperit, esse putant. Etiam *nescio quis* de hominibus obscuris et indignis memoria. Q. Fr. i. 1. c. 6. Paconii *nescio cujus* &c. * *Nescio an*, dicitur ut haud scio an. de quo v. *haud*.

Neuter. Acad. i. 10. *neutra* Stoicis quae dicantur?

Nexus, est ritus vendendi per aes et libram, praesentibus quinque testibus, quo venditor obligatur ad evictionem praestandam. Muren. 2. in iis rebus repetendis quae mancipi sunt, is iudicii periculum (evictionem) praestare debet, qui se *nexus* obligavit. Top. 5. traditio *nexus*. Parad. v. 1. mancipia, quae sunt dominorum facta *nexus*. ad Div. vii. 30. cujus proprium te esse scribis mancipio et *nexus*. Distinguitur tamen a mancipio Har. R. 7. de quo vid. in mancipium.

Nexus, adj. pendens ex alio, junctus. Tusc. iii. 8. omnes virtutes inter se *nexae* sunt. Div. i. 55. cum causa causae *nexa* rem ex se gignit. Fat. 16. ea non esse *nexa* causis aeternis, et a fati necessitate esse libera. * de collocatione verborum. Orat. 41. res collocatae, et quasi structae, et *nexa* verbis. vid. vincere.

Nexum. Or. iii. 40. *nexum*, quod per libram agitur. Har. R. 7. multae sunt domus jure mancipi, jure *nexi*. v. mancipium. Caecin. 35. Sulla ita tulit de civitate, ut non sustulerit horum *nexa*: i. e. ut emiones et venditiones per aes et libram, quae sunt juris Quiritium, vim suam retinerent, quam ex jure Quiritium habent.

Nihil. in Caecil. 14. *nihil* est in pro-
lusione: h. e. *nihil* valet. Sext. 53. cum *nihil* putaret, i. e. uibili, ut correxit Hotom.

Nilus, genus aquaeductus, qui et euripus vocatur, de quo supra. Leg. ii. 1. ductus aquarum, quos isti *nilos* et euripos vocant. cf. Q. Fr. iii. 9. vid. Salmas. ad Solin. p. 638. sq.

Nimbus, calamitas, malum. Att. xv. 9. hunc *nimbum* cito transisse laetor.

Nimirum, siue dubio. Muren. 15. omnibus regibus—hunc regem *nimirum* antepones. quae non modo summa bona, sed *nimirum* vel sola audeo dicere. * tum vero utique. Off. ii. 20. sed si res in contentionem venit, *nimirum* Themistocles est auctor adhibendus.

Nisi. Rose. Am. 35. nescio: *nisi* hoc video: i. e. praeterquam quod, nempe omittitur quod. Hotomannus interpretatur sed: quo sensu saepe est apud veteres *nisi*; ut ipse ostendit, et alii ostenderunt. ad Div. xiii. 1. vid. quos laudat Drakenb. ad Liv. xxiv. 20. * *nisi* si.

ad Divers. v. 9. nisi si in Dalmatiam aufugerit. Hanc rationem illustrat Heins. ad Ovid. Her. iv. 111.

Nitedula. Sext. 33. ut illa ex vepreculis extracta *nitedula* remp. conaretur arrodere. Est autem mus agrestis, quæ et *nitela* dicitur: quam vocem etiam Cleveroni reddendam quidam censent, ut Salmasius, qui sic legit ad Solin. p. 223. ubi ostendit *nitelam* esse sciurum (das Eichhorn) et habere nomen a nitendo, quod nitatur in arboribus scandendis. Sic laudat etiam Servius ad Georg. i. 181. et Ciceronis Sextiana: sed sine dubio et memoria. *nitedula* autem habent omnes scripti editique, et sic laudat Priscianus. vid. Bentlei. ad Horat. Epist. i. 7. 19.

Nitere, proprie dicitur de unctis. Et sic est Catil. ii. 3. *nitent* unguentis. Agr. i. 7. vectigal quod—in pace *nitent*, in bello non obsolescat. h. e. reip. sit ornamento, ut in Agr. i. 2. dicit. unde vectigalia etiam infulus Imperii vocant. Agr. i. 2.

Nitidus, cultus, segetibus, vitibus &c. consitus. Verr. iii. 18. campi collesque *nitidissimi* viridissimique. * Or. i. 18. *nitidum* et lætum genus verborum. Or. 11. In picturis alios horrida—alios *nitida* delectant.

Nitrum, ad Div. vii. 14. censuram *nitrum* et lomentum putat. nempe, quo possit superioris vitæ maculas eluere.

Niti, de pondere, gravitate. Nat. D. ii. 45. partes terræ undique medium locum capessentes, *nituntur* æqualiter. ef. nixus. * de incidentibus, vel incipientibus incedere. Nat. D. ii. 48. quædam serpentes, extra aquam ortæ, simulac *niti* possunt, aquam persequuntur. hinc eleganter transfertur. Acad. iv. 14. *nisa* (coæpta) et progressa ratio. v. not. Plane. 27. quod ego huc, a me ortus et per me *nixus*, ascendi. * contendere disputando. &c. Acad. iv. 21. *nitamur* igitur, nihil posse percipi. ad Div. i. 5. cum maxime de causa regia *niteremur*.

Nixus, gravitas. Nat. D. ii. 46. astra *nixu* suo conglobata.

Nobilis, est proprie qui facile noscitur (noscibilis) h. e. agnoscitur, qui sit, (unde sæpe de valde notis dicitur) qualis est Romæ, qui ortus est ex familia, sive patricia, sive plebeia, in qua magistratus fuere. nam ejus nomine audit, notum esse nomen apparet, et, unde ipse sit, constat. Et quia magistratus habent jus imaginis sue ad posteritatem prodendæ, Verr. v. 14. propterea nobilis etiam sic definitur, ut sit is, qui imagines majorum habet. Or. ii.

48. populo Romano dari sine nobilitum dissensione potuisse. Sed innumeris locis sic occurrat. Unum addam tantum. Or. 9. Nec vero, Thucydides si historiam non scripsisset, nomen ejus extaret, cum præsertim fuisset honoratus et nobilis. Manifestum est desiderari in verbis: nomen ejus extaret, adverbium non. et hoc vidit jam Lambinus, et alii.

Nobilitas, de eo, qui inter majores magistratus populi Rom. locum habet. Muren. 7. tua nobilitas etsi summa est. Brut. 14. princeps nobilitatis vestræ: ac. qui primus e vestra familia Consul fuit. * nobiles ipsi. Muren. 8. claustra nobilitatis refregissem. * gloria. Arch. 11. philosophi in quo nobilitatem prædicationemque despiciunt.

Nodus, impedimentum, difficultas. ad Div. viii. 11. incidimus in difficilem *nodum*. * vinculum. Læli. 14. *nodus* amicitiae. Or. 66. his singulis versibus quasi *nodi* apparent continuationis, quos in ambitu conjungimus.

Nolle. Att. iv. 15. debemus patrem familias domi suæ occidere *nolle*: h. e. fugere, cavere &c. * non benevolum esse alicui. ad Div. i. 1. cui qui *nolunt*.

Nomen, verbum. Tusc. iii. 34. omnis casus in quo calamitatis *nomen* pond solet. Off. i. 12. recessit *nomen* a peregrino, et proprie in eo, qui arma contra ferret, remansit. * claritas, nobilitas, sc. quia nobilium *nomen* notum est. Plane. 7. *nomini*bus ducuntur. ad Div. lii. 7. ista vestra *nomina* nunquam sum admiratus. * Cluent. 32. res suo *nomine* in judicium nunquam est vocata: h. e. nullius questionis proprium crimen fuit, ut ait ibid. 35. * species, prætextus, titulus. ad Div. i. 4. *nomen* fictæ religionis. Cæciu. 25. honesto ac probabili *nomine*. * cum *nomen* sæpe opponatur rei, ut Att. v. 15. cum exercitum noster amicus habet tantum, me *nomen* habere duarum legionum exilium: h. e. non veras, sine viribus. ubi vid. Grav. est tamen etiam de re. Plane. 12. jacis adulteria, quæ *nomen* non modo *nomine*, sed ne suspicione quidem possit agnoscere. * *nomen* de reo etiam dicitur, ut satis notum est. Liv. ii. 19. cum venefici *nomen* esset delatum, et—extra ordinem esset acceptum. * quin in tabulis acceptorum, *nomina* hominum, quibus aut debemus, aut qui nobis debent, item rerum, pro quibus, et pecuniæ, quam: propterea *nomen* de re pecuniaria et quidem variis modis dicitur. *Nomen* ergo primo est debitum, et quidem active et passive, Top. 3. quæ in *nomini*bus sunt,

opponuntur pecuniae paratae. Planc. 28. *nomen*, quod urget, dissolvere. item solvere Att. vi. 2. Quint. 4. quibus *nomini*bus pecuniam curari oportere. Att. xiii. 29. *nomen* explicat. xvi. 6. *nomen* expedit. 2) debitor. Att. v. 21. nam aut bono *nomine* centesimis contentus erat, aut non bono, quaternas centesimas sperabat. 3) capita in tabulis scripta: Posten. Verr. i. 36. in codicis extrema cera *nomen* infimum in flagitiosa litura fecit. Quint. 11. *nomini*bus certis gradum pecuniam debet. cf. ad Div. v. 20. *nomen* erat sestertius xxx. Rosc. C. 1. non refert parva *nomina* in codices. Atque hinc translatus est ad alia similia. Verr. ii. 42. ubi sermo est de Codice Verris, in quem relata erant acta in jurisdictione Siciliensi, *nomen* dicitur, pro summa cauae, ibi perscripta, s. elogio, et, ut mox c. 43. ipse vocat, periculo. v. elogium n. 2. et periculum n. 3. Videtisne totum hoc *nomen*, ubi facit coram delatum Sthenium, esse in litura. mox: qui defendere non potest, se non (in) ipsius Sthenii *nomine* literas publicas corrupisse; pro quo mox: in Sthenii periculo. Teneant etiam titrones hanc formulam: ad Div. vii. 23. accepi Aviani literas, in quibus hoc erat liberalissimum, *nomina* se facturum, qua ego vellem die. In quo apparet *nomina* facere esse creditoris, cum non accipit pecuniam, sed summam in tabulis scribit, certa die exigendam. vii. Salinas. Usur. 6. Sed de debitore, qui non praesente pecunia emit, videtur esse Offic. iiii. 14. emit homo cupidus et locuples tanti, quanti Pythius voluit, et emit instructos: *nomina* facit, negotium conficit. et sic interpretatur est Fr. Fabricius: neque, si ita scripsit Cicero, aliter fieri potest. Quod cum videret J. Fr. Gronovius, legendum censebat: Pythius *nomina* facit: probante Grævio. Neque aliter expedire nos possumus, si ratam habeamus illam opinionem, quæ *nomina* facere tantum creditorem censet. Factore tamen, mihi non ita absurdum videri Fabricii interpretationem, et ex analogia, et vi verborum, *nomina* facere etiam de debitore dici posse. Quid enim est *nomina* facere, cum de creditore dicitur, nisi in suis, forte etiam in aliorum, tabulis scribere *nomen* debitoris, et *nomen* pecuniae in expensis? Quid? nonne etiam debitor scribit *nomen* creditoris, et *nomen* summæ, in suis, et, si opus est, etiam aliorum tabulis, et quidem in acceptis? Cur ergo non ipse quoque possit dicere: *nomina* facere? Nam *nomina* facere nihil est pro-

prie, quam *nomina* scribere, ponere. Sic Att. xiii. 14. placeatne tibi, mitti ad Varronem, quod scripsimus. etsi etiam ad te aliquid pertinet. nam scito, te ei dialogo adiunctum esse tertium. opinor, igitur consideremus: etsi *nomina* jam facta sunt; sed vel induci vel mutari possunt. Ceterum usum, ut in multis aliis, ad unam partem flexisse hanc formam, et sæpius usitatusque de creditore dictam, haud negaverim. vid. Vas.

Nomenclator, servus, qui domino, in primis candidato, nomina obviatorum suggerit, ut uomine suo quemque appellare possit, quod erat blandius; unde aliquando lege ambitus prohibitum, ut est apud Livium. Att. iv. 1. Mur. 36. hinc

Nomenclatio, cum aliquem nomine suo appellamus honoris, blandiendi causa. Petition. Cons. 11. altera pars petitionis, quæ in populari ratione versatur. Ea desiderat *nomenclationem*, blanditiam &c.

Nominare, suffragari, commendare, vorseblagen. ad Brut. 7. digniorem *nominare* non potes quam Bibulum. Phil. ii. 2. *nominare* augurem. * *nomen* tribuere. Fin. iiii. 2. ex omnibus philosophis Stoici plurima *nominaverunt*: sed hodie est novaverunt.

Nominatio, genus suffragationis, Vorsechlag. Phil. xiii. 5. paternus auguratus locus, in quem ego cum mea *nominatio*ne cooptabo. ad Brut. 7. eam *nominatio*ne a te petimus.

Non, omittitur in *non modo non*, cum sequitur, ne quidem. Agr. ii. 20. ad Quir. 4. et cum sequitur, sed etiam. Catil. i. 3. sed de hoc satis dictum est in Lex. Fabri. vid. tamen Cortium ad Plin. Ep. viii. 7. Male autem huc trahitur locus Milon. 4. ut vidit Olivetus. add. in modo.

Norma, in Geometricis dicitur regula angulorum, proprie quidem rectorum, qui inde *normales* dicuntur, Quintil. xi. 3. sed deinde etiam reliquorum, quatenus applicata *norma*, acuti an obtusi sint, intelligitur: et hinc tolerari potest definitio Philandri ad Vitruv. ix. 2. item in Lexic. Fabri. ubi omnium angulorum mensura dicitur. fr. Acad. ii. p. 65. si id crederemus, non egere-mus perpendicularis, non *normis*, (sic legendum) non regulis. conf. Budæus ad Pandect. p. m. 174.

Noscere, agnoscere, probare. Att. xi. 7. quod te excusas: ego vero causas tuas *nosco*. cf. Legg. i. 3. * *discere*, percipere. fr. ep. p. 20. philosophiam quidem præcepta *noscenda*, vivendum

antem civiliter. Nat. D. i. 4. omnes philosophiæ partes tum *noscentur*, cum totæ quæstiones scribendo explicantur.

Nota. Or. lii. 44. librorum *note*, sunt signa interpunctionum. * *nota est elypsa* inustum servo fugitivo. Off. ii. 7. barbarus compunctus notis Threiciis. vid. Hug. Orig. scrib. c. 19. hinc *nota* pro ignominia. Sic, quæ ignominia censoria dicitur, ea et *nota* appellatur. Cluent. 46. *nota* censoriæ severitatis. in qua oratione c. 42. est locus insignis, de vi *notarum* censoriarum, quæ fuere: movere e senatu, equum adimere, tribu movere, et ærarium facere, deinde ad omne genus ignominie transfertur, dicitur tamen *nota* etiam cum verbo inurere in bonam partem. Plane. 12. signa probitatis, domesticis inusta *notis* veritatis. * dicitur etiam de vino. Brut. 83. si quis Falerno vino delectetur, sed eo—nec ita vetere, ut Oplimium aut Ausicium consulem quærat. atqui eæ *notæ* sunt optimæ. sed de his *notis* abunde interpretes Horatii. * Muræ. 11. extr. irati jureconsulti, quod sunt veriti, ne—sine sua opera lege posset agi, *notas* quasdam composuerunt, ut omnibus in rebus ipsi interessent. *Notas* alii interpretantur siglas, cum pro singulis verbis literæ singulæ ponuntur, alii formulas actionum, ut Camerarius, alii obscura verba, ut Manutius, alii signa quibus verbum unum aut plura exprimebantur, ejusmodi sunt adjecta Corpori Inscript. Gruteriano, ut Grævius. quam sententiam probarem et ipse, si res et locus Ciceronis pateretur. Primo nulla est necessitas dicendi, *notas* fuisse signa ejusmodi, qualia sunt illa, quæ dixi. Nam per *notas* scribere, ut ex Suetonio. Aug. 88. Cæs. 55. constat, etiam dicitur cum integra quidem verba literis scribuntur, sed ita, ut literæ non suam ordinariam vim habeant, sed v. e. litera d pro a, e pro b ponatur &c. Ergo omnis ratio scribendi occultior est per *notas*. Cujac. Obs. xii. 40. distinguit quidem *notas* a siglis; et est certum, non omnes *notas* esse siglas: neque tamen propterea siglæ non sunt *notæ*: itaque et ipse locum Ciceronis de siglis interpretatur ad Pompou. Orig. Jur. §. 7. Illas autem *notas*, de quibus Cicerius in Obs. vix putem tam vetustas, ut de his aut similibus Cicero intelligi possit. Seneca quidem ep. 90. vilissimorum mancipiorum inventa vocat. v. Nouv. Traité Diplomatique t. lii. p. 564. conf. Troz. ad Hugon. p. 175. qui p. 181. locum Ciceronis de formulis explicat, et hanc interpretationem Grævio tri-

buit, quod est a vero alienum. Deinde Cicero hic manifeste de formulis actionum loquitur. Nam exempla *notarum* compositarum, quæ subjiciuntur, sunt formulæ actionum. Porro componere de formulis dici potest, non de signis obscuris, et siglis: et paulo post dicit, prætori quoque earum compositum est. Neque in toto reliquo loco quicquam de occultis signis dicitur. Illud tantum dicitur, quam diu occultæ hæ formulæ fuerint, petitis esse ab iis qui tenerent, donec vulgatæ sint (nempe ab Ælio). Pompon. Orig. Jur. l. e. Neque quisquam veterum, quod sciam, de talibus signis formularum memorie prodidit. Quorsum autem opus scribere formulas illas per *notas*? Ne a servo iterum aut scriba publicarentur? sufficiebat cavere, ne in talis hominis manus venirent, qui illas vulgandis gratiam popularem captare vellet, et posset. Ne ille autem publicarent, qui eas tenerent, ut Ælius fecit, ne per *notas* quidem cavere poterant. Itaque mihi totum hoc de notis formularum commentitium videtur. *Notasque* componere nihil aliud significare, quam formulas obscuras et contortas actionum componere. Referri huc possit locus Ovidii Her. xx. 310. de malo Acontii jacto ad Cydippen, in quo scriptum erat jusjurandum: malum verba ferens doctis insidiosa *notis*. Jam scio *notas* apud Ovidium esse literas scriptas, unde *notare* dixit pro scribere. Heroid. i. init. Sed doctæ *notæ* h. i. sunt formula jurijurandi vafre excogitata, qua sui juris faceret Cydippen. Unde in eadem epistola Acontius se appellat vafrem juris consulto Amore: et jusjurandum vocat nodum: quod verbum Horatius de formulis Jctorum in cavendo usurpat. Interpretationem nostram notarum probare Menkenius in Obs. L. L. et Gesnerus in Thes. L. L. alique.

Notare. de nominibus rerum. Fin. lii. 2. nominibus res *notavit* novis. Tusc. iii. 5. melius hæc verbis *notata* Latinis, quam Græcis. * Ita insignire, ut agnosci, et ab aliis discerni possit. ad Div. vii. 32. Ita *notata* me reliquisse genera dictorum meorum, ut cognosci sua sponte possent. Or. li. 87. neque tam acri memoria fere quisquam est, ut, non dispositis *notatisque* rebus, ordinem verborum aut sententiarum complectatur. cf. il. 86. hinc pro agnoscere, observare, animadvertere. ad Div. ix. 16. tritas aures habere *notandis* generibus postarum. Div. i. 49. *notata* observatione diuturna. cf. Or. lii. 50. * *dies notari* dicitur, cum in eo solemnia quæ-

dam agenda constituuntur, unde fit insignis. Fin. ii. 31. de Epicuro, qui diem suum natalem celebrari iusserat: quod si dies *notandus* fuit &c. *ornare. Or. iii. 43. tamquam stellis *notare* orationem. *reprehendere, contumelia afficere. Phil. xiv. 8. rem verbis *notavi*. Milon. 6. *notavi* rem. Verr. v. 68. sic *notatos* ambulare. Cluent. 42. de censoria ignominia. vld. nota. *Sext. 61. vir is, qui tripartitis orbis terrarum oras atque regiones tribus triumphis adjunctas hac imperio *notavit*. Abramius respici ad tropæa putat. Sed Romani tropæa non ponebant. Forte est: peragravit, ut in Or. pro M. Marcell. 2. nec disjunctissimas terras citius cujusquam passibus potuisse peragrari, quam tuis, non dicam cursibus, sed victoriis, lustratæ sunt. Horat. Art. Poët. 158. puer, qui jam pede certo signat humum.

Notatio, etymologia. Topic. 8. *animadversio. observatio. Orat. 55. *notatio naturæ*. *distinctio per *notas* temporum, colorum &c. Brut. 19. delector ista quasi *notatione* temporum. Cluent. 47. *notatio* tabularum (np. cera diversicolore.) Phil. v. 5. *notatio* judicium haberi solet: i. e. certa sunt signa, ex quibus, bonus iudex qui esse possit, agnosci et a malis distingui potest. *pro subscriptione *notarum* censoriarum laudat Offic. iii. 31. et Cluentianam. sed meliores ead. habent *notio*. cf. Gron. ad Liv. xxvii. 25. *descriptio. Hereun. iv. 50. *notatio* est, cum alicujus natura certis describitur signis. Est character, quales Theophrastus scripsit.

Notio, significatio verbi. Tusc. v. 10. nulla alia huic verbo subjecta *notio* est. **ἡμετέριος*, *notitia* insita. Top. 5. *notio* est impressa et insignita rei conformatio. Nat. D. i. 12. hæc omnia cum deorum *notione* comprehendimus. ibid. 14. deum in animi *notione* tamquam in vestigio reponere. ib. 18. *notiones* primæ. Tusc. iv. 24. definitio aperit *notionem* nostram, quam habemus omnes de fortitudine, tectam atque involutam. ib. definitiones declarant *notiones* communes, alia magis alia. conf. Acad. i. 11. *sed *notio* est etiam de his rerum in animo formis, quæ non insitæ sunt, sed opera mentis acquisitæ, de quibus est locus insignis Fin. iii. 10. *hinc dicitur etiam de cognitione rerum, et judicio de rebus. Nat. D. i. 11. fugere intelligentiæ nostræ vim et *notionem*. Tuscul. v. 39. sine varietate colorum licebat vivere beate: sine *notione* rerum non licebat. Acad. iv. 41. veniamus nunc ad bonorum et malorum *notionem*. *cognitio de rebus, quæ est magistratum,

Pontificum &c. Dom. 13. quæ omnis *notio* Pontificum esse debuit. Agr. ii. 21. *notio* populi Rom. Sext. 25. ut censoria *notio* de republ. tolleretur. cf. Pis. 5. iudicium *notionemque* censoriam quadringentos annos tenuimus. Att. xi. 20. *notionem* ejus differri. Sed Cæcin. 12. est etiam *notio* actoris: quod quomodo dicatur, vid. in animadversio. *de nota censoria. Off. iii. 31. *notio* censorum. Sext. 25. *notiones* censoriarum. v. ibi Græv. et Gron. ad Liv.

Notitia, *notio* insita, *ἡμετέριος*. Acad. iv. 46. *notitia* rerum, e philosophia Epicuri. Or. 33. *notitiam* rel aperire definiendo. **notio* acquisita. Fin. iii. 10. hoc quarto (modo) *notitia* facta est &c.

Notus, active. Verr. i. 7. v. Viros doct. ad Phædr. i. 11. in malam partem pro famosos. Cæcl. 13. femina non modo nobilis, sed etiam *nota*.

Novæ. ad Her. i. 9.

Novendialis. Q. Fr. iii. 5. *novendiales* feriæ: dicuntur a numero dierum.

Novitas. Phil. ix. 2. *novitati* invidere. v. *novus* homo.

Novus. res *novæ* significant aliquam insignem perturbationem et commutationem status reipubl. ratione magistratum, judiciorum, legum, veteribus vel sublati, vel *novis*, et iis quidem perniciosi, latis. Verr. i. 7. Catil. i. 1. ad Div. xi. 21. &c. **novi* homines. Agr. ii. 2. &c. qui primi e familia sua ad magistratus pervenere. *Orat. ii. 66. sub *Novis*: intell. tabernis argentariis. fuit pars fori Romani, cujus passim mentio apud veteres. v. P. Fabr. ad Acad. iv. 22. et Drakenb. ad Liv. xxvi. 27. xlv. 17. *Novissimus* apud Cicero nem reperiri, male negat Gellius x. 21. a multis jam notatus. v. J. Gronov. ad l. c.

Nox. de nocte. vid. de. **nox* reip. Brut. 96. Har. R. 6. de perturbato reip. statu. cf. tenebræ.

Nubecula. Pis. 9. *nubecula* frontis. est severitas.

Nubere cum præpos. cum. ad Divers. xv. 3. quocum nupta esset.

Nudus, simplex, sine ornamentis. Brut. 75. de Cæsaris commentariis: *nudi* sunt, recti, et venusti. *sine exercitu. ad Div. x. 11. si *nudus* huc se Antonius conferet. *inops. Att. i. 16. *nudi* equites. v. Interp. ad Suet. Cæs. 41.

Nugæ, contemptus causa etiam de hominibus dicuntur. Att. vi. 3. videaturne aut pietatis esse meæ, fratrem; aut diligentiam, *nugarum* aliquid relinquere? ibid. amicos habet meras *nugas*. Orat. ii. 51. tragedias agere in *nugis*.

* de ancillis et delicatis pueris. Milon. 21. *nugarum* nihil in comitatu.

Nullus, pro non. Att. xi. 24. Philotimus non modo *nullus* venit, sed ne per literas quidem &c. ib. xiv. 3. Corumbus Balbi adhuc *nullus*: sc. venit. Tusc. i. 38. mortui *nulli* sunt. Div. i. 37. obijciuntur saepe fortunæ, quæ reapse *nullæ* sunt. * Rosc. Com. 16. *nullius* consilii. Muren. 12. *nullo* usq.

Numerare. Verr. iii. 73. ex quibus *numeranda* est civitas. Phil. vii. 1. quos a se primum *numerare* possunt: h. e. in quibus *numeranda* a se incipere possunt. pro *enumerare* est N. D. iii. 32. nisi vitiosa lectio est.

Numerata. ex arca, præsentē pecunia. Att. xii. 25.

Numerus. Q. Fr. ii. 13. ad *numerum* iudices habere: i. e. justum eorum *numerum*. * rhythmus, Or. 64. pæon, quod plures habeat syllabas quam tres, *numerus* a quibusdam non pes habetur. *Numerus* et pes (*ῥυθμὸς* et *πῆγος*) quomodo differant, v. Quintil. ix. 4. Nempe rhythmī spatio temporum constant, pedes etiam ordine. v. c. pes dactylus, semper habet primam longam, *numerus* autem etiam tertiam. Itaque omnis pes est *numerus*, non autem omnis *numerus* etiam pes: quod tenendum est propterea, quia interdum *numeri* manifeste pro pedibus dicuntur. Or. 57. dactylicus *numerus* hexametrorum magniloquentiæ est accommodatus. Atqui in hexametris non licet anapæstum pro dactylo ponere, qui tamen est rhythmus dactylicus. Or. iii. 44. *numerus* adstrictus, est qui proxime ad poeticum accedit: solutus, qui longius recedit. * certus et concinnus corporis gestus et motus in bistrionibus, saltatoribus, palæstritis &c. quia sc. ut illi *numeri* poetici, certis *numeris* exprimuntur, cum intervallis temporum contineantur. dividitur autem in *ῥυθμὸς* et *ἄκρον*. Parad. iii. 2. bistrion si paullo se moveat extra *numerus*, exsibilatur. Leg. i. 4. *numeri* in cantu. * hinc duci putant illas formulas, omnibus *numerus* absolutum esse, omnes *numeros* habere: quod mihi secus videtur. * Nam manifestum est, *numeros* dici interdum pro partibus, et earum *numeros*, qui requiritur, ut perfecta res sit. Fin. iv. 20. Pautiores quasi *numeros* officii præterierunt. Div. i. 13. omnes habet in se *numeros* veritatis. Verr. ii. 69. quod genus hominum, quem *numerus*, quem ordinem proferre possis. hoc interpretatur ipse ibid. ab universa provincia, generatimque a singulis ejus partibus &c. Ovid. Met. i. 457. animalia imperfecta suisque trunca vi-

dent *numeri*. ibid. vii. 126. utque hominis speciem materna sumit in alvo, perque suos intus *numeros* componitur infans. Cohortes eandem ob causam *numeri* dicuntur, quia sunt legionis partes, ad Div. xi. 10. septenum *numerus* nunc legionum alo. ubi Grævius legit, septem nunc *numeros* legionum, et cohortes interpretatur. recte. ibid. xii. 13. Græcorum militum *numeros*: sic legendum pro *numero*. vid. Græv. ad l. e. atque in universum de ordinibus militaribus dicitur, ut de turma, de mille militibus, qui sub uno tribuno sunt. v. Intt. ad Sueton. Vespas. 6. adde Burmann. ad Ovid. Her. vii. 24. Pertinet huc etiam illud: Verrin. v. 51. si naves suum *numerus* haberent: h. e. vectores, remiges, quorum *numerus* certus requiritur. Sic Ovid. Her. x. 36. flecte ratem, *numerus* non habet illa suum: ubi Burman. locum Ciceronis afferre non neglexit. * locus. in Cæcil. 19. cum is tibi parentis *numero* fuisset.

Numarius, pecunia corruptus. Verr. iii. 57. *numarium* iudicium. Cluent. 27. *numarii* iudices. add. Att. i. 16. Clu. 36. ubi est *numarius* interpres pacis: qui pecunia accepta pacem conciliavit. Itaque omnino *numarii* sunt, qui aliquid pecunie et quæstus causa faciunt.

Numatio, s. nundinatio. Phil. ii. 45.

Numerare. Verr. ii. 10. cujus manu *numerabuntur*. ib. manu tua *numeratum* esse: i. e. tibi.

Numus, cum simpliciter ponitur, fere sestertius intelligendus. Rosc. Amer. 2. &c. * Rosc. Com. 8. versari in suis *numis*, opponitur, in ære alieno. Verr. iii. 86. habet in *numis*, habet in urbanis prædiis: baæres geld.

Nunciatio. Phil. ii. 32. nos (augures) *nunciationem* solum habemus, consules etiam speculationem. v. spectio. Ceterum *nū* nunciare diserte tribuitur auguri. Phil. ii. 33. Leg. ii. 12.

Nunciupsum, pro, hoc ipso tempore. ad Att. vii. 3. viii. 19. xii. 16. &c.

Nundinari, frequenter convenire. Div. ii. 31. ubi ad focum angues *nundinari* solent. * emere. Verr. i. 46. *nundinari* ab aliquo jus.

Nuper, de longo tempore. Nat. D. ii. 50. qui ea, quæ *nuper*, id est, paucis ante seculis, reperta sunt. Sull. 32. est *nuper*, de trienni tempore. item Div. i. 39. de tempore satis longo: et sic aliis etiam locis. cf. Duker. ad Florum i. 11. et qui ibi laudantur, et dicta in modo.

Nutare, incertum esse, fluctuari. Nat. D. i. 48. *nutat* in natura deorum.

Nutris, de quacunque re, quæ nutrit et alit homines. Verr. ii. 2. Sicilia *nutris* populi R. cf. Wesseliug. V. C. Obs. ii. 17.

Nutis, gravitas corporum, pondus, alias nixus, nixus. Or. iii. 45. tenetur *nutu* suo terra. cf. Fin. i. 6. N. D. ü. 39. terra *nutibus* suis conglobata.

O.

Ob, ad. de Univ. 14. *ob* os offusus ignis. ad Div. ix. 26. *cujus ob* os Grati ora obvertebant. de qua forma vid. Davis. ad Tusc. iil. 13. Burm. ad Ovid. Met. viii. 115. et Heins. ad Virgil. Æn. xii. 865.

Obducere, Insuper addere. Attic. xvi. 6. igitur ad Sicam. ibi tamquam domi mem scilicet. Itaque *obduri* posterum diem. v. Gronov. ad Senecam de Tranqu. an. e. 3. opponere, adversarium adducere. Att. i. 1. mihi videatur non esse *obdurus*, Curium *obducere*. vid. Græv. * bibere avide. Tusc. i. 40. venenum ut sitiens, *obdurit*. Sic etiam accipit in aliis locis, (certe metaphora hinc ducta) Victorius Var. Lect. xv. 7. cf. Interpr. ad Petron. e. 49.

Obductio. Rabir. Perd. 5. *obductio* capitis. Plerique ex emendatione Mureti malunt obnuptio. Sed lectionem omnium Codd. defendit Gruterus. Neque video, quare *obductio* improbetur, cum *obducere* sit operire, *obductus*, operatus, ut omnes sciunt.

Obdurare, durare, perferre. Att. xli. 3. quare *obduratur* hoc triduum. * *obdurascere*. Fin. iii. 11. quæ contra studia naturæ tam vehementer *obduravit*?

Obfundere. v. *effundere*.

Obijcere. Leg. ii. 19. erroris *objiciendi* causa. Cæcin. 25. errorem *objicere* judicii. In quibus fere idem est quod injicere: quod similiter dicitur. Simile et hoc Tusc. ii. 3. *objicitur* metus animo. Itemque visa, species *objici* hominibus dicuntur in Academicis sæpe. * Arch. 6. *objicissim* me in tantas diminationes. Cuent. 41. nego rem esse ullam in quemquam *objectam*, quæ Ficulano *objecta* non sit. * cum præpos. de. ad Div. xi. 3. de morte Cæsaris *objiceres*. * Mur. 38. sperant sibi Silanum *objici* posse, i. e. in suam potestatem venturum, ut eum tollere possint. cf. e. 40. Mil. 14. ductum est ab iis, qui cum feris bestiis pugnare coguntur. * ad Div. vi. 4. ad omnes casus *objectus*, i. e. obnoxius, expositus.

Obtratio, ira. Att. vi. 3. ablit iratus. hujus nebulonis *obtratione* si Brutus moveri potest. &c.

Oblidere, comprimere arcte, elidere. fr. Scaur. gulam digitis *oblidere*. vid. de hoc verbo Heins. ad Ovid. Met. xiv. 208.

Obligare, proprie esse constat vincire devincere, ut Tusc. ii. 16. de vulnere: a medico *obligari*. Sed metaphoricè *obligari* dicuntur in universum omnes, quibus quacunque causa et quocunque modo necessitas est imposita alicujus rei faciendæ, præstandæ, ferendæ, patiendæ. Causa et ratio, quæ necessitatem imponit, quæ tamquam obligamur et alligamur (v. alligare) dicitur hinc vinculum. (v. vinculum.) Hinc 1. *obligari* scelere dicuntur, Dom. 8. et legum pœnis *obligari*, Fin. i. 14. qui in necessitatem incidunt pœnæ ferendæ, qui in pœnas incidunt sceleribus aut suis aut alienis. 2. *obligantur*, qui jurejurando sibi necessitatem alicujus rei faciendæ imponunt. Off. i. 11. Verr. ii. 72. Balb. 15. 3. item promissis, fœdere. Balb. i. c. populus se *obligavit* fœdere. Phil. v. 18. audeo *obligare* fidei meam. 4. item spondendo pro aliquo, cavendo prædiis, quæ et ipsa *obligari* dicuntur. Agr. lii. 2. ad Div. v. 20. ad Brut. 18. Cæcin. 3. 5. Porro qui mancipio et nexu sibi imposuerunt necessitatem periculi judiciorum (evictionis) præstandi. Muren. 2. Topic. 10. 6. qui, beneficiis acceptis, necesse habent, aliis gratiam referre, occasione data, unde et in ære alterius esse, ei debere dicuntur. ad Div. vi. 11. viii. 12. x. 8. xi. 16. &c. 7. res, quæ Deo alicui consecrata sunt. Dom. 40. unde contra, quæ profana e sacris sunt, liberari dicuntur. (v. liberare.) 8. Est etiam pro impediri. Act. i. Verr. 9. quod eos intelligere videbam, me hoc judicio districtum et *obligatum* futurum. cf. ad Att. viii. 16.

Obligatio, Ciceroni et bonis auctoribus semper active dicitur, nunquam, ut hodie Jctis et philosophis, passive. ad Brut. 18. gravior est ac difficilior animi ac sententiæ pro altero, quam pecuniæ *obligatio*; i. e. promissio.

Oblinere, inquinare. Brut. 13. ut se eloquentia externis *oblineret* moribus.

Oblitus, corruptus, fœdatus. Verr. iii. 4. *obliti* sunt omnia stultitia atque inhumanitate. Phil. xiv. 3. *oblita* vita libidine. ibid. xi. 12. parricidio *oblitus*. ad Heren. iv. 11. si exorationes crebras collocabuntur, *oblitam* reddent orationem. * in bono sensu est tamen etiam ad Div. ix. 15. mirifice capior facietis, præsertim cum eas videam *oblitas* Latio.

Obmutescere. Tusc. ii. 21. videsne ut *obmutuerit* non sedatus corporis, sed castigatus animi dolor?

Obnoxius, eleganter et proprie de eo, cui facile quacunque de causa noceri potest, ut infirmus, vel sceleris conscius; et hinc timidus, anxius, suspiciosus, &c. Sic est ad Brut. 17. vivat supplex et *obnoxius*. Hanc vim verbi illustrat Gronov. ad Senec. de Ira iii. 8. unde Curtius ad Sallustium et alii hauserunt.

Obnunciare, auspiciū malum, diras, comitia habenti nunciare, ut comitia dirimantur; In quo utebantur hac formula: Alio die. Sen. p. R. 5. legem tribunus pl. tulit, ne auspiciis obtemperaretur, ne *obnunciare* comitiis aut concilio liceret. cf. Att. iv. 3. Phil. ii. 23. consul consuli *obnunciasti*: ubi etiam illa formula alio die occurrit. Sed non solum comitiis *obnunciatur*, sed etiam singulis hominibus. Div. i. 16. Ateius Crasso *obnunciavit* (nempe in provinciam ituro.) v. dirae.

Obnunciatio. Q. Fr. iii. 3. Att. iv. 16. v. *obnunciare*.

Obrepere. Div. ii. 67. nullae *obrepunt* imagines in animos dormientium extrinsecus. Planc. 7. *obrepere* ad honorem: opponitur cursu venire ad honorem. illud fit precibus, gratia, aliisque huiusmodi artibus; hoc meritis.

Obreptare pro obrepere. ad Att. vi. 5. dies *obreptat* mihi: sic et Plautus dixit.

Obrogare, legem ferre, quæ adverteretur alteri legi, ut ea perlata, altera vel tota, vel ex parte tollatur, saltem, ut ejus vis debilitetur, etsi ipsa salva sit. Phil. i. 9. quid, quod *obrogatur* legibus Cæsar? cf. Att. iii. 23. v. inprimis de hoc verbo Duker. ad Florum iii. 15. 5.

Obruere, irritum reddere, vim adimere &c. Har. Resp. 30. Dii *obruant* omen. Tusc. v. 19. Marius Catuli interitu sex suos *obruit* magistratus: h. e. *obscuravit* eorum gloriam. Orat. i. 25. quicquid est, in quo offenditur, id etiam illa, quæ laudanda sunt, *obruit*. Mur. 40. recentem gratulationem lamentatione *obruere*. * Verr. ii. 62. *obruitur* testimonis aratorum. i. e. prorsus vincitur, nec eis resistere potest. * Fin. iv. 4. qui sciet, ubi quidque positum sit, quæque eo veniat, is, etiamsi quid *obrutum* erit, poterit eruere, semperque esse in disputando suus.

Obrussa, est auri experimentum, quod igne sumitur: ex Græco *ὀρεῖσα*, unde post et aurum *obryzum* dictum. Brut. 74. adhibenda, tamquam *obrusa*, ratio est, quæ mutari non potest, nec utendum praviissima consuetudinis reguia. de *obrusa*, et auro ad *obrusam* v. In-

terpr. ad Sueton. Neron. 44. Salmas. ad Solin. p. 760. Gothofred. ad Cod. Theodos. l. 1. de oblat. Vot. et quos ibi laudat Ill. Ritterus.

Obscurus, infaustus. Domit. 55. omnia *obscurana*. Sic aves *obscuræ* dicuntur.

Obscuræ, parum suavi, ingrato sono: quæ est propria verbi significatio. * Orat. 45. si ita diceretur, *obscuræ* concurrerent literæ.

Obscuræ. Attic. ix. 7. nihil minus *obscuræ* tulit: i. e. sine questu. Inv. i. 15. *obscuræ* subire animum auditoris: i. e. clam, sensim.

Obscurus, tristis. Mur. 24. vultus *obscurior*. * sublimis, subtilis. Or. i. 14. scientia *obscurior*. * tectus, callidus. Act. i. Verr. 2. *obscurus* in agendo.

Obssecratio, supplicatio Deorum, in malis s. periculis publicis. Har. R. 28. constituendæ nobis sunt procuraciones et *obssecrationes*. add. Liv. xxxi. 9. Sueton. Claud. 22. vid. Guther. Jur. Pontif. iv. 14.

Obssequium, indulgentia, studium, alicui gratificando et in omnibus se ad ejus sensum, studia, accomodando, placendi. Att. vi. 6. *obssequio* et comitate adolescentis valde audio mulieres delectari. Cæl. 6. tueri *obssequio*. Læli. 24. *obssequium* — quod peccatis indulgens præcipitem amicum ferri sinit. et sic semper est apud Cicero nem et bonos auctores, non pro obedientia.

Observantia, quid sit? v. Invent. ii. 22. Att. xiii. ii. ne magnum onus *observantia* Bruto nostro imponerem: h. e. ne cum me visere et salutare vellet, longius iter haberet. Planc. 18. ut *observantia*, ut suffragatio tolleretur. v. *observare*.

Observare, curiose spectare, aucupari, captare, etiam in deteriorem partem et insidiarum causa. ad Div. xl. 16. ut tempus *observaret* epistolæ reddendæ. cf. Rosc. A. 8. Verr. iii. 1. vitavi *observari* pluribus oculis. cf. *observatio*. * custodire. Tusc. ii. 9. draco *observans* arborem. v. Davies. ad h. l. * *observare* dicitur de officiis salutandi, deducendi (Gloss. *μαρτυρεῖ*, observat, sectatur.) &c. et hinc in genere pro colere. Mur. 34. si interdum ad forum deducimur — diligenter *observari* videmur. Att. xiii. 49. si *observare* est servire. Inprimis autem eleganter dicitur de iis qui candidatos sectantur, petitionem eorum sua suffragatione juvant. Phil. ii. 20. *observatus* a me in petitione questuræ. hinc recte explicat Manutius illud ad Divers. vii. 27. ego te in consulatu ob-

servarum. ad Div. xiii. 27. *observare* commendationes alicujus: h. e. completum eum, qui commendatus est. * Tusc. v. 41. tantam præstantiam in bonis animi esse dicunt, ut ab his corporis externa *observent*. Bentleius emendabat: corporis et externa obscurentur. probat Buberius ad h. l.

Observatio. Muren. 24. *observationes*, testificationes, seductiones testium—animadvertabant. Nempe Sulpicius et ejus amici diligenter observabant Murenam, et amicos, si quam largitionem facerent. * Or. i. 20. eloquentiam esse *observationem*, non artem. Div. ii. 71. diuturna *observatio* notandis rebus fecit artem. cf. i. 49. Off. ii. 24.

Observare, pro *observare*. Div. i. 45. Sed v. not.

Obes, pignus, quodcumque signum certum voluntatis &c. Cluent. 30. damnationem dederat *obidem* &c. in Cæcil. 92. *obides* a nobis habet populus. cf. Catil. iv. 2. Cæcil. 32. *obides* periculi ubi v. not.

Obsecus. Rosc. A. 11. *obsecus* domus: h. e. ab aliis occupata, ut ingredi non possis. * Vatin. 7. *obsecus* tribunatus: h. e. quo non licet facere, quæ velis.

Obidere, replere, occupare. Nat. D. i. 23. corporibus omnis *obidetur* locus. *speculari curiose, Flacc. 24. *obidet* rostra curia. Catil. i. 10. *obidere* stuprum. Act. i. Verr. 2. qui meum tempus *obideret*: sc. ut mihi insidiis eripiat. *elegantem orator dicitur auditorem *obidere* et tenere, Orat. 62. cum eum jam sibi faventem reddidit et iu suam sententiam impulit et adduxit.

Obidio, periculum, quod ab altero nobis struitur et rebus nostris. ad Div. v. 6. qui seneratores ex *obidione* emerit: h. e. liberavit a periculo pecunie perdendæ, quod a Catilinariis, et qui tabulas novas fieri volebant, struebatur. (cf. Rabir. Perd. 10.) Ductum videtur e Plauti Asinar. ii. 2. 14.

Obignare, signare, subsignare. Quint. 21. *obignare* tabellas. Pison. 28. &c. de testimonio *obignato* ad Att. ii. 12. init. v. inpr. Salmas. mod. Usur. c. 11. * Div. li. 70. *obignata* natura: sunt muliebria ita obstructa, ut concipere femina et parere non possit. Plinius H. N. vii. 16. genitale concretum appellat. Græci tales feminas *ἀργύρας* vocant. v. inpr. Rutgers. Var. Lect. iii. 18.

Obignator, signator, qui subsignat. Flacc. 36. decisionis *obignator*. Att. xii. 18. *obignatores* testamentorum.

Obistere, defendere. Cluent. 17. *obistere* crimini. * Fin. iii. 9. et aliis lo-

cis: *obistere* visis: h. e. non statim assentiri, ne decipiari.

Obsitus, consitus. Verr. iii. 18. *obsitus* campus.

Obsolescere. Phil. ii. 41. ubi tamen alii obsolescere, alii obsolefieri corrigunt.

Obsoletus, inusitatus: opponitur, novus, inauditus. Verr. v. 44. *obsolata* crimina. * Or. iii. 9. *obsolietor* oratio, dicitur ea, quæ nullum delectum verborum nec ornatum habet. * de eo, qui in luctu et sordibus est. Pison. 36. jacuisti moriens aliquot dies, atque inde *obsolietus* Thesaloniceam—venisti.

Obsonare. Tusc. v. 34. *obsonare* famem.

Obstare, officere quasi luminibus alicujus. v. officere. Sext. 20. *obstare* sibi me. * nocere. Rosc. A. 52. numquid hic aliud videtis *obstare* Roscio, nisi quod patris bona venierunt?

Obstinatio. Prov. Cons. 17. *obstinatio* quadam sententia repudiavit: in bonam partem dictum.

Obstipus, de cervice rigida, quam Suetonius appellat, capite in tergum nimis reclinato. Nat. D. ii. 42. cf. fragm. Arat. init. et ibi Gruter. p. 4264. ed. Gronov. qui ostendit, hoc verbum duobus modis dici, et quidem contrariis. Sic ap. Sueton. Tih. cervix *obstipa* et rigida: ubi male Casaubonus interpretatur de capite ad terram defixo. Sequitur enim: hæc omnia ingrata et arrogantia plena: quod non potest intelligi nisi de cervice nimis reclinata. At contra cervix rigida ap. Liv. xxxv. 11. est de equis Numidarum, qui capita nimis protendunt ac demittunt.

Obstitus, fulmine tactus. Leg. ii. 9. fulgura atque *obstita* expianto. v. Festus in hac v. et ibi Interpretes. Savaro ad Sidon. Carm. ix. 189. (non 180.) quem laudat Davies, nihil de hac voce habet, sed tantum de locis fulmine tactis agit.

Obstrepere. Orat. iii. 13. oratores obscuro dicuntur, sibi ipsi in dicendo *obstrepere*. Marcell. 3. res clamore militum *obstrepi* videntur: h. e. obscurari, ut minus illustres sint; in quo etiam insolentia constructionis notanda.

Obstringere, ita dicitur ut obligare. v. obligare. Verr. i. 3. sceleribus se *obstringere*. ad Div. xi. 10. ære alieno *obstringere* &c. * Or. ii. 66. Verr. iv. 51. religione *obstringere* aliquem, est, facere, ut aliquis religionem Deorum lædat.

Obstrictus, obnoxius, qui est in alterius potestate. Cæcil. 19. *obstrictus* voluntatibus tenetur. ib. 32. additum, *obstrictum* vobis habebitis.

Obstructio, de simulatione. Sext. 9.

hæc obstructio non diuturna est &c. Sicut quæ obstruuntur, ea teguntur, non cernuntur, sic simulatio admittit conspectum veri sensus et animi.

Obstupefactus, de mente ebrii. Div. i. 29. cum sit immoderato *obstupefacta* potu atque pastu.

Obtentare, sustentare. Att. ix. 10. spes quædam me *obtentabat*, fore. v. not.

Obterere, contemnere. Div. i. 16. artem *obterere* extispicum. Cael. 19. *obterere* voluptates.

Obtestatio. Balb. 14. sanctiones sacrandæ sunt, aut genere ipso, aut *obtestatione* et consecratione legis, aut pœna &c. h. e. populo per legislatorem ad iurjurandum adigendo, quo juret, *obtestans*, h. e. testes faciens Deos, se velle legem servare: unde leges sacratæ. vid. Schwarz. Diss. de Detestatione Sacrorum §. 15. * Domit. 48. quid ergo tua illa tum *obtestatio* tibicinis? Fuit pars caerimoniarum in dedicationibus. Cnm interpretes nihil ad h. l. dicant, Cl. Schwarzius l. c. §. 16. putat *obtestationem* esse eandem, quæ et detestatio dicitur, h. e. denunciationem testibus presentibus factam. Qualis autem illa tibicinis *obtestatio* s. denuntiatio fuerit, non addit. Mihi videtur facta iisdem propemodum verbis, quibus *obtestationem* et denunciationem Pontifici, pulchro, factam esse constat: ades mihi. s. postulo, ut adsis mihi &c. Dom. 52. Div. ii. 34. &c.

Obtinere, oratores et philosophi obtinent, quod approbant aliis, cum vincunt, esse verum aliquid: etiam defendunt. Verr. iii. 71. *obtinere*, quod dicimus. cf. Catil. iv. 6. Tusc. i. 12. si minus id *obtinere*. Fin. ii. 33. illud ipsum quod *obtinere* potest. Acad. iv. 6. definitionem *obtinemus*. de defendendi significatione adde dicta a Gronovio ad Tacit. H. ii. 84. * tueri, retinere. Verrin. iii. 35. *obtinemus* res gestas Sullæ. Orat. iii. 60. vocem *obtinere*. ubi præter rem Pearceius legi vult: retinere. Sic *obtinere* provinciam dicitur, qui consequitur, habet, retinet, ut ex epistolis ad Cornificium patet. ad Div. xiii. 29. *obtinere* hereditatem. cf. iv. 14. testamentum *obtinetur*, cum ratum est, valet. * Sull. 6. suavitatem filii *obtinet*. Offic. ii. 12. *obtinent* numerum jure cæsorum. * Fin. ii. 22. opibus magnis, quicquid feceris, *obtinere*: h. e. efficere, ut impune feceris, recteque adeo factum videatur.

Obtingere pro accidere. Catil. iv. 1. de re tristi, si quid *obtingerit*.

Obtrudere. Verr. iv. 36. qui non *obtrusis* monumenta aliqua ex parte, sed

penitus sustulit atque delevit. præcedit alieno nomine ornare: cui respondet *obtrudere*. Gesnerus in Thes. L. L. corrigit obruit vel obstruxit. Non placet satis: hoc tamen melius.

Obtundere, levare, minuire, comprimere. Tusc. iii. 16. nihil est, quod tam *obtundat* elevetque ægritudinem.

Obtuse, stulte: opponitur acute. Nat. D. i. 25. quo quid dici potest *obtusius*? *Obtriam*. Att. iv. 16. huic *obtriam* Cato &c. adversantur. Int. eunt.

Obvolutus. Div. i. 31. fax *obvoluta* sanguine atque incendio. e Poëta.

Occario. ad Div. x. 4. ne nostra mala suam *occasionem* putent.

Occurus, mors. Acad. i. 2. post L. Ælii nostri *occusum* ne a Latinis quidem.

Occatio. Cato 15. unde dicatur?

Occidere. Tusc. i. 45. *occidit* vita. Nat. D. i. 5. sententiam *occidunt*.

Occentare. fr. de Republ. 4. p. 384. si quis *occensasset*, sive carmen condidisset, quod injuriam faceret, est fragmentum Legg. xii. tabb. v. Festus in h. v. quamquam in nostra editione l. c. est acitavisset.

Occultus, astutus. ad Div. iii. 10. si me autem *occultum* libet fingere.

Occupare, eleganter dicitur de pecunia, quæ aut sub usuris collocatur, aut pro qua metallifodina, agri &c. emnatur, ut aliquid lucri et redditus habemus. Flaco. 21. pecuniam adolescentulo grandi fornore *occupasti*. Verr. i. 36. *occupare* pecuniam apud &c. Manil. 2. equites Rom.—quorum magnæ res aguntur, in vestris vectigalibus exercendis *occupate*. vid. Manut. ad hæc loca.

* Att. x. 6. sum *occupatus* de Q. Fratre: h. e. eo mihi negotium facessente.

* Att. xlii. 2. Sextius eum *occupavit*, l. e. adduxit, ut apud se esset.

Occurrere, in mentem venire. Tusc. i. 21. nihil mihi *occurrit*, cur non sit verum. Brut. 7. maxime mihi *occurrunt* Athenæ. Nat. D. i. 14. Deus nil sentiens nunquam nobis *occurrit*, neque in precibus, neque in votis. Acad. iv. 40. nostro, ne quid maxime quidem probabile sit, *occurrit*. * respondere. Nat. D. iii. 28. huic loco sic soletis *occurrere*. * avertere aliquid, mœdri rei. Verr. v. 9. ante Istius sceleri *occurrere*. * avertere, prævenire, ad Div. iv. 5. sapientia rei *occurrere*. * celeriter satisfacere. Cluent. 23. expectationi *occurrere*. * juvare. Mur. 23. occurro vestræ sapientiæ. vid. not. Topic. 10. loci alii disputationibus *occurrunt* abundantius, aliis angustius. ad Div. xi. 20. quibus rebus veteranis potest *occurri*, *occurras*.

Sed in hoc loco possis etiam interpretari: gratificari, vel mitigare. *elegantetiam ad Q. Fr. i. l. c. l. ultro negotiis *occurrere* dicitur, qui libenter et alacriter suscipit. *est genus honoris et officii. ad Att. ii. 22. domus nostra celebratur: *occurritur*. vid. *occursio*. *Verr. iii. 27. quamprimum aliam civitatem *occurrere*: h. e. in aliam currere. vid. Interpr. ad Sueton. Calig. 26.

Occursio, genus officii, quod candidatis praestatur. Planc. 12. facilis est illa *occursio* et blanditia popularis. cf. Mil. 35.

Octophorum et *Octophorus*, lectica quae ab octo hominibus portatur. Q. Fr. ii. 10. sed Verr. v. 11. ut mos fuit Bithyniae regibus, lectica *octophoro* ferebatur. v. Lips. Elect. i. 19. et Voss. ad Catull. p. 24.

Oculatus pass. pro conspicuus. ad Att. iv. 6. ubi olim legebatur *occultior*, male. nam respondet verbo apparuit. Sic et alii dixere, ut Lexica docent.

Odiurus, de accusatore, qui reum nimis urget, nulla ratione placari, et, ut eum dimittat, moveri potest. Act. i. Verr. 12. Verr. iv. 20. *putidus in aliqua re. Or. iii. 13. Off. i. 37.

Odivi pro odi, est Phil. xiii. 19.

Odius, fastus et importunitas, quae odium facit. Cluent. 39. quod erat *odius*, Dii immortales, quae superbia. Sic apud Terent. Adelph. v. 4. 17. tundendo atque odio denique effecit senex. Hecyr. iii. 2. 8. nunquam hodie odio tuo me vinces, et aliis locis *odium* dicitur de re, quae odium facit, aliisque molesta est.

Odor, levis suspicio. Attic. iv. 16. *odor* dictaturae. Cluent. 27. *odor* suspicionis. *Verr. v. 61. *odore* aliquo legum recentius revixisset. *Or. iii. 40. *odor* urbanitatis, mollitudo humanitatis—sunt dueta a ceteris sensibus.

Odorari pro appetere, ut Agr. ii. 24. decemviratum *odorari*.

Enus antiquae pro unius. Leg. iii. 3. *enus* ne amplius sex menses &c.

Offa. Div. ii. 35. *offa* pultis: sc. quae obijcitur pullis auguralibus. Est autem *offa* proprie globus farinae conspersae. *μύζα, ἰσπύρα*, pro quo *Aeolice* dicitur *ἰσπύρα*, unde latinum *offa*. v. Salmas. ad Solin. p. 90. 537.

Offendere. Attic. x. 4. *offendere* apud aliquem de aliqua re. *Cluent. 23. *offendere* apud iudices: i. e. condemnari a iudicibus. *infelicer rem gerere. ad Divers. ii. 18. sin quid *offenderit*, sibi totum, nihil tibi *offenderit*. v. *offensio*. Ceterum de hoc verbo v. Manut. ad Ep. ad Div. v. 14. *Caelin. 36. Si quid *offendendum* sit, i. e. reprehendendum.

Offensio, calamitas. Manil. 9. *offensio* belli. cf. ad Quir. 1. *morbus. Tusc. iv. 14. *offensiones* corporum. cf. ad Div. xvi. 10. *repulsa. Cluent. 25. quod *medilitatem* petere cum hominibus nobilissimis, et *offensionem* timere dicebat. *Cluent. 50. iudiciorum *offensiones*, dicuntur corruptiones iudicium, quibus iudicia in odium populi veniunt. *Tuscul. iv. 11. *offensio* egrotationi contraria quid sit?

Offensiuncula, repulsa. Planc. 21.

Offensus, odiosus. Catil. i. 7. si me meis civibus *offensum* viderem. cf. Cluent. 58. Inv. i. 49. *offensus* est, quod audientium animos laesit. cf. Att. ii. 19. nihil est tam *offensum* quam. &c. *Verr. ii. 47. existimatio *offensa*: i. e. mala. *Verr. ii. 76. statim suspicione *offensi*, ad ea ipsa nomina oculos animumque transtulimus. Eodem modo dicitur, ut ap. Ter. in Andr. percuti: percussit illico animum.

Offerre, apparere, cerni, ostendere. Div. i. 36. Dii ipsi se nobis non *offerunt*. Rose. A. 31. os *offerre*. *obviam ire. ad Div. vi. 20. advenientibus te *offerre*. *objicere. Sext. 1. *offerre* salutem in discrimen. Offic. i. 24. *offerre* se periculis. *Sext. 6. si qui fecerunt aliquid aliquando, atque lidem nunc tacent, et quiescunt, nos quoque simus obliti: si qui se *offerunt* insolenter et insectantur &c. Grævius malebat e Codd. MSS. *efferrunt*. Sed paulo post idem est verbum: neque quemquam *offendet* oratio mea, nisi qui se ita obtulerit, ut in eum non invasisset, sed irruisset videamur. *resistere. ad Brut. 15. statim me Antonii sceleri *obtulit*. *Rose. A. 13. qui mortem *obtulit* parenti.

Officere, est proprie, liberum prospectum impedire, obstare. Off. iii. 16. quorum altitudo *officeret* auspiciis. cf. Or. i. 39. Tusc. v. 32. hinc eleganter est, commoda alicujus impedire, laudem alicujus majori laude imminuere: item nocere in genere. Rabir. Post. 16. nec mentis luminibus *officit* altitudo fortunae. Brut. 17. horum concis sententiis *officit* Theopompus elatione atque altitudine orationis suae. Rose. A. 38. ac meis commodis obstat et *officit*.

Officina, quomodo differat a taberna, vid. Manut. ad Ep. ad Div. viii. 6. filius autem elegans est: Leg. i. 13. philosophi, qui quasi *officinas* instruxerunt sapientiam.

Officium, Her. ii. 17. opponitur maleficio. ibid. 1. *officis* artis. *an hoc verbum satis exprimat Graecorum *ἔργον*? v. Att. xvi. 14. *opera. commendatoris *officium*. Herenn. ii. 10. honos,

qui ex more alicui, salutando, occurrendo, deducendo, sectando &c. habetur. Muren. 33. frequentiam in isto officio (np. obviam eundi) gratuitam—non de fuisse. ibid. 34. noli igitur eripere huic inferiori generi hominum officii fructum: h. e. voluptatem, quam ex hoc officio præstando capiunt. Ab hoc genere officii interdum dicitur

Officiosus. ibid. Illa officiosissima, quæ neminem patitur non honeste in urbem introire, candidatorum natio. * dolor officiosus Tusc. iii. 28. quem officii ratio postulat. Mil. 5. officiosi labores.

Offundere, obruere, obscurare. Fin. iii. 14. offunditur luce solis lumen lucernæ. * Marcell. 4. omnium Marcellorum memoria pectus meum affudit. Videtur esse converse dictum pro: omnium M. memoria pectori offusa est. vid. Græv. aut affudit dictum est pro confudit, quod est tristitia affecit, implevit, ut ap. Liv. xlv. 42. vel perturbavit, ut ap. Sucton. Cæs. 7. De verbo ipso adde Heins. ad Valer. Flacc. iv. 482.

Olere. Rose. C. 7. supercilia olere malitiam et clamitare caliditatem videntur. Nat. D. i. 26. Epicurus nihil olet ex Academia, nihil ex Lyceo.

Oleum. Att. ii. 17. opera et oleum nostræ philologiæ periret. * exercitatio umbratilis. Or. i. 18. nitidum quoddam genus est verborum et lætum: sed palæstræ magis et olei, quam hujus civilis turbæ ac fori.

Olim, de futuro. Att. v. 21. quid olim mali C. Julius fecerit. v. Grævius ad b. l.

Omen, proprie quid sit, de eo est locus classicus Div. i. 45, 46. dicitur tamen etiam de aliis auspiciis. ibid. 47. sic aquilæ clarum firmavit Jupiter omen. De somniis est apud Tibull. iii. 4. 9. ubi v. Broukh. * Cluent. 5. omina in nuptiis commemorantur. Unde apud Virgil. Æn. i. 346. omina prima de nuptiis primis.

Omnino, prorsus, plane. Fin. v. 8. tres omnino fuerunt. præcise drey, nicht mehr und nicht weniger. Div. i. 39. fieri omnino neges. Tusc. ii. 1. omnino philosophari baud placet. * disertis verbis. Tusc. v. 9. non usquam id dicit omnino, sed, quæ dicit, idem valent. * in genere, in universum. Læi. 21. omnino omnium eadem cautio est. Off. i. 25. omnino, qui reip. præfuturi sunt, duo præcepta Platonis teneant. cf. ib. 33. in Cæcil. 4. quod omnino Marcellorum nomini tota illa provincia adjuncta est. conf. Acad. iv. 2. Tusc. i. 25. Læi. 23.

Omnis. N. D. i. 27. rem nullo modo probabilem omnium, simile est formæ minime omnium.

Onchermes, ventus a portu Epiri Onchermo spirans versus Italiam. v. Art. vii. 2. et ibi Interpretes. Quidam libri habent Auchermes: de quo vid. Cassaub. ad Dionys. Halic. l. i. p. 332. ed. Huds.

Onus. Agr. ii. 26. Sullanis oneribus gravis, dicitur, qui e proscriptionibus Sullanis possessiones habet, et inde in invidia est.

Opera. primo notanda constructionis varietas in formula operam dare. Tusc. i. 4. In quam exercitationem operam dedimus. Or. ii. 28. operam dare ad audiendum. deinde vis ejus multiplex est. Verr. ii. 29. operam dare jubet Petilium, quod rei privatæ iudex esset: pro judicio interesse et cognoscere. Att. xli. 50. operam dare auctioni, pro interesse &c. * videtur pro tempore, quam opera requirit, sumi ad Div. xvi. 21. multum operæ mihi eripitur In exscribendis hypomnematis. v. Græv. ad h. l. * item pro industria. Mur. 17. Q. Fr. iii. 4. deest mihi opera. sc. ad versus exscribendos.

Operæ dicuntur et de ipso labore. Muren. 9. assiduitatis et harum operarum quotidianarum (np. in causis agendis et respondendo de jure) putat esse consultum: et de iis, quorum opera utimur in laborando. ad Div. xlii. 9. esse in operis societatis. Att. i. 13. operæ comparantur. conf. Verr. i. 56. Flacc. 38. Sext. 27. &c. operas dare, i. e. locare. Parad. vi. 2. in operas mittere. Plane. 19.

Operarius, qui manibus opus facit, abjectumque adeo hominum genus. Sic Rose. A. 41. homines operarii ex disciplina patrisfamilie rusticant. deinde de iis dicitur, qui quæcumque artem, non erudit, non via et ratione didicerunt, sed ut officium quoddam tractant. sic rabulæ dicuntur operarii, Or. i. 18. Brut. 86.

Opertum, adytum, locus, quem adire nefas. Parad. iv. Clodius in opertum Bonæ Dææ accessit. ibid. et quidem in aperto fuisti. * oracula ex adyto edita. Div. i. 50. quo e genere Apollinis aperta prolata sunt. cf. ii. 55.

Opes, proprie sunt auxilia: unde, posito genere pro specie, opes dicuntur omnes eæ res, quarum auxilio aliquod efficiamus, consequimur: ut l. labore, opera. Div. ii. 2. omnium opibus refrenanda est. 2. pro consilio. Att. ix. 16. ut tuis consiliis et opibus utar. 3. divitiis. ibid. xi. 2. ista hereditas meam fidem et famam tueri potest, quam quidem intelligo, etiam sine hereditate, tuis opibus te defensurum fuisse. 4. gratia. Quint. 2. opes suas experiri. cf. c. 1.

Verr. i. 1. 5. advocatis in judicio. Quint. 2. summæ *opes*. 6. potentia singulorum hominum, quæ ponitur in multitudine amicorum, clientum, gratia &c. (grosser Anhang) qua possis efficere, quæ velis, etiam invitis civibus. Off. i. 19. ut *opes* quam maximas consequantur. ad Div. iv. 9. *opes* et dignitatem tenerem. cf. Off. i. c. 21. Cluent. 24. Læl. 6. Off. ii. 11. Brut. 81. 7. reipublicæ potentia, in divitiis, exercitiis, sociis posita. Sext. 1. pro tantis *opibus* reipubl.

Opime. ad Herenn. iv. 47. pro optime vestitus citharædus, Clar. Christius legendum censebat *opime*: h. e. magnifice. Et ita *opime* est, v. c. ap. Plaut. Bacchid. iii. 1. 6. Sic dicuntur etiam spolia *opima*: permutanturque in libris *opime* et optime. v. Drakenb. ad Liv. xxi. 43. Itaque valde hæc emendatio aridet. Neque tamen recepta lectio absurda.

Opimus, minus suavis aut elegans. Or. 47. eisdem erat verius; nec tamen eisdem *opimus*: iisdem male sonabat. ibid. 8. *opimum* genus orationis. * est tamen etiam in laude. Brut. 78. ornamenta non satis *opima*.

Opinabilis, incertus. Acad. i. 8. Tusc. iii. 31.

Opinari, rei incertæ assentiri, Acad. iv. 20. nihil *opinari*.

Opinatio. Tusc. iv. 7. *opinatio* est imbecilla assensio. conf. Acad. i. 11. iv. 34.

Opinator, qui rebus quamvis incertis, tamen assentitur, ut certis: ut faciunt Academici. Acad. iv. 20. ego sum magnus *opinatus*.

Opinatus. Tusc. iii. 11. *opinatum* bonum, opponitur vero et certo.

Opinionus, *opinatus*. Acad. iv. 47. Antipater et Archidemus *opinionosissimi* homines.

Oppidanus. Brut. 69. multa opera ignoti homines et repentinè quæstores facti sunt *oppidano* quodam et incondito genere dicendi. i. e. quo in oppidis minoribus solent uti: nostri kleinstädtisch.

Oppignerare, pignori dare. Sext. 51. libelli etiam pro vino sæpe *oppignerantur*.

Opponere, * excusationis, aut alia qua simili de causa afferre. Att. i. 1. illud suum regnum judiciale *opponit*. * commemorare in contrariam partem. Sext. 19. eos *opponi* auctores. ad Div. viii. 1. manus ad os *opponere*, est signum silentii servandi. * Cum præpositione ad. Mur. 40. ad omne periculum atque ad omnem invidiam solus *opponitur*. Verr. iii. 57. ad pactiones faciendas non suam vim,—sed tunc nomen *opponent*.

Opportunitas. Inv. i. 2. *opportunitates* in animis rerum maximarum: de doti-

bus animi.

Oppressio, servitus. Attic. ii. 18. hæc tamen in *oppressione* sermo—liberior est, quam fuit. cf. Offic. iii. 21.

Oppressus, in sermone est obscurus, non satis clare pronuntiatus, ut intelligi possit. Offic. i. 37. literæ neque *oppreste*, neque expressæ, ne aut putidum sit, aut obscurum. * non liber. Pison. 13. mens *oppressa* præmio. ibid. 17. conscientia scelerum *oppressus*, nihil ausus est ad senatum scribere. * coërcitus, frenatus. Flacc. 16. audacia comprehensa et *oppressa* tenetur. * furto ablatus et retentus. Verr. ii. 19. quicquid ælati argenti, Corinthiorum vasorum—hæc nemo dubitabat, quin ex illa domo capta et *oppressa* &c. * de moribundo est Cæc. 24. mens *oppressa*. * subito ruptus. Læl. 21. ut amicitia potius extincta quam *oppressa* videretur (np. sicut in eundem ruinam). Cæcin. 16. juss civile *oppressum*, est, cum potentia, gratia, pecunia efficitur, ut contra jus agatur.

Opprimere, coërcere, reprimere. Fin. ii. 10. quæ jam oratio non a philosopho, sed a Censore *opprimenda* est. * Verr. i. 9. *opprimi* reus dicitur, qui indicta causa, injuste condemnatur. * cogere. Verr. iii. 58. iustitiam, *oppressit*, non remisit. ductum est ab *oppressione* faucium. * *opprimi* dicitur, cuicumque aliquid subito et præter opinionem accidit. Verr. iv. 67. ne subito a me *opprimantur*, sc. interrogandis. ib. iii. 91. Antonium mors *oppressit*. * pro occultare est Rose. Am. 41. ab iis *opprimitur* et absconditur.

Optabilis. Or. ii. 82. in snadendo nihil est *optabilius*, i. e. magis legendum, in delectu argumentorum sequendum.

Optare, requirere. Cæcin. 10. quid causa *optaret*. * deligere unum e pluribus. Rose. A. 11. *optet* utrum malit. v. Græv. ad Quint. 9. *optare* eleganter dicuntur philosophi, qui aliquid contendunt verum esse, et cupiunt propagare et confirmare, sed non possunt idonea argumenta afferre. Tusc. ii. 13. *optare* hoc est, non docere. cf. Acad. iv. 38. Nat. D. i. 8. *optata* magis, quam inventa videntur.

Optimates, qui proprie siut, nempe ii, qui *optimas* partes in republ. sequuntur, opponunturque popularibus, de quibus mox, docetur Sext. 45, 66. qui sunt loci classici, et quoniam hi fere sunt homines superiorum ordinum, pauci de plebe, nisi forte locupletiores, propterea *optimates* etiam interdum opponuntur plebi. vid. Tuscul. i. 45.

Optio. in Cæcil. 14. *optionem* facere: n b 4

i. e. dare. ad Att. iv. 18. *optio* eligendi. Sic et alibi est.

Opulentus. Inv. i. 53. per manum *opulentam*.

Opus, res ædificanda, aut instauranda, ein Bau. Verr. i. 35. lex *opere* faciundo. v. Lex. ibid. 54. *opus* pupillo redimitur. *munimenta arte facta. Phil. viii. 7. *opus* munitionemque ostendebat. *omne arte factum. Verr. iv. 46. antiquo *opere*. *iu ipsis arte factis *opus* opponitur materiam. die Arbeit daran. Verr. iv. 56. non *opere* delectabatur, sed pondere. *Brut. 54. si nihil audierit, tamen oratorem in illo iudicio versari, et *opus* oratorium fieri, aut perfectum esse intelligit. **opus* querere. Tusc. iii. 34. de philosophis, qui non necessaria scribunt, ut hodie. qui tantum scribendo pecuniam querunt.

Opus. non *opus* est, pro, noxium est. Cluent. 50. ut si quid aliquando, quod non *opus* esset, ab se esset dictum, sic *opus* est pro utile est, ad Div. i. 9. legem Curiatam *opus* esse, necesse non esse. *eum genit. ad Div. x. 8. magni laboris et multæ impensæ *opus* fuit. v. Manut. et Gronov. ad Liv. xxii. 51.

Orare, agere dicendo. nam apud veteres *orare* dicebatur pro agere. Brut. 12. neminem melius *oravisse* causam capitis. Quint. 13. causam priore loco dicat, et eam eum *oravit* &c. *Proprie esse, rogare, non modo precando, sed etiam rationibus commemorandis, docet Manutius ad Ep. ad Div. v. 18.

Oratio. Muren. 29. *oratio* habenda est non eum imperita multitudinē, pro ad imp. multitudinem. Verr. iii. 44. brevis *oratio* Ætensium. h. e. de Ætensibus. Verr. ii. 69. *oratio* contemnendorum Siculorum, i. e. in qua contemptus Siculorum inest. *facultas scribendi et dicendi. Offic. i. 1. *orationem* latinam efficias pleniorē nostris legendis. *de verbis pluribus junctis opponiturque singulis. Or. iii. 49. pr. Partit. 17. pr.

Orator, demagogus: nam hi Gr. *ῥήτορες* dicebantur, ut e Demosthene apparet. Cato 6. proveniebant *oratores* novi, stulti, adolescentuli. *legatus. Har. R. 16. *oratores* contra jus fasque interfectos. Brut. 14. Fabricius ad Pyrrhum de captivis reddendis missus *orator*. *de rhetore. Acad. i. 2. Orat. iii. 21. Sed utroque loco est suspectum verbum Pearcio, quem vid. etiam ad Or. i. 62.

Orbiculatus. ad Div. viii. 15. ut milites malis *orbiculatis* pasti esse videantur: h. e. optimis et delicatissimis. Rotunda enim mala, ova &c. optima putantur, unde mala *orbiculata* h. l. per

jocum pro lautissimis cibis dicuntur. v. Gesneri Lex. Rustic. in h. v. Apud Celsum li. 24. *orbiculata* poma in cibis bonis ponuntur.

Orbis. Div. ii. 44. *orbes* finientes: der Horizont. Or. iii. 51. *orbis* verborum, est periodus, ut ex ejus definitione Ciceroniana patet, quæ dicitur *orbi* inclusa procurrere oratio; quod quid sit, intelliges ex iis, quæ de vincendis sententiis dixi, in Vineire. *Att. ii. 9. minore sonitu, quam putaram, hic *orbis* reipubl. est conversus. cf. ib. 21. *Pis. 10. ne tum quidem, eum saltatorium versaret *orbem*, fortunæ rotam pertimescebat.

Ordinare. Or. ii. 10. *ordinare* item, est instituire causam, et, quomodo agenda sit, constituere.

Ordinate. Herenn. iv. 5. ubi tamen Grævius e MS. reponi vult ordine. v. not.

Ordinatio, pro deinceps, *αὐτὰρ*. ad Div. iv. 5.

Ordiri. Marcell. 11. unde *oras* est, in eo terminetur oratio. Grævius passive accipit, et provocat ad Voss. Anal. iii. 6. sed nihil *opus*. Commodè *oras* est interpretari possumus inceptum.

Ordo, omne hominum in civitate genus. Sic de libertinis dicitur Verr. i. 47. de scribis ibid. iii. 79. de publicanis ad Div. xiii. 9. &c. Hinc *ordines*, i. e. genera honorum, ut senatorum, equitum &c. In militia *ordines* sunt tricesimæ partes legionum, in quarum quaque duæ centuriæ a decimo hastato usque ad primum pilum. unde Pis. 36. *ordines* assignare, et Phil. i. 8. *ordines* duxerunt: de centurionibus. v. Lips. Mil. R. li. 8. *subsellia theatri. Phil. ii. 18. sedisti in xiv. *ordinibus*: quod est iugum equitum. *Rosc. A. 48. recte atque *ordine* facere; est formula antiqua pro: ex legibus, laudabiliter, sapienter. *extra *ordinem*, est aliter ac legibus est constitutum, contra leges. v. extraordinarius. Cluent. 31. qui se ab reo pecuniam, cum judex esset, clam atque extra *ordinem* accepisse confessus esset. ad Div. vi. 5. spes quam extra *ordinem* habemus, est major, quam de ceteris. *Oriri*. Plane. 27. Phil. vi. 6. homo a se *ortus*: i. e. novus.

Ornamentum. Sext. 51. *ornamenta* equestris ordinis, appellat censu, divitiis.

Ornare, honores, supplicationes &c. decernere. Deiot. 1. quem ante *ornari* cuncto cum senatu solebam: h. e. decernere nomen regis, amici, item laudare. ad Div. i. 1. quod Pompeium *ornasti*. h. e. ei præfecturam annonæ

decevesti. *magistratus autem provinciales et ipsæ provinciæ ornantur. Q. Fr. ii. 3. Att. iii. 24. iv. 18. cum iis decernuntur necessariae militum copiæ, stipendia, legati. &c. vid. Sigon. Ant. Jur. Prov. ii. 11. *ad Div. xii. 10. exercitus *ornatur*, præmiis decernendis. *Legē Curiata *ornari*. Agr. ii. 10. quid sit. v. Ind. LL.

Ornatus, a, um. Att. iii. 24. provincie *ornate*. v. *ornare*. *instructus rebus omnibus necessariis. Quint. 31. *ornatissimus* fundus. cf. Verr. i. 34. in Cæcil. 15. Cæcin. 21.

Os, oris. impudentia. ad Div. v. 10. non si Appii *os* haberem. ad Div. ix. 8. *os* Academiæ. Sic et est intelligendum Or. ii. 7. nisi accessit *os*. *Arch. 9. *os* belli ac fauces: h. e. bellicum periculum et quidem ultimum. Videtur dictum imitatione Homeri, qui dixit *ὄψιν ὠκυπύου*, Il. x. 8. ubi tamen durius dicitur, quam apud Ciceronem. Non enim additur cripere, ut h. l. sed *ὄψιν*. add. v. 359.

Ossis, ossis. Fin. iv. 3. *ossa* nudare dicuntur Stoici, qui de rebus magnis jejune et sine ornatu scribunt.

Oscines. Nat. D. ii. 64. aves augurales, quæ cantu auspiciam faciunt.

Oscitare. Or. ii. 33. *oscitantis* sapientia: i. e. otiosa, quæ nihil laboris affert.

Oscitanter. Brut. 80. *oscitanter* agere, de actione frigida.

Osculari, nimis magni facere, amare. Muren. 10. quoniam jurisprudentiam tanquam filiolam *oscularis*.

Ostendere. Orat. i. 33. *ostendere* se, dicuntur res, quæ primum inveniuntur. *Q. Fr. i. 9. c. 5. se optime *ostendere*, est magnam spem sui facere. *ad Div. i. 22. *ostentum* est tibi; pro *ostensum*.

Ostentare, minari. ad Div. iv. 14. belli exitus cædem *ostentat*. *polliceri. Agr. ii. 28. agrum Campanum, quem vobis *ostentant*, ipsi concupivere. *jactare. ad Div. i. 4. quid enim me *ostentem*? cf. Deiot. 10. huc refer etiam illud Marcell. 9. æternitati se *jactare*: h. e. facere ea, quibus memoriam tui æternam facias.

Ostentatio, pollicitatio, spes, quam alicui facimus. Att. v. 13. *ostentationes* meas nunc in discrimen esse adductas.

Ostentum, quid sit? Nat. D. ii. 3. *res mira, non expectata, incredibilis. ad Div. viii. 14. Appium *ostenta* facere.

Otiosus, neutri parti addictus, sed pacem servans cum utraque. ad Div. ix. 5. 25. Marcell. 6. *doctus, qui nullam

reipubl. partem capessit. Sext. 51. *graculum* se atque *otiosum* putari voluit; studio literarum se subito dedit. Atque in universum *otiosi* sunt, qui ad reip. non accedunt. Offic. i. 21. *Sext. 46. dignitas *otiosa*: h. e. cum otio conjuncta. *liber a commotione animi. Brut. 24. cum *otiosus* stilum prebendebat &c.

Otare, minus est, quam triumphare; ingredi urbem, ob victoriam non adeo magnam, equo. ad Brut. 15. ut *otanti* introire Cæsari liceret decrevi. v. Sigon. Ant. Jur. C. R. l. 22. et Ant. J. Prov. ii. 10.

P.

Pacatus. Phil. v. 9. ejus nequitiam ne *pacatam* quidem ferre possumus: h. e. in *pace*, sine armia. *non infestus. Phil. vii. 9. huic *pacatus* poterat esse Antonius.

Pacta, sponsa. Attic. v. 21. ejus filio *pacta* est Artavasdis filia. v. Duker. ad Liv. xlv. 30. ubi plura exempla congesta sunt: Livius tamen etiam dixit de viris.

Paciaci. pass. Att. ii. 9. quæ de me *pacta* sunt.

Pactio. inter publicanos et provinciales, qui agros decumanos habebant, pactiones fiebant. ad Div. xiii. 65. ejus summa existimatio agitur in eo, ut *pactiones* cum reliquis civitatibus conficiat. cf. Att. v. 13. Q. Fr. i. l. c. 12. Ejus rei ratio intelligi potest e Verrina tertia. vid. v. c. 14. cf. Burm. de Vectigal. p. 139. Balduin. Jurispr. Muc. p. m. 119. *Sæpe *pactionis* mentio in corruptionibus pecuniariis, ut Verr. i. 7. sciebam in rejiciendis iudicibus nonnullos *pactionis* suspicionem non vitasse. Pison. 36. *pactiones* reorum.

Pactor, per quem *pactio* fit. Verr. v. 21.

Paan et *Pæon*. Orat. 64. Or. i. 59. &c. pes tribus brevibus et una longa, et quidem, aut sic: - u u u, aut sic: u u u, aut, u - u u, u u - u.

Pador, squalor, sordes, signum luctus. Tusc. iii. 12. barba *padore* horrida. cf. ib. 26.

Patulus, *πατούλης* pro *pætus*: quod minus esse, quam strabonem, apparet ex Horatio Sat. i. 3. 44. Nat. D. i. 29. redeo ad Deos: equos si non tam strabones, at *patulos* esse arbitramur?

Paganus. Dom. 28. in hac urbe nulli *pagani*, aut montani, qui non &c. hujus loci interpretatio repetenda est e Dionys. Hal. l. iv. p. 220. ed. Sylb. qui

tradit Servium Tullium in locis montanis et natra adeo munitis fecisse rusticis perfugia, et pagos Græco vocabulo dixisse. Hinc illi homines, qui in plebe R. erant, quoniam in tribunus urbanis censebantur, *pagani* dicti; qui non differunt a montanis, quos hic Cicero commemorat; quod facile ex loco Dionysii intelligitur. *Pagos* commemorat Q. Cicero Petit. Cons. 8. *Pagorum* mentio ap. Livium xxv. 5. De iis v. Bimardum Diss. l. c. 4. apud Murator. Inscript. t. i. pag. 19. Sed originem *paganorum* repetit a Numa, auctoritate ejusdem Dionysii l. p. 135. ii. p. 135.

Pala. Off. iii. 9. *pala* annuli. Plato, unde ille locus ductus est, *epidem*. unde Plinius xxxvii. 8. fundam vocat: ubi de *pala* vid.

Palestra, exercitatio umbratilis, schola. Or. i. 18. nitidum quoddam genus est verborum, sed *palestræ* magis et olei, quam hujus civilis turbæ ac fori. *artificium. Att. v. 13. utemur ea *palestra*, quam a te didicimus. v. *palestricus*.

Palestrice. Opt. g. d. 3. sani et stiel habentur, sed ita, ut *palestrice* spartari in xysto sis liceat, non ab Olympiis coronam petant: h. e. ut scholæ apti sint, non foro, curiæ.

Palestricus. Off. i. 36. *palestrici* motus sæpe sunt odiosiores: sc. quia nimis sunt artificiales, h. e. adstricti certis temporum intervallis. v. numerus.

Palam, abundat Verr. v. 26. *palam* ante oculos omnium. Similiter Livius xxv. 18. *palam*, duobus exercitibus audientibus.

Palatum. Nat. D. ii. 18. *palatum* cæli, ut dixit Ennius, nempe propter similitudinem, quam habet cum *palato*, ut ait Isidorus Orig. xl. i. vid. Inpr. Davies ad h. l. male hunc locum interpretatus est nescio quis in Lexico Fabri. *Palatus* laudatur e Fin. ii. 8. sed e Codd. Paris. duobus *palatum* restituit Davisius. Quidam MSS. etiam habent *palatium* cæli. quod Ennius dixisse non potest: quia res nova erat sic dicere tempore Augusti. vid. Ovid. Met. l. 176.

Palilia, feriæ in honorem Dæi rusticæ, quæ Pales vocatur, celebratæ xlii. Kal. Mai. in quas incidit natalis Romæ. dicuntur etiam *Parilia*: et sic expressit editio Gruteriana, quam nostra secuta est, Div. ii. 47. cf. Ovid. Fast. iv. 791. sqq. et ibi Heins.

Palimpsestus. ad Divers. vii. 18. charta pergamena, in qua deleta sunt et

erasa, quæ antea scripta erant.

Palla. Phil. iil. 6. Hereun. iv. 47. est *pollii* genus, (non tunica, ut visum est Rubenio Re Vest. l. 20. contra disputante Ferrar. Anal. de R. V. c. 25. cf. Re Vest. iil. 18.) quo utebantur citharædi, tragædi, matronæ. In quo tamen illud animadvertendum est, quod recte monuit Cl. Christius in Prolus. Acad. de Imaginibus Musarum, p. 5. ut *palla* citharædorum, tragædorum, Dearum etiam quarundam distinguatur a *palla* Romanarum et pallio Græcarum. Nam ex imaginibus apparet, eas induendi ratione differre; cum illa induerentur ut peplo, hæc anicirentur tantum, add. Broukh. ad Tibull. iv. C. 13.

Palliatus, opponitur togato: h. e. Græcus Romano. Rabir. Post. 9. Nam *Pallium* est habitus Græcorum. *Q. Fr. iil. l. c. 2. illi *palliati* topiarum facere videntur. Manutius interpretatur de statuis inter columnas, habitu Græco.

Palma, *palmarum* radices pro victu. Verr. v. 33. 38. *cædes. Rosc. A. 6. multarum *palmarum* vetus gladiator. cf. c. 30.

Palmari, pro adulari laudatur ex Ep. ad Div. x. 33. defenditurque a Manutio, quod hæc lectio omnium est MSS. Codd. et *palma* eodem modo blandimur ac palpo: sed alii, atque in his Viet. et Grævius, legendum censent: palpari, quod et ipse recepi.

Palpare, tentando cognoscere. Att. ix. 9. *palpare*, quoniam modo possum, voluntate ejus &c.

Paludatus, *paludamento*, veste imperatoria, indutus. Sext. 33. *paludati* Vulturil.

Pangere, constituere, ponere. Leg. i. 21. requiri terminos, quos Socrates *pegerit*. in Pis. 16. autem constanter et scripti et edd. habent: fines *pegigerat*.

Par. Phil. i. 14. *parem* cum ceteris. v. not.

Parare, pro comparare, in Cæcil. 20. lex *parata* est sociorum causa. comparatione pacisci. ad Div. i. 9. si curiata lex non esset, se *paraturum* cum collega: np. in quam quisque provinciam iret. v. Gron. Obs. i. 10. et quos laudat Lexic. Fabri in hac voce.

Paratus, promptus consilio, manu. Catil. iil. 7. hominem tam acrem, tam *paratum*, tam audacem. vid. Græv. *instructus. ad Div. viil. 10. *paratus* ab exercitu. Brut. 39. Scævola in jure *paratissimus*. *parabilis, facilis, obuius, qui ad manum est. Or. ii. 36. philosophi habent *paratum*, quid de quaque re dicant. cf. Græv. ad Catil. l. c. qui hanc vocem re-

stitutam cupit Plin. Ep. iii. 5. ubi vulgo est: erat somni parcissimi. receperuntque Cortius et Gesnerus: male, me iudice. rationes vid. in Ep. Gesneri subiecta Plinio ipsius; in qua etiam defendit eam emendationem contra rationes meas, tamen mihi nondum persuadet, ut veram putem. * cum genit. Leg. ii. 26. civis tuendae civitatis *paratissimus*.

Parentalia, inferiae, et quidem publicae: h. e. publica auctoritate, et publice celebrandae. Phil. i. 6. vid. Guther. Jur. Man. ii. 12. cf. *parentare*. Sed sunt etiam *parentalia* privata, quae a privatis agebantur in cognatorum memoriam.

Parentare, est inferias facere in memoriam, honorem mortui. Phil. i. 6. ejus sepulcrum nusquam extet, ubi *parentetur*. Leg. ii. 21. hostia maxima *parentare*. * ulcisci mortem alicujus. Flacc. 38. *parentemus* Cethego.

Parvus. Off. i. 22. *parentiores* exercitus.

Parentes. Inv. i. 54. patres ac *parentes*: sunt avi, atque alii ejus generis cognati, quos sic a patribus etiam Jcti distinguunt.

Parere. Leg. i. 21. requiri placere terminos, quos Socrates pegerit, iisque *parere*. * pro apparere, demonstrari, verbum forense antiquum. Rosc. Com. 4. si *paret*.

Parere, invenire, excogitare. Fin. iii. 1. verba *parianda*. Or. ii. 27. quae tota ab oratore *pariuntur*, excogitationem non habent difficiem. ad Div. iv. 13. quae ipse—ingenio—*peperisti*. cf. Wopken. Lect. Tull. i. 16. * Paulo durius videtur illud, Off. ii. 9. haec, quibus rebus *pariuntur* a singulis, eisdem fere a multitudine: h. e. per quae consequimur, ut singuli ea vobis tribuant &c. ubi v. F. Fabricius: cujus tamen exempla non sunt similia. * de causis. Tusc. v. 2. tu urbes *peperisti*.

Parochus, qui redemit necessaria legatis, peregrinis, et hospitibus &c. praebenda. Att. xiii. 2. Sestius noster, *parochus* publicus. v. Intt. ad Horat. Sat. i. 56. cf. infra in Vectigal. Burmann. de Vectigal. c. 6. p. 93. add. in praebitor.

Parricida civium. Catil. i. 12.

Parricidium fratrum. Cluent. 11. nempe dicitur de omni caede, qua etiam religio pietatis, aut aliorum officiorum violatur.

Parus, in scena est persona, quam quis suscepit agendam. in Caecil. 15. actores secundarum et tertiarum *partium*: unde deinde ad alia transfertur.

Flacc. 27. servus primarium *partium*. * *parus* virilis Verr. iii. 3. vid. virilis. * genus, species. Orat. i. 6. *pars* dicendi. Topic. 7. formas qui idem putat esse, quod *partes*, confuudit artem &c. et tamen saepe sic usus ipse est. v. c. Invent. i. 28. Partit. 37. ad Div. v. 34.

Particeps, cum duobus genitivis. Verr. i. 15. Consulibus *particeps* omnium rerum fueris.

Partim, cum praeposit. ex. Leg. ii. 17. *partim* ex illis jacent. cf. Agr. iii. 14. v. Gronov. Obs. iii. 2. * cum genitivo. Offic. ii. 21. *partim* eorum Or. ii. 40. Partit. 24. Prov. Cona. 10. quo modo et alii dixere. v. Gronov. Obs. iii. 2. * interdum semel tantum poni, ex illo ipso loco (Leg. ii. 17.) patet, ubi jungitur quidam. Sic est etiam Offic. i. 45. quendam ita feda, *partim* ita flagitiosa. Etiam alius jungi, jam in Lexico Fabri demonstratum est.

Partiri. Or. iii. 6. *partita* expressaeque sententiae, l. e. distinctae.

Partite. Or. 28.

Partitio. Leg. ii. 20. 21. Est genus legati, quo legatarius tantum capit, quantum heres si unus est, aut omnes simul, si plures sunt; ita nempe, ut heres quisque dimidium ejus partis ei det, quam ex hereditate cepit. v. Gronov. Sest. iv. 7.

Partitor. in Vatin. 5. habent edd. pr. v. not.

Partus, de mare. Tusc. ii. 8. Deianira Cnel *partu* edita. Sic Graeci *vixus* etiam de patre. v. Davies ad h. l. et Virum Doct. in Miscellan. Obs. quae cura Cel. Dorvillii prodierunt. Vol. i. p. 409. * factus. Or. ii. 40. ferre *partus* suos diligunt. Tusc. v. 27. pro *partu* suo propugnant.

Parturio, metaphorice de re matura, mox eruptura in lucem. Muren. 39. periculum conceptum resp. *parturit*. Phil. ii. extr. utinam reipublicae dolor pariat, quod jam diu *parturit*. * laborare. Lael. 13. securitate frui animus non potest, si tamquam *parturit* unus pro pluribus.

Pascere. In re augurali aves *pascuntur*, Div. ii. 34. cum avide offam pulsas devorant, ut tripudium fiat. * *pascere* dicitur de iis, qui rem pecuariam exercent. Verr. ii. 3. qui arent, qui *pascant* &c. Offic. ii. 25. bene *pascere*. * *pasci* pro vivere ex re aliqua. Off. ii. 11. qui sociere et maleficio *pascuntur*.

Pascua. Agr. i. 1. utrum hanc silvam in relictis possessionibus, an in censorum *pascuis*, invenisti? h. e. quae a censoribus locantur. v. scriptura.

Passer. Fin. ii. 23. quæ *passeribus* nota est omnibus.

Patefacere, exquisitè dicitur ad Div. vi. 10. iis totum me *patefeci*: i. e. iis omnia mea obtuli, omnia mea patere Trebiano dixi.

Patefactus, inventus. Div. i. 39. nec, ante philosophiam *patefactam*—hac de re communis vita dubitavit.

Patella, diis propria, in qua iis cibi ponuntur. Fin. ii. 7. ita non religiosi, ut edant de *patella*. v. Torrent. ad Sueton. Vitell. 13. Verr. iv. 21. *patella* grandis, cum sigillis et simulacris deorum.

Pater. Pis. 33. &c. Patres Conscripti. unde Senatus sic dicatur, v. Liv. ii. 1. * in Cæcil. 21. *patres* majoresque nostros non penitebat. Ex quo loco discant thrones, in prosa *patres* proprie dici, non de majoribus, ut vulgo putant. Exempla Menkenii in Obs. L. L. omnia sunt aliena. Postæ modo ita dicunt. * *Patres* pro Diis videntur esse Legg. ii. 10. ubi v. not.

Patere. ad Div. vi. 10. omnia Ciceronis *patere* Trebiano: h. e. iis Trebiano uti potest, ut suis. Rosc. C. 2. nomen in adversariis *patet*. cf. Phil. ii. 37. Div. ii. 2. ut nullum philosophiæ locum esse *pateremur*, qui non latinis literis illustratus *pateret*. Off. i. 21. minus multa *patent* in eorum vita, quæ fortuna feriat. Phil. v. 16. omnia ei *paterent* ad perniciem. ad Div. viii. 17. quam nos *pateremus*.

Paterfamilias, pro homine indocto, et rei familiaris tantum studioso. Or. i. 29. qui, sicut unus *paterfamilias*, his de rebus loquor.

Paterpatratus. Orat. i. 40. Cæcin. 34. qui sit, docet Liv. i. 24.

Patibilis, tolerabilis. Tusc. iv. 23. *patibilis* dolor putandus. * in quem perpersio cadere potest. Nat. D. iii. 12. omne animal *patibilem* naturam habere.

Patrare promissa ad Att. i. 14. extr.

Patricius, qui e familia aliqua eorum senatorum ortus est, quos Romulus et Tarquinius Priscus legerunt; et qui ab illis quidem orti sunt, majorum gentium, qui ab his, minorum gentium dicuntur. *Patriciis* opponuntur plebei. ad Div. ix. 21. de *patriciis* satis dictum in Lexic. Fabri, et scriptores laudati. * ad Brut. 5. dum unus erit *patricius* magistratus, auspicia ad patres redire non possunt. *Patricii* magistratus sunt Consulatus, Prætura, Ædilitas &c. quia olim *patriciis* proprii fuere, et a *patriciis* capi potuere. Leg.

ii. 3. Fibrenus præcipitat in Lirim, et tamquam in *patriciam* familiam venerit, amittit nomen obscurius.

Patrius, a majoribus relictis et traditus, antiquus. Orat. i. 18. mos *patrius* Academiæ. Mur. 41. sacra *patria*. Sic etiam Verr. i. 3. Dii *patrii*, sunt, quorum cultus a majoribus venit. Rosc. A. 9. Sepulcrum *patrium* i. majorum. * paternus. Rosc. A. 16. animus *patrius* in liberis. hoc propterea adjecti, quia vidi, qui dubitarent, sic dici latine, et inde hærent in loco Livii ii. 3. eminente animo *patrii* inter publicæ pœnæ ministerium: ubi dicendum erat animo paterno; ut ap. Horat. Carm. ii. 2. Prov. Cons. 8. gravitas *patria*, i. e. patris, ubi tamen eod. pr. habent paternam. * Rosc. A. 8. foci *patrii* aliique penates. ubi tamen suspectum est *patrii*. nam intelligendi sunt a patre relictii, ut bona paterna dicuntur, non patria.

Patrimus, cui pater superstes est. Har. R. 11. v. Heinecc. Antiq. J. R. ad Inst. Just. i. 10. 5.

Patrius, *patrius*. Tusc. i. 19. *patriam* illam et avitam philosophiam. Sed lectionem veterem *patriam* restitui.

Patronus. Off. iii. 18. *patronum* a gri Sabini, explicant vulgo dominum; male.

Patruus, reprehensor, magister. Cœl. 11. fuit pertristis *patruus*, censor, magister. scil. quia plus vident homines et reprehendunt severius in fratribus liberis, quam in suis. v. Intt. ad Horat. C. ii. 13. et alibi. Drakenb. ad Silium xv. 10. Casaub. ad Persium p. 52.

Pavire, ferire. Div. ii. 34. terram *pavire* &c.

Paullo cum positivo. Att. viii. 12. consiliis *paullo* salubribus.

Paullum. Or. i. 53. *paullum* partium ei tribuit.

Pax. in formulis precum. Rabir. Perduell. 2. *pacem* ac veniam peto.

Pavimentatus. Qu. Fr. iii. 1. c. 1. ponticus *pavimentatus* sc. opere tessellato. v. Spon. Miscell. Erud. Ant. p. 40.

Peccatus. Verr. li. 78. in *peccatu* manifesto tenebatur.

Pecuaris, qui gregibus pecorum alendis questum querit, sed e publicis, pro certo vectigali conductis, pascuis, quæ sunt in saltibus publicis. Nam alie sunt villaticæ pastiones, quæ ad agriculturam referuntur, nec faciunt pecuarios, ut tradit Varr. R. R. iii. 1. Verr. ii. 6. Fontei. 1. Deliet. 9. rex Deliotarus *pecuarius* dicitur. Sunt etiam, qui publicanos *pecuarios* dictos arbi-

trantur, qui vectigal redemerunt, quod de pascuis publicis daretur; sed loci Ciceroniani et Liviani xxxiii. 42. (ubi etiam Drakenh. cum Burman. de Vectigal. P. R. p. 140. de publicanis intelligit.) xxv. 10. non sunt de publicanis: quid ii enim ad Edilium curam pertinent?

Peculator, qui *peculatus* reus est. Offic. iii. 18. Est autem *peculatus* Rosc. A. 29. erimen, quo tenetur, qui aerarium defraudavit.

Peculiaris, proprius. Q. Fr. ii. 10. hoc mihi fuit *peculiare*.

Peculiatius, dives, nummatus. ad Div. x. 32. plane *peculiatius* discessit.

Peculium, pecunia, quam servus domini permissu colligit. Verr. i. 36. *peculia* servorum. Parad. v. 2. qui cupiditate *peculii* nullam conditionem recusant durissimae servitutis.

Pedarius, de senatoribus, qui non dicendae sententiae jus habent, sed tantum assentiantur discessionem, quia nondum magistratu aliquo functi sunt. Att. i. 19. 20. v. Gell. iii. 18. nam is est locus classicus.

Pelester, pro terrester est Cato. 5. *pelestres* navalesque pugnae. Sic saepe Nepos et alii. v. Gronov. et Drakenboreh. ad Liv. xxvii. 53.

Pegmata, loculi lignei, quibus libri reponuntur. Am. iv. 8.

Pejorare. quid sit? v. Off. iii. 29.

Pejus, substantive, aut intellecto negotii; per graecismum. Tusc. ii. 13. turpitude *pejus* est, quam dolor.

Pellentio, lectio. Att. i. 13.

Pellere, dicuntur res externae, cum agunt in sensuum instrumenta, et quidem in utramque partem, suaviter et cum molestia. Orat. 53. quod cum animos hominum auresque *populisset*, ut intelligi posset, quod casus effudisset, cecidisse iucunde. * deinde *pellere* nos, aut mentem, dicuntur species rerum externarum, cum animo concipiuntur. Acad. iv. 10. visa nos *pellere*. ibid. iv. 20. visa meumve seusumve *populerunt*. * denique quae animum suaviter aut moleste afficiunt. Fin. ii. 10. nec ullum habet letum, quo *pellat* animum hic status nihil dolendi. Div. i. 36. ut *pellantur* animi vehementius, saepe etiam cura et timore. Cael. 15. eandem huius te et proceritas, vultus oculique *populerunt*. Sic habet Graevius pro vulgato *perpulerunt*. nam cum *populerunt*, ignorantia librariorum saepe permutatum est *perpulerunt* et *perculerunt*. v. Graev. ad h. l. et Gronov. ad Liv. iii. 30. Sic ad Div. iv. 13. nulla insignis me privatim *populit* injuria:

h. e. attigit, aliam edd. habent *perculit*. * Brut. 87. longi sermonis initium *populisti*: quod eleganter dictum arbitror pro *movisti*, *commovisti*: quibus verbis in hac re utuntur veteres. Sed cum hanc elegantiam non capebant quidam, depulisti, aut detulisti ex eo fecerunt.

Pellicere, dicitur de artibus magicis, quibus v. e. seges ex agro vicini in nostrum deducitur, nam de hoc est apud Plin. Hist. nat. Hinc eleganter ad alia transfertur. Orat. i. 57. sententias lepore, et sale, *pellicera*. &c.

Pellis, quia *pellibus* sternuntur tentoria in castris, propterea proipsis tentorii ponuntur. Acad. iv. 2. ut non multum imperatori sub ipsis *pellibus* otii relinquatur.

Pellitus. fr. Or. pr. Scaur. M. Aemilius sordidissimae genti, ac prope dicam *pellitis* testibus condonetur. *Pelliti* sunt proprie, *pellibus* pro veste tecti, ut rustici, qui inde *pelliti* dicuntur. Sed quia hic cultus est etiam iis gentibus communis, quae barbarae sunt, et ab hoc humaniori cultu absunt: propterea barbari etiam, ut h. l. sunt *pelliti*. Sic eos appellavit etiam Claudianus de iv. Consul. Honorii v. 466. Est autem ap. Ciceronem sermo de Sardis, qui *pelliti* diserte vocantur apud Liv. xxiii. 40. v. ibi Gronov. a Cicerone alibi mastrucati. v. mastruca. sed imprimis Patricius ad fr. Or. pro Scauro t. iiii. p. ii. p. 1015. ed. Graev. add. Varr. R. R. ii. ult.

Pellucens. nitidus. politus. Brut. 79. mollis et *pellucens* oratio.

Penates, unde dicti? vid. Nat. D. ii. 27. Verr. iv. 8. Sull. 31. *penates* ac Dii patrii. cf. Dom. 57. Har. R. 17. Nempe *penates* ac Dii patrii, item familiares, sunt iidem; b. e. ii, quos et quaeque urbs communiter a maioribus traditos, et quaeque familia sibi proprios adsciverat et colebat. Colebantur autem privatim in impluvio. Illi sunt *penates* publici, bi privati. In illorum tutela est tota urbs, imprimisque templa, in horum aedes privatae et familia. Virgil. Aen. ii. 702. ubi v. Intt. cf. iii. 148. Itaque hos aufert Aeneas, non Lares. Ibid. ii. 716. *Penates* privati sunt Dom. 41. Phil. ii. 30. v. imprimis, quem Graevius ad Or. pr. Sulla l. c. laudat, Gronov. Diatrib. in Statium. c. 44. p. 290. sqq. adde et in impluvium. * Phil. viii. 3. templa *penates*, aras, foci. Lectio *penates* dubia est. vid. Ferrar. ad h. l. abest ab ed. Manutii hoc verbum. Sed potest ses-

vari, ut Phil. ii. 30. qui locus est huic simillimus.

Pendere. ad Div. v. 13. non aliunde *pendere*, dicuntur quorum felicitas et miseria non est in rebus externis, sed in bonis et virtutibus animi. Tusc. v. 12. *pendere* ex aliorum eventis. Pis. 41. in sententiis omnium civium *pendere* famam fortunamque nostram. * *pendere* dicuntur ruinae proximi. Rabin. Post. 16. nec *pendentem* amicum corruere patitur.

Penetrabilis. N. D. ii. 27. Dii *penetrabiles*, sunt Penates, ut ipse dicit. conf. Heins. ad Silium xv. 18.

Pensio, est pars pecuniae, per certas dies (Termine) solvendae. hinc *pensio* prima ad Div. vi. 18. altera *pensio* Rosc. C. 17. Att. xi. 4. tertia *pensio*. ibid. 23.

Penula, vestis crassior, qua in itinere utebantur. Att. xiii. 33. horum ego vix attigi *penulam*. ibid. ita egi, ut non scinderem *penulam*. h. e. non admodum rogavi abire parantes, ut manerent. Hinc Milo iter faciens Lanuvium, dicitur fuisse *penulatus*. Mil. 10. de *penula* egerunt copiose Ferrar. de R. V. p. ii. i. ii. qui est totus de *penula*: sed ad Ciceronem illustrandum imprimis pertinent dicta c. 9. cf. Ruben. de R. V. i. 6. et qui laudantur in Lex. Fabri.

Penus. Nat. Deor. ii. 27. est omne, quo vescuntur homines, *penus*.

Peragere. ad Div. viii. 8. totum Sempronium *perago*. i. vexo dicendo velut in scena.

Peragraré. per mentes hominum: ita libri omnes. Or. i. 51.

Percelebrare. Cael. 29. res *percelebrata* sermonibus omnium. i. pervulgata.

Percellere. Mil. 21. Mars communis saepe spoliante jam et exultantem avertit et *perculit* abjecto.

Perceptio. Acad. iv. 25. *perceptione* anblata. v. *percipere*. * Her. ii. extr. tua *perceptione* letabere. i. iis quae percipisti.

Perceptus, diligenter cogitatus. Tusc. iii. 14. diligenter *perceptas* et pertractatas habere res humanas. * Fat. 6. *percepta* artis, sunt, quae Graecis dicuntur *συνέκταρα*. cf. c. 8. et Victorius ad c. 1.

Percipere. N. D. ii. 59. per arteriam vox a mente principium ducens *percipitur* et funditur. Sed Davisius legendum censet projicitur: Buberius praecipitur. Mihi autem nihil mutandum videtur. Nempe vox per arteriam venit in os, ore percipitur, h. e. colligi-

tur, excipitur: quo sensu *percipere* dici constat. Inde ore funditur et emittitur. * philosophis *percipere*, v. c. Acad. iv. 25. dicitur de iis rebus, quas certo scimus, quibusque sine errandi periculo assentimur. v. argumentum Acad. iv.

Percitus, gravior commotus. Mil. 23. animus iratus et *percitus*.

Percussus, de rebus saepe cogitatis, quas adeo in promptu semper habemus. Or. ii. 39. quaestiones omnes animo *percussas* ac prope decantatas habere.

Percussio. Tusc. iv. 13. animi multarum rerum brevi tempore *percussio*.

Percussio, est in musicis, et deinde in poetis, et numeris oratoris, qui et ictus dicitur; quia tibicen pede ferit terram. Sic in Senario tibicen, qui rhythmum et tempus moderatur, ter pede ferit terram; unde tres in eo ictus s. *percussiones* dicuntur esse. In iis autem syllabis, in quibus tibicen solum ferit pede, vox ab actore acuitur et tollitur: hinc Graece *ἄρσις* dicitur percussio, et syllaba dicitur esse in *ἄρσι*, cum ceterae sint in *θίσι*. v. Bentley, de Metris Terentian. init. Orat. iii. 47. sed sunt insignes eorum numerorum *percussiones*. ibid. 48. *percussio* intervallo. Or. 58. non sunt in oratione tamquam tibicini *percussionum* modi.

Percussus. Deiot. 6. suspicione sum *percussus*. cf. *percutere*. * territus. ad Div. ix. 25. repente *percussus* est atrocissimis literis.

Percutere, de mente dicitur, ut movere. Tusc. v. 11. quod animum probabilitate *percussit*, id dicimus. Mil. 29. quonam modo vos vivos afficeret, qui mortuos inani cogitatione *percussit*: i. e. terruit. * decipere. Flacc. 20. hic cornici oculum, ut dicitur: nam Herimippum—*percussit*. v. Gruter. ad h. l. Att. v. 9. strategemate hominem *percussit*.

Perditor est verbum factum a Cicerone, ut afflictor, partitor &c.

Perducere. Verr. ii. 28. *perducere* aliquem ad suas condiciones. Att. v. 21. Scaptius rogat, ut eos ad talenta CC. *perducam*. * meretrices dicuntur *perducere*. Verr. v. 12. huc Tertia illa *perducta* est. unde, qui feminas stupri causa *perducunt*.

Perductores dicuntur. Verr. i. 19. ubi v. Grav.

Perduellio, est proprie parricidium, h. e. ut est ap. Plutarchum in Numa, caedes hominis liberi, quam quis sciens fecit. Parricidii reus fuit Horatius ap. Liv. i. 26: sed *perduellionis* reus dicitur. In quo male reprehendit Livium Sigo-

nus Ant. Jur. C. R. ii. 18. quasi parricidii dicere debuisset, cum vel ex eo intelligatur, istud *perduellionis* crimen fuisse, quod ex eo iudicio Horatii Duumviri *perduellionis* sint, qui non solum in parricidiis, sed etiam in cæde tribuni pl. et similibus criminibus iudicabant, ut ex Or. pro Rabir. Perd. patet. Vere itaque Turnebus, *perduellionem* olim omnem cædem dictam, existimavit. Postea *perduellionis* crimen illud dictum est, quo quis libertatem populi Romani violavit, tamquam affectato regno, tribuno plebis pulsato aut interfecto, cive Romano indicta causa virgis cæso, aut percusso, aut alio supplicio servili affecto. Rabir. Perd. 3. *perduellionis* iudicium; quod exercebatur, cum T. Labienus accusaret Rabirium, quod Saturninum trib. pl. interfecisset: ubi v. Intt. cf. Verr. l. 5. Formam hujus iudicii pete e Livio l. c. cf. Turnebi argum. ad Or. pr. Rabir. Perd. Sigou. l. c.

Perduellio, qui proprie sit? v. Offic. l. 12.

Peregrinari, peregrinum esse. Mil. 12. vestrae *peregrinantur* aures, neque in hoc pervagato civitatis sermone versantur.

Peregrinus. v. Ind. Legg. in Lege Papia.

Perennis. Nat. D. li. 3. *perenne* auspicium. ibid. nulla *perennia* servantur.

Perenne auspicium est, cum magistratus amnes auspiciis transeunt. v. Festus in *perenne*, et Ibi Scaliger, quem hic jam laudavit Davisius.

Perfacetus. Verrin. i. 46. neque enim erant *perfacta*: h. e. non magnopere facta.

Perfector dicendi stilus. Or. i. 60.

Perficere pro agere, facere. Act. i. in Verr. 11. quæ ab isto per triennium *perfecta* sunt, de flagitiis et sceleribus Verris in urbe Syracusarum.

Perfricare. Tusc. iii. 18. quam, cum es *perfricuisti*, soles dicere: h. e. cum impudens factus es, pudorem deposuisti. Sed Pis. 25. caput sinistra manu *perfricare*, Victorio Var. l. viii. 6. et aliis videtur esse signum hæsitantis, qui, quid dicendum faciendumve sit, nescit. Mihi vero etiam h. l. de impudentia accipiendum videtur, de homine, qui nihil vereatur, nihil timeat. Nam Piso ita inducitur, ut dicat, rationes se ad ærarium retulisse, perscriptas scite et literate; h. e. callide, et ad tegendas fraudes et furta accommodatissime, ita ut ipse scriba hanc calliditatem *perpexerit*, et tacite dixerit: ratio apparet, atque argentum *exire*. Non hic pro-

fecto hæsitatio et sollicitudo locum habet.

Perfringere. Sext. 64. *perfringere* leges et iudicia opibus et potentia. Catil. i. 7. *perfringere* quæstiones. cf. Cæcin. 26. Act. i. Verr. 1. Mil. 32. dicitur de reis, qui pecunia, gratia, vi, pernam evadunt et absolvuntur. * de oratione sublimi: Or. 28. hæc modo *perfringit*, modo irrepit in sensus. Brut. 9. Theophrastus fuit suavitate ea, qua perfunderet animos, non qua *perfringeret*.

Perfugium. Cluent. 19. *perfugia* causarum, sunt artificia, quibus malæ causæ defendi possunt.

Perfunctio honorum. Or. lii. 2. est cum consulatus gestus est, in quo est finis honorum ut ultimus gradus, ut ibi in Crasso.

Perfundere, vexare. Rosc. A. 29. nos *perfundere* iudicio, accusare autem eos, a quibus mercedem acceperisti.

Perfungi, e regula Grammaticorum de bonis rebus dicitur, ut ad Div. iv. 5. omnibus prope bonis *perfunctam* esse. Sed est etiam de malis, ut defungi. Marcell. 10. *perfuncta* resp. est bello misero. cf. Har. R. 8. ad Div. v. 12. * particip. perf. etiam passive est Sext. 4. memoria *perfuncti* periculi.

Periculosus. Att. xiii. 25. *periculoni* in nosmetipsos fuisset.

Periculum, iudicium, quod *periculum* capitis affert. Sic Rosc. Am. 30. *periculum* creare, pro accusare. Arch. 6. *pericula* amicorum. Manil. 1. *pericula* privatorum. * ad Div. xiii. 68. quid sentiam, non sæpe scribam, propter *periculum* ejusmodi literarum. * Specimen, quod experiendarum virium causa fit. Leg. l. 1. faciunt imperite, qui in isto *periculo*, non ut a poeta, sed ut a teste veritate exigant. * Verr. iii. 79. scribis tabulæ publicæ *periculaque* magistratum committuntur. *Pericula* scilicet sunt tabellæ, libelli, in quibus aliquid scribitur, quales sunt codices Pisonis, Verr. i. 46. item tabulæ Verris ipsius li. 42: quamquam Grotius, Sirmondus, alique malint *pericula* legi. Sed vide inprimis, quem hic Grævius laudavit, Salmas. mod. Usur. c. 15. et Bosium ad Nepot. Epamin. 8. Gothofred. ad Cod. Theod. tit. de sententiis e *periculo* recitandis; ut alios taceamus, qui passim copiose laudantur. * Verr. ii. 43. videtur dici pro elogio, n. 2. te in Sthenii *periculo* inimici ejus nomine abusum esse. Nempe adscribendo cognitorem Claudium. Nam supra de eodem dixerat, in Sthenii nomine, c. 42. quod est, in capite de Stheniana causa, (sumto

verbo e tabulis acceptorum et expensorum) sive in elogio Sthenii. Nomine dicere h. l. noluit, quod mox idem verbum occurrit.

Perilustris. Att. v. 20. ibi morati biduum *perilustres* fuimus: h. e. magnam laudem re bene gerenda consecutus sumus, rem optime gessimus.

Perimere, tollere: item impedire aliquid, ne fiat. Planc. 42. si vis aliqua major redditum *peremisset*. Tusc. i. 37. sensu *perempto*. Har. R. 11. *perempti* sunt ludi. Sext. 22. mors mea causam publicam *peremisset*. Off. iii. 7. nisi aliqui casus consilium *peremisset*.

Peripetasma, vestis stragula. Verr. iv. 12. Attalica *peripetasmata*. v. Ind. Hist.

Peristroma, idem. Phil. ii. 97.

Peristylum. Domit. 44. porticus cum conclavibus pavimentata trecentum pedum, amplissimum *peristylum*. Est autem *peristylum* locus, qui a columnis undique ambientibus nomen habet. v. Intt. ad Sueton. Aug. 82.

Perjurare, it. *Perjurius* quid sit? vid. Offic. iii. 29. *Perjurare* autem est vera lectio illius loci, quam asserunt Lambinus, Fabricius &c. Vulgo autem olim legebatur: *pejerare*, sub qua voce etiam locum habet Nizolius. Et quoniam idem est *pejerare*, quod *perjurare*, ut tirones etiam illam vocem recte intelligerent, etiam ibi hunc locum laudavimus. Ceterum *perjurare* et *pejerare* dici arbitror de falso iurejurando, ut Græcum *ἰουρκῆν*: quod est proprie, sæpe et multum jurare. qui autem hoc faciunt, lidem facile falso jurant.

Perjurius leno. Rose. Com. 7.

Perlabi venire post longum sc. cursum. Tusc. i. 12. *perlapsus* ad nos et usque ad Oceanum Hercules.

Perlitus, inquinatus. Rose. A. 52. *perlitus* sanguinis crudelitate, de eo, qui eadem fecit.

Permanere. Or. ii. 77. ut ad eorum mentes movendas *permanere* possint. Tusc. ii. 18. conclusiunculae ad sensum non *permanentes*: h. e. quæ non persuadent, etiamsi nil contra dici possit.

Permiscere. Or. 9. ab Aristophane poeta—Græciam *permiscere* dictus est Pericles. Gr. ἀναμίξω.

Permittere. Verrin. i. 32. *permittere* dolori suo incommoda: h. e. ipsum ulcisci injurias sibi illatas. Contra Sext. 33. *permittere* inimicitias patribus et reipubl. est non ulcisci, senatus et reipubl. causa. v. concedere, condonare. * tradere in potestatem. Agr. ii. 15. re-
aa decemviro-um ditioni—*permis-*

esse dico. Catil. i. 2. *permis-*sa est resp. Consulibus. Id fiebat SCto: videant Coss. ne quid &c. quo liberam potestatem accipiebant, reipubl. etiam non consulto senatu, quibus videretur rationibus, defendendæ.

Permotio animi. Part. 11. cum aliqua re impellitur ad agendum.

Permutare pecuniam. ad Div. ii. 17. Att. xi. 22. 24. xv. 15. quod *permutavi* cum. v. not. xil. 24. &c. *permutatio* publica pecuniæ ad Div. iii. 5. est collybus, de quo supra. Pis. 21. videtur esse versura.

Pernicies. Rose. A. 45. quorum nihil *pernicii* causa consilio divino factum putamus. de hoc genitivo, quem ex hoc loco Gellius ix. 4. laudat, vid. Voss. Anal. ii. 19. item not. nostram.

Perorare. Quint. 10. nunquam *perorari* potuisse: h. e. finiri controversiam. Sic Verr. iii. 66. *perorando* hos crimines decumamus; simpliciter est, desinam de hoc crimine dicere. Sed v. not. ad Heren. i. 10. *perorare* narrationem.

Perpassio, facultas *perpetiendi* et tolerandi. Tusc. iii. 24. ceterorum *perpassio* facit, ut multo minora videantur.

Perpetuare. Or. lii. 46. *perpetuare* verba, est eodem spiritu pronuntiare, nihil incidere.

Perpetuitas. Or. ii. 54. *perpetuitas* sermonis, de oratione continua, quæ opponitur ei, quæ est in interrogando aut respondendo. ibid. iii. 49. *perpetuitas* verborum; de periodo. Or. 2. *perpetuitas* dicendi, de tota serie et contextu orationis. Nam, in *perpetuitatem* dicendi, est per totam orationem. * Tusc. v. 10. extr. non ex singulis vocibus philosophi spectandi sunt, sed ex *perpetuitate* et constantia. Philosophorum *perpetuitas* est, eum omnia inter se apta sunt, unum ab altero ducitur, nihil ante dictis repugnat. Off. i. 33. ut constare in vitæ *perpetuitate* nobis possimus. Fin. ii. 27. in *perpetuitate* temporis vita beata duci solet.

Perpetuus. Act. i. Verr. 11. *perpetuus* oratio. v. *perpetuitas* n. i. ad Div. v. 12. historice *perpetua*, sunt, aut, quas nos universales appellamus, aut certe regni aut reipubl. totius, opponunturque historiis singulorum hominum. Or. 36. *perpetua* questio, est universalis, cum de genere universo queritur. Top. 26. actiones *perpetue*. i. e. totæ, nam opponuntur partes, exordium, narratio &c. Att. v. 21. ut centesimæ *perpetue* fœnore ducerentur: h. e. ut centesimæ usum in singulos annos ducerentur.

tur in supputatione, non autem etiam centesimarum usurae. v. Gronov. Mantiss. Vet. P. pag. 414.

Perquirere pro *querere*. Or. iii. 29. nam aut ipsa cognitio rei ut scientia *perquiritur*.

Perrumpere. Verrin. i. 5. *perrumpere* questiones. Leg. i. 15. *perrumpere* leges &c. v. perfringere.

Per salutatio, est assidua salutatio, ut Flacc. 18. *per salutatio* est assidue salutare.

Prescribere, solvere, non ex aena, sed de mensa argentarii, per attributionem, per assignationem. Att. ix. 12. viri boni usuras *prescribunt*? Flacc. 19. pecuniam se *perscripsisse* dicunt. Salmas. mod. Usur. pag. 473. Gronov. Obs. iv. 9. Græv. ad Attic. xvi. 11. * in Codicem aliquid referre. Rosc. Com. 1. æque tabulæ condemnantur ejus, qui verum non retulit, et ejus qui falsum *prescribit*. ibid. falsum *prescriberet* nomen. * Scitum *perscribitur* Catil. iiii. 6. quod nondum æri incisum est. Or. iiii. 2. auctoritatibus *perscriptis*. Sic edd. plures. at v. *prescribere*.

Prescriptio, solutio de mensa, eine Assignation. Att. xii. 51. Phil. v. 4. * *prescriptio* est etiam omnium earum rerum, quæ literis consignantur, in Codices referuntur, æri inciduntur. Agr. ii. 9. *prescriptio* legis. Orat. i. 58. si de tabulis, *prescriptionibus* controversia est &c. sic enim legendum.

Prescriptor. Verr. iiii. 72. scriham tuum *prescriptorem* hujus fœnerationis fuisse.

Precocare, decidere cum aliquo. Att. xiii. 23. da te in sermonem, et *persecu*, et confice.

Persecutio, actio in aliquem civilis. Orat. 41. in juris scientia *persecutionum* cautionumque præceptio. v. actio, scribere, cavere.

Persequi, sequi. Phil. iiii. 3. quarta legio Cæsaris auctoritatem et exercitum *persecuta* est. sic Verr. v. 71. sectam et instituta alicujus *persequi*. ad Div. ix. 3. ego, neglecta barbarorum inscitia, te *persequar*, * per singulas partes enarrare, accurate et plene narrare, explicare. ad Div. v. 13. nullum membrum reip. reperies, quod non fractum debilitatumve sit. quæ *persequer*. * simile est illud Tuscul. iiii. extr. fibras stirpium *persequi*. i. e. accurate omnia evellere, nihil prætermittere, nihil relinquere. vid. Burm. ad Virg. G. ii. 407. * *exsequi*. Att. vi. 1. mandatorum mihi libellum dedit—omnia sum diligentissime *persecutus*. viii. 11. in ep. ad Cic.

ad Pomp. ut quodcumque tu consilium præcepisses, id nobis *persequendum* putaremus. Sed hoc etiam ad primam referri significationem potest. cf. Q. Fr. ii. 14. * *uleisci*. Acad. iv. 1. inimicitias paternas *persequi*. * est etiam verbum juris, quod significat actionem in aliquem, estque petitoris, inprimis in re pecuniaria: exigere pecuniam. Ralbir. Post. 4. *persequi* ab aliquo pecuniam. Leg. iiii. 8. sygraphas suas *persequi*. Verr. iiii. 13. bona tua repetere ac *persequi* lite ac judicio. * Hinc ductum illud genus arbitror, cum *persequi* penas dicitur, qui sumit penas ab aliquo, ulciscendi causa. ad Div. i. 9. penas a seditioso *persequi*. Att. ix. 14. penas alicujus *persequi*. * Heren. ii. 19. *persequentissimus* injuriarum.

Persolvere, solvere. Att. vii. 3. si hoc mihi *persolveris*, magna me molestia liberaris. * satisfacere, non modo solvenda pecunia, sed etiam respondendo, officio præstando &c. Att. xiv. 20. *persolvi* primæ epistolæ: venio ad secundam. Quir. p. R. 9. *persolvere* officium. conf. Verr. v. 69. * Flacc. 20. *persolvere* ab aliquo dicitur ut solvere ab aliquo.

Persona, *personæ*, facies ficta histriionis. Or. ii. 46. cum ex *persona* mihi ardere oculi histriionis viderentur. Sed de hac et ceteris hujus verbi significationibus distincte et accurate, etiam ex Cicerone, agitur in Lexico Fabri, ad quod tirones remittimus. Nos notabimus: 1. *personam* dici non solum de hominibus, sed etiam aliis rebus, et in his formulis abstractum pro concreto poni. Muren. 3. *personam* gravitatis severitatisque non appetivi. Attic. xv. 1. facta est *persona* ipsius senectutis. Verr. ii. 17. *persona* calumniæ imponatur. 2. *personam* per periphrasin quandam dici de hominibus, sed cum respectu ad eorum conditionem, officium, mores &c. Cluent. 29. hujus Staleni *persona* ab nulla turpi suspitione abhorrebat. 3. Arch. 2. in ejusmodi *persona*, quæ—minime in judiciis periculisque tractata est. Manutius refert ad Archiam, qui in foro versatus non fuerit. Sed rectius Passeratius refert ad Ciceronem Patronum, propter verbum tractare. Nam histriiones dicuntur proprie *personas* tractare. v. tractare.

Personatus, facie ficta indutus. Orat. iiii. 39. *personatus* Roscius. * simulator et dissimulatur. Att. xv. 1. quid est autem, cur ego *personatus* ambulem?

Personare, valde clamare, clara voce dicere. Cæl. 20. non loquuntur solum,

sed etiam *personant*. Plane. 35. furialis illa vox—secum et illos et consules facere, *personabat*.

Perspicere, diligenter considerare et examinare probandi aut improbandi causa. besichtigen, besehen. Mil. 20. *perspicere* villam. Q. Fr. iii. 1. e. 2. *perspicere* viam. ad Div. ix. 15. domum cum fabris *perspicere*. Phil. ii. 38. quærere et *perspicere* conditionem. quamquam h. l. Grævius malebat: prospecta.

Perstringere, leviter percurrendo contingere. Phil. ii. 19. celeriter cursum *perstringere*. Agr. ii. 25. terram aratro *perstringere*. *hinc metaphorice Sull. 16. nemo me tenuissima suspitione *perstringit*. Brut. 94. consulatus meus primo eum leviter *perstringerat*, i. e. offenderat, emulatione, invidia. *Ceterum librarii sæpe dederunt *perstringere* pro præstringere. v. in h. v.

Persuadere. Tusc. iii. 29. quo viso et *persuaso*.

Perterrere. Cæcin. 13. *perterritus* ab ædibus. i. e. ut fugeret ab ædibus.

Pertinere. constructio quadruplex est ap. Ciceronem, cum præpos. ad, in, per, et eum ablativo. Orat. ii. 2. *pertinet* in prudentiam; pro quo Pearcius reposuit ad, ex ed. Venet. et Mediolan. et ita iudicarat jam Lambinus. Est tamen cum in, quamquam alio sensu. Nat. D. ii. 55. ut mox videbimus. Ceteras formas suis locis afferemus. *utile esse, valere. Att. iii. 6. ad multa *pertinuit*. Off. ii. 10. quæ ad gloriam *pertinent*. Quint. 29. ad rem *pertinent* testimonia. *meare, attingere. Nat. D. i. 14. ratio *pertinens* per omnium rerum naturam. ibid. ii. 55. implicatio nervorum toto corpore *pertinens*. ib. veni in omnes corporis partes *pertinentes*. ib. 54. eaque ad pulmones usque *pertinet*. *sentiri, vim habere in aliquem. Div. ii. 44. aliquid vim coelestem ad eos, qui in terra gignuntur, *pertinere*. Tusc. i. 38. nihil *pertinuit* ad nos ante ortum. ibid. 45. nihil ad mortuos *pertinet*. Arch. 12. *pertinebit* ad aliquam animi mei partem. cf. Læi. 4. *dicitur etiam ad aliquem *pertinere* id, cujus quis auctor est. Rosc. A. 36. ad quem maleficium *pertineret*. Verr. i. 17. ne res ad Dolabellam ipsum *pertineret*.

Pertinere. quidam volebant dici pro *pertinere*. Or. 48.

Perturbare, exturbare, ejicere. Her. iv. 8. ut eum—præcipitem *perturbetis* ex ea civitate. *tollere, violare. Off. iii. 29. non debuit pactiones bellicas *perturbare* perjurio.

Perturbatio cæli. Div. ii. 45. opp. serenitati. *conversio rei vehemens et

subita. Mur. 17. quantas *perturbationes* habet ratio comitiorum. cf. c. 41. *affectus vehementiores dicuntur *perturbationes*, de quibus ex instituto agitur Tusculana quarta.

Pervagatus. in comparativo est. Inv. ii. 14. *pervagator*.

Pervellere, vellicare, minus quam convellere, molestia afficere, Tusc. ii. 20. si te dolor *pervellerit* aliquis. ibid. iii. 17. fortuna *pervellere* te potuit et pun gere; non potuit certe vires frangere. *reprehendere. Or. i. 62. non mihi fuit molestus, quod jus nostrum civile *pervellit*.

Pervertere. Cluent. 39. Quintus Junium *pervertit*: h. e. eo redegit, ut condemnaretur, adeoque omnibus ornamentis fortunæ privaretur.

Pervidere. Att. xii. 38. oportere jam *pervideri* animi infirmitatem. iv. 11. videbo te et *pervideo*.

Pervulgare. Att. xii. 45. tu vero *pervulgare* Hirtium: i. e. librum ejus.

Perustus. ad Div. xii. 15. hominem *perustum* gloria, voluit incendere.

Pes, quomodo a numero differat. v. Orat. 64. et supra in v. numerus. *pars terræ exigua. Att. vii. 22. *pedem* in Italia video nullum esse, qui non in latius potestate sit. *in navibus *pedes* sunt funes, quibus interiores veli anguli versus puppim trahuntur. Or. iii. 40. *pes* in navi. Att. xvi. 6. *pedibus* æquis. ubi v. Græv. cf. Vossium ad Catull. ep. 4. pag. 12. est leni vento. *Cluent. 13. constituitur ante *pedes* &c. dicitur de eo, qui coram tribunali, aut subsellis judicum constituitur. *Sæpe etiam servi dicuntur esse ad *pedes*, circum *pedes*, &c. Verr. i. 36. homines circum *pedes* habebat. Deiot. 1. servum a legatorum *pedibus* abduxit. *Sen. p. R. 4. ne *pedibus* iret. de senatoribus *pedariis*, de quibus supra. cf. discussio. **pedibus* trahi, est pessime atque iniquissime tractari. ad Div. vii. 32. de judiciis non laboro: trahantur per me *pedibus* omnes rei. Att. iv. 16. per me ista *pedibus* trahantur. v. Victor. Var. Lect. xxi. 24. qui ex Homero hoc proverbium repetit. *Vatin. 5. *pedibus* iter facere, est terra proficisci et opponitur *eq* navigare. *Att. ii. 1. noli de uno *pede* sororis queri: licet etiam alterum tollas. In quo est allusio ad formulam *pedem* utrumque, *pedes* tollere; quod obscœne dicitur. v. Manut. ad h. l. Lambin. ad Plaut. Cas. ii. 8. 24. *ad Div. vii. 31. res ita contractæ, ut neque caput neque *pedes*. Int. appareant: e Plauto, qui aliquoties plene dixit.

Pestilentia. Agr. ii. 27. in Salapina-

rum pestilentia finibus. pro pestilentibus f.

Pelasus. ad Div. xv. 17. itineri paratus: quod in itineribus *petas* utebantur, ad solem arcendum, ut e Sueton. Aug. 82. intelligi potest.

Petere, de ictibus gladiatorum et athletarum. Quint. 7. caput *petere*. Or. 68. ut athletas, nec multo secus gladiatores videmus nihil uce vitando facere caute, nec *petendo* vehementer &c. * ad se suasque partes allicere. ad Div. xiv. 1. qui ab his me amari putabam, qui invidabant, eos non sequebar, qui *petebant*. * est etiam actoris in causa privata. Placc. 34. possessionem *petere*: int. a prætor, qui dat possessionem. Rosc. C. 12. amplius a se neminem *petiturum*. cf. Verr. iii. 11. &c. itaque is, in quem actio suscipitur, unde *petitur*, dici solet Or. i. 37. ad Div. vii. 11. ubi vid. Græv. * Att. iii. 8. ille fortasse alium cursum *petivit*: i. e. alia via, alio profectus est. hanc formam dicendi illustrant Gronov. et Drakenb. ad Liv. xlv. 2.

Petessere, *petere*. Tusc. ii. 26. qui laudem hanc *petessunt*. Div. i. 11. terrasque *petessit*.

Petitio, ictus. Catil. i. 6. *petitiones* corpore effugere, unde ad oratores traducitur et eorum artificia, quibus adversariis nocere student. Or. iii. 54. orationis ipsius, tamquam armorum, est vel ad usum comminatio et quasi *petitio*. in Cæcil. 14. novi omnes hominis *petitiones* rationesque dicendi. * actio in aliquem, item postulatio a prætor, ut jus nostrum nobis concedat, tamquam hereditatis possessionem &c. Brut. 5. cujus *petitio* sit. Rosc. C. 18. *petitionem* integram reliquit. Inv. i. 8. *petitioni* opponitur recusatio, quæ est ejus, unde *petitur*.

Petitor, actor, qui litem intendit, in causa privata: cui opponitur is, unde *petitur*. v. *petere*. Or. i. 37. Quint. 13. Rosc. C. 14. Verr. iii. 11.

Phalæx, ornamenta equorum, (vel equitum. v. Drakenb. ad Silium xv. 255.) Verr. iv. 12. *phalæx* pulcherrime factæ. Quo in loco fuerint *phalæx*, non consentire video doctos viros. Scheff. de Re Vehic. i. 16. p. 212. in fronte ponit, auctore Etymologo, Græco in *φάλαξ*, ubi vocat *πρωιτωπιδίου ἀσπίδος*, τὴν κίρην τὴν κατὰ τὸ μέτωπον οὐ ἴσται. Ita videntur dici a *φάλαξ*, qui sunt *ἀσπίδων κατὰ τὸ μέτωπον οὐκ ὀφθαλμίων*. v. Schol. ad Homeri Iliad. i. 743. Heinsius ad Ovid. Met. viii. 33. ponit in tergo: quod recte reputat Burmannus, ad eum locum, putat-

que fuisse in pectore. Quomodo ibi fuerint, utrum fixi tanquam clypeoli, an pensiles, non addit. Locus Plinii xxxvii. 12. suadet credere pensiles fuisse. Vulgo argenteas fuisse, dubitari non potest. v. Livius xxii. 52. aureas subinde per luxuriam factas, patet e Sueton. Aug. 35.

Phaselus. Att. i. 13. xiv. C. est navicula longior et simul angustior, cum prora longe et oblique supra aquam porrecta: unde mira ejus velocitas.

Philologia. ad Div. xvi. 21.

Philologus. ad Att. xiii. 12. 29. ad Qu. Fr. ii. 10. v. Ind. Græc.

Philosophia. Or. 13. iust natura *philosophia* quedam in hujus viri mente. Q. Fr. iii. 1. c. 2. ea villa tamquam *philosophia* videtur esse, quæ objurget ceterarum villarum insaniam. Sed Faërnus et Ursinus legunt: *philosopha*. * secta philosophica. Or. iii. 27. quæ exercitatio nunc propria duarum *philosophiarum* putatur.

Philosophus adj. Tusc. v. extr. nostras *philosophas* scriptiones.

Picaria, loca in silvis, ubi, propter copiam picearum, pix coquitur. Brut. 22. liberi societatis ejus, quæ *picarias* redemisset. Hæ *picariæ* fuere, ut ex illo loco apparet, in silva Sila in Brutiis. Brutia autem pix celeberrima; ut copiose docet magnus Bochartus in Canaan. i. 33. p. 596. Itaque non erat, quare Corradus ad h. l. p. 162. corrigeret pecuarias. adde Burm. de Vectigal. c. 1. p. 14.

Pictura. Verr. iv. 1. *pictura* in textili, est vestis stragula, opere Phrygio, acu picta, v. Julius de Pictur. p. 86.

Pictus, de oratione, significat genus dicendi, ornatum ornamentis iis, quæ ingenium ostendunt, et suavitatem tantum habent. Or. 27. *pictum* orationis genus. Brut. 85. Lysia nihil potest esse *pictius*. * Fin. v. 27. qui nunquam philosophum *pictum*, ut dicitur, videntur.

Pigmentarius, pharmacopola, quia inter pharmaca, etiam *χρῆματα*, *pigmenta*. v. inpr. Salmas. ad Solin. p. 740. 741. Div. xv. 17.

Pignerari. Phil. xiv. 12. Mars ipse ex acie fortissimum quemque *pignerari* solet: h. e. fortissimus quisque solet in acie cadere. nam se maxime periculo offert. *Pignerari* est *pignus* capere, vel accipere, *pignoris* loco capere aliquid, et sibi asserere. v. Budæus ad Pandectas, p. 249. add. Heins. ad Ovid. Met. vii. 621.

Pignerator, qui *pignus* capit a possessore, securitatis causa, possessorum c c 2

nihil deterius in re, quam possidet, dum lis est, facturum. Verr. iii. 11.

Pignus. Phil. i. 5. cogi *pignoribus*. Or. iii. 1. *pignoribus* ablatis coercere. ibid. *pignora* concidere. i. frangere, comminere. Fuit genus coercitionis, quo utebantur magistratus, inprimis Consules, in senatores, qui parere, v. c. vocati in senatum, nollent. *elegantè *pignora* dicuntur omnia ea, quæ fiduciam faciunt, qualem quis se præstiturus sit. Att. viii. 9. minus multa illi dederant reipublicæ *pignora*. Phil. xiii. 4. magnis et multis *pignoribus* M. Lepidum resp. illigatum tenet. Ea *pignora* deinde enarrantur, et sunt partim commoda multa, quæ habet in republ. et a republ. propter quæ ei adversari non possit, partim documenta amoris in republ. ab eo jam edita.

Pila. Pis. 28. claudus *pilam*, v. claudus.

Pilus. Q. Fr. ii. 16. ego ne *pilo* quidem minus me amabo. Rose. C. 7. ne ullum *pilum* boni viri habere dicatur.

Pingere, ornare. Brut. 37. verba *pingere*: quod fit tropis et *αἰνῶσι λέγειν*. Att. iv. 5. bibliothecam mihi *pinxerunt* constructione et sittybis.

Pinguis, de rebus philosophicis, est minus subtilis et acutus, sed popularis. Læli. 5. agamus *pingui* Minerva, ut aiunt: h. e. non utamur illa subtilitate Stoicorum. Acad. iv. 34. quod ipsi Antiocho *pingue* videbatur et sibi contrarium. *durus, minus suavis. Arch. 10. *pingue* sonantes poetæ.

Pinna, genus conchæ. v. Nat. D. ii. 48. *in piscibus *pinne* sunt, instrumenta natandi, loco pedum datæ, ut ait Plinius; ut in avibus sunt instrumenta volatus. unde proverbialiter Att. iv. 2. *pinnas* alieni incidere: ubi tamen Græviانا habet *pennas*.

Pinnoteræ, squilla. v. Fin. iii. 19. Nat. D. li. 48.

Piscinarius, qui *piscinis* murenarum, aliorumque pretiosorum *piscium*, deletatur; qualis L. Lucullus fuit. Att. i. 19. 20.

Pistrinum, carcer privatus, et ergastulum. Q. Fr. i. 2. c. 4. in publicam custodiam, vel in *pistrinum*.

Pius. ad Div. x. 24. *pie* propinquitates. Balb. 16. *pie* et æterna pax. Phil. xiii. 19. piissimus, non latinum esse dicit Cicero.

Placare. Tusc. ii. 9. hæc dextra Lernam mactata excetra, *placavit*: i. e. tutam reddidit. Sed videtur legendum, *pæavit*. *Placari* quidem mare dicitur, esse aliam ob causam, nempe quia tempestates iræ maris dicuntur: cum au-

tem a prædonibus liberatur, pacari dicitur mare, non *placari*. Similis locus est Virgilii Æn. vi. 803. de Hercule: Erymanthi *placavit* nemora. ubi recte MSS. *pacari* reposuit Heinsius: quem vid. has voces permutari notum est. vid. Drakenb. ad Silium ii. 483.

Placatus. Tusc. iv. 17. sibi ipse *placatus*: de homine tranquillum animi. Quir. p. R. i. si mihi *placata* omnia fuissent: h. c. si nil adversi mihi accidisset.

Plane sine tropo. Phil. vii. 6. qui *plane* et latine loquuntur.

Planguncula, pupa, simulacrum cæceum ex Græco *πλαγγύν*. Att. vi. 1. inventæ sunt quinque *planguncula* matronarum. v. Bosius ad h. l. qui hanc vocem Cicero restituit, probante Lambino, Junio, &c. cum ante esset sine sensu languncula, quod servavit Grævius. Reperit etiam in Cod. Bessarionis Manutius. cf. Spanhem. ad Callim. p. 711.

Planus, impostor. Cluent. 26. hanc vocem Viri docti restituerunt etiam Capitolini. in Anton. Phil. e. 13. Est etiam bis ap. Plin. xxxv. 10.

Platalea, avis. v. N. D. ii. 49.

Plausibilis, valde placens populo. Tusc. iii. 21. quoniam hæc *plausibilia* non sunt, in sinu gaudeamus.

Plausus. Div. ii. 26. Galli cantu *plausuque* alas premunt. *gratia, laus. Cluent. 47. ex tota ista subscriptione ratiorem quandam et *plausum* popularem esse quæsitum.

Plenus, dives. ad Div. vii. 9. serius potius ad nos, dum *plenior*. *abundans etiam in malam partem. Prov. Cons. 8. quis *plenior* inimicorum fuit Mario. *magnus, copiosus. Rose. A. 2. in alienam pecuniam, tam *plenam* atque *præclaram*, invaserit. Ceterum male huc traxit Grævius *plenum* convivium e Suetonio. vid. Burman. ad Suet. Cæs. 49. **plenum* dicitur corpus carnosum et succulentum; opponiturque macilentum. v. Salmas. ad Solin. p. 203: unde transfertur ad orationem, et opponitur jejuno, exsangui, tenui. Off. i. 1. orationem latinam efficies *plenior*. Or. iii. 14. de horridis rebus nitida, de jejunis *plena*, de pervulgatis nova quædam est oratio tua. ibid. 52. si habitum orationis et quasi colorem aliquem requiritis, est et *plena* quædam, sed tamen teres, &c. *in voce *plenum* est laus, si adjecta est suavis. Orat. i. 29. neminem voce *plenior* aut suaviorem mihi videor audisse. Sed etiam in vitio, cum abest suavis, et significat vastum. Or. iii. 12. ejus tu illa lata nonsum-

quam imitaris, ut *E plenissimum* dicas. * de verbis, opponitur contractioni aut alii diminutioni. Or. 47. sic loqui, nosse, judicasse vetant, novisse jubent et judicavisse. quasi nesciamus—et *plenum* verbum recte dici, et imminutum usitate.

Plera. Leg. iii. 3. antique pro *pleraque*. quamquam Lambinus et Davis. malunt *pluria*. v. Lex. Fabri in h. v.

Plumbeus. Tuscul. i. 29. *plumbeus* in physicis. Fin. iv. 18. O *plumbeum* pugionem! ad Att. i. 16. illum *plumbeo* gladio jugulatum iri.

Poëma. Tusc. ii. 11. *poëmata* lecta: de *poëma* ex aliquo *poëmate* excerpta.

Pœna. Cluent. 43. *pœna* vitæ, dicitur ut *pœna* capitis et fortunarum omnium. * Rose. A. 24. *pœnæ* parentum. Verr. i. 3. *pœnæ* civium. Phil. xiii. 50. patriæ *pœna*. Att. ix. 14. *pœnas* alicujus persequi. In his omnibus significat ultionem injuriæ alicui factæ. * ad Att. xiv. 12. odii *pœna* et doloris. * Verr. ii. 27. judicium de *pœnis* compromissisque. * Furia ultrix. Pis. 37. O *Pœna*! O Furia sociorum! Dom. 2. et forte sic est in quibusdam, quæ ante adduximus. cf. Drakenb. ad Sil. ii. 551.

Pœnire, antique pro punire. Tusc. i. 44. Sic habent etiam Codd. quidam Milon. 31. item Balb. 7. ubi v. not. Sic antiqui dicebant: Pœnicus, mœnera, muri, pro Punicus, munera, muri. v. Drakenb. l. c. i. 603. et Heins. ad Virg. Æn. i. 382. Tusc. i. 44. *pœniantur* pro puniant.

Panidet, *panitere* nos ejus rei dicimus eleganter, quæ parva est, quæcum contenti non sumus, quæ vobis non placet, cui parum tribuimus. Orat. 37. non *panitet* me, quanta sint. Or. iii. 9. *panitet* memet uel. ad Div. i. 7. fortune mœæ ne me nimis *paniteret*. Tusc. v. 12. sapientiam nunquam sui *panitet*. ad Div. vi. 1. fortune suæ maxime quæcumque *panitet*. Div. i. 15. negat se eorum auspiciorum *panitere*. * cum nominativo. Inv. ii. 13. utrum id facinus sit, quod *panitere* fuerit necesse. Tusc. v. 28. nihil, quod *panitere* possit, facere. cf. Cort. ad Sallust. Jug. c. 85. p. 798.

Pœtice, pœtarum more. Fin. v. 4. ut pœtice loquar.

Pœtice, de genere scribendi tenet, est acute, subtiliter: de quibus suis locis. Acad. i. 1. quæ limantur a me *poëticius*. Brut. 30. Mucius enucleate ille quidem et *poëtice*, nequaquam autem ea vi et copia &c.

Politicus. Or. iii. 23. qui ex particula

parva urbis ac loci nomen habent et Peripatetici philosophi, aut Academici nominantur: olim autem, propter eximiam rerum maximarum scientiam, a Græcis *politici* philosophi nominati, universarum rerum, nomine appellabantur.

Polliceri. Phil. viii. 2. pecunias in remp. *polliceri*.

Pomeridianus. vid. postmeridianus.

Pomarium. Nat. D. ii. 4. *pomarium* intrare. quid sit *pomarium*, videant tirones ap. Liv. i. 44. ubi v. Perizon. Locus alter classicus de *pomario* est ap. Tacit. A. xii. 24.

Pompa, proprie est, quam nos hodie vocamus, eine Procession, ein Aufzug. Offic. i. 36. ut *pomparum* ferculis similes esse videamur. * deinde, quia illæ *pompæ* magnifice erant apparatus, propterea transfertur ad orationem generis demonstrativi, in qua omnibus ornamentis locus est, et quæ inprimis ad ostentationem ingenii et eloquentiæ pertinet, et orationi forensi opponitur. Tusc. iv. 21. e rhetorum *pompa*. Orat. 13. verum hæc eloquentia ludorum atque *pompæ*; nos autem jam in aciem dimicationemque veniamus. Or. ii. 22. sed eorum oratorum partim in *pompa*, partim in acie illustres esse voluerunt. * Att. xiii. 23. hunc de *pompa*: hominiu vanum et gloriæ nimis cupidum.

Ponere, abjicere, deponere. Or. 59. *ponere* ambitum. Or. iii. 12. *ponere* vitia. ad Div. viii. 6. candide *ponere* inimicitias. * afferre, commemorare, dicere in disputatione et oratione. Cæl. 7. posuistis enim—conjuratiōis hunc participem fuisse. Verr. ii. 38. tantum verbo *posuit*. cf. Fin. ii. 26. Leg. ii. 3. Quir. p. R. 7. Planc. 29. huc refer illud: ad Div. ix. 15. *ponor* ad scribendum. * pecunia etiam dicitur *poni*, cum fœnori datur. Verr. iii. 70. cum *posita* esset pecunia apud eas societates, unde erat attributa, binis centesimis fœneratus est; unde deinde metaphorice sumtus, beneficium, tempus, *poni* dicitur. * *ponere* questionem dicitur, qui jubet de re aliqua dicere, cujusmodi quæstiones hinc *Sirius* appellantur. ad Div. ix. 26. Tusc. i. 4. Or. i. 22. 33. ii. 1. &c. Or. ii. 41. res *posita* ad dicendum. * apponere, subornare, item constituere. ad Div. viii. 12. *ponere* alicui accusatorem. Sull. 28. judicem *ponere*. * tanquam concessum et verum sumere. Div. i. 52. hoc autem *posito* atque concessio. Cæcin. 11. est hæc res *posita*, quæ ab adversario non negatur. Sic et dictum videtur Brut. 45. si lectio sana est,

* Att. v. 3. *ponere* aliquem in gratiam apud aliquem. vid. *gratia*. * ibid. xi. 22. ut multos dies in oppidum *ponat*. Manutius interpretatur: dies consumat in itinere ad oppidum. * ibid. xii. 51. hoc metuore, alterum in metu non *ponere*. h. e. non timendum putare.

Pontifices sunt communes sacerdotes omnium Deorum. vid. *Leg.* ii. 8. divisque aliis sacerdotes, omnibus *Pontifices*, singulis flamines sunt. Inter *Pontifices* autem princeps fuit, *Pontifex Maximus*. reliqui distinguuntur in majores et minores. Majores Patricios, minores, quorum mentio Har. R. 6. plebeios statuit Guther. Jur. Pontif. i. 17. 22. Livius contra xxii. 57. scribis Pontificum suis temporibus *Pontifices* minores dictos ait, quem sequi debemus. Sed Gutherii, Panvinii et Ruperti errores de *pontificibus* minoribus refellit Noris. ad Cenotaph. Pis. Diss. i. c. 5. ubi totum Ciceronis (Harusp. R. 6.) de Collegio Pontiff. locum difficilem planissime explicat. Dukerus autem ad Livium l. c. consentiens Norisio in eo, quod *Pontifices* minores putat non pertinuisse ad Collegium *Pontificum*, quod proprie dicitur, credit, olim unum tantum talem scribam fuisse, nixus loco eodem Livii, post auctum numerum. Van Dalen autem plane repudiandus est, qui Dissert. ad Marm. ant. pag. 198. *Pontificem* minorem putat Regem sacrorum fuisse: cum et ap. Ciceronem l. c. et Macrob. Saturnal. l. 15. clare distinguantur.

Popa. caupo. Mil. 24. ubi v. Abram.

Popularis, qui est ex eodem populo, *populus*. *Leg.* i. 23. non *popularis* alicujus definiti loci, sed civis totius mundi. Att. x. 1. Solon, *popularis* tuus. * a populo tributus, ortus. Dom. 18. honor *popularis*. Phil. xi. 7. imperium *populare* semper ventosum est. *Leg.* ii. 4. lex *popularis*. * populo usitatus, ad ejus captum accommodatus. Off. ii. 10. *popularibus* verbis agendum et usitatis. Orat. ii. 38. *popularis* trutina. * *popularis* porro est idem, qui civilis, bono sensu, dicitur. Fin. v. 23. homo habet innatum quiddam civile et *populare*, quod Græci *πολιτικόν* vocant. * studiosus populi, ejusque gratiam captans, etiam cum detrimento reipubl. et contra honestatem, de quo est locus classicus Sext. 45. quem thrones legant. Off. i. 25. alii *populares*, alii studiosi optimi ejusque &c. Sed paullo honestius Agr. ii. 3. 4. *popularem* Consulem se futurum pollicetur. nempe vere, non fite et fallaciter *popularem*, ut est Dom. 29. * hinc ratio *popularis*, ad Div. i. 2.

Sext. 53. Domit. 33. Petit. Cons. 11. de partibus *popularium*, quas aliquis amplexus est, s. studio gratiæ populi captandæ. * populo gratus, probabilis. in Cæcil. 3. nomen censorum jam *populare* et plausibile factum est. Att. x. 4. quod putaret *popularem* esse clementiam. Agr. ii. 4. quid est tam *populare*, quam pax? * illustris, pervagatus, speciosus. Agr. ii. 1. *popularis* laus et lux. Acad. iv. 2. quorum ad illustres et *populares* laudes has etiam minus notas adjungimus. ibid. gloria *popularis*. Petit. Cons. 13. tota petitio, cura, ut pompæ plena sit, ut illustris, ut splendida, ut *popularis*. * ad populum movendum, incitandum, aptus. Verg. i. 58. quid tandem erat in illo puerio *populare*? quid invidiosum? ibid. non illius ætas, sed causa: non vestitus, sed fortuna *popularis* videbatur. ibid. neque erant hæ lacrymæ *populares* magis, quam nostræ &c. * Or. ii. 83. *popularis* lapsus, de iis, qui in re aliqua, oratione, actione populum offenderunt. Or. 44. oratio *popularis*: h. e. ad populum. Q. Fr. i. 1. c. 8. *popularis* accessus ac tribunal. * Exquisitius ac durius illud est Sext. 30. *popularis* sacerdos, de Clodio, per ironiam, qui in sacrarium Bonæ Dæmæ irruerat, ubi pro populo Rom. sacra fiebant.

Populariter, more populi, ut populus intelligere possit. *Leg.* i. 6. *populariter* loqui. Fin. v. 4. *populariter* scribere. * seditiose, invidiose. Verrin. i. 58. me *populariter* agere &c. Off. ii. 21. in agendo multa *populariter*, tum illud male. v. *popularis*.

Populus. Verr. i. 42. ut questio ejus ad *populum* pertineat. *Leg.* iii. 16. iudicium *populi*. hæc quomodo capienda sint, v. in Ind. Legg. Lege Tabellaria Cassia.

Porcus. *Leg.* ii. 22. porco femina piaculum pati. v. Davis. ad h. l. et quos ibi laudat.

Porrectus. Att. v. 18. nequid inter cæsa et *porrecta* ut aiunt, oneris mihi addatur aut temporis. Proprie est tempus interjectum inter victimæ mactationem, et extorum in aram impositionem, quo tempore fari licet. Extæ *porrecta*, sunt extæ data Deo, ut ait Ovid. Fast. i. 51. Inter cæsa et *porrecta* autem, per proverbium, nobis aliquid dicitur accidere, cum accidit dum aliis rebus intenti sumus, aut absumus, neque nobis ab eo possumus cavere.

Porro. Fin. v. 26. ea nos mala dicimus, sed exigua, et *porro* minima. quidam interpretantur: sane, profecto. Ego, atque adeo.

Portentum, unde dicatur? Nat. D. li. 3.

Porticus, ambulatio columnis suspensa circa templa, et in aedibus privatis in atrio, impluvio item ante aedes, qua a pluviiis, et solis ardore defenderentur. Verr. iv. 40. Sopatrum de *porticus* in qua sedebat &c. cf. Q. Fr. iii. 1. c. 1. Dom. 44.

Portitores, sunt operæ publicanorum, qui *portoria* redemerant, quæ in *portu* sedebant, merces excutiebant, et *portorium* exigebant. In quo cum iniquius et acerbius versarentur, omnibus hominibus invisi erant, ut etiam e libris sacris constat. Nam qui ibi memorantur *portitores*, sunt *portitores*, operæ publicanorum, non publicani. v. Agr. li. 23. ubi Turnebus male publicanos interpretatur, qui ei error cum multis communis est, et ab Asconio haustus. Vatin. 5. ad Q. Fr. l. 1. c. 11. Off. i. 42. vid. Casaubon. ad Theophrast. c. 6. Burmann. de Vectigal. p. 140.

Portorium, vectigal, quod in portu pro mercibus solvitur. Font. 5. *portorium* vini. Verrin. ii. 75. *portorii* vicissima: h. e. vicesima mercium, quam *portoria* loco solvebant. Inv. l. 30. *portorium* locare. cf. Att. li. 16. Pis. 36. &c. de *portorio* omnium optime egit Burmann. l. c. c. 5.

Portuosus, ad Div. vi. 20. navigatio *portuosa*: h. e. in qua multi portus patent. Orat. iii. 19. mare *portuosum*, est portubus frequens.

Portus, Cæcin. 34. *portus* supplicii, vocatur exsilium, quod in exsilium damnati eunt, ut supplicium fugiant.

Poscere, provocare. Verr. i. 26. *poscere* majoribus poculis. v. Ascon. Rose. Amer. 5. quos populus *poscit*: int. ad supplicium: ductum e ludis gladiatoriiis, in quibus populus interdum flagitare gladiatores notos ab editore ludorum solebat. v. Sueton. Aug. 44. hæc gladiatorum paria postulatia dicuntur a Seneca ep. 7. et opponuntur ordinariis. Verbum postulare sæpe sic dicitur. vid. v. c. Suet. Calig. 30.

Posse, bene valere. Tusc. ii. 19. *possunt* oculi, *potest* caput, latera, pulmones, *possunt* omnia.

Possessio de agris, prædiis. Att. vi. 1. iter feci per ejus *possessionem*.

Possessor, Agr. i. 5. invidiæ aut pestilentie *possessores*: h. e. agrorum pestilentium, et invidiam *possessoribus* afferentium.

Possidere, vindicare sibi ut suum. Heren. i. 11. v. not. ad Tacit. Agric. 18. item occupare, Verr. iii. 68. Agr. i. 2.

Post, Verrin. l. 7. *post* hunc statum reipubl. h. e. a quo tempore hic est status reip.

Posteritas, de tempore futuro. Catil. i. 9. in præsens tempus—in *posteritatem*.

Postmeridianus, Or. 47. *pomeridianas* quadrigas, quam *postmeridianas* libentius dixerim. Apud veteres sæpe fit mentio matutinorum et meridianorum; qui sunt gladiatores dicti a tempore, quo edebantur. Illi dicuntur etiam bestiarii ap. Sueton. Claud. 34. ad quem locum v. Torrent. et Lips. Saturn. li. 15. qui de utroque genere erudite agunt. Dabantur autem meridiani, ut, quemadmodum Seneca l. c. ait, oculi a crudeli spectaculo matutinorum reficerentur. Atque eandem ob causam post gladiatores, tempore pomeridiano, dabantur interdum Circenses ludi, quorum sunt quadrigæ. Itaque Augustin. Confess. l. viii. Circenses diserte appellat spectaculum pomeridianum; quem locum debet Torrentio, qui cum l. c. attulit. hinc Ciceronis quadrigas pomeridianas intellige.

Posterior, improbiior. Prov. Cons. 4. sic fortuna cum improbitate certavit, ut nemo posset, utrum *posterior*, an infeliciores esset, judicare. Viri docti laudant ad h. l. Turneb. Advers. xx. 9. Pis. 27. nihil scitote esse luxuriosius, nihil libidinosius, nihil *posterius*, nihil nequius. Sic Rose. A. 47. *postremi* homines.

Postliminium, *revocatio*, reversio, reditus. Topic. 8. quæ a nobis alienata sunt, cum ad hostem pervenerint, et ex suo tamquam limine exierint, cum redierint ad idem limen, *postliminio* dicuntur redire. Sed totus ille locus, et ibi Boëthius legendus. cf. Or. i. 40. Balb. 11. *postliminio* fieri potest civitatis mutatio. ibid. 12. civi Romano licet esse Gaditanum, sive exsilio, sive *postliminio* &c. h. e. si redierit Gades, ubi ante civis fuerat, quam civis Romanus factus erat, et ejus civitatis jus recipit, civitate Rom. accepta amissum. ubi v. Græv. et Salm. ad J. Att. c. 26. quem Græv. laudat. Intt. ad Cail J. i. 6. 2. Menag. Am. J. C. 39.

Postulare, sæpe dicitur sensu forensi, in quo proprie est, in causis privatis, Prætores rogare, ut liceat actionem alicui intendere: in causis publicis autem, ut liceat nomen deferre; unde per metonymiam antecedentis pro consequente, pro accusare dicitur. Exempla hæc sunt, et quidem posterioris generis: nam prioris nullum animadverti. Q. Fr. iii. l. c. 5. Gabinium tres fac c 4

etiones *postulant*. ad Div. viii. 12. Appium eadem lege *postulavi*. locus clarissimus est in Cæcil. 20. nuper cum in Gabinium—Piso delationem nominis *postularet*. Sed in universum *postulare* de omni desiderio apud prætorem exposito dicitur. Mil. 22. servos *postulare* in questionem. Sic est sæpe in Verriis. v. inpr. Sigon. de Judic. i. 22. ii. 9. * Est etiam verbum mathematicorum. Off. iii. 7. ut Geometræ non omnia solum docere, sed *postulare*, ut quædam sibi concedantur—sic ego a te *postulo*, ut mihi concedas &c. * *postulare* etiam dicuntur provinciales et socii, cum aliquid decerni, constitui sua causa a senatu R. petunt. Balb. 15. Gaditani a senatu de fœdere *postulaverunt*. &c. v. *postulatum*.

Postulatio, in sacris est prodigium, quo dii postulant aliquid, ira suæ averteandæ causa fieri, unde deinde pro ipso sacro piaculi dicitur. Har. R. 10. *postulationes* esse Jovi, Saturno &c. ibid. 14. eodem ostento Telluri *postulatio* deberi dicitur. v. Græv. ad c. 10. * verbum forense est, cum significat petitionem apud Prætorem, ut liceat nomen deferre alicujus. ad Div. viii. 6. inter *postulationem* et nominis delationem uxor a Dolabella discessit. Ligar. 6. primus aditus et *postulatio* Tiberonis hæc fuit, velle se de Q. Ligarii scelere dicere. v. *postulare*.

Postulatum, est petitio beneficii, quam socii et provinciales ad Senatum deferunt. Verr. ii. 4. Sicili *postulata* Consulibus, que non *postulata*, sed crimina in istum videntur esse, ediderunt. cf. *postulare*. * conditiones pacis. ad Div. xii. 4. legati ab Antonio ad nos intolerabilia *postulata* retulerunt. cf. Att. vii. 15.

Potatus. Tusc. v. 5. ista me non movent (argumenta) non solum, quia pervulgata sunt, sed multo magis, quia, tamquam levia quædam vina nihil valent in aqua, sic Stoicorum ista magis gustata, quam *potata* delectant.

Potens, graciosus. Quint. 22. *potentissimus* Nevius. sed vid. *potentia*.

Potentia, dicitur ut opes, de gratia, autoritate, multitudine amicorum et clientium, eloquentia, et omnibus rebus, quibus multum in republ. efficitur, in quam rem est locus Quint. 1. quæ res duæ in civitate plurimum possunt, eloquentia et gratia &c. Mur. 11. erant in magna *potentia*, i. e. gratia, qui consulebantur. Cæcin. 25. *potentia* quiescit. Sull. 7. nullam a me *potentiam* Sullam expectare. Quint. 2. et ad Div. xiii. 29. junguntur *potentia*

et gratia. Mil. 5. *potentiam* suam ipse ita interpretatur: Senatum, non quod sentiret, sed quod ego vellem, decernere. Cæcl. 9. contra *potentias* hominum. cf. Off. i. 21. Or. i. 41. Quint. 9. Sed hæc potentia est civilis et honesta. hinc contra ad Brut. 10. quandoquidem *potentia* jam in vi posita est et armis. ad Div. vi. 1. subire *potentiam* victoris.

Potestas, in republica est magistratum, judicium, et omnium, quibus aliqua pars reipubl. bello et pace, domi et foris administranda, commissa est, minus quam imperium. Quint. 2. est de judice. Phil. i. 7. versari cum imperio et *potestate* in republ. Qu. Fr. i. 1. c. 10. quoniam in istis urbibus cum summo imperio et *potestate* versari. Sed vid. Imperium. * jus in aliquem. Agr. ii. 31. in *potestate* sua esse, de civitatibus liberis et sui juris. * facultas, copia alienjus rei. ad Div. i. 7. quoties *potestas* certorum hominum erit, &c. * Tusc. iii. 5. ex potestate exire, quid sit? ubi v. Davies. Tusc. iv. 36. exire de *potestate*, hoc est, de consilio, de mente, de ratione. * Pluralis est Heren. ii. 17. mansuetus in *potestatibus* fuisse ostenditur. cf. Font. 12. Partit. 10. honores, *potestates*. i. e. munera provincialia et militaria.

Potior. Fin. i. 4. *potiora* ad legendum. h. e. in delecta præferenda.

Potiri. Tusc. i. 37. si gentem aliquam urbem nostram *potituram* potem. Rose. Am. 25. Atheniensium republ. dum ea rerum *potita* est: h. e. et sui juris fuit, et in sua potestate alias Græcas civitates habuit.

Potius, cum comparativo. Pis. 14. quævis fuga *potius* optatio. item cum malle Ligar. 2.

Potulens. Nat. D. ii. 56. qua esculentis et *potulentibus* iter pateret. Ita dedere ex optimis Codd. MSS. Viri docti. Sed Davisius tamen poculentis legit, quem vide.

Præbere. Deiot. 12. assiduitatem alicui *præbere*.

Præbitor. Off. ii. 15. est idem qui Parochus; ubi vid. ein Lieferante. Nisi quod *præbitor* etiam esse potest, qui sine redemptione, quacunque de causa alteri præbet necessaria, sive de jure, sive sua sponte: quamquam etiam parochus sic dici potest. Verbum *præbere* sæpe sic apud Latinos occurrit.

Præcellentissimus. Verr. iv. 44.

Præcentio, est tibicinum, qui in ludis caneant tibiis, item, cum sacrificaretur. Har. R. 10.

Præceps. Pis. 28. lubricum genos

orationis adolescenti saepe *præceps*, i. e. in quo facile peccat.

Præceptio. Gr. *πρόληψις*. Partit. 36. est notio inchoata in animo.

Præcertatio. æmulatio. Heren. iv. 30.

Præcidere, recusare, negare. Att. x. 16. quod quia plane *præcederat*. ibid. viii. 4. plane, sine ulla exceptione *præcidit*. * Cato 16. brevi *præcidam*: h. e. paucis dicam, paucis rem expediam. * Att. ix. 6. *præcidere* naves. i. e. rostra defringere, ne usum militare habent. v. Sehefferus de Re nav. p. 125.

Præcipere. Att. viii. 11. quodcumque tu consilium *præcipises*. v. not. * ante capere, prævertere cogitatione, factis &c. Off. i. 23. *præcipere* cogitatione futura. cf. ad Div. v. 16.

Præcipitans, præceps. Rabir. Post. 1. *præcipitantes* impellere. Sull. 31. *præcipitans* respublici.

Præcipitatus. ad Div. xi. 28. ætate *præcipitata*: h. e. summa.

Præcipuum, *πρηνειμία*. Fin. iii. 16.

Præcise, nulla exceptione addita, absolute. Att. viii. 4. *præcise* negare. * omisso verbo aliquo, brevitas causa. Nat. D. ii. 29. existimas ab his *providentiam* fingi, quasi quandam Deam—sed id *præcise* dicitur. vid. locum.

Præcisio. Or. iii. 53. est figura *ἀνωτέριος*.

Præconium, vitæ genus, quod est *præconum*. ad Div. vi. 18. qui *præconium* facerent. * *præconis* proclamatio. Rabir. Post. 17. O meum miserum acerbumque *præconium*! ad Div. vii. 24. addictus Hippodæteo *præconio*. Sed b. l. est metaphorice. v. addictus. Att. xiii. 12. Ligariana præclare vendidisti (laudando vendibilia fecisti.) Posthæ, quicquid scripsero, tibi *præconium* deferam: h. e. te venditorem, laudatorem constitutum.

Præconius. Quint. 31. quæstus *præconius*: qui fit præconio faciundo.

Præcultus, præparatus. Partit. 23. quidam perfecti habitus, ad virtutem quasi *præculi*.

Præcursor, prægressio, præparatio. Top. 15. *præcursoriem* adhibent ad efficiendum.

Præcursor. Verr. v. 41. hunc *præcursorem* habebat et emissarium.

Prædiator, interprete Salmas. mod. Usur. e. 16. est, qui prædia publico obligata et vendenda emit adeoque, ut Gronovius de Centes. et uncis p. 516. interpretatur, pecuniam suam in prædiis habet, Att. xii. 14. 17. Atque hanc esse ejus verbi vim Gloss. Philoxeni et analogia docent. Gloss. *prædiator*.

ἀντὶς ὑπαρχέτω. Sed Balb. 20. hanc vim habere non potest: Scævola cum de jure prædatorio consulere, consultores suos nonnunquam ad Furium et Cascellium, *prædiatores* rejiciebat. Itaque Manutius interpretabatur cum Budæo aliisque: peritus juris *prædicatorii*. Et profecto, si locus sanus est, aliam vim b. l. verbum habere non potest; inprimis eum Furium et Cascellium J.Cti fuerint. Sed Salmas. l. c. vocem *prædiatores* delendam censet. Quoniam autem omnes libri MSS. et editi eam servant, durum mihi hoc videtur. Ac potest fortasse ratio inveniri, qua possumus rem expedire. Mihi sic in mentem venit: Propria quidem verbi vis ea est, quam Salmasius tradit. Sed quoniam prædiatores, qui prædiis publico obligatis emendis quæstum faciebant, operam dabant, ut banc partem juris, de prædiis publico obligatis, commodi sui causa, accurate cognoscerent, ut sunt apud nos mercatores majores juris cambialis, quod vocant, plerumque non minus, quam J.Cti, periti: propterea fieri potuit, ut prædiator etiam diceretur, qui juris prædicatorii peritus esset. Itaque Furium et Cascellium J.Cti, non pares Scævole, sed, quia iidem prædiatores, propterea juris prædicatorii peritiores ipso Scævola, Jndicent, qui me sunt doctiores et acutiores. Et vidi, Gesnerum, Vir. Ill. hanc rationem probare.

Prædicatorius. Balb. 20. cum Q. Mucius de jure *prædatorio* consulere: h. e. de eo, quod ad prædia publico obligata, et e lege *prædatoria* vendenda pertinebat. Gloss. *prædicatorius*, *ἐπὶ χυρίω*. Hujus juris quædam sunt ad Div. v. 20. vid. Salmas. mod. Usur. e. 16. Interpretes ad Sueton. Claud. 9. ubi Burmannus memorat, dissertationem de hoc jure scripsisse Gravium filium, quæ etiam hic, Lipsiæ, recusa est a. 1741. Sed præter Salmasiana nihil novi habet. Plura et meliora dat Bachius V. C. in Disp. ejusdem argumenti. Loca ad jus *prædatorium* pertinentia sunt apud Ciceronem Verrin. i. 54. ad Div. v. 20.

Prædicabilis, laudabilis. Tusc. v. 17. *prædicabile* nihil est in vita misera.

Prædicatio, præconium. Agr. ii. 18. ipsi præconi *prædicationem* acerbam futuram. * jactatio. Act. i. Verr. 1. sua spe ac *prædicatione*.

Præditus, in partem deteriore. in Cæcil. 2. *præditus* scelere. Tusc. v. 14. non ut parvo metu *præditus* sit, sed ut nullo. Sic spe *præditus*, est Act. i. in Verr. 3.

Pradium. Verr. iii. 86. habet in numis, in urbanis *prædiis*. *Prædia urbana* sunt apud JCtos omnia ædificia, sive in urbe, sive in villa, ad urbanorum modum facta. Justinian. Instit. ii. 3. et l. 198. de Verb. signif. add. Burm. ad Suet. Claud. 38. et Christum nostrum in Villatic. p. 89.

Præse. Or. i. 55. clarissimi cives ei studio etiam hodie *præsunt*: h. e. ei operam dant, et in eo excellunt, ad Div. i. 7. temporibus atque laudi meæ *præfuit*: h. e. plurimum me iuvisti, mihiq. favisti. Or. i. 10. Frequens est in epistolis, rebus non modo interesse, sed etiam *præse*: quod nihil aliud est, quam consulendo, curando, providendo rem juvare. JCtus dicitur *præse* controversiam intendenti, quem consilio juvat, cui formulas dat. &c. Verr. iii. 77. *præfuit* in provincia.

Præfectura. civitas, quæ neque suas leges, neque suos magistratus habet, sed aut a prætore R. aut a *præfecto*, quem prætor dedit, administratur. Rabir. Perd. 8. omnis *præfectura*, regio, vicinitas vestra. cf. N. D. ii. 2. v. de *præfecturis* Sigon. Aut. Jur. Ital. ii. 10. sq. * munus præfecti, in exercitu. (v. præfectus.) Att. vi. 1. *præfecturas* sumere. ibid. dare et deferre *præfecturam*. ib. v. 21. petere *præfecturam*.

Præfectus. in Cæcil. 17. *præfectus* Antonii. Halb. 28. *præfectus* fabrûm. *Præfectorum* genera quatuor fuere. Nam fuere *præfecti alarum*, qui equestribus turmis præerant, *præfecti evocatorum*, *præfecti fabrûm*, et *civitatum* denique, h. e. qui a magistratu provinciali in eas civitates mitterentur, in quibus ipse assidue eas non posset, ut jus dicerent. de singulis vid. accurate disputantem Manut. ad Cic. ep. ad Div. ii. 17. Sed hi *præfecti* omnes militares, aut in provinciis fuere: quibus adde eum, qui a Prætore Rom. in Italia in *præfecturam* mittitur. v. *præfectura*. * *præfectus morum*, ad Div. ix. 15. est censor: qui et moribus civium præesse dicitur. Cluent. 46.

Præferre, ostendere. Rosc. A. 31. *præfers* avaritiam. pro præ te fers, ut nonnulli legi volunt.

Præficere cum in. Sext. 18. extr. in exercitu *præfecerat*. v. et *præesse*.

Præfinio, præcipio, præscribo. Verr. v. 68.

Præfractus, de oratore, est durus, asper, minus suavis et lævis. Or. 13.

Præfulcire. Att. v. 13. *præfulci* atque præmuni.

Prægnas, antiquè pro *pregnans*. Att. i. 10. v. Intt.

Præjudicare. Legg. iii. 20. de iis censores *præjudicent*. v. *præjudicium*. unde Cluent. 2. ne quid huc *præjudicati* asseratis.

Præjudicium. in Cæcil. 4. non *præjudicium*, sed plane iudicium jam factum putatur. * Inv. ii. 20. *præjudicium* capitis. i. quod ad crimen capitale pertineat, unde reus fiat capitis.

Premium pro dono simpliciter. Tusc. v. 7. refertur *præmiis* donisque fortune.

Præmolestia. Tusc. iv. 30. metum *præmolestiam* appellabant.

Præmunio. Orat. ii. 75. in homines caros, iudicibusque jucundos, siue ulla *præmunitione* orationis invehi. Nempe *præmunio* est, cum antea quendam dicimus, quibus efficitur, ut reliquam orationem minus ægre ferant iudices. Exempla huiusmodi *præmunitionum* sunt in Or. pr. Murena, Flacco, Ligario, Marcello.

Præmunire. Leg. i. 12. quæ *præmuniuntur* omnia reliquo sermoni disputationique nostræ, quo facilius jus in natura positum esse, intelligi possit: h. e. quibus via et aditus munitur atque paratur &c.

Prænotio, notio insita. N. D. l. 17. v. notio.

Præpes avis. Div. i. 47. quæ volata auspicium facit.

Præpositus. Fat. 18. et alibi: *præposita* causæ. i. e. quæ adsunt: nisi legendum *propositæ*.

Præpositum, *πρῶτον*. Fin. iii. 16. Acad. i. 10.

Præpositio. de eadem re. ibid.

Præposterus. Or. iii. 13. *præpostera* tempora, sc. verborum, cum imperfectum, et plusquamperfectum, aut alia, permutantur.

Præpotens. Or. i. 43. sive quem ista *præpotens* et gloriosa philosophia delectat.

Præripere, ante capere, antevertere. Att. x. l. non *præripiam*, sed expectabo consilium.

Prærogativus. Planc. 20. *prærogativa* centuria. Sen. p. R. 7. *prærogativa* custos. Div. ii. 35. refertur *prærogativam*, dicitur rogator centuriæ, cum suffragia consuli renunciat. Q. Fr. ii. 15. in *prærogativa* prænunciare. &c. Sic dicitur centuria, vel tribus, quæ per sortem accepit jus primum ferendi suffragii. Et quia a ceteris centuriis, vel tribubus, semper fere creabatur, quem *prærogativa* crearat, (vid. Muren. 18. Planc. 20.) et quia hoc quoque spectabatur, ut *prærogativa* nomen haberet boni ominis, (unde Div. ii. 40.

prærogativa, omen comitiorum dicitur;) propterea accidit, ut *prærogativa* pro bono omine, et significatione aliqua diceretur. ad Div. xv. 5. supplicatio est *prærogativa* triumphii. Act. i. Verrin. 9. dedit *prærogativam* suæ voluntati ejusmodi, ut eam pro *prærogativis* reddidisse videatur. uli v. Ascon. Sed in primis de hac re omni legendus Gronov. Obs. lv. 1. * Mur. 18. *prærogativum* omen. v. not.

Prærogatus. Planc. 20. cujus in honore non unus tribus pars, sed comitia tota comitiis fuerint *prærogata*. v. not.

Præsgitio, facultas *præsgiciendi*. Div. i. 31.

Præscribo. Or. iii. 2. auctoritatibus *præscriptis*. sc. Scto. Sic enim legendum. v. perscribere. * Vatin. 2. quibus jam *præscribis*, i. e. prædictis. v. not.

Præscriptio. Acad. iv. 46. hanc esse *præscriptionem* nature, i. e. legem, præceptum. * Agr. ii. 9. *præscriptio* legis, sunt nomina auctorum, latorum, quæ legi *præscribuntur*. ad Div. v. 2. Scto ea *præscriptione* est &c. quod capiendum vel de nominibus eorum, qui scribendo affuissent, quorumque nomina præposita essent. v. Manut. ad h. l. vel potius de verbis iis, quibus retulerat Cicero ad Senatum de Metello, in quibus scilicet est causa decreti Senatus, quæque honorifica erant. *Præscriptio* pro causa, prætextu est ap. Cæs. B. C. iii. 32. * in Lexic. Fabri laudatur ex Orat. pr. Rose. C. 2. *præscriptio* pro pactione. Sed ibi bonæ editiones recte habent perscriptio. quæ lectio vera est. jungitur enim tabulis s. libris. v. perscriptio. Sæpe autem hæc duo verba confunduntur, ut Or. i. 58. ubi v. Pearcius.

Præsens, certus, magnus. ad Div. i. 9. fructus *præsentiores* tulisses. ad Div. xv. 4. *præsentis* Insidie. * in rem *præsentem* venire. Or. i. 58. Cæcin. 7. est proprie, in eum locum, de quo controversia est: deinde, coram adesse ipsum. v. Græv. ad Offic. i. 10. cf. Gellium xx. 10. * conspicuus, manifestus. Catil. iii. 9. illud porro nonne ita *præsens* est, ut natus Jovis factum esse videatur.

Præ, qui aut suo aut alterius nomine prædii populo cavet. ad Div. ii. 17. *prædes* pecuniarum publicæ. cf. ibid. v. 20. Rabir. Post. 4. Phil. ii. 29. * dicti tamen etiam in litibus privatis fidejussores, qui prædiis cavebant. Verr. i. 45. pro *præde* litis vindictiarum cum satis accepisset. Pro *præde* est *præde*, vel *prædibus*. Sic Verr. ii. 51. pro suffragio, est suffragio, vel suffragiis. v.

Gron. Obs. iv. 1. Verr. i. 54. consuetudo in bonis *prædibus* prædibusque vendendis: ubi vid. Græv. Formula, *prædibus* ac *prædiis* cavere populo, est etiam ap. Liv. xxii. 60. De *prædibus* v. inpr. Salmas. mod. Usur. c. 16.

Præsensio, notio insita. *πρᾶσις*. Nat. D. ii. 17. * divinatio. Div. i. 1.

Præsentia. Forma in *præsenti*, est sæpe apud Ciceronem, v. c. Dom. 5. Male reprehendit Stephanus in Pseudo-Cicerone p. 95.

Præsentire, de notionibus insitis. N. D. ii. 17. eum, talem esse Deum, certa notione animi *præsentiamus*.

Præsiderere dicuntur magistratus, cum in solemnem et publico loco sella curuli sedent. Vatin. 7. *præsidentibus* in templo duobus, non consulibus sed &c. Gruteriana habet, sedentibus, quam secuta est Græviana: sed aliæ habent: *præsidentibus*, quod est etiam in Cod. Erfurt. quam lectionem probō. Est enim hoc verbum solenne in hac re, quo sæpe usus est Suetonius. v. c. Aug. 26. 35. De iudicibus in subselliis suis sedentibus, idem verbum est Mil. 37. * tueri. Phil. v. 13. Gallia dicitur imperio Rom. *præsiderere* et semper *præsiderere*. v. locum.

Præsidia, milites aliquo loco defendendi causa positi, ut in castris, oppidis, pontibus, portis, saltibus. Formula, in *præsidio* alicujus esse, ut Ligar. 9. 10. ad Div. xiii. 19. est, esse apud exercitum alicujus, in castris &c. Gr. *ἐν πρᾶσι*. add. Duker. ad Livium, cui frequens est hæc forma dicendi, xxxviii. 11.

Præstantia, cum genitivo. Off. i. 28. cum magna excellentia et *præstantia* animantium reliquarum: h. e. ut longe *præstet* cetera animalia. Sic Or. ii. 52. *præstantia* fortunæ, cum sc. est major aliena.

Præstare. Planc. 1. sin omnia *præstitero*: h. e. inesse demonstravero. * pro præbere. Pis. 32. senatui sententiam *præstare*. sc. dicendo. * aliquem *præstare* dicuntur, qui spondent pro eo, qualis sit, aut futurus sit, aut, ut talis sit, qualis debet, aut qualem alii volunt, efficit. Q. Fr. i. l. c. 3. esse circumspiciendum diligenter, ut in hac custodia provinciæ non te unum, sed omnes ministros imperii tui sociis *præstare* videre. ibid. 4. hos bis finibus *præstabis*, quos ante præscripsi quos verborum non modo facta, sed etiam dicta *præstando* sunt. * ad Att. vi. 2. nec satis est, se quemque *præstare*. ibid. 3. quem ego *præstare* non poteram. Q. Fr. iii. 8. Messalam Cæsari *præstabo*: h. e. certo scio, eum, ut Cæsar optat,

Consulem fore. Leg. i. 4. jus civile eatenus exercuerunt, quoad populum *præstare* voluerunt. intell. tutum a periculo in causis forensibus, consilium, formulas actionum dando, cavendo &c. sed mihi locus suspectus est. Interpretationem Davisii non admittunt verba, et loca allata sunt ab hoc aliena, nec contextus patitur. Idem de Turnebiana censendum. An scripsit: quoad populo probare potuerunt: vid. init. capitis: s. q. populo probari voluerunt? * Similiter res dicuntur *præstari*, cum aliquis fidem facit, eas non eventuras, aut ita, ut volumus, vel earum periculum et culpam suscipit. ad Div. i. 4. a vi *præstare* nihil possum. ib. vii. 17. ultima tibi jucunda et honesta *præstabo*. Or. i. 24. culpam *præstare*. Mur. 2. periculum iudicii *præstare*. * ad Att. x. 11. de re numaria, cupit tibi *præstare*, sc. fidem solvere, quod debet.

Præstituerē, præscribere. Cæcin. 3. prætor non *præstituit* petitori, qua actione uti velit. * Att. xiii. 49. diem *præstituerē*: einen Termin setzen.

Præstringere, hebetare. Vatin. 10. *præstringit* oculos splendor ejus. in Cæcil. 14. *præstringere* aciem ingenii. Nonnumquam permutatur cum perstringere, v. in h. v. item cum *præstinguere*, quod Lambinus semper illi verbo substituendum censet. v. Drakenb. ad Silium i. 358.

Præsul, præsulor. Divin. i. 26. ii. 66. v. Vorst. ad Val. i. 7.

Præsumtio, *πρόσληψις*, notio insita. Div. ii. 53.

Prætendere, prætexere. Vatin. 6. hominis doctissimi nomen tuis immanibus moribus *prætendere*.

Præter, nisi. Manil. 23. non locupletari *præter* paucos. v. Græv.

Præteriri, repulsam in petitione honorum ferre. Plane. 21. ques omnes scimus adilitate *præteritos* consules factos esse. Plane. 3. populus solet nonnunquam dignos *præterire*. Tusc. v. 19. additur suffragiis.

Prætervolare. Acad. iv. 13. leviter negligenterque tractare dicendo.

Prætexere. Or. ii. 78. omnia lenioribus principiis natura *prætexuit*.

Prætexta, toga alba, cum limbo purpureo, a quo novem duxit: qua utebantur magistratus, sacerdotes, magistri ludorum, magistri vicorum, et pueri puellæque ingenuæ. Sen. p. R. 5. consul enim toga *prætexta*. cf. Q. Fr. ii. 12. Verr. i. 58. &c. præter scriptores de re Vestiaria, v. Manut. ad Cic. Ep. ad Div. ii. 16. * fabula Romanæ argumenti, in qua *prætextati*, h. e. magi-

stratus, inducebantur. ad Div. x. 32. *prætextam* posuit: h. e. agendam coravit. ibid. *prætextam* si voles legere. vid. Manut. ad h. l.

Prætextatus dicitur, quicumque *prætextatus* utitur: unde Verr. iii. 9. Muren. 5. *prætextati* filii. Phil. ii. 18. te *prætextatum* decoxisse. Domit. 37. *prætextati* inimici, de Coss. conf. Phil. ii. 43. et ibi Græv. Attic. vi. 1. magna *prætextatus* illo die fui. Sermo est de eo die, quo Consulatum deposuit. *Prætextatus* ergo, ut Dom. 37. est Consul, magistratus.

Prætor, olim nomen Consulis, quia exercitus idem ducebat. Leg. iii. 3. e. xll. tabb. regio imperio duo sunt, illeque præeundo, judicando, consulendo, *Prætores*, iudices, Consules appellantur. Est enim *prætor* propriè dux. vid. Perizon. Diss. de *Prætorio* p. 8. * postea a Consulatu separata est jurisdictio, et nomen *prætoris* datum ei, qui eam acceperat; isque dictus *prætor urbanus*, qui jus dicebat inter cives, ejus sæpe mentio ap. Ciceronem. v. Lips. Exeours. D. ad Tacit. Ann. i. Additus post alter, qui jus diceret inter cives et peregrinos, et *prætor peregrinus* dictus est: de quo est erudita Diss. Cl. Conradi in *Parergis*. Post alii rei militaris causa creati. Bello quidem Punico secundo quatuor *prætores* creati fuere, ut e Livio patet. Bello Macedonico primo, Coss. C. Cornelio Cethego et Q. Minucio Rufo, primum sex creati crescentibus jam provinciis, et latius patescente imperio v. Liv. xxxii. 27. Multis annis post e lege Bæbia iterum quatuor alternis annis creati, ib. xl. 44. ubi v. Duker. Sed ea lex statim obsolevit, et prisinum institutum mansit. Cum a. U. dciv. quæstiones perpetuæ constitui cepissent, iidem *prætores* quæstionibus præfecti sunt; et hinc quæsitores dicti, v. Quæsitores. Itaque eorum numerus cum numero quæstionum auctus est. Solla sex fecit, Julius Cæsar octo, alios addidit Augustus. &c. vid. Manut. ad Q. Fr. ii. l. horum quoque crebra mentio ap. Cic. v. inpr. Pighii *Annales* ad a. U. 367. quo primus *prætor* creatus. sed *prætores* etiam dicti, non solum, qui post præturam in urbe *prius* sunt in provinciam, et *Proprætores* quoque appellati, qualis Verres *prætor* Siciliae; sed etiam, qui post Consulatum, et qui propriè *Pro-Consules* dicti. Sic ad Div. ii. 17. Bibulus *Procons.* Syriae appellatur *prætor*, ad quem locum v. Manut. Itaque non erat, quare Pighius ad a. 544. Verr. iii. 54. pro *Prætoribus* legi vel-

let: Procons. et *prætoribus*, quod *Levinus* e Consulatū in Siciliam venerat. cf. *Perizon.* l. c. p. 23. s. * *Prætor* primus *Pis.* l. est, qui primus creatus est: quod est honorificum, ut signum benevolentiae populi: nec tamen statim urbanus, ut quibusdam placuit. Nam et urbanam præturam sorte datam, auctor est *Livius* *xxi.* l. et *Cicero* *Verr.* i. 40. add. *Duker.* ad *Liv.* *xxix.* 22. * de *Div.* i. 54. *Laches* *prætor.* *Lambinus* videtur *Archon* fuisse. Potuit etiam *ἄρχων* intelligi: quod mavult idem ad *Liv.* *xxxi.* 24.

Prætorium. tabernaculum *prætoris* in castris. *Div.* i. 33. cum *Sulla* in agro *Nolano* ante *prætorium* immolaret. *Balb.* 17. imperatorum *prætoria.* Sic et dicitur in *Legg. Codd. Theod.* * ædes in provinciis, in quibus magistratus provincialis habitabat. *Verr.* iv. 28. ut id in *prætorium* deferrent. alio loco autem docet *Cicero* *prætorium* fuisse regiam *Syracusanis*: sed de hoc verbo eruditissime scripsit *Perizon.* *Diss. de prætorio* et ejus apologiis contra *Ulr. Huberum* edita *Fraenck.* 1690. *Verr.* v. 72. mentio fit *prætorii*, in cuius celeberrimo loco *Castoris* templum sit, unde *Hotomannus* colligebat, locum in foro fuisse, quod *prætorium* diceretur. sed illud templum in fori parte celeberrima fuit. v. *Verr.* i. 49. 50. Itaque vocabulum plane est ab hoc loco alienum. *Lambinus* legebat: urbis, *Perizon.* *prætoribus*, *Græv.* optime, populi *R.* aut fori.

» *Prætorius.* *Quir.* p. *R.* 7. *Prætorii*, qui *Prætores* fuer. * *Verr.* i. 52. *prætor* turba, qualis sc. confluere ad prætorem urbanum solet. *Cohors prætor*ia. v. *cohors.* * exceptiones *prætor*ia. *Inv.* ii. 19. i. e. ex edictis prætorum institutæ. Sic et *jus prætorium* dicitur. v. *Jus.* n. 7.

Prævaricari de re aliqua. *Cluent.* 62. *Prævaricatio* et *Prævaricator.* quid sit? *Partit.* 36. *Divin.* ii. 43. quod *Diogenes Chaldeis*, quasi quidam *prævaricator*, concedit.

Prævertere, vincere. *Sull.* 16. nemo me unquam levissima suspitione perstrinxit, quem non *præverterim*.

Pragmaticus, juris peritus, oratorum minister. *Or.* i. 59. v. *Ind. Gr.* * *politicus*, prudens. *Att.* ii. 20. homines *pragmatici*, cavere jubent, et vrant credere. *ibid.* *xiv.* 3. si quid *pragmaticum* habes, scribe: l. e. quod ad recte agendum prosit.

Prece. *Inv.* i. 16. *prece* humili. *Att.* xi. 15. cum magna *prece* ad aliquem scribere.

Prehendere pro capere. *Flacc.* 33. locum *prehendere*.

Premere. contemnere. *Tusc.* iv. 23. humana omnia *premens.* v. *Dav.* * *negere* aliquem interrogando, obijciendo. *Verr.* i. 53. ut cum a me *premeretur*, omnia potius responderet &c. *Div.* ii. 20. quod intelligeres fore, ut a me *premerere*, cum ex te causas exquirem &c. * *immorari* alicui rei, urgere aliquid. *Tusc.* i. 36. *premere* argumentum. * *nocere.* *Or.* ii. 75. *premere* causam. * *assiduam* alicubi esse. *Planc.* 27. *premere* forum. * *vexare.* *Tusc.* i. 7. quoniam me verbo *premis*.

Prendere, rogare. ad *Div.* viii. 11. renuntiatum nobis erat, *Hirrum* diutius dicturum. *prendimus* eum: non fecit.

Prensare, de petentibus magistratum. *Or.* i. 24. *Att.* i. 1.

Presse, de voce significat leniter, suaviter, non vaste. *Off.* i. 37. *presso* loqui et leniter. cf. *Or.* iii. 12. *Orat.* 33. * de sermone autem, significat subtiliter, accurate. *Tuscul.* iv. 7. eas definiunt *pressius.* *Fin.* iv. 10. agamus *pressius.* *Or.* 8. *pressius* disputat. cf. *Brut.* 9. 55. *Acad.* iv. 34. *Or.* 33. *Acad.* iv. 9. ad locum *pressius* accedere: accuratius et subtilius tractandum.

Pressus, de voce est l. obscurus. *Sen.* p. *R.* 6. *pressu* vox et temulenta. *Tusc.* i. 44. *pressi* ac flebiles modi. 2. bene expressus. *Nat. D.* ii. 59. lingua sonos vocis distinctos et *pressos* elicit. * de oratione autem, l. brevis, et opponitur luxurianti. *Or.* ii. 23. oratio *pressior.* 2. tenuis, subtilis, acutus. *Or.* 5. subtili quadam et *pressu* oratione linati. *Or.* ii. 13. *pressus* verbis. *Brut.* 55. cavenda est *presso* oratori inopia et jejunitas: amplo &c.

Pressus, us. *Or.* iii. 11. lenitas vocis atque ipse oris *pressus* ac sonus. est oris conformatio in pronuntiando, quam vel est vasta, vel rotunda, unde os rotundum *Horatii*.

Pretium pro pecunia. *Verr.* v. 22. multa *pretia* ac munera. i. e. pecunias multas et alia dona, et aliis quoque locis sic dicitur a *Cicerone* *pretium*.

Primarius vir, est honestus, in suo quisque ordine ac genere excellens, unde etiam *Roscius Comædus* sic dicitur *pr.* *Rosc.* C. 6. cf. *Verr.* ii. 33. *Fin.* ii. 35.

Primus. *Verr.* i. 26. vir *primus.* *ibid.* *lii.* 71. *primi* homines et honestissimi. v. *primarius.* * *prima* naturæ. *Fin.* ii. 11. *iii.* 6. v. principium.

Primpilus, pilanorum ordo primus. *Balb.* 15. *primpili* centurio. cf. *Att.* v. 20.

Princeps, auctor. Tusc. i. 92. ejus inventor et *princeps*. Arch. 1. hunc mihi *principem* et ad suscipiendam, et ad ingrediendam horum studiorum rationem extitisse. Verr. i. 17. *principes* consilii. Verr. v. 16. ducem te *principemque* præbere. Sull. 3. *princeps* ad salutem. * *principes* eivitatibus sunt *principes* optimatum. v. Sext. 48. 49. 66. Sen. p. Red. 3. Sed optimates *non* *princeps* dicuntur. Or. i. 7. *principum* causa. Dicuntur tamen sic etiam primores potentissimi, cum popularium, tum optimatum. ad Div. i. 9. *principes* in republ. * *Princeps* Senatus, Fr. Or. pr. Scauro proprie est is, quem Censor Senatum recensens primum legit. Sed sic etiam dicuntur Consulares, præsertim potentiores, nec statim, ubi *princeps* Senatus occurrit, intelligendus is, qui proprie dicitur. v. Wesselingius Obs. i. 8. ubi in eo graviter erratum a Panvinio docet. *Princeps* juventutis, Vat. 10. ad Div. iii. 11. cujus nomen primum recitavit censor, ordinem equestrem recensens. Sed pro Planc. 17. et alibi *Principis* ordinis equestris sunt equites locupletissimi, gratiosissimi &c. * Flacc. 23. ut *princeps principum* esset Mæandrius. * genus militum, qui olim gladiis pugnabant, medii inter hastatos et pilanos, et ordo ejus generis. ad Brut. 8. Cretensi bello octavum *principem* duxit: h. e. octavum *principum* ordinem.

Principalis causa. Fat. 18. est efficiens, quæ et antecedens dicitur ibi.

Principatus. Cato 18. sententiæ *principatus*: h. e. primo loco dicta, aut ejus dicendæ primo loco jus. * *πρῶτον* quod Græci vocant. Nat. D. ii. 11. omnem naturam necesse est habere in se aliquem *principatum* &c.

Principium. Fin. ii. 11. iii. 5. *principia* naturalia, sunt primi naturæ impetus, appetitus, aversiones &c. Off. iii. 12. ea *principia* naturæ habes, quibus parere—debes, ut utilitas tua communis utilitas sit. * Acad. iv. 36. *principia* rerum, sunt elementa &c.

Prisce. Cæl. 14. utrum ille secum severe et graviter et *prisce* agere malit, an remisse ac leniter et urbane. i. e. more antiquo, cum adhuc *prisci* essent mores; i. e. duriores et asperiores.

Privare, pro liberare Agr. i. 4. unus *privatur* injuria. Fin. i. 37. dolore *privare*.

Privatim, per se, suo nomine. Quint. 4. nec societas tibi debet, nec *privatim* Quintius debuit. * Inv. i. 4. eloquentia publice et *privatim* abutuntur: h. e. in causis publicis, in rep. et

in causis *privatis*. Verr. ii. 4. homines publice *privatimque* venerunt.

Privatus, uni proprius. Quint. 4. *privata* res, opponuntur communibus. Fin. iii. 1. verbis in docendo quasi *privatis* utuntur et suis. * de singulis. Dom. 17. leges *privatis* hominibus irrogare: ubi tamen Scaliger recte corrigi voluit: *privis*. * *privati* opponuntur regibus, et sic magistratus quoque complectuntur. Div. i. 40. item magistratibus. Catil. iii. 6. in *privato* P. Lentulo. Catil. i. 1. P. Scipio Pontifex max. *privatus* vocatur. ubi v. Muretus. Apud Livium tamen v. 52. sacerdotes flaminesque opponuntur *privatis*. Muretus autem male etiam magistratus provinciales *privatis* annumerat, deceptus loco Phil. xi. 8. v. Arntzenius ad Plin. Pan. 7. Nec qui cum imperio est, *privatus* est, ut etiam Sigonio visum. Liv. xxxviii. 5. triumphantem opponit *privato*, quia in triumpho cum imperio est. * judicia *privata* Rose. C. 6. quæ sunt causarum *privatarum*. v. causa.

Privilegium. Dom. 17. vetant leges sacratæ, vetant xii. tabulæ, leges *privis* hominibus irrogari: id est enim *privilegium*. cf. Brut. 23. Sen. p. R. 11. Sext. 30. Leg. iii. 4. 19. &c.

Pro, exquisite et antique dicitur in hac forma. Verr. i. 45. *pro* præde litis vindictarum. vid. præ.

Procurator, nomen summi magistratus in quibusdam Siciliæ civitatibus. Verr. iv. 23. ubi v. Intt.

Proavus, pro abavo est ad Div. iii. 11. ubi v. Manutius. et Fin. iii. 12. add. Sigon. ad Liv. iv. 48.

Probabilis, qui placet, probatur. Or. i. 28. discipulus *probabilis*. cf. ii. 36.

Probare, cum dativo personæ, efficere quocunque modo, ut aliquid alicui rectum, verum, justum &c. videatur. Tusc. iii. 10. mihi non *probant* mediocritates suas. Balb. 20. possumusne tibi *probare* auctorem exempli Marium? Sull. 1. Quint. 30. *probare* causam alicui. Mil. 24. quod acu punctum videatur, *probari* pro ietu gladiatoris. Verr. v. 30. quem pro illo *probare* velles. cf. in Cæcil. 6. Cæcin. 21. Verr. iii. 91. &c. * examinare, perspicere. Agr. ii. 34. *probare* hostias. v. probatio.

Probatio, examen, inspectio, exploratio. die Besichtigung. Font. 4. falsum est—et ob *probationem* (operum,) quod multa improbata sunt. Verr. i. 54. *probatio* futura est tua. qui locus est classicus. Off. i. 40. athletarum *probatio*. v. Drakenh. ad Liv. iv. 22. * In sensu philosophico, opponitur perceptioni. Acad. iv. 31.

Probitas, de modestia, Or. i. 26. *probitatis* commendatio, de qua vi verbi v. Pearceius ad Offic. ii. 20.

Procedere, oriri, Div. i. 39. posteaquam philosophia *processit*, nemo philosophus aliter sensit.

Proceritas de pedibus, qui longis syllabis constant Or. 68.

Procerius, adverb. longius. Or. iii. 59. *procerius* projectum brachium, quasi quoddam telum orationis. Sic *proceræ* palmæ ap. Catullum.

Processus, profectus. Brut. 78. tantos *processus* faciebat, ut evolare, non excurrere videretur. * gradus. Brut. 65. *processus* dicendi, v. gradus.

Procinctus, Orat. i. 53. Nat. D. ii. 3. testamenta in *procinctu*. Sunt militaria, quæ sunt ante, quam ad prælium itur, tum enim miles est in *procinctu*.

Proclumator, rabula. Or. i. 46.

Proclinator, inclinatus. Att. x. 8. *proclinata* jam re.

Proclivitas, quid sit? Tuscul. iv. 12.

Proconsul, hac forma, uno verbo, est aliquot locis apud Ciceronem: ut Vatin. 5. et alibi, quam scripturam late defendit Manut. ad Epist. ad Div. i. 1. adde nostra ad Tacitum. Atque etiam apud Livium sæpe in omnibus libris est, ut xxxvii. 46. xxxix. 29. adde dicta Gesnero v. Cel. in Thesaur. Sæpius tamen Cicero habet alteram formam *Pro Consule*, in Verrinis et alibi. * Proprie autem *Pro Consul* est, qui non Consul, tamen cum imperio Consulari exercitum, aut provinciam cum exercitu obtinet. Sed tamen interdum etiam de eo dicitur, qui tantum prætoris imperium habet, ac *Proprator* dici debebat: ut Verr. iii. 91. ubi v. Manut. cf. in Prætor. add. Dukerum ad Livium II. cc.

Procurator, qui res alterius absentis curat, causam agit, defendit. ad Div. i. 3. Quint. 7. Cæcin. 20.

Prodere, relinquere, tradere. Verr. v. 14. imaginis *prodenda* jus. Leg. ii. 19. ut deinceps familiis *prodantur*. Offic. iii. 21. regnum a Tantalo et Pelope *prodium* jure obtinebatur. * creare, proprie de flamme et interrego. Mil. 10. flammam *prodere*. conf. Dom. 14. * deserere. Flacc. 41. ego te *prodidero*. v. Gron. Obs. iii. 20. Græv. ad h. l.

Prodictus. Dom. 17. *prodicta* die: i. e. dicta, definita. v. Ryck. ad Tacit. A. ii. 79. Drakenborch. ad Liv. ii. 61.

Prodromi. Attic. xvi. 6. venti aquilones spirantes paulo ante etesias. v. Popma ad h. l.

Producere, provehere. Her. iv. 47. *productus* studio et viribus. sic et alibi dicitur. * ornare honoribus. Dom. 9.

quem tu non pro illius dignitate *produceras*? vld. Græv. ad h. l. et ad Div. xii. 13. et Læi. 20. * in concione alicui potestatem dare dicendi, sive quod velit, sive testimonium. Dom. 15. Sext. 14. Brut. 60. item, jubere alicquem in concione respondere ad crimina, Agr. ii. 36. nemo ad pop. R. vos adducere, nemo *producere* possit. ubi v. Laured. et Turneb. ad Div. xii. 3. *productus* in concionem a Canutio, turpissime discessit. * *producuntur* etiam, qui in spectaculis exhibentur. Att. iv. 15. is erat ante manumissus, quam *productus* palman tulit. * differre. Q. Fr. ii. 3. *producta* dies est in iv. Id. Febr. * extrahere aliquem: einen aufhalten. Quint. 8. conditionibus hunc *producit*. * de filio. Verr. i. 12. ex eo, quem sui simillimum *produxit*, cognoscere potestis. * Q. Fr. ii. 14. Cicerone nostro minore *producendo*. hoc non intelligo.

Producte Or. 48. opp. breviter.

Productum, *ωπὸνυμν*. Fin. iii. 16. v. argumentum l. iii. de Finibus.

Profectio. Cluent. 30. *profectio* pecuniæ: h. e. a quo data sit. ad Div. ii. 16. de habitu, v. e. in exilium &c.

Proferre, differre. Attic. xiii. 14. laxius *proferre* diem. ibid. 12. *proferre* auctionem. cf. Cæcin. 4. Planc. 20. provehere. Sull. 23. si longius eum *protulisset* pietas, i. e. provexisset. * invenire, excogitatum publicare. Acad. iv. i. ars, quæ tum primum *proferebatur*. Nat. D. ii. 30. iudicium *protulit*. add. Broukb. ad Tib. i. 11. 1. * perferre. Fin. iii. 22. usque ad rogum *protulisset*. sed v. not.

Profectio. Att. xiii. 33. relata *profectio*: i. e. bonorum in censum delatio. cf. Arch. 4.

Proficere, efficere Or. iii. 51. nihil *proficere* oratione ad mentes flectendas. ibid. plus *proficit*, (neutr.) si proponitur. i. e. prodest. ad Att. i. 1. spero nobis *profici*.

Proficisci, initium facere. Leg. i. 6. placuit *proficisci* a lege. Fin. ii. 14. *profectus* a caritate. cf. iii. 21. * oriri. Div. i. 3. qui a Zeuone *profecti* sunt: h. e. sectatores. Verr. ii. 71. ex equestri loco *profecta*.

Profliteri, edere, dicere. Verr. iii. 56. tantum decumanum *professum* esse sibi deberi. Arch. 4. *professus* est apud Prætores: int. nomen.

Profligare, magnam rei partem conficere. Tusc. v. 6. *profligata* jam questio est, et pene ad exitum adducta. Prov. Cons. 14. oporteret ab eodem illa omnia, a quo *profligata* sunt, confici velle. cf. ad Div. xii. 30. conf. ibid. 14.

viii. 9. Duker. ad Flor. p. 414. * perdere. Rosc. A. 13. omnia in homine ad perniciem *profligata* et perdit. * vexare, perdere. Or. iii. 1. cum suis consiliis temp. *profligasset*.

Profluens, copiosus. Orat. ii. 38. *profluens* genus orationis. cf. iii. 7. Sic *profluit* est Tuscul. v. 18. pro copiose.

Profundere. Orat. ii. 21. in vitibus de sarmentis luxuriantibus. hinc de oratore, qui vires suas omnes simul ostendit. ib. 78. *profundere* se universum. Simile illud Att. vii. 3. si totum se ille in me *profudisset*: h. e. largissime me liberalitate sua et amore complexus esset.

Progressus. Nat. D. i. 6. tantus *progressus* habebat in Stoicis. Acad. iv. 28. in primo *progressu*, i. e. principio, prima parte.

Projectus. Verr. iv. 10. urbs *projecta* in altum: in longi isthmi, s. linguae in mare porrectae, extremo sita. Hinc * Clu. 65. *projecta* atque eminens audacia. * desertus. Att. iii. 19. a consiliariis meis proditus ac *projectus*. conf. iv. 5. * ejectus. Phil. xii. 8. ad saxa *projectus*.

Projicere. Att. ix. 6. ne me *projiciam*: h. e. periculum subeam. * Cael. 9. si qui testes se in iudicium *projecerint*: h. e. ultro se obtulerint.

Prolabi. Cæcili. 35. longius *prolapsus* sum, sc. dicendo. Font. 9. verbum a cupiditate *prolapsum*.

Prolasio. Cael. 17. sed Græv. malebat: *prolapsio*.

Prolatus, ampliatus, dilatus. Brut. 22. res *prolata*. Mur. 13. *prolatus* rebus: h. e. in justitio, vel propter ferias, vel aliis de causis. v. Manut. cf. Att. xiv. 5. Q. Fr. iii. 8. * divulgatus. Attic. x. 8. rumor de aliquo *prolatus*.

Prolatio, commemoratio, Or. 34. *prolatio* exemplorum. * dilatio. Rab. Perd. 3. *prolatio* iudicii. * continuatio. ad Div. v. 16. *prolatio* temporum perditorum. * Att. vii. 12. *prolatio* rerum, est iustitium.

Prolectare, allicere. Flacc. 8.

Promittere ad aliquem, sc. venturum, apud eum cenandi causa. Or. ii. 7. *promittere*, de re mala. ad Div. vi. 1.

Promeritus, in malam partem. Inv. ii. 28.

Promotum, *μενεγυλιον*. Fin. iii. 16. v. argum. hujus libri.

Promulgatio, est legis, cum scripta proponitur ante comitia. ad Div. i. 5. nefaria *promulgatio*. cf. Leg. iii. 19.

Promptus, conspicuus, non occultatus. Plane. 14. vultu *promptum* habuit et lingua dolorem. Rosc. Am. 40. *promptum* et *propositum* est: h. e. apertum, ut intelligi possit facile. Or. iii. 57. emi-

nentia et *prompta*.

Pronunciare, promittere. Cluent. 29. quam pro reo *pronunciasset* pecuniam. v. Græv. cf. Plauc. 18. * *pronunciare* dicuntur magistratus edictis. Verr. iii. 20. * Consules *pronunciant* sententias, ad Div. i. 2. cum a senatoribus quæ sententiæ dictæ sint, breviter dicunt, et deinde in eas discessionem fieri jubent.

Pronunciatio, enunciatio. Fat. 11. * dicitur etiam de iudicibus. Cluent. 20.

Pronunciator rerum gestarum, de historico. Brut. 83.

Pronus. Tusc. i. 18. nil habet *proni*. i. e. quod ad infera nititur, feratur.

Propagare, continuare. Prov. Cons. 8. *propagatur* iunpunitas. cf. Cat. ii. 5. Dom. 33. Sic *propagatio* pro continuatione. ad Div. v. 15. Tusc. i. 35. Dom. 33. et *propagator* provinciarum, Att. viii. 3. qui facit, ut aliquis diutius provinciam obtineat. Quomodo differat a *progare*, v. in h. v. * cum dativo. Sext. 48. *propagantur* posteritati.

Prope. Verr. v. 36. nec quiequam *propius* factum est. Servius ad Virg. Æu. viii. 78. interpretatur eitiis: non satis accurate. Sensus est: perparum abfuit, quin fieret. * Verr. v. 2. tam *prope* ab provincia.

Propemodum. Off. ii. 8. extr. utrique est *propemodum* comparanda: i. e. prope ad eundem modum, ut vidit Pærcius. Sed exemplum aliud desidero.

Propendere præponderare. Tusc. v. 31.

Propense. ad Div. xii. 15. i. e. lubentis animo.

Propior, similior. Verr. iv. 50.

Proponere, de præmiis et poenis. Verr. v. 58. iii. 79. ordo senatorius industriæ *propositus* est. * publice legendum assignare. Att. ii. 21. locus, ubi edicta *proponuntur*. Quint. 15. *proponere* libellos. * præficere. Sext. Cæ. ut consilium senatus reipubl. *proponerent*. * de scopo, summa rei. Fin. v. 6. quod *propositum* sit arti. cf. Cael. 3. * de philosophis, cum ponunt de quo dicant. Tusc. v. 4. sic est *propositum*, de quo disputaremus. Sic est etiam Fat. 2. ubi male reprehenditur a Davisio. * commemorare. Lig. 11. possum notissimos viros *proponere*. * item de majori syllogismi. Inv. i. 39. quatuor partibus constat argumentatio: cum aut *proponimus*, aut assumimus &c. cf. Fat. 6. extr. ubi male Davisius positum legi vult. Hinc in universum Or. ii. 53. summiones, *proposita*. * Att. v. 10. nihil erat *propositum* ad scribendum: h. e. nulla a te data occasio.

Proportio, sic est de Univ. c. 4. v. not. ad Verr. iv. 21.

Propositus. v. proponere. * paratus. Verr. v. 13. mulier *proposita* omnibus. * *propositum* est *Mos*. Top. 21. Partit. 3. Sed Fin. ii. 22. est *propyrium*. Or. iii. 28. questio infinita et quasi *proposita*. * de consilio. Cael. 3. nihil habet *propositi*.

Propositio, consilium. Tusc. iii. 18. *propositio* bujus vitæ, et cogitatio. * major syllogismi. Inv. i. 34. 35. 36.

Proprie. Or. ii. 14. *proprie* dicere de unoquoque: h. e. uti cuique convenit. Sext. 16. *proprie* suscipere causam: h. e. tamquam nostra esset. Sic explicat Sext. 41. quis unquam tam *proprie* (sic leg. non promte cum Grævio) reip. causa. * Att. v. 2. cetera universe mandavi, illud *proprie*, i. e. nominatim et separatim.

Proprius. ad Div. ii. 17. quod meum erat *proprium*. Sed ser. *proprie*. v. not. ad Div. ix. 5. N. D. i. 23.

Propugnare. Tusc. v. 27. *propugnare* pro patre suo.

Prorogare, differre. Verr. i. 38. diem *prorogare*. sic *prorogatio* diei, Att. xiii. 43. Sed *prorogare* est *proprie* populi, per legem alicui magistratum, Imperium, provinciam continuantis: semperque dicitur, ubi continuatio fit saltem decreto aliquo, ut Senat. *Prorogare* autem continuationem quamcunque, et quacunque de causa notat. Sed inconstantia librorum hoc discrimen non accurate servavit. Vid. Perizon. An. Hist. c. 6. Drakenb. ad Liv. xiii. 30. Græv. ad Cie. ad Att. v. 17. Oudendorp. V. C. ad Sueton. Aug. 22.

Prorogatio dilatio. ad Att. i. c. * latior extensio. Mur. 23. *prorogatio* legis Maniliæ, sc. ut, quod in ea statutum esset, etiam in alio genere valeret. v. not. ad h. l.

Proscribere, publice scriptum proponere, imprimis de rebus venalibus. unde venalis et proscriptus junguntur Agr. iii. 4. Quint. 4. auctionem *proscribere*. Verr. i. 34. *proscribere* diem. cf. Quint. 6. Att. xvi. 4. iv. 3. 2. xii. 49. Sic

Proscriptio, venditio. Catil. ii. 10. *proscriptio*, iudicii, *proscriptionibus* bonorum defatigati. cf. Flacc. 30.

Prospectus, conspectus. Verr. i. 47. in *prospectu* populi R. produxit.

Prostare, venalem esse. Quint. 31. vox ejus in præconio questu *prostitit*.

Proterrere Cæcin. 9. ferro *proterrui*; in fugam conieci terrore ferri. Ex hoc loco habet Aquila Rom. de figuris sed misere corruptum.

Protinus. deinceps, postea. Inv. ii. 2. qui *protinus* ab hac disciplina sunt

profecti.

Providere, cavere. Phil. ii. 5. multa vita excedens *providit*. cf. Rabir. Post. 1.

Provinciales delectus. v. delectus.

Provocator, gladiator, qui componitur cum Sannite, ut videretur Lipsio Saturn. ii. 11. quamquam non satis sibi liquere fatetur. Sext. 64.

Proximare. N. D. ii. 44.

Proxime. cum acc. Mil. 92. *proxime* Deos accessit, Att. i. 14. *proxime* Pompeium. Sic etiam Livius dixit, xxx. 10. et alibi. v. Drakenb. ad ii. 41. xxi. 1. Muret. Var. Lect. xix. 17. ad Div. ix. 13. *proxime* atque ille. Sed v. not.

Proximus, cum acc. ex Att. i. 9. (Immo 14.) profert Heins. ad Ovid. A. A. i. 139. Sed ibi est adverbium. * advocatus, adjutor ac minister actoris in iudicio. Verr. ii. 44. v. 64. ubi v. Græv. * Verr. iv. 8. religioni suæ—*proximus* fuit: i. e. servans religionis.

Pseudothyron. Sen. p. R. 6. *pseudothyron* intromissæ voluptates: de scortis inasculis.

Psychomantium, locus, ubi manes evocantur. Tusc. i. 48. venisse in *psychomantium*. conf. Div. i. 58.

Publicare, publicum facere. Agr. ii. 21. privata *publicare*. cf. Dom. 8.

Publice, reipubl. nomine, in causis publicis, ad senatum, ad Div. xv. 1. *publice* scribere. In Cæcil. 1. *publice* venire. cf. Rose. A. 39. Verr. ii. 47. iii. 73.

Publicus. Balb. 15. *publica*, dicuntur vectigalia. Prov. Cons. 5. *publicani* dicuntur frui *publico*. cf. Rabir. Post. 2.

Pueritia de juvene, qui jam causas in foro agebat. Cael. c. 1.

Pugilunculus. Orat. 67. de membris orationis parvis, quæ dictionem membratim fusam efficiunt.

Pulcher. Mur. 12. ne *pulehrum* se ac beatum putet.

Pulegium. ad Div. xvi. 23. *pulegium* sermonis. b. e. suavitas.

Pullarius. qui *pullos* in cavea auspicio- rum causa habet et curat. &c. Div. ii. 34.

Pullus. Verr. iv. 25. tunica *pulla*, est hominum tenuiorum. v. Lips. Elect. i. 13.

Pulpa sensu obsceno. ad Div. ix. 22. de scorto et ejus partibus obscenis, natibus &c.

Pulsare. N. D. i. 41. *pulsatur* atomorum incursione. v. pellicere. ib. ii. 23. ea vitia naturam vehementius *pulsant*.

Pulsatio, verberatio. Her. ii. 96.

Puleus, de visis. Div. ii. 61. *puleus* adventitius. cf. c. 67.

Pulvinar. lectus deo in templo positus, et ipsum templum. Harusp. R. 5. *pulvinaribus* stuprum intulit. Dom. 53. aram et aediculam et *pulvinar* dedicasset. cf. Catil. iii. 10. * epulum in *pulvinaribus*. Tusc. iv. 9.

Pulvis. exercitationi opponitur. Or. i. 34. Brut. 9. Tusc. ii. 15. * Tusc. v. 23. homo a *pulvere* et radio, est mathematicus, qui figuras in *pulvere* describit.

Punctum. suffragium, quia sc. in comitiis suffragia singulorum punctis in tabulis notabantur. Planc. 22. nonnullas tribus *punctis* pene totidem tulerunt. cf. Mur. 34. Tusc. ii. 96. hinc Or. ii. 41. *puncta* argumentorum.

Punire. Harusp. R. 8. domum a iudiciis *puniendam* putaret. Graev. post Fabrum: muniendam. sed recta est vulgata. *Punire* domum est penam repetere ob violatam domum. v. Poena. Or. i. 51. *punire* dolorem suum. * *puniri* active. Mil. 13. cuius tu inimicissimum *punitus* es. Phil. viii. 2. ut *puniretur* necem. v. et poenire.

Puppis. ad Div. ix. 15. Sedebamus in *puppi*. h. e. regebamus rempublicam.

Pupula, pro *pupilla*. Nat. D. ii. 57.

Purpura. Sext. 8. *purpura* plebeia: quæ et fusca dicitur: opponiturque ardeuti, et quam Plinius xxxvii. 19. felicem appellat, cuius color similis est amethysto Indicæ.

Purus. Verr. iv. 22. *purum* argentum: h. e. vas argenteum, quod est sine sigillis. * ib. iii. 86. quid his rebus detractis possit ad dominos *puri* ac reliqui pervenire; nostri: reines Geld, klares Vermögen. * iudicium *purum*. v. iudicium.

Putare. Att. iv. 11. ut rationes cum publicanis *putarent*: i. e. conferrent, subducerent.

Putrel, proprie operculum putei. Div. i. 17. supra cotem impositum *puteal*. Att. i. 10. *putealia* sigillata. * Sext. 8. *puteal* est ara, ad quam fœnefatores consistere, et tractare fœnora solebant. v. Salmas. ad Solin. p. 809. sq. Spanhem. de Us. et Pr. N. Diss. x. p. 189. Burm. ad Ovid. Rem. Am. 50.

Putide. nimis accurate. Or. iii. 11. *putide* litteras exprimere. Brut. 82. *putide* dicere. sic etiam

Putidus in sermone. Off. i. 37. et Div. vii. 5. simus *putidiusculi*.

Q.

Quadrantaria. Cœl. 26. nisi forte mulier potens *quadrantaria* illa per-

mutatione familiaris facta erat balneatori. Lusus est in voce *quadrantaria*. Nam lavaturi dabant quadrantem balneatori, et Clodia aliquando, ab adolescente decepta, mœros quadrantes acceperat pro stupro, unde *Quadrantaria* appellabatur. v. Manut. ad h. l. Ceterum fortasse *quadrantaria* refertur ad permutationem.

Quadrare, in rationibus est, cum acceptorum et expensorum summæ solidæ sunt, ut neque plus neque minus efficiatur. Verr. i. 36. quomodo de eodem modo *quadrarint*. * commodum, idoneum esse. Brut. 11. quoniam tibi ita *quadrat*. Att. iv. 18. ad multa *quadrat*. ib. xiii. 33. si neutrum *quadrat*. * orationem numerosam efficere, est *quadrare* orationem. Or. 58. Or. iii. 44. v. etiam quadrum.

Quadrige. Brut. 97. quasi *quadrigis* vehens per medias laudes. *quadrigæ* celeritatem significant. vid. Div. ii. 70. conf. Lips. Lect. Ant. ii. 7. * Muren. 27. mihi videtur prætorius Candidatus in consularem, quasi desultorius in *quadrigarum* curriculum, incurrere. Or. 47. *quadrigæ* pomeridianæ. v. postmeridianus.

Quadrigerarius. Fragm. In Tog. Cand. ut istum omittam, in exercitu Sullano prædonem, in introitu gladiatorem, in victoria *quadrigarium*. *Quadrigerarius* est auriga, qui in Circensibus *quadrigis* agendis certat. Asconius proprie accipit de Antonio, qui in Circensibus, a Sulla post victoriam editis, ita, ut honesti homines *quadrigas* agerent, ipso quoque *quadrigas* egerit. Mihi aliquid amplius hic latere videtur. Esset enim hoc mediocre convicium; cum appareat, propter gradationem, *quadrigarium* majus quid esse oportere, quam prædonem et gladiatorem. Videbatur mihi aliquando non modo proprie, sed simul etiam de rapinis proscriptionum capiendum esse. In quam sententiam me impellebat locus in Sueton. Nero. 16. Vetiti *quadrigariorum* lusus, quibus inveterata licentia passim vagantibus, fallere ac furari per jocum jus erat, quem locum, in quo explicando aut emendando frustra desudarunt viri docti, sic explicari putabam posse: *quadrigariis*, post certamen et victoriam invaluisse, ut liceret, per urbem vagari, præmiola petere, atque per jocum, si quid possent, auferre, eaque licentia eos deinde esse abusos.

Quadringenarius. Att. vi. 1. *quadringenariæ* cohortes, dicuntur, quæ *quadringentos* milites habent.

Quadrum. Or. 61. sententias redige-

re in *quadrum* : h. e. numerosis periodis completi. cf. ib. 70.

Quadruplator, delator, calumniator. nomen inde ductum, quidam existimant, quod quartam partem ejus pecuniæ accipiebat, de qua delatio erat, aut multæ, quæ damnato irrogabatur : alii aliunde. in Cæcil. 7. ubi v. Ascon. Verr. ii. 7. 8. *quadruplatorum* deterrimus. fidem dicuntur c. 9. calumniatores. add. Gronov. de Sest. p. 271.

Querere, vocabulum Philosophorum, pro questionem ponere. Nam solebant ita postulare materiam disserendi : uum quis quid *quærit* ? Or. i. 22. * de questione per tormenta. Rose. A. 41. *querere* de aliquo. ib. *querere* in aliquem. * de questione rei capitalis. Act. i. Verr. 8. *querere* de repetundis. * deliberare, excogitare. Phil. ix. 1. bonores *querere* alicui. * lucrari. Cluent. 26. Jam diu nihil *quæsierat*. cf. Rab. Post. 14. * desiderare : vermisen. Verr. iii. 18. *querere* multitudinem jugerum. * postulare, opus habere. Verr. i. 10. quod oratoris eloquentiam *quæreret*. cf. Verr. v. 27. * formula si *quæris* vel *quæritis*, eleganter dicitur pro ut verum dicam, ut Or. ii. 62.

Quasitor, est prætor, qui questioni capitali præest. Act. i. Verr. 10. Catil. iv. 5. de iis v. Sigon. de Judic. ii. 4. adde supra dicta in Prætor.

Questio, in rhetoricis quid sit ? Inv. i. 6. Or. ii. 19. * materia quæcunque, de qua queritur. Or. 10. sustinere *questionem* tantum non possim. Att. xiii. 19. omnis Academica *questio*. * cogitatio occupata in re aliqua, doctrina &c. Or. iii. 23. ipsa tractatio, (ut philosophiæ) et *questio* quotidie ex se gignit aliquid. Tusc. i. 11. *questio* animorum, i. e. de animis hominum. * tormenta ad veritatem exquirendam adhibita. Rose. A. 41. in *questionem* dari. Sic et Cluent. 64. ubi et est in *questionem* ferre, profferre, ut servum. hinc etiam de iis dicitur, quæ tormenta expressa sunt. Cluent. 65. tabellæ *questionis*. ib. 66. *questio* ficta. it. de advocatis, quibus præsentibus *questio* habita est. Cluent. 63. *questio* dimissa est : quod eodem modo dicitur, ut consilium dimissum est. ibid. *questionem* conscribere. i. e. in literas referre quid dixerint, de quibus *questio* habita est. * iudicium in causa capitali. Act. i. Verr. 10. *questioni* præesse. Mil. 5. *questio* nova : h. e. nova lege constituta. Rab. Post. 6. *questionem* alligari. id sit, cum lex facta est, ex qua accusari in causa publica possumus. Brut. 27. *questiones* perpetuum. h. locus est clas-

sicus. De *questionibus perpetuis* tirones hæc teneant : Ante L. Pisonis tempora causæ publicæ agebantur apud populum in comitiis, unde iudicia populi dicebantur, cum nullæ leges essent, ex quibus apud magistratum reus agi aliquis de crimine publico posset : de quibus iudiciis v. Sigon. de Judic. l. iiii. 1. sq. A. U. autem dciv. Censorino et Manilio Coss. tribunus plebis L. Piso primus legem de repetundis tulit, quam deinde aliæ leges de criminibus publicis secutæ sunt, quibus cautum erat, ut ad quesitorem aliquem, cui ea *questio* obtigisset, hæ causæ per iudices selectos agerentur. Et quoniam quotannis creabantur, quibus hæ *questiones* mandarentur, adeoque semper essent, qui eas exercerent, propterea perpetuæ sunt appellatæ. Ejus rei causa creati sunt, præter urbanum et peregrinum prætorem, quatuor alii, quibus hæ *questiones* mandarentur sorte, quorum numerus, aucto *questionum* numero, et ipse ausus est. Nam Sulla additis novis *questionibus* duos addidit, quos alios Cæsar, et alios alii. Sæpe tamen ScTo decreta *questio* Consulibus, Item rogatione tribunitia, ut bene docet Dukerus ad Liv. xxxix. 14. tumque extra ordinem *querere* dicebantur, et *questio* extraordinaria. * *Judex questionis*. De eo egit Sigonius de Judic. ll. 5. et qui hunc secuti sunt, nulla nova re addita, Heineccius Antiqu. Jur. l. iv. ult. Noodtius de Jurisdic. et imper. ii. 5. cf. etiam Casaub. ad Suet. Cæs. 11. Adjiciamus Ciceroniana, ex quibus satis tirones de iudice *questionis* cognoscere possunt. Brut. 76. is cum post curulem ædilitatem *judex questionis* esset. Cluent. 27. Patronus L. Quintius convicium C. Junio, *judicis questionis*, maximum fecit, ut ne sine Staleno in consilium iretur. ib. 29. Atque in hanc flammam recentem, C. Junium, qui illi *questioni* præfuerat, injectum esse memini, et illum hominem ædiliçium, jam prætorem opinionibus hominum constitutum &c. cf. ib. 33. in quo omnia iudici *questionis* tribuuntur, quæ prætori quesitori, ut præesse *questioni*, *querere* lege, subsortitilo. Rose. A. 4. *questioni* iudicem præesse. Ex quibus intelligitur fuisse prætoris vicarium. * iudices et quicumque iudicio intersunt. Verr. ii. 30. dimisit *questionem*. * Brut. 22. *questionem* liberari, alibi iudicio, i. e. absolvi. * dicitur et de qualibet inquisitione publica. Mur. 34. *questiones* in Senatu habitæ.

Questorium, ædes, in quibus *questor* habitat. Planc. 41.

Questorius. Verr. i. 21. *legatus questorius*, est, qui post questuram fit aliquis Imperatoris legatus.

Questus, de sœnore. Pis. 35. in *questu* relinquere pecuniam. cf. Manil. 13. * Cluent. 26. 36. *questus* forensis et iudiciarius: de pecunia ob iudicandum contra leges accepta.

Qualitas. Gr. *ποιότης*, de qua v. Ind. Græcus.

Quam, valde. Att. x. 10. tuum consilium *quam* verum est. ibid. xiv. 8. *quam* severe. Q. Fr. ii. 6. sane *quam* refrixit. ad Att. i. 11. mire *quam* delectat. ibid. xiii. 21. literæ antiquiores *quam* ruere cepit. ix. 9. superiorem *quam* hunc. v. not. Q. Fr. iii. 4.

Quamvis, valde. Rosc. Am. 32. *quamvis* diu dicere. cf. Tusc. i. 21.

Quandoque, aliquando. ad Div. vi. 19. quoad ille *quandoque* veniat.

Quantum pro quamdiu. Att. vi. 5. si lectio sana est.

Quasi, fere, circa. Act. i. Verr. 8. *quasi* decem fisci. cf. Or. 13. * Cato 19. sibi respondent *quasi*—sic. Ita et alii, ut Sueton. Tib. 50.

Quæsus. Subst. Tusc. ii. 21.

Quatuorviri. Cluent. 8. magistratus municipales, qui a numero solebant appellari: de his v. Mannt. ad Epist. ad Div. xiii. 76. ubi est colonici magistratus nomen. cf. ad x. 32. et Bimardum in epist. ad Maffæum, t. i. p. 115. Inscript. Murat. ubi contra Societum disputat, qui *quatuorviri* in præfecturis fuisse statuit.

Querela frontis tue. pro de fronte tua. Sic ad Div. ii. 16. *querela* temporum, et *querela* cum Deiotaro. Deiot. e. 3.

Qui. Att. i. 16. narra patrono tuo, *quæ* Arpinates aquas concupivit. *quæ* dixit, quia sermo est de Clodia. Contra ad Div. i. 9. post furia muliebrium religionum, sequitur *qui*: quoniam sermo est de Clodio. vid. etiam Gronov. ad Plaut. Mostell. i. 3. 87. * ahl. *qui*. Attic. xiii. 23. habere, *qui* utar? Græv. laudat Gron. Sestert. ii. 7. * quod; v. infra.

Quiescere. Acad. iv. 29. v. *ἡρεσθῆναι* in Ind. Gr. * Tusc. v. 27. in rep. *quiescere*. i. nullos magistratus capessere.

Quin pro quare non. Quint. 9. causæ nihil erat, *quin* secus iudicaret de se. et sic sæpe in hac oratione est. v. Hotom. in not.

Quincunx. Cato 17. directi in *quincuncem* ordines. hoc quid sit, satis expositum est in Lexic. Fabri.

Quippe, respondentis est, et affirmantis, pro recte. Fin. iv. 3.

Quiritare. ad Div. x. 32. et illo misero *quiritanti*, Civis Rom. sum &c. proprium est in hac re verbum: de quo egit late Schwarz. ad Plin. Pan. 29. p. 59.

Quisque, antiquæ pro qui, Leg. ii. sæpe. add. Gronov. ad Liv. i. 24.

Quicquid pro quisque. Cluent. 19. ut *quicquid* apprehenderam. cf. ad Div. vi. 1.

Quod, quoad, quantum. Domit. 13. *quod* in te est. Rosc. A. 34. *quod* salva fide &c. Attic. xli. 48. *quod* licebit. ubi v. Græv. ad Div. i. 1. *quod* commodo rem facere possis. de quo loco, et usu hujus particule v. Gron. ad Liv. xvi. 32. * ab initio periodi sæpe ponitur pro: in quo, in qua re, ad id quod attinet, uti etiam in illo *quod* si. Sed sæpe refertur ad antecessens aliquid, et transitioni servit. Verr. i. 46. *quod* vos oblitos esse non arbitror, *quæ* multitudo &c. ib. iv. 56. *quod* tamen nemo suspicari debet, tam esse me cupidum, &c. Cæcin. 25. *quod* vobis venire in mentem profecto necesse est; nihil esse &c. Cæl. 32. *quod* cum vobis hujus adolescentiam proposueritis. Nat. D. ii. 9. *quod* quidem Cleanthes docet—quanta vis insit &c. Manutius ad Div. viii. 14. in his *quod* putat dici pro sed. J. Fr. Gronov. ad Liv. xxxviii. 9. *quod* *ὑπεράνωτος*, et sic alii. Nobiscum facit Perizon. ad Sanct. Minerv. iv. 5. 9. add. quos laudat Burm. ad Virg. Æn. ii. 141. et Drakenb. ad Liv. xxxii. 37. xli. 10. * pro ut dici putat Pærcius. Orat. ii. 1. sed locus ille est sine dubio corruptus, et ceteris locis allatis nil conficitur.

Quomodo pro quocumquemodo ad Div. v. 20. *quomodo* potuissem, te convenissem.

Quoniam. Verr. i. 9. non *quoniam* hoc sit necesse, pro non quo h. s. n.

Quotenus. Att. xii. 33. nescio *quotenorum* jugerum.

Quotidianus, vulgaris. Orat. i. 23. loquacitas *quotidiana*. * Cæcin. 32. vis *quotidiana*. v. Vis. ib. 31. interdictum *quotidianum*, quod est de vi *quotidiana*.

R.

Rabere, furere. Div. i. 31.

Radix. Cæl. 6. nisi vitiorum immanitas quibusdam facilitatis et patientiæ *radicibus* niteretur. Att. x. 11. hæc suas *radices* habet: i. e. suapte naturæ talis est. * ad Div. vi. 6. Pompeius eo robore vires, illis *radicibus*.

Ramus. Tusc. iiii. 6. *ramos* amputare miseriorum.

Rapax, in bonam partem est appetens, alliciens. Lael. 14. nihil *rapacius* similitum sui, quam natura.

Raperre. Attic. v. 21. *rapit* hominem Postumius Romam: int. in Jus. Fin. iii. 5. ipsæ res verba *rapient*: h. e. verba sponte occurrunt cum rebus. Planc. 12. *raptam* esse mimulam: int. de scena.

Raptare. Sext. 69. *raptata* conjux, ac cum ignominie causa duceretur ad tabulam Valeriam, ut scribit ad Div. xiv. 2.

Ratus, certus. Top. 14. *rata* conclusio. Fin. ii. 7. *Ratio* maxime *rata*. * Tusc. i. 39. pro rata parte, pro quo et dicitur pro portione.

Ratio. Inv. i. 12. controversia in *ratione*, opponitur ei, quæ est in scripto. * ars, scientia. Inv. i. 5. civilis *ratio*. Arch. 1. si in me est hujus rei *ratio* aliqua. Brut. 74. non fuit *rationis* aut scientiæ. in Cæcii. 11. aliqua in foro, judiciis, legibus, aut *ratio*, aut exercitatio. cf. Fin. iv. extr. * methodus, regulæ. Fin. v. 4. necessaria mathematicorum *ratione* concludere. Off. i. 2. quæ a *ratione* suscipitur institutio. Fin. i. 9. *ratione* et via. Nat. D. ii. 16. *ratione* et numero moveri. Brut. 37. ad *rationem* dirigere omnia. ibid. 74. *rationem* adhibere. * artificium aliquod. Agr. ii. 7. quod per caerimonias populi fieri non potuit, *ratione* assecutus est. * sententia. Manil. 17. ab hac *ratione* dissentiunt. Fin. v. 5. *ratio* delicatior ac mollior. * disciplina philosophi alicujus. Fin. i. 9. Epicuri *ratio*. * consilium. Act. i. in Verr. 11. tua *ratio* est. ad Div. iii. 5. tua *ratio* postea est commutata. * commodum. Quir. p. R. l. si *rationes* meas vestre salutis anteposuissem. Act. i. Verr. 9. *ratio* non erat, pro, non erat e re mea. * ponitur et pro re ipsa. Inv. i. 1. *ratio* ipsa. Cæcin. 3. per fideiæ *rationem* fraudare. Verr. i. 2. veritatis *ratio*. * species. Verr. iii. 85. quam *rationem* habet, non quero æquitatis, sed improbitatis. * Nat. D. iii. 27. *ratio* bona: i. e. sana. * Verr. ii. 70. re ac *ratione* conjunctus, de sociis in negotiatione aliqua, vel de creditore ac debitore, ut Sull. 20. magna *ratione* cum Mauritanie rege contracta. * addamus formulas quasdam. Sull. 3. sin est in me *ratio* græcipublicæ: i. e. si habeo ejus *rationem*. ad Div. xi. 14. pecuniæ *ratio* habebitur: h. e. curabitur, ut detur. ad Att. vii. 9. haberi comitia sine illius *ratione*, i. e. ut ejus *ratio* non habeatur. Nat. D. iii. 29. levitates comicæ parumne in *ratione* versantur: h. e. adhibent *rationem*. Verr.

i. 23. est aliqua rei *ratio*. ibid. ii. 11. *rationem* reddere de aliquo. Verr. v. 24. *rationem* referre alicui. ubi Grævius corrigat *rationes*.

Ratiocinatus. Invent. i. 13.

Raudusculum. Att. iv. 8. vi. 8. vii. 2. xiv. 14. est paululum pecuniæ. Proprie est particula aeris, pondere libellæ s. assis, unde iis temporibus, quo ære rudi utebantur, assis locum obtinuit. Salmas. mod. Usur. p. 26. Val. M. v. 6. 3. olim æra raudera dicebantur. ubi v. Pigh. et reliquos Intt.

Recedere. Quint. 11. *recedit* res ab eo: h. e. alium possessorem nanciscitur. ad Div. viii. 14. conjunctio non ad occultam *recedit* obtrectionem, sed ad bellum se erumpit.

Recens. ad Div. xi. 21. res *recens* nova. v. Manut. * Her. ii. 7. *recentior* in dolore.

Recensio, est censorum. Mil. 27.

Receptus. Or. ii. 24. quomodo differat a susceptus, v. in recipere.

Receptor locus. Milon. 19.

Recessus. Tusc. iv. 7. *recessus* animi et fugam efficit metus. ad Div. ix. 14. tum accessus ad causam, tum *recessus*.

Recidere, concidere. Brut. 91. *recidit* nimia vocis contentio.

Recipere. ad Div. vi. 10. xii. 2. antequam pro *recipere*.

Recipere. in Cæcil. 8. *recipere* causam, dicitur de eo, cui oblata est. Suscipit, qui sponte eam agere instituit. Balb. 14. *recipere* in civitate. * accipere. Rosc. C. 8. si *recipere* hos questus posses. Rabir. Post. 4. nec ex ejus bonis, quanta summa litium fuisset, *recipi* a populo. add. Gron. ad Liv. i. 53. * Est et verbum forense. Nam prætor *recipere* nomen dicitur, cum delatum ab aliquo in numerum reorum refert. ad Div. viii. 8. * in venditione dicitur pro præstare aliquid. Or. i. 39. lumina, uti tum essent, ita *recepit*. * excipere in venditione. Top. ult. venditores—ruris casis *receptis*, concedunt tamen aliquid emtori &c. quam significationem egregie illustravit Gron. ad Senec. Cons. ad Marc. c. 10. cf. Gellium xvii. 11. * gladiatores *recipere* ferrum dicuntur, cum se jugulari ab adversario patiuntur. Sext. 37. Tusc. ii. 17.

Reciprocare, in dialecticis est, convertere enunciationem. Div. i. 6. si quidem ista sic *reciprocantur*.

Recogitare. Q. Fr. ii. 2. *recogitare* de re aliqua.

Recognitio, recordatio, quæ fit alio narrante, monstrante. Verr. iv. 50. in *recognitione* scelerum suorum.

Recognoscere, in memoriam revocare. Verr. ii. 6. cum istius furtum *recognosceret*.

Recolligere pro reconciliare. ad Att. i. 5.

Reconciliare in gratiam. Dom. 50.

Reconcinnare. Q. Fr. ii. 6.

Reconditus, subtilis, non vulgaris. Brut. 79. *recondita* exquisitæque sententiæ. ibid. 76. ad Div. xv. 21. *recondita* literæ. Acad. iv. 4. *reconditura* desidero. v. interior. * Quint. 18. fuit enim natura tristi et *recondita*: h. e. solitudinis amante, s. etiam cogitata celante, quo sensu de Tiberio dicitur ap. Tacitum.

Recreare. Att. ii. 23. ambulare *recreandæ* voculæ causa. Nat. Deor. ii. 4. *recreare* iterum consulens. Tusc. i. 24. Catil. iii. 4. *recreare* se.

Recte. Verr. iii. 98. *recte* vendere: h. e. bono pretio. Fin. i. 6. *recte* ferri, de motu perpendiculari, pro recta ferri. Top. 4. *recte* accipere, i. e. jure, legibus, ut emptione, testamento.

Rectio. Fin. iv. 22. *rectiones* rerum publ.

Rectus. Rabir. Post. 17. *rectis* oculis urbem intueri: i. e. sine pudore ac dolore, quo exules solent et foro ejecti. de hac loquendi forma v. Bentlei. ad Horat. Carm. i. 3. Brut. 75. Cæsaris commentarii nudi sunt et *recti*. *rectum* dicitur de subtili et elegante genere orationis, in quo hoc tantum spectatur, ut nil vitii insit. v. Gronov. ad Sen. ep. 100.

Recuperator, est iudex in causa privata, ad quem de re pecuniaria, aut possessione quacunque, certatur. In Cæc. 17. Cæcin. 1. et ibi Hotomannus. Quod autem contra hanc definitionem affert Hotomannus, *recuperatores* etiam de injuriis cognovisse; non tam de facto, quam de æstimatione injuriæ pecuniaria judicabant. Sic ap. Tacit. A. i. 74. absoluto judicio de repetundis ad *recuperatores* itum. ubi v. Gron. v. Salmas. mod. Usur. pag. 794. et Budæus ad Pandect. p. 376. Fuisse autem e centumviris *recuperatores*, inde patet, quod quæ causæ apud *recuperatores* actæ sunt, apud Cicéronem Or. i. 39. centumvires dicuntur. Itaque iudices provinciales, qui *recuperatores* dicuntur, ut Verr. iii. 13. 59. Judicant ea, quæ Romæ centumviri, ut bene monet Nordkerk. de lege Petron. §. 18.

Recuperatorium iudicium. Verr. iii. 11.

Recusare. Offic. iii. 23. *recusavit*, ne diceret, pro *recusavit* dicere. Cæcin. 22. 29. est verbum juris.

Recusatio. Inv. i. 5. opponitur petitioni judiciali.

Redemptio. Act. i. Verr. 6. *redemptio* iudicii. Pis. 36. *redemptiones* reorum. Sunt corruptiones iudicum, quas quis pro pecunia susceperit: et *redemptio* iudicii s. rei fit, si quis pollicetur pecunia accepta, se iudices corrupturum, operam suam in corrumpendis iudicibus vendit.

Reddere pro relinquere, cedere. Verr. ii. 37. item Sull. 30. non modo nihil mihi assumo, sed etiam *reddo* ac remitto.

Redemptor, mancipis. vid. redimere. Verr. i. 56. qui a vetere *redemptore* acceperit.

Redhibere, est recipere, quod erat venditum, propterea, quia improbatum est, deteriusque repertum, quam venditor dixerat. Offic. iii. 23.

Redigere, cogere, accipere. Rose. C. 17. *redigere* pecuniam, sc. a debitore. cf. Rab. Post. 13. in Cæcil. 17. est de pecunia ex rebus venditis. v. Gronov. Obs. i. 19.

Redimere dicitur de mancipio, qui ædificium extruendum conducit: ei opponitur locare. Verr. i. 54. si pupillo opus *redimitur*—ne liceat pupillo opus *redimere*. ibid. 56. qui *redemerit*, satsidet &c. hinc illud intellige Verr. i. 11. qui istum eripiendum *redemerunt*: adde dicta in redemptio. * pecunia data se aut alium aliqua molestia liberare. Verr. iii. 19. *redimere* pericula sua. ibid. 56. *redimere* concetur rem confessam. unde et metaph. ad Div. ii. 16. acerbiteriam a rep. privatis incommodis *redimere*. * compensare. ib. x. 8. non præteritam culpam videri volo *redemisse*: das vorige Versehen wieder gut machen. v. Burm. ad Ovid. Her. xvii. 49. Sed Rose. Com. 12. societatis, non suas lites *redemit*, cum a Flavio fundum accepit: invidiose dicitur de eo, qui non redemit, sed a quo alter redemit. Dicendum erat: de societatis, non suis litibus decedit.

Redintegrare, neutraliter est ad Div. xi. 9. ne bellum *redintegrari* possit. i. e. renovari.

Redivivus. Verr. i. 56. *redivivus* lapis, qui e destructo veteri ædificio est reliquus et salvus, et ad novam ædificationem transferri potest. ibid. *rediviva* sibi habeto. vid. Gronov. ad Senec. Troad. 472.

Redolere. Brut. 82. ex illius orationibus *redolere* ipsæ Athenæ videntur.

Redomitus, domitus. Sull. i. *redomiti* ac victi.

Reductus. Fin. v. 30. ut ista produ-

ita et reducta, ἀποκρίσεις καὶ ἀντιρροήσεις. * Rabir. Post. 17. possum excitare multos *reductos* testes liberalitatis tuæ; quod sæpe audiui patri tuo, qui id fecisset, magno adiumento in periculo capitis fuisse. Hunc locum, in quo Grævius negat se scire, qui sint *reducti*, sic interpretor: possum adducere multos testes lib. t. quos tu, cum ære alieno concidissent et solum vertissent, *reduxisti*, restitulist, ære alieno ipsorum tua liberalitate dissoluto, quod cum et pater tuus fecisset, el opem tulit in iudicio capitis, adeoque tibi etiam prodesse debet. Sic *reductio* regis Alexandrini ad Div. i. 7. est restitutio in regnum. Exules *reducti* pluribus locis apud Ciceronem occurrunt. Patricii et Manutii interpretationem recte Grævius rejicit. Non enim quadrat.

Redundantia. Orat. 30. ipsa illa pro Roscio juvenilis *redundantia*: h. e. nimia sententiarum, acuminum, ornamentorumque omnium copia, quæ et luxuria dicitur.

Redundare. Orat. iil. 4. ornatus *redundat*. v. *redundantia*. Balb. 25. ut aliqui sermones hominum etiam ad aures vestras permanerent, et in ipso iudicio *redundarent*: h. e. commemorarentur, proferrentur, vel in causa aliquam vim haberent. * Rab. Post. 5. ex ea causa *redundat* reus. i. e. in ea causa repertus est reus, per societatem facinoris, ut propterea in iudicium vocetur.

Reduvia, est particula cutis, quæ circa ungues digitorum se resolvit: deinde proverbio de re parva et levi dicitur. Rusc. Am. 44. *reduviam* curare.

Referere, implere. Tusc. ii. 2. libris omnia *referaserunt*. Rabir. Post. 14. aures *referat* istis sermonibus. * compri-mere, coarctare. Orat. i. 35. ut Crassus hæc, quæ coarctavit, et peranguste *referat* in oratione sua, dilatet nobis.

Referre, respondere. vulgo: replicare. Cæcin. 29. ego tibi *refero*. Quint. 13. quid a nobis *refertur*: ubi v. Grævius. * instaurare. Flacc. 1. *referre* Valeriz gentis laudem. in Cæcli. 21. *referre* institutum. ibid. consuetudo repetita ac *relata*. Dom. 29. sacramentum *referre*: i. iterum ad iudices deferre. * reddere. Verr. iii. 96. *referre* iudicia ad equestrem ordinem. * in rationibus sæpe dicitur elliptice, pro *referre* in tabulas rationum. Flacc. 19. operi publico *referunt*: h. e. pecuniam in rationes *referunt*, tamquam consumptam in opere aliquo publico. * item de SCtis, pro *referre* in tabulas publicas, tabularium, quod erat ad ærarium. ad Div. xii. 1.

SCta *referuntur*. cf. Rose. Com. 1. Phil. v. 4. de rationibus cum ad ærarium deponuntur. Verr. i. 30. ili. 71. item de aliis rebus, quarum memoria literis publicis mandatur. registren. Sull. 14. me aliter, ac dictum est, in tabulas publicas retulisse. ib. qui his hominibus ad vere *referendum* fidem defuisse putet. * recedere. Nat. D. iii. 14. cum se sol *referat*. * *referre* dicitur etiam ad aliquem, qui ei aliquid deliberandum, examinandum, iudicandum, decernendum, jubendumve proponit. Tusc. i. 16. ad oculos omnia *referre*. Phil. ii. 6. ecquid ad eum de rep. *retulisti*? Quint. 16. ad se ipsum aliquid *referre*. Cæcil. i. 8. *referre* ad Senatum. Manil. 19. Cicero prætor dicit, se ad senatum *relaturum* de re aliqua, quod erat consulum. Est autem de egressionem relationis intelligendum, ut vidit Grævius: cum Senatores jus haberent non solum sententiam dicendi de eo, de quo interrogati essent, sed etiam de alia re, de qua relatum a Coss. non esset. * Cluent. 49. *referre* ad populum. pro quo Grævius perferre mavult: male mea sententia. Nam primo exempla aliata huc non quadrant: deinde ex analogia lingue *referre* ad populum æque dici potest, ac *ferre*: tertio sic est etiam Dom. 19. quot modis doceo, iegem istam, quam vocas, non esse legem? quid si etiam pluribus de rebus uno sortitu *retulisti*? quem locum Grævius intactum reliquit. Manutius tamen huc quoque malebat: tulisti. Formulæ in SCtis, ut ad Div. viii. 8. ad senatum populumque *referre*, nihil huc prosunt, quia per ἀλλὰ καὶ de utroque *referre* dici potest. Sed aliunde firmari ea forma potest, ut se tueri utenque possit. Duker. ad Liv. viii. 37. e Valerio M. assert, (ix. 10. 1.) M. Flavius ad populum de Tusculanis *retulit*. ubi tamen Perizonius malebat tulit. Sed *retulit* est tamen etiam apud Florum iil. 21. 9. Livius xxxii. 20. cum *referant* magistratus: intell. ad concilium. ibid. 22. *relaturos* se de societate, int. ad concionem. In quibusdam talibus *referre* positum videri potest pro *deferre*: cuius generis ipsius exempla sunt apud Liv. xxxix. 44. in omnibus libris, add. xxxvii. 57. xlv. 4. et ibi Drakenb. Refer huc, quæ idem Grævius dixit pro defendenda formula, *ferre* sententiam, ubi de senatoribus sermo est. Verr. ii. 3. * Quir. p. R. 10. sententiam simpliciter *referre*. merito dubitant de hac scriptura viri docti, et aut *ferre* ut Hotom. et Græv. aut *efferre*, ut Manut. scribendum censent. v. notam ad h. l. * Dom.

29. rem judicatam *referre*, sc. in judicium, ut de ea iterum judicetur. * Nat. D. i. 12. *referre* in numero Deorum. * Verr. i. 7. vestra dignitas mihi fructum diligentiae *refert*.

Refertus, copiosus, abundans rebus bonis. Mur. 9. *referta* Asia et delicata. * cum Genit. Font. 1. *referta* negotiatorum provincia. cf. Plane. 41. Att. viii. 1.

Refervere, fervere. Rosc. Com. 6. *refervens* crimen.

Refervescere, deservescere. Brut. 91. contentio nimia vocis conciderat, et quasi *referverat* oratio.

Reficere, sanare. Att. vii. 3. Tironis *reficiendi* spes. * restituere. Sext. 6. *reficere* salutem communem. * Plane. 18. ne *reficere* necessariis suis suam tribum possint. Si Cicero ita scripsit, sensus est is, quem Manutius tribuit: conficere tribum suam necessariis, qui antea suam nobis consecraverant, nisi vero ipsum *reficere* est conficere: ut in illo, Verr. iii. 50. infra, quamquam nec ibi est simpliciter conficere. Sed vix dubito, quin verum sit, quod ex Erfurt. Cod. reposuit Grævius: conficere. * Verr. iii. 50. Villico delectetur, quod tanto sibi plus mercedis ex fundo *refectum* sit. Paradox. vi. 1. antequam sibi ex tuis possessionibus tantum *reficiatur*. In quibus *reficere* esse videtur pro conficere, quod de eadem re dicitur, ut et efficere. Sed est, ut vere dicam, *reficere* nihil aliud in his quidem locis nisi conficere pecuniam ex aliqua re, in qua pecuniam tuam collocaris, ut non tam accipias, quam recipias pecuniam. Sic plane est ap. Varron. R. R. i. 2. 8. *reficere* sumtum et impensam; ubi forte in sequentibus sumtus pro fructus rescribendum. Sunt tamen alii loci, in quibus simpliciter est conficere. v. Gron. ad Liv. xxxv. 1.

Refstatus. Att. xii. 2. naves L. delatas in Uticam *refstatus* hœ.

Refrenare. Verr. iii. 57. cum animum ad perscrutandum non negligentia tardaret, sed conscientia sceleris *refrenaret*. Phil. xi. 2. a reditu *refrenavit*. l. cohibuit.

Refricare, renovare. ad Div. v. 17. *refricare* desiderium. Pis. 33. præterita fata reipubl. *refricabis*. ad Att. x. 17. crebro *refricat* lippitudo. int. sc. Sull. 5. animum *refricat* memoria.

Refrigeratus, renissus. Act. i. Verr. 10. defessa et *refrigerata* accusatio. ad Div. iii. 8. *refrigerato* levissimo sermone hominum.

Refrigerare, non amplius agi, omitti. Q. Fr. ii. 6. quod de Pompeio Caninius agit, sane quam *refrixit*. ad Div.

xv. 17. verentem ne hasta *refrixisset*. * Plane. 23. *refrixit* crimen: h. e. non ita, ut ante, jactatur, augetur, magnum putatur, opponitur: calere. * contemni. Div. li. 41. ceteris in locis sortes *refrixerunt*. * de candidatis dicitur, cum spem potiundi honoris amittunt. Attic. iv. 13. Memmii autem, dirempta coitione, invito Calvino *refrixerat*. Q. Fr. iii. 2. Scaurus *refrixit*.

Refugere. Or. i. 22. me semper a genere hoc sermonis *refugisse*. Tusc. iii. 2. *refugere* oculi.

Refutare, reprimere, coercere. Prov. Cons. 13. *refutare* bello nationes. Har. R. 4. *refutare* conatum alicujus. ad Div. i. 9. *refutare* alicujus cupiditatem. Tusc. ii. 23. inprimis *refutetur* ac rejiciatur clamor Philoctetæus. Rabir. Post. 16. quam bonitatem non modo non aspernari ac *refutare*, sed complecti etiam et augere debetis.

Regere, accommodare. Cœl. 6. versare suam naturam et *regere* ad tempus, atque huc et illuc torquere ac flectere. Reliqua verba ostendunt, et tegere, Grævii non quadrare. confer etiam Drakenb. ad Sil. ii. 382.

Regio. fines. Agr. ii. 35. *regionibus* officii se continere.

Regnare. Brut. 10. Græcia jam *regnante*: h. e. libera a regum, quos ante habuerant, dominatu. ad Div. xi. 16. cum equitum centurias tenes, in quibus *regnas*: h. e. plurimum potes. v. regnum.

Regnum, potentia alicujus nimia in aliquo genere. Sull. 7. se *regnum* meum ferre non posse. Act. i. Verrin. 12. *regnum* judiciorum. dicitur tamen etiam honestius de eo, in quo quis excellit præ ceteris. ad Div. ix. 18. *regnum* forense. Att. i. 1. *regnum* judiciale.

Regustare. Att. xiii. 13. crebro *regustare* literas. cf. xlii. 48.

Rejectaneus. Fin. iv. 26. non appetito mala, sed *rejectanea*. v. rejectus.

Rejectio judicium. Act. i. Verr. 3. Sull. 33. v. rejicere.

Rejectus. Acad. i. 10. Fin. iii. 16. &c. *rejecta*, sunt Stoicorum *ἀπορροήματα*. * Rosc. A. 29. *rejectus* a ceteris suspicionibus; h. e. ceteris suspic. quas attulerat, *rejectis* et improbatis.

Rejicere, abstergere. Top. 1. a libris te *rejecit* obscuritas. * differre. Q. Fr. ii. 3. legationes in Idus Febr. *rejiciebantur*. * ad alterius arbitrium et judicium delatum velle. Verr. iii. 60. Romam *rejicias* causam. ad Div. x. 16. nihil huc *rejicias*. * repudiare, non accipere. Att. viii. 11. eum a me Capuam *rejiciebam*. * forense est; *rejicere* judices. Nempæ cum

prima iudicium sortitio a prætore facta est, utraque pars habet potestatem rejiciendi iudices ex eo numero, quos putet aut inimicos sibi, aut cupidos, aut non satis integros esse. Verr. ii. 13. cum alterarum civitates *rejectæ* sunt: h. e. alternis, nempe ab utraque parte. Sic Vat. 11. alterna consilia *rejicere*. Verr. iii. 60. *rejiciendi* potestatem facere. Hinc fit, ut consequens pro antecedente dicatur, sive pro tota actione iudicium, sorte et rejectione deligendorum. Verr. iii. 59. præterea conventus honestus Syracusis, multi equites Rom. viri primarii, ex qua copia recuperatores *rejici* oporteret, qui aliter iudicare non possent. ibid. 29. recuperatores *rejice*, quod adversus edictum feceris. ubi frustra Grævius suspicatur: recipe. Non magis recte sollicitat' locum Verr. iii. 11. quid prætor? jubet recuperatores *rejicere*. Decurias scribamus, quas decurias? de cohorte mea *rejicies*, inquit. v. not.

Relatio. Inv. i. 11. *relatio* criminis, est, cum reus in accusatorem conjicit crimen, sive illud ipsum, sive aliud. Pis. 13. Consul *relatio*: int. ad senatum. cf. ad Div. viii. 1.

Relator. qui ad senatum refert. Att. viii. 15.

Relictio reip. Att. xvi. 7.

Religio. definitio religionis adversus Deum est Inv. ii. 2. sacra, genus sacrorum. Dom. 41. *religionem* suscipere, est sacra nova instituere, sive sacrum aliquid efficere. ib. 47. dare huic *religioni* (sc. huic modo sacrandarum ædium privatarum) aditum. cf. Phil. i. 6. *sanctitas loci. Dom. 39. inferre *religionem*—eripere *religionem*. *res quæcunque, quæ ad *religionem* pertinet. sic Verr. ii. 51. lex de *religione*, est de sacerdotio. item *religionem* dicuntur de auspiciis, prodigiis &c. quæ dubitationem agendi afferunt, aut impediunt aliquid. Dom. 54. cum ejus dedicationem fictis *religionibus* impedirent. ad Div. x. 12. oblata Cornuto *religio* est, admonitio pullariorum. cf. Agrar. i. 2. *culpa quæ contrahitur, si religiones violantur. Nat. D. ii. 4. *religio* hæret in republica. Cæcin. 34. *religione* solvi. *superstitio. Div. ii. 54. *religionem* suscipere. ibid. *religionem* deponere. Dom. 49. homo *religionibus* deditus. *obligatio quæcunque ad aliquid omittendum, cujus respectu rebus quædam sanctitas iust, propter quam eas violare nefas est: unde et pro dubitatione, scrupulo—in rebus agendis. Verr. i. 15. si nullam *religionem* sors habet. in Cæcil. 14. *religio* sortis. Verrin. iii. 58. *religio* societatis. Rosc. A. 24. magnam *religionem* possi-

det paternus sanguis: Inv. ii. 30. fœdus summæ *religionis*. Att. xii. 36. posteritas habet *religionem*. Catil. iii. 6. ut, quæ *religio* C. Mario non fuerat, ea nos *religione* in privato P. Lentulo puniendo liberaremur. cf. n. 3. Nat. D. ii. 4. rem in *religionem* venisse populo: das Volk habe sich ein Gewissen darüber gemacht. v. Gron. ad Liv. x. 37. extr. *summa in quacunque re diligentia, ne quid minus recte fiat. ad Div. xi. 29. *religio* in consilio dando. Cæcin. 2. iudicandi mora et *religio*. Or. 8. eorum *religioni* (qui sc. nihil nisi rectissima probabant) cum serviret orator. Brut. 82. *religio* oratoris. ibid. *religio* nimia. *difficultas, objectio. Or. 11. hac ego *religione* non sum ab hoc conatu repulsus.

Religiosus. Dom. 48. dedicatio est *religiosa*; h. e. *religionem* affert, sacrum aliquid efficit. Att. ix. 5. *religiosus* dies. ad Div. i. 7. homines *religiosi*: h. e. aut superstitiosi, aut nomine religionis abutentes. Or. 9. aures teretes et *religiosæ*: h. e. nihil nisi perfecta probantes. Brut. 11. auctor rerum romanarum *religiosissimus*.

Relinquere. Verr. i. 33. *relinquere* injurias suas: i. e. non persequi, non ulcisci. cf. Cæcin. 3. Verr. i. 33. **relinquitur* est pro reliquum est, ut Flacc. 34. item de conclusionem syllogismi. sic Her. ii. 29. complexio, quæ non certum et constans aliquid *relinquit*.

Reliquia. Nat. D. ii. 9. 55. *reliquia* cibi, de fecibus, excrementis. Leg. ii. 22. *reliquia* Marii, sunt ossa et cineres. Cato 6. ut avi *reliquias* persequare: dicitur e persona Catonis, qui Scipionem juniorem hortatur, ut Carthaginem deleat, et quicquid Carthaginensibus avus Africanus major *reliquisset*. ad Div. vi. 8. *reliquia* Asiaticæ negotiationis: debita nondum exacta, quæ et *reliqua* dicuntur.

Reliquus. Att. xv. 15. ex *reliquis*, quæ nonis April. fecit. *reliqua* hic sunt ea pecunia, quæ eo tempore, confectis omnibus rationibus, residua fuit. Sed xvi. 3. maxime me angit ratio *reliquorum* meorum; quæ quamquam explicata sunt. cf. ep. 15. et ad Div. ii. 13. publicanis etiam superioris lustris *reliqua* conservaram: sunt debita nondum exacta. Resten. Sic et *reliquum* est ad Att. vi. 3.

Remedium. Cluent. 19. *remedia* causarum dicuntur, quibus mala causa defendi potest. ibid. 35. sine iudiciorum *remediis* salvi esse non possemus. ib. 44. mucronem multis *remediis* retundere. cum præp. ad Verr. v. 10. *remedium* ad vim.

Remigare. Tusc. iv. 4. utrum mavis statim nos vela facere, an quasi e portu egredientes paululum *remigare*? Sensus est: utrum malit statim copiose et late disputari, an vero ante adhuc aliquamdiu subtiliter rem se persequi: quemadmodum qui portum egrediuntur, non statim vela dant, sed lentius progrediuntur. Id autem fit *remigando*. ceterum probat Buhnerius lectionem Leid. codicis, statim nos vela facere, tamquam egredientes e portu, an paululum *remigare*. Subituros portum sine velis navigare scio, egressos non item. add. in remus.

Remigrare. Tusc. v. 21. *remigrare* ad justitiam.

Remissae. Off. iij. 29. qui ista *remissus* disputant: h. e. minus severe. in Epicureos dictum est, qui non sola honesta dicunt esse bona.

Remissio, lenitas. Cat. iv. 6. *remissio* poënae.

Remissus, finitus. Tusc. i. 44. *remissus* vita humana. e Poëta. *levis. Verr. iij. 29. *remissior* aestimatio. *lenis, facilis. Att. xvi. 15. utrum *remissior* essem, an summo jure contenderem. *comis, hilaris. Cael. 6. *remissus*—severus. *Or. ii. 23. *remissius* dicendi genus, opponitur forensi, contentioso. Versatur enim in eo oratio plerumque in narrando aut docendo, philosophi more, quorum mollior est, sine asperitate et vehementia, oratio.

Remittere, dimittere. Cluent. 2. *remittere* opinionem. *concedere, condonare. ad Div. xi. 20. de exercitu Panse legionem mihi Cæsar non *remittit*.

Remotus. Fin. iij. 16. *remota*, sunt *avargymula* Stoicorum.

Removere sine ab. Or. 2. nec se artibus suis *removerunt*.

Remunerare. Sen. p. R. 12.

Remus. Tusc. iv. 5. Dialecticorum *remis* orationem propellere, est initium facere a subtili et Dialectica disputandi ratione. v. *remigare*.

Renovare, reficere, recreare. Sext. 69. *renovare* rempubl. *repetere. Div. ii. 2. studia hæc *renovare* capimus.

Renovatio. Att. vi. 1. *renovatio* singulorum annorum: est genus anatocismi, de quo supra in anatocismus dictum. *repetitio. Brut. 71. laudandus maxime est, qui hoc tempore consoletur se, cum conscientia optime mentis, tum etiam usurpatione et *renovatione* doctrinae.

Renuere cum dat. Rab. Post. 13. *renuentes* huic crimini.

Renunciare. Verr. i. 54. *renunciat* il-

lam decisionem: h. e. nunciat illam pactionem, quam fecissent, ratam non esse, improbati ab eo, cujus in ea re voluntas maxime spectanda sit. nostri: wieder auf sagen. *prodere dicendo. Act. i. Verr. 6. *renunciata* est tota conductio iudicii.

Renunciatio, rapport, registratur. Verr. i. 34. rem gestam *renunciatur*,—*renunciationemque* ejus, quæ erat in publicis literas relata, tolli jusserat.

Repandus, incurvus, inflexus. Nat. D. i. 29. calcei *repandi* Junonis: quorum se. speciem conspiciere licet in numis; qui Junonem referant, et in Gorianis monumentis in Museo Etrusco.

Repastinatio. Cato 15. genus operis rustici, cum vineæ veteres refodiuntur.

Repellere. Flacc. 2. ex urbe *repulsi*: nisi legendum depulsi.

Repentinus, subito ortus, novus. Verr. iij. 75. *repentinae* rationes. Brut. 69. *repentini* homines et ignoti.

Repetere, vindicare sibi ereptum aliquid et injuriam factam iudicio persequi. in Cæcil. 5. *repetere* jus suum. ibid. pecuniam ex lege *repetere*. Mur. 2. res *repetere*. Sext. 26. nullis *repetitis* rebus: int. per feciales. de qua repetitione vid. Liv. i. 32. *initium facere. Tusc. i. 48. *repetunt* ab Erechtheo. cf. Or. i. 20.

Repetunda. in Cæcil. 4. de pecuniis *repetundis* nomen alicujus deferre. v. in Ind. Legg. de *Repetundis*.

Replicare, evolvendo cognoscere, repetere. Sull. 9. *replicare* memoriam annalium. Leg. iij. 14. *replicare* memoriam temporum.

Replicatio, conversio. Nat. D. i. 13. *replicatio* mundi.

Reponere, restituere. Att. xiii. 12. Catulo et Lucullo alibi *reponemus*: int. quod hic ablatum est.

Reposcere, poscere. Verr. iij. 1. qui ab altero vitæ rationem *reposcunt*.

Reprehendere, revocare. Verr. iij. 20. quod erat prudentia prætermisum, id, quæstu ac tempore admonitus, *reprehendisti*. *refellere. Cael. 27. quem quomodo *reprehenderent*. *corrigerere, emendare. Dom. 33. si se collegisset, temeritatem atque injuriam suam restitutione mea *reprehendisset*. *Verr. iij. 96. si senatores judicarent, hoc genus pecuniæ per injuriam cogendæ non posse *reprehendi*: h. e. ita accusari, ut reus damnetur.

Reprehensio. Or. iij. 25. sine *reprehensione*. i. e. ut se nunquam revocet, coërceat intra fines, corrigat &c.

Repraesentare, est proprie, in re pecuniaria, pecuniam statim solvere, ab-

que adeo prænúmerare, ante diem solvere. Att. xii. 25. dum a Faberio *representabimus*. ib. 29. si qua etiam jactura facienda sit in *representando*. ib. 31. v. Gron. Sest. p. 30. * hinc dicitur pro facere aliquid ante tempus, citius quam debeas, aut constitutum sit. Att. xvi. 2. mihi videntur etiam istorum animi incendi ad *representandam* improbitatem suam: h. e. citius demonstrandam, quam ante constituerant. ad Div. v. 16. neque expectare temporis medicinam, quam *representare* ratione possumus. In hoc loco male negatur in Lexico Fabri vis anticipandi inesse, cum *representare* idem sit, quod ante dixerat: anteferre consilio. ad Div. xvi. 14. dies promissorum adest (h. e. non longe abest) quem etiam *representabo*, si advenieris: h. e. etiam ante libertas dabitur, quam promiseram. Phil. ii. ult. quin etiam corpus libenter obtulerim, si *representari* morte mea libertas civitatis potest: h. e. si mors mea efficere potest, ut eo citius libertas restituatur civitati. * Sext. 11. quod ipsum templum *representabat* memoriam consulatus mei: h. e. præsentem animis faciebat, instaurabat. * ad Div. viii. 2. me *representante* est absolutus. Id quam vim habeat, nemo, quod sciam, explicavit, neque ego explicaverim. Et est forte lectio corrupta.

Representatio, de re pecuniaria. ad Div. xvi. 24. Att. xii. 31. xiii. 29. v. *representare*.

Reprimere, angustius, brevius, tardius facere. Att. x. 9. dubitabat nostrum nemo, quin Cæsar itinera *repressisset*. Brut. 91. dedit operam, ut nos nimis redundantes et superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate et licentia, *reprimeret*. * abstinere. Sext. 55. vix obum suum a corpore *represserunt*. Verr. v. 29. a præsentī supplicio tuo se *repressit* populus R.

Repromissio. Rosc. Com. 13. est restipulatio, de qua mox.

Repromittere. Brut. 5. non *repromittere* istud ausus sim. cf. Rosc. Com. 13. de restipulatione dicitur. v. restipulari.

Repudiare, tollere. Or. iii. 1. *repudiare* a republ. consilium senatus. * Verr. ii. 74. *repudiari* dicuntur, quorum frumentum improbatum.

Requirere, reprehendere. Mur. 29. que nonnunquam *requirimus*, ea sunt omnia non a natura, sed a magistro. * desiderare rem amissam. L. Manil. 2. quibus amissis et pacis ornamenta et subsidia belli *requiretis*. hanc notionem illustrat Burmann. ad Virgil. Æn. i. 217.

Res, de re familiari, pecuniaria. Off. ii. 11. iis etiam, qui emunt, vendunt—justitia ad rem gerendam necessaria est. Cato 7. rem male gerentes patrefam. Rabir. Post. 2. in pluribus provinciis ejus versata *res* est. Quint. 11. cum *res* ab eo, quicum contraxisset, recessisset. * causa, commodum. Phil. ii. 2. contra rem alicujus venire: de eo, qui in judicio aliquem quacumque ratione oppugnat. * Sen. p. R. 11. *res* redire dicuntur, cum causæ in foro, aliaque publica negotia intermissa, quod *res* prolata, dicunt, (v. prolatus) repetuntur. v. Lambin. ad h. l. cf. Sext. 62. * Or. ii. 11. inesse in ratione rerum. Or. i. 21. positum esse in re atque natura: de iis rebus, quæ sunt, non modo finguntur. * Verr. i. 14. *res* rationum: per periphrasin pro rationes. * Verr. iii. 35. *res* gestæ, sunt leges Sullæ. ad Div. i. 5. *res* gestæ Lentuli, inprimis capiendæ de revocatione Ciceronis ab exilio, et lege centuriata, ejus rei causa ab eo lata ad populum. * *res publica*. v. infra in hac voce.

Rescindere locum, Agr. ii. 1. est aperire, cum obstructus esset antea.

Rescribere, in re pecuniaria. Att. xvi. 2. reliqua *rescribamus*: i. e. ut optinor, rursus in literas, tabulas, referamus, vel, syngrapham demus, ut alio tempore solvamus. quidam libri autem habent *perscribamus*, eodem fere sensu.

Rescriptus. Tuscul. iv. 2. cantus foisse *rescriptos* vocum sonis. Si sana lectio est, de quo dubitant viri docti, v. Biber. ad h. l. sensus hic est: cantuum illorum certos modos factos esse, signisque expressos, quod nos vocamus componere. J. Fr. Gronovius eorr. *descriptos*: alius notis pro sonis.

Resecare. Tusc. iv. 21. *rescanda* esse, evelli penitus non posse.

Reservare, servare, retinere. Cluent. 70. nihil ad similitudinem hominis *reservavit*. ad Div. v. 4. ne, cum velis revocare tempus omnium *reservandum*, cum, qui servetor, non erit, non possis. v. not. * Q. Fr. iii. 1. e. 6. Minucio me—*reservabam*: h. e. expectabam Minucium—ut per eum scriberem, quæ scire te vellem.

Residuum. Verrin. iii. 97. quid potest esse in calamitate *residui*: h. e. quæ calamitas est reliqua. Cluent. 34. de pecuniis *residuis* reus. *Residua* pecuniarum sunt ea, quæ magistratibus ex ærario datæ sunt, ut in re publica consumerentur, ab iis autem oppressæ, et in rem suam conversæ sunt.

Resignare. Arch. 5. fidem tabularum

resignasset: h. e. corrumpendo sustulisset. ita et Servius ad Virgil. *Æn.* iv. 244. Burmannus ibi non audiendus de loco Ciceronis, quem non inaspexerat.

Resilire. Rosc. Amer. 99. *resilit* crimen ab eo: h. e. non hæret, falso in eum conferri intelligitur. v. hære.

Resipere, pro respirare, recipere se. Sext. 37.

Resistere, consistere, subsistere. Mur. 39. ubi lapsi *resisteremus*. Tusc. v. 28. *resistet* extra fores. v. de hac notione Schwarz. ad Plin. Pan. c. 10. ad Att. ii. 2. negavit, se unquam cum Curione *restitisse*, sc. colloquendi causa: nunquam se cum C. locutum.

Resonare. Tusc. lil. 2. laus virtuti *resonat*, tamquam Imago (sc. vocis). Nam echo imago vocis Latinis vocatur. Lambinus adeo addebat voci: quod non opus esse videtur. Ceteræ emendationes nibili sunt. Nat. D. ii. 57. in fidi-bus testudine *resonatur*: h. e. testudi-nis durities repellit et auget sonum fidium. Div. ii. 14. nervos in fidi-bus alios aliis *resonare*.

Respectare, desiderare, expectare. Planc. 18. *respectare* munus par ab aliquo. Lambinus autem corrigit expec-tare.

Respectus, perfugium. Phil. x. 4. *re-spectus* pulcherrimus et presidium fir-missimum reip. Phil. xi. 11. non ut *respectum* haberemus ex acie. aliter in-terpretantur viri docti, ut Schottus Nod. Cic. i. 15. et alii: sed aberrant a Cice-ronis mente. * actus respiciendi. Div. i. 32. fugientibus miserabilem *respectum* incendiorum. * reverentia. Phil. v. 18. sed cum *respectum* ad senatum et ad bonos non haberet &c. de hac significa-tione vid. Schott. l. c.

Respicere, succurrere. ad Div. x. 11. si modo rempubl. *respicere* velit. cf. Att. vii. 1. * ad Div. x. 24. si Cæsar se *respexerit*: b. e. ad salubriora consilia redierit, salutis publicæ atque adeo suæ rationem habnerit. Nam antea dixe-rat, Cæsarem ad mala consilia et reip. minus salutaria se contulisse.

Respirare. Quint. 11. quem nunc *re-spirare* libere non sinis: h. e. omni ra-tione vexas. * intermitteri. Phil. viii. 7. oppugnatio *respiravit*.

Respiratio, exhalatio. Nat. D. ii. 10. aër oritur ex *respiratione* aquarum.

Respiritus. Nat. D. ii. 55. quæ se in *respiritu* dilatant.

Respondere, est eorum qui consulun-tur, ut Jctorum Pontificum, conjecto-rum, hariolorum. Leg. ii. 12. *respon-dendi* juris facultas. Or. i. 45. in jure

respondendo. In quo animadvertenda est forma: jus *respondere*, pro usita-tiori, de jure resp. ut est etiam Legg. i. 4. Att. iv. 1. Pontifices *responderunt*.

* *respondere*, dicitur de litigantibus in foro, petitoro, accusatore, et reo, cum adsunt die dicta. Verr. i. 1. Verrem non *responsurum*. cf. Verr. ii. 40. Att. iv. 16. * etiam in delectu militari *re-spondere* dicuntur, qui militiam non de-trectant. hinc ductum videtur illud, cum pedes, quibus numeri causa uti-mur, dicit Or. ili. 49. *respondere* non vocatos. * hoc verbo Cicero etiam uti-tur ad exprimendum Græcum *ἀντιρρῶς ἀντ.* Or. 32. rhetoricen *respondere* ex altera parte dialecticæ. Nam sic ex-pressit illud Aristotelis Rhetor. i. 1. *ἡ ἀντιρρῶς ἢν ἀντιρρῶς τῇ διαλεκτικῇ*. * pa-ria præstare, gratiam referre. Attic. iv. 3. re familiari comminuti sumus. Quin-ti fratris tamen liberalitati pro faculta-tibus nostris, ne plauē exhaustus esset, *respondemus*. Male hunc locum inter-pretatur Grævius ex ea hujus v. bi vī, qua significat * solvere ad diem constitu-tam. Att. xvi. 2. fit sæpe, ut ii, qui debent, non *respondeant* ad tempus. v. Gronov. Obs. il. 4. * resistere, repel-lere, item parem esse ad resistendum. Catil. ii. 11. urbes, coloniæ et municipia *respondebunt* Catilinæ tumulis silve-tribus. Att. iv. 10. ut possim tibi ali-quid *respondere*.

Responditare, de Jctis, Leg. i. 4.

Respublica. quia in hoc verbo tirones inprimis hærent, paullo explicatius de eo agemus. *Respublica* tribus modis dicitur: primo, de universa civitate aut imperio: quod ubi est, reddi potest, der Staat, die Republic: deinde de singulis ejus partibus. Reipubl. partes autem commemorantur commode ab ipso Ci-cerone Sext. 46. religiones, auspicia, po-testates magistratum, senatus auctori-tas, leges, mos majorum, judicia, juris-dictio, fides, provinciæ, socii, imperii laus, res militaris, ærarium. Tertio di-citur de quacunque actione, negotio, quod publicæ utilitatis causa suscipitur, aut quocunque modo ad rempubl. perti-net. Itaque in legendo Ciceroe judi-care debent tirones, ad quod genus qui-cunque locus referendus sit, tumque demum se hoc verbum, cum ad alterum terti-umque genus pertinet, putent intelli-gere, cum possunt partem illam univer-sæ reip. aut negotium publicum nomi-nare, de quo capiendum esse contextus doceat. Primæ significationis exempla dare supervacuum foret. Alterius hæc sunt. * leges. Verrin. i. 2. *rempublicam* posse Senatorio consilio defendi. Sermo

anim est de lege de pecuniis repetundis et de iudicio ex ea. * magistratus, potestas. Verr. i. 12. ad *rempubl.* accedere. nam hoc de iis dicunt Latini, qui questores fiunt, aut potestatem aliquam consequuntur primum, quæ magistratuum esse solet. vid. Phil. v. 18. Rosc. A. 1. Or. ii. 25. * bellum, res militaris. Manil. 21. *rempubl.* bene gerere. ad Div. x. 11. *remp.* ex vestra sententia administrare: h. e. vincere. cf. ib. 17. xii. 11. * victoria. Nat. D. ii. 2. temere de *republ.* locutus. * ærarium, pecunia publica. Phil. ii. 3. reliquias *reip.* dissipare. Verr. i. 13. *rempubl.* administrare, de questore. ib. v. 22. de *republ.* detrabere. * provincia. ad Divers. xiii. 68. si ad me de *republ.* id est, de statu provincie, de institutis tuis, familiariter scribes. * libertas publica. ad Divers. ii. 13. bonam spem de summa *republica* vos habere volumus. ib. x. 3. unus est, per tot annos *republ.* devexata, cursus *reipublicæ* bene gerendæ ad gloriam. * securitas publica. Rosc. A. 49. ideoque nobilitas recuperavit *rempublicam*, &c. Tertii generis exempla hæc sunt: Cæcin. 20. absit *reipublicæ* causa: h. e. legationis aut belli gerendi causa. Verr. ii. 55. *republica* administrari non poterat: h. e. exactio et solutio tributis. Milon. 15. *reipubl.* partem suscipere, de cæde Clodii. Balb. 20. a *republ.* bene gerenda: h. e. a fortibus viris civitate donandis. Phil. v. 15. *rempubl.* sæpe bene gesta: v. c. restitutione Sext. Pompeii, bello civili extinguendo. cf. de altera et tertia significatione Gronov. ad Liv. vii. 31. * Pis. 32. Cæsarem non eadem de *republ.* sensisse, quæ me, scio. Verr. i. 14. quod de *republ.* sensit. Hæc formulam capiendâ est de partibus, quas quis in *republ.* sequitur, utrum scil. popularis sit, an cum optimatibus faciat. * Mur. 11. *republica* perfrui possumus: h. e. omnibus commodis, quæ jure, lege &c. civis Romani sunt. cf. Dom. 57.

Respuere. Sull. 25. cujus aures unquam hoc *respuerunt*: h. e. non probarunt, non verum putarunt.

Restare. Verr. iii. 89. placet socios tractari, quod *restat*, ut per hæc tempora tractatos videtis. int. temporis, estque in posterum.

Restillare. Att. ix. 7. literæ mihi quiddam quasi animulæ *restillarunt*.

Restinguere. Sext. 21. animos hominum sensusque morte *restingui*.

Restipulari. Rosc. Com. 13. est vicissim ab eo aliquid stipulari, qui a vobis aliquid stipulatus est. v. c. in sponsione, quam Quintus cum Nævio facit, hic

stipulatur a Quintio: spondesne te tantam summam pecunie daturum, tamquam pœnæ loco, si bona tua ex edicto possedi. Quintius respondet: spondeo: sed deinde sibi et Quintius similiter a Nævio stipulatur: spondesne te &c. si non possedisti. hoc est restipulari.

Restipulatio fit, cum *restipulamur*. Rosc. C. 13.

Restituo, est verbum juris, 1) cum aliquem reduco in eum locum, fundum, ædes, unde vi dejeci. Cæcin. 13. 22. vim factam *restituere*. 2) cum is, qui *restituere* jubetur a prætore, negat se dejecisse. nam id facit, cum dixit: *restitui*. quoniam enim eum non dejecit, et mansit in possessione is, qui *restitui* jubetur, idem est, ac si dejectus ante, post *restitutus* esset. Cæcin. 19. 29. 32. * Verr. ii. 26. iudicia *restituta* sunt: h. e. res judicatæ sublatae, et ii, qui iudicio damnati erant, in integrum restituti sunt. * Attic. xv. 4. nescio quid ab eo litterularum, ut me sibi *restituerem*: h. e. sibi iterum amicus fierem.

Restricte. Leg. ii. 18. cetera non tam *restricte* præfinit.

Restrictus, parvus. Planc. 22. *restrictos* et tenaces fuisse.

Retentio. Attic. xiii. 21. Carneades *retentionem* aurigæ similem facit *λεωξῆ*. Acad. iv. 25. *retentio* assensionum. * deductio de pecunia solvenda. Attic. xiii. 23. lata *retentione* omnes ait uti Trebatius. cf. ib. 25.

Retexere, retractare, mutare. Phil. ii. 13. itaque jam *retexo* orationem meam, &c. ad Div. xi. 28. id nunc commutem, meque ipse *retexam*? * irritum reddere, abolere. Verr. ii. 26. omnia erant Metelli ejusmodi, ut totam præturam Veris *retexere* videretur: sc. rebus iudicatis infirmandis, censu aliter habendo, decumis aliter vendendis. ad Div. xi. 14. novi timores *retexerunt* superiora. ubi v. Græv.

Reticeater. Att. x. 6.

Reticere, non respondere, de reo. Verr. i. 1. si *reticeat*, si absit. * tacere. Or. iii. 25.

Reticulum. Verr. v. 11. *reticulum* sibi ad nares admovere: sc. floribus factum folliculum. v. Athenæus iv. 12. et ibi Casaubonus, qui hunc locum commemorare non neglexit.

Retinere. ad Divers. v. 12. quæ hominum animos vehementer in legendo *retinere* possit. ad Div. i. 7. virum excellentem, nonnihil suspicantem illa epistola *retinuisti*: iust. in amicitia. Dom. 34. tantum impios homines *retinebat* odium; pro: tantum o. impii h. *retinebant*. * cum sermo est de officiis, elegan-

ter dicitur pro conservare. Sic Her. iii. 3. *retinere* fortitudinem.

Retractare, de cogitatione. Att. viii. 9. augere dolorem *retractando*. Nat. D. ii. 28. qui omnia, quæ ad enitum Deorum pertinerent, diligenter *retractarent*: ubi etiam pro tractare dictum videtur. * recusare, tergiversari. Tusc. i. 31. venit tempus, et quidem celeriter, sive *retractabis*, sive *properabis*. Quod ad h. l. Buberius putat aliud esse *retractare*, aliud *retractare*, id nibili est, ut jam monuit Drakenb. ad Liv. xxxvii. 18.

Retractatio, tergiversatio. Tusc. v. 29. sine *retractione* libere dicere. ad Att. xiii. 25. sine ulla dubitatione aut *retractione*. est adeo paullo plus quam dubitatio.

Retractor. Att. xvi. 3. *εἰς ἄγαν* *retractatus*: iterum excusum, emendatum, coque et accuratius factum.

Retrahere, trahere, ducere. Part. 39. *retrahere* in odium iudicis aliquid.

Retrusus, abditus. Or. i. 19. *retrusus* in media philosophia.

Retundere, comprimere. ad Div. viii. 6. *retudit* sermones.

Retusus, obtusus, hebes. Div. i. 36. *retusum* ingenium.

Revellere, tollere. Att. v. 20. omnes injurias *revellimus* superiores.

Revercor, vereor, timeo. Or. ii. 28. dicam enim non *reverens* assentandi suspicionem.

Reverti. Cæc. 3. ut ad me *revertar*. i. e. de me dicere incipiam. nam dixerat de alio.

Revincere, convincere. Arch. 6. nunquam neque suo neque amicorum iudicio *revincetur*. v. Gronov. ad Gell. vi. 11.

Revirescere. Prov. C. 14. *revirescunt* res. de Gallis, qui, recuperatis viribus, bella instaurare cogitabant.

Reviviscere. Phil. vii. 1. ad auctoritatis pristinæ spem *reviviscere*. Græv. revirescere.

Revocare, invitare eum ad convivium, a quo ante excepti sumus. Rosc. Am. 18. * Or. ii. 52. ad suas res *revocare* aliquem dicitur, qui ei in memoriam redigit, quæ ipsi acciderunt, aut ipse fecit. * referre. Flacc. 12. *revocare* omnia ad gloriam splendoremque. * expedire se ex re aliqua, in quam nos immisimus. Pis. 29. *revocare* se non poterat, familiaritate implicatus. * Dom. 55. *revocare* se dicitur, qui hæsitat in legendo, recitando, dicendo. * actores dicuntur *revocari*, eum jubentur a spectatore repetere versus aliquos. Tuscul. iv. 29. Socrates dicitur ter *revocasse* versus primos. cf. Sext. 56. 58. et ibi Abram. sed in genere *revocari* dicuntur, qui eandem rem

altera vice dicunt. Arch. 8. * Item, qui jubentur altera vice accusari. Q. Fr. ii. 6. *populus revocat*. * instaurare, reficere. ad Div. vii. 26. vires et corpus amisi. Sed si morbum depulero, facile, ut spero, illa *revocabo*. v. Gron. Obs. ii. 19. * temperare sibi, dicitur, *revocare* se. Att. xiii. 1. * corrigere. Div. ii. 46. cum ita nati essent, ut quedam depravata haberent, restituerentur et corrigerentur ab natura, cum se ipsa *revocasset*, aut arte, aut medicina.

Revolvere, redire aliquo. Attic. xiii. 26. *revolvor* identidem in Tusculanum. cf. Or. ii. 30. 31.

Reus, is cuius res agitur, non solum accusatus, sed etiam is, unde petitur et petitor. Or. ii. 79. ubi hæc antiqua significatio esse dicitur. cf. ibid. 43. et Alciat. Parerga Juris ii. 10.

Rex sacrorum. Dom. 14. in Collegio Pontificum locum habet. de eo, et cur hoc nomen habuerit, lege Liv. ii. 2. Init.

Rhetorica. Fin. ii. 6. *rhetorica* philosophorum—*rhetorica* forensi.

Ricinium. Leg. ii. 23. Est pallium mulierum, quo in adversis rebus et luctibus utuntur. vid. Ferrar. Re Vest. i. 25. Ruben. i. 7. Salm. ad Vop. Aurelian. 45. p. 541.

Ridiculus, qui dicteria jactat, aut jacere potest. Verr. i. 46. *ridiculi* e dolore periebantur: h. e. dolor ad jocandum ineitabat, dicteria subiciebat. * facetus, ibid. alii frigidiores erant, sed, quia stomachabatur, *ridiculi* videbantur esse.

Rigidus. Brut. 18. signa *rigida*, opponuntur mollibus, elaborationibus.

Rivalitas. Tusc. iv. 26.

Rite, jure. Nat. D. i. 20.

Robur, lectus durus, ex ligno duriori, tamquam ilice. Mur. 35. qui quotidianis epulis in *robore* accumbunt. * Cluent. 56. *robora* populi Romani, dicuntur equites, justi &c.

Robustus, magnus. Phil. v. 11. *robustus* fit malum. Planc. 8. *robustus* frequentia. Div. i. 18. res vetustate *robusta*, i. e. firmata.

Rogare, in petitionibus est amicorum Candidati, qui populum pro eo prensant. Planc. 10. neque enim ego sic *rogabam*, ut petere viderer, quia familiaris esset meus—sed ut quasi parenti. deinde vero etiam Candidati: de quo eum dicitur, in deteriorem partem accipitur. Nam *petere* proprium est verbum, quo utuntur, cum prensatur populus: *rogare* autem eum unus hac potestate est, ut magistratus tribuat, cui velit, adeoque ab eo Candidatus magistratum petit. Phil. ii. 30. extr. in proximum annum consultum *peteres*, vel potius *rogares*: is per

municipia coloniasque Gallim, a quo nos tum, cum consulatus *petebatur*, non *rogabatur*, consulatum *petere* solebamus, cucurrissi. * *rogare* est porro magistratum, cum ferunt ad populum legem, aut comitiis creandorum magistratum praesunt. Muren. 1. quibus consulatus, me *rogante* (quippe consule illius anni et comitia habente consulum) datus esset. Att. ix. 15. ut Consules *roget* praetor, vel dictatorem dicat, quorum neutrum jus est. Sext. 24. Pisoni provincia *rogata* est. Leg. ii. 12. lex jure *rogata*. v. Lex. Jure autem *rogatur* lex, cum in ea ferenda nihil sit contra leges de auspiciis aliasque. * pro interrogare de testibus. Vat. 1. *rogandum* ut religiosum testem.

Rogatio, prensatio in Comitibus. Plane. 10. *rogatio* semper est gratiosissima.

* lex. Sull. 25. *rogatio* Caelia.

Rogatiuncula. Dom. 20. ea te ex una *rogatiuncula* fecisse.

Rogator, in comitiis est 1. magistratus, qui comitiis praest. v. *rogare*. Nat. D. ii. 4. *rogatorem* comitorum justum non fuisse. 2. amici Candidati, aut ejus, ad quem lex pertinet, qui singulos cives suffragia ferentes rogant, quem suffragio suo creatum velint, quid de lege fieri velint, idque ex veteri instituto, quo suffragia voce dabantur, post, tabellis inductis, mansit nomen *rogatorum*. Sen. p. R. 11. quando illa dignitate *rogatores*, diribitones, custodesque vidistis? Pis. 15. vos *rogatores*, vos custodes fuisse tabularum. Div. li. 35. *rogator* centurim.

Rosa. Fin. ii. 90. potans in *rosa* Thonius. v. in.

Rota fortunae. Pis. 10.

Rotundus, in oratione est de periodis et collocatione verborum. Brut. 78. *rotunda* constructio verborum. Or. 13. Theodorus (ita legendum, non Thucydides) praefraetior, nec satis *rotundus*. Ducitur metaphora a globo aut cylindro tereti, in quo nihil asperi, nihil eminentiae, nihil lacunarum, ut adeo facile vel leviter impulsus procurrat. oratio *rotunda* ergo est ita collocata et structa, ut nulla asperitas, nulli hiatus sint, sed ut pronuntiari leviter suaviterque possit.

Rubeo, pudet. Att. xv. 4.

Rubor, verecundia. Or. ii. 59. *ruborem* suum prestare.

Rudis, baculus, quem accipiebant gladiatores, qui mittebantur e ludo, tamquam signum libertatis. rudibus enim exercentes se gladiatores pugnabant. Phil. ii. 29. *rudem* accipere. v. Schott. Nod. Civ. ii. 6.

Ruerre, de eo, qui impotentia animi permotus violentis consiliis utitur, sere

ut, qui furere dicuntur. Att. vii. 90. illum *ruerre* nunciant. ib. 21. sed antiquiores literae, quam *ruerre* cepit. Rosc. Am. 32. qui, tamquam si offusa reip. sempiterna nox esset, ita *ruebant* in tenebris, omniaque miscebant. Sext. 64. cum quotidie *rueret*. * peccare, labi. Dom. 55. non potuit ullo modo non in agendo *ruerre* ac saepe peccare. * Fin. ii. 6. sed dum dialecticam contemnit Epicurus—*rui* in dicendo, ut mihi quidem videtur, ne ea, quae docere vult, ulla arte distinguit.

Ruina, mala, calamitates. Sen. p. R. 8. horum consulum *ruinas* (quarum se, autores sunt) vos Consules vestra virtute fulsistis. Att. x. 1. quod post has *ruinas* mihi non acciderat.

Rumor. Cluent. 47. ex tota ista subscriptione *rumorem* popularem et plausum esse quesitum. apparet, *rumorem* popularem esse famam, laudem populi. ib. 28. *rumorum* venti. cf. 38. v. aura. ventus. Gron. Sext. iv. 9. namque etiam de vento ipso dicitur. Div. i. 16. e veteri poeta. solvere *rumore* secundo imperat. v. Interpretes ad Virgil. Aen. viii. 90.

Runa, genus teli. Leg. iiii. 9. *runae* et sic, e lectione Daviani.

Rus, rure pro ruri. Att. xv. 6. *rure* jam redierim: libri veteres et boni habent: idque defendit multis Malaspina. add. Broukhus. ad Tibull. ii. 1. 49.

Rusticari. Arch. 7. Or. ii. 6. dicuntur Romani homines, cum ex urbe in praedia rustica secedunt, delectationis et otii causa.

Rusticatus, us. Att. xli. 1.

Rustice, Imperite, iascite. Off. iii. 9. urgent *rustice*.

Rusticus, indoctus. Or. ii. 6. * *rustici* Romani, atque adeo *rustici* simpliciter dicuntur cives Rom. cum de plebe, tum etiam de equestri ordine, (Rosc. Am. 7. 18.) qui non Romae, sed in municipiis et coloniis habitant. Arch. 10. Sext. 45. ad Div. xvi. 21. cf. Gronov. Sext. iv. 9.

Ruta, de dicendi genere minus suavi, horrido, ad Div. xvi. 23. ad cujus *rutam* mihi pulegio tui sermonis utendum.

Ruta, orum. Top. 25. Or. ii. 55. Partit. 31. *ruta* emsa. Ita dicitur suppellex omnis, quae loco moveri potest, eique opponuntur fixa.

S.

Sacer, cum genitivo. Verr. i. 18. insula eorum Deorum *sacra* putatur. imitatus est Tacit. A. xv. 53. ubi v. Gronov. * *Sacra* Verr. ii. 8. simulacra Deorum sunt.

Saccus. Fin. ii. 8. vinum, cui nihil — *saccus* abstulerit: intell. saccum vinarium, quo percolantes vinum, ejus vires frangunt, ut lenius fiat.

Sacramentum, jusjurandum militare. Off. i. 11. ut secundo eum obligaret militie *sacramento*; quia priore amisso, jure cum hostibus pugnare non poterat. Pearcius ad h. l. *sacramento* distinguit jusjurandum militare e Liv. xxii. 38. Male. Nam ibi non distinguuntur sacramentum et jusjurandum, sed sacramentum voluntarium, et legitima jurisjurandi adactio. * In foro *sacramentum* erat pecunia, quæ a litigantibus deponebatur apud Pontificem, ut, qui causa cecidisset, amitteret eam pecuniam: quod ejus rei causa fiebat, ne impune alicui negotium petendo, aut justa petendi inficiendo, frustra crearetur. Instituta autem res est etiam propter inopiam ærarii, auctore Varrone, ut id inde aliquem redditum haberet. Differt a sponsione sacramentum in eo, quod in sponsione non deponitur pecunia, sed tantum promittitur. v. Hotomann. ad Or. pr. Quintio c. 8. pro eadem re habet Faciolatus V. Cel. ad hanc orationem. vid. Indicem in sponsio. ad Div. vii. 32. *sacramento* contendere. hinc ipsa petitio sacramenti dicitur, quam sacramento interposito fit. Cæcin. 33. non posse nostrum *sacramentum* justum judicari. Dom. 29. si decemviri *sacramentum* in libertatem injustum judicassent. Or. i. 10. justo *sacramento* contendere. cf. Mil. 27.

Sacrare, sacrum et inviolabile efficere. Balb. 14. sanctiones *sacranda* sunt, aut genere ipso, aut obtestatione et consecratione legis, aut pœna.

Sacratus, leges *sacrata*. v. Ind. Legg. *Sacrosanctus*, inviolabilis ita, ut, qui violare audeat, sacer sit. Balb. 14. *sacrosanctum* nihil esse potest, nisi quod populus plebsve sanxisset.

Sæculum, de tempore longo et diuturno. Off. ii. 21. nunc, illi multa *sæcula* expectanda fuere.

Saga. Div. i. 31. *sagæ* anus, quia multa scire volunt.

Sagax. Div. i. 31. *sagaces* dicti sunt canes.

Sagina, largitiones in plebem, in primis frumenti. Flacc. 7. qui multitudinem non auctoritate, sed *sagina*, tenebat.

Sagire. Div. i. 31. *sagire* est sentire acute.

Sagum, est vestis militaris, qua etiam omnes eives Rom. in urbe utebantur ex Scito in tumultu. v. tumultus. Phil. xiv. 1. ad *saga* ire.

Sal, et sales dicuntur de utroque genere facietiarum, et eo, quod est in singulis verbis, quæ dieteria dicuntur, et quod est fustum æquabiliter per totam orationem. vid. Or. 26. init. Or. ii. 54. ars *salis*.

Salebra, asperitates varum proprie in oratione salebræ sunt in collatione verborum, cum aspere verba concurrunt. vid. Or. 12. in Philosophia autem sunt difficultates, ex quibus non facile quis se expediat. Fin. ii. 10. hæc sunt contraria (repugnantia) hic si definire vel dividere didicisset, — nunquam in tantas *salebras* incidisset. cf. v. 28.

Salinae, sales, facietia. ad Div. vii. 32. non satis diligenter ita possessionem *salinarum* mearum defendi. Sed per jocum ista dicuntur.

Salus, venustus, lepidus. Att. xvi. 12. de libris: negotia *salsa*. Nat. D. i. 28. hoc ipsum (nævum in articulo habere) *salum* illi et venustum videbatur.

Saltare. Mur. 6. nemo fere *saltat* sobrius. v. saltator. * Or. 67. numerosam comprehensionem perverse fugiens Hægesias, *saltat*, incidens particulas: h. e. semper incise et membratim dicens, nunquam longiori et numerosa periodo utens, quo quasi mollins salientem orationem efficit.

Saltator, in convicii loco dicitur Muren. 6. Sen. p. R. 6. Off. i. 42. ad quem locum Grævius multis disputat in hanc sententiam, saltationem non omnem fuisse turpem, sed histrionicam modo et scenicam. Itaque *saltatorem* esse histrionem, qui carmina saltet, quod erat Romæ in primis pantomimorum, quinonisi saltando fabulas exhibebat, ut jam docuit erudite Salmas. ad Vopise. Aurelian. 7. p. 433. et Carin. p. 830. s. Saltationem aliquam autem fuisse honestam, ex multis rebus intelligi posse, tamquam quod in pompis sacris fuerit usurpata &c. Neque tamen mihi videtur tota illa disputatione vulgarem sententiam satis confutare, quæ saltare turpe fuisse Romæ censet. Scilicet, qui huic sunt addicti, non negant, honestum fuisse, in sacris ludis et pompis ad præscriptos cærimoniarum modos saltare: de his saltationibus non est sermo: sed an extra hoc genus sacrum, v. c. in conviviis, honestum fuerit saltare. quod mihi non videtur. Nam disertè Cicero pr. Muren. 6. nemo fere *saltat* sobrius, nisi qui forte insanit: neque in solitudine, neque in convivio moderato atque honesto: tempestivi convivii, amoeni loci, multarum deliciarum comes est extrema *saltatio*. Utinam dixisset Grævius, ubi locus fuerit

saltationi præterquam in sacris. Si non in solitudine, non in convivio honestum est *saltare*: ubi tandem est? Off. iii. 19. daces hunc vim M. Crasso—in foro, mihi crede, *saltaret*. Estne hoc: histriorem, pantomimum ageret? si non per se indignum honesto et gravi homine esset saltare, quomodo hoc dicere potuisset? sensus est, omnia indignissima hereditatis causa faceret Crassus, et quod etiam domi turpe est, id vel in foro faceret, ut *saltaret*. Denique pantomimorum *saltatio* sub Cæsari-bus demum inventa est.

Saltatorius. Pis. 10. *saltatorius* orbis. v. orbis.

Saltus, pascua. Quint. 6. extr. Quintius interea de *saltu* agroque communi detriditur. idem ante dixerat c. 3. pecuaria res ampla et rustica. hoc sensu verbum hoc crebro est ap. Ciceronem. v. Festus in b. v. Res optime cognosci potest e Varron. R. R. l. ii. Etiam in legibus Cæsarum sic *saltus* occurrunt. vid. Glossarium Nomic. Cod. Theod.

Salus, res a qua *salus* pendet. in Cæcil. 21. Verr. i. 2. nulla *salus* major reipubl. reperiri potest. v. summus. * insolentius dicitur Verr. li. 6. juris, libertatis, rerum, fortunarumque suarum *salutem* in istius damnatione consistere. * Verr. iii. 57. quo ex iudicio te illa *salus* servare posset. * Div. i. 47. addubitato *Salutis* augurio. Fuit autem *Salutis* augurium genus auspicii, quo tamquam consulebant Deos, an sibi liceret salutem populi ab ipsis petere; quod fieri non licebat, nisi ipsi aves adixissent. Eo die autem id augurium agebatur, quo nullus motus esset militaris, neque contra hostem, neque ab hoste. Itaque in bellis civilibus et gravioribus aliis non agebatur. Hæc Plinio tradit l. xxxvii. quem ad h. l. laudat Davislus de hoc augurio v. Politian. Misc. 13. Torrent. et Casaubon. ad Sueton. August. 31. Lips. ad Tacit. A. xii. 23.

Salutariter, tuto. ad Div. x. 23. ut vel celeriter accedere, vel *salutariter* recipere me possem.

Samnites. Sext. 64. genus gladiatorum, quod nomen traxit ab armatura Samnitica, quam describit Liv. ix. 40. Ante Romanos jam Campani contumelie causa gladiatores Samniticis armis habituque pugnare instituerant, quos imitati sunt Romani. Liv. ibid. cf. de hoc genere gladiatorum Lips. Saturnal. ii. 11.

Sancire, firmum reddere, ut possessionem. Agr. iii. 1. 2. 3. * cavere. Leg. iii. 20. vis capite, avaritia multa *sanci-*

atur. Off. lii. 17. lege *sancire* sic dicitur. Plunc. 19. pona *sancire* aliquid.

Sanctio, est caput legis, quod pœnam continet, qua tamquam sanctæ et inviolabiles leges fiunt. Verr. iv. 66. Balb. 14.

Sanctitas, ius inviolabilitatis. Sext. 37. fretus *sanctitate* tribunatus, ad Div. x. 4. *sanctitas* patria. Sic Liv. xlv. 29. *sanctitatem* templi insulaque de jure asyli dixit.

Sancte. Rabir. Post. 4. *sanctius* iudicata dicuntur, quæ legibus novis severius constituuntur.

Sanctus, inviolabilis. Leg. iii. 3. tribuni pl. *sancti* sunt. Fin. iii. 20. amores *sancti*. v. amor.

Sane cum adj. Heren. lv. 49. sane magna cicatrix. ex Græco 24.

Sanguen. Fin. v. 11.

Sanguis, crædes. Rosc. A. 5. quotidianus *sanguis*. * pecunia, cum de privatis, ærarium, cum de rep. dicitur. Sext. 36. *sanguis* reip. cf. Dom. 47. hinc eleganter plebecula, in quam propter frumentarias largitiones pecunia ex ærario impenditur, hirudo ærarii dicitur. v. hirudo.

Sannio, scurra. Or. ii. 61. ad Div. ix. 16. extr.

Sapere. Div. i. 58. qui sibi semitam non *sapiunt*: e poetâ; i. e. nesciunt, non vident. Fin. ii. 8. non sequitur, ut, cui cor *sap. at*, ei non *sapiat* palatus: i. e. non sentiat recte in cibo, non iudicet recte de saporibus. ad Div. i. 10. ubi solus *sapere* videre. est locus ex ambiguo. scribitur enim de JCto, quorum scientia dicebatur sapientia. v. sapientia.

Sapiens, de JCto. Læli. 2. Balb. 15.

Sapientia. Or. iii. 15. quid Græcis sit? ib. li. 1. *sapientia* omnis, est eruditio. * Juris scientia. hinc ad Div. l. 10. locus ad Valerium JCtum: ubi audacia licet pro *sapientia* uti. * Tusc. iii. 18. in plurali, *sapientie*.

Sapor, intelligentia. Sen. p. R. 6. homo sine sensu, sine *sapore*. Brut. 46. *sapor* vernaculus: est venustas, elegantia vernacula.

Sarissa. Herein. lv. 32. ut si quis Macedonas appellavit hoc modo: non tam cito *sarissa* Græcia potius sunt. ex quo patet fuisse telum aut hastam Macedonum.

Sartus. Verrin. l. 40. 49. *sarta* tecta exigere. *Sarta tecta* sunt opera publica, in primis templa, quæ a censoribus locantur, ut aut nova ædificentur, aut sarclantur, si quid in iis aut vitil est, aut melius aliquid novumve extruendum esse videtur. Ubi autem opus

a redemptore ex lege censoria traditur Censoribus, Censores exigere dicuntur *sarta tecta*: h. e. inspicere, si opus e lege locationis factum sit, Græci *ῥαυρῶναι* et *ὑποῤῥαυρῶναι* dicunt. v. Salmas. ad Vopisc. Aurelian. 35. t. ii. p. 509. cf. ad Div. xiii. 11. hinc metaphoricè est ib. 50. *sartum* et tectum ab omni incommodo præstare.

Satietas. Orat. iii. 25. ea, quæ leviter voluptate sensum movent, facillime fugiunt *satietatem*. Cogitabam legendum effugiunt. Syllaba prima potuit intereire, quod ex veteri scribendi ratione in MSS. hæc duæ literæ semel scriptæ essent, his legendæ, ejus rei negligentia sæpe in errorem induxit librarios et vitiosam scripturam effecit. Sed nihil definitio. Mur. 9. *satietatem* sui superare, est efficere, ut homines nostri *satietas* eapiat.

Satis. eum nomin. vel ace. Att. xii. 50. *satis* consilium. Brut. 48. *satis* veterator. vid. Davis. ad Leg. i. 10. Burmann. ad Virg. Æn. iii. 348. et quos ipse laudat ad Ovil. Her. xi. 36. Quiut. 13. iudicatum solvi *satis* accipere. respondet *ῥῆ* *satis* dare, de quo mox. Verr. i. 45. *satis* accipere pro præde. * Herren. iv. 43. quid est, quod a me *satis* ei persolvi possit.

Satisfacere, est datis prædibus cavere alicui, aut sponsoribus, in re pecuniaria. ad Div. xiii. 28. si quid *satisfacendum* erit. cf. Rose. C. 12. Quint. 7. &c. iudicatum solvi *satisfacere*, est datis prædibus cavere alicui et polliceri, quod iudices iudicaverint solvendum esse petitori, solummodo iri. Ex ea autem oratione intelligitur, honestum fuisse interdum *satisfacere*, nempe cum pecunia, hereditas &c. peteretur, vid. e. 28. extr. minus autem honestum interdum fuisse, juberi a prætore *satisfacere*, ex c. 8. 9. intelligi potest. Nam jubebantur ex jure prætorio *satisfacere* petitori il, qui vadimonium deseruissent, quorumque bona xxx. dies ex edicto possessa essent. Itaque recusabat procurator Quintii ejusque amici reliqui hoc nomine *satisfacere* pro Quintio absente, quod si id facerent, eo ipso faterentur et concederent, bona Quintii esse possessa.

Satisfactio. Att. v. 1. et sunt aliquot *satisfactiones* secundum mancipium (s. ut Salmasio placet mancipia) h. e. ex sententia Salmasii, si mancipia l. e. servi ad *satisfacendum* non sufficiunt, sunt alia quibus *satisfacere* potest, nempe prædia Attiliana et Memmiana. v. Salmas. mod. Usur. c. 16. p. 732. Cujacius autem Obs. x. 4. sic interpretatur, ut *satisfactiones* prædiorum secundum

mancipium sint, cum venditor prædiorum *satisfacit* emptoribus, ut iis de evictione caveatur. Eas autem *satisfactiones* esse nudas repromissiones, nullis datis fidejussoribus. Hanc autem vim *satisfactionibus* interdum esse, ex libris Juris Civilis demonstravit Ryekius ad h. l. in editione Græviana, qui et ipse Cujacianam interpretationem probat et confirmat. Quid vero? si secundum mancipium est pro mancipio; ut prædia mancipio dantur vel venduntur ad securitatem emptoris, cui ita *satisfacitur*. Clarius res esset, si historiam sciremus.

Satisfacere. Att. xvi. 6. *satisfacere* debere: h. e. facta pro alio idonea cautione debere, quia pro alio nos solutores spondimus. ib. 15. illi turpe arbitror, eo nomine, quod *satisfacere* debeat, procuratores ejus non dissolvere.

Satisfacere, solvere debitori, quod debemus. ad Div. xiii. 56. aut pecuniam solvant, aut fructibus *satisfaciant*. * hinc, pro solvere simpliciter. Attic. iv. 16. populo tributum domi suæ *satisfecerat*. cf. ad Div. xiv. 6. * excusare se alicui. Rose. Com. 9. *satisfecisti*; quod temere commississes &c. cf. Phil. ii. 20. Muren. 3. * defendere suam causam, probare aliquid, demonstrare. Or. iii. 2. ut populo Rom. *satisficeret*. Verrin. iii. 62. *satisfacere* iudicibus. Verr. ii. 7. de quo multis testibus *satisfactum* est. Simile est illud ad Q. Fr. i. 1. 7. diligentia in *satisfaciendo* ac disputando: cum ita res demonstratur et objectionibus respondetur, ut in eo acquiescat. * iratum et male de nobis sentientem reconciliare. Act. i. Verr. 1. adduxi hominem, in quo reconciliare existimationem iudiciorum amissam, redire in gratiam eum pop. R. *satisfacere* exteris nationibus possetis. Verr. iii. 58. nec illum ante tibi *satisfacere*, quam tu omnium existimationi *satisfacisses*. * ad Div. xiii. 16. *satisfacere* cupit immortalitati laudum tuarum: h. e. scribere de tuis rebus gestis constituit. * ad Div. x. 1. vita, cui *satisfeci*: h. e. quæ mihi *satis* longa contigit. Att. x. 8. me illi nullo modo *satisfacisse*, quod in senatum non venerim: h. e. mihi indignatum esse. Phil. ii. 23. oratio mea non poterit *satisfacere* vestræ scientiæ: h. e. non possum dicere tantum, quantum vos scitis.

Satisfactio, excusatio. ad Div. vii. 13. accipere *satisfactionem*. Att. iv. 6. aliquid *satisfactio* levitatis habere videtur.

Satur. Or. 36. nec *satura* jejune dicet. *Satura* sunt res, in quibus est

copa larga ad ornatum et amplificandum.

Saucius, de reo ita dicitur, ut ambustus. ad Div. viii. 8.

Scabies, qui nos irritat suavitate sua. Leg. i. 17. quæ natura bona sunt, quia dulcedine hac (voluptatis) et *scabie* carent, non cernimus.

Scabillum. Cael. 27. mimi exitus non fabule; in quo cum clausula non invenitur, fugit aliquis e manibus: deinde *scabilla* concrepant, aulæum tollitur. Erant autem *scabilla* crepitacula ex ferro, (Lucian. Saltat. §. 83. *αἰσχροῦ ὀργάνου*) aut ex ligno, (Pollux vii. 22. 87. *ξύλινον ὀργάνον*) quæ pedibus, quibus adstringebantur, (unde et nomen duxerunt. nam *ὀργάνον* est *scabillum* proprie, nec tamen est perpetuum) concutiti solebant, et strepitum faciebant, uti docet antiqua statua, in qua occurrit *scabillum*, confirmatque Rubenius de Re Vest. ii. 17. Auctores in Fabri Lexico commemorati *scabillorum* rationem perspectam non habuere. Rectiora tradidit ante Rubenium etiam Salmasius ad Vopisc. Carum c. 19. p. 838. s. t. ii. Adde inprimis Explicatione de diversis Monumens singuliers p. 47. s. ubi monumentum vetus illustratur, in quo *scabilla* spectantur. Ab his *scabillis* operæ *scabillares* ap. Fabretum in Inscription. p. 603. 660.

Scalmus, est proprie lignum, cui remus adligatur, unde deinde pro remo ponitur. tot enim sunt remi, quot *scalmi*. Att. xvi. 3. tribus actuariolis, decem *scalmis*. Or. i. 38. navicula duorum *scalmorum*. Brut. 53. ut Crassus ab adolescente delicato, qui in littore ambulans *scalmum* reperisset, ob eamque rem navem edificare concupivisset, exoritur est: similiter Scævola ex uno *scalmo* captionis, centumvirale iudicium hereditatis effecit.

Scammonea. Div. i. 10. quid *Scammoneæ* radix ad purgandum possit.

Scaphium. Verr. iv. 17. poculum in hemisphærii similitudinem rotundum: ut ap. Plautum In Stichis v. 4. 11. et Racchid. i. 1. 37. quo loco tamen quidam de matula capiunt, etsi de convivio sermo est. Nam *scaphium* est hemisphærium. Sic etiam scaphia dicebantur vasa ex ære rotunda, quæ horologiis inserviebant, ut auctor est Marcianus Capella, de quo vid. Salmas. ad Solin. p. 448. b. quidam tamen a similitudine cymbæ dictum volunt.

Scaturio, meditor, molior. ad Div. viii. 4. totus, ut nunc est, hoc *scaturit*.

Scena. Planc. 12. quæ si minus in

scena sunt, at certe cum sunt prolata, laudantur: h. e. si minus per se sunt illustra, et in oculos iacurrunt. * ad Brut. ep. 9. *scenæ* servire: h. e. temporari. Or. ii. 83. maxima oratori *scena* est concio. i. e. ubi maxime eloquentiam ostendere potest. ibid. iii. 45. neque verba ex alio genere ad usum quotidianum, ex alio ad *scenam* et pompam sumuntur: i. e. ad ornatum.

Scenici. Planc. 12. Verr. iii. 79. Sunt histriones, mimi, et actores omnes.

Scheda. Att. i. 20. enitere, ne qua *scheda* deperent. *Scheda* est plagula chartæ ex scapo revulsa, quibus committebant veteres, quicquid subito commentabantur, ut emendatum postea in mundiorum chartam scriberetur, ut docet Salmas. ad Vopisc. Firmum c. 3. t. ii. p. 701.

Schola. disputatio. Pis. 25. vertes te ad alteram *scholam*. ibid. 27. ubi sunt vestræ *scholæ*? Tusc. iii. 34. separatim sunt certæ *scholæ*, de exilio. ib. i. 4. *scholæ* Græcorum more habere. Fin. ii. 1. *scholam* explicare.

Scientia cum de. Sull. 13. cuius *scientiam* de omnibus constat fuisse.

Scilicet, scito, scias licet. Q. Fr. ii. 8. illud *scilicet*: cenabis, cum veneris. ad Div. ix. 6. est igitur adventus *scilicet* Cæsaris in expectatione. ib. 21. privatas causas et eas tenues, agimus subtilius; capitis aut famæ *scilicet* ornatus. v. Gronov. Obs. iii. 9.

Scindere. Attic. iii. 15. ne *scindam* ipse dolorem meum: h. e. renovem. sed Grævius putat Ciceronem scripsisse: rescindam. xiii. 33. ego ita egi, ut non *scinderem* penulam: h. e. non vehementius invitavi et rogavi, ut manerent.

Scio, de formula: haud *scio* an. v. haud. exempla alia sunt Or. i. 60. 62. ii. 17. Verr. i. 15. Acad. iv. 25. Leg. i. 6. * cum de. Or. i. 14. extr. diserte possit, de quo *sciat*, dicere.

Sciscere, est proprie in legibus jubendis, et quidem plebeiis. Planc. 14. *scivit* legem primus. cf. Dom. 30. &c. unde plebiscitum. hinc pro probare dicitur, quod, qui *sciscunt*, probant. Prov. C. 15. simul ostendit, se eam legem *sciscere*, quam legem esse negat. Sed est tamen etiam de omni suffragio. Leg. iii. 3. cum *sciscuntur* suffragia &c.

Scissus. Or. iii. 57. *scissus* vocis genus. de hoc vid. Quintil. Inst. Or. xi. 3. n. 20. 21. *scinditur* vox &c.—finditur etiam spiritus objectu aliquo, sicut lapillo tenues aquæ &c. Est quod nos vocamus das Lispeln.

Scopa. Att. vii. 13. L. Cæsarem vidi cum absurdissimis mandatis, non hominem, sed *scopas* solutas. Or. 71. isti autem cum dissolvunt orationem—non elypeum, sed, ut in proverbio est, *scopas* mihi videntur dissolvere.

Scopulosus, difficilis. in Cæcil. 11. intelligo, quam *scopulosus* difficileque in loco verser. defendit hoc verbum Drakenb. ad Sil. vii. 274.

Scopulus. in oratione ac disputatione *scopuli*, dicuntur loci difficiliores, de quibus difficile est dicere. Cæl. 21. *scopulus* prætervecta oratio. * pro monte, ex Ennio est. Brut. 18. cum neque Musarum *scopulos* quisquam superat.

Scriba. genera *scribarum* duo fuere, alterum privatorum, alterum publicorum. Privati sunt hominum privatorum servi, ut ad Div. v. 20. publici autem sunt homines liberi, sed plebei ordinis, inprimisque libertini, qui in certis decuriis descripti, mercedem *fx* ærario accipiebant. Sorte distribuebantur inter magistratus. Dom. 22. *scribæ* nobiscum in rationibus publicis monumentisque versantur. Cluent. 45. *scriba* ædilitatis. ex quo loco etiam intelligitur, prætores ædilesque legisse *scribas*. Aut e quaestoribus urbanis lectos fuisse, colligas e Livio xl. 29. Verr. iii. 78. *scriba*—apparitor. cf. Sigon. A. J. C. R. ii. 15. Brut. 84. gratiosi sint *scribæ* in dando cedendoque loco, scil. cum iudicium publicum habetur. Verr. iii. 79. ordo *scribarum* honestus est. quis negat? est vero honestus, quod eorum hominum fidei tabulæ publicæ et pericula magistratuum committuntur. ib. *scribæ*, qui digni sunt illo ordine, patresfamilias, viri boni atque honesti—ad eos me revoca; noli hos colligere, qui numulis corrogatis de nepotum donis, ac de scenico-rum corollariis, cum decuriam emerent, ex primo ordine explosorum, in secundum ordinem civitatis se venisse dicunt.—mirabimur turpes aliquos ibi esse, quo cuius licet pretio pervenire? Ex hoc loco de honestate scribarum publicorum iudicari potest, quam impugnavit Sigon. A. J. C. R. ii. 9. defendunt Gntber. Jur. Pontif. ii. 13. Fabrett. Inscr. c. 6. p. 458. s. et Græv. ad Dom. 28. De vilitate eorum et contentu agunt etiam Ferrar. de Orig. Rom. p. 14. s. in t. i. Thes. Græv. in quo ei assentitur Spanhem. de Usu et Præst. Num. t. i. p. 705. De *scribis* Rom. est etiam docta et inprimis legenda Diss. Eschenbachii inter Diss. Acad. p. 257.

Scribere, dicuntur Jcti, cum formulas cavendi &c. componunt petentibus. Mur. 9. Servius hanc urbanam militiam respondendi, *scribendi*, cavendi—secutus est: jus civile didicit. &c. cf. ad Div. vii. 14. ubi v. Victor. et Manut. cf. Gronov. Sest. p. 644. * S. p. R. 4. Att. iv. 18. *scribendo* adesse, int. Senatus Consulto. dicitur de his, qui Scto nomina sua præponi curant, ut in suam inprimis sententiam factum esse intelligatur, quod honoris causa fiebat, cum de honoribus et commodis alicujus esset Sctum. Pro eo ad Div. xii. 29. est, esse ad scribendum: Consulibus illis nunquam fuit ad *scribendum*. * Att. v. 11. *scribere* de aliquo aliquid. i. e. commendare, laudare. Sic est et Att. i. 19.

Scriptitare, multum commentari. Or. i. 33.

Scriptor, de scriba. Orat. i. 30. * ad Div. ii. 4. domesticarum rerum *scriptores* et nuncii. i. e. qui tibi scribant de rebus dom. s. per literas nuncient.

Scriptum. Or. i. 31. *scripti* interpretatio. Cæcin. 23. sequi *scriptum* (litteras et verba) calumniatoris esse. Opponitur sententiæ.

Scriptorium ludus. Or. i. 50. duodecim *scriptis* ludere. Fr. Hortensii ap. Nonium in *scripta*. Nominativum faciunt *scriptum*, ut sit areola lineis circumscripta, ut Salmasius, Gesnerus, alii, recte. nam et diminutivum *scriptulum* est: vid. Heins. ad Ovid. A. A. ii. 204. iii. 363. et trames *scriptorum* dicitur, quem calculi decurrunt. Aliter sentire video Pearceium ad hunc locum, qui nominativum facit *scriptus*: ut intelligatur lapis, calculus. In quo tamen Festi auctoritate abusus est, nam *scriptus* lapis Festi huc non pertinet. Neque id adeo ignorare Pearceius potuisset, si Festum ipse inspexisset. Tolerabilis foret, si intelligeretur locus. Ceterum de hoc ludo, qui est idem aut similis ei, qui hodie *Schachicus* dicitur, ut patet ex insigni Ovidii loco Art. Am. ii. 207. Græcis recentioribus *Zarqianus*, diversus est a ludo alæ, in quo præter calculos etiam tessæ opus, qui a ludo *scriptorum* exulant, in quo uno ingenio et arte opus est. vid. præter ceteros eruditissime disputantem Salmas. ad Vopisc. Proculum c. 13. t. ii. Hist. Aug. p. 736. sqq. et Hydeum de Nerdiludio p. 8. J. Fr. Gronovius Sest. iii. 15. ludum duodecim scriptorum distinguit a ludo latrunculorum; idemque facit Heinsius ad Ovid. l. c. 204. putans de ludo duodecim *scriptorum* agi his: seu ludet, nu-

merosque manu jactabit eburnos, (h. e. tesseris) tu male jactato, tu male jacta dato. Sed ibi sermo de ludo aus und ein s. trictac, ubi tesseris opus. Id minus recte fieri, contra Casaubonum demonstrat l. c. Salmasius, contra cuius argumenta nihil Gronovius affert. Putat nempe ludum duodecim *scriptorum* esse eum, quem nos vocamus aus und ein, in quo etiam tesseris opus. Sed quomodo is duodecim *scriptorum* ludus esse potest, cum ipse fateatur, in illo ludo aus und ein utrumque ludentium quindecim calculos adhibuisse, qui io duodecim areolis locum non habent. Burm. ad Ovid. l. c. iii. 363. putat, nobis rationem istius ludi non satis perspectam esse, quem vide. Ceterum *scriptorum* dicendum esse, non *scruporum*, defendunt præter hos Burmann. ad Quintil. xi. 2. Victor. V. L. v. 13. Gronov. l. e.

Scriptura, commentatio oratoris. Or. i. 33. * ita ut *scriptum*, de literis ac verbis legis, testamenti, edicti, ad Her. i. 4. &c. hinc *scriptura* superior et inferior, i. e. antecedentia et consequentia. Inv. ii. 4. * vectigal ærarii et pascuis. Verr. ii. 70. *scriptura* Siciliæ, ad Div. xiii. 65. in *scriptura* pro magistro dat operas. vid. in Ind. Hist. Alabarbes. Sed aperienda est clarius hujus verbi vis. Nempe vectigal hoc *scriptura* propterea dicitur, mea sententia, quia, qui in pascuis publicis pascere vellent, nomina sua deferebant et subscribebant apud eum, cui ejus rei cura data erat, h. e. ut e Varr. R. R. ii. 1. 16. diseimus, apud publicanum: et pro singulis pecoribus certam pecuniam solvebant. Nam ita etiam in agris publicis decumanis obtinuit. Verr. iii. 51. numerus aratorum quotannis apud magistratus publice *subscribitur* &c. accessit deinde decumarum vectigal, cum ante, auctore Plinio, unum e pascuis fuisset. retinuit antiquum illud vectigal nomen suum, et novo aliud datum est, etsi proprie in hoc novum æque atque in illud vetus conveniebat.

Scriptum. Att. iv. 16. neque argenti *scriptum* esse ullum in illa insula. *Scriptum*, quod *scriptum* accuratius dicitur, est ducentesima et octogesima octava pars libræ, s. quarta et vicesima uncie, quæ est duodecima libræ pars. de scriptulo v. Gronov. Sest. iv. 13. ejusque signis et notis, quibus sc. exprimitur, iii. 15.

Scrupulosus. Tusc. iv. 14. *scrupulis* cotibus. Bentleius et Davisius, probante Buherio, reponunt, *scruposis*.

Putabam aliquando scopulosos, ut in Cæcil. 11. sed *scrupulosus* et *scruposus* confunduntur, et est hoc melius. vid. Heius. ad Valer. Flacc. ii. 518.

Scrupulus, quicquid animo molestum est, et nos tanquam urit. Fin. iv. 28. *scrupulum* abeunt. Att. v. 13. *scrupulum*, quem non ignoras. ib. x. 14. odiosus *scrupulus*. &c. Rosc. Am. 2. *scrupulum* ex animo evellere: i. e. timorem.

Sculptus. Acad. iv. 31. non e saxo *sculptus*. sed legendum videtur *scalptus*. v. not.

Scurra, est parasitus, aut homo parasiticis moribus: quod genus hominum, studio placendi et delectandi, petulantibus et obscenis dieteris utitur, iisque etiam in eas res grassatur, quas revereri debebant, ut in religionem et Deos, magistratus innocentes &c. Muren. 6. *scurrarum* convicium.

Scurrilis. Or. ii. 60. *scurrilis* dicacitas.

Scutum. Tusc. ii. 23. abjecto *scuto* fugit. Att. xv. 29. *scutum* abjicere, pro, ab armis discedere. Orat. ii. 72. ut non modo non abjecto, sed ne rejecto quidem *scuto*, fugere videar. Sc. fugientes turpiter *scutum* abjiciunt, honestius autem retinent *scutum* et post tergum rejiciunt, ne telis petiti a persequentibus lædi possint.

Scutella. Tusc. iii. 19. *scutella* dulciculæ potionis. h. l. esse pro poculo facile intelligitur. Significat etiam lanceam. v. de hoc verbo Popma ad Caton. R. R. c. 10. et Salmas. ad Vopisc. Car. 20. p. 861. qui tamen male a *scutra* hoc verbum oriri putat, cum sit potius a *scuto*: ut bene monet summus vir, Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p. 276. 277.

Secessio, factio. Ligar. 6. *secessionem* tu illam existimasti (sc. inter te et Pompeium) non bellum. * dicitur etiam de iis, qui seorsum eunt, deliberandi, colloquendi causa. Mur. 24. *seductionem* testium, *secessionem* subscriptorum animadvertunt. Sic apud Liv. xlv. 36. tribuni ad deliberandum *secedunt*. ubi v. Dukerus.

Seco, verbum chirurgicum. Tusc. ii. 22. C. Marius cum *secaretur*: pro quo alio loco, cum ei varices *secorentur*.

Secta pro via, iter. N. D. ii. 22. natura habet viam et quasi *sectam* quam sequatur. * partes. ad Div. xiii. 4. qui *sectam* Cæsaris sequuntur. Potest etiam esse, qui in Cæsaris exercitu sunt, ut idem verbum ap. Livium dicitur xxix. 27. conf. Brut. 2. Ciceronem verbum Græcum *ἀγῶν* semper interpre-

tari *sectam*, docet Casaubonus ad Athenæum v. 11.

Sectari, est servorum, quatenus in alienius dominio sunt. Rosc. A. 28. *sectantur* servi Chrysogonum: h. e. sunt apud eum, non amplius apud Roscium. *clientum, ut assectari. Muren. 33. *sectantur* eum multi. * Verr. iv. 66. *sectantur* eum pueri: de homine omnium ludibrio.

Sector, assector, de quo supra. Mur. 34. quid opus est *sectoribus*? ibid. lex Fabia de numero *sectorum*. v. Ind. Legg. * comes. Rabir. Post. 8. nunc Gabini comes vel *sector*? negat. intelligendum autem de comitibus magistratum in provinciam, quorum sæpe est apud veteres mentio, inprimis apud Suetonium. vid. Excursus nostrum xv. ad Sueton. Tib. 46.

Sector, redemptor bonorum. Rosc. Amer. 29. ad Div. xv. 19. Verr. i. 23. ad quem locum Asconius a sequendo spem verbum hoc ducit, in qua sententia est etiam Nonius: secare, sequi, unde et sectatores bonorum *sectores* dicti sunt. Verrius autem sectionem bonorum, persecutionem interpretatur, unde et *sectores* dictos ait, qui emta sua persequuntur: ejus sententiam probat Salmas. mod. Usur. c. 18. p. 830. Qui redemerat sectionem, inquit, vel prædæ, vel omnium bonorum proscripti damnati, cum universa ejus bona, quacunque in re aut jure consistenter, acceperisset, ubicunque essent reperienda, ea persequabatur &c. Mihi si luberet, *sectorem* a sequi repetere, aliam rationem redderem. Nempe olim in republica libera, cum noster proscriptio esset audita, *sectores* tantum erant redemptores prædæ. Itaque qui hoc genere quæstus ducebantur, *sectabantur* exercitus ad omnes urbes, quas obsidebant, ut iis expugnatis sectiones prædarum emerent: de quo genere hominum non semel est apud Livium, v. e. x. 17. 6. Similes iis ex parte sunt, et in re minori, aut in partibus faciunt, quod illi in majori, aut universa, s. in privata præda, quod illi in publica et ærario inferendo, lixæ, qui et ipsi exercitus sequebantur, ut cibis vendendis, et præda a militibus singulis emenda luerum facerent, unde Livius v. 8. minus militum perit, quia præter egros, lixarum in modum, omnes per agros vicinasque urbes negotiabantur. Cæsar B. G. vi. 38. etiam mercatores commemorat, qui exercitum sequebantur, et sub vallo tendebant. Sed illud huc relinquitur dubii, quod, hac ratione probata, etiam lixæ et mercato-

res reliqui *sectores* diei possent. Itaque rectiorem puto vulgarem sententiam, quæ a *secundo* ducit hoc verbum, et *sectores* a secundis bonis dictos censet, quod *sectores* universa bona, universam prædam, hanc ob causam redimebant, ut iis per partes vendendis lucrum facerent, quemadmodum ipse Asconius tradit. Homines adeo *secari* dicebantur, quorum bona auctione distrahebantur. Id nomen deinde mansit etiam cum aliquis emeret proscripti bona, ut retineret ipse. Idque adeo confirmari puto etiam loco Ciceronis Rosc. A. 29. iidem erant *sectores* bonorum et collorum.

Sectio, redemptio prædæ universæ, aut bonorum proscripti damnati omnium. Phil. ii. 26. nemo fuit, qui ad illud *sectionis* scelus auderet accedere. cf. c. 29. * bona ipsa, quæ venduntur, redimuntur. Inv. i. 45. ejus prædæ *sectio* non venierit. ex Agrar. i. ap. Gell. xiii. 24. hoc fragmentum est: prædam, manubias, *sectionem*, castra denique Cn. Pompeii, sedente imperatore, Xviri vendunt. Ex quo loco intelligitur, eam tantum prædæ partem *sectionem* esse appellatam, quæ ad publicum pertineret, quemadmodum etiam Romæ *sectio* est tantum eorum bonorum, quæ ærario inferenda sunt. Nam præda est militum, manubiæ imperatoris, *sectio* ergo populi.

Secunda, int. partes. verbum scænæ, in qua primæ, secundæ, et tertiæ partes sunt. unde ad alia traducitur. Brut. 69. fuit Crasso quasi *secundarium*.

Secundus. Tusc. ii. 1. *secundo* populo id facit: h. e. probante et favente populo.

Secundum, ex præscripto alterius. Acad. i. 10. *secundum* naturam. * ex commodo sententiaque alterius. Att. iv. 2. loco sententiam rogatus, multa *secundum* causam nostram disputavit. Unde et in jure *secundum* aliquem dicitur decerni, cum causam obtinet. Verr. i. 44. * *secundum* mancipium, quomodo capiendum sit, utrum præter, an ex lege mancipii, disputatur. vid. satisfactio. * prope, juxta. Attic. viii. 12. si Cæsar *secundum* mare ad me ire cõpisset. cf. xvi. 8.

Securis, plaga. Plane. 29. gravem infligere *securim* reipubl. Mur. 24. quam te *securim* putas injecisse petitioni tuæ. pro quo est c. 23. plaga injecta est petitioni tuæ. * Q. Fr. ii. 11. *securis* Tenedica. v. Ind. Geogr. *Securis* conspicitur in numis Tenediorum, quorum exempla et nunc reperiuntur in Cimetariis. v. Stephani Lexic. Gr. in *wiam*.

Secutor. Att. vii. 14. *secutorum* in ludo ludo fuerunt. *Secutor* est gladiator, qui componitur cum retiario, ut putat Lips. Saturn. ii. 7. 8. ubi pro ludo reponendum ceuset clō clō. quod ille numerus major fide videtur. Salmas. ad Lamprid. Comm. 15. p. 515. t. i. Hist. Aug. *secutores* dictos putat gladiatores, qui sorte victis sufficerentur, et victoribus compararentur. Gr. 1pdu.

Sed, eleganter adhibetur ut igitur, de quo supra, post parenthesis, inprimis longiore. Off. i. 30. *sed* si quis est. Or. ii. 90. *sed* tamen &c. Or. iii. 12. &c.

Sedecula. Att. iv. 10. alii *sedicula* malunt. v. Lexic. Fabr.

Sedere, commorari. ad Div. xvi. 7. vult si essent, nos Corcyra non *sedere*mus. Sext. 23. *sedens* imperator ad portas. * nihil agere, quiescere. Att. ix. 19. ego ipse *sedeo*? coner illuc ire, ut insanus? &c. ix. 8. nos *sedentes* in Italia sc. medii, neutrius partis et nihil agentes. Fr. Agr. 1. ex Gell. xii. 24. prædam, manubias, sectionem, castra denique Cn. Pompeii, *sedente* Imperatore, decemviri vendunt. * *sedere* dicuntur, qui in tabernis, aut locis publicis, merces vendunt. Verrin. iii. 62. Albam Æmilium *sedentem* in faucibus macelli. * *sedentes* opponuntur dicentibus, cum in senatu, tum in iudiciis. ad Div. v. 2. *sedens* iis assenti. Rosc. A. 1. cum tot summi oratores, hominesque nobilissimi *sedent*, ego potissimum surrexerim. * de magistratibus dicitur, cum pro rostris in suggestu *sedent* in sella euruli, aliis dicentibus, legem ferentibus, suadentibus; aut in tribunali vel ius dicunt, vel questioni præsent. Sen. p. R. 5. quo *sedente* legem trib. pl. tulit. Sext. 15. *sedentibus* consulibus. Brut. 43. Scævola tribuno in rostris *sedente*, suavitur Serviliam legem Crassus. * Item de iudicibus et consiliariis iudicis prætorisve, et advocatis partium. Or. i. 37. nonne, nobis *sedentibus* in tribunali Q. Pompeii prætoris urbani, familiaris nostri &c. Rosc. C. 4. *sedere* in consilio. Cluent. 38. *sedere* in aliquem. ibid. 37. paucos dies ex subsortitione *sedere*. ad Div. i. 9. *sedente* Cn. Pompeio. Or. ii. 47. cum C. Marius moerore orationis meæ præsens ac *sedens* multum lacrymis suis adjuvaret—atque ipsum advocatum, ad communem imperatorum fortunam defendendam invocarem.

Sedes. certus locus, ubi sit caput rei, belli &c. Att. viii. 3. nulla *sedes*, quo concurrant, qui temp. defensam velint.

Cæl. 13. nullum est fundamentum horum criminum, nulla *sedes*: h. e. crimen demonstrari non potest.

Seducere. ad Divers. i. 9. sæpe cum in senatu, modo severe *seducerent*, sc. tamquam si qua de re gravi cum eo colloqui et deliberare vellent, aut cum eo communicare et consulere. conf. Att. v. 21. Or. i. 56.

Seducio. Mur. 24. *seductiones* testium, secessionem subscriptorum animadvertabant. vid. *seducere*.

Seges. Milon. 13. quid enim odisset Clodium Milo, *segetem* ac materiam suæ gloriæ?

Segnitia. Brut. 81. vir sine arrogantia gravis, et sine *segnitia* verecundus.

Sejugatus, distinctus. Div. i. 32. humani animi partem, quæ sensum, motum—habeat, non esse ab actione corporis *sejugatam*.

Sejunctus, distinctus. Or. 20. *sejunctus* igitur orator a philosophorum eloquentia,—explicandus est nobis, qualis futurus sit.

Sejungere, discernere. Or. ii. 25. ut possis liberalitatem a largitione *sejungere*. Tusc. iv. 13. *sejungere* cogitatione morbum ab ægrotatione. * *avocare*. Fin. i. 20. animus a spe *sejungi* non potest. * *abstinere*. Cæl. 3. *sejungere se* a libertate verborum.

Selectus. Verr. ii. 13. iudices *selecti*, aut qui iudicia publica exerceant. Cluent. 43. prætores urbani debent optimum quemque in *selectis* iudices (h. e. decurias eorum) referre. Nam in iudiciis *sedent* sorte quesitoris, nec *selecti* ab hac sortitione dicuntur, ut quibusdam placet. Asconius quidem ad Act. i. in Verrem c. 6. ad sortitionem refert hoc nomen: sed haud dubie erravit; cum Cicero discrete lectionem iudicum Prætori urbano tribuat l. e. a quo post ad Imperatores translata est, quos decurias ordinasse, præter Suetonium, multis locis, docet Plin. xxxiii. 1. fuitque ea lectio pars actus rerum, cujus apud Suetonium frequens mentio. Sub Cæsariis *selectos* iudices paulo aliter, et arctiori quodam sensu dictos patet ex eodem Plinio.

Selectio, delectus. Fin. ii. 13. ut eam rerum *selectione* expoliarent. opponitur rejectioni.

Sellularius. fragm. incert. de plebeia fæce *sellulariorum*. Ita dicuntur, qui Græce *βήναροι* appellantur: h. e. officia tractantes, quæ artes *sellulariæ* dicuntur. cf. Sella.

Sella, simpliciter pro *sella euruli*, junguntur interdum *sella* ac tribunal,

quia praetores sedent in *sella* curali, posita in tribus. Verr. ii. 38. iii. 59. Verrin. i. 46. * *sedes* magistri. ad Div. ix. 14. *sella* tibi erit in ludo, tamquam hypodidascaleo, proxima. * *sedes* opificum. Catil. iv. 8. qui non ipsum illum *sella* atque operis et questus quotidiani locum saluum velint.

Seminarium. Pis. 40. Macedonia dicitur: triumphorum fons et *seminarium*.

Seminator, auctor. Nat. D. iii. 26. versus *seminator* omnium malorum.

Semis, dimidius as. item de genere usurarum, quae *semissis* dicuntur, cum sc. pro centenis assibus solvitur usurae loco singulis mensibus dimidius as, adeoque in annum seni pro centenis. ad Div. v. 6. omnino *semissibus* magna copia est. v. Gron. Sestert. iv. 11. p. 331. &c.

Semuncia, dimidia uncia. v. as. Verr. iv. 23. *semuncia* auri.

Senatus. ad Div. v. 2. *senati* consultum. in Cæcil. 5. quod beneficio *senati* juris habui &c. Harusp. R. i. *senatus* datus, dicitur, cum aliquis, v. e. legatus, haruspex &c. in senatum admittitur, exponendi causa, quae velit.

Senex, maturus, virilis. Brut. 43. *senior* oratio, quam illa aetas ferebat. * antiquus. Leg. ii. 4. hæc vis est *senior*, quam aetas populorum. * de *senibus* coëmptionalibus et ad coëmptiones, supra dictum est.

Sensus, iudicium. ad Divers. xi. 10. a certo *sensu* et vero iudicare. ibid. i. 9. sed etiam *sensu* jam tabellae docuerunt. vid. Gron. Obs. i. 4. p. 239. et not. * *sensus* de republ. significat partes, vel optimatum, vel popularium. ad Div. i. 8. quam sit difficile, *sensum* in republ. deponere. ib. xii. 15. *sensibus* in republ. conjunctissimus. Marcell. 6. nostri *sensus* congruebant. * Dom. 36. communem naturae *sensum* repudiare. *Sensus* communis continetur 1) notionibus insitis, et naturali facultate intelligendi, iudicandi, ratiocinandi, recti et boni cognoscendi &c. Or. iii. 50. omnes tacito quodam *sensu*, sine ulla arte, aut ratione, quæ sint in artibus ac rationibus recta ac prava, dijudicant: idque cum faciunt in picturis — tum multo ostendunt magis in verborum, numerorum, vocumque iudicio: quod ea sunt in communibus infixa *sensibus*, neque earum rerum quemquam funditus natura voluit esse expertem. Partit. 5. nativa verba sunt ea, quæ significata sunt *sensu*: reperta, quæ ex his facta aut novata &c. hinc pro indole dicitur *sensus*: Harusp. R.

9. *sensus* terræ (s. incolarum) domesticus ac natus. Sed 2) Dom. i. e. est pro humanitatis eo genere, quo rebus malis commoveatur et angimur. * in oratione autem et oratore *sensus* sunt, cum ita dicit orator, ut ipse commotus esse videatur, et omnia, etiam in narranda rebus, ita dicit, ut ipse pro certis, magnis, turpibus, lætis habere, et, ut opus est, et res sunt, affectus esse videatur. Or. iii. 25. ut oratio *sensus*, ut dolores habeat. ibid. ii. 43. hoc vel in principiis, vel in re narranda, vel peroranda tantum habet vim, si est suaviter et cum *sensu* tractatum, ut sæpe plus quam causa valeat. Tantum autem efficitur *sensu* quodam &c. hæc ab ipso Cicerone explicantur c. 45. toto. ibid. quin ipse in commovendis iudicibus iis ipsis *sensibus* permoveret.

Sententia. Acad. iv. 47. ex sui animi *sententia* jurare voluerunt: h. e. ita uti sentiret, crederet, rem esse. hinc ille locus Or. ii. 64. ridicule illud L. Porcius Nasica censori Catoni, cum ille: *ex tui animi sententia* tu uxorem habes? Non hercule, inquit, *ex mei animi sententia*. nam illud est, quod nos dicimus: auf dein Gewissen! hoc: ex voto, uti vellem. Pison. 32. beneficiis alicujus suam *sententiam* tradere. Client. 53. mens, et animus, et consilium, et *sententia* civitatis posita est in legibus. * pro sensu animi. Germ. Gesinnungen. Tusc. iv. 15. honestæ voluntates, *sententiae* et actiones. Gr. γνώμη. * *sententiam* ferre dicuntur proprie iudices post legem tabellariam Cassiam; deinde vero etiam senatores. vide locum in sentire, ex ad Div. xi. 21. ubi *sententias* ferre de aliquo, est ejus rationem habere. cf. ferre. * dividere *sententiam*. v. dividere. * referre *sententiam* de senatore, pro ferre. Quir. p. R. 10. vid. referre. * *sententias* dicere de senatoribus notum est: sed est etiam de Consulibus. Sext. 32. consules cum in senatu privatim (i. e. a senatoribus, qui magistratus non erant) ut de me *sententias* dicerent, flagitabantur: h. e. ut de *sententiis*, quas ipsi sc. senatores, relationem egredientes, dixissent, ad senatum referrent. vid. Græv. ad h. L. * Legg. i. 22. hujus præcepti tanta *sententia* est. i. e. tam præclarus *sensus*.

Sententiose dicere. Or. 71. ita dicere, ut *sententiae* exque bonæ sint, non inania modo verba: nam opponitur, sine *sententiis* dicere.

Sentire, intelligere, providere. Rabir. Post. 1. nihil *sensisse*. * Catil. iii. 2. de

republ. præclara atque egregia sentire : h. e. optimatem esse. Or. iii. 16. *sentire* sapienter. * sententiam dicere. ad Div. xi. 21. sed tamen cum ego *sensissem*, de iis, qui exercitus habent, *sententias* ferri oportere : iidem illi, qui solent, reclamantur. * judicare. Or. iii. 9. difficillime quisque de se sentit.

Separare ab his id quod reus inferat. Or. iii. 32. i. e. dissimile esse ostendere.

Separatim proprie. Tusc. v. 7. de summo bono *separatim* libri sunt. i. e. proprie scripti de summo bono. ibid. c. 1. *separatim* suis angoribus implicati. * pro generatim : nostri dicunt philosophi, in abstracto. Or. ii. 27. opponitur definite. si tamen lectio sana est. * Dom. 52. salutem accepisse, *separatim* semel, iterum cum universis. Nat. D. ii. 66. *separatim* ab universis singulos.

Separatio a definitione. Inv. ii. 18. cum demonstramus, definitionem non cadere in rem, ei non convenire. * pro divisione Or. iii. 33. pr.

Separatus. Inv. i. 18. exordium *separatum* est, quod non ex ipsa causa ductum est. &c. ibid. 36. *separatum* quiddam est extra assumptionem approbatio. Q. Pr. i. 1. c. 15. si mihi quicquam esset abs te *separatum* : h. e. proprium, nisi mea tua, et tua mea putarem. * Inv. ii. 51. *separatus* ad finem adjunguntur. i. e. magis proprie.

Sepelire. Leg. ii. 23. in urbe ne *sepelito*, neve urito—quod autem addit, neve urito, indicat, non, qui uratur, *sepeliri*, sed qui humetur. Sed ut *humare*, (v. humatus,) Ita *sepelire* ad combustionem, et quodeunque genus amovendi mortui, tractum. Cuper. Obs. i. 7. * tropice. Tusc. ii. 13. extr. aut amittenda fortitudo, aut *sepeliendus* dolor.

Sepia, piscis atro sanguine. Nat. D. ii. 50. atramenti effusione *sepia* se tuantur.

Sepimentum. Leg. i. 24. atque hæc omnia quasi *sepimento* quodam vallabit disserendi scientia.

Sepire. Or. i. 31. *sepire* memoria. ib. ii. 34. cogitatione *sepire*.

Sepositus. Or. iit. 22. tempus *sepositum* ad discendum.

Septemvir, magistratus extraordinarius agris dividendis ab Antonio creatus. Att. xv. 19. et in Philippicis passim.

Septenarius, versus iambicus septem pedum. Tusc. i. 44.

Septentrio. Att. ix. 6. ex ea die fuere *septentriones* venti. v. de hac for-

ma Gronov. ad Liv. xxxvii. 12. add. Menken. Obs. L. L. h. v.

Septum. Mil. 15. extr. locus in Campo Martio, qui et Ovile dicitur, in quem coibant in comitiis, qui suffragii jus habebant : quod ei nomen etiam post sublata comitia populi mansit, ut e Suetonio aliaque notum est. cf. Att. iv. 16.

Sequester, est interpres et internuncius, quo ad rem aliquam transigendam utimur, apud quem in corruptionibus iudicum aut comitiorum pecunia deponitur. Itaque *sequester* est in conviciis, pro corruptore &c. Cael. 7. crimen *sequestrium*. Planc. 16. cujus tu tribus venditorem, corruptorem, *sequestrem* Plancium fuisse clamitas. cf. Act. i. Verr. 12. Cluent. 8. Verr. ii. 44. is est C. Claudius, qui in Sicilia *sequester* istius, interpres, confector negotiorum, prope collega Timarchidi numerabatur. cf. ad Div. viii. 7.

Sequi, persequi, expetere. Off. i. 31. nec quicquam *sequi*, quod assequi nequeas. * *sequi* aliquid dicuntur, qui locum adeunt, ut ibi aliqua re utantur, fruuntur, non, qui adeunt, simpliciter, ut visum Drakenb. ad Sil. ii. 86. Leg. ii. 1. præsertim hoc anni tempore hanc amonitatem loci *sequor*. Nat. D. ii. 56. *secutæ sunt* nares vicinitatem oris. add. Att. x. 18. * innuit causam, propter quam aliquid fit. Rose. A. 1. ut adint propterea, quod officium *sequuntur*. Planc. 15. *secutus* editicio iudices. Off. i. 11. credo aliquid *secutus* : h. e. gravi de causa fecisse. * accommodare se alicui rei, spectare aliquid. ad Div. ix. 5. diem *sequar*. Act. i. Verr. 7. non crimina, non testes, non estimationem pop. Rom. *sequuntur*. * in computationibus est pro vulgari ponere. Verr. iiii. 49. *sequi* minimum. das kleinste Angeben oder Annehmen. * in iure liberi dicuntur patrem *sequi*, cum post divortium apud eum remanent, et cum eo sunt. Top. 4.

Serere, instituere. Leg. i. 6. *serendi* sunt mores.

Series disputationum. Or. ii. 16. est dialectica ratio disserendi de rebus philosophicis. Sed sæpissime *series* dicitur simpliciter de ordine rerum ejusmodi, cum altera alteri apta et colligata est. Acad. iv. 7. Fat. 9. Leg. i. 19. &c.

Sermunculus, rumor. Att. xiii. 10. *sermunculum* omnem restringere.

Serperastrum. Att. vii. 3. de *serperastris* cohortis mem, nihil est, quod dolens. *Serperastra* proprie sunt adminicula, quæ cruribus puerorum primum

ambulantium alligantur, ne vari aut compernes fiant, dicti a *sirpando*: h. e. ligando: unde *sirpula* apud Varronem de L. L. Ideo fortasse scribendum *sirpistra*. Hoc autem nomine Cicero notat legatos, quæstores, tribunos et alios quos secum duxerat, quorum opera in cōcrendo exercitu et regenda provincia utebatur. eos audierat Atticus pessime se gerere: ideo scripserat Cicero, se dolere. hæc Bosius recte ad h. l.

Serpere. Or. ii. 50. dicitur de oratore, qui pedetentim ad causam tractandam accedit, quemadmodum ipse Cicero fecit in Agraria secunda. * ali, augeri. Verr. lii. 76. *serpit* insitum in natura malum. * dicuntur ea, quæ increbescunt, vulgantur, ulterius procedunt. in Cæcil. 21. *serpit* ac prodit consuetudo. Rabir. Post. 6. *serpit* malum. cf. Att. i. 13. Fin. ii. 14. lb. v. 23. societas *serpit* sensim foras, cognationibus primum &c.

Servare, conservare. ad Div. v. 20. eum populus sum *servaret*. * *servare* de cælo est augurum. Dom. 15. Vatln. 7. Divin. ii. 35. v. in Ind. Legg. Lex Ælia, ubi ostendimus, hanc formulam tantum esse capiendam de fulminibus. Ad id confirmandum inprimis illud pertinet, quod Divln. ii. 18. scribit Cicero: Comitiorum solum vitium est fulmen. Qui ergo de cælo servant, ut comitia impediunt, nihil aliud nisi fulmen aut tonitru observant. * Att. v. 17. paucis diebus habebam certos homines, quibus darem literas: itaque e me *servari*: i. e. scribere distuli. * Off. iii. 29. *servare* fidem cum hoste.

Servilis. Or. ii. 80. *servilis* percunctatio, est, cum e servis aliquid percunctamur.

Servire, de ædibus. Or. i. 39. v. servitus.

Servitus, honesto sensu est Planc. 30. officii *servitutem* adstringere vinculo sempiterno. * In iure est ædium, et fundorum, s. ut in iure est, prædiorum urbanorum et rusticorum. Ædium servitus est, cum vicino jus est altius tollendæ domus suæ, stillicidii in eas avertendi, cloacæ immittendæ, tigni immittendi, prospectus faciendi &c.: fundorum autem, cum vicinus habet jus itineris per eos, viæ, aquæductus, haustus aquæ, pecoris ad aquam appellendi, pascendi &c. de quibus *servitutibus* est in Digestis. Q. Fr. lli. 1. c. 2. *servitutem* fundo imponere. Att. xv. 26. paucos specus in extremo fundo, et eos quidem subterraneos *servitutis* putat aliquid habituros: h. e. aliquid incom-

modi et servitutis sibi, vicino, allatos.

Servus. adj. Agr. iii. 2. prædia *serva* —libera. *serva* sunt, in quibus est servitus.

Servus. Verrin. ii. 77. *servi* societatis, sunt ministri publicanorum in provincia, qui portorium, scripturam, decumas exigunt, et rationes cōficiunt. Phil. viii. 8. *servi* publici.

Sesqui. Orat. 56. est contracte pro *semisque*. sed dicitur *sesqui* pro *semque*, ut heri pro here. Id verbum cum adiungitur alicui quantitati, ea cum dimidia parte intelligenda est. sic l. e. *sesquipæon* est pæon unus cum dimidio. sic cape *sesquimodum*, *sesquitercium* &c.

Seselia. Nat. D. ii. 50. herba, quæ cervæ ante partum se purgant.

Sessio, sedes, scamnum. Or. ii. 5.

Sestertius: int. numus, quod verbum interdum adjectivum, ut Rabir. Post. 17. valuit primo *duos asses cum dimidio*, deinde *quatuor asses*: ut denarius, qui quatuor sestertios æquabat, primo decem, post sedecim asses habuit. *Sestertium* autem, in quo intelligendum est *pondo*, æquabat *mille sestertiorum numorum summam*. Nam quoniam singuli asses sunt ad libram argenti, ut unum ad mille: h. e. quoniam una libra argenti æquat mille assium summam, sestertium pondus: h. e. duæ libæ cum dimidia, etiam bis mille et quingentos asses æquarint necesse est. Teneant autem tirones hoc: Cum sic dicitur: *quadráginta millia* ss. aut *simili modo* in aliis numeris, capiendum est de numis sestertiis, et ss. est genitivus pluralis. Pro eo diel etiam potest *quadráginta sestertia*. Sed cum dicitur v. c. *quadrágies sestertium*, primo *sestertium* est nominativus aut accusativus singularis numeri; deinde est compendiaría locutio, pro *quadrágies centena millia sestertia*. Nam *decies sestertium* dicebant pro *decies centena millia sestertiorum*, et sic in reliquis. Ergo *quadrágies sestertium* idem est, quod *quadrágies centena millia sestertiorum numorum* s. *quater millies mille sestertia numi*. Hæc late et erudite demonstravit Gronov. de Sestert. l. i. inpr. c. 4. Exempla utriusque nominis et formarum loquendi afferre, quoniam sæpe in Ciceronis libris occurrunt, nihil attinet.

Severe. Off. ii. 3. *severe* et honeste: de philosophis, qui utilitatem ab honestate non sejungunt. Contrarium est molliter, remisse. ubi v.

Severitas, justitia iudicium in pronun-

eiando. in Cæcil. 3. *severitas* iudiciorum. cf. Rosc. A. 3. &c. * Catil. iv. 4. versari in *severitate*, dicuntur, qui severam sententiam dicunt.

Severus. justus. Rosc. A. 5. acris ac *severa* iudicia. Act. i. Verr. 10. familia tum ad ceteras res, tum ad iudicandum *severissima*.

Sevocare. Nat. D. iii. 8. *sevocare* mentem ab oculis. * distinguere. Or. 20. ab his non multo secus, quam a poetis, hæc eloquentia, quam quaerimus, *sevocanda* est.

Sextcenteni, profertur e Verr. v. 25. sed ibi legendum *serceni*. adde etiam Drakenb. ad Liv. xlv. 16.

Sercenti, de magno, sed incerto numero. Att. xiv. 12. *sercenta* similia. cf. Rosc. A. 32. &c.

Sextans, duæ unciae, quæ sextam assis partem conficiunt, unde pro sexta hereditatis parte. ad Div. xiii. 29. in *sextante* esse. v. As.

Sextula, sexta pars unciae. Cæcin. 6. duæ *sextulae*. ibid. *sextulam* adpersit.

Si. Or. 24. *si* aliquid. cf. Att. iii. 14. xiii. 13. 17. Fat. 19. Prov. Cons. 20. Catil. iv. 10. *si* aliquando. * *si* quæ pro *si* qua. Att. iv. 2. ad Div. v. 8. 12. Or. ii. 72. 75. Cæcl. 20. Leg. ii. 5. * habet et vim interrogandi, ut Top. 22. *si* expectandæ divitiæ, *si* fugienda paupertas. *Sibilus*, ad Div. viii. 2. *sibilus* rudentium.

Sic, propterea. ad Div. xiii. 70. quia non est obscura tua in me benevolentia. *Sic* fit &c. * Multis modis exquisitè dicitur, ut ita. ubi vide. Att. vi. 1. *Sic* contendì, non sequente ut, id est pro hoc.

Siccitas, tenuitas orationis. Brut. 82. *siccitas* orationis. cf. Nat. D. ii. 1. * Tusc. v. 34. *siccitas*, quæ consequitur continentiam in victu. Cato 10. summam in eo esse corporis *siccitatem*. Sed ibi Dukerus ad Liv. epit. 50. reseribi vult firmitatem. Diodorus Sicul. ap. Photium appellat *siccitas*. Ego vero non putem necesse esse. *Siccitas* est salubritas. nam corpora sicca saluberrima et firmissima sunt, et *siccitas*, ut e loco Ciceronis et Xenoph. Cyropæd. i. 2. patet, oritur e continentia et labore et exercitationibus. Sed utrumque addit Cicero. adde dicta in *siccus*.

Siccus, dicitur de sano corpore, in quo nihil vitiosi humoris, quod non pituitosum, non mucosum &c. unde ad orationem subtilem traducitur, cujus maximum ornamentum est vitiorum absentia. Brut. 55. nihil erat in ejus oratione, nisi sincerum, nihil nisi *siccum* atque sanum. Opt. gen. d. 3. sed quatenus valuerunt, sani et *sicci* tantum

habeantur. * sobrius. Agr. i. 1. *sicci* opponuntur vinolentis: utrum esse vobis consilia *siccorum*, an vinolentorum somnia videntur.

Sigillatus, cælatus: de quo supra. Verr. iv. 14. scyphi *sigillati*.

Sigillum, signum, simulacrum. Nat. D. i. 30. Epicureos novi omnia *sigilla* numerantes. Att. i. 10. putealia *sigilla*.

Signatus, de ære aut argento, est, quæ pecunia dicitur. Verr. v. 25. argentum factum atque *signatum*.

Signare, notam facere, quæ agnoscere et ab aliis discernere possis. Acad. iv. 22. nihil ita *signari* a vero posse, ut non eodem modo possit a falso.

Signifer, in re militari est, qui signum militare portat. Div. i. 35. *signifer* primi bastati, unde pro duce et principe alicujus rei. Att. ii. 1. te *signifero* ac principe. Sull. 12. *signifer* juventutis. * orbis *signifer* est Zodiacus, qui sic dicitur a duodecim signis, hoc est, sideribus, certorum animalium aliarumque rerum speciem et figuram efficiuntibus. Div. ii. 42. Nat. D. ii. 20.

Significare. Or. i. 26. *significare* inter se, dicuntur, qui sibi annunt &c. * obiter aliquid dicere, ut tantum moneas alterum. ad Div. x. 3. quare modum faciam. Nunc tantum *significandum* putavi. * cum præpos. ex. Har. R. 2. ex aliquo monstro *significatum*. Att. xvi. 7. quod ex his verbis a te *significari* putem.

Significatio. Sext. 49. populi iudicia et omni *significatio* florebat: intell. voluntatis, amoris &c. quæ fit plausu &c. cf. c. 59. Phil. x. 2. * *significationes* Deorum sunt omnia, prodigia, ut Catil. ii. 13. et alibi.

Signum. Fin. v. 25. fures rerum *signa* commutant. * in re militari. Att. ix. 10. sub *signo* habere. de militibus jam lectis. * simulacrum, proprie quidem solidum e lapide, ligno &c. sed tamen et de imagine picta apud Plaut. Epid. v. 1. 18. quia sc. est signum ejus rei, cujus speciem exhibet. Fin. iv. 13. debet institutum illud, quasi *signum*, absolvere. hinc sidera dicuntur *signa*. Milon. 30. &c. quia et ipsa speciem corporum quorundam præferunt, aut præferre putantur, indeque nomina sortita sunt. Hinc intellige illum elegantem locum. Nat. D. i. 9. Deus mundum *signis* et luminibus tamquam ædilis ornavit. Scilicet, ædiles cum munera edunt, signis ornant forum et plateas, per quas pompa ducitur, unde, forum ornatum in Verrina prima dicitur. Mundus autem Dei munus dici-

tur. v. munus. Sidera ergo etiam hoc nomine eleganter *signa* dicuntur. Cael. 3. *signa* virtutum non expressa sed adumbrata. Nempe vera et perfecta virtus est signum expressum: h. e. absolutum, elaboratum; naturalis autem illa materia virtutis, quam Cicero vocat, hoc est, impetus naturales, ex quibus vera virtus existere potest, item simulata virtus, est signum adumbratum. * Marcell. 1. ad bene de omni republ. sperandum, quasi *signum* aliquod sustulisti. Ductum est e re militari, et a signo, quod in castris in prætorio attollitur atque proponitur &c.

Silentium. Prov. Cons. 12. illas res egi *silentio*. i. e. nemine interpellante, aut reclamante.

Silix. Tusc. iii. 6. non e *silice* nati sumus.

Sillus. Att. xvi. 11. sine *sillo* Luciliano. *Silli* sunt versus salibus referti, similes satiræ Latinorum, ut docet Casaubonus de Sat. ii. 2. Satiras autem Lucilius scripsisse notum est. Sed Codd. et Vett. edd. habent vallo aut ullo, quorum illud servat Græviana. Grævis volebat sale.

Silva in ædibus urbanis. Verr. i. 19. est viridarium, ut Asconius interpretatur.

Silus, qui nasum eminentem et repandum habet. Nat. D. i. 29.

Simile, similitudo, *ipsius*. Or. ii. 78. eos ipsos, unde hoc *simile* ducat, illas primas hastas ita jactare leniter &c. Sic est et Fin. iii. 15. 16.

Similitudo, imitatio. Or. ii. 23. quod velint, sine ejusquam *similitudine*, consequantur. * uniformitas. Inv. i. 41. *similitudo* satietatis mater. * Or. ii. 17. *similitudini* relinquere dicitur, quod quis non distinet et separatim explicat, sed ex iis rebus, quæ explicatæ sunt, et quibuscum *similitudinem* habet, quale sit, cognoscendum relinquit.

Simplex, unus. Inv. ii. 1. nihil *simplici* in genere omni ex parte perfectum natura expolivit. Itaque, tamquam ceteris non sit habitura, quod largiatur, si uni cuncta concesserit, aliud alii commodi muneratur. * Cato 21. cum *simplex* animi natura esset. Hoc et similibus locis utuntur ii, qui demonstrare suscipiunt, veteres philosophos quosdam immaterialitatem animi, quam dicunt, probasse. Id fit, quia simplicitatis verbo nostri philosophi de immaterialitate utuntur, unde veteres eandem vim huic verbo subieciisse eredunt: in quo falluntur. Nam veteres *simplex* opponunt mixto, et ex diversis generibus elementorum concreto, non ei, quod partes ha-

bet. Nat. D. iil. 14. etenim aut *simplex* est natura animantis, ut vel terrena sit, vel ignea, vel animalis, vel humida, quod quale sit, ne intelligi quidem potest: aut concretum ex pluribus naturis &c. Et in genere *simplex* in omnibus rebus opponitur ei, quod est ex pluribus disparibus et dissimilibus. Atque hanc ipsam ob causam homines candidi et sinceri dicuntur *simplices*, quia idem dicunt, idem cogitant &c. quod qui non faciunt multiplices dicuntur. v. multiplex. * rectus, directus. Nat. D. ii. 57. de auditu: flexuosum iter habet, ne quid intrare posset, si *simplex* et directum pateret. Sic ap. Plinium viii. 16. villus *simplex* opponitur crispioribus jubis. * sine conditione et adjunctione. Inv. ii. 57. esse quasdam cum adjunctione necessitudines, quasdam *simplices* et absolutas. * Sull. 3. *simplex* officium. i. unum idemque, non varium.

Simpliciter, elare, ut ab omnibus intelligi possit. Or. ii. 16. qui leges, qui jura, qui civitates constituerunt, locuti sunt *simpliciter*, et splendide. * sine dissimulatione et tergiversatione. Or. iii. 17. *simpliciter* defendere aliquid. * sine respectu ad hominum potentiam, gratiam, periculum &c. Quir. p. R. 10. in sententia *simpliciter* referenda. * seorsum, sigillatim. Invent. ii. 33. quædam genera causarum *simpliciter* et ex sua vi considerantur, quædam autem si aliud aliquid controversiæ genus assumunt. * per se. Top. 22. cum autem, quale sit, queritur, aut *simpliciter* queritur, aut comparate.

Simputum, vas parvum, simile cyatho, quo in sacrificiis vinum libant. Har. Resp. 11. si ædilis verbo aut *simputo* aberravit. Hinc proverbium, Leg. iii. 16. excitabat enim fluctus in *simputo*, ut dicitur, Gratiidius, quos post filius ejus Marius in Ægeio excitavit mari.

Simul, pro simulac. Tusc. iv. 6. *simul* objecta species est. * *Simulacrum* primum pleonastice est Verrin. i. 13. *simulacrum primum* ei occasio visa est. add. Phil. iv. 1.

Simulacrum, species, umbra. Rabin. Post. 15. *simulacrum* pristinae dignitatis. Fin. v. 15. virtutum *simulacra*. Off. i. 15. in quibus præclare agitur, si sunt *simulacra* virtutis. * Nat. D. ii. 30. *simulacra* Democriti. vid. Ind. Gr. *ἰδωλον*.

Simulatio, nomen, prætextus. ad Div. xi. 13. *simulatione* reipublicæ. Sull. 19. *simulatione* Fausti gladiatores emtos. sc. hoc prætextu, quasi emerentur Fausto. Agr. ii. 6. *simulatione* ac nomine legis Agrariæ.

Simulator, *sipor*. vid. Ind. Gr. Off. i. 30.

Simulatus, per imitationem factus. N. D. ii. 33. hæc *simulata*, opponuntur iis, quæ sunt a natura perfecta.

Sin cum autem. Tusc. iii. 9. *sin* autem eaderet. sic et ad Att. x. 6.

Sincerus, verus, incorruptus, rectus. ad Div. xv. 6. iudicium *sincernm* ac subtile.

Singularis. Inv. ii. 3. *singulare* vitium: quod est alicui proprium. Att. vii. 7. *singulares* sunt boni viri. einzeine giebt es.

Sinister. Div. ii. 39. Latinis quæ *sinistra* dicantur In auspiciis? Nempe ea, quæ Græcis dextra. quamquam Latini sæpe, Græcorum consuetudinem secuti, *sinistra* in malam partem dixere. Causa est, quia augur sedet ore ad meridiem verso; unde orientem a sinistris habet, quæ plaga felix putabatur.

Sinus. Verr. i. 50. negotium sibi in *sinum* delatum: i. e. sua sponte sibi et commodè accidisse. ibid. 10. ex *sinu* nostro apponere dicimur testes calumniatores, subornatos a nobis eosque amicos nostros, et nostris commodis studentes. Tusc. iii. 21. in *sinu* gaudere: h. e. secum, privatim. Q. Fr. ii. 13. in *sinu* esse; h. e. amari.

Siparium, velum, quod scenæ obtenditur, aulæum. Prov. Cons. 6. Piso cum Græcis jam in exostra belluatur, cum ante post *siparium* solebat: h. e. clam, occulte.

Siphon. Fin. ii. 8. vinum, hir, *siphon* cui nihil densit. Est fistula, qua utimur ad eliciendum e pleno dolio vinum, fere gustandi causa. Videndus Scalliger ad Varron. p. 182.

Sistere, omisso se (v. Gron. ad Liv. iv. 12.) significat erigere se, recreari, salvum esse atque incolumem. Verr. iii. 96. qui temp. *sistere* negat posse, ni ad equestrem ordinem iudicia referantur. * de obeuntibus vadimonium. Quint. 3. *sistere* vadimonium. ibid. 7. ut l. dibus Sept. P. Quintium *sisti* Sext. Alphenus promitteret.

Sitella, vas, in quod tabellæ a suffragia ferentibus conjiciuntur. Nat. D. i. 38. Ti. Gracchum cum videor concionantem in Capitolio videre, de M. Octavio deferentem *sitellam*. cf. Fr. Cornel. l. et Interpr. ad Liv. xxv. 3.

Sitienter, cupide. Tuscul. iv. 17. *sitienter* expetere.

Sitire, cupidum esse. Plane. 5. *sitientem* me virtutis tuæ deseruisti. Q. Fr. iii. 5. *sitire* honores. * deficere. Q. Fr. iii. 1. c. 4. ipsi fontes jam *sitiunt*.

Sitire. Att. iv. 5. vid. Ind. Græc.

Situs. Leg. ii. 22. *siti* dicuntur ii, qui conditi sunt.

Soccus, indumentum pedum Græcum, ut calceus Romanum: unde pallium et *soccus* junguntur. Rabir. Post. 10. P. Rutillius *soccus* habuit et pallium. Orat. iii. 32. pallium, quo amictus, *soccus*, quibus indutus esset.

Socialis, ad socios pertinens populi Rom. eorumque injurias vindicandas, in Cæcil. 5. hæc lex *socialis* est: hoc jus nationum exterarum. Verrin. ii. 6. in hac questione de pecuniis repetundis, quæ sociorum causa constituta est, lege iudicioque *sociitia*, sociorum querimonias audire oporteret.

Societas, *sympulchrum*. Div. ii. 71. nulla naturæ *societas* cum somniis. * de publicanis simpliciter dicitur. cf. socius. ad Divers. xlii. 9. *societas* Bithynia. Plane. 13. *societatum* maximarum auctor, plurimarum magister. Muren. 33. quid si omnes *societates* obviam venerunt, quarum e numero multi hic sedent iudices. * Rose. Com. C. *societatis* iudicium; est, quod et pro socio dicitur. vid. socius. * Quint. 4. *societatem* sibi debere. Rose. Am. 43. sub quo nomine tota *societas* statuitur. Quint. 3. magna fide *societatem* gerere. * ad Div. xii. 28. *societatem* recip. conservandæ mecum renovas.

Socius, de publicanis simpliciter, et adjecto vectigalis nomine, quod redeemerunt. Plane. 9. *sociis* unice diligebatur. cf. Verr. iii. 20. ad Div. xiii. 9. *socii* Bithyniæ. ibid. 63. *socii* scripturæ. * arbitrium pro socio Quint. 3. est, in quo quis a socio sibi injuriam et fraudem factam persequitur. hinc Flacc. 18. pro socio damnari, cum quis fraudis in socium convincitur.

Sodalis est collega, non in quocumque collegio, nam *sodalitas* a collegio diserte distinguitur Brut. 45. sed in eo, quod sacrorum causa in honorem alicujus Dei constitutum est, cujus membra una epulantur, quales sunt *Irapium* Græcorum. Cæcil. 11. *sodalis* in Luperæis. Cato 13. primum habui *sodales* semper. *sodalitates* autem me quæstore constitutæ sunt, sacris Idæis Magnæ Matris acceptis. epulabar igitur cum *sodalibus* omnino modice. de his *sodalibus* et *sodalitatibus* v. Budæum ad Pandect. p. m. 299. s. Salmas. ad Jus Attie. et Rom. c. 4. * Verr. i. 37. quæstor appellatur *sodalis* legati. Orat. ii. 49. quæstor appellatur *sodalis* Prætoris. * socius. Verr. i. 36. *sodalis* istius erat in hoc morbo et cupiditate. * *sodales* dicuntur etiam, qui coeunt, ut magistratum alicui injustis modis conficiant. v.

sodalitas. Cael. 7. crimen *sodaliū*: unde verbum criminōsum est. Planc. 19.

Sodalitas, collegium *sodaliū*. v. *sodalis*. Cato 13. *sodalitates* autem iue quæstore constitutæ sunt. Brut. 45. homo summa nobilitate, cognatione, *sodalitate*, collegio. *coitio. Planc. 15. per hanc consensionem, quæ honeste magis quam vere, *sodalitas* nominaretur. Nempe illa consensio, ut recte Grævius, coitio erat epulis et largitionibus contractorum civium, ambitus causa, ut per eos tribus corrumpentur. hoc genus consensionis turpe est, *sodalitas* autem honesta. Itaque honestum nomen rei turpi tribuitur. cf. ad Qu. Fr. ii. 3. *necessitudo inter quæstorem et legatum. Verrin. i. 37. abs te officia *sodalitatis* flagitet.

Sodalitium, *sodalitas*, coitio. Planc. 15. Lex Licinia, quæ est de *sodalitiis*. v. Ind. Leg. et Budrum l. c. *convivium *sodaliū*. Heren. iv. 51. venit in ædes quasdam, in quibus *sodalitium* erat eodem die futurum.

Sol. Brut. 9. processerat in *solem* et pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti umbraculis. de umbra et umbraculis suo loco. *sol*, eum umbræ opponitur, significat, in re militari, pugnas, prælia vera, quæ opponuntur exercitationibus militaribus: in oratoria autem, orationes in foro, aut concionibus, quæ opponuntur declamationibus, h. e. orationibus, quæ de rebus fictis exercitationis causa habentur in schola. *Mar. 14. cedat umbra *soli*: h. e. jurisprudentia rei militari.

Solarium, borologium, propriè, quod solis radiis tempus metitur, sed deinde etiam, quod aqua idem facit. Utrumque genus exprimitur Nat. D. ii. 34. *solarium* vel descriptum (sc. lineis) vel ex aqua, quo homines declarantur. *Solarium* Romæ fuit in foro. Hinc, quoniam in foro homines urbani circa meridiem conveniebant, partim negotiorum, inprimis pecuniariorum, partim otii fallendi causa, ut mercatores in emporiis, in fora sua, quas bursas vocant, et Lipsiæ nobiles alique, tempore mercatus, in Compluvium ædium Aurobacensium; bine ergo inter modos vitæ suaviter eleganterque transigendæ refertur ad *solarium* venire. Quint. 18. vixit semper inculte atque horride; natura tristi ac recondita fuit: non ad *solarium*, non in campo, non in conviviis versatus est. ad Herenn. iv. 10. ita petulans es atque acer, ut ne ad *solarium* quidem idoneus, ut mihi videtur, sed pone scenam et in ejus-

modi locis exercitatus sis. Respicitur ad eos homines, qui assidui in foro ad solarium pro rostris erant, qui fere erant homines urbani, h. e. salibus abundantes et dieteriis alios incessentes, scurræ, v. Gronov. de Sest. iv. 9. p. 318. sq. Ne ad solarium quidem idoneus ergo est, nimis scurrilis et mimicus, ita in dieteriis impudens et acer, ut mimi et histriones in scena. Sed illud *solarium* in foro ad usus communes fuit aquarium. Nam Plinius sub tecto stetitisse ait vii. extr. et aqua divisiæ noctis atque diei horas, dedicatumque fuisse ab Scipione Nasica a. U. dxcv. cui consentit Censorinus c. 23.

Solea, sunt calcei mulierum, et hominum molliorum, unde Clodio et Verri obijciuntur. Har. Resp. 21. *soleæ* muliebres. cf. soleatus. Gell. xiii. 20. *compedes, Herenn. i. 13. Malleolus iudicatus est matrem necasse. ei damnato—*soleæ* lignæ pedibus inductæ sunt, et in carcerem ductus est. cf. Inv. ii. 50.

Soleatus. Verr. v. 33. stetit *soleatus* prætor populi Romani cum pallio purpureo &c. Pison. 6. nescio quo e gurgustio te prodire, involuto capite, *soleatum*; quorum utrumque erat indico, Pisonem potasse. Nam in conviviis soleati erant, et caput tegebant. v. Abram. ad h. l.

Solidus, integer, cui nil detractum est. Rabir. Post. 17. *solidum* suum cuique solvere. Att. vi. 1. usura *solida*. *opponitur etiam inani. Pison. 25. quibus ex rebus nihil est, quod *solidum* tenere possis. *porro adumbrato, petita a statuis metaphora, pro perfectus, perspicuus. Tusc. iii. 2. *solida* res et expressa, non adumbrata. Planc. 12. *solida* indicia et expressa. Or. iii. 56. *solida* suavis, est ea, quæ ex assatis carnibus aliisque cibis solidioribus percipitur. *verus. Fin. i. 21. *solida* utilitas. *Planc. 8. *solidam* frequentiam præbuerunt: h. e. veram et magnam.

Solistimus. Div. i. 15. ad Div. vi. 6. tripudium *solistimum*, dicitur in augurali disciplina, cum pulli e cavea emissi ita avidè pascuntur, ut offa ex ore in terram cadat.

Solitaris, unicus. Inv. i. 44. *solitarium* ac rarum iudicatum.

Solitudo, dicitur de iis, qui potentes amicos non habent. Quint. 1. de vitiis. Cæcin. 5. de pueris patre privatis. Dom. 36. de iis, quorum domus non celebratur. Or. i. 45. de homine nibili, inutili. Att. xii. 18.

Solivagus, solitudinem sequens, extra societatem vivens. Tusc. v. 13. bestim *solivagæ*, congregatæ. Off. i. 44.

nisi ea virtus, quæ constat ex hominibus tuendis, id est, ex societate generis humani, attingat cognitionem rerum, *solitra* cognitio et jejuna videatur.

Solium, est sella excavata, et propterea commodior, qua patres familias omnes utebantur, et feminae in conviviis. Inprimis autem Jcti solebant, cum domi de jure respondebant, in solio sedere. Leg. i. 3. more patrio, sedens in *solio* consulentibus responderem. Or. ii. 55. ne in rutis cæsis *solium* paternum recepissem, nempe Bruti patris Jcti. Or. ii. 33. a subselliis in otium *soliumque* se contulerit: h. e. desierit causas in foro agere, et contra de jure responderit. * Disi etiam in templis sellæ positæ sunt, quæ *solia* dicebantur. Har. R. 27. Deorum ignes, *solia*, mensas &c. v. Græv. ad h. l. * Pis. 27. bibitur usque eo, dum de *solio* ministretur. Grævius *solium* h. l. putat esse lectum, vel sellam, ubi hospes Piso sedit solus, ut sit hic sensus: bibitur, quamdiu hospes convivis propinat. Sed neque commodus est hic sensus, neque verba eum patiuntur. Nam primo, hic sensus si esset, intemperantia in bibendo non appareret: deinde usque eo dum cum conjunctivo non potest significare quamdiu. Si *solium* est a Ciceronis manu, puteum esse dolium. Nam *solium* etiam in balneis est vas aquarium, quod et labrum dicitur. Sed mihi placet Augustini emendatio, qui legebat, de dolio. Bibitur tamdiu, donec vinum defusum et vetustum non suppetat amplius, sed etiam vinum recens, doliare, ministretur. *Solium* et dolium confunduntur in libris scriptis. vid. Pamel. ad Cypriani ep. 76. n. 42. Harluin. ad Plin. xxxv. 12. De dolo bibere autem dicitur in contemptum. v. dolium.

Solacismus. ad Heren. iv. 12. quid sit?

Solstitium, media æstas, longissima dies. Nat. D. ii. 7. posset—solis accessus discessusque *solstitiis* brumisque cognosci. cf. 19. Sic semper *solstitium* antiquiores dixerunt, ut esset unum *solstitium*, ut bene monet Victorius ad Varr. R. R. i. 46. Apud Plinium autem est *solstitium æstivum* ii. 103. et ap. Macrobi. Sat. i. 21. Idem tamen Plinius alias utitur more Ciceroniano, ut l. c. ubi *solstitia* opponit brumæ: et iv. 5. est oriens brumalis et solstitialis.

Solum, area, in qua ædificatur. Brut. 74. *solum* et quasi fundamentum oratoris vides locutionem emendatam et latinam. cf. Or. iii. 37. * pavementum. Parad. vi. 3. aurata tecta et *sola* marmo-

rea in villis facere. * Nat. D. l. 23. quodeumque in *solum* venit, ut dicitur, effingis et effieis. ad Div. ix. 26. loquor, quod in *solum*: int. venit. proverbium de rebus, quas temere ac fortuito, ut casus fert, arbitrati nostro, non ratione, facimus. v. Manut. ad l. c. * Att. ix. 9. sciebam enim, te, quoto anno, et quantum in *solo*, solere querere: int. haberent. in *solo* habere dicitur, de prædiis, ut in numis habere, de pecunia. Hinc Balb. 5. *sola* terrarum ultimarum. ubi v. not.

Solum. adv. Post non *solum* pro *sed etiam* simpliciter *etiam*. Off. i. 22. hæc quidem res non *solum* ex domestica est disciplina: attingit *etiam* bellicam. add. Drakenb. ad Liv. xxii. 25.

Solvere. ab alioolvere significat, non ex arca suaolvere, sed per attributionem, delegationem, scripturam; aut numis alterius. Cæc. 6. *solvitur* a Cæsennia. cf. Att. vii. 18. ib. v. 21. homines non modo non recusare, sed etiam hoc dicere, se a nie *solvere*. quod enim prætori dare consuissent, quoniam ego non acceperam, se a me quodammodo dare. * *solvere* fidem, ad Div. x. 23. pro persolvere, præstare. alia exempla v. ap. Burnian. ad Ovid. Metam. xi. 135. * *solvi* pro liberari ab obligatione aliqua, Dispensation bekommen. Agr. ii. 36. *solvi* legibus opponitur: teneri legibus. In quo est etiam constructio eum genitivo apud Ciceronem Sext. 7. *solvi* legum: per græcismum: de quo vid. Broukhus. ad Tibull. i. 8. 40. * *refellere*. Fin. l. 7. qua via captiosa *solvantur*. * nautæ dicuntur *olvere*, cum ancoras tollunt, et navigant. Att. i. 13. *olvere* ancoras. Muren. 2. portu *olvere*. Div. i. 16. *olvere* imperat. ad Div. xvi. 9. nos eo die cænati *solvimus*.

Solute, libere, sua sponte. Div. ii. 48. *solute* movetur animus: de dormientibus, quorum animus non sensibus, sed sua vi movetur, unde somnia. * facile, volubiliter. Brut. 29. nisi id queas *solute* et suaviter dicere. ibid. 81. facile *soluteque* verbis volvere sententias. * remisse, de actione oratoria. Brut. 80. quod ille tam *solute* egisset, tam oscitanter.

Solutio. Offic. ii. 24. *solutio* rerum creditarum. Att. xii. 51. *solutio* nominis Valeriani. * Or. i. 25. *solutio* lingue, de facilitate et volubilitate in dicendo.

Solutus, liber, cui integrum est facere, quod velit. ad Div. i. 9. si essent mihi omnia *solutissima*. Verr. ii. 78. *soluti* ad causas veniebant. de patronis, qui nullam mercedem acceperunt ab iis,

quorum causam receperunt, ut iis non sit necessarium, quamvis manifesta scelera defendere. Mil. 13. *soluta* prætura. Att. ii. 18. cum videas voluntatem civitatis *solutam*, virtutem alligatam. * Agr. iii. 2. *soluta* prædia, opponuntur obligatis. * Plane. 30. *solutus* opponitur ei, qui maximis beneficiorum vinculis obstrictus est. * Delot. 1. *solutus* opponitur i, qui est in equuleo. * remissus, negligens. Catil. ii. 12. mea lenitas *solutior* visa est. * facilis. ad Div. vi. 7. *solutum* existimatur esse, alteri maledicere. * debilitatus, cui nervi exsecti sunt. Agr. ii. 33. urbs *soluta*. * de boninibus facietis, qui libere rident omnia. Dom. 39. O rem! quam *soluti* homines ridere non desinant. * absolutus. Mil. 4. scelere *solutus*. * orator *solutus* est primo, qui facilem et volubilem linguam habet. Brut. 47. *solutus* in explicandis sententiis. Ibid. verbis *solutis* satis. Ibid. 48. *solutissimus* in dicendo. deinde, in actione remissior. Brut. 62. tam *solutus* et mollis in gestu &c. tertio, qui verba apte collocare, quod vincere dicitur, nescit. Or. 52. verbis *solutis* numeros primus adiunxit. cf. Brut. 79. &c.

Sonare. Fin. ii. 15. inani voce *sonare*. Arch. 10. extr. potest pingue quiddam *sonantes*. Fin. ii. 2. quid *sonet* vox voluptatis. Brut. 74. *sonabat* contrarium Catulo, subagreste quiddam &c.

Sonivius. adj. ad Div. vi. 6. tripudia *sonivia* sunt, eum offa excidit pullis pascantibus, et in terram cadens sonum facit.

Sophisma. Acad. iv. 24. *sophismata*, sic enim appellantur fallaces conclusionculæ.

Sophistes. Acad. iv. 23. qui sit?

Sorbere. ad Q. Fr. iii. 9. ista odia non solum *sorbeo*, sed etiam concoquo. Phil. xi. 5. quid eum non *sorbere* animo? quid non haurire cogitatione? cuius sanguinem non bibere censetis?

Sordes, avaritia, quæstus turpis. ad Q. Fr. i. 1. e. 3. nolo te uniuscujusque *sordes* scrutari. Attic. iv. 16. iudicum *sordes*. Flacc. 3. nullam *sordem* in re familiari proferri posse. Muren. 36. populus non amat profusas epulas, *sordes* et inhumanitatem multo minus. * omnis turpitudine animi et vitæ et generis. Brut. 62. *sordes* fortunæ et vitæ. Vat. 1. *sordes* domesticæ. Ibid. 5. adolescentiæ. Sen. p. R. 4. mens oppleta *sordibus*. ad Div. viii. 14. nam *sordes* eluere vult. * de infima plebe. Att. i. 16. apud *sordem* urbis et fecem. * *sordes* sunt etiam in luctu. ad Div. xiv. 2. jacere in lacrimis et *sordibus*.

Sordidatus, sordidus. Pis. 27. *sordi-*

dati servi ministrant. * de reo. Pis. 41. nec minus libenter metuentem video, ne reus fias, quam reum; nec minus lætabor eum te semper sordidum, quam si paulisper *sordidatum* viderem.

Sordidus. Or. iii. 32. *sordidior* ars, dicitur de arte sellularia et illiberali. * turpis. ad Div. xii. 1. ut mihi videamur omne jam tempus ab illo duntaxat *sordidissimo* periculo tuti futuri: sc. quod a fece populi imminabat, quæ ad bustum Cæsaris congregabatur. Att. ix. 9. omnium turpissimus et *sordidissimus*.

Sortes. Acad. iv. 16. 29. v. Ind. Græc.

Sors. Div. ii. 33. *sortes*, quæ docentur, non quæ vaticinatione funduntur, quæ oracula verius dicimus. cf. i. 18. * munus quodeunque sorte delatum, ut provinciæ, si eas magistratus sortiti sunt, quæsturæ, munus scribarum &c. Plane. 27. numquam ex urbe abui, nisi *sorte*. cf. Act. i. Verr. 8. in Cæcil. 14. Catil. iv. 7. ad Div. ii. 19. &c. * *sortes* æquare est pro Cornel. et Div. i. 18. Eadem forma est apud Plautum Casin. ii. 6. ubi in sortitione Stalino dicit uxori: uxor æqua: int. *sortes*: qui locus est classicus: ad quem adeo videndi Interpretes. Pronum est, intelligere, pares facere, ut nihil intersit, nec fraus fieri possit in educeudo: Sed Patricius ad Cornelianæ fragm. putat esse, movenda urna confundere ac miscere. Id quomodo fieri potuerit, ubi urna plena esset aquæ, ut in sortitione Plautina, et quare id dicatur, *æquare sortes*, non satis video. Nam Stalino jubet *sortes* æquare jam dejectas in urnam cum aqua. Non satis puto intelligi, ut nunc est, quid sit, *sortes* æquare.

Sortilegus, qui per *sortes* futura prædicat. Div. i. 58.

Sortitio. Plane. 22. *sortitio* ædilitia, fit, cum competitorum ædilitatis pares suffragiis sunt. de ea vid. Gesnerum V. Cel. ad Varr. R. R. iii. ult. Phil. ii. 33. *sortitio* prærogativæ. vid. prærogativa. ad Q. Fr. ii. 1. *sortitio* iudicium. Cluent. 46. ut *sortitione* in quosdam animadvertetur.

Sortito, per sortitionem. ad Div. viii. 8. eos *sortito* in provincias mitti placere. Verr. ii. 51. lex Jovis sacerdotem *sortito* capi jubet.

Sortitus. Dom. 19. quid, si etiam de pluribus rebus uno *sortitu* retulisti? Quid in rogatione ferenda sortitio sit, nemo interpretum demonstravit. Manutius adeo suspectum habet de mendo locum, et reponendum censet *sortis*.

Sed non magis scitus ad legis rogationem refertur, quam *sortitus*. Non nego, scitu posse dici, pro rogatione accepta, posito consequente pro antecedente. Verum ita etiam *sortitus* de omni rogatione, cum accepta, tum antiquata, dici potest. Nam rogatione facta, et tabellis suffragiorum distributis fit sortitio tribuum, qua praerogativa definitur. Sensus igitur est: Cum plures leges tuleris, de his tantum semel et simul suffragia ferri iussisti, contra legem Cæciliam. Sic video accepisse etiam Ferratium Epistol. in Or. Cicer. p. 356.

Soter. Verr. li. 63. itaque cum non solum patronum istius insulae, sed etiam *sotera* inscriptum vidi Syraeusis. Hoc quantum est? ita magnum, ut latino uno verbo exprimi non possit. Is est nimirum *Soter*, qui salutem dedit. De hoc cognomine, quod erebro in numis Jovi, Neptuno, Æsculapio, Dioscuris, Herculi, Medicis, Regibus et Caesaribus tribuitur, et saepe Euergetæ jungitur. vid. Spanhem. de usu et Præst. numism. Diss. vii. p. 416. s. Diss. xii. p. 500. Verbum Saluator, quo Græcum commodè interpretantur, Ciceronis ætate nondum usitatum fuit, de eo vid. præter Cellar. in Lex. Fabri, Cel. Heumannum ad Sammarthani Elogia p. 239. Verum queri potest, cur Cicero neget, latino uno verbo reddi posse, cum *Servator* latine dicatur, idque verbum sine dubio respondeat græco? Nam in numis, et lapidibus, qui Græcis *Soter*es dicuntur, latinis sunt *Servatores*. Jupiter quidem *Servator* ap. Plin. xxxiv. 8. est Jupiter *eurys*. Scilicet, *Servator* est *eurys*, quatenus a malis et periculis liberat: ut Plinius loc. cit. Peucesten vocat Alexandri *Servatorem*, quia morti eripuit; non autem, quatenus *eurys* idem est *eugetras*, qui nos commodis auget et ornat. Nam *Soter* est idem, qui Euergetæ, aut paullo plus, et interdum alterum pro altero ponitur. Sic v. e. Polyb. l. v. p. 500. commemorat, Antigoni Tutorem non solum vivum esse *Euergetam* appellatum, sed etiam *Sotera* post mortem. adde Dion. Cass. l. lii. pag. 493. ubi Mæcenas ait Patris et *Soteris* nomen accepturum Augustum ex Imperio iusto, æquo, leni.

Spargere. Catil. ii. 10. qui siccas vibrare, qui *spargere* venena didicerunt.

Sparus. Mil. 24. genus teli, de quo videndus Abramius ad h. l.

Spatium, locus ubi currendo, et biga, quadrigis &c. agendis exercentur homines: curriculum. Or. 3. Fia. v.

1. *Spatia* Academiæ. Rabir. Perd. 2. qui me ex constituto *spatio* defensionis in semihoræ curriculum coegisti. Or. iii. 2. O fragilem fortunam, et inanes saepe contentiones! quæ in medio *spatio* saepe franguntur et corruunt, et ante in ipso cursu obruuntur. &c. Brut. 90. Hortensium in *spatio* consecuti sumus.

Species. Top. 7. in divisione formæ sunt, quas Græci *ἰδιαι* vocant, nostri, —*species* appellant: non pessime id quidem, sed inutiliter ad casus mutandos. Nolim enim, ne si latine quidem dici possit, *specierum* et *speciebus* dicere. * Or. 1. quæ sit optima *species* et quasi figura dicendi. Hanc quoque *speciem* e Græcorum *ἰδέα* transtulit. ibid. 3. *species*—effigies. i. e. exemplar—Imago ad exemplar expressa. * Acad. i. 8. mentem solum censebant idoneam, cui crederetur, quia sola cerneret id, quod semper esset, simplex, et uniusmodi, et tale, quale esset. hanc illi ideam appellabant, jam a Platone ita nominatam: nos recte *speciem* possumus dicere, de hac *specie* v. Or. 2. 3. * externus apparatus, ornatus, dignitas, quæ in oculos cadit inprimis. Agr. li. 13. *species* tyrannorum. ubi vid. Græv. Or. i. 29. hæc, quæ sunt in *specie* posita, in te divina sunt: de dotibus oratoris externis corporis. Or. li. 72. adhibere quandam in dicendo *speciem* atque pompam. Pis. 11. fuit pompa, fuit *species*, incessus saltem Sephasia dignus. ibid. magnum nomen est, magna *species*, magna dignitas, magna majestas consulis. Brut. 62. magis *specie* et motu atque ipso amietu capiebat homines, quam dicendi copia. * opinio orta ex eo, quod esse videtur tale, quale non est. Mare. 6. *specie* reipubl. lapsi. Tusc. li. 23. doloris *speciem* ferre non possunt. * Sed dicitur etiam sæpiissime de eo ipso, quod videtur esse tale, quale non est. Nat. D. i. 2. *species* fictæ simulationis. Planc. 19. signa probitatis non fucata forensi *specie*. * Tusc. iv. 14. Or. iii. 25. prima *specie*, quod vulgo dicimus, primo adpectu. * simulacrum. Div. i. 12. *species* ex ære vetus. ibid. 36. hanc *speciem* Praxiteles evolvit argento.

Specillum. Nat. D. iii. 22. Æsculapiorum primus—qui *specillum* invenisse, et primus vulnus obligasse dicitur. Est instrumentum chirurgicum, Gr. *μήλον*. vid. Ind. Gr. *μήλον*.

Specimen, exemplum. Leg. iii. 3. ceteris *specimen* esto. Pis. 39. *specimen* innocentiae. Tusc. i. 14. num dubitas, quin *specimen* virtutis capere debeat ex optima quaque natura?

Spectaculum, locus unde spectatur. Mur. 34. at *spectacula* sunt tributum data. conf. Sext. 58. Liv. i. 35. * ad Att. x. 2. homini nostra incommoda *spectaculo* esse nollem.

Spectare, judicare. Rosc. C. 10. nemo illum ex trunco corporis *spectabat*. Att. xii. 39. ex meo otio tuum *specto*. * sequi aliquid, cupere. Vatin. 10. ad imperatoris laudes a puero *spectatus*. * operam dare. ad Div. v. 8. ut primum forum attigi, *spectavi* semper, ut tibi quam maxime posse esse conjunctus. * Or. ii. 40. si barbarorum est, in diem vivere; nostra consilia sempiternum tempus *spectare* debent.

Spectatio, exploratio numorum, an genuini sint et probi, necne. Verr. iii. 78. deductiones certis nominibus fiebant pro *spectatione* et collybo. v. Hotom. ad h. l. Budæum ad Pandect. p. 187. Grævinum ad Flor. ii. 7. unde pro quovis experimento ponitur. conf. *spectatus*.

Spectatus, de metallis, quæ aut igni, aut lapide Lydio explorantur: item de numis, qui spectari dicuntur, cum explorantur, probi sint, necne. Off. ii. 11. hunc igni *spectatum* arbitrantur. cf. *spectatio*. hinc *spectatum* dicitur, quicquid certis experimentis, quale sit, cognitum est. In Cæcil. 4. *spectata* fides. Or. i. 27. ceterarum homines artium *spectati* et probati.

Spectio, dicitur de iis, qui servant de celo. Phil. ii. 32. nos augures nunctionem solum habemus, consules et reliqui magistratus etiam *spectionem*.

Spectrum, *σπῆμα* Epicureorum. ad Div. xv. 16. 19. sed ex priori loco intelligi potest, hanc Catianam interpretationem verbi Græci Ciceronem non probasse.

Specula. Act. i. Verr. 16. homines in *speculis* sunt. Deiot. 8. regem semper in *speculis* fuisse: h. e. omnes actiones tuas observasse.

Speculum. Fin. ii. 10. infantes, pueri, et bestię, quæ Epicurus putat esse *specula* naturæ.

Specus, aquæductus. Att. xv. 26. *specus* subterranei in extremo fundo. v. Victorium ad h. l.

Spero, de re mala. Or. iiii. 13. extr. quoniam hæc satis *spero* vobis molesta et putida videri.

Spes. Verr. iiii. 18. Agri Leontini antea *spes* hæc erat, ut cum olivum vidisses, annonæ caritatem non vererere. Rosc. A. 50. major *spes* emtionis, de securitate retinendi ejus, quod emeris. Verrin. i. 22. quo quidem tempo-

re *spem* maximam reliquorum peccatorum nactus est: h. e. impunitatis *spem*. * Att. iiii. 23. si est aliquid in *spe*.

Spicum, spica. Cato 15. fundit frugem *spici*. Nat. D. ii. 42. *spicum* illustre tenens splendenti corpore virgo.

Spina, in scribendo dicuntur *spinæ* de nimis subtili et Dialecticorum jejuno disserendi genere. Fin. iv. 28. *spinæ* disserendi. Tuscul. iv. 5. *spinæ* partiendi et definiendi.

Spinosus, subtilis. Fin. iiii. 1. subtile ac *spinosum* disserendi genus. Tuscul. i. 8. hæc enim *spinosiore* prius me, ut confitear, cogunt, quam ut assentiar.

Spiritus, aër. Catil. i. 6. *spiritus* cœli. * contentio, animositas. Verr. i. 30. quid ego nunc in alteram actionem Cn. Dolabellæ *spiritus*, quid hujus lachrymas et concusiones proferam? * superbia, insolentia. Verr. iiii. 9. illos ejus *spiritus* Sicilienses quos fuisse potestis? Sull. 9. *spiritus* attulerunt res gestæ. Flacc. 22. remittere *spiritus*. Simili sensu dicitur *flatus*. v. Heins. ad Ovid. Art. Am. i. 715.

Spisse, tarde, cum difficultate. Brut. 36. *spisse* atque vix ad Antonium Crassumque pervenimus.

Spissus, tardus, difficilis. Att. x. 18. omnia adhuc tarda et *spissa*. Qu. Fr. ii. 14. *spissum* sane opus et operosum. Or. iiii. 36. si est *spissius*. ibid. ii. 53. in utroque genere principia tarda, et exitus *spissi* et producti esse debent.

Splendescere. Cato 9. canorum in voce *splendescit* etiam in senectute.

Splendide, clare, perspicue. Or. ii. 16. qui leges, qui jura—constituerunt, locuti sunt simpliciter et *splendide*.

Splendidus, de hominibus in magna dignitate positis, gratia, divitiis, genere florentibus. Læl. 6. secundas res *splendidiores* facit amicitia. Coel. 2. pater parum *splendidus*. Verr. ii. 28. *splendidus* eques. * excellens, cujus vis et præstantia ferit oculos omnium. Off. iiii. 5. *splendidissimum* ingenium. * ornatu. Brut. 20. *splendidior* consuetudo loquendi. Brut. 55. dicendi generis *splendidus* et magnificentius. * honestus. Fin. ii. 21. disputatio *splendida*, et certamen honestum. Rosc. Am. 49. *splendidior* causa nobilium fuit. * bene, clare sonans, amplum et eundem tamen jucundum sonum habens. Brut. 55. vox cum magna, tum suavis et *splendida*, opponitur fuscæ. Or. 49. *splendidus* nominibus illuminatus est versus, sed proximum inquinatus, innavissima litera finitus. de singulis generibus cf. *splendor*.

Splendor, claritas cum suavitate eff-

cit *splendorem* in voce. Brut. 68. sic est etiam capiendus *splendor* verborum Orat. 49. nempe de verbis ample suaviterque sonantibus. * in oratione *splendor*, est ornatus in elocutione. Or. iii. 31. 36. Inv. i. 18. exordium debet habere *splendoris* et festivitatis et concinnitudo minimum. * *splendor* hominis, existit ex gratia, amicorum potentium, clientium, deductorum, salutatorum copia. Att. iv. 1. *splendor* forensis. Quint. 22. *splendor* et gratia. Brut. 48. vitæ *splendor*. * omnis dignitas, quæ ex quacumque re existit, inprimis ex virtute, ut in his : ad Div. i. 7. ut eos non tam constantia in rep. nostra delectet, quam *splendor* offendat. Plane. 12. hunc tu vitæ *splendorem* maculis adspersis. Cluent. 16. *splendor* municipum, hominum sc. honestorum. Rose. C. 5. *splendor* advocacionis. de ea æst Lig. 11. videsne hunc *splendorem* sc. advocatorum. * proprius autem est *splendor* equitum, unde proprie *splendidi*, ut de plebe homines, honesti dicuntur, et senatui auctoritas tribuitur. Rose. Am. 48. *splendor* equester. Sext. 65. auctoritatem senatus *splendore* proximorum ordinum confirmari. cf. ad Div. I. 3. &c. * de magnitudine animi. Brut. 77. animi *splendor*.

Spondalia. Or. ii. 46. cum ex persona histrionis oculi ardere viderentur, *spondalia* illa dicentis &c. *Spondalia* erant carmina, quæ inter sacrificia adhiberi solebant, adhibitis etiam tibicinibus, ne sacrificans aliquid male ominatum audire posset. Constabant autem maxime eo pede, qui Spondeus ab illa ipsa re dicitur, propter gravitatem. *Spondalia* autem est lectio Gruteriana : Turnebus *Spondialia*, Salmasius recte *Spondalia* legendum censet, ut jam notatum est in Lexico Fabri. v. Burman. sec. t. ii. Siculorum Dorvillii p. 572.

Spondere, proprie est dicere, ut ex composito respondere intelligitur : deinde in stipulationibus significat promittere. Nam qui stipulator, interrogat : *spondere* v. e. hanc pecuniam solum iri ? alter respondet : spondeo : h. e. promitto. Rose. Com. 4. stipulator es ? ubi ? quo die ? quo tempore ? quo præsentè ? quis *spondendi* me dicit ? nemo. Verr. v. 54. ut aliquando *spondere* se diceret : sc. is, qui iussus erat his duobus milibus sponsonem facere cum lictore suo, ni furtis questum faceret. v. sponso. * *spondere* pro aliquo, est fidem suam interponere pro aliquo in re pecuniaria. Nam si quis pecuniam mutuam petebat, cui tuto

credi non posse videbatur, petebat creditor ab eo, ut aliquem daret, qui solum iri promitteret : h. e. *sponderet*. Att. xii. 14. scire velim, quando dicat *spondendi*, et pro patre, anne pro filio ? ibid. 17. pro Cornificio me abbine amplius annis xxv *spondendi*. ad Brut. ep. 18. magis enim illum, pro quo *spondendi*, quam me obligavi &c. de verbo huc longa et docta disputatio est apud Salmas. mod. Usur. c. 16.

Sponsalia dicuntur, cum pater se filiam alicui daturum spondet. Att. vi. 6. factis *sponsalibus*. * convivium, quod præbatur, cum *sponsalia* fiunt. ad Q. Fr. ii. 6. a. d. viii. Id. Apr. *sponsalia* Crassipedi dedi, cui convivio Quintus tuus defuit.

Sponsio est proprie promissio ejus rei, quam alter stipulator. v. spondere. In controversiis privatis, ne calumniis impune quis alterum vexaret, aut solebat certam pecuniam deponere petitor, quæ sacramentum dicebatur, de quo supra, aut tantum spondebat, se aliquam pecuniam summam daturum, ut vinceret, stipulante eo, unde petebatur. Cum autem sponderet petitor, idem stipulabatur ab eo, unde petebatur, et hic eodem modo spondebat. Et hinc dicebatur is, qui litem intendebat, *sponsionem* facere. Quint. 8. 27. Verr. iii. 62. Cæcin. 8. Rose. Com. 4. 5. Off. iii. 19. vid. Hotom. ad pr. Quint. 8. et *sponsio* dicitur pro causa, quæ agitur, s. iudicio, quod intenditur, agitur, sponsione interposita, s. actione, quæ fit sponsione interposita. Cæc. 16. *sponsionem* optime facere posse, dicitur de eo, qui justam causam habet. hinc et aliæ formulæ. Verr. iii. 57. *sponsione* lacessere. Cæcin. 32. *sponsione* certare. ib. 31. condemnari *sponsione*. Quint. 27. *sponsione* vincere. Cæcin. 31. *sponsione* vincere. vid. vincere. Verr. iii. 62. *sponsiones* prohibitas judicari. * Leg. ii. 16. voti *sponsio*, qua obligamur Deo.

Sponsor, qui pro altero spondet. ad Div. v. 18. *sponsor* es pro Pompeio. ibid. vii. 5. *sponsor* humanitatis tuæ. cf. Att. xiii. 10. xvi. 5. i. 8. 10. xv. 5. xvi. 15. hinc junguntur creditores et *sponsors*, quod, qui pro altero in re pecuniaria sponderunt, in eodem periculo sunt, quo creditores. Quint. 23.

Sponsus, sponsio. Quint. 9. ex *sponsu* egit.

Sponse sua, sua natura, per se. Tusc. iv. 15. *sua sponse* laudabilis virtus. Verr. I. 42. *sua sponse* scelerata res. Or. 32. *sua sponse* squalidiora. * *sua sponse* facere dicitur etiam, qui primus facit, ut auctor rei dici possit. Verr. I.

43. quoad sua sponte instituisset, id neminem metuisse ne quis reperiretur, qui latius institutum sequi vellet.

Sportella est obsonium, eibus, qui opponitur cenæ justæ, vel rectæ. ad Div. ix. 20. dediscendæ tibi sunt *sportellæ* et artolagani tui: h. e. non, ut soles, placentis et similibus eibus levioribus nos excipere debes, post quos manus non lavantur, sed iustus conviviis. v. Lex. Fabr. in Sportula. n. 2.

Sputatilius, sputo conspuendus: h. e. contemnendus. Br. 74. Sisenna defendens dixit, quædam ejus *sputatilia* esse crimina.

Squalor, de lugentibus, quibus et sordes tribuuntur. Sext. 14. *squalebat* civitas.

Squalidus, de rebus subtilibus, quæ sunt Dialecticorum præcepta, aut quæ ex iis subtilius disputantur. Or. 32. sed quia hæc sua sponte *squalidiora* sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor. sic etiam dicitur adverbium *squalide*. Fin. iv. 3. sed vos *squalidius* (sc. definitis, partimini): illorum vides, quam illeat oratio.

Squalor, de lugentibus. ad Div. v. 1. in luctu et *squalore* sum. Verr. v. 48. extr. adspicite *squalorem* sordesque solorum. it. de supplicantiis. Plane. 8. quam nunc multitudinem videtis in *squalore* et luctu supplicem vobis.

Squilla, piseis, qui et pinnetores dicitur. v. Nat. D. ii. 48. Fin. ii. 8.

Stabilis. Fin. ii. 23. voluptas *stabilis* Epicureorum, quid sit?

Stare, in re militari significat primo simpliciter, in acie esse; unde formulæ: cum aliquo *stare*, a partibus aliquis *stare* &c. Brut. 79. nemo contra civium perditorem popularem turbulentamque dementia a senatu et a bonorum causa *stetit* constantius: sed etiam manere in acie, opponiturque *stare* fugere. Tusc. ii. 23. ut enim fit in prælio, ut ignavus miles ac timidus, abjecto acuto fugiat,—ob eamque causam pereat nonnunquam etiam integro corpore, cum ei, qui *steterit*, nihil tale evenit. * *stare* porro dicuntur, qui locum in republ. dignitatem, fortunas obtinent et tuerunt. ad Div. vii. 2. eorum auxilio, qui me *stante*, *stare* non poterant. * Item, qui constantes sunt in re aliqua, qui a sententia suscepta, promissis &c. non recedunt. Att. vii. 15. omnes cupiebant Cæsarem *stare* conditionibus iis, quas tulisset. ad Div. ix. 2. modo nobis *stet* illud, una vivere in studiis. Att. ii. 4. si in eo non *stat*. * *stare* dicitur, quod decretum est et constitutum. Att. id. 14. neque *stat* *stabit*, quo potissi-

mum &c. * *stare* etiam dicuntur, qui habent unde vivant, vitam transigant. Flacc. 6. qui domi *stare* non poterant, largo ac liberali viatico commoveret. *Stare* non posse, qui ob res alienum fugere, et cedere foro coguntur. Pis. 6. egere, foris esse Gabioium, sine provincia *stare* non posse. Sic est etiam ap. Sueton. Othon. 5. * Fin. ii. 10. voluptas *stans* et movens, quid sit? v. ibid. 23. * *stare* etiam est pro dicere; quia *stantes* dicebant. Har. R. 4. cum mihi *stanti* minaretur. Marcell. 11. non est *stantibus* necesse omnibus dicere. Or. 63. me *stante* &c. hinc illud intellige ad Div. i. 4. cum in senatu pulcherrime *staremus*, quod jam illam sententiam Bibulli freramus &c. * Rab. Perd. 10. in fide *stare*.

Statorius, est actor, qui sedatior agit, neque in scena discurrit: unde ipsæ fabulæ *statorie* dicuntur, quæ sedatioris sunt: quibus opponuntur motorie, in quibus multa negotia, cursus &c. hinc ad oratorem transfertur, qui minus vehementer dicit et agit. Brut. 30. 68. cl. Gron. Obs. iv. 7.

Stalamare. Leg. ii. 11. vincendi atque potiundi *stalamandique* cognomina Statoris et Inviæti Jovis. sed hanc vocem ex corruptione ortam, omnes fatentur. vid. Gruterus, Turnebus, et Gronov. ad h. l.

Statio, locus, ubi naves stare possunt, sed minus tuto quam in portu, unde a Virgilio malefida dicitur. ad Div. xii. 15. urbs, portus, *statio*, quæ extra urbem est. * custodia, excubie. Cato 90. de *statione* vitæ in jussu imperatoris decedere. * devernorium. Attic. vi. 9. extr. in arce Athenis *statio* mea nunc placet.

Stativa. Agr. ii. 15. agros, urbes, *stativa*, portus, totam denique Bithyniam vendituri sunt. Interpretes superiores *stationes* navium esse putant. Grævus autem *stagna* interpretatur, quæ vos adeo in Pithamano et Erfurtenis. Codd. reperitur pro *stativa*. Nam *stativa* aquas esse *stagna*, ut auctor est Varro ap. Nonium in Putei. Ut adeo *stativa* sint *stagna* et lacus piseosi, qui eam venduntur. Mihi autem prior interpretatio magis placet. Nam primo urbes, portum, et *stationem* jungi ex ad Div. xii. 15. ante vidimus in *statio*. Deinde etsi *stativa* aquæ dici possunt, tamen non propterea etiam *stativa* *stagna*; in quo esset puerilis tautologia. Si quis autem probaret lectionem Pithorani et Erfurt. Codd. non haberem magno opere, quod dicerem contra.

Stator, minister magistratus, appar-

tor, tabellarius, a stando. ad Div. ii. 17. literas a te mihi *stator* tuus reddidit. cf. il. 19. x. 21. * sed cognomen Jovis est a sistendo, auctore Livio i. 12. Cicero videtur ducere a statuendo Catil. i. 13. Seneca a stando. sed, ut vere pronunciat Gron. de Senecae etymologia Obs. iv. 14. ita etiam Ciceroniana illa est lusus in verbo, proposito ejus serviens.

Status, adj. certus, definitus. Har. R. 9. *statæ* sollemnesque caerimoniarum. Offic. i. 12. *status* dies cum hoste.

Status, subst. ap. rhetores quid sit? unde dicatur: nempe e re gladiatoria. vid. Top. 24. *status* in re gladiatoria idem est, qui gradus, de quo supra: unde hæc formulæ: Or. 37. deicere de *status* adversarios: h. e. vincere advers. Cæcin. 15. vis, quæ formidine animum perterritum loco sæpe et certo de *statu* demovet: h. e. ita perturbat, ut propositum persequi, et constantiam retinere non possit. v. P. Faber ad h. l. et Passeratus. Cluent. 38. de *statu* suo declinare: h. e. constantia. Verr. ii. 4. deducere de vitæ mæ *statu*: h. e. de vitæ ratione, quam inieram, et in qua permanere decreveram, nempe ut defendere reos, non accusare quemquam. Dom. 18. *status* (reip.) conversio. Et quoniam e statu maxime spectantur gladiatores, lique et milites, quam diu statum obtinent, tamdiu salvi sunt; propterea *status* dicitur de commoda rerum conditione et salute. Sext. 1. offerre salutem in discrimen pro *statu* civitatis. Sull. 22. *status* reip. maxime judicatis rebus continetur. Tusc. iii. 7. et quemadmodum oculus conturbatus—et reliquæ partes totumve corpus *status* cum est motum, deest officio suo et muneris. Dicitur tamen etiam pro conditione et ratione alicujus rei simpliciter. ad Div. ix. 6. sed hoc videntur ii, qui nulla sibi subsidia ad omnes vitæ *status* (np. et secundos et adversos) paraverunt. Porro, quoniam in statu militum inest firmitas et constantia, propterea *status* opponitur et interitus. Fin. iii. 5. * Agr. i. 1. urbes pacatæ, agri sociorum, regum *status* decemviris donabantur. * Est etiam verbum juris, quo conditio hominum civilis significatur, ratione libertatis, utrum nempe aliquis servus an liber, porro liber, utrum ingenuus an libertinus, libertini denique, utrum cives Romani, an Latini, an dedititii: de quo est in Digestis de *statu* hominum. Sed significat ap. Ciceronem etiam conditionem civilem hanc, qua quis est aut plebeius, aut patricius. Leg. i. 7. quod in civitatibus

ratione quadam, de qua dicitur idoneo loco, agnationibus familiarum distinguuntur *status* &c. Nam omnes agnati sunt ejusdem familiæ, adeoque etiam omnes aut plebei aut patricii. v. c. in gente Claudia agnationibus distinguuntur familiarum *status* ita, ut omnes Marcellorum agnati sint plebei, quod ea familia plebeia est, omnes autem Appiorum et Pulerorum agnati patricii, quia hæc familia patricia est. Itaque in gentibus in plures familias distributis, easque et plebeias et patricias, cum primum scio, cujus sit agnatus, intelligo patriciusne sit, an plebeius. * Agr. i. 1. *status* regum dicitur decemviris donari, i. e. conditio, jus, opus.

Stellatus, in stellas relatus, Tusc. v. 3. *stellatus* Cepheus traditur cum uxore.

Sterilitas, de eo, quod non vitio, sed natura sua parere non potest. Div. i. 18. mula peperit: foetus exitit in *sterilitate* naturæ.

Stertere, negligentem esse in re aliqua, non facere, quæ debebas. Attic. iv. 3. Marcellus candidatus ita *sterlebat*, ut ego vicinus audirem.

Stigmatas, servus fugitivus, notis in fronte compunctus, quæ stigmata dicuntur. Off. ii. 7.

Stilla, gutta. Fin. iii. 14. interit magnitudine maris *Ægæi stilla* maris.

Stilus, dicendi genus. Brut. 45. *stilus* Atticus. ibid. c. 26. idem sonus est orationis, et idem *stilus*. * exercitatio scribendi. Or. ii. 23. in summa ubertate inest luxuries quædam, quæ *stilo* depascenda est.

Stimulare, angere, inquietum reddere. Att. ix. 15. congressus hujus *stimulat*. ibid. xii. 13. me hæc solitudo minus *stimulat*. cf. xiii. 28. * impellere. ad Div. iii. 12. nam ut antea simultas me *stimulabat*, ut caverem.

Stimulus. Tusc. ii. 27. *stimuli* doloris.

Stinguere, extinguere. in Arat. his.

Stipatio, comitatus. Sull. 23. Autronii concursatio, *stipatio*.

Stipendiarius. Verr. iii. 6. Inter Siciliam ceterasque provincias in agrorum vectigalium ratione hoc interest, quod ceteris aut vectigat impositum est certum, quod *stipendiarius* dicitur, ut Hispanis et plerisque Pænorum, aut censoria locatio constituta, ut Asiæ lege Sempronius: Siciliam sic in amicitiam fidemque recepimus, ut eodem jure essent, quo fuissent &c. Balb. 9. nam et *stipendiarios* ex Africa, Sicilia, Sardinia, ceteris provinciis, multos civitate donatos videmus. &c. Ex loco altero intelli-

gitur, *stipendiarios* esse, qui certam quotannis pecuniæ summam solvunt, quæcunque frugum sive ubertas sive caritas sit, cum reliqua tantum decimas aut alia vectigalia dent, quæ incerta sunt, modo majora, modo minora, pro frugum copia aut inopia &c. hosque esse æquiori jure, quam *stipendiarios*. vid. Hotom. ad Verr. lil. 6. Lips. Magnit. Urb. Rom. li. 2. Cujac. Obs. vil. 3. 4. Æquiori autem illo jure utuntur socii, iniquiori altero, bello et vi victi; unde in Cæcil. 3. junguntur socii *stipendiarii*que pop. R. Sed exoritur difficultas quædam ex duobus illis locis. Nani in primo Siculi a stipendiariis distinguuntur, in altero iis adnumerantur. Ea videtur se tolli posse. Non omnes ejusdem provinciæ civitates eodem jure erant: sed aliæ sociæ, quod se sponte in fidem Rom. contulissent, aut non diu repugnassent, aliæ non item, quæ hostiliter ad extremum se gessissent. Aliæ liberæ, aliæ non item: aliæ immunes, aliæ vectigales et decumanæ, aliæ stipendiariæ. Jam cum in Sicilia quoque urbes essent victæ, ut Syracusæ; est fortasse, ut hæ stipendiariæ fuerint. nam Syracusas, et quæ, his expugnatis, metu se dedidissent, durius habitas esse, locupletes auctores affert Sigon. A. J. Provinc. i. 3. quamquam ex Verr. lil. 6. colligi possidetur, etiam vi victas tantum vectigales fuisse. Si brevis te expedire vis, *stipendiarios* confundi eum vectigalibus credas. Certe Aseon. ad Div. in Cæcil. l. e. *stipendiarios* interpretatur, quibus vectigal impositum est. Burm. de Vectigal. p. 2. laudat de hæ re Cujachum l. e. sed ibi nihil de hæ confusione.

Stipendium, esse mercedem militum, et vectigal certum populorum bello victorum, satis notum est. A priori significatione oritur illa, cum stipendia dicuntur anni militiæ. Manil. 9. qui *stipendiis* confectis erant: h. e. emeriti, qui legitimos annos militarem operam reipubl. præstiterant. hinc eleganter Cato 14. emerita *stipendia* libidinis &c. de senibus dicit. quem modum loquendi rariorem esse, recte observat Facellatus, v. e. eum emeritos milites proprie dicamus, non emerita *stipendia*. Dicitur et de pecunia, quæ magistratibus provine. decernitur, ut Div. viii. 4. *stipendium* Pompeii.

Stipes, homo stupidus, qui sc. propter stuporem mutus est. Har. R. 3. *stipes* ille, qui quorum hominum esset, nesciremus. conf. Sen. p. Red. 6.

Stips, numuli, qui a sacerdotibus corrogantur Diis, aut certe in honorem

Deorum dantur. Leg. ii. 9. præter Idææ matris famulos, eosque justis diebus, ne quis *stipem* cogito. ibid. 16. *stipem* sustulimus, nisi eam, quam ad paucos dies propriam Idææ matris exceperimus. Implet enim superstitione animos et exhaurit domos. de *stipe* matris Idææ vid. Turneb. ad h. l. de more stipis colligendæ Diis in universum autem Cuper. Obs. iii. 4.

Stipulari. est interrogare alterum sollemni formula, an velit nobis aliquid polliceri, præstare &c. v. c. Spondesne, te &c. respondet ergo *sp̄* spondere. qui interrogat, postulat, *stipulatur*: qui respondet, pollicetur, jubet &c. spondet. v. spondeo. Rose. Com. 4. reliquum est, ut *stipulatum* se esse dicat—*stipulatus* es? ubi? quo præsentem? cf. stipulatio.

Stipulatio, est interrogatio ex formula sollemni, qua postulamus, aliquem spondere, fidejubere, polliceri, dare &c. quam ubi secuta est sponsio, fidejussio &c. obligatio oritur. Rose. C. 12. cur tam imperite facit, ut nec Roscium *stipulatione* alliget &c. Cæciu. 18. *stipulationes* infirmare aut convellere. Att. xvi. 11. et si *stipulationes* nondum legeram. Leg. ii. 21. ut ex pecunia ex *stipulatione* debeatur. de *stipulationibus*. vid. Salmas. mod. Usur. e. 16. Formulas *stipulationum* habes ap. Varr. R. R. ii. 2, 6. 5. 5, 11.

Stipulationuncula. Or. i. 38. *stipulationuncula* decipi.

Stipulatus, adject. passive. Rose. C. 5. pecunia *stipulata*.

Stirps, principium rei, fundamentum. Cæcil. 32. firmata jam *stirpe* virtutis. Leg. i. 6. repetam *stirpem* juris a natura. Fin. iv. 2. differo eam partem, quæ est quasi *stirps* hujus quæstionis. * familla, distinguitur a gente. Or. i. 39. Marcelli, ab liberti filio, *stirpe* Claudii ejusdem nominis, hereditatem gente ad se rediisse, dicebant. v. Gens.

Stola. Phil. ii. 18. sumsisti togam virilem, quam statim muliebrem *stolam* reddidisti. quamquam ibi Grævius habet: togam. Sed in *stola* melior est oppositio. ibid. *stolam* dare de sponso.

Stolidus, iners, nihil agens, ut terra, lignum. Top. 15. nihil agens, et quodammodo *stolidum*.

Stomachus, os et aditus ventriculi. Nat. D. ii. 54. linguam autem ad radices ejus hærens excipit *stomachus*, quo primum illabuntur ea, quæ accepta sunt ore &c. * ingenium hominis ejusque, aut animus in rebus aut probandis aut fastidiendis. ad Div. ii. 16. non

enim *stomachi* mei, cujus tu similem quondam habebas, in hominum insolentium indignitate fastidium. ad Div. vii. 1. ludi apparatusissimi, sed non tul *stomachi*. ibid. viii. 13. *stomacho* est Pompeius M. nunc ita languenti, ut vix, quod sibi placeat, reperiat. ibid. lx. 2. consuetudo diuturna callum jam obduxit *stomacho* meo.

Stragula vestis Rosc. Am. 46. est, qua lecti sternuntur, peristroma.

Stragulum, idem. Tusc. v. 21. collocari jussit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo, textill *stragulo*, magnificis operibus picto. Ceterum, ut hoc obiter moneam, in h. l. legendum censet: pulcherrime. Lectus aureus stratus erat pulcherrime, nempe stragulo textili eoque picto. Sic Phil. ii. 27. lectus *stratus* conchyliato peristromate.

Stranguria, difficultas et dolor in urina mittenda. Tusc. ii. 19.

Stratum, laudatur e Tusc. v. 21. sed vid. stragulum.

Strenuus. Phil. ii. 32. celeriter isti et redisti, ut cognosceret te, si minus fortem, attamen *strenuum*.

Strictim, obiter, breviter. Or. i. 35. *strictim* adspicere. Cael. 7. *strictim* ponere. Att. ii. 1. *strictim* attingere librum.

Stridor. Agr. ii. 26. veri et fortis tribuni pl. *stridorem* unum ferre non possit.

Strigilis, instrumentum balneare et unctorium, quo ad radendum detergendumque corpus utebantur in sudationibus, lotionibus et unctionibus. de ea v. Eschenbach. Diss. de unctionibus c. 3. p. 472. s. qui et p. 483. figuras strigilis exhibet, quas et videre licet ap. Pignorium de seryis, aliosque. Fin. iv. 12. si ad illam ampulla aut *strigilis* accedat.

Strigosus, de oratore. Brut. 16. est toto genere *strigiosior*: h. e. tenuior, jejunior. dicitur enim proprie de equis macie confectis, Gr. *ἀργέψος*. v. Victor. Var. Lect. iv. 22.

Strophium. Har. R. 21. P. Clodius a crocata, a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciis, a *strophio* — repente factus est popularis. *Strophium* h. l. interpretantur de fasciola, qua papillas feminae coercerant. vid. Interpret. ad Catull. epigr. 65. Ferrar. R. v. p. i. l. lii. c. 21. Graecis *ραυσία* et *ραυσις*, ut auctor est Pollux vii. 54. cf. Cuper. Obs. i. 6. quod mihi secus videtur. Nam si hoc strophii genus Clodio damus, etiam papillas feminarum turgidas ei demus necesse est; quod est ridiculum. Putabamus aliquando, *stro-*

phium esse h. l. coronam e pluribus et diversicoloribus fasciis tortam, quod genus in femineo ornatu fuit. vid. de hoc genere strophii Festum in struppis. et Salmas. ad Solin. pag. 263. sed adversatur fragmentum orationis in Clodium, quod affert Nonius in *strophium*: cum *strophio* accurate praecingere. Ex quo intelligitur, *strophium*, quod Clodio objicitur, esse zonam s. cestum acupictum, quo feminae etiam nostris moribus praecinguntur. Confirmat hanc interpretationem locus ab eodem Nonio commemoratus ex Turpilii Philopatro: Me miseram! quid agam? inter vias epistola excidit mihi: infelix inter tuniculam et *strophium* quam collocaveram. Itaque recte Mercerus ad h. l. fallitur hic Nonius, qui *strophium* sc. interpretatur fasciam, quae virginalem cohibet tumorem papillarum. Nam *strophium* est zona teres.

Structor, est qui operam in aedificando praestat, materiam, calcem, lateres tractat &c. Qu. Fr. ii. 6. In aream tuam veni, res agebatur multis *structoribus*. cf. Att. xiv. 3.

Structura verborum, continet tres partes: primo collocationem singulorum verborum, ut lenitas quaedam efficiatur; deinde concinnitatem quandam verborum; et tertio numerum, quem tamen et ipsa illa concinnitas efficit sua sponte. v. Orat. 44. init. coll. 43. Init. v. structus. Brut. 8. ante Isocratem verborum quasi *structura* et quaedam ad numerum conclusio nulla erat. Opt. g. d. 2. verborum est *structura* quaedam, duas res efficiens, numerum et lenitatem. *sed ut collocatio non modo de omnibus illis tribus partibus, sed etiam de prima tantum, quae lenitatem efficit, dicitur; sic etiam *structura* verborum dicitur de prima illa parte, qua sic verba ordinantur, ne extrema et prima asperius concurrant. Or. 44. atque illud primum videamus quale sit, quod vel maxime desiderat diligentiam, ut fiat quasi *structura* quaedam.

Structus. oratio structa primo est ea, in qua est non solum collocatio singulorum verborum levis, sine concursu extremarum cum primis literis asperitate, sed etiam concinnitas verborum, et numerus. Or. 41. sed haec nisi collocata, et quasi *structa*, et nexa verbis &c. deinde vero est etiam oratio numerosa. ibid. 70. si compositi oratoris bene *structam* collocationem dissolvas permutatione verborum.

Struere. Or. iii. 31. *struere* verba. v. *structura*, *structus*. *parare. Att. lx. 10. bellum *strui* existimo. ibid. v.

21. me ipsum mihi sollicitudinem *struere* cogor. &c.

Studere, quid sit, ex notione studii intelligitur planius, et notissimæ sunt huius verbi significationes. Unum locum afferemus, in quo est pro: familiarē esse alicui. Cæd. 4. multi boni adolescentes *studuerunt* illi homini nequam. (sc. Clodio.) pro favere alicui. ibid. *studere* petenti. sc. Consulatum. * cum acc. est Or. in Sen. p. Red. 6. cum vero literas *studere* incipit. v. not. * Plane. 36. auxilia *studentia* atque incitata.

Studiosæ, sæpe et cum voluptate quādam. in Cæcil. 12. libenter *studiosæ* audire. Tusc. v. 20. *studiosæ* id facitabat, scil. pila ludere. ad Att. ii. 20. litteræ *studiosæ* scriptæ, sunt commendatitiæ.

Studiosus, tiro artis alicujus, qui adhuc discit. Opt. g. d. 5. putavi mihi auscipiendum laborem, utilem *studiosis*, mihi quidem ipsi non necessarium. item, qui discit literas, ut Tusc. i. 3. Galbam, Africanum, Lælium, doctos fuisse traditum est, *studiosum* autem eum, qui iis ætate anteibat, Catonem.

Studium. Inv. i. 25. *studium* est animi assidua et vehemens ad aliquam rem applicata magna cum voluntate occupatio, ut philosophiæ, poëticæ, literarum. Hinc *studium* pro genere aliquo artis et disciplinæ. Or. i. 11. sint hæres in aliis quibusdam *studiis*. item pro secta aliqua philosophorum. Murcu. 36. eodem ex *studio* eruditus; de philosophia Stoica. ubi v. Grævius. cf. c. 31. Nam in universum est pro ea cupiditate, amore, odio partium, quam nos vocamus die Partheylichkeit. Flacc. 10. sine ullo *studio* dicere. ib. 9. *studium* testium. ad Div. i. 7. *studium* iratorum hominum. Item pro favore in comitiis, spectaculis. Agr. ii. 7. *studio* et suffragio suo. Rose. C. 10. de actore: quod *studium* et quem favorem secum in scenam attulit. item pro quacunque cupiditate alicujus rei videndæ, audiendæ, &c. in Cæcil. 13. jam nunc mente et cogitatione prospicio, quæ tum *studia* hominum, qui concursus futuri sunt. * propensiones naturales dicuntur Cæd. 5. *studia* naturæ. * vitæ etiam genera, quæ quis amplectus est, ut vita rustica &c. *studia* dicuntur. Rose. Am. 16. * Tusc. ii. 15. e poëta: quibus militia in *studio* est.

Stultitia, ignorantia, inscitia. Or. i. 36. turpi tutelæ iudicio atque omni molestia, *stultitia* adversarii liberaretur. ibid. 27. oratoris peccatum, *stultitiæ* peccatum videtur.

Stupidus, qui attentione tanta aliquid

et admiratione spectat, auditve, ut immobilis et sine sensu esse videatur. Paradox. v. 2. Echionis tabula te *stupidum* detinet, aut signum Polyleti.

Stupor, *ἀνασθησις*. Tusc. iii. 6. *stupor* in corpore. Phil. ii. 45. ut quidam morbo aliquo et sensus *stupore* suavitate cibi non sentiunt. * tarditas mentis in assequendo, intelligendo &c. item cum ipsum communem naturæ sensum repudiamus, ut faciunt tardi, quos communis sensu carere dicunt. Dom. 36.

Suavitas. Or. iii. 26. *suavitas* austerā et solida, non dulcis et delecta. * est hominis commodi, qui nemini molestus est, nemini nocere vult. ad Div. v. 20. quod si mihi expensa ista rescentum tulisses, tamen, quæ tua est *suavitas*, quicquid in me amor, nolles a me hoc tempore estimationem accipere. nam numeratum si euperem, non erat.

Sub. *sub* manu. v. manus. *sub* precone. v. subijcere. * post. ad Div. x. 16. *sub* eas literas statim recitatæ sunt tum. ibid. viii. 4. cum Gallia coactus esset Pompeius dicere, se legionem abducturum, sed non statim *sub* mentionem et convicium obtrectatorum.

Subactio. Or. ii. 30. *subactio* autem est usus, auditio, lectio, litteræ.

Subactus, de terra sæpe arata, culta. Cato 17. hinc *subacta* atque parat. ibid. 15. cum terra gremio molito ac *subacto* semen sparsum excepit. deinde transfertur elegantius ad ingenium. Or. ii. 30. *subacto* mihi ingenio opus est, ut agro non semel arato, sed novato atque iterato. vid. *subactio*. * exercitus, vexatus. Tusc. iii. 28. *subactus* miseris.

Subdere, substituere. Dom. 32. quis in meum locum iudicem *subdidit*. cf. ad Div. x. 21.

Subditus. Verr. i. 5. *subditi* in eorum locum.

Subductio. Or. ii. 30. statim occurrat naturali quadam prudentia, non his *subductionibus*, quas isti docent, quid faciat causam. *Subductiones* sunt artificia, quibus commentaturi utuntur in cogitando, cum quærant, quid faciat causam, quid veniat in iudicium. Nam *subducere*, quod est rationibus proprium, de cogitationibus et meditationibus dici notum est. v. Att. v. 21. ad Div. i. 9.

Subductus, de navibus dicitur, quæ hiberno tempore e mari extractæ sunt; eique opponitur deductus. Offic. iii. 11. classem Lacedæmoniorum, quæ *subducta* esset ad Gytheum, clam posse incendi.

Subjectio, in rhetoricis quid? Heren.

iv. 23. * *ibid.* ii. 19. brevi *subjectione*, i. e. expositione *subjecta*, addita.

Subjector, falsarius. Catil. ii. 4. quis testamentorum *subjector*. &c.

Subjectus. Or. i. 12. verborum sonitus inanis, nulla *subjecta* sententia et scituta: h. e. cuius nullus sensus inest. *ibid.* 46. omnis hæc antiquitatis memoria et juris publici auctoritas, et regendæ reipubl. ratio et scientia, tanquam aliqua materies, iis oratoribus, qui versantur in republica, *subjecta* esse debent: h. e. in promptu, nota. Partit. 11. hujus igitur materiæ ad argumentum *subjecte*: h. e. aptæ, paratæ.

Subjicere, de speciebus ratione generis. Tusc. iv. 7. perturbationibus *subjiciuntur* partes ejusdem generis plures. Or. i. 42. partes autem sunt, quæ generibus iis, ex quibus emanant, *subjiciuntur*. * de sententia, quæ inest verbis. Fin. ii. 15. sub hac voce, quæ sit *subjicienda* sententia. *ibid.* 2. quæ res huic voci *subjiciatur*. * monere aliquem de re, cuius oblitus est, cuius recordari nequit. Verr. v. 10. cupio mihi ab illo *subjici*, si quid prætereo. * obnoxium reddere. Planc. 23. *subjicere* fortunas innocentium fictis auditionibus. Or. i. 46. scelus dicendo *subjicere* odio civium. * Dom. 20. ut rex Cyprius cum bonis omnibus sub præcone *subjiceretur*. Quint. 15. cuius non modo fortunæ, sed etiam vietus vestitusque necessarius sub præcone *subjectus* est, ratio loquendi inde ducta est, quod præco stare solebat in lapide, ut ab omnibus conspici posset. v. Lapis. * in manus dare, porrigere. Arch. 10. quem nos in concione vidimus, cum ei libellum malus poëta de populo *subjecisset* &c. * Leg. ii. 18. si ad terram tuendam ferroque *subjiciendam* superstitionis aliquid accesserit. Manutius reposuit: subigendam, ex libro antiquo, probantibus Lambino, Davasio. Subigere usitatus est in hac re, sed nec *subjicere* est absurdum, quod in multis loquendi formis est, in quibus et subigere dicitur.

Subitus, extemporalis. Or. i. 33. *subita* et fortuita oratio. *ib.* exercitationes *subitæ*. * ad Div. xiii. 2. propter opera instituta multa multorum, *subitum* est ei remigrare Kal. Quint.

Subjungere, *subjicere*. Verr. i. 21. multas urbes *subjunctis* sub imperium pop. R. Orat. i. 50. si jam omnes artes *subjungere* velimus oratori: b. e. ei inesse debere, statuere. * de ordine, serie. Har. R. 17. hæc esse *subuncta*, i. e. sequi.

Sublate, clate, jactanter. Dom. 36. nihil de me unquam dixi *sublatius*, as-

ciscendæ laudis causa potius, quam criminis depellendi. * de genere dicendi *sublimi*. Brut. 55. *sublate* ampleque dicere.

Sublatio, de magnitudine animi. Fin. ii. 4. *sublatio* animi.

Sublevare, est proprie sustinere, erigere. Att. x. 4. qui nos stratos ad pedes ne *sublevabat* quidem. Herenn. iv. 50. *sublevare* mentum sinistra. * hinc est pro juvare. ad Div. v. 1. quem familiaris nostræ dignitas debebat *sublevare*. Or. ii. 40. quæ non sua vi, sed extranea *sublevantur*. * consolari. Attic. ii. 18. hic status unâ omnium voce gemitur, neque verbo cuiusquam *sublevatur*. * defendere. Muren. 4. ut meum laborem hominum periculis *sublevandis* non inperitiam. Tusc. iv. 37. in quo *sublevatus* a Socrate. * minuere, aliqua re efficere, ne noceat, quod nocere posset. ad Div. viii. 3. *sublevare* odia. Act. i. Verr. 16. non gratia, non cognitione, non aliis recte factis tot tantaque ejus vitia *sublevata* esse existimabuntur. Petit. Cons. 1. nominis novitatem dicendi gloria *sublevabis*. * infirmare in Cæcil. 4. *sublevabis* causam inimici. * Cæcil. 29. *sublevare* questionem, i. e. impedire, tollere, ut ne haberi ac possit, v. c. de servo, eum manumittitur. Sed v. not.

Subligaculum: tegumentum pudendorum. Off. i. 35. scenicorum mos tantam habuit a vetere disciplina verecundiam, ut in scena sine *subligaculo* prodiret nemo.

Submissio orationis. Or. 25. de tenui genere.

Submissus orator. *ibid.* 24. *ibid.* 23. *submissa* leniter dicere: i. e. tenuia leni voce.

Submittere, allegare ad aliquem. Verr. iii. 28. *submittebat* Timarchidem. cf. i. 41. * de voce. in Cæcil. 15. cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarum, multum *submittere* videmus. Male ergo Sylvius ad Orat. pro Sulla, 10. negat bene dici *submissa* voce: male assentitur Burmann. ad Ovid. Met. vi. 90. * de supplicantibus. Planc. 10. tribulus me *submisi* et supplicavi. * de animo. ad Div. xi. 3. periculo nulli *submittere* animum. * de successore dato. Prov. Cons. 4. huic vos non *submitteis* i. successorem mittitis.

Submovere, abstertere. Rose. A. 25. *summoveri* inaleficio. * est hoc verbum inprimis de lictoribus usitatum: Quint. 8. jubet (Prætor) advocatos nostros acerrime *submoveri*.

Submicus, habitus arrogantis in incessu. Or. i. 58. qui ejus artis arrogan-

tia *subniri* ambulant. Sic est apud Liv. xxvi. 13. Non video Appium Claudium et Qu. Fullonem victoria insolenti *subnixos* &c. cf. Gell. Noct. Att. xvii. 2.

Subornare, ornare, juvare. ad Div. x. 23. tu, mi Cicero, quod adhuc fecisti, idem præsta, ut nos vigilanter nervoseque *subornes*. Phil. xiii. 16. Brutum pecunia *subornastis*. Leg. i. 22. quemadmodum homo *subornatus* a natura in vitam venit: ubi Davis. laudavit Gronov. ad Senec. ep. 24.

Subrogare: Consulem, aut alium magistratum, in locum mortui rogare. Est magistratus habentis comitia: populus autem sufficit. Brut. ep. 5. statim Pansa collegam sibi *subrogasset*. Dicitur tamen etiam de creatione magistratum annua ap. Liv. xxxv. 6:

Subrostrani, homines urbani, otiosi, qui totum pæne diem sub rostris ambulant, circulos faciunt &c. ad Div. viii. 1. te *subrostrani* dissipant perisse.

Subscribere, proprie est Att. ix. 13. Cæsar mihi literas misit, quarum exemplum *subscripsi*. *de accusatore dicitur, quod in deferendo nomine alicujus suum quoque nomen et causam accusationis *subscriberet*. Inv. ii. 19. cum beneficii nomen esset delatum, et puricidii causa *subscripta* — quoniam id causæ *subscriptum* esset. v. Salmas. mod. Usur. c. 3. p. 108. *est deinde accusatoris secundarii. v. *subscriber*. Attic. ii. 24. in aliquem *subscribere*. Qu. Fr. iii. 3. Gabinium reum de ambitu fecit P. Sulla, *subscribente* privigno Memmio. *Censores etiam *subscribere* dicuntur, cum in tabulis censoris sub nomine alicujus scribunt, qua de causa notatus a se sit. Div. i. 16. Censor C. Ateium ementitum auspicia *subscriperit*. Cluent. 42. video censores animadvertisse in iudices quosdam illius consilii Juniani, cum istam ipsam causam *subscriberent*. ibid. 45. in Aquilium video esse *subscriptum*. De origine causarum *subscribendarum* ita disputant viri docti, ut alii ad Catonem Censorium referant, quibus faret locus Gellii iv. 20. ubi Censor (Cato) causam subscripisse traditur, alii ad posteriora tempora, confisi loco Livii xxxix. 42. ubi v. Duker. et Drakenh. qui Livio plus tribuit quam Gellio. *dicitur etiam de iis, qui nomen suum apud aliquem deferunt, profitentur, et in tabulis scribunt. Verr. iii. 51. numerus aratorum quotannis apud magistratus *subscribitur*. Sic müssen sich angeben und sich einschreiben. cf. scrip-
tura.

Subscriptio. de accusatore secundarum partium, in Cæcil. 15. qui *subscriptionem* sibi postularunt, cuicunque nominis delationem dedissetis. *de censoris notis. vid. *subscribere*. Cluent. 47. *subscriptione* notare. ibid. 43. *subscriptiones* censorias delere. *de aratoribus. v. *subscribere*. Verr. iii. 48. iugum *subscriptio* ac professio.

Subscriber, accusator secundarius, sive accusatoris adiutor, a subscribendo dictus, quia, cum accusator nomen rei defert, nomen suum quoque subscribit. in Cæcil. 15. at venit paratus, cum *subscriberibus* exercitatis et disertis. &c. vid. Hotom. ad h. l. ad Div. viii. 8. itaque sine ullo *subscriptore* descendit, et Tuccium reum fecit. *qui alicui assentitur, morem gerit. Dom. 19. venalis *adscriptor* et *subscriber* tuus. vid. Mannt.

Subsellium. in iudiciis *subsellia* sunt sedes iudicum et patronorum utriusque partis. Rose. Am. 11. etiamne ad *subsellia* cum ferro atque telis venistis, ut hic aut juguletis aut condemnatis Roscium? Flacc. 10. testes una sedent, accusatorum *subsellia* surgunt. ad Div. xiii. 10. versatus in utrisque *subsellis* cum summa fama et fide. Corradus et Manutius male interpretantur de causis minoribus et majoribus. Sensus est: iudicem et patronum egit; quod etiam sequentia indicant. Nam fides est patroni, fama iudicis integri et iusti. Hinc *subsellia* pro iudicio et actione causarum, imprimis publicarum. in Cæcil. 15. de causidico: a *subsellis* Alienus. Nam dicuntur causidici in *subsellis* habitare, Orat. i. 62. Ibid. ii. 33. cum se a *subsellis* in otium contulerit. Brut. 84. *subsellia* grandiores vocem desiderant. ubi de iudicio publico. nam opponuntur iudici stanti in comitio. de iudice stante, v. Manut. ad Ep. ad Div. xiii. 10. Ceterum in iudiciis publicis videntur etiam fuisse *subsellia* auditorum, qui neque iudices essent, neque advocati; certe *subsellia* patronorum et iudicum ita magna, ut etiam alii honestiores homines in iis locum haberent. Brut. 84. volo hoc oratori contingat, ut, cum auditum sit, eum esse dicturum, locus in *subsellis* occupetur, compleatur tribunal, gratiosi scribæ sint in dando et cedendo loco. *Sed *subsellia* sunt etiam sedes senatorum. Catil. i. 7. adventu tuo ista *subsellia* vacua facta sunt. cf. Phil. ii. 8. v. 7. Hinc illud capiendum ad Div. iii. 9. longi *subsellii* iudicatio et mora auferet tibi unum diem et item alterum. Iudicatio longi *subsellii*, est tarditas sena-

tus in decernendo triumpho. Nam quod Gravius de judiciariis *subsellis* interpretatur, errat: cum de triumpho sermo sit, quem qui meruerit iudicatur, non a iudicibus, sed a senatu. * *Subsellia* etiam sunt in theatris, circis &c. Fr. Cornel. i. p. 480. P. Africanus ille superior, non solum a sapientissimis hominibus, qui tum erant, verum etiam a se ipso saepe accusatus est, quod, cum Consul esset cum Ti. Longo, passus esset, tum primum a populari consensu senatoria *subsellia* separari.

Subsequi, paullo minus est, quam, exprimere: imitari. ad Div. iii. 1. mirifice ipse sermone suo *subsecutus* est literarum tuarum humanitatem. Or. iii. 59. manus minus arguta, digitis *subsequens* verba, non exprimens. Partit. 7. actio facit et dilucidam orationem, et illustrem, et probabilem, et suavem, non verbis, sed varietate vocum, motu corporis, vultu, quæ plurimum valebant, si cum orationis genere consentient, ejusque vim et varietatem *subsequentur*.

Subsidium. Catil. ii. 5. *subsidia* industriæ, atque instrumenta virtutis: de patientia in frigore, fame, siti, vigiliis perferendis. Cluent. 11. *subsidiū* generis; de filio.

Subsignare, subscribere. Flacc. 32. illud quero, sintne ista prædia censui censeo: habeant jus civile: sint, necne sint mancipi: *subsignari* apud ærarium, apud censorem possint. Nempe *subsignari* prædia dicuntur, cum in censum deferuntur: h. e. sub nomine civis R. in tabulis censorii scribuntur. Ceterum hic locus confirmat Salmasii disputationem de mod. Usur. c. 11. ejus hæc est summa, *subsignare* esse subscribere, et differre a signare.

Subsistere, sustinere, tolerare. ad Div. xi. 10. non, si Varronis thesauros haberem, *subsistere* suntui possem. v. Gronov. et Drakenb. ad Liv. xxvii. 7.

Subsortiri. Act. i. in Verr. 10. *subsortiemur* etiam in Metelli locum. v. *subsortitio*.

Subsortitio, est altera sortitio iudicium, qua scilicet supplentur iudices post priorem prætoris aut iudicis questionis sortitionem reiecti ab accusatore et reo. Verr. i. 61. nam de *subsortitione* illa Juniana iudicium nihil dico. * catalogus iudicum *subsortitione* delectorum. Cluent. 33. quod Verres *subsortitionem* ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.

Substituto. Div. ii. 2. philosophiam pro reip. procuracione nobis *substitutam* putabamus.

Subtilis, Dialecticis regulis consentiens. Philosophi igitur proprie subtiles, et quicumque artis ac disciplinæ præcepta via et ratione ad præscriptum regularum Dialecticarum tradunt. Or. i. 23. si minus illa *subtili* definitione, at hac vulgari opinione esse ars videtur. Att. v. 14. *subtiliores* literæ. * hinc de dicentibus et scribentibus. v. subtilitas. Or. i. 39. *subtilis* oratione. ibid. iii. 45. *subtiles* sumus. Brut. 9. Lysias egregie *subtilis* scriptor atque elegans. de *subtili* oratione v. Or. 23. 24. s. Att. v. 14. literæ plenæ pulveris et festinationis, reliquæ *subtiliores* erunt. * Or. i. 5. *subtilis* venustas. Est ea, quæ non eminet uno aliquo loco, ut luminaria verborum et sententiarum, sed quæ per totam orationem æqualiter fusa, non nisi ab intelligentibus et peritis intelligitur: qualis est Socratica venustas et urbanitas, in Platonicis et Xenophon-teis dialogis.

Subtiliter, ex præscripto Dialecticis. Tusc. v. 33. non *subtiliter* nimis divisit genera &c. Leg. i. 4. *subtilis* de jure civili conscribis, quam ceteri. * hinc pro accurate. N. D. ii. 58. oculi multa cernunt *subtilius*. Or. ii. 10. vim oratoria exprimere *subtiliter* visus es. Læli. 2. qui ista *subtilius* querunt. Or. i. 21. *subtiliter* persequi. Att. i. 13. hæc ad te scribam alias *subtilius*. Acad. iv. 11. impressa *subtiliter* sc. in mente et animo. Dicitur tamen et in partem deteriorum. Cæcin. 20. verba *subtiliter* exquirere, i. e. ad proprietatem grammaticam, etymologiam et ea ad vivum rescare.

Subtilitas, est virtus orationis, quæ est primo perspicua, atque adeo ad docendum apta, deinde sine vitio sententiarum et verborum: quæ omnia via et ratione, ut Dialectica jubet, docet: in qua nihil superfluum, nihil curtum, nihil falsum, omnia recta, sed non magno opere ornata. vid. Orat. 23. 24. s. Or. i. 15. *subtilitas* disserendi, est ipsa Dialectica. Tusc. iii. 23. a *subtilitate* disputandi orationem ad exempla traducimus. ad Div. iv. 4. *subtilitas* scriptorum tuorum. Or. 23. *subtilitas* orationis. Or. li. 7. *subtilitas* linguæ. Brut. 84. *subtilitas* minuta. * ad Qu. Fr. ii. 10. *subtilitas* veteris urbanitatis. v. subtilis venustas.

Succedere. ad Div. xvi. 21. cum omnia mihi velles *succedere*.

Succidia, caro suilla fumo durata. Cato 16. hortum ipsi agricolæ *succidiam* alteram appellant.

Succinctus. Agrar. li. 32. Carthago *succincta* portubus.

Succlamare, acclamare. ad Div. xl. 13. *succlamatum* est frequenter a militibus.

Succones. Att. vii. 13. Oppios enim de Velia *succones* dicis. Bosius et Popma hoc verbum Ciceronem putant dixisse a *succo*, lusisseque in eo, quod, quemadmodum Atticus argentarios seu fomeratores acerbos lusu quodam Opio *ἀπὸ τοῦ ἰσσοῦ* dixisset, ita ipse latine *succones* a *succo*. Manutius autem et Gronovius *salacones* legendum censent.

Succrescere. Or. iii. ult. non enim ille mediocris orator vestræ quasi *succrescit* etati. Sic dixit et Livius x. 13. add. Scheff. ad Justin. xl. 9.

Succurrere. Rabir. Perd. 1. *succurrere* salutis communi.

Succus, in oratione dicitur de sententia. Or. ii. 22. omnes etiam tum retinebant illum Pericli *succum*, sed erant paullo uberius filo. ibid. iii. 23. oratur oratio genere primum, et quasi colore quodam et *succo* suo. nam ut gravis, ut suavis, ut erudita, ut liberalis sit &c. non est singulorum articulorum: in toto spectantur hæc corpore.

Succusus. Tusc. ii. 21. pedetentim ite, ne *succusum* arripiat major dolor.

Sucula. Nat. D. ii. 43. hyades a pluendo: *ſus* enim est pluere. Nostri imperite *suculas*, quasi a subis essent, non ab imbribus nminatæ.

Sudare, laborare, angere, de iis, qui, quomodo perficiant, quod volunt, aut quomodo se ex difficultate aliqua expediant, non satis reperiunt. ad Div. iii. 12. vides *sudare* me, jam dudum laborantem, quomodo ea tuear, quæ mihi tuenda sunt, et te nun offendam. Phil. ii. 34. apparet esse commotum: *sudat*, pallet.

Suffarrancus. Fragm. incert. p. 109. ap. Plin. H. N. vii. 43. P. Ventidium Mulionem castrensem *suffarruncum* fuisse. Sed viris doctis, Turnebo, Harduino, aliisque hæc vox suspecta est. Si est a Cicerone ac Plinio, significat hominem, qui frumentum subvehit in castra.

Sufficere, in locum alterius creare: de magistratibus, inprimis consulibus, qui in locum mortui consulis, aut de ambitu damnati &c. creantur. de consule est Muren. 38. nam, ne *sufficiatur* consul, non timent. de magistratu provinciali ad Divers. v. 10. si Appii os haberem, in cuius locum *suffectus* sum. * inficere, imbuere, præparandi causa, fragm. Hortensii ap. Nonium. qui comibis purpuram volunt, *sufficiunt* prius lanam medicamentis quibusdam. v. Gron. Diatr. in Statium p. 59.

Sufflatus, inflatus, tumidus, de orationis vitio. Heren. iv. 10. gravi figuræ, quæ laudanda est, propinqua est ea, quæ recte videbitur appellari, si *sufflata* nominabitur.

Suffocare. Att. ix. 7. *suffocare* urbem et Italiam fame.

Suffragari, laudare, favere. Leg. i. 1. videris fratrem laudando *suffragari* tibi. ad Div. xii. 17. *suffragari* libro. Dom. 10. si ejus dignitati *suffragatus* viderer. ad Div. xii. 14. *suffragari* laudi alicujus. * inprimis autem in petitionibus magistratum *suffragari* dicuntur, qui Candidatos gratia sua in petitione juvant. Muren. 34. si nihil erit, præter ipsorum suffragium, tenne est: si, ut *suffragantur*, nihil valent gratia. Off. i. 39. domus *suffragata* est domino, homini novo. Sull. 24. cum Catilinæ *suffragaretur*. Planc. 1. memoriam meorum temporum ei *suffragari* videbam. * cum de legibus dicitur, est suadere. Verr. v. 69. legi *suffragari*, opponitur *res* adversari. * hinc pro juvare. in Cæcil. 7. Hortensius tibi *suffragatur*. ad Brut. ep. 10. nec destiti accusare ejus necessarios, qui ejus cupiditati *suffragarentur*. ad Div. x. 5. fortuna *suffragante*, videris res maximas consecutus. Dicitur tamen etiam pro suffragium ferre. Legg. ii. 15. extr.

Suffragatio, commendatio &c. v. suffragari. Muren. 19. *suffragationem* urbanam militari antepone. e rebus et meritis urbanis commendationem. Planc. 6. sublata sunt studia, extinctæ *suffragationes*.

Suffragator, qui nos in petendis honoribus gratia sua juvat. Muren. 7. 21.

Suffragatorius, suffragationis causa comparatus. Petit. Consul. 7. brevis et *suffragatoria* amicitia.

Suffusus, ad Div. i. 9. novi animum tuum, tum mihi amicissimum, tum nulla in ceteros malevolentia *suffusum*.

Sugere. Tusc. iii. 1. *sugimus* errorem cum lacte nutritis.

Suggerere. Phil. ii. 27. damna aleatoria *suggererantur*: h. e. accedebant subinde.

Suggestum, locus editus, ex quo conciones habentur. Tusc. v. 20. cum in communibus *suggestis* consistere non auderet, concionari ex turri alta solebat. * Athenis etiam reos de causa capitis e suggesto causam dixisse patet ex Div. i. 54. neque illud *suggestum*, in quo causam dixerat, adscendenti, signum sibi ullum, quod, consuesset, a deo, quasi mali alicujus impendentis, datum.

Sum. *esse* cum viro dicuntur uxores. Quint. 24. Roseii soror est eum P. Quintio. *Att. xi. 4. si modo *futuri* sumus, sc. salvi, vivi. *de pretio rerum, vendi, venalem esse. Verr. iii. 75. *est* modius hs. duobus. v. Gron. Sest. iv. 1. *Jctis *esse* dicuntur res, quas corporales vocant, *non esse* incorporales. Topie. 5. *Esse* ea dico, quæ cerni tangi possunt, ut fundum, ædes &c. *non esse* rursus ea dico, quæ tangi demonstrare non possunt, cerni tamen animo atque intelligi possunt, ut si usucapionem, si tutelam, si gentem definias. vid. Caius Institut. il. 1. *Rose. A. 40. maleficiis, quæ in illo constat *esse*. Brut. 62. cui Titius nomen *est*.

Sumere, in re pecuniaria est versuram facere. Att. xiii. 6. quam pecuniam tutor *sumerat* in Achaia. *emere, comparare. ad Div. vii. 23. tanti ista quatuor aut quinque *sumisti*. Græci pariter sic dicunt *ἐλάμβανον*. *auscuspere Vatin. 11. *sumere* inlicitias. Att. v. 1. ex ratione *sumta* offensio. *premissæ syllogismi dicuntur sumi. Fin. iii. 8. quod effiebat ex duobus, quæ erant *sumta*. Acad. iv. 21. si a me *sumsero*, et, quæ tu mihi das, accipero; meam sententiam veram iudicem.

Summa. Rabir. Post. 4. *summa* litium: de estimatione litis, de qua supra. *Tuseul. iii. 23. hæc oratio de ipsa *summa* mali nibil detrabit. *Att. xv. 1. ad *summam*: h. e. ut brevi me expediam. v. not. Græv. *Id, quo tota res redit, quo tota continetur, quemadmodum in rationibus *summa* omnia nomina continet. ad Div. x. 23. cuius sententiæ hæc est *summa*. Ibid. vi. 7. cuius *summa* est criminis, quod armatus adversario maledixi. Att. x. 5. sermo eandem fere habuit *summam*. **Summa* reipublicæ est res, a qua salus universæ reipublicæ pendet. Verr. ii. 10. pertinet hoc ad *summam* reipublicæ. Catil. iii. 6. consuli senatum, de *summa* reipublicæ quid fieri placeret. Sermo est de conjuratione Catilinaria, et sociis Catilinæ puniendis. Grævius ibi reposuit: de *summa* republica. sed et illud rectum esse, multis exemplis demonstrari potest, et hodie constat inter doctos. Inv. i. 16. ea quæ dicturi erimus — ad *summam* reipublicæ pertinere. ad Div. xiii. 68. ego ad te, de reipubl. *summa* quid sentiam, non sæpe scribam, propter periculum ejusmodi litterarum. &c. Hæc quoque ratio elegans est Plane. 22. denuncisti, quid de *summa* reipublicæ sentire: pro, utrum popularis esses, an optimatibus faveres. ad Brut. epist. post. 5. voluntas mea de

summa reip. semper eadem fuit, quæ tua. Item *summa* reip. dicitur pro republica universa Dom. 1. quod vos Pontifices eisdem et religionibus Deorum immortalium et *summa* reipubl. præesse voluerunt; ut amplissimi clivæ remp. bene gerendo, pontifices religiones sapienter interpretando, rempubl. conservarent. **Summa* rerum dicitur de summo imperio in republ. Rose. A. 39. dum is in aliis rebus erat occupatus, qui *summam* rerum administrabat. **summa* philosophiæ est universa philosophia, aut, quod est in philosophia præcipuum. Fin. ii. 27. quoniam omnis *summa* philosophiæ ad beate vivendum refertur, idque unum expetentes homines se ad hoc studium contulerunt. **Sie summa* hominis est, quod in homine principatum obtinet. Fin. v. 14. in homine autem *summa* omnis animi est, et in animo, ratio. Item Fin. ii. 31. quamquam ea epistola cum *summa* ejus philosophi nullo modo congruebat: h. e. eum præcipua ejus sententia, quæ et in ipsa philosophia universa principatum tenet, nempe cum sententia ejus de summo bono. **Summa* rationis Or. ii. 18. est conclusio ratiocinationis. *Q. Fr. iii. 5. in omni *summa*, ut mones, valde me ad otium pacemque converto: h. e. In omni re hoc *summum* duco, hoc Inprimis ago, ut me ad pacem convertam.

Summanus. Att. x. 1. nisi forte iste *Summanus* ei potest persuadere. Sermo est de Cæsare. Sed alii habent *summarius*. alii aliter legendum censent: tamquam, nummarius; quia in eadem epistola paullo ante emtus pacificator dicitur. Sie numarii judices sunt in Cluentiana h. e. pecunia emti et corrupti. De *Summano* Jove, v. Ind. Hist.

Summe. Quint. 19. *summe* constat officium. lb. 21. *summe* concupiscere, lb. 24. *summe* petere.

Summissio orationis. Or. 25. est tenuitas. ut et *summis* dicere est tenuiter.

Summus. Areh. 8. *summi* homines, de eruditis. *omnia *summa* facere, est facere quantum possis. Att. xv. 13. *sese* de attributione omnia *summa* fecisse. Or. ii. 20. sin videbitur, cum omnia *summa* fecerit, tamen ad mediocres oratores esse venturus: ubi frustra Jac. Gronov. et Pearcius rescribunt *summe*: cum vulgatum eandem vim habeat, et elegantius sit. Nempe Pearcius nou capiebat hujus formulæ vim, quæ ita interpretabatur, ut *summa* omnia facere esset, esse perfectum in iis rebus, quas quis aggreditur: quod est falsum. Li-

brarii ex *summa* fecerunt *summe*, quod huius formulæ vim non assequerantur. * Inprimis autem eleganter jungitur *summus* substantivis ita, ut significetur id, a quo tota res, quæ substantivo indicatur, pendet. Inv. i. 14. ex hac deductione rationis illa *summa* nascitur controversia, quam iudicacionem appellamus. nempe iudicatio totam causam continet. Verr. i. 15. *summa* rei causæque nocere. Dom. 2. *summa* religio, est res, a qua omnis religio pendet. Att. i. 1. Cæcin. 2. *summa* existimatio. ad Div. x. 8. cura reipublicæ *summa* defendendæ. cf. ad Div. xi. 13. Rosc. Am. 51. nempe *summa* respubl. est salus universæ reipublicæ, et id, a quo ea pendet. Catil. i. 5. *summa* salus periclitatur. conf. Catil. iv. 11. Act. i. in Verr. 1. *summum* reipublicæ tempus, est, quo omnis reipubl. salus in periculo est. v. de hac forma loquendi Gronov. ad Liv. xxvi. 9. xxxiii. 45. xxxvi. 34. xxxviii. 50. * *summum* jus. v. Jus.

Summutare, Or. 27. hanc hypallagen rhetores dicunt, quia verba quasi *summutantur* verbis, i. e. permutantur. Verbum factum ad imitationem græci.

Sumtio, præmissa syllogismi. Div. ii. 53. sed demus tibi istas duas *sumtiones*, ea quæ *λήμματα* dicunt Dialectici.

Sumtuarius. Att. xiii. 6. lex *sumtuaria*, v. Ind. Legg.

Supellex. Or. 24. *supellex* est enim quodammodo oratoris, quæ est in ornamentis, alia rerum, alia verborum.

Super, præterea. Leg. ii. 21. *super* dicebant, v. Burm. ad Phædr. iii. 11. ad Sueton. Cæs. 28. sed Lambinus et Turnebus legebant, *superiores*, probante Davasio.

Superare, redundare, superesse. Or. ii. 19. in quo et deesse aliquam partem et *superare* mendosum est. Fin. v. 15. de eo, quod ipsis *superat*, aliis gratificari. add. ad Div. viii. 5. extr.

Superbiloquentia. Tusc. iv. 16.

Superbire, superbe facere. Acad. iv. 29. si habes, quod liqueat, neque respondes, *superbis*. Nam superbire tribuitur, si quis non respondet roganti. v. ad Div. i. ult.

Superbus, cui non facile satisfieri potest, fastidiosus. Or. 44. aurium iudicium est *superbissimum*.

Superficies. Att. iv. 2. *superficiem* medium consules æstimarunt: h. e. arcam, ut ep. 1. dicit.

Superior. de loco *superiore* est de tribunali et sella curuli. Verr. ii. 49. ipse in Sicilia sæpe, et palam de loco

superiore dixerat. * de suggestio in concione populi. Verr. i. 5. hanc ego causam cum agam beneficio populi Rom. de loco *superiore*. ad Div. iii. 8. termines ex *superiore* et ex æquo loco habiti. * Verr. iii. 18. annus *superior* distinguitur a proximo, qui alibi dicitur proxime *superior*.

Superlatio, hyperbole, Or. iii. 53. veritatis *superlatio* et trajectio.

Superlatus, hyperbolicus, nimium augens. Partit. 15. verba *superlata*.

Supersedere. Heren. ii. 17. hæc causa non videtur *supersedenda*, i. e. prætermittenda, aut supervacua.

Superstes. Muren. 12. utrisque *superstitibus* præsentibus istam viam dico, inite viam. *superstitēs* esse præsentēs, docuerunt ad h. l. viri docti, adjectamque vocem præsentibus esse glossam delendam. add. Gell. i. 22.

Superstitio, quid proprie sit, vid. in *superstitiosus*, sumitur etiam pro religione, bono sensu. Verr. iv. 51. tanta religione obstricta tota provincia est: tanta *superstitio* ex istius facto mentes omnium Siculorum occupavit, ut quæcunque acciderint publicæ vel privatim incommoda, propter eam causam accelerare istius evenire videantur.

Superstitiosus, unde dictus? v. Nat. D. ii. 28. cf. Gron. Diatrib. in Statium c. 59. * religiosus. Dom. 40. adspicite hominem religiosum, et monete eum, modum quandam esse religionis, nimis *superstitiosus* esse non oportere. * divinus, fatidicus. Div. i. 31. missa sum *superstitiosis* hariolationibus; neque me Apollo fatis fandis dementem invitam ciet. v. Davis. ad h. l.

Supervacaneus. Cato 16. *supervacaneus* operis aucupium: h. e. ejusmodi, quod fit tempore, quod est ab opere rustico et necessariis rebus vacuum.

Suppeditare, suppetere. Att. i. 14. si unquam mihi *λεξυχήματα* *suppeditarunt*. v. Græv. ad Verr. v. 38. * abundare. Catil. ii. 11. si omissis his rebus omnibus, quibus nos *suppeditamur*, eget ille &c. Hinc

Suppeditatio, pro copia, facultate. Nat. D. i. 40. *suppeditatio* bonorum, nullo malorum interventu.

Supplere. Verr. iv. 5. non te instruere domum tuam voluerunt in provincia, sed illum usum provincie *supplere*: h. e. sed tantum tibi frumenti dari, quantum in provincia tibi et familie tue opus esset. Flacc. 17. quiescant igitur, et me hoc in lucro ponere, atque aliud agere patiantur. Non sinunt. *Supplet* enim ille nescio quis, et privatim dedit, se dedisse. h. e. succurrit, opem fert, et

quod ipsi probare non possunt, suo testimonio probare vult.

Supplex. Mur. 40. vester est *supplex*, pro vobis.

Supplicatio, est solemnè plurium dierum ex Scito, quo Diis gratiæ aguntur ob res bello feliciter gestas. Ciceroni tamen hoc contigit uni, ut propter rem domi gestam supplicatio ei decerneretur. Catil. iv. 10. sed sunt etiam supplicationes funerum, eæque, ut Manutius placet, unius diei. Vatin. 12. scire ex te cupio, quo consilio, aut qua mente feceris, ut in epulo Q. Arrii cum toga pulla accumberes?—Dices *supplicationes* illas te non probasse. Optime. Nullæ fuerint *supplicationes*. Has *supplicationes* videtur etiam Cicero improbare Phil. i. 6. An me censetis decreturum fuisse, ut parentalia cum *supplicationibus* miscerentur, ut inexplabiles religiones in republ. inducerentur? ut decernerentur *supplicationes* mortuo? &c. Abramius hoc ita conciliat, ut dicat, *supplicationem* illam in Arrii funere decretam fuisse bonorem civilem, hanc autem, Cæsari decretam, bonorem divinum, quod ei supplicatum sit, tamquam Deo. Atque ipse Cicero paulo post: adduci non possum, ut, cuius sepulcrum nusquam extet, ubi parentetur, ei *supplicetur*. Sed non absurda etiam hæc ratio videtur, si dicamus, Ciceronem hanc supplicationem invidiose ita interpretari, quasi Cæsari decreta sit, ut ei supplicetur, tamquam Deo, cum tantum honoris causa, ut aliis, ut imperatoribus, ut mortuis, Arrio &c. decreta esset. Agebantur autem, credo, in his *supplicationibus* gratiæ Diis, pro beneficiis, quæ ipsi per mortuum illum republ. tribuissent.

Supplicare. Fin. v. 25. tu, Piso, hodie ita ista (uempere Peripatetica) nosse visus es, ut, si copia tui semper nobis fieret, non multum Græcis *supplicandum* putarem.

Supplicatio fit, cum pede solum percussimus, id fit ab oratore, et est pars actionis oratoricæ, qua in *indignis* interdum utuntur. Or. iii. 59. ibid. i. 53. &c.

Supponere, substituere. Rosc. A. 38. operæ uostræ vicaria fides amicorum *supponitur*. vid. de hac vi verbi Burm. ad Ovid. Her. ix. 18. * In libris de Inventionem interdum dicitur pro afferre, commemorare, ut ii. 37. rationibus et infirmationibus rationum *supponendis*, ad iudicationem pervenire.

Suppressio. Cluent. 25. *suppressiones* judiciales sunt, cum quis pecuniam apud se depositam, ut iudicibus

solvat, sibi servat, avertit, negatque se eam accepisse.

Suppressus. Or. 25. ut voce, sic etiam oratione *suppressor*: de genere dicendi tenui.

Supprimere. Clu. 25, 26. *supprimere* pecuniam. v. suppressio.

Suppuet, duobus modis dicitur: nempe primo, vulgari illo, cum nos pudet aliquid fecisse, alicujus vitii &c. deinde, cum veremur alicquem, neque audemus in ejus conspectum venire, propter culpæ alicujus conscientiam. Div. ix. 1. *suppuet* me librorum &c.

Surgere. oriri. ad Div. viii. 8. fama *surrexit*. * est oratoris incipientis dicere, unde est pro dicere. Rosc. Am. 1. cum tot summi oratores sedant, ego potissimum *surrexerim*. * est etiam proficiscentium. Att. xvi. 13. vi. Idus, cum ante lucem de Sinuessano *surrexissem*, venissemque. * sed inprimis venustus locus est ex hoc verbo Verr. i. 40. Nam ut prætor factus est, qui auspicato a Chelidone *surrexisset*, sortem uactus est urbanæ provinciæ. Ludit nempe in ambiguitate verbi *surgere*: quod est non modo lectum relinquentis, sed etiam in auspicando, cum magistratus, oblato auspicio fausto, e tabernaculo surgit, et ex templo statim abit, ne faustum auspicium alio infauisto turbetur: de quo ritu e Dionysii l. ii. v. Casaub. ad Sueton. Aug. 95. Jam eo facetius hoc dicitur a Cicerone, quod Chelidonis meretricis, quæcum eum cubuisse ea nocte fingit, nomen est hirundinis, avis urbanæ, quæ commode sane posset prætorum urbanam portendere, ut motu it Jam Asconius ad l. l.

Surreptus, malis artibus et clanculum ablatum. Att. x. 4. ex Scito *surrepto*: h. e. quod per infrequentiam Senatus captatam callide factum esset. v. Gronov. ad Liv. xxxix. 5. * Sic Phil. xiv. 3. Parma *surrepta* opponitur urbi capte per vim et arma.

Surripi, eleganter dicitur de reo, cum clandestinis largitionibus aliisque malis artibus efficitur, ut absolvatur. Verr. i. 4. ne actor quidem est is, cui reus tam nocens—occulte *surripi*, aut impune eripi possit. Sic Act. i. in Verr. 2. opponuntur sibi *surripere* et rapere.

Susceptus, de laboribus, quos sponte nostra facimus. opponitur rei receptus, quod dicitur de rebus, quas aliorum rogatu, jussu facimus. Or. ii. 24. in quo est illa magna offensio, vel negligentia, *susceptis* rebus, vel perfidia, receptis. * conceptus. Manil. 3. macula *suscepta*.

sed Grævius laudat lectionem Cod. Erfurtens. concepta. *natus. Brut. ep. 14. remp. eui *susceptus* es, respicis.

Suscipere, de negotiis, opponitur recipere. v. *susceptus* et *recipere*. in Cæcil. 8. *suscipere* causam. Cluent. 49. Senatus *suscepit* causam; h. e. actum est de ea re in senatu, qui eam vindicandam eensuit, et decrevit, ut de ea quæstio haberetur, ut factum est in causa Milonis, quam et ipsam senatus suscepisse dici potest. * ipsa etiam res dicitur *suscipi*, pro qua labores *suscipluntur*. Sext. 22. *suscipere* salutem reipublicæ. * adhibere, uti. Sull. 31. severitas *suscepta* est. Or. 71. impudentiam scribendi *suscipere*. * de pœnis luen- dis. Manil. 3. *suscipere* pœnam. * per- cipere, vinu alicujus rei sentire. ad Div. vi. 4. si *suscipere* consolationem possis. * concedere, dare. Tusc. i. 32. quod in causa est difficillimum, *susciplunt*,—illud autem, quod—facile ad credendum est, —non dant. * Dicitur etiam de religione. Div. ii. 54. Sibyllæ libri valeant ad deponendas potius, quam ad *susciplendas* religiones. *suscipere* religionem est all- quid omittendum eessere, quia Dii port- entis, fati, omnibus, auspiciis prohi- bere videntur. ibid. quæ si *susciplamus*, pedis offensio nobis et abruptio corrigiæ et sternutamenta erunt observanda. Dixerat autem de omnibus. Sic et est Pison. 24. * Sull. 24. Sullæ persona non *suscipt* erimen tantorum facino- rum. i. e. abhorret a erimine tanto, in eam non eadit tantum erimen.

Suscitare, fingere, excogitare. Div. i. 40. qui sui quæstus causa *suscitant* sen- tentias.

Suspendere, eleganter de forniciis, quia non possunt fuleiri et fuleris sustineri in demoliendo pariete. Top. 4. si quis in communi pariete demoliendo damni infecti promiserit, non debet præstare, quod fornix vitii fecerit. non enim ejus vitio, qui demolitus est, damnum factum est, sed ejus operis vitio, quod ita ædificatum est, ut *suspendi* non posset. * Att. xlii. 40. sed ubi bonos viros? (Int. videat) nisi forte se *suspendit*. nempe, ut apud inferos videat.

Suspensus, curis sollicitus et dubius. Dom. 36. *suspensa* ac sollicita eivitate. * intentus alicui rei. Or. i. 56. *suspensio* animo et occupato Crassum tibi respon- disse video. * suspensus ex aliqua re di- citur, quod sine ea salvum esse non pot- est, quod ita se habet, uti ea res est. ad Div. v. 13. non aliunde pendere, nec extrinsecus *suspensus* habere rationes bene maleque vivendi: ut iis sc. salvjs

et secundis tranquillis ac lætis, iis autem perditis aut adversis miser sis. Tusc. v. 12. ex alterius aut bono casu aut contrario ei *suspensa* sunt omnia, quæ ad beate vivendum ferunt.

Suspiciere, cogitare. Læl. 9. nihil al- tum, nihil magnificum—*suspiciere* pos- sunt.

Suspicio. Flacc. 33. nunc facis *suspi- cionem*. dicitur de accusatore, eum ita de re aliqua dicit, ut iudices suspicen- tur, veram esse, pro quo et est *suspici- ose* dicere et arguere. Rose. Am. 28. &c. et Verr. iii. 93. *suspicionem* injicere. * Rose. Amer. 31. *suspicionem* ad præ- dam adjungere: h. e. de iis suspicari, qui prædam habent. * Agr. ii. 3. *suspi- cio* ac perturbatio iudiciorum, est h. *læ- tior*, pro *suspicio* perturbationis iudicio- rum futura.

Suspiciose. Rose. Am. 28. *suspiciose* dicere. v. *suspicio*.

Suspicio, in bonam partem est ad Div. i. 6. quod valde *suspicio* fore. præ- cedit spero. item iv. 10. v. 2. te *suspi- cari* nolo, i. e. inde colligere.

Susque deque. Att. aiv. 6. nam de Octavio *susque* deque: h. e. non curo, sursum an deorsum, quomocunque eat. Nam proprie est sursum deor- sum.

Sustentare, dicitur ut sustinere, pro differre. ad Div. xlii. 64. *sustentans* rem dum Nero veniat. Qu. Fr. ii. 7. ædifica- tionem *sustentare*.

Sustentatio, dilatio. Inv. ii. 49. utrum habeat aliquam moram et *sustentatio- nem*.

Sustinere, retinere currentem vel præcipitem &c. Tusc. iv. 18: ut, si pos- se putet eum, qui se e Lucrata præci- pitaverit, *sustinere* se, eum velit. cf. Or. 37. Att. xlii. 21. * *sustinere* remos, est attolere, non remigare, hinc ad varia transfertur. Acad. iv. 21. 31. *sustinere* assensionem. Læl. 17. *sustinere* impe- tum benevolentie. ad Div. vi. 7. *susti- nu* me. * Hinc etiam pro differre dici- tur. Att. xlii. 51. *sustinenda* est solutio nominis Cærelliani. v. plura apud Burm. ad Ovid. Fer. i. 114. * manere alicubi. Att. x. 2. *sustinui* me in Areano fratris, dum &c. * alere. Att. ii. 16. qui ager non amplius hominum quinque millia *sustinere* potest. cf. Cat. iv. 8. * defen- dere. Verr. v. 39. hoc crimen *sustinere* se nullo modo posse. * parem esse alicui viribus &c. ad Div. xi. 13. hostes ipsi adhuc satis arroganter *sustinebant*. Sen. p. Red. 4. *sustinere* nomen consula- tus. * dignum esse aliqua re. Læl. 20. tantum cuique tribuendum, quan- tum ille, quem diligas, *sustinere* possit.

* ad Div. xl. 13. cum *sustinere* eos (rogantes) non posset: h. e. necessario rogata faceret, negare nullo modo posset.

* ad Div. l. 9. fronte atque vultu, quibus simulatio facillime *sustinetur*. * constare, contineri. Q. Fr. i. l. 7. varietas negotiorum tota jurisdictione *sustinetur*.

Suus. Leg. ii. 10. *sui* Dii, sunt patrii, quos jam majores coluerunt, et opponuntur peregrinis et novis, quorum cultus aut non-um, aut nuper denuum receptus est. * fautor, amicus. Quint. 7. Alphenus utebatur populo suo. e ludis inprimis gladiatoris sumtum est, et de favore dicitur, de quo supra. Populus favebat Alphenio, optabat, ut Alphenio res succederet, et, si qua petitio ei successerat, letabatur. * Agr. ii. 2. petere consulum anno *suo*: h. e. eo, quo per legem annalem primum eum petere licet. Læli. 3. factus est Consul his, primum ante tempus, iterum sibi, *suo* tempore, recip. penses. * Fin. iv. 4. is poterit semper esse in disputando *suis*. de eo dicitur, qui artem disserendi, h. e. Dialecticam didicit, et semper reperire potest, quid et quomodo dicendum sit, neque opus habet confidere dictatis magistri, et memorie: quod qui faciunt, ubi eos memoria aut dictata destituunt, in disputando hæreant necesse est. * sæpe *suis* etiam est pro demonstrativo ejus. Inv. ii. 17. hunc pater *suis* concilium plebis habentem de templo deduxit. vid. Sanctii Minerv. ii. 12. et ibi Perizon.

Syngrapha, literæ, quibus creditor sibi cavet a debitore, ut possit docere, sibi pecuniam ab eo deberi, si forte inficiari velit, eoque a testibus obsignata in templis, aut apud amicum communem, aut apud argentarium, deponuntur, exemplis earum creditori et debitori datis. Verr. i. 36. pecunias occupat apud populos, et *syngraphas* fecerat. de creditore; ad quem locum vid. Hotom. Dom. 50. si tuus scriptar non *syngraphas* cum Byzantiis exulibus et legatis regis faceret: nempe ejus pecunie, quam pollicebatur dare. sic Har. R. 16. qui cum Hermacho Chio *syngraphas* fecit, &c. ad Div. vii. 17. tamquam *syngrapham* ad Imperatorem attulisses, sic pecunia ablata domum redire properabas. Har. R. 13. unde tibi solvat, quod per *syngrapham* credidisti. Muren. 17. tamquam ex *syngrapha* agere cum populo: h. e. tamquam debitum postulare, quemadmodum pecunia debita ex *syngrapha* postulatur. Att. v. 21. ex *syngrapha* jus dici cum lex Gabinia vetaret. Ex *syngrapha* jus dicit Prætor, cum decernit solvendam esse

pecuniam, quæ per *syngrapham* credita sit. de *syngraphis* vid. iupr. Salmas. mod. Usur. c. 10. 11.

T.

Tabella, tabula cera inducta, in qua scribitur. Sic est pro epistola Catil. iii. 5. *tabellas* proferri jussimus, quæ a quoque dicebantur datæ. unde etiam *tabellarii* dicuntur. Item pro *syngrapha*, vel alio instrumento, quod fidei faciendæ causa fit. Tusc. v. 11. *tabellis* obsignatis agis mecum et testificaris, quid dixerim. conf. Quint. 6. Sunt etiam *tabellæ*, quibus in comitiis suffragia, in judiciis sententiæ feruntur, unde *leges tabellariæ* dicuntur, de quibus vid. Ind. Leg. Verr. ii. 32. huic judicialis *tabella* committitur. in Cæcil. 7. ceratam unicuique *tabellam* dari, cera legitima, non illa infami ac nefaria. Agr. ii. 2. quod meis comitiis, non *tabellam*, vindicem taciæ libertatis, &c. * Cluent. 65. *tabellæ* questionis. i. e. in quibus scriptum est, qui torti sint, et quid dixerint in equileo.

Tabellarius. Lex Tabellaria. v. Ind. Legg.

Taberna, ubi merces suas venales et exponunt, et faciunt opifices. Catil. iv. 8. lenonem quandam Lentuli concursare circum *tabernas*, pretio sperare sollicitari posse animos egentium.—sed nulli sunt inventi,—qui non ipsum illum sellæ atque operis et questus quotidiani locum—salum esse velint. multo vero pars maxima eorum, qui in *tabernis* sunt—quorum si questus, ocellis *tabernis* minui solet. Clauduntur autem *tabernæ* edictis. Dom. 21. de Clodio: cum edictis tuis *tabernas* claudi jubebas: quod quare fecerit, docet locus, Acad. iv. 47. quid me igitur in invidiam et tanquam in concionem vocas, et quidem, ut seditiosi tribuni solent, ocludi *tabernas* jubes. nempe, ut ab opera avocarentur opifices, plerumque homines, et in concionem confluentes concitari possent. Sed clauduntur etiam edicto consulum in tumultu. v. tumultus. Ceterum etiam de aliis locis dici, ubi libri, cibi &c. venales sunt, tralatitium est. cf. *tabernarius*. * sunt etiam *tabernæ* pro eauponis. Q. Fr. lii. 7. Romæ et maxime Appia ad Martis, mira proluvia: Crassipedis ambulatio ablata, horti, *tabernæ* plurimæ. * spectaculum, s. locus structus in circo &c. unde spectatur. Muren. 35. quid statuent in viros primarios, qui in circo totas *tabernas*, tribulium causa, compararunt.

Tabernaculum, itineris causa tabernacula comparantur, ut, ubi deversorium non est, aut urbs attingi non potest, &c. In via noctu in iis manere possint, qui mos est antiquissimus: unde *tabernacula* publice Romæ dabantur legatis, magistratibus in provincias ituris. vid. Periz. ad *Ælian.* iv. 1. 9. Att. v. 16. multis locis ne tectum quidem accipio, et in *tabernaculo* maneo plerumque. *Agrar.* li. 13. deinde ornat Decemvros *tabernaculis*, centuriis, suppellectili. * in castris etiam solent, ut notum est, milites in *tabernaculis* esse, unde elegans illud in Brut. 9. de Demetrio Phalereo: processit enim non ut a militari *tabernaculo*, sed ut e Theophrasti umbraculis: h. e. non in caensis forensibus versatus est, de quibus etiam pulvis et sol dicitur, sed in philosophorum subtili ratione et leni. cf. umbra. pulvis. * *tabernaculum* porro est etiam auspicantium ante urbem noctu in templo. v. surgere. Div. i. 17. cum *tabernaculum* vitio cepisset Imprudens. Ibid. ii. 35. *tabernaculum* recte captum. hoc quale sit, ostenditur ibid. Div. i. 17. quod inauspicato pomerium transgressus esset Consul. * Metaphorice eleganter est Or. iii. 20. collocare *tabernaculum* vitæ suæ in philosophia.

Tabernarius, nomen opificum et eorum, qui in tabernis merces, cibos, vinum, &c. venales habent, qui sunt de infima plebe homines. ad Div. viii. 6. nisi cum *tabernariis* et aquariis pugnare. ubi Manutius de iis tantum capi vult, in quorum tabernis homines cibi gratia veniunt; quem vide Domo 5. Sergius concitator *tabernariorum*. v. taberna. Flacc. 8. opifices et *tabernarios*, atque illam omnem fecem civitatum, quid est negotii concitare.

Tabescere. Catil. li. 4. *tabescere* desiderio. Att. lii. 25. in hac calamitate *tabescendum* est. Nat. D. il. 10. humor *tabescit* calore. l. e. liquefit. Att. ii. 14. otium, quo nunc *tabescimus*.

Tabificus. Tuscul. iv. 16. *tabificæ* mentis perturbationes.

Tabula, omne genus instrumenti, sive ex ære facti, sive cerati, in quo aliquid scribitur; (quamquam Liv. i. 24. *tabulam* et ceram distinguit, et de æneis tantum dicit.) et ipse Cicero in Verinīs sæpe commemorat *tabulas* et literas; sed aliis locis etiam literas tabularum nomine comprehendit. vid. Sigon. de Judic. ii. 16. quemadmodum interdum literarum nomine *tabulas*, ut in Cæcil. 9. *Tabulas* ergo Cicero dicit l. codices acceptorum et ex-

pensorum. Rose. C. 1. qui in iudicio suo suis *tabulis*, testibus, uti conatur. Verr. ii. 7. multorum *tabulis* vobis satisfactum est. ibid. 76. et sic est pluribus locis. Sic cape iu Verrinis, ubi a literis distinguuntur, v. c. ii. 74. coll. 76. dicuntur *tabulæ* societatis honeste removeri non potuisse, literas autem, h. e. parvos rationum libellos, potuisse, et remotas esse. Etiam Codices rationum publicarum dicuntur *tabulæ* publicæ. Verr. i. 21. Rose. Am. 44. Hinc 2. *tabulæ* novæ dicuntur, cum nomina in tabulis expensorum mutantur, h. e. aut plane delentur, ut creditores debitoribus omne debitum condonent, (ut Pearceius accipit Off. ii. 23. quod tamen non patitur locus Ciceronis c. 24. ubi a Cæsare victore novas tabulas factas docet) aut pars de summa demitur; quod publica auctoritate interdum factum est: ut cum, ut est apud Sallust. Catil. 33. argentum ære solvi juberetur, h. e. sestertii pro denariis, quarta pars debiti, quinque et viginti pro centenis: quod cum esset jussum, omnes omnium *tabulæ* mutandæ et aliter scribendæ erant. hinc Græcis novæ *tabulæ* dicuntur *ἡγεῖν ἀναγεῖν*. *tabulæ* novæ ap. Ciceronem sæpe commemorantur. v. c. Catil. ii. 8. Phil. vi. 4. Att. v. 21. ibid. xiv. 21. maxime autem expecto, ecquid Dolabella tinniat (h. e. solvat) an in meo nomine *tabulas* novas fecerit: h. e. solvere nolit, quod debet. 3. *tabulæ* etiam sunt Pis. 15. s. in comitiis, intelligunturque eæ, in quibus, post suffragiorum directionem, suffragia punctis notantur, ut recte explicat Gesnerus ad Varr. R. R. iii. 5. extr. 4. Codices, in quibus memoria rerum publice, tanquam in censu, iudiciis, actarum perscribitur, et omne genus codicis cerati, Verr. ii. 42. ut *tabulas* publicas corrumpere auderes. Sermo est de codice, in quo scripta erant nomina de crimine delatorum, qui et commentarius Prætoris dicitur: cujusmodi codicis mentio est Cluent. 33. 5. Sctæ, leges &c. in ære scriptæ, item pactiones, syngraphæ &c. Pis. 15. Phil. i. 1. ne qua *tabula* alius decreti Cæsaris figeretur. Or. i. 13. Phil. ii. 36. toto Capitolio *tabulæ* figebantur. ad Q. Fr. ii. 6. Racilius *tabulam* proscripsit, se familiam Catonianam venditurum. 6. de *tabula* proscriptionis. Rose. Am. 9. de *tabulis* eximere nomen, int. proscriptorum: adde c. 8. 7. geographica descriptio, quæ et græce *πίναξ* dicitur. Att. vi. 2. Diczarchi *tabulæ*. 8. *tabula* est etiam argentariorum mensa. Item auctio. Cæcin. 6. adest ad *tabulam*: licetur *Æbutius*. cf.

Att. xii. 40. xiii. 25. Nam auctiones privatæ fere ad tabulam argentarii fiebant, ut pretia rerum in argentariorum tabulas referri possent. conf. Quintil. xi. 2. Sic commemoratur Vatin. 9. *tabula* Valeria, ad quam sedere solebant tribuni pleb. ut viderent, quid in conclusione ageretur, ut essent præsentēs, si quis eorum auxilio indigeret. Quint. 6. suos necessarios corrogat, ut ad *tabulam* Sextiam sibi adsint. veniunt frequentes: testificatur iste, P. Quintium non stitisse: int. vadimonium. Nam vadimonia obiri, syngraphæ fieri, aliæque ejusmodi, ad tabulam argentarii aliqujus solebant, quod in iis rebus testibus opus, quos ibi facile recipere poterant.

Tabularium, locus in quo tabulæ publicæ servantur. Rabir. Perd. 3. Arch. 4. ubi v. Passeratius.

Tacere. Verr. i. 9. dicitur de eo, qui causam non perpetua oratione agit, sed ita, ut Cicero fecit in prima actione iu Verrem.

Tactus, de sideribus. Nat. D. ii. 15. is solis *tactus* est, ut non tepescat solum, sed etiam comburat. Div. ii. 46. plus terrarum situs, quam lunæ *tactus* ad nascendum valere. Quæquam Gruter. et Davis. &c. hic habent *tractus*. Ea vox quod nullum commodum sensum haberet, Jo. Clericus, ejus sententiam probat Davisius, legebat status, ex c. 44. non absurde: sed non opus est, a Codd. MSS. recedere, quorum multi habent *tactus*, quidam actus et tractus; quæ voces minus abeunt a *tactus*, quam a status. *Tactus* commode explicari potest; est enim vis lunæ in res terrestres, quæ ei tribuitur, vulgo: influxus lunæ. Sic soli *tactum* tribui vidimus, eodemque sensu contactus et contagio dicuntur. Ap. Vitruv. ix. 9. in libris est tractus cæli: pro quo recte repositum est tactus cæli: i. e. pressio æris. Apud Virgil. cæli tractus Æn. iii. 138. de ære, quoad spiritu trahitur: ubi tamen Codd. habent *tactus*: Burmannusque optionem relinquit lectori. Ego et ibi *tactus* prætulim, quia etiam de arboribus et segetibus sermo. vid. tractus.

Tagar, fur, ab antiquo tagere. Att. vi. 3. est enim levis, libidinosus, *tagar*. hanc vocem dedit e Cod. MS. Cujacius demum. Itaque non est in Nizoliano thesaur.

Talaria, calcei alati, qui Mercurio et Minervæ, Nat. D. iii. 93. tribuntur, ad significandam celeritatem. hinc Att. xiv. 21. *talaria* videamus: h. e. fugiamus. Hæc intellige ap. Ovid. Met. x. 591.

ubi male N. Heinsius vestem talarem intelligit.

Talaris, ad talos dependens. Catil. ii. 10. coll. Verr. v. 13. tunicae *talares*, sunt mollium hominum. v. Gell. vii. 12. et Salmas. ad Hist. Aug. t. ii. p. 556. sq.

Talarius. Att. i. 16. ubi vid. Casaub. Off. i. 42. epith. ludi, in quo talis utuntur.

Talus. Gr. ἀστέγυαλον, ossiculum in suffragine pedum posteriorum in animalibus quibusdam bisuleis, ex quo ludi instrumentum fit, unde nomen duxit. sed beatiores ex ebore, auro, argento habebant. Ovid. A. A. ii. 203. 205. Ceterum tironum causa hic breviter, quæ de talis scire opus est, referemus. *Tali* differunt a tesseris, quæ sex latera habent, cum in talis sint quatuor, et quidem in longitudinem, reliquorum duorum in latitudinem laterum ratio nulla ducitur. Punctum est in uno latere unum: latus oppositum sex puncta habet, unde senio dicitur, reliqua latera tribus et quatuor punctis notantur. Luditur talis quatuor Div. i. 13. tesseris autem tribus. Conciuntur in fristillo, et inde per pyrgum seu turriculam (etiam phimus, orca dicitur) in tabulam mittuntur lusoria. s. talarium. Optimus jactus est Venerius, cum omnes tali latus aliud ostendunt; pessimus, cum omnes idem, qui Canis dicitur. In reliquis jactibus numerus punctorum valet. Ceterum, ut in nostris ludis est, non easdem leges videntur omnes servasse, sed de quibus convenerat inter ludentes. Cum talus caderet in caput, hoc est, in latus, quod erat in latitudinem, et nullis punctis notatum, jactus repetendus erat. In hoc jactu dicitur talus rectus cadere, rectus assistere. Fin. iii. 16. qui de hoc ludo scripserunt, commemorare nihil attinet, cum laudentur a multis, ut Fabricio Bibliogr. Antiqu. p. 640. Pitisco ad Sueton. Aug. 71. et in Lexic. In talus. propter breviter commendandus Casaubon. ad Sueton. loc. cit. adde et Heins. ad Ovid. loc. cit.

Tam, cum superlativo. Phil. xii. 5. vestris *tam* gravissimis tanque multis judiciis. ad quem locum Grævius laudat e Cæsar. 2. init. *tam* maxime. sed *tam* non est in Gruteriana, nec in Græviana: deletum quippe a doctis viris, qui hunc modum loquendi non concoquebant. Defendit tamen Aldus Manutius ad eum locum. Vossius Analog. c. 17. ad quem Grævius nos amandavit, antiquum esse modum loquendi recte dicit, quo superlativus pro positivo ponatur,

quo nihil est Latinis usitatus. Verr. ii. 66. maxime remotissimi: pro remoti. Inprimis hic modus loquendi rursus cepit frequentari seculo argenteo. Tacit. A. i. 53. nulla *tam* intima causa. vid. Indic. Sueton. in *tam*. Sic etiam videtur junctum esse *tam* comparativo pro positivo, si locus sanus est, Deiot. 3. per istam dexteram, non *tam* in bellis et praeliis, quam in promissis et fide firmiorem. * non *tam* sequente sed tantum. Fin. i. 1. ubi Davisius correxit tum.

Tamen, saltem. Rose. Am. 3. videantur illi nonnihil *tamen* in deferendo nomine secuti. * non diserte semper praecedit etsi, sed aut latet in alio aliquo verbo, aut est ellipsis antecedentis. Rose. Am. 18. cum apud majores nostros summi viri—qui omni tempore ad gubernacula reip. sedere debebant, *tamen* in agris quoque colendis aliquantum operae temporisque consumserint. etsi latet in *qui* omni. In illo autem ad Div. ix. 19. *tamen* non discedis a malitia; manifeste totum antecedens omittitur ex usu loquendi, qui etiam in nostro sermone obtinet. de quo usu verbi vid. Gronov. ad Liv. xxiii. 19. * pro igitur post parenthesis ut Brut. 26. Acad. iv. 6. ubi vid. not. nostram et ad Catil. iii. 10.

Tamenetsi. ad Div. iv. 13. quod et Quint. 21. reposuit Grævius.

Tangere, accipere. Rose. C. 12. ego Roscium, si quid communi nomine *telligit*, confiteor praestare debere societati. ad Div. ii. 17. de praeda mea, præter quæstores urbanos, h. e. populum Romanum, truncum nec attigit quisquam, nec *tacturus est*. Agrar. ii. 25. idcirco agros nominare non possum, quia *tangam* nullum ab invito. * occidere. Att. xv. 11. quemquam præterea oportuisse *tangere*.

Tanquam pro sicut, sequente sie. Tusc. v. 5.

Tantum, formula, *tantum quod*, duobus modis dicitur, pro vix, modo: ad Div. vii. 23. *tantum quod* ex Arpinati veneram. cf. Att. xv. 13. v. Græv. ad Luciani Solocistam p. 799. Gronov. ad Liv. xxxiii. 5. 2. hoc unum *tantum* deerat, quod &c. nihil deerat nisi. Verr. i. 43. *tantum quod* hominem non nominat. cf. Verr. iii. 53.

Tantus, formula, *est tanti*. Catil. i. 9. ii. 7. Verr. iv. 12. 20. Att. v. 20. &c. significat, esse aut fuisse cur quis quid faciat feceritve; utile fuisse ei, qui fecerit. v. Manut. ad Verr. iv. 20. plures laudat Arnzenius ad Plin. Pan. 6.

Tardare. Verr. iii. 57. *tardare* alicujus animum ad persequendum. cf. tarditas. Or. 2. vereor ne *tardem* studia multorum. Br. 68. Glabrianam socors ipsius natura negligensque *tardaverat*. * neutraliter, pro morari. ad Brut. 18. *tardare* te melius esset.

Tarditas, stultitia, cum parum videmus, quid agendum et quomodo sit. Or. i. 27. aut æterna in eo aut certe diuturna valebit opinio *tarditatis*. * Phil. xi. 10. ista sententia affert *tarditatem* ad Dolabellam persequendum.

Tectus, qui occultat consilia, negotia, dissimulat. Rose. A. 40. *teeti* ad alienos esse possumus: amici multa videant necesse est. Orat. 42. ac fortasse alii *tectiores*: (h. e. dissimularunt, se eloquentiam didicisse) ego semper præ me tuli.

Telum, pro instrumento quocunque. Læl. 17. non mediocre *telum* ad res gerendas.

Temerarius, expers rationis et consilii. Divin. i. 29. *temerarie* partes animi.

Temperantia, est modi in quacunque re servandi studium. Nat. D. iiii. 15. *temperantia* constat ex prætermittendis corporis voluptatibus. Tusc. iv. 9. *temperantia* sedat appetitiones. Conf. Fin. i. 1. Or. ii. 60. dicacitatis moderatio et *temperantia*. ad Div. viii. 10. de modestia in honoribus petendis.

Temperare, parcere. Verr. i. 59. *temperare* sociis. ii. 2. *temperare* hostibus. cf. ibid. 6. Balb. 27. * regere. Acad. iv. 1. *temperare* civitates. * cum infinitivo, Div. i. 21. *temperaret* tollere: i. e. ne tolleretur. * miscere. Nat. D. iiii. 14. ex igne et anima *temperatum esse*. * cum præpos. cum. Or. 28. nec suam copiam cum illis duobus generibus *temperavit*. si tamen cum genuinum est.

Temperatio. Tusc. i. 28. *temperatio* corporum, est, cum nec nimio calore nec frigore uruntur. ibid. iv. 1. *temperatio* civitatis, continetur moribus, institutis, legibus. cf. Acad. iv. 1. Verr. iv. 44. *temperatio* aeris, est variorum metallorum inter se permistio; quæ fit in statu aliisque operibus fundendis et conflandis. v. Plin. H. N. xxxiv. 9. Leg. ii. 7. mensium *temperatio*. h. e. ordo et ratio.

Temperator. Or. 21. moderator et quasi *temperator* hujus quadripartitæ varietatis.

Temperatus. Verr. iv. 43. homo *temperatissimus*. ad Div. viii. 15. *temperatio*. Or. ii. 52. nec est ulla *temperatio* oratio. l. melius composita.

Tempestas. Verr. ii. 37. Verres *tem-*

pestas Siculorum. Sen. p. R. 15. *tempestate* civili expulsus. Muren. 17. comitiorum *tempestas* popularis. * de ventis seeuudis ad Div. xiv. 4. *tempestatem* prætermittere noluerunt.

Tempestivus, opportunus. Tusc. i. 45. multa mihi ad mortem *tempestiva* fuere; quæ utinam potuissem obire. * convivium *tempestivum*. Mur. 6. Cato 14. Arch. 6. quod ante tempus solitum initur, convivium de die, item, quod in multam noctem producit.

Temperius, maturius. ad Div. ix. 16. *temperius* fiat cœna. v. Manut. ad h. l. qui docet, *temperius* esse antiquius quam *temporius*; quod veteres dixerunt *tempus temperis*; unde etiam *temperi* sit apud Plautum, pro quo post dictum sit *temperi*.

Templum, locus ab auguribus certo ritu captus, ut in eo augurium agatur, sic fere definit Varro L. L. vi. p. n. 66. 67. De ritu capiendi, vid. Livius i. 18. de formulis quibus capiebatur, vid. Briss. de Formul. l. i. non enim iisdem verbis concipiebatur usquequaque, ut ait Varro l. c. qui et ipse unam attulit, sed hodie in libris insigniter corruptam, ideoque varie a doctis tentatam. v. Scalliger ad h. l. Sic enpe hoc verbum Leg. ii. 8. augures *templa* effata et liberata habento. conf. effari. * quoniam autem *templum* hoc augurum erat spatium cœli in omnes partes, quousque prospici poterat, hinc, inprimis poetis, de cœlo dicitur. Somn. Scip. 3. Deus is, ejus est *templum* hoc omne, quod conspicias. Div. i. 20. cœli carula *templa*. * deinde quoniam hic locus inauguratus et sanctus est, propterea omnis locus inauguratus *templum* dicitur. Milon. 1. præsidia, quæ pro omnibus *templis* cernitis. Sic locus pro rostris, ubi conciones habebantur, *templum* dicitur. Verr. iii. 96. qui quotidie *templum* tenet. Vatin. 10. in rostris, in illo, inquam, inaugurato *temple* ac loco. cf. Sext. 35. item curia. Dom. 51. si sedem ipsam, ac *templum* publici consilii religione concordie devinxisset. cf. c. 53. v. Inpr. Manut. ad Sext. 29. * Sunt etiam Achærusia *templa*, Tusc. i. 21. sc. quia ibi Pluto habitat.

Tempori, mature. Sext. 37. cur tam *tempori* exclamarit. conf. *temperius*.

Tempus, eleganter et crebro dicitur de statu cujusque, et conditione, quam certo tempore obtinemus, aut obtinuimus, aut obtinebimus, et quidem in utramque partem. ad Q. Fr. i. l. c. 5. quem forte (provincialem hominem) cognosti amantorem tui, quam *temporis*: h. e. Prætoris, si quem vides tui

amantem videri velle, idque tua causa potius, quam quia jam es Prætor. ad Div. x. l. quæ si ad tuum *tempus* perducit: h. e. ad Consulatum tuum. in Cæcil. 2. *tempus* necessarium meorum, de Siculis magna multiplicique injuria affectis, et Verrem accusare instituentibus. Arch. 6. ab nullius umquam me *tempore*, aut commodo, aut otium meum abstraxit &c. de reis: quo sensu est sæpiissime apud Ciceronem; pro quo etiam dicit periculum; de quo supra. Manil. l. omne meum tempus amicorum *temporibus* transmittendum putavi.—meus labor in privatorum *periculis* caste integreque versatus. Verr. iii. 61. Utrumque jungitur: ex *tempore periculi* tui constitutum crimen. ad Div. i. 9. scripsi tres libros versibus de *temporibus* meis: h. e. de utraque fortuna, consulatu et exilio. Et exilium quidem suum totumque illum casum et periculum a Clodio sæpe tempus suum postulat. v. c. Sext. 58. *temporis* meo defuerunt &c. ad Div. vi. 6. magna *temporum* nostrorum varietas. ibid. rerum hoc natura et *temporum* civillum ratio non patietur. nempe *tempora* civilia, sunt status et conversiones civitatum. Sed in universum teneant tirones in hujusmodi locis, ubi ex vicinia verborum et contextu intelligitur, sermonem esse de statu cujusdam rei, aut hominis, et conditione, *temporis* verbum, quod est generis nomen, interpretandum esse, in nostro quidem sermone, verbo formæ; quod nisi facere possis, non satis te vim verbi capere scias. * sed dicitur etiam de tempore, quo quid actum est, aut agitur, aut agendum est, et de re, quæ tempore quodam acta est, ad Div. i. 7. *tempus* Caninianum. Dom. 51. *tempus* illud erat tranquillum &c. tuum porro *tempus* libertate populi Rom. oppressa, Senatus auctoritate deleta: pro, quo tu tempore signum Concordiæ dedicare volebas. Ligar. 2. hæc duo *tempora* carent crimine &c. * opportunitas temporis. Rose. Amer. 10. *tempore* pugnare: unde pro *tempore* opportuno dicitur. ad Qu. Fr. i. 2. c. 3. sed *tempore* ipso de epistolis. * ad *tempus* est, quod fit, quia tempus postulat. Plane. 30. ne proferre videar ad *tempus*. cf. ad Div. x. 9. Cæcil. 6. Sic fere capiendum est etiam Offic. i. 8. extr. * eodem sensu dicitur etiam *ex tempore*. Verr. iii. 20. *ex tempore* nascebantur edicta. ibid. 71. nihil *ex tempore* dicit. cf. 75. 61. Flacc. 15. solere suos cives ceterosque Græcos *ex tempore*, quod opus sit, obstringere: quod ibidem etiam dicitur: *temporis causa*. Sic est Rab. Post. 12.

ubi additur, nunc tempus nullum est : i. e. nunc nihil est propter quod id faciant. Aliter autem est hinc forma, Attic. x. 1. *ex tempore* futura censes; nempe pro, ex praesenti tempore. * Catil. i. 6. nihil moliris, quod mihi latere valeat in *tempore*. Grævius interpretatur : *tempestive*. neque dubito hoc significare in *tempore* posse, sed quid est : nihil mihi latet tempestive? non est profecto conveniens huic loco sententia. Neque Clceronianum puto : latere vallet, pro potest. * In singulari pro parte capitis, de qua pluralem modo dici Grammatici præcipiunt. Heren. iv. 55. et dubitanti Græco—*tempus* percussit. Similiter dixit Catullus in Nupt. Jul. et Manl. 159. *tempus* tremulum.

Tenacitas. Nat. D. ii. 47. quædam animalia unguium *tenacitate* cibum arripiunt.

Tendiculæ. Cæcin. 23. aucupla verborum et literarum tendiculæ : sunt interpretum legis aut edieti, cum in literis et verbis calumniantur, et literam nimis contra verum et æquum urgent.

Tendere, offerre, porrigere. Or. i. 40. opem amicis et prope cunctis civibus lucem ingenii et consilii sui porrigentem atque *tendentem*. * contendere, pugnare. Fin. ii. 5. quid ergo *tendit*? v. Davis. ad h. l. Hoc sensu Livio in primis usitatum. v. Gron. ad xxiii. 14. xxxii. 32.

Tenebræ, perturbatio reipubl. bellum civile. Rosc. Am. 32. qui, tamquam si offusa reip. sempiterna nox esset, ita ruebant in *tenebris*, omniaque miscebant. Sen. p. R. 3. ex superioris anni caligine et *tenebris*. Dom. 10. que tum in illis reipubl. *tenebris*—constituisti : ibid. 44. illis tantis *tenebris*. cf. ad Div. xii. 13. * Att. vii. 11. quæso, quid agitur? mihi enim *tenebræ* sunt. * *tenebræ* sunt etiam hominum abjectorum et humillium et pravorum. Sen. p. R. 4. mens oppleta sordibus ac *tenebris*: unde Pison. 26. *tenebras* appellat huiusmodi hominem. * *tenebræ* sunt etiam homines, Ita in angustias redacti, ut æstuet, nesciatque, quid agat. In Cæcil. 14. qui tibi æstus, qui error, quæ *tenebræ* erunt? * de vehementi animi commotione, tristitia &c. Tusc. iiii. 34. si quid *tenebrarum* obfudit exilium.

Tenebricosus, cui *tenebræ* offusæ sunt, ut videre verum non possit. Acad. iv. 23. esse sensus quidem non obscurus dicit, nec *tenebricosos*, sic enim appellat eos—Chius Metrodorus. * Vatin. 5. *tenebricosissimum* illud tempus ineuntis ætatis tue patiar latere: h. e. quo adhuc obacurus et sordidus, abje-

ctus, homo eras; ut ex sequentibus intelligitur.

Tenebricus. Tusc. ii. 9. *tenebrica* plagæ.

Tener, de omnibus rebus dicitur, de quibus molis dici solet. Or. iiii. 45. nihil est tam *tenerum* neque tam flexibile,—quam oratio. neque oratio *tenera* est, quatenus variis modis collocatione et numero formari potest, ut cera, vox &c. cf. flexibilis. sed aliter dicitur *tenera* oratio, Brut. 9. Phalereus primus inflexit orationem, et eam mollem *teneramque* reddidit : nempe de eo generis, quod nitidum, *πλασθέν* dicitur, in quo nulli nervi, nulla asperitas judicialis, nulli aculei; sed quod totum ad delectationem comparatum est. * Div. i. 31. posma *tenerum* et moratum et molle: h. e. quod propter mores, planissime expressos, multum suavitatis habet. * qui facile sensu alicuius rei commovetur. ad Div. v. 21. *teneriore* animo esse. Tusc. lii. 6. est in animis *tenerum* quiddam atque molle, quod ægritudine, quasi tempestate, quatitur. * Att. vi. 2. insula *tenera* dicitur Cyprus, propter molliem incolam.

Tenere, tangere. Har. R. 11. terram *tenere* non potuit. sic recte interpretatur Grævius, quem vide. * sustinere, ne la-hatur res et intereat. Or. iiii. 45. terra *tenetur* nutu suo. Nat. D. ii. 53. vita tribus rebus *tenetur*. * in potestate sua habere, regere. Sext. 19. *tenere* remp. unde qui *tenent*, dicitur, omisso reipubl. verbo Att. ii. 18. vii. 12. Mur. 39. totam remp. in hac causa *tenetur* et gubernatis. ad Div. xi. 16. cum equitum centurias *teneas*, in quibus reguas. Att. x. 11. ego meum facile *teneo*. * continere, reprimere. Fin. ii. 7. *tenere* se non potuit. cf. Acad. iv. 4. Verr. iii. 1. *tenere* cupiditates. * consequi, quod velis, conficere rem. ad Div. i. 1. res aliter *teneri* non potest. Sext. 22. res jam manibus *tenetur*. Agr. ii. 17. qui per cursum rectum regnum *tenere* non potuerunt: sumta a navigatione formula, in qua nautæ dicuntur portum *tenere*, ut ad Div. i. 9. * assequi, intelligere. Sext. 10. reconditos sensus alicuius *tenere*. * uti. Tusc. iv. 3. quia nihil prolatum erat melius, id, quod erat, *tenebant*. Flæc. 23. jam id videro; sed primum illud *tenebo*. * retinere, obtinere, tueri. Mur. ren. 28. *tenebatur* opera illius imperium. Att. xiii. 48. *tenere* hereditatem. Verr. iil. 75. *tenere* pecuniam publ. ibid. 73. quod pretium constituisset, id civitatis auferre : quod a populo Rom. accepisset, *tenere*. Act. i. Verr. 8. sed nos non *tenebimus* iudicia jdiutius. ad Q. Fr. ii. 6. vix *tenebat*, sc. familiam gladiato-

rum, quia alere non poterat: simile est tenere matrimonium alicujus. Cael. 14. * quemadmodum retineri dicuntur homines in legendo, audiendo &c. sic *tenere* etiam, quæ delectant, et faciunt, ut audire, legere, videre &c. velimus. Verr. 62. *teneri* ab oratore. Cael. 11. ingenio alicujus *teneri*: h. e. audire aliquem libenter, quod ingeniose dicit. ad Div. vii. 20. a quo etiam advenæ *teneri* solent. * retinere, morari, non dimittere. ad Div. x. 31. *tenuit* tabellarios. ad Q. Fr. ii. 1. se senatum negavit *tenere*. ad Div. xi. 16. non *tenebo* te pluribus. Verr. i. 13. ne diutius *teneam*. * reticere. Or. ii. 54. ea, quæ occurrant, cum salissime dici possint, *tenere*. * capere, captum tenere in re aliqua, ut se expedire non possit. Quint. 20. hic te, inquit, *teneo*. formula, qua utimur, cum quis dixit aliquid, quo convinci res, de qua agitur, potest. Nat. D. i. 26. in Nausiphane *tenetur*: h. e. se explicare non potest, ut dicat, eum a se non auditum. * *teneri* dicuntur, quæ deprehenduntur, et qui in re aliqua, crimine, deprehenduntur; qui quoniam rem negare non possunt, atque adeo convicti sunt, propterea *teneri* dicuntur, qui convicti sunt alicujus criminis, et se expedire non possunt. Verr. ii. 40. *teneri* in maleficio. add. iii. 76. 89. Cæcin. 2. facile *tenerentur* testibus. Verr. i. 1. manifesto *tenetur*. Flacc. 16. in minimis rebus sæpe res magnas vidi deprehendi ac *teneri*. Cluent. 30. tenentur uno in loco Hs. loc. XL. *tenentur* apud judicem. ibid. 44. argumento crimen *tenetur*. Nat. D. iii. 30. dolus *tenetur* tum &c. * vincere, causam obtinere. Att. xiv. 12. tam claram tamque testatam rem non *tenebimus*? Sic est causam *tenere* Cæcin. 24. Acad. iv. 30. si recte conclusi, *teneo*: sin vitiose, minam Diogenes reddet. * *teneri* dicuntur etiam, quibus lege, jurejurando, pacto, aut alia hujusmodi re necessitas est imposita alicujus rei aut faciendæ, aut omittendæ: adeoque, si contra, quam lex, pactio postulabat, fecerunt, accusari possunt et puniri &c. Pis. 13. pactione obstructum *teneri*. Off. lii. 27. *teneri* jurejurando. Verr. iv. 34. animo legum metu *teneri*. Fr. Cornel. i. p. 480. ea lege non videri populum *teneri*. i. impediri. Cluent. 52. ac si lege *Avitus teneretur*. Att. xii. 18. quodam voto ac promisso me *teneri*. ad Div. v. 20. prædes *teneri*. * pœna *teneri* dicuntur, qui eam meruerunt. ad Q. Fr. ii. 3. *teneri* ea pœna, quæ est de vi. * lege *teneri* non modo, ut ante vidimus, dicuntur, ad quos ea pertinet, sed etiam, qui contra eam fecerunt, ex ea rei sunt, et

ejus pœnam meruere. Har. Resp. 8. decrevit senatus, eos, qui id fecissent, lege de vi, quæ est in eos, qui universam remp. oppugnassent, *teneri*. * *tenere*, in promissis, est servare, facere promissa, pacta. Off. iii. 29. *tenendum* est, quod promiseris. Balb. 15. fœdus cum magis fide illius populi, justitia vestra—*teneratur*. * contineri, conjunctum esse. Leg. i. 7. Deorum agnatione et gente *teneri*. * notanda est etiam hæc constructio. Leg. iii. 13. nisi illi ipsi, qui frangere eas deberent, cupiditatis ejusdem *tenerentur*. * Off. iii. 10. rogandi iudicis, si eum *teneremus*; intelligo, amicum haberemus; si quidem sana loci istius lectio est. * Pont. 6. non minimam partem *tenet* hoc in ea re. * pro continere. Cluent. 53. civitas legibus *tenetur*, ubi et vulgo est continetur.

Teneritas. Fin. v. 21. primo ortu inest *teneritas* et mollieties.

Tenor, continuatio. Or. 6. uno *tenore*, ut aiunt, in dicendo fluit.

Tentare, contingere. Leg. li. 3. flumen ita frigidum est, ut vix pede *tentare* id possim. * perspicere, cognoscere. Leg. i. 22. cum se totum *tentavit*. * affligi morbo. Att. xi. 23. quodam valetudinis genere *tentari*. Tusc. iv. 14. aumi valentes morbo *tentari* non possunt, corpora possunt. * in periculum adducere, oppugnare. Rose. A. 51.—summa resp. in hujus periculo *tentatur*. Rab. Perd. 1. unius hominis senectus, infirmitas solitudoque *tentata* est. Rab. Post. 6. quorum jus *tentatur*. * Har. R. 26. aures vestræ *tentatæ* verbo nefario, et pernicioſa via, audiendi consuetudine munita. Voluit experiri, an verbum id ferre possitis: quo sensu sæpe est: ut in Verrinis ii. 10. *tentatur* in hoc, an asseveratur.

Tentatio, impetus morbi. Att. x. 17. valetudinem tuam confirmatam esse et a vetere morbo et a novis *tentationibus* gaudeo.

Tenuiculus. ad Div. ix. 19. *tenuiculus* apparatus.

Tenuis, acutus, subtilis. Or. i. 13. sermo *tenuis*. Acad. iv. 14. *tenuis* et acuta distinctio. ibid. 20. ratio ad *tenuem* elimata. v. subtilis.

Tenuitas, corporis est *tenuitas*, cum succus ei et carnis copia deest, cum sit sanum: unde ad dicendi genus subtilis transfertur, quod sine vitis est, sed et sine ornamentis. Brut. 16. quodam, valetudo modo bona sit, *tenuitas* ipsa delectat. Fin. iii. 12. limata quædam et rerum et verborum *tenuitas*. Opt. gen. d. 4. *tenuitas* Lysim.

Tenuiter, subtiliter, acute. Or. 14. g g 4

philosophorum mos *tenuiter* disserendi. Inv. ii. 16. sed illa *tenuius*, subtilius et acutius tractantur. Verr. ii. 65. nimium *tenuiter* argumenta colligo.

Teres. Or. iii. 52. plena et *teres* oratio. ducta metaphora est a membris corporis humanis succulentis, et hinc teretibus, quæ in primis pulchra sunt: unde teretia brachia, teretes cervices laudantur. *teres* igitur oratio est, quæ habet copiam rerum, et verborum, et ornamentorum, neque tamen nimiam, ne tumor consequatur, quo accedente, ut membrum in corpore, sic oratio tumida et deformis fit. * Or. 9. Opt. gen. d. 4. aures *teretes*, dicuntur acutæ, ad iudicandum de oratione aptæ.

Tergiversatio. pro cunctatione quavis. Mil. 20.

Terminare. Offic. iii. 33. bona voluntate *terminare*: h. e. in voluptate finem bonorum, summum bonum ponere.

Terminatio, finis. Fin. v. 10. *terminatio* rerum expetendarum. Or. 53. *terminatio* aurium, i. e. mensura.

Terminatus, numero cadens. Orat. 5. oratio *terminata*.

Terripavium et

Terripudium, quid sit? v. Div. ii. 34. *Territorium*, ager urbi attributus. Phil. ii. 40. aratri vomere portam Capuæ pæne perstrinxisti, ut florentis coloniarum *territorium* minueretur. v. inpr. Salmas. ad Pollionis xxx. tyr. p. 317.

Teruncius, int. numus, fuit olim quadrans, qui tres assis uncias continebat. ad Div. ii. 17. Att. vi. 2. hinc quoniam tota hereditas asse significatur, ex *teruncio* heres. Att. vii. 2. esset, qui quartam partem accipit, ex vetere vi teruncii. Sed constat, Ciceronis ætate teruncii illam significationem, qua quadrantem valebat in ratione denariaria, abolitam fuisse, et in sestertiaria, quæ invaluerat, ratione fuisse quadragesimam partem sestertii, ut ante denarii. Sestertii autem tum quatuor assibus orant. heres ergo ex *teruncio* est heres ex uncia et quinque scriptulis: nisi tamen in re hereditaria mansit vetus ratio loquendi. Et illud ad Div. ii. 17. *teruncium* non attigit quisquam, est forma loquendi, ex antiquis temporibus reliqua, qua significatur, nullam, nec minimam partem, quemquam cepisse. v. Gronov. Sest. ii. 1.

Tesqua. fragm. incert. tom. ix. p. 144. e Festo loca aspera et difficilia, quem vide.

Tessera. Or. iii. 43. est lapillus in pavimento, unde opus tessellatum, quod idem est cum vermiculato: de quo infra. Salmas. ad Solin. p. 254. add. Casaub. ad Sueton. Cæs. 47.

Testa, tegula, imbrex. Dom. 23. neque illa manus copiarum Catilinæ cæmentis ac *testis* tectorum meorum se famem suam expleturas putaverunt.

Testamentarius. subjector testamenti, falsarii genus. Off. iii. 18. Sext. 17. * Verr. i. 42. lex *testamentaria*. v. Ind. Legg. Lex Cornelia.

Testari de factis, pro testatum facere. Sull. 14. nisi publicis monumentis *testatus* essem.

Testes, testiculi. ad Div. ix. 22.

Testiculi. Herenn. iii. 20. pro scroto, crumena scortæ, e pelle *testiculorum* arietinorum, quam reus fingitur tenere medio sc. digito, ad significandam hereditatem, cuius causa veneno hominem occidisse arguitur. Ita recte interpretatus est Politianus Miscell. c. 62. Sic ap. Varr. R. R. iii. 17. vesica pro crumena e vesica: quo genere etiam hodie utuntur plebei. v. ibi Gesnerus.

Testificari, testibus adhibitis tabulas et syngraphas facere, testibus confirmare, testatum facere. Quint. 6. *testificatur*, Quintium non attitisse. Tusc. v. 11. *testificariis*, quid dixerim. Cluent. 51. voluit *testificari* &c. vid. Hotomann. ad Quint. 6. Sylvium ad Cluent. 51. Passerat. ad Cæcin. 16. * testes invoco. ad Div. viii. 16. Deos hominesque *testificor*.

Testificatio, est confectio tabularum, quæ testibus adhibitis fit. Muren. 24. ubi v. Græv.

Testis, pro auctore quocunque, a stipulatore, est Offic. iii. 29. philosophi affirmant, quorum *testem* non mediocrem—nolite quæso vituperare. Sic dixit et Ovidius Her. xvii. 124. *teste* Dea.

Testudo, locus concemeratus, formatus. Brut. 22. illum in quadam *testudine* cum servis literatis commentatum fuisse. ad Q. Fr. iii. 1. c. 1. honestate *testudinis* obtinebit.

Teter. crudelis. Tusc. i. 40. in eum fuerat *teterrimus*. ib. ii. 7. *tetri* cruciatus. * fœdus. Nat. D. ii. 56. *teter* odor. * turpis, odio dignus. ad Qu. Fr. ii. 6. ei tres *teterrime* sententiæ defuerunt: i. e. hominum trium turpissimorum sententiæ.

Tetradrachmum, quatuor denarii; nam drachma respondet denario. ad Div. xii. 13. ternis *tetradrachmis* triticum apud Dolabellam est. v. Gronov. Sest. iii. 4. et Manut. ad l. c. add. Gronov. et Duker. ad Liv. xxxiv. 52.

Tetrarcha, est nomen, quod tribuebatur iis, quibus nomine regio uti non licebat, etsi erant dignitate et potestate regia, (et quidem proprie tum, cum obtinerent partem regni in quatuor par-

tes divisi :) ut reges Galatiæ, Judææ &c. Att. ii. 9. &c.

Tetrarchia, est terra cui tetrarcha imperat. Div. i. 15. Deiotarus a Cesare *tetrarchia* regno multatus est. Deiot. 15. in Deiotari *tetrarchia*.

Tezere, ædificare. Att. iv. 16. Paullus basilicam *tezuit* iisdem antiquis columnis. ad Q. Fr. iii. 5. sane *tezebatur* opus luculenter.

Textilis. Tusc. ii. 8. pestis *textilis*, est vestis venenata. Verr. iv. 1. pictura *textilis*, est vestis stragula acu picta, s. cui imagines diversicolores intextæ.

Theatrum, frequentia spectatorum et auditorum. Or. iii. 50. tota *theatra* reclamant. Div. i. 28. SCtum esse factum, referente optimo et clarissimo viro Consule, idque frequentissimo *theatro*, incredibili clamore et plausu comprobatum. nempe *theatrum* h. l. est concio populi, quæ legem de eadem re latam scivit, adeoque SCtum comprobavit. Tuscul. ii. 26. nullum *theatrum* virtuti conscientia majus. * occasio, locus ita demonstrandi ingenii, virtutis, ut plurimis cognosci possit, et omnino, quicquid ita fit, ut in oculis hominum fiat, id in theatro fieri dicitur. Brut. 2. *theatrum* ingenii. Att. xiii. 20. *theatrum* sane bellum habuisti. Rabir. Post. 15. majoribus *theatris* propositæ virtutes. ad Div. xiii. 64. *theatrum* magnum habet ista provincia. ad Div. xii. 29. familiaritas magno *theatro* spectata. Verr. v. 14. ut me questuramque meam quasi in aliquo orbis terræ *theatro* versari existimarem.

Thensa, est vehiculum, quo simulacra Deorum in pompa Circensi vehuntur, unde *thensæ* apud Suetonium et alios insignia divinitatis. Verr. i. 59. via *thensarum* et pompæ. cf. ib. iii. 3. v. 72. Har. R. 10. v. Scheff. de Re Vch. ii. 24.

Theologus. Nat. D. iii. 21. il qui *theologi* nominantur. nempe *theologi* dicti sunt a Græcis olim mythici et physici, qui de genealogiis Deorum scripserant, primusque hoc nomine appellatus Pheereydes Syrius, is qui phthiriasi periiit. Nam et physici de Diis agebant.

Thesis. Or. 14. quid sit? cf. Ind. Græc.

Threcedica. Phil. vii. 6. sunt arma gladiatoribus Thracibus usitata, qui inde Threces appellabantur. *threcedica* parma qualis fuerit, colligi potest e Plin. xxxiii. 9.

Threx. Provinc. Cons. 4. genus gladiatoris, dictum ab armis thracicis, de quibus statim dictum. v. de hoc genere Lips. Saturnal. ii. 9.

Tibicen. Muren. 12. quid huic tam

loquaciter litigioso responderet ille, unde petebatur, non habebat. Transit idem JCtus *tibicinis* latini modo, &c. sensus est: JCtus componit non modo formulam, qua petitor utatur, sed etiam ei, a quo petitor. simili sensu eadem formula usus est. Quintil. Instit. Or. vii. 1. de eo qui petitoris et defensoris causam agit, aut saltem pro utraque parte probationes invenit. Unde autem ducta sit hæc formula, non convenit inter interpretes. Camerarius, Sylvius, Turnebus, aliique capiunt de tibicine, qui in sacrificiis præcinebat (neque enim ullum sacrificium sine tibicine. v. Dom. 47. Liv. ix. 30.) eumque putant a sinistris tibiis ad dextras transiisse. Sed recte monuit Grævius, de hoc more nusquam aliquid legi. Immo vero ex monumentis prisca, in quibus sacrificia exhibentur cum tibicine, cernitur, in sacrificiis tibicinem unam tantum tibiam inflare. Transitus tibicinis a dextris tibiis ad sinistras porro fit, ut a sono graviori ad acutiorem cantus traducatur: dextrarum enim tibiarum gravis, sinistrarum acutus est sonus; ut ostendit Salmas. ad Vopisc. Carin. c. 19. p. 826. et ad Solin. p. 84. sqq. ubi accurate de tibiis dextris et sinistris, paribus et imparibus egit. Ea mutatione soni in sacrificiis non est opus, ubi maximam partem propterea adhibetur tibicen, ut in aures sacrificantis canat, ne quid audire possit, quod sacra turbet. vid. spondalia. Tibiæ porro in sacris dicuntur præcentorix, incentivæ. Solin. 11. Eæ sunt dextræ, ut ad eum locum ostendit Salmasius, et ad Vopiscum l. e. p. 827. a. Nullæ igitur in sacris sinistræ tibiæ, nullus a dextris ad sinistras transitus. Ferratius in Epist. in Or. Cicer. p. 432. putat, alludi ad sacrificia in monte Albano, ubi, credibile sit, unum eundemque tibicinem in omnibus sacrificiis præcuisse, et ab uno ad alterum transisse. Sed ea mera et levissima conjectura est. Nisi igitur cum Manutio velimus dicere, ignorari, unde hæc dicendi ratio ducta sit, probanda erit cum Cel. Gesnero ad Quintil. l. c. (Cel. Burmannus enim ibid. posuit tantum, quid de ea sentiat, non dixit) valde verosimilis Grævii *eo adus* sententia, qui ductam hæc rationem e seena dicit, in qua tibicen histrionum actionem moderabatur, adeoque, ut JCtus ab petitore ad eum, unde petebatur, sic ab uno histrione ad alterum se convertebat, et unumquemque cantu tibiæ juvabat. vid. Liv. vii. 2. et ibi Gronov. Salmas. ll. cc.

Tinnio, solvo pecuniam. Att. xiv. 21. si quid Dolabella *tinniat*.

Titubanter, cum dubitatione, ita, ut intelligatur, aliquem non satis confidere rei, non satis certo rem scire. Cael. 7. posuistis enim, atque id *titubanter* et strictim.

Titubare. ad Div. xii. 10. si quid forte *titubatum* est, ut in bello. *sipuncia*, pro, si calamitas accepta.

Toga, est Romanorum propria vestis, (v. togatus) et pacis insigne, ut ait Cicero in Pison. 30. Att. vi. 1. *puram togam* jubeor dare. cf. vii. 8. vi. 1. &c. Est eadem, quæ *virilis* dicitur. Phil. ii. 18. nam toga virilis erat tota alba, ingenuorum autem puerorum et puellarum limbo purpureo circumdata. v. prætexta. Verrin. i. 44. eripies igitur pupillæ *togam prætextam*. Toga autem pura pueris dabatur in foro a prætore, ad quem a parentibus et amicis deducebantur: et tum dicebantur forum attingere. Sed etiam *toga* simpliciter dicitur pro virili, et pura, cum opponitur prætextæ: pueri *togam* sumentes, prætextam deponebant. Vatin. 12. *toga* pulla, est atra, insigne luctus, de qua vid. ut et de toga, ejusque colore in universum, præter scriptores de re Vestiariæ. Lips. Elect. i. 13. Manut. Quæsit. per Epist. iii. 1.

Togata, int. fabula, Sext. 55. est, quæ agitur ab actoribus togatis, in qua adeo Romanorum hominum facta et mores exprimuntur: ei opponitur Græca, quæ *palliata* dicitur. Græcis enim ita proprium pallium, ut toga Romanis. vid. pallium. cf. Rutgers. Var. Lect. iv. 19.

Togatus, pro cive Romano; quod civibus Rom. toga propria. Itaque *togati* opponuntur Græcis. Rosc. Am. 46. ipse vero (libertus Chrysogonus) quemadmodum passim per forum volitet cum caterva *togatorum*, videtis. Indignum enim, libertum deduci a civibus Romanis, tamquam clientibus. vid. Hotom. ad h. l. qui male huc refert salutatores Martialis; nam salutatores *togati* dicti demum, cum toga vulgo in usu esse desisset sub Cæsaribus, de quo vid. Ferrar. R. Vest. i. 33. Ciceronis autem temporibus toga erat communis omnibus civibus, et omni tempore gestabatur cum in urbe, tum extra urbem. Verr. i. 29. *togati* creditores Græcorum. Or. i. 24. petam, ne has meas ineptias (præcepta de arte dicendi) efferas: quamquam moderatur ipse, ne, ut quidam magister atque artifex, sed quasi unus e *togatorum* numero, atque ex usu forensi homo mediocris &c. nempe magistros rhetorices se profitebantur Græci: his opponuntur togati. Cave putes togatum

poni pro patrone causarum, quod nominis caudicis sub imperatoribus interdum tribui videmus, quod, cum non esset amplius vulgo in usu toga, tamen caudicis in togis causas agebant. vid. Ferrar. l. c. Verr. ii. 62. quos produxero, qui ex Sicilia testes sunt, sive *togatum* velis, sive Siculum. In quo loco librarii interpretamentum reposuerant: civem Rom. quod deinde Cujacius sustulit. v. Gruter. ad h. l. * pro Latino. nam Latini quoque toga utebantur, quod aut civitate post bellum latinum donati, aut certe socii pop. Rom. essent, et Rom. legibus uterentur. Orat. iii. 11. nostri minus student literis quam *Latini*. tamen ex istis, quos nostis, urbanis, in quibus minimum est literarum, nemo est, quin literatissimum *togatorum* omnium, Q. Valerium Soranum lenitate vocis—facile vinceat. Etiam Gallia Cisalpina a togæ usu *Togata* dicitur. Phil. viii. 9. * *togati* etiam opponuntur armatis, et ad pugnandum aptis, in quo toga impedimento est. Cæcin. 15. advocatio *togatorum*. * Off. l. 23. qui *togati* reipublicam præsent, opponuntur Imperatoribus.

Togula. Att. l. 18. Pompeius *togulam* illam pictam silentio tuctur suam. Toga picta int. acu, est triumphantium et thesaurum ducentium vestis, quæ et Jovis toga dicitur, quia sumebatur e Capitolio, ut et palmata tunica, quæ et ipsa Jovis tunica dicitur. Erant enim in templis plurimæ Deorum pretiosæ vestes, quibus diebus festis ornarentur, ut hodie Mariæ in templis Romanensium, sic Deorum statuer. Primus Gordianus propriam habuit togam pictam tunicamque palmatam. vid. Ruben. R. Vest. l. 21.

Tollere, suscipere. Verr. iii. 1. quid oneris *tollant*. * *toll* alicunde dicuntur, qui locum aliquem relinquunt. Quint. 3. *tollitur* ab attris Liciniis. * ad Q. Fr. ii. 10. ut te proficiscens non *tollerem*, int. in rhedam, aut lecticam, comitem itineris sumere. Horat. Scrm. ii. 6. 42. quem *tollere* rheda &c. * laudare ad Div. xl. 20. quod diceret, se, dixisse, laudandum adolescentem, ornandum, *tollendum*: se non esse commisiturum, ut tolli possit, nempe ambigue dictum erat *ei tollendum*, quod significare poterat, laudandum et interficiendum. vid. Manut. ad h. l. Att. li. 25. *tollere* alicujus laudes in astra. Or. iii. 26. *tollere* altius dicendo. * Nat. D. lii. 33. at Phalaris, at Apollodorus pœnas *sustulit*: h. e. dedit, solvit. * *liberos tollere*, est agnoscere natos pro suis liberis, et educare: unde deinde dicitur pro, *creare*

liberos Div. i. 21. puerum, Priamo qui foret post illa natus, temperaret *tollere*. * *tollere* diem. Legg. iii. 18. quod alias dicitur eximere dicendo. * *negare*. N. D. i. 30. verbis reliquisse Deos, *re sustulisse*. ibid. 31. *tollamus* omnia, quæ aut historia, aut ratio nova affert. et similiter pluribus locis.

Topiaria est ars non modo herbis, hedera, aliisque, areolas hortorum vestiendi et ornandi, sed etiam ex fruticibus et virgultis, ut buxo, myrto, acantho, aliisque, flectendo, tendendo, varia horti ornamenta conficiendi. ad Qu. Fr. iii. 1. c. 2. *topiariam* facere videntur, hinc dicitur

Topiarius. ibid. *topiarius* laudavi: quamquam alii h. l. neutro genere dictum de opere topiario putant. v. viros doct. ad Plin. iii. 19. Salmas. ad Spartian. Hadr. c. 10. pag. 89. Christius in Villatico pag. 96. Lauben, bedeckte Gänge. *topiariorum* non semel mentio in Iapidibus ap. Gruter. p. DCL. 8. 9. &c.

Topice. Top. 2. est ars inveniendi Rhetoricum, quam, auctore Aristotele, explicavit Cicero in Topicis.

Toreuma. Verr. ii. 52. *toreumata* sane nota ac pretiosa auferuntur. ibid. iv. 18. habere eum perbona *toreumata*; in his pocula duo quædam—Mentoris manu summo artificio facta. Pis. 27. *toreuma* nullum. *Toreuma* poculum, auro argenteo celatum, esse, multis disputat Salmasius ad Solin. p. 735. sqq. nec fieri torno, ut quidam existimant, sed cælo. *tornus capivinus*, cælum *capivinus*; unde cælatores *capivini*, tornatores *capivini*. cf. Bentlei. ad Hurat. Art. Poët. v. 441. Sed tamen Cicero Verr. ii. 52. diserte distinguit *toreumata* et opera cælata: fuitque Mentor sculptor non cælator. Vide an sint sculptilia e ligno, ebore &c. quæ fiunt scalpello: quale fuit Virgilianum in Eclogis poculum, Mentoris manu factum. Ovid. Met. x. 248. sculpsit ebur.

Tormentum, cruciatus. ad Div. vi. 7. *tormentum* eicæ suspiciouis. * Tusc. v. 1. quod etsi probatu difficile est, propter tam varia et tam multa *tormenta* fortunæ: sc. quibus exposita est virtus, ut in ep. ad Div. dicit, omnibus fortunæ telis esse expositam vitam nostram. hic machine nomen ponitur, qua tela conjiuntur.

Tormentosi, qui? Tusc. iv. 12.

Tornare, rotundum facere. Univ. 6. Deus mundum ita *tornavit*, ut nihil effici possit rotundius.

Torpedo, piscis genus. Nat. D. ii. 50. *torpedines* torpore se tutantur: unde se. et nomen duxerunt.

Torquere, convertere. Inv. i. 21. quod uterque *torquere* ad suæ causæ commodum debbit. Leg. i. 10. opinio- num vanitas, imbecillitatem animurum *torquet*, et flectit, quocumque corpit. Cæc. 6. huc et illuc *torquere* et flectere suam naturam; de homine omnium obsequi studiis volente, et, prout res et locus postulat, ita mores et vitam insti- tuente. * *excutere*, accurate explorare. P. Sull. 28. *torqueatur* vita Sullæ. * *mo- lestiam*, negotium creare. ad Div. viii. 11. non diu, sed acriter, nos tum sup- plicationes *torserunt*.

Tortuosus, nimis acutus et subtilis, spinosus. Acad. iv. 31. de pseudomeno: sed ut omnes istos aculeos, et totum *tortuosum* genus disputandi relinqua- mus. Fin. iii. 1. nec enim in Torquati sermone implicatum quidquam ad *tor- tuosum* fuit; nostraque, ut mihi vide- tur, dilucida oratio. Stoicorum autem nun ignoras, quam sit subtile vel spino- sum potius disserendi genus. * sed quæ nimis subtilia sunt, eadem etiam so- lent esse obscura. hinc *tortuosum* pro obscuro. Div. ii. 63. cum stertentes aliquos viderint, his objicere visa quæ- dam *tortuosa* et obscura, quæ mane ad conjectorem deferant. cf. contortus. * item, quia tortuosæ conclusiunculæ sunt etiam fallaces, *tortuosi* opponun- tur simplicibus, rectis, candidis. Læc. 18. simplicem præterea—eligi par est—neque enim fidem putest esse multi- plex et *tortuosum* ingenium.

Tortus. subat. spira in serpente. Div. ii. 30. draco immuni *tortu*. Tusc. ii. 9. draco *tortu* multiplicabili.

Torus, pars carnosus in lacertis et pectore. Tusc. ii. 9. *tori* lacertorum. * *tori* sunt etiam iu coronis. Or. 6. de oratore temperato: is uno tenore, ut aiunt, in dicendo fluit, nihil affe-rens præter facilitatem et æquabilita-tem: et addit aliquos, ut in corona, *toros*, omnemque orationem ornamen- tis modicis verborum sententiarumque distinguit. Hi *tori* sunt, ex senten- tia Pæcebali de Coronis ii. 12. partes quædam in circulo coronæ collectio- res et eminentiores, cujusmodi sunt in tauro *tori*, aut in homine, quod et Lambinus placet ad Plaut. Amphit. Procl. 144. Ex ratione loquendi Cicero- niana colligi posse videtur, toros ex- trinsecus addi coronæ, ornamentis loco, iisque coronam distingui. Sunt autem *tori* iidem, qui passim ab auctoribus *te- ruli* vocantur, h. e. lemnisci, tæniæ, vittæ, quæ, ut in numis cernitur, majo- ris ornamentis causa coronæ addeban- tur. vid. Lambinus loc. cit. *torus* enim

et *torulus* est funiculus. vid. Lex. Rustic. Gesneri in *torus*. cf. Casaub. ad Sueton. Ner. 25. Cuper. ad Apotheos. Homer. pag. 139. Viros doct. ad Annian. xlix. 7.

Totus. totum pro re summa, s. pro eo, quod est caput et summa rei. Att. v. 20. est *totum*, quid Kal. Martii futurum sit. ad Qu. Fr. iii. l. c. l. *totum* in eo est, ut &c. *ad Div. xv. 4. *toto* ils, qui novari aliquid volebant. ubi vid. Manutius. cum genitivo dixit Liv. xxxv. 3. multitudo *tota* Antiochi erat. *Att. xiii. 20. quicquamne me putas curare in *toto*, nisi ut ei ne desim. putem esse in universum.

Trabalis. Verr. v. 21. ut beneficium, quemadmodum dicitur, *trabali* clavo figeret: h. e. firmissimum efficeret.

Tractabilia, qui tangi potest. Univers. 4. corporeum et aspectabile, itemque *tractabile* omne necesse est esse, quod natum est.

Tractare, proprie est contingere manibus, in manibus habere, ut Parad. v. 2. matellonem Corinthium cupidissime *tractans*. Tusc. v. 38. ea, quæ gustamus, olfaciamus, *tractemus*, audiamus. *administrare, curam alicujus rei sustinere. ad Div. xiii. 77. bibliothecam meam *tractavit*. in Cæcil. 10. Verr. v. 24. *tractare* pecuniam publicam, de questore. *considerare. Tusc. iv. 24. *tracta* definitionem fortitudinis. *gerere se. Catil. iii. 12. ita me in republ. *tractabo*. cf. ad Div. xiii. 12. *commovere, impellere animum. Brut. 50. mentes verbis et sententiis et actione *tractantur*. Orat. 28. eloquentiæ est *tractare* animos, et omni modo permovere. *est etiam verbum scenicum. nam actores dicuntur personas *tractare*. Rosc. Com. 7. cujus personam præfere Roscius in scena *tractare* consuevit. *tractari in re aliqua dicuntur, qui in ea sæpe multumque versantur. Arch. 2. et in ejusmodi persona, quæ propter otium ac studium, minime in judiciis periculose *tractata* est. Burmannus ad Ovid. Rem. A. 381. male probat Passeratii interpretationem, e formula illa, cum poëtæ personam aliquam *tractare* dicuntur. Nam hoc est inducere agentem, loquentem, quod h. loc. non convenit.

Tractatio. Orat. 35. *tractatio* rerum efficit admirabiliorem orationem. nam ipsæ quidem res in perfacili cognitione versantur. nempe *tractatio* est modus et ratio, qua res ab oratore dicuntur et ornantur. Or. iii. 23. *tractatio* (rerum) ex se gignit aliquid, quod &c.

Tractatus, ōs. Or. iii. 23. *tractatus* ipsarum artium delectari. est de iis, qui nihil aliud agunt, de professoribus eorum.

Tractatus. adj. versatus. v. tractare extr. *considerando et discendo cogitus. Or. 33. orator habet omnes philosophiæ notos et *tractatos* locos. cf. Or. iii. 14. *actus, gestus. Herenn. iv. 24. vita honeste *tractata*. *compositus, factus. Or. 67. incisim et membratim *tractata* oratio. nisi scribendum tracta.

Tractus, ōs. Or. li. 13. *tractus* orationis levi et æquabili perpolvit opus. aliter est *tractus* verborum Or. ii. 50. de pronuntiatione tarda. *Div. ii. 46. plus terrarum situs, quam lunæ *tractus*, ad nasendum valere. Lunæ *tractum* recte vir doctus in Obs. Misc. a Cel. Dorrillio curatis, Vol. iii. pag. 17. interpretatur cursum, motum, et omnem faciem lunæ cum spatio, quod percurrit. Sic siderum *tractus* est ap. Manil. i. 532. iii. 360. quod de ortu et progressionem eorum intelligit Cortius ad Sallust. Jug. p. 634. Nempe si ita Cicero scripsit, ita capiendum. sed in *tactus* ostendimus, meliorem nobis videri lectionem, *tactus* lunæ. ubi vid.

Tractus, adj. inceptus, initium habens. Brut. 6. ab isto initio *tractus* sermo. Nat. D. ii. 55. venæ a corda *tracte* et profectæ, in omne corpus ducuntur. *sæpe dilatus. Milon. 9. comitia *tracta*. *lenis, sine asperitate. Or. ii. 13. *tractum* genus orationis. Or. 20. in historia *tracta* quædam, et fluens, expetitur, non hæc contorta et acris oratio.

Tradere, commendare. Verr. iii. 12. non a patre ei *traditi*. ad Div. vii. 3. totum hominem tibi *trado* de manu in manum, ut aiunt. *tradere se alicui etiam dicuntur, qui ab eo in arte aliqua erudiri volunt. Phil. ii. 2. te in disciplinam meam *tradideras*. Brut. 29. cum Philo Romanus venisset, totum ei me *tradidi*, admirabili quodam ad philosophiam studio concitatus. Inv. i. 3. *traderent* se in studium quietum. *est etiam verbum juris in abalienationibus, ut *traditio* Top. 5. extr. Hinc eleganter ad Quir. p. R. 5. cum duo consules, emti pactione provinciarum auctores se inimicis reip. *tradidissent*.

Traditio, verbum juris, de abalienatione, rerum mancipi, quæ fit per nexum. Top. 5. extr. abalienatio est ejus rei, quæ mancipi est, aut *traditio* alteri nexu, aut in jure cessio.

Traducere. Brut. 53. *traducere* a veritate in hilaritatem. Verr. ii. 78. ad

ejus Infamia—vestros animos in aliam partem—*traducat*. *sustinere, exsequi. Att. v. 9. somma abstinentia munus hoc extraordinarium *traducemus*. **traducere* equum dicuntur equites, cum in transvectione a censore, non adepto equo, transeunt. Cluent. 48. Africanus cum esset Censor, et in equitum censu C. Licinius sacerdos prodisset—dixit, se scire, illum conceptis verbis pejerasse: si quis contra dicere vellet, usurum eum suo testimonio: deinde cuoi contra nemo diceret, jussit equum *traducere*. **traduci* est etiam in adoptionibus: si quis adoptione fit e patricio plebeius lege curiata. Att. i. 18.

Traductio, metonymia. Or. iii. 42. de illa quidem *traductio* atque immutatio in verbo &c. pro Afris est sumpta Africa. *figura in verbis. Herenn. iv. 14. *traductio* est, quæ facit, ut, cum idem verbum crebris ponatur, non modo non offendant animum, sed etiam consuetiorem orationem reddat &c. **traductio* etiam est, cum lege curiata per adoptionem e patricio plebeius, aut e plebeio patricios fit. Sext. 7. *traductio* ad plebem furibundi hominis. Hinc

Traductor. Att. ii. 9. hic Hierosolymarius *traductor* ad plebem: sc. qui juxerat Clodii traductionem ad plebem.

Tragicus, de oratore grandi, sublimi, et animos permovente. Brut. 55. grandis, et, ut ita dicam, *tragicus* orator. Or. ii. 56. sed hæc *tragica* atque divina.

Tragædiæ. Or. i. 51. nec vero istis *tragædiis* tuis, quibus uti philosophi maxime solent, perturbor, quod ita dixisti, neminem posse mentes eorum, qui audirent, aut inflammare dicendo, aut inflammatas restinguere, nisi qui rerum omnium naturam, mores hominum atque rationes, penitus perspexerit &c. ibid. 53. his *tragædiis* Galbam liberatum ferebat; quas se. fecerat in commovendis judicium animis. ibid. ii. 51. si *tragædiæ* agamus in nugis. ante dixerat: in parvis rebus adhibere dicendi faces. Tusc. iv. 34. at quas *tragædiæ* effect? (s. ut Bentleio placet: effudit?) te, Apollo sancte, fer opem, teque omnipotens Neptune invoco, vosque adeo venti &c.

Trahere, sumere. Verr. iii. 98. unde decumæ lege et conditione *trahuntur*. *differendo prorogare. Att. x. 8. si *trahitur* bellum. Mil. 9. *tracta* esse comitia. *Iuv. ii. 9. ex victu multæ *trahuntur* suspiciones. Herenn. i. 5. in invidiam *trahemus*. Acad. iv. 36. hæc disputa-

tionibus huc et illuc *trahuntur*: h. e. de his in utramque partem disputatur. ad Div. iii. 3. molestiam e perniciem reip. traxerit.

Trajectio, transpositio. Orat. 69. et utitur ea *trajectione* verborum (intell. aperta) et nihilo tamen aptius explet concluditque sententias. paullo ante dixerat, trajicere verba aperte. *hyperbole. Or. iii. 53. tum augendi minnendive causa veritatis superlatio atque *trajectio*. *Div. i. 1. *trajectio* ces stellarum observitaverunt. Sant *perluqua*. vid. Senec. N. Q. l. 1.

Tralatitius, aliunde petitus et translatus. In legibus et edictis io prius, *tralatitium* dicitur, quod totidem verbis ex alia lege, aliove edicto, repetitum est: unde Att. v. 21. Verr. i. 44. *tralatitium* edictum. Att. iii. 23. caput *tralatitium*. hinc *tralatitia* usitata, vulgata, nota. ad Div. viii. 5. nosti enim hæc *tralatitia*: de Galliis consitotetur: erit, qui intercedat &c.

Tranare pro permeare. N. D. ii. 9. de hoc genere igneo, quod *tranat* omnia.

Tranquillitas, de mari, in plural. Att. vi. 8. ceterisque longis navibus *tranquillitates* aucupaturi eramus.

Transferre, pro eo, quod vulgo dicunt applicare. Off. i. 16. quod ab Ennio positum in una re, *transferri* in multas potest. Fin. i. 3. ad coruio cognitionem divina illa ingenia *transferrem*, i. facerem, ut legere et intelligere possent eorum scripta, e. c. latine vertendo.

Transire. ad Div. ix. 1. facile me, qui impendeant, *transiturum*.

Transigere, de scribentibus et dicentibus, cum alienius rei explicationem aut argumentum absolverunt. Invent. i. 23. ut prima quæque pars, ut posita est in partitione, sic ordine *transigatur*. Orat. 40. ut proponat, quid dicturus sit, ut, cum *transegerit* jam aliquid, definiat.

Transitare. Att. v. 21. est *transitans*, sed e correctione Manutii.

Transitio. Nat. D. i. 18. docet, eam esse vim et naturam Deorum, ut—imaginibus, similitudine et *transitione* perceptis, cernatur. cf. ibid. 37. 39. hoc est illud, quod est apud Diog. Laërt. i. x. 400. 139. *τὰς θείας λόγους διακρίνεις ἵνα*. —*ἵς δὲ κατὰ ἱκανότητα τῶν εὐνοῦς ἱκανόσιν τῶν ἱκανῶν ἰσχύων ἐν τῷ νόρῳ*. v. ap. Cic. *transit* ibid. c. 38. init.

Translatio. Inv. i. 8. actio *translationis* et commutationis indigere videtur. v. *translativus*. Verr. iv. 43. nomen suum isti ad *translationem* crimi-

nis commodaturum: b. e. passurum, ut crimen suum Verres in ipsum transferre possit.

Translativus. Invent. i. 8. *translativa* constitutio quid sit?

Transmittere, committere, attribuire. Manil. 14. quis dubitat, quin hoc tantum bellum Pompeio *transmittendum* sit. *tribuere. ibid. 1. tempus amicorum temporibus *transmittere*. *mare transire. Att. viii. 11. Lentulum ante *transmissurum*. Fin. v. 2. maria *transmisit*.

Transscribere. Nat. D. iii. 30. *transscribere* tabulas publicas: describere corrumpti causa. ut Cluent. 24.

Trapexophoros. ad Div. vii. 23. signum, quod mensam fert.

Treviri. v. triumviri.

Tribunarius, ad tribus pertinens, Planc. 15. quod iudiciorum genus si est aequum nulla in re, nisi hac *tribunaria*. ibid. 19. hæsitantem te in hoc sodalitorium *tribunario* crimine. Res *tribunaria* et crimen *tribunarium* dicitur, quo obiecta est Plancio tribuum corruptio.

Tribuere, distribuere. Or. 33. ut in eas partes *tribunatio* oratio. ad Div. xii. 70. *tribuere* in vulgus. conf. Invent. i. 5. 55. Tuscul. ii. 21. *imponere, mandare. Or. iii. 36. plus attulisti, quam tibi est *tributum* a nobis. *tribui dicuntur quæ habemus, etiam non accepta. Leg. i. 3. si mihi ullum *tribueretur* tempus vacuum. *in Pison. 21. *tribuit* se comitem, pro præbuit, dedit: Sed Lambinus et Grævius corrigunt, præbuit.

Tribunal, est suggestum, in quo ponitur sella magistratus, jus dicentis, aut iudicium, sive in urbe, sive in provincia, exercentis, in castris autem imperatoris iudicantis, concionantis. Primo suggestum fuisse, non sellam, uti nonnulli interpretantur, patet ex eo, quod distinguuntur *tribunal* et sella. Verr. ii. 38. prætor de sella ac *tribunali* pronunciat. et sic est sæpiissime. In urbe ligneum et mobile fuisse, patet ex Vatin. 9. feceris ante rostra pontem, continuatis *tribunalibus*, per quem consul non in carcerem, sed ad supplicium et ad necem duceretur: deinde ex Sueton. Cæs. 84. ubi Cæsaris corpus in foro combustum dicitur congestis subsellis ac *tribunalibus*, quod etiam in corpore Clodii factum est. Prætores Romæ et in provincia in *tribunali* sedisse jus dicentes aut iudicia exercentes, ex pluribus Ciceronis locis, quos partim protulimus, partim proferemus, patet; de imperatoribus in castris juvat unum locum afferre ex Liv. xxviii. 27. ubi

imperator Scipio dicit: Albium et Atrium sedisse in *tribunali* P. Scipionis. Sed hoc erat plerumque e cespite congesto, ut demonstravit Lipsius ad Tacit. Annal. i. 16. vid. tamen imprimis Spanhem. de Us. et Pr. N. Diss. xiii. p. 628. In *tribunali* autem, quoniam satis amplum erat, una cum prætore urbano sedebant, quos sibi in consilium advocaverat. Orat. i. 37. nobis in *tribunali* Q. Pompeii Prætoris urbani sedentibus &c. conf. Sueton. Tib. 33. in *tribunali* autem Quæstoris, cum causa ageretur, amici ejus, qui cupereut audire oratores causas agentes. Brut. 84. volo hoc oratori contingat, ut, cum auditum sit, eum esse dicturum, locus in subselliis occupetur, compleatur *tribunal*, gratiosi scribæ sint, in dando et cedendo loco. *Ceterum, quod ad figuram attinet *tribunatus*, ex numis patet fuisse quadratam. Hanc figuram ergo tribuimus militaribus, forensibus. Sed Vitruvius v. 1. formam semicircularem facit, nempe lapideorum et perpetuorum, quæ in basilicis erant. de iis enim ibi sermo, non de omnibus: atque id subjecta a Vitruvio ratio docet. Sed quod de his Vitruvius dicit, male quidam ad universa transtulere.

Tribunitius. Act. i. Verr. 16. Lex *tribunitia*. v. Ind. Legg.

Tribunus, tria genera tribunorum sunt apud Ciceronem. 1. *tribuni* plebis, de quorum institutione, causis, juribus, tirones cognoscant ex Liv. ii. 33. conf. Ind. Legg. in Leges Sacratæ. Sublata est tribunitia potestas postea, re et nomine, ad tempus cum decemviri legibus ferendis constituti essent. Liv. iii. 32. restituta. ibid. 54. sublata iterum re, nomine relicto, a Sulla Dictatore. Cic. Leg. iii. 9. Cæs. Bell. Civ. i. 5. In quo tamen scrupulum injicit locus Ciceronis Verrin. i. 60. de quo vid. Ind. Legg. in Lege Cornelia tribunitia: restituta iterum a Cn. Pompeio. Eorum potestas antiquissima et prima fuit intercessio contra decreta senatus et magistratum; sed ea postea aucta. Post tempora Sullæ et Ciceronis ætate, quæ huc imprimis pertinet, senatores tribuni fuere, in senatu sedere, ad senatum referre potuere (v. ad Div. i. 1.) edicere, ut senatus conveniret. ibid. xi. 6. &c. conf. Lips. Elect. ii. 13. Torrent. ad Sueton. Aug. 10. 2. *tribuni* militares. ad Qu. Fr. ii. 14. sunt autem *tribuni* militum in legionibus, ut præfecti in turmis, subjecti legato, ut ipsis centuriones, v. ad Div. xv. 4. Creati sunt modo a populo, modo ab imperatoribus. Ab his creatos docet locus ad Q.

Fr. ii. 15. M. Curtio *tribunatum* a Cæsare petivi (nam Domitius se derideri putasset, si esset a me rogatus: hoc enim est ejus quotidianum, se ne *tribunum* mil. quidem facere: etiam in seculo luit Appium Collegam, propterea esse ad Cæsarem, ut aliquem *tribunatum* auferret) sed in alterum annum. A populo creatos innuitur. Act. i. Verr. 10. tres hi, homines veteres, *tribuni* militares sunt designati, ex Kal. Jan. non judicabunt. De hac re adscribam titulum causa locum Aconii ad l. c. *tribunorum* mil. duo genera sunt: primum eorum, qui Rufuli dicuntur, de quibus Festus in b. v.: bi in exercitu creari solent: alii sunt Comitii, qui Romæ comitiis designantur. Sed de hac re vid. e Livio aliisque erudite disputantem Lipsum Milit. Rom. ii. 9. In eo variatum esse, ut mox *tribuni* a populo, mox ab imperatore crearentur, mox universi, mox pro parte, locis plurimis Livii patet. v. xxvii. 36. xlii. 31. xliii. 12. xlv. 21. 3. *tribuni* ærarii. Planc. 8. sunt ordinis plebei. itaque cum lege Aurelia judicia cum omnibus ordinibus communicata essent, de plebe judicarent *tribuni* ærarii, ad Q. Fr. ii. 6. 16. Att. i. 16. Per eos militibus pecunia stipendiorum numerabatur, ut est auctor Festus. In eorum nomine facete ludit Cic. Att. i. c. ubi de judicio Cludiano: *tribuni* non tam ærati (b. e. divites) quam, ut appellantur, ærarii: b. e. ære corrupti.

Tribus, sunt partes populi, in quas descriptus est pro loco et regione, quam habitant cives Rom. ex iustituto Romuli. v. inprimis Sigonius, de *tribubus* accurate disputantem de Ant. Jur. Civ. R. l. i. 3. * Ciceronis tempore xxxv. *tribus* fuere, quarum nomina v. supra post Indic. Histor. Mutata est aliquantum ratio *tribuum*, cum Q. Fabius M. fecem urbanam omnem in quatuor urbanas *tribus* conjecit. v. Ind. Hist. in Q. Fabius. a quo tempore honestius fuit in tribu rusticana esse, quam in urbana, et nota censoria, e rusticana in urbanam conjici. Cluent. 43. *tribus* moveri. A *tribubus* dicuntur comitia tributa, de quibus v. Comitia. Sed fit tamen non semel apud Ciceronem mentio *tribuum* in comitiis centuriatis. v. c. Agr. ii. 2. me non extrema *tribus* suffragiorum, sed primi illi vestri concursus—consulem declarare. Id quale sit, tironum causa verbis J. Fr. Gronovii docebitur ex Observ. l. iv. c. l. p. 5. Multitudine civium in immensum aucta, unaquaque in tribu permulti erant diversarum, imo om-

nium classium cives, Jamque singulas classes in unaquaque tribu plures faciebant centuriis tam juniorum, quam seniorum. Hinc Cicero in Or. pro Plancio c. 20. *centuriam* vocat unius *tribus* partem. Ergo conitiis centuriatis ex *tribubus* xxxv. sorte una *tribus* exvernebatur, ex cujus centuriis primæ classis quod quæreretur prærogativa centuria, ipsa quoque hæc *tribus* jam prærogativæ nomen acquisierat: deinde quot illius sorte ductæ etiam prærogativæ *tribus* essent centuriæ primæ classis, tot rursus sortes conjiciebantur in stellam, numero, ut videtur, aliquo notata, quo prima juniorum vel seniorum, secunda, tertia et deinceps, centuriæ distinguerentur: tum quam centuriam designans sors excidisset, ea erat prærogativa centuria. Hinc factum, ut, quemadmodum ob centuriam prærogativam etiam *tribus* in qua continebatur, prærogativæ nominæ gaudebat, sic etiam *tribus* nomen daretur illi centuriæ, atque adeo promiscue interdum hæc duo vocabula *centuriæ* et *tribus* hæc in re comitiales usurparentur. Hæc ille. Apud Florum etiam extrarem comitalem *tribus* pro centuria equitum dici, viderunt viri docti i. 1. 5. ubi v. Duker. Ex quo intelligitur, eo tempore centuriam et tribum promiscue dictas. Ceterum illam rationem, centuriæ prærogativæ sorte capiendæ, quam Gronovius explicat, apparet, de *tribubus* rusticanis tantum accipiendum esse, quod in *tribubus* urbanis eo tempore primæ classis centuriæ esse non potuerunt: quod vir magnus monere prætermisit, scilicet, ut opinor, quia etiam non monitis in mentem debebat venire.

Tributarius. Verr. iv. 66. multum apud illum recentes nuncios multum tabulas non commendaticias sed *tributarias* valuisse. Facete *tributoria* dicuntur literæ, quibus pecunia promissa erat, aut quibuscum una pecunia missa.

Tributum, per *tribus*, in *tribus*. Att. iv. 16. Scaurus populo *tributum* domus satisfecerat. Muren. 32. si gladiatoribus (h. e. in ludis gladiatoriiis) vulgo locus *tributum* esset datus. cf. 34. Flacc. 7. *tributum* et centuriam descriptis ordinibus, classibus &c.

Tributio, distributio. (v. tribuere.) Nat. D. i. 19. *tributio* æquabilis.

Tributum, quomodo a vectigali differat, et tributarii stipendiarii que a vectigalibus, v. in stipendiarius. sed omnis pecunia collata a pluribus in medium, quam collectam dicimus, appellatur *tributum*. Verr. iii. 42. Imacha-

renses tributum facere colligisti, ut Apro-
nio darent HS. xxiillia. vulg. ferre. ad
Div. iii. 7. querebare, quod legatos tri-
buta exigere vetarem: i. e. collectam
facere.

Tricæ. Att. x. 8. domesticæ tricæ,
sunt difficultates rei familiaris.

Tricari, tergiversari, moras facere.
Att. xv. 13. Dolabella scripsit, sese de
attributione omnia summa fecisse: Ve-
ctennum accensat: *tricatur* scilicet. ibid.
xiv. 19. Publius tecum *tracatus* est. i. e.
non clare locutus est et mentem aperuit.

Triena, tertia pars hereditatis. est
enim propriæ tertia pars assis. Att. vii.
8. Dolabellam video Livie testamento
esse in *triene*.

Trierarchus. Verr. i. 20. &c. est præ-
fectus triremis, quem creat civitas, quæ
navem suo suavitæ ædificatam præbet.
Alio sensu est apud oratores Græcos, v.
c. Demosthenem de Coron. 30. nempe
ibi significat eum, qui aut solus suo
sumtu triremem ædificat, instruit, ac
deinde ei etiam præest, aut aliquid con-
fert ad triremem ædificandam, unde
trierarchus dicitur.

Trieterides, sunt solennia Bæchi, a
numero annorum, post quos celebran-
tur. Nat. D. iii. 23. *trieterides* a Diony-
sio quinto constitutæ putantur.

Trinundinum s. trinum nundinum,
ternæ nundinæ, quibus, cum cives ex
agris in urbem confluerent, ut fructus
agrorum et alias merces rusticas ven-
derent, lex in comitiis ferenda promul-
gabatur, ut eam etiam atque etiam con-
siderare cives possent, et candidati ma-
gistratum petebant. Ternæ autem nun-
dinæ cum diebus interjectis conficiunt
summam septemdecim dierum, non, ut
quidam docti viri existimarunt, septem
et viginti. Nomerandorum dierum enim
initium fit a nundinis primis, et desinit
in tertiis: nundinæ autem secundæ
more latino his numerantur, ut ilem
dies sit nonus a primis nundinis, et pri-
mus in altera enneade dierum. Clare
Varro R. R. ii. 1. septem tantum dies
binis nundinis interjectos dicit. ad Div.
xvi. 12. se præsentem *trinum nundi-
num* petiturum. Dom. 16. quod in ce-
teris legibus *trinum nundinum* esse oportet,
id in adoptione satis est, esse trium
horarum. Scilicet adoptio fit per legem
curiatam, adeoque ad eam quoque trino
nundino opus est. Phil. v. 3. ubi pro-
mulgatio *trinundinum*? hæc commate
in quibusdæm edd. distinguuntur; ne-
que id absurdum esse dixerim. sed pot-
est etiam abesse distinctio, ut sit ellip-
sis præpositionis per, ut in illo ad Div.
xvi. 12. et alibi.

Tripudium, quid sit docet Cicero Div.
ii. 34. quia, cum pulli pascuntur, ne-
cesse est, aliquid ex ore cadere, et ter-
ram pavire, terripavium primo, post ter-
ripudium dictum est: hoc quidem jam
tripudium dicitur: cum igitur offa cre-
dit ex ore pulli, tum auspicanti *tripu-
dium* solistimum nunciant. cf. Div. i.
15. ii. 8. ad Div. vi. 6.

Tristis, severus, justus. Act. i. Verr.
10. *tristis* iudex. Cæc. 6. *tristis*, oppo-
nitur remisso. Quint. 18. natura *tri-
sti* ac recondita fuit. Brut. 30. *triste* ac
severum dicendi genus.

Tristius. Caro 19. adolescentes gra-
vius ægrotant, *tristius* curantur: h. e.
acerbioribus, molestioribusque remediis.

Tristitia, severitas. Or. i. 7. *tristitia*
sermonis. * opponitur elegantiae et su-
avitati in oratione. Fin. iv. 28. horridio-
res evadunt, asperiores, duriores et ora-
tione et moribus, quam illorum *tristi-
tiam* atque asperitatem fugiens Panæ-
tius, nec acerbitate sententiarum, nec
disserendi spinas probavit. * Offic. i. 12.
cum dixisset hostem, h. e. peregrinum,
veteribus dictum esse, qui perduellia
appellandus erat, addit: lenitate verbi
tristitiam rei mitigante.

Tritones piscinarum Att. ii. 9. sunt,
quos alibi piscinarum vocat: ita appel-
lat, quod sæpe piscinas illas visabant et
ibi ludebant vocandis mullis &c.

Triumphalis. in Pison. 19. provincia,
quæ fuerit ex omnibus una maxime *tri-
umphalis*: h. e. quæ maxime materiam
belli triumpho digni gerendi habet, et
ex qua adeo plerique Proconsules re-
deunt triumphare.

Triumphus. Phil. xiv. 8. *triumphum*
pugnæ egit.

Triumvir. Or. 46. *triumviri* capitales.
cf. ad Div. vii. 13. sunt præfecti carce-
rum, (v. Liv. xxxii. 26. extr.) quibus
suppliciorum a damnatis sumendorum
cura mandari solet. de iis lege Lipsium
ad Tacit. Annal. v. 9. et quos laodot
præterea Cortius ad Sallust. Catil. 55.
* ad Div. vii. 13. *treviri* (triumviri) auro,
argento, ære, int. flando feriundo. Di-
cti etiam monetales. v. Pompon. Orig.
Jur. §. 30. de scriptura *treviri*, agunt
viri docti ad Liv. xl. 29. * Cluent. 13.
ante pedes Q. Manili, qui tum erat *tri-
umvir*, constituunt. intellige de magi-
stratu municipali. Municipiorum enim
magistratus a numero appellantur, qui
non idem in omnibus municipiis fuit.
* *treviri* epulones sunt, Or. iii. 19. de
quorum origine et jure prætextæ v. Liv.
xxxii. 42.

Triumviratus. Brut. 31. de Q. Ælio
Tubrone: qui quidem in *triumviratu*

judicaverit, contra P. Africanum avunculi sui testimonium, vacationem augures, quo minus iudicis operam darent, non habere. Qui fuerit hic *triumviratus*, non vidi, qui explicaret, præter Corradum, ad h. l. p. 217. qui Tiberonem non triumvirum agrarium, sed monetalem aut capitalem putat fuisse. Quod probari non potest. Nam talis triumvir quomodo tale quid iudicare potuisset? Mihi autem non est dubium, quin sermo sit, non de triumviratu Tiberonis, qui nullus fuit, sed de tempore *triumviratus* agrarii, qui fuit illius temporibus ex lege agraria Sempronii C. Gracchi. Nam cum a triumviris agrariis M. Fulvio Flacco, C. Graccho et C. Carbone, dum agros dividerent, graves seditiones excitatæ essent, ex sententia P. Africanum Senatus iudicia causarum agrariarum a Illivris, tamquam suspectis, ad Consulem C. Sempronium aliosque iudices transferre voluit. v. Pigh. ad an. 624. In qua re, cum de iudiciis, qui cum Sempronio iudicarent, ageretur, potuit incidere, aut incidit potius, illa de vacationibus augurum questio.

Trocheus, vulgo dicitur pes una longa et altera brevis: sed apud Ciceronem est pes tribus brevibus syllabis, qui et *tribrachys* dicitur, quem nos autem vulgo *trocheum* dicimus, *chorcus* a Cicerone dicitur. Orat. 57. contra accidere in spondeo et *trocheo*, quo alter e longis constaret, alter e brevibus fieret. — *trocheum*, qui est eodem spatio, quo choreus, cordacem appellat, quia contractio et brevis dignitatem non habeat.

Tropæa. Arch. 9. nostra sunt *tropæa*. Intelligenda quævis victoriarum monumenta, posita in his regionibus, ubi victi hostes. Nam quæ proprie dicuntur *tropæa*, Romanis inusitata fuerunt. v. dicta ad Sneton. Cas. 11. ubi et alia *tropæa* Rom. profulimus, quæ similiter accipi possunt.

Trulla. Verr. iv. 27. erat etiam vas vinarium, ex una gemma pergrandi, *trulla* excavata, manubrio aureo. ibid. *trulla* gemmea. Erat autem hoc vas comparatum ad vinum hauriendum et poculo infundendum, quod vel ipsum manubrium indicat. Ex Horat. Sat. ii. 3. 144. festis potare diebus Campana solitus *trulla* vappamque profestis, colligunt, fuisse poculum, quia sc. *trulla* potari dicitur. Sed hoc non est consequens. *Trulla* potatur, quia est inter instrumenta et vasa, quibus in conviviis utimur. conf. Cel. Barm. ad Petron. c. 75. *Trulla* murrhina est ap.

Plin. xxxvii. 2. ubi male Harduinus de vase lavatorio explicat. Contextus docet, vas mensarium atque potorium fuisse.

Tueri, intueri, inspicere. Div. i. 14. intuerentur, nec *tuendi* satietas capere posset. * *tueri* templa &c. dicitur non modo qui supremam eorum curam habet, et tecta et sarta conservat, ut Romæ censores. Leg. iii. 3. *tuentor* Censores urbis templa, vias, aquas &c. sed etiam redemptores, qui in templis aliquid instaurandum, sarcinendum, melius faciendum redemerunt. Verr. i. 50. ædem Castoris P. Junius habuit *tuentam*. ex sequentibus autem patet, eum columnas quasdam redemisse ædificandas. * Att. xiii. 49. beneficium *tueri*. i. e. pro eo se gratum probare.

Tuio, defensio, conservatio. Topic. 23. natura habet duas partes, *tuitionem* sui, et oleiscendi ius.

Tumere, agrotum animo et perturbatum esse. Tusc. iii. 9. animus *tumens* in vitio est. sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam *tumet*. at iratus animus ejusmodi est, &c. Etiam Livius dixit de irato, xxxiii. 11. ubi v. Gronov. et *tumorem* de ira et minis Virg. Æu. viii. 40. ubi v. Burm. et Heins. ad Claudian. Ep. ad Hadrian. 7. * Att. xiv. 4. *tument* negotia: h. e. imminet res novæ. Cuper. Obs. ii. 4. interpretatur: cum maxime agitantur: quod probat Burmann. ad Ovid. Her. vii. 121. Melius Menkenius Obs. L. L. p. 999. ægrotant, pessime se habent. v. tumor.

Tumor, de animi luctu. Tuscul. iii. 12. cum *tumor* animi resedisset. ibid. 31. erat in *tumore* animus. ibid. iv. 29. recentes quasi *tumores* animi. * res novæ imminentes. Att. xiv. 5. meam stultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ne deserere viderer hunc *tumorem* rerum, cui certe si possem mederi, deesse non deberem.

Tumultuari, trepidare, motu aliquo animi perturbari. Agr. ii. 37. qui sæpe et sine causa *tumultuat*. Off. i. 23. non perturbari rebus asperis, nec *tumultuantem* de gradu defici, ut dicitur. Cæl. 15. quid *tumultuariis*? quid insanis? quid clamore exorsa, verbis, parvam rem, magnam facis? cf. tumultus.

Tumultus. Phil. viii. 1. potest bellum esse sine *tumultu*; *tumultus* esse sine bello non potest. quid est enim aliud *tumultus*, nisi perturbatio tanta, ut major timor oriatur? unde etiam nomen ductum est *tumultus*. (nempe non a timore, sed a tumore, qui est rerum novarum

timor. v. tumor.) Itaque majores nostri *tumultum Gallicum*, quod erat domesticus; *Gallicum*, quod erat Italiam finitimus, præterea nullum *tumultum* nominabant. Gravius autem *tumultum* esse quam bellum, hinc intelligi licet, quod bello vacationes valent, *tumultus* non valent. Phil. v. 19. vacationem militiæ ipsis, liberisque eorum esse placere: extra *tumultum* Gallicum Italicumque. Rosc. Am. 6. *tumultus* proximus, dicitur bellum civile Sullanum. In bello autem Italico Gallicove subito edici solebat *tumultus*, quod erat summi periculi et celerrime depellendi indicium, et hanc habebat vim, ut saga sumerentur, justitium esset, sine delectu milites fierent luterum, et vacationes nullæ essent. Sull. 11. meis consiliis, meis laboribus,—sine *tumultu*, sine dilectu, sine armis, sine exercitu, quinque hominibus comprehensis atque confossis &c. Phil. v. 19. *tumultum* decerni, justitium edici, saga sumi dico oportere, dilectum haberi sine vacationibus in urbe et in Italia, præter Galliam, tota. Muren. 10. simulatque increpuit suspicio *tumultus*, artes illico nostræ (np. eloquentia et jura scientia) conticescunt. v. Serv. ad Æn. viii. 1. cf. Budæum ad Pandect. p. m. 194.

Tunicatus. Agr. ii. 34. qui metus erat *tunicatorum* illorum: h. e. de infima plebe hominum, qui tunica sine toga utebantur; unde etiam *tunicatus* popellus ap. Horatium. Sed de hac re et tunica in genere necessaria tiro-nibus tradita sunt in Lexico Fabri: et noti sunt de re Vestiarum scriptores. * In exercitationibus campestribus, uti, præter campestre, etiam tunica, modestiæ signum in juvenibus. Cæc. 5. uteremur ludo campestri *tunicati*. ubi v. Græv.

Turbare, bellum movere. Sull. 20. si in Hispania *turbatum* esset. * corrumpere. Verr. iii. 94. *turbare* reliquas spes. * tumultuari. Fin. i. 10. id ne feræ quidem faciant, ut Ita ruant atque *turbent*, ut, earum motus atque impetus quo pertineant, non intelligatur. * molestiam alicui mala fide fallaciterque agendo creare. Q. Fr. iii. 1. c. 7. ne quid ille *turbet*.

Turbo. Sext. 11. Illi duo reip. *turbines*. de Gabinio et Pisone. Dom. 53. tu, procella patriæ, *turbo* ac tempestas pacis atque otii.

Turbulente, animo perturbato. Tusc. iv. 28. *turbulente* humana pati.

Turgescere, perturbatum esse. Tusc. iii. 9. animus sapientis nunquam *turgescit*, nunquam tumet. Ductum vide-

tur e Plauto, apud quem turgere sic dicitur, Casin. ii. 5. 17.

Turmalis. Or. ii. 65. *turmalis* statum. Ita facete Africanus major Corinthiis, statuum pollicentibus, dicebat equestres statuas, quod eam ponere volebant, ubi jam multæ aliorum imperatorum essent.

Turpificatus. Offic. lii. 29. *turpificati* animi fœditas.

Turpis. insuavis. Or. 47. quid si etiam abfugit (np. pro aufugit) *turpe* visum est?

Tutela. Flacc. 34. *tutela* legitima. Rosc. Com. 6. Or. i. 36. *tutela* judicium; quo quis accusatur, quasi tutoris officium male præstiterit, et pupillum fraudarit: etiam alibi *tutela* dicitur, ut majestas pro crimine violatæ tutelæ. v. c. Off. iii. 15.

Typus, effigies, ut clypeus. Att. i. 10. præterea *typus* tibi mando, quos in tectorio atrioli possim includere.

Tyrotarichus. ad Div. ix. 16. Att. iv. 8, &c. genus cibi e caseo et saleamentis, ut notatio verbi docet: sed accedebant etiam aliæ res, ut Apicius docet, apud quem est ratio patellæ *tyrotarichæ* conficiendæ, de Art. Coquin. iv. 2. quæ apud Ciceronem patina *tyrotarichi* dicitur.

V.

Vacare. Tusc. ii. 96. amplitudinem animi—omnium rerum pulcherrimam, coque pulchriorem, si *vacet* populo: h. e. ut post dicit, si sine populo teste recte facit, non hoc agit, ut populo placeat.

Vacatio ejus est, qui a quacumque re molesta aut laboriosa liber est. res, a qua quis liber est, adjicitur interdum nominatim, interdum omittitur. Phil. v. 19. *vacatio* militiæ. Font. 4. pretium ob *vacationem* datum, np. a munere viæ publicæ muniendæ. ad Div. ix. 6. quæ studia magnorum hominum sententia, *vacationem* habent publici muneris: h. e. potestatem faciunt a republ. gerenda abstinendi. Sed non solum genitivus rei, a qua quis liber est, adjicitur, verum etiam causæ, propter quas liberatur. Cæc. 19. severitati tuæ, ut oportet, respondere non audeo. erat enim meum, deprecari *vacationem* adolescentiæ, veniamque petere. v. not. Sull. 26. *vacatio* rerum gestarum. i. e. ob res gestas data. Leg. i. 3. ego vero ætatis potius *vacationi* confidebam.

Facillare. ad Div. xvi. 15. epistola

vacillantibus literulis: quales nempe sunt eorum, qui, propter infirmitatem aliquam e morbo aut senectute ortam, tremebunda manu scribunt. Catil. ii. 10. qui partim inertia, partim male gerendo negotio, partim etiam sumtibus, in vetere aere alieno *vacillant*, h. e. expedire se ex eo, et consistere non possunt.

Vacuitas, de tempore, quo munus aliquod, magistratum, nemo obtinet. ad Div. xi. 10. quantam perturbationem rerum urbanarum afferat obitus consulum, quantam cupiditatem hominibus injiciat *vacuitas*. Gronov. ad Tacit. A. ii. 46. interpretatur: orba respubl. Ap. Tacitum l. c. vacuum legiones sunt, quæ ducem non habent. v. Gronov. Grævius e vestigiis Codd. MSS. legendum judicat: *vacuitas*. quem vid. ad h. l.

Vacuus, otiosus. Brut. 5. cum te sciremus esse *vacuum*. * Catil. i. 6. cum morte superioris uxoris novis nuptiis domum *vacuam* fecisses. hæc forma loquendi significat, de medio sublatum quemcunque, quo superstitie nuptiæ fieri nullæ possunt. Sic Sallust. Catil. 15. Aurelia Orestilla pro certo creditur, necato filio, *vacuam* domum a celestis nuptiis fecisse. ubi vid. Cortius. Sed et is, qui mortuus est, dicitur *vacuam* domum facere, ap. Liv. i. 46. Aruns Tarquinius et Tullia minor prope continuatis funeribus cum domos *vacuas* novo matrimonio fecissent: l. e. mortui essent, neque amplius obstarent fratri sororique, quo minus se jungerent matrimonio. vide tamen ad h. l. Jac. Gronov.

Vadari est, jubere aliquem datis sponsoribus polliceri, se ad diem certam ad agendum de re aliqua certum ad locum venturum; estque petitoris: unde autem petitur, *vadimonium* promittit. Quint. 6. se jam neque *vadari* amplius, neque *vadimonium* promittere. Verr. iii. 15. cum Apronius ex Leontino usque Lilybæum aliquem *vaderetur* ex miseria aratoribus. cf. Quint. 19. cf. Salmas. mod. Usur. c. 16.

Vadimonium est l. præsentia aut ab eo, quem quis est vadatus, datis vadibus, s. sponsoribus, promissa, aut a sponsoribus, qui ei, qui vadatur, præsentiam alterius sua fide et periculo suo promittunt. Hinc formulæ Quint. 6. *vadimonium* promittere. ibid. 7. *vadimonium* sistere &c. 2. ipsa postulatio et promissio præsentiae. ibid. 6. hominem in præsentia non vadatur: ita sine *vadimonio* disceditur. ibid. 5. res esse in *vadimonium* coëpit: h. e. sibi invi-

cem præsentiam certo die promiserant. ibid. 18. quæsit, quo die *vadimonium* istud factum esse diceret. ad Q. Fr. ii. 15. nemo fuit in tanta multitudine, qui *vadimonium* concipere posset. h. e. Jctus, qui formulam posset scribere, qua *vadimonium* postularetur et promitteretur. 3. ipsa dies, qua præsentia postulata et promissa est: der Termin. Cato 7. meminere *vadimonia* constituta. Quint. 5. cum *vadimonia* dilata essent. conf. ad Div. ii. 8. Quint. 16. ad *vadimonium* venire. ibid. deserere *vadimonium*. obire *vadimonium*. De *vadimonio* longa est disputatio ap. Salmas. mod. Usur. c. 16. (in qua tamen non omnia vera, tamquam, quod p. 696. dicit, *vadimonium* promittere fuisse tantum sponsorum, cum de reo sit diserte apud Cicer. Quint. 6. se jam non *vadari* amplius, neque *vadimonium* promittere.) cf. Budæum ad Pand. p. m. 40. sqq.

Vaser, peritus, acutus, honesto sensu: Nat. D. i. 15. somniorum *vasserimus* interpret. Sic Ovid. Her. xi. 30. juris *vaser*: estque proprium Jctorum. vid. Horat. Sat. i. 3. 130. et ibi Acro.

Vagari. Offic. ii. 9. de Academicis: non enim sumus il, quorum animus *vagetur* errore: h. e. nesciat, quid statuatur, quid decernat. * Or. i. 48. ne oratio *vagari* cogatur, de *λογμαχίαι* dicitur, nulla proposita rei, de qua agitur, definitione, s. de iis, qui nesciunt via et ratione, initio a definitionibus facto, disputare. * Or. lii. 44. *vagari* verba, et 49. *vagari* oratio dicitur, cum verba uon sunt ita juncta, neque ipsæ sententiæ periodis comprehensæ, ut numerus existat. * Tusc. iii. 6. deinde *vagabimur* nostro instituto: h. e. latius et copiosius disseremus de re. * Marcell. 9. *vagabitur* nomen tuum longe atque late, certam quidem sedem non habebit.

Vagina. Cato 15. viriditas herbescentis culmo erecta geuiculato, *vaginis* jam quasi pubescens includitur.

Vagus. Brut. 31. *vagus* dicendi genus. h. e. copiosum. conf. *vagari*. * Or. ii. 16. *vaga* quæstio est, quæ in genere versatur, non certis personis et temporibus adstricta. * incertus. Nat. D. ii. 1. et de Diis habere non errantem et *vagam*, ut Academici, sed, ut nostri, stabilem certamque sententiam. * de oratione non composita, nec numerosa. Orat. 23. solutum quiddam sit, nec *vagum* tamen, ut Ingredi libere, non ut licenter errare videatur.

Valde. Att. xi. 15. neque *valde* opinari

nio est. Sed lectio est suspecta. v. not.

Vallum s. *Vallus*. munimentum circa castra, quod fit palis, qui et valii dicuntur: unde elegantes dicendi rationes. N. D. ii. 57. munitæ sunt palpebrae tanquam *vallu* pilorum. Ceterum quod Victorius Var. Lect. xxii. 16. ex hoc loco corrigi Xenophontem Mem. Socr. i. 4. 6. id improbavimus ad eum locum. Cato 15. fundit frugem speli, ordine struetam, et contra avium minorum morsus munitur *vallu* aristarum. Utrum li ablativi sint a *vallum*, an *vallus*, disputat, et pro ultimo stat Gronov. Obs. iii. 18. quem sequitur, et bis *vallus* pro *vallum* recipit ap. Ovidium Heinsius A. i. 14. 15. Met. viii. 286. Mihi utrumque rectum videtur. Nam, quod Gronovius ipse negare non audet, vallum est a palis dictum, qui et *valli* sunt. deinde *vallum* pro pluribus palis dicitur Floro ii. 18. ferre plenius *vallum* jubebantur, qui arma nescirent: ad quem locum Dukerus mihi videtur errare, qui hoc *vallum* dicit insolentius dici pro *hic vallus*. Est enim apud Liv. viii. 38. ad quem locum vid. etiam Drakenb. Ceterum *valli* Romani brevem et acerrimam descriptionem legant tirones ap. Liv. xxxiii. 5. * Att. xvi. 11. Sine *vallu* Luciliano. i. e. sine exceptione: ut bene Corradus. Lucilius dicebat, se nolle ab omnibus legi. Persium non curo legere, D. Lælium volo. Igitur dicit, se ita scripturum, ut omnes sine exceptione legere possint, etiam Sica et Septimia. Cetera in ed. Gruteri sequacibus editur *sillo*, non *vallu*.

Vanitas dicitur de omnibus his rebus, quæ habent speciem inanem, a veritate alienam, ut, de mendacio. Off. i. 42. nihil proficiunt, nisi admodum mentiantur, nec vero est turpius quicquam *vanitate*.—mercatura—multis, siue *vanitate* impertiens. Off. iii. 14. quod si vituperandi sunt ii, qui retinerunt; quid de his existimandum est, qui orationis *vanitatem* adhibuerunt? de assentatione: Læli. 25. multi autem Gnathonum similes, cum sint loco, fortunæ, fama superiores: horum est assentatio molesta, eum ad *vanitatem* accessit auctoritas. de errore: Tusc. lii. 1. ita variis imbuimur erroribus, ut *vanitati* veritas, et opinioni confirmatæ natura ipsa cedat.

Fannus, mendax. Quint. 6. si veritate amicitia, fide societas, pietate propinquitas, colitur; necesse est, qui amicum, socium, affine, tamen ac fortunis spoliare conatus est, *vanum* se et

perfidiosum et impium fatentur.

Vaporarium est hypocaustum, s. *lutanax*, in qua ignis aquæ calefaciendæ in balneis succenditur. ad Q. Fr. iii. 1. c. 1. *vaporarium*, ex quo ignis erumpit. vid. Philander ad Vitruv. v. 10. Sed Scaliger ad Catull. ep. 6. verba: ex quo ignis erumpit, pro glossemate habet, et totum locum aliter constituit.

Variare, ornare, distinguere. Or. ii. 9. oratoris est formare orationem, eamque *variare* et distinguere, quasi quibusdam verborum sententiarumque insignibus. ibid. iii. 26. *variare* orationem sententiis. * ad Q. Fr. i. 1. c. 7. *severitas variatur* gratia: h. e. gratia facit, ut in decernendo prætor æqualitatem deserat. v. *varius*, *varietas*. * Milon. 3. *variatis* hominum sententiis, pro *variantibus*. homines enim, sententias et suffragia dicuntur *variare*, cum non in eandem sententiam. Sic Liv. xxxv. 31. sub hanc vocem fremitus multitudinis *variantis* fuit, partim assensum, partim indignationem. ad quem locum v. Gronov. ibid. i. 43. equites vocabantur primi, octoginta inde primæ classis Centuriæ. ibi si *variaret*, quod raro incedeat, ut secundæ classis vocarentur, int. suffragiis, ut xxii. 60. ibi cum sententiis *variaretur*. Dicuntur etiam sententiæ variari aliqua re, aut res variare sententias, ut ap. Liv. ii. 57. cum timor atque ira invicem sententias *variassent*. Sed sententiæ *variate* pro *varie* dici, inusitatum est, ubi nulla fit rei mentio, quæ eas varias effecerit.

Varices sunt venæ intumescentes in cruribus, sed interdum tamen etiam in ventre; de quarum curatione v. Celsum vii. 31. Tusc. ii. 15. *varices* scire.

Varie, copiose, ornate. Or. i. 13. *varie* dicere. * in foro opponitur *et* *æquabiliter*. Verr. iv. 65. *varie* decernere. * variis de causis. Cæli. 2. *varie* objectus est pater.

Varietas. Fin. ii. 3. *varietas* proprie quidem in disparibus coloribus dicitur, sed transfertur in multa disparia. * copia in dicendo. Orat. i. 12. qui discernis eorum, quos nominavi, ubertatem in dicendo et copiam, ab eorum exilitate, qui hac dicendi *varietate* et elegantia non utuntur. Sed imprimis est tenendus is verbi sensus, qui est Orat. 30. eaque hanc ipsam habent, quam probo, *varietatem*. Nam *varietas* ea, quam Cicero probabat, et quam in oratore commendat, est apta omnium trium dicendi generum inter se permixtio, cum in eadem oratione, ut sæpe fit apud Ciceronem, possis tenuia tenuiter, mediocria tem-

perate, et sublimia magnifice dicere. *Orat. i. 2. ac ne forte cum aliis studiis, quæ reconditis in artibus, atque in quadam *varietate* literarum venturatur &c. ibid. 3. in philosophia difficile est enumerare, quot viri, quanta scientia, quantaque in suis studiis *varietate* et copia fuerint: ibid. iii. 21. nam neque sine forensibus nervis satis vehemens et gravis, nec sine *varietate* doctrinæ satis politus et sapiens orator esse potest. Nempe copia literarum *varietas* dicitur, quia e variis artibus liberalibus oritur. Crassus oratorem negabat esse perfectum posse, nisi qui omnibus artibus et literis eruditus sit. *inconstantia, infidelitas. ad Div. x. 18. non ullam rem aliam extimescens, quam eandem *varietatem* atque infidelitatem exercitus. *Verr. iii. 3. *varietas* decretorum: cum in lisdem causis non idem decernitur. *Sext. 34. sine ulla *varietate* discussio est, cum in eandem omnes omnino sententiam diacendant. cf. Catil. iii. 6. *Dom. 5. frumentum in alias terras, credo, propter *varietatem* venditorum miserant. Grævius negat, quid sit *varietas* venditorum, intelligi posse. Itaque acutesuspiciatur: propter avaritiam venditorum, nempe, ut pluris venderent frumentum, quæ fere causa est, quare aliorum rustici frumentum rebant. Mihi videbatur aliquando, *varietas* venditorum esse diversitas pretii, quam frumento statuunt venditores, cum alii majoris, alii minoris vendere volunt, eamque ob causam, h. e. propterea, quod incertum apud se est pretium, aliorum mittunt rustici frumentum, ubi certum pretium fore sperant. Est proverbium apud Latinos de oleariis in Velabro, qui inter se ex composito consentire in pretio olei solebant, neque alius alio majoris aut minoris vendere. **varietas* rerum dicitur de rebus adversis. ad Div. xv. 7. In omni rerum mearum *varietate* amantissimum mei cognovi. Sed Dom. 36. cum a tot rerum tanta *varietate* divelleretur, est pro: a tot ac tantis tamque variis rebus. *ad Div. vi. 2. in *varietate* adhuc est versata causa tua.

Varius. Fin. ii. 3. quid proprie significet? cf. *varietas*. Verr. v. 19. an hoc probabis, in æqua causa populorum sine pretio *varium* jus et disparem conditionem fuisse? Agr. ii. 29. fructibus *varius* ager: cui opponitur certa fides segetis, apud Horatium. *Varietas* agrorum oritur ex varietate tempestatum, quæ contra in nonnullis regionibus certæ sunt ita ac stabiles, ut raro aliter accedant.

Vas, dis, obses, qui cavet populo in

causa capitis, quæ nempe vel maxime ad populum et rempubl. spectat, unde causa publica dicitur. conf. Gronov. Obs. ii. 8. ad Brut. 18. me pro adolescentulio *vadem* accepit respública. Tuscul. v. 22. quorum cum alterum *vadem* mortis accepisset: alter ut *vadem* suum liberaret, præsto fuisset ad horam morti destinatum. De questione, an vades sint etiam rerum privatarum, lege in primis Salmas. mod. Usur. cap. 16. p. 698. sqq. p. 731. sqq. qui ita esse multa disputat. Negat autem et impugnat hanc Salmasii disputationem Gronov. Obs. iii. 13. (unde translata sunt, quæ ibi disputantur in hanc rem, in notas ad Liv. iii. 13.) putatque, ex veterum accurate loquentium consuetudine, vades semper dictos in causis capitis. Mihi, si iudicium meum licet interponere, ita videtur: *Vas* et *præs* antiquissimis temporibus de causis privatis dicebantur: quod loci Varronis, alique, a Salmasio allati, plane faciunt. Postea autem, cum etiam in causis publicis, nempe in causis capitis, vades, Liv. i. c. et in causis pecuniæ publicæ, prædes adhiberi cæpti essent, qui populo caverent, sensim mutata est dicendi ratio, et vades prædesque de publicis causis ab accurate loquentibus dicti, præterquam, quod in lite vindictiarum prædes manserunt: itaque apud Ciceronem, Livium, aliosque similes reperimus. Neque tamen propterea ita antiqua significatio obliterata fuit, ut non interdum ea homines in scribendo uterentur. Itaque etiam Horatius Serm. i. 1. in causa privata vades commemorat. ad Q. Fr. i. 1. sit annulus tuus tanquam vas aliquod, ubi vas sit ut Græcum *vasis*, supellex, instrumentum: sed Longus de annulis c. 4. e MS. Bibl. Ambros. corrigi volebat *vas* aliquis.

Vasarium. Pis. 35. pecunia, quæ ex ærario magistratibus in provincias euntibus dabatur, ad comparanda vasa, quibus opus haberent. Vasa autem hic sumuntur latius, pro eo, quod Galli dicunt meubles, sed in itinere in provinciam, in militia, vasa dicuntur, in urbe *supellex*. v. Salmas. mod. Usur. c. 3. p. 84. et ad Jus Att. p. 455. de *vasario* conf. Cic. Verr. iv. 5. et ibi Intt.

Vascularii. Verr. iv. 24. sunt artifices, qui ex auro argentove vasa faciunt, sed sine crustis et emblematis, qui apud nos Goldschmide vocantur. vid. Salmas. ad Solin. p. 736. Eorum sæpe mentio est in lapidibus. Exempla Indices Gruteriani, Reinesiani, alique supeditabunt.

Vastare, inane facere. Sext. 24. lex h h 3

erat lata, *vastato* et relicto foro: expulsi erant enim vi operarum Clodiaurum honesti cives, ne legem impedirent. * *Vastari* etiam dicuntur, quæ borrida fiunt incuti. Nat. D. il. 39. non patiuntur terram stirpium asperitate *vastari*: *verwildern*. Nonius in hoc loco legit *vastescere*. quod probat Lambinus temere.

Vaste, Orat. iii. 12. ex quo sic locutum esse ejus patrem judico, non *vaste*, —sed *presse*. *Vaste* est nimis diducto ore, rustico more, aspere, cf. *presse*.

Vastitas. Pis. 33. efficere *vastitatem*, dicitur morbus, ex quo multi moriuntur.

Vastus, asper, durus. Orat. 45. quomodo enim vester axilla ala factus est, nisi fuga literæ *vastioris*? ib. i. 25. ita vultu motuque corporis *vasti* atque agrestes. vid. Alb. Rubenius ad Liv. xxiv. 48.

Vaticinari, delirare, insanire. ad Div. ii. 16. sed ego fortasse *vaticinor*, et hæc omnia meliores habebunt exitus. Sext. 10. qui hæc dicerent, *vaticinari* atque insanire dicebant.

Ubi, pro a quo. Flacc. 20. ubi nihil possent discere. Or. ii. 14. ubi sunt, qui Antonium Græce negant scire, i. e. errant, qui negant: eleganter.

Vectigal, proprie est pecunia, quæ pro vectura solvenda est: sed deinde in genere dictum est pro omni reditu publico e decumis, scriptura, et portorio; de quibus suis locis dictum est. De *vectigalibus* populi Rom. extat doctus cel. P. Burmanni liber, de hoc argumento consulendus. Attic. v. 21. *vectigal* prætorium, est pecunia, quam provinciæ civitates dare prætori solent, et a prætoribus, salva lege de repetundis, accipi potest. Quo nomine autem acceperint Prætores eam pecuniam, de eo sic statuunt viri docti, ut dicant, provinciales hanc pecuniam prætori dedisse, ne milites in hiberna recipere cogerentur. v. Intt. adh. l. et Burm. l. c. c. 12. p. 212. qui hoc onus postea Epidemeticum dictum, e Codice Justiniani docet. Locus, ad quem respicit, est l. xii. tit. 40. ubi videndus est Cujacius, qui hæc Epidemeticæ Nov. 129. 134. et ultima tit. c. lege abrogata docet. Ego autem locis veterum auctorum inductus arbitror, non solum hiberna, sed etiam alias res pecunia redemptas esse, et gratiæ causa plus datum pecuniæ, quam necesse esset. Nempe provinciales, inprimis remotiores, ut vecturæ molestia liberarentur, redimebant frumentum in cellam, quod inde æstimatum dicebatur. v. Verr. iii. 81. sq. conf. in Pison. 35. In Cod. Theod. ærariæ annonæ: v. Glosa. Numm. Gothofr. Deinde provinciales, ut

auctor est Cicero ad Att. v. 16. debebant dare fœnum, ligna et similia ad necessitatem. Pro his, credo, etiam a nonnullis, remotioribus in primis civitatibus, pecunia dabatur. Fuerunt forte etiam tum alia ejus generis: nam postea fuisse e Codic. Theodos. l. vii. non uno titulo et Cod. Justin. l. xii. tit. 37. sqq. intelligitur. Optimum fuit, intelligere sumtus, quos in cultum prætorum factos ait Liv. xxxii. 37. de M. Catone, Sardinie Prætor: sumtus, quos in cultum prætorum facere socii soliti erant, circumcisi aut sublatis. * Huic *vectigali* simile fuit *vectigal* ædiliciorum ad Q. Fr. l. i. c. 9. quod jam breviter definitum est supra in ædiliis. Sed usi sumus vocabulo pecuniæ: auctoribus viris doctissimis, Manutio ad l. c. Balengero, Turnebo, aliis: quod negat Cel. Burmannus l. c. rectum esse, nec hos recte veterum ædiliæ mores confiderasse, qui primo (Verr. iv. 3.) commodato acceperint ornamenta ludorum a provincialibus, deinde donare res, et bestias venari ad spectacula coëgerint. Loci Ciceronis ad Div. ii. 11. viii. 9. Att. v. ult. vi. 1. quos affert in hanc rem, omnes sunt de bestiis, pantheris; sed eas non imperabat provinciæ civitatibus Cælius ædilis, sed Ciceronem rogabat, ut sibi mitteret, quod putabat civitates facile venaturas, si intellexissent Ciceroni gratum se facturum. Neque tamen hoc factum postea negam; quamquam sæpe, in primis in Syrmachi epistola, legerim, bestias magistratibus, hominibus privatis, a civitatibus, esse aut sponte, amoris et gratiæ causa, aut rogata datas, nihil de imperatis. Quare vero de pecuniâ dubitetur a Burmanno, non video. Audiamus ipsum Ciceronem: res erit confecta. Quantum vero est illud beneficium tuum, quod inique et gravi *vectigali* ædiliciorum, magnis nostris simultatibus, Asiam liberasti? enimvero, si unus homo nobilis queritur palam, te, quod edixeris, ne ad ludos pecuniæ decernerentur (intell. a civitatibus) his. cc sibi eripuisse, quanta tandem pecunia penderetur, si omnium nomine, quicumque Romæ ludos faceret, quod erat jam institutum, erogaretur? Perantiquam autem consuetudinem fuisse, ut Proc. et Proprætores a provincialibus exigerent pecuniam ad ludos, frustra quæ sæpe SCTis coërcitam, patet e Livio xl. 44. * Hinc etiam de rebus privatorum hominum dicitur, ut in illo: Parad. vi. 3. magnum *vectigal* parsimonia. ibid. ex meo tenui *vectigali*. cf. ad Att. xii. 19, &c.

Vectigalis, e *vectigalibus* redacta. Verr.

i. 35. *vectigalis* pecunia populi Rom. **vectigales* populi quomodo a stipendiariis s. tributariis differant, dictum est in stipendiarius.

Vehemens, severus. Sull. 1. præcipitante republ. *vehementem* me fuisse atque fortem; conservata mitem ac misericordem faterentur. Verr. ii. 61. fuit in decumis (sc. exigendis) *vehementior*.

Vehere, passive, de vectore. Brut. 97. adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis *vehentem*. Laudatus est jam in Lexico Fabri hic locus, sed male Orat. pro Brut. positus est, allatus etiam Gron. ad Liv. ii. 19. sic etiam, ut recte Gronovius monet, *vectores* pro epibatis, h. e. iis, qui vehuntur, cum sint proprie, qui vehunt, vid. v. c. Cic. Sext. 20. sic etiam *prætervehens* pro *prætervectus* est ap. Sueton. Cæs. 39.

Vehiculum. Pis. 95. neglectis *vehiculis* triu.aphalibus. Gronoviana ferculis: id probat Abramius. *Vehiculis* autem, præter novitias edd. quasdam, omnes veteres cum MSS. habent, probante P. Victorio, Grutero &c. Ratio mutandi fuit, quod ferculorum frequentior in hac re mentio. Ferculorum autem nomine Abramius contineri dicit vehicula cum spoliis; quod est falsum. In pompis, cum triumphalibus, tum Circensibus, debent discerni vehiculum, ferculum, et tertio spolia aut simulacra, quæ vehuntur. Itaque distingui reperiens thensam et ferculum. Est autem in pompa Circensi thensa, quod in triumpho *vehiculum* Sueton. Cæs. 76. thensam et ferculum Circensi pompa. Ferculum sufficiebat, aut thensa, ut sæpe unum ponitur, sed plenius et accuratius dicere volebat. sic in triumpho *vehiculum* et ferculum promiscue dici potest. *Vehiculum* et thensa est currus, ferculum est machina imposita, seu pulpitum, in quo simulacra aut spolia reponuntur. Ita Festus et Ascon. v. Torrent. ad l. c. Scheffer de Re Vehie. ii. 24.

Vel, exempli causa, ut unum hoc afferam. ad Div. ii. 13. *vel* quas proxime acceperam. ibid. vii. 24. amoris tui, quoquo me verto *vestigia*. *Vel* proxime de Tigellio. *partim. ad Div. xv. 1. quæ ad me delata sunt, ad vos scribenda putavi: *vel* quod tanta res erat, *vel* quod &c.

Velabrum, planities inter Capitolium, Palatinum, et Aventinum. ad Brut. 15. Larentiæ ad sram in *velabro* sacrificium pontifices facere solent. de *velabro* v. Donat. Rom. v. et R. ii. 15. 27.

Velatus. Dom. 47. Nat. D. ii. 3. capite *velato*. In primo loco est de dedi-

cante, in altero de Decio, se devovente. Itaque non eodem modo accipiendum illud *velare*. Nam dedicantis velamen idem est, quod sacrificantis, quod quale sit, e monumentis antiquis apparet, nempe ejusmodi, quod caput, præter os, totum operit; unde amictus appellatur Virgil. Æneid. iii. 405. v. hoc velaminis genus in monumentis et numis ap. Guther. Jur. Pont. li. 14. iii. 6. iv. 6. Hujus velationis causam Servius facit hanc ad l. c. Plutarch. Quæst. Rom. t. ii. p. 266. ne inter sacrificandum verbum male ominatum, temere emissum, ad aures sacrificantis accideret, et sacra turbaret. In devotione autem velamen (Liv. viii. 9.) idem est, quod supplicum, hostiarum, nempe, ut est apud Livium i. 32. filum lanæ, vitta, infula. cf. Sueton. Calig. 6.

Velificari, proprie est vela facere ita, ut vento inflari possint, vela ad ventum excipiendum convertere. hinc mutare *velificationem* ad Div. l. 9. proprie est, vela alio convertere, quia ventus mutatus est. Sed quoniam ventus et aura dicuntur metaphorice, (v. aura) *velificari* etiam sic dicitur; nempe, ut sit, facere aliquid, quod ad honores, quos cupias, consequendus prosit. Agr. l. 9. quod si quis vestrum spe ducitur, se posse turbulenta ratione honori *velificari* suu. Hinc est pro gratificari, ad Div. viii. 10. diligenter et caute perscribas, ne aut *velificatus* alicui dicaris &c.

Velitari, est pugnare velutum more, de quibus mox. hinc, quis velites levioribus armis pugnant, de leviori dicitur concertatione. Quint. 22. hæc est iniqua certatio, non illa, qua tu contra Alphenum *velitabaris*. Nempe Alphenus, qui se procuratorem Quintii professus erat, tantum impedierat autionem bonorum Quintii, a Nævio proscriptam, iudicium accipere voluerat &c. hæc pugna erat levior, non pertinebat ad caput. sed Nævius deinde Quintii caput petebat, cum ejus bona sibi ex edicto possessa diceret.

Velites, quod genus militum sit, notum est; nempe quod ante justam aciem telis, hastis pugnat, leviter armatum. de iis, eorum origine, abrogatione &c. v. Lipsium de Milit. R. lii. 1. Salmas. R. Mil. 16. Eleganter in hac voce ludit Cicero ad Div. ix. 20. me autem a te ut scurræ *velitem* malis oneratum esse, non moleste tuli. Est autem lusus in his verbis multiplex, quem Interpretes non plene assecuti videntur. Gronovius vidit primo, ludi in voce malis, quæ et poma significat; quæ Ciceroni donarat Pætus, et maledicta, convicia. Manu-

tius porro monuit, respici ad morem militarem, quo velites in itinere portabant sarcinas militum. hinc verbum onerare. Sed hoc nescio an cuiquam probet: nam nihil de ea re proditum invenio. Calones id fecisse scio, de velitibus nihil huiusmodi legi. Valesius denique, ut ex ejus notis ad Annianum v. 9. commemorat ad h. l. Grævius, monuit, scurras esse parasitos, qui exercitum sequantur, et joci in conviviis milites delecent. quod, quamquam non negem, etiam in exercitibus scurras fuisse, tamen locus Plautinus non conficit, in quo scurra est urbanus, qui opponitur militi, v. Gronov. Sestert. iv. 9. p. 319. neque ratio est, quare hic castrenses potius, quam urbanos scurras, intelligere velimus. Quicquid sit, nemo horum plane explicavit hunc lusum. Videamus, an nos id præstare possimus, et simul exemplum demus explicandorum huiusmodi locorum. Misit Pætus Ciceroni poma, quæ et mala dicuntur. Hoc verbum ambiguum est, adeoque joco aptum. Sed ut ambiguitas servaretur, adhibendum erat etiam verbum huic rei accommodatum. Hinc dixit: malis me onerasti, pro malis me donasti. Formula utilis onerare significare potest, maledicta plurima in aliquem conjicere, (nam etiam maledictis aliquem onerare dicimus) et plurima poma in aliquem conjicere. Utrumque accidere solet scurris et parasitis in locupletiorum conviviis, sed in primis, apposita mensa secunda. Hinc Ciceroni veniebat in mentem scribere: multis malis me tamquam scurram onerasti. Sed id fit in primis tum, cum parasitus est impudentior, et dieteris convivas sæpius lacessit. Et quia dicimus: jacere dicta, tamquam tela et jacula; deinde *velitari* et *velitatio* in dieteriis jaciendis dicitur, ut ap. Gell. vi. 11. neque in maledictis adversus impudentes et improbos *velitandum*: cf. Plaut. Asin. ii. 2. 41. propterea eleganter dixit, se tamquam *velitem* scurram, h. e. qui ultro et crebrius impudentiusque maledictis velitatus sit adversus Prætum, malis oneratum esse: id se autem non moleste tulisse, quia æquum scilicet sit, ut est apud Phædrum, sua exempla æquo animo pati.

Velivolans navis. Divin. i. 31. e Poëta.

Velle. Att. vi. 3. num quid *vellem*, rogavit. Est formula pægre abeuntium, qua sua officia, in uandatis literis, ve preferendis, alieui deferunt.

Vellere pro revellere. Verr. iv. 24. ex patellis quæ vellerat, se. sigilla.

Vellere, sermonibus malevolis car-

pere et perstringere. Balb. 26. *vellicet* in circulis Cornelium.

Velum. Or. 23. *vela* dare. Tusc. iv. 4. *vela* facere. ibid. 5. *vela* orationis pandere. hæc formulæ omnes significant, latius et copiosius, quam Dialectici solent, disputare. * Or. ii. 44. si se dant, et sua sponte, quo impelluntur, inclinant iudices atque propendunt: accipio quod datur, et ad id, unde aliquis flatus ostenditur, *vela* do. Flatus hic sumitur, ut aura, (v. aura) nempe pro ea re, quæ oratorem, quemadmodum flatus auræ in vela incidens in portum devehit navem, ita juvat, ut facilius, quod velit, iudicibus persuadere possit. Ea res est iudicum inclinatio et propensio, quam vocavit, cum videt orator eos sua sponte aliquid quodammodo probare. Cum ergo orator hoc animadvertens, eam rem in primis urget, in eaque agenda et demonstranda copiosus est, dicitur vela dare ad id, unde flatus ostenditur. * velis remis, proverbialiter dicitur de summa contentione ad Q. Fr. ii. 15. Laudatur etiam ex Off. iii. 33. velis equisque: sed legenda est, viris equisque, ut est in melioribus edd.

Vena. Nat. D. ii. 55. *vena* cava, quæ a jecore ad cor pertinet. * pro arteria. Fat. 8. si cui *venæ* sic moventur, habet febrem. conf. Div. ii. 70. vid. Lex. Fabr. * Orat. i. 52. *venas* tenere cuiusque generis, ætatis &c. h. e. recessus animorum, opiniones, propensiones &c. cuique generi, ætati, usitatas, ductametaphora a venis metalli subterraneis. Div. i. 51.

Venalius. Or. 70. neque me divitiis movent, quibus omnes Africanos et Lælios multi *venalities* mercatoresque superarunt. *Venalius* sunt mangones, qui homines venales habent, unde familiæ *venalities*: dicuntur etiam *venalitarii*. Itaque et hanc vocem quippe notioem in hoc genere, hic reponere volebat Lambinus, recte propterea reprehensus a Torrentio ad Sueton. Aug. c. 42.

Venari, excogitare, investigare, studiosè consectari. Orat. ii. 34. nosse regiones, intra quas *venere*, pervestiget, quod quæras, Att. xvi. 7. *venariis* renaris.

Venator. N. D. i. 30. physicus, speculator, *venatorque* nature.

Vendere, pro venditare, laudare aliquid. Att. xiii. 12. Lægarianam prædicare *vendidisti*: h. e. laudando, ut legetur ab hominibus, fecisti. cf. venditare. * corrumpi se ab aliquo pati. Har. R. 22. *vendere* se alicui. Pis. 34.

Vendibilis, probabilis. Brut. 47. orator *vendibilis*. Læli. 25. oratio *vendibilis*.

Venditare, ostentare, jactare. Sull. 10. ita illos se audituros, quibus se *venditabat*. Verr. iii. 58. *venditare* se existimationi hominum. conf. ad Att. viii. 16. Phil. viii. 10. Har. R. 23. ubi vid. Græv. Ductum est a mercatoribus, qui laudandis mercibus emtores alliciunt. Nam *venditare* proprie est cupere vendere, et emendum offerre ut Att. i. 14. extr. Tuseulanum *venditat*, ut, si possit, emat Pacilianam domum.

Venditatio, jactatio, ostentatio. Tusc. ii. 26. laudabilia sine *venditione* facere. Læli. 23. virtus *venditatio* quædam esse dicitur.

Venenum. Cluent. 54. qui *venenum* malum fecit, est veneficus, qui et spargere *venena* dicitur Catil. ii. 10. dicit autem *venenum malum*, quia *venenum* est medium verbum, quod pro succis etiam dicitur, ut *venenum* Tyrium pro purpura apud Virgilium.

Venerari, proprie dicitur de cultu et honore Deorum. Phil. x. 2. quos omnes pæne *venerari* debemus.

Venerius, jactus in ludo talorum. Div. i. 13. v. talus.

Venerii, in Cæcil. 17. vid. Græv. ad h. l. et lud. hist. in Venus.

Venia. Or. ii. 48. vix ut mihi tenuis quædam daretur *venia* excusationis, quod tamen eum defenderem, qui mihi quæstor fuisset. Sed est *veniam* dare etiam simpliciter pro rogata facere. ad Q. Fr. iii. 1. c. 4. tibi petenti *veniam* non dedit. cf. Att. v. ult. * obsequi, cedere. Rab. Post. 12. auctoritati ejus *veniam* dedi.

Venire. Att. xiv. 1. in sermonem se post Idus Martias, præterquam Lepidi, *venisse* neminis. Tusc. ii. 19. *venit* Epicurus, homo minime malus—tantum monet, quantum intelligit: negligere, inquit, dolorem. Verr. v. 6. est pro evenire: hæc ubi veniunt. Sed v. not. et Div. ii. 51.

Ventilare, vento faciendo excitare, v. c. ignem: deinde metaphorice, commovere animos, irritare. nam et ventus sic dicitur, ut mox demonstrabitur. Flacc. 23. cujus lingua, quasi flabello seditionis, *ventilata* est concio. de hoc verbo laudat Drakenborch. ad Sil. xvii. 705. disputationem Gothofredi ad Cod. Theod. l. v. de malef. et mathemat. sed in ea nihil ad locum Sili facit. Est ad l. ix. tit. 16. l. 5. t. iii. p. 132. ed. Ritter. Sic verbum *ventilare* etiam laudatur in Lexic. Fabri Cod. Just. l. vi. eod. tit. Ceterum Gothofredus etiam l. c. verbum

ventilare in loco Ciceroniano interpretatur, impellere et agitare, atque hinc fortasse explicari legem putat posse, in qua *ventilare* de maleficiis et mathematicis dicitur. Neque mihi dubium est, quin ibi *ventilare* sit referendum, ad vitas insontium, et significet vexare. Nam quod in priore parte disputationis de præstigiis magicis in ciendis manibus interpretatur, potest forte *ventilare* de iis propter gesticulationes dici, sed non dicuntur magi h. l. *ventilando* ciere manes, verum manibus accitis *ventilare*: quid igitur, nisi vitas hominum? Accedit illud, quod præstigiæ et magicæ artes, ut ex l. 9. intelligitur, nun propter se, sed propter noxam prohibita sunt, nam in ea lege usus innoxius permittitur. conf. Cod. Justin. l. c. l. 4. *Ventilare* autem pro vexare apud posterioris ævi scriptores non raro dicitur. vid. Fresno in Glossario Lat. in v. *ventilare*. Sed hæc obiter dicta sunt.

Ventitare, de discentibus, magistrum frequenter adeuntibus, Leg. i. 4. juri studere te memini, cum ipse etiam ad Scævola *ventitarem*.

Ventriculus. Nat. D. ii. 55. *ventriculus* cordis: est cavitas, quo sanguis concipitur.

Ventosus, inanis, levis, vanus. ad Div. xi. 9. rogo te, ad hominem *ventosissimum* Lepidum mittas. Phil. xi. 7. imperium extraordinarium est populare et *ventosum*, non gravitatis nostræ, non hujus ordinis.

Ventus, venti quoniam in mari duplex vis est, altera, qua propellit naves et eolierius in portum deferit; altera, qua mare commovet et perturbat: hinc etiam metaphorice duobus modis dicitur. Primo *ventus* dicitur, ut aura popularis, pro plausu populari, quatenus is ad honores consequendos valet, atque adeo pro omnibus rebus, quatenus hanc vim habent. Locus classicus est Cluent. 47. verum omnes intelligimus, in istis subscriptionibus censoris *ventum* quendam popularem esse quæsitum. idem paullo post sic expressit: res enim indicat, nihil censors habuisse cogniti, nihil comperti: ex tota subscriptione rumorem quendam et plausum popularem esse quæsitum. hoc idem est, quod c. 28. dixit: oblatam sibi facultatem putavit, ut ex invidia senatoria posset crescere. ad Div. ii. 6. cum commemorasset, quibus subsidiis Milo esset ad consulatum petendum instructus, bonorum studium e tribunatu, propter causam Ciceronis, vulgi propter munera in ædilitate, suffragia juventutis et gratio-

sorum, Ciceronis suffragationem, hæc petitionis subsidia *ventos* appellat: dux et auctor nobis opus est, et eorum *ventorum*, quos proposui, inoderatorquidam et gubernator. * deinde *ventus* dicitur, de rebus ad commovendas conciones populi et seditiones idoneis, de invidia alicui apud populum facta. Sull. 14. *ventus* in optimum quemque excitatus. Sic capio locum Cluent. 28. Quintius, homo maxime popularis, qui omnes rumorum et concionum *ventos* colligere consuesset: non sc. de plausu, ut Sullius, nec de rebus, quæ in concionibus dicuntur et aguntur solis, ut Grævius: quamquam non sunt ab hoc vento excludendæ; iis enim utuntur homines populares ad conciones incitandas, et hinc Gron. Sest. iv. 9. per hæc verba interpretatur concionum concionalem ap. Liv. iii. ult. sed de rebus quibuscunque, ad incitandos homines, plebeios, in primis conciones, idoneis. Huiusmodi ergo res studiose captabat popularis homo, quibus conciones commovere, et ita aliis invidiam faciendo ipse crescere posset. Neque vero *ventus*, quem Quintius eo tempore collegerat, et, quo de agitur, erat res in concione acta, sed in iudicio, verum valde accommodata, ad populum contra iudicia Senatoria incitandum. Atque hanc interpretationem ipsius comparationis ratio confirmat. vid. Cluent. 40. extr. * Est etiam pro fama, quatenus aliquam similitudinem cum vento habet. ad Div. viii. 8. magna illico fama surrexit, et de damnatione ferventer loqui est coeptum. quo *vento* projicitur Appius minor, ut iudicet &c. * fortuna. Att. ii. 1. Cæsarem, cujus nunc *venti* valde sunt secuudi, meliorem reddo. ad Div. xii. 25. quicumque *venti* erunt, ars certe nostra non aberit.

Venustas, jocus, facetiæ, dicteria. Flacc. 31. ne tum quidem hominum *venustatem* et facetias perspicere potuisti. Sic Dom. 34. sermo urbanus et *venustus*. * Off. i. 36. *venustatem* muliebrem dicere debemus, dignitatem virilem pulchritudinem.

Verbena. Verr. iv. 50. sacerdotes cum infulis et *verbis* præsto mihi fuerunt. De variis significationibus hujus verbi videndus, quem alii jam laudarunt, Servius ad Virg. Eclog. viii. 65. *Æn.* xii. 180. Hic intelligendi sunt rami olivæ, de quibus dici verbenas auctor est Servius ll. ec. Ad *Æn.* iii. 24. myrtus inter verbenas ab eo ponitur. Ovid. A. A. ii. 401. inducit Chrysen cum lauro et vitis. Nempe sacerdotes habitu supplicum

præsto fuere Ciceroni, ut ex infulis apparet. Supplices autem præferre *olivæ*, ramos olivæ, tralatitium est.

Verberare. Phil. viii. 7. *verberare* opidum tormentis. * ad Div. xvi. 26. *verberavi* te cogitationis convicio. Sic et *verbera* poetis dicta. v. Broukh. ad Propert. i. 3. 18. * vexare, negotium facessere. Orat. iii. 21. vulgaris orator, si minus erit doctus, attamen in dicendo exercitatus, hac ipsa exercitatione communi istos quidem nostros *verberabit*, neque se ab iis contemni ac despicere sinet.

Verberatio. ad Div. xvi. 27. mirificam *verberationem* cessationis mihi dedisti.

Verbum. verba facere tribus modis est apud Ciceronem. Primus est, cum de oratore dicitur; qui est vulgatissimus. Alter de magistratu referente ad senatum; estque verbum solenne in Scitis, pro quo Græci dicunt *σύνειν*. ad Divers. viii. 8. quod M. Marcellus Consul V. F. (*verba fecit*) de provinciis Consularibus. vid. Brisson. de formul. l. ii. p. 193. Græcum *σύνειν* de relatione ad populum est in psephismatibus. vid. v. c. Demosth. de Coron. c. 9. Tertius est de recitante formulam dedicationis Dom. 46. si is Q. Cæpionis, inimici sui, postem ædium tenuisset, et pauca verba fecisset, mædes Cæpionis essent dedicatæ? * Dom. 52. *verba* cadunt, de eo, qui verbum præ perturbatione animi proloqui nullum potest, aut obmutescit. * Tusc. ii. 12. *verbo* de sententia destitit: h. e. paucis monitus, facile cessit. * Att. xvi. 11. suavius meis *verbis* des. * *verba* vocat etiam formulam, quam prætor præscribit iudicibus, ut ex ea judent. Quint. 20. iudicium accepit in *verba* &c. et sic sæpe.

Vere, sine dissimulatione. Or. ii. 86. si *vere* agere volueris, omnia tibi relinquo; sin dissimulare &c.

Vereor. cum genitivo. Att. viii. 4. *veritus* testimonii tui. ubi tamen edd. pr. habent testimonium. v. not.

Vergere, niti, tendere. Nat. D. ii. 45. omnibus partibus terræ in medium *vergentibus*. * spectare. Phil. xi. 11. Bruti auxilium ad Italiam *vergere*, quam ad Asiam maluissimus.

Veridicus, verus. Flacc. 39. *veridice* causæ inimicitarum. Div. i. 45. *veridice* voces ex occulto misæ. Non ergo poetis proprium hoc vocabulum.

Verisimilis, sequente ut. Verr. iv. 6. *verisimile* non est, ut ille homo &c. Sic et est Rose. Am. 41. Sull. 20. Verr. iv. 6. Sext. 36. v. not. ad locum primum.

Veritas. ante, quam, quæ de hoc ver-

bo e Cicerone dicere constitui, proferam, tironum causa, dicere attinet, quid inter sit inter *veritatem* et *verum*. Nam homines nostri, Germanica ratione decepti, saepe *veritatem* dicunt, ubi *verum* dicere debebant. tamquam : *veritates* novas invenire, *veritatem* dicere &c. Regula ergo hæc est : *Veritas* dicitur, ut philosophi loquuntur, abstracte, h. e. de vero, quatenus cogitatione sejungitur a rebus, factis, dictis, quibus inest. Sic latine dicitur : *amans veritatis*, studium *veritatis*, investigatio *veritatis*, *veritas* in puteo latet &c. quæ omnia sunt Ciceroniana. nam in his non agitur de certo facto, dicto &c. quod verum sit, sed de vero per se. In his omnibus autem et *veritas* et *verum* recte dicitur. *Verum* autem etiam concrete dicitur, h. e. cum vox Germanica die Wahrheit significat verum factum, dictum &c. in quibus nunquam *veritas* dicitur, sed semper *verum* : ut, *verum* dicere, *verum* narrare &c. Neque turbare quemquam debent exempla, in quibus aliter esse videtur, ut Inv. i. 36. quæ perspicuum omnibus continet *veritatem* assumtio, nihil indiget approbationis. Nam in his quoque verbis *veritas* abstracte dicitur hoc sensu : cuius assumptionis *veritas* omnibus apparet. * *Veritas* interdum est necessitas et opponitur casui fortuito. Div. i. 13. num casu factum esse potest, quod omnes numeros *veritatis* habet. Nat. D. i. 20. æterna *veritas*. * certitudo. Nat. D. i. 22. persuaderi mihi non solum opinione, sed etiam ad *veritatem* plane velim. * æquitas, justitia. Act. i. Verr. i. *veritas* iudiciorum. ad Div. viii. 6. si ad summam *veritatem* jus legitimum exegeris. * Sic interpretantur etiam v. c. locum Muren. 29. paullo asperior ac durior, quam *veritas* aut natura patiatur. male. nam in hoc, et similibus locis, *veritas* eleganter dicitur de re ipsa, vera rei ratione. dnriorem ergo dicit esse Catonem, quam res ipsa, vera rei ratio, patiatur. Sic ad Div. vi. 1. quam *veritas* et ratio præscribit. v. Græv. ad h. 1. Parad. v. 3. extr. ratio et *veritas* ipsa convincit. Sic adjectivo *verum* usus est Horat. Sermon. i. 3. 96, quæ paria esse fore placuit peccata, laborant, cum ventum ad *verum* est. Sensus moresque repugnant : ubi male æquum interpretantur. In ea verba commentarius est in his verbis Ciceronis. Fin. iv. 19. quæ magnifice prius dici videntur, considerata minus probantur. Sensus enim cuiusque et natura rerum, atque ipsa *veritas* clamat quodammodo, non posse se adduci, ut inter eas res nihil interesset.

Sed plura exempla addamus. Or. i. 17. videamus, ne plus oratori tribuas, quam res et *veritas* ipsa concedat. ib. 33. probo ista, ut causa aliqua posita consimili earum causarum, quæ in forum deferuntur, dicatis quam maxime ad *veritatem* accommodate : nempe ut vera res et causa, non ficta agi videatur. Or. iii. 57. *veritas* vincit imitationem. Ibid. ii. 17. actio *veritatis* plena. Inv. li. 1. *veritas* transfertur ex animali exemplo in mutuum simulacrum. Or. i. 34. commentatio inclusa in *veritatis* lucem proferenda est ; h. e. in veris causis in foro adhibenda. Sic, ii. 19. rhetor dicitur expertus *veritatis*, quia in umbra sebolæ dicit, et docet, non agit veras causas. ibid. i. 51. qui tolerabiliores volunt esse, et ad *veritatem* vitæ propius accedere, permediocres ac potius leves motus animi esse debere dicunt.

Vermiculatus. Br. 79. nullum verbum, nisi loco positum, et structum tamquam in emblemate *vermiculato*. cf. Or. iii. 43. Quid sit *vermiculatum*, de eo non consentiunt Viri docti. Alii enim interpretantur, minutis tessellulis, tanquam vermiculis, structum et variegatum : alii cocco tinctum, quod color coccineus sit e vermiculis, qui sunt in bacca coeci, vermiculus etiam ipse et vermiculum pro cocco dicitur. hanc sententiam protulit et defendit Salmasius ad Solin. p. 192. 854. sequitur eum Hardulnus ad Plin. H. N. xxxvi. 6. videtur etiam probare Bochartus Hierozoic. t. ii. l. lv. 27. Sed ut sententia Salmasiana non sit sine specie, et *vermiculatum* esse possit cocco tinctum ; tamen altera est verosimilior, et loco Ciceroniano et Pliniano accommodatior. Primo si *vermiculatum* in hac re de colore diceretur, consequens esset, ut aut omnes illi lapilli coccinei fuissent, quod nemo sibi persuaderi patietur : fuerunt enim diversorum colorum, ut effigies rerum et animalium exhiberentur : Aut *vermiculatum* esset in genere coloratum ; quod probari nemini poterit, nec Salmasio in mentem venit credere, aut demonstrare. Accedit id, quod rem conficit, ap. Plinium, loco mox citando, tradi, crustas marmoris in opere *vermiculato* sub Claudio demum cæpisse pingi. Deinde in locis, ubi hoc verbum occurrit, clarissime apparet, non respici ad colorem lapillorum, sed ad structuram et dispositionem eorum. Oratio a Lucilio et Cicerone comparatur cum *vermiculato* opere, non ratione ornamentorum, quibus quasi coloribus illuminata et picta est ; sed ratione structuræ verborum artificiosæ : unde et

vermiculum sternere in inser. ap. Murator. t. i. p. 314. n. 2. Sic apud Plin. H. N. xxxv. 1. *vermiculatae* ad effigies rerum et animalium crustae, non possunt profecto esse coccineae, aut colore tinctae, sed ita dispositae, ut effigies rerum et animalium exhibeantur. Tertio, quod negat Salmasius, *vermiculatum* a vermibus dici posse, quod nulla similitudo sit inter lapillos illos in opere *vermiculato* et vermes, cum lapilli illi quadrati fuerint: primo, etiam grana non sunt quadrata, et tamen lapillos illos grana dici scimus, unde et Graeci *χονδράκια* dicunt, *ἀπὸ τοῦ χόνδρος*, grano; deinde *vermiculatum* non est minutum, sed ex minutis lapillis per varios tortuososque flexus structum et compositum, in quo profecto est quaedam cum vermiculis similitudo, eorumque motu. Sic *vermina* dicebantur dolores, qui Graece *εἴδη*, post tormina dicebantur, a minuto motu, quasi a vermibus corpus scinderetur, ut auctor est Festus. Ceterum de operibus *vermiculatis* v. Casaub. ad Sueton. Cæs. 46. Scalig. ad Manilium p. 411. Ciampin. Oper. Musiv. c. 10. sq. Sponii Miscell. Erud. Ant. Sect. ii. artic. 8.

Vernaculus, est proprie domi natus, a verna, qui est servus domi natus; unde quicquid domesticum, domo allatum dicitur, id etiam vernaculum dici potest. Or. iij. 24. Crassus de aedilitate sua: opus est rebus exquisitis undique, et collectis, accessitis, comportatis, ut tibi, Cæsar, faciendum est ad annum; ut ego in aedilitate laboravi, quod quotidianis et vernaculis rebus satisfacere me posse huic populo non putabam. Verr. iij. 61. crimen domesticum et vernaculum: h. e. fictum ab accusatore. * hinc vernaculum dicitur pro nativo, genuino, urbi Romanæ proprio. Div. ix. 15. imago vernaculae festivitatis. Brut. 45. Tineam non minus multa ridicule dicentem, Granius obruebat nescio quo sapore vernacula.

Vero, est affirmantis, pro recte, item concedentis. Div. i. 46. vero, mea puella, cedo tibi sedes meas. Muren. 31. in sententia permaneto. *Vero*: nisi sententiam alia vicerit melior. Leg. i. 24. vero facis et merito. * et vero est atque adeo. Att. xvi. 16. quod sæpe præsens et illi ostendisti, et vero etiam mihi. Muren. 22. qui et per se, et per suos, et vero etiam per alienos defendatur. * ad Div. iv. 6. ego vero, Servi, vellem &c. ad Q. Fr. ii. 2. quod me admones de nostra Urania—ego vero memini. Caveant tirones, ne putent vero jungi posse rē ego aut alii pronomini ab initio,

nisi aliquid præcesserit, ad quod referatur. Inservit enim hoc vero respon- sionibus.

Verruncare, vertere, ut *averruncare* est avertere. Div. i. 22. hæc bene *verruncet* populo, laudant viri docti Gronov. ad Liv. xxix. 27. qui ibi hanc formam loquendi Livio resituit.

Versare. Cael. 6. *versare* suam naturam: int. in omnes partes, prout opus, ut recte maleve facias. Verr. i. 51. *versare* se, est hominis anxie, quid agat, quærentis. Or. 1. causas *versare* in iudiciis, de oratore, qui vario et multiplici copiosoque dicendi genere agere causas potest. Opponitur enim historico, qui res gestas narrat, non ornat et augeat. unde autem sic dicatur, docet locus Or. 40. *versare* sæpe multis modis eandem rem. Sed Fin. iv. 20. verba *versare*, dicitur de eo, qui, cum obtinere aliquid non potest, in verbis quædam mutat. * decipere Læcl. 26. hodie me *versarius* atque luseris lautissime. v. Græv. ad h. l.

Versari. Tusc. i. 44. hæc *versantur* in errore. ad Div. xiii. 10. *versatur* in hoc studio nostro cum ingenio. Verr. ii. 76. hære homo, *versari*, rubere: de eo, qui nescit, quid agat. * Arch. 9. bellum in magna varietate *versatum*.

Versiculus. Mil. 26. Leg. ii. 6. unus *versiculus* Senatus, est illa formula: videant Coss. ne quid detrimenti capiat resp.

Versura, est sumtio pecuniae mutuae: unde duæ formæ loquendi; quarum alteram et nunc quidam male intelligunt. Prima est Cael. 7. Font. 1. Verr. ii. 76. Flacc. 20. *versuram* facere ab aliqua, quæ significat simpliciter, pecuniam ab aliquo sumere mutuam. altera est Att. v. 1. *versura* facta solvere. Tusc. i. 42. sine *versura* dissolvere: h. e. debitam solvere ita, ut ab alio sumas. v. Gronov. Sestert. p. 535.

Versus. adv. ad Div. iv. 12. in Italian *versus*. Læcl. 25. in forum *versus*. v. C. Langius ad h. l. et Manut. ad Div. viii. 15. sed cautio est in hac forma, ne eam iis locis obrudamus, ubi *versus* est participium. de quo v. Duker. ad Liv. xxxviii. 51.

Versus. pass. Partit. 5. genus eloquendi *versum* et mutatum. i. e. quod a simplici ratione recedit.

Versus. subst. pro membro. *ἀνὰ*. Or. 66. ex duobus *versibus*.

Versutus quis dicitur? Nat. D. iii. 10. cf. Fin. ii. 17. iii. 1.

Verus, æquus. Quint. 15. *verum* fuit postulare? cf. Leg. ii. 5. 7. &c.

Verumtamen, eleganter post paren-

Hæsia pro igitur. ad Div. v. ult. puto mea nonnihil interesse, (quamquam id ipsum quid intersit, non intelligo) *verumtamen*, quicquid illinc nunciatum sit, non &c. ad Att. i. 10. cum essem in Tusculano, (erit hoc tibi pro illo tuo, cum essem in Ceramico) *verumtamen* cum ibi essem. Sic accipe igitur etiam ad Div. vii. 19. Verr. iii. 2. inquit. Verr. i. 59. qua potestate iste permissa, ut ex C. Fannio et ex Q. Tadio cognovistis; *verumtamen* cum esset in omnibus rebus &c. in quo loco mire se torsit Hotomannus: Manutius autem intelligit dicam: quod non opus est, neque in hoc loco, neque in eo, quem attulit ad h. l. ex Verr. ii. 11. ubi est simpliciter pro sed, verum. * post concessionem Cæcil. 15. est hoc aliquid—*verumtamen*.

Veseli, largiter frui. Fin. v. 20. si posses paratissimis *veseli* voluptatibus.

Vestibulum. Or. 15. *vestibula* aditusque ad causam faciet illustres.

Vestimenta, de stragulis vestibus. Heren. iv. 51.

Vestigium. Placc. 25. cum *vestigio* imperii. l. e. ut nullum *vestigium* ejus relinquantur. Nat. D. iii. 4. Zenonis *vestigia*, l. e. modo, exemplo.

Vestitus, de ordinario vestitu. Pis. 8. ad *vestitum* redire, se. a luctu, in quo vestes mutantur.

Vestire. Verr. iv. 55. *vestire* parietes tabulis. Or. l. 31. inventa *vestire* atque ornare oratione. Nat. D. ii. 53. montes *vestiti* et silvestres.

Vestis, sæpe simpliciter positum de veste stragula, peristomatibus tricliniorum accipiendum: idque e contextu, ex epitheto, v. c. pretiosa, ab attendentibus facile potest intelligi. v. c. Phil. ii. 27. *vestis* pretiosa. Verr. ii. 72. *vestis* Melitensis. Hoc monendum putavi, quia fuso didici, tirones in hoc verbo intelligendo interdum hærerere, aut a vero aberrare.

Veteratorius, callidus, fraudulentus. Brut. 67. accuratio in inveniendis componendisque rebus cictus *veteratorius* quam oratoria, l. e. Jcti callidi aut dialectici exercitati.

Vetus. Verr. iii. 93. *vetus* innocentia: h. e. vera, magna, qualis apud majores fuit.

Vetustas, diuturnitas. ad Att. xiv. 9. nam mori milies præstitit, quam hæc pati, quæ videntur habitura *vetustatem*. * calliditas: Quint. 22. ingenio, *vetustate*, artificio tu facile vicisti.

Vexare. Rosc. A. 49. *vexare* bona fortunæque nostras: h. e. insidiari iis. ad

Div. xiv. 2. et valetudinem istam infirmam, si me amas, noli *vexare*: h. e. affligere, non parcere ei. Nat. D. ii. 29. locus a vestris *veratus*: contra quem valde disputatis, quem valde reprehenditis disputando. cf. Gron. Obs. iii. 4. * contumelia afficere. Vat. l. *veratum* dimittere.

Vexillum, velum, purpureum, quod est apud ducem, et ab eo proponitur ad signum futuræ pugnæ dandum. cf. Lips. de Milit. R. iv. 12. sed proponebatur etiam *vexillum* in delectu militari habendo. hinc illa: Att. x. 15. *vexillo* opus est; convoiabunt. Phil. v. 11. num quando civibus perditis *vexillum*, quo concurrant, defutrum putatis? cf. Lips. l. c. l. 3. et Reines. ad Inscript. p. 340. ubi memoratur *vexillum* rubeum in arce positum delectus causa. Etiam in colonis deducendis *vexillum* tollebatur et præferebatur. Agr. ii. 32. *vexillum* colonie. Phil. ii. 40. Casilinum coloniam deduxisti,—ut *vexillum* tolleress, et aratrum circumduceres. ubi vid. Abramius.

Via. Prov. Cous. 2. *via* militaris; est *via* lata et strata, per quam Imperatores ducunt exercitus ad mare, ut navibus trajiciantur, aut in provincias. vid. Hotomann. ad h. l. inprimisque Bergierius de Vitis Rom. publicis, iii. 54. * methodus. Orat. l. 19. dicendi ratio ac *via*. Fin. ii. l. *via* et ratione disputare. N. D. ii. 22. *via* progredi. * hinc Div. ii. l. *vias* optimarum artium tradere, pro ipsis artibus, quæ *via* et ratione traduntur. * ratio et modus et occasio alicujus rei consequendæ, perficiendæve. Verr. iii. 94. auctoritate *viam* patefacere illustrem. ad Div. iv. 13. omnes *vias* persequar, quibus putabo, ad id, quod volumus, pervenire posse. ad Q. Fr. l. 1. c. 5. omnes *vias* pecunie norunt. Joseph. Ant. vi. l. 2. *μυχα-
θα ααι πικρα τῆς ἀπαλλαγῆς ἐξέσται*. * elegans est illud ad Att. ii. 19. ego autem neque pugno cum illa causa,—neque approbo — utor *via*: h. e. arte aliqua mediani teneo, ut neque improbem, neque probare videar.

Viatium, pecunia, quæ ex ærario datur ad magistratibus provincialibus, quæstoribus, legatis, instrumenta itineris comparanda, ut tabernacula, mulos, &c. dabatur autem pecunia redemptoribus, qui hæc viæ instrumenta curarent. ad Div. xii. 3. v. Sigon. Ant. Jur. Provinc. iii. 11. Casaub. ad Theophr. c. 11.

Viator, minister magistratuum, quo utuntur, ad homines arcessendos. Cato

16. a villa in senatum arcessebantur et Curius et ceteri senes: ex quo, qui eos arcessebant, *viatores* dicti sunt. quæ fere ad verbum repetit Columell. R. R. præf. b. 1. et Plin. H. N. xviii. 3. cf. Vatin. 9. Font. 13. v. Sigon. Ant. Jur. C. R. ii. 15. et Burm. ad Petron. c. 97. *Viatorum* decuriæ occurrunt in inscriptione ap. Murator. t. I. p. 581.

Vibrare, proprie est cum magna vi et celeritate projicere, ut contorquere. Or. ii. 80. atque ejusmodi debet esse prolusio, non ut Samnitum, qui *vibrant* hastas ante pugnam, quibus in pugnando nihil ntuntur. * hinc, ut contortum, sic *vibrans* passive (v. Heins. ad Sil. i. 539.) per metaphoram dicitur pro incitatus, vehemens. Brut. 95. *vibrans* et incitata oratio. Orat. 70. extr. Demosthenis non tam *vibrarent* fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur. * est etiam pro micare. Acad. iv. 33. mare eum a sole collucet et albescit, et *vibrat*; nempe propter illas celeres agitationes aquæ et tremores. nam et micare est proprie de celeri et tremulo motu, qui est in luce. vid. Drakeub. ad Sil. iv. 156.

Vicanus, qui in vico habitat. Flacc. 3. Timolites *vicanus*. v. Græv. ad h. 1. Sed Div. i. 58. *vicani* haruspices, sunt, qui in vicis versantur, eosque pervagantur, quæstus causa, ut in circis astrologi.

Vicarius, servus servi lautioris, de peculio emptus, unde et peculii pars. Verr. i. 36. homines (servi) alii redditu, alii etiam nunc retineantur; peculia omnium *vicarijque* retinentur. ibid. iii. 38. hic Diognotus *vicarium* nullum habet, nihil omnino peculii. Sed in universum dicitur de omnibus, qui alterius loco operam præstant: sic procurator et cognitor dicitur alieni juris *vicarius* Cæcin. 20. et successorem suum Cicero appellat Mur. 37. *vicarium* suæ diligentiae &c.

Vicem, periculum, calamitatem, injuriam. Verr. i. 44. alienam *vicem* pro sua injuria dolere, et sic est sæpe. * loeum. Leg. ii. 19. heredum causa (susceptiendorum sacrorum) justissima est. nulla est enim persona, quæ ad *vicem* mortui propius accedat. * modo, more. Att. x. 8. nisi forte me Sardanapali *vicem* in lectulo mori malle censueris. Grævius autem habet *vice*: quamquam et ipse in Codd. reperit *vicem*. neque est contra Latinorum consuetudinem, qui sic accusativo utuntur et nude, et adjecta præpositione, in. Gellius x. 3. Græcebus non querentis, nec imploran-

tis, sed nunciantis *vicem*—inquit. Et amat Gellius sic ponere, ut monet Gron. ad x. 25. Contra addit Suetonius Claud. 7. prædixit in Cæii *vicem*. * Sext. 4. *vicem* officii præsentis. ubi v. not.

Vicesima. Att. ii. 16. agro Campano diviso, quod vectigal inperest domesticum, præter *vicesimam* / est autem *vicesima* pars pecuniæ, qua vendi posset servus, qui manumittitur Liv. vii. 16. de ea Græv. ad h. 1. laudavit Lips. ad Tacit. Ann. xiii. 31. sed Grævius male huc refert etiam *vicesimam* e servis venditis; in quo non satis inaspexit illum ipsum, quem laudat, Lipsium, qui docet, antiquissimum esse *vicesimam* manumissionum, et de ea a Cicerone agi L. c. vectigal autem e servis venditis primo quoad numerum incertum esse, deinde ab Augusto institutum. cf. Magait. Rom. ii. 4. Ergo de *vicesima* manumissionum tantum sermo est. cf. Cujac. Obs. ix. 24. inpr. Burm. de Vectigal. c. 10. * Verr. ii. 75. scribit Hs. ix. socios perdidisse ex *vicesima* portorii Syracusis. *Vicesima* portorii est ipsum portorium, cujus nomine dabatur *vicesima* pars rerum, quæ exportabantur. Ceterum male huc refert Hotomannus aurum *vicesimarium*, quod fuit e *vicesimi* manumissionum, non portorii, ut vidit Lipsius ad Tacit. loc. cit.

Vicinitudo. permixtio et confusio. Nat. D. ii. 33. *vicinitudine* quatuor generum corporum mundi continuata natura est.

Victor belli. Mur. 14. v. vincere. *Victoria*, de eo, qui causam in judicio obtinet. Act. i. Verr. 14. se avarissimi hominis cupiditati satis facere posse, nocentissimæ *victoriæ* non posse.

Victoriatas. Font. 5. numus Victorias imagine signatus, de quo Plin. H. N. xxxiii. 3. valuit duos sestertios.

Victrix. Att. v. 21. quo die litteras *victrices* Cassii in senatu recitatæ sunt: h. e. nunciæ victoriæ.

Videlicet, videre licet, scito. Att. v. 11. Brundisio quæ tibi epistolæ redditæ sunt siue mea, tum *videlicet* datas, eum ego me non belle haberem. Scilicet intelligendum est esse. Est enim apud veteres interdum *videlicet* cum infinitivo. v. Græv. ad h. 1. Plautus Asinar. iii. 3. *videlicet* Solonem, leges ut conscribat; quem locum vindicat Gronov. Obs. iii. 9. p. 509. cf. scilicet.

Videre, cogitare, in animo habere. Or. i. 62. majus quiddam *videbam*. * considerare. Cluent. 58. cum hæc sunt *videnda*. * explicare. Verr. ii. 61. alio loco de—*videre*. * consilio aliquo

uti, sequi aliquid. Flacc. 14. *vidit* aliud. *curare, et variis quidem modis. Att. xiv. 11. hæc fortuna *viderit*. ib. x. 7. cum Philotimo *videbis*. ib. v. 1. ut prandium nobis *videret*. Tusc. iii. 19. aliquid *videamus* et cibi. Quint. 17. *viderint* ista officia boni viri. *imperativus et conjunctivus ponitur pro vereor: quæ est elegans ratio, sub specie dubitationis, et iudicium alteri relinquendi, suam sententiam dicendi. Rosc. A. 42. *videant*, ne sit &c. Tusc. ii. 18. *vide*, ne non sit hoc proprium nomen virtuti. Div. ii. 4. *vide*, ne nulla sit divinatio. cf. ad Div. xi. 12. xvi. 26. reperitur tamen etiam participium sic: Offic. l. 9. itaque *videndum* est, ne non satis sit id &c. ad Divers. xiv. 14. *videndum* est, ut honeste vos esse possitis. *cavere. Offic. l. 20. quamobrem et hæc *videnda*, et fugienda pecunie cupiditas: ubi v. Græv. *elegans etiam est hæc formula in Pis. 25. quin tu me *vides*. eo fere sensu, quo nostri dicunt: da lobe ich mich doch.

Videri, est verbum solenne in SCtis, decretis Pontificum, sententis iudicum. Dom. 53. cum P. Scævola, Pontif. M. pro collegio respondit, sacrum non *videri*. vid. Manut. ad Verr. v. 6. *cum accusativo. Tusc. v. 5. non mihi *videretur* satis posse virtutem: ubi v. Davis. Off. iii. 17. quæ vult *videri*, se esse virtutem. *passive. Tusc. iii. 29. opinio mali, quo viso et persuaso. **videri* etiam interdum, ut Græcorum *δεινόν*, dicitur in aliis rebus de eo, quod certum esse scimus. Nat. D. l. 21. sæpe enim de L. Crasso, familiare illo tuo, *εὐθεὶς* audiasse, cum te togatis omnibus sine dubio anteferebat.

Vigere, inlarescere. Tusc. ii. 2. in ipsa Græcia philosophia tanto in honore nunquam fuisset, nisi doctissimorum contentionibus dissensionibusque *viguisset*. *laudari, probari. ad Div. viii. 1. tui politici libri omnibus *vigent*.

Vigilare. ad Q. Fr. ii. 15. viatores, si serius, quam voluerunt, forte surrexerint, properando etiam citius, quam si de multa nocte *vigilassent*, perveniunt, quo volunt. Malaspina putat positum pro *evigilassent*. et sic dici hoc verbum posse putat. Sed Burm. ad Sueton. Aug. 78. mavult corrigi *evigilassent*: quod mihi verba de multa nocte vix videntur pati.

Villitas. Verr. iii. 93. annus est in *villitate*: int. annonæ.

Vinarium. Font. 5. *vinarium* crimen,

Vincere, ostendere aliquid ita, ut probes, ut obtineas. Cluent. 44. *vince*, virum bonum fuisse Oppianicum. *elegantè de eo, cui quid in auctione addicitur, sive qui plus licendo accipit, quod vult. sic passim est in epist. ad Attic. ut xiii. 29. Othonem *vincas* volo. cf. 33. *causam in iudicio obtinere. in quo est duplex forma: altera certa et usitatissima. Rosc. Com. 18. *vicisset* iudicio. Quint. 27. ego sponsione *vicierim*: altera insolens atque hanc ob causam in dubium vocata: Verr. i. 53. *vincere* iudicium. Cæcin. 31. *vincere* sponsionem. ubi vid. Passerat. et Græv. Similiter Ovid. Her. xvi. 76. dixit: non omnes causam *vincere* posse suam: ubi Heinisius corripbat causa: dubitante Burmanno, et afferente *vincere* bellum e Vell. ii. 55. add. Virg. Æn. x. 370. devicta bella. Etiam Græci utroque modo dicunt, *νικᾶν μάχην* et *μάχη*. v. Albertum V. Cel. Obs. ad Nov. T. p. 242. Simile etiam illud est, quod latine dicitur certare sponsione (v. sponsio) et certare multam ap. Liv. xxv. 3. ab hac autem verbi significatione dicuntur *vinci*, qui causa cadunt seu coudemnantur. Verr. i. 4. reus tam noceus, tam perditus, tam *victus*.

Vincire. Att. vii. 18. *vinciri* præsidiis. *Orat. 13. verba *vincire*. Orat. 50. sententias *vincire*. hoc quid sit,atinum causa dicendum est; in quo breviter repetemus, quæ olim de hac re ex instituto in prolusione aliqua diximus pluribus. *Vincire* autem est, ita verba et sententias sibi jungere, ut ex pluribus propemodum vel unum verbum, vel una sententia facta videatur. Quod ad verba attinet, res eo redit, ut extremæ et primæ verborum literæ sint ejusmodi, ut in pronunciando verba in unam vocem coalescere possint, quia, ut Dionysius ait, non est *αἰσθητὴς χρίσις μεταξὺ τῶν ἰσχυμάτων*. de Structur. Orat. S. 23. a quo deinde leniter fluere oratio et lævis esse dicitur. Exemplo esse possunt versiculi Sapphus apud eundem Dionysium: *πανιλόφρου* &c. nam in iis omnia verba, quia aut alterum in vocali desinit, alterum a consona incipit, aut contra, cœcunt tanquam in unam vocem. In duobus autem *διὸς διολυλῆς* em consonæ concurrunt, quarum concursus nihil asperitatis habet; quod ex eo iudicatur, quod easdem in eodem verbo occurrere videmus, ut in *διόδοτος*. Ex Ciceronis innumerabilibus ponamus hoc unum ex Rosc. Am. 24. hæ sunt impis assiduum &c. In hoc genere autem illa cautio est, ne nimis ea res studiose aut

frequenter fiat, ut Cicero recte præcipit Or. 41. nam esset cum infinitus tum puerilis labor. Sed ad *vinciendâ* verba etiam hoc pertinet, cum ita collocantur, ut numerose volvatur et cadat oratio; quod genus orationis aptum vocatur, cui solum et diffuens opponitur. Atque de hoc posteriori genere, vincere verba est apud Ciceronem l. c. qui est locus de hoc genere præstantissimus. agit enim de hoc orationis genere a c. 50. usque ad 71. Sed sententiæ etiam *vinciuntur*, quam Dionysius vocat *ἀόλωτος ἡμεροζῆτο*, et *διωτικὰς τῆς συνδραμῆς ἐπιτάγας* *διωτικὰς* facit, in primisque necessarium esse dicit, *τὰ αὐτὰ ἡμεῖς περὶ ἑλληνα, ὡς αἰεὶ φασκεῖν καὶ φίλα*. l. c. Sect. 7. Id autem fit artificii periodico, quo plures sententiæ una periodo comprehenduntur ita, ut suspensa sit ab initio ejus usque ad finem oratio, atque ita e pluribus enunciationibus propemodum una fiat. Exemplum sit hoc Verr. l. 41. tutores, pecuniam prætori si pupillæ nomine darent, præsertim grandem, quemadmodum in rationem inducerent, quemadmodum sine periculo dare possent, non videbant. In hac autem collocatione sententiarum, qua *vinciuntur*, respiciunt Latini plerumque ad rerum naturam, ut quæ natura et cogitatione priora sint, ea etiam loco priora fiant, tamquam ut causa, ratio, conditio priores sint effectui &c. Ex hac autem ratione *vincendarum* sententiarum vel maxime existit numerus oratorius. sed hæc pro bujus loci ratione sufficiant. Plura qui volet, adeat illam prohibitionem nostram.

Vinctus, numerosus. Or. 57. poema est nimis *vinctum*, ut de industria factum appareat: sermo vulgi est nimis dissolutus. * non liber, impeditus. ad Div. vi. 7. tot malis cum *vinctum* tum fractum, studium scribendi.

Vinculum, per metaphoram eleganter dicitur omnis causa, propter quam aliquid faciendum aut omittendum est, propter quam aliquis amandus; item res, qua aliquid conservatur, fundamentum, fons &c. ad Div. xv. 11. tum accedit *vinculum* maximum: h. e. maxima causa propter quam te amare debeo. Itaque Cicero alibi dicit: cum ego mihi omnes causas, Quint. 15. cum alibi dicat: omnia *vincula*. Ligar. 7. magnum *vinculum*, quod iisdem studiis semper uti sumus. Muren. 31. aliqui te cum hoc *vinculo* reip. esse conjunctum: h. e. causa ab ipsa rep. suppeditata. Fin. iii. 20. et quomodo hominum inter homines juris esse *vincula* putant (h. e.

causas idoneas, propter quas societatem inter se colant) sic homini nihil juris esse cum bestiis. Cæcin. 25. jus civile dicitur *vinculum* judiciorum, quod eo judicia nituntur. Cluent. 53. *vinculum* dignitatis, quod conservat dignitatem, sive, ut post dicit, fundamentum et fons dignitatis. Balb. 15. *vinculum* religionis. Tusc. v. 29. nulla te *vincula* impediunt ullius certæ disciplinæ. ad Div. x. 6. *vincula* temporum te cum illis conjunxerunt. Or. 23. *vincula* numerorum. vii. *vinctus*, vincere.

Vindemiola ad Att. l. 10. de pecunia collecta paulatim et comparsa.

Vindicare, punire. Verr. v. 50. vehementer *vindicare* in cives. Offic. l. 30. qui T. Græci perditos conatus *vindicavit*. * vindicare agere. Or. l. 10. agent tecum lege—*vindicarentque* orati humines—quibuscum tibi justo sacramento contendere non liceret. * defendere. Flacc. 17. *vindicetis* civem ab ignotissimo Phryge; sc. rejiciendo ejus testimonium. ad Div. xii. 16. turpitudine personæ ejus, in quam liberius invenimus, nos *vindicabit*. * Rabir. Post. 3. perpetienda illa fuerunt, ut aliquando se ad suos *vindicaret*: Manutius interpretatur, ut aliquando ad suos tamquam e servitute regia in libertatem redire posset. Grævius autem latinum hoc esse, et intelligi posse negat, legitque: ut se aliquando et suos *vindicaret*, nempe a damnis fortunarum. Mihi autem et lectio recepta, et Manutiana interpretatio probatur. Exemplum hujus constructionis sunt apud Gronov. ad Liv. xiv. 13.

Vindicia, est controversia forensis, de possessione alicujus rei, quam nostram esse dicimus, cum alius teneat. Verr. l. 45. pro præde litis *vindicarum* satis dare. Mil. 27. injustæ *vindiciæ*.

Vindicta. Rabir. Perd. 5. una *vindicta* liberavit. Top. 2. *vindicta* liber factus. ad q. l. Boethius dicit, esse virgulam, quam lictor manu mittendi servi capiti imponens, eum in libertatem vindicabat, quædam verba solemnia dicens. Scloliastes autem Persii ad Sat. 5. a prætore capiti impositam dicit. Et hoc verius. Sic etiam Græci Jcti tradunt. v. Casaub. ad Pers. p. 417. formula erat: hunc ego hominem liberum et civem Rom. esse aio, ut Græci tradunt. Latini autem sic: aio te liberum mores Quiritium. vid. Viros doctos ad Cui Instit. l. l. c. l. in Schultingii Jurapr. Ante-Justin. p. 11. 12. ed. Lips.

Vir, de marito est ad Div. viii. 7.

Virgetum, hortus, arboretum. Leg. ii. 2. sacerdotes vineta *virgetaque* et salutem populi augurando. v. Turneb. ad h. l. *Virgines*, simpliciter Vestales virginis dicuntur. Catil. iii. 4. post absolutiorem *virginum*.

Virgula. Offic. l. 44. si omnia nobis —quasi *virgula* divina, ut aiunt, suppedirentur: l. e. eitra opem humanam ductum proverbium videtur Erasmo a *virga* Palladis, ejus toties mentio apud Homerum. Nota est etiam ex Virgilio *virga* Circes, et ejus *vis*.

Viriditas. Tusc. iii. 31. malum quandam habet *viriditatem*. Lael. 3. senectus aufert eam *viriditatem*, in qua etiam tunc erat Scipio. Est e Græco. Græci enim *χλωρις* dicunt omne, quod est recens, in primisque vigorem juvenilem et virilem.

Virilis. Verr. iv. 37. est aliqua mea pars *virilis*. Phil. xiii. 4. me ejus beneficius, quam pro *virili* parte, obligatum puto. *Virilis* pars, ne errent Girones, ut vulgo fit, est ejuseunque rei communis pluribus, sive bonæ et lætæ, sive tristis et molestæ, pars ea, quæ unicuique ex eorum numero debetur æqualiter. Sic in hac formula, plus quam *virili* parte obligatum esse, est, ex communi et ad omnes pertinente beneficio quasi majorem ceteris partem accepisse. Vulgo autem pro *virili* parte sic in scribendo loquendoque dicunt, quasi sit, pro viribus. * virum decus. Att. xi. 24. et videremur aliquid doloris *virilis* habuisse. Sic Tusc. ii. 27. *viriliter* ægrotare: h. e. ne te nimis mollem, aut impatiens doloris molestiæ præbeas.

Virtus. Tusc. ii. 12. *virtus* ex viro appellata est; viri autem maxime propria est fortitudo; itaque ab hac ceteras sic appellatas putat. Fin. v. 13. ita fiet, ut *animi virtus corporis virtuti* anteponatur; animique *virtutes non voluntarias* vincant *virtutes voluntarias*; quæ quidem proprie *virtutes* appellantur. * fortitudo militaris. Sext. 65. aditus in illum summum ordinem civium industriæ ac *virtuti* pateret. nempe industria cernitur in causis in foro agendis, virtus in re militari: his duabus artibus enim aditus in curiam muniebatur. Sic Muren. 10. bellica virtus, opponitur forensi laudi et industriæ. vid. industria. * ars, disciplina, facultas alienus artis. Offic. l. 32. itaque se alii ad philosophiam, alii ad jus civile, alii ad eloquentiam applicant; ipsarumque *virtutum* in alia alius mavult excellere.

Vir, est vel vera, quæ fit armis sive justis, sive fortuitis, unde lex de vi armatis hominibus. Cæcin. 9. hæc etiam

vis solida dicitur. conf. Cæcin. 15. s. vel ea, quæ ibid. 32. quotidiana *vis* dicitur. Cum in controversia de possessione alicujus fundi deductio ac *vis* moribus fit. ibid. 11. quam Gellius xx. 10. civilem ac festuariam vocat. vid. supra in consensere. et Cæcin. 7. Hinc etiam illud ibid. 31. unde ille me vi deiecit: item c. 22. *vim* restituere: h. e. aliquem in eum locum restituere, ex quo cum vi vera deieceris. * genus *vis* sæpe ponitur pro foris, h. e. pro iis rebus quibus *vis* fit, aut quæ per *vim* fiunt. pro stupro Milon. 4. *vim* afferre. conf. Verr. l. 26. pro precibus Verr. l. 25. retinere summa *vi*, pro minis Verr. id. 22. hæc ille *vi* et hoc metu adductus, nempe virgarum, quas minabatur Verres. pro opibus amicorum, advocatorum, unde inopie opponitur. Quint. 1. quod si tu iudex nullo præsidio fuisse videre contra *vim* et gratiam solitudini atque inopie. pro corruptione iudicium. Verr. ii. 31. si aliqua scri eripuerit ex hoc iudicio: unde etiam *vis* versata esse dicitur in iudicio, quod pecunia corruptum est. Corruptum autem iudices vel gratia, vel metu, vel largitione. Itaque singulis locis videndum, de quo genere capienda sit *vis*. * Sed *vis* iudicium, vel iudiciorum, est iustitia et severitas in sceleratos homines, ut in Cæcil. 3. Act. i. Verr. 17. Cæcin. 2. * formula *vim* afferre est etiam in bono sensu; pro prodesse, valere, Orat. l. 25. * *vis* dicitur etiam de natura rerum et ratione. Inv. l. 49. hoc non magis seditiosi, quam ambitiosi—quam alicujus improbi hominis *vim* describit. Inv. ii. 33. rem ex sua *vi* (natura) considerare. Orat. l. 21. de *vi* et ratione dicendi. * locus. Invenit. l. 2. naturæ *vim* obtinet. * in dicendo *vis* est sublimitas et magnificentia. Orat. ii. 29. meæ totius orationis—tres sunt rationes: una—tertia concitandorum animorum. harum partium tertia *vim* desiderat. ad Div. xv. 21. de Calvo: multæ erant et reconditæ litteræ: *vis* non erat. * *vis* etiam eleganter tribuitur iis, qui ulciscuntur injurias sibi factas, aut qui sibi injuriam fieri non sinunt. Dom. 65. magna *vis* est cum in Deorum numine, tum in ipsa republica &c. Rose. Ani. 24. Magnam *vim* possidet paternus maternusque sanguis: nisi pro sanctitate malis accipere. * significatio verbi. Tuscul. iii. 5. verbi *vis*. et sic sæpe. * servit etiam periphrasi, ut *vis* Deorum pro Diis.

Viscera, caro. nam quicquid sub corio est, ut Servius ait, *viscera* dicunt. Nat. D. il. 63. *viscera* boum. conf. Tuscul. ii. 8. et 14. * pecunia, res familia-

ris. Dom. 47. extruxit villam *visceribus* ærarii. id Q. Fr. 1. 3. cum de *visceribus* tuis et filii tui satis facturus sis. * Orat. ii. 78. *viscera* causæ. * intus animi sensus, memoria. Att. vi. 1. *lysis* *quæ* tua mihi in *visceribus* hærent.

Visceratio, est distributio carnis erudæ inter plebeios: genus largitionis, apud Romanos usitatum. Græci: *σπάρτα* *σπάρτα* vertunt. Offic. ii. 16. vid. Intt. ad Sueton. Cæs. 37. In inscriptione apud Murat. t. ii. p. DCX. *visceratio* in feriis latinis fieri solita vocatur diserte carni-um distributio.

Visendus, visu dignus. Vatin. 13. or-
natu *visendo*.

Visio, vox philosophica, idem signifi-
cans, quod visum, de quo mox. Tusc. ii. 18. *visio* falsa doloris et species. Acad. iv. 11. *visio* veri falsique communis a quibusdam putatur.

Visum, species alicujus rei in animo impressa, impulsio oblata extrinsecus, *passiva*. Nat. Deor. 1. 5. *visum* habent insignem et illustrem. Tusc. 1. 41. *visa* somniorum. Acad. 1. 11. et pluribus aliis locis. nam in Academicis multa est de visis disputatio. De visis somniorum adeundus Macrobius in Somn. Scip. 1. 3. In Tusc. sæpe *visa* dicuntur de rebus opinatis, imprimis e sensu.

Vita. Lat. 6. *vita* vitalis. Est de Græco *βίος* *βίος*, ut monuit Facciola-
tus ad b. 1. * Div. 1. 39. hac de re com-
munis *vita* dubitavit. Cl. Wopkenius pu-
tat hic esse *vitam* pro hominibus, ut est
apud Plinium H. N. viii. 16. *vita* non
decrevit: ubi Harduinus recte intelligit,
homines non decreverunt. et ap. Phædr.
prol. 1. 1. ubi vid. Burmann. quem etiam
reprehendit Wopkenius, quod negavit,
Ciceronem et æquales, hoc sensu verbo
eo usos. In quo ei injuriam facit. Nam,
re satis ponderata, mihi etiam sic, ut
Cel. Burmanno, videtur. In loco propo-
sito non hoc dicit Cicero: dubitaverunt
homines, sed de hac re in *vita* commu-
ni dubitatur, videtur repugnare mori-
bus, *vita* communi, ut est Muren. 35.
sed hanc orationem usus, *vita*, mores,
civitas ipsa respuit. Eodem modo cæte-
ras auctoritates dissolvere possem, si
opus videretur. *Vita* occidens, v. c.
est finis *vita*, ut dies occidens, finis
diei, non sol occidit. * Flacc. 19. in *vita*:
1. e. quoad vivit vel vixit.

Vitiare. Att. iv. 9. num censum in-
pediant tribuni diebus *vitiandis*: h. e.
servando de coelo, obnunciando efficere,
ut illi nihil publici negotii geri pos-
sit.

Vitiositas. Tuscul. iv. 15. *vitiositas*
est contraria virtutis, sic enim malo,

quam malitiam appellare eam, quam
Græci *κακία* appellant: nam malitia
certi cujusdam vitii nomen est, *vitiosi-
tas* omnium.

Vitiosus, vitio creatus, Phil. v. 3. col-
lega quem ipse fecit sua nunciatione
vitiosum. ibid. ii. 33. quamdiu tu voles,
vitiosus Consul Dolabella: rursus, cum
voles, salvus auspiciis, creatus. * contra
auspicia et religionem factus. Div. 1. 16.
sinistra dum non exquirimus, in dira
et *vitiosa* incurrimus. Leg. ii. 8. que-
que augur injusta, nefasta, *vitiosa*, dira
defixerit, irrita infestaque sunt.

Vitium. Sull. 8. si ceteris patriciis
me et vos peregrinos videri oporteret, a
Torquato tamen hoc vitium sileretur.
Grævio placet conjectura Phil. Rubenii
Elect. 1. 3. legentis *convicium*: pere-
grinitatem enim non esse vitium. Sed
vitium rectum est. *Vitium* dicitur, qui-
quid in aliquo reprehendi potest, aut
reprehenditur, sive jure, sive injuria,
macula, deformitas &c. Terent. cui vi-
tium nihil dicere possis. Cic. Offic. iii. 13.
venditorem ejus rei, quam vendat, vi-
tia narrare. ibid. 16. ut in prædiis ven-
dendis vitia dicerentur. Est igitur vi-
tium etiam in magistratu et consulari,
quia peregrinus ad magistratum acce-
dere non debet: (peregrinus enim pro-
prie civi opponitur) certe vitii loco erat
peregrinitas objecta. Torquatus autem
debebat hoc vitium, si est vitium, non
narrare, sed silere. Porro, quemad-
modum vitium narrare et dicere re-
ctum est, sic etiam vitium silere. Co-
vicium autem silere, an dicatur latine,
dubito. * In comitiis est malum auspi-
cium et quicquid comitia dissolvere et
irrita reddere potest. Phil. ii. 33. id
igitur obvenit vitium, quod tu jam Ka-
lend. Jan. futurum esse prædixeras.
Div. ii. 18. comitiorum solum vitium
est fulmen. Jam si quid in comitiis,
aut in bello actum nihilominus, aut in
auspiciis capiendis aliquid contra mores
et instituta veterum actum, id vitio fr-
etum dicebatur. sic quod Div. ii. 33.
est, contra auspicia navigarunt, id,
ibid. 1. 16. dicitur, quum vitio naviga-
rent. ibid. ii. 35. Coss. vitio creatos
esse, sc. quod in auspiciis capiendis
aliquid Consul peccaverat. Nat. D. ii.
4. vitio tabernaculum esse captum,
quod &c. cui de Divin. 1. c. opponitur
tabernaculum recte captum.

Vituperabile. Fin. iii. 12. quid sit, et
unde dictum?

Vivere, interesse, versari. Verr. ii.
68. vivere in patris luxurie. Verr. iii.
4. vivere in pecunia tenui. * Orat. 5.
40. in diem vivere est, sine futuri cura

eique opponitur, futura spectare. Phil. v. 9. qui in horam *viverent*, non modo de bonis et fortunis civium, sed ne de utilitate quidem sua cogitaverunt. Sed eleganter hoc ad philosophos Academicos transtulit Cicero, qui nihil ita ratum putant, ut sibi id perpetuo tenendum creseant. Tusc. v. 11. nos in diem *vivimus*; quodcumque nostros animos probabilitate percussit, id dicimus. * *vivere* etiam eleganter dicuntur, qui vita fruuntur, neque omnem in magnis laboribus sine suavitate familiaritatum, conviviorum &c. transigunt. ad Q. Fr. iii. l. c. 4. sed quando *vivemus*. itemque *vivere* aliqualiter, in qua acquiescimus: ad Div. xiii. 28. quibus antea delectabamur, nunc etiam *vivimus*. * Att. x. l. ejus mihi *viri* auctoritas. pro quo Off. i. 23. dicit, ejus etiam mortui valet auctoritas. * Cato 14. animum tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum, secum esse, et secum, ut dicitur, *vivere*.

Vivus. Flacc. 37. de *viro* nihil detrahit. *Vivum* opponitur lucro. Est igitur sors ipsa pecunie. cf. Verr. iii. 50.

Ulcus. Nat. D. l. 37. quicquid horum attigeris, *ulcus* est: h. e. difficile ad probandum.

Ultimus, remotissimus, Roma disjunctissimus. Manil. 16. *ultima* terræ. vid. Græv. ad h. l. * pro ulterior, ut Phil. vii. l. *ultima* Gallia. cf. v. 2. * perfectissimus. Nat. Deor. ii. 12. *ultima* perfectæque naturæ.

Ultrò, Quint. 23. qui enim *ultrò* ipse deberet: i. e. per se; sive, ut Grævio placet, insuper, noch dazu. quo sensu verbum hoc sæpe dicitur, ut Verr. iii. 25. *ultrò* etiam oblatum.

Umbilici, lapilli litorales nitidi, in umbilici modum natura facti. Orat. ii. 6. conchas eos et *umbilicos* legere consuevit. v. Salmas. ad Sall. p. 496.

Umbra, comes. Mur. 6. saltatio est *umbra* luxuriæ. * *umbra* dicitur pro loco umbrato, in quo cujuscunque generis exercitationes habentur, in quibus non serio res agitur, neque de vita pugnatur. Hinc *umbra* opponitur soli: h. e. veræ pugne in bello, aut veræ contentioni in judiciis. vid. sol. Sed deinde de omnibus iis rebus dicitur, quæ domi et in *umbra* fiunt, in quibusque nulla magna est contentio: tamquam de jurisprudentia. Muren. 14. cedat *umbra* soli: h. e. militari rei philosophia et ceteræ artes, in quibus otium et tranquillitas est. vid. *umbratilis*. * Orat. iii. 26. habeat tamen illa in dicendo admiratio ac summa laus (h. e. genus magisficum) *umbram* aliquam et recessum,

quo magis id, quod erit illuminatum, extare atque eminere videntur: h. e. sint loci aliqui in oratione magnificæ vacui ab ornamentis et quasi figurarum troporumque coloribus.

Umbraculum, schola. Brut. 9. vid. sol. Leg. iii. 6. Demetrius mirabiliter doctrinam ex *umbraculis* eruditorum otioque non modo in pulverem atque solem, sed in ipsum discrimen aciemque produxit: h. e. usus est ad rem publicam administrandam, ut ap. Rom. Cato, Cicero, alii.

Umbratilis, otiosus, lenis, non asper. Tusc. ii. 11. vita *umbratilis* et delicata. Orat. 19. *umbratilis* est oratio philosophorum et mollis.

Uncia, assis duodecima pars, deinde etiam hereditatis (v. as.) Att. xiii. 48. mortuus est Babullius. Cesar opinor ex *uncia*. ib. vii. 2. est etiam in Gruteriana: ex *uncii*. Sed in Græviana rectius receptum: ex teruncio. ad Q. Fr. iii. 9. quas enim tabulas se putavit obsignare, in quibus in *unciis* firmissimum tenuerat &c. v. Manut. ad h. l.

Uncus. Att. xii. 6. nitidus *unctusque* sol, opponitur asso, de quo supra. * elegans, splendidus. Brut. 20. jam enim erat *unctior* quædam splendidiorque consuetudo loquendi.

Uncus, instrumentum, quo perduelles ad scalas Gemonias traherantur. Phil. i. 2. *uncus* impactus est illi fugitivo. Rabir. Perd. 5. vindicare a verberibus, ab *unco*, ubi v. Hotomann.

Unde, a quo, a qua, a quibus. Orat. i. 15. quam ille ipse, *unde* cognovit. Verr. iii. 70. apud eas societates, *unde* erat attributa. sed nil frequentius his exemplis. vid. Gronov. Obs. l. iv. p. 174.

Unguis. Dom. 5. tu in hoc ulcere tanquam *unguis* existeres: h. e. augeres malum, acerbius efficeres.

Ungula. Tusc. ii. 24. toto corpore atque omnibus *ungula*, ut dicitur, contentione vocis asserviant. Bentley post Lambinum legebat *unguiculis*: quod *ungulis* hominibus non conveniret. Sed in proverbiis hæc non nimis subtiliter judicanda. v. Obs. Miscell. quæ cura Cel. Dorrillii prodierunt. t. i. p. 410.

Unicus, pro unus est. Rosc. Am. 14. extr. Cæd. 32. Verr. i. 41. si tamen lectio sana est. * excellens, singularis. Quint. 12. ut aut summa negligentia tibi obstiterit, aut *unica* liberalitas. Cato 17. in quem illud elogium *unicum*. v. collecta Heinsio ad Ovid. Met. iii. 434.

Universe. Att. v. 2. cetera *universæ* mandavi: illud proprie.

Universitas. Nat. Deor. l. 43. *universitas* rerum, est totus mundus, ut li.

65. *universitas* generis humani, totum genus humanum.

Universus. Orat. iii. 27. loci, quia de re universa tractari solent, communes nominati sunt: h. e. de genere. * communis omnibus. Off. i. 31. sic est faciendum, ut contra *universam* naturam nihil contendamus; ea tamen conservata, propriam naturam sequamur. c. 30. communem dixerat.

Unus, eleganter cum superlativo. Brut. 6. rem *unam* esse omnium difficillimam. sine omnium Planc. 41. ad Divers. xiii. 43. familiarissime *uno* equite Romano utor. * Germanisimo similes sunt hae rationes. Rose. Com. 5. ut iudicem *unum* vereri debemus. ad Div. vii. 19. doctorem tamen *unum* quem desiderant. Orat. i. 29. sicut *unus* paterfamilias. * pluralis jungitur, ex canone grammatico, substantivis pluralis numeri tantum, ut Att. v. 9. *unae* litterae. sed non est perpetuum. Flacc. 29. *unis* vestimentis lautus es.

Vocalis, qui vocem ad dicendum contulit. Brut. 69. huc etiam, ne quem *vocalem* praeteriisse videamur, C. Cosconium.

Vocare, invitare ad convivium. Rose. Amer. 18. domum suam istum non fere quisquam *vocat*. cf. Muren. 34. * Sext. 9. ad integritatem majorem spe sua hominem *vocabant*. h. e. sperabant, eum integrum fore.

Vocatus. Orat. iii. 1. Senatus *vocatus* Drusi in curiam venit.

Vociferare est in libris nonnullis Verr. ii. 21. Sed alii *vociferari* habent: quod praetulerim. vid. not. ad Tacit. Annal. xv. 38. Sed et Livius passive dixit xxiv. 21.

Vocula. Orat. iii. 25. *voculae* certae et severae. ibid. *voculae* faesae in cantu: quae certis et severis opponuntur, sunt fractae et molliores. vid. in Flexio.

Volaticus, inconstans, variabilis. Att. xlii. 25. O Academiam *volaticam*!

Volare, significat assidue vagari, sed plerumque cum jactatione aliqua ambitiosa, aut impudente et insolente. Sext. 4. eum illa conjuratio palam armata *volaret*. Catil. ii. 3. quos video *volare* in foro. ibid. 7. *volitare* in armis. Pis. 12. cum *volaret* vis latrocinii vestri tota urbe. ibid. 4. *volitare* praetextatum passus es. Sext. 43. sed etiam nunc *volitant*, nec illi unquam de se pertimescent. Agr. ii. 22. *volat* ante oculos istorum Jubae regis filius. Sext. 1. alacres letosque *volitare*. Dom. 19. cum tu florens ac potens per medium forum popularis *volitares*. Agr. ii. 36. *volitaretis* per gentes. * hinc pro jactare.

Flacc. 16. nec *volitabo* in hoc insolentius: de oratore. v. jactare. Sext. 44. *volitat* aedilis. Phil. xi. 2. de Dolabella: et nunc tota Asia vagatur, *volitat* ut rex. * oratores dicuntur *volitare* in foro. Or. i. 38. ii. 24. qui a causa ad causam eunt, et omnium patroni esse volunt. * *volitare* etiam dicuntur homines, qui immoderate cupiunt aliquid, et inconstanter huc illuc feruntur, ut propemodum nesciant ipsi, quid agant primum, quid secundum. Pis. 25. homo *volitans* gloriae cupiditate, opponitur viro moderato et constanti. Att. ii. 22. de Clodio trib. pl. *volitat*, farit, nihil habet certi; multis denunciatur; quod fors obtulerit, videtur acturus. * Orat. ii. 6. quemadmodum volucres videmus, cum aliquid effecerint, levandi laboris sui causa, passim ac libere, solutas opera *volitare*: sic nostri animi—defessi gestiunt, ac *volitare* cupiunt, vacui cura atque labore.

Volubilis. Orat. 56. *volubilis* oratio, opponitur stabili. haec efficitur syllabis longis, illa brevibus: unde incitatio oratio fertur et labitur. Flacc. 20. homo *volubilis*, i. e. oratione facili.

Volubilitas verborum. Orat. i. 5. copia et facultas.

Voluer. Sull. 32. *volueris* fortuna. Brut. 95. genus dicendi verbis *voluer* atque incitatum. v. volubilis et volubilitas.

Volvere, pronunciare. Or. iii. 47. longissima est complexio verborum, quae *volvi* uno spiritu potest. Brut. 70. celeriter verba *volvens*. ibid. 81. ita facile soluteque verbis *olvebat* sententias. * de numerose currente periodo. Orat. 69. quo melius cadat aut *volvatur* oratio.

Voluntas, in oratore est de genere orationis, quod sequitur: *arguere*. Orat. ii. 23. naturis differunt: *voluntate* autem similes sunt. ibid. 22. ex quorum scriptis, cujusque aetatis, quae dicendi ratio *voluntasque* fuerit, intelligi potest. * Agr. i. 9. in alia *voluntate* esse: aliud probare. ad Div. ix. 6. haec in *voluntate* fuerunt: i. e. in potestate nostra. * praes. ad Div. vi. 6. Caesar cedit iustis et officio incensis, nec inanibus aut ambitiosis *voluntatibus*.

Voluptarius, suavis. Att. xii. 25. *voluptariae* possessiones: ut horti. Orat. iii. 17. *voluptariae* disputationes: h. e. de voluptate et pro voluptate. Fin. v. 26. *voluptarii* philosophi; de Epicureis.

Voluptates, de spectaculis. Muren. 35. adhibendis *voluptatibus* &c. hoc sensu posteriori aeo in primis dici ceptum frequenter, ut dudum observant vii docti.

Voluntatus, versatus diligenter. Orat.

lil. 10. *volutatus* in veteribus scriptis. ad Q. Fr. ii. 13. ad Callisthenem et ad Philistum redeo, in quibus te video *volutatus*.

Volutatio. Pis. 34. scelera tua non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis *volutationibus* corporis et cubilibus persecuti sumus.

Vomere. Deiot. 7. te vomere post cœnam velle. v. Ind. Græc. in *lucina*.

Vorare. Att. iv. 11. nos hic *voramus* literas eum Dionysio. cf. belluari.

Vota. ad Div. vi. 2. victoriæ suæ *vota* facerent. Tusc. v. 1. si virtus—formula fortunæ est, nec tantarum virium, ut se ipsa teneatur; vereor, ne non tam virtutis fiducia nitendum nobis ad spem beate vivendi, quam *vota* facienda.

Votivus. Att. iv. 2. xv. 8. 11. *votiva* legatio: quæ voti suscepti et persolvendi causa petitur; genus liberæ legationis. v. legatio. Act. 1. Verr. 10. *votivi* ludii: qui fiunt ex voto, ab imperatore aliquo suscepto.

Vox. Leg. ii. 7. leges legum *voce* proponam. Ursinus interpretatur, verbis solennibus et propriis legibus, ut vox sit pro verbo, additque duo exempla e Cicerone: sed neutrum huc facit, nec hic locus ejusmodi est, ut vocis vocabulum non proprie explicari possit. Est enim prosopopœia, ut in illo: patriæ *vox*. Catil. 1. 11, 12. et alibi. neque tamen qua sensum falsa est interpretatio.

Urbanitas, virtus ingenii animique, qua eleganter possumus, ut homines in urbe liberaliter educati, de omnibus rebus judicare, neque aliquid inepti et absurdi dicimus et facimus, sed potius venuste et cum specie quadam liberali: estque hoc genus urbanitatis per totam vitam orationem moresque fustum. ad Div. iii. 7. etiamne tu has ineptias, homo summa prudentia—addo *urbanitate*, quæ est virtus, ut Stoici rectissime putant. Nempe Stolei *ἀεὶς* opponunt *ἀμαδύς*, ut ad h. 1. ex Plutarch. de legend. Poëtis ostendit Victorius. ibid. vii. 31. vides enim exaruisse jam veterem *urbanitatem*, ut Pomponius noster suo jure possit dicere: nisi nos pauci retineamus gloriam antiquam Atticam. vid. Vavass. ludicr. diet. S. iii. c. 7. p. 333. edit. Lips. conf. urbanus. * *facultas* faciendorum dictorum, apophthegmatum, lepos, ut Sallustius in Sempornia appellat. ad Divers. vii. 32. *urbanitatis* possessionem, amabo, quibusvis interdictis defendamus. Rose. Am. 41. *urbanitas* servorum: quamquam hæc etiam ad primum genus fortasse referri potest. * ipsa dicteria. Cæli. 3.

contumelia si facitius jactatur, *urbanitas* nominatur. Fin. ii. 31. in quantam hominum facietorum *urbanitatem* incuratis. Or. 1. 5. eeleritas et brevitates respondendi et læcendendi, subtili venustate atque *urbanitate* conjuncta. * venustas quædam in sono vocis, et Romæ natis et educatis propria. Brut. 46. *urbanitatis* color: qui quid sit in voce, ibi explicatur.

Urbanus, elegans in omni judicio, dicto, facto; opponiturque imperito, absono &c. ad Div. lii. 8. te hominem, non solum sapientem, verum etiam, ut nunc loquimur, *urbanum*. v. urbanitas. n. 1. Ceterum, quod ex h. 1. post Quintil. Inst. Or. viii. 3. colligunt, *urbanus* fuisse tum novum vocabulum, id mihi non placet. Nam sic multo magis etiam urbanitas novum verbum fuisset. Sed sensus hic, e philosophia Stoica repetitus, erat novus. Verbum enim *urbanus* est jam ap. Plautum de seuriis Trinum. 1. 11. et alibi. Ita vero etiam hoc verbum capio Verr. 1. 6. homines lauti et urbani. Ita enim ironice vocat homines Verri amicos, qui rumores dissipant improbabilis, quibus nemo fidem poterat habere. * urbi Romæ proprius, Romanus. Brut. 46. quid tu tribuis istis externis quasi oratoribus? quid censes, nisi idem quod *urbanis*, præter unum, quod non est eorum quadam *urbanitate* quasi colorata oratio—in vocibus nostrorum oratorum reiecit quiddam et resonat urbanus. * perpetuo Romæ vivens, et quidem aut otiose, aut causas in foro gerens, aut senatorio munere fungens. Pis. 26. in hac quotidiana, assidua, *urbanæque* vita. Att. 1. 1. cetera spero proluxa fore, his duntaxat *urbanis* competitoribus: illam manum tu mihi cura ut præstes, Pompeii nostri amici. Gronovius interpretatur de assidiis, qui urbanis artibus, ut Cicero, Sulpicius, excellebant, non militaribus. vid. de Sestert. iv. 9. a qua interpretatione non adeo recedit altera Casauboni, Corradi, qui *urbanos* competitors putant opponi iis Prætoris viris, qui in provinciis, militiæ se causa, essent, et ante trinum mundinum redire ad petendum possent. Sed Victorius Var. Lect. iv. 12. putat esse leves, jocularis. Et profecto omnes competitors, quos commemoravit, ab ipso tales esse dicuntur, ut rideantur, aut risu digni sint, aut tales fuerunt. Sed Gronoviana interpretatio magis mihi placet. * facetus, dicax, quales nempe fieri solent otiose Romæ viventes, nililque agentes, nisi ut in foro, sub basilicis stent, circulos faciant &c.

unde tandem pro scurra dici cepit, ut ostendit Gronov. *L. c.* cf. Salmus. ad Pollionis xxx. tyr. p. 316. ad Div. ix. 15. *urbani* sales. Dom. 34. et homo facetus, inducis etiam sermonem *urbanum* ac venustum: ne dicere solere, esse ne Jovem, eundemque dicitare, Minervam esse sororem nequam. * Verr. iii. 26. *urbana* prædia. v. prædium.

Urbs, elegans est illud Ciceronis. Div. ii. 16. *urbem* philosophiæ proditis, dum castella defenditis.

Uredo. Nat. Deor. iii. 35. si *uredo* aut grando quippiam nocuit. Est autem rubigo ita dicta, quia oriri credebatur ab occasu solis frigido et pruinoso, sequente sole acri, a quo inuratur pruina. sic Salmus. ad Solin. p. 308. Sed Cujac. Observ. xv. 28. distinguit inter rubiginem et *uredinem*, auctore Plinio, ut rubigo sit e rore putrefacto, *uredo* e concreto, recte. *Uredinem* a frigore repetit etiam Columella iii. 20. rubiginem a calore idem x. 342. &c.

Urere, de frigore. Tuscul. ii. 17. pernoctant venatores in nive, in montibus *uri* se patiuntur.

Urgeret. Plane. 28. nomen, quod *urget*, dissolvere. Tusc. ii. 23. *urgeti* pondere.

Urna, ad Qu. Fr. ii. 6. senatorum *urna* copiose absolvit, equitum adæquavit.

Usucapio, est jus rei possidendæ s. domini adeptio, ut JCI loquuntur, quæ oritur ex eo, quod rem per certum temporis spatium, idque lege definitum, sine controversia, possedimus. Cæcin. 26. *usucapio* fundi, hoc est, finis sollicitudinis ac periculi litium, non a patre relinquitur, sed a legibus. Leg. i. 21. *usucapionem* XII. tabulæ inter quinque pedes esse voluerunt, &c.

Usura, usus rei, item, quod pro usu datur. ad Div. vi. 12. *usura* falsi gaudii frui. Agr. iii. *L.* parvam exigui temporis *usuram* bonæ de me opinionis postulatio. Tusc. i. 39. natura dedit *usuram* vitæ, tamquam pecuniæ, nulla præstituta die. Elegans est illud de Stoicis, qui post mortem corporis superstitem animum dicunt, sed non in æternum, ibid. 31. extr. Stoici autem *usuram* nobis largiuntur, tamquam cornicibus; diu mansuros, aiunt, animos; semper, negant.

Usurpare, pro eo, quod vulgo dicunt, exercere, tamquam jus &c. Agrar. ii. 2. paucas tribus ad *usurpandum* libertatem vocare: h. e. ad exercendum jus suffragii. Verr. v. 20. jure quotannis *usurpatum* ac semper retentum &c. * vocare, dicere. Offic. ii. 11. C. Lælius

is, qui sapiens *usurpatur*. Phil. ii. 28. at quam crebro *usurpat*: et Consul, et Antonius.

Usurpatio. Verr. v. 61. *usurpatio* civitatis, est, cum se quis civem dici. Agrar. ii. 12. *usurpatio* vetustatis, de comitiis curiatis, dici causa per 30 hactores habitis. Conf. Gronov. Obs. i. 25.

Usus, possessio rei non interrupta per certum ac legibus definitum temporis spatium, qua res nostra fit, ut nemo amplius nobis de ea litem movere possit. Har. R. 14. mortales nihil a Diis immortalibus *usu* capere possunt. Cæcin. 19. auctoritatem fundi et *usu* lex jubet esse biennium.

Ut, utitur, Verr. i. 2. ut hoc esset iudicatum. Plane. 4. ut fueris dignior. cf. Gronov. Observ. iii. 6. *posito, fac, ut Div. i. 9. ut jam sit in iis culpa, qui me non defenderunt, non minor est in iis, qui reliquerunt. ad Att. vii. 13. qui, ut nihil aliud, hoc tamen proficit. *elegantè dicitur etiam cum superlativo sequente ita. Offic. i. 5. ut quisque maxime perspicit—ita sapientissimus haberi solet. *pro cur Mil. 13. extr. erat, ut odisset.

Utens, qui sumtum facit de pecunia sua. Offic. ii. 20. fac magnitudinem divitiarum juvare. *Utentior* sane sit, honestior autem quomodo? v. uti.

Utensile. Cæcin. *L.* reliqua *utensilia*, quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excollitur. *Utensilia* b. *L.* sunt necessaria victui, non supellex, ut recte monuit et pluribus exemplis demonstravit Gronov. Sestert. p. 105. conf. nos ad Tacit. A. i. 70. perspicuus imprimis est locus Varr. R. R. i. 2. 6. quid in Italia *utensile* non modo non nascitur, sed etiam non egregium fit?

Uter, pro utervis. Offic. iii. 23. Sibi *uter* rapiat, an alter cedat alteri. ubi vid. F. Fabricius.

Utî, de rebus et pecunia, qua impendia sustinemus. Att. xiii. 23. magis doleo, me non habere, cui tradam, quam habere, qui *utar*. ib. xi. 11. ut sit, qui *utatur*. v. Gronov. Sestert. p. 106. *opus habere. ad Div. v. 20. qui ambitione nihil *uteret*. *Tusc. iv. 18. æmulatio autem dupliciter illa quidem dicitur. nam æmulatio virtutis imitatio dicitur. sed ea nihil hoc loco *utitur*: b. e. bue non pertinet: de ea nunc non agitur.

Utilis. Div. viii. 13. quibus adhuc sibi parum *utilis* fuit: i. e. nocuit. de hujus *utitatis* vi cf. Clark. ad Homer. Iliad. β'. v. 269.

Utrum sequente aut. pro an est

Verr. ii. 69. non sequente an, vel simili particula, pro num. Verr. v. 16. *quæram, utrum emeris et quomodo et quanti emeris.* item Verr. ii. 69. v. 16. Flacc. 19.

Vulgaris. Offic. i. 16. *vulgaris* liberalitas; quæ ad omnes pertinet, quæ ad omnes homines complectendi sunt.

Vulgo, in univ. Verr. iii. 74. *vulgo* omne frumentum improbas. * sine discrimine personarum et locorum. ad Qu. Fr. iii. l. c. 6. *litteras vulgo* mittere: opponitur, per certos homines. * ubique. Rose. Amer. 29. ejusmodi tempus erat, ut *vulgo* impune homines interficerentur. * Muren. 34. ad prandium *vulgo* vocati. ibid. 35. num senatus crimen putat ad prandium invitare? minime sed *vulgo*, passim. quid est *vulgo*? universos.

Vulnerare, graviter offendere, lædere. Catil. i. 7. quorum mentes sensusque *vulneras*.

Vulnus, de ære alieno. Rose. Amer. 32. qui suis *vulneribus* mederentur. * crimen, quod in aliquem confertur, aut ejus se quis suspectum et reum facit. Cluent. 21. *vulnera* nova facere. * vitium. Cœl. 7. *vulnus* in moribus, natura, re atque fortuna.

Vulticus. Att. xiv. 20. non te Bruti nostri *vulticus* ab ista oratione deterret?

Vulturius, homo rapax. Pis. 16. appellatus est hic *vulturius* illius provincie, si diis placet, imperator. ibid. *Scavrus vulturius* reipubl. Sext. 33. paludasi *vulturii*.

Vultus, oris conformatio ex animi habitu orta, et in univ. quod nos appellamus die Mine des Gesichts. ad Div. xii. 30. *vultus* tuos mihi expressit omnes. Orat. l. 22. quæ nobis fingere non possumus, facies, *vultus*, sonus. * Dom. 52. *vultus* cadit; de perterritis subito. * sæpissime *vultum* apud Ciceronem poni pro fronte torva et adducta, docet Broukh. ad Tibull. l. 2. 43. sed in exemplis allatis quædam ad eam significationem non pertinent.

Vultuosus. Orat. 18. in quo cum effeceris, ne quid ineptum, aut *vultuosum* sit. b. e. nimis triste et superciliosum. v. Broukh. l. c.

Uxorius. Offic. iii. 15. in arbitrio rei uxorie hæc verba maxime excellent: melius æquius. Res *uxoria* est dos, quam uxor attulit, et de qua post divortium contentio esse solebat. v. Boethius ad Top. ic. 17.

X.

Xystus, est ambulatio sub divo ante porticum, in qua etiam sedes, et signa, et flores. Acad. iv. 3. cum pauca in *xysto* locuti essemus, tum eodem in spatio consedimus. Att. l. 8. mittas quam primum signa et maxime, quæ tibi gymnasii *xystique* videbuntur. vid. Vitruv. v. 11. Buchner. ad Plin. Ep. ix. 8. Lipsius ad Senec. de Ira iii. 18. genus porticus putat fuisse. Christius in Villatico p. 96. viridarium, ein grüner Rasengang.

INDEX GRÆCO-LATINUS

CONTINENS

GRÆCA IN CICERONIS LIBRIS

OCCURRENTIA

ET

EORUM INTERPRETATIONES

ADSPERSIS SUBINDE ANIMADVERSIONIBUS.

ΑΒΔΗΡΙΤΙΚΟΝ, *Abderiticum, stultum*, quod Abderitæ stupidi putabantur, ad Att. vii. 7.

ἀελαΐα, *abstinentia, innocentia, frugalitas*. Tusc. Qu. iii. 8.

ἀγίλας, *expers, risus*. Fin. v. 30. ita dictus est M. Crassus, qui semel in tota vita risisse dicebatur.

ἀγχιτύρις, *sincere, sine præstigiis et fucis*, ad Att. xii. 3.

ἀγραφοί, *non scriptum*, ad Att. vi. 1.

ἀγων, *certamen, contentio*, ad Att. xiv. 7. i. 16. est studium contentionis, quod in oratione adhibetur, unde ipsæ orationes in causis veris, et quidem in primis in forensibus, ἀγῶνι dicuntur, et declamationibus umbraticis opponuntur, vid. v. c. Longin. περί ὁψους, S. xi. 1. plura apud Cresoll. Theatr. Rhet. iii. 17. Spanhem. ad Julian. Or. 1. p. 11. 12. 13. Olear. ad Philostr. Vit. Sophist. 1. xxii. §. i. n. 4.

ἀδίστατος, *sine auctore*, ad Div. xv. 17. de rumoribus, qui unde et a quo capite fluxerint, ignoratur.

ἀδίως, *secrete, sine ullo periculi metu aut suspitione, large, copiose. bibit et edit ἀδίως*. ad Att. xiii. 59.

ἀδύλα, *incerta*. Acad. Qu. ii. 17.

ἀδμοῦν, *marens, sollicitudinis plenus*, ad Att. ix. 13.

ἀδασφεία, ad Att. ii. 17. cum omnia, quæ accidunt, sive secunda, sive adversa, nihil valent ad animum nostrum commovendum. Ea Cicero dicit se uti in republica. Sed Acad. Qu. ii. 42. est Aristonis summum bonum, cum in neutram partem movemur in rebus mediis, h. e. quæ nec honestæ, nec turpes, sensu Stoico, sunt.

ἀδύφιον, *quod neque est bonum, ne-*

que malum: indifferens cum animatione mediocri, Fin. iii. 16.

ἀδικαιέχων, *injusti magistratus*, ad Att. ii. 12. Vox ficta, ludendi causa e nomine Diemarchi, quem Atticus scripserat a se amari. Eum civem hanc paullo meliorem dicit, quam ipsos Romanos ἀδικαιέχων, Cæsarem et reliquos.

ἀλίσθυνα, *incorrecta, inchoata, imperfecta*, ad Att. xiii. 21.

ἀδίσλωχος, *valde loquax, garrulus*, ad Att. xvi. 11.

ἀδύνατος, *quod fieri non potest*, ad Att. i. 1.

ἀδυσπείκτως, *integrum et incorruptum a largitione*, ad Att. v. 20.

ἀζηλεύσαντες, *sine invidia*, ad Att. xiii. 19.

ἀδουκία, *animus terrore liber*, Fin. v. 29.

ἀδιστοίς, *improbatio, rejectio*, ad Att. vi. 9.

αἱ γὰρ τοῖς Τροίανος δίδουσι, inquit Πλάτων, εἰδ' ὅτι μαργαίται ἀνάγκαι: *Trojanorum preces*, inquit Plato (ep. 7. ad Dionis propinquos) *permiste aut, ut scis, necessitatibus*, ad Att. ix. 13. quæ rogant, necessario facienda sunt: eorum preces sunt imperia.

αἰθέματα Τρώας καὶ Τρωάδας ἱλαστικοῦς, *vercor Trojanos et Trojanas populos trahentes*, ad Att. ii. 5. et aliis locis, ex Hom. Iliad. Z. v. 432. et X. v. 105.

αἰθέμεν μὴ ἀνέμεναι, δίδου δ' ἐνέμεναι, *veriti sunt quidem recusare, timuerunt autem suscipere*, ad Att. vi. 1. xvi. 11. ex Homer. Iliad. H. v. 93.

αἰεὶ κενεῖν, καὶ ἐνείκελον ἔργον ἀλάν, *semper fortiter agere, et aliis præstare*, ad Div. xiii. 15. ad Qu. Fr. iii. 5. ex Hom. Iliad. Z. v. 208.

αἴα δύναμις, si modo possis, ad Att. xiii.

12. ex Hesiod. Op. et D. v. 350.

αἰρεσις, secta, ad Div. xv. 16.

αἰρεσις σωφῆς. Integer senarius sic habet: αἰρεσις σωφῆς, ἰσοκράτης τ' ἰσὶν ἄλγος: Turpe est tacere, et sine Isocratem loqui, ad Att. vi. 8. Cum Isocrates scholas rhetoricas aperuisset, et magna hominum multitudo eas frequentaret, Aristoteles æmulatione commotus et ipse rhetoricen docuit. Eodem modo Cicero, cum Bibulus triumphum peteret, turpe esse putabat, si non et ipse peteret.

αἰρεσις φαντασία, turpitudinis imago, species, cum venit in mentem, turpiter nos facturos, aut fecisse, ad Att. ix. 6.

Ἀκαδημαῖος sc. σύνταξις, ad Att. xiii. 12. vid. ep. 16. h. l. ubi est *Academicus σύνταξις*.

Sermo est de libris Ciceronis Academicis, quorum primo duo erant, alter Catuli, alter Luculli nomine, quod in iis hi duo de Academica philosophia disputantes inducebantur. Jam nobiles illi quidem erant, sed in iis C. et L. acutius, quam pro personis suis, disputabant. Itaque Cicero hanc σύνταξιν immutavit, et e duobus quatuor libros fecit, Catuli et Luculli nominibus sublati, eosque Varroni inscripsit. In iis Varroni Antiochi partes dedit, sibi sunxit Philonis. hoc est quod Cicero dicit: Ἀκαδημαῖος, ad Varronem transferamus, et ep. 16. *Academicus σύνταξις ad Varronem totam traduximus*. conf. Argum. Quæst. Acad. i.

ἀκαίριος, intempestivus, ad Att. ix. 4.

ἀκατάληπτος, quod comprehendere non potest, incomprehensibile, Acad. ii. 6.

ἀκατάληψις, opinio Academicorum, qui nihil comprehendere posse dicebant, ad Att. xiii. 19.

ἀκρίβεια, abhorrens a studio verum inanem. ad Div. xv. 17.

ἀκριβής, sincere, ad Att. xv. 21.

ἀκρόασις, contemptus, quod curæ et studio nemini esset, ad Att. iv. 18.

ἀκρόασις, torpido cum maestitia, ad Att. xii. 45.

ἀκρίβεια, periculo carentia, ad Att. xiii. 19.

ἀκρίβεια μὲν, χειρότερα δὲ, periculi quidem expertia, sed diuturniora, h. e. vitæ quidem periculum abesse, sed diuturniorem morbum fore; de Tirone ægrotante. ad Div. xvi. 8.

ἀκρίβεια, divitiarum cupiditatem nostram, ad Att. ii. 19. cum videri velimus, non cupere nos, et tamen vehementer cupimus, hoc enim est ἀκρίβεια, unde ἀκριβής, accismus. Exemplo esse potest accismus Tiberii Neronis Vell. ii. 23. Tacit. Ann. i. 3. et 11.

ἀκρίβεια, alienum a familiari consuetudine, ad Att. vi. 3.

ἀκρίβεια, minime familiariter, ad Att. vi. 1.

ἀκρίβεια, citra assentationem, ad Att. xii. 51.

ἀκρίβεια, licentia nimia, ad Att. xiv. 11.

ἀκρίβεια, ad Att. xii. 4. quidquid ad aures (convivarum) suaviter delinientas, aut oblectandas comparatum est. Non assequor, inquit, ut scribam, quod tui conviva, non modo libenter, sed æquo animo legere possint, si velim gravitatem ejus constantemque laudare; hoc ipsum ἀκρίβεια sit. Sic ap. Xenoph. ἀνέμωται. l. ii. c. l. virtus voluptati dicit: τὴν δὲ ἀνέμωται ἀνέμωται, ἡμεῖς ἡμεῖς, ἀνέμωται δὲ. Hæc ἀκρίβεια, quæ et ἀκρίβεια dicuntur, erant recitationes anagnostarum, symphoniaci pueri, γυλνοῦσι, &c.

ἀκρίβεια, liquidum, non turbidum, non perturbatum, ad Att. x. 17.

ἀκρίβεια, vid. in ἀκρίβεια, pro Arch. e. 9. pro anagnoste est apud Nepotem in vita Attici c. 14.

ἀκρίβεια, genus versus Sibiyllini, cum deinceps e primis versuum literis aliquid connectitur, ut in quibusdam Ennianis. Div. ii. 54.

ἀκρίβεια, clausula, v. c. carminis, h. l. epistolæ. Ior Thucydidea ii. 35. quam et habet Pollux ii. 16. ad Att. v. 21.

ἀκρίβεια, signa secundæ tempestatis ex versillis in fastigiis (ἀκρίβεια) navium et domorum, ad Att. v. 12. ἔργα sunt signa bonæ tempestatis instantis; a quibus etiam Jupiter Urius, de quo vid. Græv. ad Verr. ii. 51.

ἀκρίβεια, invenustum, ad Div. vii. 32.

ἀκρίβεια, ineptum, ad Div. xvi. 17.

ἀκρίβεια, anxietas et sollicitudo animi nusquam conquiescentis, ad Att. x. 1.

ἀκρίβεια, loca portu carentia, loca im-
portuosa, ad Att. ix. 13.

ἀκρίβεια, satis quercus, ad Att. ii. 19. proverbium de priscis hominibus, qui, inventa fruge, glandes relinquebant. Dignitatis ἀκρίβεια, tamquam ἔργα. Satis tibi dignitatis est, ut non opus sit, de ea ulterius augenda cogitare.

ἀκρίβεια, satis studii et opera, ad Att. ii. 1.

ἀκρίβεια, humilis, depressus, de ambulatione, ad Att. xiv. 13.

ἀκρίβεια, strenuus esto, quo te et posterorum, vel qui post nascentur, aliquis laudet, ad Div. xiii. 15. ex Homer. Odys. A, v. 302.

Μὴ μὲν ἀποδοῖ γι καὶ ἀκλῆως ἀποδοί-
μην,
'ἀλλὰ μίγας τι καὶ ἰσομήνους πυθί-
σθαι.

*Non profecto nulla re praeclare gesta et
sine laude morior, sed re magna et ad
posteritatem commemoranda patrata.*
Homer. Iliad X. v. 304. 305.

ἀλλ' αὖτις εἴπα φῦτα μίγαν, sed semper
virum ingentem, ad Qu. Fr. i. 2. c. 2. ex
Homer. Odys. l. v. 513.

ἀλλ' ἰμὲν οὐποτι θυμὸν ἐν ἐθέσειεν ἰου-
σις Παιδείας, supple ex Homero Odys.
l. 34. ὅς ὃδ' ἔστι γλῶσσος ἥς: Sed mihi nun-
quam persuasisti patria quidquam ulli
sua dulcius esse. ad Att. vii. l.

'ἀλλ' ἰμὲν οὐποτι θυμὸν ἐν ἐθέσειεν ἰου-
σις,

'Ὡς οὐδὲν ἐκάλυψε μίλαιν.

*Sed meum numquam animum in pe-
ctore inflexit, nubes enim tegebat atra.*
ad Div. xiii. 15, ex Hom. Odys. H. 258.
et O. 314.

ἀλλ' οἰμώζισα, sed plorete, male ipsi
sit, ad Qu. Fr. iii. 9, et Comico aliquo
fortasse, apud quos sæpiissime οἰμώζεις
jubent, quibus mala precantur. Hinc:
πολλὰ οἰμώζεις λίγην.

'ἀλλ' ἡ δαίτης ἰσχυρότερος ἔργα μίμηται,

'ἀλλὰ λίαν μίγα σῆμα, ἡστρηφίς, εἰσφύ-
σσιν.

Διδίμω' ἰς διῶ ἢ σαμωίμω, ἢ ἀπολί-
σθαι.

*Sed nobis cura non est convivio suavi
overam dare, verum magnam cladem a
Jove immissam intuentes extimesci-
mus, incertumque est salvine futuri, an
interituri simus.* ad Att. xiv. 13. ex
Homer. Iliad. l. 228, seqq.

ἀλλὰ μὲν πύρρις, ut ait ille, ἀλλὰ ἢ
καὶ δαίμων ὑπερδίδεται, alia quidem ipse,
alia autem vel Deus suggeret. ad
Att. ix. 15, ex Hom. Odys. Γ. v. 26. et
27.

ἀλλὰ τὰ μὲν προτινύθθαι ἰάσμεν, ἀχρύ-
μιναι σιγῇ, sed hæc quidem, quæ ante acta
sunt, omitemus, licet cum morore, ad
Att. vii. l. x. 12, ex Hom. Iliad. Σ. v.
112. et T. v. 65.

ἀλληγορία, figura, de qua Rhetores.
Orat. 27.

ἀλληγορίας, verbis 'aliū sensum,
quam quem præ se ferunt, habentibus,
ad Att. ii. 20.

ἀλλο περίκλημα, alia questio, ad Att.
vi. 5.

ἀλλος ἰς ἰσθλῶς τὸν δ' ἀποδοῦνται ψό-
γον, aliis bonis rebus augendis hanc ma-
culam eluunt, ad Att. xiv. 22. scenarius
poetæ nescio cuius,

ἀλογισθῆναι, negaturatur. ad Att. xii. 3.

ἀλογίστως, inconsiderate, stulte, ad Att.
ix. 10.

ἀλίγως, sine ratione, temere, ad Att.

xii. 35, xiii. 48.

ἄμα πρόσω, καὶ ὀπίσω, simul a fronte
et a tergo, ad Div. xiii. 15, Homer. Ili-
ad. A. 343.

Ἀμαλθεία, Amalthea, ad Att. i. 16.

Ἀμαλθεῖον, Amaltheum, ad Att. i. 16.
Est prædium Attici, cui nomen impos-
uit ab Ἀμαλθείᾳ. Amalthea in fabulis
quæ sit, notum est, sed l. c. est gymna-
sium, aut diæta prædii Epirotici, l. ii.
ep. 1. Cicero dicit: *Amalthea mea te
expectat.* Eam fuisse gymnasium in
Arpinati, ut Corradus ait, verosimile est,
aut diætam, quam imitaturus Atticum
Cicero extruxerat. In hæc Amalthea J.
Fr. Gronovius putabat possuisse Atticum
imagines virorum illustrium, a quibus,
ut ab Amalthea Jupiter, ita imperium
Romanum, tamquam nutritum, ad tan-
tam magnitudinem pervenisset: his ad-
jecisse versus, qui facta eorum et magi-
stratus continent, de quibus Neposvit.
Att. c. 18.

ἄμωρον, immortalis, divinus, ad Att.
xvi. 5.

ἄμυστα, non accusanda, ad Att. vii.
l.

ἀμνηστία, non pœnitendus, ad Att.
vii. 3, xiii. 52.

ἀμνηστία, inopia consilii, ad Att. xv.
29.

—ἄμωρον, ἀντιστοιχισμὸν χρησιμὸν
&c. deforme et turpe est ejus, qui con-
trariæ sit in republica factionis, debito-
rem esse, ad Att. vii. 8.

ἄμωσιμα σημαῖν Ἀλφειῶ, respiratio ve-
neranda Alphei, ad Att. xii. 5. sunt
Pindari verba Nem. l. l. sic appellat
Arethusam, ἡ δὲ τὴν ἀντιρροῖαν καὶ τὸν ἑρμα
ἐπὶ Ἀρίστανος κρήνην τῷ Ἀλφειῷ ὀνομα, ut ait
Scholiastes.

ἀμφιβολία, ambigue dictum, ad Div.
vii. 32.

ἀμφιλαφία, ad Qu. Fr. ii. 6. et 15. mihi
videtur esse cautionis genus, cum eam
rationem tenemus, ut ad utrumque pa-
rati simus, ut quodcumque acciderit, eo
recte uti possimus, ut duarum rerum
simul rationem habeamus, quarum una
videtur cum altera non satis consistere
posse. *Desidero quodammodo*, ait, ἀμ-
φιλαφίας tuam, quam? ut advenientem
excipiam libenter, latentem non exci-
tem.

ἀμύμων, reprehensionis expertus, ad Att.
xvi. 5.

ἀναισθήσις, animadversio, considera-
tio, ad Att. xiv. 15. et 16.

ἀνυλογία, comparatio, proportio, quam
vulgo dicimus, cum olim proportio esset
tantum ratio, ad Att. vi. 2. de Univ. 4.
v. Varr. L. L. ix. p. 135. ed. Steph.

ἀνωτιστησις, taciturnitas in respon-
dendo, cum alicui nihil respondetur,

quam Cicero Verr. l. 31. taciturnitatem ipse vocat.

ἀνατιφώνων, sine responsione, ad Att. vi. l.

ἀναπάντης, remotum ab omni occursum, ad Att. ix. l.

ἀναπέλογτος, quod nulla ratione defendi potest, quod defensione caret, ad Att. xvi. l.

ἀναφαινεσθαι, apparere, in publicum prodire, ad Att. ii. l.

ἀνίδερα, non edita, ad Att. ii. G. xiv. l.

ἀνικτα, tolerandum, tolerabile, ad Att. xv. l.

ἀνικτότερα, tolerabiliora, ad Att. xii. l.

ἀνιμίερα, nulli reprehensioni obnoxia, nemini stomachum moventia, ad Att. xvi. l.

ἀνιμίερος γὰρ, caret enim invidia, ad Att. xii. l.

ἀνιμιφίερα, levia ac ventis dissipata, ad Att. xiii. l.

ἀνίξις, tolerantia, ad Att. v. l.

ἀναστασίαι, alienum a recta morum conformatione, in quo mores conformari et effingi nequeant, ad Att. x. l.

ἀνθ, flores, loci meliores excerpti. hinc Florilegia, ad Att. xvi. l.

ἀνθηρογραφίδου, floride scribi, ornari, ad Att. ii. l.

ἀντισεία, inscitia historiarum, ad Att. vi. l.

ἀνικαῖος, alienum, ad Att. xvi. l.

ἀντα, suppleendum εἶναι, aut ἰσθῆς, contra stare, contra progredi, ad Att. ii. l.

ἀντιπαικτος, opposita et objecta voluntati meae, ad Qu. Fr. ii. l.

ἀντιπαικτος, cui contra dici non potest, et J. Fr. Gronovius: ἀνικαῖος, sententiam.

ἀντιπαικτος, contraria, opposita contrariis. Or. 50.

ἀντιπαικτος, terra opposita pedibus nostris. Tusc. l. 28.

ἀντιμικταίεσι, vicissim deridere, ad Div. xv. l.

Ἀντιόχεια, Antiochi sententiam contentia, ad Att. xiii. l. et 16.

ἀνω, ἄνω, sursum, deorsum, ad Att. v. l.

ἀνω ποταμῶν, supple ex Euripide verum: ἡρῶν χειρὶ παρὰ, sursum versus sacrorum fluminum feruntur fontes. ad Att. xv. l.

ἀνω ποταμῶν, quod saepe usi sunt poëtae. v. c. Ovid. Her. v. 30. ubi vid. Interpretes.

ἀντα, Fin. iii. l. et 10. vocabulum Stoicum, quod illam rei proprietatem indicat, qua fit aestimabilis et digna, quae diligatur, aut aliis praefatur: id quod facit, ut res inter ἀνταγῶν referatur:

pondus dignum aestimatione, ut Cicero interpretatus est loc. cit.

ἀντιπαικτος, fide dignum, ad Att. xiii. l.

ἀντιπαικτος, enuntiatum, effatum, enuntiatum quolibet, Acad. Qu. ii. l.

ἀντιπαικτος, Fat. 10. Hodie mathematici cum Aristotele accipiunt, pro enuntiato, quod ex se intelligitur: sed Stoici de quovis enunciato dicebant, quod inter-

dictum et facit Aristoteles. v. Menagius ad Laërtium vii. l.

ἀντιπαικτος, quae non sentiuntur, Acad. ii. l.

ἀντιπαικτος, pro ἀντιπαικτος Davisius legebat: ἀντιπαικτος. Pyrrho pœbat summum bonum in ἀντιπαικτος.

ἀντιπαικτος, ignorantia, ad Att. xiii. l.

ἀντιπαικτος, sive potius, ἀντιπαικτος, ἀντιπαικτος, palaestra imperitis. Orat. 68.

ἀντιπαικτος, occursus, obviam itio, ad Att. viii. l.

ἀντιπαικτος, semel mori, ad Qu. Fr. l. 2. e. 4. Ex Æschyl. Prometh. Vincet.

ἀντιπαικτος γὰρ ἰσθῆς ἀντιπαικτος ὁ τὰς ἀντιπαικτος ἡμῶν πόντος.

ἀντιπαικτος, minime liberum, impeditum et reprehendendi licentia carens, ad Att. ix. l.

ἀντιπαικτος, Fin. l. 6. vocabulum Epicureum, quod infinitionem interpretatur Cicero. Epicurus autem ita appellabat infinitum illud spatium, in quo atomi ex opinione ejus ab æterno movebantur, ex quarum fortuita concursione hoc universum extiterit.

ἀντιπαικτος, descripta ex aliorum libris, ad Att. xii. l.

ἀντιπαικτος, sic appellat libros suos latinos de philosophia e Græcis haustos et pene descriptos.

ἀντιπαικτος, argumenti conclusio. Acad. ii. l.

ἀντιπαικτος, locus, ubi lavaturi vestimenta deponebant in balneis. ad Qu. Fr. iii. l. c. 2. v. Gesnerum V. Cel. ad Varr. R. R. ii. l. et qui ibi laudantur.

ἀντιπαικτος, consecratio, per quam in numerum Deorum veniunt, ad Att. l. 16. xii. l. et 36.

ἀντιπαικτος, Hegesiae liber ita dictus, Tusc. l. 34. ἀντιπαικτος dicuntur, qui inedia mortem sibi voluntariam consciscunt, ut Atticus fecit apud Nepotem.

Hegesias itaque Cyrenaicus librum suum, in quo de morte contemnenda ita scripserat, ut eo lecto multi sibi mortem consciscerent, inscripsit ἀντιπαικτος, quod in eo quidam inducebatur, qui, cum vellet e vita per inedia discedere, et ab amicis revocaretur, iis respondens vitæ humanæ incommoda enumerat.

ἀντιπαικτος, civilis gubernationis maxime expertem, reip. gerendæ inscium, ad Att. viii. l.

ἀπολογισμὸν συνάξαι, *defensionem componam*, ad Att. xvi. 7.

ἀσπεργμῖς, *rejectum*. Stoici cum nollet boni malique loco ponere quicquam præter virtutem et turpitudinem, ceteras res, quibus non potest eodem modo animus humanus moveri, tanquam valetudinem rectam, morbum, dolorem, voluntatem, vitam, mortem, divitias, paupertatem &c. distribuiebant in *σπεργμῖς*, et *ἀσπεργμῖς*, h. e. dignas, quæ deligerentur, vel repudiarentur, ut v. c. valetudo recta *σπεργμῖς* esset, morbus *ἀσπεργμῖς*, ad Div. ix. 7. Phn. iii. 13.

ἀσπείρα, *dubitatio*, ad Att. vii. 12. 21.

xv. 4. xvi. 2.

ἀσπείρ, *dubito*, ad Att. vii. 11. ix. 10.

ἀσπασματῖς, *fragmenta*, ad Att. ii. 1.

ἀσπίτυγμα, *spei frustratio, infelix successus*, ad Div. ix. 21. ad Att. xiii. 27. ad Qu. Fr. iii. 2.

ἀσπρίμυς, *acerbe, asper*, ad Att. x. 11. ductum a medicis, qui secant et urunt, et *ἀσπρίμυς* dicuntur. v. Cuperus Ota. ii. 17.

ἀσπρίψω, *abstergito*, ad Att. vii. 5.

ἀσφατεῖα, *negantia, contraria aientidus*, iis opponuntur *καταφατεῖα*. Top. 11.

ἀσφθίσματα, *facete dicta*, ad Div. ix.

16. Off. i. 29.

ἀσφατέωτες, *rebus agendis ineptissimus*, ad Att. i. 14.

ἀσφατέωτες, *absurdum, ineptum, alienum*, ad Att. xvi. 13.

ἀσπείρος, *non facilis aditu, minime affabilis, asper*, ad Att. v. 20.

ἀσφατέωτος, *insalutatus*, ad Att. viii. 2.

ἀργὸς λόγος, *ignava ratio*, Fat. 12. genus sophismatis, quod inde nomen traxit, quod credebatur, homines, eo deceptos, ignavos et otiosos reddere. Est enim huiusmodi, ut est apud Cic. de Fat. 12. Si fatum tibi est, ex hoc morbo convalescere, sive medicum adhibueris, sive non, convalesces &c. Hoc sophismate utebantur in disputationibus de libertate, fato, de eo egregie Facciolatus acroa. V.

Ἄρειος πάγος, *Arcopagus, rupes Martia*, ubi senatus Atheniensis conveniebat, unde et pro senatu ipso dicitur et ejus conventu, iudicio, ad Att. i. 14.

ἀρετὴ non est δόξα, *virtus non est res, quæ tradi et doceri possit*, ad Att. x. 19. de quo est *Æschylus* Dialogus i.

ἀρεὴν αἶας, *Mortem spirans*, de iis dicitur, qui ipso vultu crudelitatem aliquam et sevitiem præ se ferunt, ad Qu. Fr. iii. 4. Ex *Æschyl.* Agam. 387.

ἀρεῖα, *præclarum facinus, dignum ἀρεῖα*, h. e. præmio, quod dari solet iis,

qui ἀρεῖαν h. e. rem præclaram gerunt. ἀρεῖα, ad Att. xiv. 16. appellat Dolabellæ Cos. facinus, quum columnam in Cæsaris sepulcro evertisset, de quo in Philippiis passim. ad Att. iv. 16. xvi. 19.

ἀρεσκυταῖς, *accommodate ad datum et sensum optimatum*. ad Att. i. 14.

Ἀριστοῦλιν, *Aristotelicum*, ad Att. xiii. 19.

Ἀριστοῦλου ἔκδοσις, *Aristotelis libri ita dicta*, ad Att. iv. 16. quia ad sensum popularem propemodum scripti, ut ab his quoque intelligi possent, qui philosophiam ejus non didicissent; nam hi ἔκδοσις appellabantur. his opponuntur ἀκρισματῖς, qui his scribuntur, qui philosophiam didicerunt, doctis, eruditis.

Ἀρκάδιον. Hexameter integer sic habet: Ἀρκάδιον μ' αἰνῶ, μίγα μ' αἰνῶ, ἔτι δῶν, *Arcadiam me poscis, rem magnam me poscis, nequaquam dabo*, ad Att. x. 5. proverbium, cum quis petit, quod fieri non potest, aut difficillimum est. Is versus oraculo editus est, de quo Herodotus l. i. c. 66. p. 26. ed. Steph.

ἄρκτω, *Ursa major et minor*, Nat. Deor. ii. 41.

ἄρρωσιν, *consensus*, de Univ. 8.

ἀρρωτήματα, *agrotationes*, Tusc. iv. 10. vocabulum Stoicum, ex arte medica translatum et tractatum ad animum; in quo genere translationis nimii erant Stoici, in primis Chrysippus. In animo itaque, ut in corpore, esse dicebant *ἀρρώματα* et *ἀρρωτήματα*, quæ ex perturbationibus existerent, cum inveterasset penitusque incedissent, tamquam avaritiam, gloriæ cupiditatem, mulierositatem. Differunt autem *ἀρρώματα* et *ἀρρωτήματα* gradu.

ἀρχιγενέτης, ad Att. xii. 5. xvi. 3. est proprie exemplar primigenium. hunc sensum habet l. xvi. ep. 3. nam ibi dicit, se remittere εἰς τὸ γένος retractatum, non ἀρχιγενέτης ab exemplo primo, sed ipsum ἀρχιγενέτης, crebris locis inculcatum et refectionem. Sed l. xii. 5. ἀρχιγενέτης, *Nicasionum*, sive, ut J. F. Gronovio recte placebat, *νεωκασίων*, sunt *tabula eorum, qui recens mancipis sunt facti*, sive *redemerunt vicesimas*, similes his, quas quivis pater familias diligens conficiebat.

ἀρχή, *initium*, ad Att. x. 10.

ἀσφατέωτες, *obscurior in scribendo*, ad Att. xiii. 25.

ἀσφατέωτες, *lascivus, delicatus*, ad Att. ii. 12.

ἀσφατέωτες, *libentissime*, ad Att. xiii. 22.

ἀπλῆτος, gratissimum, libentissimum, ad Att. ix. 10.
ἀσυνδός, implacabilis, ad Att. ix. 10.
ἀσυντήγντος, ignarus artis imperatorie, ad Att. vii. 13.
ἀσυντηγνίστατος, artis imperatorie maxime ignarus, ad Att. viii. 16.
ἀσφάλις, tutum, ad Att. xvi. 5.
ἀσφάλεια, securitas, tutum presidium adversus vitæ pericula, ad Att. ii. 19. xvi. 8.
ἀσώματος, sine corpore, corporis ex-pers, Nat. Deor. i. 12.
ἀταραξία, status mentis perturbatione vacuus, ad Div. xv. 19.
ἀτιχίω, artis expertes, Top. 4.
ἀτελής, defectus solutionis, cum quis solvendo non est, Att. xiv. 19.
ἀτυτάτως, absurdissimum, alienissimo loco positum, ad Att. xv. 26.
ἀτερφία, ruditas in aliquo genere, ad Att. xiii. 16.
Ἀττικισμός, Atticismus, sive orationis lepos, ad Att. iv. 17.
Ἀττικώτατα, quæ maxime sunt Attica, ad Att. xv. 1.
Ἀττικώτερα, magis Attica, ad Att. i. 13.
ἀυφός, sine ambitione, sine fastu, ad Att. vi. 9.
αὐθιγνίστως, cum auctoritate, certo auctore, ad Att. ix. 14. x. 9.
αὐθιγνί, illa ipsa hora, ad Att. ii. 13.
αὐθιγνίς, amplificatio, Or. 36.
*αὐτίκα γὰρ τοῖς ἴασις μὲν ἔσται πέρ-
 μοι ἴασις*, statim enim tibi deinde post *Hectorem mors parata*, ad Att. ix. 5.
αὐτίκα τιθαισιν, ἵσθι ἂν ἂν ἔξ' ἱμελλόν
 ἵσθαι
αὐτιμωμία, utinam statim mori-
 ar, cum non potui socio, cum inter-
 ficeretur, opem ferre, ad Att. ix. 5.
 uterque verus est ex Hom. II. x. v. 96.
 98.
αὐτονομία, facultas et libertas suis
 utendi legibus, ad Att. vi. 1. et 2.
αὐτίχθως, natus et indigena, ad Att.
 vii. 2. opponuntur αὐτίχθους iis, qui
 per coloniam in regionem aliunde ducti
 sunt.
αὐτὴ τῇ μίτρῃ, καὶ λῶνι, eadem men-
 sura, et melius, ad Att. xiii. 12. ex Ho-
 siod. Oper. et D. v. 350.
ἄρανα, ἀλόγητα, non dicenda, non
 narranda, ad Att. xiii. 9. xv. 19.
ἀφιλικατος, simplicissimus, ad Att. i. 18.
 nihil fingens, nihil dissimulans, sine
 fallaciis et furo, ut ait Att. i. 1.
ἀφίλως, simpliciter, ad Att. vi. 1. et 7.
 ad Qu. Fr. i. 2. c. 1.
ἀφιδεσμα, fanum, ad Att. xiii. 29.
ἀφιδεξερ, ambitione vacans, ad Att.
 ii. 17.
ἄρανα, naves non lectæ, sed apertæ,

ad Att. v. 11. et 12. x. 11. opponuntur
κατάφρανα, quæ *constrata* Cæsari vo-
 cantur, de Bello Civili. de iis vid.
 Scheff. de re Nav. p. 130.
ἀφωμίλωνα, me a colloquio separavi, ad
 Div. xvi. 17.
ἀχαρίων, ingratus animus, ad Att. ix.
 7.

B.

βαθύτης, profunda taciturnitas, ad
 Att. iv. 6. ubi v. Casaub. v. 10. vi. 1.
 Sallustius Jug. 105. *altitudinem ingenii*
 vocat, quæ est eorum quorum consilia
 assequi non possumus, qui valde tegunt
 suos sensus. v. Turneb. Adversar. iii.
 15. quem ad Sall. l. c. laudat Cortius.
 Polybius in Excerpt. Virt. et Vit. p.
 1441. vocat *βάθος*, ubi vid. Vales. Sic
 Ovid. Am. ii. 4. 16. *ex alto dissimulare*.
 ubi v. Burman. qui recte de profundo
 silentio intelligit. Tunstallus in Epist.
 ad Middleton. p. 114. interpretatur pru-
 dentiam.

βιβῶνται, vita feliciter acta est, ad Att.
 xii. 2. xiv. 21. Vixi! Virgil. Æn. iv.
 653.

βλάμματα, detrimenta, Fin. iii. 20.
βλάσφημα, quæ mali sunt ominis, ad
 Att. xv. 11. *εὐφημα* contra bene ominata
 dicuntur, vid. Casaub. ad Theophr.
 Charact. cap. 19.

βύλωνς, voluntas, Tuscul. iv. 6.
βύλωνς, vespera, tempus, quo boves ab
 aratro solent solvi, ad Att. xv. 27. Ex
 Homero intelligi potest, veteres tem-
 pora diei appellasse ab iis rebus, quæ
 agi solerent. Et quoniam rustica tunc
 temporis vita erat hominum, ab opere
 rustico nomina partibus diei tribuerunt.
 Vespera igitur dicta βύλωνς sive βυλώνις,
 quod est Iliad. II. v. 779. v. Schol.

βιώτης, magnis iisque perpulcris oculis
 prædita: Junonis epitheton Homerici-
 cum, ad Att. ii. 9. 12. 14. 22.

Γ.

γαυρόν, glorior, ad Att. xvi. 5.
γίλος Σαρδόνιος, Sardonius risus, ad
 Div. vii. 25. proverbium de iis, qui ri-
 dendo sibi noxium concitant pericu-
 lum. Unde ortum putetur, docebit
 Erasmus in Chiliadibus.

γενικώς, generaliter, ad Att. i. 14.
 Tunstallus; omnino, sine exceptione.

γενικώτερος, generalius, ad Att. ix. 10.
γεννητικώτερος, seniliter, ad Att. xii. 1.
γλωσσογραφία, commentarii de terræ de-
 scriptione, ad Att. ii. 6.

γεωμετρικώς, non minus certa ratione,
 quam qua Geometra utuntur, ad Att.

xli. 5. γαμικραῖς dicitur Atticus Ciceronem *refellere*, in eo, quod Cicero scripserat, Fannium, qui historiam scripsit, Lælii generum fuisse.

γὰρ πρὸ γῆς *cogitare* dicitur, qui solum vertere, et ex alia terra in aliam, et quidem semper proximam quamque, fugere cogitat, v. Manut. ad h. l. qui ex Æschilo hæc verba desumpta putat, ad Att. xiv. 10.

γλαῖα' iis 'Αθήνας, noctuam *Athenas* (sc. porto vel mitto) ad Div. vi. 3. ix. 3. ad Qu. Fr. ii. 16.

γλαγχῶς, *parce, tenuiter*, ad Att. xvi. l.

γλυκύτις, *dulce amarum*, ad Att. v. 21.

γνῶθι, πῶς ἄλλῃ κίχχεται, *nosce, quemadmodum alio usus fuerit*. Explorari, quam cum aliquo amicitiam facias, fidemque habeas, quomodo se erga alios amicos gesserit, qua fide in alios fuerit, ex Epicharmo.

γνῶθι σταυρὸς, *nosce te ipsum*, ad Qu. Fr. iii. 6.

γνώστις, *præstigiæ, malitiosæ blanditiæ*, ad Att. ix. 13.

γινυ αἰῶνι, *genu tibia*, sc. propius est, ad Div. xvi. 23. proverbium, quod eam vim habet, quam Terentianum illud: *Proximus sum egomet mihi*. Nostri: *Das Heinde ist mir näher als der Rock*. v. Theocrit. Idyll. xvi. 18.

γεργυῖα γυμνά, *larvæ nudæ*, ad Att. iv. 16. de accusatoribus Gabinii, qui absolutus erat, quod, quemadmodum nudæ et inanes larvæ terrent illæ quidem, sed veri damni afferre nihil possunt, ita Gabinium accusatores terruerant, nihil ei nocuerant.

γυμνασιῶν, *apta gymnasio*, ad Att. i. 6.

Δ.

δαίμωνι, *genus Deorum*, quod Latine *Lares* dici posse putat Cicero de Univ. 11. v. Ind. Lat. in *Lares*.

δαῖνχθαι, *morsum esse*, ad Att. xiii. 20.

δαῖς ἀνὴρ, *εὐχὰς αἰεὶ καὶ ἀνάστην αἰτῶν*, *vehemens vir, et qui vel insontem accusare audeat*, Att. xiii. 25. ex Homer. Iliad. A. v. 653.

δίψης, *pelles, involucria*, ad Att. iv. 17.

διώτεις φρονέεις, *posteriores cogitationes*, ad Qu. Fr. iii. l. c. 5. ex Euripidis Ippolyto 436.

δημότης, *Ceres*, nominata, quasi Γημότης, *terra mater*, Nat. D. ii. 26.

δημοί, ad Att. vii. 3. *Loca*. Nam Latinis loca sunt χῶροι, χωρία, v. Salmast. ad Solin. p. iii. 690. Verti etiam potest: *populi, pagi*. Nam δημοί ἄντα

αἶν, *Populi Atticæ*, de quibus extat *Mensii* libellus, nihil sunt, nisi pagi, (*Cantons*) in quos Attica erat descripta, et a quibus Athenienses, ut Romani a tribubus, nominabantur. Nam ut Romani, v. c. dicebant: *Q. Verres Romilia*; sic Græci: *Δαμοδίους Πλαταιῶν*. Cicero dicit se scripsisse in *Piræum*; idque sibi vitiosum visum non esse, quod de Piræo dixisset, non ut de oppido, sed ut de loco, h. e. pago, regione. sic Terentium dixisse e *Sunio*. Sunium æque esse oppidum ac Piræum. Itaque si δημοί sint oppida, necessario Terentium quoque peccasse. Sed Terentium intellexisse *Sunium pagum, populum*, cuius caput esset urbs Sunium, et qui ab eo oppido appellaretur. Sic se dixisse in *Piræum pagum, populum*, non *oppidum* ipsum. Sic capiendus est locus, quem nec i τῶν Grævius satis cepit. Nam *locum* explicat de *vico*, qualis Haga Batavorum; quæ vocabuli vis locum hic non habet. Nam non magis dici potest: *perfecti sumus in Hagam*, quam in *Lipsiam*.

διᾶδεν, *sensus, cogitatio, quo quis animo est*, ad Att. xiv. 3.

διᾶλογος, *dialogus, colloquium*, ad Att. v. 5. xv. 13.

διαίρεσις, *divisio, distributio*, ad Att. vi. l.

δισηκταῖα φαντασίαι, *intelligibiles visiones, visa rerum intelligibilium non sensibilibus*. ad Div. xv. 16. vid. infra φαντασία.

διήρητος, *aperte, diserte*. ad Div. xvi. 21.

διήρμα, *alvi profluvium*, ad Div. vii. 26.

διὰ σημείων, *per notas, siglas scribere*. ad Att. xiii. 32.

διατερεῖν, *infamia, dedecus*, ad Att. ix. 13.

διάφαις, *prospectus*, ad Att. ii. 3.

διαφύεσις, est vocabulum medium, quod significat *transpirationem, quæ fit per sudorem*, unde διαφύεσις ἱάμας, *medicamenta ad sudorem efficiendum accommodata et comparata*. Neque video, quid causæ sit, quare, cum de imbecillæ valetudinis homine Tirone sermo sit, cui διαφύεσις profuisse dicatur, in hac significatione verbi acquiescere nolumus, et cum P. Mauutio interpretari, *relaxationem animi*, quæ potius altero illo indicatur: *si vero etiam Tusculanum profuit*. ad Div. xvi. 18.

δίχαρος, *bis tincta purpura, vestis angustis*, ad Div. ii. 16. ad Att. ii. 9. ita dicitur, quia primo coeco, deinde purpura tingebatur. Ruben. de Lato Clavo ii. 14.

διδασκαλία, *doctrina, loci philosophici*

explicatio, aut ex alia arte. ad Div. viii.

3. *ἁπασι, quod doceri potest, ad Att. x. 12.*

ἡλικιῶντος περίληψις πολιτικῶν, explicabis questionem ad reipublica statum pertinentem, ad Att. vii. 9.

*ἡλικίον, dicitur districtus, ut vulgo dicunt, sive portio quædam provincia, cujus administratio et jurisdictio Prætori commissa est. Sic Cicero præter Ciliciam tres ἡλικίους in Asia habebat, Cibyraticam, Apamensem et Synnadenensem. Hoc sensu Hellespontia ἡλικίον dicitur. Hinc hodie quoque Gallis ejusmodi portio provinciæ dicitur *une diocèse*, ad Div. xiii. 53. et 67.*

Διονύσιος ἢ Κορίνθιος, Dionysius Corinthi, ad Att. ix. 9. origo proverbii satis nota est. In dubium vocavit vulgarem opinionem de Dionysio ludimagistro Rev. Heumannus in Epistola ad Raphaelium. Locum Ciceronis ipsam recte interpretatur Montgaut, cujus interpretationem v. ap. Olivetum ad h. 1.

Διόσκουρος, Nat. D. iii. 21. Castor et Pollux.

διπλῶν, duplēs, genus notæ, qua veteres Grammaticos usos fuisse constat. Ea est de duabus lineis ad angulum acutum cōeuntibus, hoc modo < aut > item sic CC. vid. doctos viros cum ad h. l. tum Menag. ad Diog. Laert. iii. 66. et Schol. ad Aristoph. Nubes pluribus locis. Eschenbach. de notis crit. p. 547. 248. Montfaucon. Palæogr. Gr. p. 372. Troz. ad Hugonem de Orig. Scrib. p. 280.

διπλοῦν, libri, e membranarum facti, ad Att. xiii. 24. Sic interpretatur bene Victorius, qui διπλοῦν ex h. l. laudat, ad Varron. R. ii. extr.

ἄλφα μὴ νόος, ἀντίκειναι ἱππῶν, ambigit animus ad verum dicendum, ad Att. xiii. 38. e Pindari carmine deperdito.

ἄλφον κρήνη, aridus vel siticulosus fons, in quo nihil est aquæ, ad Att. xii. 5. ita appellatur, cujus est res angusta domi, qui in angustiis est rei familiaris.

δέγματα, decreta philosophica, placita, Acad. ii. 9.

δολοῦν πλοῦς ἡμαίνοντις, longam navigationem molientes, ad Att. xvi. 13. ex Hom. Odys. γ. v. 169.

δέρματιν, ex curru, ad Att. xi. 6. Sed hæc lectio est a Bosio efflata e lectione Cod. Cruselliani: dromo de nunc. Tunstallus in Epist. ad Middleton. p. 152. rescribit: δέρμα te nunc (sc. fer.) ad Oppium.

δυσδιαγνῶσι, difficile judicatu, ad Att. v. 4.

δυσεντερίαν, intestinorum morbus, ad Div. vii. 26.

δυσέμμετα, quæ ita demersa sunt et abdita, ut vix e profundo educi possint, ab ἐμμή, præferre e profundo, ad Att. v. 10.

δυσουρία, urinæ difficultas, ad Att. x.

10. *δυσουρικά, καὶ δυσεντερικά πάθη, urinæ et intestinorum morbi, ad Div. vii. 26.*

δύσχηστα, incommoda, ad Att. vii. 5.

δυσχετέματα, incommoda, Fin. iii. 20.

δυσχεσία, difficultas versura faciendæ, seu mutuo sumenda pecuniæ, ad Att. xvi. 2.

δυσωρία, verecundia, ad Att. xiii. 33. xvi. 15. cum veremur alicui aliquid postulanti, petenti &c. negare.

E.

ἐὰν διαμῶν, si permanseris, ad Att. xv. 12.

ἐὰ πάσαι, mitte omnes, ad Qu. Fr. ii. 10. Manutius negat, se locum intelligere. Lambinus autem omissum dicit: μιλιῶντας, curas, α μιλιῶν.

ἐλπίον, relinquere oportet, ad Att. i.

16. *ἐλπεὶν τιμωρόμενος, scipsum puniens, senex Terentianus. Tusc. iii. 27.*

ἐδιδυτοῦμαι, abominabar. ad Att. xv.

29. *ἐγγέγραμμα, senectutis requies, delectatio, occupatio, ad Att. xii. 25. 29.*

ἐγκληνέματα, hortationes, ad Att. vi.

1. *ἐγκωμιστικά, ad res laudandas comparata, ad Att. i. 19. de verbo ἐγκώμιον et hinc ductis vid. doctam disputatiunculam III. Spanh. ad Or. i. Juliani f. 5-8.*

ἐκκαίνθησαν, supplicio affecti ac necati sunt. Verr. v. 57. Hotomannus conjiciebat legendum: ἐκκαίνθησαν, quod ἐκκαίν apud probæ notæ scriptores interdum sit, punire, necare paræ causa.

Et sic in duobus MSS. Lambinus reperit: sic habet etiam alius codex Grævio laudatus. Itaque Grævius reposuit: ἐκκαίνθησαν. Sed mihi accuratius rem æstimanti ἐκκαίνθησαν rectum videtur. Nam primo non est contra analogiam a δίκη, formari ἐκκίνω. Sic καταδικαίνω est ap. Dionem Cass. p. 631. Glossar. Vet. ἐκκαλόγιον pro ἐκκαμολόγιον. Deinde ἐκκαίνθησαν, et per se, et hoc sensu, est Græcorum optimis usitatum: Cicero autem addit: ut Siculi loquuntur: quod indicio est, aut verbo, aut sensu usitati ceterum verbi inusitato reliquis Græcis usos esse Siculos. Sed hic sensus verbi ἐκκαίνθησαν, auctoribus ipsis obiectis hominibus, non insolitus est: ergo verbo inusitato usi sint necesse est. Atqui

hoc convenit in verbum *ἰκαλιόθεναι*, non in *ἰκαλιόθεναι*. Tertio si variant Codd. probabiliusne est, *ἰκαλιόθεναι*, notum omnibus, mutatum esse a librariis in *ἰκαλιόθεναι*, an contra accidisse? Eiusdem mecum sententiae vidi esse Maffei Antiqu. Gall. Aquitan. p. 13. Nostri: *Er ist justificiret worden, es ist ihm sein Recht widerfahren*. Ceterum qui hoc loco abutantur, ut ostendant, purum esse ab Ebraismo verbum *ἰκαλιόθεναι*, quando in N. T. est *absolvere*, nimis cupide causam desperatam defendunt.

ἡ γὰρ ἡ ἀγία ἱστορία, si in terra vixiati, ad Qu. Fr. ii. 10. ex incerto auctore initium sententiae, cujus vim se scire negat Manutius, quod totam sententiam non adscripsit Cicero.

ἰδωλὰ, spectra, ad Div. xv. 16. ad Att. ii. 3. *exuvia* vel *membranae*, ut Lucretius appellat, quæ, ut placebat Epicuro, de corporibus defluunt continuo et sensus hominum pulsant, vid. Lucret. l. iv. v. 34. sqq.

ἰδὼς σου λόγῳ, sciens tibi dico, ad Att. ix. 7.

ἡ μνηστὴς φίλος εἶπας, odio sit ipsa domus alias cara. ad Att. iv. 8. proverbium Græcum est: *εἶπας φίλος, εἶπας ἔμεις*, cujus originem vid. ap. Erasmus pag. 563. Eo usus est Cicero ad Att. xv. 16. hic autem tantam suavitatem esse jucunditatemque dicit ædium Antistinarum, ut sua sibi domus pene odio sit.

ἰδιανότης, sincerum, integrum, ad Qu. Fr. ii. 8. quod etiam ad solem explicatum et inspectum purum reperitur. Sic *πρὸς αὐτὰς* sc. *ἡλίου ἀκατασταίης* τι dicitur. Longin. S. iii. *Καὶ ἰακον αὐτῶν πρὸς αὐτὰς ἀκατασταίης*, ubi vid. Fabrum et Tollium.

ἰμπερίαι, fatalis necessitas, fatum, Nat. D. l. 20. Div. l. 55.

ἡ μνηστὴς ἡ τῇ πατρίδι τυραννίᾳ. &c. an manendum in patria tyrannide oppressa: ea vero tyrannide oppressa an quovis modo tyrannidis eversio molenda est, etiamsi civitas propter id de summa rerum periculum subitura sit. An cavendum sit, ne qui tyrannidem evertit, ipse evehatur. An tentandum sit, opem ferre patriæ tyrannide oppressa verbis et rei opportunitate, potius, quam bello. Utrum civis boni sit, secedentem aliquo, quiescere oppressa a tyranno patria, an quodcumque rubeundum discrimen pro libertate. An bellum inferendum regioni, eaque sit obsidenda, si a tyranno opprimatur. An etiam is, qui non probet, ut bello tyrannidis evertatur, tamen nomen suum profiteri cum fortissimis viris debeat. An cum bene meritis et amicis una subeunda sint pericula in rebus, quæ pertinent ad rempublicam, etiam

si illi minus recte de summa rerum consuluisset videantur. Utrum de patria bene meritis, ob eamque causam gravissima quæque passus, et invidia oppressus, ultro pro patria discrimen subire debeat: aut permittendum ei, ut sui ipsius interdum et carissimarum personarum rationem habeat, dimissis adversus potentes concertationibus pro republica. ad Att. ix. 4. sunt *Sicuri* (vid. in h. v.) in quibus tractandis otium consumebat Cicero, ut animum parumper ab ægritudine abduceret.

ἰσχυρ, simulator, dissimulator: ita dicitur Socrates, quod rearguendorum Sophistarum causa simulabat, se omnia nescire, etiam cum recte sciret. De verbo *ἰσχυρ* vid. Theophrast. Char. c. i. et ibi *ἰσχυρ* Casaubonus. Or. ii. 67. Brot. 67. Off. l. 30.

ἰσχυρία, dissimulatio, cavillatio, ad Att. xvi. 11. Acad. ii. 5.

ἰσχυρίζομαι, dissimulare, dissimulanter loqui, ad Div. iv. 4.

ἡς ἡμεῖς μίσην, unus mihi decem milia, unus mihi instat multorum millium, ad Att. xvi. 11.

ἡς εἰς αὐτὸν ἀγώνες, ἀμύνηται πρὸς πάντας, unum angurium optimum, pugnare pro patria, ad Att. h. 3. ex Hom. Iliad. M. v. 243.

ἰκαλιό λόγῳ, digressio, e Thucyd. l. 97. ad Att. vii. 1.

ἰκαλιότις, ad Att. x. 1. hanc vocem in Ciceronem intrusit Bosius e vestigiis Codicis MS. Sed neque in Gronoviana, neque in Græviana servata est. de voce *ἰκαλιότις*, v. Voss. ad Catull. p. 97.

ἰακιστὴς, prolixius et largius in officii promittendus, et benevolentia significanda, ad Att. xiii. 9. utrumque est de sermone, qui amoris officique plane insignem atque inusitatum significationem habet. Nam *ἰακιστὴς* et *ἰακιστὴς* insigne et incredibile quoddam studium, ardoremque in re aliqua significant. Et hanc vim habent in omnibus locis, quibus sacri scriptores uti sunt. Luc. xii. 44. Act. xii. 5. xxvi. 7. 1 Petr. i. 29. iv. 8.

ἰακιστὴς, prolixus et larga studii et voluntatis declaratio, ad Att. x. 17.

ἰακιστὴς, remota a via, ad Att. xii. 12. monumentum filiae Tullie extruere volebat. huic *ἀποθνήσκου* non satis aptam putabat insulam, quam in Arpino fluvius Fibrenus efficiebat (de Leg. ii. 1.) quod iste locus nimis esset a via regia remotus, adeoque non esset in conspectu, celebrarique posset. Nam hanc ipsam ob causam ad vias celeberrimas monumenta solebant extruere Romani, ut eo facilius memoria hominum propagaretur ad posterum, et a quam plu-

rimis conspicerentur: unde verba: *Siste gradum viator*: quibus hodie uti non licet, cum monumenta hujusmodi locis clausis et septis, non in via sint: ut merito rideatur etiam doctorum hominum in ea re inducto *αναζηλῶ*.

ἰαφύρναι, ὀρίγναι, exclamatio, recte, egregie! ad Att. x. 1.

ἱαχῶναι, effusio, sc. radiorum. ad Att. ii. 3. Veteres enim putabant visionem fieri radiorum ex oculis emissionem.

ἱλάσζην, falso ostentabat, insolentius jactabat, ad Att. ix. 13. in aliis edd. est *ἰελάσζην*, quod defendit Victor. V. L.

37. 3. male. Nam, ut vere Lambinus monet, *εὐλαστίζην* est vera *predicare*, *λασπίζην* falsa, quod huic loco convenit: non quo non et *εὐλαστίζην* sit hominis arrogantis et jactatoris, sed quod *εὐλαστίζοντι* tantum ea, quæ vera sunt, jactant, *λασπίζοντες* autem contra. Sic etiam latini *buccinatorem* appellant, qui veras laudes immoderatus jactat. Cic. ad Tiron. *quod polliceris, te buccinatorem fore existimationis meæ* &c. xvi. 21. Eodem modo nostri dicunt: *Etwas ausposaunen*. Ceterum subit hic memoria cogitationis ejus, cum putarem illud Matth. vi. 2. *ὅταν τοῖς ἱλινμοῦσιν, ἢ μὴ εὐλαστίζῃς* *αἰσχροδιδῶν*, non esse, ut plerique faciunt, proprie accipiendum, cum nulla idonea auctoritate confirmari consuetudo tam absurda possit, sed de predicatione liberalitatis immoderati. Videant Judaici ritus peritiores!

ἱλάχην, minimum. Fat. 10.

ἱλατὰ καὶ ὄδιν, Euripidis *Andromacha* sic habet integrum locum: *ἱλατὰ καὶ ὄδιν ὄγης, ἀλλὰ πάντα σίριξ φρονήτης, quorum mens est involucris circumtecta, quique minime sincero et candido estis animo, sed versute omnia cogitatis*, ad Att. ii. 25.

ἱαβίλιν, pars quadam operis, ab argumento proposito se juncta, fœns, quam secundo libro de consulatu suo inserere cogitabat, ad Qu. Fr. iii. 1. c. 7.

ἱατριά, ad Att. xiii. 32. male redditur h. 1. curatio per vomitum: de qua Pantagathus accipiebat, qui et legendum conjiciebat *egerat*, probante Grævio et Corrado. Non venit doctis hominibus in memoriam locus ex Or. pro Deiot. c. 7. de eodem Cæsare, de quo hic sermo, apud Deiotarum deversante: *Cum vomere post curam te velle dirisces, in balneum te ducere caperunt*. Ex quo intelligitur, post cœnam ad vomitum isse homines, ut cibo alvum exonerarent, ne large sumtus noceret. Celsus i. 3. *Rejectum esse ab Asclepiade vomitum video: nec reprehendo, si eorum offensum est consuetudine, qui quo-*

tidie ejiciendo vorandi facultatem moluntur—commoneo tamen, ne quis, qui valere et senescere, volet, hoc quotidianum habeat. Qui vomere post cibum volet &c. de hac igitur Cæsaris consuetudine sermo: *accubuit, ἱατριάν agebat*, L. c. volebat vomere post cœnam, ideoque largius edebat. adde Casaub. ad Sueton. Vitell. 13.

ἱαρολατρίαι σὺ, tecum ago de republica, ad Att. vii. 7.

ἱαρολατρίαι, luculentius, cum majori significatione, ad Brut. 1.

ἱαρολατρίαι, una philosophari, ad Att. iv. 16.

ἰσχυροῖς, obscure dictis, ad Att. ii. 19. vi. 7.

ἱαρόγναι, perspicuitas, evidentia, Acad. ii. 6.

ἰσχυροῖς, genibus nixa, Arat. fr. 68. si-
dus prope draconem, exhibens speciem viri laborantis, *ἰσχυροῖς ἰσχυροῖς ἀνδρὶ μοῖραν*, ut Aratus ait i. 63. aut, ut Scholiastes ait, *ἰσχυροῖς*: unde *ἰσχυροῖς* dictum est, q. d. qui genibus nixus conspicitur.

ἱόμοχον, arcanum de re domestica, ad Att. v. 14. et 21. nempe de conjugio Tullie filie. *ἱόμοχον* proprie est, quod in intimo recessu ac penetrabili abditum est. Sic *ἱόμοχον* αὖν urebat Leandrum ap. Museum v. 246. Nam *μοχλὶς* dicitur ejusque rei intimum. vid. Spanh. ad Julian. Or. i. p. 68.

ἰσχυροῖς, cum vi et efficacia, ad Att. ix. 6. rogat me paucis quidem verbis, sed *ἰσχυροῖς*, sed illis, quæ uagnam vim habent; adhibet *συνδράμους*, ut tyrannorum preces appellat, ix. 13. quibus non possum resistere. Idem *ἰσχυροῖς* aliquoties occurrit apud auctores sacros, sed alio sensu, Hebraico scilicet.

ἰσχυροῖς, venditavi me, ad Att. i. 14. Unus omnino hic locus profani scriptoris est, in quo hoc verbum occurrit. Simplex est apud Paullum ad Corinth. i. c. 13. 4. Ex latino fonte ductum esse non omnes concedunt: quam vim habeat, ex hoc Ciceronis loco facile intelligitur. Dicit, *reduci Pompeio, novo auditori, me omni modo jactavi et venditavi, nullo genere præcipuo ornamentorum neglecto, quæ nunquam ita se mihi obtulerunt, ut nunc*. Hic sensus loco Paullino egregie convenit, et plus apud nos valere debet Ciceronis, quam eorum auctoritas, qui diu post vixerunt.

ἰσχυροῖς, summatis, ad Att. v. 20.

ἰσχυροῖς, rubicundior, ad Att. xii. 4.

ἰσχυροῖς, afflatus divinus, ad Qu. Fr. iii. 4.

ἰσχυροῖς, Top. 13. est conclusio e
k k

contrariis, fere per interrogationem, ut *cur optas, quod habes?*

ἰννα, notio, intelligentia, Top. 7. Acad. ii. 7. Fin. iii. 6. Tusc. i. 24. *ἰνναι* sunt primo, *notiones rerum in animis natura insita et consignata*. Tuseul. i. 24. unde κατὰ ἰνναι notiones, hanc ipsam ob causam communes, quia natura insitæ sunt, aliud genus est ἰννῶν, de quo Acad. ii. 10. et 7. Top. 7. hæ sunt *notitiæ rerum e visis extrinsecus arripitis et inter se comparatis constituta, quæ et ἀπολόγως vocantur*. Porro de Fin. iii. 6. *ἰνναι* Stoica est *intelligentia vel notio*, qua videmus rerum agendarum ordinem et quasi concordiam, quam ubi homo cepit, multo, ut aiunt, pluris eam æstimat, quam, quæ primum dilexerat &c.

ἡ ἰσορρομία, in societate navigandi, ad Att. xvi. 1.

ἡ παύσην, obiter, ad Qu. Fr. iii. 9.
ἡ παύσην, in transitu, obiter, ad Att. v. 20.

ἡ πελοποννησίου, in eo genere, quod ad reipublicæ moderationem spectat, ad Att. xvi. 15.

ἡ ἐπιτάφιος, otium consumo in opera tibi navanda, ad Att. vii. 11.

ἰταφίος, de hoc verbo vid. præter alios Periz. ad Ælian. V. H. i. 16. qui docet, *ἰταφίος* esse quodeunque ornamentum mortui, quum in atrio exponitur, sepelitur: unde *ἰταφίος* dicitur tota illa cura, quæ orando, condiendo, condendoque mortuo adhibetur. v. Cuper. Observ. li. 9. Hoc loco ipsa J. Fr. Gronovius interpretatur *sepultura*. Horti illi, inquit, erunt non modo requies senectutis, seu ἡγήρεμα, ut tu aliquando scripsisti, sed *ἰταφίος* adeo, *requies mortui*. Non absurde, qua sensum; modo verbum Græcum eum pateretur. Constat, Græcorum more non mortuos solum magnificis vestibus ornatos, sed sæpe etiam morituros. Hinc Apollodorus Socratis discipulus Socrati offerebat magnificam vestem, qua indutus demum civitatem biberet. ap. Ælian. V. H. i. 16. cf. iii. 24. iv. 8. Itaque etiam *ἰταφίος* mihi videtur hanc vim habere Matth. xxvi. 12. bonoris causa *moriturum ungere*. Nondum enim mortuus erat, etsi unctiones proprie post mortem fiebant. Hic ergo est loci huius, in ea sententia, sensus: *In his hortis ego non solum suavius agere senectutem, sed etiam honeste jucundeque mori me posse confido*.

ἰταφίος, Tusc. i. 10. de huius vocabuli vi vehementer disputatum esse constat. Nos, quæ ex hoc loco potestas elici possit, videbimus, et cum ipso Aristotele comparabimus. Cicero ait, Aristotelem vidisse, actiones animi esse

eas, quæ in materiam cadere non possent, neque ab ullo genere elementorum proficisci, quæ nobis quidem nota essent. Atque id vere iudicavit. Nam corporibus nihil præter motum, auctore ipso Aristotele, accidere potest, ut philosophi certis argumentis demonstrant. Inter cogitationes autem, ideas &c. et motum nulla similitudo est. Itaque *i. de anima*, in quo opinionibus aliorum de anima enumerat, c. 3. init. diserte ait: *ἡ δὲ τῶν ἀνιδεώνων, τὸ ἰταφίος ψυχῇ κίνησις*. Hoc igitur constituto, ut, quoniam actiones animæ non essent corporeæ, nec ipsa corpus esset, efficiebatur, ut proprium genus substantiæ constitueret, sub quo animæ humanæ continerentur, quod esset ab corpore genere sejunctum et plane discretum. Hoc novum genus, novo etiam vocabulo *ἰταφίος* appellavit, h. e. quasi *quandam perennem et continuatam motionem*. Non dicit *motionem*, sed quasi *quandam motionem*. sic dicimus: *ratio est quasi quædam lux animi*: non quod lux sit, sed quod ita se habet ad animum ratio, ut lux ad oculos. Sic ut motio se habet ad corpus, ita *ἰταφίος* ad animam. Nam, ut jam ad Aristotelem veniamus, *ἰταφίος* ex ejus mente non est ipsa anima, sed ejus forma, subiectum autem ejus, et quasi materia, h. e. quod se ad *ἰταφίος* habet, ut ad motum corpus, est *δύναμις*, vis agendi, h. e. percipiendi, cogitandi. Videamus ejus verba l. ii. de anima c. 1. In omni re tria esse dixerat, *ὅλον, μέρος, ἡ ἰδέα*, et τὸ *ἰταφίος*. Hoc ad animum sic transfert: *ἡ δὲ ἡ μὲν ὅλον, δύναμις, τὸ ἡ ἰδέα ἰταφίος*. Aristoteles non diserte dicit: *ψυχῇ ἡ ἰταφίος*. Neque tamen Cicero peccat ei hoc enunciatum tribuens. Nam res a forma sua, qua ab aliis rebus distinguuntur maxime, appellari in omnibus linguis, *usitata* est. Hæc est mea de hoc verbo sententia, quam ex parte vidit etiam Leibnizius v. Theod. l. 1. §. 87. Quod Davisius putat ad h. l. animam Aristoteli esse formam corporis, quæ eam agimet, errat. Nam hæc Dicæarchi est sententia, non Aristotelis, quam Cicero ab illa distinguit. Veteres profecto eodem ac nos modo cepisse hoc verbum videntur. Sext. Empir. c. Math. x. 3. 40. prius aetui posuit, et potentie opposuit: *τὸ ὅλον κατὰ δύναμιν μὲν τῆς ἰδέας, κατὰ ἰταφίος ἡ δὲ ἰδέα*. cf. quos laudat Fabric. ad h. l. §. 315. Est autem verbum, *ἡ δὲ τὸ ἰταφίος ἰταφίος*. *ἰταφίος* est perennis, perpetuus.

ἰταφίος, artificialia. ad Div. vii. 22.
ἡ τῶν ἰταφίος, in rebus amatoris ad Att. ix. 10.

ἐν ταῖς πολιτικαῖς, in rebus civilibus, vel quas spectant ad rempublicam. ad Att. **i. 13.**

ὑπεταγμένον, sub tyranno esse. ad Att. ii. **14.**

ἡμέριμον. Verr. ii. **52.** ita dicebantur apud Græcos ceteros et Siculos dies, ut eum solis lunæque ratione congruerent; iis opponuntur intercalares, ἡμεδύμον, de iis multa Scaliger, Petavius; quos, si lubet, vide.

ἡκκασιθίζων. ad Att. vi. **6.** est proprie spinas vellere et colligere. h. **1.** spinæ sunt Dolabellæ, cui Tulliam desponderat, vitia, quæ non vult ab Attico ex ejus vita superiori colligi sibi obijci.

ἡ ἀρις ἰταλίσθη τυχὼν παρὶδου, &c. Ex urbis septicolli manibus (i. e. Roma) Camillo edidit (Philotimus libertus uxoris mer) rationes XXIV. minarum, et XLVIII. minarum æris alieni (ab uxore sc. contracti) sequæ debere XXIV. minas ex bonis Crotoniaticis (h. e. Milonis) et Chersoniticis (h. e. in Chersoneso exactis) et quantvis ex hereditatibus, quas uiderit, redegerit bis sexcentas et quadragenas, se tamen æris illius alieni ne obolum quidem distoluisse, cum jam debeantur a Kal. secundæ mensis: libertum autem ejus, qui idem, quod Cononis pater (Timotheus) nomen habebat, nihil curasse. Primum igitur hoc, omnia ut serventur: alleum, ut ne usurus quidem negligas, quæ debentur ex die supra posito. Per eos dies, quibus illum pertubi, magno in timore fui. Venerat enim explorandi causa, atque aliquid sperabat: qua frustratus obiit temere: sic fatus: Turpe est diu manere &c. ex Hom. Iliad. B. **298.** ad Att. vi. **5.**

ἡ ἀφαίρεσις, ad Att. vi. **1.** ἀφαίρεσις significat in re rustica et medica inutilium detractiōem et ablationem. τὸν αὖτον ἀφαίρεσις, aridarum frondium resectio, est apud Theophrastum et alios, vid. Salmas. ad Solin. p. m. 412. Si medici ἀφαίρεσις vocant, cum aliquid materie demittit corpori. Curatiōis genus est. Omne enim auxilium, ut Celsus ait ii. **9.** in fin. aut demit aliquam materiam, aut adjicit, aut evocat, aut reprimat, aut refrigerat, aut calefacit, simulque aut durat, aut mollit. In eo autem genere, quod in detractiōe est, ponitur primo loco sanguinis detractio, a qua et Celsus initium facit. sanguis autem eleganter apud Latinos dicitur pecunia. Cicero ergo, cum dicere vellet, ab Appio provinciam exhaustam esse, eleganter et lepide dixit: Appius ἡ ἀφαίρεσις

provinciam curavit, sanguinem misit, quicquid potuit detraxit, mihi tradidit enectam. Itaque περιπατηφρόνως a me non libenter videt. περιπατηφρόνως est contrarium detractiōis. plane hoc pertinet locus Aristoph. in Ranis jam a Victorio ad h. **1.** allatus v. 972. de fabula sua:

Ἰσχυον μὲν πρῶντις αὐτὰν, καὶ τὰ βάρος ἀφίλοι

Ἐσουλίας καὶ περιπάτους, καὶ τιστλίου μικροῦ

Χολὸν δὲ τὸν συμμάχων, ἀπὸ βουλίας, ἀπ' ἡδῶν

Εἴτ' ἀνιέρχῃ μετὰ δίας, Κεφισφῶντα μῦθον.

Poëta jam ante Ranas produxerat in scenam, sed infelici successu, itaque eas a se dicit immutatas demtis (Ἰσχυον) nonnullis, et contra aliis additis (ἀνιέρχῃ).

ἡ χῆ, excellentia. ad Att. iv. **15.**

ἡ τυρική, populariter scriptum. Fin. v. **5.**

ἡ εὐκρινία, rudes, qui philosophiam nondum didicere. ad Att. iv. **16.** vide supra in Ἀριστ. ἡ τυρική.

ἡ παγγύλλουσι, ἀνδρ' ἀπημύνασθαι, ἵτις τις πρίντις χαλίσθη, denuncio me cum vitum ulturum, quicunque molestus mihi fuerit. ad Att. ii. **9.** ἡ παγγύλλουσι est Ciceronis, versus Hom. Iliad. B. **369.**

ἡ παγωγὴ, inductio, genus argumentationis Socraticum et Rhetoricum Top. **16.** v. infra in παραγωγῇ.

ἰσὺ ἔχ ἡρῆον, ἢ δὲ βούλει, quia non victimam, neque tergus bubulum (sc. capto) ad Att. **i. 1.** L. ex Hom. Iliad. X. v. **139.** prov. quo utuntur, qui, rem magnam agi, dicere volunt: Non rem levem et inanem peto: non res levis agitur.

ἰσῶχον αὖ, retinebam identidem, ad Att. v. **11.**

ἰσίσχων, assensum sustinere, hesitare, ad Att. vi. **6.** et **2.**

ἡ ιαγινιματιὰν, Fin. iii. **9.** ab ιαγινιμα, quo verbo dicitur omne id, quod ex primo consequitur, eique adjunctum est: tamquam σαθῆς, quod e morbo primario consequi solet, appellant medici ejus morbi ιαγινιμα. hoc verbum deinde ad philosophiam a Stoicis traductum est, hoc sensu. Ars v. c. pictoria, est tamquam caput et primum quid: cum autem aliquid ex arte ea artificiose facimus, id demum ex primo, h. e. ex arte ea consequitur, et est ejus artis ιαγινιμα s. ιαγινιματιὰν, posterum quodam modo et consequens, ut Cicero interpretatur. Id secus esse dicit in eo, cum quid sapienter dicitur; id enim non dici ιαγινιματιὰν, sed primum et caput rei.

ἰσχυρόν, verum, ad Div. xvi. 10.
ἰσχυρότης, qua commodissima ratione poteris, ad Att. xiii. 23. Sed hæc est lectio unius Ms. unde Bosius et Gruterus edidere. v. *ἰσχύς*.

ἰσχυρίλα, boni seu lati nunci, sive boni nuncii præmia, ad Att. ii. 3. et 12. xiii. 40.

ἰσχυρότατος, qui facile potest everti, ad Att. ii. 14. sermo est ibi de actionibus, quæ quoniam vitiosæ sunt, v. e. contra auspicia, facile irritæ fieri possunt.

ἰσχύς, generis nobilitas, ad Div. iii. 7.

ἰσχυρότερος, nobilior, ad Att. xiii. 21.
ἰσχυρὸν, generosa, nobilia, ad Att. viii. 2.

ἰσθαίμων, felix, ad Att. ix. 11.
ἰσθλία, bona fama, gloria, Fin. iii. 17.

ἰσχυρία, bona spes, ad Att. ii. 17.
ἰσχυρίτης, benefactor, benemeritus, ad Att. ix. 5.

ἰσθμία, satua simplicitas, ad Att. vi. 2. proprie de hominibus probis dicitur, qui alios ex ingenio suo metiuntur, adeoque facile et credunt et decipiuntur.

Κακὸν δὲ contra, quia ipsi mali sunt, suspiciosi etiam sunt, callidi. v. Aristot. Rhet. ii. 13.

ἰσχυρέμα, prosper successus, ad Att. v. 21.

ἰσχυρία, prosperitas, felix successus, ad Att. ix. 12.

ἰσθανασία, facilis mors, ad Att. xvi. 7.

ἰσθυρία, animi tranquillitas, securitas, animus terrore liber. Fin. v. 8. et 29.

ἰσθυρημονίης, liberior sive fortior in loquendo, ad Div. xii. 16. ibid. ix. 24.

ἰσθυρήμων ἴση, ubi Toupus corrigit *ἰσθυρημονίης*.

ἰσκαιρία, occasio, opportunitas, tempus, actionis opportunum, ad Att. xvi. 8. Fin. iii. 14.

ἰσκαιρίτης, opportunus, ad Att. iv. 7.

ἰσκαίρης, opportune, ad Att. xiii. 9. ad Qu. Fr. ii. 3.

ἰσκάως, facile, ad Att. xiii. 21.

ἰσλογία, probabilis ratio, ad Att. xiii. 22.

ἰσλογον, consentaneum, probabile, ad Att. xiii. 7. et 33. xiv. 22.

ἰσλόγως, Att. xiii. 23. ubi sic edd. pr. sed Bosius correxit *ἰσχυρόως*, Lambinus *ἰσάως*.

ἰσλογύτατος, maxime consentaneum, ad Att. xiii. 6.

ἰσμία, benivolentia, ad Att. xvi. 11.

Εὐμολπιδῶν πάτριον, Eumolpid arum ritus patris, ad Att. i. 9. Eumolpidæ

sunt Sacerdotes ex Eumolpi posteris, de quibus vid. Doctos Viros ad Nepotis Alcibiadem, c. L. Falsterus in Amœnitatibus fœminas facere voluit, et auctores Latinos ex hæc opinione refingere, sed eum nos certis argumentis confutavimus in Actis Eruditorum Latinis. Unum illud poterat virum doctum ab errore revocare, quod et ibi monuimus; si fœminæ fuissent, Eumolpides dicendum fuisse, non Eumolpida.

ἰσότης, venustum, nitidum, ad Att. xii. 6. forma quædam orationis, quæ et *σῶς* et a Longino sect. xxx. *ἰσότης* vocatur (nam ita legendum esse mihi non dubium videtur, etsi Tollerius retinet *σφῆκτος*) proprie *ἰσότης* et *ἰσότης*, item *σῶς* est palæstritarum, qui oleo, quo unguiscent, nitidum eorum sibi efficiunt: deinde ad alias res traducitur, ut, *σῶς* *ἰσότης*, lapides qui cæsi et politi sunt. Sic etiam *σῶς* orationis et *ἰσότης* nitor, elegantia, ventus est. de his verbis vide Salmas. ad Solin. p. m. 142. et multis aliis locis. Victoriorum ad L. c. Pærcium ad Longinum L. c.

ἰσότης, venuste, nitide, eleganter, ad Att. xv. 17.

ἰσότης, homo explorator fidei, cui tute credi potest, ad Att. xi. 25.

Εὐπολὶς τὸ ἐπὶ ἀρχαίᾳς. Eupolim illum, veteris scilicet comædiæ p. am, ad Att. vi. 1. de distinctione comædiæ in veterem, mediam et novam egerunt scriptores de re Poëtica, tanquam Scaliger, ex recentissimis Brumoi Theatre des Grecs tom. v. p. 128, ed. Batav. item inter pretes ad illud Horatii:

Eupolis atque Cratinus, Aristophanesque Poëtæ

et quorum Comædiæ prisca virorum est.

de Eupoli viii. Indic. Nominum.

ἰσότης, parabilis, ad Att. vii. 1.

Εὐριπίδῳ μὲν ἐστὶν, ὅς ἐστιν ὁ αὐτὸς ἐστὶν.

Euripidis: Sapientem odi, qui sibi ipse non sapit. ad Div. xiii. 15. Manutius videtur esse e Medea.

Εὐρίπεια, mobilia tanquam Euripus, vel facilia ad excitandum et impellendum, ad Att. xiv. 5. notum proverbium, *ἑθρῶπος Εὐρίπεια*.

ἰσχυμάχως, bono modo, fortiter, ad Att. ix. 3.

ἰσότης, ordinis conservatio. Off. i. 40.

ἰσχυμάχως, ad Div. vii. 32. Aristoteles in ethicis interpretatur: *σπασιδίον* *ἔστιν*, cum conviciamur aut perstringimus homines ingeniosa aliqua ratione. Unde Eutropeli dicti. Nam hic Voluminus, ad quem utitur hoc verbo Cicero, Eutropelus dictus est propter *ἰσχυμάχως*

λίαν. Sed hunc ipsum hominem Plutarchus in Bruto vocat *μῦρον*, quem locum Victorius ad b. l. attulit; ex quo intelligitur, *ὑπερφανέλιαν* esse urbanitatem in sensu deteriori, de qua v. Gronov. de Sestert. p. 318. 319. quæ mimicam facietiam, ridiculam illam quidem, sed non magni faciendam aut nimis ingeniosam. Itaque Cicero in hac epistola ad Voluminium, qui κατ' *ἱφυχάν*, uti diximus, Eutrapelus dictus est, tamen ut parum argutum hominem ridet: *In possessione, inquit, salinarum megrum neminem timeo præter te. Putas te rideri? nunc demum intelligo te sapere.* Recte ergo Paullus prohibet *ὑπερφανέλιαν*, h. e. mimicam et seurrilem facietiam. Ceterum non dubito, quin hoc verbum interdum etiam bonum sensum habeat, inprimis apud veteres Atticos. vid. Vavassor de ludicra dictione p. 282. ed. Lips.

ὑπερχεῖματα, commoda, Fin. iii. 20.

ἱφθίς, insinuatio, pars orationis, quæ nobis aditum vel ad animos audientium vel ad causam ipsam munimus, ad Her. l. 4.

ῥωλες, obsoletus, non recens. ad Div. ix. 2. ad Att. xiii. 21.

Z.

ζηλοσυνή, invidie fert, ad Att. xiii. 18.

ζηλοσυνή, invidie ferre, invidere. ibid.

ζηλοσυνήδαι, ei invideri, quod in meis libris loquens inducatur, ad Att. xiii. 13.

ζηλοσυνία, obtreectatio, dolor ex eo, cum quis consequitur id, quod ipsi cupiebamus, ad Att. x. 8. vid. Cic. Tusc. iv. 8. et ibi Davisius.

ζήτημα, questio, sc. de qua disputatur. ad Div. ix. 26. ad Att. vii. 3.

ζωδιακός, orbis signifer. Div. ii. 42.

ζώνης φωνή, integer locus ita concipiendus: *ζώνης φωνή μύλων ὑπερχυά ἱερῶν, ἢ ἀφ' αὐτῶν διδασκάλων*, vixæ vocis major est vis et efficacia, quam tutorum doctorum, ad Att. ii. 12.

H.

ἡγεμονία, principatus, id quod in quoque genere est præstantissimum. sic in homine ratio est τὸ ἡγεμονικόν, quod quasi principatum in homine obtinet. In universo autem Deus, auctor mundi. Stoici sic appellabant naturam, quæ universum continet, illudque tuetur, de Nat. D. ii. 11.

ἡ δὲ τῷ ἰδίῳ σοὶ εἰ δόξαται εἶναι, θύοισιν, iter huc susceptum cui tibi usui nunc

est, age dic vates. ad Att. xv. 11. xvi. 6. Senarius poetæ veteris, nescio cujus. Valkenari V. C. videtur esse Sophoclis. Diatribe de Fragm. Eurip. p. 192.

ἡδονή, voluptas, stem letitia, quasi gestientis animi elatio voluptaria, ad Div. xv. 19. Fin. ii. 3. iii. 10.

ἡδοναίον, ad vires accommodatum. Or. 37.

ἡθες. mos. Fat. l.

ἡθες ἡδονῇ ἁλωτὴν, ingenium, quod disciplina subigere et domari possit. ad Att. x. 12. ed. Grævii.

ἡθους ἱερμηνείαν, moribus adhibenda est diligentia. ad Att. x. 10.

ἡλίον ἀνάθημα, solis donum. ad Att. i.

l. Si locus sanus est, hæc, auctoribus doctis hominibus, sententia est; tua Hermathena gymnasium nostro tantum splendoris et ornamenti affert, ut gymnasium nostrum nobis pulcherrimum videatur. Sed non negabo, mihi totum illud huic interpretationi, atque adeo lectioni non satis consentire videri. Si dixisset, gymnasium mihi videtur pulcherrimum ἡλίον ἀνάθημα, concederem. Nunc cum dicit totum, manifestum mihi esse videtur, ludi in totum gymnasium et ἀνάθημα. Hermathena si ἀνάθημα appellaretur, nil mirum esset: sed illius tantam pulchritudinem dicit, ut longe gymnasio ipsi præferenda sit, et totum potius gymnasium, quam statum illa, ἀνάθημα putandum sit. Itaque aut probandam censeo lectionem, quam in MSto invenit Grævius: ejus ἀνάθημα, aut, quæ propius accedit ad ἡλίον, Casauboni conjecturam: illius ἀνάθημα.

ἡμαρ ἱσμενίῃ, ἔτι λαζάρων χρίμα τῶν Ζην, ἔτι δὲ τῶν ἀδελφῶν νοτιοκαίτων χαλκωτήν, Οἱ βίη ἢ ἀρετῇ σχολῆς κρίνεται διμωσαι, Ἐκ δὲ δικῆς λάσσωσι, θῶν ἔστω οἱ ἀλγόντων, die autumnali cum abundantissimam effundit aquam Jupiter hominibus iratus, qui per vim in foro obliquas pronunciant sententias, Justitiam autem expellunt, Deorum iram non curantes. ad Qu. Fr. iii. 7. ex Homer. Iliad. II. 385.

ἡμερολογεῖν, ut quæque singulis diebus acciderunt. ad Att. iv. 5.

ἡσέησεν, dubitasti. ad Att. vi. 1.

Ἡρακλίδης, vis simile, quæ Heracles Ponticus scripsit: declarum aliquid de republica sc. quod quasi Heracles opus videatur. ad Att. xv. 4. et 13. et 27. xvi. 2. ii.

ἥρως, heros, ad Att. vii. 13. xiv. 4. xv. 12.

Ἡρόδωτος, Herodes, philosophus Atheniensis, de quo vide Ind. Nomin. ad Att. ii. 2.

ἡστένεως, a cibo abstinuisti, ad Att. xiv. 5.

ἡ ἀσκήσις ἀπάρται, supple ex Platone l. ii. de Republ. *τίχης ἀνὰ δὲ. an obliqua et versuta fraudis consensu muro.* ad Att. xiii. 32.

ἡσυχάζειν, quiescere. Hoc verbo utebantur Stoici, cum dicerent in sorte esse in tempore subsistendum, v. e. si quaereretur: triane multa sunt? post, an quatuor, et sic porro, desinendum esse paullo ante, quam ad multa perventum sit. Acad. ii. 29.

ἡσυχάσας, feliciter peperit. ad Att. x. 18.

Θ.

Θῖον, patruus, ad Att. ii. 2. nimis severi. Horat.: Ne sis patruus mihi.

Θιοφάνης, Theophanes, ad Att. ii. 5. vid. Indie. Nominum.

Θιοφράστου περί φιλοτιμίας, Theophrasti scriptum de studio bonorum. ad Att. ii. 3. vid. Indie. Nom.

Θίγμις, lupinus, ad Att. i. l. si locus est sanus, de quo dubitant docti homines, ludit Cicero in nomine Thermi et suo. Ciceronis nomen est a cicere, et Θίγμις sunt lupini, quæ sunt duo genera leguminis.

Θίσιν, propositiones, quæstiones universales, de quibus cogitari disputarique potest ut utramque partem. Exempla hujusmodi thesium vid. l. c. ad Att. ix. 4. et 9.

Θίσις, universi generis quæstio, infinita quæstio, propositum. Or. 36. Top. 21.

Θιστικά, quæstionibus philosophicis referta, apta, Parad. Præf.

Θισκώσιον, ad Qu. Fr. iii. 3. subtilius, φιλολογώτερον, magis ex arte dissendendi dialectica.

Θισκώματα, percepta, Fat. 6. ubi vide. **Θισρία**, ad Att. xii. 6. Est scriptio aut disputatio de re aliqua subtiliter. Tenuis Θισρία est libellus, qui exponit de re tenui, tamquam grammatica aut geographica, &c.

Θυσέσσαι, tumultum excitat, ad Div. xvi. 23.

Θυσκώσιον, stomachosius, iracundius. ad Att. x. 11.

Θυμώσις, exardescencia. Tusc. iv. 9. si sana est lectio, quod dubitat H. Stephanus in Thes. L. Gr. Valkenarius sine hæsitacione corrigit Θυμής. Diatr. de fragm. Euripid. p. 231.

Λ

Λίαι, formæ, species, quæ generibus subijciuntur. Top. 7.

λῆξις κέρδων. ad Att. xiii. 42. lectio est

corrupta editionis Gruter. Grævianna habet nihil mellorem: *μῆξις κέρδων*. Quæ interpretes dixerunt, inania omnia sunt. Fr. Odinus ap. Olivetum ad h. l. conjiciebat: *Eatur: μῆξις κέρδων*. Videmus te igitur.

λεῖψαντιον, idem valens, ejusdem potestatis. ad Att. vi. 1.

λεῖψαντιον, æqualis tributio, æquilibritas. Nat. Deor. i. 19. et 39. est vocabulum Epicureum, quo utebantur, cum hanc esse rerum naturam rationemque dicerent, ut omnia omnibus paribus paria responderent, hoc est, ut in paribus rebus par esset v. e. multitudo et copia. Sic cum mortalium tanta multitudo sit, esse immortalium non minorem, et cum intereuntis res innumerabiles sint, etiam eas, quæ conservarentur, infinitas esse debere.

λεῖψαντιον, rebus vere narrandis accomodata, historica. ad Att. i. 19.

λεῖψαντιον, historicum. ad Att. vi. 1.

λεῖψαντιον, historiarum peritissimus. ad Att. vi. 2.

λεῖψαντιον, eundem. ad Att. xiv. 22.

λεῖψαντιον, illecebra, desiderium, pellacia. ad Att. vii. 2. vide nos ad Xenoph. Memorab. p. 149.

Κ.

καθῆκον, officium. ad Att. xvi. 11. et 14. Fin. iii. 6. Off. i. 3.

καθολικὸν θύσκημα, perceptum artis, quod in omnes conveniat, dogma generale, ad Att. xiv. 20.

καὶ Καίριον ὁ φιλόσοφος τὸν ἀσκληπιδίου τίττον ἀσπάζεσθαι, et Cicero philosophus Titum reipublicæ peritum salutatur, ad Att. ii. 12.

καὶ μάλα κατηφής, et admodum tristis, ad Att. xii. 42.

καὶ μάλα σπουδής, et valde gravis, ad Att. xv. 12.

καὶ συναπασσάντι, et commori, ad Att. vii. 20.

καὶ τὰς Φυκαλίδων, et hoc Phocylidis, ad Att. iv. 9.

κακία, vitium, vitiositas, Fin. iii. 11. et 12. Tusc. iv. 15.

κακοσίμαχος, imbecillum stomachum seu ventriculum habens, ad Div. xvi. 4.

καλλιστῆς, Catipides, ad Att. xiii. 12. vid. Sueton. Tib. 38.

καὶ ἐπὶ εἰργῇ σπουδῇ ἀνδρὶ ψικάδου ὡδὴν φρενί, et utique sub lecto confectum labentem audire plurimam sapito et quieto animo, ad Att. ii. 7. Fragm. Sophoclis, quod est etiam apud Stobæum e. 57.

κανὼν, regula, norma, ad Div. xvi. 17.

Κανὼν, dicitur canon librorum Ciceronis, h. e. quo Cicero utatur ad libros suos examinandos et emendandos.

κατ' ἰδῶλον ἱκανόσους, per simulacrum inlatus, ad Att. ii. 3. vid. ἱκανὸς &c.

κατ' ἰδῶλον φαντασίαις, secundum spectrorum visiones, ad Div. xv. 16. v. ἰδῶλον.

κατ' ἐπὶ φθιγγί, per autumnum fer, ad Att. ii. 12. de re incerta et adhuc fluctuante dicitur; ducto proverbio a fece, quæ autumnali tempore adhuc fluctuat et natat in vino, nec dum desedit. Hinc addit Cicero: quæ si desederit, magis erunt judicata, quæ scribam.

κατάβασις, descensus, ad Att. xiii. 31. et 32. Est liber Dicarchi, de descensu in antrum Trophonii.

καταβίωσις, vite ad exitum perductio, reliquis vite cursus vel decursus, ad Att. xiii. 1.

κατὰ Διόδωρον κρίνω, secundum Diodorum, vel, ex Diodori sententia judicare, ad Div. ix. 4. vid. Diodorus in Indic. Nom.

κατακλιθεὶς, clausula, sc. sermonis Cæsariani, ad Att. ix. 18.

κατὰ λανθόν, minutatim, ad Att. ii. 18.

κατάληπτον, comprehensibile, Acad. I. 11.

κατάληψις, comprehensio, cognitio, perceptio, Acad. ii. 8. et 47. Fin. iii. 5. dicitur, cum res ita cognoscimus, ut, quales sint, certo sciamus, sine erroris periculo. unde verbum ductum sit, v. Acad. iv. 47.

κατὰ μέρος, singula quæque, tamquam tela licta, percurrendo, ad Att. xiv. 16. idem quod κατὰ λανθόν.

κατάταξις, contentio, ad Att. ii. 3. Tunstallius epist. ad Middleton. p. 103. cum Turnebo legendum censet κατακλιθεὶς.

κατὰ τὸ πρακτικὸν quaerere, est, cum non quaerimus, ut sciamus, de quo quaerimus, sed ut ex re cognita comparare actiones nostras possimus. Itaque addit: non me abs te κατὰ πρακτικὸν quaerere, quod gestiat animus aliquid agere in republica, &c. ad Att. ii. 7.

κατὰ τὸ ἀντιδικητικόν, cum accusatione et sedulitate, ad Att. ii. 17.

καταχρησις, abusus, Or. 27. figura rhetorum.

κατὰ Χρύσιππον ἵνασθαι, secundum Chrysippum fieri potest, ad Div. ix. 4. vid. Chrysippus in Indic. Nomin.

καταρκεύματα, quæ dicuntur de quodam, Tusc. iv. 9. est vocabulum Dialecticum, quod de iis rebus dicitur, quæ de aliquo dici possunt, ut, habere divitias, cupere honores.

καταχρησις, institutio, ad Att. xv. 12.

κατὰ ῥῆμα, Fin. iii. 14. κατὰ ῥῆμα, recta, recte facta. Fin. iii. 7. Off. I. 3. ubi κατὰ ῥῆμα definitio traditur.

κατὰ ῥῆμα, recta effectio. Fin. iii. 14. ut κατὰ ῥῆμα, rectum factum.

ναχίατης, ad Att. I. 14. medicis ναχίατης est, cujus corporis habitus vitiosus est, cujus corpus etsi plenum, tamen iners, pallidum, lividum est. Voluntate autem ναχίατης, qui prava amat, bona odit, qui pravo animo est.

νίαινα, v. sequens.

νιαινικα, in cubi et tessera modum me conformavi, firmissime sto, certum habeo et constitutum, quid scribam. ad Att. xiii. 31. Sed rectius, eodem sensu, Græviana habet: νίαινα, quod etiam probat Tunstallus l. c. p. 164. sed aliter, nec bene explicat.

νίαινα, justum, ad Att. ii. 24.

νίαινα δεικνύς, veredus impiger. ad Att. x. 13. νίαινα est equus, qui equite ab uno agitur, ein Reit-Oft, neque jungitur currul, cujus generis fuere equi veredi, ad cursus publicos certis locis dispositi. Habes νίαινα δεικνύς, est: quoniam diploma nactus es, tibi licet ex Italia exire cursu publico. vid. Junius ad h. l.

νίαινα, vacuus, inanis, ad Att. vii. 9.

νίαινα, inanis studii plena. ad Att. ix. 1.

νίαινα, punctum, medium circuli. Tusc. I. 17.

νίαινα, animo suspensus hac illuc impellor, fluctuo, volaticus sum. ad Att. xiii. 40. v. de hac voce Spanhem. ad Aristoph. Plut. 913.

νίαινα, cornu. ad Att. v. 21. et vi. 1. Instrumentum musicum, de quo agit Salmas. ad Solinum p. 87.

νίαινα, caput, ad Att. v. 18.

Κινέωσις ἀποκαταστατική, Cicero optimatum studiosissimus puer. ad Att. ii. 15.

Κινέωσις ἡ μικρὴ ἀναστάσις Τίτου Ἀθηναίου, Cicero parvulus salutal Titum Atheniensem. ad Att. ii. 9.

κινδυνώδης, periculose. ad Att. ix. 17.

κλῆσις, gloria, ad Qu. Fr. iii. 6.

κοινότερα, communiora. ad Att. xiii. 10.

κολακίαι, assentatio. ad Att. xiii. 7. et 30.

κόμματι, incisa orationis. Or. 62.

Κορινθίαι, Corinthiorum, intell. ἐλευθερία, respublica, liber Dicarchi, ad Att. ii. 2.

κόμος, mendum. de Univ. 10.

κρήνη, fons. ad Att. xli. 5.

κρίσιμος, judicatio, sive judicii questio: in quo quasi caput est controversiæ. ad Her. I. 16. Or. 36. Top. 24.

κρίσις Χρυσιππίου, iudicium ex Chrysippi sententia. ad Div. ix. 4.

Κρίσις, Saturnus, dictus quasi κρίσις, Nat. D. ii. 25.

πύκνους, plenus, ad Att. xii. 3. Popma autem ibi legi vult *ἀνύκνους*, et intelligi Balbum. Nam balbi sunt *ἀνύκνους*. Probat Tunstallius p. 160.

κύκλος, circulus, orbis. Nat. D. ii. 18. *κυρία δίκη, maxime rata sententia*.

Fin. ii. 7. Nat. D. i. 30.

Κῦρος 2. 1. ad Att. xii. 38. i. e. *Cyrus ex quarto et quinto tomo Antisthenis*. Nam ejus libri, ut Diogenes Laërtius auctor est, redacti erant in decem domos, quibus singulis qui libri continebantur commemorat: *κύριος* 5, i. e. *Κῦρος*, *Ἡρακλῆς* 6 *μυζῶν*, 7 *πρὸς ἰσχυροῦς*. *κύριος* 8. i. e. *Κῦρος*, 9 *πρὸς βασιλείας*. i. vi. 5. 16.

Κύρου παιδία, Cyri institutio. ad Att. ii. 3.

κύλα, membra orationis, sensus rhetorico. Brut. 44. Or. 62.

κυριακὴς μῦθος, comicus testis. testis eo nomine occurrens sæpe in comædiis. ad Div. ii. 13.

Κορυκαῖον, Corycæi. ad Att. x. 28. *Corycæi* fuerunt populi Pamphyliæ, dicti a promontorio Coryco. Ad id cum appulissent piratæ, ne ab ipsis male tractarentur, in ceteras stationes navium portusque se mutatis vestibus contulerunt, et quæ ibi audierant, ad piratas retulerunt, ut nomina navigantium, et quorsum navigare constituissent, scirent. Hinc proverbium in eos ductum, qui subauscultant, quæ dicuntur, ut ea ad alios deferant. vid. Suidas in *κυρκαῖος*, et proverbiorum collectores.

καφὴν ἀνέωσαν, nuda persona. ad Att. xlii. 19.

A.

Λακωνισμός, Laconica brevitās. ad Div. xi. 25.

λαλαγίονα, supple *θεός*, sive *χιλιδόν*, *garriens avis, sive hirundo*. ad Att. ix. 18. x. 2.

λαμψρά, splendida. ad Att. v. 20.

λάπτεμα, falsa quædam ostentatio, ad Att. ix. 13. vid. *ἰλάσσειν*.

λαχύν, nancisci, sorte adipisci. ad Att. xv. 9.

λαληδόνως, sensim, latenter, clam. ad Div. ix. 2. ad Att. vi. 5.

λίσχον, confabulatio. ad Att. xii. 1. de *λίσχους* vid. Græv. Lect. Hesiod. c. 11.

λίανθος, ampulla, pigmenta, quibus ornatio fit oratio. ad Att. i. 14. *λίανθος*, quid sint, non consentiunt docti homines. interpretatio ea, quæ *vas pictorium* facit, (vid. v. c. Gesner. ad Plin. Ep. i. 2.) vera illa quidem est, neque tamen propterea illa altera falsa, quæ *vas unguentarium* facit, *μυροθήκη*, cum Pollux vi. 19. diserte *λίανθος* inter

τὰ τῶν μύρων ἀγγεῖα referat. atque hoc sensu passim est apud Græcos auctores, ut ap. Aristophan. Plut. 811. vid. Conrad. ad b. i. et Eschenb. de Unet. c. 4.

λεχμματα, sutiones Dialecticorum. Div. ii. 53.

λῆρος πάλος, nugæ multæ. ad Att. xiv. 21. xvi. 1.

λῆψις, correptio, impetus. ad Att. vii. 7.

λεῖμα, Verbum medicum, ut *ἰαλεῖμα*, significatque *accessionem febris*, ut Cicero vocat, initiumque paroxysmi. vid. Cuperi Observ. ii. 15.

λεῖρος, mediocritas, tenuitas, quæ in cibo et potu utimur, cum pretiosos cibos, nimiamque copiam, a mensis amovemus; quod ex lege sumtuaria fiebat. ad Div. vii. 26.

λογική, philosophiæ pars querendi ac disserendi, quæ et Dialectica dicitur. Fin. i. 7.

λογιστήριον, ad Att. xlii. 19. sunt disputationes subtiliores, quales sunt eorum, qui cum philosophiæ se præne totos tradiderint, de philosophia disputant. Subtiliitas autem ista cernitur in definendo et argumentando, quarum rerum artem tradit *λογική* seu *διαλεκτική*. Sic Cicero Tusc. iv. 14. cum *καθ' ὅσον* definitiones et distributiones in formas attulisset: *Habes ea, quæ de perturbationibus enucleate disputant Stoici, quæ logica appellant, quia disseruntur subtilius*.

λόγους *ἑρμῶνους*, ad supplendum integrum senarium adde: *ἱερμῶνους*. *libris Hermodorus mercaturam facit*, ad Att. xlii. 21. vid. Indic. Histor. in *Hermodorus*.

λογιστάδης, artificiosi sermonis fabricator. Or. 12.

λόγος, ægritudo, quasi solutio totius hominis, auctore Chrysippo. Tusc. iii. 25.

λοῖκον, ποῖτα, qui ad lyra cantum carmina scribere, quales inter Græcos Pindarus, Alcæus, inter Latinos Horatius fuere. Orat. 55. Fragm. incert.

M.

μακάριος νῆσος, beatorum insula, ad Att. xii. 3.

μακροψυχία, affectio animi longinqua spectantis, ad Att. ix. 11. Sed Grævius vere iudicat, nil certius esse emendatione Magnuti apud Manutium, quam et ipse Manutius probabat: *μακροψυχία*. Nam *μακροψυχία* nusquam apud Græcos auctores occurrit, et locus necessario desiderat *μακροψυχίας*.

μαλ' ἀνείκελτατος, plane ut optimum decet. ad Att. i. 14.

- μανία, insanio, Tusc. iii. 5.*
μαντιὰ, divinatio, de Nat. D. l. 20.
de Div. l. 1. Legg. ii. 13.
μάντις ὁ ἄνθρωπος: supplendum, ut senatus integer habeatur: ὅς τις ἐκείνῳ καλῶς, vates is optimus fuerit, qui bene conjecerit, ad Att. vii. 13. Est versus ex deperdita Euripidis tragedia. Huic enim tribuit eum Plutarchus de defectu oraculorum &c. t. l. p. 768, ed. Steph.
μισθολογία, commuto, ad alias personas transgesso, ad Att. xii. 12. Sermo est de Dialogis philosophicis, quos refingebat, et alias personas inducebat, ut in Academicis fecit. Dicitur, quemadmodum μισθολογία de statu, quem in aliam faciem mutantur, ut alium, quam antea, referant. de quo vid. Casaub. ad Sueton. Tiber. c. 78.
μιλιγμα, lenimentum, ad Att. xiii. 27. Catonis μιλιγμα est, quod facit, ut Cæsaris indignatio ex Ciceronis Catone, h. e. libro de laudibus Catonis Uticensis, concepta mitiget et leniatur. Sic Longinus eleganter μιλιγμοῦ hyperbolarum et omnium audacium locutionum vocat particulas illas et formulas, quasi, tamquam, ut ita dicam. &c. περί ὧν, Sect. xxxii. 3.
μιλαγχολία, furor, Tusc. iii. 5.
μίλησις, meditatio, cura, ad Att. v. 10.
μίσθον, curæ erit, ad Att. xii. 3. xiv. 17. xv. 4.
μίμψις, accusatio, reprehensio, ad Att. xiii. 13.
μίμψιν ἀπαίρειν, accusationem intendit, ad Att. xiii. 49.
Μέντωρ πῶς τ' ἔρ' ἐγώ, πῶς τ' ἔρ' προστάξομαι αὐτῷ; Mentor, quoniam modo adeam, et quoniam modo amplexabor ipsum? ad Att. ix. 8. ex Homer. Odys. Γ. 22.
μισέτης, medietas, medium, quod quantum vincit alterum, tantum vincitur ab altero, de Univ. 7.
μίστ' ἀμύμονα, ad Att. xvi. 5. respicitur Iliad. B. 674. ubi Nireus formosissimus dicitur, μίστ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα, h. e. post Achillem pulchrum. Atticus enim scripserat, Cornelium Nepotem esse optimum scriptorem, μίστ' ἀμύμονα, sc. Ciceronem.
μισέτης, incerti et dubii animi: ancipitis curæ, ad Att. v. 11. xv. 14.
μισσηρότερον, suspensiore animo, ad Att. xvi. 5.
μή γὰρ αὐτοῖς, neque enim ipsis (sc. delector) ad Att. xiii. 20.
μήδ' ἐμδύειν ὑπὸ τοῦ σώματος, ne saluus quidem fiat ab hoc, ad Att. xvi. 15.
μηδὲ λίσσιν, supplementum hoc integrum verum exhibebit: λίσσιν, πρὶν
ἀμφὶν μῶθεν ἀκούει: neque causam judicaris prius, quam quid uterque dicat, audieris, ad Att. vii. 18. Versus, qui falso Hesiodo adscribatur, Phocylidique esse putabatur.
μηδὲ αὐτοῖς, suppleunt: μίλιν, nihil ipsis curæ est, alii aliud. ad Att. vi. 1.
Μὴ μὰν ἀπονοῖδι γι καὶ ἀκλυῶς ἀπολάμην,
'Ἀλλὰ μίγα ρίξας τι καὶ λισσόμενοι το-θίσθαι,
Ne ignaviter et inglorie perent: sed magno aliquo facinore edito, quod audiat a posteris. ad Div. xiii. 15. ad Att. x. 1. ex Hom. Iliad. X. v. 304. 305.
μή μοι Γοργόνος κεφαλὴν διπλοῦσι πύλαις, ne mihi Gorgoneum caput horrendi et grævis monstri, ad Att. ix. 7. ex Hom. Odys. A. v. 633.
μὴ παλινοῦσθαι, abstinendum administratione reipublicæ, ad Att. xiv. 20.
μήτω μίγαν ὄσσι, σφὶν τιλιπύλοισ' ὀππῇ, neminem magnum dixeris, priusquam mortuum videris, ad Att. iv. 2. Senarius Sophoclis apud Stobæum cap. 93.
μῆς κέρδι. ad Att. xiii. 42. vid. Ἰλῆος κέρδι.
μυσθόδευτος, osor generis humani, Tusc. iv. 11.
μισσηγνία, odium mulicrum, Tusc. iv. 11.
μνημονα, ars memoria, de qua noti sunt Quintilianii loci. ad Herenn. iii. 17.
μνημονικὸν ἀμάρτημα, lapsus memoria, ad Att. xiv. 5.
Μυσεσάρτακτος, a Musis percussus, Musarum amore captus, poeta. ad Qu. Fr. ii. 10.
μυσεθίκιον, unguenti et pigmentorum arcula, ad Att. ii. 1.
μυστικώτερα, secretiora. ad Att. iv. 2.
μυστικώτερον, secretius. ad Att. vi. 4.
Μώμος, ad Att. v. 20. Μώμος satisfacere, est talem se præstare, ut Momus, qui, quod reprehendat, quamvis querat, tamen non habeat.

N.

νεκρομαντία, per mortuos divinatio. Tusc. l. 16. v. Davis.
νεκρία, Tusc. l. 16. ad Att. ix. 10. 11. et 18. Νεκρία, Homeri, Tusc. l. 16, est Odys. A. qui liber sic etiam aliis vocatur, tamquam Longino καὶ ὧν, sect. ix. Nomen ab argumento traxit, quod in eo Ulysses commemoratur, quemadmodum inferos adierit, et cum umbra collocutus sit. De hac νεκρία quid acuti homines judicaverint, vid. ap. Victorium ad ep. 10. l. ix, ad Att. Ceterum ad

hanc *κακία* respexit Atticus, cum Cæsaris comitatum *κακία* vocaret. Nam quemadmodum umbræ ad Ulyssem in *κακία* Homeri conflunt frequentes, sic homines flagitiosi, facinorosi, et ære alieno obruti, ad Cæsarem confluebant.

νέκτεα, nuper condita. ad Att. vi. 2.

σωτηρίαις, res novæ. ad Att. xiv. 5.

σῆς καὶ μίμνας' ἀνιστῆναι, ἄεθρα ταῦτα σὺν φρεσίν. *Sobrius sis, et memineris non facile credere, hi sunt nervi sapientiæ*, ad Att. i. 19. Versus Epicharmi Poëtæ Siculi.

εὐκταὶ σὺν πολυφάγίαις, *Niconis de edacitate*. ad Div. vii. 20. vid. in Indic. Hist.

νομαρχίαν excusationem ne acceperis. ad Att. v. 11. Alii habent *νομαρχία*. Adjiciemus utriusque verbi interpretationes, a doctis viris propositas. *Νομαρχία* excusationem dicunt esse legitimam, ac viro honesto dignam, occupationem videlicet. Nam adversæ valetudinis excusatio mollior est. Hanc igitur (*νομαρχίαν*) excusationem non vult accipi, quod nulla occupatio tanta sit, ut se possit a scribendis ad Atticum literis advocare. Ita Manutius. Popma contra *νομαρχίαν* dicit esse constantiam Ciceronis in præfecturis conferendis; qua commotus non scripsisset ad Atticum, ne suam constantiam deferendis præfectis tentaret. Sed quomodo hæc excusatio dici possit, non video. Causa potuit esse omissarum literarum, sed qua non facile ad excusandum uteretur. Idem dici potest de interpretatione *νομαρχίας*. *Νομαρχία* Bosius interpretatur, *detractionem præfecturarum, s. vacationem*. Eas cum Atticus a Cicerone quibusdam petiisset, noluisse Cicerone respondere. Quomodo tandem rogare potest, ne accipiat hanc excusationem. Rustica esset illa excusatio, quam etiam rogatus non acciperet Atticus. Noli suspicari, debuisset scribere, me propter *νομαρχίαν* scripsisse. Fortasse non sanus locus est.

νομοφύλακες, legum custodes, de Leg. iii. 20. Magistratus Athenienses, qui legum curam habebant, et facta hominum observabant, ad legesque revocabant, conf. Xenoph. (Econom. 2. 14. ex quo repetit Columell. R. R. xii. 3. ubi vide Interp. cf. Potter. Archæol. Gr. i. 13. Sed adjiciemus locum ex (Economico Xenophontis latine: *Critatibus primoribus atque optimis non satis est vixim bonas leges habere, nisi custodes earum diligentissimos creassent, quos Græci, νομοφύλακας appellant. Horum erat officium, eos, qui legibus parerent,*

laudibus prosequi, nec minus honoribus; eos autem, qui legibus non parerent, pœnis mulctare &c.

Σ.

ζῆτος, politus. ad Att. xii. 46. Sed id verbum ego delevi.

ζῆσις ἰσνάλος, communis Mars. ad Att. vii. 8. ex Hom. Iliad. Σ. v. 309.

Ο.

ἰλιζῶν, veru notare. ad Div. ix. 10. est tanquam spurium rejicere. Obelus enim fuit signum Criticorum, quo spuria a genuinis discernere. vid. Menag. ad Laërt. iii. 66. p. 162. Eschenbach. de Not. Crit. pag. 232. sqq. et alii.

ἰ γαρφίς ἀσθρακίς, fullo carbonarius, ad Att. xv. 5. fullones et vestilius sordidis candidas faciunt; carbonarii autem nigri et sordidi sunt. Si igitur fullo idem sit carbonarius, frustra in vestibus purgandis laborabit. Hinc proverbium est *γαρφίς ἀσθρακίς* in eum, qui, quod melius reddere conatur, deterius facit.

ἰ δὲ μάλιστα ἐν τῷ ἀνατοῦς, hic autem insanit sic, ut ferri amplius non possit. ad Qu. Fr. iii. 2. versus Homeri de Cyclope Polyphemo Odys. i. 350.

Σὺ δὲ μάλιστα ἐν τῷ ἀνατοῦς.

ἰ δὲ ἐν ἰμαρτίῳ μύθῳ, hic vero non curabat, quæ dicebantur, ad Att. iv. 7. ex Homer. Odys. A. 271. 305.

ἰδὺ ἀγέγιν, prater propositum, obiter dictum, digressio, ad Att. v. 21. vii. 1.

οἷα γ' ἡ δίσσων; hoc proverbium ap. Platonem, Polit. viii. p. 723. est integrum: *οἷα γ' ἡ δίσσων, οἷα δὲ καὶ ἡ κύων*: qualis hera, talis et canis, ad Att. v. 11.

οἰκίον, proprium, accommodatum ad naturam, ad Att. i. 10. Acad. ii. 12.

οἰκοδυστρονία, patris familias officio convenientia, ad Att. xii. 44.

οἰκονμία, dispositio, ordo, ad Att. vi. 1.

οἷας φίλος: supple, *οἷας ἀγίος*, ad Att. xv. 16. vid. supra ad *ἐν μ. φ. ο.*

οἱ μὲν παρ' ὅδιν τιος, οἷς δὲ ὅδιν μέλει, alii quidem prope nihil sunt; aliis autem nihil curæ est, ad Att. i. 20. Versus Rhintonis, de quo in Indice Histor.

οἱ σὺν αὐτῷ, qui circa ipsum erant, ipsius familiares, ad Att. xiii. 52.

οἰχίται, ratio quidem hercle apparet, argentum *οἰχίται*, dispareret, evanescit, ad Att. vi. 1. in Pis. 25.

ἰμυδῆς, ejusdem generis et formæ, ad Att. ii. 6.

ἰμελογίᾳ, convenientia, Fin. iii. 6.

ἰμελογημένος τυραννίδα τυραννάζειν, procul dubio, manifeste, tyrannidem affe-
ctat, ad Att. ii. 17.

ἰμωλοία, societas navigandi, ad Att. xvi. 4.

ἰκόντιος, famelicus, cibi avidissimus, ad Att. ii. 12. iv. 13.

ἰσθδδ, assectæ aliorum in militia, ad Att. iv. 6. upponuntur ταγαῖς duobus.

ἰ πλῆς ἡρώης, navigatio tempestiva, ad Att. ix. 7. Corradus laudat Pollu-
cem i. 9. περί ἀνέλας. de voce ἡρώης,
tempestivus, vid. Grævii Lect. Hesiod.
c. 2.

Ἰσάντιον, Σιπώντιον, Ορυντίι, Σιπυντίι,
ad Att. vi. 2. vid. Indic. Geogr.

ἰργανον, instrumentum, ad Div. xi. 14.
Cipio autem de instrumento musico, ob
verbum frigere, quod dicitur de musi-
cis, cum non audiuntur cum favore.
Brut. 50.

ἰρδάν τὰν ναῦν, rectam navem, ad Qu.
Fr. i. 2. c. 4. hæc verba sunt e Græca sen-
tentia: ἰρδδ, Πσευδῆς, ἔτι ἰρδάν τὰν ναῦν
παταλῶν, quæ latine est etiam apud
Senecam, op. 83. Neptune, nunquam
hanc navem, nisi rectam. hæc Victo-
rius. Lipsius autem ad Senec. i. c.
laudat etiam veterem scriptorem Tele-
tem, ex quo est sententia eadem ap. Sto-
bæum c. 106.

ἰρζοντες, finientes, de Divin. ii. 44.
intellige: circuli, qui scilicet finiunt
prospectum, der Horizont.

ἰρῆ, impetus: item appetitus: appeti-
tus, ad Att. vii. 11. Fin. iii. 7. v. 6. de
Nat. Deor. ii. 22. Off. ii. 5.

ἰ σοφῆς ἰσθρήμωνος ἰση, sapiens libere
loqueris, ad Div. ix. 22. vid. ἰσθρήμωνί-
της.

ἔτι αὐτόκετος ἰ ἀρετῇ πρὸς ἰσθαιμνίας, in
quo virtus sit, ei nihil deesse ad beate vi-
vendum, Parad. 2.

ἔτι ἰσα τὰ ἀμαρτήματα, καὶ τὰ κατὰ
δύματα, æqualia esse peccata et recte
facta, Parad. 3.

ἔτι μόνον ἀγαθόν, τὸ καλόν, quod home-
stum sit, id solum bonum esse. Parad. 1.

ἔτι μόνον ἰ σοφῆς πλέσις, solum sapien-
tem esse divitem. Parad. 6.

ἔτι πάντες εἰ μωροὶ φαίνονται. omnes
stultos insanire. Parad. 4.

ἔτι πάντες εἰ σοφοὶ ἱλιθίστην, πάντες δὲ
μωροὶ δῦλοι, omnes sapientes liberos esse;
et stultos omnes servos. Parad. 5.

οὐ γὰρ αἰ τοῦτο μῦζον ἰσιν κακόν, neque
enim hoc majus est malum. ad Att. vii.
6. Homer. Odys. M. 209. ἰσιν est ἰσέ-
χισται.

οὐδὲ μὴ ἴσως Ἐρωδίου, ἀλλ' ἀλαλούη-
μαι, Neque mihi pectus firmum, sed

consternatum animo. ad Att. ix. 6.
Hom. Iliad. K. v. 93. et 94.

οὐδὲν γλαυκότερον, ἢ σάει' ἰδῆναι, nihil
dulcius, quam omnia nosse. ad Att. iv.
11. Est senarius uno pede truncatus,
nescio cujus poetæ.

οὐδὲν ἰγὰρ, nihil sincerum. ad Att.
xv. 1.

οὐκ ἴσαδὲ εἰ, non te latuit, ad Att.
vi. 1.

οὐκ ἴσ' ἰταυτὸς λόγος, non est verus
sermo. ad Att. ix. 12. Est formula, qua
utebantur in Palinodiis, cum aliquid
retractare vellent. Sic orsus fuerat
Stesichorus Palinodiam, auctore Pla-
tone in Phædro p. 243. unde post so-
lennis inter doctos homines retractandi
formula fuit.

οὐκ ἴσιν ἰδῆναι ἔτι καλῶς καὶ ἡσυχῶς
ζῆν, non licet jucunde vivere, nisi home-
ste et juste viratur. ad Div. xv. 19. Epi-
curi placitum.

οὐκ ἰσθρῶν, non animadvertit, non
satis cogitanter scripsit. ad Att. xiii.
38. alii intelligunt, non institit, non per-
severavit.

οὐ παρὰ τῷτῃ, non apud illum. ad
Att. xv. 29.

οὐ εἰ' αὐτῷ Ἀρεῖ ἄμα Παφίᾳ, nonne sciete,
o Mars, consuesse cum Paphia, sive
Venere. ad Att. iv. 16. Videntur hæc
verba esse e veteri Poëtæ, sed ex quo,
aut quomodo explicanda sint, fateor,
me ignorare. Nam doctorum homi-
num conjecturæ non satisfaciunt, nec
melius aliquid ipse reperio.

οὐ ταυτὶ λα τῷ αὐτῷ, non idem ex eodem.
ad Att. xv. 1.

οὐ ταυτὶν ἰδῆναι, supplendum ex Euri-
pidis Ione: φαίνεταί τιν' ἐργαζόμενον, εἰ-
σὶν ἰσθῶν ἰσθῶν, ἰσθῶν δ' ἰσθῶν: non eu-
dem facies apparet, cum res procul sunt,
et cum prope cernuntur. ad Att. xiii. 10.
Sensus est: non possum eo, quo ante,
vultu intueri, tibi gratificari, cum ἰσθῶ-
cerim, qui sis.

οὐκ οὐκ τῶν ἀρετῶν ἰσθῶν ἰσθῶν ἰσθῶν
ἀρετῶν, sane eorum, qui ante nos vixe-
runt virorum, audiebamus laudes. ad
Att. vii. 11. Hom. Iliad. I. v. 520.

οὐκ ἰσθῶν ἰσθῶν. Hexameter inte-
ger sic se habet: οὐκ ἰσθῶν ἰσθῶν ἰσθῶν ἰσθῶν
ἰσθῶν ἰσθῶν ἰσθῶν, fas non est viris
mortuis insultare. ad Att. iv. 7. Home-
ricus versus est ex Olyss. X. 412. Sed
apud Homerum est παρῆναι, eodem
sensu. Cum verba memoriter laudan-
tur, facile hujusmodi quod mutatur.
Laudavit hunc versum etiam Plin. Ep.
ix. 1.

ἰσθῶν, anguineus. Arat. fragm. 77.
Sidus.

ἰσθῶν, sero discentes. seri studi-
um, ut Horat. appellat, ad Div. ix. 20.

II.

πᾶσι, affectus. ad Att. xii. 3.
πᾶσι, perturbationes, motus animi turbati. Fin. iii. 20. Tusc. iii. 4. iv. 5. Off. ii. 5. &c.

πᾶσι, ad animos commovendos accommodatum. Or. 37.

πᾶσι, nudi natorum, posterius. ad Att. xvi. 11.

πᾶσι, institutio Cyri, ad Div. ix. 25. Opus notum Xenophontis.

πᾶσι, status nostri instauratio. ad Att. vi. 6. Ita appellat statum dignitatemque, quam revocatus ab exilio recuperarat, proconsulari etiam imperio suscepto. Sic Josepho xi. 3. 9. *πᾶσι* dicta. Vix dubito, quin ita capienda sit hæc vox ap. Matth. xix. 28. *πᾶσι* Christi, quam ipse ita explicat: *ἵνα παρὶς ἡμῶν τῷ ἀδελφῷ*

ἵνα *ἀδελφῷ* *ἀδελφῷ*, est instauratio et recuperatio pristinae majestatis, quæ ei contigit, cum a morte in vitam revocatus et in cælum sublatus esset. Hoc igitur tempore discipuli Christi Spiritu S. repleti auctoritatem consecuti sunt, quid credendum sit nec ne, quid bonum, justum, Deo probatum, nec ne, decernendi. Qui huc *πᾶσι* Pythag. aut Stoicam vocant, nil vident. De reditu tamen in vitam etiam dixit Philo de Cherubin. p. 177. ubi v. Mangus.

πᾶσι, retractatio, ad Att. ii. 9. iv. 5. vii. 7.

πᾶσι, Paltus, Syriæ oppidum. ad Div. xii. 13.

πᾶσι, Panatii de providentia liber. ad Att. xiii. 8. de Panætio vid. Indic. Hist.

πᾶσι, conventus universæ gentis, civitatis &c. saltem admodum frequens, ut in spectaculis. ad Att. l. 14.

πᾶσι, panici, sive subiti inanesque terrores. ad Att. v. 20. ad Div. xvi. 23.

πᾶσι, ad Att. xiv. 3. xvi. 1.

πᾶσι, omnia de omnibus, ad Div. xii. 20. xv. 17. i. e. accurate et copiose de omnibus.

πᾶσι, omnis virtutis memor sit, omnem virtutem exprobrat. ad Att. i. 15. Homer. Iliad. x. v. 268.

πᾶσι, valde amanter, ad Att. xv. 27.

πᾶσι, mandatum annuum. ad Att. v. 14. sed nos recepimus *πᾶσι*, de quo mox.

πᾶσι, agnominatio, cum unius littera, aut syllaba mutatione alius sensus efficitur. ad Div. vii. 32. Genus ridiculi, de quo l. ii. de Orat. 63. ubi *πᾶσι* dicitur.

πᾶσι, inductio, Top. 10. genus

argumentationis Socraticum, de quo vide de Inv. i. 31. ubi egregium inductionis exemplum Æschiniæ Socratici profertur. Sed Turnebus et Laubinus corr. *πᾶσι*, quod nos recepimus in textum.

πᾶσι, mirabilia, admirabilia, quæque sunt contra opinionem omnium. Acad. ii. 44. Fin. iv. 27.

πᾶσι, se temere periculo obicere. ad Att. xiii. 27.

πᾶσι, contra propriam loquendi rationem. ad Att. xvi. 4.

πᾶσι, Att. v. 14. est tabula suspensa, in qua notati sunt bonæ, diæ, eclipses, et similia, ut in gnomone. b. l. est *πᾶσι*, calendarium in pariete affixum et suspensum.

πᾶσι, præter expectationem. ad Div. vii. 32. genus ridiculi, de quo l. ii. de Oratore 63.

πᾶσι, præter historiam. ad Att. xiii. 10.

πᾶσι, præter decorum, ad Att. xiii. 16.

πᾶσι, observa conturbatoris Philotimi actionem quam maxime. ad Att. vi. 2. conf. ad Att. vii. 1. et vid. in *πᾶσι*.

πᾶσι, molitio in alieno opere, cum falcem in alienam, ut aiunt, messem immittimus, ut, de quo est b. l. cum scribimus, de quo alias scripsit, quæ *πᾶσι* recte contumeliosa dicitur, quod rem ab eo non accurate scriptam nobis videri significamus. ad Att. ix. 10.

πᾶσι, inserti fraude, subdititi, spurii, ut versus in poetis &c. ad Div. xv. 4.

πᾶσι, ἡμῶν καὶ ἄλλων, ὅτι ἐμὲ τιμᾶσαι μάλα καὶ μετὰ τὴν Ζεῦς, apud me sane et alii sunt, qui me honorabunt, maxime autem consiliarius, seu consilio valens. Jupiter. ad Div. iii. 7. ex Hom. Iliad. A. 174.

πᾶσι, ἡμῶν Μίμαντα Νήσῳ, ἢ Ψυρίῳ, Appiam ἢ ἑστὴν Ἰχθυῶν, ad ventosum Mimantem in insula Psyria, Appiam sinistra habentem. ad Att. xvi. 13. Aluditor ad locum Homeri Odys. Γ. v. 171. 172. Ulysses cum sociis deliberat de navigatione instituenda, utrum supra Chium dirigant cursum, ita ut parvam insulam Psyriam, quæ est non procul ab Chio, a sinistris habeant, an vero infra Chium, ut ventosum Mimantem prætervehantur. Suadebat Ciceroni Atticus, ut inter Appenninum montem (Mimanta), qui e Campania Romam proficiscentibus a dextris est et viam Appiam, quæ a sinistris jacet, per Arpinum (Psyriam) proficiscatur, ne in An-

tonii manus incidat. quæ sit autem elegantia in eo, quod Arpinum cum insula Psyrria comparetur, docet Bosius ad hunc locum. *Psyrria* nomen etiam Ciceroni ad Q. Fr. ii. 10. restituit Tunstallus ad Midlet. p. 110. *Philosophiam non ab Hymetto, sed ab arce Ψυρρίᾳ*, i. e. Arpino. *παρρησιᾶς, obiter scire*, ad Att. vi. 1. *παρρησιᾶς, insolenter, contumeliose*, ad Att. x. 10. Victorius malebat *συρρησιᾶς*. Sed illud eodem redit, et bene convenit in Antonium, cui vinolentiam in Philippiis exprobat.

παρρησιᾶς, verbi parva immutatio, in litera posita, de Or. ii. 63.

παρρησία, loquendi libertas, ad Att. i. 16.

πάρρησις αλιურიς, intempestive navigandum, ad Att. x. 12. v. Tunstall. Ep. Crit. p. 155.

πάρεχον τι, patior aliquid, angor, ad Att. xv. 20.

πατρίδα ἰκὸν μᾶλλον φιλῶν, patriam meam magis amans, ad Div. xii. 14.

πειθαίσκηται, suasio violenta, dicitur de eorum consiliis precibusque, quibus necessario paremus, ad Att. ix. 13. e Platone.

πειθῶ, Suada Dea, Brut. 15.

περιέχουσαι παραλύειν, tentari paralysis, infestari sideratione, seu resolutione nervorum, ad Att. xvi. 7.

Πιρην, Pirene, sive fons uberrimus, qualis fuit Pirene, prope Corinthum, Musis sacer, ad Att. xii. 5.

Πιλληνίαι, Pellenæ, Dicæarchi liber de populis Pellenæis, qui nomen habent ab antiqua Achaïæ civitate Pellene, ad Att. ii. 2.

πινυλλαντες, qui de quinis superest, ad Att. xiv. 21. xv. 2. Ita vocare Hirtium videtur, qui de quinque Cæsarianis restabat unus, quem ad optimates traducere posset: quamquam alii aliter.

πιστοποιήεις, nitide et eleganter scriptæ, ad Att. xiv. 7.

πιστοποιήεις, docte et perpolite, ad Att. xv. 16. vid. *ισότης*.

πιστολογεφία, pepti descriptio, ad Att. xvi. 11. *Πιστολογεφία* Varronis, est liber ejus, quo virorum illustrium laudes descriperat. Occasionem titulo dedit mos notus Atheniensium, peplum Minervæ consecrandi, in quo, præter ipsius res fortiter gestas, etiam virorum fortium acui pietæ essent, auctoribus Aristophane, Suida, et aliis. Præter interpretes, vid. inprimis Meursium in Panathenæis c. 17. nam in his peplum illud deferabatur in Minervæ ædem. Utrum vero liber Varronis hoc ipso titulo extiterit, adeoque diversus sit a libro *Lebdomadum*, qui doctorum virorum imagines continebat, (v. Voss. de Hist. Lat. i. 12.) nec ne, id quod Popmæ pla-

cebat, haud improbabili conjectura, nunc non definire licet. Aristoteles etiam *Peptum* inscripsit libellum, qui epitaphia heroum continebat, cuius fragmentum a Cantero Basil. 1564. in 4. primum editum habemus. In hoc pepto etiam genealogias Homericorum principum fuisse docet Canterus in præfatione. conf. Fabricii Biblioth. Græc. l. iii. c. 6. vol. ii. p. 160. seqq.

πειρὶ δυνατῶν, de iis, quæ fieri possunt, a de possibilibus, ad Div. ix. 4. Fat. 2.

πειρὶ καλλιστίας γίνεσθαι, in albo solvenda occupatum esse, ad Att. x. 13.

πειρὶ μικρὰ ἐντάλξειν, in parvis rebus multum laborare, ad Att. xiii. 21.

πειρίδων ἢ κηρυγμάτων, ἢ κατασκευῶν, ambitus verborum, aut flexus clausularum, aut argumenta rhetorum, aut confirmationes, ad Att. i. 14. *πειρίδων* quæ sint, dicere nihil attinet. *κηρυγμάτων* sunt, recte explicante J. F. Gronovio, clausulæ, flexus molles orationis ab una parte in aliam, quibus uti licet in genere *ἰσχυριστῶν* magis, in laudando, ubi ingenium et eloquentiam jactare licet, quam in forensibus orationibus, aut in sententiis de re gravi dicendis, a quibus quippe ista flexuum mollietis, quamvis modica, tamen abesse debet, adhibita potius illa *judiciali asperitate*, quam Cicero vocat de Orat. ii. 15. *ἡθρημάματα* non sunt, quæ recentioribus dialecticis dicuntur, parte quadam sua truncati syllogismi, sed antiquis rhetoribus celebratæ illæ sententiæ, e contrariis conclusæ, quæ propter brevitatem et contraria acumen aliquod habent, qualis est illa Horatii: *Cur optas quod habes?*

Serm. l. 3. 126. alia exempla suppeditabit Cicero in Topicis c. 13. vide de hoc genere sententiarum in primis Facciolum in Acroasi l. de Enthymemate. *κατασκευὴ* autem etsi non eandem semper apud rhetores vim habet, tamen non dubium mihi est, quin hoc loco dicatur *confirmatio alicujus rei*, (Quinctilian. ii. 4.) quæ et amplificationem complectitur, cum alimur argumenta, quod Longino *τερίφω* dicitur, cum dilatamus rem et augemus omni ratione, ut auditor vim rei aut argumenti capiat, in quo vel maxime summa eloquentia cernitur. Hæc *κατασκευὴ* etsi communis est omni orationis generi, tamen in primis in eo genere regnat, quod *ἰσχυριστῶν* dicitur, cum ingenium eloquentiamque probare volumus. Ex ea ubertas ingenii, ex ea copia, visque decentis indicatur. Itaque in hoc genere orationis etiam modum hujus *κατασκευῆς* vix tenent summi oratores. Hue refer *illam redundantiam*, quam in Ciceronis oratione animadvertibat Apollonius Molo, et quæ in

Rosciana adhibita seniori Ciceroni displicebat, ut est in Bruto. Vides igitur, omnia ista ornandi genera, quibus in laudando Pompeio usum se dicit Cicero, esse *ἱερῶς* generi propria. Nam *τὸ ἱερῶς* etiam nupiam copiosius adhiberi solet et potest, quam in hac dicendi ratione.

περίοδος, ambitus, circuitus, comprehensio, continuatio, circumscriptio verborum. Or. 61.

πρὶ ἁμῶν, de concordia, ad Att. viii.

11. liber Magnetis.

περιχῶν, verborum complexiones, periodi, ad Att. xiii. 23.

περιπατετικὰ, peripatetica, partes peripateticorum, ad Att. xiii. 19.

περίστασις, status et conditio, ad Att. iv. 8.

περὶ τῶν ἐντέλειαν, de finibus opus, ad Att. xiii. 12. et 19.

περὶ εὖ κατὰ περίστασιν καθίστασθαι, de officio, ad temporis rationem accommodato, s. quod temporis alienius ratio postulat. ad Att. xvi. 11.

περὶ τῶν ὧν, de summa rerum, ad Att. ii. 17.

περὶ ψυχῆς, de animo, ad Att. xiii. 32.

Περσιφῶν, Proserpina, de Nat. D. ii. 26.

πρησιῶμαι, intumesco, superbia effero, ad Att. v. 20.

πίψις, ἀκροία, *περίστασις* σύμμετρος, *τίψις*, *ὑλῶσις* αὐλίας, concoctio, vitatio lasitudinis, ambulatio moderata, delectatio, solutio alteri, ad Div. xvi. 18.

πρᾶξις, apta ad persuadendum, probabilitas, ad Att. xiii. 19.

πρῶτος, venustus veteris sermonis, ad Att. xiv. 7. v. ὑποπρῶτος.

πλοῦτος, navigationem commodam expectans, ad Att. x. 8.

πλῆς, navigatio, ad Att. xv. 21.

Πλούτων, Pluto, Dis, Nat. Deor. ii. 26.

πῶ ταῦτ' ἔξ ἀποκρίψι, quorsum hæc tandem erumpent? ad Att. xii. 5.

ποιητικὰ, efficientia, Fin. iii. 16.

ποιότης, qualitas, Acad. I. 7. ubi vid. Nat. Deor. ii. 37.

πολιτρώδης, urbium eversor, sive vastator, ad Div. x. 13. epitheton Ulyssis apud Homerum.

πολιτεία, respublica, ad Att. ii. 1.

πολιτεία, libri de republica, ad Att. iv. 16.

πολιτείας, civitatum gubernandarum rationes, ad Div. ix. 2. scribere et legere *πολιτείας*, est libros de legibus, de republica, scribere et legere, ut ipse L.

c. interpretatur Cicero.

πολιτεύεσθαι, administrare rempublicam, versari in republica, ad Div. vii. 12. ad Att. xiv. 6.

πολιτεία, factum in republica gerenda, ut *πολιτεία*. ad Att. vi. 1. ix. 7.

πολιτεύεσθαι, reipublicæ operam navo, ad Att. ii. 6.

πολιτευρίαν, reipublicæ danda opera: versandum in republica, ad Att. ii. 6.

x. 1.

πολιτεία, de republica, ad Qu. Fr. ii. 14.

πολιτικά, de civium officio in rempublicam, ad Att. ix. 18.

πολιτικοί, reipublicæ moderatores, reipublica dediti, ad Att. xii. 23. et 31. ii. 12. ix. 10.

πολιτικός, quod est ex usu reipublicæ, ad Att. ix. 11.

πολιτικὸν κρίμα, consideratio ad statum reipublicæ pertinens, ad Att. vii. 2.

πολιτικὸς εὐλόγος, conventus et sermo de ratione reipublicæ gerendæ, ad Att. xiii. 30.

πολιτικὸς ἀνὴρ ὃν ὄναρ, reipublicæ deditus vir ne in somnio quidem, ad Att. i. 18.

πολιτικός, ut virum reipublicæ deditum decet, convenienter reipublicæ, ad Att. iv. 8. vii. 8. et 13.

πολιτικώτερα, accuratius disputata de republica, ad Att. xiii. 10. xiv. 6. et 14.

πολιτικώτερος, reipublicæ peritior. ad Div. ii. 8.

πολιτικώτερος, accommodatius ad rationem reipublicæ administrandæ, ad Att. v. 12.

πολλὰ ἔν τε μετὰ χιμῶν Νότος καὶ ἐν αὐμῶν ὑπὲρ ἁλῆς, multos autem in medio Austro volvit fluctus lati maris, ad Att. vi. 3. henistichium cum senario integro veteris tragiei.

πολλὰ χεῖρην εὖ καλῶ, multam salutem honesto, vale dicere honesto, ad Att. viii. 8.

πολλὰ μαθητὰν κρείττους διδασκάλων, multi discipuli præstantiores magistris, ad Div. ix. 7. senarius notus.

πολλῷ γι καὶ δι, multum quidem abest, ad Att. vi. 1. Verba, quibus crebro Demosthenes utitur.

πολυγραφώτατος, qui plurima scripsit, ad Att. xiii. 18.

πολυδύκεος, Pollucis ædes, ad Att. vi. 1.

πομπήσας τοῖς προσώποις, magnis personis inducendis libro ornatum quærere. ad Att. xiii. 32. Cicero non solum magnis rebus refertum cupiebat eum εὐλόγος, quem habebat in manibus, sed etiam magnis hominibus uti, ut eo major libri dignitas et ornatus esset. Itaque Attieum rogat, ut, eum jam unam suppeditas et huiusmodi, plures suggereret.

πονήμην, labore et molestia conficior, ad Att. xvi. 12.

πότερσι δίκας εἴχει εἴποι, supplementum ex Platone, qui hæc itidem refert, ἀδικῶς, *utrum ex cæcitate alto muro justitiæ*. ad Att. xiii. 38. Alludit Cicero ad locum Pindari ex libro perditio, quo jam usus erat, sed alio, quam Cicero, sensu Plato l. ii. de Republ. p. 596. ed. Francof. Verba Pindari apud Platonem integra hæc sunt: Πότερσι δίκας εἴχεις εἴποι, ἢ ἐκ δίκης ἀδικῶς ἀδικῶς; *utrum rectis et justis artibus, an dolis fraudibusque utens* &c. Cicero ad aliam rem transtulit. Scire cepit ex Attico, quid sibi suadeat, utrum putet prae se ferendam esse justam iram in Quintum filium, quam objurgando patrum apud Cæsarem meruerat, an dissimulandam. Hinc ipse sic interpretatur prima verba: *utrum aperte hominem adperner et respuam*. ad Att. xiii. 38.

Πολυδάμας μοι πρῶτος ἐγγυχίης ἀδικήσας, Polydamas mihi primus probrum obijciat, ad Att. ii. 5. vii. l. ex Homer. Iliad. X. v. 100. Polydamanta dicit Catonem.

πῦ ἐκείνης ἐν τῷ Ἀτρίδῳ, ubi navigium Atridarum. ad Att. vii. 3. e tragico veteri videntur hæc esse.

πραγματιῶν, Or. l. 45. qui aint, ipse Cicero satis docet.

πραγματικῶς, apte ad res gerendas, ad Qu. Fr. ii. 15.

πράγμ, factum, ad Att. xiv. 19.

πράγμ πολιτικῶν, factum cive dignum recip. dedito. ad Att. x. 13.

πρῶτατα, levisissima, ad Att. xi. 17.

πρίον, decorum, Or. 21. Off. l. 27.

πρίβλημα, questio, ad Att. vii. l. xii. 2.

πρίβλημα, Ἀρχιμήδους, questio Archimedeæ, ad Att. xii. 4. xiii. 28. l. e. valde difficilis et obscura. Atticus volebat Ciceronem de Catone scribere.

πρὸς ἀλλή, ad Att. xlii. 21. est interprete Budæo in Comm. Gr. L. p. 390. status pugilis, in procinctu stantis, occasioneque inferenda plagæ imminens, et agitatoris, in carceribus equos curvumque sustinentis. Inde etiam ad milites transfertur, qui in acie stant, projectis scutis impetum hostium expectantes, et excipientes, et tempus impetus faciendi idoneum speculantes, apud Plutarch. in Cæsare, quem locum idem ille attulit Bodæus l. c. De militibus Latini dicunt: *projicere scutum*. Quadrigrarius ap. Gell. ix. 13. Græci Πρὸς ἀλλήδην ἀνίσταν, ap. Elian. V. H. ii. c. ult. et ab hæc projectione scuti status ille gladiatorius et militaris appellatur. Adjiocere placet locum e Gellio de hac re insignem: *Sicuti (athletæ) ad certandum vocati projectis alte brachiis consistunt, capulque et os suum manibus*

oppositis quasi vallo præmununt &c. unde de ea re χύρας αἰχμῶν, χυρὸν ἀνίσταν. dicitur. v. Cuper. Obs. l. 12. p. 88. qui etiam docet, hoc ipsum ἀνίσταν dici ap. Apollon. Rhod. l. ii. v. 67. Ex his intelligi facile potest, quomodo Carneadi in mentem venerit, ut huic πρὸς ἀλλή compararet ἰσχυρὸν suam, retentionem assensus.

προηγμένον, productum, promotum, præpositum, præcipuum. Fin. iii. 15. v. Argum. l. iii. de Fin.

προειρηίζω, prasagio, ad Att. viii. 11.

προεστῆ, progressus in literis. ad Att. xv. 16. de verbo προεστέρω v. Cellar. Diss. ii. de Vigilis et Lucubrat. Vett. 4. 19.

προελεγμένα, quæ præfari solemus, antequam disputationem aliquam explicandam suscipimus. ad Div. ix. 18.

προελέψης, notitia rerum insita, Acad. ii. 10.

προέλεψις, notio, anticipatio, antecepto animo rei quædam informatio, prænotio, præsumptio, Top. 7. ubi est rei intelligibilis modo, Platónico more, quod Plato rerum invisibilium notiones a natura impressas animo dicebat, quæ evolvantur, s. ut Cicero dicit, enodentur per definitiones. Item de notione vulgari, adumbrata sensu et usu, non explicata accurate scholæ modo. v. et Partit. Or. 36. Nat. D. l. 17.

πρόνοια, providentia, Nat. D. ii. 22. et 29.

πρόομιος, principium, præfatio, Her. l. 4.

πρόσβλημα, periculum elaborandi operis, rudis informatio operis; specimen, ex quo de toto opere, quale futurum sit, judicari potest. ad Att. xii. 41. nos dicimus ein Modell. formam operis dicit Cicero in epp. ad Div. in primis statuarium proprium est.

πρόσβλημα, vestibulum, ad Att. vi. l.

πρόσβλημα, vestibulum, ad Att. vi. 6.

πρὸς ἀναγερθῆναι, recreata, ad Att. vi.

l. proprie de eo, qui post morbum corpus recipit. v. l. ἀναγερθῆναι.

πρίοντι λίαν ἰσχυρὸν ἢ, Homericus versus integre sic habet: πρίοντι λίαν, ἰσχυρὸν ἢ δρόκον, πρίον ἢ χύραρον, ante leo, a tergoque draco, medio ipsa capella, ad Att. ii. 16. Chimeræ descriptio ex Iliad. Z. v. 181.

πρίοντι ἰσχυρὸν, ad æqualem similitudinemque, ad Att. xiii. 51.

πρίοντι de Div. ii. 53. assumptio syllogismi.

πρίοντι, assensus, ad Att. v. 4.

πρίοντι ἢ ἀρπυγίῃ, ad id quod tutum sit, ad Att. vii. 13.

πρίοντι ἢ πρίοντι, ad prius, ad Att. l. 16.

πρὸς τῷδ' ἔτι χρεῖ, καὶ παλαμάδων, καὶ πάντ' ἐν ἡμῶν ταπεινίσθων. τὸ γὰρ εὖ μὲν ἡμῶν, adversus hoc, quod oportet et decet facere, et machinentur et struant quidvis in me. *Justitia enim a me stat.* ad Att. viii. 8. Verba sunt Aristophanis Acharnensibus v. 659. sed paullum mutata, quod tamen negat Victorius, qui hæc verba etiam ap. Clement. Alex. l. vi. p. 670. reperiri monet, et ap. Suidam v. not. ejus ad Epp. v. 14.

πρὸς φωνῇσι, nuncupatio, ad Att. xiii. 12. πρὸς φωνῇσι, nuncupamus, dicamus, ad Att. xv. 13.

πρὸς φωνῇ, nuncupo, dico, ad Att. xvi. 11.

πρὸς φωνῇ, πείλις, facies civitatis, ad Div. xv. 17.

προκαταμεμένη, procuravi, providi, ad Qu. Fr. ii. 3.

πτῶσις, prolapsio, casus, ad Att. ii. 17.

Πυρίης, Mars, Nat. Deor. ii. 20.

τυροὶ τίς δῆμον, frumentaria largitio, ad Att. vi. 6.

P.

ῥαθυμότερα, segniora, ad Q. Frat. ii. 16. ῥητορικῶς, declamitant, quasi rhetoricum more, ad Att. xv. 16. de ranarum clamore facete dicit.

ῥάτωρ, eloquens, Or. 19.

ῥίψαι πάλλιν μᾶλλον κεραισὶν ἢ ἡέρα θυμῶν, cum fureret, multa frustra cornibus in ætherem proicens, s. frustra cornua jactantem, aëra cornibus verberantem. ad Att. viii. 5. Versus poetæ, non constat, cujus. Viri docti ad h. l. laudarunt Virgilianum illud, ex Georg. iii. v. 233. 234.

ῥυτίθιμος, τίς et tumultuosa controversia, ad Att. xiv. 10.

ῥυτίθις, momentum, inclinatio, ad Att. xvi. 5.

ῥυτίθις, numerus oratorius, Or. 20.

ῥυτίθις, descriptio, pictura cum virgultorum et plantarum virentium representatione. ad Att. xv. 16. Salmas. ad Solin. p. 739. ῥυτίθις ἡ Græci vocarunt, qui omnia id genus promerculia haberet, quæ medicis, tinctoriis, pictoribus, et myræis conducerebant. Nam ῥυτίθις ejusmodi merces omnes mixtas ac minutas appellabant. Hesychius: ῥυτίθις, ἡ λισσὴ φέρεται, ἡ ζωγράφος, βαφίθις, μυρϊνοὶς χρησιμῶν. Idem ad Spartiani Hadrianum p. 88. b. Qui belluas, arbores, homines, antra, portus, et alia id genus variaque et minuta opere topiario exprimebant, ῥυτίθις vulgo dicebatur. Nam ῥυτίθις est varia et minuta

merces. Hinc ῥυτίθις ripulæ apud Ciceronem in epistola ad Atticum l. xv. ep. 16. Quam vocem vulgo deducunt, ἀπὸ τῶν ῥυτίθων, i. e. a virgultis, omnino male, cum ἀπὸ ῥυτίθων facta sit. Hinc ῥυτίθις etiam ἀπὸ τῶν ῥυτίθων Græci ponunt, quod varietate ipsa pulchrum est. Hinc ῥυτίθις pictor ille dictus apud Plinium, quod humilla tantum pingeret, ut asellos, obsonia et similia, ῥυτίθις. — ῥυτίθις opponitur μυρϊνογραφία, quæ in rebus magnis et nobilibus exprimendis versatur, ut sunt Deorum simulacra, ædes, heroës, bellorum historia &c. cf. J. Gronov. ad Cic. l. c. Hinc intelligitur, quid sit ῥυτίθις ripulæ, scilicet descriptio ripæ, virgultorum, graminis, florum in ripa. Virgilius de poetâ Ecl. ix. 19.

Quis humum florentibus herbis
Spargeret aut viridi fontes induceret
umbra?

Idem Ecl. vi. 62.

Dum Phaëtoniades musco circumdat
amara

Corticis, atque solo proceras erigit al-
nos.

Hæ sunt ῥυτίθις, et ripulæ adeo: viridi fontes induceret umbra; cujus modi descriptionibus pleni sunt poetæ.

Σ.

σημῶν τις καὶ πολιτικῶν, gravior auctoritateque pollentior, et rebus civilibus tractandis accommodatior. ad Att. ii. 1.

σημῶν δὲ ἐν ἡμῶν, signum autem tibi dicam. ad Att. iv. 15. Homer. Iliad. v. 326.

Σησιδῆτες, magis Sestii more, ad Att. vii. 17. h. e. magis insulsum et frigidum, ut facile ex ipso loco intelligi potest. ad Divers. vii. 32. ut ego discesserim omnia omnium dicta, in his etiam Sestiana, in me conferri.

σημῶν, navigium, ad Att. vii. 3.

σημῶν, magnus, res magna consideratione digna, etiam atque etiam consideranda, ad Att. vii. 21.

σημῶν, considera, ad Att. xii. 3.

σημῶν, tergiversor, moras necto excusando, dubitando, ad Att. xvi. 9.

σημῶν, et ἀνέλεα, excusationes, atque dilationes, ad Att. l. 12.

σημῶν, umbratiles pugnae, simulacra pugnarum, ad Div. si. 14.

σημῶν, obliqua, tortuosa, h. e. fraudes, doli, simulationes, ad Att. xiii. 39.

σημῶν, ἀπάτης, versuta fraudis: supple: murum adscensurum. ad Att. xiii. 41. v. στήριος δίκας &c.

σκοπός, *scopus, ultimum, finis*, ad Att. ii. 18.

σκοτεινός, *tenebrosus*, Fin. ii. 5.

σκολιός, *veratio, molestia*, ad Att. iv. 13.

Σκυτάλη Λακωνική, *Scytale Laconica* (brevis epistola, quales occultis gravibusque de rebus Lacedæmonii ad imperatores suos in loris scriptas mittere solebant.) ad Att. x. 10. Scytalæ descriptionem accuratam pete ex Gellio xvii. 9. conf. Schol. Thucyd. i. 131. &c.

σίλικα, *olentia vitium*, ad Att. i. 19.

σίλικαι, *absurdum*, ad Att. xiv. 6.

σοφία, *sapientia*, Off. i. 43.

σοφοί, *sapientes*, Tusc. v. 3.

σοφισμὸν, *rei oratoriæ operam dare*,

libros oratorios scribere, ad Att. ii. 3.

σοφισμὸν, *fictas causas, Sirus, comenitor*, ad Att. ix. 9.

Σπάρται ἱλαχί, *ταύτας αἰέμου*, *Spartam sortitus es, hanc orna.* ad Att. iv. 6.

σπείναι, *inducias facere, pacisci*, ad Att. xv. 29. proprie est libare. sed quia in foederibus σπένδει libationes adhibebantur, propterea ipsum spondus et spondus facere σπένδει et σπείναι dicitur.

σπινδιόζων, *versus spondaicus, b. e. quinta sede spondæum habens pro dactylo.* ad Att. vii. 2.

σπινδιόζων, *serio agere*, ad Att. xiii. 21.

σπινδιόζων ὄντι, *serium nihil*, aut quod alicujus pretii sit, ut de republ. ad Att. xiii. 52.

σπινδιόζων, *gravius et magis serium*, ad Att. v. 3.

σπινδιόζων, *studium, propensa voluntas*, ad Div. xvi. 21. ad Att. xiii. 27.

στάσις, *status*, Top. 23. Refutatio accusationis, in qua est criminis depulsio, quod in ea insitit primum quasi ad repugnandum congressa defensio, ut ait ipse Cicero l. c. proprie est gladiatoris ad pugnandum vel repugnandum se præparantis et consistentis apte ad pugnandum, dicitur etiam gradus, unde de statu et de gradu deicere dicitur.

στεινόν, *solidum, firma*, Nat. D. i. 18. Sic appellabat Epicurus corpora, a quibus simulacra, quæ sensationes efficerent, defluerent continuo; ut distingueret scilicet ab simulacris, quæ nil soliditatis et firmitatis haberent.

στεινόν, *probandum, æqui bonique consulendum*, ad Att. ix. 10.

στεινόν, *privatio*, Top. 11.

Στίλβων, *Mercurius planeta*, Nat. D. ii. 20.

στοργή, *amor et pietas inter parentes et liberos*, ad Att. x. 8.

στρατήγιον, *consilium imperatorum*, Nat. D. iii. 6.

στρατήλας, *imperatorculus*, ad Att. xvi. 15. per contemptum de Antonio.

σύνγραμμα, *ad Att. xvi. 6. scriptum quodcumque et ex quocumque genere*. Nam etsi, ut συγγραφίς, sæpius de historicis, quam aliis scriptoribus, sic σύνγραμμα de historicis libris dicitur, tamen utrumque de omni genere reperitur.

συγκατάθεσις, *assensio, approbatio*, Acad. iv. 12.

συγκίνημα, *casus*, ad Att. ii. 12.

σύγχυσις, *confusio*, ad Att. vi. 9.

σύγχυσις τῆς πολιτείας, *confusio reipublicæ*, ad Att. vii. 9.

ὃ δὲ εἰς τὴν εἰρήνην; *tu vero quid es cogitabundus?* ad Att. xiii. 42. Videtur esse initium senarii.

συνήθησις, *mutua questio, disputatio*, ad Div. xvi. 21.

συνζυγία, *conjugatio*, Top. 3. ubi vid.

ὅσα μὲν τῶν δέκαστα εἶναι ὅτι ἐν οὐτῶν ἡμῶν γίγνεται, *Ficus per Cererem fœcus nulla unquam tam similis fuit.* ad Att. iv. 8. Senarius cum dimidio Comici, nescio cujus.

σύνταξις, *indices*, ad Att. iv. 4. Hæc est lectio librorum, nisi quod ep. 5. et 8. legitur, *sillybæ, σύνταξις*. qui sint σύνταξις, si lectio vera est, ipse docet Cicero, nempe *membranulæ, ex quibus indices fiant*. Jos. Scaliger et Vossius ad Catull. p. 22. legi volebant *σύνταξις*. nam hoc esse ep. 5. et octava putabant. Sed Grævius recte vidit, *σύνταξις* esse ab his locis alienos, non minus, quam *σύνταξις*. *σύνταξις* esse ollas, auctore Polluce, *σύνταξις* autem vestes pelliceas, auctore Hesychio. Pelliceas enim vestes involvendis libris accommodatas esse, non titulis librorum. Itaque pro *σύνταξις* legit *σύνταξις*, et *sillybis* pro *sillybis*. Hesychius *σύνταξις* interpretatur *τὴν εὐνοσίχλω*. Hujusmodi tituli, quibus auctorum nomina inscribebantur, et qui libris agglutinebantur, quemadmodum etiam hodie elegantiores libris suis hujusmodi membranulas agglutinandas a bibliopægis curant, quibus libri auctor et titulus aureis literis inuritur: cujusmodi tituli etiam *σύνταξις* dicuntur. de *σύνταξις* v. Salmas. ad Capitolini Perit. pag. 549. b. Hæc Grævius. Ceterum facile intelligi potest, unde hæc mutatio orta sit. Ex *sillybis* facilis mutatio in *sillybis*. Ex *σύνταξις* autem manifestum est, librariorum fecisse *σύνταξις*, deceptos indices voce. Nam indices eos, quos vulgo vocamus, h. e. *Catalogus, Register, σύνταξις* dici posse, notissimum est. De his dici putabant, neque intelligebant, de longe aliis indicibus, h. e. de iis, qui indicarent libri auctorem atque adeo inscriptionem et argumentum, sermonem esse. Erat præterea

ignota lis vox *εἰλλυέες*, ut corruptam lectionem, et in *εὐλλάδης*, mutandam censerent.

εὐάλογος, conventus, ad Att. xiii. 32.

εὐβέσιος, convictus, ad Att. xiii. 22.

εὐβέσιος, convictor, conviva, ad Div. ix. 10.

εὐβέσιος, nota, Top. 8.

εὐβελιστικὴ, consilii plenum, ad de liberationem aptum, ad Att. xii. 40.

εὐμετάθια, consensus naturæ, convenciónis et conjunctio naturæ, ad Att. iv. 12. Ea qualis sit, docetur de Divin. l. ii. 6.

εὐμετάθια, animi commotio ex commiseratione, doloris consensus, ad Att. iv. 15. v. 18. x. 8. Nat. D. iii. 11. Div. ii. 60.

εὐμετάθια, cum animi commoti significatione, ad Att. v. 11. xii. 44.

εὐμετάθια, una afficior, ad Att. xii. 11.

εὐμετάθια, computationes, ad Div. ix. 24. ad Att. ii. 12.

εὐμεταθέω, simul gloriæ meæ servituri, ad Att. v. 17.

εὐμεταθέω, de literis disputare, ad Div. xvi. 21. v. φιλολογεῖν.

εὐμεταθέω, collectio, volumen, ad Att. ix. 13. xvi. 5.

εὐμεταθέω, concanationes, ad Div. ix. 24.

εὐμεταθέω, εὐμεταθέω, ad Q. Fr. ii. 16.

εὐμεταθέω εὐμεταθέω, qui dicantur, non convenit inter interpretes. Alii fabulam Sophoclis *εὐμεταθέω* dictam intelligunt, a Quinto conversam latine, improbane Mautilio, qui negat eam Ciceronem tam rustice improbatum fuisse. Sed inprimis repugnat verbum *εὐμεταθέω*: quod indicat, huic fabulæ, de qua dicitur, Quintum interfuisse. Itaque Mautilio putat, capienda verba esse de convivio, perquam simili convivio in fabula aliqua Sophoclis, cui interfuerit Quintus, et in quo quid sibi acciderit, commemorarit fratri. Sed hujusmodi convivium non aptum videtur Sophocleæ tragœdiæ. Mihi in mentem venerunt *εὐμεταθέω* Pliniani Ep. ii. 16. *laudiceni*, parasiti, qui cœnulæ causa, quamvis iudignos laudant, et ab his acta et dicta omnia *εὐμεταθέω* dicta et acta clamant. v. auctores laudatos Intt. ad Plinium. Fuisse ergo videtur in convivio, in eoque habuisse *εὐμεταθέω* parasitos, aut parasiticis certe moribus. Hos quemadmodum, quam lepide et festive vexarit, commemoraverat fratri. Itaque fatendum esse, respondet, lepide ab eo actam illam fabulam (frequentes enim occurrunt in Comicorum fabulis parasiti) sed rem sibi nihilo minus non probari, velle se, factum non esse aut dictum, quod factum dictumque scripisset.

εὐμεταθέω, simul diem conlerimus, ad Att. viii. 9.

εὐμεταθέω *εὐμεταθέω*, diis jurantibus divo, ad Att. x. 10. Manutius hæc distinguit sic: *εὐμεταθέω*. Τὰ *εὐμεταθέω*. ut illa cum superioribus conjungantur, hoc sit: tibi dico. Doricum illud *εὐμεταθέω* arguit esse particulam noti tum versiculi.

εὐμεταθέω, cum illo mærebam, ad Att. v. 12.

εὐμεταθέω, contubernales, ad Att. xii. 45.

Sic ipse hanc vocem interpretatur Cicerone l. xii. 28. Ceterum Dii *εὐμεταθέω* sunt, qui templo communi coluntur, similes diis *εὐμεταθέω*, de quibus diis *εὐμεταθέω*, assessoribus, s. contubernalibus, est doctus libellus Cl. Arnaldi. Sunt etiam *εὐμεταθέω*. v. Spanhem. de usu et præst. Num. Diss. x. p. 130. Dicti Ciceroniani, quo Cæsarem mavult Quirini, quam Salutis, *εὐμεταθέω*, hæc vis est: malle se Cæsarem propter tyrannidem, ut Romulum propter severiora imperia, interfici, quam salvum diu esse.

εὐμεταθέω, colloquium, ad Att. x. 7.

εὐμεταθέω, opus, compositio, ad Div. viii. 3. ad Att. xvi. 3. ad Att. xii. 45.

εὐμεταθέω, opus, ad Att. xiii. 16. xv. 14.

εὐμεταθέω *εὐμεταθέω*, complendum ex Homeri Iliad. K. 224. καὶ τι περὶ τοῦ *εὐμεταθέω* ὅπως κλέος ἔχῃ, duobusque simul euntibus, alter alterum prævertisset cogitando, quod e re foret, ad Div. ix. 7. ad Att. ix. 6.

εὐμεταθέω, arcta animorum conjunctio, et quasi conglutinatio, ad Att. x. 8.

εὐμεταθέω, compendiose, paucis, ad Att. vii. 3.

εὐμεταθέω, globus, Nat. D. ii. 12.

εὐμεταθέω, globosum, de Universo 6.

εὐμεταθέω, erratum, lapsus, ad Att. x. 12.

εὐμεταθέω, scribere, quod subito in mentem venit, ad Att. vi. 1.

εὐμεταθέω, subitum consilium, res non satis cogitate suscepta, ad Att. xv. 19.

εὐμεταθέω, sententiarum orationisque forma, sive verborum et sententiarum lumina, ornamenta, Brut. 17. et 37.

εὐμεταθέω, brevis explicatio, ad Att. xvi. 7.

εὐμεταθέω *εὐμεταθέω* *εὐμεταθέω*, Socraticorum more in utramque partem (scilicet disputare), ad Att. ii. 3.

εὐμεταθέω, corpus, ad Att. ii. 1. l. e. collectio s. volumen orationum.

εὐμεταθέω, conclusio quasi æcervalis, Acad. iv. 16. 29. in qua minntatim aliquid interrogando veluti æcervo aliquid, quasi granum additur aut demitur, donec eo pervenias, quo velis. de sorite

extat erudita tractatio inter Faccioliati Acroases.

εὐφροσύνη, temperans, Tusc. iiii. 8.

εὐφροσύνη, temperantia. ibid.

T.

ταγῶν, duces, ad Att. iv. 6.

τὰ κατὰ μέρος, particularia, singula quæque particulatim, ad Att. xiii. 22.

τὰ κινὰ τοῦ πάλιν, inanes terrores belli, ad Att. v. 20.

τὰ κεφάλαια, capita, ad Att. xvi. 11.

τὰ μὴ δίδωμι, proverbium hoc ita expleri e Platonis Gorgia potest: *τὰ μὴ δίδωμι ἀδύναμι δέχουμαι*, quæ dantur necesse est accipere, ad Att. vi. 5. xv. 17, sic objurgabat Philotimus Ciceronem, de rationibus turbatis querentem, volebatque Ciceronem, ex eo proverbio, rationibus editis contentum esse.

τὰ μὴ εἶναι κατ' ἑκάστην τῶν, quæ igitur ad nos pertinent, hæc sunt, ad Div. xvi. 21.

ταξιάρχης, ordinis ductor, centurio, ad Att. xvi. 11. v. Perizon. ad Ælian. V. 11. ii. 44. Spanhem. ad Julian. Or. i. p. 258. Cave autem putes proprie Mustelam sive centurionem, sive tribunum mil. diel. *Ταξιάρχης* dicitur, quia erat princeps gladiatorum Antonii, quod clarissime patet ex loco huic parallelo, Phil. ii. 41. præsertim cum duos secum Anagninos haberet, quorum alter gladiatorum est princeps, alter poculorum.

τὰ ἅλα, tota, universa, ad Att. xiii. 40.

τὰ ἔθνη, ea, quæ sunt ex usu, ad Att. x. 18.

τὰ ἐπὶ τοῦ καθήκοντος, quæ de officiis sunt, libri de officiis, ad Att. xv. 13. xvi. 11.

τὰς τῶν κρατούντων. Euripidis versus integer sic habet: *τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρω χρεὶν*, dominantium stultitias ferre oportet, ad Att. ii. 25. ex Phœnissis v. 396.

τὰ τῶν φίλων κοινὰ καὶ φιλίας ἰσότηρα, amicorum communia omnia, et amicitiam esse equalitatem. Leg. i. 12.

ταυτίμας ἡμῶν, versus integer sic habet: *ταυτίμας ἡμῶν καλλίον βουλευόμεναι*, carus melius, quam nos, consuevit, ad Att. i. 12. Versus Menandri, ut placet Lambino. Et sunt persimiles Menandri de casu versus et sententiæ in fragm. p. 100. 108. ed. Cler.

τετράγωνα, quadrigæ, ad Att. v. 21. Inter divinos honores esse quadrigas satis constat. Itaque in numis consecratorum reperitur, et in aliorum quoque, interdum fornicibus impositæ. v. Men-

kenii Dias. de Consecratione Augustorum et Augustarum æ numis. Cum ergo invaluisse, ut provinciales magistratibus divinos honores tribuerent, templaque ædificarent, etiam quadrigas æneas marmoreasve posuerunt, vel in fastigiis templorum, ut ap. Liv. xxiv. 41. vel in fornicibus.

τετραγώνος, signum ejusmodi, ut dubitari non possit, ad Att. vii. 4.

τίανον ἱμῶν, εἴνα δίδωμι ἀνταμείβω ἔργα, 'Ἀλλὰ σὺ' ἱμαίοντα μανίχους ἔργα λόγους, non tibi, nata mea, data sunt opera bellica, verum tu placida persequere munera eloquentia, ad Att. xiv. 13. Homer. Iliad E. v. 428. pro γάρμου Cicero scripsit λόγους, ut ad se accommodaret *ἔργα*.

τίλμα, ad ultimum pertinentia. Fin. iii. 16.

τίλος, summa rerum, finis; quod ad nullam aliam rem, ad ipsum autem omnia referuntur, ad Att. xii. 6. Fin. i. 12. iii. 7.

τίμας, loca amarnissima Reatinorum, ad Att. iv. 15. v. quæ ad h. l. e Loca Holstenio affert Grævius.

τίμας, monstrum, prodigium, ad Att. viii. 9.

τιχολογία, tractatio artis, disputatio de præceptis artis, ad Att. iv. 16.

τίσλα, κόντιον, supple ex Homero *ἴσλας*: *perfer*, gravius tulisti, ad Att. ix. 15. Odys. T. v. 18.

τιτυφῶμεθα, ad Att. xii. 25. *inani gloria studio duci*, qui scilicet cupio filium monumentum in horto celebri ponere. Itaque addit: *Obsequere huic errori meo*. confer v. *τὸν σῶμα* &c.

τιτυφῶμεθα, ad Att. i. 14. quis hoc nomine significetur, v. in Indice Historico *Tencri*. unde autem ita dictus sit C. Antonius, non liquet, nec valet Interpretum conjecturas huc transcribere.

Τηλέγονος Λαερτιάδης, *Telephus*, viris *Laertrygonia*, ad Att. ii. 13. Formias intelligit, antiquissimam *Laertrygonum* sedem. Plin. H. N. iii. 5. Grævius laudavit Cluver. Ital. Antiqu. iii. 10.

τὸν ἴσιν γραμμὴν tenere, *interiorem lineam*, ad Att. iv. 8. a stadio ducta dicendi ratio, in quo ducæ lineæ, altera, a qua incipit cursus, altera, in qua desinit, v. Salmas. ad Solin. p. 647. b. et alii, quos laudat Grævius. *Interiorem lineam* ergo tenere, idem est, ac *mediam tenere*.

τὸν θεῶν μεγίστην δὲ ἴσιν, *tyrannide potitur, quæ inter Deos maxima*; *ut regno potitur, quo nil majus inter Deos ipsis*, ad Att. vii. 11. Est senarius Euripidis in Phœniss. 509. *Lambinus* *τὸς* debet, sc. metri causa. Sed *θεῶν* contracte pronunciandum.

ἐν πᾶσι κατέκειτο τυφλῶς, *præsentem statum reip. subjecta rudi ejus forma, sive præsentem reip. formam.* ad Att. iv. 13.

εἴς λαμαρτίς μου ἡ ἀσιλίσιδος (ἄρα δὲ λίγω) &c. *uxoris meæ libertus (nostique dico) visus est mihi dudum e verbis, quæ inconsiderate effudit, turbasse calculos, ex cōmitione bonorum Crotoniatæ tyrannicidæ; (i. e. Milonis, qui Clodium interfecit): timeo ne id adhuc non intellexeris. unus nimirum hoc ubi consideraveris, reliqua in tuto pone.* ad Att. vi. 4. v. φεράς. In ultimis ἡδικα δὲ Sophoclis aliquid reperisse se putat et corrigit Valkenarius V. C. in Diatr. de fragmentis Eurip. p. 193.

εἴς δ' ἀρίστῃς Πρωταγόρας ἰθύνει Ἀθάνατον, *ante virtutem audorem posuerunt Dii immortales.* ad Div. vi. 18. versus Hesiodi Opp. et Dier. v. 289.

εἴς ἑσταίρου εἴς ἡμῶς ἡ ἐξιλίσιδος &c. *uxoris meæ libertus, visus est mihi sæpe garriens et errans in conciliabulis et circulis, quodam modo conturbasse rationes in bonis Crotoniatæ.* ad Att. vi. 5. Crotoniatam appellat Milonem interfectorem Clodii, a celebri illo propter vires corporis Milone Crotoniatæ.

εἰ γὰρ αὐτῷ μέλου, *quid enim illi curæ est?* ad Att. xii. 2.

εἰ λυσάν; *quid reliquum?* ad Att. vi. 1.

εἰμὴ, honor. ad Att. xii. 12.
εἴς ἑστι δούλος, εὖ θυμὸν ἀφροντος ὢν; *quisnam est servus, de morte securus qui sit? qui mortem non timeat?* ad Att. ix. 2. Euripidis senarius, etiam Plutarcho memoratus de audiendis poetis.

εἴς πατρί' αἰνήσω, *Integer versus sic se habet, εἴς πατρί' αἰνήσω, ἢ μὴ κακοδαίμονος υἱός; quis patrem laudabit, nisi infelices filii?* ad Att. i. 19. majorum et parentum laudes solent inprimis commemorare, qui ipsi, quod laudem mereantur, non fecerunt. Itaque Cicero vetur, ne Atticus sibi laudanti superiorum temporum res gestas, in libro de Consulatu et aliis, occinat illud: *Τίς πατρί' αἰνήσω* &c. Adeone ab ingenio et superiorum temporum consuetudine descivisti, ut sola illa, quæ olim gesseris, laudes, quasi nunc nihil laudabile facias.

εὖ ἄρ' ἔμελλεν καὶ εὖ χυρὴν ἵν' ἔφασι ἑστὶν *περὶ μάλα, quid melius, et deterius, in obscuro adhuc providebat maxime.* ad Att. x. 8. Sunt verba Thucydidis de Themistocle i. 138.

εὖ γὰρ εἰ μὴ ἡμῶν, *justitia et veritas a me stat.* ad Att. vi. 1. ex Aristophanis Acharn. 660.

εὖ ἑστὶν τῷ φανῇ μύρον, *in lente unguen-*

tum. ad Att. i. 19. proverbium de rebus bonis in re villi consumptis. μύρον est lægatio, φανῇ lens, est Lentulus Clodianus. In eo ergo legationem male collocatam dicit.

εὐαῖτα ἡ ἐλέμωσι πάλιν ἐξεργάζονται, *talita ærummosum bellum efficit.* ad Qui. Fr. ii. 15. versus ex Euripidis Supplicibus v. 119.

εὐς ἀπαντῶν, *obviam prodeuntibus.* ad Att. vii. 5.

εὖ καλὸν δ' αὐτὸ αἰεῖναι, *honestum propter se ipsum expectandum.* ad Div. xv. 12. et 19.

εὖ καλὸν, *honestum.* ad Att. vii. 8.

εὖ μάλιν παραδεισῶς, *quod futurum est, expectabis,* ad Att. ix. 10.

εὖ διακρινῶν, *qui in rerum contemplatione occupatur.* ad Att. ii. 16.

εὖ ημεῖς, *interest vobis φθονί, indignatio differt ab invidia.* ad Att. v. 19.

εὖν τρακτικὴν βίην, *vitam, quæ in rebus agendis versatur.* ad Att. ii. 16.

εὖν εὐφῶν μου πρὸς Διὸν τροσιφύρον, *insolenti et vanæ ambitioni meæ, per Deos, indulge.* ad Att. xiii. 29. v. εὐτοφῶσαι.

εὖ παραδείσαντες, *inopinatissimum.* ad Att. vi. 1.

εὐταδία, *loci descriptio.* ad Att. i. 13. et 16.

εὖ ενίχην, *quod conjunctum est, proximum.* ad Att. ix. 7.

εἴτε μοι χάρις ἰσθίει χθονί, *tunc tellus mihi lata dehiscat.* ad Att. ix. 9. ad Qu. Fr. iii. 9. ex Homer. Iliad. Δ. v. 182.

εὐμῶν ἔμελλεν ἡμῶν, *supple λίγως. estque proverbium: meum somnium mihi narras.* ad Att. vi. 9. h. e. rem narras, quam te melius novi. locos veterum, qui hoc proverbio usi sunt, vide apud Erasm. in Adagiis.

εὐτὸ δὲ μῦθον ἔστιν; *hoc vero quantula musca?* ad Att. xii. 51. Si vera lectio esset, contentum rei significarent ista verba, ut vidit Boslus. Sed fateor, mihi magis placere alteram lectionem, quam Victorius, Junius, alique probant, et servat Græviana: *Τὸν δὲ μῦθον, sed hoc tu videris;* quod proverbialiter dici videtur, cum ostendere quis vult, alium se melius rem explorare et dijudicare posse. μῦθον est α μῦθον, quod est instrumentum chirurgicum, quo solent vulnera, quam profunda sint, et quid in his latent, quod extrahendum sit, perscrutari. Etym. M. μῦθον ἰατρικὸν δὲ ἵς ψηλαφῆται τὰ νοσήματα μῦθον γὰρ τὸ ψηλαφῆν λίγναι. conf. Suidas in μῦθον, μῦθῶσαι et ibi Kusterus.

εὐχαῖν, ἀλλ' ἄγεθ' ἀκουστέρος, *οὐκ ἔγωγε ἢς γαίης δύναμαι γλαυκώτερον ἄλλο βίβειν, aspera sed bona puerorum nutritrix, nequaquam ego hac terra possum*

dulcius quidquam aspicere. ad Att. ii.

11. Hom. Odys. l. v. 27.

Τριπολίτης, liber inscriptus Tripolitici. ad Att. xiii. 32. nempe Dicæarchi, cuius etiam apud Athenæum iv. p. 141. A. mentio.

Τριπεριωνάγης, eximius Areopagita, severissimus iudex. ad Att. iv. 15.

τρίβη, verborum immutationes, sc. qua sensum, cum ad aliam rem significandam transferuntur, quam proprie significant. Brut. 17.

τυραννικὸς, tyrannicide, ad Div. xii. 22. ad Att. xiv. 6.

τυφλόντα, cæcutio, ad Att. ii. 19.

τὸν Ἰ αἰτίας τὸν θεόν τις ἔχει, horum culpam quis Brutorum sustinet? quis Brutorum harum rerum auctor fuit? ad Att. xv. 12.

τὸν μὲν παρὶντος δ' ἰλαχίους βουλῆς κρήνῃς γινώσκον, τὸν δὲ μιλλήντων ἐπὶ κλίσει τοῦ γινωσκόμενου δευτοῦ εἰκαστός, rerum quidem præsentium inito brevi et extemporalis consilio optimus index: futurarum autem magna ex parte ejus, quod eventurum erat, certissimus conjector. ad Att. x. 8. Sunt verba Thucydidis de Themistocle l. 138.

τὸν πελιδνοτάτων εὐαμμάτων, considerationum s. questionum maxime ad temp. pertinentium. ad Att. x. 1.

τὸν πρῶτον τι, eorum, quæ sunt ex re, aliquid. ad Att. ix. 4.

τὴ καλῇ ἀρεστικῶν, honesti sum otantissimus. ad Att. ii. 19. ἢ πάρχῃς πρὶν εἶναι notum est esse amare aliquem.

τὴ τὸν νῦν ἀναλλήγῃ, navium enumeratione, ad Att. vi. 2. sc. quæ est apud Homerum libro secundo Iliados.

T.

τάβη, hyades. Nat. D. ii. 43. Arat. frag. Sidus in tauri capite.

τάβη, sincerum, sanum. ad Att. x. 12.

ταῖς, pluvie, Nat. D. ii. 43.

τάβη, cerebro, perculgo, ad Att. xiii. 30. Sed Græciana habet: volo. Ita etiam Manutius et alij, et nos.

ταβήμις, cum clam subduxero, et transportaro aliquo, v. e. securitatis causa. ad Att. vii. 17. Sic et λαβήμις dicitur.

ταβερνικὸς, plus quam Atticus, ad Att. xv. 1.

ταβερνικὸς, sermonis exsuperantia, superlatio. ad Att. vii. 32.

ταβερνικὸς, supra veritatem, supra modum. ad Att. v. 21. vi. 2. ad Qu. Fr. ii. 14.

ταβήμις, ad Att. xiv. 10. Verba Ciceronis integra adjiciemus: *Hæc et alia ferre non possem. Itaque γὰρ πρὶ γῆς cogito. Tua tamen ὑπὲρ νῆας*

jamne plane abiit? In hac verborum interpunctione, *ὑπὲρ νῆας* refertur ad *nausea*, quorsum referunt interpretes, et explicant de nausea levi et non durabili: v. Manutius; qualis hæc ipsa Attici nausea fuit, quam ep. 8. h. l. appellat *nauseolam*. *ὑπὲρ νῆας* dicitur, quidquid inane est et futile, cui tamquam ventus inest. Nota sunt oia *ὑπὲρ νῆας*, de quibus vide Cerda ad Virgil. Georg. ii. 273. Sed quidquid sit, mihi *ὑπὲρ νῆας* non videtur commodè jungi *nausea*. Græci enim semper dicunt de iis rebus, quæ speciem aliquam habent, sed vi destituuntur, semperque in deteriorem partem adhibent. Itaque mihi videbatur interpungendum esse post *ὑπὲρ νῆας*, ita: *Tua tamen ὑπὲρ νῆας. Nausea jamne plane abiit?* Monebat etiam illud: *tamen*, quod ad antecedentia relationem habet, nempe ad hæc: *itaque γὰρ πρὶ γῆς cogito. Tua tamen*, intellige terra, *ὑπὲρ νῆας* est. Atticus erat in Græcia, et habebat prædia in Epiro. Eo invitaverat Ciceronem, eo etiam ire Cicerō cogitabat interdum. v. Phil. l. et ii. et ep. 13. h. l. Sed dubitabat tamen. Cogito quidem de mutanda terra, sed tuam tamen *ὑπὲρ νῆας* esse arbitror. *ὑπὲρ νῆας* idem h. l. est, quod *ὑπὲρ νῆας*, nisi fortasse *ὑπὲρ νῆας* legendum, h. e. vento exposita, aperta, in loco aperto posita, quales sunt nidi *ὑπὲρ νῆας*, non in terra, aut cava arbore positi, sed in libero aëre, ubi non sunt pulli a vi tempestatis, vepetorumque tuti. Itaque *tua tamen ὑπὲρ νῆας*, mihi videbatur hanc vim habere: sed etiam Græcia, in quam ire volebam, non esse mihi tuta satis videbatur; ibi quoque obnoxius esse videor hostibus meis. Hæc mihi in mentem de hoc loco veniebant. Recte an secus, doctiores viderint.

ταβερνία, ministerium, officiorum præstatio, ad Att. ix. 13.

ταβερνία, argumentum sermonis, disputationis &c. ad Att. iv. 5. xv. 1. ad Qu. Fr. iii. 5. Top. 21. ad Att. l. 14. xii. 45. xv. 22. ad Qu. Fr. ii. 16.

ταβερνία, pignora, ad Div. xiii. 56. v. Græv. ad h. l. qui docet e Salmasio, hypothecæ et pignora, inter quæ hodie JCTi distinguunt, apud veteres eandem vim habuisse.

ταβερνία, præcepta, monita. ad Att. ii. 17.

ταβερνία, leniori vocabulo appello, ad Att. ix. 10.

ταβερνία, subquerulus, ad Att. vi. 1.

ταβερνία, commentarius, ad Att. ii. l. xv. 23. xvi. 14.

ταβερνία, ad Div. xiii. 1. ad

Att. v. 11. Ita vocabant Areopagitæ deereta sua. Nomen inde ductum, quod in tabulas memoriæ causa referebantur.

ὑπερίλημμα, *subabsurda*, ad Att. xiv. 21. ii. 10.

ὑπέρτατος nostra, *status noster*, ad Att. ii. 3.

ὑπὲρ τῆς διέληψιν, *sub ipsam accessio- nem febris*. ad Att. ix. 2. v. not.

ὑπὲρ τῆς λήψιν, *sub accessionem febris*. ad Att. ix. 10. utrumque egregie illustravit Cuperus Obs. ii. 15.

ὑπερβολή, *subdolum*, ad Att. x. 11.

ὕασις, *macula*. ad Att. i. 20. proprie est *vulnus in facie*. Egregia est de hoc verbo et de *ὕασις* dissertatiuncula in L. Bosii Exercitationibus in N. T. in Ep. i. ad Corinth. cap. ix. 27.

ὕστερος ἀντίθετος, *Ὁμηρικῶς*, *ordine præpostero, cum primo loco, quod posterius est, secundo, quod prius, effertur, Homericæ*. ad Att. i. 16.

Φ.

Φαίδων, *Jupiter, planeta*, Nat. D. ii. 20.

Φαίδρου περιεῖν et *Ἑλλάδος*, ad Att. xiii. 39. Librorum titulos esse contextus docet, sed manifeste corrupti sunt. Conjecturas eruditorum eui legere volupe est, adeat interpretes ad h. l. nam eas huc transferre, non est instituti nostri. Ed. Rom. habet tantum *φαίδρον*.

φανερῶσαι τὸν, *vultum ostendere, faciem aperire*. ad Att. vii. 21. de iis dicitur, qui nihil timent, nec conspectum cuiusquam fugiunt.

φανερῶσαι τὸν, *relecto vultu et aperta facie procedendum*, ad Att. xiv. 22.

Φαίνων, *Saturnus, planeta*, Nat. D. ii. 20.

φαλάκρυμα, ad Att. xiv. 2. Bis in eadem epistola hoc verbo usus est: *apud Madarum nullum est φαλάκρυμα*. post: *habes φαλάκρυμα inimicissimum otii*. In posteriori loco *φαλάκρυμα* esse ipsum Matium, quem propter calvitiam ita appellat, facile intelligitur. In priori autem non ita facile patere, vel doctorum de ea re disputationes demonstrant. Alludi ad Matii calvitium, si vera est lectio, de quo non dubito, manifestum est. Atticus scripserat, apud eum *φαλάκρυμα* fore; id negat se Cicero reperisse. Ex quo intelligitur, non esse calvitium h. l. *φαλάκρυμα*, et ludi ambiguitate verbi. Porro paullo post dicit *φαλάκρυμα*, h. e. Matium esse inimi-

cum otii. Ex quo colligo, Atticum scripserisse, Matium pacis otiique amicum et studiosum fore. Recte igitur *nullum φαλάκρυμα* interpretantur *pacis otiique studium*. Calvorum capita similia cælo sereno et tranquillo. Unde apud Suidam est *φαλακρότης ὑψίας*, quod jam a Pseudo-Demetrii Phalerei libello de elocutione attulit Bosius. Hinc *φαλάκρυμα* pro tranquillitate, otio dici potuit. J. Fr. Gronovii *εὐλακρότητα* non placet. Manifestum enim est, Ciceronem et Atticum pro more suo in Matii calvitie ludere voluisse.

Φαλακρῖς, *Phalaridis imitatio, sevitia*, ad Att. vii. 12.

φαντασία, *visum*, Acad. ii. 6. l. 11. est species rei quæcumque in animo informata.

φαλάνης εὐμφερά, *guerrula res calamitatis*, ad Att. xii. 41.

φαλάνης, *accusandi et querendi cupidus*, ad Div. iii. 7. ad Att. xiii. 20.

φιλαιδύς, *ingenue, libere*, ad Qu. Fr. ii. 16.

φιλαυρία, *amor sui ipsius*, ad Att. xiii. 13.

φιλίλλητος, *Græcorum amantes*, ad Att. i. 15.

φιλιδόξος, *ambitiosus, amator illustrium virorum*, ad Att. xiii. 19.

φιλίδου, *amatores voluptatis*, ad Div. xv. 19.

φιλιστίζω, *cum Philippo facere*, Div. ii. 57.

φιλογυνία, *mulierositas*, Tusc. iv. 11.

φολιόμορος, *popularis, qui vulgaris non spernit*, ad Att. xii. 6.

φολιδόξος, *spectandi cupidus*, ad Div. vii. 16.

φολιόμορος καὶ φολιδόμορος, *amatores honesti et studiosi iusti*, ad Div. xv. 19.

φολιόμορος, *eruditus*, ad Att. xiii. 52. xv. 15.

φολιολόγια, *eruditiora, subtiliora*, ad Att. xiii. 12. *φολιόμορος* est proprie studiosus disputationum eruditarum de studiis doctrinæ, unde *φολιόμορος* sunt res, de quibus disputatur; *φολιολόγια* disputatio ipsa, quæ et *εὐφρόνης* dicitur. v. ad Div. xvi. 21. et *εὐφρονης* ibidem, una disputare, disputationi interesse. Item sic *philologus* ad Att. xiii. 12. 29. Sed incertia nostrorum hominum, ita ut humanitatis, humaniorum literarum, literarumque nomina, restrinxit ad certa quedam artium genera (v. Prolusionem nostram de finibus humaniorum literarum regundia) et a philologia sejunxit philosophiam, in quam vel maxime convenit, ut ex Ciceronis locis, in primis xiii. 12. intelligi potest, item e Tusc. Sed hæc sunt *φολιολόγια*, *subtiliora*. Sed xv. 15. *philologa* non sunt *erudita*,

verum *probabilis*, quæ disputari probabiliter possint.

φιλόπαις, patriæ amans, ad Att. ii. 1. ix. 10.

φιλοφροσύνη, benignissime et suavissime, ad Att. v. 9.

φιλόστοιχος, studiosus artis dicendi, ad Att. i. 13.

φιλοσοφῶν, philosophari, ad Att. ii. 5.

φιλοσοφῆσαι, philosophandum, ad Att. i. 16.

φιλοσοφούμεθα, philosophamur, ad Att. xv. 13.

φιλοσοφούμενα, quæ a philosophis tractantur, libri philosophici. ad Div. xi. 27.

φιλοσοφούμε, philosophemur, ad Att. ii. 13.

φιλοσόφος, philosophice, ad Att. xiii. 20.

φιλοσοφώτερον διακρίνομεν, magis philosophice et subtiliter, i. e. accuratius examinabimus et discutiemus, ad Att. vii. 8.

φιλοφρονέτερον, amantius, ad Att. xiii. 9.

φιλοτίμως, peramanter, ad Att. xv. 17.

φιλοτιχόμενα, opus studiose elaboratum, ad Att. xiii. 40.

Φιλοτιμία, hoc loco, Philotimi actio, ad Att. vii. 1.

φιλοφρόνως, humaniter, amanter, ad Att. xv. 15.

Φιδῆς, Ὀσῆς, Σιδῆς, Phlius, Opus, Sipur, ad Att. vi. 2. nomina oppidorum.

φλυαίος, garrulus, ad Div. xv. 18.

φοβερόν ἔστιν, formidabile erat, ad Att. xiii. 37.

φρόνως, prudentia, Off. i. 43.

φρονέτης, conturbator, ad Att. vii. 1.

Ita dicitur Philotimus libertus, qui ἱεροφάνης in rationibus bonorum T. Milonis, h. e. qui rationes ita conturbaverat, ut facile intelligeretur, nequam esse hominem, et fraudibus uti.

φουμῆς πολὺς, conturbatio multa, ad Att. xiv. 5. Antonius aleator Phil. ii. omnia nobis conturbat, cum Cæsarianis non resistit, sed illis potius favet.

φουφὶ γὰρ ἔστιν ἀνθρώπων ἰσχυρὸς, ἀλλ' ἄγχιαις φύσεσιν φοβεῖται ἄνθρωπος, ad Att. ii. 16.

Horum Sophocleorum versuum, quos et Dionysius Longinus σιελῶντος Sect. 3. commemoravit, interpretatio non eadem est, neque omnes verum sensum adsecuti sunt. φοβεῖται quid sit, docuere Salmas. ad Solin. p. m. 385.

586. ubi etiam de hoc loco disputavit, et Interpretes ad Longinum i. c. nempe capistrum, quo tibicines spiritum coercerent, ne niniui et immoderatus in tibiam irrumpat. Hinc ἄνθρωπος metaphoricè est sine modo. Cæcilius, dicit Longinus, esse egregio spiritu, sed cum temperare eum non possit, nimium

evehi, et inde tumorem, μανία, existere. Sic cum Pompeius dicitur magnis tibiis uti, et vehementer eas inflare, sed sine capistro, hoc dicitur: Pompeium viribus suis, quæ magnæ sint, abuti, et cum cupiditatibus suis modum imponere non possit, nimis alte evolare velle, eaque cupere, quæ aut ferri non possint, aut ipse non possit consequi.

Φυσικῶν, Phyci, Or. i. 50.

φυσικὸν τὸν πρὸς τὰ εἶη, naturalem amorem in liberos, ad Att. vii. 2.

Φωσφῆρος, Lucifer, Venus. Nat. D. ii. 20.

X.

χαῖρι, salve. Fin. i. 3.

χαρακτὴρ, forma rei, quæ maxime agnoscitur res et judicatur. Or. 11.

χαρακτὴρ, ad Qu. Fr. ii. 16. est stilus i. forma orationis, genus dicendi. nam opponitur res et χαρακτὴρ.

χαλὰ ἄρατος, bilis mera. ad Div. xiv. 7.

χαῖναι ἄρατος, φυλάττει ἀναθήματα, tabule novæ, exulum reditus, ad Att. vii. 11.

Tabule novæ dicuntur χαῖναι ἄρατος, quod propterea lege sunt novæ tabule, ut nomina aliter, et resecta parte aliqua, in iis scribantur, tanquam argentum pro ære: b. e. 25. pro 100. ut est apud Sallustium in Bell. Catil.

χαῖναι μοι tuus, ἀντίον δὲ Attici nostri. usu quidem tuus, possessione autem Attici. ad Div. vii. 29.

χαῖναι, frangi homines. Tusc. iii. 8.

χαῖναι, oraculum. ad Att. ix. 10.

χαῖναι, quæ sunt ex usu dicendi; qui ea didicit, quæ hominibus prostant. ad Att. i. 6.

χαῖναι χαλαίον, aurea pro æneis. ad Att. vi. 1. magna pro parvis, proverbium ductum ex Homero, ubi Glaucus et Diomedes arma permutant, ut aurea alter pro æneis acciperet. Iliad. Z. 236.

Ψ.

ψευδίζων, falso perscriptus, suppositivus, ad Att. xv. 26. de Scto falso.

ψευδισμός, quod falso Henodo adscribitur. ad Att. vii. 18.

ψευδισμός, mentiens, ad Div. ii. 4.

genus sophismatis inexplicabilis a Dialecticis inventum. Formula ejus est apud Gellium xviii. 2. Cum mentior, et me mentiri dico, mentior, an verum dico?

Cicero Græcum ipse interpretatur: mentiens. de Divin. ii. 4. Ejus rationem solus Cicero in Acad. iv. c. 29. et in libro de Fato aperuit. Ceterum ipsum Cice-

ronem de mentiente, et ipsum hoc sophisma, omnium optime illustravit Faciolatus Acroas. iii. de Pseudomemo.

ψιλῶς, *nude, tenuiter*. ad Att. xii. 4.

ψύχος δὲ λεπτῷ χροὶ περιμύεται, *frigus autem tenui cuti inimicissimum*. ad Div. xvi. 8. Euripidis versus ex tragœdia deperdita.

Ω.

ὦ ἀπειράνολος ἄνδρ', *o loquacitatem*

inuavem. ad Att. xii. 9.

ὦ πραγμάτων ἀεὶ ἀτακτοῦν, *o res, quæ contexi non possunt, o perturbatum rerum ordinem*. ad Att. vi. 1.

ὦ πρᾶξις καλὴς μὲν, ἀτελής δ', *o factum pulcrum quidem, sed imperfectum*. ad Att. xiv. 12.

ὦ πολλῆς ἀγνῳσίας, *o multam animi ignaviam*. ad Att. x. 15.

ὦ πωλ, *venditiones*, ad Att. v. 16.

ὠφίλημα, *quod prodest*. Fin. iii. 10.

INDEX SIGNORUM.

IN indicibus digerendis commoditas postulavit, ut per omnia Ciceronis opera quibusdam uteremur notis, quæ ordine hæc sunt : ubi duo sunt numeri, primo signantes librum, secundo caput Gruterianæ distinctionis ; id quod et in præcedente indice observatum.

Her. I. 1.	ad Herennium liber primus, caput primum.
Her. II. 1.	ad Herennium liber secundus, caput primum.
Her. III. 1.	ad Herennium liber tertius, caput primum.
Her. IV. 1.	ad Herennium liber quartus, caput primum.
Inv. I. 1.	de Inventione liber primus, caput primum.
Inv. II. 1.	de Inventione liber secundus, caput primum.
Or. I. 1.	de Oratore liber primus, caput primum.
Or. II. 1.	de Oratore liber secundus, caput primum.
Or. III. 1.	de Oratore liber tertius, caput primum.
Brut.	Brutus seu de claris Oratoribus.
Or. cum uno numero.	Orator ad M. Brutum.
Top.	Topica.
Partit.	Partitiones Oratoris.
Opt. frag. or.	Fragmentum de optimo genere Oratorum.
Quint.	Oratio pro Quintio.
Rosc. Amer.	Oratio pro Roscio Amerino.
Div. cum uno numero.	Divinatio in Q. Cæcilius, s. in Cæcil.
Act. I. Verr.	Actio prima in Verrem.
Verr. I.	Actionis secundæ in Verrem liber primus.
Verr. II.	Actionis secundæ in Verrem liber secundus.
Verr. III.	Actionis secundæ in Verrem liber tertius.
Verr. IV.	Actionis secundæ in Verrem liber quartus.
Verr. V.	Actionis secundæ in Verrem liber quintus.
Font.	Oratio pro M. Fonteio.
Cæcin.	Oratio pro Cæcina.
Manil.	Oratio pro lege Manilia.
Cluent.	Oratio pro Cluentio.
Cor. Frag. I.	Orationis pro C. Cornelio fragmentum primum.
Tog. cand.	Orationis in toga candida fragmentum.
Agr. I.	Agraria prima in Rullum.
Agr. II.	Agraria secunda in Rullum.
Agr. III.	Agraria tertia in Rullum.
C. Rab. s. Rab. Perd.	Oratio pro C. Rabirio perduellionis reo.
Cat. I.	Oratio prima in Catilinam.
Cat. II.	Oratio secunda in Catilinam.
Cat. III.	Oratio tertia in Catilinam.
Cat. IV.	Oratio quarta in Catilinam.
Muren.	Oratio pro L. Murena.
Flacc.	Oratio pro L. Flacco.
Sull.	Oratio pro P. Sulla.
Arch.	Oratio pro P. Licinio Archia.
ad Quir. p. Red.	Oratio post reditum ad Quirites.
in Sen. p. Red.	Oratio post reditum in Senatu.
Dom.	Oratio pro Domo.
Har. resp.	Oratio de Haruspicum responsis.
Planc.	Oratio pro Plancio.
Sext.	Oratio pro Sextio.
Vat.	Oratio in Vatin.
Col.	Oratio pro Cælio.
Prov. Cons.	Oratio de provinciis consularibus.
Balb.	Oratio pro L. Cornelio Balbo.

Pis.	Oratio in Pisonem.
Scaur. fr.	Orationis pro M. Æmilio Scauro fragmentum.
Mil.	Oratio pro T. Annio Milone.
Rab. Post.	Oratio pro Rabirio Posthumo.
Marcell.	Oratio pro M. Marcello.
Ligar.	Oratio pro Q. Ligario.
Deiot.	Oratio pro rege Deiotaro.
Phil. I.	Oratio in Antonium Philippica prima.
Phil. II.	— — — — Philippica secunda.
Phil. III.	— — — — Philippica tertia.
Phil. IV.	— — — — Philippica quarta.
Phil. V.	— — — — Philippica quinta.
Phil. VI.	— — — — Philippica sexta.
Phil. VII.	— — — — Philippica septima.
Phil. VIII.	— — — — Philippica octava.
Phil. IX.	— — — — Philippica nona.
Phil. X.	— — — — Philippica decima.
Phil. XI.	— — — — Philippica undecima.
Phil. XII.	— — — — Philippica duodecima.
Phil. XIII.	— — — — Philippica tertia decima.
Phil. XIV.	— — — — Philippica quarta decima.
ad Div. I. s. ep. I.	Liber primus epistolarum, quæ vulgo ad familiares dicuntur.
ad Div. II. s. ep. II.	Liber secundus epistolarum; et sic ad XVI.
Att. I.	Liber primus epistolarum ad Atticum.
Att. II.	Liber secundus epistolarum ad Atticum; et sic ad XVI.
Qu. Fr. I. I. I.	Liber primus epistolarum ad Quintum Fratrem, epistola prima, caput primum.
Qu. Fr. II.	Liber secundus epistolarum ad Quintum.
Qu. Fr. III.	Liber tertius epistolarum ad Quintum.
Brut. ep. I.	Liber epistolarum ad Brutum epistola prima.
Brut. Ger. ep. I. I.	Liber epistolarum ad Brutum a Germanis inventus, epistola prima.
Acad. I. I.	Academicarum Questionum liber primus, caput primum.
Acad. IV. I.	Academicarum Questionum liber quartus, caput primum.
Fin. I. I.	Liber primus de Finibus, caput primum.
Fin. II. I.	Liber secundus de Finibus, caput primum.
Fin. III. I.	Liber tertius.
Fin. IV. I.	Liber quartus.
Fin. V. I.	Liber quintus.
Nat. D. I. I.	Liber primus de natura Deorum, caput primum.
Nat. D. II. I.	Liber secundus.
Nat. D. III. I.	Liber tertius.
Div. I. I.	Liber primus de Divinatione, caput primum.
Div. II. I.	Liber secundus.
Fat. I.	De Fato caput primum.
Leg. I. I.	Liber primus de Legibus, caput primum.
Leg. II. I.	Liber secundus.
Off. I. I.	Liber primus de Officiis, caput primum.
Off. II. I.	Liber secundus.
Off. III. I.	Liber tertius.
Sen. I.	de Senectute caput primum.
Amic. I.	de Amicitia caput primum.
Parad. I. I.	Paradoxon primum, caput primum.
Somn. Sc.	Somnium Scipionis.
Univ.	de Universo.
Petit.	de Petitione Consulatus.

FINIS.









